Dibabawon Manobo texts

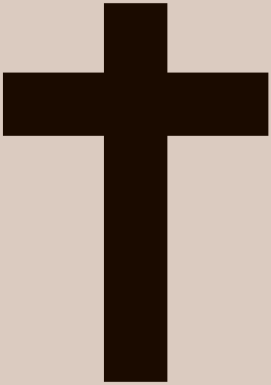

Manobo, Dibabawon: Dibabawon Manobo texts New Testament

Dibabawon Manobo texts

Manobo, Dibabawon: Dibabawon Manobo texts New Testament

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dibabawon Manobo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
1b8b9c2b-749b-5d7a-8ca9-2c73f340dca1

Contents

Mateo 1
Marcos 93
Lucas 147
Juan 237
Mgo Hininang 308
Taga-Ruma 395
1 Taga-Kurintu 437
2 Taga-Kurintu 476
Taga-Galasiya 501
Taga-Ipisu 516
Taga-Pilipus 529
Taga-Kulusas 537
1 Taga-Tisalunika 546
2 Taga-Tisalunika 554
1 Timoteo 558
2 Timoteo 569
Titus 577
Filemon 582
Hibriyu 585
Santiago 614
1 Pedro 624
2 Pedro 634
1 Juan 640
2 Juan 650
3 Juan 652
Judas 654
Sikan Impa-ahà ki Juan 658

Madoyow no Tutuwanon Bahin ki Jesu-Kristu Agad-agad ki Mateo

1 Na kani so-idi to ogkama-anan to mgo ngadan to ka-aw-
apu-an no piglikatan ni Jesu-Kristu no sugpù ni David no
sugpù gayod ni Abraham.
2 Na si Abraham, amoy ni Isaac. Na gayod si Isaac, amoy
ni Jacob. Aw si Jacob, amoy ni Huda aw mgo kasu-unan din.
3 Na si Huda, amoy ni Paris aw ni Sara. Si Tamar to inoy
dan. Na si Paris, amoy ni Isrum. Na si Isrum, amoy ni Aram.
4 Na si Aram, amoy ni Aminadab. Na si Aminadab, amoy
ni Nason. Aw si Nason, amoy ni Salmun.
5 Na si Salmun, amoy ni Bus, si Rahab to inoy din. Na si
Bus, amoy ni Ubid, si Rut to inoy din. Na si Ubid, amoy ni
Jesse.
6 Na si Jesse, amoy to harì no si David.
Na si David, amoy ni Solomon. Na to inoy din, asawa
tugdow ni Urias.
7 Na si Solomon, amoy ni Rubuwam. Na si Rubuwam,
amoy ni Abias. Na si Abias, amoy ni Asa.
8 Na si Asa, amoy ni Husapat. Na si Husapat, amoy ni
Huram. Na si Huram, amoy ni Usias.
9 Na si Usias, amoy ni Hutam. Na si Hutam, amoy ni Akas.
Na si Akas, amoy ni Isikiyas.
10 Na si Isikiyas, amoy ni Manasis. Na si Manasis, amoy
ni Amun. Na si Amun, amoy ni Josias.
11 Na si Josias, amoy ni Hikuniyas aw amoy dà to mgo su-
un din todu-on no timpu pad to pagpagawang to mgo Isrili
no mgo otow to kandan banwa aw kadaa on kandan katibò
diyà to Babiluniya no madiyù on no banwa.
12 Na pagkadaa to mgo Isrili diyà to Babiluniya, si
Hikuniyas nakapanganak ki Salatiyil. Na si Salatiyil, amoy
ni Surubabil.
13 Na si Surubabil, amoy ni Abiyud. Na si Abiyud, amoy
ni Iliyakim. Na si Iliyakim, amoy ni Asur.
14 Na si Asur, amoy ni Saduk. Na si Saduk, amoy ni Akim.
Na si Akim, amoy ni Iliyud.
15 Na si Iliyud, amoy ni Eleasar. Na si Eleasar, amoy ni
Matan. Na si Matan, amoy ni Jacob.
16 Na si Jacob, amoy ni Jose no bana ni Maria no inoy ni
Jesu-Kristu no nahingadanan to Imananan to Ka-otawan.

17 Na-aboy on nasinumpow to kasinugpu-an ni Abraham
hantod to sampuù tag upat no ka-sumpow to pigbukladan
no pagka-otow ni David. Na-aboy on mandà nasinumpow
to kasinugpu-an ni David hantod to sampuù tag upat no
ka-sumpow to pigbukladan no pagkadaa to mgo Isrili diyà
to Babiluniya aw kalobon. Likat mandà to pagkadaa to
mgo Isrili diyà to Babiluniya, na-aboy on nasinumpow
to kasinugpu-an dan mandà to sampuù tag upat no ka-
sumpow to pigbukladan no pagka-otow ni Jesus no pighin-
gadanan to Kristu su kandin to ogkahimu no Imananan to
Ka-otawan.
18 Na diyà ta pad mandà to tutuwanon to pagka-otow on ni
Jesus. Si Maria no inoy ni Jesus no asawahon ni Jose, wadà
pad katu-un to bana din no si Jose, dì tahan on natagahan
to si Maria, nigkabodos on to pigpamulingan no likat to
Ispiritu Santu.
19 No pagkama-an ni Jose to kabodos on kandin, konad
kandin podon ogpadayong to pagtu-un to asawahon din
su ma-unug-unugon kandin no otow to kasugu-an likat ki
Moises bahin to pag-a-asawa. Pigdomdom ni Jose to og-
oyow on podon kandin kan no pangasawahanan din ki
Maria. Dì si Jose, konà no ogkaliyag to mahan-ing no
otow to ogpakadinog to ogkasukunan su dagow si Maria,
mapasikawan to kahan-ingan.
20 No pagkatibuus on to domdom din to og-oyow on iyan
podon kandin to pangasawahanan din ki Maria, nalipodong
kandin. Paglipodong din moydu-on diwata no impakita
kandin to Diyus pinabayà to taga-inop din aw pagbaawi
kandin no nig-iling to “Jose no sugpù ni David, konà nu
ogduwa-duwahon to ginhawa nu bahin to pagponga nu
to pangasawahanan nu su sikan no buyag, wadà aang-
aang nakaluming pad, su sikan ingkabodos din, impamuling
sikan no niglikat to Ispiritu Santu.
21 Iyan ig-anak din to lukos, aw ikow no amoy-amoy,
oghingadanan nu kandin ki Jesus su ogkatùtu-u to kalitukan
to ngadan din to iyu no inikagihan no ogpakalipwas kandin
to mgo saà to sakup din.”
22 Na sikan tibò nadoog-doogan ni Jose aw ni Maria no
awos matuman to intag-an natodu-on to maglilikwaday to
Diyus no lagsoban.
23 Na so-idi to intag-an no pig-iling to “Indanan now su og-
anak to songo daga no wadà pad kalumingi aw ig-anak din
to lukos no oghingadanan ki Imanuel” (no iyan kalitukan to
“Nakasood ita to Diyus”).
24 Dayun nakagimata si Jose aw tumana din to kagi to
diwata. Na nigpadayong kandin to pagpudut to asawahon

din
25 dì monang nighidani kandan no ing-anak pad to batà
no pigpamulingan no panganoy ni Maria no pighingadanan
ni Jose ki Jesus.

2

1 Na diyà i-anak si Jesus to lunsud to Bitlihim no prubin-
siya to Hudiya todu-on timpu to pagharì ni Hirudis. Pagka-
anak ki Jesus nigsilat to bayà no bitu-on diyà dapit to silatan.
Na moydu-on mgo otow no manilatan no nangkama-an to
kadodoog to mgo bitu-on no nig-indan to pagsilat kan bayà
no bitu-on. Pagkakita dan, nighipanow on kandan no ogtu-
ud diyà to nalongodan to pigbandogan kan no bitu-on su
pigma-an kandan to Diyus to sikan no bandog to innangon
kandan dow ando-i ig-anak to harì to mgo Hudiyu no mgo
otow. Na nigdatong kandan diyà to Hirusalim no lunsud no
pig-ugpa-an ni Harì Hirudis no madani dà to oot to Bitlihim
no lunsud. Pagdatong dan, namangusip-usip kandan to mgo
ka-otawan to
2 “Dow ando-i buwa to batà no bayà na-otow no ogkahimu
no harì to mgo ka-Hudiyuhan. To ing-andini noy su
ogpanutuwon noy todu-on no batà su diyà noy ka-unug to
pigsilatan to bitu-on no iyan nakahindù kanami diyà to pig-
anakan kandin aw ogtahud koy podon todu-on no batà no
ogkahimu no harì to mgo ka-Hudiyuhan.”
3 Na nigtangkap to nawnangonon bahin to tu-ud dan.
No pagkadinog ni Harì Hirudis to moydu-on kun duma
no ogkahimu no harì du-on kan no banwa, konad no
pagkapook-pook din aw tibò no taga-lunsud diyà to
Hirusalim su nahadok kandan ko og-abut to samuk.
4 Dayun impatawag to harì to mgo punu-an to tinu-uhan
to mgo Hudiyu aw kan nangkama-an to mgo kasulatan dan
su awos pangintagahan din podon dow ando-i to ig-anak
si Kristu no Imananan to Ka-otawan no intag-an to mgo
lagsoban. Pagkatibò dan nig-usip to harì to “Dow ando-i
buwa to ig-anak si Kristu no iyan Imananan to Ka-otawan
no ogsakup itanow agad-agad to kasulatan.”
5 Nig-ikagi kandan to “Bitlihim no lunsud to og-anakan,
kani dà so-idi prubinsiya to Hudiya su impatag-an man no
impasulat to Diyus to lagsoban din no pig-iling to
6 ‘Ikow no Bitlihim no lunsud, to mgo punu-an to mgo
Hudiyu, nahimu ka dan no kamatu-udan no lunsud diyà to
prubinsiya to Hudiya su agad malig-ot ka dà, dì ikow on
to oglikatan to magsasakup to pigsakupan ku no mgo ka-
Isrilihan.’ ”

7 Na pagkama-an ni Harì Hirudis dow ando-i to oglikatan
to Imananan to Ka-otawan, pigpatawagan din todu-on
nangkama-an no mgo otow no mgo manilatan su ogton-
gopan din og-usipon kandan dow kagan-u dan lagboy
kakita-i to pagsilat kan no bitu-on.
8 Pagkama-an lagboy to harì, pigpa-andiyà din kandan to
Bitlihim aw ikagihi din to “Ogpanganapon now todu-on no
batà. Ko makita-àn now on, tagahon a now su og-ahà a su
ogtahudan ku podon gayod kandin.”
9-10 Pagkadinog dan to kagi to harì, nighipanow on kan
mgo manilatan aw tinakin nigsilat mandà kan bitu-on no
angod dà ton paglikat dan. Pagkakita dan to bitu-on,
konad no pagtukhow dan, aw nig-isog-isog kan bitu-on no
nigpadoog diyà to kaylu dan aw iyan unug-unuga dan to
pigbandogan to bitu-on hantod to nigdatong diyà to topad
to pig-ugpa-an to batà aw sigkon to pagka-isog-isog.
11 Pagdatong dan, namanponhik kandan aw kakita dan
to batà aw si Maria no inoy din. Namanluhud kandan aw
tahud-tahuda dan to batà. Dayun pig-ukbahan dan gayod
to kinaban-kaban aw butbuta to bobogoy dan to batà no
buwawan aw palina no mahal aw mgo pahomut.
12 Na pagkalipodong kan nangkama-an no mgo manilatan
no mgo otow, pigpataga-inop kandan to Diyus to konà ogpa-
uli-on diyà to harì. Kaling man nighipanow on kandan no
nig-ulì dì wadad sudsud to imbayà dan no tahan.
13 Na si Jose no nali-usan to mgo manilatan, moydu-on
diwata no impakita mandà kandin to Diyus no pinabayà to
taga-inop. Nig-ikagi to diwata to “Bangun kad aw hipanow
kow on si Maria aw batà din diyà to Ihiptu no banwa
aw pakamonang kow du-on hantod to ogkatugutan ku iyu
to og-ulì dini su ogpanganapon kow ni Hirudis su awos
mahimatayan din podon kan batà!”
14-15 Na nakabangun si Jose to madukilom pad aw
makahipanow kandan si Maria aw batà din diyà to Ihiptu
aw du-on ugpà kandan kotob to pagkamatoy ni Harì
Hirudis. To inlaguy dan du-on su awos matuman to
impanangon to Diyus to lagsoban din no maglilikwaday no
pig-iling to “Pigpatawagan kud on to Anak ku no pigpapa-ulì
ku su pigpahipanow kud on diyà to Ihiptu.”
16 Pagkama-an ni Hirudis to pig-iyan-iyanan kandin to
mgo manilatan no mgo otow, konad no pagkalangot din.
Dayun pigsugù din to mgo sundau din to ogpahimatayan
to tibò no mgo batà no lukos diyà to Bitlihim aw mgo
kalongodan kotob kan og-idad on to daduwa no tu-ig aw
sikan agad konà pad og-abut to daduwa no tu-ig agad-agad

to tugdow no pagsilat kan bayà no bitu-on no innangon
kandin kan mgo manilatan no mgo otow.
17 Sikan to ingkatuman to intag-an ni Jeremias no lag-
soban to Diyus no maglilikwaday no pig-iling din to
18 “Ogkadinog diyà to Rama to pagsisinogow aw daug-
matoy su pigsinogawan ni Raquel to mgo batà din. Konà
kandin ogkasapadan su tibò to batà din, nangkamatoy.”
19 Na pagkaugoy-lugoy namatoy on si Harì Hirudis.
Pagkamatoy to harì, si Jose, impakita kandin mandà to
diwata no likat to Diyus no pinabayà to taga-inop din no
kandan, diyà pad to Ihiptu.
20 Nig-ikagi to diwata to “Bangun kad on aw ulì kow on
si Maria aw batà din diyà to ka-Isrilihan su namatoy on ton
oghimatoy podon sikan no batà.”
21 Kandan si Jose, namanbangun aw ulì diyà to ka-
Isrilihan.
22 Na pagkamatoy ni Harì Hirudis, si Arkilaw no anak
din nakasukoli mandà to pagharì diyà to Hudiya no banwa.
Pagkama-an ni Jose to naharì on to anak ni Hirudis diyà to
Hudiya, nahadok mandà kandin to ogpakamonang du-on.
Na inabut mandà kandin to tugun no pinabayà to taga-inop
din to ogpapadayongon kandin diyà to Galiliya no banwa.
23 Du-on pakamonang kandan diyà to Nasarit no lunsud.
Iyan inhalin dan diyà to Nasarit su awos matumanan si
Jesus to na-ikagi to lagsoban to Diyus no maglilikwaday no
pig-iling to “Oghingadanan kandin to taga-Nasarit puli.” Na
kandan si Jose, naman-ugpà diyà to Nasarit aw du-on tulin
si Jesus.

3

1 Na diyà ta pad to bugti no tutuwanon. Pagkabayà to pila
on no tu-ig, si Juan no Magbobonyagay, niglogwà diyà to
kahanongan no banwa aw du-on ugpà kandin no nasakup
to prubinsiya to Hudiya. Na nigpangudlin kandin to mgo
ka-otawan to
2 “Og-oyowan now on to katahani now no bugtì su konà
no maugoy ogkatuman to pagsakup ita to Diyus!”
3 Na si Isaias no lagsoban to Diyus natodu-on, intag-an din
tahan bahin to ki Juan no kabahinan su nig-iling kandin to
“Diyà to kahanongan no banwa moydu-on nigpangudlin to
ma-agbot lagboy no nig-iling to ‘Oghina-atan now to daan
to Magbobo-ot ta. Ogtul-idon now to igbayà din!’ ”
4 Na to kabotang ni Juan diyà to kahanongan, tongop dà
iyan puli su iyan dà pinangabò din ubag to hinaboan no

bubuu to buhì no pighingadanan to kamilyu aw pigpam-
agkos din to kubaa puli ubag aw iyan dà pagko-on din to
tangas aw dogà.
5 Dì nadudugukan si Juan to ka-otawan no nigmutmut to
Hirusalim aw duma pad no kalunsudan diyà to pigsilugan
to Hurdan no wohig no ogpaminog to pagpangudlin din.
6 Pagdinog to ka-otawan to pagpangudlin ni Juan, na-
mantuman kandan aw naman-abin kandan to saà dan aw
pamabonyag gayod kandan du-on.
7 Mahan-ing gayod no mgo punu-an to tinu-uhan to mgo
Hudiyu no nakalikat to panon to Parisiyu aw panon to
Sadusiyu no puli kandan namanpabonyag ki Juan. Dì nig-
ikagi si Juan to “Iyu tibò no mgo otow, iyan na-angodan
now to uwod su puli kow malaguy-laguyon to kahadokanan.
Nokoy man no puli kow ogpapatiwoy to kaboù to Diyus to
mahudi no adow dì wadà kow sosoo to katahani now no
bugtì aw oyowi.
8 Na ko lagboy tùtu-u to pagpasakup now to impang-anad
ku bahin to pagsosoo now to paghimu now no bugtì, igpatu-
u now no igpabayà to pag-oyow now aw oghimuhon now
gayod to madoyow awos igkapatu-u lagboy to pagpasakup
now aw katotopong to hinang now aw pagpasakup now.
Konà kow ogpadinog to balibad to pagpatu-u now to
pagpasakup now.
9 Konà kow gayod oglangub og-ikagi to ‘Agad on man,
konà koy ogpakapatu-u to kanami pagpasakup su konà
kinow man ogkabou-an to Diyus su itanow tibò, sugpù
kinow dà man tibò ni Abraham no mgo Hudiyu no mgo
otow aw impanahad iyan to Diyus diyà ki Abraham to
ogpanalanginan din to kasinugpu-an tibò ni Abraham.’ Dì,”
kagi ni Juan, “ognangonan ku iyu to si Abraham, konà
ogkapook to kasinugpu-an no ogpanalanginan to Diyus su
to Diyus, ogpakabauy kandin so-idi no mgo kabatuhan no
ogkahimu no kasinugpu-an ni Abraham no ogka-uyunan to
Diyus agad Hudiyu aw bugtì no banwa no piglikatan dan.
10 Na tibò no kayu no konà ogbogas to madoyow,
ogpoodon aw dap-uga aw padokoti to kayu, aw kunto-on
imomo-ot on podon to ogpupukon iyan du-on to punu-an.
11 “Na kanak, ogmatu-udon kud to pagpasakup now to
kanak impang-anad bahin to pag-oyow now to katahani
now no bugtì no igpabayà to pagbonyag kud iyu to wohig.
Dì moydu-on otow no ogpakasukoli pad hognà kanak no
oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan.
Kanak, igatang podon ogpabatà-batà a kandin. Dì konà a
su oglabow pad lagboy kandin dini kanak to kabogbogan.
Kandin gayod, ogmatu-udon din to pagpasakup now to

kandin igpang-anad no igpabayà to ogbonyagan kow to
Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy. Aw
kalisodan gayod no iyan ogka-angodan to logdog no og-
abut iyu to igmatu-ud su sikan to ig-anti dow tùtu-u to
pagpasakup now kandin.
12 Na to ogpakasukoli kanak, imomo-ot din oglinisan to
gi-okanan su oghimunon din to tipaoy aw ibotang diyà
to botanganan. Dì to uhut, ogsangabon to kayu no wadà
kaposokanan.”
13 Na ki Jesus on mandà no tutuwanon to og-uli-on tad.
Kandin no wadà pad sood to katondanan din, niglikat on to
Galiliya aw diyà to Hurdan no wohig to ogpadoog su awos
ogpabonyag kandin ki Juan.
14 Dì nigbalibad podon si Juan aw maka-ikagi to “Nokoy
man no ogpabonyag ka man kanak. Ikow podon nasì to
ogbonyag kanak!”
15 Dì nigtabak si Jesus to “Ikow to ogpabonyagon ku nasì
kanak su sikan to ogkatuman ta no igpahimu ita to Diyus.”
Dayun nig-uyun si Juan aw bonyagi din.
16 Pagkatapusi ni Jesus to bonyag, niggamat kandin to
pangpang aw tinakin nakadongan to natau-angan to langit
aw kakita-i to nigbunsud to Ispiritu Santu no iyan na-
angodan to salapati aw du-on taphun ki Jesus.
17 Nadinog to kagi likat to langit no na-iling to “Sikan to
Anak ku no nalogonan ku lagboy no naliyagan kud lagboy.”

4

1 Pagbunsud to Ispiritu Santu, nig-allad kandin ki Jesus
diyà to kahanongan no banwa awos mapanogkadan kandin
ni Satanas to pa-antihan dow makaboos si Jesus to kabog-
bogan no likat to Ispiritu Santu dow puli iyan lawa din dà
to ogbuligan din.
2 No nakap-atan no adow si Jesus diyà to kahanongan no
banwa no wadà ko-on-ko-on, niglotoy kandin lagboy.
3 Ton du-on pad si Jesus no niglotoy kandin, pigduguk
kandin ni Satanas aw iling to “Na, ko ikow iyan to Anak
to Diyus, ogbauyon nu so-idi no mgo batu no ogkako-on no
paan.”
4 Nakatabak si Jesus to “Nasulat on no pig-iling to ‘Konà
no ogkako-on dà to igkabuhì to otow. Dì igkabuhì gayod to
tibò no kagi to Diyus.’ ”
5 Na pigdaa si Jesus ni Satanas diyà to Hirusalim no
pigdangonan to labow no simbahan aw papukhuya kandin
diyà to kinatunguyan to simbahan.

6 Na nig-ikagi si Satanas to “Ko ikow man iyan to Anak
to Diyus, na patayab ka kun diyà to pasak dow wadà
man oghalinan nu su nasulat man diyà to mgo kasulatan
no pig-iling to ‘Ogsugu-on to Diyus to mgo diwata din to
ogpabantayon din ikow. Ogpa-apnayon ikow to mgo diwata
din ko makalapdos ka to batu, no ikow, konà ka ogka-
amonu.’ ”
7 Nakatabak si Jesus to “Nasulat on gayod to ‘Konà nu
ogpanogkadan to Diyus no Magbobo-ot nu to pa-antihan.’ ”
8 Na pigdaa mandà si Jesus ni Satanas diyà to puputukan
to untud. To songo pagpilok dà impakita kandin ni Satanas
to tibò no banwa no pig-ugpa-an to mgo pigsakupan tibò
dini to babow to kalibutan aw sikan kandan ogkapanggadan
aw gayod sikan kandan mgo kaboonganan.
9 Kagi ni Satanas to “Ahà ka suyà mgo pigsakupan dini to
babow. Tibò on ikow dì puli ka luhud dini kanak aw ampù
ka kanak su ogbogayan ku gayod ikow sikan.”
10 Nakatabak si Jesus to “Gawang kad on Satanas, su
nasulat on no pig-iling to ‘Iyan dà ogka-ampu-an nu to Diyus
no Magbobo-ot nu aw kandin dà to ogkatuman nu.’ ”
11 Na kandin, pig-oyowan ni Satanas aw tinakin naka-
sukoli to mgo diwata likat to Diyus aw alaga-i dan si Jesus.
12 Na si Juan no Magbobonyagay, napirisu kandin.
Pagkama-an ni Jesus to napirisu si Juan, nighipanow on
kandin padoog diyà to prubinsiya to Galiliya
13 dì wadà paugoy du-on to Nasarit no lunsud din.
Nigpadayong nasì kandin diyà to Kapirna-um no lunsud no
madani to dagat to Galiliya aw du-on kandin pakamonang
kan pag-ootan to Sabulun aw Niptali no diyà dihipag to
Hurdan no wohig.
14 Iyan inhalin ni Jesus du-on su awos matuman on to
tag-an ni Isaias no lagsoban to Diyus no pig-iling to
15 “Mgo taga-Sabulun aw mgo taga-Niptali diyà to Galiliya
no banwa to mgo natabagan no mgo otow no diyà dihipag
to Hurdan no madani to dagat no ma-aslag pad,
16 sikan no mgo otow, namaka-ugpà dà diyà to kadiglo-
man su wadà nama-anan dan. Dì kandan, ogkakita-an dan
to lanyag no ogpandalipaak. Sikan nadigloman to pagka-
ugpà dan no ogpakamatayon, ogkatang-awan dà nasì!”
17 Na kan no pagdatong ni Jesus diyà to Kapirna-um,
pigpunu-an din to pagpangudlin to ka-otawan no nig-iling
to “Sosoo kow to katahani now aw oyowi su madaas on to
pagsakup to Diyus ita!”
18 Na nigladgad on si Jesus diyà to boyboy to dagat
to Galiliya aw kakita-i din to daduwa no ka-otow no

nigpatahadi no iyan ngadan to kakoy si Simon no pighin-
gadanan gayod ki Pedro. Iyan ngadan to hadi si Andres.
Namantuntun kandan to pukut su sikan to nama-anan dan
no kandan pagpanapì.
19 Nig-ikagi si Jesus to “Lagi, ko pumasakup kow kanak,
ogkasakup ku gayod iyu aw ogpakahimun kow to mgo otow
awos masakup ku gayod kandan. Konad on no isdà to
ogsakupon now, dì mgo otow to ogpapasakupon now dini
kanak.”
20 Dayun pig-oyowan dan to pukut aw duma kandan ki
Jesus.
21 Na pag-u-ugsud ni Jesus nakita-an din mandà to songo
nigpatahadi gayod aw du-on gayod to amoy dan. Iyan
ngadan to kakoy si Santiago. Iyan ngadan to hadi si Juan.
Iyan ngadan to amoy dan si Sibidiyu. Namandowdoyow
kandan to pukut du-on to bautu. Na pigtawag ni Jesus kan
nigpatahadi awos pumasakup du-on kandin.
22 Dayun pig-oyowan dan to amoy dan diyà to bautu aw
duma kandan ki Jesus.
23 Dayun namanlibod kandan si Jesus to mgo simba-
han du-on to prubinsiya to Galiliya aw ipang-anad din
to Madoyow no Tutuwanon to pagsakup to Diyus, aw
kangkadoyow ni Jesus to mgo nangkasakit tibò.
24 Tibò pigtangkapan to kabantug din diyà to Siriya no
banwa. Kaling man pigpandaa dan diyà ki Jesus to mgo
nangkasakit no pig-abuy aw kan ogbatì to ogkawaas to lawa
aw kan mgo otow no pigpansoodan to busow. Tibò din
nangka-uli-an.
25 Kaling man mahan-ing to ka-otawan no nigdumduma
kandin likat to Galiliya, Dikapulis, Hirusalim, Hudiya, aw
diyà pad dihipag to Hurdan no wohig.

5

1 To mgo ka-otawan no nangkahimun diyà to patag no
namantagad ki Jesus, nakita-an din kandan no namanduguk
du-on kandin. Dayun niggomow-gomow si Jesus to untud dì
madani dà aw namanlibong to mgo pangabaga din.
2 Nig-ingkud si Jesus no ogpang-anad su tahan din ko
ogpang-anad. Ogkadinogan dà gayod to kagi din to mgo
ka-otawan no nangkahimun. No nigpang-anad si Jesus nig-
iling kandin to:
3 “To otow no og-abin to kandin, makasasaà, ogkaliyag su
ogpakasood kandin to pigsakupan to Diyus.
4 To otow no naduyong-ot kunto-on su kandin, makasasaà,
ogkaliyag gayod su ogkapadaoyag dà to Diyus.

5 To otow no danu-an, ogkaliyag gayod su ogpakatu-un
kandin so-idi kalibutan to mahudi no adow.
6 Ogkaliyag gayod tootow no ogpa-aag-aagon din to pagbo-
ot to Diyus no ogpakatuwadong to ginhawa su
ogkatuwadong man iyan.
7 To otow no makawka-aton to kasing-otow din, ogkaliyag
gayod su ogka-atan man kandin to Diyus.
8 To otow no natibuus to ginhawa din du-on to Diyus,
ogkaliyag kandin su ogpakakita kandin to Diyus to
mahudi no adow.
9 To otow no matihusoy to mgo samuk, ogkaliyag gayod su
kandin, ogkahingadanan to sugpù to Diyus.
10 To otow no ogkapahadatan to duma su kandin, nigtuman
to pagbo-ot kandin to Diyus, ogkaliyag kandin su
ogpakatu-un to pigsakupan to Diyus to mahudi no
adow.
11 Ogkaliyag kow gayod ko panamas-tamasan kow aw ka-
uwang-uwangi kow aw ogbotang-botangan kow su
iyu, sakup ku man tibò.
12 Ogkaliyag kow aw tukhow kow su dakoo to igbaos iyu
no panalangin no namakabotang on diyà to langit.
Sikan pag-uwang-uwang iyu, angod dà to pag-uwang-
uwang to mgo otow diyà to mgo maglilikwaday to
Diyus natodu-on aw madoyow to igbaos kandan to
Diyus.”
13 “Na dini to babow to kalibutan, iyu no mgo sakup
ku, iyan ogka-angodan now to asin su ogkahimu no og-
pakadoyow kow to agad intawa no ogkapaghiba-otan now.
Dì ko ogkagawang to katam-isan to asin, amonuhon ta man
to pagpapa-ulì to katam-isan. Sikan konad on ogkapuusan,
iyan on ogkahimuhan ta to igkatimbag diyà to labas awos
gi-ok-gi-okan to mgo otow.”
14 Na pigsugpatan ni Jesus to pag-ikagi din no nig-iling
to “Iyu, iyan ogka-angodan now to ogpakatang-ow to mgo
otow dini to kalibutan su ogbogoy kow to ka-awangan. Iyan
ogka-angodan now gayod to lunsud no du-on makabotang to
puputukan to untud no konà ogkasalibonan su sunudonon
kow man to ka-otawan.
15 Na ko ogpadokotan ta to ilawan, konà ta ogsangkuban
to lata ko konà no diyà ta to igbotang to so-og awos kotob
to nasood du-on, tibò ogkatang-awan.
16 Na iyan ogka-angodan ta to ilawan ko oghimuhon
ta to madoyow. Konà ta ighobong to igtang-ow ta no
iyan madoyow no hinang ta. Dì ogpapayagon ta su awos
ogkakita-an ki to ka-otawan to madoyow no paghimu ta aw
makasayà kandan to Diyus no Amoy diyà to langit.

17 “Na konà now ogdomdomon to tu-ud ku to oggawangon
to kasugu-an ni Moises aw duma no maglilikwaday to Diyus
natodu-on, su tu-ud ku to ogpongahon ku kan katawilan to
kasulatan dan.
18 Ogkanangon ku iyu bahin to kasulatan dan, monang
mawadà to agad songo kudlis dà dow so puntu dà ko matu-
man on tibò, agad ogboongon dà to langit aw kalibutan.
19 To otow no konà ogtuman to songo sugù dà to Diyus,
agad ma-intok dà, aw makapa-unug kandin to duma no
otow to kandin batasan, ogpakasagkop dà kandin diyà to
pigsakupan to Diyus to mahudi no adow. Dì to otow no
ogtuman to sugù to Diyus aw makapa-unug kandin to ka-
otawan, sikan to ogpakalabow diyà to pigsakupan to Diyus.
20 Ogkanangon ku iyu, ko konà no labow pad to
katuwadongan now du-on to katuwadongan to mgo
Parisiyu aw kan mgo mag-a-anad to tinu-uhan, konà kow
ogpakasood to pigsakupan to Diyus.”
21 Na nigsugpat si Jesus to pagpangudlin din no nig-iling
kandin to “Na, nadinog now on to sugù no nadawat on to
mgo minuna ta no pig-iling to ‘Konà kow oghimatoy to otow
su ko oghimatoy kow, ogkapa-atubang kow aw kahimu kow
no himatayanan.’
22 Dì so-idi to kagi ku iyu gayod, ko puli now mabou-
an to kasing-otow now, kastiguhonon kow gayod. Ko puli
kow ma-ina-inahon no otow, ogkapa-atubang kow diyà to
matikang pad. Dì to otow no og-ikagi diyà to kasing-otow
din to ‘Langog ka!’ sangabonon iyan kandin.
23 Ko pananglitan, moydu-on ogdaahon now no bobogoy
now to Diyus no igtahud now aw datong kow on du-on kotob
dà to solib to simbahan no botanganan to bobogoy now aw
makadomdom kow to moydu-on otow no nasawà du-on iyu.
24 Ibilin now na-ay to bobogoy now to Diyus diyà to labas
aw pati-ulì kow aw hinusayay kow pad na-ay, kayan pana
igbogoy now to bobogoy to Diyus.
25 “Ko pananglitan, moydu-on ogdiklamu iyu diyà to
ogdaa to bala-od. Ko konà kow din pad madawat, tu-uni
now na-ay to paghusoy. Su ko konà mahusoy, bali no huwis
on to ogsangko-an aw ogsugu-on din on to pulis din aw
ogpirisuhon kow on.
26 Konà kow pad ogpakalabas ko konà now pad
mabayadan tibò to ogpabayadan iyu.
27 “In-anad iyu mandà to likat to minuna ta no pig-iling
to ‘Konà kow oghilabot to duma.’
28 Dì so-idi to kagi ku iyu. To otow no agad puli dà og-
otob-otob kandin du-on to buyag, nakasaà on kandin su du-

on to sood to ginhawahan din angay on to nakada-og-da-og
kandin.
29 Ko makasaà ka to mata no dibauy, lugita aw itimbag.
Ayaw kid maka-andiyà to kastiguhanan to saà, agad ma-
matahan kid. Manginun pad ogpasakup ki to sinakupan to
Diyus, agad dibauy nandà to mata.
30 Ko makasaà ka to boad, tampoda aw itimbag. Ayaw
kid ikasugba diyà to logdog no kastiguhanan to saà, agad
wadà kakipangan ta no otow. Manginun pad ogpasakup ki
to sinakupan to Diyus, agad nakipangan ki no otow.
31 "Na in-anad on gayod iyu tibò bahin to nigtugut to
kasugu-an ni Moises bahin to pagbolag to asawa no pig-
iling to 'Ko ogbolag to otow to asawa din, ogkabogayan din
to asawa din to sulat no kalig-onan din awos ogkahimù dà
ogka-asawa to duma.'
32 Dì so-idi to kagi ku iyu. To otow, ko og-oyowan din to
kandin asawa no una agad wadà saà gawas ko ogpalibug to
duma, ogkahimu din to asawa din no sala-an su to asawa
din, ogkalap-angan din to kandan pag-a-asawa ko ma-asawa
on mandà kandin to duma. Asta pad to otow no og-asawa
kan buyag no na-oyowan on, ogkahimu on gayod kandin
no sala-an su ogpakalap-ang kandin to pag-a-asawa kan
daduwa no wadà kalabotan din."
33 Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad din no nig-ikagi
kandin to "Na in-anad on iyu to likat to minuna ta no pig-
iling to 'Ko panahad kow aw og-amaa kow to tu-un now no
lawa diyà to Diyus, konà now no ogkabalibad.'
34-35 Dì so-idi to kagi ku iyu. No igmatu-ud to igsahad now,
wadà ogka-amaan now, agad intaa. Konà kow ogpadaan-
daan to ogbalibad to insahad now. Ko ogsahad kow to
duma, konà kow ogdamoy to langit aw pasak su konà no
iyu no tu-un sikan su ingkudanan to Diyus to langit aw gi-
okanan din to pasak. Konà now gayod ogdamayon to lunsud
to Hirusalim, su sikan to sakupanan to Diyus no labow no
Harì.
36 Agad kinabuhì now, konà kow ogdamoy to pag-amaa
su konà kow ogpakabo-ot sikan su agad songo soag dà to
bubuu now, konà kow ogpakapaputì dow ogpakapa-itom su
Diyus dà to ogka-amu.
37 Iyan dà ogka-ikagi now to 'Ho-o' dow 'Konà,' su ko
madugangan now pad sikan, oglikat on diyà ki Satanas.
38 "Na, nadinog now gayod to sugù no ingkabogoy no pig-
iling to 'Ko malugit to ikow no mata to duma, ogkalugit nu
iyan gayod to kandin mata. Ko malagpu-an ka to ngipon to
duma nu no otow, ogkalagpu-an nu iyan gayod to kandin
ngipon.'

39 Dì so-idi to kagi ku iyu. Konà now ogbaosan ko moydu-
on oghimu to mado-ot du-on iyu. Ko ogdagpangon kow to
dibauy, ipalibang now mandà to dibauy.
40 To otow no ogpa-atubang iyu aw ogpabayadon kow
hantod to agad ilisan now no kabò, ogtugutan now gayod
to ogpudut agad iyanon no kabò.
41 Ko ogpakalogahon ka to sundau kotob to songo kilu-
mitru, dugangi now nasì daahi to songo kilumitru pad.
42 Ko moydu-on ogpangamuyù iyu, ogbogayan now. Ko
moydu-on ogboos diyà iyu, paboosa now, aya kow balibad.
43 “In-anad on iyu no pig-iling to ‘Ogka-atan now to
kadumahan now dì ogkablangon now to kablang now.’
44 Dì so-idi to kagi ku iyu. Ogka-atan now gayod to mgo
kablang now. I-ampù now nasì kandan to Diyus agad
napahadatan kow dan
45 awos maka-angod kow to Amoy now diyà to langit, su
ogpatang-awan tibò kinow to Diyus to soga agad madoyow
aw mado-ot. Ogpa-inudanan gayod to Diyus to tanom now,
agad matinumanon kow to kasugu-an din dow konà.
46 Ko iyan dà ogka-atan now to ogka-at iyu, amonuhon to
pagka-uyun iyu to Diyus, su agad mgo wadà tu-u to kata-
hanan ta, ogtumanon dan dà kan, agad mgo magsusukut to
buhis.
47 Ko iyan dà og-abayon now ogdinuguk-digukon to
nahinanaaman now tahan, wadà kalabow to paghimu now
du-on to paghimu to mgo otow no wadà tu-u to Diyus.
48 Pakatuwadong kow no angod to katuwadong to iyu no
Amoy diyà to langit.”

6

1 Na nig-aboy si Jesus to pagpangudlin din no nig-ikagi
kandin to “Dowdoyow kow ko puli kow ogpa-ahà-ahà
to pagtuman now to tumanonon to tinu-uhan now awos
ogkasayà-sayà kow to otow. Matuu konà kow ogkabaosan
to madoyow to Diyus no Amoy now diyà to langit to mahudi
no adow.
2 “Kaling man ko bumulig kow to nawada-an no otow,
konà now oglisagan to kadumahan now to gimbaa awos
mangkahimun aw mamakakita pad to paghimu now aw
kasayà kow dan su sikan to oghimuhon to otow no
mapakunon-kunonon diyà to kahimunanan aw diyà to mgo
hibaakan to daan awos ogkasayà kandan. Dì so-idi to kagi
ku iyu. Iyan dà ogkadawat dan to pagsayà to otow.
3 Dì iyu, ko bumulig kow to duma, konà now ogka-iman
to og-indanan kow agad ma-intok.

4 Agad mahobong to pagbulig now, dì ogkakita-an dà to
Diyus aw ogbaosan din to mahudi no adow.
5 “To mgo mapakunon-kunonon no otow, ogkaliyag to
ogpanawag-tawag to Diyus diyà to kahimunanan aw diyà to
mgo hibaakan to daan su awos ogkakita-an kandan to mgo
otow. Konà now ogsunudon kandan. Iyan dà ogkadawat
dan to pag-indan to otow.
6 Dì iyu, agad sobu-ukon now dì ogpaka-ampù kow su
ogkakita-an kow to Diyus aw ogkabaosan kow.
7 “Ko og-ampù ki to Diyus, konà ta puli og-abayon
ogsinudsudon to paglituk angod to mgo otow no bugtì to
tinu-uhan su intobo-ot dan dow ogkadinog kandan to Diyus
ko oghaba-on dan to pagpanawag-tawag.
8 Konà now ogsunudon kandan su nama-anan tahan to
Diyus no Amoy ta dow nokoy to kapookanan ta to konà ki
pad ogpangamuyù diyà kandin.
9 Iyu no mgo sakup ku, ko og-ampù kow to Diyus, og-
angodon now so-idi no paglituk no,
‘Amoy noy no diyà to langit, matahudan podon to ngadan
nu.
10 Umabut podon to pagsakup nu dini to kalibutan. Matu-
man podon to pagbo-ot nu dini to kalibutan no angod
dà kunto-on no natuman on diyà to langit.
11 Bogayi koy nu podon kunto-on no adow to kapookanan
noy no ogkako-on noy.
12 Ogpasayluhon koy nu to saà noy ikow su pigpasaylu noy
on to nakasaà dini kanami.
13 Og-aha-on koy nu dow wadà buwa dini kanami no
igkahimu ni Satanas no pa-antihan. Dì pagawangon
nu nasì si Satanas dini kanami.’
“Na og-angodon now sikan no pag-ampù.
14 Ko pasayluhon now to duma to saà dan diyà iyu, Diyus
gayod no Amoy ta diyà to langit, ogpasayluhon din man
gayod to saà now diyà kandin.
15 Dì ko konà now ogpasayluhon to saà dan diyà iyu, konà
gayod ogpasayluhon to Diyus to iyu no saà diyà kandin.
16 “Ko ogpu-asa kow, konà kow puli ogpa-ahà-ahà to ka-
otawan su to mgo otow no mangkapakunon-kunonon, puli
dan ogtagonan to ig-okod awos ogkakita-an kandan to ka-
otawan. Dì iyan dà ogkadawat dan to pag-indan to mgo
otow. Dì konà man ogka-indanan to Diyus.
17 Iyu, ko ogtagonan now on to pu-asa, ogpadigus kow aw
panapid-tapid to bubuu agad-agad to ingkatahan now
18 awos konà ma-indanan to pagtagon now to iyu ing-
okod. Dì to Diyus, agad mahobong, ogka-indanan din aw
ogkabaosan kow din to mahudi no adow.

19 “Konà now oghimunon to kadatù now aw ibotang
dini to kalibutan su ogkakotkot to uwod-uwod aw kalingi.
Kawatan gayod, ogpanggapi-on to mgo takop to baoy aw
ogkapudut to kadatù now.
20 Dì diyà now to ibotang to kadatù now to langit su konà
ogkasoodan to kawatan. Konà gayod ogkotkoton to uwod-
uwod aw konà ogkalingan.
21 Agad ando-i ta ibotang to linogonan ta, du-on dà gayod
to domdom ta. Kaling man ogpakabotang ki to linogonan to
diyà to langit.
22 “Na, to mata ta, iyan na-angodan to ilawan to lawa
ta. Ko wadà ogpakasalibon, ogkatang-awan man to lawa
ta tibò.
23 Dì ko moydu-on ogpakasalibon no mado-ot no domdom
now, ogkadigloman gayod to lawa now tibò. Ko wadà
makada-og to ilawan now to kadigloman, wadad ogka-
angodan to kadiglom su angay pisok kow on.
24 “Na to otow, konà no ogkahimu no daduwa to pig-
tagonan din su kan sobu-uk, ogkablangon din aw kan
sobu-uk, iyan on ogpa-aag-aagon din. Matinumanon gayod
kandin diyà to sobu-uk, matuu kan sobu-uk, og-oyowan su
nigsabaag on to pagdomdom. Konà ta ogpagtokapon to
pagtagon ta, Diyus aw kadatù.
25 “Kaling man konà now ogkapook-pookan to kabotang
now dow nokoy to ogkako-on now aw ogka-inom, aw
ogkapangabò now su to kinabuhì ta, labow pad du-on to
ogkako-on ta. Aw lawa ta gayod, labow pad du-on to
ogkapangabò ta. Mano pigbogayan ki to Diyus to kinabuhì
ta aw lawa ta gayod, angod dà ogbogayan ki din gayod to
kapookanan ta tibò.
26 Ko pananglitan, to mgo manuk-manuk, konà og-odok
aw konà gayod og-ani. Konà gayod oghimunon to tipaoy aw
ibotang diyà to kubkub. Dì ogbogayan dà gayod to Diyus no
Amoy ta diyà to langit to ogkako-on dan. Dì labow kow pad
iyan du-on kandan no manuk-manuk.
27 Agad kanunoy now mapook-pookan bahin to igkabuhì
now, dì konà no sikan to ogpakapagsugpat to kinabuhì now
agad songo lumpù dà.
28 “Nokoy man no ogkapook-pook kow to ogkapangabò
now. Ogdomdoman now to pagtulin to mgo bulak-bulak no
puli oggitì. Ogkabuhì man kandan. Konà podon ogka-amu
kandan to ogtalabahu, agad pad pagtingkaa.
29 Ogkanangon ku iyu to agad si Harì Solomon no dadatu-
on, dì wadà kabò din no ogpaka-angod sikan mgo bulak-
bulak bahin to kinalabawan no og-aha-on.

30 Diyus to nigdaa to puli ogpanggitì no mgo bulak-bulak
no ogtuga dì to sunù no adow sangabonon on. Woynu pad
ogdaahon kow din aw bogayi kow din to ogkapangabò now.
Tùtu-u to ma-intok iyan to pagtu-u now to Diyus!
31 Mano pigbantayan to Diyus to manuk-manuk aw mgo
kabagnotan, konà now ogkapook-pookan to iyu no kabotang
su ogbantayan kow din gayod. Konà kow gayod ogkasukun
no og-iling to 'Amonu kid on to ogkako-on ta aw ogka-inom
ta,' aw 'Amonu kid on to ogkapangabò ta!'
32 Su angod sikan to pagkangkapook-pook to mgo otow no
bugtì to pigsaligan dan no konà no Diyus. Dì Diyus no Amoy
ta diyà to langit, ogkakita-an din tibò dow nokoy to iyu no
nawadà.
33 Dì ko ogpa-aag-aagon now nasì to pagsakup to Diyus
iyu aw to igpatuman din, ogkabogayan kow gayod to Diyus
to iyu no ogkapookan.
34 Kaling man konà kow ogminapook-pook to og-abut iyu
to kasoom su to kunto-on no adow hustu dà man to ita no
ogka-atubangan."

7

1 Na sinugpatan ni Jesus to impang-anad aw panoysoy
kandin bahin to pagbino-otay to otow to saà. Nig-iling
kandin to "Konà now ogbino-ot-bo-otan to saà to duma now
awos konà kow ogkabo-otan to Diyus to saà now,
2 su ogkabo-otan kow din agad-agad to pagbo-ot now
to duma. Ogpagsokodon din to mgo igkangkabo-ot su
sikan kotob to igkabogoy now, sikan dà to ogka-ontopan to
ogkadawat now gayod.
3 Nokoy man no og-aha-on now to puling to mata to duma
now dì wadà now on nasì bati-a to batang du-on to iyu no
mata.
4 Nokoy man no og-iling kow to 'Su-un, ogkuhiton ku to
puling nu.' Matuu to iyu no mata moydu-on man batang
gayod.
5 Iyu no mapakunon-kunonon no mgo otwo, tugdow
oggawangan now to batang diyà to iyu no mata. Kayan
ogpakakita kow to pagkuhit to puling diyà to mata to duma
now.
6 Konà kow og-anti ogtubung to idù no langog su puli man
ogbaliskadon to tutubung aw iyu on nasì to ogpanginmu-
mungutan ogkagaton. Konà kow gayod og-anti ogtubung to
kadlaganon su dagow madagilasan dà puli to tutubung aw
iyu nasì to og-dugma-on aw sigboa.
7 "To ogpangamuyu-on now diyà to Diyus, igbogoy man
iuy. To ogpanganapon now, ogkakita-an now man. To

ogsabi diyà to Diyus no awos makaponhik, ogkapasood iyan
kandin to pigsakupan to Diyus
8 su to ogpangamuyù, ogpakadawat man. To ogpanganap,
ogpakakita man. To ogsabi no awos makaponhik, ogkapa-
sood man.
9 Wadà buwa iyu ko ogpangamuyu-an to batà din to ko-
onon dì iyan on igbogoy to batu.
10 Wadà gayod ogbogoy to uwod diyà to batà din no isdà
to pigpangamuyù din.
11 Iyu, agad wadà pad ka-usab to ginhawahan now, dì ka-
amu kow on ogbogoy to kadoyawan diyà to mgo batà now.
Labi pad man to Diyus no Amoy diyà to langit, igbogoy din
iyu to panalangin ko ogpangamuyù kow kandin.

12 “Na ogpagpadihuhon now to pagbulig now diyà to
duma aw sikan pagbulig no ogpangamuyu-on now su sikan
to mgo kalitukan to impang-anad ni Moises aw duma no
mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on.

13-14 “Ogpakali-ot kow to malig-ot no paslangan no
soodanan to daan no igkatutuu diyà to Diyus agad malisod
su ogkabogayan kow din man to kinabuhì no konad
ogkawadà, dì konà iyan no mahan-ing to ogpakatutuu. Dì
lagboy iyan to kahan-ing no ogpakatutuu to maow-ag no
daan no igkatutuu diyà to kado-otan.

15 “Dowdoyow kow kan mgo ogpang-anad to konà no tùtu-
u no ogpakunon-kunon to kandan, angod to buhì no ma-
aam dì matuu mamang man iyan kandan. Puli ogbalatakon
to pagtu-u now.
16 Dì to hininang kan no otow to igkakilaa ta kandan
dow madoyow dow mado-ot su bagnot dà puli, konà
ogbogas to ogkako-on. Bayabas aw mangga, konà oglikat
to kadudugihan.
17 Ko matabà to tanom ta, ogbogas to madoyow. Dì ko
magasà, konà ogbogas to madoyow.
18 To matabà no tanom, konà ogbogas to mado-ot. To
magasà, konà gayod ogbogas to madoyow.
19 To tanom no ogbogas to mado-ot, oggawangon ta aw
sangaba ta su to nigpasakup to konà no tùtu-u, mado-ot to
ogkadoogan.
20 Ogkakilaa ta to mgo tanom ko du-on to bogas dan to
og-aha-an. To mgo gau-on no ogpang-anad, madaas dow
maugoy mado-ot to ogpakalikat du-on kandan. Kaling man
ogkakilahan kandan no mado-ot no ogpang-anad.”

21 Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad din no nig-iling
to “Moydu-on mgo otow no ogtawag kanak no og-iling to

‘Magbobo-ot ku, Magbobo-ot ku.’ Di konà no tibò no og-
ikagi sikan to ogpakasood to pigsakupan to Diyus diyà to
langit. Iyan dà ogpakasood to otow no ogtuman to pagbo-ot
to Diyus no Amoy ku diyà to langit.
22 To mahudi no adow no paggawang to mapakunon-
kunonon no otow, mahan-ing no og-iling to ‘Dì Magbobo-ot,
nigpangudlin koy iyan no niggamit koy to ikow no ngadan.
Agad mgo busow, nagawang noy no niggamit koy to ikow
no ngadan. Iyan pighimu noy mandà no kaboonganan likat
to kabogbogan nu no pigdaa noy su piggamit noy to ikow
ngadan.’
23 Dì ogtabakon ku iyu to ‘Wadà kalabotan ku iyu no
dakoo to saà. Gawang kow on!’

24 “To otow no ogpaminog to kagi ku aw tumana din,
iyan ogka-angodan din to mapandoy no maghihimu to baoy.
Ogdaomon din to pagkali kotob no iyan ogkapanggadan to
batu su du-on din on ogpa-ukdangon to baoy.
25 Na nig-udan to mabogbog aw sigoy to wohig no malakas
aw masaplangan to baoy to sigoy aw kasabod to kamag no
mabogbog, dì wadà kapood su batu man to pina-ukdangan
to baoy.
26 Dì nokoy to ogkadoogan to otow no ogpaminog to kagi
ku dì konà ogtumanon. Iyan ogka-angodan din to buguk no
otow no paok puli to pigpa-ukdangan din to kandin baoy.
27 Pag-udan to mabogbog aw kan baoy, ogsabodon to
kamag aw kasaplangi to sigoy aw ogkapood, wadà ogka-
angodan to pagkawagkas to baoy!”

28 Pagpang-anad ni Jesus du-on nangkaboong-boong to ka-
otawan to kandin pagpabayà to pagpang-anad din
29 su konà ogpaka-angod to pagpabayà to pagpang-anad
to mgo mag-a-anad to tinu-uhan, su si Jesus, moydu-on
kabogbogan no intapik du-on kan kandin no pagpang-anad.

8

1 Na nigpatugpù kandan si Jesus likat du-on to untud no
pigpang-anadan din no naluyudan dà kandin kanunoy to
kahan-ingan no ka-otawan.
2 Na moydu-on otow no pig-ibung, no pagkita din ki Jesus,
nigduguk kandin aw luhud aw ikagi to “Sir, ko pagbo-ot nu
to ogka-uli-an a nu, ogka-uli-an a dà man aw kalinisi a.”
3 Dayun pigdampon ni Jesus to otow no pig-ibung aw
tinakin ikagi kandin to “Ogbo-otan ku man. Na, ka-uli-i kad
on aw kalinisi kad on.” Na-uli-an on dayun to sakit to otow
no ibung aw kalinisi on to lawa din.

4 Na pigbahog lagboy ni Jesus to “Lagi, konà nu na-ay
igpannawnangonon to kanak to naka-ulì to ikow no sakit.
Dì nasì patidow ka diyà ton ogtubus ikow diyà to atubangan
to Diyus aw ipakita kandin to sakit nu no na-uli-an on.
Bogoy ka kandin agad-agad to insugù ni Moises no buhì no
pagmatu-ud to pagka-uli-i nu kan sakit nu awos matu-uhan
to ka-otawan.”
5 Dayun nigpadayong kandan si Jesus diyà to Kapirna-
um no lunsud. Pagdatong dan du-on pigsungun kandan to
kapitan to sundau no taga-Ruma. Nigduguk kandin ki Jesus
6 aw ikagi to “Sir, moydu-on sugu-onon ku no mamonang
on puli diyà to hibatanan din no konà ogpakahisù aw
kanunoy on nalisodan.”
7 Nig-ikagi si Jesus to “Ogduma a ikow aw makadoyow a
kandin.”
8 Nig-iling kan sundau to “Sir, ogpasandog a ikow dì konà
a ogpakapa-andiyà ikow to kanak baoy su konà a no litos no
og-abutan nu su labow ka pad kanak. Dì igatang moydu-on
malituk nu no kagi no ogpaka-ulì to sakit to sugu-onon ku.
9 Ogkilahon ku no ikow no otow no magbobo-ot. Kanak
gayod nasakup ad to mata-as ku aw mata-as ku, imbotang a
din no kapitan to mgo sundau. Ko ogsugu-on ku to sobu-uk
no sundau ku to ogpa-andiya-on, ogpakatuman dà man. Ko
ogsugu-on ku to ogpa-andinihon, ogpakatuman gayod. Ko
osugu-on ku to batà-batà ku, ogpakatuman man tibò.”
10 Pagkadinog ni Jesus to pig-ikagi to kapitan to mgo
sundau no taga-Ruma, naboong-boong kandin. Naka-ikagi
kandin diyà to mgo duma din to “Agad ando-i dini to ka-
Isrilihan wadà a aligbat makakita to pagtagon no angod
to pagtagon sikan no otow no konà man podon no Isrili
kandin.
11 Konà now ogkalingawan to kagi ku diyà iyu su to
mahudi no adow iyan ogmutmutan to kahan-ingan no
nakalogob to binogdokan to langit no ogpagsau to pagko-
on ni Abraham aw ni Isaac aw ni Jacob no minuna ta diyà
to pigsakupan to Diyus.
12 Dì mahan-ing podon no kasinugpu-an dan no ogkalabot
dà to pigsakupan to Diyus dì ogpagawangon dà nasì diyà to
labas no diyà to kadigloman kandan aw oog to pagka-aang-
aangi dan aw pangagot to bag-ang to pagkangkasakiti dan.”
13 Dayun niglingì si Jesus diyà kan sundau aw ikagi, “Na,
ulì kad on su natuman on to pigpangamuyù nu su nigtu-u
ka man kanak.” Kandà no uras na-uli-an to sugu-onon to
sundau.
14 Na nigponhik kandan si Jesus diyà to baoy ni Pedro.
Pagkasapat dan nakita-an dan to ugangan ni Pedro no buyag

no nakahibat-hibat no nasakit no mapasù to lawa.
15 Dayun pigduguk ni Jesus to buyag aw dawata to boad
din. Du-on na-uli-an dayun to buyag. Nigbangun kandin aw
pang-alagà to mgo bisita.
16 Pagkahapun, pigpandaa to mgo otow no nangkasakit
diyà ki Jesus aw mgo otow no pigpansoodan to busow.
Nangkagawang din to busow no malituk din to kagi aw
kangka-uli-i din tibò.
17 Napugut on sikan tibò su awos matuman to intag-an ni
Isaias no maglilikwaday to Diyus no lagsoban natodu-on no
pig-iling to "Itanow, pigpanggawangan din to mgo sakit aw
mgo kagobloy to lawa su nigtubus man kandin ita."
18 Na songo kahapunan nakakita si Jesus to ka-otawan no
nangkahimun diyà to boyboy to dagat. Nigpadapit kandin
to bautu no talipagay diyà dihipag to dagat.
19 Monang nakatalipag si Jesus no pigduguk pad kandin
to songo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw ikagi
kandin to "Sir, agad ando-i ka dumoog, ogsigi a ogduma
ikow."
20 Nig-ikagi si Jesus to "Agad mgo katuyù, dì moydu-
on dà bullug dan ugpa-anan no ogkalukuhan aw mgo
manuk-manuk, moydu-on dà gayod bullug dan ugpa-anan
no ogkahapunan. Dì kanak no Tumutubus to Ka-otawan,
agad ando-i a to makasigkon."
21 Na to duma no sakup ni Jesus nig-iling to "Sir, oglobong
koy pad na-ay to amoy noy. Kayan pana ogduma ad ikow."
22 Dì nig-iling si Jesus to "To mgo duma nu no wadà tu-
u no puli on bunwanon, oghimuhon nu nasì kandan no
bunwanon nu to patoy now. Dì ikow, duma kad kanak."
23 Dayun namanluwan kandan aw si Jesus to bautu no
tatalipagay to dagat. Pagluwan dan dayun niglikat on
kandan aw pamanlayag to dagat.
24 No pagpanongà-tongà dan on to dagat tinakin nigsabod
to kamag no mabogbog no nigkumus du-on to sakayan.
Magabubungan gayod to baod to dagat no ogkalukut-lukut
aw katinagu-i pad to sakayan to wohig. Dì nalimogtokan si
Jesus no nalipodong.
25 Dayun pig-andu-onan dan si Jesus aw pukawa to mgo
pangabaga din aw mamaka-ikagi to "Sir, gimata kad aw
bulig kad! Kamuwahanan tad on buwa so-idi no nig-abut!"
26 Nakatabak si Jesus to "Nokoy man no ogkangkahadok
kow. Ma-intok pad to pagsalig now kanak." Du-on
nigbangun si Jesus aw sapadi din to kamag aw baod no
nigpamawbakuud no ogkalukut-lukut. Dayun nighagtong
to kamag aw ampan pad pangidù-kidù to dagat.

27 Naboong-boong lagboy to mgo pangabaga ni Jesus.
Nigka-inusipay kandan to “Intawa nò buwa so-idi no otow
su ogpakatuman dà to kamag aw baod to dagat ko ogsugu-
an din.”
28 Na nigdatong mandà kandan si Jesus diyà to dihipag
to dagat no banwa no pighingadanan to Gadada. Paghaw-
as dan pigsungun kandan to daduwa no ka-otow no
pigsoodan to busow no naugoy on to pagka-ugpà dan diyà
to lobonganan. Wadà ogpakadani sikan no mgo otow su
lagboy to kabuut sikan no mgo langog.
29 Pagkakita to mgo langog ki Jesus, namakapanguy-lahuy
to “Ikow no Anak to Diyus, wadà kalabotan nu kanami.
Nokoy to ogtu-udon nu! Dow ogpahadatan koy nu buwa
to konà pad no ogkagotò to adow?”
30 Na moydu-on panon to babuy no namandungaa diyà to
augan no madani dà.
31 Nangamuyù lagboy sikan mgo busow diyà ki Jesus no
nig-iling to “Ko gawangon koy nu, igatang tuguti koy podon
to ogpasoodon koy nu du-on sikan mgo babuy.”
32 Nig-ikagi si Jesus to “Na, ogkahimù man.” Dayun
namakagawang to mgo busow du-on sikan pigsoodan dan
no mgo otow aw pamatisood kandan diyà to ginhawahan
to mgo babuy aw tinakin pamanlaguy tibò to tipanonan
du-on to augan aw pamampatidaplus tibò diyà to dagat aw
kangkaonod.
33 Dayun namanlaguy to mgo otow no nigbantoy to
mgo babuy aw pamang-ulì diyà to kandan lunsud aw
namannawnangonon kandan to nadoogan kan daduwa no
ka-otow no pigpansoodan to busow.
34 Pagkadinog to mgo taga-lunsud, namang-andiyà kan-
dan ki Jesus no diyà to kahilitan no banwa. Pagkakita dan
aw pagkataga dan on to nadoogan, nangamuyù kandan diyà
ki Jesus to kaliyag to ogpagawangon on kandin du-on to
kandan no banwa.

9

1 Kaling man nigluwan kandan si Jesus to sakayan aw
talipag to dagat no nig-ulì diyà to kandan no lunsud no
Kapirna-um.
2 Pagdatong dan, dinaa diyà ki Jesus to pulid no otow no
piglahung. Pagsabut ni Jesus to insalig dan lagboy du-on
kandin to ogkadoyow din to pulid no otow, nig-ikagi kandin
to “Lagi, padaoyagad to ginhawa nu su pigpasaylu kud on
to mgo saà nu.”
3 Dì moydu-on mgo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo
Hudiyu no nakadinog to kagi ni Jesus. Pig-iling dan diyà to

domdom dan to “Nokoy man no otawa sikan su niglangub
nig-ikagi to angod sikan. Napa-inahan din on to Diyus to na-
ikagi din su nigpagsokod kandin podon to Diyus su kunon
kun kandin to ogpakapasaylu to saà to otow. Dì matuu
Diyus dà man iyan tahan to nataga to ogpakapasaylu to saà
to otow.”
4 Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to mgo domdom dan.
Nig-ikagi kandin to “Nokoy man no iniling now to domdom
now.
5 Mahawoy dà to pagpasaylu to saà to pulid no otow. Dì
malisod to pagtambaa to pulid no otow aw malisod gayod
to ogpahipanawon.
6 Mangkuwan ig-ikagi ku diyà to pulid awos mataga kow
to kanak no Tumutubus to Ka-otawan, nabogayan a to
kabogbogan to ogpakapasaylu a to tibò to saà to mgo otow
dini to babow to kalibutan.” Nigsunglà kandin du-on to
pulid aw ikagihi to “Lagi, bangun kad aw sakindog kad on
aw lukuta to hikam nu aw ulì kad.”
7 Dayun nigbangun aw ulì diyà kandin.
8 Nangkaboong-boong kan mgo ka-otawan aw sayà-saya-
a dan to Diyus su nigbogoy kandin diyà to otow to
kabogbogan to ogpakadoyow to sakit aw ogpakapasaylu
kandin to saà.
9 Na nighipanow on si Jesus. Pagkabayà din to sukutanan
to buhis, nakita-an din to otow no nig-ingkud no pighin-
gadanan ki Mateo. Pig-ikagihan ni Jesus to “Lagi, kunto-on
duma kad on kanak.” Dayun nigsakindog kandin aw duma
ki Jesus.
10 Na pigbana-an ni Mateo kandan si Jesus diyà to baoy
din. Nakaba-ot to mahan-ing no magsusukut to buhis no
duma ni Mateo aw duma gayod no mgo otow no wadà tu-u
to mgo katahanan to mgo Hudiyu.
11 Dì to mgo Parisiyu no nigtagon lagboy to kandan
katahanan, nakita-an dan to nigpagdongan si Jesus to
pagko-on kan mgo otow no wadà tu-u to kandan katahanan.
Namang-usip kandan diyà to mgo pangabaga ni Jesus to
“Nokoy man no ogpagdongan to mag-a-anad now to pagko-
on to mgo magsusukut to buhis aw duma pad no wadà tu-u
to katahanan ta.”
12 Dì nakadinog dà si Jesus to usip dan aw ipananglitan
din no pig-iling to “To otow no konà og-abin to kandin sakit,
konà ogpagawang to ogtambaa. Dì to otow no og-abin to
nasakit kandin, kandin iyan to ogpagawang to ogtambaa to
sakit din.
13 Na iyu no puli matagon-tagonon no otow to katahanan,
ogpangindaagan now to kalitukan so-idi no kagi to Diyus
no pig-iling to ‘Ogpa-aag-aagon ku pad to pagka-at now

to kasing-otow now du-on to pagsundù now nasì dini
kanak to buhì.’ Angod dà sikan to ingka-andini ku to
babow to kalibutan su ogbulig a to mgo otow no ogkaliyag
ogpagawang to saà dan. Dì konà no iyan tu-ud ku to ogbulig
kan mgo otow no puli matagon-tagonon to katahanan dì
konà ogpagawang to saà.”
14 Na dayun nigdatong du-on to mgo sakup ni Juan no
Magbobonyagay. Nig-ikagi kandan du-on ki Jesus to “Na
kanami aw sikan mgo sakup to mgo Parisiyu, ogtagonan
noy to katahanan ta no pu-asa. Nokoy man no konà nu
ogpatagonan sikan to ikow no mgo sakup.”
15 Impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ogpako-onon
pad to mgo bumaba-ot to pagsauhan ko du-on pad to
bana no bayà hitu-un! Dì ko mali-us on, konad ogko-
on aw ooga dan su nali-us on. Moydu-on kagoto-an no
adow no pagpahipanow to bana no bayà hitu-un. Kayan
ogpamampu-asa to mgo bumaba-ot.”
16 Na impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no
impang-anad din aw kan tahan no pagpang-anad to mgo
Parisiyu no wadà hidaag no pig-iling din to “Konà ta
ogtapakan to tahan no kabò no nahigbit to tatapakay no
wadà pad kadakdaki su ko tapakan ta aw dakdaki on,
ogkokos to bayà no intapak. Pagkokos, oglisig on lagboy
to nahigbitan to pigtapakan no tahan.”
17 Nig-ikagi mandà si Jesus to “Konà ta ogpagsambuon
to bayà no inomon aw tahan no inomon no pingaa. Dì
ko ogpagsambuon ta to bayà aw kan tahan, mado-ot to
ogkabauyan. Ogka-uwakan tibò, sikan bayà no inomon aw
sikan tahan no inomon. Ogbugti-on ta to pagtagù awos
wadà ogka-uwakan.”
18 Na diyà ta pad mandà to bugtì no tutuwanon. No nang-
anad pad si Jesus to ka-otawan, naka-andu-on on to songo
otow no punu-an to tinu-uhan no nigdaa to kahimunan to
simbahan. Nigduguk kandin ki Jesus aw luhud. Nig-ikagi
kandin to “To batà ku no dawdaga on, namatoy on kunto-on
pad no adow. Dì agad namatoy on kandin, dì ogpadumahon
ku dà ikow aw igpadampon ku awos buhayon nu kandin.”
19 Na kandan aw si Jesus, pigdumahan dan to otow no
namatayan to batà.
20-22 No diyà pad to pangindanan kandan, iyan nigsunduu
kandin to buyag no moydu-on sakit no kanunoy piglabasan
to langosa to sood on to sampuù tag duwa no tu-ig to
pagkadawdaa din. Pigtuman din to pigginhawa din no pig-
iling to “Domdom ku ko puli a makatudì to sagyad to kabò
din ogka-uli-an ad on.” No pagkatudì din to sagyad to kabò

ni Jesus, na-uli-an on kandin aw tigpok dayun to paglabas
to langosa. Nakalingì si Jesus aw kakita-i din kan no buyag
aw ikagi to “Konà ka ogkapook-pook Laginà, su na-uli-an
kad on su nigsalig ka kanak to ogpakadoyow a ikow.”
23 Na og-uli-on tad mandà to tutuwanon to nigdaa to
kahimunan to tinu-uhan. No pagdatong ni Jesus diyà to
baoy no namatayan, lagboy to kaguub to patanugonon aw
kuus pad to mgo ka-otawan aw otow pad no nigsasabog-
sabog.
24 Nig-ikagi si Jesus to “Logwa-i now kani. Wadà kamatoy
so-idi batà. Puli niglipodong.” Dì pigngingisihan si Jesus to
mgo ka-otawan.
25 Dì paglogwà to ka-otawan, nigsood si Jesus to sinabong
no pigkotangan to patoy aw duguka din aw dawata din to
boad to batà. Dayun to nakabangun to batà.
26 Na sikan no nawnangonon, nigtangkap diyà to kalon-
godan to Kapirna-um no lunsud.
27 Dayun nighipanow on kandan si Jesus no pigsunduwan
to daduwa no ka-otow no aag pisok. Nigtinawag kandan no
nig-iling to “Ikow no sugpù ni Harì David, ka-ati koy nu ubag
podon.”
28 Dì wadà paminog si Jesus. Pagponhik ni Jesus to baoy
no pigtu-ud din, nakasunù dà kan daduwa no ka-otow no
mgo pisok. Inusip ni Jesus kandan to “Dow nigtu-u kow to
ogpakadoyow a to iyu no sakit?” Nakatabak kan mgopisok
to “Ho-o iyan Sir, ogtu-u koy lagboy!”
29 Dayun pigtudì din to mgo mata dan aw ikagihi to
“Magawangan kow to sakit now agad-agad to pagtu-u now.”
30 Dayun na-uli-an on to mata dan aw ogkita on. Pigbahog
lagboy ni Jesus kandan to konà ogpatangkapon to napugut-
pugutan. Kagi din to “Wadà otow no ogkanangonan now.”
31 Dì bali man no pigpatangkap dan to nawnangonon to
napugut-pugutan hantod to nigtangkap to tibò nasakup du-
on to Kapirna-um no lunsud.
32 No ililikaton on podon kandan, pigsakpan kandan to
otow no pigdaa du-on ki Jesus no pigsoodan to busow no
makapopohà.
33 Dayun piggawangan ni Jesus aw maka-ikagi kan otow.
Nangkaboong-boong to mgo ka-otawan aw ikagi to “Dini to
ka-Isrilihan wadà aligbat kakita-i no angod so-idi.”
34 Dì naka-ikagi to mgo Parisiyu to “Ogpakagawang
kandin to busow su nabogayan kandin to kabogbogan likat
ki Satanas no punu-an to mgo busow.”
35 Na niglibod-libod kandan si Jesus to mgo lunsud aw
sityu to pagpang-anad to ka-otawan diyà to mgo simbahan

no nanoysoy kandin to Madoyow no Tutuwanon bahin to
pagsakup to Diyus. Nangka-uli-an din kan mgo otow no moy
nigsingkabugtì no mgo sakit aw mgo kagoblayon dan.
36 Pagkakita din to mgo ka-otawan, nigka-at kandin
kandan su pig-abloy kandan aw nangkagobloy no iyan na-
angodan dan to buhì no wadà nigbantoy.
37 Nig-ikagi kandin diyà to mgo pangabaga din to “Mahan-
ing podon to ogpasakup to Diyus aw iyan ogka-angodan dan
to humayan no maow-ag no madakoo podon to nig-abut no
anihonon. Dì ma-intok dà to ogpaka-ani.
38 Kaling man ogpangamuyù kow to Diyus no Amoy no
tagtu-un to humayan to ogpadugangan pad to mgo mag-a-
ani no ogpatabangon iyu diyà to anihonon.”

10

1 Na to mgo pangabaga ni Jesus no sampuù tag duwa,
pigpaduguk din kandan aw himuha din kandan no tu-
mutubus diyà to mgo Isrili. Pigbogayan din kandan to
kabogbogan to ogpakagawang to mgo busow no nakasood
to mgo otow aw ogpakagawang gayod kandan to mgo sakit
no nigsingkabugtì.
2 Tugdow si Simon no pighingadanan gayod ki Pedro. To
mgo ngadan to duma no tumutubus ni Jesus, si Andres no
hadi ni Pedro, aw si Santiago no nigpatahadi aw si Juan no
iyan amoy dan si Sibidiyu.
3 Nakasunù si Felipe, si Bartolome, si Tomas, si Mateo no
magsusukut to buhis natodu-on, aw si Santiago no anak ni
Alpiyu, si Tadeo gayod,
4 si Simon no sakup natodu-on to panon to mapatubuk-
tubukon to bandila, aw si Judas Iskariyuti no nigbaligyà ki
Jesus diyà to kablang din.
5 Na dayun pigpapangudlin ni Jesus kan sampuù tag duwa
no tumutubus din diyà to ka-Isrilihan no banwa. Pig-
udlinan din tibò to “Kunto-on wadà pad labot now to ka-
Samariyahan aw duma no mgo otow no nigsingkabugtì
6 su iyan pad nasì ogpama-andiya-an ku iyu to kaduma-
han ta no kasinugpu-an ni Israel, su iyan na-angodan dan
to buhì no nawagà-wagà.
7 Ogpahipanawon ku iyu no ogpapasabuton ku to ka-
otawan no og-ilingon now to ‘Inabutan kid on to pagsakup
to Diyus.’
8 Ogkangkadoyow now gayod to mgo pigpang-ibung no
otow aw duma pad no nangkasakit aw ogbuhayon now to
nangkamatoy, aw ogpakagawang kow to mgo busow no
nansood to otow. Dì konà now ogkapabayadan so-idi no

kabogbogan no impamalogob ku imbogoy iyu. Konà now
ogpabayadan gayod to pagbulig now to otow no igpabayà
so-idi no kabogbogan.
9 Konà kow ogpanghimun to tingub no ogdaahon now to
paghipanow now no angod to mgo buwawan aw sapì, agad
songo dakò.
10 Konà kow gayod ogdaa to ogpakabogat iyu no balu-
tan, ilisan, aw sapatus. Agad agos, konà, su tùtu-u to
ikagihonon no pig-iling to 'To mgo ogtalabahu, bayadanan
kandan,' su to ogtalabahu to Diyus, bogayanan gayod to
mgo kapookanan dan.
11 "Ko dumatong kow diyà to songo lunsud dow sityu, aha-
a now dow intawa to ogpagduma iyu aw sikan impang-anad
now gayod. Du-on kow agpot. Konà kow on oghinalin to
agpotan now. Bullug sobu-uk dà no baoy to ugpa-i now ko
diyà kow on to songo banwa hantod to matapus now on.
12 Ko ogponhik kow to songo baoy, ogbogayan now to
katahudan aw iling kow to 'Mapanalanginan to Diyus so-
idi no baoy.'
13 Ko ogpagduma kandan iyu aw sikan impang-anad
now, ogpapanalanginan now kandan to Diyus. Dì ko konà
ogpagduma kandan iyu aw gayod sikan impang-anad now,
agad on su ogpapa-uli-on now dà to panalangin.
14 Ko konà kow dawaton diyà to songo lunsud dow songo
baoy, labayi now du-on kandan. Ko lumikat kow, padpada
to abug to kobong now no pagpakilaa now to wadà labot
now du-on kandan.
15 Dì to adow to pagbo-ot to Diyus, aboy malisod pad
to ogkadoogan to mgo otow no og-oyow iyu aw sikan iyu
no impang-anad. Kakampà dà to nadoogan to mgo taga-
Suduma aw mgo taga-Gumuda no na-ubus to logdog no likat
to langit.
16 "Ogpatubuson ku iyu kunto-on to pagpangudlin to mgo
otow no bugtì to mgo ginhawa su iyan ogka-angodan now
to buhì no nalibongan on to mamang. Na kaling man,
bahin to mado-ot, ogdowdoyow kow no ogpa-angod kow to
kadlaganon to ka-idla, dì ogpa-angod kow gayod to limukon
to ka-ungangon."
17 Na nig-ikagi mandà si Jesus to "Dowdoyow kow su og-
dakopon kow aw botang-botangi kow puli aw pa-atubanga
kow diyà to punu-an aw ogbunaan kow gayod diyà to
simbahan.
18 Ogpa-atubangon kow diyà to ukum aw mgo harì bahin
kanak. Dì bahin to pagtu-u now kanak, sikan to paghutoy
now to ognangon kow to Madoyow no Tutuwanon diyà to

ukum aw harì aw gayod duma pad no nigsingkabugtì no
mgo otow no wadà pad tu-u.
19 Ko pa-atubangon kow on aw pang-usip-usipa kow, konà
kow ogkapook-pook dow nokoy to igkatabak now su to litos
no igkatabak now no mgo kagi, igbogoy iyu to Ispiritu Santu
no niglikat to Amoy now no tigka-un puli now ogkalituk no
litos no igkatabak.
20 Konà no iyu to ogkalikatan kan no kagi no igkatabak ko
konà no Ispiritu Santu to ogpalituk iyu to kagi.
21 “To mahudi no adow, agad su-un din dà dì igkabusuu
igkahatod diyà to ukum aw pahimatayi. Agad amoy din dà
dì igkabusuu igkahatod din gayod to batà din. To mgo batà,
og-atu to amoy aw inoy aw pahimatayi.
22 To ka-otawan, ogkablangon kow dan ugpat to kanak
ngadan. Dì to oghogot to pagtu-u din kanak hantod to wadà
katapusan, ogkalipwasan dà.
23 Ko pahadatan kow diyà to songo lunsud, pamanlaguy
kow on to bugtì no lunsud, aw konà now pad ogkalogob to
kalunsudan tibò to mgo ka-Isrilihan ko ogdatong a dini no
Tumutubus to Ka-otawan.”
24 Na nigsugpat si Jesus to pag-udlin din no pig-iling
din to “Na to mgo ogpa-anad, konà ogpakapalabow-labow
to nig-anad kandan. Sikan mgo sugu-onon mandà, konà
ogpakapalabow du-on to amu dan.
25 Iyu no mgo sakup ku, konà now ogka-iman to igkatahud
kow to ka-otawan su wadà a ikatahud. No pighingadanan
a ki Bilsibul no tagtu-un to busow, lagboy on to pag-ina-ina
to mgo sakup ku.
26 “Dì konà kow ogminapook-pook su to nakahobong to
mata ta kunto-on, ogkapayagan dà to mahudi no adow. Ko
moydu-on ingkahobong, ogka-ukasan dà tibò.
27 To innangon kud iyu kunto-on no itanow dà, sikan
iyan to igkanangon now gayod diyà to ka-otawan. To
impannangon ku iyu dini to pagtongopan, sikan on to
igkanangon now diyà to kahan-ingan.
28 Konà kow ogminahadok to ogpakawadà to lawa ta. Dì
iyan dà lagboy nasì kahadokanan ta tibò to Diyus su ko
mabitas ki din, ogkawadà din iyan to lawa ta aw umagad
ta gayod no wadà pagpatunga su kandin dà to ogka-amu to
ogpakawadà to lawa ta aw umagad ta gayod su ogpa-andiya-
on kow din to kastiguhanan to saà no impiyirnu.
29 Na ko pananglitan to daduwa ubag no manuk-manuk,
agad konà ta podon ogkahimu no igkasodà to songo pagko-
on ubag, dì wadà pinanà aw ka-uug no konà no na-indanan
dà to Diyus aw kabo-oti din.

30 Dì iyu, nalogob to pag-indan to Diyus to kada songo soag
to bubuu now
31 aw iyu, pighimu to Diyus no labow kow pad diyà to
manuk-manuk. Kaling man konà kow ogminapook-pook.

32 “To otow no ogmatu-ud diyà to atubangan to ka-otawan
to kanak to tagsakup kandin, kandin, og-abinon ku gayod
diyà to atubangan to Diyus no Amoy ta diyà to langit.
33 Dì to otow no ogtuy-ow kanak, kandin gayod, konà ku
og-abinon diyà to atubangan to Diyus no Amoy ta diyà to
langit.

34 “Na-intobo-ot now buwa dow nig-andini a to pasak no
puli a ogpanhusoy to ka-otawan aw panmatu-uda ku to
kandan dà no katahanan. Dì konà su kanak to ogkahimu
no oglikatan nasì to igkasamuk to katahanan su kanak to
igkasusuwoy to mgo otow su katahanan to mgo otow, konà
no sikan to piglikatan to kalinaw.
35 Agad pata-ugangan aw pata-anak, dì kanak to
ogkahimu no ogkapakunan to igkasusuwoy dan.
36 To mgo nasood to baoy, ogkakinablangay.

37 “Na to otow no iyan ogpa-aag-aagon din to ginikanan
din dì matuu dini kanak konà, kandin konà ku no
sakuponon. To otow no ogpa-aag-aagon din to mgo batà
din dini kanak, kandin gayod konà ku no sakuponon.
38 Kinurus now, no kalitukan to pagtuwa-ay now to
kalisodan, ko umoyow kow tumi-ang sikan no kinurus now,
konà ku iyu no sakuponon.
39 To otow no og-adlis to kamatayon aw oglidung to pagtu-
u din kanak awos madilinan to kamatayon, mayubì nasì to
kamatayon to mahudi no adow. Dì to otow no ogkamatoy
su pigtuman din to sugù ku, to mahudi no adow ogbuhayon
aw tuusa.

40 “To otow no ogdawat iyu su sakup ku iyu, iyan ogka-
angodan to pagdawat din kanak. Ko ogdawat kandin kanak,
iyan ogka-angodan to pagdawat din gayod to nigpa-andini
kanak.
41 To otow no ogdawat to impang-anad to otow su kandin
maglilikwaday to Diyus, ogkalabot man kandin gayod to
madoyow no pagbaos du-on to maglilikwaday to Diyus
to mahudi no adow. To otow no ogdawat to duma su
matuwadong kan duma, ogkalabot gayod kan no otow to
madoyow no baos to mahudi no adow.
42 To otow no ogpa-inom dà ubag to duma su kandin,
sakup ku, agad ma-intok, dì konad iyan ogkawada-an to
baos no padatongon pad likat to Diyus.”

11

1 Pagkatapus ni Jesus to pangudlin to mgo pangabaga din
no sampuù tag duwa, namanlibod-libod on mandà kandan
si Jesus to mgo kalunsudan to mgo ka-Isrilihan to pagpang-
anad dan aw pangudlin.

2 Na ton diyà pad si Juan no Magbobonyagay to pirisuhan,
pig-abutan kandin to nawnangonon bahin to mgo hininang
ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Pigpa-andiyà ni
Juan to mgo sakup din su igpa-usip din kandan ki Jesus
3 no igpa-iling to "Dow ikow iyan to Imananan to Ka-
otawan? Dow moydu-on duma no ogka-iman pad to ka-
otawan no oglogwà."
4 Pigtabak ni Jesus to inusip dan bahin kandin no iniling
to "Na, pa-ulì kow diyà ki Juan aw tutuwani now kandin to
nadinog now aw nakita-an now
5 no nangka-uli-an kud on to mgo pig-ibung aw mgo
pungkù, mgo bongoo, pisok, aw pigpambuhoy ku to
nangkamatoy, aw to mgo mangkasagkop no kabotang,
napasabut on to Madoyow no Tutuwanon.
6 To otow no wadà ablayanan din to pagtu-u din dini
kanak, ogkaliyag dà su kanunoy din ogtagadan to insahad
to Diyus."
7 Dayun naman-ulì on to mgo sakup ni Juan no namak-
agomò on to tugun ni Jesus.

Pagkali-us dan nighutoy si Jesus to pagpanoysoy to ka-
otawan bahin to katondanan ni Juan. Nig-iling kandin to
"Nokoy to naduguk now natodu-on ton pag-andiyà now to
banwa no kahanongan. Nokoy to pig-ahà now du-on. Dow
kandà mgo kugun no ogkabaguyun no ogsabodon to kamag?
Dì konà.
8 Nokoy to pig-andu-onan now aw aha-a, dow otow no
nangabò to mahal? Dì konà su to otow no nangabò to mahal
aw wadà ogboongon, og-ugpà man diyà to ugpa-anan to
datù. Konà og-ugpà diyà to kahanongan no banwa.
9 Nokoy to pigduguk now du-on. Aw nokoy to napugut-
pugutan du-on to kahanongan no banwa no naliyagan now
no nasoodan now. Dow maglilikwaday to Diyus to pig-ahà
now bali? Maglilikwaday man iyan no niglabow pad tibò,
10 su kandin to napa-atubangan to intag-an to maglilikwa-
day no lagsoban to Diyus natodu-on su nighina-at kandin to
igbayà to Imananan to Ka-otawan. Nasulat to maglilikwa-
day to kagi to Diyus no pig-iling to 'Ahà ka su ogpa-unahan
ku ikow to kanak maglilikwaday awos din mahina-at to
igbayà nu.'

11 Na ogdomdoman now on to kagi ku. Dini to babow
to kalibutan wadà otow no oglabow pad ki Juan no
Magbobonyagay no maglilikwaday gayod to Diyus no wadà
pad abut to bayà no pagsakup to Diyus. Mangkuwan,
to mahudi no adow, to kinasagkopan diyà to pigsakupan
to Diyus, ogkalabawan pad man si Juan su ogka-usab to
pigsakupan.

12 “Likat to pagpangudlin ni Juan no Magbobonyagay
hantod kunto-on, moydu-on nigpakalayas nigpakadangon
podon to pagsakup to Diyus dini to babow to pasak agad-
agad to kandan dà no napikiyan
13 su nama-anan dan to ogkatuman to mahudi no adow to
pagsakup to Diyus no natitibo-an to pagtag-an ni Moises aw
duma pad no maglilikwaday no lagsoban to Diyus hantod
to paglogwà ni Juan no Magbobonyagay.
14 Impanag-an to mgo maglilikwaday to ogpa-ulì iyan si
Elias dini no ogpa-unahon to Imananan to Ka-otawan awos
humina-at to igbayà din. Ko matu-uhan now, si Juan sikan
iyan si Elias no pig-imanan ta to og-andini.
15 Na paminogan now lagboy iyan to pig-ikagi ku.

16 “Dow nokoy buwa to igpananglitan ku to pagpasabut
iyu to katahani so-idi mgo otow no mgo kadongan ku. Iyan
ogka-angodan dan to mgo batà no nangkahimun diyà to
dadaga-anan no ogpamansunud-sunud to pagsauhan kun
no ogpamanghuhulindog kandan no og-iling to
17 ‘Nokoy man no wadà kow sayow su piglisagan noy
man iyu.’ Iyan ogka-angodan dan gayod to mgo batà no
ogpamansunud-sunud to ogpaman-oog to namatoy no og-
iling to ‘Nokoy man no wadà kow sunud to pagdaugmatoy
noy su pigdaugmatayan noy man iyu, dì wadà kow baos.
Wadà iyan ingkangkaliyag now!’ Na iyu, iyan ogka-angodan
now kan mgo batà to iyu no pagdawat aw pagsabut to
pagpang-anad iyu,
18 su si Juan no Magbobonyagay no niglogwà no nigpan-
gudlin, dì wadà man ba-ot si Juan to pagko-onan aw inoman,
aw puli now botang-botangi to kandin, pigsoodan to busow.
19 Dì kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpagba-ot
a man dì pighimu a now no ma-omot to ogko-on aw
ogminahingow aw matiduguk diyà to mgo magsusukut to
buhis aw duma pad no mgo wadà tu-u to katahanan now.
Wadà iyan ingkangkaliyag now. Dì ogkakilaa ta iyan to ka-
ugsoban to Diyus su pigpakatuman din to pagbo-ot din agad
nigsingkabugtì no mgo otow, agad mapawpa-awayon iyan
to og-ugpà aw matiduguk gayod no otow.”

20 Na nigpunù si Jesus to pagpambahog to ka-otawan diyà
to kalunsudan no pigpanlibod-libodan din to pagpangudlin
su wadà dan man sosoi aw oyowi to kandan katahanan no
bugtì.
21 Nigbahog kandin to taga-Bitsayda aw taga-Kurasin no
pig-iling to “Aboy iyu su mabogbog to kaboonganan no
pighimu ku diyà iyu dì wadà kow tu-u aw wadà kow sosoo to
pighimu now no mado-ot aw wadà now oyowi to katahanan
now no bugtì. Dì to taga-Tiru aw to taga-Sidun nasì no
mangkadakoo to saà natodu-on ogpakasosoo podon kandan
to pighimu dan no mado-ot aw ka-oyowi dan podon to
katahanan dan ko nakita-an dan podon to kaboonganan
angod so-idi pighimu ku kani iyu kunto-on aw ogpangabò
kandan podon to hanuut no ta-indanan to pagkasosoo dan
to saà aw ka-oyowi aw budbudi dan gayod to abu to uu dan.
22 Kaling man to mahudi no adow no pagbo-ot to Diyus,
malisod kow pad lagboy iyan kani. Kakampà dà nasì to
nadoogan dan.
23 Aw iyu no mgo taga-Kapirna-um, nakalabow kow on
diyà to langit, dì ogpaka-andiyà kow nasì to hinibatan to
pasak. Sikan mgo taga-Suduma gayod, ko nakita-an dan pa
podon no angod so-idi no kinita now on no kaboonganan,
ogka-oyowan dan podon to katahanan dan aw sosoo aw
wadà podon kagawang to kandan no lunsud dì tigbat pad
podon kunto-on.
24 Kakampà dà to kandan nadoogan. Malisod-lisod pad to
pagbo-ot iyu to Diyus to mahudi no adow.”
25 Na du-on kan no uras nig-ampù si Jesus to Diyus no nig-
iling kandin to “Amoy no Magbobo-ot to langit aw pasak,
ogpasalamat a ikow su pig-ukasan nud on to nama-anan
nu to mangka-intok no otow. Dì pighobongan nud on to
mgo mangka-aslag no mgo otow bahin to Madoyow no
Tutuwanon bahin to pagsakup to Diyus.
26 Dì to mangka-intok no mgo otow, pigtaga nud iyan nasì
bahin to pagsakup nu su sikan man to pagbo-ot nu.”
27 Pagkatapus ni Jesus to nig-ampù to Diyus, nigpanoysoy
mandà kandin to kahan-ingan bahin to pigsakupan to Diyus.
Kagi din, “To Amoy ku, imbogoy din kanak to tibò no katùtu-
uhanan. Wadà duma no nigkilaa lagboy to Anak, ko konà
no Amoy dà, aw wadà duma no nigkilaa to Amoy ko konà
no Anak dà gayod aw tibò to pigpilì din no ogpakilahon din
to Diyus.
28 “Iyu no nangkapagud to pagpa-omot to pagdaa to
mabogat no tulumanon no wadad on man kapongahanan,
pasakup kow on kanak su awos mapahungow ku iyu to

kalisodan aw ka-agkapi kow to kabogatan no pigtagudaa now.
29 Ogsab-ung kow to kanak yugu no litukan to ogpasakup
kow to kanak impang-anad aw ogpa-anad kow kanak su
danu-an a aw ma-ungangon a no otow. Ogpahungawon ku
to iyu no ginhawa no nigdodo-ot.
30 To insugù ku iyu, konà no mabogat dì mahawoy dà
iyan.”

12

1 Pagkaugoy-lugoy nighipanow on kandan si Jesus no nig-
taà to humayan to adow no konà no tigtatalabahu. To mgo
pangabaga din, kanunoy nalisig kandan no nighipanow
namangkinotu-kotu to bogas to humoy aw kotip-kotipa dan
su kandan, namanlotoy.
2 Dì nakita-an kandan to mgo Parisiyu no namantagon
lagboy to kandan no katahanan. Namaka-ikagi kandan to
“Naboong-boong koy su to mgo pangabaga nu, pighimu dan
to konà podon ogtugutan to tinu-uhan ta to adow no konà
no tigtatalabahu. Nokoy man buwa no namanhimu kandan
to angod sikan.”
3 Nigtabak si Jesus to “Wadà kow buwa makabasa to
pagbo-ot ni David no namakalaguy kandan no nahadok to
mgo kablang dan. Wadà ko-on-ko-on dan.
4 Na du-on namanlotoy kandan si David. Wadà now
buwa kadomdomi to nakasood kandan to simbahan aw
pamango-on puli to ko-onon no in-idang diyà to atubangan
to Diyus. Iyan dà ogpakako-on podon sikan no ko-onon kan
mgo punu-an to tinu-uhan no pigpatubus to ka-otawan diyà
to atubangan to Diyus su sikan dà to pigtugutan to tinu-
uhan ta. Dì wadà mamakadilin namakako-on on tibò gayod
kandan si David su namanlotoy man lagboy.
5 Dow wadà kow buwa makabasa to kasulatan ni Moises
bahin to mgo hinang-hinang to punu-an to labow no simba-
han natodu-on. Agad adow on no konà no tigtatalabahu, dì
kanunoy ogpakatuman on to ogkangkahinang-hinang dan.
Dì wadà dà man kabotangi kandan to saà.
6 Dì kunto-on moydu-on on iyan nakalogwà no labow
pad to katahanan ta bahin to tulumanon to simbahan su
ogpunu-an kud to bayà no tulumanon.
7 Wadà now podon kabotang-botangi to saà to
mangkatuwadong no otow ko madaagan now pa podon
to litukan so-idi no ikagihonon no likat to kasulatan no
pig-iling to ‘Ogpa-aag-aagon ku pad to pagka-at now to
kasing-otow now du-on to pagsundù now nasì kanak to
buhì,’

8 su kanak no Tumutubus to Ka-otawan, tagtu-un a man
gayod to adow no konà no tigtatalabahu.”
9 Dayun nighipanow kandan si Jesus aw padayong diyà to
simbahan to mgo Parisiyu.
10 Nakaba-ot gayod to songo otow no pawing no nignohut
to boad. To mgo Parisiyu no namantagon lagboy to kandan
tinu-uhan, nigpangusip-usip kandan su awos moydu-on
mapatikinan dan podon no igkadiklamu dan kandin diyà
to mata-as to tinu-uhan. Kagi dan to “Dow ogtugutan ki
buwa to tinu-uhan ta to pagdoyow to masakiton to adow no
konà no tigtatalabahu?”
11 Na impananglitan ni Jesus to pagtabak din no pig-iling
din to “Iyu, ko pananglitan moydu-on sobu-uk no buhì dì
ma-uugan kow to iyu no buhì diyà to lugì, lagboy konà now
puli ogkapabay-anan. Dì ogpangahà kow to pagpadoog no
ogkapudut awos konà mamuwa to buhì agad makata-un to
adow no konà no tigtatalabahu.
12 Dì labow-labow pad to kasing-otow ta du-on to buhì
ta puli. Kaling man ogkatugutan ki to tinu-uhan ta to
ogpabuligan ita to kasing-otow ta, agad adow on no konà
no tigtatalabahu.”
13 Kagi ni Jesus diyà to otow no pawing no nig-iling to
“Kotongad on to boad nu!” Dayun kinotong to napawing to
boad aw ka-uli-id on dayun.
14 Na to mgo Parisiyu, namanlabas aw kasusukun-sukun
kandan dow og-amonuhon dan to pagpadoog to paghimatoy
podon ki Jesus.
15 Dì nama-anan dà ni Jesus to napikiyan dan. Kaling
man nighipanow on kandan si Jesus. Dì namanduma dà
to kahan-ingan aw pamasandog to mgo masakiton diyà
kandin. Tibò din nangka-uli-an to nangkasakit.
16 Dì pigbahog ni Jesus kandan to konà ogpatangkapon to
bantug din
17 su awos matuman to intag-an ni Isaias no maglilikwa-
day to Diyus no lagsoban.
18 So-idi to impasulat ki Isaias to Diyus no pig-iling to.
“So-idi to timbang ku no pigpilì no nalogonan ku no
naliyagan ku lagboy no ogpatumanon ku to pagbo-ot ku su
ogbogayan ku kandin to Ispiritu Santu, aw kandin gayod
ogpabobo-oton ku to nigsingkabugtì no mgo otow.
19 Konà ogpangsamuk kandin aw ogbansagon ko igkikita
diyà to hibaakan to daan.
20 Konà din gayod ogdut-unan kan otow no nalisodan
aw konà din ogdut-unan to buu no nabutuk to kamag.
Konà din gayod ogposokan to nighaong-haong on no ilawan.

Dì bali on man ogkapasigkon din to samuk-samuk tibò to
katapusanan din no pagda-og,
21 aw ngadan din to ogka-imanan to nigsingkabugtì no
mgo otow.”

22 Na pagkaugoy-lugoy nigdatong on mandà to otow no
nasoodan to busow no pigdaa to mgo kadumahan din. Pisok
aw pohà pad kandin no otow. Piggawang ni Jesus to busow
du-on kan no otow hantod to ogpaka-ikagi on aw makakita.
23 Naboong-boong to mgo ka-otawan du-on aw ka-
inusipay kandan to “Sugpù ni David buwa so-idi no otow
no og-imanon ta no bumubulig ita.”
24 Pagkadinog to mgo Parisiyu to napugut-pugutan,
namaka-i-ikagi kandan to “To igkagawang ni Jesus to mgo
busow su nabogayan man kandin to kabogbogan to tagtu-
un to mgo busow no si Bilsibul.”
25 Dì tahan dà nama-anan ni Jesus dow nokoy to nadom-
doman dan. Kagi din to “To sinakupan, ko ogkinablangay,
madaas dà to katapusan. To songo banwa gayod dow
lunsud, ko ogkinablangay, ogkalompag dà man iyan.
26 Ko oggawang si Satanas to mgo kasakupan din, ogka-
gawang dà to sinakupan din tibò.
27 Na ko nadomdoman now to ogpakagawang a to mgo
busow no likat to kabogbogan to tagtu-un kandan no si
Bilsibul, ando-i buwa to piglikatan to kabogbogan to mgo
sakup now no ogpakagawang to mgo busow. Sikan mgo
sakup now to igkapatu-u to nakasaà kow to pagdomdom
now su intobo-ot now dow to kanak kabogbogan, likat diyà
ki Satanas no pighingadanan gayod ki Bilsibul.
28 Dì ko Ispiritu Santu to piglikatan to kanak kabogbogan
to ogpakagawang to mgo busow, sikan to igkapatu-u iyu to
na-abutan kow on to pagsakup to Diyus.

29 “Na to kawatan, konà ogpakasood to baoy to otow ko
mabuut to tagbaoy aw makapudut to katinguban din ko
konà pad mada-og to tagbaoy. Dì ko mada-og to tagbaoy,
kayan pana ogkapudutan kandin to katinguban din.

30 “To otow no konà ogduma kanak, iyan nasì ogkablang
kanak. To otow no konà ogbulig kanak no ogpanghimun to
nig-abut, iyan nasì ogpangkanat to nahimun on no nig-abut.
31 Kaling man ognangonan ku iyu to ogkapasaylu dà to
agad nokoy no saà to otow, agad og-ina-inahon din on to
Diyus no Amoy aw Anak. Dì ko og-ina-inahon din on to
Ispiritu Santu, konad on ogkapasaylu.
32 Agad ina-inahon a no Tumutubus to Ka-otawan, dì
ogkapasaylu ku dà. Dì to otow no oglangub og-ina-ina to

Ispiritu Santu, konad on iyan ogkapasaylu. Kanunoy on
ogdokot du-on kandin to saà, kunto-on aw agad kaugayan.
33 “Oghimuhon ta no songobu-ukon to kayu aw bogas
din, agad madoyow dow mado-ot. To bogas, du-on ta to
ogkakilahan dow nokoy kayuha to nalikatan din. Ko mado-
ot no kayu, og-agad dà to mado-ot dà gayod to mgo bogas.
34 Iyu, iyan ogka-angodan now to uwod no ogpakamuwa.
Konà kow ogpakalituk to madoyow su mado-ot to sood to
ginhawahan now. Su agad nokoy no imbotang now du-on
to ginhawahan now, og-agad gayod to pag-ikagi now.
35 Madoyow no otow, ogpaka-ikagi to madoyow su
madoyow man to imbotang din du-on to ginhawahan din.
Dì mado-ot no otow, ogpaka-ikagi to mado-ot su mado-ot
man to imbotang din du-on to ginhawahan din.
36 “Ognangonan ku iyu, to mahudi no adow, to mgo otow
tibò no ogpang-ikagi to wadà puus, ogbo-otan to Diyus
37 su to ogbo-otan kow to Diyus to mahudi no adow
agad-agad to nalituk now no kagi agad madoyow no
ogpakalipwas iyu dow mado-ot no ogpakapabalitù dà iyu.”
38 Na moydu-on mgo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo
Hudiyu aw mgo Parisiyu no namang-ikagi diyà ki Jesus
to “Sir, ogpa-aha-on koy nu podon to kaboonganan no
mabogbog pad no igpahimu noy ikow no igkamatu-ud to
na-uyunan ka to Diyus.”
39 Dì nakatabak si Jesus to “Lagboy to kado-ot to mgo
kadongan ku no kanunoy ogpanlingì-lingì to duma no
ogpadugang pad podon to kaboonganan no ogkakita-an dan
podon su litos on man podon to kaboonganan no nahimu
kud on no nakamatu-ud iyu to na-uyunan a to Diyus. Wadà
kaboonganan no igdugang ku gawas to kaboonganan no
ogpaka-angod to kaboonganan natodu-on no ingkalibwas
ni Jonas no maglilikwaday to Diyus no agad nalam-od on
to isdà no ma-aslag, dì nakalibwas dà kandin.
40 Si Jonas, naka-ugpà on du-on to sood to gotok to isdà
to tatou no adow. Dì kanak no Tumutubus to Ka-otawan,
ogpaka-ugpà a gayod to lobong to tatou no adow.
41 Ton mgo taga-Niniba no namantuman to udlin ni Jonas
aw sosoo aw oyowi dan to kandan katahani no bugtì, to
mahudi no adow no pagbo-ot on to Diyus to ka-otawan,
ogkabotangan kow dan nasì to saà no iyu no tipahudi no
kadongan ku su wadà now angodi to pighimu dan. Dì
nakalogwà on dini to maglilikwaday to Diyus no labow pad
ki Jonas. Dì iyu kunto-on, wadà now on oyowi to katahani
now.
42 Natodu-on gayod buyag no nigsakup to Siba no banwa
diyà to babagan, ogkabotangan kow din to saà no tipahudi

no kadongan ku to mahudi no adow no pagbo-ot on to Diyus
to mgo ka-otawan su kandin, nig-andiyà on ki Harì Solomon,
agad madiyù no banwa to piglikatan din, su ogpaminog
podon kandin to nama-anan ni Solomon no imbogoy to
Diyus. Dì kunto-on nakalogwà on to labow pad ki Solomon
dì wadà now angodi to pighimu din.”
43 Nig-aboy si Jesus nigpang-anad to ka-otawan no nig-
iling to “Na ko pananglitan, ko magawang to busow du-on
to pigsoodan din, ogpakalahok on puli to busow du-on to
katahayan no banwa su ogpanganap to ogka-ugpa-an din,
dì wadà ogka-abutan din.
44 To tu-un din no domdom og-ilingon din to ‘Ah, ogpati-
ulì a dà diyà to tahan ku no ugpa-anan no nali-usan kud on.’
Pagdatong din wadà nasakpan din du-on. Dì napunasan on
aw katapid on.
45 Dayun nigbaligà to pitu pad no mgo busow no mado-ot
pad du-on kandin. Namansood kandan du-on ton otow no
piggawangan on. Na to ka-ugpà kan otow, malisod pad nasì
du-on to tugdow no kabotang din. Angod dà to ogkadoogan
so-idi no mgo otow no kadongan ku no mangkado-ot.”
46 Na naka-abut on to inoy ni Jesus aw mgo hadi din ta-un
to nig-ikagi pad si Jesus. No diyà dà kandan to labas, puli
dan impasabi si Jesus su mahan-ing no nadasok.
47 Dayun moydu-on nignangon ki Jesus to “Kanid on to
inoy nu aw mgo hadi nu. Ogpagbaaw podon ikow kandan.”
48 Nig-ikagi si Jesus to “Intawa lagboy to inoy ku aw mgo
su-un ku.”
49 Intudlì ni Jesus kan mgo sakup din no natalidong aw
ikagi to “Iyu on to angay inoy ku aw mgo su-un ku.
50 To ogtuman to pagbo-ot to Amoy ku diyà to langit, sikan
on to angay inoy ku aw mgo su-un ku.” Angod sikan to
impang-anad ni Jesus to mgo ka-otawan.

13

1 Kandà no adow nighipanow on kandan si Jesus padoog
diyà to boyboy to dagat. Pagdatong dan aw ni Jesus diyà to
boyboy nig-ingkud kandan
2 su awos ogpang-anad on to ka-otawan no nahimun aw
nadasok lagboy. Kaling man nigluwan si Jesus to sakayan
no bautu. Nig-ingkud on kandin no nig-atubang kandin to
kahan-ingan no du-on to boyboy to dagat.
3 Na nigpang-anad si Jesus to ka-otawan no impabayà to
mahan-ing no pananglitan. Nig-iling kandin to “Na, ogtu-
tuwanan kow to mag-o-odok to humoy. No makalangkob to
sangab pigsawodan on to mag-o-odok to binhì.

4 Pagsawod din moydu-on binhì no nigdo-og diyà to
daan. Dayun nigpatipadpad to manuk-manuk aw pantubug-
tubuga to binhì.
5 Moydu-on binhì no nigdo-og diyà to pasak no batuhon.
Nigtulin dà kan niggitì du-on to batuhon.
6 Dì pag-ugtu to soga, oglanos aw kamatoy su wadà man
ogkaduhugan to dalid.
7 Moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to pasak no dali-
don no kan dalid no paggitì, dugihon on. Nigkadodongan
to pagtulin no hantod to piglinop aw nohut aw lahag su
nasakbut man.
8 Moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to madoyow no
pasak aw sikan to nigbogas to madoyow aw abut to dakoo.
Moydu-on niggatus, aw moydu-on nigkan-oman, aw moydu-
on nigkatlu-an to nig-abut.
9 Na, agad intawa no nakadinog, pangindaagan to kali-
tukan to pananglitan ku.”

10 Na pagkali-us to ka-otawan pig-usip si Jesus to mgo
sakup din to “Nokoy man no impananglitan nu pad man
to pagpang-anad nu to ka-otawan.”
11 Nigtabak si Jesus to “Mahobong todu-on no kalitukan
aw sikan kadaoman, dì iyu, ogkama-anan now dà no bahin
to pagsakup to Diyus. Su kunto-on ogbadbadan kow on
to Diyus. Dì igpananglitan ku pad to mgo ka-otawan su
pighobongan nasì kandan to Diyus to mgo kalitukan.
12 To otow no nigtu-u, ogkadugangan ku pad iyan to nama-
anan din, dì to wadà paminog, agad ma-intok dà to nama-
anan din dì ogkapudutan pad nasì.
13 Kaling man to ka-otawan no wadà kalabotan to sinaku-
pan to Diyus no nabigtoan on, impananglitan ku su agad
mang-ahà-ahà kandan, dì wadà ogkakita-an dan. Agad
duminog, dì konà ogpakadaag.
14 Natuman dan to tahan impanag-an ni Isaias no
maglilikwaday no lagsoban to Diyus no pig-iling to

‘Nabigtoan kandan su agad mang-ahà-ahà kandan, dì wadà
ogkakita-an dan. Agad makadinog kandan, dì ampan
ogkadaagan dan.
15 Su iyu no mgo otow, to ginhawahan now, masupak-
supakon. To talinga now, ogpabongoo-bongoon now puli.
To mata now, pigpiyong now, su puli ogtawtaga-odan to
pag-ahà now. Dì to domdom now, wadà du-on. Ko wadà
kow podon angod sikan, ogpasakup kow podon kanak, aw
ogkabuligan ku podon iyu.’
16 Dì iyu no sakup ku, ogkaliyag kow su ogpakakita kow man
aw makadinog.

17 Iyu, nakita-an now on to pigpakagutgut podon no
ogkakita-an to mgo maglilikwaday no lagsoban to Diyus
natodu-on aw duma gayod no mgo otow no matuwadong.
Nadinogan now on gayod to piggutgut dan podon no
ogdinogon.

18 “Na, ogpangintaga kow to mgo kalitukan to pananglitan
ku. Na bahin to mag-o-odok to humoy,
19 sikan mgo otow no ogdinog to impang-anad ku bahin to
pagsakup to Diyus aw konà ogpakadaag, iyan ogka-angodan
dan to binhì no nigdo-og diyà to daan. Ko duminog kandan
to kagi to Diyus, oglogwà on si Satanas aw sakmita din to
ing-odok du-on kandan.
20 Sikan binhì no nigdo-og diyà to batuhon no pasak, iyan
ogka-angodan to mgo otow no ogkaliyag to ogpaminog to
kagi to Diyus aw dawata.
21 Dì wadà lagboy makaduhug to dalid su wadà dan man
lagboy pasooda du-on to ginhawahan dan to kagi to Diyus.
Ko umabut to kalisod aw mgo pagpahadat to kadumahan
dan ugpat to kagi to Diyus, ogka-oyowan dan to pagtu-u dan
dayun dini kanak.
22 Moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to pasak no
dalidon no sikan, dugihon, sikan iyan na-angodan to mgo
otow no nigdawat to kagi to Diyus no wadà abuti to bogas su
piglinop on kandan to nakasakbut to kagi to Diyus du-on to
ginhawahan dan su nigminapook-pook kandan to igkabuhì
dan aw pa-aag-aagon dan nasì to kadatù. Kaling piglinop to
kagi to Diyus aw wadà nig-abut no bogas.
23 To ing-odok no nigdo-og diyà to madoyow no pasak,
iyan na-angodan to mgo otow no nigpaminog to kagi to
Diyus aw pigpasood diyà to ginhawahan dan aw baya-a to
Diyus kandan aw moydu-on bogas no nig-abut no niggatus.
Moydu-on tag kan-oman. Moydu-on gayod tag katlu-an to
nig-abut.” Sikan to kalitukan to pananglitan ni Jesus.

24 Na impananglitan mandà ni Jesus to ka-otawan bahin
to otow no nig-odok to dawa. Kagi ni Jesus to “To pagsakup
to Diyus, iyan ogka-angodan to otow no nig-odok to dawa.
Nigsawod kandin to madoyow no binhì diyà to uma din no
maow-ag.
25 No pagkatapus to pagsawod aw kadukilom on aw
nangkalipodong on to mgo sakup din, pig-andu-onan to
kablang din aw imba-ot to bagnot to pagtanom du-on to
pig-odokan din to dawa. Dayun namanlunus aw hipanow
on kandan no wadà nama-an.
26 Wadà kaugoy niggitì on aw namanpamagtin to in-odok
dì naba-otan on to bagnot.

27 Dayun pig-andu-onan sikan tagtu-un to dawahan to
mgo sakup din aw usipa dan to ‘Dow konà buwa no pinpin
no dawa no binhì todu-on impa-odok nu, Sir? Nokoy man
buwa to ingkapabayà to naba-otan on man to bagnot su
kunto-on bali nakilahan su namagtin on to dawa.’
28 Nakatabak to tagtu-un to dawahan to ‘Imba-ot iyan to
kablang ta.’ Nig-ikagi to mgo sakup din to ‘Dow igpapispis
nu dà buwa kanami to bagnot su imba-ot dan man iyan to
pagtanom ta.’
29 Nakatabak to tagtu-un to dawahan to ‘Konà now on
ogpispison to bagnot kunto-on su ogka-aput to dawa.
30 Ogpabay-anan now on nasì hantod to tig-ani on. Kayan
ogsugù a to mgo uma-ani to, Ogtugdawon now to pagpispis
to bagnot aw ogpambogkoton awos mahakut aw masangab.
Dì sikan bogas to dawa, pagka-ani, oghakuton aw ibotang
diyà to kubkub.’ ”
31 Na impananglitan din mandà bahin to pagdakoo to
sinakupan to Diyus no innangon din bahin to intanom no
binhì no longa no magabudbud dà no pig-iling din to “To
pagdakoo to sinakupan to Diyus,
32 iyan na-angodan to binhì no longa, to tugdow, maga-
budbud dà ubag. Dì ko oggitì on, ma-aslag on kan lawa aw
ogkahimu no ogkahapunan to mgo manuk-manuk to mgo
sanga.
33 “Na to pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan na-
angodan to ogpatulin to buyag to malagkit. Agad ma-
intok dà to imba-ot din no igpatulin, dì ogkaponù on to
pigbotangan din.”
34 To pagpang-anad ni Jesus to ka-otawan, kanunoy din
igpabayà to pananglitan. Wadà ing-anad ni Jesus to mgo
ka-otawan ko konà din no igpabayà to pananglitan tibò.
35 Iyan impananglitan ni Jesus to pagpang-anad su awos
matuman to tahan intag-an to maglilikwaday no lagsoban
to Diyus bahin ki Jesus no pig-iling to.

“Igpananglitan ku to ing-anad ku. Ogtagahon ku kunto-
on to mahobong likat to paggihit to Diyus so-idi kalibutan
hantod kunto-on.”
36 Na nigpagsuwoy kandan si Jesus to mgo ka-otawan aw
ulì diyà to baoy. Pagdatong dan on kagi to mgo pangabaga
din to “Panaysayi koy kun Sir to pananglitan nu bahin to
bagnot diyà to dawahan.”
37 Kagi ni Jesus to “Kanak no Tumutubus to Ka-otawan,
og-odok a to binhì no madoyow.
38 To pasak, iyan ogka-angodan so-idi kalibutan. To
binhì no madoyow, iyan ogka-angodan to mgo otow no

ogpamasakup kanak. To bagnot, iyan ogka-angodan kan
konà ogpamasakup kanak su ki Satanas kasakupan.
39 To nigba-ot to bagnot, iyan ogka-angodan din to kablang
ta no si Satanas. To pagka-ani, iyan ogka-angodan to
katapusanan so-idi kalibutan. To uma-ani, mgo diwata likat
to Diyus.
40 Na to pagdap-ug dan to bagnot aw sangaba, iyan ogka-
angodan to katapusan so-idi kalibutan
41 su kanak no Tumutubus to Ka-otawan, igpagawang ku
to mgo diwata kan mgo otow no mangkado-ot to hinang aw
agad nokoy no igkasaà to mgo otow du-on to pigsàkupan
ku.
42 Pagkahimun igsugba diyà to logdog. Du-on ogpakasino-
gow kandan to pagkasosoo dan aw pangagotkot to bag-ang
ugpat to pagkasakiti dan.
43 Pagkagawang tibò to mangkado-ot no hinang, sikan
mgo sakup to Diyus no madoyow to hinang, ogbandog no
ogpaka-angod to soga su ogtumanon on to pagsakup to
Diyus ta no Amoy. Agad intawa no nakadinog to impang-
anad ku, ogtumanon.”
44 Nig-ikagi mandà si Jesus no pig-iling to “To pagsakup to
Diyus, iyan gayod ogka-angodan to ayama-an no inhobong
diyà to kapognotan. Dì nakita-an to songo otow aw tukhow
kandin. Dayun inlobong aw libuni din aw ulì diyà to baoy su
igpamaligyà din to katu-unan tibò su ogbolihon din podon
kan no pasak no nabotangan to ayama-an no nakita-an din.”
45 Na impananglitan ni Jesus mandà bahin to mamaligya-
ay to mutyà no mahal. Kagi din to “To pagsakup to Diyus,
iyan ogka-angodan to mutyà no mahal no pigpanganap to
mamaligya-ay.
46 Pagkakita din on to mutyà no mahal, imbaligyà to katu-
unan din tibò aw iyan boliha din.
47 “To pagsakup to Diyus, iyan gayod ogka-angodan to ma-
aslag no pukut no intuntun diyà to dagat aw makapudut to
isdà no nigsingkabugtì.
48 Ko mahan-ing to nakasood, ogguyudon on to mang-isda-
ay diyà to boyboy. To mangkadoyow, igtagù to bangkow, dì
to mangkado-ot, igtimbag.
49 To mahudi no adow to katapusanan to kalibutan, sikan
mgo diwata to Diyus, ogpaka-angod kan, su ogpagbugti-
on dan kan mgo mangkadoyow no mgo otow aw kan
mangkado-ot.
50 To mangkado-ot, igsugba diyà to logdog, aw du-on
pakasinogow to pagkasosoo dan aw pangagotkot to bag-ang
ugpat to pagkasakiti dan.”

51 Na nig-usip si Jesus to mgo pangabaga din no sampuù
tag duwa to “Dow nadaagan now to tibò no innangon ku
iyu?” Namantabak kandan to “Ho-o.”
52 Nig-ikagi mandà si Jesus to “Iyu no pig-anad to impang-
anad ku bahin to pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan
now to tagbaoy no dakoo to katinguban no nigsingkabugtì
no mgo tahan aw mgo bayà, su ogpakapang-anad kow to
ka-otawan to tahan no impang-anad ita aw bayà no impang-
anad ku iyu gayod.”
53 Pagkatapus ni Jesus to mgo pananglitan din no impang-
anad din, namanhipanow on tibò kandan
54 padoog diyà to kandin banwa. Pagdatong dan nang-
anad mandà si Jesus diyà to tu-un dan no simbahan.
Nangkaboong-boongan to mgo kadumahan din du-on sikan
no lunsud to kandin impang-anad. Nigka-inusipay kandan
to “Ando-i buwa makalikat to kandin nama-anan aw kan
mgo kaboonganan.
55 Dow konà buwa no so-idi to anak ton maghihimu to
baoy? Dow konà buwa gayod no anak ni Maria? Dow mgo
su-un din buwa, kandan si Santiago, si Jose, si Simon, aw si
Judas?
56 Sikan mgo atoboy din, dow konà ta buwa no duma kani
so-idi no lunsud? Ando-i buwa makalikat to nama-anan din
su tahan ta dà man nama-anan to piglikatan din.”
57 Kaling man nasawa-an dan kandin su intobo-ot dan
dow niglangub puli kandin nigpalabow-labow. Dì nig-
ikagi si Jesus to “Tahan to otow su agad ando-i dumoog
to maglilikwaday to Diyus, igkatahud kandin tibò gawas ko
diyà to kandin banwa aw diyà to mgo kasu-unan din.”
58 Kaling man ma-intok dà to kaboonganan no pighimu
din du-on su wadà tu-uhi kandin no Imananan to Ka-
otawan.

14

1 Dì to bantug to kaboonganan no pighimu ni Jesus,
nigtangkap diyà to duma no banwa. Aw si Hirudis
gayod no mata-as to Galiliya, inabut to nawnangonon aw
kapook-pooki din su na-intobo-ot din dow si Juan on no
Magbobonyagay to nighimu sikan no nanangon no mgo
kaboonganan.
2 Na-iling din to “Domdom ku dow si Juan on no
Magbobonyagay to nighimu sikan no mgo kaboonganan.
Inabut buwa kandin to kabogbogan no iyan piglikatan to
pagbuhaya din.”
3 Na og-uli-on tad to tutuwanon no napa-atubangan
to kagi ni Hirudis no sikan, nalipasan tad. Si Hirudis

iyan to nigpadakop aw nigpahimatoy ki Juan natodu-on.
Impadakop din si Juan su impanagda si Hirudis ni Juan su
si Felipe no hadi ni Hirudis, inagawan din to asawa no si
Hirudiyas.
4 Kagi ni Juan no nanagda ki Hirudis to “Nakasaà ka su
inasawa nu to asawa on to hadi nu. Ing-okod to tinu-uhan
ta.”
5 Ogpatampodan din podon si Juan to li-og dì nahadok si
Hirudis ko mamang-atu to ka-otawan su si Juan, pighinang
dan no tùtu-u no maglilikwaday to Diyus.
6 Na nighinang si Hirudis to impasalamat din to pagka-
otow din. Pinasayow din to daga no anak to ipag din no
inasawa din dà. Pagsayow din du-on to kahimunan, naliyag
si Hirudis.
7 Nakasahad kandin no pigbogat din to kagi to ogbogoy
kandin diyà sikan no daga to agad nokoy no ogpangamuyu-
on din.
8 Na to inoy to daga, impa-ikagi din to anak din diyà ki
Hirudis no impa-iling din to “Bogayi a nu kunto-on to uu ni
Juan no Magbobonyagay no igluwan to bandihadu.”
9 Na nakasosoo dà podon si Hirudis to ingkasahad din no
kagi. Dì konà din on ogkabalibad to na-ikagi din diyà to
daga su nakasahad man kandin no pigbogat din to kagi du-
on to atubangan to mgo namba-ot no nangkahimun du-on
to hinang din.
10 No bali wadà din on kasalipoguti, na-igoy din on to
ogpatampodan din si Juan to li-og diyà to pirisuhan.
11 Na du-on natuman on to pigpangamuyù aw kadaa to
uu ni Juan no inluwan diyà to bandihadu aw ibogoy diyà to
daga. Na dayun pigdaa gayod to daga diyà to inoy din.
12 Dayun natugutan to mgo sakup ni Juan to kandan to
oglobong to patoy no lawa ni Juan. Pagkatapus dan to
niglobong, naman-andiyà kandan ki Jesus aw nangoni dan
to napugut-pugutan bahin ki Juan.
13 Pagkadinog ni Jesus to nadoogan ni Juan, piggawangan
din sikan no banwa. Namanluwan kandan aw si Jesus to
sakayan no bautu aw talipag to dagat. Pagdatong dan diyà
dihipag nigdu-ung kandan diyà to kahanongan no banwa.
Dì pagkama-an to mgo ka-otawan to ogtalipag on kandan
si Jesus, namanladgad no ogtokap kandan to boyboy to
dagat su ogpamang-andiyà gayod kandan sikan no banwa
no kahanongan. Naka-una dà nigdatong to kahan-ingan no
ka-otawan aw katibò kangkahimun diyà to ogtagadan dan
ki Jesus.
14 Bali no nigdatong kandan si Jesus. Paghaw-as dan,
lagboy to kahan-ing to otow no nangkahimun. Pagkakita

ni Jesus, pigka-atan din aw kangkadoyow din tibò to mgo
masakiton.
15 Na pagkahapun namanduguk to mgo pangabaga diyà
ki Jesus aw pamang-ikagi to “Sir, kahanongan on man no
banwa so-idi aw sakot mahapun on. Sugu-ad so-idi mgo ka-
otawan aw pama-andiya-a kandan to mgo kalunsudan awos
ogboli to kandan ogkako-on.”
16 Dì nig-ikagi si Jesus to “Agad on. Konà ogpaka-and iyà
kandan su iyu on to ogbogoy to ogkako-on dan.”
17 Namaka-ikagi to mgo pangabaga din to “Iyan dà ba-aw
ta tibò to lima no bu-uk no paan aw daduwa gayod no bu-uk
to isdà.”
18 Nig-ikagi si Jesus, “Na, daaha now dini kanak.”
19 Na pigpama-ingkud din tibò to kahan-ingan diyà to
kasagkopan no bagnot. Pigdawat ni Jesus kan lima no bu-uk
no paan aw daduwa no bu-uk no isdà aw langhag kandin
diyà to langit no ogpasalamat to Diyus. Pigpamikas-pikas
din kan paan aw ipamaduhuu din to mgo pangabaga din
diyà to mgo ka-otawan.
20 Dayun namango-on to tibò no nangkahimun no puli
dan binungku-an to pagko-on. Pagkatapus to pagko-on
pigpanghimun dan to nasamà aw itagù dan diyà to bangkow
aw sampuù tag duwa pad no ka-bangkow to naponù to
nasamà.
21 Lima no maan to kalukosan no namango-on du-on.
Wadad bilanga to kabuyagan aw kabata-an.

22 Na pigpa-una ni Jesus to mgo pangabaga din no
pigpatalipag to dagat. Pigpamaluwan din to sakayan to
mgo pangabaga din tibò, dì kandin to nabitas aw kandin
to nigba-id aw pamahipanawa din to mgo ka-otawan no
nangkahimun.

23 Pagpahipanow din to ka-otawan niggomow si Jesus to
untud no awos og-ampù kandin to Diyus. Nadukiloman
kandin du-on kan no untud no sobu-ukon din.
24 Dì to mgo pangabaga din no namansakoy to sakayan,
nadaa on diyà to tongà-tongà to dagat su sinabod to kamag
no mabogbog no nakabalatak kandan aw ogpakatinunga-
tunga to sakayan to baod no magabubungan.
25 To kabukas-bukas to adow, nigduguk si Jesus kandan
no nighipanow diyà to babow to dagat.
26 Pagkakita to mgo pangabaga ni Jesus to nighipanow
kandin du-on to babow to dagat, namakasa-og kandan to
“Busow on buwa suyà!” su konad no pagkahadok dan su
na-intobo-ot dan man dow busow on iyan no nigpa-atow no
ogduguk du-on kandan.

27 Dì nig-ikagi kandin to “Si Jesus a. Konà kow ogka-
hadok.”
28 Si Pedro, naka-ikagi to “Sir, ko ikow iyan si Jesus,
paduguka a diyà ikow no ogpakahipanow a du-on to babow
to dagat.”
29 Nig-ikagi si Jesus, “Na, andini ka.” Dayun nighaw-as
si Pedro aw makahipanow du-on to babow to dagat no
nigpadoog diyà ki Jesus.
30 Dì pagbatì din to kamag aw kakita-i din to baod no
magabubungan no ogkakinugpahay, konad no pagkahadok
din aw hantod to nahibuu-hibuu on kandin podon. Naka-
panawag kandin to “Sir, bumulig kad su ogkaonod ad.”
31 Nadawat ni Jesus aw ikagihi to “Nokoy man no wadà
ka salig kanak no nigsugù ikow to ogpakahipanow ka du-on
to babow to dagat. Ma-intok dà to pagtu-u nu. Nokoy man
no nigduwa-duwa ka.”
32 Pagkaluwan dan to sakayan, nigsigkon to kamag.
33 Du-on namakaluhud kandan aw ampù kandan ki Jesus
aw naman-ikagi to “Tùtu-u ka iyan no Anak to Diyus!”
34 Dayun nigdatong on kandan diyà to dihipag to dagat.
Pagdatong dan nigdu-ung diyà to Ginisarit no banwa.
35 Paghaw-as dan aw ni Jesus, nakilahan dà kandan to
mgo taga-Ginisarit. Dayun pigpamatawagan dan to mgo
nangkasakit diyà to kalongodan aw pandaaha dan du-on
ki Jesus.
36 Pigpangamuyu-an dan si Jesus to igatang ogpatudi-on to
mgo nangkasakit to sagyad to kabò din. To otow no nigtudì
to sagyad to kabò ni Jesus, na-uli-an to sakit din.

15

1 No diyà pad si Jesus to Ginisarit, namang-andu-on to mgo
punu-an to tinu-uhan no mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad
to kasugu-an no likat to Hirusalim no lunsud. Pig-usip dan
si Jesus no namang-iling to
2 “Nokoy man no wadà tagon to mgo pangabaga nu
to tulumanon ta no niglikat to ka-aw-apu-an ta su konà
ogpanghugas kandan to boad ko ogko-on. Nakasaà kandan
to pagko-on dan.”
3 Nakatabak si Jesus to “Og-usipon ku iyu to nokoy man
no ogpa-aag-aagon now to iyu no tulumanon dì konà now
ogpa-aag-aagon to kasugu-an to Diyus.
4 Insugù iyu to Diyus no pig-iling to ‘Igtahud now to amoy
aw inoy no igpabayà to pag-alagà.’ Pig-iling gayod to ‘To og-
ina-ina to amoy aw inoy, ogkahimu now no himatayanan.’

5 Dì iyu, ogpang-anad kow nasì to litos dà ko moydu-on
igkabulig to otow to ginikanan din, dì og-iling nasì kandin to
'To bulig ku podon iyu no mgo ginikanan ku, diyà kud nasì
igkabogoy to Diyus ta.' Kaling man konà now igpatahud to
otow to kandin amoy aw inoy no igpabayà to pag-alagà.
6 Sikan to nakapabayà kow to puli ogkapabay-anan to
kasugu-an to Diyus aw katuman to iyu dà no impang-anad.
7 Mapakunon-kunonon kow no mgo otow! Tùtu-u to
tahan natag-an ni Isaias no maglilikwaday no lagsoban to
Diyus bahin iyu no pig-iling to
8 'Nigpakunon-kunon nigtahud kanak sikan no mgo otow
to pag-ikagi dan, dì bàbà dan dà puli su bugtì to ginhawahan
dan.
9 Nigpakunon-kunon nig-ampù dini kanak, dì to kasugu-
an ku, pig-ilisan dan to impang-anad no likat puli to
domdom to otow.' "
10 Na pigpamaduguk mandà ni Jesus to ka-otawan aw
ikagi to "Paminog kow tibò aw konà now ogkalingawan to
mgo kagi ku.
11 Wadà ko-onon no ogpakasood to bàbà to otow no
igkasaà din du-on to Diyus. Dì to oglogwà du-on to bàbà
to otow, sikan nasì to igkasaà din du-on to Diyus."
12 Dayun nigduguk ki Jesus to mgo pangabaga din aw
pamang-ikagi, "Dow nama-anan nu buwa to nasawa-an ka
to mgo Parisiyu ton na-ikagi nu?"
13 Impananglitan ni Jesus to pagtabak din no nig-iling to
"Agad nokoy no tanom no wadà itanom to Diyus no Amoy
ku diyà to langit, ogkabagnus.
14 Dì pabay-ani now on kandan no mgo Parisiyu su
napisok man kandan no oghindù podon kandan to duma no
pisok. Ko pisok to oghindù to pisok, tibò on ogpamakatuk-
labù to lugì."
15 Nig-ikagi si Pedro, "Hubadi koy to mgo kalitukan to
pananglitan nu."
16 Nig-iling si Jesus to "Dow wadà kow pad makadaag to
impang-anad ku?
17 Wadà now buwa kama-ani to konà ogpakasood dini to
ginhawahan ta to kino-on ta? Dini to gotok ta to ogpakasood
aw logwà diyà to labas to lawa ta.
18 To oglikat to sood to ginhawahan to otow no kagi, sikan
to igkasaà din
19 su ginhawahan to otow to piglikatan to mado-ot no
nigsingkabugtì no angod to mado-ot no pikii, pamunù,
panghilabot to duma, pangawat, pagbotang-botang aw pag-
ina-ina.

20 Sikan no oglikat to sood to ginhawahan to otow
no mado-ot, sikan iyan to igkasaà din. Ko konà kow
ogpakapanghugas to boad to konà pad ogko-on angod to
insugù dan iyu agad man, su konà no sikan to igkasaà ta to
kasugu-an to Diyus.”

21 Na namanhipanow on kandan si Jesus padoog diyà to
banwa no nasakup to Tiru aw Sidun.
22 Pagdatong dan pigduguk kandin to buyag no sugpù to
mgo taga-Kanan no tugdow no mgo uminugpà du-on kan
no banwa no wadà pad kasoodi to mgo Isrili. Pigtinawag
to buyag to “Magbobo-ot no anak ni Harì David, ka-ati a su
pigsoodan to batà ku to busow.”
23 Dì wadà ikagi si Jesus. Pigduguk kandin to mgo sakup
din aw pangamuyù kandan diyà ki Jesus to “Patumani nu
ubag to pigpangamuyù sikan no buyag aw pahipanawad on
kandin su pig-inulit-ulit din on to pagtawag ita.”
24 Nakatabak si Jesus, “Iyan dà pigpabantayan kanak
to Diyus to mgo kasinugpu-an ni Israel su iyan ogka-
angodan dan to mgo buhì no nangkawagà-wagà no wadà
nigbantoy!”
25 Dì nigduguk nasì to buyag aw luhud, aw ikagi kandin
to “Magbobo-ot, buligi a nud on ubag.”
26 Na impananglitan ni Jesus to pag-ikagi din no pig-iling
din to “Konà no hustu ko ogtugdawan ta ogtubungan to mgo
kadung ko wadà pad makako-on to mgo batà. Dì iyan ogpa-
unahon ta to batà ogpako-onon.”
27 Nigtabak to buyag, “Ho-o iyan, Sir. Dì igatang iyan
ogkako-on to mgo kadung to samà-samà no nangkapadpad
diyà to saad to ko-onanan to tagbuhì.”
28 Naka-ikagi si Jesus to “Nigtu-u ka na-an Laginà. Matu-
man on to pigpangamuyù nu.” Na-uli-an on dayun to batà.

29 Na dayun nighipanow on kandan si Jesus no naman-
ladgad to boyboy to dagat to Galiliya aw padayong kandan
diyà to mgo ka-untudan. Pagdatong dan naman-ingkud
kandan
30 aw kahimuni kandan to kahan-ingan no ka-otawan no
namanlupug aw nigdaa kandan to pungkù, podpod, pisok,
pohà, aw duma pad no mgo mangkasakiton aw ipambotang
dan du-on to atubangan ni Jesus. Nangka-uli-an din tibò.
31 To tawoy, nangkaboong-boong on kan kahan-ingan su
nakita-an dan to ogpaka-ikagi to pohà, aw kangka-ulì to
podpod, aw makahipanow to pungkù aw ogpakakita to
pisok aw kasayà-sayà dan to Diyus no ampu-onon to mgo
Isrili.

32 Na pigpansabi ni Jesus to mgo pangabaga din aw ikagihi
din to “Pigka-atan kud so-idi mgo ka-otawan su natatouhan
on kandan dini ita no pigkabusan on to ba-aw dan. Konà ku
puli kunto-on kandan ogpa-uli-on su ko pa-uli-on kud puli to
wadà nangkako-on dan, dagow ogpamanlotoy kandan diyà
to pangindanan.”
33 Nakatabak kandan to “Ando-i ki to ogpudut to igpako-
on ta kandan su kahanongan no banwa kani.”
34 Nig-usip si Jesus, “Dow pila no bu-uk to paan.”
Namantabak to pangabaga din, “Pitu dà no bu-uk to paan
aw moydu-on ubag isdà dì ma-intok dà.”
35 Dayun pigpama-ingkud din to kahan-ingan diyà to
pasak
36 aw dawata din kan pitu no bu-uk no paan aw isdà
aw pasalamat kandin to Diyus. Pigpamikas-pikas din aw
iduhuu din diyà to mgo pangabaga din. Na impamaduhuu
din mandà diyà to mgo kahan-ingan.
37 Namango-on kandan no puli dan binungku-an to pagko-
on. Pagkatapus to pagko-on dan, pighimun dan to mgo samà
aw itagù dan diyà to bangkow aw pitu no ka-bangkow to
naponù.
38 Upat no maan to lukos no namango-on du-on. Dì wadad
bilanga to kabuyagan aw kabata-an no namango-on du-on
gayod.
39 Na du-on pigpama-ulì din to mgo ka-otawan dì kandan
si Jesus, namanluwan to sakayan aw talipag on kandan no
ogpadoog on diyà to Magadan no banwa.

16

1 No du-on pad kandan to Magadan no banwa, piglambag
kandan to punu-an to tinu-uhan no mgo Parisiyu aw
mgo Sadusiyu su awos ogpangintu-u dow si Jesus lagboy
Imananan to Ka-otawan. Igpahimu dan podon ki Jesus to
kaboonganan no oglikat diyà to langit no igkamatu-ud to
na-uyunan iyan kandin to Diyus.
2 Dì pagpangamuyù dan iyan dà intabak ni Jesus to
impananglitan no nig-iling to “Ko oglinahag to langit to
mahapun, ogpaka-atom-atom kow to ‘Ogsoga to banwa.’
3 Ko oglinahag to langit aw makiboo to masoom, ogpaka-
atom-atom kow no og-iling kow to ‘Ogdodo-ot gagaya.’
Ogka-amu kow dà ogtahom to timpu to banwa. Dì to timpu
on to paglogwà to Imananan to Ka-otawan, konà kow on
ogkilaa.
4 To kadakoo to kado-ot to mgo kadongan ku no ka-
nunoy oglinìngì-lingì to duma no ogpadugang pad podon

to kaboonganan no ogkakita-an dan no igkamatu-ud to
na-uyunan a to Diyus. Iyan dà igpakita kandan to ta-
indanan no igkapatu-u to ogpambuhayon to nangkamatoy
no ogpaka-angod to nadoogan ni Jonas no maglilikwaday to
Diyus natodu-on no nakalibwas dà kandin to kamatayon su
agad pagkapuguti din to tatou no adow to pagka-ugpà din
du-on to sood to gotok to ma-aslag no isdà dì nakalibwas dà
kandin."
5 Dayun du-on namanhipanow on kandan si Jesus aw
talipag on to dagat. Dì nalingawan dan to pagdugang to
ba-aw dan no paan.
6 Pagdatong dan diyà dihipag to dagat impananglitan ni
Jesus no nig-iling to "Bantoy kow to igpatulin to paan likat
to mgo Parisiyu aw mgo Sadusiyu."
7 Nigka-inusipay kandan dow nokoy to kalitukan to
pananglitan ni Jesus no nig-iling kandan to "Nokoy buwa
to kalitukan to pananglitan din su wadà ki man makadaa
to paan."
8 Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to intobo-ot dan dow
to pig-ikagi din no ba-aw dan to napa-atubangan. Nig-usip
kandin, "Nokoy man no nigka-inusipay kow to wadà paan
ta. Manawà dà to pagtu-u now.
9 Wadà kow pad buwa makadaag to konà kow podon
ogkapook-pook to ogkako-on? Dow nalingawan now buwa
to pila no ka-bangkow pad to natagu-an now to nasamà
pagpamaduhuu ku to lima dà no bu-uk no paan diyà to lima
no maan no ka-otow
10 aw pagpamaduhuu ku to pitu no paan diyà to upat no
maan no otow.
11 Nokoy man no wadà kow pad man makadaag to
konà no paan to napa-atubangan ku to pagsoysoy ku to
pananglitan ku. Bantayi now nasì to kandan no igpatulin
to paan no mgo Parisiyu aw kan mgo Sadusiyu."
12 Na bali no nadaagan dan to konà na-an no paan to napa-
atubangan ni Jesus to kagi din. Dì pigpabantayan din nasì
kandan to impang-anad to mgo Parisiyu aw Sadusiyu.

13 Na nigpadayong kandan si Jesus diyà to mgo lunsud no
nasakup on to Sisariya Pilipu. No diyà pad kandan sikan no
banwa, nig-usip si Jesus to mgo pangabaga din no iniling to
"Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, dow intawa a buwa
agad-agad to mgo atoman to mgo ka-otawan."
14 Namantabak kandan to "Moydu-on naka-ikagi to si Juan
ka no Magbobonyagay no pigbuhoy. Moydu-on naka-ikagi
to si Elias ka. Moydu-on gayod naka-ikagi to si Jeremias ka
dow duma no maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-
on."

15 Kagi din to “Dì iyu, intawa a agad-agad to atoman now.”
16 Naka-ikagi si Simon Pedro to “Ikow, Kristu ka no
Imananan to Ka-otawan no Anak to Diyus no kan Diyus
piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà.”
17 Nig-ikagi si Jesus to “Adu-a man ikow, Simon no anak
ni Juan to kagi nu su sikan pagkakilaa nu kanak, wadà likat
to puli no otow no mamatayon dà. Nakatag-an ka su Diyus
no Amoy ku diyà to langit, kandin to piglikatan to na-ikagi
nu.
18 Na ikow Simon, oghingadanan ku ikow kunto-on ki
Pedro no iyan kalitukan to batu. Dì kanak no katondanan
no Imananan to Ka-otawan no Anak to Diyus no impatag-an
ikow to Diyus, ogpaka-angod to buhì no batu. Sikan no ka-
tondanan ku no angod to buhì no batu to pa-ukdanganan no
ogkadangonan ku to kanak kasinakupan. Konà ogkagobà
agad makugpahan to kasinakupan ni Satanas tibò no oglikat
diyà to sood to pasak.
19 Oghimuhon ku ikow no ogbantoy to li-otanan to
pigsakupan ku diyà to langit. To ogbogkoton nu dini to
pasak, ogkabogkot dà gayod diyà to langit. To ogbadbadan
nu dini to pasak, ogkabadbadan dà gayod diyà to langit.”
20 Dì pigpambahog lagboy ni Jesus to mgo pangabaga din
tibò to wadà otow no ognangonan dan to kandin iyan to
Imananan to Ka-otawan.
21 Na likat kandà no adow pigpunu-an ni Jesus to pag-
pasabut to mgo pangabaga din dow nokoy to igkapatuwa-
ay kandin diyà to Hirusalim no ogpahadatan kandin to mgo
punu-an to tinu-uhan hantod to oghimatayan kandin. Dì
pagkatatouhi no adow, ogbuhayon dà.
22 Dì wadà kaliyagi ni Pedro aw paduguka din si Jesus aw
sapadi din podon no nig-iling to “Sir, mababagan podon to
Diyus to pig-ikagi nu. Konà podon ogkahimù to ogkatuman
to pig-ikagi nu!”
23 Naka-ahà si Jesus aw maka-ikagi diyà ki Pedro,
“Gawang kad kani, Satanas! Wadà nu uyuni to niglikat
to Diyus. Dì otow dà puli to piglikatan to og-uyunan nu.
Oghikogon a nu podon aw balataka a nu podon no ogtuman
a man iyan to pagbo-ot to Diyus!”
24 Na innangon ni Jesus to mgo pangabaga din no pig-
iling to “Na to ogpasakup kanak, ogka-oyowan din to
kandin katahani tibò aw ogpaka-angod kanak no ogti-ang
to kinurus din no iyan kalitukan to iglingow din to kandin
no natagon no maogon lagboy.
25 Agad intawa no ogkawada-an to kandin kinabuhì ugpat
kanak, ogkamoydu-onan to mahudi no adow. Dì agad

intawa, ko ogpakatagonan din to kinabuhì din dini to
kalibutan, ogkawada-an dà kandin to mahudi no adow.
26 To otow no agad kunto-on ogpakatu-un so-idi kalibutan
tibò dì to mahudi no adow konà ogbuhayon, dow nokoy
to puus to natu-un din to mahudi no adow. Wadà dini to
babow to kalibutan no igkatobus to otow awos mahawì din
to kandin kinabuhì.
27 Moydu-on adow no ig-andini ku no Tumutubus to Ka-
otawan no ogdumahan to mgo diwata aw katuusan to Diyus
no Amoy ku. Kayan pana ogbaosan ku to mgo otow agad-
agad to nangkahimu dan.
28 Moydu-on mgo otow kani no monang ogkamatoy
ko ogkasakpanan pad to pagdatong to pagsakup ku no
Tumutubus to Ka-otawan."

17

1 Na pag-abuti to onom no adow niggomow si Jesus to
untud no matikang. Pigputlung din pigpaduma si Pedro aw
sikan nigpatahadi no si Santiago aw si Juan.
2 Pagkaluwan dan on du-on to puputukan to untud,
nahalin on si Jesus. Na-usab to lawlanguhan din no ogpaka-
angod on to bandog to soga to kasilow aw lagboy putì to
kabò din aw pigsilow to mgo sakup din to nig-ahà.
3 Na nakalogwà du-on kandan to daduwa no katuusan
on no maglilikwaday to Diyus natodu-on no si Elias aw si
Moises. Nigpagbaaw kandan du-on ki Jesus.
4 Na du-on naka-iling si Pedro to "Sir, madoyow su kani
koy man. Dow pahimuhon koy nu to tatou no pinayag awos
oglogoban kow aw si Moises aw si Elias aw ikow."
5 No malituk ni Pedro tinakin to nasaungan kandan to
gabun no ogsilawon kandan to pag-ahà. Na du-on nadinog
dan to kagi no niglikat to gabun no na-iling to "So-idi to
nalogonan ku lagboy no Anak ku no naliyagan ku lagboy.
Kandin to ogpaminogan now."
6 Pagkadinog dan to kagi no niglikat to gabun, na-
makalangkob kandan su nangkahadok man kandan.
7 Pigduguk ni Jesus sikan namakalangkob aw tudi-a aw
ikagihi to "Sakindog kow. Konà kow ogkahadok."
8 Paglingì dan pigboong dan on kan daduwa no ka-otow
no mgo lagsoban to Diyus. Iyan nandà nabitas no nakita-an
dan si Jesus. Na dayun nighipanow on kandan aw si Jesus
no namanpatugpù to untud.
9 No diyà pad kandan to pangindanan nigbahog si Jesus
no nig-iling to "Monang now itutuwanon to nakita-an now
ko mamatoy ad aw buhayon ad gayod no Tumutubus to Ka-
otawan."

10 Na namang-ikagi to mgo pangabaga din to “Dì to mgo
mag-a-anad to tinu-uhan no nangkama-an to kasulatan
no tahan, og-iling kandan to ‘Monang ogpakalogwà to
Imananan to Ka-otawan ko dumatong pad si Elias.’ Ma-
amonu man buwa no pig-iling dan to angod sikan.”
11 Nigtabak si Jesus to “Ogdatong pad iyan si Elias no og-
uliman tibò awos mahina-at to daan no igbayà to Imananan
to Ka-otawan.
12 Nigdatong on iyan si Elias, dì wadà man kakilaa kandin,
dì natumanan dà nasì kandin to pagbo-ot to otow. Ogbo-
otan a dan gayod no Tumutubus to Ka-otawan to angod dà
kan nadoogan ni Elias.”
13 Bali dan kadaagi to si Juan na-an no Magbobonyagay to
napa-atubangan ni Jesus to pag-ikagi din.
14 Na pagdatong dan diyà to kahan-ingan to ka-otawan no
nigtagad kandan, nigduguk to songo otow aw luhud diyà
kandin aw ikagi to
15 “Sir, ka-ati a nu dà ubag su kan batà ku, nasakit to abuy
no nalagbayan on kandin to pagkalisodi. Ogpakasinugba to
logdog aw ogpaka-inusbug gayod diyà to wohig.
16 Pigdaa kud on diyà to mgo sakup nu su awos ogpa-
gawangan kud podon kandan dì konà dan ogka-amuhan.”
17 Nig-ikagi si Jesus to “Iyu no kadongan ku no bugtì to
ginhawahan, naugoy on to pagpang-anad ku iyu dì wadà
kow pad tu-u lagboy Amonuhon ku buwa. Daaha dini kanak
to batà nu.”
18 Dayun pigsugù ni Jesus kan busow to ogpagawangon.
Na nakagawang aw ka-uli-i to batà.
19 Na nigduguk to mgo pangabaga din diyà ki Jesus no
pigpa-awayan dan pig-usip diyà kandin no namang-iling
to “Nokoy man buwa no wadà koy man makagawang to
busow.”
20 Nigtabak kandin, “Wadà kow makagawang su manawà
man to pagtu-u now to Diyus. Ko ogtu-u kow, agad
magabudbud dà to pagtu-u now, dì ko ogsugù kow so-idi
untud to ‘Mahalin ka diyà to kadiyu-an,’ ogkatuman man
dayun. Ogkahimu dà to agad nokoy no kaboonganan, ko
tumu-u kow lagboy su ko tumu-u kow wadà konà now
ogkahimu.
21 Dì so-idi no busow to konà ogkagawang ko konà kow
ogpangamuyù lagboy to Diyus aw pu-asa kow su sikan dà to
ogpaka-ulì kan no sakit din no ingkabogoy kan no busow.”
22 Na nighihimun mandà to mgo pangabaga ni Jesus diyà
to Galiliya awos matitibò kandan to paghipanow. Nig-ikagi
si Jesus to “Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, imomo-ot
ad on ogdaahon diyà to oghimatoy kanak.

23 Dì pagkatatouhi no adow, ogbuhayon a dà.”
Nangkapook-pook to mgo pangabaga din to pig-ikagi ni
Jesus. Na namanghipanow on kandan padoog diyà to
Kapirna-um no lunsud.
24 No pagkadatong dan du-on to Kapirna-um, pigduguk
si Pedro to otow no ogsukut to igpa-amut to simbahan.
Kagi din “To mata-as now, dow konà buwa og-amut to
simbahan?”
25 Nakatabak si Pedro, “Og-amut dà man.” Pagdatong
dan diyà to baoy, inusip ni Jesus si Pedro to “Nokoy to
domdom nu bahin to pagsukut to buhis to nigsingkabugtì no
mgo sinakupan dini to babow to kalibutan. Ko pananglitan
intawa lagboy to ogkasukutan to mgo ma-aslag no mgo
otow, dow kandan no mgo batà dow diyà kan mgo dampà
dan pad.”
26 “Kan mgo dampà dan pad iyan,” to intabak ni Pedro.
“Tùtu-u iyan,” to kagi ni Jesus. “Mano iyan ogpakabayad to
mgo dampà dan pad, na og-agad dà iyan no ogkalipwasan
to mgo batà to pagbayad.
27 Agad ita no batà to Diyus, ogpakabayad ki dà to
igpabayad ita to otow no nigsakup ko masawa-an ki to mgo
otow no wadà labot to pagsakup to Diyus. Kaling man
ogpakapudut ki to igkabogoy ta to simbahan. Na Pedro,
ogpangawad ka diyà to dagat. To tugdow no ogtubug,
bugkuta. Ko lingaton nu to kawad, ogkakita-an nu to songo
sapì du-on to bàbà. Puduta aw ibayad sikan to bogayanan
ta to simbahan su litos on man sikan no igbayad ta tibò.”

18

1 Na pagkaugoy-lugoy nighihimun to mgo pangabaga ni
Jesus aw masig-usip kandan ki Jesus to “Intawa dapit to
labow tibò kanami diyà to sinakupan to Diyus.”
2 Dayun pigpaduguk ni Jesus to batà aw patonga-a din du-
on kandan
3 aw ikagi kandin to “Monang kow ogpakasood to pigsaku-
pan to Diyus ko ma-usab pad to ginhawahan now aw
ogpaka-angod kow to batà no hanuut.
4 To lagboy dakoo to pigsakupan to Diyus diyà to langit,
sikan, ogpakobos kandin aw ogpaka-angod so-i batà.
5 Ko ogdawaton now to otow su sakup ku, agad masagkop
kandin no angod so-idi no batà, iyan ogka-angodan now to
ogdawat kanak.
6 “Dì to ogpasuwoy to ma-intok no otow no nigtu-u kanak,
mahawoy dà ko pa-usbugon kandin diyà to bulibuwan to
dagat no oglawigan to batu to li-og. Dì malisod lagboy ko
kastiguhon kandin to Diyus to mahudi no adow.

7 Tahan to otow dini to babow to kalibutan no ogbogayan
to pa-antihan dow ogpakasaà dì aboy to otow ko ogpasaa-on
din to duma.”
8 Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Ko
makasaà ka to boad, madoyow pad nasì ko tampodon nu
to boad aw itimbag. Manginun pad ogpakasood ki to
sinakupan to Diyus agad nakipangan ki dow pungkù ki,
ayaw ki ikasugba diyà to logdog no wadà kaposokanan,
agad kokobongan ki aw boboadan ki.
9 Ko makasaà ka to mata, madoyow pad ko lugiton
aw itimbag. Madoyow pad ko ogsood to sinakupan to
Diyus agad dibauy dà to mata. Ayaw ki ikasugba diyà to
kastiguhanan to saà no impirnu, agad mamatahan kid.
10 “Doydoyow kow sikan mgo batà. Konà now ogpasagko-
pon so-idi mangka-intok no mgo otow su to diwata no
pigpabantoy kandan to Diyus, kanunoy ogpaka-inandiyà to
atubangan to Diyus no Amoy ku diyà to langit,
11 su kanak no Tumutubus to Ka-otawan, iyan ing-andini
ku to kalibutan su ogpanganapon ku to natanak no mgo
otow no sakup ku podon.
12 “Ko pananglitan to tagbuhì, moydu-on songo gatus
no mgo buhì din no karniru. Nigpamàpà kandan, dì
nakasuwoy to songo bu-uk. Nokoy to oghimuhon to tagbuhì.
Ogkapabay-anan din dà to kasi-aman aw si-am diyà to
pigpamàpa-an aw iyan kapa-aag din kapanganap kan sobu-
uk no nakasuwoy.
13 Ko makita-an din on wadà ogpakasokod to pagtukhow
din agad pigtukhawan din gayod kan kasi-aman aw si-am
no wadà makasuwoy.
14 Kaling man konà no pagbo-ot to Diyus no Amoy ku
diyà to langit to ogkagawang to mangka-intok no otow, agad
songo bu-uk.
15 “Ko moydu-on kasing-tumutu-u nu no moydu-on saà
diyà ikow, ogtongopan nu pad na-ay to pagnangon nu
kandin to saà din diyà ikow. Ko pumaminog man kandin,
ogpa-uli-on nu dà to kasing-tumutu-u nu.
16 Ko konà ogpaminog, ogpaduma ka to sobu-uk no
kasing-tumutu-u nu dow daduwa su awos ogkamatu-ud to
tibò to pagbaaw-baaw agad-agad to kasulatan ta.
17 Ko konà pad ogdawat kandin to kandan paghusoy,
diyà now inangon to kahimunan to tinu-uhan. Ko konà
pad mandà ogdawat kandin to kandan pagbo-ot, konà
now ogpapanginlaboton kandin to iyu no sinakupan dì
oghinangon now nasì no otow no wadà labot to Diyus aw
nigpagkablang iyu.

18 “Iyu no sinakupan ku, to pagbo-ot now no nasusukun-
sukunan now no nangkahimun, agad otow kow dà dì
ogkamatu-ud to Diyus no Amoy diyà to langit, su to
ogbogkoton now dini to pasak, ogkabogkot dà gayod diyà to
langit, aw to ogbadbadan now dini to pasak, ogkabadbadan
dà gayod diyà to langit.

19 “Dini to pasak, iyu no sakup ku, agad daduwa kow
dà dì ko ogka-uyun kow no iyan ogkasusukunan now to
pagpangamuyù to Diyus no Amoy diyà to langit, ogkatuman
dà.
20 Agad daduwa kow dà dow tatou, dì ko ogtatagbu kow
awos og-ampù kanak, ogpagtibò a man iyu.”

21 Na nigduguk si Pedro aw usip to “Sir, ko moydu-
on saà to kasing-tumutu-u ku dini kanak, ando-i buwa to
ogkapanggadan to pagpasaylu ku kandin, kotob buwa to
kapitu?”
22 Nakatabak si Jesus to “Hantod to kapitu-an no kapitu to
pagpinasaylu nu su labow pad to kadodoog to pigsakupan
to Diyus.

23 “Na to pagsakup to Diyus, iyan na-angodan to songo
harì no nigbalansi to mgo utang to mgo sakup din.
24 To tugdow no pigtawagan din, pagbalansi din moydu-
on utang din no pila no maan.
25 Dì wadà din kabayadi. Impabaligyà din podon sikan
no songo minyò no udipon din tibò aw katu-unan dan tibò
awos mabayadan to tibò utang din.
26 Dì nakaluhud kan no sakup din aw makapangamuyù
to ‘Sir, palugwayi a nu pad na-ay su ogpanganap a pad to
igkabayad ku ikow su ogbayadan ku tibò sikan.’
27 Na pigpasaylu din tibò su pigka-atan din man.

28 “Dì sikan dà no sakup, niglangub nigpatiduguk iyan to
kandin kasing-sakup no moy utang diyà kandin no songo
gatus dà aw tongà aw alikmata din dagwata kandin aw
pinggoa din aw ikagi to ‘Ikow, bayadi a nud to utang nu!’
29 Nakaluhud to kasing-sakup din aw makapangamuyù
kandin to ‘Palugwayi a nu pad ubag na-ay su ogbayadan
ku tibò iyan ikow sikan!’
30 Dì wadà din palugwayi. Impapirisu din nasì hantod to
makabayad tibò.
31 Pagkama-an to mgo kasing-sakup din to napugut-
pugutan, napook-pook kandan aw maka-andiyà kandan to
mata-as dan no harì aw nangon kandan tibò to nadoogan
to duma dan.

32 Dayun pigpatawagan din kan sakup din aw ikagihi to
‘Bugtì ka na-an no sakup ku. Pigpasaylu ku ikow to utang
nu tibò su nigpangamuyù ka kanak.
33 Nokoy man no wadà nu pasayluha to kasing-sakup nu.
Pigpasaylu nu podon angod to pagpasaylu ku ikow.’
34 Konad no langot din diyà kan sakup din aw ipapirisu
aw ipapanakit-sakit hantod mabayadan to utang din tibò.
35 Na ogkapatumanan kow tibò gayod angod kan to
Amoy ku diyà to langit ko konà now ogpasayluhon diyà to
ginhawahan now to kasing-otow now.”

19

1 Na pagkatapus ni Jesus to pagpang-anad diyà to Galiliya
no banwa, nighipanow on mandà no ogtu-ud diyà to Hudiya
no nigpanlawang-lawang to mgo kadihipagan to Hurdan no
wohig
2 aw kanunoy nadumahan to kahan-ingan aw tibò din
kangka-uli-i to mgo nangkasakit.
3 Na nigduguk to mgo Parisiyu su ogpangindakop kandan
podon to kagi-kagi ni Jesus no ogpakasuwoy. Pig-usip dan,
“To kasugu-an ni Moises, dow ogkatugutan to mag-asawa to
ogkabinolagay to agad ma-intok dà to mahipugti-an?”
4 Intabak ni Jesus to “Dow wadà kow makabasa du-on
to kasulatan to Diyus to kapinunu-an pigbotad to Diyus to
otow, lukos aw buyag no ogkasobu-uk
5 aw kagi to Diyus to mano pigbotad din to lukos aw buyag
no ogkasobu-uk, to otow no og-asawa, ogpagluwatan din to
amoy din aw inoy aw pagtibò to asawa din aw ogkasobu-uk
kandan.
6 Kaling man konad on no daduwa kandan. Na-angay on
kandan no sobu-ukon. Kaling man to pigpagtibò to Diyus,
konà ogkapagbolag puli to otow.”
7 Pig-usip to Parisiyu to “Nokoy man no pigtugutan ni
Moises to otow to ogpagbolag kandin to asawa din ko
mabogayan din to sulat no kalig-onan to wadà pig-abin to
pag-a-asawa dan.”
8 Nakatabak si Jesus to “Imbogoy puli iyu ni Moises sikan
no ka-at su tahan din natagahan to ma-oyow-oyowon kow
no otow to sugù to Diyus. Dì konà no sikan to napikiyan
tahan to Diyus.
9 To otow, ko og-oyowan din to asawa din no una to agad
wadà saà, gawas ko ogpalibug to asawa, aw asawa to bugtì,
ogkalap-angan din to pag-a-asawa dan.”
10 Na nig-usip to mgo pangabaga ni Jesus to “Ko sikan
to kadodoog to igkabinolagay to mag-asawa, madoyow pad
buwa ko konà ki og-asawa.”

11 Nakatabak si Jesus to “Moydu-on otow no pigbo-otan
to Diyus no konà kandin og-asawa. Madoyow man sikan
gayod. Dì duma no mgo otow, konà no litos, ko konà mabo-
otan kandan to Diyus.
12 Moydu-on otow no nadonganan to pagka-otow din
no moydu-on piglikatan to konà ogpaka-asawa. Moydu-
on gayod pigbo-otan to duma no kandin, konà ogpaka-
asawa. Moydu-on gayod nigbo-ot to kandin, ogpahimu no
konà ogpaka-asawa su nigpasalig to ogpinuna-us to mgo
kahinang-hinang to pigsakupan to Diyus. To otow no
ogpakapasalig to kandin, konà og-asawa, ogtugutan man
kandin.”
13 Na moydu-on mgo otow no namandaa to mgo batà diyà
ki Jesus su igpadampon dan aw pa-ampu-i ki Jesus to Diyus
kandan. Dì to mgo pangabaga din, pigsasapadan dan podon
sikan namandaa to batà.
14 Dì nig-iling si Jesus to “Ayaw now balataka to mgo batà.
Paduguka now nasì dini kanak. To sinakupan to Diyus, iyan
ogka-angodan sikan mgo batà no mgo hanuut.”
15 Dayun pigpandampon din to mgo batà. Pagkatapus to
nandampon, namanhipanow on kandan si Jesus.

16 Na moydu-on otow no batà-batà pad no naliyag to
impang-anad ni Jesus. Nigduguk kandin aw iling to “Sir,
nangoni a dow nokoy to matuwadong no ogkahimu ku awos
mabogayan a to kinabuhì no konad ogkawadà.”
17 Nakatabak si Jesus to “Nokoy man no nig-usip ka kanak
bahin to matuwadong su Diyus dà man to matuwadong
lagboy tibò. Ko maliyag ka to ogbogayan ka to kinabuhì
no konad ogkawadà, ogtuman ka to kasugu-an ni Moises
du-on to kasulatan to Diyus.”
18 Nig-usip kandin to “Nokoy sugu-a to igpatuman nu
kanak.” Nigtabak si Jesus to “Ogtumanon nu so-idi no pig-
iling to ‘Konà ka ogpanghimatoy aw konà ka ogpanlibug.
Konà ka ogpangawat aw konà ka ogbotang-botan g.
19 Igtahud nu to amoy nu aw inoy nu. Oglogonan nu to
kapadihu nu angod dà to paglogon to lawa nu.’ Na sikan to
ogkangkatagonan.”
20 Nakatabak kandin, “Sikan no kasugu-an to Diyus, sikan
on iyan to tahan kanak nagimatahan aw natagonan kud
iyan lagboy sikan. Dow moydu-on pad ogboongon ku?”
21 Nigtabak si Jesus to “Ko matibò nud matuman, ipam-
baligyà nud to tibò no mgo katu-unan nu aw ipambogoy to
sapì diyà to mgo nawada-an aw oghina-atan ka to Diyus to
ayama-an nu diyà to langit. Ko makatuman ka sikan tibò,
kayan ulì ka dini aw pasakup kad bali kanak.”

22 Pagkadinog kan otow to ing-udlin ni Jesus, naduyong-ot
kandin aw hipanow on puli su datù man kandin.
23 Na nig-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din,
“Malisod iyan to mgo datù no konad podon ogpasakup to
Diyus!
24 Konà now ogkalingawan to malisod iyan to datù no
otow no ogpasakup podon diyà to Diyus. Mahawoy dà nasì
ko ogpalusuton to kamilyu no kina-aslagan no buhì du-on
to lugì to dagom!”
25 Du-on nangkaboong-boong to mgo sakup ni Jesus to pig-
ikagi din aw mamaka-ikagi kandan to “Agaw man malisod
lagboy to ogpasakup to mgo otow to Diyus su wadà buwa
ogbay-awon no otow to mahudi no adow!”
26 Nig-ahà si Jesus diyà kandan aw ikagi to “Ko otow dà
puli, konà ogka-amu, dì to Diyus, wadà malisod, agad nokoy,
ogka-amuhan din.”
27 Na tahan moydu-on ig-usip podon ni Pedro. Pagkadinog
din to pig-ikagi ni Jesus, pighutoy din to pag-usip ki Jesus no
nig-iling to “Na Sir, kanami kunto-on, pig-oyowan noy on to
katu-unan noy tibò aw duma koy on ikow. Nokoy on buwa
to ogka-iman noy no igbaos nu kanami.”
28 Nakatabak si Jesus, “To mahudi no adow to sinakupan
to Diyus, kanak no Tumutubus to Ka-otawan, igbotang a to
Diyus no ogsakup to kalibutan no bayà pad ogka-uliman to
banwa. Iyu gayod no mgo pangabaga ku, igpambotang kow
gayod no ogsakup to kasinugpu-an ni Israel no sampuù tag
duwa no panon.
29 Agad intawa, ko oyowan din to amoy, inoy, mgo su-un,
mgo batà, baoy aw pasak ugpat kanak ngadan, ogkadawat
din to kinabuhì no konad ogkawadà. Aw to ogkadawat din
no igbaos, ginatus-gatus.
30 Kunto-on mahan-ing to ogkaliyag ogpalabow, dì to
mahudi no adow ogpakapasagkop nasì kandan. Mahan-
ing gayod to masagkop kunto-on, dì to mahudi no adow,
ogpakalabow kandan.”

20

1 Na impananglitan ni Jesus to angod to nigtanom to paras
no tanom no bawbagon no ogbogas to ogkako-on. Kagi
din to “To pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan to tagtu-
un to kaparasan no pagkahinug to bogas, nigsoom-soom
kandin nighipanow no nigpanganap to ogpamakotuhon din
to paras.
2 Pagkakita din nigsusukun kandan aw ka-uyuni to tag
songo sapì to igbayad kandan to adow dan su tahan dan

man du-on sikan no banwa. Paghi-uyun dan, pigpatalabahu
din kandan no mabukas.
3 Na nig-andiyà to tagtu-un to kaparasan to palingki to
matikang to soga. Nakita-an din du-on to mgo otow no wadà
mgo talabahu.
4 Pig-ikagihan din to 'Ogpatalabahuhon ku iyu diyà
to kanak kaparasan. Ogbayadan ku iyu agad-agad to
katahanan ta.' Dayun namantalabahu kandan diyà to
kaparasan.
5 Pinasudsud din to pagpatalabahu to mgo otow no wadà
talabahu to ma-ugtu to soga aw gayod mgo alas tris.
6 Na pag-andiyà din mandà to palingki to mahapun,
moydu-on pad mgo otow du-on no wadà mgo talabahu. Kagi
din to 'Nokoy man no puli kow man namansakindog no
ogka-uwakan on man to adow.'
7 Namantabak kandan, 'Wadà man otow no nigpata-
labahu kanami.' Kagi to tagtu-un to kaparasan, 'Na,
ogpatalabahuhon ku gayod iyu.'
8 "Pagkahapun on lagboy pigsugù kan tagtu-un to ka-
parasan to sakup din no sinaligan din no nig-iling to
'Ogpanghimunon nu to mgo nigpangotu to paras aw pam-
bayadi aw ogpapunu-on nu kan mahudi aw pa-abaya kotob
diyà kan una no pigpamatalabahu ku.'
9 Dayun pigpamahimun dan kan mahudi. Pigpam-
bayadan kandan to tag songo sapì agad monang nakapunù
kandan no mahapun on.
10 Pagkahimun to una no nigtalabahu, intobo-ot dan dow
labow-labow pad to ogkadawat dan du-on to pig-uyunan
dan. Dì wadà man su pagbayad kandan, iyan dà pig-
ontopan to na-uyunan dan no tag songo sapì.
11 Pagkadawat dan to bayad kandan, namankiyaw-kiyaw
kandan diyà to magbobo-ot to kaparasan to wadà dugangi
to na-uyunan dan tahan no bayad kandan.
12 Kagi dan, 'Songo uras dà man to pagtalabahu to
mangkahudi. Dì pigpag-unawa nu dà to pagbayad kanami
tibò agad kanami no naka-una aw kaboad koy pad lagboy
to soga aw puguti koy to adow to pagkagukù to pagpangotu
to paras.'
13 Pagkadinog to tagtu-un to kaparasan to namankiyaw-
kiyaw kandan, nig-ikagi kandin to 'Wadà ku pakabusi iyu,
Lagi. Dow wadà now buwa ka-uyuni to igkabayad no tag
songo sapì dà man to songo adow.
14 Na ogdawaton now to iyu no bayad aw ulì kow on.
15 Kanak to ogbobo-ot to paggastu to kanak sapì. Dow
namahayan a now buwa su kanak, pigka-atan kud kandan.'

16 Na to ogpaka-una on kunto-on, ogkamahudi on nasì
to mahudi no adow. To mahudi on kunto-on, ogpaka-una
kandin to mahudi no adow."
17 Na namanhipanow on kandan si Jesus aw kaluyudi
to kahan-ingan padoog diyà to Hirusalim. No diyà pad to
pangindanan, pigtumaag ni Jesus to mgo pangabaga din
no sampuù tag duwa su awos makapagtongop makapag-
baaw diyà kandan. Pigtongopan din to pag-ikagi to mgo
pangabaga din no nig-iling to
18 "Moydu-on ignangon ku iyu. Ogpaka-andiyà kid on to
Hirusalim. Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, igkabaligyà
a to sakup ku dà diyà to mgo punu-an to tinu-uhan aw puli
a oghimuhon no himatayanan.
19 Sikan mgo punu-an gayod, ogdaahon a dan diyà
to ukum no taga-Ruma no nakasakup ita. Sikan mgo
taga-Ruma, ogpamandugadi kanak aw ogbunaa kanak, aw
himatayi a su igtutuk a diyà to kinurus. Dì pagkatatouhi no
adow, kanak, ogbuhayon a dà man."
20 No wadà pad datong diyà to Hirusalim, dinuguk si
Jesus to asawa ni Sibidiyu no pigdumahan to anak din no
si Santiago aw si Juan. Nigluhud kandin diyà to atubangan
ni Jesus su moydu-on ogpangamuyu-on din.
21 Kagi ni Jesus to "Nokoy to ogpangamuyu-on nu kanak.
Ikagiha man dow nokoy." Nigtabak kandin to "Sir, ko
mahimù, igbotang nu so-idi mgo anak ku no daduwa no
pangabaga nu no ogpakasunù ikow to timpu to pagkaharì
nu."
22 Nig-ikagi si Jesus to "Wadà ka kataga dow nokoy
to ogdatongan sikan ko ibogoy ku iyu to katondanan no
ogkahimu now no ogpakasunù kanak. Moydu-on og-abut
kanak no kalisodan. Madaas ad oghimatayan. Dow
ogpakatuwa-ay kow ko maka-abut iyu to kalisodan no
ogpaka-angod to kanak kalisodan?" Nakatabak kan daduwa
to "Ogpakatuwa-ay koy man."
23 Kagi ni Jesus to "Ogkalisodan kow iyan no ogpaka-
angod to kanak pagkalisodi. Dì konà no kanak to ogbobo-ot
to kabahinan to mgo otow ko magotò to pagkaharì ku su
tahan on pigbo-otan to Diyus no Amoy ku."
24 Pagkadinog kan sampuù no pangabaga din to
nigpalabow-labow on podon kan daduwa nigpatahadi,
naboù kandan.
25 Dayun pigpaduguk ni Jesus kan sampuù tag duwa aw
iling to "Nama-anan now man to mgo mangka-aslag no mgo
otow dini to babow to kalibutan, ogpanda-og-da-og to mgo
ka-otawan aw to nangatondanan gayod, tibò dan dampà to
sakup dan.

26 Dì ita, konà no sikan to kadodoog ta su itanow, ko
ogkaliyag ki ogpatikang to sinakupan to Diyus, ogpasagkop
ki na-ay angod to sugu-onon no dini ki pad to babow to
kalibutan.
27 Itanow no ogkaliyag oglabow, igpabayà ta pad to
ogpasagkop angod to allang.
28 Og-unugon now to kanak batasan no Tumutubus to Ka-
otawan. To ing-andini ku to kalibutan su ogbulig a to mgo
ka-otawan. Konà a ogpabulig to mgo ka-otawan. Ogbuligan
ku to mgo otow no igpabayà to pagpakimatoy ku kandan
awos malipwasan to saà.”
29 Na nigpadayong kandan si Jesus. No pagkalaboy dan on
to Hidiku no lunsud namakaluyud mandà to kahan-ingan.
30 Nabaya-an dan to daduwa no pisok no naman-i-
ingkuday diyà to bagibitan to daan. Pagkasabut dan to si
Jesus on to ogbayà du-on, nigsingka-ikagi to ma-agbot to
“Ka-ati koy nu ubag no sugpù todu-on harì no si David!”
31 Dì pigsasapadan kandan podon to ka-otawan dì wadà
kasapadi. Dì pigpadugang dan nasì to pagsabi su awos
ogdinogon ni Jesus no nig-iling to “Sir, sugpù ni David, ka-ati
koy nu ubag iyan!”
32 No pagkadinog ni Jesus, nakasigkon kandin aw maka-
ikagi to “Nokoy to ogpamuyu-on now kanak.”
33 Nigsingka-ikagi kan mgo pisok to “Sir, ma-uli-an nu
podon to mata noy!”
34 Na du-on kina-atan ni Jesus aw tudi-a to mata dan.
Dayun du-on to na-uli-an kandan. Pagka-uli-i kan mgo
pisok, namanduma on kandan ki Jesus.

21

1 Na namanpadayong kandan si Jesus aw gayod to mgo
kahan-ingan padoog diyà to Hirusalim. No nakalongod on
kandan diyà to Bitpagi no lunsud no diyà to augan to Ulibu-
an no untud, sinugù ni Jesus to daduwa no pangabaga din
no nig-iling to
2 “Andiyà kow to lunsud no diyà to kaylu ta pad. Ko
makasood kow on to lunsud, ogkakita-an now on to kabayù
aw nati din. Hubada now to hikot aw daaha now dini kanak.
3 Dì ko moydu-on ogsagman iyu, iling kow to ‘Moydu-on
ogkadomdoman to Magbobo-ot ta sikan.’ Ogkatugutan kow
man dayun.”
4 Napugut on sikan su awos ogkatuman to pig-ikagi to
maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-on no pig-iling
to
5 “Nangoni to mgo taga-Siyun to ‘Ahà kow, ogdatong
to Harì now dì danu-an kandin su nati dà to kabayù to

ogsakoy-sakayan din. Konà gayod no mada-og-da-ogon to
kandin pagsakup.’ ”
6 Na natuman to mgo pangabaga ni Jesus to insugù din.
7 Pigdaa dan to kabayù diyà ki Jesus. Pigsablayan dan
to kabayù to kabò dan su awos mahanigan to bagakwang.
Tinakin to nigsakoy si Jesus.
8 To mgo ka-otawan, pigladladan dan to mgo kabò dan
diyà to igbayà din su pagtahud dan sikan. Moydu-on gayod
nigpudut to mgo lumboy aw pambotangi du-on to igbayà ni
Jesus su awos igpatugu dan.
9 Moydu-on mgo otow no naman-una kandin. Moydu-on
gayod diyà to hudihan din. Tibò kandan namanlangkoà no
namang-iling to “Mabuhì, mapanalanginan to sugpù ni Harì
David. Labow ka no pigpatubus kanami to Magbobo-ot dini
to kalibutan. Masayà ka gayod diyà to langit.”
10 Na pagkasood ni Jesus to Hirusalim naboong-boong to
mgo taga-lunsud aw ka-inusipay to “Intawa buwa lagboy
sikan no otawa.”
11 Namaka-ikagi to kahan-ingan no namakaduma ki Jesus
to “Kandin si Jesus no maglilikwaday no lagsoban to Diyus
no taga-Nasarit no nasakup to Galiliya.”
12 Na nig-andiyà si Jesus to labow no simbahan to Diyus.
Pagsood din nakita-an din to mgo otow no mamolihay aw
mamaligya-ay aw magkakambiyu to sapì. Pigpambohus din
kandan aw baliskada din to lamisa to mgo magkakambiyu
aw ingkudanan to mamaligya-ay to salapati
13 no naka-iling kandin to “So-idi to nasulat diyà to kasu-
latan no na-ikagi to Diyus no pig-iling to ‘So-idi abutanan
ku, oghingadanan to mgo otow to ampu-anan to Diyus.’ Dì
iyu, pighimu now nasì no hobonganan to mgo tulisan.”
14 Na to mgo pisok aw mgo pungkù, nig-andu-on kandan
ki Jesus no diyà pad to labow no simbahan aw pasandog
kandan. Dayun nangkadoyow kandan.
15 Agad mgo batà, impababow dan si Jesus no namaka-
ikagi to “Mabuhì, sugpù ni Harì David.” Na to mgo punu-
an to tinu-uhan, pagkadinog dan to langkoà aw kakita-i dan
to kaboonganan no pighimu ni Jesus, konad no mgo langot
dan.
16 Namaka-ikagi kandan diyà ki Jesus to “Dow wadà ka
makadinog to impababow ka man to mgo batà?” “Nadinog
ku iyan,” to tabak din. “Dow wadà kow buwa makabasa to
kasulatan no pig-iling to ‘Ikow Diyus, pig-anad nu to mgo
batà aw mgo kabaya-i pad ing-anak no pighimu nud on no
ogka-amu lagboy to pagsayà ikow.’ ”
17 Na dayun nighipanow on si Jesus no ogpadoog diyà to
Bitaniya no lunsud su du-on on to oghibat.

18 Dì pagkabukas namangpa-ulì kandan si Jesus diyà to
Hirusalim. Dì no diyà pad kandan to pangindanan, si Jesus,
niglotoy.
19 Diyà to tibi to kalasada, nakita-an din to igira no
kayu no nigdamoo on to dohun. Pig-iman on podon ni
Jesus to moydu-on bogas su sikan no kayu, ogdodongan
to pagdohuni aw pagkahinug to bogas. Dì pag-ahà din
lagboy, wadà man bogas. Dohun dà tumaag to nakita-an
din. Kagi ni Jesus, “Konà ka ogbogas kunto-on hantod to
wadà katapusan.” No malituk to kagi ni Jesus, niglanos to
igira no kayu dayun.
20 Pig-indanan to mgo pangabaga din aw kaboong-boongi
dan. Pig-usip dan si Jesus to “Na-amonu man no tigbayà on
man kadaas to inlanos sikan no kayu.”
21 Nakatabak kandin to “Konà now ogkalingawan to ko
tumu-u kow aw wadà pag-ablaya, ogpakahimu kow to ogka-
angod to nadoogan kan kayu. Aw hognà pad gayod ko og-
iling kow diyà suyà no untud to ‘Magawang ka aw kahalin
ka diyà to dagat,’ ogkatuman dà man ko tumu-u kow.
22 Agad nokoy no ogpangamuyu-on now to Diyus,
ogkadawat now iyan ko ogsalig kow no ogbogoy to Diyus.”

23 Na pagdatong ni Jesus aw mgo pangabaga din diyà
to Hirusalim, diyà pa-abut kandan to labow no simbahan.
Pagsood dan to simbahan nigpang-anad kandin to mgo ka-
otawan. Na to mgo punu-an to tinu-uhan, namanduguk ki
Jesus aw iling to “Intawa to nigpahimu ikow to hininang nu.
Ando-i makalikat to kabogbogan nu.”
24 Nakatabak si Jesus to “Moydu-on pad ig-usip ku iyu.
Ko makatag-an kow, kayan ignangon ku iyu dow ando-i
makalikat to kabogbogan ku no ingkahimu ku to hininang
ku.
25 Na intawa to nigsugù ki Juan to ogpamabonyag to mgo
ka-otawan. Diyus dow otow.” Dì kandan, nigka-inusipay no
nigtinongopay dow nokoy to igtabak dan ki Jesus. Kagi to
sobu-uk, “Ko itabak ta to ‘Diyus to nigsugù ki Juan,’ ig-ikagi
din man to ‘Nokoy man no wadà now dawata to ing-anad
din.’
26 Dì ko itabak ta to ‘Otow dà to nigsugù kandin,’
ogkahadok ki to ka-otawan su pighinang dan si Juan no
tùtu-u no maglilikwaday no lagsoban to Diyus.”
27 Kaling man to intabak to mgo punu-an to tinu-uhan to
“Indoy ta iyan dow ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan
no Magbobonyagay.” Nig-ikagi si Jesus to “Su pig-angod
now man sikan, na agad man. Konà a gayod ognangon iyu
dow intawa to nigpahimu kanak to hininang ku.”

28 Na impananglitan ni Jesus diyà to kahan-ingan to ka-
otawan no nig-iling to “Na ko pananglitan moydu-on tagtu-
un to kaparasan no moy daduwa no batà. Pigduguk din to
batà din no kakoy aw ikagihi to ‘Ogpatalabahuhon ku ikow
to paras kunto-on no adow.’
29 Nakatabak to batà no kakoy ‘Konà a Amoy.’ Dì
pagkaugoy-lugoy nakasosoo dà aw bali on makatalabahu to
paras.
30 Dayun nig-andiyà to tagtu-un to kaparasan to batà din
no hadi aw patalabahuha gayod. Naka-ikagi to hadi to ‘Ho-
o Amoy, ogtalabahu a dà iyan to paras.’ Dì to batà no hadi,
ampan paningoo-tingoo.
31 Na,” kagi ni Jesus, “intawa buwa dapit to nigtuman
kandan to pagbo-ot to amoy dan.” Namakatabak kan mgo
punu-an to tinu-uhan, “Kan kakoy to nigtuman.” Kagi ni
Jesus to “Sikan mgo wadà tu-u to ita no katahanan no
angod to magsusukut to buhis aw to mgo buyag no iyan
dà igkakita dan to sapì to ogpalibug, ogka-unahan kow dan
pad to ogpasakup to Diyus
32 su pig-oyowan dan to kandan katahani no bugtì. Dì
iyu, wadà. Si Juan no Magbobonyagay iyan nig-andini aw
pangudlin to ogpa-oyowan iyu to mgo katahanan now no
bugtì awos ma-usab to ginhawahan now. Agad makita-
an now on sikan mgo wadà tu-u to katahanan ta no bali
nangka-usab on to kandan katahani no bugtì, dì wadà now
tumana to ing-udlin ni Juan aw wadà kow tu-u.”
33 Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad no nig-iling to
“Na igpananglitan ku mandà iyu to tagtu-un to kaparasan.
Pagtanom din inaad din aw dangoni to ligisan to bogas to
paras. Pighimuhan din gayod to pinayag no bantayanan.
Pigpanghina-at din tibò aw pigpa-uyamu din to kaparasan
to mgo otow no puli huwag-on to pag-ugpà. Dayun
nighipanow kandin diyà to songo banwa.
34 Pagbogas on to kaparasan pigpa-andu-on to tagtu-un to
mgo sugu-onon din awos pasukuton din podon to kandin
bahin.
35 Dì wadà dan bogayi. Pigdakop dan nasì to songo bu-
uk aw bunayi. Pighimatayan to songo bu-uk aw dogpaka to
batu to songo bu-uk.
36 Pigpa-andu-on mandà to tagtu-un to kaparasan to
mahan-ing pad no sugu-onon din. Dì angod dà to hininang
dan du-on kandan.
37 Na bali no pigpa-andu-on din to anak din su piggigin-
hawa din to ‘Ogtahomon ku to igtahud dan to anak ku.’
38 Dì pag-abut to anak din no sinugù to ogpasukuton to
bahin din podon, namaka-ikagi kandan to ‘So-idid on iyan

to anak to mata-as ta. Iyan on ogkahimu no tagtu-un to
kaparasan ko mamatoy on to amoy din. Nokoy pad to
ogtagadan ta. Kuwà kid on. Oghimatayan tad awos ita on
nasì to ogpakatu-un to kaparasan.'
39 Dayun pigdadawat dan kandin aw daaha diyà to labas
to kaparasan aw himatayi dan.
40 "Na pagdatong kan tagtu-un to kaparasan, og-
amonuhon din buwa kan mgo otow no nigbantoy kan paras
din."
41 Namakatabak kandan to "To mgo otow no dakoo to saà,
pigponas din aw ipa-uyamu din on to duma no mgo otow
no matuwadong no ogbogoy to bahin diyà to tagtu-un ko
og-abut to paras."
42 Na pig-usip ni Jesus kan mgo punu-an to tinu-uhan to
"Dow wadà kow buwa makabasa to pananglitan to Diyus no
nasulat on no pig-iling to 'To batu no pa-ukdangan podon
to baoy, agad intimbag to maghihimu to baoy, dì iyan on
pighimu nasì to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan. Sikan
to nahimu to Magbobo-ot ta aw na-uyunan noy.'
43 Na," kagi ni Jesus, "iyu no mgo Hudiyu, og-agawan
kow to sinakupan to Diyus aw ibogoy diyà to mgo otow no
pighimu to Diyus no bogayanan su kandan, ogpamantuman
to kasugu-an din.
44 Aw to otow no ogdo-og du-on kan no batu, ogpanlagsik.
Ko ogdo-ogan kandin kan no batu, ogkadupuk-dupuk."
45 Na sikan mgo punu-an to tinu-uhan no pagkadinog dan
to mgo pananglitan ni Jesus, nasabutan dan to kandan to
napa-atubangan to kagi din.
46 Nakadomdom on kandan to ogdakopon dan podon si
Jesus. Dì wadà dan kato-odi to pagdakop su ogkahadok to
mgo punu-an du-on to mgo ka-otawan su pighimu to ka-
otawan si Jesus no maglilikwaday no lagsoban to Diyus.

22

1 Na impananglitan mandà ni Jesus to ka-otawan bahin to
pagsauhan to harì.
2 Kagi din, "To pagsakup to Diyus, iyan ogka-angodan to
pagsauhan no pighimu to harì no taglukos.
3 To mgo sakup din no diyà to songo lunsud, pigpa-
matawagan din awos makaba-ot to pagsauhan no pighimu
to harì. No magotò on to adow no pagsauhan, im-
pamahimun din to sugu-onon din to mgo pigpamatawagan
din podon. Dì kandan, naman-oyow.
4 Pigpaduguk din mandà to sugu-onon din aw ikagihi
din to 'Nangoni todu-on mgo nangkatawagan kud on to,
Pumadagas on su nangkahina-at on tibò. Nahimatayan

on to baka aw nati no matabà. Nangkahina-at on tibò.
Pamadagas kow on diyà to pagsauhan.’
5 Dì wadà dan paminoga to impamatawag to mata-as dan
aw iyan nasì tumana dan to tu-un dan no kadomdomanan
aw asigsusuwoy-suwoy on kandan puli. Moydu-on nig-
andiyà to pasak din. Moydu-on nigbantoy to tindahan din.
6 Sikan namanpakamonang, iyan napikiyan dan to og-
dakopon dan to mgo sugu-onon to harì aw bunayi aw
himatayi.
7 Na to imbaos to harì, impaponas din to sundau to tibò
no mgo taga-lunsud no namanbunù to mgo sugu-onon din
aw ipamasangab to lunsud dan.
8 Nig-ikagi to harì diyà to sugu-onon din to ‘Nahina-at on
to pagsauhan dì sikan mgo otow no pigpamatawagan kud,
konad on man no litos no ogkatawag pad su nahimun kud
tahan podon dì naman-oyow man.
9 Andiyà kow nasì to mgo hibaakan to daan aw ko moydu-
on ogkakita-an now, pama-andiniha now to pagsauhan ku.’
10 Dayun namanghipanow to mgo sugu-onon to harì no
niglogob-logob to pag-unug to kalasada aw pamadumaha
dan tibò kotob to nakita-an dan agad madoyow aw mado-
ot, awos maponù to pa-abutanan to harì to mgo otow to
pagsauhan no pighimu din.
11 “Dayun nigsood to harì awos og-aha-on din dow tùtu-u
iyan to namanda-on-da-on on to kabò no impapangabò din
to pagsauhan to anak din. Dì nakita-an din to songo otow
no wadà pad makapanda-on-da-on.
12 Dayun pig-usip to harì to ‘Lagi, nokoy man to inglangub
nu insood to pagsauhan ku no wadà ka man makapanda-on-
da-on to kabò no impapangabò ku podon.’ Wadad nahimu
no kagi din.
13 Dayun du-on nig-ikagi to harì diyà to mgo sugu-onon
din to ‘Babakusa now kandin to boad aw kobong aw
palabasa now kandin dini to sood to baoy aw itimbag now
kandin diyà to kadigloman. Diyà ogpakasinogow to mgo
otow aw pangagotkot to bag-ang ugpat to pagkasakiti dan.’ ”
14 Inhubad ni Jesus to kalitukan to pananglitan din no nig-
iling to “Mahan-ing to ogkangkatawagan to Diyus dì ma-
intok dà to ogkapilì.”
15 Na nighipanow on sikan mgo Parisiyu aw susukun-
sukun dow amonuhon to pagpangindakop dan to mgo kagi-
kagi ni Jesus.
16 Pigpa-andiya-an dan si Jesus to mgo sakup dan aw
mgo sakup ni Hirudis aw ipa-ikagi to “Sir, pigkilaa noy to
matuwadong ka no otow aw matul-id to pagpang-anad nu

bahin to kasugu-an to Diyus. To pagpang-anad nu, wadà
ogpili-on nu no otow agad ma-aslag dow ma-intok.
17 Kaling moydu-on ig-usip noy ikow. Nokoy to domdom
nu bahin to pagpabayad ita to mgo buhis diyà ki Harì
Cesar no mata-as to mgo taga-Ruma no nakasakup ita.
Dow ogkatugutan ki dow konà to kasugu-an dini ita to
ogpakabayad ki."
18 Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to napikiyan dan on to
mado-ot su pigsombang dan podon kandin. Kaling man no
pig-usip dan si Jesus, intabak din to "Iyu no mangkapakuno
n-kunonon no mgo otow, nokoy man no pigbogayan a now
to pa-antihan.
19 Ipa-ahà kanak to songo sapì no igpabayad ita to tag
songo bu-uk to buhis." Dayun intagwoy diyà kandin to
songo sapì.
20 Nig-iling si Jesus to "Intawa so-idi inotow-otawa.
Intawa tagngadan so-i."
21 Namakatabak kandan to "Si Harì Cesar no mata-as to
taga-Ruma no nigsakup ita." Nig-ikagi si Jesus, "Na i-untuu
now diyà ki Harì Cesar no taga-Ruma to kandin bahin. Dì
i-untuu now gayod diyà to Diyus ta to kandin bahin."
22 No pagkadinog dan to intabak ni Jesus, na-ompongan
to mgo Parisiyu aw puli on namanghipanow kandan.

23 Na pagkaugoy-lugoy nigdatong on to mgo Sadusiyu no
wadà tu-u to ogpambuhayon dà to mgo nangkamatoy to
mahudi no adow aw tuusa. Pig-usip dan si Jesus no nig-
iling to
24 "Sir, agad-agad to kasulatan no kasugu-an ni Moises,
ko mamatoy to otow dì wadà pad makapanganak kandan,
iyan ogpakapangimau to hadi din. Ko ogpanganak kandan,
sikan mgo batà, angay dà sugpù to kakoy din.
25 Na ko pananglitan, moydu-on pitu no nigsusu-un. Nig-
asawa to kakoy. No pagkaugoy to kandan no pag-a-asawa,
namatoy kan kakoy dì wadà pad kandan makapanganak.
Dayun pigpangimau to nigsunù to kakoy kan buyag.
26 No pagkaugoy on mandà namatoy on kan hadi no
nangimau, dì wadà pad gayod kandan makapanganak.
Sikan mgo hadi no namakasunù, namakapangimau kandan
tibò to buyag. Dì angod dà tibò to nadoogan dan no pitu no
namansusu-un no tibò dà nangkamatoy, dì wadà kandan
tibò makapanganak.
27 Na kayan pana namatoy to buyag.
28 Na agad-agad to ikow no impang-anad, ko buhayon on
to mgo otow no nangkamatoy to mahudi no adow, intawa

dapit to ogpakatu-un to buyag su to pitu no nigsusu-un,
kandà man to na-asawa dan.”
29 Na nigtabak si Jesus to “Nakasaà kow to pigtu-uhan
now aw wadà kow makadaag to kasulatan to Diyus aw
kabogbogan din.
30 Wadad otow no og-asawa pad aw igpa-asawa pad to
mahudi no adow su iyan on ogka-angodan dan to mgo
diwata diyà to langit.
31 Na bahin to ogbuhayon to Diyus to mgo nangkamatoy
aw tuusa, dow wadà kow buwa makabasa to kasulatan no
pig-ikagi man to Diyus iyu no pig-iling to konà kandin no
ampu-onon to nangkamatoy dì ampu-onon kandin to mgo
otow no buhì.
32 Su nig-ikagi to Diyus no pig-iling to ‘Kanak no Diyus,
ampu-onon a ni Abraham aw ampu-onon ni Isaac aw ampu-
onon ni Jacob.’ Konad on ogpaka-ampù to Diyus kan mgo
otow no nataunan on to pagkamatoy. To ogbuhayon dà,
kandan to ogpaka-ampù to Diyus. Diyus, ampu-onon to mgo
otow no ogbuhayon dà.” Pagkadinog to mgo Sadusiyu, na-
ompongan kandan no mgo Sadusiyu.
33 Aw to mgo ka-otawan no nakadinog, nangkaboong-
boongan dan to kandin impang-anad.
34 Pagkadinog to mgo Parisiyu to nakada-og si Jesus to mgo
Sadusiyu no nangka-ompongan kandan dì nangkahimun on
mandà su kandan, og-antihan dan podon ogpangindakopan
to kagi-kagi din.
35 Na to songo Parisiyu no mag-a-anad to tinu-uhan to mgo
Hudiyu, nigbogoy kandin ki Jesus to pa-antihan aw ikagi to
36 “Sir, nokoy sugu-a to kamatu-udan lagboy to kasulatan
ta no imbogoy ni Moises.”
37 Nigtabak si Jesus to “To tugdow, pig-iling to ‘Oglogonan
now to Diyus no Magbobo-ot now to tibò no tu-un now no
domdom aw tibò no pikii now, ginhawa now, aw mgo doson
now. Igtibò now diyà kandin.’
38 Sikan tugdow no sugù to Diyus iyan kamatu-udan tibò
no wadà ogpakasokod.
39 Ikaduwa angod sikan. ‘Oglogonan now to kapadihu
now angod dà to paglogon to lawa now.’
40 Tibò to kasugu-an ni Moises aw duma no maglilikwaday
to Diyus, pigtibo-an on no daduwa nandà no kasugu-an
angod to logon.”
41 No mahimun on to mgo Parisiyu, moydu-on ing-usip ni
Jesus kandan.
42 Kagi din, “Nokoy to domdom now bahin to Kristu
no Imananan to Ka-otawan. Intawa to tagsugpù kandin.”
Nakatabak kandan to “Si David to tagsugpù kandin.”

43 Kagi ni Jesus, “Nokoy man buwa no iyan impahingadan
ki David to Ispiritu Santu to Magbobo-ot kan no Imananan.
Pighingadanan din on to Magbobo-ot su insulat din no pig-
iling to
44 ‘Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din kan otow no
Magbobo-ot ku gayod no na-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow
kani to kalintu-u ku hantod to ogpababawon ku ikow du-on
to mgo kablang nu, aw igpada-og ku ikow tibò kandan.’
45 To otow no Imananan to Ka-otawan, pigkilaa ni David
no iyan Magbobo-ot din, dì amonuhon man su sugpù dà
man gayod kandin ni David.”
46 Na to mgo Parisiyu, nangka-ompongan kandan. Likat
kandà no uras, wadà nakalangub to pagpang-usip-usip ki
Jesus no awos ogpangindakop podon to kagi-kagi din.

23

1 No nang-anad si Jesus to mgo pangabaga din aw sikan
kahan-ingan, nig-ikagi kandin to
2 “To mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad to tinu-uhan no
kasugu-an ni Moises, imbotang kandan no magsasaysayay
to kasugu-an din.
3 Kaling man ogkatuman now sikan likat ki Moises. Dì
konà now og-unug-unugon to mgo katahani dan su wadà
dan tumana to kandan impang-anad.
4 Pagpatuman dan to tulumanon no likat dà to domdom
to otow, iyan ogka-angodan to ogkabogatan ki to tagudaa
no insangon dan dini ita. Matuu kandan, konà ogpaningoo-
tingoo to pagbulig awos ma-agkap podon.
5 Mangka-unug-unugon kandan to tulumanon awos
ogkakita-an kandan to otow no ogsigi kandan ogtuman
dì matuu, to domdom dan konà no du-on. Ko ogsimba,
ogpamanda-on-da-on kandan su ogpa-ahà-ahà awos konà
ogkalingawan to nigsimba kandan aw kahimu kandan no
matuwadong.
6 Ogkaliyag kandan gayod to ingkudanan to talahudon
diyà to pagko-onan aw simbahan.
7 Ogkaliyag gayod kandan ko mabogayan kandan to tahud
diyà to lunsud aw papahingadan to mag-a-anad.
8 Dì iyu, konà kow ogpahingadan to mag-a-anad aw konà
kow ogpalabow-labow su sobu-uk dà to mag-a-anad now
tibò. Iyu, u-unawa kow to katikang su nigsusu-un-su-un
kow man to pagtu-u.
9 Wadà otow dini to babow to kalibutan no ogkahin-
gadanan now to amoy ku no pinakadiyus, su sobu-uk dà
man to Amoy now diyà to langit.

10 Konà kow gayod ogpahingadan to gumuguuy su sobu-
uk dà man to gumuguuy now no Imananan to Ka-otawan.
11 Dini itanow, to labow tibò, ogpasugù-sugù tibò.
12 To otow no ogpalabow, ogsagkop man nasì. Dì to
ogpasagkop, ogpakalabow nasì.”

13 Pagkatapus ni Jesus to pagpang-anad to ka-otawan,
pigpa-atubangan din to kagi din to mgo Parisiyu aw mgo
mag-a-anad no nangkama-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu.
Kagi din, “Iyu no mgo punu-an to tinu-uhan, aboy kow
su mapakunon-kunonon kow puli to pagpang-anad to kali-
tukan no tùtu-u to kasugu-an to Diyus, di ogpambalatak kow
nasì to duma no mgo otow no ogsood podon to sinakupan
to Diyus. Matuu iyu, konà kow ogsood aw konà now
ogpasoodon to duma no ogkaliyag podon ogsood.

14 “Aboy kow no mgo Parisiyu aw mag-a-anad to tinu-
uhan no mapakunon-kunonon kow su ogpanlukuhon now
to mgo bau no buyag su ogpang-agawan now to baoy dan.
Dì puli now on oghaba-on to pag-ampù now to Diyus. Kaling
man ogkadugang-dungangan to igbaos iyu.

15 “Nigpa-omot kow dì aboy kow su ogkalinakdoy now
to ka-untudan aw ogkatinalipag now to kadagatan awos
makasakup kow agad songo bu-uk dà podon kan iyu no
tinu-uhan. Dì ko matuman, sakup on iyan lagboy kandin
ni Satanas no ogkahinang on no kastiguhonon to saà.

16 “Aboy kow su pisok kow no ogpanghindù kow pad
podon to mgo otow no pisok on tahan. Konà kow og-anad
to otow to ogpadaan-daan to ogpabalibadon now kandin to
insahad din on su nasì kow on nig-anad no nig-iling kow
to ‘Ko katinguban no buwawan to simbahan to Diyus to
madamoy to otow no igmatu-ud din to pagsahad din no
igpabayà to ogpakatumanon din iyan lagboy to insahad
din.’ Og-anad kow gayod no nig-iling to ‘Ko simbahan dà
to Diyus to madamoy to otow to igmatu-ud din to insahad
no igpabayà to mabogat no kagi, konà din ogkatuman to
insahad din.’ Dì iyu, puli now on nasì ogpapabay-anan
kandin aw papalingawi kandin su intobo-ot now buwa dow
kamatu-udan pad nasì to katinguban no buwawan diyà to
simbahan to Diyus no abutanan din.

17 Dì konà man su ognangonan ku iyu no mgo pisok aw
konà no matul-id to domdom now, to iyan dà ogpakamatu-
ud to simbahan to Diyus to buwawan no nakabotang on
du-on tahan.

18 Ko buhì no igsundù now diyà to Diyus to igmatu-ud to
otow to pagsahad din no igpabayà to mabogat no kagi din,
ogkatuman din iyan to insahad din. Dì ko sangabanan to

igsundù du-on to Diyus to madamoy to otow no igmatu-
ud din to insahad din no igpabayà to mabogat no pag-
ikagi, ogpadaan-daanan now kandin nasì to igbalibad din
to insahad din.
19 Iyu no pisok, dow nokoy to kamatu-udan pad, sikan
igbogoy now diyà to Diyus dow sikan sangabanan to Diyus
no ogbotangan to igbogoy now diyà kandin.
20 To otow no ogdamoy to sangabanan no igmatu-ud din to
pagsahad din no igpabayà to mabogat no pag-ikagi, ogtibo-
on du-on to imbotang no igmatu-ud din tibò.
21 To otow no ogdamoy to simbahan to Diyus to pagmatu-
ud to pagsahad din no igpabayà to mabogat no kagi, Diyus
gayod no og-abut du-on, kandin iyan to igkapabayà to
pagkamatu-ud din.
22 To otow no ogdamoy to langit to pagmatu-ud pagsahad
din no igpabayà to mabogat no pag-ikagi, ogkadamoy dà
gayod to sakupanan to Diyus aw ogkadamoy dà gayod
sikan nigsakup no Diyus. Agad nokoy no igkasahad now,
ogtumanon now tibò.
23 “Aboy kow no punu-an to tinu-uhan no
mangkapakunon-kunonon su matuman-tumanon kow to
iyu no tulumanon su ogbinogoy kow to Diyus to sinampuù
to agad nokoy no og-abut agad kama-intokanan ubag
no angod to a-anag. Dì to kamatu-udan to tinu-uhan ta,
pigpabay-anan now puli no angod to pagtahud aw pagka-at
aw pagkatibuus to ginhawa diyà to Diyus. Madoyow podon
ko matuman now tibò.
24 Iyu no pisok no oghindù kow pad to mgo otow no
pisok on tahan, ogpakahigiton now ubag to kosu du-on to
inomon now dì ogpakalam-od kow nasì to kamilyu no buhì
no kina-aslagan su kanunoy ogtumanon now to iyu dà no
tulumanon, dì to insugù to Diyus, ogpalabayon now on nasì.
25 “Aboy kow no mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo
Parisiyu no mangkapakunon-kunonon su nakasaà kow to
tinu-uhan now su puli now oghugasan to babow to bukug
aw palatu. Dì to sood, wadà now hugasi. Dì nakasood iyu
to kalogod aw pagpanda-og-da-og.
26 Iyu no mgo Parisiyu, monang now oghugasan to
babow to bukug ko oghugasan pad to sood tugdow. Ko
ogkahugasan now on to sood, kayan oghugasan now to
babow.
27 “Iyu no mgo Parisiyu aw mag-a-anad to tinu-uhan, aboy
kow su mangkapakunon-kunonon kow no mgo otow su iyan
ogka-angodan now to lobong no ogpaputi-on to babow awos
madoyow to og-aha-on. Matuu du-on to sood, wadà duma
ko konà no mgo bokog dà tibò aw maligsom.

28 Ko og-aha-on noy iyu, ogka-intobo-ot noy dow
matuwadong kow lagboy. Dì matuu dakoo to saà now aw
mangkapakunon-kunonon kow no mgo otow.

29 “Iyu no mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad to tinu-uhan,
aboy kow su ogdangonon now to lobong no ogpadayan-
dayanan now no ogkadomdoman to maglilikwaday to Diyus
natodu-on aw duma no matuwadong no mgo otow natodu-
on.
30 Og-ikagi kow to ‘Ko podon nasakpanan ta to mgo ka-
aw-apu-an ta, konà ta man podon og-uyunan to paghimatoy
dan to mgo maglilikwaday no lagsoban to Diyus.’
31 Dì ton kagi now, nakapabalitù dà iyu su mapakunon-
kunonon kow no mgo otow aw sugpù kow todu-on nighima-
toy to mgo maglilikwaday to Diyus aw uyuni now todu-on
pighimu to mgo ka-aw-apu-an now.
32 Aboy kow su nig-unug kow to kandan katahani.
33 Iyu iyan ogka-angodan now to uwod no makamuwa,
amonuhon now man to pagdilin to kastiguhanan to saà.
34 Kaling man ogpa-andinihan ku iyu to tùtu-u no mag-
a-anad aw mgo nangkama-an no mgo otow to kagi to
Diyus, aw mgo maglilikwaday no lagsoban din lagboy. Dì
moydu-on oghimatayan now aw itutuk now diyà to kinurus
no ogpadodopahon. Moydu-on ogbunaan now diyà to
kahimunanan. Ogpang-andiyà kow to kalunsudan awos
mapahadatan now to ogpa-andiya-on ku iyu
35 no awos kow ogkabaosan to paghimatoy now to
mangkatuwadong no mgo otow likat to paghimatoy ki Abil
hantod to paghimatoy ki Zacarias no anak ni Barakiyas no
pighimatayan diyà to pag-ootan to abutanan to Diyus aw
sangabanan to buhì no igsundù to Diyus diyà to solib to
labow no simbahan.
36 So-idi no kadongan ku, ogkastiguhon kandan to mgo
saà dan aw sikan mgo saà gayod to ka-aw-apu-an dan.

37 “Na iyu no taga-Hirusalim, agad himatayan now to mgo
maglilikwaday no lagsoban to Diyus aw agad dogpakon now
to mgo otow no pigtubuy no pigpa-andini iyu to Diyus, dì
ogsakupon ku podon iyu. Su kapila on to paghinimun-
himun kud podon iyu aw pasaunga kow angod to manuk
no mangunsuy no oglangkob to unsuy din no ogpasaungon
din to kamuwahanan. Dì nigsupak kow.
38 Kaling man naboboas-boasan now to banwa now su
pig-oyowan kow to Diyus no nigbantoy iyu.
39 Monang a now pad mandà ogkakita-an ko igkalangkoà
now no ogpaka-iling kow to ‘Mabuhì to pigpatubus to Diyus
no pigpa-andini din ita.’ ”

24

1 Na niglogwà si Jesus to labow no simbahan aw no
imomo-ot on kandin oglikat, dinuguk to mgo sakup din aw
pantudli-i to mgo baoy no nalabot to labow no simbahan
du-on.
2 Nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man no og-abayon now
oghiling-hilingon so-idi mgo baoy no simbahan aw kaboong-
boongi now su ogkangkalompag dà man tibò to mahudi
no adow. Agad batu no pigpapagdokot-dokot, dì wadà
ogkasamà.”
3 Na nig-andiyà kandan si Jesus to Ulibu-an no untud.
No pagtidow dan nig-ingkud si Jesus no sobu-ukon aw
namanduguk to mgo pangabaga din no awos tongopan dan
to pag-ikagi. Namang-iling kandan diyà ki Jesus to “Dow
kagan-u ogkagotò to pagkalompag to labow no simbahan.
Nokoy to indananan noy to pag-ulì nu dini aw katapusanan
to kalibutan.”
4 Nakatabak si Jesus to “Bantoy kow. Aw konà kow
ogpasuwoy
5 su mahan-ing to oglogwà no ogpa-angod-angod puli
kanak aw og-ikagi to ‘Kanak to Imananan to Ka-otawan
dini to babow to kalibutan,’ aw mahan-ing no mgo otow no
ogkangkasakup dan. Ogpamakasuwoy to mgo ka-otawan.
6 Ogkadinog now to panganod-kanod to gubut no madani.
Aw ogkadinog now to nawnangonon to nagira on diyà to
kadiyu-an. Dì konà kow ogkahadok su maogot man iyan
ogkatuman dì konà-konà pad no sikan to kagoto-an to
kaliswahanan
7 su ogkasamuk-samuk pad to mgo kanasudan aw ogk-
agubut pad to mgo kalunsudan. Ogtiyogon gayod to
nigsingkabugtì no banwa. Ogkogsa-an to bontas to mgo ka-
otawan.
8 Dì tugdow pad sikan to kalisodan to mgo otow dini to
babow to kalibutan.
9 “Ogdakopon kow aw og-uwang-uwangan kow aw oghi-
matayan kow. Oghimuhon kow no kablang to tibò to mgo
ka-otawan su nigpasakup kow kanak.
10 Mahan-ing to og-oyow to pagtu-u dan kanak. Mahan-
ing to ogkabinaligya-ay diyà to kablang dan aw ogkinablan-
gay.
11 Oglogwà to mahan-ing no lagsoban no konà no tùtu-u
no ogpa-ikagihon to konà no Ispiritu Santu. Mahan-ing to
ogpamasuwayon dan.
12 Su ogdugangan to kado-otan dini to babow aw mahan-
ing to ogtawad to logon dan dini kanak.
13 Dì to oghogot to pagtu-u din hantod to katapusanan,
ogpakalangit.

14 Dì monang og-abutan to katapusanan ko ogka-
panaysayan pad to tibò to mgo timamanwa dini to babow
to kalibutan to Madoyow no Tutuwanon bahin to pagsakup
to Diyus.”

15 Kaling man, iyu no ogbasa so-idi no diblu, indani now
to kalitukan to pig-ikagi ni Jesus bahin ton otow no kablang
to Diyus su puli din on ogsoodan to abutanan to Diyus no
podon konà din no litos no soodanan no tinag-an ni Daniel
no lagsoban to Diyus natodu-on. Nig-iling mandà si Jesus to
“Ko kita-on now to puli din on ogsoodan diyà to abutanan
podon to Diyus no konà din podon ogkasoodan,

16 sikan to ta-indanan now no taga-Hudiya no ogpa-
makalaguy kow on diyà to ka-untudan.

17 Ko diyà kow to labas to baoy, konà now on ogka-ulì pad
to katinguban now. Pamakalaguy kow on puli.

18 Ko ogtalabahu kow diyà to uma, konà now on ogka-ulì
pad to ilisan now diyà to baoy.

19 Aboy to mgo magkabodos aw mgo manggi-anak to
ogkalisodan.

20 Ogpangamuyù kow to Diyus to konà podon ogkatuman
sikan no kalisodan to timpu amihan dow adow no konà no
tigtatalabahu.

21 Likat to paggihit to Diyus so-idi kalibutan hantod kunto-
on aw hantod to wadà katapusan, wadà ogpakasokod to
kalisodan to mahudi no adow no ingkanangon kud iyu iyan.

22 Ko wadà pa podon bo-oti tahan to Diyus to ogyopoton
din dà sikan no kalisodan, wadad on podon ogkasamà no
mgo otow to mahudi no adow. Dì pigbo-otan dà nasì to
ogyopoton dà no kalisodan su ogka-atan din to mgo sakup
din no pig-abin din tahan.”

23 Na nig-aboy si Jesus nanoysoy no nig-iling to “Ko
moydu-on otow no og-ikagi du-on iyu to ‘Dutun on iyan to
Imananan to Ka-otawan,’ konà kow ogtu-u. Ko moydu-on
og-ikagi to ‘Kanid on to Imananan to Ka-otawan,’ konà kow
ogtu-u,

24 su mahan-ing to ogpamanlogwà no ogpamakunon-
kunon to kandan, Imananan to Ka-otawan. Mahan-ing
gayod to ogpamanlogwà no konà no tùtu-u no maglilikwa-
day to Diyus. Oghinangon dan to kaboonganan aw mgo ta-
indanan to moydu-on kandan kabogbogan, aw mahan-ing
to ogpamasuwayon dan agad podon to mgo sakup to Diyus
no pig-abin din on tahan.

25 Dì bantoy kow su nama-anan now on dow nokoy to
ogkadoogan sikan odomà su pignangonan kud on man iyu
tahan.

26 “Ko og-ikagi kandan to ‘Diyad on to kahanongan no
banwa kan Imananan to Ka-otawan,’ konà kow og-andiyà.
Ko og-ikagi gayod to ‘Du-on on to baoy no nakasood on dì
nighobong,’ konà kow ogtu-u.
27 Su konà now man oglamanon ko lumogwà ad no
Tumutubus to Ka-otawan su mapayag dà, su pag-andini ku
iyan ogka-angodan to kiblat to kilat no oglikat to silatan aw
oglanyagan hantod to saopan su ogkakita-an to tibò.
28 “Og-indanan now to kagi ku iyu bahin to kagau-an
no pagpang-anad su agad ando-i to nahaù, og-agad dà to
ogdugukon to uwak, su agad ando-i to otow no mado-ot to
ginhawahan, og-agad dà ogpakadawat to impang-anad no
kagau-an.
29 “Ko matapus kan no mgo kalisodan to mgo otow dini to
babow to kalibutan, ogkawadà to bandog to soga aw buwan.
To mgo bitu-on diyà to langit, ogkangka-uug. To tibò to mgo
ogpansilat diyà to langit, ogpamakasuwoy to tahan dan no
baya-anan.
30 Kayan ogkangkakita-an diyà to langit to ta-indanan
to pagpa-ulì on to Tumutubus to Ka-otawan. To mgo
kasinakupan tibò dini to babow, ogkangkahadok aw kakita-
i dan to Tumutubus to Ka-otawan no oglugsad dini to
kalibutan no ogliwaw-ang to gabun no ogdumahan to
kabogbogan ku aw katuusan ku.
31 To mgo sakup ku tibò no pig-abin kud on tahan,
igpahimun ku to mgo diwata likat to Diyus to pagpatanug
to budyung. Ogmutmutan to mgo sakup ku to binogdokan
to langit.
32 “Na ko pananglitan, dini kunto-on to babow to kalibu-
tan moydu-on ta-indanan ta to tinu-ig. Ko ogbogas on to
mgo kayu, ogka-indanan tad to tigaas on iyan.
33 To mahudi no adow moydu-on gayod ta-indanan now
ko madaas on to pagkagotò to pag-ulì ku dini. Pagkagotò to
kalisodan to ka-otawan no innangon ku iyu, ogka-indanan
now to madaas on to pagpa-ulì ku agad imomo-ot ad
oglugsad.
34 To mgo sakup ku no ogsakpan to kalinikatan sikan
no kalisodan dini to kalibutan no innangon kud iyu aw
kakilahi dan kan no ta-indanan, monang iyan ogkamatoy
ko matuman on tibò.
35 Moydu-on dà katapusan to langit aw kalibutan. Dì to
kagi ku, wadà katapusan.
36 “Dì sikan no tu-iga aw sikan no adawa no igkagotò,
wadà nataga, agad kanak no Anak aw mgo diwata likat to
Diyus, su iyan dà nataga to Diyus no Amoy.

37 To umulì a no Tumutubus to Ka-otawan, to kadodoog to
mgo otow iyan ogka-angodan to timpu to pag-ugub to dagat
to kalibutan natodu-on, su kandan dà aw si Noe to nigtu-u
to ogkatuman to pag-ugub to dagat su agad innangon on ni
Noe tahan to ka-otawan dì wadà dan tu-uhi.
38 Natodu-on no wadà pad ugubi to dagat to kalibutan,
sikan mgo otow dini to babow, ogsigihon dan to kandan
no kadodoog no ogko-on to hustu aw inom aw inasawahay
agad hantod to nigsood on kandan aw si Noe to arka din.
39 Dì to mgo otow, monang on namakadaag kandan to
nagotò on to adow no nalinop on su wadà dan man tu-uhi
aw kaponas tibò su puli natokawan. Kanak no Tumutubus
to Ka-otawan, ogpaka-angod a dà su to umulì a dini to
kalibutan, konà a ogka-iman to mgo otow.
40 Kandà no uras ogtalabahu to daduwa no ka-otow diyà
to uma. Songo bu-uk, ogkabayow. Songo bu-uk, ogkabitas,
su konà ku no sakup.
41 Ogbayu to daduwa no ka-buyag no og-a-asod. Songo
bu-uk, ogkabayow, dì songo bu-uk, ogkabitas.
42 Kaling man ogbantoy kow su wadà kow kataga to adow
no igkagotò to pag-ulì ku no Magbobo-ot now.
43 Ko pananglitan tagbaoy, ko mama-anan din podon dow
nokoy to uras to ogdatong to kawatan, ogpakabantoy kandin
podon su gimata pad man kandin aw du-on konà man
ogpakasood to baoy din to kawatan.
44 Kaling man hina-at kow su ogkatokawan kow to pag-ulì
ku no Tumutubus to Ka-otawan.

45 “Na intawa man to sakup no ogka-amu no ogkasaligan
aw matuman-tumanon. Sikan sakup no iyan oghinangon to
tagsakup no magbobo-ot to mgo sood din aw pamahanduga
to kapookanan diyà to duma no kasakupan din.
46 Ogkaliyag lagboy kan no sakup su to impahinang
kandin to mata-as din, to pag-ulì din, natuman din on tahan.
47 Maogot ogkahimu kandin no magbobo-ot to tibò no
pigsakupan din.
48 Dì aboy sikan sakup no mado-ot no og-iling to domdom
din to ‘Maugoy pad buwa to mata-as og-ulì,’
49 aw binunaan din puli to kasing-sakup din aw puli
nigpagtibò to mgo hingow diyà to pagko-onan aw pag-
inoman.
50 Ogkatokawan puli sikan no sakan no sakup to pag-ulì to
mata-as din su wadà din man katagahi dow kagan-u og-ulì
to mata-as.
51 Oggawangon din iyan kan no sakup aw kastiguha
din aw ogpa-agpoton din kandin to ogdoogan to mgo

mangkapakunon-kunonon no mgo otow. Ogpamakasino-
gow aw pangagotkot to bag-ang ugpat to pagkasakiti dan
kanunoy.”

25

1 Na impananglitan mandà ni Jesus to mgo sakup din
bahin to pagsakup to Diyus to katapusanan to mahudi no
adow no nig-iling to “To pagsakup to Diyus, iyan ogka-
angodan to kadodoog to pagpudut to asawahon diyà to
songo manwa. Na to pagpudut to otow to asawahon
din, moydu-on sampuù no mgo buyag no kadumahan to
mangasawa no daga pad no pigtagadan dan to pag-ulì to
duma dan no ogpudut to asawahon din. Dì naugoy man
kandan naka-ulì no mangasawa.
2-4 Sikan mgo daga, piglogoban kandan to ilawan. Lima
no ka-daga, mangkapikii su pigdakoo dan tahan to gaas dan.
Dì kan lima no mgo duma dan no mgo daga, mgo dagbow
to pikii su wadà dan hina-ati dakoa to gaas dan.
5 No pagkaugoy to pag-abut to bayà pad no nighitu-un,
nangkalipodong sikan sampuù no niglanyag pad to ilawan
no nigtagad kandan.
6 “Dì no kabakna-an on to kadukiloman bali on tinawag
kandan to ‘Bangun kow on. Kanid on to bayà hitu-un.
Ogsalubung kid.’
7 Namakabangun kan sampuù no ka-daga aw tatampodi
dan to mitsa.
8 Namaka-i-ikagi kan mgo daga no dagbow to pikii,
‘Dugangi koy ubag to gaas su oghaong-haong on so-idi
kanami ilawan.’
9 Namakatabak kan mgo daga no mangkapikii, ‘Konà
ogkahimù su litos noy dà puli. Boli kow on nasì diyà to
tindahan.’
10 Dayun namanhipanow on kandan su awos ogpaman-
boli to gaas. Dì pagkali-us dan nig-ulì on to bayà hitu-un.
Dayun namansood kandan tibò to baoy aw kan lima no
ka-daga no mangkapikii. Dayun pigtakopan aw himuha to
pagsauhan.
11 “Na pagkaugoy-lugoy naman-ulì on kan lima no ka-daga
no namanboli pad to gaas. Namantawag kandan to ‘Sir,
paponhika koy.’
12 Dì natabak din to ‘Wadà labot ku iyu no mgo otow.’ ”
13 Na diyà pa-atubangi ni Jesus to mgo sakup din to
pag-ikagi din no konà ogpa-ablayon kandan no nig-iling
to “Na angod dà ogbantoy kow su wadà kow kataga dow
kagan-u ogkagotò no tu-iga aw adawa to pag-ulì ku dini to
kalibutan.”

14 Na impananglitan mandà ni Jesus bahin to igbaos din
to mgo sakup din ko umulì kandin dini to kalibutan. Kagi
din, “To igbaos ku iyu, iyan ogka-angodan to igbaos to songo
tagsakup diyà to mgo sakup din pag-ulì din to panow din.
Na ogtutuwanan kow pad to paghipanow din. No ililikaton
kandin, pigtawagan din pad to tatou no sakup din aw isalig
din kandan to tibò to kadatù din no wau no ka-bahin su
igpaboli din aw ipabaligyà su awos ogdugang to sapì din.
15 Sobu-uk, pigbogayan din to lima no ka-bahin. Sobu-uk
gayod, pigbogayan din to daduwa no ka-bahin. Songo bu-
uk gayod, pigbogayan din to songo bahin dà. Pigpamogayan
to mata-as to tag songo bu-uk aw og-ontopan agad-agad to
kandan ka-omot to pagboli aw pagbaligyà dan.
16 Pagkatapus din to pagpamogoy, nighipanow on kandin.
Sikan pigbogayan to lima, nigpa-omot dayun aw boli aw
baligyà aw nadugangan to lima.
17 Sikan gayod pigbogayan to daduwa, nadugangan to
daduwa.
18 Dì sikan gayod pigbogayan to songo bu-uk dà, bullug
sobu-uk dà su puli din man inlobong to sapì to mata-as.

19 “Pagkaugoy nig-ulì on to mata-as dan aw balansiha din
to sapì no impambilin din.
20 Sikan nabogayan din to lima no ka-bahin, pigpaduguk
aw ipadaa gayod to nakadugang no lima. Kagi din, ‘Sir,
pigbogayan a nu to lima no ka-bahin. Nadugangan to lima.’
21 Naka-ikagi to mata-as din to ‘Naka-unug ka iyan to
pagtuman nu. Ogkasaligan ka no sakup ku aw madoyow
to nahimu nu. Natuman nu iyan lagboy to insangon ku
ikow no katondanan. Ogdugangan ku to ikow no bahin
no igkaboli aw ikabaligyà. Na ogpakalabot ka to kanak
pagtukhow no magbobo-ot nu.’
22 Na pigpaduguk mandà kan nabogayan to daduwa no
ka-bahin. Kagi din, ‘Sir, pigbogayan a nu to daduwa no ka-
bahin. Nadugangan on gayod to daduwa.’
23 Naka-ikagi to mata-as din to ‘Naka-unug ka iyan to
pagtuman nu. Ogkasaligan ka no sakup aw madoyow ka.
Natuman nu iyan lagboy to insangon ku ikow. Ogdugangan
ku to ikow no bahin no igkaboli aw ikabaligyà. Na
ogpakalabot ka to kanak pagtukhow no magbobo-ot nu.’

24-25 “Bali no pigpaduguk din gayod to pigbogayan to
songo bu-uk dà no bahin. Kagi din, ‘Sir, puli ku inlobong
kan imbogoy nu kanak su nakadok a ko matampodan to
kadatù nu su lagboy nu man igpa-ung to sugù nu su agad
wadà nu i-odok, dì moydu-on dà ogka-ani nu. Agad wadà
nu kapasidi, dì moydu-on dà igkabotang nu no bogas.’

26 Naka-ikagi to mata-as din to ‘Ikow no bugtì no sakup
ku aw mahukow ka su mana-anan nu man to moydu-on
dà man ogka-ani ku agad wadà ku itanom aw moydu-on
igkabotang ku no bogas agad wadà ku kapasidi.
27 Nokoy man no wadà nu ibotang to sapì ku diyà to
bangku awos podon ogtulin aw moydu-on igkabogoy nu
kanak pagdatong ku aw kadugangi pad podon.
28 Agad songo bu-uk dà to bahin din, dì ogpudutan pad
nasì aw ibogoy diyà nasì kan moydu-on tahan sampuù on
to bahin.
29 To moydu-on bahin, ogkadugangan, awos ogdakoo
pad. Dì to poguwon, agad ma-intok to kandin bahin, dì
ogkapudutan pad nasì.
30 Na to sakup ku no poguwon palabasa diyà to kadiglo-
man. Diyà ogpakasinogow aw pangagotkot to mgo bag-ang
ugpat to pagkasakiti din lagboy.’ ”
31 Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad din bahin
to mahudi no adow no nig-iling kandin to “Kanak no
Tumutubus to Ka-otawan, ko umulì a dini to kalibutan,
oghinangon ad no harì no ogdumahan to mgo diwata likat
to Diyus aw mgo kaboonganan to Diyus. Dayun ogbotangan
ad to katondanan no kinalabawan su ogkahimu a no harì.
32 Igpahimun ku to kasinakupan dini to kalibutan aw
pa-atubanga su ogbugti-on ku to madoyow aw mado-ot
angod to tagbuhì to pagbutì din to kabuhi-an din no
nigsingkabugtì, agad karniru aw kambing.
33 Ogpadapiton ku to karniru dini to kalintu-u ku su na-
uyunan ku. Dì to kambing, ogpadapiton ku dini to kawaa
ku.
34 Dayun og-ikagi a no harì du-on sikan dini to kalintu-
u ku to ‘Na iyu no napanalanginan to Diyus no Amoy ku,
kunto-on ogtu-unon now to ugpa-anan diyà to pigsakupan
din su pighina-atan kow ontahan to Diyus likat to paggihit
din to kalibutan
35 su pagbontasa ku, iyu to nigpako-on kanak. No
piglanggahan ad, iyu to nigpa-inom kanak. Kanak, otow
a no wadà now kakilahi, dì iyu to nigdawat kanak to
madoyow.
36 Wadà kabò ku, dì iyu to nigbogoy kanak to ogkapangabò
ku. Nasakit a dì iyu to niglo-uy kanak aw bulig. Pigpirisu a
dì iyu to niglo-uy kanak aw alagà.’
37 Ogpaka-usip kan matuwadong aw matino-od no mgo
otow to ‘Dow kagan-u buwa Sir to pagpako-on noy ikow su
binontas ka, aw pagpa-inom noy su piglanggahan ka.
38 Dow kagan-u buwa to pagdawat noy ikow to madoyow
agad wadà noy kakilahi. Dow kagan-u buwa to pagbogoy

noy ikow to ogkapangabò nu su nawada-an ka.
39 Dow kagan-u buwa Sir to paglo-uy noy ikow no nasakit
aw pigpirisu ka.'
40 Ogpakatabak a no harì to 'Ko ogbuligan now to sakup
ku no angod to su-un ku, agad kinasagkopan, iyan on ogka-
angodan to pagbulig now kanak.'
41 "Dayun ognangonan ku no harì kan mgo otow du-on
to kawaa ku, 'Gawang kow du-on. Pakapadoog kow on
diyà to banwa no kastiguhanan to saà no moy logdog no
wadad kaposokanan, agad pighina-atan dà si Satanas aw
mgo sakup din agad busow aw diwata din dì sikan gayod to
ogkadoogan now.
42 Su no pigbontas ad, wadà a now pako-ona. No
piglanggahan ad dì wadà a now pa-inoma.
43 Wadà a now dawata su wadà a now kilaha. Wadà kabò
ku dì wadà a now bogayi to ogkapangabò ku. Nasakit a aw
napirisu, dì wadà a now lo-uya aw alaga-i.'
44 Og-iling kandan, 'Dow kangan-u buwa Sir to wadà
koy maka-alagà aw bontasa ka aw paglanggahi nu aw
pagkawada-i nu to kabò aw pagkasakit aw pagkapirisu nu
no wadà koy bulig ikow.'
45 Ogpakatabak a no harì, 'Na to kinasagkopan no sakup
ku no angod to su-un ku no wadà now buligi, iyan on ogka-
angodan to kanak to wadà now buligi.'
46 To mgo mangkado-ot, ogpamagawangon aw papadooga
to banwa no kastiguhanan to saà no wadà katapusanan. Dì
to mgo mangkatuwadong, ogpamakalangit."

26

1 Na pagkatapus ni Jesus to impang-anad din bahin to
mahudi no adow, pignangonan din to mgo pangabaga din
bahin to kandin ogmuwahon.
2 Kagi din, "Nama-anan now to madaduwa pad no adow
kayan ogkagotò to hihinangay to Hinang to Pagpalipas to
Kado-otan. Kayan kanak no Tumutubus to Ka-otawan,
ogdaahon ad diyà to ukum aw himatayi a no igtutuk no
ogpadodopahon diyà to kinurus."
3 Na to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu,
nighihimun tibò diyà to baoy to mata-as dan no si Kaipas
4 aw iyan susukuni dan to og-amonuhon dan to pagkumit
no ogkadakop dan si Jesus aw kahimatayi.
5 Na-uyunan dan to ogliwason dan pad to Hinang to
Pagpalipas to Kado-otan. Kayan pana ogpadayongon dan to
paghimatoy ki Jesus. Kagi dan, "Ogliwason ta pad to Hinang

to Pagpalipas to Kado-otan su dagow masamuk to mgo ka-
otawan no ogkangkahimun.”

6 Na og-uli-on tad mandà to tutuwanon ki Jesus no diyà
pad to Bitaniya no lunsud no nig-agpot kandin diyà to baoy
ni Simon no na-uli-an on to ibung.

7 Pigduguk si Jesus to buyag no nigdaa to lamita no limut
no pighimu likat to batu no madoyow no pighingadanan
to alabastru no moydu-on intagù no mahal no hihinaki no
mahomut. No nig-ingkud pad si Jesus no nig-atubang to
pagko-onan, binus-ugan to buyag to uu din to hihinaki.

8 No pagkakita to mgo sakup din to pighimu to buyag du-
on ki Jesus, nado-otan kandan aw ka-inusipay to “Nokoy
man buwa no puli din on pig-uwakan to hihinaki.

9 Su sikan no hihinaki, ko napabayluhan pa podon to sapì,
konà dà buwa no pila no gatus aw moydu-on pad podon
igkabogoy diyà to mgo publi.”

10 Dì nama-anan dà ni Jesus to ingka-inusipay dan aw iling
kandin to “Konà now igpanagda kandin su madoyow man
to pighinang din kanak.

11 Dì to mgo publi, agad nokoy no adow igkabulig now su
natuonan kow dan man kanunoy. Dì kanak, madaas ad on
oghipanow.

12 Sikan to pagtahud din kanak su nasabutan din to
madaas ad on ogkamatoy. Pighina-atan a din on no iglobong
no pinabayà to paghinaki to mahal no hihinaki.

13 Agad ando-i no banwa no ogpanoysoy to Madoyow no
Tutuwanon, ogkanangon to pighinang kanak todu-on no
buyag. Kaling man kanunoy ogkadomdoman to mgo otow
to pighinang todu-on no buyag no sikan to pagtahud din
kanak.”

14 Na songo pangabaga dà gayod ni Jesus no iyan ngadan
si Judas Iskariyuti, nakadomdom to og-andiyà to mgo punu-
an to tinu-uhan to mgo Hudiyu su igbaligyà din si Jesus diyà
kandan

15 aw iling kandin diyà to mgo punu-an to “Pila buwa to
igbayad now kanak ko daahon ku si Jesus dini iyu.” Na-
uyunan to mgo punu-an to katlu-an no bu-uk to sapì aw
bogayi dan dayuni si Judas.

16 Likat du-on kan no uras, si Judas, kanunoy on nakadom-
dom kandin dow og-amonuhon din to pagkumit no ogkadaa
din si Jesus diyà to mgo kablang din.

17 Na nagotò to hihinangay to Hinang to Paan no Wadà
Igpatulin no ogpakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to
Kado-otan no iyan ogpakapunù. Na namanduguk diyà ki
Jesus to mgo pangabaga din aw asig-usip kandan to “Dow

ando-i koy nu buwa Sir to ogpahina-aton to paniyapun ta
no Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.”
18 Nigtabak si Jesus to “Andiyà kow to songo otow diyà to
lunsud aw ikagihi kandin to ‘Si Sir, nig-ikagi no nig-iling to,
Nagotò on to adow ku to pagmuwaha ku. Ogtuman koy to
tulumanon no Hinang to Pagpalipas to Kado-otan, dini noy
to ogpa-abuton to ikow no baoy.’ ”
19 Na to mgo pangabaga ni Jesus no sampuù tag duwa, na-
tuman dan to impansugù ni Jesus kandan aw nangkahina-at
dan tibò to pagko-onan to igdodomdomay dan to Pagpalipas
to Kado-otan.
20 No masaklop on no nangkahimun on tibò, namang-
ingkud kandan si Jesus no ogpamandungà to pagko-onan.
21 No ta-un to nigko-on kandan intag-an ni Jesus no nig-
iling to “Ogdaahon ad to songo pangabaga ku dà diyà to
kablang ku.”
22 Na nangkapook-pook kandan aw ka-inusipay to
“Intawa on man buwa dapit Sir kanami. Konà buwa no
kanak.”
23 Nig-ikagi si Jesus, “Sikan nigpagsau kanak, sikan iyan
to ogdaa kanak diyà to mgo kablang ku.
24 Agad kanak to Tumutubus to Ka-otawan, dì tahan on
nasulat bahin to kanak pagkamatoy aw natuman on. Dì
aboy to otow no niglangub nigbaligyà kanak. Kanugun on
kandin to mahudi no adow. To otow no nigbaligyà kanak
no Tumutubus to Ka-otawan, madoyow pad nasì ko wadà
podon ka-otow kandin.”
25 Si Judas no nigbaligyà ki Jesus, nig-usip kandin, “Sir,
dow intawa buwa. Dow kanak buwa?” Nigtabak si Jesus,
“Ho-o, sikan iyan.”
26 Na to wadà pad makatapus to pagko-onan, pigdawat
ni Jesus to paan aw pasalamati din to Diyus. Dayun
pigpamikas-pikas din aw pamalogobi din tibò to mgo
pangabaga din no pigdonganan din to kagi no nig-iling to
“Dawata now so-idi no paan aw ko-ona now su so-idi no
paan, lawa ku.”
27 Pig-usab din mandà pigdawat to kabù aw pasalamati
din aw ipamalogob din aw dongani din gayod to kagi no
nig-iling to “Inoma now tibò
28 su kanak to ogpakatubus no ogpakamatoy to saà to mgo
otow dini to kalibutan awos ogkapasaylu dà to saà. So-idi
no inomon, langosa ku no ogpataugon ku no igpa-inom ku
iyu tibò su ogpakimatoy a iyu awos mapasaylu dà to saà
now. So-idi to ta-indanan to bayà no insahad no pighimu
iyu to Diyus. Na so-idi to panugun-tugun ku iyu.

29 Konà ki pad ogka-u-usab ogka-i-inom. Dì ogka-u-usab
kinow dà ogka-i-inom to mahudi on no adow no umabut on
to pagkaharì to Diyus dini to kalibutan.”
30 Dayun namanganta kandan to insayà-sayà dan to
Diyus. Pagkatapus to pagkanta, namanghipanow kandan
padoog diyà to Ulibu-an no untud.
31 No pagdatong dan nig-ikagi on si Jesus to “Gagaya
ogkatawadan a now tibò su ogdadakopon ad su nasulat on
man bahin iyu no impananglitan to Diyus no pig-iling to
‘Ogpahimatayan ku to nigbantoy to mgo buhì aw puli on
ogkawagà-wagà to mgo buhì.’
32 Dì agad mamatoy a, dì ogbuhayon a dà. Pagbuhaya ku,
og-una a iyu diyà to Galiliya no banwa no ogtatagbuhan ta.”
33 Naka-ikagi si Pedro to “Agad kandan tibò mamang-
oyow ikow, dì kanak, konà a og-oyow ikow.”
34 Dì kagi ni Jesus to “So-idi iyan Lagi, kunto-on no
kadukiloman no konà pad no kabukas-bukas no tataga-ukay
to manuk, katatou nu to ilidung to nakilahan a nu.”
35 Dì pig-inulit no kagi ni Pedro no pig-iling to “Konà ku
man ikow og-oyowan. Kamatayon nu, kamatayon ku dà
gayod. Konà ku iglidung ikow.” Namansunud to duma no
mgo pangabaga din to kandan no pag-ikagi.
36 Na nighipanow on kandan si Jesus padoog diyà to
Gitsimani no tinanoman to kayu. No pagdatong dan nig-
ikagi si Jesus to “Pakamonang kow kani dì kanak, og-u-
ugsud a pad su og-ampù a to Diyus.”
37 Iyan dà pigpaduma din si Pedro aw kan daduwa no
anak ni Sibidiyu. Na si Jesus, napook-pook lagboy aw
naduyong-ot to ginhawa din.
38 Nig-ikagi kandin to “Naduyong-ot lagboy to ginhawa ku
hantod to igkamatoy kud podon so-idi. Kamonang kow kani
aw bantoy kow.”
39 Dayun nig-u-ugsud kandin aw tinakin patilangkob
kandin. Nigpangamuyù kandin to Diyus no nig-iling to
“Ko mahimù Amoy, oglipwasan a nu so-idi no kalisodan.
Dì mangkuwan konà no kanak to ogpakabo-ot to kanak
ogkadoogan. Dì ikow dà man to ogpakabo-ot.”
40 Na nigpati-ulì si Jesus du-on kan tatou no pangabaga
din no pinabantoy din. Dì nangkalipodong tibò kandan.
Naka-ikagi si Jesus diyà ki Pedro to “Dow konà kow buwa
ogpakatuwa-ay to ogbantoy agad songo uras dà?
41 Agdam kow aw ampù kow to Diyus no awos konà
kow ogkatokawan to kalisodan no og-anti to pagtu-u now.
Ogkaliyag to otow du-on to ginhawahan din to oghogoton
podon to pagtu-u din, dì ko ogdo-ogan on kandin to

kalisodan, ko kandin dà, konà ogka-amu to pagtuman on
to paghogot.”
42 Na nigpa-ulì mandà si Jesus du-on to pig-ampu-an din
aw ampù mandà kandin to Diyus no nig-iling to “Amoy ku,
ko pagbo-ot nud on to ogkatuman on to ogmuwahon ad,
na matuman on man su ikow dà to ogpakabo-ot to kanak
ogkadoogan bahin to kalipwasanan to mgo ka-otawan.”
43 Nigpati-ulì mandà kandin diyà to mgo pangabaga din.
Nangkalipodong dà mandà kandan su lagboy nangkapu-
wow.
44 To ikatou no pagsuwoy ni Jesus no kandin dà no og-
ampù, pigsudsud din dà to pagpangamuyù din to Diyus.
45-46 Pagpati-ulì din mandà diyà to mgo pangabaga din nig-
iling kandin to “Nokoy man no nangkalipodong kow pad
man aw hibat kow. Agad on. Na kuwà kinow on. Nagotò
on bali to kanak adow to ogkadaa a no Tumutubus to Ka-
otawan diyà to otow no dakoo to saà. Nig-abut on to ogdaa
kanak. Pamanbangun kow on su ogkuwà kinow on.”
47 No ta-un to nig-ikagi si Jesus, pigduguk ni Judas no sood
dà gayod to sampuù tag duwa no pangabaga ni Jesus no
nadumahan on to kahan-ingan likat to mgo punu-an to tinu-
uhan. Namandaa kandan to otak aw popokpokay.
48 To otow no nigbaligyà kandin, nigtudlì to kahan-ingan
no pinabayà to hadok no tahan dan nasabutan dow ando-i
si Jesus su na-iling din tahan to “Na to oghadokan ku, sikan
si Jesus. Dayuna now dakopa.”
49 Na pag-abut din du-on nigduguk si Judas diyà ki Jesus
aw ikagi to “Kamusta Sir,” aw hadoki din gayod.
50 Naka-ikagi si Jesus to “Tumanad man Lagi to napikiyan
nu. Nokoy pad man to ogtagadan nu.” Dayun to pigdakop
dan si Jesus.
51 Dì nakalapnut to sobu-uk no pangabaga ni Jesus to
otak aw itigbas to sugu-onon to mata-as to mgo punu-an
to tinu-uhan. Dì iyan dà na-igù to dibauy no talinga din aw
kasangguwi.
52 Naka-ikagi si Jesus to “Isug-ub to otak nu Lagi, su to
otow no oglangub ogtigbas to kasing-otow din, kandin gayod
ogkamatoy dà to tigbas.
53 Dow wadà nu buwa kama-ani to ogkabuligan a podon
su ogkapa-andini to Diyus no Amoy ku to diwata din no
minaan ko puli ku dà ogpangamuyu-on.
54 Dì konà a ogpabulig kunto-on su ogkatuman man to
pig-ikagi to Diyus no nasulat on su tahan natag-an man to
pagmuwaha ku.”
55 Na nig-ikagi si Jesus to kahan-ingan no ka-otawan to
“Dow oghimuhon a now no tulisan no ogdakopon now?

Nokoy man to impandaa now to otak aw popokpokay.
Adow-adow pigpang-anad ku iyu diyà to simbahan dì wadà
a now dakopa.
56 Dì ogdangat so-idi dini kanak awos matuman to
impasulat to Diyus to mgo maglilikwaday din no lagsoban
din natodu-on bahin to pagmuwa kanak." Na du-on na-
oyowan kandin bali to mgo sakup din aw pamanlaguy
kandan.
57 Na, pigdaa si Jesus kan nigdakop kandin diyà to
kahimunan to mgo punu-an to tinu-uhan no mata-as dan
no si Kaipas.
58 Na si Pedro, nigpawpatilupug dà kotob diyà to solib to
baoy to mata-as to mgo punu-an. Dayun nigli-ot si Pedro aw
sood to li-otanan du-on to mgo solib aw ingkud kandin no
nigpaglamutoy to mgo guwardya awos matagahan din dow
nokoy to ogkadoogan ni Jesus.
59 Na kandan si Kaipas, pigpanganap dan to otow no
ogpabotang-botangon dan ki Jesus to litos on podon no
igkahimatoy dan.
60 Dì wadà man nakita-an dan no litos no igkahimatoy
dan. Agad mahan-ing to mgo otow no nigbotang-botang,
dì tibò konà no tùtu-u. Bali no moydu-on nigsakindog no
daduwa
61 no nig-ikagi to "So-idi no otow, nig-ikagi to oglompagon
din kun so-idi no abutanan to Diyus. Dì sood kun to tatou
no adow ogka-uliman din dà kun."
62 Dayun nigsakindog to mata-as to mgo punu-an aw
usipa din si Jesus to "Dow wadà igkatabak nu todu-on no
indiklamu dan ikow?"
63 Dì si Jesus, puli nigpapahonok. Dayun pig-ikagihan
si Jesus to mata-as to "Na ogpatabakon ku ikow to ig-usip
ku ikow no igpabayà to panumpà nu diyà to atubangan
to Diyus dow Kristu ka iyan no otow no Imananan to Ka-
otawan no Anak to Diyus."
64 Nigtabak bali si Jesus to "Ho-o, tùtu-u iyan kan pig-ikagi
nu. Madaas on iyan ogkama-anan now to pagbo-ot ku iyu
su ogpagso-ing a to Diyus no Amoy no nigbogoy kanak to
kabogbogan. Aw kanak no Tumutubus to Ka-otawan, og-ulì
a dà dini no ogpakaliwaw-ang a to gabun."
65 No malituk to kagi ni Jesus, pigpongkas to mata-as to
punu-an to kabò din no ta-indanan to paglangoti din aw
maka-ikagi to ma-agbot to "Napa-inahan din to Diyus kan
no pig-ikagi din. Litos on to ingkadiklamu su nadinogan
now on to kagi din no mado-ot. Nokoy man no ogtagad ki
pad to duma no dugang no igkadiklamu.

66 Nokoy to iyu no ogkaliyagan.” Namaka-ikagi kandan to
“Himatayanan on iyan kandin.”
67 Na, pig-iloban dan to uu ni Jesus. Pigsumbag dan aw
sampaluha dan no naman-ikagi kandan to
68 “Tag-ana kun dow intawa ton nigsumbag ikow ko tùtu-
u ka iyan no lagsoban no pinilì on to Diyus no hinimu din
no Imananan to Ka-otawan.”
69 Na og-uli-on tad mandà to tutuwanon ki Pedro no diyà
to solib no nig-ingkud. Dinuguk kandin to daga no sugu-
onon aw ikagihi to “Ikow, duma ka gayod ni Jesus no taga-
Galiliya.”
70 Di niglidung si Pedro aw maka-ikagi to “Wadà nasabu-
tan ku no litukan ton pig-ikagi nu kanak.”
71 Pagli-ot ni Pedro diyà to balkun nakita-an kandin
mandà to duma no daga no sugu-onon. Nig-iling kandin
diyà to mgo maglalaboy to “Sikan no otow, duma ni Jesus
no taga-Nasarit.”
72 Dì niglidung mandà si Pedro. Pig-ikagi din to pigbogat
aw ilinga din to “Wadà ku kakilahi sikan no otow.”
73 Pagkaugoy-lugoy pigduguk si Pedro to maglalaboy aw
iling to “Agaw to inikagihan nu inikagihan man to mgo taga-
Galiliya su ikow, duma ka din gayod.”
74 Na pigpakabogat ni Pedro to kagi din aw ilinga din to
“Wadà ku kakilahi sikan no otow.” Aw du-on nigtaga-uk
dayun to manuk.
75 Dayun nadomdoman ni Pedro to intag-an tahan ni
Jesus no nig-iling to “To konà pad no kabukas-bukas no
tataga-ukay to manuk, katatou nud to ilidung to nakilahan
a nud.” Na nakapono-ug si Pedro aw makasinogow ugpat
to pagkasosoo din.

27

1 Na pagkabukas namanhihimun mandà tibò to punu-
an to tinu-uhan aw pamansusukun-sukun to pagpahimatoy
dan ki Jesus su ogmatu-udon dan to pigbo-otan dan to
madukilom pad no paghinang dan ki Jesus no himatayanan.
2 Pagkasusukun dan, impabakus dan to boad din aw
daaha dan diyà ki Pilato no gubirnadur no imbotang du-on
to taga-Ruma no nakasakup to mgo ka-Hudiyuhan.
3 Na si Judas no nigbaligyà ki Jesus, pagkama-an din
to puli nahinang si Jesus no himatayanan, nakasosoo dà
kandin aw kadomdom to ig-ulì din podon to sapì diyà to
mgo punu-an to tinu-uhan
4 aw maka-ikagi kandin to “Nakasaà a man diyà to
atubangan to Diyus su nakabaligyà ad on to otow no wadà
saà. Hawi-a now dà to sapì now.” Dì wadà dan on hawi-a

aw pamang-ikagi nasì kandan to “Ikow on to ogbobo-ot su
wadad kalabotan noy to kanami.”
5 Ingkadogpak ni Judas to sapì du-on to sood to simbahan
aw makahipanow aw ogot no nigbibitoy to tu-un din no
lawa.
6 Dì to mgo punu-an, pigpanghimun dan to sapì aw
mamaka-ikagi to “Konà ta igkabotang so-idi diyà to botan-
ganan to sapì to simbahan su so-idi no sapì to nakapood to
otow.”
7 Namansusukun-sukun kandan dow amonuhon dan to
sapì. Iyan na-uyunan dan to igboli to pasak no oglobongan
to otow no bugtì to piglikatan aw ko du-on mata-unan to
kamatayon to pagkadiyù dan to kandan banwa, du-on to
iglobong. Pasak to maghuhungun to kudon to pigboli dan.
8 Hantod kunto-on nahingadanan sikan no pasak to Pasak
no Langosahon, su to sapì no imbayad sikan no pasak,
nakapood to otow.
9 Na natuman on to natag-an ni Jeremias no maglilikwa-
day no lagsoban to Diyus no pig-iling to “Pigpanghimun dan
to sapì no katlu-an no bu-uk no ingkabayad to na-uyunan
to kasinugpu-an ni Israel no imbogoy diyà to nigbaligyà to
otow,
10 aw sikan no sapì iyan naboli to pasak to maghuhungun
to kudon su pagbo-ot man to Magbobo-ot dini kanak.” Sikan
to pig-ikagi ni Jeremias no lagsoban natodu-on.
11 Na pigpa-atubang si Jesus diyà ki Pilato. Pigpangusip-
usip din no nig-iling to “Ikow, dow harì ka to mgo Hudiyu?”
Nakatabak si Jesus to “Ho-o, sikan ing-usip nu, sikan iyan.”
12 Dì pagdiklamu to mgo punu-an to tinu-uhan, puli
nigpapahonok si Jesus.
13 Nig-ikagi si Pilato to “Dow wadà nu kadinogi to
indiklamu dan no nigsingkabugtì?”
14 Dì wadà usab ikagi si Jesus. Dì puli nigpapahonok
kandin hantod to naboong-boong si Pilato no gubirnadur.
15 Na to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan,
kadoog ogsabuk si Pilato to sobu-uk no pirisu su tahan din.
Dì to pirisu, igpapilì din pad to mgo ka-otawan.
16 Na si Barabas no bantugan no maghihimatoy, napirisu
tahan.
17 Na pagkahimun to ka-otawan, pig-usip ni Pilato to
“Intawa to ogpili-on now no ogpasabukan now kanak, si
Barabas dow si Jesus no pighingadanan to Imananan to Ka-
otawan.”
18 Nama-anan din to pigdaa dan diyà kandin su ogsom-
bangon dan man si Jesus.

19 No niggumotong pad si Pilato to kahimunan, nakada-
tong on to otow no niglikwad to tugun likat to asawa din
no na-iling to “Konà ka ogpadamoy to kamatayon sikan
no otow su wadà saà din no ogkahibatan din, su napook-
pookan ku lagboy to taga-inop ku ganina bahin kandin.”

20 Dì sikan mgo punu-an to tinu-uhan, nadaa dan dà
tibò to kahan-ingan su impapangamuyù dan to iyan og-
pasabukan si Barabas. Dì si Jesus to ogpahimatayan dan.
21 Inusab mandà inusip ni Pilato to ka-otawan, “Intawa
dapit lagboy to ogpasabukan now kanak.” Namakatabak to
ka-otawan to “Si Barabas dà iyan bullug.”
22 Naka-ikagi si Pilato to “Nokoy to igpabobo-ot now
kanak so-idi no otow no si Jesus no pighingadanan man
podon to Imananan to Ka-otawan.” Namantabak kandan
to “Himatayi, tutuki diyà to kinurus.”
23 Naka-ikagi si Pilato to “Nokoy man. Nokoy to saà din.”
Dì namakasa-og mandà to mgo ka-otawan to “Himatayi,
tutuki.”
24 Pagabut ni Pilato to konà kandin ogpakada-og ogpaka-
paduma to mgo ka-otawan to kandin pagbo-ot, dì nasì on
ogkasamuk to kahan-ingan, puli on nigpabu-ud kandin aw
hugasi to boad din diyà to atubangan to ka-otawan no
pagpasabut din to wadà kalabotan din to kamatayon ni
Jesus no nig-iling to “Wadà labot ku to kamatayon so-idi
no otow. Iyu on to ogbobo-ot.”
25 Namaka-ikagi to kahan-ingan to “Na kanami on to
ogbobo-ot to saà noy asta pad man to mgo kasinugpu-an
noy.”
26 Dayun pigpasabukan din diyà to kahan-ingan si
Barabas. Dì si Jesus, impabu-ud din on pigpabunaan aw
ipadaa diyà to mgo sundau no awos itutuk diyà to kinurus.

27 Na pigdaa si Jesus to mgo sundau diyà to kahimunanan
to gubirnadur. Pigpahimun dan to songo panon no sundau
no tibò no ginatus to kahan-ing aw pa-atubanga dan si Jesus.
28 Piggawang dan to kabò din aw kabo-i to kabò no
maogdog no angod-angod to kabò to harì,
29 aw sapidi dan to bawbagon no dugihon no impa-angod-
angod dan to sinuwang-suwang to harì aw su-uwi dan to uu
din. Pigpatagon dan si Jesus to buu to kalintu-u din no boad
no igpatubus dan to bastun to harì aw namanpakunon-
kunon kandan namanluhud diyà to atubangan din. Naman-
dugadi kandan aw pakunon-kunon kandan pagkamusta ki
Jesus no ogpaman-ikagi kandan to “Kamusta. Mabuhì, harì
to mgo ka-Hudiyuhan.”

30 Pig-iloban dan si Jesus. Pigdawat dan du-on ki Jesus
kan buu no impatagon dan aw ibalitu dà ibunaa to uu din.
31 Pigdugadi dan si Jesus aw lobasi dan to maogdog no
kabò aw ilisi dan to tahan din no kabò. Dayun pigdaa dan
kandin diyà to labas su ogtututukon dan to paghimatoy ki
Jesus diyà to kinurus.

32 Pagkalibwas dan to li-otanan to in-aad to lunsud,
ingkikita dan si Simon no taga-Sirini. Pigpogos dan pigpati-
ang kandin to kinurus no ogpadodopahan dan ki Jesus.
33 Pagdatong dan diyà to untud no pighingadanan to
Gulguta no iyan kalitukan to bobo-ungon to otow,
34 pigtadwayan dan kandin to inomon no pigba-otan to
mapo-it no tambaa no makalilingow. Dì pagka-anti din
wadà din abaya inoma.

35 No intututuk dan si Jesus du-on to kinurus, pighahan-
dug to mgo sundau to kabò din, dì impabayà dan to tinag-
anay dow intawa dapit kandan to makatu-un.
36 Pigbantayan si Jesus to mgo sundau ko moydu-on
humilabot kandin.
37 Insulat dan to indiklamu dan ki Jesus aw ibotang diyà to
babow to uu din. So-idi to nasulat no indiklamu no pig-iling
to “So-idi si Jesus no Harì to mgo ka-Hudiyuhan.”
38 Intutuk to sundau gayod to daduwa no ka-tulisan no
pinagdibauy kandan.

39 Na to mgo maglalaboy, naman-ina-ina ki Jesus aw
namanyowyow gayod du-on kandin.
40 Namang-iling to “Ikow no kunon kun oglompag to
labow no simbahan to Diyus, aw og-ulimanon nu dà kun
sood to tatou no adow, na anti ka kun kunto-on bulig to
ikow no lawa. Ko tùtu-u ka man iyan no Anak to Diyus,
kawas kad kun du-on to kinurus.”
41 To mgo punu-an to tinu-uhan, naman-ina-ina gayod ki
Jesus no nig-iling to
42 “Pigbuligan din to nigsingkabugtì no otow dì konad on
man kandin ogka-amu ogbulig to kandin tu-un no lawa.
Ikow, ko harì ka to mgo ka-Isrilihan, na anti ka kun kawas
kunto-on awos ogtu-u koy bali to harì ka iyan no pig-iman
noy.
43 Ko nigsalig ka to Diyus, mabuligan ka kunto-on ko na-
uyunan man to Diyus su konon kun Anak ka to Diyus.”
44 Sikan mgo tulisan no intututuk gayod du-on to kinurus
no nakadidibauy du-on ki Jesus, naman-ina-ina dà gayod
kandan ki Jesus no pig-angod dà sikan.

45 Na pag-ugtu to soga nigdiglom to banwa hantod to mgo
alas tris on to uras.

46 Kayan naka-ikagi si Jesus to ma-agbot to kandin tu-un
no kagi no pig-iling to “Eli, Eli, lama sabaktani,” no iyan
kalitukan to “Diyus ku, Diyus ku, na-amonu ka man no pig-
oyowan a nu.”
47 To mgo maglalaboy, na-intobo-ot dan dow pigsabi din si
Elias no maglilikwaday to Diyus natodu-on aw iling kandan
to “Eè, sinabi din si Elias.”
48 Nigpanlaguy to sobu-uk aw pudut to papasopsopay
aw pasopsopa din to sukà no inomon. Insaligpit din to
papasopsopay du-on to tawoy to katinoptopan aw itukoy
dino awos makasupsup si Jesus.
49 Dì moydu-on duma no naka-ikagi to “Aya kad na-ay su
dagow umandini si Elias no ogbulig kandin.”
50 Dayun nigsa-og mandà si Jesus aw tu-uni din ligtasi to
ginhawa din.
51 Na to pagkamatoy ni Jesus, nakadongan to napongkas
to ingkayad no insalibon to habangan to sinabong no
abutanan to Diyus diyà sood to labow no simbahan du-on
to Hirusalim no lunsud. Diyà kapunù to babow hantod to
sagyad. Pigtiyog to banwa aw nambotu to mgo kabatuhan
52 aw kangka-ukasi to mgo pigpanlobongan no
nangkalimut aw mahan-ing to tumutu-u to Diyus no
pigpambuhoy.
53 Pagbuhaya gayod ni Jesus, namanlogwà on kandan to
linobongan aw sood to Hirusalim aw mahan-ing to nakakita
kandan.
54 Na og-uli-on tad kandà no timpu no pagkabigtawid ni
Jesus. To kapitan aw mgo sundau no nigbantoy kandin,
nabatì dan kan no tiyog. Pagkakita dan to tibò no napugut,
nangkaboong-boong lagboy aw mamaka-ikagi to “Anak na-
an iyan to Diyus todu-on no otow.”
55 Moydu-on gayod mgo buyag no namanbantow puli to
pag-ahà. Sikan mgo buyag no taga-Galiliya iyan naman-
dumduma kandan ki Jesus no nig-alagà to mgo panow din
likat to Galiliya.
56 Iyan ngadan dan si Maria no taga-Magdala, aw si Maria
no inoy ni Santiago aw ni Jose, aw asawa ni Sibidiyu.
57 Pagkahapun on, nigdatong si Jose no taga-Arimatiya no
dadatu-on no sakup ni Jesus.
58 Nigba-id kandin ki Pilato to kandin to oglobong ki Jesus
aw pigtugutan.
59 Piglingat din to patoy no lawa aw lukuti din to bayà no
hinaboan no linu no maputì.
60 Diyà din ilobong to pigbangbangan no batu no pighina-
atan on tahan to kandin ogkalobongan. No pagkalobong

on, pigligadan din to batu no malidok aw isomban. No
masombanan din on, nighipanow on kandin.
61 Si Maria aw si Maria no taga-Magdala, namang-ingkud
no nigbantoy diyà topad to atubangan to linobongan.
62 Na to sunù no adow no konà no tigtatalabahu sikan
mgo punu-an to tinu-uhan tibò, namang-andiyà kandan ki
Gubirnadur Pilato.
63 Naman-ikagi kandan to "Sir, wadà noy kalingawi sikan
mapakunon-kunonon no otow no buhì pad kandin, nig-
ikagi to ogbuhayon dà kun to pagkatatouhi no adow.
64 Kaling man madoyow ko ogpabantayan nu to sundau
to linobongan kandin kotob to tatou no adow su dagow ko
puduton to mgo sakup din aw inangon dan to ka-otawan to
pigbuhoy on si Jesus, su ogkadugangan on man to kagau-
an bahin kandin to Imananan to Ka-otawan su malisod
to patu-uhon to mgo ka-otawan to ogpambuhayon to mgo
nangkamatoy on."
65 Naka-ikagi si Pilato to "Na igbotang now to sundau aw
digona now agad-agad to nama-anan now no pagdigon."
66 Dayun pigpakadigon dan aw pigpapagdokot lagboy to
insomban no batu aw du-on dan botangi to mgo sundau.

28

1 Na og-uli-on tad mandà to tutuwanon bahin to mgo
buyag no namakabantow to pag-ahà to paglobong ki Jesus
no kandan si Maria aw si Maria no taga-Magdala no wadà
pad makaponga kandan to paghimu to igpahomut to patoy
su ta-un on man to adow no konà no tigtatalabahu. To
kabukas-bukas on to sunù no adow, naman-andiyà kandan
su oglo-uy kandan to lobong,
2 aw tinakin pigtiyog to banwa to mabogbog su nigpati-
padpad to diwata likat to Diyus diyà to langit. Pigligad
din kan malidok no batu no insomban to lingangahan to
piglobongan no imbangbang to batu. Dayun nigpati-ingkud
on kandin du-on to batu.
3 To pagkagoya-goya din, ogpaka-angod to kilat aw kabò
din, ogpaka-angod-angod to panganud to kaputì.
4 Pigpidpid to mgo sundau to pagkahadok aw nangkapood
no angod to nangkamatoy.
5 Na nig-ikagi sikan diwata diyà to mgo buyag to "Konà
kow ogkahadok. Nama-anan ku no iyan ogpanganapon now
si Jesus no intututuk diyà to kinurus.
6 Wadad on du-on. Pigbuhoy on no natuman on ton
innangon din iyu natodu-on. Andini kow aw aha-a now to
pigbotangan kandin.

7 Ko makita-an now on, andiya-i now on to mgo
pangabaga aw nangoni now to pigbuhoy on aw og-una on
kandin diyà to Galiliya no ogtagbuhan din iyu. Na sikan dà
to kagi ku iyu."
8 Dayun namanhipanow kan daduwa no ka-buyag no
nangkaboong-boong dì namantukhow on. Namang-ulì on
no inlinaguy dan to nawnangonon diyà to mgo pangabaga
ni Jesus su awos mataga kandan to napugutan.
9 Dì no diyà pad to pangindanan ingkikita dan on si
Jesus. Nig-ikagi si Jesus to "Kamusta iyu no daduwa."
Namakaluhud kandan aw asigkatagon to kobong ni Jesus
aw mamaka-ampù.
10 Nig-ikagi si Jesus, "Konà kow ogkahadok. Nangoni now
nasì to mgo pangabaga ku to og-una ad on kandan diyà to
Galiliya no diyà koy on to ogkikita."
11 Na og-uli-on tad on to tutuwanon bahin to mgo sundau
no pigpabantoy to piglobongan ki Jesus. Pagbuhaya dà
ni Jesus, naman-ulì kan mgo sundau diyà to lunsud aw
nawnangonon kandan diyà to mgo mata-as to punu-an to
tinu-uhan to napugut-pugutan.
12 Dayun nighihimun to duma no punu-an aw
mamakasusukun-sukun. Pigbayadan dan to mgo sundau to
dakoo su ogpaginau-on to pagnangon dan to ka-otawan.
13 Angod so-idi to in-anad dan no igpa-iling dan kandan,
"To mgo sakup ni Jesus, nigpata-un nig-andu-on to piglobon-
gan ki Jesus to madukilom no uras to nalipodong koy. Wadà
noy kakita-i aw puduta dan to patoy no lawa ni Jesus."
14 "Na," kagi mandà to mgo punu-an to tinu-uhan, "ko
madinog sikan to gubirnadur, kanami on to ogbobo-ot.
Ogkadaa noy dà kandin. Konà kow ogminapook-pook."
15 Dayun nadawat to mgo sundau to sapì aw katuman dan
to insugù kandan. Nigtangkap sikan no nawnangonon to
ka-Hudiyuhan aw katu-uhi hantod kunto-on.
16 Na sikan mgo pangabaga ni Jesus no sampuù tag isa,
namanhipanow on padoog diyà to untud to Galiliya no
pigpatagbuhan kandan ni Jesus.
17 No ipaghitagbu dan si Jesus namakaluhud kandan aw
maka-ampù dì naba-otan dà gayod du-on to wadà tu-u to si
Jesus iyan sikan no pigbuhoy on.
18 Pigduguk kandan ni Jesus aw ikagihi to "Pigbogayan ad
to Diyus to kabogbogan tibò to ogpasakupon so-idi kalibutan
aw kalangitan.
19 Kaling man pamanghipanow kow diyà to tibò no
timamanwa no oglogob kow to binogdokan to langit aw
himuha now kandan no mgo sakup ku aw pambonyagi now

to ka-otawan no igmatu-ud to pagpasakup dan to ngadan to
Diyus no Amoy aw Diyus no Anak aw Diyus no Inspiritu
Santu, su iyu on iyan to ogtubus kanami si Amoy.
20 Oglapuwaason now to pagpang-anad kandan aw og-
patumanon to mgo impansugù ku iyu. Na konà now
ogkalingawan to agad ando-i kow makadoog, kanunoy ku
iyu ogdumahan hantod to katapusan to banwa.”

Madoyow no Tutuwanon Bahin ki Jesu-Kristu Agad-agad ki Marcos

1 So-i no tutuwanon, iyan pigupunu-an to pagkatuman to
kagi to Diyus du-on to Anak din no impananglitan.
2 Sikan no pananglitan to Diyus, impasulat din natodu-
on to maglilikwaday din no lagsoban. Iyan ngadan din si
Isaias. Sikan pananglitan to Diyus pig-iling to,
"Na, kunto-on pigpa-andiyà ku to sugu-onon ku to ka-
hanongan no banwa. Oghina-aton din to daan nu no igbayà
nu.
3 Diyà to kahanongan no banwa moydu-on nigpangudlin
to ma-agbot lagboy no nig-iling to 'Oghina-aton now to daan
to Magbobo-ot ta. Ogtul-idon now to igbayà din.' "
4 Na natuman sikan no kagi to Diyus to pinalogwà si Juan
no pighingadanan to Magbobonyagay diyà to kahanongan
no banwa. Sikan no banwa, madani to wohig no pighin-
gadanan to Hurdan. Nigpangudlin si Juan to mgo ka-otawan
no nahimun diyà to kahanongan no banwa no nig-iling to
"Pakasosoo kow to saà now aw oyowi su agun pasayluhon
dà to Diyus to saà now, aw pabonyag kow to wohig no
igmatu-ud to pagpasakup now to kanak impang-anad."
5 Na tibò to mgo ka-otawan, namanmutmut to prubinsiya
to Hudiya aw lunsud to Hirusalim no namanduguk ki Juan
no diyà to Hurdan no wohig, aw pamabonyag kandan no
naman-abin gayod kandan to saà dan.
6 No pag-ugpà ni Juan diyà to kahanongan no banwa
iyan pigpangabò din to pighaboan no bubuu to buhì no
pighingadanan to kamilyu. Nigpamagkos si Juan to kubaa.
Tangas dà aw dogà to pagko-on ni Juan.
7 Nig-iling si Juan to "Moydu-on otow no ogpakasukoli pad
hognà kanak no oglabow pad lagboy kandin dini kanak to
kabogbogan. Kanak, igatang podon ogpabatà-batà a du-on
kandin. Dì konà a su kandin, labow pad lagboy dini kanak.
8 Kanak, pigmatu-ud ku to pagpasakup now to kanak
impang-anad no impabayà to ogbonyagan ku iyu to wohig.
Dì kandin, ogmatu-udon din to pagpasakup now to kandin
igpang-anad no igpabayà to ogbonyagan kow din to Ispiritu
Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy."
9 Na no pagbonyag pad ni Juan to mgo ka-otawan, naka-
abut on gayod si Jesus no niglikat to kandin lunsud no
pighingadanan to Nasarit no nasakup to prubinsiya to

Galiliya. Pag-abut ni Jesus du-on to Hurdan no wohig
nigpabonyag kandin gayod ki Juan.
10 Paggamat ni Jesus du-on to pangpang, tinakin nakita-
an din to langit no natau-angan. Dayun nigbunsud du-on ki
Jesus to Ispiritu Santu no iyan na-angodan to salapati.
11 Nadinogan to mgo otow du-on to kagi no niglikat to
langit no pig-iling to “Ikow to nalogonan ku lagboy no
Anak.”
12 Na pigpa-andiyà si Jesus to Ispiritu Santu to banwa no
lagboy kahanongan. Iyan dà nig-ugpà du-on to mgo uwod-
uwod.
13 Pigpangap-atanan no adow si Jesus du-on kan no
banwa. Nigsood gayod si Satanas du-on aw pigpanogkadan
din si Jesus to pa-antihan dow makaboos kandin to kabog-
bogan no niglikat to Ispiritu Santu. Dì wadà makasaà si
Jesus aw nada-og din si Satanas aw du-on alaga-i kandin to
mgo diwata likat to Diyus.
14 Na impapirisu ni Harì Hirudis si Juan no Magbobonya-
gay. Pagkama-an ni Jesus to napirisu si Juan, nighipanow
on kandin padoog diyà to Galiliya no banwa no nig-aboy
nigpang-anad to Madoyow no Tutuwanon to Diyus
15 no nig-iling to “Madaas on ogkagotò to pagsakup to
Diyus. Ogsosoo kow aw oyowi now to katahanan now aw
tu-u kow gayod to Madoyow no Tutuwanon to Diyus.”
16 Na nigladgad on si Jesus diyà to boyboy to dagat
to Galiliya aw kakita-i din to daduwa no ka-otow no
nigpatahadi. Iyan ngadan to kakoy si Simon. Iyan ngadan
to hadi si Andres. Namantuntun kandan to pukut du-on to
dagat su sikan to nama-anan dan no panapì.
17 Nig-iling si Jesus to “Lagi, pumasakup kow kanak,
ogkasakup ku gayod iyu aw ogkahimun now to mgo otow
awos masakup ku gayod kandan. Konad on no isdà
to ogsakupon, dì mgo otow to ogpapasakupon now dini
kanak.”
18 Dayun pig-oyowan dan to pukut aw duma kandan ki
Jesus.
19 Pag-u-ugsud ni Jesus nakita-an din to songo bugtì no
nigpatahadi. Iyan ngadan to kakoy si Santiago. Iyan
ngadan to hadi si Juan. Iyan amoy dan si Sibidiyu.
Namandowdoyow kandan to pukut du-on to bautu.
20 Dayun pigtawag ni Jesus kan nigpatahadi awos
pumasakup du-on kandin. Pig-oyowan dan to amoy dan aw
mgo inadow dan diyà to bautu aw duma kandan ki Jesus.
21 Na nig-andiyà si Jesus to Kapirna-um no lunsud no
pigdumahan to mgo sakup din. Sabadu no adow to konà
dan igtalabahu no mgo Hudiyu no mgo otow. Nigsood si

Jesus aw mgo sakup din diyà to simbahan to Sabadu aw
nigpang-anad kandin to mgo ka-otawan du-on.
22 Dì naboong-boong sikan mgo ka-otawan to impang-
anad din su sikan bayà no ing-anad ni Jesus, paka-angod dà
to impang-anad to otow no moydu-on kabogbogan. Bugtì
du-on to impang-anad to mgo mag-a-anad to kasugu-an
to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Puli dan pig-unug sikan
pigtagonan dan no tinu-uhan.

23 Na nigsood gayod to simbahan to otow no pigsoodan to
busow.
24 Nigsa-og kandin to “Jesus no taga-Nasarit, wadà labot
nu kanami. Nokoy to tu-ud nu. Dow og-ubuson koy
nu? Kinilaa ku ikow no matuwadong no likat to Diyus no
Imananan to Ka-otawan.”
25 Dì pigsapadan ni Jesus aw ikagihi to “Pahonok kad.
Gawang kad du-on kan otow.”
26 Dayun du-on nigpalukub to busow aw makapanagoa
kan otow aw tinakin makagawang kan busow.
27 Dayun naboong-boong sikan mgo otow du-on to simba-
han aw ka-inusipay kandan to “Ma-amonu man buwa so-idi
bayà no impang-anad ni Jesus. Ko ogsugù kandin, angod
dà man to sugù to otow no moydu-on kabogbogan. Agad
busow, ko ogsugu-on din, ogpakatuman iyan.”
28 Nigtangkap to bantug ni Jesus diyà to prubinsiya to
Galiliya.

29 Na niglogwà si Jesus to simbahan no pigdumahan ni
Santiago aw ni Juan. Nigponhik on kandan diyà to baoy ni
Simon aw ni Andres.
30 Na to ugangan ni Simon no buyag, nakahibat-hibat su
mapasù to lawa aw nangoni dan si Jesus.
31 Nigduguk si Jesus diyà to buyag no nasakit aw dawata
din to boad din aw pabanguna din. Na-uli-an dayun to
ugangan ni Simon aw bulig on kandin alagà to mgo bisita.

32 Na pagkahapun, pigdaa to mgo otow no nangkasakit
diyà ki Jesus aw to mgo otow gayod no pigpansoodan to
busow.
33 Nangkahimun du-on to atubangan to baoy to tibò no
taga-Kapirna-um.
34 Agad nokoy no sakit to mgo otow, pigpandoyow tibò
ni Jesus. Nangkagawang din gayod to busow. Dì konà din
ogpa-ikagihon kan mgo busow su nakilahan dan si Jesus no
Anak to Diyus.

35 Na to kabukas-bukas nigbangun si Jesus aw andiyà
kandin to hilit aw ampù gayod kandin to Diyus.
36 Dì piglupug ni Simon aw mgo duma din.

37 Pagkita dan ki Jesus nig-iling kandan to “Ogpanganap
ikow Sir, to tibò no ka-otawan.”
38 Dì nig-ikagi si Jesus to “Oglibod-libod kid on nasì to
kalunsudan su ogpangudlin ki du-on tibò. Sikan to ing-
andini ku to kalibutan.”
39 Dayun namanghipanow kandan aw libod diyà to ka-
Galiliyahan no banwa. Nigpangudlin kandan diyà to
kahimunanan no simbahan to mgo taga-Galiliya. Piggawan-
gan gayod ni Jesus to mgo otow no pigsoodan to busow.
40 Na du-on kan no banwa no Galiliya moydu-on otow no
pig-ibung. Nigduguk diyà ki Jesus aw luhud aw iling to “Ko
bumo-ot ka Sir to ogka-uli-an ad on, ogka-uli-an a dà man
aw kalinisi a.”
41 Na pigka-atan ni Jesus aw dampona din aw ikagihi to
“Ogbo-otan ku man. Na, ka-uli-i kad on aw kalinisi kad on.”
42 Na-uli-an on dayun to sakit kan otow no ibung aw
kalinisi to lawa din.
43-44 Pigbahog lagboy ni Jesus to “Lagi, konà nu na-
ay igpannawnangonon to nadoyow ku kan sakit nu. Dì
padohus ka nasì diyà to ogtubus ikow diyà to atubangan
to Diyus aw pa-ahà ka kandin. Bogayi kan ogtubus ikow
to insugù ita ni Moises no buhì no pagmatu-ud to pagka-
uli-i nu kan ikow sakit awos matu-uhan to ka-otawan.”
Pagkatapus to pagbahog ni Jesus kan otow, pigpahipanow
din on.
45 Nakahipanow on sikan pig-ibung no otow no na-uli-
an on man. Dì innawnangonon on man nasì. Kaling man
nigtangkap du-on no banwa to nawnangonon to pagka-uli-i
din to ibung hantod to konad on oghipanow si Jesus diyà
to lunsud su ogdilin kandin to mgo ka-otawan ko makita-an
kandin. Dì agad diyà si Jesus to kahilitan, dì agad ando-i no
banwa, pigmutmutan to mgo otow no naman-andu-on.

2

1 Pagkaugoy-lugoy nig-ulì on si Jesus diyà to Kapirna-um
no lunsud. Pagkama-an to mgo ka-otawan to du-on on si
Jesus to pig-ugpa-an din, naman-andu-on kandan.
2 Mahan-ing lagboy to nangkahimun du-on to atubangan
to baoy. Ampan ogkali-otan to uu to otow no nahimun.
Dayun nigpanoysoy si Jesus to kagi to Diyus.
3 Ta-un pagpanoysoy ni Jesus, nigdatong to napulid no
otow no piglahung to upat no ka-otow.
4 Wadà makali-ot sikan upat no ka-otow padoog diyà ki
Jesus su mahan-ing no mgo otow no nahimun du-on no
baoy. Dayun nigpikii kandan to ogpotos kandan diyà to
babow to atop. Piggakasan dan to atop to litos-litos dà sikan

hibatanan to pulid no otow. Pigtuntun dan du-on topad ni
Jesus to otow no pulid su insalig dan ki Jesus to ogka-uli-an
din to pulid.
5 Pagsabut ni Jesus to insalig dan lagboy du-on kandin to
ogkadoyow din to pulid, nig-iling kandin diyà to pulid no
otow to “Lagi, pigpasaylu kud on to mgo saà nu.”
6 Na, moydu-on namang-ingkud du-on no mgo mag-a-
anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Pig-iling dan du-on to
domdom dan to
7 “Intawa man otawa sikan no niglangub nig-ikagi to an-
god kan. Napa-inahan din to Diyus su nigpagsokod kandin
podon to Diyus su kunon kun kandin to ogpakapasaylu to
saà to otow. Intawa man to ogpakapasaylu to saà to otow
ko konà no Diyus dà.”
8 Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to nadomdoman to mag-
a-anad no mgo otow. Nig-ikagi si Jesus, “Nokoy man no
iniling now to domdom now
9 su mahawoy dà to pagpasaylu to saà to napulid no otow.
Dì malisod ko tambaan ta to pulid no otow. Malisod gayod to
igpalukut ta to pulid no otow to hikam din aw pahipanawa
kandin.
10 Moydu-on ig-ikagi ku diyà kan pulid no otow su awos
mataga kow tibò to kanak no Tumutubus to Ka-otawan,
nabogayan a to kabogbogan to pagpasaylu to saà to otow
dini to babow to kalibutan.” Nig-iling gayod si Jesus diyà to
pulid no otow to
11 “Lagi, so-i to kagi ku ikow. Bangun kad on. Lukuta to
hikam nu aw ulì kad on.”
12 Dayun nigbangun to pulid no otow aw lukuta to hikam
din aw labas du-on to baoy no na-uli-an on to sakit din no
nakita-an iyan to mgo ka-otawan. Naboong-boong to mgo
ka-otawan aw sayà-sayà kandan to Diyus no nig-iling to
“Aligbat kid og-ugpà bali ki pad kita to kaboonganan no
angod sikan.”
13 Na nig-ulì on si Jesus diyà to boyboy to dagat. Moydu-
on kahan-ingan no mgo otow no nigduguk du-on kandin.
Pigpang-anad ni Jesus kan mgo ka-otawan no nahimun du-
on to boyboy.
14 Pagkatapus din to pagpang-anad to mgo ka-otawan, nig-
u-ugsud pad si Jesus du-on to boyboy. Nakabayà kandin to
sukutanan to buhis. Pagkabayà din du-on, nakita-an din si
Lebi no anak ni Alpiyu no nig-ingkud. Dayun pig-ikagihan
ni Jesus si Lebi to “Lagi, kunto-on duma kad on kanak.”
Dayun to nigsakindog kandin aw patiduma ki Jesus.
15-16 Na nigponhik si Jesus aw mgo sakup din diyà to baoy
ni Lebi su pigbana-an kandan du-on. Niglambag puli to

mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no kandan, mgo
mag-a-anad aw mgo Parisiyu no lagboy mangkatinumanon
to kandan katahanan. Paglambag kan mgo punu-an
nakita-an dan si Jesus aw mgo sakup din no namango-on.
Nigpagdongan si Jesus to pagko-on to mgo magsusukut to
buhis aw duma pad no wadà tu-u to katahanan dan. Mahan-
ing sikan no mgo otow no namanpasakup ki Jesus. Pagkita
to mgo Parisiyu to nigpagdongan si Jesus to pagko-on kan
no mgo otow, moydu-on ing-usip dan kan mgo sakup ni
Jesus no nig-iling to "Nokoy man no nigpagdongan si Jesus
to pagko-on sikan mgo magsusukut to buhis aw duma pad
no wadà tu-u to katahanan ta."
17 Pagkadinog ni Jesus to usip to mgo Parisiyu, impanan-
glitan din no nig-iling to "To otow no og-abin to kandin
sakit, ogpagawang kandin to ogtambaa to kandin sakit. Dì
ko konà din og-abinon, amonuhon man to pagkagawang to
sakit din. To ing-andini ku to kalibutan su ogtabang to mgo
otow no ogpagawang kanak to saà dan. Konà no tu-ud ku
to ogtabang to mgo otow no konà ogpagawang kanak to saà
dan."
18 Na to mgo sakup ni Juan no Magbobonyagay aw mgo
sakup to Parisiyu, pigtagonan dan to katahanan dan no pu-
asa. Dì to mgo sakup ni Jesus, wadà dan tagoni. Moydu-on
mgo otow no namang-usip ki Jesus no nig-iling to "Nokoy
man no wadà tagoni to mgo sakup nu to pu-asa. Dì to sakup
ni Juan aw mgo sakup to Parisiyu, pigtagonan dan man."
19 Puli impananglitan ni Jesus no nig-iling to "Ogpako-
onon pad to mgo bumaba-ot to pagsauhan ko du-on pad
to bana no bayà hitu-un. Dì ko mali-us on, ogpalaboy to
pagko-on.
20 Moydu-on kagoto-an no adow to pagpahipanow to bana
no bayà hitu-un. Kayan ogpamampu-asa to mgo bumaba-
ot."
21 Impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no
impang-anad din aw sikan tahan no impang-anad to mgo
Parisiyu no wadà hidaag. Kagi din to "Konà ta ogtapakan
to tahan no kabò no nahigbit to tatapakay no wadà pad
kadakdaki. Ko ogtapakan ta, ogkokos to bayà no intapak.
Pagkokos, oglisig to pagkahigbit kan pigtapakan."

22 Impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no
impang-anad din no nig-iling to "Konà ta ogpagsambuon
to bayà no inomon aw tahan no inomon no pingaa. Ko
ogpagsambuon ta, mado-ot to ogkabauyan. Ogka-uwakan
tibò, ton bayà no inomon aw tahan no inomon. Ogbugti-on
ta to pagtagù awos wadà ogka-uwakan."

23 Na to songo adow no konà no tigtatalabahu nighipanow
si Jesus no pigdumahan to mgo sakup din no nigtaà kandan
diyà to humayan aw mgo sakup din, kanunoy nalisig
namangkotu to bogas to humoy.
24 Nakita-an to mgo Parisiyu to namangkotu to mgo sakup
ni Jesus. Wadà katu-udi to mgo Parisiyu su namantagon
lagboy kandan to tinu-uhan dan. Nig-iling kandan to
“Nokoy man no pighimu dan to konà podon ogtugutan to
tinu-uhan ta to adow konà no tigtatalabahu.”
25 Nig-ikagi si Jesus to “Natodu-on no timpu ni Abiyatar
no tumutubus to mgo ka-aw-apu-an ta diyà to atubangan
to Diyus, niglisod si David no minuna ta to pagko-on din.
Dow wadà kow buwa makabasa to nahimu ni David aw mgo
sakup din to paglotoy dan no pagkalaguy dan no nahadok
to kablang dan?
26 Namakasood kandan si David aw mgo sakup din du-
on to simbahan to Diyus. Moydu-on paan no inhonat
diyà to atubangan to Diyus. Sikan mgo tumutubus diyà to
atubangan to Diyus du-on to simbahan, kandan dà podon
to ogpakako-on sikan no paan. Dì puli on pigko-on ni David
sikan no paan aw pigpamogayan din gayod to mgo sakup
din. Sikan punu-an, wadà din patu-una to nakasaà si David
su namanlotoy kandan.”
27 Kagi ni Jesus, “Pigbahin to Diyus to adow no konà
no tigtatalabahu su awos matabangan ki, konà podon
mabalatak.
28 Kaling man kanak no Tumutubus to Ka-otawan, tagtu-
un a gayod to adow no konà no tigtatalabahu.”

3

1 Na nigsood mandà si Jesus to simbahan. Moydu-on otow
no pawing no nignohut to boad no nigsood gayod du-on to
simbahan. Du-on gayod to mgo Parisiyu no namantagon
lagboy to kandan tinu-uhan.
2 Sikan mgo Parisiyu, pigbantayan dan lagboy si Jesus
dow ma-uli-an din kan pawing no otow to adow no konà
no tigtatalabahu to mgo Hudiyu. Ko ma-uli-an iyan ni Jesus
kan pawing, igdiklamu dan podon si Jesus no mgo Parisiyu
diyà to mata-as dan.
3 Si Jesus, nig-ikagi diyà to pawing, “Duguk ka.”
4 Dì nig-usip si Jesus sikan mgo Parisiyu to “Dow nokoy to
hustu to oghimuhon ta to adow no konà no tigtatalabahu.
Dow madoyow ko og-uli-an ta to padihu ta no nasakit, dow
sugayon ta nasì. Dow madoyow ko ogtabangan ta to nasakit
dow himatayan ta nasì. Dow nokoy to insugù ita bahin to

adow no konà no tigtatalabahu.” Nangka-ompongan to mgo
Parisiyu no namantagon to kandan tinu-uhan.
5 Impasosollong ni Jesus to pagpangahà-ahà din kan mgo
otow no nahimun. Wadà katu-udi kandin to bo-ot kan mgo
Parisiyu. Si Jesus, nig-ikagi diyà to pawing, “Kotongad to
boad nu.” Dayun pigkotong to napawing to boad din aw
dayun ka-uli-id on.
6 Dayun namanlabas to mgo Parisiyu du-on to simbahan.
Pagkalabas dan nigpagsukun kandan to mgo sakup ni Harì
Hirudis dow amonuhon to pagpadoog to paghimatoy dan
podon ki Jesus.

7-8 Na nighipanow on si Jesus aw mgo sakup din padoog
diyà to dagat. Namanduma to kahan-ingan no taga-
Galiliya. Moydu-on pad mgo otow no nakadinog to moydu-
on pighinang ni Jesus no kaboonganan. Pagkadinog dan to
tibò to pighinang ni Jesus, pig-andiya-an kandin to kahan-
ingan no otow likat to nigsingkabugtì no banwa no Hudiya,
Hirusalim, Idumiya, Tiru, Sidun, aw diyà to dihipag to
Hurdan no wohig.
9 Pagdatong to kahan-ingan no ka-otawan diyà to dagat,
pigsugù ni Jesus to mgo sakup din to ogpapudut kandin
to bautu. Nigpapudut kandin su awos ko mahimun to ka-
otawan, konà madasok kandin
10 su bantugan si Jesus su nangka-uli-an din man to kahan-
ingan no masakiton. Kaling man nadasokan kandin to mgo
nangkasakit su awos makadawat kandan ki Jesus. Nama-
anan to nangkasakit ko makadawat kandan ki Jesus, ogka-
uli-an on.
11 To mgo busow, ko kumita on ki Jesus, ogpakaluhud to
otow no pigsoodan dan aw maka-iling to “Ikow, Anak ka to
Diyus.”
12 Dì pigbahog lagboy ni Jesus kan mgo busow no nig-iling
to “Ayaw kow ogpakilaa to kanak no Anak to Diyus.”

13 Na pigpamilì ni Jesus to mgo sakup din aw padumaha
din kandan diyà to untud. Pagdatong dan du-on to untud,
14 pighinang din no pangabaga kan sampuù tag duwa no
ka-otow no duma din no ogpatubuson din. Singaman to
ogpagduma kan pangabaga ki Jesus. Singaman to ogpa-
manbugtì kandan oghipanow aw panoysoy to Madoyow no
Tutuwanon.
15 Pigbogayan ni Jesus kan mgo pangabaga din to kabog-
bogan to oggawang to mgo busow no nigsood to mgo otow.

16 Na so-idi to mgo pangabaga ni Jesus: si Simon no
pighingadanan gayod ki Pedro,

17 aw mgo anak ni Sibidiyu no si Santiago aw si Juan.
Si Jesus, niggoa ki Santiago aw ki Juan ki Buwanirgis no
litukan to madaas ogkaboù.
18 So-idi gayod to pangabaga ni Jesus: si Andres, Felipe,
Bartolome, Mateo, Tomas, si Santiago no anak ni Alpiyu, si
Tadeo, aw si Simon no sakup to punduk to mgo otow no
mapatubuk-tubukon to bandila.
19 Si Judas Iskariyuti, pangabaga dà gayod ni Jesus
no kandin to nigbaligyà ki Jesus diyà to kablang din.
Pagkatapus ni Jesus to pagpanghinang to pangabaga din,
namang-ulì on kandan.
20 Pagdatong dan, mahan-ing lagboy to ka-otawan no
nangkahimun du-on aw mgo mag-a-anad gayod to tinu-
uhan no taga-Hirusalim. Kaling man konad ogpakako-on si
Jesus aw mgo sakup din su mahan-ing to mgo otow du-on.
21-22 Naman-iling to ka-otawan to “Langog buwa so-idi
no otow.” Naman-iling to mgo mag-a-anad to “Sikan
no otow, pigsoodan buwa ni Bilsibul no iyan si Satanas.
Nabogayan kandin to kabogbogan to tagtu-un to mgo
busow to ogpakagawang to mgo busow ko ogsood to mgo
otow.” Na to mgo kadumahan ni Jesus, pagkadinog dan to
nawnangonon to mgo otow bahin kandin, naman-andu-on
kandan ki Jesus su ogdokaton dan kandin.
23 Dì pigpaduguk ni Jesus to mgo ka-otawan aw mgo taga-
Hirusalim no mag-a-anad aw ipananglitan din no nig-iling
to “Dow ma-amonu to paggawang ni Satanas to kandin tu-
un no mgo sakup.
24 Madaas dà to katapusan to sinakupan ko gawangon to
panguu kan mgo sakup din.
25 Madaas dà to katapusan to songo manwa ko ogkin-
ablangay kandan.
26 Ko gawangon ni Satanas to mgo sakup din, madaas
gayod to katapusan to sinakupan din.”
27 Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Na to
tagbaoy, ko mabuut, konà ogkapudutan to tingub din. Dì ko
mada-og to tagbaoy, kayan pana ogkapudutan on kandin to
tingub din.” Sikan to impananglitan ni Jesus.
28 Nig-iling si Jesus to “Na to pagpasaylu to saà, ognang-
onan ku iyu to ogkapasaylu dà to Diyus to agad nokoy no
saà. Agad ma-ina-ina to Diyus, dì ogkapasaylu dà.
29 Dì to otow no oglangub og-ina-ina to Ispiritu Santu,
konad on iyan ogkapasaylu kandin hantod to wadà kata-
pusan.”
30 Sikan to na-ikagi ni Jesus su nig-iling to mgo mag-a-anad
to “Pigsoodan si Jesus to busow.”

31-32 No nalibongan pad si Jesus to mgo ka-otawan no pig-
anad din, nigdatong to inoy din du-on aw su-un din. No diyà
pad to solib impatawag dan puli si Jesus. Namang-ikagi to
mgo ka-otawan to “Nigdatong on to inoy nu aw su-un nu no
du-on pad to solib. Ogpa-andiya-on ka podon.”
33 Nig-ikagi si Jesus to “Intawa lagboy to inoy ku aw mgo
su-un ku.”
34 Nigpanlingì-lingì aw nigpangahà-ahà si Jesus du-on kan
mgo otow no namang-ingkud. Nig-iling kandin diyà kan
namanlibong no mgo otow, “Iyu on iyan angay to inoy ku
aw mgo su-un ku.
35 To otow no ogtuman to pagbo-ot to Diyus, sikan on to
angay hadi ku aw atoboy ku aw inoy ku.”

4

1 Na nigpang-anad mandà si Jesus diyà to boyboy to
dagat. Mahan-ing to mgo otow no nahimun du-on ki Jesus
aw nadasok. Kaling man nigluwan si Jesus diyà to bautu
no nigpaotow-lotow du-on to babow to dagat aw ingkud
kandin. Dì sikan mgo ka-otawan, du-on to boyboy to dagat.
2 Na nigpang-anad si Jesus to mgo ka-otawan no impabayà
to mahan-ing no pananglitan. Nig-iling kandin to
3 “Na ogtutuwanan kow to otow no nig-odok to humoy.
No makalangkob to sangab, pigsawodan din to binhì.
4 Pagsawod din, moydu-on binhì no nigdo-og diyà to daan.
Nigpatipadpad to manuk-manuk aw pantubug-tubuga.
5 Moydu-on gayod binhì no ngdo-og diyà to pasak no
batuhon. Nigtulin da kan niggitì diyà to batuhon.
6 Dì pag-ugtu to soga, niglanos su wadà ogkaduhugan to
dalid.
7 Moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to pasak no
dalidon, no kan dalid, dugihon. Pagkaugoy nigtulin to dugi,
aw kan mgo tanom, piglinop aw kasakbut, Kaling man wadà
bogas.
8 Dì moydu-on gayod binhì no nigdo-og diyà to madoyow
no pasak aw sikan to nig-abut. Nigtulin to madoyow aw
abut to dakoo, hantod to moydu-on nig-abut no madakoo.
Moydu-on niggatus aw moydu-on nigkan-oman aw moydu-
on nigkatlu-an to nig-abut.
9 Na, agad intawa no nakadinog, pangindaagan to kali-
tukan to pananglitan ku.”
10 Na nighipanow on sikan mgo ka-otawan. Pagkali-us
to mgo ka-otawan, pig-usip si Jesus kan sampuù tag duwa
no pangabaga din aw duma no sakup din dow nokoy to
kalitukan to pananglitan din.

11 Nig-ikagi si Jesus to “Tudo-on mahobong to kalitukan
aw kadaoman pad, imbogoy dà iyu to ogkama-anan now ko
bahin to sinakupan to Diyus. Kunto-on pigbadbadan kow
on to Diyus. Dì igpananglitan ku dà diyà to mgo ka-otawan
no wadà labot to pagsakup to Diyus no nabigtoan on
12 su tùtu-u to kagi to Diyus bahin to mgo ka-otawan no
pig-iling to ‘Agad mangahà-ahà kandan, dì wadà ogkakita-
an dan. Agad duminog kandan, dì konà ogpakadaag, su ko
wadà podon angod sikan, dagow og-oyowan dan to katahani
dan no bugtì aw kapasaylu dà.’ ”
13 Nig-iling si Jesus to “Dow wadà kow makasabut sikan
no pananglitan ku? Amonu kow man ogpakasabut to duma
no pananglitan ku su wadà kow man makadaag sikan no
pananglitan.”
14 Na nigpanoysoy si Jesus to kalitukan to pananglitan din.
Kagi din to “Tugdow, sikan mgo binhì no ing-odok, iyan na-
angodan to kagi to Diyus aw mgo otow no nigdawat kan
kagi.
15 Sikan binhì no nigdo-og diyà to daan, iyan on na-
angodan to mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus. Sikan
no mgo otow, ko ogdinog kandan to kagi to Diyus, og-abut
du-on kandan si Satanas. Ogsakmiton dà ni Satanas to kagi
to Diyus no pigdinog dan.
16 Sikan binhì no nigdo-og diyà to batuhon, iyan na-
angodan to mgo otow no ogkaliyag to ogpaminog to kagi
to Diyus aw dawata.
17 Dì ogka-abutan to kalisod aw pahadati to kadumahan
dan ugpat to kagi to Diyus. Pag-abuti to kalisod, nig-oyow
dayun kandan to pagtu-u dan.
18 Na moydu-on duma no mgo otow no iyan na-anogdan
to binhì no nigdo-og diyà to pasak no dalidon no paggitì
dugihon.
19 Sikan kagi to Diyus diyà to domdom dan, piglinop
on su nakasakbut to ogkapookan dan dini to babow to
kalibutan aw mgo pagkaliyag dan to kadatù aw duma pad
no kadomdomanan dan. Kaling man wadà nig-abut no
bogas.
20 Dì sikan binhì no nigdo-og diyà to madoyow no pasak,
iyan na-angodan to mgo otow no ogpaminog to kagi to Diyus
aw tuman. Pig-usab to Diyus to ginhawahan dan aw moydu-
on tagkatlu-an no nig-abut. Moydu-on gayod kan-oman.
Moydu-on gayod nig-abut no ginatus to pagdoyow.” Sikan
to pagsoysoy ni Jesus to pananglitan din.
21 Impananglitan mandà ni Jesus no pig-iling to “Ko
ogpadokotan ta to ilawan, dow ogsangkuban ta to lata?

Dow igbotang ta to ilawan du-on to saom to ingkudanan?
Igbotang ta du-on to so-og su awos matang-awan tibò du-on
to baoy.
22 Tibò kan mahobong kunto-on, ogka-ukasan to mahudi
no adow.
23 Ogpaminog kow lagboy to kagi ku.”
24-25 Nig-iling si Jesus to “Konà now ogkalingawan so-idi
no kagi ku. Ko puma-awos kow to pagsabut to igpang-anad
ku, ogkadugangan gayod to nama-anan now, su sikan kotob
to igkabogoy now, sikan dà to ogka-ontopan to ogkadawat
now gayod. Dì ko konà kow puma-awos agad ma-intok to
nama-anan now, dì ogkapudutan kow pad nasì to nama-
anan now.”
26 Nig-ikagi mandà si Jesus to “To pagdakoo to sinakupan
to Diyus, iyan on na-angodan to pagdakoo to tanom ta. Ko
ti-o-odok on, puli kid og-odok.
27 To madukilom oghibat ki. To adow ogbangun ki, dì
wadà ki kataga dow og-amonu to paggitì to binhì du-on to
pasak.
28 Puli on oglogwà to dohun. Pagsunù nigpamagting on.
Pag-usab nigbogas on.
29 Ko mahinug on to bogas, puli kid on og-ani. Wadà ta
katagahi to paghan-ing to tanom ta.” Sikan to pananglitan
ni Jesus bahin to pagdakoo to sinakupan to Diyus.
30 Na pigsugpatan ni Jesus to pagpang-anad no nig-iling
to “Na nokoy buwa to madoyow no pananglitan no ogka-
angodan to pagdakoo to sinakupan to Diyus.
31 To pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan no-angodan
to pagtanom to binhì to longa no magabudbud dà. Agad
kina-intokan no binhì to pagtanom
32 dì ogdakoo man. Paggiti, ma-aslag lagboy no tanom.
Ogpananga-sanga aw kahapuni to manuk-manuk du-on to
sanga no lambungan agad likat to binhì no magabudbud
dà.” Sikan to pananglitan ni Jesus bahin to pagdakoo to
sinakupan to Diyus.
33 Mahan-ing kan no mgo pananglitan no impanoysoy
ni Jesus to kagi to Diyus. Nigpanoysoy kandin hantod to
ogkasabutan to mgo ka-otawan.
34 Wadà panoysoy si Jesus to mgo ka-otawan ko konà din
igpananglitan. Sikan dà kandin mgo sakup to ogbadbadan
din to pananglitan ko mali-usan to mgo ka-otawan.
35 Na pagkahapun on, nig-ikagi si Jesus diyà to mgo sakup
din, “Ogtalipag kid diyà dihipag.”
36 Dayun nigpasuwoy kandan to mgo ka-otawan diyà to
boyboy to dagat. Pagsuwoy dan, nigsakoy si Jesus aw mgo
sakup din to bautu no pgi-ingkudan ni Jesus pagpang-anad

din. Moydu-on duma no bautu no nigsunduu to pigsakayan
ni Jesus.
37 Pagkaugoy-lugoy nig-abut to kamag no nigkumus to
sakayan. Magabubungan to baod to dagat no ogkalukut-
lukut aw katagu-i to wohig du-on to sakayan.
38 Dì si Jesus du-on dà to uling to bautu no nalimogtokan
to paglipodong no nig-u-uu-an. Dayun pigpukow si Jesus to
mgo sakup din aw namaka-ikagi to “Sir, dow wadà ka-at nu?
Kamuwa kid buwa.”
39 Nakagimata si Jesus aw sapadi to kamag. Nig-iling
kandin diyà to dagat, “Sigkon kad.” Nighagtong dayun to
kamag. Ampan pad ogpangidù-kidù to dagat.
40 Nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man no ogkahadok kow.
Nokoy man no wadà kow salig to Diyus no nigbantoy iyu.”
41 Naboong-boong lagboy sikan mgo sakup ni Jesus aw ka-
inusipay to “Intawa nò buwa so-idi no otow su to kamag aw
dagat, ogpakatuman dà ko ogsugu-an din.”

5

1 Na nigdatong si Jesus aw mgo sakup din diyà to banwa
no diyà dihipag to dagat no pighingadanan to Gidasa.
2 Paghaw-as ni Jesus, pigsungun kandin to otow no
niglikat to lobonganan no kandin, pigsoodan to busow.
3 Nig-ugpà puli kandin diyà to lobonganan Konà ogk-
abakus to sangkalì
4 su agad pigbakus to boad din to sangkalì dì nabigtow
din dà to sangkalì. Pigbinakus gayod to kobong to sangkalì
dì nabigtow din dà gayod to sangkalì. Konà ogkatogon su
madoson kagboy kandin.
5 Adow aw madukilom, kadoog ognginangang kandin
aw pambukbuka to lawa din to batu. Ogkadinogan to
pinangiyakon to langog diyà to lobonganan aw du-on to ka-
untudan.
6 Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Agad diyà pad
to madiyù, dì nakita-an si Jesus to otow no pigsoodan to
busow. Dayun niglaguy no nigsungun ki Jesus. Nigluhud
dayun kan otow du-on to atubangan ni Jesus.
7-8 Kagi ni Jesus, “Ikow no busow, gawang kad du-on
kandin.” Nigpangiyak kandin aw sa-og to “Wadà labot nu
kanami Jesus, su Anak ka to Kinalabawan no Katuusan.
Ogpamatu-udon ku to Diyus aw nangoni ku ikow to konà
a nu na-ay ogpahadatan.”
9 Nig-usip si Jesus to “Intawa to ngadan nu.” Nigtabak
kandin to “To ngadan ku si Minaan su mahan-ing koy.”
10 Nigpangnmuyù lagboy kandan ki Jesus to konà ogpa-
gawangon kandan no mgo busow du-on to kandan banwa.

11 Na du-on moydu-on mahan-ing no mgo babuy no
namandungaa diyà to augan.
12 Sikan mgo busow, nangamuyù ki Jesus no nig-iling to
“Pasooda koy podon du-on suyà mgo babuy.”
13 Na pigtugutan ni Jesus aw gawang to mgo busow du-on
kan pigsoodan dan aw sood kandan diyà to mgo babuy no
mgo daduwa no mann. Namanlaguy tibò to mgo babuy diyà
to augan aw pamanpatidaplus diyà to dagat aw kangkaonod
tibò.
14 Na to mgo otow no nigbantoy to mgo babuy, naman-
laguy on aw nawnangonon kandan diyà to lunsud aw diyà
to kahilitan to nadoogan kan otow. Dayun nbamang-andu-
on to ka-otawan awos pumaangintaga to napugutan.
15 Pagduguk dan ki Jesus, nakita-an dan ton otow no pig-
soodan to busow no nabatuk on to domdom din. Nangabò
on kandin aw puli ingkud du-on. Nangkaboong-boong to
mgo ka-otawan du-on
16 su nanangonan kandan to napugutan to babuy aw otow
no pigsoodan to mgo busow su sikan nignangon kandan,
nakakita lagboy to napugutan.
17 Nangamuyù on sikan mgo otow ki Jesus to ogpagawan-
gon on kandin du-on to kandan no banwa.
18 Na nighipanow on si Jesus. Pagkaluwan ni Jesus to
bautu, pigduguk kandin to otow no nagawangan on to
busow. Nigpangamuyù kandin ki Jesus to ogpadumahon
podon kandin.
19 Dì wadà tuguti ni Jesus. Nig-ikagi si Jesus to “Aya kad
on, Lagi, Dì ulì kad on nasì diyà to ikow no banwa aw
tutuwani to mgo kadumahan nu no pigka-atan kad on aw
tabangi ka to Magbobo-ot to Kalibutan.”
20 Dayun nighipanow on sikan otow aw pannangoni din to
mgo taga-Dikapulis to lagboy kandin pigtabangan ni Jesus.
Lagboy naboong-boong tibò to mgo otow no taga-Dikapulis.
21 Na nigpa-ulì on si Jesus diyà dihipag to dagat. Pagdu-
ung dan diyà to boyboy nahimunan mandà kandin to mgo
ka-otawan.
22 Moydu-on nigduguk du-on-ki Jesus no otow no punu-
an to simbahan. Iyan ngadan din si Hairu. Pagkakita din ki
Jesus nigluhud kandin diyà to atubangan din.
23 Nigpangamuyù kandin ki Jesus to ogpatambaan din to
batà din no nasakit no nig-iling to “Sir, pakamatayon on to
batà ku no dawdaga. Igpadampon ku ikow podon awos ma-
uli-an.”
24 Dayun nigduma si Jesus sikan otow no punu-mbahan.
Paghipanow dan pigdumahan si Jesus to kahan-ingan no
mgo otow aw kadasok kandin.

25 Nasunduwan kandin to byag no moydu-on sakit no
kanunoy piglabasan to langosa to sood on to sampuù tag
duwa no tu-ig pagkadawdaa din.
26 Nakatuway-ay puli kandin to intambaa to mahan-ing
no mgo magtatambaay. Piggastu din to tibò no sapì din aw
tingub to pagpamakut din no nigpa-aput. Dì nasì on ogdo-oo
to sakit no pagtambaa to magtatambaay.
27-28 Dì nakadinog sikan buyag to nawnangonon bahin
to piganambaan ni Jesus. Kaling man nigsunduu kandin
ki Jesus aw tumana din to ginhawa din no pig-iling to
“Domdom ku ko puli a makatudì to kabò din, ogka-uli-an
a.”
29 No makatudì kandin to kabò ni Jesus, dayun nigtigpok
on to paglangosa aw binatì on to buyag to na-uli-an on
kandin.
30 Nigbati si Jesus to piglogwa-an kandin to kabogbogan.
Nakalingì kandin du-on to kabakna-an to kahan-ingan aw
maka-ikagi to “Eh, intawa to nigtudì to kabò ku.”
31 Naman-iling to mgo sakup din to “Mano nigkita ka man
to kahan-ingan no otow no iyan nakadasok ikow, nokoy
man no og-usip ka pad dow intawa to nigtudì ikow.”
32 Nigpanlingì-lingì si Jesus dow intawa to nigtudì kandin.
33 Nama-anan kan buyag to na-uli-an on kandin aw duguk
on nasì dupon ki Jesus aw pidpida aw makaluhud du-on ki
Jesus aw abina to kandin iyan to nigtudì to kabò aw ka-uli-i
kandin dayun.
34 Kagi ni Jesus, “Laginà, na-uli-an kad on su nigsalig kad
to ogpaka-uli a ikow. Ma-uli-an kad on to sakit nu. Konà ka
ogkapook-pook. Ulì kad on to ikow.”
35 Na og-uli-on tad to tutuwanon to otow no nigdaa to
kahimunan to simbahan no si Hairu. No ta-un pad nig-i-
ikagi si Jesus, nigdatong to otow likat to baoy ni Hairu no
nignangon kandin to “Nabigtawan on ton batà nu. Nokoy
man no ogpadumahon ta pad si Sir.”
36 Dì nakadinog dà si Jesus to nawnangonon aw ikagi diyà
ki Hairu to “Konà ka ogkapook-pook to batà nu. Salig ka dà
to ogkatabangan ku ikow.”
37 Na nigto-od kandan dì iyan dà pigpaduma ni Jesus si
Pedro, si Santiago, aw si Juan no hadi ni Santiago.
38 Na nigdatong kandan diyà to baoy to nigdaa to kahimu-
nan to simbahan. Pagdatong dan, iyan on nakita-an ni Jesus
to mgo ka-otawan no nigsasabog-sabog no nigkukuus aw
sinogow aw daugmatoy.
39 Pagkasapat ni Jesus, nig-ikagi kandin to “Nokoy man
to pigkukuusan now aw pamansinogow kow. Wadà man
kamatoy to batà, Nalipodong puli.”

40 Dì puli pigngisihan si Jesus to mgo ka-otawan. Dì
pigpalabas kandan ni Jesus du-on to baoy. Dayun nigsood
si Jesus to sinabong no pigkotangan to batà. Iyan dà
pigpasood din gayod ton tatou no pangabaga din aw amoy
aw inoy.
41 Dayun pigdawat ni Jesus to boad to batà aw ikagi si
Jesus to kandin inikagihan no pig-iling to "Talita kumi," no
litukan to "Igi, bangun ka."
42 Dayun no malituk to kagi ni Jesus, nakabangun to batà
aw makahihipanow su konà no ma-intok pad lagboy no batà
su sampuù on tag duwa to panu-igon din. Naboong-boong
to mgo ka-otawan.
43 Pigbahog lagboy ni Jesus to konan ogpatangkapon to
nawnangonon bahin sikan kaboonganan. Dayun pigsugù
ni Jesus to ogpako-onon kan batà no pigbuhoy din.

6

1 Na niglikat on si Jesus du-on sikan no banwa no og-ulì
diyà to kandin banwa no pigdumahan to mgo pangabaga
din.
2 To tigsisimbahay nigpang-anad si Jesus diyà to sim-
bahan. Naboong-boong to mgo otow no nigpaminog to
impang-anad din. Nigka-inusipay kandan to "Dow ando-i
buwa makalikat to impang-anad so-idi no otow. Dow ando-
i likat to nama-anan din. Nokoy sikan no kaboonganan no
nadinogan ta no pighimu ni Jesus.
3 Kandin no maghihimu to baoy, anak iyan ni Maria.
Kakoy iyan ni Santiago kandin. Si Jose aw si Judas aw si
Simon, hadi din. Mgo atoboy din, dini pad ugpà to ita no
banwa." Kaling man nasawa-an dan kandin su intobo-ot
dan dow puli niglangub kandin nigpalabow-labow.
4 Kagi ni Jesus, "Tahan to otow, su agad ando-i no banwa,
igkatahud to mgo otow to maglilikwaday to Diyus. Dì diyà
to kandin banwa, konà igtahud. Konà gayod igtahud to
maglilikwaday to mgo kasu-unan din aw mgo sood diyà to
kandin baoy."
5 Kaling man wadà lagboy palabasa ni Jesus to kaboon-
ganan diyà to kandin banwa. Iyan dà pighimu din to
pigdampon to pilahon dà no masakiton aw ka-uli-i din.
6 Naboong-boong si Jesus su wadà tu-uhi kandin no
Imananan to Ka-otawan. Dayun nighipanow on si Jesus aw
panlibod-libod to mgo kalunsudan to pagpang-anad din.
7 Na pigpaduguk ni Jesus kan sampuù tag duwa no
pangabaga din aw himuha din kandan no tumutubus din
diyà to mgo ka-Isrilihan. Pigbogayan din to igpahimu din
kandan. Pigpahipanow din to tag daduwa aw bogayi din

to kabogbogan to ogpakagawang to mgo busow du-on to
pigpansoodan.
8-9 Wadà tuguti ni Jesus to pagdaa to ba-aw, balutan,
ilisan, aw sapì. Dì pigsugù din to mgo pangabaga din to
ogpanapatus aw agos dà to igpadaa din.
10 Kagi ni Jesus, “Ko moydu-on ogpagduma iyu, sikan
dà no baoy to og-agpotan now, konà kow on oghinalin to
agpotan now. Ugpà kow to sobu-uk dà no baoy diyà to songo
banwa.
11 Ko konà kow dawaton diyà to songo banwa, labayi
now du-on. Ko konà ogpaminog to mgo otow to pangudlin
now, labayi now du-on to kandan banwa. Ko lumikat kow,
padpada to abug to kobong now su awos ogkakilaa dan to
wadà labot now kandan.” Sikan to sugù ni Jesus diyà to
mgo pangabaga din.
12 Dayun nighipanow on to mgo pangabaga ni Jesus aw
pangudlin to mgo otow to ogsosoo aw oyowi to katahanan
dan no mado-ot.
13 Namakagawang to mgo pangabaga to mahan-ing no
busow no nigsood to mgo otow. Namaka-ulì kandan gayod
to mgo masakiton no impabayà to pighidhidan dan to lana.
14 Na nakadinog si Harì Hirudis to nawnangonon bahin ki
Jesus su bantugan on si Jesus. Moydu-on mgo otow no nig-
iling to “Si Juan no Magbobonyagay buwa sikan no otow
no pigbuhoy on. Kaling man moydu-on kabogbogan din no
katuusan.”
15 Moydu-on mgo otow no nig-iling gayod to “Ton maglilik-
waday buwa no si Elias sikan no otow.” Moydu-on gayod
mgo otow no nig-iling to “Maglilikwaday buwa si Jesus
angod to tùtu-u no maglilikwaday to Diyus natodu-on.”
16 Dì si Harì Hirudis, pagkadinog din to nawnangonon,
naka-ikagi kandin to “Aboy ko pigbuhoy dà si Juan no
pigpatampodan ku to li-og natodu-on.”
17 Na, og-uli-on tad to tutuwanon no napa-atubangan to
kagi ni Hirudis no sikan, nalipasan tad. Natodu-on no wadà
pad kamatoy si Juan, si Harì Hirudis, pig-agow din to buyag
no pighingadanan ki Hirudiyas. Sikan no buyag, asawa to
hadi ni Harì Hirudis no iyan ngadan si Felipe.
18 Pag-agow ni Harì Hirudis sikan no buyag, impanagda
kandin ni Juan no nig-iling to “Ing-okod to tinu-uhan to pag-
agow to asawa to hadi nu dà.”
19 Sikan buyag no si Hirudiyas, nasokò. Impadakop din
si Juan to bana din no harì. Pigpahimatayan din podon si
Juan su ogbaosan din podon. Dì wadà tuguti ni Harì Hirudis
20 su intahud din si Juan. Nama-anan din no matuwadong
no otow si Juan. Kaling man puli din impapirisu si Juan.

Naliyag si Harì Hirudis to ogpaminog to pangudlin ni Juan
dì nalibug-libug to domdom din.

21 Na sikan buyag no si Hirudiyas, moydu-on adow din
no imbaos din ki Juan. Si Harì Hirudis, nighimu to hinang
no pasalamat to pagka-otow din. Pigpatawagan din to mgo
otow no moydu-on katondanan aw mgo mangkata-as to mgo
sundau, aw mangka-aslag no mgo otow no taga-Galiliya.
22 Impatawag din gayod to daga no anak ni Hirudiyas no
asawa din. Pigpasayow din to daga. Naliyag si Harì Hirudis
aw sikan mgo otow no nahimun to pagsayow to daga. Naka-
iling si Harì Hirudis diyà to daga to “Igì, agad nokoy no
ogpangamuyu-on nu kanak, igbogoy ku dà ikow.”
23 Pigbogat din to pag-ikagi din no insahad to ogbogayan
to daga to agad nokoy to ogpangamuyu-on din, agad
katongà to kadatù din.

24 Na niglogwà kan daga aw andiyà to inoy din. Nig-usip
kandin, “Inoy, dow nokoy to igpapangamuyù nu kanak.”
Nigtabak to inoy to “Iyan pangamuyu-a to uu ni Juan no
Magbobonyagay.”
25 Nigpati-ulì dayun to daga diyà ki Harì Hirudis aw i-
ikagi din to “Patampodi to li-og ni Juan no Magbobonyagay.
Ibotang to uu ni Juan diyà to bandihadu aw ibogoy kanak.”
26 Nakasosoo dà podon to harì dì konà din on iyan
ogkabalibad to na-ikagi din diyà to daga su pigbogat din
lagboy to kagi to pagsahad din diyà to atubangan to mgo
otow no nahimun du-on to hinang din.

27 No bali wadà din on kasalipoguti, na-igoy ni Harì
Hirudis to sundau to ogpa-andiya-on to pirisuhan aw
patampodi din si Juan to li-og awos ipadaa to uu diyà to
daga. Dayun niglogwà to sundau aw tampodi si Juan diyà
to pirisuhan.
28 Pigdaa din to uu ni Juan diyà to daga. Pigdaa gayod to
daga diyà to inoy din.
29 Dayun nakadinog to mgo sakup ni Juan to namatoy on
kandin. Pagkadinog dan, nig-andu-on aw ilobong dan si
Juan.

30 Na og-uli-on tad to nawnangonon to mgo pangabaga ni
Jesus. Pagkatapus to panow dan, nig-ulì kandan. Pignango-
nan dan si Jesus to pigpanghinang dan aw impangudlin dan
to paghipanow dan.
31 Kagi ni Jesus, “Ogpagsuwoy ki to mgo ka-otawan
su awos makasigkon ki pad,” su mahan-ing to namang-
ulì, mahan-ing gayod to ogpamang-abut hantod to konad

ogpango-on-ko-on si Jesus aw mgo sakup din. Kaling nig-
ikagi si Jesus to og-andiyà kandan to kahanongan no banwa
su ogpamansigkon pad kandan.
32 Dayun namansakoy kandan no si Jesus aw mgo
pangabaga din du-on to bautu. Niglayag kandan padoog
diyà to kahanongan no banwa no diyà dihipag to dagat.
33 Paglayag ni Jesus aw mgo pangabaga din, nakita-an dà
kandan to mgo ka-otawan no taga-lunsud. Namanladgad
no ogtokap kandan to boyboy to dagat padoog gayod diyà
to kahanongan no banwa. Naka-una kandan ki Jesus aw
kahimun diyà to kahanongan no banwa no du-on sikan
pigtagadan dan ki Jesus. Dayun nig-abut si Jesus aw mgo
pangabaga din gayod.
34 Paghaw-as ni Jesus, iyan nakita-an din to mgo ka-
otawan no nahimun on tahan. Nigka-at si Jesus to mgo ka-
otawan su iyan on na-angodan dan to mgo buhì no wadà
nigbantoy. Mahan-ing to impang-anad ni Jesus to mgo ka-
otawan du-on to kahanongan no banwa.
35 Na, pagkahapun nigduguk to pangabaga diyà ki Jesus
aw pamang-ikagi to “Sir, kahanongan on no banwa so-idi
aw sakot mahapun on.
36 Pahipanawad so-idi mgo otow diyà to kalunsudan aw
kasityuhan awos ogboli to ogkako-on dan.”
37 Dì nig-ikagi si Jesus to “Iyu on to ogbogoy to ogkako-on
dan.” Naka-ikagi to pangabaga ni Jesus to “Atuu, nokoy to
igkabayad ta. Pila no maan no ka-otow dini. Konà buwa
ogkahantoy kandan.”
38 Nig-ikagi si Jesus, “Dow pila no bu-uk to paan tanow.
Aha-a now.” Pag-ahà dan, pignangonan dan si Jesus to
“Moydu-on lima no bu-uk no paan aw daduwa gayod no
bu-uk ubag to isdà.”
39 Na pigsugù ni Jesus to mgo ka-otawan to tibò ogpa-
ingkudon diyà to masagkop no kabagnotan dì ogpabahin-
bahinon.
40 Dayun namang-ingkud nigbahin-bahin kada songo
bahin no moydu-on ginatus, moydu-on tagkalim-an.
41 Dayun pigdawat ni Jesus to lima no bu-uk no paan
aw daduwa no isdà. Niglanghag kandin diyà to langit
aw pasalamat to Diyus. Pigpikas-pikas din kan paan aw
ipamaduhuu to pangabaga din diyà to mgo ka-otawan.
Insunù to pagpahandug to daduwa no isdà.
42 Dayun namango-on to tibò no ka-otawan no puli dan
binungku-an to pagko-on.
43 Pagkatapus to pagko-on, intagù dan diyà to sampuù tag
duwa no ka-bangkow to nasamà no paan aw isdà.

44 Lima no maan to kalukosan no namango-on du-on to
paan. Wadad bilanga to kabuyagan aw kabata-an.
45 Na pigpa-una ni Jesus to mgo pangabaga din no
pigpatalipag to dagat. Sikan ogdoogan dan no lunsud no
pighingadanan to Bitsayda. Pigpamaluwan din to sakayan
to mgo pangabaga din. Dì kandin to nabitas su nigba-id to
mgo ka-otawan.
46 Pagkatapus din to pagba-id, niggomow si Jesus to untud
su og-ampù kandin to Diyus.
47 Nadukiloman on si Jesus no sobu-ukon din du-on to
untud.
Na og-uli-on tad to nawnangonon to mgo pangabaga ni
Jesus no namanlayag du-on to dagat.
48 Pigsabod to kamag no mabogbog on no nakabalatak
kandan. Nakita-an ni Jesus to mgo pangabaga din no
niglisod to pagbobsay. No kabukas-bukas, pigduguk ni Jesus
kandan no nighipanow du-on to babow to dagat. Angod to
piglaboy-labayan ni Jesus kandan
49-50 dì nakita-an kandin to mgo pangabaga din.
Namakasa-og kandan su nangkahadok lagboy. Intobo-ot
dan dow busow si Jesus no nigpa-atow no nighipanow du-
on to babow to dagat. Pagsa-og to pangabaga, nigsigkon
si Jesus aw iling to “Daoyag kow su si Jesus a. Konà kow
ogkahadok.”
51 Dayun nigpagtibò si Jesus diyà to mgo pangabaga din
du-on to bautu. Tinakin to nigsigkon on to kamag. Naboong-
boong lagboy to pangabaga ni Jesus
52 su wadà lagboy makasabut kandan to kabogbogan din
su tigbayà nakapadakoo to paan. Wadà dan pad kilaha dow
si Jesus, Anak to Diyus.
53 Na nigdatong kandan diyà to dihipag to dagat. Pagda-
tong dan nigdu-ung diyà to Ginisarit no banwa.
54 Paghaw-as dan, nakilahan dà si Jesus to mgo otow no
taga-Ginisarit.
55 Dayun nigpanlaguy kandan diyà to kahilitan su awos
madokat dan to mgo masakiton. Piglahung dan diyà ki
Jesus. Ko madinogan to mgo otow dow ando-i si Jesus,
ogkahimunan dan aw to mgo masakiton, ogdaahon dan.
56 Ko umabut si Jesus diyà to kalunsudan, kasityuhan,
dow kahilitan, igkabotang kan mgo masakiton diyà to
kahimunanan aw pangamuyù to ogpaka-atan no igatang
makatudì kandan to sagyad to kabò ni Jesus. To ogtudì to
sagyad to kabò ni Jesus, ogka-uli-an to sakit din.

7

1-4 Na to mgo Hudiyu, moydu-on kandan udyu-on no

kanunoy dan og-unug-unugon no niglikat to ka-aw-apu-
an dan. Moydu-on ighugas dan to boad ko ogpaka-ulì
on kandan no ogpamoli. Ko konà pad ogkahugasan to
boad dan, konà ogko-on to mgo Hudiyu. Moydu-on gayod
kandan ighugas to mgo tingub dan no mgo kabù, kondì,
aw mgo kandidu no bulunsi. Sikan mgo Parisiyu aw
mgo mag-a-anad, matuman-tumanon to kandan tinu-uhan
no niglikat to ka-aw-apu-an dan. Sikan no mgo Hudiyu,
likat to Hirusalim no lunsud. Nahimunan dan si Jesus.
Pagpaningugtu to mgo pangabaga ni Jesus, wadà hugasi to
boad dan. Pig-indanan to mgo Hudiyu no kan pangabaga,
wadà panghugas kandan.

5 Na pig-usip si Jesus to mgo punu-an to tinu-uhan to
"Nokoy man no wadà tagon to pangabaga nu to tulumanon
likat to ka-aw-apu-an ta su konà ogpanghugas kandan to
boad ko ogko-on. Nakasaà kandan to pagko-on dan."
6 Nigtabak si Jesus to "Tùtu-u to tahan natag-an ni Isaias
no maglilikwaday no lagsoban to Diyus natodu-on bahin
iyu no mapakunon-kunonon no mgo otow no pig-iling to
'Nigpakunon-kunon nigtahud kanak kan no mgo otow to
pag-ikagi dan dì bàbà dan dà puli su bugtì to kandan
ginhawahan.
7 Nigpakunon-kunon kandan nig-ampù kanak. Dì to
kasugu-an to Diyus, pig-ilisan dan to impang-anad no likat
puli to domdom to otow.' Sikan to nasulat ni Isaias.
8 Pig-oyowan now to kasugu-an to Diyus dì iyan pigtago-
nan now nasì lagboy to kasugu-an likat to otow." Sikan to
kagi ni Jesus du-on to mgo Hudiyu no namantagon lagboy
to kandan tinu-uhan.

9 Na nig-iling sì Jesus to "Mapandoy kow to ogpadaan-
daan to ogbalibad to kasugu-an to Diyus. Agaw pig-ilisan
now to kasugu-an to Diyus su pig-oyowan now on to kasugu-
an to Diyus su awos ma-unug-unug now to iyu no katahanan
likat to ka-aw-apu-an now.
10 So-idi nasì to kasugu-an to Diyus no linikwad ni Moises
no pig-iling to 'Tahuda to amoy aw inoy nu no igpabayà to
pag-alagà.' Pig-iling gayod to 'To og-ina-ina to amoy din aw
inoy din, ogkahimu now no himatayanan.'
11 Dì," kagi ni Jesus, "so-idi to igpang-anad now. Ko
moydu-on ogpangamuyu-on iyu to amoy now aw inoy now,
og-iling kow to 'Sikan no pigpangamuyù nu, pig-abin ku dà
no bobogoy ku to Diyus.'
12 Kaling man iyu no punu-an, konà now on ogpatabangon
kandan to amoy dan aw inoy.

13 Dì ogpa-ilison now to mgo ka-otawan to kasugu-an to
Diyus. Igpatuman now nasì to kasugu-an likat to otow dà
puli. Mahan-ing no talabahu now no angod kan."

14 Na pigpamaduguk mandà ni Jesus to mgo ka-otawan.
Nig-ikagi kandin to "Paminog kow tibò aw konà now
oglingawan to kagi ku.
15 Wadà ko-onon no igkasaà to otow. Dì to oglikat to sood
to ginhawahan din, sikan nasì to igkasaà din.
16-17 Og-indanan now to pig-ikagi ku." Dayun nig-ulì on
si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to pigpagsuwayan dan
ton mgo ka-otawan.

Pagdatong ni Jesus aw mgo pangabaga din diyà to baoy,
pig-usip dan si Jesus dow nokoy to litukan to pananglitan
din.
18-19 Nig-iling si Jesus to "Dow wadà kow pad gayod
makadaag? Dow wadà kow buwa kama-an to konà
ogpakasood diyà to ginhawahan ta to kino-on ta? Dì dìyà
dà to gotok ta to ogpakasood aw logwà diyà to labas. Kaling
man konà no kino-on ta to igkasaà ta." No sikan no kagi ni
Jesus, pighinang din no wadà ko-onon no ing-okod ita.
20 Kagi ni Jesus, "To oglikat to sood to ginhawahan to otow,
sikan to igkasaà din
21-22 su to ginhawahan to otow to piglikatan to mado-ot
no nigsingkabugtì no angod to mado-ot no pikii, pangawat,
pamunù, panghilabot to duma, pag-akom, kado-otan, pag-
iyan-iyan, maw-oy, pagsombang, pag-ina-ina, masagsagà aw
tingpongog.
23 Sikan, likat tibò to sood to ginhawahan to otow aw sikan
to igkasaà din."

24 Na nighipanow on si Jesus padoog diyà to banwa to
Tiru. Nigponhik kandin diyà to songo baoy. Konà ogkaliyag
si Jesus ko madinog to mgo ka-otawan dow ando-i kandin to
ogpaka-ugpà. Dì konà ogpakahobong si Jesus su bantugan
man kandin.
25-26 Diyà sikan no banwa, moydu-on buyag no nig-ugpà
no taga-Sirupinisiya no konà no sakup to Hudiyu no mgo
otow. Moydu-on batà din no buyag no pigsoodan to busow.
Nakadinog to inoy to du-on on si Jesus kan no banwa.
Dayun pig-andu-onan din si Jesus aw patilangkob du-on
to atubangan din. Pigpangamuyù to buyag to igpagawang
podon ki Jesus to busow no nigsood diyà to batà din.

27 Pagdinog ni Jesus to pangamuyù to buyag, nig-iling
kandin to "Mado-ot ko ogtugdawan ta ogtubungan to mgo
kadung ko wadà pad makako-on to mgo batà. Iyan ogpa-
unahon ta to mgo batà ogpako-onon."

28 Nigtabak to buyag, “Ho-o iyan Sir. Dì pagkatapus to
pagko-onan to mgo batà, igatang iyan ogkako-on to mgo
kadung to samà-samà no nangkapadpad du-on to saad to
ko-onanan to tagbuhì.”
29 Nig-iling si Jesus to “Su na-ikagi nu to angod sikan,
oggawang on kan busow no nigsood du-on to batà nu. Na,
ulì kad diyà to baoy nu Laginà.”
30 Dayun nighipanow on to buyag. Pagdatong din diyà
to baoy, nakita-an din on to batà din diyà to hibatanan no
na-uli-an on kandin.
31 Na niglikat on si Jesus du-on to Tiru no banwa.
Nakabayà kandin to Sidun no banwa aw Dikapulis no
banwa. Nigto-od kandin padoog diyà to dagat to Galiliya.
32 Pagdatong din diyà to dagat pig-andu-onan kandin to
otow no bongoo aw pohà. Pigdaa kandin to mgo kaduma-
han din. Pigpangamuyù dan ki Jesus to igpadampon dan
kan masakiton.
33 Pigpaduma ni Jesus to bongoo diyà to kaylu to mgo otow
no nahimun. Dayun inluglug ni Jesus to tudlù din du-on to
talinga to bongoo. Nig-ilob si Jesus diyà to kandin tudlù aw
tudi-a to dilà kan pohà no otow.
34 Niglanghag si Jesus diyà to langit aw ginhawa to
mahabà. Nig-ikagi si Jesus to kandin inikagihan, “Ipata,”
no iyan kalitukan to “Ka-uli-i ka.”
35 Na-uli-an on dayun to otow. Ogpakadinog on aw maka-
ikagi to matuwadong.
36 Na pigbahog ni Jesus kan mgo ka-otawan to konà
igpapanutuwanon to napugutan. Dì nasì on man impanu-
tuwanon to mgo ka-otawan.
37 Naboong-boong lagboy to mgo ka-otawan. Namaka-
iling kandan to “Mabogbog si Jesus iyan. Agad bongoo aw
pohà, dì ogkatambalan din.”

8

1 Na nahimunan mandà si Jesus to kahan-ingan no mgo
otow. Natatouhan to mgo ka-otawan du-on. Nangka-ubusan
kandan to ba-aw dan. Dayun pigpaduguk ni Jesus to mgo
pangabaga din.
2 Kagi din, “Pigka-atan ku so-idi mgo ka-otawan su
natatouhan on dini ita no pigpangkabusan on to ba-aw dan.
3 Ko pa-uli-on kud puli podon kandan to wadà nangkako-
on, dagow ogpamanlotoy kandan diyà to pangindanan su
moydu-on man kan mgo otow no madiyù to banwa to
piglikatan.”

4 Nig-iling to mgo pangabaga ni Jesus to “Og-amonu
ki man ogpako-on so-idi mgo otow su dini ki man to
kahanongan.”
5 Nig-usip si Jesus to “Dow pila no bu-uk to paan now.”
Namantabak to mgo pangabaga din to “Pitu dà no bu-uk to
paan.”
6 Na pigpama-ingkud ni Jesus to ka-otawan du-on to
pasak. Pigdawat din kan pitu no bu-uk no paan aw
pasalamat kandin to Diyus. Pigpamikas-pikas din to paan
aw iduhuu diyà to mgo pangabaga din aw ipamaduhuu din
mandà diyà to mgo ka-otawan.
7 Moydu-on gayod pilahon dà ubag no mangkanawà no
isdà. Pig-usab din pigdawat to isdà aw pasalamat kandin.
Impamaduhuu din gayod to mgo pangabaga to isdà diyà to
mgo ka-otawan.
8-9 Namango-on to mgo upat no maan no ka-otow no puli
dan binungku-an to pagko-on. Pagkatapus to pagko-on,
intagù dan to nasamà diyà to pitu no ka-bangkow.
10 Dayun pina-ulì ni Jesus to mgo ka-otawan. Pagpapa-
ulì din to mgo ka-otawan, nigluwan on si Jesus aw mgo
pangabaga din diyà to bautu no ogpadoog diyà to banwa
no pighingadanan to Dalmanuta.
11 Ton diyà pad si Jesus to Dalmanuta no banwa, pigduguk
kandin to mgo Parisiyu. Nigpag-asuy podon kandan ki
Jesus, su og-ahà kandan podon to kaboonganan likat to
Diyus no igkamatu-ud to na-uyunan kandin to Diyus.
12 Nigginhawa si Jesus to mahabà aw iling kandin to “Iyu
no kadongan ku, nokoy man no ogpa-ahà kow pad podon to
kaboonganan. Konà ku iyan igpa-ahà iyu to duma pad no
kaboonganan.”
13 Nighipanow on kandin. Nigpa-ulì kandin diyà to bautu.
Dayun nigsakoy si Jesus aw mgo pangabaga din padoog diyà
to dihipag to dagat.
14 Paglikat dan nalingawan to pangabaga ni Jesus to
pagdugang to ba-aw. Sobu-uk nandà to nasamà no paan.
15 Impananglitan ni Jesus no pig-iling to “Bantoy kow to
igpatulin to paan likat to mgo Parisiyu aw likat ki Harì
Hirudis.”
16 Nigka-inusipay to mgo pangabaga din to “Nokoy buwa
to kalitukan to pananglitan din, su wadà ki man makadaa
to paan.”
17 Tahan dà nama-anan ni Jesus to iyan nadomdoman dan
bahin to ba-aw dan aw nig-iling kandin to “Nokoy man no
nigka-inusipay kow to wadà ba-aw ta. Nokoy man no wadà
kow man makadaag. Dow wadà kow pad buwa makasabut

to kalitukan to igpatulin to paan? Nokoy to nakapalinggut
to uu now.
18 Moydu-on mata now. Nokoy man no wadà kow
makakita. Moydu-on talinga now. Nokoy man no wadà kow
makadinog. Nokoy man no nalingow kow.
19 Paghandug ku to lima no paan diyà to lima no maan
no mgo otow, dow pila no ka-bangkow to natagu-an now
to nasamà." Nigtabak kandan to "Sampuù tag duwa no
bangkow."
20 Nig-iling si Jesus to "Paghandug ku to pitu no bu-uk
no paan diyà to upat no maan no mgo otow, dow pila no
bangkow to natagu-an now to nasamà." Nigtabak kandan,
"Pitu no ka-bangkow."
21 Nig-usip si Jesus, "Dow wadà kow pad makasabut?"
22 Na nigdatong si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to
Bitsayda no lunsud. Moydu-on mgo otow no nigdaa to pisok
diyà ki Jesus. Pigpangamuyù dan ki Jesus to ogpatambaan
to pisok.
23 Pigdaa ni Jesus to pisok diyà to madiyù-diyù. Pig-iloban
din to mata to pisok aw dampona din. Nig-usip si Jesus to
"Dow moydu-on nakita-an nu?"
24 Nakalanghag to pisok aw maka-ikagi to "Moydu-on on
nakita-an ku no mgo otow no nigpadiboy. Dì konà pad no
mapayag to pag-ahà ku su angod pad to tu-od to pag-ahà
ku."
25 Dayun pigsampong ni Jesus to mata to pisok. Nig-ahà
to pisok aw ka-uli-i. Mapayag on to og-ahà.
26 Pagkatapus, pina-ulì ni Jesus to pisok diyà to banwa
din. Pigsugù din to "Ko umulì kad to banwa nu, lipas ka to
lunsud."
27 Na nigpadayong si Jesus aw mgo pangabaga din padoog
diyà to mgo kalunsudan to prubinsiya no Sisariya Pilipu. No
diyà pad to pangindanan kandan, nig-usip si Jesus to mgo
pangabaga din no pig-iling to "Dow intawa a buwa, agad-
agad to atoman to mgo ka-otawan."
28 Namantabak kandan to "Moydu-on naka-ikagi to si Juan
ka no Magbobonyagay. Moydu-on naka-ikagi to si Elias ka
no maglilikwaday. Moydu-on naka-ikagi to maglilikwaday
ka angod to tùtu-u no maglilikwaday to Diyus natodu-on."
29 Nig-iling si Jesus to "Dì agad-agad to iyu no atoman
gayod, dow intawa a." Nakatabak si Pedro, "Ikow, Kristu
ka no Imananan to mgo Ka-otawan."
30 Pigbahog ni Jesus to mgo pangabaga din to wadà otow
no ognangonan dan dow intawa lagboy iyan kandin.
31 Na pigpunu-an ni Jesus to pagnangon to mgo pangabaga
din to kandin igkapatuwa-ay. Ogsupakon kandin to mgo

punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Oghimatayan kandin,
dì pagkatatouhi no adow ogbuhayon dà.
32 Pigpapayag din on bali to pagnangon diyà to mgo
pangabaga din to igpatuwa-ay kandin. Pigpaduguk ni Pedro
si Jesus aw sapadi din podon.
33 Niglingì si Jesus aw ahà diyà to mgo pangabaga din aw
impanagda din nasì si Pedro no nig-iling to "Gawang kad
kani Satanas. Wadà nu uyuni to niglikat to Diyus. Dì otow
dà puli to piglikatan to og-uyunan nu."
34 Na pigpaduguk ni Jesus to mgo ka-otawan aw mgo
pangabaga din. Piglapuwaas din no pag-ikagi kandan
no nig-iling to "To ogpasakup kanak, ogka-oyowan din to
kandin katahani tibò aw ogpaka-angod kanak no ogti-ang
to kinurus din no iyan kalitukan to iglingow din to natagon
din no maogon lagboy.
35 Agad intawa no ogkawada-an to kinabuhì din ugpat
kanak aw ogbulig kanak to pagpang-anad to Madoyow no
Tutuwanon, ogkamoydu-onan dà nasì kandin to mahudi no
adow. Dì agad intawa, ko ogpakatagonan din to kinabuhì
din dini to kalibutan, ogkawada-an dà kandin to mahudi no
adow.
36 Agad kunto-on madatù ki tibò dini to kalibutan, dì wadà
puus ta ko konà ki ogbuhayon to mahudi no adow aw tuusa.
37 Dini to babow to kalibutan wadà agad nokoy no
igkabogoy no igkatobus to otow awos mahawì din dà to
kandin kinabuhì."
38 Na nig-iling si Jesus to "To mgo otow no kadongan
ku dini to babow to pasak, mado-ot to kandan hinang aw
oglingì-lingì kandan to bugtì no ampu-onon. Ko konà kow
ogmatu-ud to pagpasakup now aw ko konà kow ogtuman
to kagi ku, konà a gayod ogmatu-ud iyu no sakup ku to
mahudi no adow to pagsakup to Diyus no Amoy ku no og-
ulì ad dini so-idi kalibutan no kanak to Tumutubus to Ka-
otawan. Ogdumahan ad to katuusan to Diyus no Amoy aw
mgo diwata din."

9

1 Nig-iling si Jesus to "Moydu-on mgo otow no nahimun
kani no monang ogkamatoy ko ogsakpanan pad to pagda-
tong to pagsakup to Diyus no ogdumahan to katuusan din."
2 Na pag-abuti to onom no adow, niggomow si Jesus
to untud no matikang. Si Pedro, si Santiago, aw si Juan
to pigputlung din pigpaduma. Pagdatong dan diyà to
puputukan nahalin on si Jesus no na-usab to lawlanguhan
din

3 aw putì lagboy to kabò din no wadà naka-angod to
kaputi-an dini to babow to kalibutan no pigsilow kandan
to pag-ahà dan.
4 Na nakalogwà du-on kandan to daduwa no katuusan
on no maglilikwaday to Diyus natodu-on no si Elias aw si
Moises no nigpagbaaw du-on ki Jesus.

5 Na naka-iling si Pedro diyà ki Jesus to “Sir, madoyow su
kani koy man. Dow pahimuhon koy nu to tatou no pinayag
awos oglogoban kow aw si Moises aw si Elias aw ikow.”
6 Sikan to na-ikagi ni Pedro su nahadok kandin. Kaling
man naka-iling kandin to konà no matuwadong no litukan.
Kandan tibò, nangkahadok iyan.

7 Na nasaungan kandan to gabun. Nakadinog kandan to
kagi no du-on makapu-un to gabun no na-iling to “So-idi to
nalogonan ku lagboy no Anak. Ogpaminogan now kandin.”
8 Paglingì to mgo pangabaga ni Jesus, pigboong dan on
kan daduwa no ka-otow. Iyan nandà nakita-an dan si Jesus.
Na dayun nighipanow on kandan aw si Jesus.

9 No pagpatugpù ni Jesus aw mgo pangabaga din, pigba-
hog ni Jesus to “Monang now igtutuwanon to nakita-an now
ko mamatoy ad aw buhayon ad gayod no Tumutubus to Ka-
otawan.”
10 Kaling man pig-indanan dan to pig-ikagi ni Jesus dì
wadà dan itutuwanon. Dì nigsusukun kandan dow nokoy
to kalitukan to pagbuhoy to mgo namatoy.

11 Na nig-iling to mgo pangabaga ni Jesus, “Dì to mgo mag-
a-anad to tinu-uhan no nangkama-an to kasulatan no tahan
no og-iling kandan to ‘Monang ogpakalogwà to Imananan
to Ka-otawan ko dumatong pad si Elias.’ Ma-amonu man
buwa no pig-iling dan to angod sikan.”
12 Nigtabak si Jesus to “Ogdatong on iyan si Elias no og-
uliman tibò awos oghina-at to igbayà to Imananan to Ka-
otawan. Ma-amonu no nasulat pad bahin to kanak kalisod
aw pagka-uwang-uwangi ku aw pagkasawoy ku agad kanak
to Tumutubus to Ka-otawan.
13 Iyan on ognangonan ku iyu to nigdatong on iyan si
Elias. Dì natuman on to kasulatan bahin to nadoogan
ni Elias no pigbo-otan to bugtì no mgo otow.” Sikan
no pananglitan ni Jesus, napa-atubangan din si Juan no
Magbobonyagay.

14 Na pagdatong dan diyà to duma no mgo pangabaga
ni Jesus, nakita-an dan to mahan-ing no mgo otow no
namanlibong du-on to mgo sakup din. Nigpag-asuy kan mgo
mag-a-anad to tinu-uhan du-on to mgo pangabaga ni Jesus.

15 Nakita-an si Jesus to mgo ka-otawan. Pagkita dan,
naboong-boong kandan. Nigpanlaguy kandan no nigsun-
gun diyà ki Jesus. Pigbogayan dan to katahudan.
16 Na nig-usip si Jesus, “Nokoy to pig-asuy-asuyan now.”
17 Moydu-on otow no nig-ikagi to “Sir, pigdaa ku to
anak ku no lukos dini ikow. Pigsoodan kandin to busow.
Kaling man napohà kandin su pigsoodan to busow no
makapopohà.
18 Ko og-abuton to batà to busow, ogkapood kandin diyà
to pasak. Oglawayon aw kagot to ngipon aw liskog to lawa.
Pigpangamuyù ku to mgo sakup nu to ogpagawangan ku
podon to batà ku to busow. Dì konà dan ogka-amuhan.”
19 Nig-ikagi si Jesus to “Iyu no kadongan ku, naugoy on to
pagpang-anad ku iyu, dì wadà kow tu-u kanak. Amonuhon
ku buwa. Daaha dini kanak to batà nu.”
20 Dayun pigdaa to batà diyà ki Jesus. Pigkita si Jesus to
busow no makapopohà. Pagkita din ki Jesus, pigpalukuban
to batà. Napood to batà diyà to pasak. Pagkapood din,
nakapaligid-ligid aw bubukà to bàbà.
21 Pig-usip ni Jesus to amoy to “Pila on no tu-ig to pagbatì
to batà nu so-idi no sakit.” Nakatabak to amoy to “Likat on
to pagkabatà din iyan.
22 Kanunoy ogpakasinugba kandin diyà to logdog. Ko
og-abuton ogpaka-inusbug gayod diyà to wohig awos din
podon ogkamatoy to batà. Ko mahimù Sir, buligi a podon.
Ka-ati a podon.”
23 Nigtabak si Jesus, “Nokoy man no nig-iling ka to ‘Ko
mahimù,’ su ogkahimù man iyan. To otow no ogtu-u to
Diyus, ogkatabangan man agad nokoy to kalisod din.”
24 Naka-ikagi to amoy to batà to “Nigtu-u a ikow. Dì
dugangi to pagtu-u ku Sir, su ma-intok pad.”
25 Na nakita-an ni Jesus to ogpamanduguk to kahan-ingan
no otow du-on kandin. Pagkita din to mgo otow no ogduguk,
pigsapadan din to busow. Kagi din, “Ikow no busow no
makabobongoo, makapopohà, oggawangon ku ikow. Ayaw
kad ogsood og-usab du-on to batà.”
26 Nakapanagoa kandin. Pigpalukuban to busow to batà
aw tinakin makagawang kandin. Pagkagawang to busow
kan batà, nakotang. Kaling man namaka-iling to kahan-
ingan to “Namatoy on to batà.” Dì puli nakotang kandin,
mangkuwan buhì dà.
27 Dayun pigdawat ni Jesus to boad to batà aw pabanguna.
Dayun nakasakindog to batà.
28 Na nigpa-ulì on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà to
baoy. Pagdatong dan, pigpa-awayan dan pig-usip si Jesus

no namang-iling to “Nokoy man buwa no wadà koy man
makapagawang kanami to busow.”
29 Nigtabak si Jesus, “Konà ogkagawang to busow ko konà
kow ogpangamuyù to Diyus to iyan oggawang.”

30 Na nighipanow on kandan si Jesus. Nakabayà kandan
to prubinsiya to Galiliya. Konad ogkaliyag si Jesus to
ogkama-anan pad to mgo otow to pagbayà dan to Galiliya
31 su ognangonan din on to mgo pangabaga din dow
nokoy to og-abut du-on kandin. Kagi din, “Kanak no
Tumutubus to Ka-otawan, ogdaahon a diyà to oghimatoy
kanak. Dì pagkatatouhi no adow ogbuhayon a dà.”
32 Dì wadà makadaag to mgo pangabaga ni Jesus to
kalitukan to pig-ikagi din. Nahadok kandan to og-usip dow
nokoy to kalitukan to kagi din.

33 Na nigdatong kandan si Jesus diyà to Kapirna-um no
lunsud. Nigpama-ulì on kandan diyà to pig-ugpa-an dan.
Pagdatong dan pig-usip ni Jesus to mgo pangabaga din to
“Nokoy to na-asuyan now ton diyà ki pad to pangindanan.”
34 Wadà mamakatabak to mgo pangabaga ni Jesus su nig-
a-asuy-asuy man kandan dow intawa to labow kandan.
35 Nig-ingkud si Jesus aw paduguka to mgo pangabaga din
no sampuù tag duwa. Nig-iling si Jesus to “To sakup ku no
ogpalabow podon, iyan igkapabayà nasì to ogpasagkop pad
kandin. Ogpa-angod podon kandin to sugu-onon.”
36 Dayun pigdawat ni Jesus to batà no wadà pad lagboy bo-
ot aw ibotang din du-on to kabakna-an to mgo pangabaga
din aw padaniha din to batà aw pananglitani din no nig-
iling to
37 “Ko ogdawaton now to sakup ku no angod so-idi no
batà, agad masagkop kandin, iyan ogka-angodan now to
ogdawat kanak. Ko ogdawaton a now, iyan ogka-angodan
now to ogdawat to nigpa-andini kanak.”

38 Dì naka-ikagi si Juan no songo pangabaga din gayod to
“Ho-o Sir, dì moydu-on nakita-an noy no otow no niggawang
to busow no nigsood diyà to otow dì iyan piggamit din
to ikow no ngadan. Dì pigsapadan noy su wadà man
makalabot to ita no sinakupan.”
39 Nig-iling si Jesus to “Konà now ogsapadan kandin. Ko
oghinang to otow to kaboonganan no oggamiton din to
kanak ngadan, konà no pag-ina-ina kanak to tawoy sikan.
40 Su to otow no konà ogbalatak ita, ogduma sikan ita.
41 Ko oglanggahan kow aw moydu-on otow no ogpa-inom
iyu to wohig su sakup ku iyu, moydu-on iyan ogkapudut din
nasì.”

42 Nig-iling si Jesus to “To ogpasuwoy to ma-intok no otow
no nigtu-u kanak, mahawoy dà ko pa-usbugon kandin diyà
tò dagat no oglawigan to batu to li-og din. Dì malisod lagboy
ko kastiguhon kandin to Diyus to mahudi no adow.”
43-44 Na impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ko
makasaà ka to boad, manginun pad nasì ko tampodon nu.
Agad boboadan ka, dì ogka-uwakan ka dà tibò ko mamatoy
ka aw pa-andiya-a ka to banwa no kastiguhanan to saà to
mahudi no adow. Manginun pad nasì ko sobu-uk dà to boad
nu dì ko mahudi no adow buhayon ka. Diyà to kastiguhanan
to saà moydu-on logdog no wadà kaposokanan.”
45-46 Nig-iling si Jesus to “Ko makasaà ka to kobong,
madoyow ko tampodon. Agad kokobongan ka, dì ogka-
uwakan ka tibò ko mamatoy ka aw pa-andiya-a ka to
kastiguhanan to saà to mahudi no adow. Manginun pad
nasì agad ko sobu-uk dà to kobong nu dì ko mahudi no
adow, buhayon ka.”
47 Nig-iling si Jesus to “Ko makasaà ka to mata, madoyow
pad ko lugiton nu. Madoyow pad ko ogpasakup ka nasì to
sinakupan to Diyus su ogbuhayon ka dà man to mahudi no
adow agad sobu-uk dà to mata. Agad mamatahan ka, dì
ogka-uwakan ka tibò ko maka-andiyà ka to kastiguhanan to
saà.
48 Kan no banwa, wadà kaposokanan to logdog aw wadà
pagkagawang to iyas.”
49 Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Mao-
got ogkabaya-an to kalisod to tibò no mgo ka-otawan dini to
babow to kalibutan. Sikan no kalisod to igkadowdoyow ta
to ita no ginhawahan su angod to asin no ogpakadoyow to
sodà ta.
50 Na to asin, ogtabang ita. Dì ko ogkawadà to katam-
isan to asin, amonuhon ta to pagpa-ulì to nanam to asin.
Konà kow ogpakawadà to katam-isan to iyu no ginhawahan.
Pakatuwadong kow nasì. Konà kow ogbubuwow-buwow
bahin to ka-ugpà now dini to babow to kalibutan.”

10

1 Na niggawang si Jesus du-on to prubinsiya to Galiliya.
Nighipanow on kandin padoog diyà to Hudiya no banwa aw
diyà dihipag to Hurdan no wohig. Nahimunan na-usaban
si Jesus to mgo ka-otawan su tahan din man pigpang-anad.
2 Na pigduguk si Jesus to mgo Parisiyu no mangkatagon-
tagonon to kandan tinu-uhan. Moydu-on ing-usip dan su
ogpagiti-an dan podon to igkadiklamu dan ki Jesus. Nig-iling
kandan to “To tinu-uhan ta, dow ogkatugutan to mag-asawa
to ogbinolagay?”

3 Nigtabak si Jesus, “Dow nokoy to kasugu-an ton maglilik-
waday no si Moises bahin to pagbinolagay to mag-asawa.”
4 Nigtabak to mgo Parisiyu, “Pigtugutan ni Moises to otow
to ogpabolag kandin to asawa din ko mabogayan din to sulat
no kalig-onan to wadà pig-abin din to pag-a-asawa dan.”
5 Nig-iling si Jesus to “Imbogoy puli iyu ni Moises sikan
no sugù su bugtì to bo-ot now.
6 Dì to kapinunu-an, piggihit to Diyus to songo minyò no
sobu-uk to lukos aw sobu-uk to buyag.
7 Kaling man ko ogkaminyò on to otow, ogpagluwatan din
to amoy aw inoy aw pagtibò kandin to asawa din.
8 Konad on no daduwa no ka-otow kandan dì nasobu-uk
on kandan.
9 Kaling man to pigpagtibò to Diyus, konà ogkapagbolag
puli to otow.”

10 Pagdatong ni Jesus aw mgo sakup din diyà to baoy, nig-
usip kandan bahin to pagbinolagay to mag-asawa.
11 Nig-iling si Jesus to “To otow, ko og-oyowan din to
kandin asawa no una aw pangasawa to bugtì, ogkalap-
angan din to una no asawa din.
12 To buyag, ko og-oyowan din to bana din aw babana to
bugtì no lukos, ogkalap-angan din to una din no bana.”

13 Na moydu-on mgo otow no namandaa to mgo batà diyà
ki Jesus su igpadampon dan kandin. Dì to mgo pangabaga
ni Jesus, pigsasapadan dan podon sikan namandaa to batà.
14 Pagkataga ni Jesus to pigsasapadan dan podon, naboù
kandin aw iling kandin diyà to mgo sakup din to “Ayaw
now balataka to mgo batà. Paduguka now dini kanak su to
sinakupan to Diyus, iyan ogka-angodan sikan mgo batà no
mgo hanuut.
15 Ognangonan ku iyu, ko konà kow ogpaka-angod to batà
no hanuut, konà kow ogpakasood to pigsakupan to Diyus.”
16 Dayun pigpanggakod ni Jesus to mgo batà aw pan-
dampona. Pigpangamuyù din to Diyus no Amoy to ogpa-
panalanginan to mgo batà.

17 Na nighipanow on si Jesus. Dì paglikat din, moydu-on
otow no niglaguy padoog du-on kandin aw luhud diyà to
atubangan din. Nig-iling kandin to “Sir, su matuwadong ka
no otow, nangoni a dow nokoy to matuwadong no ogkahimu
ku su awos mabogayan a to kinabuhì no konad ogkawadà.”
18 Nakatabak si Jesus to “Nokoy man no pighingadanan a
nu to matuwadong, su Diyus dà man to matuwadong lagboy
tibò.
19 Nama-anan nud man to kasugu-an to Diyus no pig-iling
to ‘Konà ka ogpanghimatoy, aw konà ka oghilabot to duma.

Konà ka ogpangawat aw konà ka ogbotang-botang. Konà ka
ogpanluku. Igtahud nu to amoy aw inoy nu.’ ”
20 Nig-ikagi kan otow to “Sir, sikan no kasugu-an to
Diyus, sikan on iyan to tahan kanak nagimatahan. Likat
to pagkabatà ku, natagonan kud iyan lagboy sikan.”
21 Naliyag no ginhawa ni Jesus diyà kan no otow. Nig-
ahà si Jesus kan otow aw iling to “Moydu-on sobu-uk no
sugù no igpatuman pad ikow. Ipambaylu nud to sapì to
tibò no mgo katu-unan nu aw ipamogoy diyà to mgo publi
su awos ka mahina-atan to Diyus to ayama-an nu diyà to
langit. Pagkapamogoy nud, ulì kad dini aw pasakup kad
bali kanak.”
22 Niggobloy on to ginhawa to otow kan pagkalituk to kagi
ni Jesus. Naduyong-ot kandin aw hipanow on puli su datù
man kandin.
23 Na niglingì aw ikagi si Jesus diyà to mgo sakup din to
“Kalisod to datù no konad podon ogpasakup to Diyus.”
24 Naboong-boong to mgo sakup ni Jesus to pig-ikagi din.
Nig-iling si Jesus to “Mgo sakup ku, malisod iyan to otow no
ogpasakup to Diyus ko ogsalig to kadatù din.
25 To kamilyu no kina-aslagan no buhì, mahawoy dà nasì
ko ogpalusuton du-on to lugì to dagom. Dì malisod ko
ogpasakup podon to otow no datù diyà to Diyus.”
26 Naboong-boong to mgo sakup ni Jesus aw pamang-ikagi
to “Mano malisod lagboy ko ogpasakup to otow to Diyus,
wadà buwa ogbay-awon no otow to mahudi no adow.”
27 Na nig-ahà si Jesus diyà to mgo sakup din aw ikagi to
“Moydu-on dà ogbay-awon. Wadà ogka-amu no otow to
ogbay-ow to otow. Dì ogka-amuhan to Diyus to ogbay-ow
to mgo otow su agad nokoy, ogka-amuhan to Diyus.”
28 Na si Pedro, nig-ikagi to “Pig-oyowan noy on tibò to
katu-unan noy aw duma koy on ikow.”
29-30 Nig-iling si Jesus to “To otow no agad nokoy no og-
oyowan din moydu-on ogkadawat din agad pila no bu-uk.
Ko og-oyowan din to mgo su-un din, inoy, amoy, mgo batà
din aw pasak din ugpat kanak aw ugpat gayod to Madoyow
no Tutuwanon, moydu-on ogkadawat din agad pila no ka-
baoy, su-un, inoy, mgo batà, aw pasak. Dì kunto-on og-
uwang-uwangan to mgo sakup ku to kadumahan dan dì
ogbuhayon dà iyan to mahudi no adow aw tuusa.
31 Kunto-on, mahan-ing no og-una no mgo otow dì
ogkamahudi iyan nasì to mahudi no adow. Mahan-ing
gayod kunto-on to mahudi no mgo otow, dì ogpaka-una nasì
to mahudi no adow.”
32 Na namanhipanow kandan si Jesus padoog diyà to
Hirusalim no lunsud. Moydu-on gayod mahan-ing no ka-

otawan no namanluyud-luyud. Nig-una si Jesus. Nigsunù to
mgo pangabaga din. Mahudi to mgo ka-otawan. Naboong-
boong to mgo pangabaga din su ogpakapatidawan ni Jesus
to lunsud no moydu-on mgo kablang din. Sikan mgo ka-
otawan, nahadok lagboy dow nokoy to og-abutan dan diyà
to Hirusalim. Si Jesus, pigpaduguk din mandà kan sampuù
tag duwa no pangabaga din aw nangoni din dow nokoy to
ogpaka-abut du-on kandin no kado-otan diyà to Hirusalim.
33 Pigtongopan din to pag-ikagi to mgo pangabaga din no
nig-iling to "Moydu-on ignangon ku iyu. Ogpaka-andiyà
kid on to Hirusalim. Kanak no Tumutubus to Ka-otawan,
igbaligyà a to sakup ku dà diyà to mgo otow no oghimatoy
kanak. To mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu,
kandan to ogpahimatoy kanak. Oghinangon a dan no
himatayanan aw daaha a dan diyà to ukum no taga-Ruma.
34 Sikan mgo taga-Ruma, ogdugadi kanak aw og-iloban a,
bunai a, aw himatayi a. Dì pagkatatouhi no adow, kanak,
ogbuhayon a dà man."

35 Na no diyad on kandan to tongà-tongà to pangindanan,
pigduguk si Jesus to mgo anak ni Sibidiyu no si Santiago aw
si Juan. Nig-iling kandan to "Sir, moydu-on ogpangamuyu-
on noy ikow ko mahimù."
36 Kagi ni Jesus, "Kahimù man. Nokoy to ogpangamuyu-
on now kanak. Antiha now man ikagiha dow nokoy."
37 Nig-ikagi to nigsusu-un to "Ko mahimù podon Sir,
oghinangon koy nu no pangabaga nu no ogpakasunù ikow
to timpu to pagkaharì nu."
38 Nakatabak si Jesus to "Wadà kow kataga to ogdatongan
sikan ko mabogayan kow to katondanan no ogkahimu kow
no ogpakasunù kanak. Og-abut to kanak no kalisodan.
Dow ogpakatuwa-ay kow ko maka-abut iyu to kalisodan
no ogpaka-angod to kanak kalisodan? Madaas ad oghi-
matayan. Dow ogpakatuwa-ay kow ko mabaya-an now no
ogpaka-angod to kanak ogkabaya-an?"
39 "Ho-o iyan," kagi to daduwa no ka-otow. Nig-ikagi si
Jesus to "Iyan on og-abut iyu to kalisodan to mahudi no
adow aw ogkabaya-an now angod to kanak ogkabaya-an.
40 Dì konà no kanak to ogbobo-ot to kabahinan to mgo
otow ko timpu on to pagkaharì ku su tahan on pigbo-otan
to Diyus no Amoy ku."

41 Na pagkadinog kan sampuù no pangabaga din to
nigpalabow-labow podon kan daduwa no nigpatahadi,
naboù kandan.
42 Dayun pigpaduguk ni Jesus to tibò no pangabaga din.
Nig-iling kandin to "Nama-anan now man to mgo mangka-

aslag no mgo otow dini to babow to kalibutan, ogpanda-
og-da-og to mgo ka-otawan. To mgo nangatondanan gayod,
tibò dan dampà to sakup dan."
43 Nig-iling si Jesus to "Dì ita, konà no sikan to kadodoog
ta. Itanow no ogkaliyag ogpatikang to sinakupan to Diyus,
iyan igpabayà ta pad to ogpasagkop ki na-ay angod to sugu-
onon no dini ki pad to babow to kalibutan.
44 Itanow no ogkaliyag to oglabow, igpabayà ta pad to
ogpasagkop ki angod to allang.
45 Og-unugon now to kanak batasan no Tumutubus to Ka-
otawan. To ing-andini ku to kalibutan su ogbulig a to mgo
ka-otawan. Konà a ogpabulig to mgo ka-otawan. Ogbuligan
ku to mgo ka-otawan no igpabayà to pagpakimatoy ku
kandan awos malipwasan to saà."
46 Na nigbayà kandan si Jesus to Hidiku no lunsud.
Pigdumdumahan pad kandin to mgo sakup din aw sikan
kahan-ingan no mgo otow no nigluyud kandan. Paglikat
dan diyà to tawoy to lunsud, moydu-on pisok no otow no
nigpalimus no nig-i-ingkud diyà to kilid to daan no igbayà
ni Jesus. Iyan ngadan din si Bartimeo, no kalitukan to anak
ni Timeo.
47 Nakadinog kandin to si Jesus no taga-Nasarit to ogbayà
on du-on. Pagkadinog din to si Jesus on iyan, nig-ikagi
kandin to ma-agbot to "Jesus, no sugpù todu-on harì no si
David, ka-ati a nu podon."
48 Dì pigsapadan kandin podon to ka-otawan dì wadà
paminog to pisok. Pigpadugangan din nasì to pagsabi su
awos ogpakadinog lagboy si Jesus. Nig-iling kandin mandà
to "Sugpù ni David, ka-ati a nu podon."
49 Pagkadinog ni Jesus, nigsigkon. Kagi din, "Pa-andiniha
now todu-on no otow." Pig-ikagihan kan pisok to ka-otawan
to "Daoyag ka. Sakindog ka su ogpa-andiya-on kad ni Sir."
Dayun nakasakindog to pisok
50 aw kahiyab din to lu-ubon din no nigduguk diyà ki
Jesus.
51 Nig-iling si Jesus to "Nokoy ngadana to ogpabuligan nu
kanak." Nigtabak to pisok to "Sir, ma-uli-an a nu podon to
mata ku."
52 Nig-iling si Jesus to "Ogpakahipanow kad on kunto-on
su na-uli-an on to mata nu su nigtu-u ka kanak." Pagkalituk
to kagi ni Jesus, na-uli-an on kandin. Pagka-uli-i to pisok,
nigdumduma on ki Jesus.

11

1 Na, namanpadayong kandan si Jesus aw mgo ka-otawan
gayod padoog diyà to Hirusalim aw nakalongod no mgo

lunsud diyà to augan to Ulibu-an no untud. Sikan mgo
lunsud, pighingadanan to Bitpagi aw Bitaniya. Pagkatopad
ni Jesus diyà to lunsud, sinugù din to daduwa no pangabaga
2 no nig-iling to “Andiyà kow to lunsud. Ko makasood
kow on to lunsud, ogkakita-an now on to kabayù no nati.
Dì nahikotan tahan. Wadà pad kasakayi aligbat to nati.
Hubada now to hikot aw daaha now to nati dini kanak.
3 Dì ko moydu-on ogsagman iyu, iling kow to ‘Moydu-
on ogkadomdoman to Magbobo-ot ta to kabayù aw igpa-
ulì din dà dayun to nati gagaya ko matapus to kandin no
ogkadomdoman bahin to nati.’ ”
4 Na nighipanow kan daduwa no sakup ni Jesus padoog
diyà to lunsud. Pagdatong dan diyà to lunsud, nakita-an
dan to nati diyà to tibi to kalasada. Nahikotan to pisì to nati
diyà to atubangan to baoy. Pighubad kan daduwa no sakup
ni Jesus to hikot to nati.
5 Moydu-on taga-lunsud no nakasagman aw iling to “Og-
amonuhon now sikan nati.”
6 Tinabak dan diyà to taga-lunsud to “Impapudut ni Sir.”
Dì wadà sapadi usab to taga-lunsud kan daduwa no ka-otow
no pigsugù ni Jesus.
7 Na pigdaa dan to nati. Pigsablayan dan to nati to kabò su
inhanig to bagakwang to nati. Tinakin to nigsakoy si Jesus.
8 Pigladladan to mgo ka-otawan to kabò dan diyà to igbayà
din. Pinambotangan gayod to lumboy no impatugu to
igbayà ni Jesus.
9 Moydu-on mgo otow no naman-una ki Jesus. Moydu-
on gayod mgo mahudi. Tibò kandan, namanlangkoà to
ma-agbot no nig-iling to “Mabuhì, mapanalanginan sikan
pigpatubus ita to Magbobo-ot dini to kalibutan aw langit.
10 Mabuhì to pagkaharì din no ogpaka-angod to pagkaharì
ton apù ta no si Harì David. Kamusta to uminugpà to
langit.”
11 Pagkahapun on, nigdatong si Jesus diyà to Hirusalim.
Pagdatong dan nigsood dayun kandin diyà to labow no
simbahan no abutanan to Diyus, aw pangahà-ahà kandin
tibò du-on to sood to simbahan. Dayun niglogwà kandin
aw kan sampuù tag duwa no pangabaga din su mahapun
on man. Paglogwà dan to simbahan nighipanow kandan
padoog diyà to Bitaniya no lunsud.
12 Na to sunù no adow niglikat kandan to Bitaniya su ogpa-
ulì diyà to Hirusalim. No diyà pad kandan to pangindanan,
si Jesus, niglotoy.
13 Pag-ahà din diyà to madiyù, iyan nakita-an din to
igira no kayu no nigdamoo on. Pig-iman on podon ni
Jesus to moydu-on bogas, su sikan no kayu, ogdodongan

to pagdohuni aw pagkahinug to bogas. Kaling man pig-
andu-onan din dow moydu-on bogas. Dì paghiling-hiling
din, wadà bogas. Dohun dà tumaag to nakita-an din su
konad man no tigbobogas to igira no kayu agad nigdamoo
on to dohun.
14 Nig-iling si Jesus to “Konà ka ogbogas kunto-on hantod
to wadà katapusan.” Pig-indanan dayun to mgo pangabaga
din kan in-ikagi din bahin sikan igira no kayu no konad kun
ogbogas.

15 Pagka-ulì ni Jesus aw mgo pangabaga din diyà to
Hirusalim, nigsood mandà si Jesus to labow no simbahan.
Pagsood ni Jesus, nakita-an din to mgo otow no mamolihay
aw magkakambiyu to sapì aw mamaligya-ay to salapati.
Pagkita ni Jesus kandan, pigbaliskad din to ingkudanan kan
mamaligya-ay to salapati. Pigbaliskad gayod to lamisa to
magkakambiyu to sapì. Pigpambohus din to mamaligya-ay
to buhì.
16 Wadà ogtugutan ni Jesus to pagdaa to mgo katinguban
diyà to sood to simbahan.

17 Na pigpang-anad ni Jesus to mgo ka-otawan no nig-iling
to “So-idi to nasulat diyà to kasulatan to Diyus no pig-iling to
‘So-idi abutanan ku, oghingadanan to ampu-anan to Diyus
to nigsingkabugtì no mgo otow dini to babow to kalibutan.’
Dì iyu, pighimu now nasì no hobonganan to mgo tulisan.”

18 Na to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu,
nakadinog kandan to nawnangonon bahin to impang-
anad ni Jesus. Pagkadinog dan, nigdomdom kandan dow
amonuhon dan to pagkumit no ogkahimatayan si Jesus su
pigsombang dan si Jesus su naliyagan to mgo ka-otawan
to bayà no impang-anad ni Jesus no natapikan to mgo
kaboonganan.

19 Na pagkahapun, niggawang si Jesus to lunsud to
Hirusalim.
20 Pagkabukas, nighipanow si Jesus aw mgo sakup din
no nigbatuk to imbayà dan no nig-ulì mandà kandan diyà
to Hirusalim. Nakabayà kandan to kayu no pig-awa-an ni
Jesus to konà ogbogas hantod to wadà katapusan.
21 Wadà kalingawi ni Pedro ton pig-ikagi ni Jesus bahin
to igira no kayu. Kagi din to “Sir, aha-a nu suyà kayu no
pig-awa-an nu. Kunto-on no adow, namatoy on.”
22 Nig-ikagi si Jesus, “Tu-u kow to Diyus.
23 Ognangonan ku iyu, ko og-iling kow diyà suyà untud
to ‘Magawang ka aw kahalin diyà to dagat,’ ogkahimù dà
man ko tumu-u kow lagboy to ogbogayan kow to Diyus to
pigpangamuyù now kandin.

24 Kaling man so-idi to kagi ku iyu, ko moydu-on
ogpangamuyu-on now to Diyus, tu-u kow to ogkadawat now
gayod. Ko tumu-u kow, ogpakadawat kow to agad nokoy.
25 Ko moydu-on otow no moydu-on saà diyà ikow, pasay-
luha to wadà ka pad ampù to Diyus awos ogkapasaylu to
saà nu diyà to Diyus no Amoy diyà to langit.
26 Ko konà nu pasayluhon to saà diyà ikow, konà gayod
ogkapasaylu to saà nu diyà to Diyus no Amoy diyà to langit."
27 Na nigdatong mandà kandan diyà to Hirusalim no
lunsud. Nigpawpadiboy si Jesus diyà to solib to labow no
simbahan. Pagpadiboy din du-on, pigduguk kandin to mgo
punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu.
28 Nig-iling kandan diyà ki Jesus to "Dow ando-i makalikat
to ikow kabogbogan. Intawa to nigpahimu ikow to hinang
nu."
29-30 Nakatabak si Jesus to "Moydu-on pad ig-usip ku
iyu. Dow ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan no
Magbobonyagay. Dow likat to Diyus no Amoy dow ando-i.
Ko makatag-an kow to tùtu-u, kayan ignangon ku iyu dow
intawa to nigpahimu kanak to hininang ku. Na, nokoy to
pagtag-an now."
31 Dayun nigkasusukun sikan mgo Hudiyu dow nokoy to
igtabak dan ki Jesus. Kagi dan, "Ko itabak ta to 'Likat to
Diyus no kabogbogan ni Juan no Magbobonyagay,' ig-ikagi
din man to 'Nokoy man no wadà kow tu-u ki Juan.'
32 Dì konà ta igtabak to 'Puli likat to otow to kabogbogan
ni Juan no Magbobonyagay,' su ogkahadok ki to mgo ka-
otawan. Su nigtu-u kandan to si Juan, lagboy tùtu-u no
maglilikwaday to Diyus."
33 Kaling man to intabak to mgo punu-an to Hudiyu to
"Indoy ta iyan dow ando-i makalikat to kabogbogan ni
Juan." Nig-ikagi si Jesus to "Su pig-angod now sikan, agad
man. Oyow a gayod ognangon iyu dow intawa to nigpahimu
kanak to hininang ku."

12

1 Na impananglitan mandà ni Jesus to mgo ka-otawan no
nig-iling to "Moydu-on otow no nigtanom to paras. Pig-aad
din to paras. Pighimu din gayod du-on to ligisan to bogas
to paras. Pighimu din gayod du-on to pinayag to otow no
ogbantoy to paras din. Pigpa-uyamu din to paras to mgo
otow no puli huwag-on to pag-ugpà. Dayun nighipanow
kandin diyà to songo banwa.
2 Pag-abut to paras, pigpa-andu-on to tagtu-un to sugu-
onon din awos podon pasukuton to kandin bahin.

3 Dì wadà bogayi kandin to mgo otow no pigpa-uyamu to
paras. Pigbubunaan dan nasì aw pa-uli-a dan diyà to mata-
as din no tagtu-un to paras.
4 Dayun pigpa-andiyà mandà to tagtu-un to songo sugu-
onon din gayod. Pigpasukut din podon gayod to kandin
bahin. Dì nasì on pigbunaan kandin to uu aw pa-inahi pad
gayod to mgo otow no nig-uyamu to paras.
5 Moydu-on mandà ikatou no pigpa-andiyà din dì bali man
no pighimatayan on nasì kandin to otow no nig-uyamu to
paras. Mahan-ing pad to pigpama-andiyà din no sugu-onon.
Dì moydu-on nasì pigbunaan aw moydu-on pighimatayan.
6 Sobu-uk pad no wadà pa-andu-ona to tagtu-un to ka-
parasan. Na bali pigpa-andu-on din to lagboy din nalogonan
no anak. Nig-iling kandin to 'Ogtahomon ku to anak ku no
lukos to iyan ogtahudon to nig-uyamu to paras.'
7 Na nigdatong to anak din diyà to pigtanoman to paras.
Pag-abut din, naman-iling kan mgo otow no nig-uyamu to
paras to 'So-idid to anak to mata-as ta. Ogkahimu kandin
no tagtu-un. Nokoy pad to ogtagadan ta. Oghimatayan tad.
Kahimu kid no tagtu-un.'
8 Dayun pigdakop dan to anak to tagtu-un aw hihimatayi
dan. Intimbag dan kan patoy no otow diyà to labas to
pigtanoman to paras.
9 "Na, amonuhon buwa kan tagtu-un. Pig-andiya-an din
to pigtanoman din to paras aw panghimatayi din tibò kan
mgo otow no pigpa-uyamu din to paras aw ipa-uyamu din
to duma no mgo otow."
10-11 Nig-iling si Jesus to "Dow wadà kow buwa makabasa
to pananglitan to Diyus no nasulat no pig-iling to 'To batu
no pa-ukdangan podon to baoy, agad intimbag on puli to
maghihimu to baoy, dì iyan on pighimu nasì to Diyus no
sinaligan no pa-ukdangan. Sikan to nahimu to Magbobo-ot
ta aw na-uyunan noy.' "
12 Pigdakop podon si Jesus to mgo punu-an to tinu-
uhan su nasabutan dan to kandan to napa-atubangan to
impananglitan ni Jesus. Dì puli dan pig-oyowan si Jesus aw
pamanhipanow on su nahadok kandan to mgo ka-otawan.
13 Na pigpa-andu-onan si Jesus to mgo sakup to Parisiyu
aw mgo sakup ni Harì Hirudis. Ogpangindakopan dan
podon dow nokoy to kagi-kagi ni Jesus.
14 Nig-ikagi kandan to "Sir, pigkilaa noy to matuwadong ka
no otow aw matul-id to pagpang-anad nu bahin to kasugu-
an to Diyus. To pagpang-anad nu, wadà ogpili-on nu no
otow agad ma-aslag dow ma-intok. Kaling, moydu-on ig-
usip noy ikow. Nokoy to domdom nu bahin to pagpabayad

ita to mgo buhis diyà ki Harì Cesar no mata-as to taga-Ruma
no nakasakup ita.
15 Dow tugutan ki to kasugu-an dini ita to ogpakabayad
ki dow konà." Nama-anan ni Jesus to mangkapakunon-
kunonon kandan no mgo otow. Nig-ikagi kandin to "Nokoy
man no pigbogayan a now to pa-antihan. Daaha now dini
kanak to songo sapì aw ipa-ahà kanak."
16 Dayun pigbogayan dan. Kagi ni Jesus, "Intawa so-
idi inotow-otawa. Intawa to tagngadan so-idi." Nigtabak
kandan, "Ki Harì Cesar."
17 Nig-ikagi si Jesus to "I-untuu now diyà ki Harì Cesar to
kandin bahin. Dì i-untuu now gayod diyà to Diyus to kandin
bahin." Na-ompongan kandan du-on.

18 Na moydu-on songo panon to Hudiyu no pighingadanan
to Sadusiyu. Wadà tu-u kandan to ogbuhayon dà to mgo
otow to mahudi no adow aw tuusa. Pigduguk si Jesus to
mgo sakup to Sadusiyu.
19 Nig-ikagi kandan to "Sir, sikan kasulatan no kasugu-
an ni Moises, pig-iling to 'To mag-asawa, ko wadà pad
makapanganak kandan dì ogkamatoy to bana, iyan ogpaka-
pangimau to hadi din. Ko ogpanganak kandan, sikan mgo
batà, angay dà to sugpù to kakoy din agad namatoy kandin.'
20 Na ko pananglitan, moydu-on pitu no nigsusu-un. Nig-
asawa to kakoy. No pagkaugoy to kandan pag-a-asawa,
namatoy kan kakoy dì wadà pad makapanganak kandan.
21 Dayun pigpangimau to hadi no nigsunù. Dì pagkaugoy
mandà, namatoy gayod kan hadi aw wadà pad gayod kan-
dan makapanganak. Na to ikatou no su-un, nigpangimau
mandà kandin to buyag.
22 Dì kandà to nadoogan to pitu no nigsusu-un. Tibò
namatoy dì wadà kandan tibò makapanganak. Na kayan
pana namatoy to buyag.
23 Na, agad-agad to ikow no impang-anad, ko buhayon
to nangkamatoy to mahudi no adow, intawa dapit buwa to
ogpakatu-un to buyag su to pitu no nigsusu-un, kandà man
no na-asawa dan."
24 Na nigtabak si Jesus to "Nakasuwoy kow to pagsabut
now to tinu-uhan ta aw wadà kow makasabut to kasulatan
to Diyus. Wadà kow gayod makasabut to kabogbogan to
Diyus.
25 Wadà otow no og-asawa pad aw igpa-asawa pad to
mahudi no adow su iyan on ogka-angodan to diwata to
Diyus.
26 Na bahin to pagbuhoy to nangkamatoy aw tuusa, dow
wadà kow buwa makabasa to kasulatan ton maglilikwaday

to Diyus no si Moises? Pigsulatan din bahin to pagliyab-
liyab to bawbagon no dugihon dì wadà pighalinan to
bawbagon. Pagliyab-liyab to bawbagon no dugihon no
wadà pighalinan, pig-ikagihan to Diyus si Moises to 'Kanak
no Diyus to ampu-onon ni Abraham, aw ampu-onon ni
Isaac, aw ampu-onon ni Jacob.' "
27 Nig-iling si Jesus to "To mgo otow no ogkamatoy, konad
on ogpaka-ampù to Diyus. Nakasuwoy kow to pagsabut now
to tinu-uhan ta su wadà kow tu-u to buhayon dà to namatoy
no mgo otow."

28 Na pigduguk si Jesus to otow no mag-a-anad to tinu-
uhan to Hudiyu. Nakadinog kandin ton pag-a-asuy aw
indani to hustu to intabak ni Jesus. Nig-usip kandin ki Jesus
to "Nokoy sugu-a to kamatu-udan lagboy."
29 Nigtabak si Jesus to "So-idi to kamatu-udan no sugù no
imbogoy itanow. To tugdow, pig-iling to 'Paminog kow no
mgo kasinugpu-an ni Israel. Sobu-uk dà to tùtu-u no ampu-
onon now. Sikan tùtu-u no ampu-onon now, Diyus dà man.
30 Oglogonan now to Diyus no Magbobo-ot now, agad
domdom now, pikii now, ginhawa now, aw mgo doson.'
31 To ikaduwa, angod sikan no pig-iling to 'Oglogonan now
to kapadihu now angod to paglogon to lawa now.' Wadà
nakasokod sikan no mgo sugù."

32 Na nig-ikagi kan mag-a-anad to "Hustu Sir. Tùtu-u iyan
to pig-ikagi nu. Sobu-uk dà to tùtu-u no ampu-onon. Wadà
duma no tùtu-u no ampu-onon.
33 Ogsundu-an to Diyus to buhì ta aw bogayi to pasalamat.
Dì madoyow pad ko logonan ta to Diyus to domdom ta, mgo
doson ta aw ginhawa ta, aw gayod oglogonan ta to kapadihu
ta no angod dà to paglogon ta to ita lawa."
34 Nama-anan ni Jesus to tùtu-u to intabak kan otow aw
kagi din to "Madaas-daas kad podon ogkasakup to Diyus."
Na likat sikan, wadà otow no oglangub ogpangindakop to
kagi-kagi ni Jesus.

35 Na nigpang-anad mandà si Jesus to mgo ka-otawan diyà
to labow no simbahan. Kagi din to "Amonuhon buwa no
nig-iling to mgo mag-a-anad to 'Sugpù ni David to otow no
Imananan to Ka-otawan.'
36 Natodu-on impatag-an ki Harì David to Ispiritu Santu
bahin to otow no Imananan to Ka-otawan no pig-iling to
'Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din kan Magbobo-
ot ku gayod no na-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow kani to
kalintu-u ku hantod to ogpababawon ku ikow du-on to mgo
kablang nu aw igpada-og ku ikow tibò kandan.'

37 Sikan otow no Imananan to Ka-otawan, mano pighin-
gadanan ni Harì David to Magbobo-ot din, amonuhon man
no sugpù gayod kandin ni David." To impang-anad ni Jesus,
ogkaliyag to mgo ka-otawan to ogpaminog.

38 Na nig-iling si Jesus to "Bantoy kow, konà kow ogsunud
to mgo mag-a-anad to tinu-uhan. Ogkaliyag kandan to
ogkakita kandan no ogpangabò to mahal aw patahud-tahud
diyà to kahimunanan
39 aw diyà to simbahan aw diyà to pagko-onan.
40 Sikan mgo mag-a-anad, ogpambugow to mgo bau no
buyag du-on to baoy dan. Dì puli mahabà to ogpanawag-
tawag to Diyus. Dakoo to kastigu kandan."

41 Na nig-ingkud si Jesus diyà topad to botanganan to sapì
to simbahan. Nigbantoy kandin to mgo otow no nigbogoy
to sapì. Mahan-ing to mgo datù no nigbogoy to dakoo no
sapì.
42 Dì moydu-on bau no buyag no nigbogoy to daduwa dà
ubag no ka-dakò.
43 Na pigpaduguk ni Jesus to mgo pangabaga din aw iling
to "Agad pad pagtibo-on to sapì no imbogoy kan mgo otow,
dì konà ogpakasokod to imbogoy kan no bau
44 su kandan, nigbogoy to samà. Dì sikan bau no buyag,
agad ma-intok to sapì din dì imbogoy din intibò, agad
pangabuhì din."

13

1 Na niglogwà si Jesus aw mgo pangabaga din du-on to
labow no simbahan. Naka-ikagi to songo pangabaga din to
"Sir, ahà ka so-idi labow no simbahan. Lagboy madoyow no
batu."
2 Nig-ikagi si Jesus to "So-idi no pighiling-hiling now no
mgo mangka-aslag no baoy no simbahan, ogkangkalompag
dà tibò to mahudi no adow. Wadà ogkasamà no batu no
pigpapagdokot-dokot."

3 Na nighipanow si Jesus aw mgo pangabaga din padoog
diyà to untud no pighingadanan to Ulibu-an. Pag-abut
dan du-on, nig-ingkud kandan diyà topad to labow no
simbahan diyà to Hirusalim. Pigduguk kandin ni Pedro aw
ni Santiagol ni Juan aw ni Andres aw tongopi dan usipa to
4 "Dow kagan-u ogkagotò to paglompag to labow no
simbahan. Nokoy to indananan noy to imomo-ot on to
ogkagotò."
5 Nigtabak si Jesus to "Bantoy kow, su dagow moydu-on
ogpasuwoy iyu

6 su mahan-ing to oglogwà no ogpa-angod-angod kanak
no og-ikagi to ‘Kanak to Imananan to Ka-otawan.’ Mahan-
ing no mgo otow no ogkangkasakup dan. Ogpamakasuwoy
to mgo ka-otawan.”
7 Nig-iling si Jesus to “Ko madinog now to gira diyà
to kadiyu-an dow agad madani dà, kona kow ogkahadok.
Maogot ogkasamuk to kalibutan dì konà pad no sikan to
kagoto-an to kaliswahanan
8 su ogkasamuk-samuk pad to mgo kanasudan aw ogk-
agubut pad to mgo kalunsudan. Ogtiyogon to nigsingk-
abugtì no banwa. Ogkogsa-an to bontas to mgo ka-otawan.
Sikan kapinunu-an pad kan no kalisodan to mgo otow dini
to babow to kalibutan.”
9 Nig-iling si Jesus to “Dumowdoyow kow, su ogdakopon
kow aw daaha kow diyà to nigdaa to bala-od aw ogbunaan
kow pad diyà to simbahan. Ogpa-atubangon kow to ukum
aw hari bahin kanak. Bahin to pagtu-u now, sikan to
paghutoy now to ignangon now to ukum.
10 Dì to wadà pad katapusan, ogpasabuton pad to tibo no
timamanwa to Madoyow no Tutuwanon to Diyus.
11 Ko pa-atubangon kow on aw pang-usip-usipa kòw, konà
kow ogkapook-pook dow nokoy to igkatabak now, su tigka-
un puli now ogkalituk to igbogoy iyu to Ispiritu Santu no
litos no igkatabak now.”

12 Nig-iling si Jesus to “Moydu-on adow no su-un din da,
igkahatod din diyà to ukum aw pahimatayi din su nigtu-u
kanak. To amoy gayod, ogpahimatayan din to batà din. To
mgo anak, og-atu to amoy aw inoy aw pahimatayi.
13 Iyu, ogkablangon kow to tibò no mgo otow ugpat kanak
ngadan. Di to oghogot to pagtu-u din kanak hantod to wada
katapusan, ogkalipwasan dà.”

14 Iyu no ogbasa so-idi no diblu, indani now to kalitukan to
pig-ikagi ni Jesus bahin kan kablang to Diyus. So-idi to kagi
ni Jesus, “Ko makita-an now to ogsoodan to kablang to Diyus
diyà to konà podon ogkasoodan no simbahan no abutanan
podon to Diyus dà, ogpanlaguy to mgo taga-Hudiya diyà to
ka-untudan.
15 Ko diyà kow to labas to baoy, konà now on ogka-ulì pad
to katinguban. Pakalaguy kow on puli.
16 Ko ogtalabahu kòw diyà to uma, konà now on ogka-ulì
pad to ilisan now diyà to baoy.
17 Aboy to magkabodos aw mgo manggi-anak to ogkaliso-
dan.
18 Pangamuyù kow to Diyus to konà podon ogkatuman
sikan no kalisodan to tig-amihan.

19 Likat to paggihit to Diyus so-idi kalibutan hantod kunto-
on aw hantod to wadà katapusan, wadà ogpakasokod to
kalisodan to mahudi no adow no ingkanangon kud iyu iyan.
20 Ko wadà pa podon bo-oti tahan to Diyus to ogyopoton
din dà to kalisodan, wadad on podon ogkasamà no mgo
otow to mahudi no adow. Dì pigbo-otan nasì to Diyus to
ogyopoton din dà to kalisodan su ogka-atan din to mgo
sakup din no pig-abin din tahan."

21 Nig-iling si Jesus to "Ko moydu-on otow no og-ikagi du-
on iyu to 'Dutun on iyan to Imananan to Ka-otawan,' konà
kow ogtu-u. Ko moydu-on otow no og-ikagi to 'Kanid on to
Imananan to Ka-otawan,' konà kow ogtu-u.
22 Oglogwà to kunon kun Imananan to Ka-otawan dì
matuu, konà man no tùtu-u. Oglogwà gayod to mgo naman-
patutuus no gau-on. Oghimuhon dan to kaboonganan aw
ta-indanan to kabogbogan no ogpakasuwoy kandan podon
agad kan mgo sakup to Diyus no pig-abin din tahan.
23 Di bantoy kow su nama-anan now on dow nokoy to
ogkadoogan sikan odomà, su pigma-an kud on iyu tahan."

24 Na nig-iling si Jesus to "Pagkatapus to kalisodan to mgo
otow dini to babow to kalibutan, ogkawada to bandog to
soga aw buwan.
25 To mgo bitu-on diyà to langit, ogka-uug aw mamakasu-
woy to tahan dan no baya-anan.
26 Dayun ogkakita-an a no Tumutubus to Ka-otawan no
oglugsad dini to kalibutan no ogliwaw-ang to gabun no
ogdumahan to kabogbogan ku aw katuusan ku.
27 To mgo diwata likat to Diyus, ogpahimunon ku to mgo
sakup ku no pig-abin kud on tahan no ogmutmutan dan to
binogdokan to langit."

28 Nig-iling si Jesus to "Ko pananglitan, dini to babow to
kalibutan kunto-on, moydu-on indananan ta to tinu-ig. Ko
ogbogas on to mgo kayu, ogka-indanan tad to tiggaas on
iyan.
29 To mahudi no adow, ko dumatong on sikan no kalisodan
dini to kalibutan, indananan now gayod to madaas on to
pag-uli ku no Tumutubus to Ka-otawan.
30 Monang ogkamatoy to mgo otow no ogkita to pagpunù
sikan ko matuman to tibò no pig-ikagi ku iyo.
31 Moydu-on dà katapusan to lingit aw kalibutan, dì to
kagi ku, wadà katapusan."

32 Na nig-iling si Jesus to "To adow no igkagotò to
katapusan aw pag-ulì ku dini so-idi kalibutan, Diyus dà
no Amoy ku to nataga. Agad kanak no Anak din aw mgo

diwata likat to Diyus, wadà koy kangkataga su Amoy ku dà
to nataga iyan.
33 Doydoyow kow. Bantoy kow su wadà kow gayod kataga
to ogkagotò no adow.
34 Sikan kagoto-an to pag-ulì ku, angod to pag-ulì to
tagbaoy no nighipanow diyà to songo banwa. Paglikat din,
imbotang to sugu-onon din no kapatas. Pigbogayan din
kada sugu-onon to kabagi-an no talabahu. Pigsugù din to
magbabantayay to li-otan to 'Bantayi.'
35 Kaling man, bantoy kow su wadà kow kataga dow og-
pakatokow to pag-abut to tagbaoy dow masaklop, kabakna-
an to kadukiloman, kabukas-bukas, dow kabukas.
36 Bantayi now su dagow matokawan kow to pag-ulì to
tagbaoy aw kakita-i kow to nalipodong kow.
37 So-idi to kagi ku iyu aw kagi ku to tibò no mgo otow,
Ogbantoy kow."

14

1 Na to madaduwa pad no adow kayan ogkagotò to
hihinangay to Hinang to Paan no Wadà Igpatulin no iyan
nakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no
iyan ogpakapunù. Na pagkahimun to mgo punu-an to
tinu-uhan to mgo Hudiyu, nigsusukun kandan dow og-
amonuhon dan to pagkumit to ogkadakop dan si Jesus aw
kahimatayi.
2 Dì na-uyunan dan to ogliwason dan pad to Hinang to
Pagpalipas to Kado-otan su nig-iling kandan to "Ogliwason
ta pad to hinang su dagow ogkasamuk to mgo ka-otawan no
ogkangkahimun."
3 Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Nigpa-ulì on
kandin diyà to Bitaniya no lunsud. Nig-agpot kandin diyà to
baoy ni Simon no na-uli-an on to ibung. No nig-ingkud pad
si Jesus no nig-atubang to pagko-onan, nig-abut to buyag no
nigdaa to lamita no limut no moydu-on intagù no mahal
no hihinaki no mahomut no iyan ngadan to nardu. Wadà
imba-ot kan no hihinaki. Pigbugwakan to buyag to lamita
aw ibus-ug din du-on to uu ni Jesus.
4 Dì moydu-on otow du-on no nado-otan to pag-ahà aw
ka-inusipay kandan no nig-iling to "Nokoy man no puli pig-
uwakan sikan hihinaki.
5 Ko imbaylu pa podon sikan to sapì, agad pila no gatus
buwa to kantidad. Madoyow pad podon ko igbogoy diyà to
mgo publi." Impapanagda to mgo ka-otawan kan buyag.
6 Dì kagi ni Jesus to "Konà now igpanagda kandin.
Madoyow to pighinang din kanak.

7 Agad nokoy no adow igkabulig now to mgo publi su
kanunoy man natuonan kow dan dini. Dì kanak, konà no
maugoy to paghituon ta.
8 Sikan to pagtahud din kanak su madaas ad ogkamatoy.
Pighimu din to na-amuhan din. Pighina-atan a din on su
iglobong a no pinabayà to paghinaki kanak to mahal no
hihinaki.”
9 Nig-iling si Jesus to “Agad ando-i no banwa no og-
panoysoy to Madoyow no Tutuwanon, ogkanangon to
pighinang kanak todu-on no buyag. Kaling man kanunoy
ogkadomdoman to mgo otow pighinang todu-on no buyag
no sikan to pagtahud din kanak.”

10 Na si Judas lskariyuti no pangabaga dà gayod ni Jesus,
nig-andiyà kandin to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo
Hudiyu, su igbaligyà din si Jesus diyà kandan.
11 Pagkataga to punu-an, nigtukhow kandan. Dayun
insahad dan diyà ki Judas to ogbogayan dan to sapì. Kaling
man kanunoy nakadomdom si Judas dow og-amonuhon din
to pagkumit to ogkadaa din si Jesus diyà to mgo kablang din.

12 Na nig-abut to una-una no adow to Hinang to Paan
no Wadà Igpatulin no iyan nakadaa gayod to Hinang to
Pagpalipas to Kado-otan no iyan ogpakapunù. Na pig-usip
si Jesus to mgo pangabaga din to “Ando-i koy nu no baoy
to ogpahina-aton to paniyapun to Hinang to Pagpalipas to
Kado-otan.”
13 Nig-ikagi si Jesus diyà to daduwa no pangabaga din
to “Sood kow diyà to lunsud to Hirusalim. Pagkasood
now, ogsungunon kow to otow no ogdawdaa to bobotangan
no pigtagu-an to wohig. Pagkita now kandin, duma kow
kandin.
14 To baoy no ogsoodan sikan no otow, sikan to ogko-onan
ta. Ilinga now diyà to tagbaoy to ‘Igpa-usip ka kanami ni
Sir dow ando-i to pa-abutanan nu no og-iyapunan noy to
Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.’
15 Ko ma-usip now on to tagbaoy, ogtudli-an kow on to pa-
abutanan diyà di-atas no natingub on tahan tibò. Diyà now
hina-ata to paniyapun ta.”
16 Dayun nighipanow to pangabaga ni Jesus padoog diyà
to lunsud to Hirusalim. Pag-abut dan diyà to lunsud,
natuman on to pig-ikagi ni Jesus tibò aw pighina-at dan
tibò to pagko-onan no indodomdomay dan to Pagpalipas to
Kado-otan.

17 Pagkasaklop, nig-abut on si Jesus aw duma no
pangabaga din. Namantatagbu si Jesus aw ton sampuù tag
duwa no ka-otow diyà to baoy no pa-abutanan.

18 Ton diyà pad kandan no namandungà pad to pagko-
onan nigtag-an si Jesus no nig-iling diyà to mgo pangabaga
din to “Ogdaahon ad to pangabaga ku dà diyà to kablang ku.
Agad nigpagsau kanak kunto-on, dì ogdaahon a din diyà to
kablang ku.”
19 Nangkapook-pook to mgo pangabaga din no duma.
Nigka-inusipay kandan to “Intawa man buwa dapit Sir
kanami. Konà buwa no kanak.”
20 Nig-ikagi si Jesus to “Songo otow no pangabaga ku dà,
ogdaahon a din diyà to mgo kablang ku. To nigpagsau
kanak, sikan iyan to ogdaa kanak diyà to mgo kablang ku.
21 Agad kanak to Tumutubus to Ka-otawan, dì tahan on
nasulat bahin to kanak kamatayon. Dì aboy sikan no otow,
kanugun on to mahudi no adow. Sikan otow no nigbaligyà
kanak no Tumutubus to Ka-otawan, madoyow pad nasì ko
wadad podon ka-otow kandin.”
22 Na to wadà pad katapus to pagko-on, pigdawat ni Jesus
to paan aw pasalamati din. Dayun pigpikas-pikas din aw
pamalogobi din kotob to pangabaga din no pigdonganan
din to kagi no nig-iling to “Dawata now so-idi paan no
igpamogoy ku iyu su lawa ku so-idi.”
23 Pig-usab din pigdawat to kabù aw pasalamati din
to Diyus aw ipamalogob din. Pigpamogayan din to mgo
pangabaga din aw dawat kandan aw inom tibò.
24 Nig-iling si Jesus to “Kanak on to ogpakimatoy to saà to
mgo otow dini to kalibutan. So-idi inomon, langosa ku dà
no ogpataugon ku su ogpakimatoy a iyu.
25 So-i iyan to panugun-tugun ku iyu. Monang kid ogka-
i-inom mandà ko mahudi on no adow ko umabut on to
pagharì to Diyus dini to kalibutan.”
26 Na namanganta kandan to insayà-sayà dan to Diyus
no Amoy. Pagkatapus to kanta, namanghipanow kandan
padoog diyà to Ulibu-an no untud.
27 Nig-iling si Jesus to “Gagaya ogtawadan a now tibò su
ogdakopon ad su nasulat on bahin iyu no impananglitan
to Diyus natodu-on no pig-iling to ‘Ogpahimatayan ku to
nigbantoy to mgo buhì aw puli on ogkawagà-wagà to mgo
buhì.’
28 Dì agad mamatoy a, dì ogbuhayon a dà. Pagbuhaya
ku, og-una a iyu diyà to Galiliya no banwa no ogtatagbuhan
tanow.”
29 Naka-iling si Pedro to “Agad kandan tibò mamang-oyow
ikow, dì konà a og-oyow ikow.”
30 Nig-ikagi si Jesus to “So-idi no kadukiloman no konà
pad no ikaduwa no pagtaga-uk to manuk, katatou a nu to
ilidung to nakilahan a nu.”

31 Pigbogat ni Pedro lagboy to pag-ikagi no nig-iling to
“Ando-i ku man ikow oyowi. Kamatayon nu, kamatayon
ku dà gayod. Konà ku iglidung ikow.” Namansunud gayod
to duma no pangabaga to kandan no pag-ikagi.

32 Na nig-abut on si Jesus aw mgo pangabaga din diyà
to Gitsimani no tinanoman to kayu. Nig-ikagi si Jesus diyà
to mgo pangabaga din to “Kamonang kow kani. Dì kanak,
ogpadiyù-diyù a su og-ampù a to Diyus.”
33 Iyan dà pigpaduma din si Pedro, si Santiago aw si Juan.
Napook-pòok lagboy si Jesus aw kaduyong-ot.
34 Nig-ikagi kandin to “Naduyong-ot lagboy to ginhawa ku
hantod to igkamatoy kud podon so-idi. Kamonang kow kani
aw bantoy kow.”
35 Nig-u-ugsud si Jesus aw tinakin patilangkob kandin.
Nigpangamuyù kandin to Diyus no ko mahimù to ogpalip-
wasan kandin sikan og-abut kandin.
36 Nig-iling si Jesus to “Amoy, ikow dà to ogka-amu to
pagbulig agad nokoy no kalisod. Buligi a nu kunto-on Amoy,
lipwasi a nu so-idi. Dì konà no kanak to ogpakabo-ot. Dì
ikow dà to ogpakabo-ot to kanak ogkadoogan.”

37 Na nig-ulì si Jesus du-on kan tatou no pangabaga din. Dì
nangkalipodong tibò kandan. Nig-iling kandin diyà ki Pedro
to “Simon, dow nalipodong kad? Dow konà ka ogpakatuwa-
ay to ogbantoy agad songo uras dà?
38 Og-agdam kow aw ampù kow to Diyus awos konà kow
ogkatokawan to kalisodan no og-anti to pagtu-u now. Du-
on to ginhawahan to otow ogkaliyag kandin to oghogoton
podon to pagtu-u din. Dì ko ogdo-ogan on kandin to
kalisodan, ko kandin dà, konà ogka-amu to pagtuman on
to paghogot.”
39 Na nigpa-ulì mandà kandin to pig-ampu-an din aw
ampù mandà kandin no pigsudsud din dà to pagpangamuyù
din.
40 Dayun nigpa-ulì kandin du-on to mgo pangabaga
din. Dì nangkalipodong dà na-usab kandan su lagboy
nangkapuwow. Wadad igka-ikagi dan.

41 To ikatou no pagpa-ulì ni Jesus, nig-ikagi kandin to
“Nokoy man no nangkalipodong kow pad man aw hibat
kow. Agad on, su nagotò on to adow ku kunto-on no
ogdaahon a diyà to mgo otow no dakoo to saà no kanak
no Tumutubus to Ka-otawan.
42 Na, bangun kow su ogkuwà kinow on. Nig-abut on to
otow no ogdaa kanak diyà to kablang ku.”

43 Na ta-un to pag-ikagi ni Jesus, nigduguk si Judas no sood
dà gayod to sampuù tag duwa no pangabaga ni Jesus no

nadumahan to kahan-ingan likat to mgo punu-an to tinu-uhan to Hudiyu. Namandaa kandan to otak aw popokpokay.
44 Na sikan otow no nigbaligyà ki Jesus, ogtudli-an din kan mgo ka-otawan to ta-indanan no tahan dan nasabutan dow ando-i si Jesus. Kagi kan nigbaligyà no nig-iling to "To oghadokan ku, kandin si Jesus. Dayuna now dakopa aw padumaha now dì kanunoy now bantayan."
45 Nigduguk kandin ki Jesus aw ikagi to "Sir," aw hadoki din si Jesus.
46 Dayun to pigdakop dan si Jesus.
47 Moydu-on duma ni Jesus no nakalapnut to otak din aw itigbas to sugu-onon to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Dì iyan dà na-igù to dibauy no talinga din aw kasangguwi.
48 Na nig-iling si Jesus diyà to mgo ka-otawan to "Dow oghimuhon a now no tulisan no ogdakopon now? Nokoy man to impandaa now to otak aw popokpokay.
49 Adow-adow pigpang-anad ku iyu diyà to simbahan dì wadà a now dakopa. Dì ogdangat so-idi awos matuman to impasulat to Diyus natodu-on bahin to kanak kamatayon."
50 Na du-on naluwatan bali si Jesus to mgo sakup din aw pamanlaguy kandan.
51 Nadumdumahan si Jesus to songo bawbatà no nangabò dà to hinaboan no maputì. Pigdawat gayod kandin to mgo ka-otawan.
52 Dì nigpanlaguy sikan bawbatà to tinakin naobasan. Nabilin ton hinaboan du-on to boad to otow no nigpan-dawat kandin.
53 Dayun pigdaa si Jesus to mgo ka-otawan diyà to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Nahimun tibò to mgo punu-an.
54 Na si Pedro, nigpawpatilupug dà kotob diyà to solib to baoy to mata-as to mgo punu-an. Nig-ingkud kandin du-on no nigpaglamutoy to mgo guwardya no namanghinadang du-on to kayu.
55 Tibò no mgo punu-an aw mata-as dan, nigpanganap to mgo otow no moydu-on igkadiklamu no tùtu-u bahin ki Jesus. Ogpakahimatayan dan on podon si Jesus. Dì wadà man ingkadiklamu no tùtu-u.
56 Mahan-ing to mgo gau-on no mgo otow no nigbotang-botang, dì konà no oghiduma to litukan to innangon dan tibò.
57 Moydu-on gau-on no mgo otow no nig-iling to
58 "Nakadinog koy to pig-ikagi din no pig-iling to 'Oglom-pagon ku so-idi no abutanan to Diyus no pighimu to otow.

Dì sood to tatou no adow ogdangonon ku dà to duma no
abutanan to Diyus no konà oghimuhon to otow.’ ”
59 Dì to mgo nangon dan, wadà gayod hiduma to kali-
tukan.
60 Na nigsakindog to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan
aw usipa din si Jesus to “To indiklamu ikow ton mgo otow,
dow wadà igkatabak nu?”
61 Dì puli on nigpapahonok si Jesus. Pig-usip mandà si
Jesus to “Dow ikow, Kristu ka iyan no tùtu-u no Imananan
to Ka-otawan no Anak to Kinalabawan no Ampu-onon diyà
to langit?”
62 Nigtabak si Jesus to “Ho-o iyan. Ogkakita-an a now no
Tumutubus to Ka-otawan no ogso-ing diyà to kalintu-u to
Diyus aw og-ulì dini so-idi kalibutan no ogpakaliwaw-ang a
to gabun.”
63 No malituk sikan, dayun pigpongkas to mata-as no
otow to kabò din. Naka-ikagi kandin to “Nokoy man no
ogtagadan ta pad to mgo diklamu.
64 Nadinog now on to mado-ot no na-ikagi din no ingkapa-
ina din to Diyus. Nokoy to iyu no ogkaliyagan.” Tibò
kandan, na-uyun to si Jesus, himatayanan.
65 Moydu-on nig-ilob diyà to goya ni Jesus. Pigsalibonan
dan to mata ni Jesus aw sumbaga dan aw ikagihi to “Tag-
ana nu kun dow intawa ton nigsumbag ikow.” Pigsampalu
gayod kandin to mgo sundau.
66 Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Pedro no diyà to
solib no nig-ingkud no nigpanghinadang to kayu. Pigduguk
kandin to buyag no sugu-onon to punu-an to tinu-uhan.
67 Nakita-an din si Pedro no nigpanghinadang diyà to
kayu. Nig-ahà kandin diyà ki Pedro aw ikagi to “Ikow gayod,
duma ka ton taga-Nasarit no si Jesus.”
68 Dì naka-ikagi si Pedro aw iling to “Wadà ku kakilahi
kandin. Wadà nasabutan ku no kalitukan to kagi nu.”
Nigpagsuwoy si Pedro aw li-ot kandin diyà to li-otanan.
Tinakin nigtaga-uk to manuk.
69 Na nakita-an mandà si Pedro ton sugu-onon du-on to
li-otanan. Nig-ikagi to sugu-onon diyà to mgo otow no
maglalaboy to “Sikan no otow, duma ni Jesus.”
70 Dì niglidung mandà si Pedro. Dayun nig-ikagi to mgo
otow no maglalaboy to “Sakup ka ni Jesus iyan, su taga-
Galiliya ka man.”
71 Pigpakabogat mandà ni Pedro to pag-ikagi no nig-
iling to “Wadà ku kakilahi sikan no otow no ing-ikagi now
kanak.”

72 No malituk din to kagi, nakadinog kandin to ikaduwa
on no taga-uk to manuk. Tinakin nadomdoman ni Pedro
to na-ikagi ni Jesus tahan no pig-iling to “To ikaduwa no
pagtaga-uk to manuk, katatou nud to ilidung to nakilahan a
nu.” Dayun nakasinogow si Pedro ugpat to pagkasosoo din.

15

1 Na pagkabukas namanhihimun mandà tibò to punu-an
to tinu-uhan aw pamansusukun-sukun to paghimatoy dan
ki Jesus. Dayun impabakus dan si Jesus aw daaha dan diyà
ki Pilato no gubirnadur no imbotang du-on to taga-Ruma no
nakasakup to mgo ka-Hudiyuhan.
2 Pig-usip mandà ni Pilato to “Ikow, dow harì ka to mgo
Hudiyu?” Nakatabak si Jesus to “Kan ing-usip nu, tùtu-u
iyan.”
3 Mahan-ing to indiklamu ki Jesus to mgo punu-an to tinu-
uhan.
4 Pig-usip mandà ni Pilato to “Nadinog nud to mahan-ing
to indiklamu ikow, dow wadà igtabak nu?”
5 Dì wadad usab ikagi si Jesus. Puli nigpapahonok kandin
hantod to naboong-boong si Pilato.
6 Na to tighihinang to Hinang to Pagpalipas to Kado-
otan, kadoog ogsabuk si Pilato no gubirnadur to sobu-uk no
pirisu, su tahan din. Dì igpapilì din pad to mgo ka-otawan.
7 Kan no timpu, mahan-ing no mgo otow no napirisu no
nighimatoy to otow to pag-atu dan to gubirnu. Moydu-on
gayod otow diyà to pirisuhan no nig-atu no pighingadanan
ki Barabas.
8 Na nig-abut to mgo kahan-ingan aw pangamuyù ki Pilato
to ogpapili-on kandan to pirisu no ogpasabukan su tahan ni
Pilato.
9 Nig-usip si Pilato to mgo otow to “Dow ogpasabukan now
kanak to Harì to mgo ka-Hudiyuhan?”
10 Sikan to pig-ikagi ni Pilato su domdom din to pigdaa si
Jesus to mgo punu-an su ogsombangon dan kandin.
11 Dì pigpilì to mgo punu-an to kandan ogpasabukan si
Barabas, aw pigpamab-otan dan gayod to mgo ka-otawan
no si Barabas dà to igkapapilì dan.
12 Na nig-iling mandà si Pilato to “Nokoy man to igpagbo-
ot now kanak so-idi no otow no pighingadanan now man to
Harì to mgo ka-Hudiyuhan.”
13 Namansa-og kandan to “Himatayi. Tutuki diyà to
kinurus.”
14 Naka-ikagi si Pilato, “Nokoy man. Nokoy to saà din.”
Dì pigpadugang dan nasì to sa-og no mgo kahan-ingan no
“Himatayi. Tutuki.”

15 Bali impabu-ud puli ni Pilato to ka-otawan aw
pigsabukan din si Barabas su igpatukhow din to mgo ka-
otawan. Dì si Jesus, pigpabunaan din aw tinakin ibogoy din
kandin diyà to mgo sundau aw pahimatayi din on nasì.
16 Na pigdaa to mgo sundau si Jesus diyà to sood to baoy
no kahimunanan to gubirnadur. Pigpatawagan dan to tibò
no panon to kasundauhan no ginatus to kahan-ing.
17 Pigkabo-an si Jesus to mgo sundau to kabò no maogdog
no ogpaka-angod-angod to kabò to harì. Pigsapid dan
to bawbagon no dugihon no impa-angod-angod dan to
sinuwang-suwang to harì aw su-uwi dan to uu ni Jesus.
18 Nigpakunon-kunon to mgo sundau nigpagkamusta ki
Jesus no naman-ikagi kandan to “Mabuhì to Harì to mgo
ka-Hudiyuhan.”
19 Pigbunaan dan gayod to buu to uu ni Jesus aw ilobi
gayod. Nigpakunon-kunon nigluhud sikan mgo sundau diyà
to atubangan ni Jesus. Nigpakunon-kunon gayod nigtahud
kandan ki Jesus aw dugadiha dan.
20 Pagdugadi dan ki Jesus, piglobasan dan kandin to kabò
no maogdog aw ilisi dan to tahan din kabò. Pigdaa dan si
Jesus diyà to labas su ogtututukon dan on diyà to kinurus.
21 Na puli nakalaboy to otow no si Simon no taga-Sirini
no amoy ni Rufo aw ni Alejandro no niglikat to hilit.
Pigpogos pigpati-ang si Simon to mgo sundau to kinurus no
ogpadodopahan ki Jesus.
22 Na pigdaa si Jesus to mgo sundau diyà to banwa no
pighingadanan to Gulguta no kalitukan to bobo-ungon to
otow.
23 Na pigtadwayan dan si Jesus to inomon no pigba-otan
to tambaa no makalilingow. Dì wadà abaya inoma ni Jesus.
24 Na intututuk si Jesus to mgo sundau du-on to kinurus
aw lindoga dan. Dayun pighahandug to mgo sundau to mgo
kabò ni Jesus no impabayà to tinag-anay dow intawa dapit
kandan to makatu-un.
25 Mgo alas nuwibi to kasooman to paglagkot dan ki Jesus.
26 So-idi to nasulat no indiklamu dan ki Jesus no pig-iling
to “Harì to mgo Ka-Hudiyuhan.”
27 Na intutuk dan si Jesus aw daduwa no ka-tulisan no
pinagdibauy kandan.
28 Natuman bali to kasulatan no kalitukan to “Pighinang
dan kandin no kasala-anan.”
29 Moydu-on maglalaboy no nigkita ki Jesus aw ina-inaha
dan aw pamanpanaklà aw iling to “Hoy, maglolompag kun
to labow no simbahan aw ikow kun to og-uliman gayod to
sood to tatou no adow,

30 na, tabang ka kun iyan kunto-on to ikow lawa. Anti kad
kun kawas du-on to kinurus."
31 Naman-ina-ina gayod to mgo punu-an no nigka-
inikagihay to "Pigbuligan din to nigsingkabugtì no otow dì
konà man na-an ogka-amu ogbulig to kandin lawa.
32 Lamanon ko tùtu-u no kandin to Imananan to Ka-
otawan su ogkawas on kunto-on kandin, kayan to ogtu-
u kinow to kandin iyan na-an to harì no og-imanon ta."
Sikan mgo tulisan no intututuk gayod du-on to kinurus
no pinagdibauy du-on ki Jesus, naman-ina-ina dà gayod
kandin.
33 Na pag-ugtu to soga nigdiglom to banwa hantod to mgo
alas tris on to uras.
34 Kayan naka-ikagi si Jesus to ma-agbot to kandin tu-un
no kagi no pig-iling to "Eluwi, Eluwi, lama sabaktani," no
iyan kalitukan to "Diyus ku, Diyus ku, na-amonu ka man no
pig-oyowan a nu."
35 Moydu-on mgo maglalaboy no intobo-ot dan dow
pigsabi din si Elias aw mamaka-iling kandan to "Ahà ka,
pigtawag din si Elias."
36 Nigpanlaguy to sobu-uk aw pudut to papasopsopay
aw pasopsopa din to sukà no inomon. Insaligpit din to
papasopsopay du-on to tawoy to katinoptopan aw itukhoy
din awos makasupsup si Jesus. Naka-ikagi to otow no
maglalaboy to "Aya kad na-ay su dagow umandini si Elias
no oglingat kandin du-on to kinurus."
37 Na nigsa-og si Jesus no nigtu-un nigligtas to ginhawa.
38 Na to pagkamatoy ni Jesus, nakadongan to napongkas to
ingkayad no insalibon to habangan to abutanan to Diyus no
sinabong diyà sood to labow no simbahan diyà to Hirusalim.
Pagkapongkas to ingkayad no magapaad to kadamoo, diyà
kapunù to babow hantod to sagyad.
39 Na to kapitan to mgo sundau, pagkakita din to na-iling
to pagkaligtasi ni Jesus, naka-ikagi to "Anak na-an iyan to
Diyus sikan no otow."
40-41 Na moydu-on gayod mgo buyag no namanbantow
puli to pag-ahà. Sikan mgo buyag, mgo sakup gayod ni
Jesus. Namanduma kandan ki Jesus diyà to Hirusalim. Ton
diyà pad si Jesus to Galiliya, kandan to nig-alagà kandin.
Iyan ngadan dan si Maria no taga-Magdala, si Salumi, si
Maria no inoy ni Jose aw ni Santiago no piggoan ki Batà.
Moydu-on pad duma no mgo buyag no namanduma ki Jesus
diyà to Hirusalim.
42-43 Na moydu-on otow no nigbo-ot to kandin to oglobong
ki Jesus. Iyan ngadan din si Jose no taga-Arimatiya.
Talahudon no otow kandin no songo nigdaa gayod to

mgo Hudiyu. Pig-iman din gayod to pagsakup to Diyus.
Nigpanginpabubuut si Jose to nig-andiyà ki Pilato aw ba-id
to kandin to oglobong ki Jesus.
44 Naboong-boong si Pilato pagdinog din to namatoy on si
Jesus. Pigtawag din to sundau din aw usipa dow namatoy
on si Jesus.
45 Pagkama-an ni Pilato to namatoy on si Jesus, pigtugutan
din si Jose to oglobong.
46 Na nigboli si Jose to hinaboan no linu. Piglingat din
to patoy aw lukuti to hinaboan no linu. Dayun inlobong
din diyà to pigbangbangan no batu. Pagkatapus dan to
niglobong, pigligadan dan to malidok no batu aw isomban.
47 Si Maria no taga-Magdala aw si Maria no inoy ni Jose,
pig-indanan dan to piglobongan ki Jesus.

16

1 Na to katapusan to adow no konà no tigtatalabahu,
namoli kan mgo buyag to pahomut. Ogpahomutan to patoy
kan mgo buyag no si Maria no taga-Magdala, si Salumi, aw
si Maria no inoy ni Santiago.
2 Pagkabukas nig-andiyà kandan to piglobongan.
3 No diyà pad kandan to pangindanan, nigkasusukun to
“Aboy gagaya to ogligad to batu no insomban to lobong.”
4 Kan no pag-abut dan, pag-ahà dan, naligad on to batu.
5 Na nigsood kandan to pigbangbangan no batu. Pagsood
dan nakita-an dan to otow no batan-on pad diyà to kalintu-
u no nig-i-ingkud. Nangabò kandin to hinaboan no maputì.
Naboong-boong sikan mgo buyag.
6 Pig-ikagihan din kandan to “Konà kow ogkahadok. Dow
iyan ogpanganapon now si Jesus no taga-Nasarit no intutuk
diyà to kinurus? Wadad dini. Pigbuhoy on. Aha-a now to
pigbotangan kandin.
7 Ulì kow on aw nangoni now si Pedro aw duma pad no
pangabaga din to og-una on kandin iyu diyà to Galiliya no
banwa. Maogot no diyà to igpagkita now si Jesus su sikan
to tugun din iyu.”
8 Nigpatilogwà sikan mgo buyag aw pamanlaguy.
Naboong-boong to domdom dan aw pampidpida kandan to
pagkahadok. Wadad mamaka-ikagi kandan su konad no
pagkahadok dan.
9 To kabukas-bukas to masoom to Dumingu no adow
pigbuhoy si Jesus. Pagbuhoy kandin iyan una-una piglogwà
din si Maria no taga-Magdala no piggawangan din natodu-
on to pitu no busow no nigsood kandin.

10-11 Dayun nig-andiyà si Maria to mgo sakup ni Jesus
no namansinogow pad kandan to pag-oog dan kandin. Dì
pignangonan ni Maria to “Pigbuhoy on si Jesus su nakita-an
kud.” Dì wadà tu-u sikan mgo sakup ni Jesus.
12 Ikaduwa no piglogwà ni Jesus to daduwa no sakup din
no nighipanow kandan diyà to kahilitan. Paglogwà ni Jesus
kandan, na-usab on to lawlanguhan din.
13 Nig-ulì kan daduwa no ka-otow aw nangoni dan to
duma no mgo sakup ni Jesus to “Nigbabaaw koy.” Dì wadà
tu-u gayod kandan.
14 Ikatou no piglogwà ni Jesus ton mgo pangabaga din no
sampuù tag isa no ta-un to namango-on kandan. Impanagda
din su bugtì on to ginhawa dan. Wadà tu-u kandan kan mgo
otow no nakakita ki Jesus to pigbuhoy on.
15 Pigsugù ni Jesus to mgo pangabaga din to “Ogpala-
puwaasan ku iyu to mgo otow hantod to binogdokan to
langit aw ipapasabut ku iyu to Madoyow no Tutuwanon to
Diyus.
16 To otow no ogtu-u aw pabonyag, ogkalipwasan kandin
to saà. Dì to otow no konà ogtu-u, ogkadokotan to saà
hantod to wadà katapusan.
17 To mgo otow no ogtu-u, ogkahimu dan to agad nokoy no
kaboonganan. Ogkagawang dan to mgo busow no igpabayà
to kanak ngadan no oggamiton dan aw tigka-un ogpamang-
ikagi kandan to inikagihan no wadà dan aligbat ka-anadi.
18 Agad makadawat kandan to uwod dì konà ogkamuwa
kandan. Agad maka-inom kandan to makahilu dì wadà
oghalinan. Ko damponon dan to masakiton, ogka-uli-an to
sakit.”
19 Pagkatapus to pag-ikagi ni Jesus no Magbobo-ot,
nabayow kandin diyà to langit. Nig-ingkud kandin no nigso-
ing diyà to kalintu-u to Diyus.
20 Pagkali-us ni Jesus, nighipanow on to mgo sakup
din. Niglogob-logob kandan to timamanwa aw pasabut
to Madoyow no Tutuwanon no pigtabangan kandan to
Magbobo-ot ta aw matu-uda to pagpang-anad dan su
pigpadumahan din to kaboonganan.

Madoyow no Tutuwanon Bahin ki Jesu-Kristu Agad-agad ki Lucas

1-2 Kamusta ka man Sir Teofilo:
To mgo otow no tahan nigdumduma ki Jesu-Kristu,
namannangon kanami to napugut no nakita-an dan ton
natuonan din pad kandan su to hinang dan to ogpang-
anad to kagi din. Mahan-ing no otow to namanpa-awos to
ogpansulat bahin sikan napugut likat to kapinunu-an.
3 Na nadomdom kud to madoyow ko igpansulat ku gayod
ikow Sir Teofilo, su sikan mgo nawnangonon likat to
kapinunu-an, naugoy on man to pag-anad kud gayod.
4 Igpadaa kud ikow to sulat awos mamatu-ud ku to lagboy
katùtu-uhanan bahin ton nadinog nud on awos mama-anan
nu lagboy to katùtu-uhanan.

5 Dì tugdow iyan igkatutuwanon ta pad bahin ki Juan no
Magbobonyagay. Na to timpu to pagka-otow din, si Hirudis
to nigharì diyà to prubinsiya to Hudiya, aw moydu-on songo
punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no nigtubus to ka-
otawan diyà to atubangan to Diyus to pag-ampù. Iyan
ngadan din si Zacarias no nasakup to panon ni Abias no
sugpù ni Arun no tugdow no imbotang no pigpatubus to ka-
otawan diyà to atubangan to Diyus natodu-on. Iyan asawa
din si Elisabet no sugpù dà gayod ni Arun.
6 Matuwadong no namang-ugpà kandan no mag-asawa
diyà to atubangan to Diyus aw matinumanon kandan to
kasugu-an to Diyus no Magbobo-ot, aw to mgo tulumanon,
pigpantuman dan lagboy tibò.
7 Dì puli on nangkabuyag kandan. Ampan makakita to
anak su bukak si Elisabet no buyag aw kandan tibò, puli on
nangkabuyag.

8-9 Na to mgo panon to punu-an to tinu-uhan no ogtubus
to ka-otawan to pag-ampù diyà to atubangan to Diyus,
ogsusukoli. Na Abias on no panon to ogpaka-ampù to Diyus.
Si Zacarias to nakalabas to tinag-anay no ogsangab to palina
no ig-ampù to Diyus ko ogduguk kandan diyà to atubangan
to Diyus. Sikan man to ingkatahan dan. No pagkatuman to
tigsasangab to palina nigsood on si Zacarias to simbahan to
Diyus.
10 Dì to kahan-ingan no ka-otawan, nigtagad-tagad puli
diyà to labas no namang-ampù kandan gayod to Diyus.

11 Tinakin nakalogwà du-on ki Zacarias to diwata likat
to Diyus aw dani no nigsakindog diyà dapit to kalintu-u to
botanganan no sangabanan to palina.
12 Pagkasunglà ni Zacarias to diwata, pig-abut kandin to
kahadok aw koba.
13 Dì nig-ikagi to diwata to “Konà ka ogkahadok Zacarias,
su dininog on to Diyus to pigpangamuyù nu kandin su iyu
no mag-asawa kunto-on, ogkakita now on to anak now no
lukos aw hingadani now ki Juan.
14 Wadad ogbayan to ginhawa now to pagkaliyag. Aw to
mgo hamilidan, ogkaliyag gayod ko ma-otow to batà now
15 su oghimuhon kandin to Diyus no tahudonon to mgo
otow. Kandin, konà oghilabot to ogpakahingow. Ko ma-
otow kandin, tahan on nasoodan to Ispiritu Santu.
16 To mgo kasinugpu-an ni Israel no namanlingow on
to pag-ampù to Diyus no Magbobo-ot dan, mahan-ing to
ogpapa-uli-on din.
17 Kandin, ogpaka-una to Magbobo-ot awos mahina-at din
to pagdatong to Magbobo-ot su ogpamasabuton din to ka-
otawan angod dà ki Elias no mabogbog no maglilikwaday
to Diyus natodu-on su ogkasoodan gayod kandin to Ispiritu
Santu. Ogpagdaagon din to mgo amoy aw mgo batà.
Mgo otow gayod, agad pig-oyowan dan to pagdomdom to
Diyus, dì ogpapa-uli-on din kandan to pagdomdom diyà to
Diyus su awos mahina-at to kasinakupan no ogkaliyagan to
Magbobo-ot ta.”
18 Naka-ikagi si Zacarias to “Og-amonuhon ku man buwa
to pagpadoog to paghimu ku sikan su kanami, tibò koy on
man nangkabuyag.”
19 Nig-ikagi to diwata to “Kanak no si Gabriel no diwata
no maglilikwaday to Diyus, kadoog a ogtagad-tagad du-on
to atubangan din. Pigpa-andini ad su ogpalikwadon a din
ikow ton ingkanangon kud on ikow ganina.
20 Dì ikow, wadà nu man tu-uhi to ingkanangon ku no
sikan ogkatùtu-u man iyan lagboy to timpu on to kagoto-
an. Na, likat on iyan kunto-on, ikow, ogkawada-an kad to
kagi hantod to ogkatuman ton ingkanangon ku ikow.”
21 Na sikan ka-otawan no namantagad-tagad diyà to
labas, nangkaboong-boong kandan to nokoy to ingkaugoy
ni Zacarias to nakalogwà du-on to sood to simbahan.
22 Na pagkalogwà din, konad ogpaka-ikagi. Na to kad-
umahan din, nasabutan dan to moydu-on impakita kandin
to Diyus. Mangginonà nandà ogsinyas kandin diyà to
kadumahan din aw hantod to natuyunan on napohà si
Zacarias.

23 Na pagkatapus to kandin no pag-ampù to Diyus,
nasukolihan on kandan to songo panon gayod aw ulì si
Zacarias diyà to kandin banwa.
24 Na si Elisabet, pagpangidam din, nigpakamonang
kandin diyà to baoy to sood to lima no buwan su kandin,
nangidam aw maka-ikagi kandin to
25 “Pigbuligan ad to Diyus no Magbobo-ot kunto-on, aw
pigka-atan a din aw nagawangan a din on to igkasawoy
kanak to ka-otawan su kanak, bukak a man no otow.”
26 Na, pagka-abut to onom no buwan to pagkabodos
ni Elisabet, pigpalugsad to Diyus to diwata din no si
Gabriel diyà to Nasarit no lunsud no nasakup to Galiliya
no prubinsiya.
27 Impa-abut to Diyus kan diwata du-on ki Maria no daga
no asawahon on ni Jose no sugpù ni David no harì natodu-
on.
28 No pagdatong on to diwata, nig-ikagi kandin to “Kamu
sta man, naliyagan ka to Magbobo-ot no og-aha-on ka din
kanunoy.”
29 Si Maria, dakoo no napook-pook dow nokoy to tawoy
sikan no pagkamusta kandin to diwata.
30 Nig-ikagi to diwata to “Konà ka ogkahadok Maria, su
na-uyunan kad on to Diyus su ikow,
31 ogkakita nud to anak no lukos. Oghingadanan nu
kandin ki Jesus.
32 Ogkabantug kandin aw kahingadani to Anak to Ki-
nalabawan no Katuusan Tibò, aw Diyus no Magbobo-ot,
ogbogayan din kandin to pigsakupan ni David no minuna
din,
33 aw ogsakupon din to kasinugpu-an ni Jacob to wadà
katapusan.”
34 Naka-ikagi si Maria to “Dow amonuhon buwa to
pagtuman sikan no kanak, wadà man bana ku podon.”
35 Nigtabak to diwata to “Ogkonsadan ka to Ispiritu Santu
aw ogsoodan ka to katuusan to Diyus no Kinalabawan.
Kaling man to igkabodos nu, ogkahingadanan to mgo otow
to matuwadong no Anak to Diyus.
36 Na to su-un nu no si Elisabet no nabuyag on man podon
kandin no sikan iyan piggoan to mgo otow to bukak no
buyag, nigkabodos on man kandin. Onom din on no buwan
to pagkabodos.
37 Bahin to Diyus, wadà konà din ogka-amuhan aw wadà
gayod hinang no konà din ogkatagahan.”
38 Nig-ikagi si Maria to “Kanak, sugu-onon a to Magbobo-
ot ku. Podon dini kanak matuman to ikow no kagi bahin
kanak.” Dayun niggawang on to diwata du-on kandin.

39 Na si Maria, nig-agpas kandin aw panlotà-lotà to
mgo ka-untudan padoog diyà to songo lunsud du-on to
prubinsiya to Hudiya.
40 Baoy ni Zacarias to pigdatongan din aw iyan soodi din
aw dayun kamustaha din si Elisabet.
41 Du-on binatì ni Elisabet to nigpanghisù-hisù to gotok
din no madinog din to malituk ni Maria to pagkamusta din
aw kasoodi si Elisabet to Ispiritu Santu
42 aw maka-ikagi to mabogbog no na-iling to “To kabuya-
gan tibò, ikow dà to pigpanalanginan lagboy to Diyus aw
sikan batà gayod no ingkabodos nu.
43 Nokoy man buwa no kanak to pigpatahudan to Diyus
no nig-agpot man dini kanak to inoy to Magbobo-ot ku.
44 Su iyan inghisù to gotok ku su nigtukhow man to batà
ku no madinog kud to malituk nu to pagkamusta nu.
45 Lagboy iyan to pagtukhow nu su nigtu-u ka man to
ogkatuman to impanahad to Magbobo-ot.”

46 Na si Maria, naka-ikagi to,

“Bahin to kanak ginhawa tibò, ogpalabawon kud on to
Magbobo-ot ku
47 aw tukhow ad lagboy no nadomdoman a man to Diyus
no Maglilipwasay ku
48 su likat kunto-on to mgo tipahudi, oghimuhon a dan no
ogpa-aag-aagon a to Diyus agad kinasagkopan a,
49 su to Diyus, labow to kabogbogan din, aw to ngadan
din, wadà saà, aw pigbuligan a to kabogbogan din.
50 Ogka-atan din to mgo ka-otawan no ogtahud kandin
agad natodu-on aw kunto-on aw kaugayan.
51 Impakita din to kabogbogan din su to mgo otow no nig-
palabow to kandan domdom diyà to Diyus, ogpamasuwayon
din.
52 To mgo kinalabawan no ogsakup dini to babow to
pasak, ogkahimu din nasì kandan no ogpakapasagkop, dì
to mgo masagkop, ogpalabawon din nasì.
53 To mgo binontas, ogpako-onon din nasì to madoyow. Dì
to mgo datù, ogpagawangon din nasì no wadà igbogoy.
54 To mgo Isrili no mgo otow no sinakupan to Diyus,
pigbuligan din su wadà din kalingawi to pagka-at din
kandan
55 su pigsahadan din to ka-aw-apu-an ta no si Abraham aw
mgo kasinugpu-an din tibò.” Sikan to ingkasayà ni Maria
to Diyus.

56 Sood to tatou no buwan to pag-agpot ni Maria du-on ki
Elisabet, kayan nig-ulì on kandin diyà to banwa din.

57 Na si Elisabet, nagotò on to adow no a-anakay din on
aw to ingka-anak din, lukos.
58 To mgo kadumahan din, pagkadinog dan, naman-
tukhow kandan lagboy su natu-un ni Elisabet to ka-at likat
to Magbobo-ot dan.

59 Na pagkawauhi no adow, to kadumahan ni Zacarias no
aag Isrili, naman-andu-on kandan to baoy din awos mata-
indananan to batà no sakup to Diyus aw to paghingadan
gayod. Insangay dan podon kandin to ngadan to amoy din
no si Zacarias.
60 Dì naka-ikagi to inoy din to "Konà man ogkahimù
no igkasangay to paghingadan. Dì nasì kandin, iyan
igkahingadan si Juan."
61 Dì namaka-ikagi kandan to "Dì wadà kadumahan now
no nahingadanan to angod sikan no ngadan agad-agad to
ita no na-anadan."
62 Na nigsinyas kandan du-on to amoy to batà no pohà
dow intaa to kandin ighingadan.
63 Na nigpabogoy si Zacarias to ogkasulatan to ngadan.
Dayun insulat din du-on to "Ogkahingadanan tad kandin
ki Juan." Du-on naboong-boong kan kadumahan dan su
wadà kadumahan dan no ogkasangayan to angod sikan no
ngadan.
64 Na sukuu mahingadanan to batà du-on dayun na-uli-an
si Zacarias to pagkapohà din aw ogpakalituk on to og-ikagi
aw makasayà-sayà on kandin to Diyus.
65 Sikan kadumahan dan, pig-abut to kaboong-boong aw
natangkapan to nawnangonon to banwa dan no ka-untudan
to prubinsiya to Hudiya.
66 Na to tibò to mgo ka-otawan no namakadinog, nigsin-
indan sikan nawnangonon aw nigdomdom dow nokoy to
ogkatuman aw ka-inusipay kandan to "Nokoy on buwa to
ogkadoogan sikan no batà. Agaw moydu-on kabogbogan
to Diyus no nakadongan to pagka-otow din su pigbogayan
kandin to katondanan no ogkatuman to mahudi no adow."
Kandin, nadumahan iyan to pagbulig to Diyus.

67 Na si Zacarias no amoy to batà, nasoodan to Ispiritu
Santu aw ogpalikwadon kandin to so-idi no kagi no pig-iling
to,

68 "Masayà-sayà on to Diyus no ampu-onon to mgo Isrili
su moydu-on pigpa-andini din no sinakupan din aw kabuligi
ki din aw bogayi kid din to ogpakatubus no ogpakamatoy to
saà ta,
69 su pigbogayan kid to Diyus to mabogbog no Maglilip-
wasay no sugpù ni David no sugu-onon din.

70 Su to mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday din,
natag-an dan
71 to ogpabuligan ki din ko mapahadatan ki to mgo
kablang ta aw ko ogkablangon ki to agad intawa no otow.
72 Impatag-an gayod to Diyus diyà to ka-aw-apu-an ta to
ita, ogka-atan ki iyan no kasinugpu-an dan su konà din man
ogkalingawan to impanahad din diyà kandan.
73 Angod dà man to impanahad din ki Abraham no
minuna ta
74-75 to ogbuligan ki din ko mapahadatan ki to mgo
kablang ta aw ogpa-ampu-on ki din no wadad ogkasukoni-
ban ta no saà ta. Kanunoy ki ogpakatuwadong diyà to
atubangan to Diyus hantod to mamatoy kid.
76 Aw ikow no batà ku, ogkahingadanan ka to maglilikwa-
day ka to Kinalabawan no Diyus, su ogpa-unahan ikow to
Magbobo-ot awos mahina-at nu to igbayà din
77 su ogtagahon nu to kasinakupan to Diyus to ogbuligan
din kandan su ogpasayluhon din to saà dan.
78 Su ogka-atan kid lagboy to Diyus su ko magotò to adow
aw ogsilat on no ogpandalipaak, ogtang-awan kid on,
79 su dini ki pad man to kadigloman su nasalibonan ki
pad man kunto-on du-on kan tumatang-away to Diyus su
mamatayon ki pad man, dì ogka-alladan kid to daan no
malinawon." Sikan to impalikwad to Diyus ki Zacarias no
amoy ni Juan.
80 Na si Juan, nigtulin on no ma-ugsob aw naponù to pikii
gayod. Dì mamonang dà kandin diyà to kahilitan hantod
to nagotò on to adow no iglogwà din to ka-otawan no mgo
Isrili.

2

1 Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesu-Kristu. To timpu to
pagka-otow din, si Harì Agusto, nigsugù to ogpamalistahon
to mgo sakup tibò du-on to pigsakupan din.
2 Na si Kirinyu to gubirnadur to prubinsiya to Siriya ton
tugdow no pagpamalista.
3 To mgo ka-otawan, nigsingka-andiyà to kandan tahan
no lunsud no piglikatan to ka-aw-apu-an dan aw pamalista
kandan.
4 Na si Jose no taga-Nasarit no nasakup to Galiliya no
sugpù ni David, nighipanow no nig-andiyà to Bitlihim no
nasakup to Hudiya su sikan to lunsud ni David.
5 Nigpaduma kandin ki Maria no bayà din katu-un no
nigkabodos on dì matuu daga pad kandin. Nigduduma su
ogpamalista kandan.

6 No diyà pad kandan to Bitlihim, nagotò on to adow no
a-anakay ni Maria
7 aw lukos to anak din no panganoy din. Pigkomo-an
din aw pahibata diyà to ko-onanan to baka su wadad ogka-
oogan dan diyà to pa-abutanan no baoy.

8 Na diyà ta pad to bugtì no tutuwanon du-on kan
no banwa. Moydu-on magbabantayay to karniru diyà to
pamàpa-anan kandà no kadukiloman,
9 aw tinakin piglogwà kandan to diwata likat to Diyus no
Magbobo-ot aw katang-awi kandan to bandog to Diyus. Pig-
abut kandan to kahadok.
10 Nig-ikagi to diwata to "Konà kow ogkahadok su moydu-
on ogkanangon ku iyu no madoyow no nawnangonon no og-
tukhawan to mgo otow dini to kalibutan no nigsingkabugtì
to piglikatan dan
11 su to iyu no Maglilipwasay no Magbobo-ot no Imananan
to Ka-otawan, ing-anak on kunto-on no adow diyà to lunsud
ni David.
12 Na so-idi to ta-indanan no igkapatu-u iyu to ingkanan-
gon ku iyu. Ogkakita-an now to batà no pigkomo-an no
pinahibat diyà to ko-onanan to baka."

13 Na tinakin to namantampu on to duma no mgo
diwata no niglikat to langit no namansayà-sayà to Diyus.
Namanlangkoà kandan no nig-iling to,

14 "Masayà to Diyus no diyà to kinatikangan to langit, aw
to kapasakan, wadà podon samuk-samuk to mgo otow no
na-uyunan to Diyus, madumahan kandan to kalinaw."

15 Na pigboong dan on to diwata aw ulì diyà to langit. To
mgo magbabantayay to karniru, nigka-inikagihay to "Kuwà
kinow on, og-andiyà kid on to Bitlihim awos ogkakita-an ta
to nahimu no innangon ita to Magbobo-ot."
16 Dayun namanpadagas kandan aw kakita-i dan si Maria
aw si Jose aw sikan batà no pinahibat du-on to ko-onanan
to baka.
17 Pagkakita dan ki Maria aw ki Jose aw sikan batà, na-
mannawnangonon kandan to innangon kandan to diwata
bahin sikan no batà.
18 To mgo otow no nakadinog to innangon to mgo
magbabantayay to karniru, nangkaboong-boong kandan.
19 Dì si Maria, puli din pig-indanan aw kanunoy din
domdoma.
20 Na to mgo magbabantayay to karniru, namang-ulì on no
namansayà-sayà to Diyus aw tahud-tahuda dan kanunoy to
Diyus bahin to nakita-an dan aw nadinog dan su natuman
tibò no iyan na-agadan to innangon kandan to diwata.

21 Na pagkawauhi no adow, pigtuman to ginikanan to
tulumanon bahin to paghingadan to batà aw pag-indan
su sikan to na-anadan to mgo sakup to Diyus natodu-on.
Pighingadanan dan kandin ki Jesus agad-agad to innangon
to diwata to wadà pad ikabodos kandin.

22-24 Na natuman on to adow to pagtuman to tulumanon
bahin to pagpanganak to inoy no iyan na-agadan to kasugu-
an ni Moises, su nasulat on diyà to Kasulatan to Diyus
no pig-iling to "Ogtaphagan now to Diyus to daduwa no
bu-uk no salapati dow daduwa no ugà to baud." Sikan
no tulumanon, pighingadanan to Paglinis to Pag-anak. Na
kandan si Jose, naman-andiyà to labow no simbahan diyà to
Hirusalim awos ipa-ahà kan batà to Diyus no ta-indanan to
og-uyun to ginikanan to igkabogoy kan no batà diyà to Diyus
no ogdaa kandin to pag-ampù to Diyus ko tumulin to batà
su nasulat on gayod ni Moises natodu-on diyà to Kasulatan
to Diyus no pig-iling to "To batà no lukos no panganoy,
ogka-abin to Diyus to oghimuhon no ogdaa to pag-ampù to
Diyus."

25 Na sikan no timpu moydu-on otow diyà to Hirusalim
no iyan ngadan din si Simeon. Matuwadong kandin aw
matinumanon to kasugu-an to Diyus aw kanunoy ogtagad-
tagad kandin ko ogbuligan to Diyus to mgo Isrili. Nasoodan
kandin to Ispiritu Santu.

26 Tahan on pigmatu-udan kandin to Ispiritu Santu to
monang kandin ogkamatoy ko makita-an din pad to otow
no oghimuhon to Diyus no Imananan to Ka-otawan.

27 Na pig-alladan si Simeon to Ispiritu Santu diyà to
simbahan no labow awos du-on din tagadan kandan si Jose
su ogtumanon dan kan no tulumanon bahin to mgo batà
no iyan ogka-agadan to kasugu-an ni Moises. Na pagdatong
dan on,

28 pigdawat ni Simeon to batà aw sawsagopuha din aw
sayà-saya-a din to Diyus no nig-iling to,

29 "Na, Magbobo-ot ku, kanak no sugu-onon nu, kunto-
on ogkahimù to ogtugutan a nud to ogkamatoy su bali ad
nalitosan

30 su nakita-an kud on iyan lagboy to pagbulig nu kanami
agad-agad to innangon on kanak,

31 no nahina-at nud on no ogkakita-an to ka-otawan no
nigsingkabugtì to oglikatan.

32 Sikan mgo otow no wadà pad makakita ikow, ogkakita-
an dan no andidiyow no ogpandalipaak, su ogtang-awan din
to daan no igkatutuu dan diyà ikow, aw kandin to ogkahimu
no igkabantug to sinakupan nu no mgo Isrili."

33 Na du-on naboong-boongan to amoy aw inoy to na-ikagi
bahin to kabahinan to batà.
34-35 Na si Simeon, pigpapanalanginan din to Diyus kan-
dan no tatou. Dì nig-ikagi kandin diyà ki Maria no inoy to
batà no pig-iling to "To ikow no ginhawahan, oglasadon to
kaduyong-ot no angod to ma-utong no otak su mahan-ing
no Isrili no kadumahan to batà, og-oyow kandin. Dì iyan
ogkahimu no ogpakabalitu kandan. Dì moydu-on duma
gayod, ogkahimu kandin no tukhawanan dan. Aw kandin
to ogpaka-ukas to nakasood to ginhawahan to mahan-ing
no mgo otow." Sikan to intag-an ni Simeon to kabahinan ni
Jesus.
36-37 Na moydu-on gayod maglilikwaday to Diyus no buyag
diyà to Hirusalim no iyan ngadan din si Ana no anak ni
Panuwil no sakup to Asir no panon su kasugpu-an kandin
ni Asir. Si Ana, nabuyag on lagboy su kawau-an on aw upat
no tu-ig to idad din. Pitu dà no tu-ig to pagkaminyò din,
nabau on kandin. Puli on nigpakamonang kandin diyà to
simbahan no labow, adow aw madukilom nigsimba aw nig-
ampù to Diyus aw pu-asa.
38 Kandà no timpu no du-on pad kandan si Jose to
simbahan, nigdatong si Ana du-on aw bogoy to pasalamat
din diyà to Diyus aw pagbaaw-baaw kandin bahin kan no
batà diyà to mgo ka-otawan no naman-iman to ogpakatubuk
to Hirusalim to pagsakup aw paglipwas to saà to mahudi no
adow.
39 Na kandan si Jose, pagkatuman on to tibò to tulumanon
no insugù to Diyus no Magbobo-ot bahin to bayà pad pag-
anak, namang-ulì on kandan diyà to banwa dan no Nasarit
no nasakup to Galiliya.
40 Aw to batà, nigtulin on no madoson. Natogob on to
ka-ugsob aw nadumahan kandin to ka-at to Diyus.
41 Na kandan si Jose, kada tu-ig naka-inandiyà to
Hirusalim to tighinang no pighingadanan to Hinang to
Pagpalipas to Kado-otan.
42 Na pagkasampuu-i tag duwa no tu-ig to idad ni Jesus,
kandan si Jose aw duma no taga-Nasarit, namanba-ot
kandan to hinang diyà to Hirusalim su sikan man to
natahanan dan.
43 Na pagkatapus to hinang, namantitibò on naman-ulì
to kahan-ingan diyà to kandan lunsud. Dì to ginikanan ni
Jesus, wadà dan katagahi to nabitas dan dà to Hirusalim.
44 Dì intobo-ot dan dow nakaba-ot dà kandin to kahan-
ingan no pag-ulì to pagkatapus to paghinangan. Pinuna-us
dan to adow to paghipanow. Bali dan naboong-boongan
su wadà dan pad kakita-i si Jesus to songo adow. Dayun

pigpanganap dan to batà diyà to kadumahan dan no
namakaduma.
45 Dì wadà dan kakita-i. Dayun pig-ulì si Jesus to
ginikanan diyà to Hirusalim aw diyà dan panganapa.
46 Pagkatatouhi no adow, bali dan on natutuwan si Jesus
no diyad on to simbahan no labow no nigpaglatok-latok to
mangka-aslag no mgo otow no mag-a-anad to tinu-uhan.
Nigpaminog kandin aw pangusip-usip gayod kandin.
47 Tibò no nakadinog ki Jesus, naboong-boongan dan to
kandin pagsabut aw pagtabak gayod.
48 Na to ginikanan ni Jesus, pagkakita dan to nakaba-
ot kandin to nangkama-an to tinu-uhan, naboong-boongan
dan kandin aw ipanagda to inoy no nig-iling to "Utù,
nokoy man no nigpakalimu-ut ka kanami, su agad ando-i
napanganap noy ikow."
49 Nigtabak si Jesus to "Nokoy man to igpanganap now
kanak. Dow wadà kow kataga to kanak, ogpakamonang ad
dini to simbahan to Amoy ku?"
50 Dì wadà dan kadaagi to inikagi ni Jesus.
51 Na nigduma si Jesus to ginikanan din diyà to Nasarit aw
pasakup kandin. Dì to inoy din, pig-indanan din puli sikan
no napugutan.
52 Na to pagtulin-tulin ni Jesus aw dugang-dugang to
domdom din, na-uyunan kandin to Diyus aw mgo otow
gayod.

3

1-2 Na og-uli-on tad si Juan no anak ni Zacarias no diyà
ugpà to kahanongan no banwa. Na to ikasampuù tag lima
no tu-ig to pagharì ni Tibiriyu, pigtidow si Juan to kagi
no likat to Diyus no kandin, diyà to kahanongan. Na si
Poncio Pilato, gubirnadur to Hudiya, si Hirudis, gubirnadur
to Galiliya, aw su-un din no si Felipe, gubirnadur to Ituriya
aw Trakuniti. Si Lisanias, gubirnadur to Abilina. Si Anas
aw si Kaipas to kinatikangan to punu-an to tinu-uhan to
mgo Hudiyu.
3 Si Juan, piglogob din to mgo banwa diyà to pigsilugan to
Hurdan no wohig aw pangudlin to ka-otawan to kandan,
ogpakasosoo to paghimu dan no mado-ot aw oyowi, aw
bonyagi din diyà to wohig awos mapasaylu to Diyus to saà
dan.
4 Na du-on natuman on to nasulat ni Isaias no lagsoban
no maglilikwaday to Diyus natodu-on no pig-iling to,
"Diyà to kahanongan no banwa, moydu-on nigpangudlin
to ma-agbot lagboy no nig-iling to 'Oghina-aton now to daan
to Magbobo-ot ta. Ogtul-idon now to igbayà din.

5 Ogkapatag to mgo ka-untudan, aw ogka-untud to mgo
kapatagan, aw ogkasosokod on tibò. Ogpotoson to maliwog
aw to nambu-u-bu-u, ogpamatagon to Diyus.
6 Tibò to mgo otow, ogpakakita to pagbulig to Diyus.’ ”
Sikan to nasulat ni Isaias babin to katondanan ni Juan no
Magbobonyagay.

7 Na to pagpangudlin ni Juan to ka-otawan, namutmutan
dan kandin su ogpamabonyag kandan. Dì moydu-on gayod
mgo namanpakunon-kunon no mgo otow to ogpasakup
kandan to impang-anad ni Juan su puli podon kandan
ogpabonyag. Dì nig-ikagi si Juan to “Iyu tibò no mgo otow,
iyan ogka-angodan now to uwod su puli kow malaguy-
laguyon to kahadokanan. Nokoy man no puli kow ogpa-
patiwoy to kaboù to Diyus to mahudi no adow dì wadà kow
makasosoo to katahani now no bugtì aw oyowi.
8 Na ko lagboy tùtu-u to pagpasakup now to impang-
anad ku bahin to pagkasosoo now to paghimu now no
bugtì, igpatu-u now no igpabayà now to pag-oyow now
aw oghimuhon now gayod to madoyow awos igkapatu-u
lagboy to pagpasakup now aw katotopong to hinang now
aw pagpasakup now. Konà kow gayod oglangub og-ikagi
to ‘Agad on man, konà koy ogpakapatu-u to kanami pag-
pasakup su konà kinow man ogkabou-an to Diyus su itanow
tibò, sugpù kinow dà ni Abraham tibò no mgo Hudiyu no
mgo otow aw impanahad iyan to Diyus diyà ki Abraham
to ogpanalanginan din to kasinugpu-an tibò ni Abraham.’
Dì,” kagi ni Juan, “ognangonan ku iyu to si Abraham, konà
ogkapook to kasinugpu-an no ogpanalanginan to Diyus su
to Diyus, ogpakabauy kandin so-idi no mgo kabatuhan no
ogkahimu no kasinugpu-an ni Abraham no ogka-uyunan to
Diyus agad Hudiyu aw bugtì no banwa no piglikatan dan.
9 Na tibò no mgo kayu no konà ogbogas to madoyow,
ogpoodon aw dap-uga aw padokoti to kayu, aw kunto-on
imomo-ot on podon to ogpupukon iyan du-on to punu-an.”

10 Na to ka-otawan, naman-usip to “Og-amonuhon noy
man to paghimu awos ogtotopong to hinang noy aw
pagpasakup noy.”
11 Natabak ni Juan to “Na to daduwa no kabò, igbogoy
to sobu-uk diyà to nawada-an. To moydu-on ogkako-on,
ogbogayan gayod to nawada-an.”
12 Na to mgo magsusukut to buhis no namanpabonyag
on, naman-usip to “Nokoy to igpahimu nu kanami no awos
matotopong to hinang noy aw to pagpasakup noy.”
13 Natabak ni Juan to “Konà now ogpasublahan to igpa-
sukut iyu to mata-as.”

14 Na to mgo sundau, naman-usip gayod to “Nokoy to
igpahimu nu kanami.” Na-ikagi din to “Iyu no mgo
sundau, wadà ogtulisan now, konà kow ogpanda-og-da-og
aw pandiklamu to konà no tùtu-u aw ogkalitosan kow to
igbayad iyu.”
15 Na to ka-otawan no namamaminog to kagi ni Juan,
kanunoy naman-iman to og-abuton kandan to pagbulig to
Diyus aw domdoma dan dow si Juan on iyan buwa to
Imananan to Ka-otawan no tahan on impanahad to Diyus.
To mgo ka-otawan, nigsingka-usip to tu-un dan no domdom
dow intawa lagboy si Juan.
16 Kaling man nig-iling si Juan to “Kanak, ogmatu-udon
kud on to pagpasakup now to kanak impang-anad no
igpabayà to ogbonyagan kud iyu to wohig. Dì moydu-on
otow no ogpakasukoli pad hognà kanak no oglabow pad
lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kanak, igatang
podon ogpabatà-batà a kandin. Dì konà a, su oglabow pad
lagboy kandin dini kanak to kabogbogan. Kandin gayod,
ogmatu-udon din to pagpasakup now to kandin impang-
anad no igpabayà to ogbonyagan kow to Ispiritu Santu no
iyan ogsoodan kow din lagboy. Aw kalisodan gayod no
iyan ogka-angodan to logdog no og-abut iyu to igmatu-ud
su sikan to ig-anti dow tùtu-u to pagpasakup now kandin.
17 Na to ogpakasukoli kanak, imomo-ot din on oglinisan
to gi-okanan su oghimunon din to bogas aw ibotang diyà
to botanganan. Dì to uhut, ogsangabon to kayu no wadà
kaposokanan.”
18 Na si Juan, mahan-ing pad to duma no mgo pangudlin
din no pagpasabut din to ka-otawan to Madoyow no
Tutuwanon.
19-20 Dì si Hirudis no gubirnadur, mahan-ing no hininang
din no bugtì no napanagdahan ni Juan. Pinasubla din on
su impapirisu si Juan su si Juan, nakapanagda ki Hirudis
natodu-on su si Hirudis, nig-agow ki Hirudiyas no asawa dà
to su-un din.
21 Na og-uli-on tad si Jesus no nigtulin on kandin. No
pigpambonyagan pad ni Juan to kahan-ingan no kandin
wadà pad kapirisu, si Jesus gayod, pigbonyagan din. Si
Jesus, no pag-ampù din to Diyus, natau-angan to langit
22 aw nigbunsud du-on kandin to Ispiritu Santu no iyan
na-angodan to salapati no ta-un nadinog dan to kagi likat to
langit no na-iling to “Ikow to nalogonan ku lagboy no Anak
aw kaliyagi kud lagboy ikow.”
23 Na si Jesus, mgo katlu-an on no tu-ig to idad din to
pagsood din to katondanan. Domdom to ka-otawan to iyan
amoy din si Jose no anak ni Hili,

24 no anak ni Matat, no anak ni Lebi, no anak ni Milki, no
anak ni Hana, no anak ni Jose,
25 no anak ni Matatias, no anak ni Amos, no anak ni
Nahum, no anak ni Isli, no anak ni Nagai,
26 no anak ni Maat, no anak ni Matatias, no anak ni Simin,
no anak ni Jose, no anak ni Huda,
27 no anak ni Huwanan, no anak ni Risa, no anak ni
Surubabil, no anak ni Salatiyil, no anak ni Neri,
28 no anak ni Milki, no anak ni Adi, no anak ni Kusam, no
anak ni Ilmudam, no anak ni Ir,
29 no anak ni Josue, no anak ni Eliezer, no anak ni Hurim,
no anak ni Matat, no anak ni Lebi,
30 no anak ni Simeon, no anak ni Huda, no anak ni Jose,
no anak ni Hunan, no anak ni Iliyakim,
31 no anak ni Miliya, no anak ni Maynan, no anak ni
Matata, no anak ni Natan, no anak ni David,
32 no anak ni Jesse, no anak ni Ubid, no anak ni Bus, no
anak ni Salmun, no anak ni Nasun,
33 no anak ni Aminadab, no anak ni Aram, no anak ni
Arni, no anak ni Isrum, no anak ni Paris, no anak ni Huda,
34 no anak ni Jacob, no anak ni Isaac, no anak ni Abraham,
no anak ni Tara, no anak ni Nakur,
35 no anak ni Sirug, no anak ni Ragaw, no anak ni Pilig,
no anak ni Ibir, no anak ni Sala,
36 no anak ni Kainan, no anak ni Arpahad, no anak ni Sim,
no anak ni Noe, no anak ni Lamik,
37 no anak ni Matusalin, no anak ni Enoc, no anak ni
Harid, no anak ni Mahaliyil, no anak ni Kainan,
38 no anak ni Inus, no anak ni Sit, no anak ni Adan, no
anak to Diyus.

4

1 Na si Jesus no natogob to Ispiritu Santu likat to pag-
pabonyag din no nakasood to katondanan din, nighipanow
on kandin likat to Hurdan no wohig no pigbonyagan kandin.
Pig-alladan kandin to Ispiritu Santu
2 diyà to kahanongan no banwa. Du-on dà kandin pig-
pakamonang sood to kap-atan no adow awos panogkadan
ni Satanas si Jesus to pa-antihan dow makaboos si Jesus to
kabogbogan no likat to Ispiritu Santu. No du-on pad kandin,
wadà ko-on kandin to sood to kap-atan no adow aw du-on
niglotoy si Jesus.

3 Na si Satanas no magbabalatak, nig-iling kandin diyà ki
Jesus to “Na, ko ikow iyan to Anak to Diyus, ogbauyon nu
so-idi mgo batu no ogkako-on no paan.”

4 Naka-ikagi si Jesus to “Nasulat on no pig-iling to ‘Konà
no ko-onon dà to igkabuhì to otow.’ ”

5 Na pigdaa kandin ni Satanas diyà to untud. Pigpadomoo
din si Jesus to mgo banwa dini to babow to kalibutan no pig-
ugpa-an to tibò no mgo pigsakupan. To songo pagpilok dà,
nakita-an din on tibò.
6 Nig-ikagi mandà si Satanas to “Aha-a nu suyà mgo
banwa tibò. Nabogayan ad man to kabogbogan to pagsakup
suyà tibò. Dì ogbogayan ku ikow gayod tibò aw to mgo
kaboonganan no igkatapik aw kabogbogan to pagsakup
suyà.
7 Dì iyan dà ogkahimu nu to og-ampù ka puli dini kanak,
su kanak dà to ogpakabobo-ot to pagbogoy sikan no mgo
kasinakupan.”
8 Naka-ikagi si Jesus to “Nasulat on no pig-iling to ‘Iyan dà
ogka-ampu-an nu to Diyus no Magbobo-ot nu, aw kandin dà
to ogkatuman nu.’ ”

9 Na piglangguy din si Jesus diyà to Hirusalim no pigtuku-
dan to labow no simbahan, aw diyà din papukhuya kandin
diyà to kinatunguyan to simbahan. Na nig-ikagi si Satanas
to “Ko ikow man iyan to Anak to Diyus, na, patayab ka kun
diyà to pasak dow wadà man halinan nu
10 su nasulat man diyà to mgo kasulatan no pig-iling to
‘Ogsugu-on to Diyus to mgo diwata din to ogpabantayon din
ikow.’
11 Nasulat on gayod to ‘Mgo diwata to Diyus to ogpa-
apnayon din ikow ko makalapdos ka to batu no ikow, konà
ka ogka-amonu.’ ”
12 Naka-ikagi si Jesus to “Nasulat on gayod diyà to
kasulatan no pig-iling to ‘Konà nu ogpanogkadan to Diyus
no Magbobo-ot nu to pa-antihan.’ ”
13 Na bali no nigbungkù si Satanas to pagpanogkad din to
pa-antihan diyà ki Jesus aw nigpagsuwoy to magbabalatak
hantod to moydu-on pad paghutoy din mandà.

14 Na si Jesus, nig-ulì on kandin diyà to Galiliya no banwa
no natogob to kabogbogan to Ispiritu Santu. Na nigtangkap
to nawnangonon bahin ki Jesus diyà to mgo banwa no
namakalongod to Galiliya.
15 Nang-anad kandin diyà to mgo simbahan to ka-
Galiliyahan no nigsayà-sayà kandan tibò ki Jesus.

16 Na bali on no nigdatong si Jesus diyà to Nasarit no
lunsud no tinulinan din on aw andiyà gayod to simbahan
du-on to adow no tigsisimbahay su tahan din man sikan.
Na nigpangukdayogan si Jesus du-on to atubangan to
kahimunan su ogbasa kandin to kasulatan.

17 Pigbogayan kandin to sinulat ni Isaias no lagsoban to
Diyus no maglilikwaday aw buklada din aw batuka din no
pig-iling to,
18 “Impa-abut ad to Ispiritu Santu to Magbobo-ot su
pigmatu-ud ad no pigpilì din to ogpasabut to Madoyow
no Tutuwanon to mgo kasagkopan no mgo otow. Pigpa-
andini a din su ogpasabukan din kanak to mgo otow no
nangkapirisu, aw to mgo pisok, ogpang-ulimanon ku. Mgo
nangkada-og-da-og, ogpambuligan.
19 Ogpasabut a to kunto-on to timpu to pagbulig on to
Magbobo-ot to mgo ka-otawan.”
20 Pagkatapus ni Jesus to pagbasa, piglukut din to nasula-
tan aw i-ulì diyà to tagumotong to kahimunan, aw ingkud
awos ogpang-anad on su tahan man kandan ko ogpang-
anad. Na to mgo otow no nangkahimun du-on to simbahan,
namannongnong kandan tibò no ampan gogonokan no
namantagad ko umikagi si Jesus.
21 So-idi iyan to kagi ni Jesus, “Na kunto-on no adow,
natuman on sikan no nasulat on no pigbasa kud iyu.”
22 Namakasayà-sayà tibò aw kaboong-boongi dan to
kandin no paglituk to kagi no matam-is. Dì nigka-inusipay
kandan to “Dow konà buwa no so-idi to anak ni Jose?”
23 Du-on naka-ikagi si Jesus to “Ogsudsudon now dà buwa
to ita no ikagihonon no pig-iling to ‘Ikow no magtatambaa,
unayà dà tambai to ikow tu-un no lawa, su to nadinogan noy
no nahimu nu diyà to Kapirna-um no lunsud, oghimuhon
nu gayod dini to ita no lunsud.’
24 Dì konà a ogpakahimu dini su ma-intok to pagtu-u dini
su tùtu-u man gayod to duma no ikagihonon ta no pig-iling
to ‘To mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday, konà ogka-
uyunan kandan to mgo kadumahan dan diyà to kandan
tahan no banwa.’
25 Tùtu-u iyan su ko pananglitan si Elias no maglilikwaday
to Diyus natodu-on, dini to ka-Isrilihan no nigguwabung
on to tatou no tu-ig aw tongà, pigkogsa-an to bontas to
mgo otow. Mahan-ing no bau no buyag no mgo Isrili no
nalisodan lagboy.
26 Dì sobu-uk dà no buyag no bau to pigpa-andiya-an ki
Elias to Diyus no ogpabuligan, su nigtu-u kandin to Diyus.
Dì sikan no buyag, konà no Hudiyu dì taga-Saripta dà nasì
aw nasakup to Sidun no banwa.
27 Ton katu-igan gayod ni Eliseo no maglilikwaday to
Diyus, mahan-ing gayod no mgo Isrili no mgo otow no pig-
ibung. Dì iyan dà na-uli-an si Naman no taga-Siriya. Konà
no Hudiyu kandin dì nigtu-u man kandin to Diyus.”

28 Pagkadinog to ka-otawan, konad no pagkangkalangot
dan su wadà kaliyagi to pig-ikagi ni Jesus no kasing-lunsud
dan dà.
29 Dayun pigpagawang dan si Jesus du-on to kandan pig-
ugpà-an no lunsud aw diyà daaha kandin to kapipilangan
no untud no pigdangonan to lunsud su du-on dan to ogpa-
osmadon podon si Jesus diyà to pasak.
30 Dì nasì on nanli-ot-li-ot kandin to kahan-ingan no ka-
otawan no niglunus aw hipanow on
31 padoog diyà to Kapirna-um no lunsud no nasakup
gayod to Galiliya.

Na to adow to tigsisimbahay, nig-andiyà si Jesus to
simbahan aw pang-anad to ka-otawan.
32 Na du-on naboong-boongan dan kan impang-anad din
su natapikan to kabogbogan to Diyus.
33 Na moydu-on otow du-on no pigsoodan to busow aw
sa-og kandin to
34 “Ikow, Jesus no taga-Nasarit, wadà labot nu kanami.
Dow iyan ing-andini nu su awos koy nu og-ubuson? Kinilaa
ku ikow to matuwadong ka no otow no niglikat to Diyus.”
35 Na pigsapadan ni Jesus to “Pahonok kad on aw gawang
kad on du-on.” Busow to nakapahibat kan otow du-on to
atubangan to ka-otawan aw tinakin nagawangan kandin no
wadà ka-amonu.
36 To ka-otawan, pig-abut on to kaboong-boong aw
ka-inusipay kandan to “Nokoy kan no impang-anad, su
mabogbog su agad puli dà ogsugu-on din to busow, dì
ogpakagawang on.”
37 Dayun du-on nigtangkap to nawnangonon bahin ki
Jesus to tibò no nakalongod to Kapirna-um no lunsud.

38 Na kandan si Jesus, namanlabas du-on to simbahan aw
iyan tu-uda dan to baoy ni Simon. Na du-on to ugangan ni
Simon no buyag no nasakit no mapasù lagboy to lawa aw
patambaa kandan ki Jesus.
39 Na du-on pigdomoan ni Jesus aw sugu-a kan sakit to
ogpakagawang. Dayun na-uli-an kandin. Na nakabangun
dayun to buyag aw maka-alagà on kandin to mgo bisita.

40 Na no mahapun on lagboy, to mgo nangkasakit no
nigsingkabugtì, tibò pigdaa to kadumahan dan diyà ki Jesus
aw pandampona din kandan tibò aw dayun nangka-uli-an
kandan tibò.
41 To busow no nigsood to mgo otow, nangkagawang aw
makasa-og to “Ikow, Anak iyan to Diyus.” Dì pigsapadan ni
Jesus aw wadà din tuguti kandan to og-ikagi su kinilaa dan
to kandin to Imananan to Ka-otawan.

42 Na to kabukas-bukas on, nighipanow on si Jesus padoog
diyà to kahanongan no banwa. Dì nalupug dà to kahan-
ingan no otow aw pawpanganapa dan su ogpapa-uli-on dan
podon si Jesus su diyà ogpa-ugpa-on dan podon kandin to
banwa dan.
43 Dì naka-ikagi si Jesus to "Ogpakapasabut a pad to
Madoyow no Tutuwanon bahin to pagsakup to Diyus diyà
to duma no mgo kalunsudan su sikan to impa-andini kanak
to Diyus,"
44 aw katuman din to pagpasabut diyà to mgo simbahan
to mgo ka-Hudiyuhan.

5

1 Na si Jesus no diyà kandin to boyboy to dagat to Ginisarit,
napuunan kandin to ka-otawan. Nigpasabut kandin to kagi
to Diyus no nigsakindog kandin. Dì kandin, nadasokan to
ka-otawan no ogpaminog to kagi to Diyus du-on to boyboy
to dagat.
2 Diyà din kakita-i to daduwa no bautu aw pighaw-asan
to tagtu-un to bautu su nighugas to mgo pukut dan.
3 Na nigluwan si Jesus du-on to bautu no iyan tagtu-un
si Simon aw padiyù-diyù kandin to mayopot. Dayun nig-
ingkud kandin du-on no nigpang-anad to ka-otawan no kan
kahan-ingan du-on dà to boyboy to dagat no ogpamaminog.
4 Na pagkatapus din to pagpang-anad, nig-ikagi si Jesus
du-on ki Simon to "Dutun kinow on to kadaoman aw
tuntuna to pukut awos makapudut kad to isdà."
5 Naka-ikagi si Simon to "Nabukasan koy on, Sir. Puli koy
on lagboy napagud no matuu wadà man napudut noy no
isdà. Dì ikow, su insugù nud on Sir, kanak, ogtumanon kud."
6 Na pagtuntun dan to pukut, mahan-ing on iyan no isdà to
nasakup dan no naponù on hantod to ogkahigbit on podon
to pukut to kahan-ing to isdà.
7 Dayun pigkamoy dan to duma dan no diyà to songo
bautu awos ogpabuligon dan. Dayun pigbubuligan dan to
pagbagtun likat to kadaoman aw iluwan dan du-on to bautu
takas-takas to naponù on to daduwa no ka-bautu to isdà aw
hantod to ogkangkaonod on podon tibò kandan.
8 Pagkita ni Simon Pedro to nasakup on to mahan-ing
no isdà, nakaluhud kandin diyà to atubangan ni Jesus aw
maka-ikagi to "Magbobo-ot, wadà labot ku ikow su kanak,
makasasaà a no otow,"
9-10 su to mahan-ing no isdà no nasakup, naboong-boong
kandan aw si Simon, aw si Santiago aw si Juan no mgo
anak ni Sibidiyu no duma ni Simon. Nig-ikagi si Jesus du-on

ki Simon to “Konà ka ogkahadok. Likat kunto-on, otow to
ogsakupon now, konà no isdà dà.”
11 Pigpadu-ung dan to bautu diyà to boyboy to dagat aw
pigpang-oyowan dan tibò to mgo luwan du-on to bautu aw
pamatiduma on kandan ki Jesus.
12 Na diyà pad kandan si Jesus to songo lunsud, sinakpan
kandin to otow no pig-ibung. No pagkakita din ki Jesus,
nigluhud aw pangamuyù ki Jesus no nig-iling to “Magbobo-
ot, ko pagbo-ot nu to ogka-uli-an a nu, ogka-uli-an a dà man
aw kalinisi a.”
13 Na du-on pigdampon din aw ikagi to “Ogbo-otan ku
man. Na, ka-uli-i kad on aw kalinisi kad on.” Du-on na-uli-
an on dayun kan otow to sakit din aw kalinisi on to lawa
din.
14 Na pigbahog lagboy ni Jesus to wadà ogpanangonan din
to na-uli-an din on kandin to sakit. Dì kagi din to “Patidow
ka diyà to ogtubus ikow diyà to atubangan to Diyus aw ipa-
ahà kan sakit nu no na-uli-an on. Agad-agad to insugù ni
Moises, bogoy ka kandin to buhì no pagmatu-ud to pagka-
uli-i nu kan ikow sakit awos matu-uhan to ka-otawan.”
15 Dì pinatangkap din on nasì to nawnangonon diyà to
kadiyu-an bahin ki Jesus aw du-on dayun nangkahimun to
kahan-ingan no otow awos ogpamaminog to impang-anad
din aw ogpamatambaa kandan to mgo sakit dan.
16 Dì si Jesus, nighipanow on aw sood to kahanongan no
banwa su diyà to og-ampù kandin to Diyus.
17 Na, songo adow nigpang-anad si Jesus to ka-otawan.
Namakaba-ot gayod du-on to mgo mag-a-anad to tinu-
uhan aw mgo Parisiyu no mangkatagon-tagonon to kandan
katahanan. Agad ando-i nandà no banwa to pigmutmu-
tan to ka-otawan no namanlikat diyà to Hirusalim aw
mgo kalunsudan to prubinsiya to Galiliya aw Hudiya no
namang-andu-on ki Jesus. Kandan tibò, naman-ingkud no
natalibonok du-on ki Jesus. Nadugangan on si Jesus to
kabogbogan to Magbobo-ot to pagpandoyow din to sakit.
18 Na tinakin nigdatong on mandà to pulid no otow no
piglahung. Ogsood podon to namanlahung to pulid no otow
su diyà dan podon to igbotang to atubangan ni Jesus.
19 Dì wadà nali-otan dan diyà ki Jesus su wadà pigsìsi-
an to kahan-ingan no ka-otawan no nadasok no naminog
ki Jesus. Dì iyan nadomdoman dan to ogpotos kandan diyà
to babow to atop aw gakasi dan to atop to litos-litos ogka-
oog to hibatanan to pulid no otow aw tuntuna dan to otow
du-on topad ni Jesus no nalibunukan to ka-otawan.
20 Pagsabut ni Jesus to insalig dan du-on kandin to
ogkadoyow din to pulid, nig-ikagi kandin du-on to pulid no

otow to “Lagi, napasaylu on to mgo saà nu.”
21 To mgo mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo Parisiyu,
nigka-inusipay kandan to “Nokoy man no kandin niglangub
to ogpa-inahan din podon to Diyus, su sikan no otow
nigpagsokod podon kandin to Diyus su kunon kun kandin
to ogpakapasaylu to saà to mgo otow. Dì sobu-uk dà to
ogpakapasaylu to saà no kandin, Diyus dà man.”
22 Dì tahan on nama-anan ni Jesus to nadomdoman dan
aw du-on in-ikagi din to “Nokoy man no pig-iling now to
domdom now.
23 Nokoy to mahawoy to og-ikagihon diyà to napulid no
otow, to ‘Napasaylu to saà nu,’ dow ‘Bangun kad on aw
hipanow kad on.’
24 Moydu-on ig-ikagi ku to pulid awos kow mataga tibò
to bahin to mgo saà to otow, kanak no Tumutubus to Ka-
otawan, nabogayan a to kabogbogan to ogpakapasaylu a to
saà dini to babow to kalibutan.” Na pig-ikagihan ni Jesus
to pulid no otow to “Na ikow no pulid, bangun kad on aw
lukuta to hikam nu aw ulì kad on.”
25 Dayun nigbangun aw lukuta din to hikam din aw ulì
diyà to kandin no nigsayà-sayà to Diyus.
26 Du-on pig-abut tibò to kaboong-boong aw sayà-saya-a
dan to Diyus no naman-iling to “Nakita-an tad on bali to
kaboonganan kunto-on no adow.”

27 Na namanlabas kandan si Jesus to baoy aw laboy.
Nakabayà si Jesus to sukutanan to buhis. Nakita-an din
to songo magsusukut to buhis no nig-ingkud du-on no
pighingadanan ki Lebi. Pig-ikagihan ni Jesus to “Lagi, duma
kad on kanak.”
28 Dayun pigpang-oyowan din to pig-atubang din tibò aw
patiduma kandin ki Jesus.

29 Na si Lebi, binana-an din kandan si Jesus diyà to baoy
din. Iyan mgo dongan gayod du-on kan no pagko-onan
to mahan-ing no ka-otawan. Mahan-ing gayod du-on no
mgo duma ni Lebi no magsusukut to buhis no wadà ka-
uyuni to mgo otow no nigdaa to tinu-uhan to mgo Hudiyu.
Mahan-ing gayod to duma du-on no wadà tu-u to kandan
katahanan.
30 Dì to mgo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo Hudiyu
aw mgo Parisiyu no matagon-tagonon gayod to kandan
katahanan, pigpandiyampà dan to mgo pangabaga ni
Jesus. Naman-ikagi kandan to “Nokoy man no kanunoy
kow ogpagdongan to pagko-on aw pag-inom kow to mgo
magsusukut to buhis aw duma pad no mgo otow no wadà
tu-u to katahanan ta no wadà ka-uyuni to mgo punu-an ta.”

31 Na impananglitan ni Jesus no pig-iling to “Na to otow
no konà og-abin to sakit din, konà ogpagawang to ogtambaa
to sakit din. Dì to otow no og-abinon din to sakit din,
ogpagawang to ogtambaa to sakit din.
32 To ing-andini ku su ogbulig a to otow no ogpagawang
to saà. Dì to otow no konà ogpagawang to saà, konà ku
ogbuligan.”
33 Na to sunù no indiyampà dan, bahin to tig-ampù
aw katahanan dan no pu-asa. Namang-ikagi kandan to
“Mgo sakup ni Juan no Magbobonyagay aw mgo Parisiyu,
ogtagonan dan to katahanan ta bahin to tig-ampù aw tigpu-
asa. Dì ikow no mgo sakup, konà man su agad nokoy no
adawa, ogko-on aw inom.”
34 Impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Na to mgo
bumaba-ot to pagsauhan, ogpako-onon pad ko du-on pad to
baoy to bana no bayà hitu-un. Dì ko mali-usan on kandan,
wadad ogpakako-on su naponga on man to pagsauhan dan.
35 Moydu-on adow no ogkagotò to paghipanow to bana no
bayà pad hitu-un, kayan ogpamampu-asa to mgo bumaba-
ot.”
36 Na impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no
impang-anad din aw to tahan no impang-anad to mgo
Parisiyu no wadà hiduma. Kagi din to “Konà ta oghigbiton
to bayà no kabò awos puduton to tatapakay aw tapaki ta to
tahan no kabò su to bayà no kabò, ogkado-ot, aw hognà pad
konà oghidaag kan igtapak aw kan ogtapakan.”
37 Na impananglitan mandà ni Jesus bahin to bayà no
impang-anad din. Kagi din to “Konà ta ogpagsambuon to
bayà no inomon du-on to tahan no inomon no pingaa, su ko
ogpagsambuon ta to bayà du-on to tahan, iyan ogkabauyan
to mado-ot. Ogka-uwakan puli tibò, kan bayà no inomon
aw sikan tahan no inomon.
38 Konà ogpagsambuon to bayà aw tahan no inomon su
pagbauy, kan tibò mado-ot aw puli man ogka-uwakan to
bayà no ingkasambuu.
39 Wadà otow no og-anti pad to bayà no inomon ko moydu-
on pad pingaa no inomon su og-ikagi man to ‘Oyow kid
to bayà su madoyow pad to tahan su napingaa on man.’ ”
Sikan to impananglitan ni Jesus bahin to mgo impang-anad
no tahan aw bayà no konà oghidaag.

6

1 Na songo adow no konà no tigtatalabahu, kandan si
Jesus namanhipanow no nigtaà to humayan aw to mgo
sakup din, kanunoy nalisig namangkotu to bogas to humoy
aw kulipisa dan aw kotip-kotipa dan.

2 Dì moydu-on mgo Parisiyu no namakakita kandan aw
maka-ikagi to “Nokoy man no pighimu now sikan no konà
kow man podon ogtugutan to tinu-uhan ta bahin to adow
no konà no tigtatalabahu.”
3 Nakatabak si Jesus to “Wadà now buwa kabasahi bahin
to nahimu ni David no paglotoy dan no namakalaguy
kandan no nahadok to mgo kablang dan.
4 Puli on namakasood kandan diyà to abutanan to Diyus
no konà dan podon no soodanan aw puli dan on kangkako-
on kan ko-onon no inghonat diyà to atubangan to Diyus
no ing-okod podon kandan su iyan dà ogpakako-on to mgo
punu-an to tinu-uhan no imbotang to Diyus no ogtubus to
ka-otawan diyà to atubangan din.
5 Na kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpakabo-ot a
dà to adow gayod no konà no tigtatalabahu.”

6 Na to duma on no adow no konà no tigtatalabahu,
nigsood si Jesus to simbahan aw pang-anad to ka-otawan.
Nakaba-ot gayod to otow no pawing no nignohut to kalintu-
u no boad din.
7 Na to mgo mag-a-anad aw mgo Parisiyu no namantagon
lagboy to kandan katahanan, pigpakabantayan dan si Jesus
ko manambaa to adow no konà no tigtatalabahu su awos
moydu-on mapatikinan dan no igkadiklamu dan ki Jesus
diyà to mgo mangkata-as dan.
8 Dì nama-anan dà ni Jesus dow nokoy to domdom dan.
Na nig-ikagi si Jesus diyà to pawing to “Duguk ka. Sakindog
ka kani.” Dayun pigtuman din to insugù kandin ni Jesus.
9 Na nig-ikagi si Jesus diyà to mgo Parisiyu to “Moydu-on
ig-usip ku iyu. Nokoy to hustu no oghinangon ta to adow
no konà no tigtatalabahu. Ando-i dapit to madoyow, ko
ogtambaan ta to padihu ta no nasakit, dow sugayon ta nasì.
Ando-i gayod to madoyow, ko ogbuligan ta to nasakit dow
himatayan ta nasì. Nokoy to kasugu-an dini ita bahin to
adow no konà no tigtatalabahu.”
10 Nigpang-ahà-ahà si Jesus to mgo otow no nahimun du-
on aw ikagi diyà to pawing to “Kotongad to boad nu.” Na-
uli-an dayun to boad din no kotongon din on.
11 Dì du-on konad no pagkangkalangoti nasì to mgo
Parisiyu aw kasusukun kandan dow og-amonuhon dan si
Jesus.

12 Na, nighipanow on si Jesus aw gomow to untud no
awos og-ampù kandin to Diyus. Pinuna-us din to songo
kadukiloman to pag-ampù to Diyus.
13 Na pagkabukasi on, pighimun ni Jesus tibò to mgo
sakup din aw pili-a din to sampuù tag duwa aw himuha

din kandan no tumutubus din diyà to ka-otawan.
14 Na sikan mgo tumutubus din, si Simon no pighin-
gadanan din gayod ki Pedro, aw si Andres no su-un din,
aw si Santiago aw si Juan aw si Felipe aw si Bartolome
15 aw si Mateo aw si Tomas aw si Santiago no anak ni
Alpiyu, aw si Simon no piggoan dan ki Silutis no iyan
nalitukan to mapatubuk-tubukon to bandila,
16 aw si Judas no anak ni Santiago, aw si Judas Iskariyuti
no ogbaligyà ki Jesus diyà to mgo kablang din.
17 Na nigpamatugpù on kandan si Jesus aw pagtampu
kandan to kahan-ingan du-on to patag no duma no mgo
sakup din aw duma pad gayod no mgo otow no nigtagad-
tagad kandan ki Jesus no kandan, namanlikat to Hudiya aw
Hirusalim aw kabaybayan to Tiru aw Sidun no ogpaminog
kandin aw ogpamatambaa to sakit dan.
18 Nangka-uli-an din gayod kan mgo pigpansoodan to
busow.
19 Kan kahan-ingan, puli on namantudì kandin su ko
matudì dan si Jesus, oglogwa-an kandin to kabogbogan no
ogpakadoyow kandan to sakit dan tibò.
20 Na nigpang-anad si Jesus to mgo sakup din no
ogkadinog dà gayod to kahan-ingan. Nig-ikagi kandin to,
“Iyu no nawada-an to mgo kapookanan, ogkaliyag kow
nasì su ogpakasood kow to pigsakupan to Diyus.”
21 “Iyu no nanlotoy kunto-on, ogkaliyag kow su oghan-
tayon kow to mahudi no adow.
“Iyu no nigsinogow kunto-on, ogkaliyag kow su ogtukhow
kow to mahudi no adow.
22 “Iyu no ogkablangon kunto-on to mgo otow aw pa-
gawangon kow aw ina-inaha to ngadan now su nigpasakup
kow man kanak no Tumutubus to Ka-otawan, kaliyagi now
nasì.
23 Kandà no timpu, ogtukhow kow aw og-inugsayow to
pagkaliyag su dakoo to igbaos iyu diyà to langit agad ma-
uwang-uwangan kow on kunto-on, su angod dà man to
pighimu to ka-aw-apu-an dan diyà to mgo maglilikwaday to
Diyus natodu-on aw madoyow to igbaos kandan to Diyus.
24 “Iyu no mgo datù, aboy kow su wadà og-abut iyu
to mahudi no adow su natuman on to iyu no napilì no
tukhawanan dini to babow to pasak.
25 “Iyu no nahantoy on kunto-on, aboy kow su ogkabatì
now to lotoy to mahudi no adow.
Iyu no ogngingisi kunto-on dini to babow to pasak, aboy
kow su ogpamakasinogow kow aw og-oog kow to
mahudi no adow.

26 “Aboy kow on ko puli kow dà masayà to mgo ka-
otawan, su to ka-aw-apu-an now, puli dà man namansayà-
sayà gayod kandan to mgo lagsoban no konà no tùtu-u
natodu-on.
27 “Dì iyu no ogpamaminog kanak, ognangonan ku iyu no
oglogonan now nasì to mgo kablang now. Ko ogkablangon
kow to mgo otow, ogpapanalanginan now nasì kandan no
ogkablang iyu.
28 To otow no ogtungayow iyu, konà now ogbaosan. Dì
ogpapanalanginan now nasì kandan to Diyus. Ampu-i now
nasì diyà to Diyus to otow no og-uwang-uwang iyu.
29 Ko ogdagpangon kow to dibauy, ipalibang now mandà
to dibauy. To ogpudut to iyu no agad ilisan now no kabò,
ogtugutan now gayod to ogpudut agad iyanon now no kabò.
30 Agad intaa no ogpangamuyù iyu, bogayi now. To
ogpudut puli to iyu no katinguban, agad man konà now on
mahawì.
31 Ko moydu-on igpatuman to duma du-on iyu, sikan,
ogkatuman now gayod diyà kandin.
32 “Na to mgo kablang now, ogka-atan now dà gayod su ko
iyan dà ogkalogonan now kan oglogon iyu, wadà man igka-
uyun iyu to Diyus. Mgo otow dini to babow to kalibutan,
agad kan wadà tahud diyà to Diyus, oglogon kandan to
kapadihu dan no otow no oglogon gayod kandan.
33 Ko iyan dà ogdowdoyawan now to ogbaos iyu, wadà
man igka-uyun to Diyus su agad mgo otow no wadà tahud
to Diyus, ogdowdoyawan dan dà gayod to kapadihu dan no
kan ogbaos kandan.
34 Ko iyan dà ogpabooson now to otow no ogka-imanan
now to ogpakabaos iyu, wadà igka-uyun to Diyus. Agad
otow no wadà tahud diyà to Diyus, kandin ogpaboos ko ika-
ulì dà ikatibò.
35 “Iyu, ogkalogonan now to mgo kablang now. Ogdow-
doyawan now aw paboos no agad konad ogpaka-untuu su
dakoo to igkabaos iyu aw ogkatu-uhan to iyu to anak to
Diyus no Kinalabawan su makawka-aton kandin diyà to
mgo otow, agad logodon aw konà no mapinasalamaton.
36 Makawka-aton kow su makawka-aton gayod to Amoy
now.
37 “Konà kow ogpambo-ot-bo-ot to duma su awos konà
kow mabo-otan to Diyus. Konà now oghimuhan to saà
to duma now awos konà kow gayod mahimuhan to Diyus
to saà. Dì ogpasayluhon now nasì to duma now awos
mapasaylu kow to Diyus.
38 Ogbogoy kow to duma aw ogpakadawat kow to wadà
ogka-oogan tibò agad dasokon pad aw isangkaa, dì og-awas

dà. Su sikan kotob to igkabogoy now, sikan dà to ogka-
ontopan to ogkadawat now gayod.”
39 Na nig-aboy si Jesus to pagpang-anad din bahin to
paghimu to saà to duma no impananglitan din. Kagi din
to “Dow ogpakahindù to pisok to aag pisok? Madaduwa on
kandan no aag pisok, tibò on ogpamakatuklabù diyà to lugì.
40 Na to sakup gayod, konà kandin ogpakapalabow to
nigsakup kandin. Dì ko ma-anad on lagboy to sakup, iyan
on ogka-angodan din to nig-anad kandin.
41 “Nokoy man no og-aha-on now to puling to duma now
no wadà now nasì bati-a to batang du-on to iyu no mata.
42 Iyu no mangkapakunon-kunonon no mgo otow, nokoy
man no nig-iling kow to ‘Su-un, ipakuhit nu kanak to puling
nu.’ Matuu kan iyu no mata, moydu-on man batang gayod.
Tugdow oggawangon now pad to batang diyà to iyu no
mata, kayan ogpakakita kow to pagkuhit to puling to mata
to duma now.
43 “Na, wadà kayu no madoyow no ogbogas to mado-ot.
Wadà gayod kayu no mado-ot no ogbogas to madoyow.
44 Agad nokoy no kayu, sikan bogas din to ogkakilahan ta
dow nokoy kayuha, agad madoyow dow mado-ot. Tungow-
tungow no bogas, wadà likat to kadudugihan. Bugkà gayod,
wadà likat to sagoy.
45 To otow no madoyow to ginhawahan, og-agad man to
madoyow gayod to ogka-ikagi din. To otow no mado-ot to
ginhawahan, og-agad man to mado-ot gayod to ogka-ikagi
din su agad nokoy no ogpakasood to ginhawahan din, og-
agad to sikan iyan to oglabas no kagi no ogkalituk din.
46 “Nokoy man no pighingadanan a now to ‘Magbobo-ot,
Magbobo-ot,’ dì konà now man ogtumanon to igsugù ku iyu.
47 To otow no ogduguk kanak aw paminogi to kagi ku aw
tumana din,
48 iyan ogka-angodan din to ogtugdok to baoy. Ogdaomon
din to kali kotob no iyan ogkapanggadan to batu su du-
on din on ogpa-ukdangan to baoy. Ko ogsigoy to wohig to
mabogbog aw kasaplangi to baoy, konà ogkapood to baoy
su pigdigon man to nigtugdok.
49 Dì to nakadinog to kanak kagi dì wadà din tumana,
iyan ogka-angodan din to otow no ogtugdok to baoy no
konà no madigon to napa-ukdangan din su ko masaplangan
to sigoy, ogkapood dayun aw wadà ogka-angod-angodan to
pagkawagkas.”

7

1 Na pagkatapus ni Jesus to pagpang-anad to ka-otawan,
nig-andiyà kandin to Kapirna-um no lunsud.

2 Moydu-on kapitan to sundau no taga-Ruma no imbotang
du-on kan no lun-sud. Moydu-on sugu-onon din no
pigtagaman din on lagboy no nasakit no matigdà.
3 Pagkadinog din to nawnangonon bahin ki Jesus, ig-
padokat din podon si Jesus to punu-an to tinu-uhan to mgo
Hudiyu no gustu din podon to pigbatì to sugu-onon din, ma-
uli-an.
4 Na pagdatong to mgo punu-an diyà ki Jesus, pig-
pangamuyu-an dan lagboy si Jesus. Nig-ikagi kandan
to "Sikan kapitan to sundau no taga-Ruma no imbotang
dini, ogpa-andiya-on ka din podon su sugu-onon din no
natagaman din lagboy, nasakit no matigdà. Igpadokat ka
din su awos ma-uli-an kan sugu-onon din to sakit. Madoyow
iyan podon ko ogbuligan nu kandin
5 su sikan no kapitan, matinabangon ita no mgo Hudiyu su
pigbogayan koy din to simbahan kani to kanami no lunsud."
6 Dayun nigduma si Jesus kandan. No madani on kandan,
pinasungun to kapitan to mgo kadumahan din no awos
igpasuhung din si Jesus no igpa-iling to "Magbobo-ot, agad
on. Aya kad ogpa-abut su konà a no litos no og-abutan nu.
7 Kaling man konà a oglangub to ogsungun ikow. Agad
on. Konà kad on ogpatidow dini kanak dì igatang puli nud
on oglitukon to kagi nu aw ogpaka-ulì to sugu-onon ku.
8 Nama-anan ku dà to ogkahimu nu sikan su angod kanak
no nasakup ad to mata-as ku, aw mata-as ku, imbotang
a din no kapitan to mgo sundau. Ko ogsugu-on kud to
songo sundau ku to 'Andiyà kad on,' ogkatuman din man.
Ko igsugù kud to duma no sundau to 'Andini kad on,'
ogkatuman din man gayod. Ko ogsugu-on kud to sugu-onon
ku to 'Hinanga so-i,' ogkatuman din man gayod."
9 Pagkadinog ni Jesus to kagi no igpanangon to kapitan to
mgo sundau no taga-Ruma, naboong-boong kandin. Na to
mgo ka-otawan du-on, pig-ikagihan ni Jesus to "Ognango-
nan ku iyu to dini to ka-Isrilihan, wadà a aligbat makakita
to pagtagon no angod to pagtagon sikan no otow no konà
man podon no Isrili kandin."
10 Na pag-ulì to mgo duma to kapitan to sundau, na-uli-an
on to sugu-onon din.

11 Na nig-andiyà kandan si Jesus diyà to lunsud no
pighingadanan to Nain no nadumahan kanunoy to kahan-
ingan.
12 No madani on to li-otan to lunsud, impaghisungun dan
to kahan-ingan no lumolobong to batà no lukos no anak to
bau no buyag no sobu-ukon.

13 Pagkakita ni Jesus to buyag no bau, pigka-atan din aw
ikagihi din to “Pahagtong kad to ogsinogow.”
14 Du-on pigdampà dayun ni Jesus to lungun aw pa-
mansigkon kan mgo lumolobong. Kagi ni Jesus to “Utù,
bumangun kad on.”
15 Na dayun nakabangun to patoy aw makapagbaaw-
baaw on. Na pigpa-ulì ni Jesus to batà diyà to inoy din su
pigbuhoy on man.
16 Dayun nangkaboong-boong kandan lagboy aw ma-
makasayà-sayà kandan to Diyus no namaka-iling to “Bali on
niglogwà dini ita to maglilikwaday to Diyus no mabogbog,”
aw maka-ikagi gayod to “Nakita-an tad on to hinimu to
Diyus ta kunto-on no adow.”
17 Tinangkapan to nawnangonon bahin to nahimu ni Jesus
diyà to prubinsiya to Hudiya aw banwa no namakadani du-
on.
18 Na og-uli-on tad to tutuwanon bahin ki Juan no
Magbobonyagay no diyà pad to pirisuhan. Pignangonan si
Juan to mgo sakup din bahin to nangkahimu ni Jesus no
mabogbog.
19 Pigtawag ni Juan to daduwa no sakup din aw pa-andiya-
a din kandan diyà ki Jesus no Magbobo-ot su impa-usip ni
Juan kandan ki Jesus no impa-iling to “Dow ikow iyan no
Imananan to Ka-otawan dow moydu-on pad duma no ogka-
iman pad to ka-otawan no oglogwà.”
20 Pagdatong dan nig-ikagi dayun kandan to “Pigpa-andini
koy ni Juan no Magbobonyagay su igpa-usip ka din kanami
dow ikow iyan to Imananan to Ka-otawan dow moydu-on
pad duma no ogka-iman to ka-otawan no oglogwà.”
21 Na kandà no timpu mahan-ing du-on no moydu-on mgo
sakit aw mgo pigpansoodan to busow. Dì nangkagawangan
tibò ni Jesus, aw mgo pisok, tibò nangka-uli-an din.
22 Kaling tinabak ni Jesus no nig-iling to “Na, pa-ulì
kow on diyà ki Juan aw nangoni now kandin to nadinog
now aw kinita now. Nangka-uli-an on to mgo pisok. Aw
mgo pungkù, ogpamakahipanow on, aw mgo pigpan-ibung,
nangkadoyow on, mgo bongoo, ogpakadinog on. Mgo
nangkamatoy, pigpambuhoy on. To mgo mangkasagkop to
pagkabotang, natutuwan on to Madoyow no Tutuwanon.
23 Na to otow no wadà ablayanan to pagtu-u din dini
kanak, ogkaliyag kandin su kanunoy din ogtagadan to
insahad to Diyus.”
24 Na pagkali-us on to sinugù ni Juan, nighutoy si Jesus
to pagpanoysoy to ka-otawan bahin to katondanan ni
Juan. Nig-ikagi kandin to “Nokoy to naduguk now diyà to
kahanongan no banwa natodu-on. Nokoy to pig-ahà now

du-on, dow kandà puli mgo kugun no ogkabaguyun no
ogsabodon to kamag? Dì konà man.
25 Dow pig-ahà now to otow no nangabò to mahal? Dì
konà man, su to otow no ogpangabò to mahal aw wadà
ogboongon dan, og-ugpà diyà to ugpa-anan to datù, konà
og-ugpà diyà to kahanongan.
26 Nokoy to pigduguk now du-on. Nokoy to napugut-
pugutan no naliyagan now no nasoodan now. Dow nig-ahà
kow bali to maglilikwaday to Diyus? Maglilikwaday man
iyan, dì konà no maglilikwaday dà puli,
27 su so-idi to nasulat on bahin ki Juan no pig-iling
to 'Na ahà kad on, su ogpa-unahan ku ikow to kanak
maglilikwaday su ogpahina-aton kud on kandin to igbayà
nu.'
28 Na ognangonan ku iyu to dini to babow to pasak, wadà
otow no oglabow pad ki Juan to katondanan. Mangkuwan
to mahudi no adow, to kinasagkopan diyà to pigsakupan
to Diyus, ogkalabawan pad man si Juan su ogka-usab to
pigsakupan."

29 Na to mgo ka-otawan puli aw mgo magsusukut to buhis
no pigpambonyagan ni Juan, no pagkadinog dan to ingka-
ikagi ni Jesus bahin to katondanan ni Juan, nangkaliyag su
namakamatu-ud on kandan to katuwadongan to Diyus su
pigtuman dan to pagbo-ot din no pagpabonyag dan on ki
Juan.
30 Dì to mgo mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo Parisiyu
no matagon-tagonon gayod to kandan katahanan, wadà
kandan kaliyag su puli dan on piglingawan to pagbo-ot to
Diyus bahin kandan su wadà pabonyag kandan ki Juan.

31 Na og-uli-on tad to pagpanoysoy ni Jesus bahin ki Juan
aw mgo otow no pigpangudlinan din. Nig-ikagi kandin
to "Nokoy to ogka-angodan to mgo otow kunto-on no
kadongan ta.
32 Iyan ogka-angodan dan to mgo batà no nangkahimun
diyà to dadaga-anan no ogpamansunud-sunud to
pagsauhan no oghinulindogay to 'Nokoy man no wadà
kow sayow no kanami, niglisag koy man iyu.' Mgo
kadongan ta gayod, iyan ogka-angodan dan to mgo batà
no ogpamansunud-sunud to ogpaman-oog to namatoy no
og-iling to 'Nokoy man no wadà kow baos to pagdaugmatoy
noy su kanami, pigdaugmatayan noy on man iyu.' Kan
mgo batà, wadà ingkangkaliyag dan. Na iyu gayod, iyan
ogka-angodan now kan mgo batà to iyu no pagdawat aw
pagsabut now to pagpang-anad iyu.
33 Si Juan no Magbobonyagay, wadà pagba-ot kandin to

mgo pagko-onan aw mgo pag-inoman, aw puli now on
botang-botangi kandin no pigsoodan kun to busow.
34 Dì kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpagba-ot
a, dì pighimu a now nasì no ma-omot no ogko-on aw
minahingow, aw ogdinuguk-duguk a to mgo magsusukut to
buhis aw duma no wadà tu-u to katahanan ta. Wadà iyan
ingkangkaliyag now.
35 Dì to ka-ugsoban to Diyus, ogkakilaa ta su pigpatuman
din dà to pagbo-ot din to nigsingkabugtì no mgo otow, agad
mapawpa-awayon ubag to og-ugpà aw matiduguk gayod no
otow."
36 Na si Simon no songo Parisiyu no matagon-tagonon to
kandan katahanan, pigbana-an din kandan si Jesus.
37 Na du-on sikan no lunsud moydu-on buyag no mado-ot.
No pagkadinog din to du-on si Jesus kan no baoy, niglambag
on kandin no nigdaa to lamita no nahimu no likat to batu no
maputì no natagu-an to hihinaki no ighidhid no pahomut.
38 No pagdatong din, nakita-an din kandan no naman-
luhud no namango-on su tahan dan. Kandin, nigduguk
aw luhud diyà dapit to talikudan ni Jesus aw nig-sinogow
kandin aw dukduki din to kobong ni Jesus no awos tagdu-
an to luhà. Pinahidan to bubuu din to kobong ni Jesus
aw puuga to pahomut to kobong ni Jesus aw hadoki din
to kobong.
39 Na pagkakita to Parisiyu no otow no nigbanà ki Jesus,
iniling din to sood to ginhawa din to "Ko lagsoban kandin
iyan to Diyus, nama-anan din on podon dow nokoy sikan no
buyaga no nigtudì kandin su sikan, mado-ot man no buyag."
40 Dì nama-anan dà ni Jesus dow nokoy to domdom ni
Simon aw ikagihi din to "Simon, moydu-on ig-ikagi ku
ikow." Nakatabak si Simon to "Na, nokoy Sir."
41 Kagi ni Jesus to "Na moydu-on otow no nigpaboos to
sapì din diyà to daduwa no ka-otow. To sobu-uk, nigboos to
lima no gatus, to sobu-uk, kalim-an dà.
42 Dì wadà dan bayadi. Dì napasaylu dà man. Na, ando-
i dapit to dakoo to pagkalogon diyà to otow no nigpaboos
kandan to sapì, sikan ma-aslag dow kan ma-intok."
43 Nakatabak si Simon to "Sikan sobu-uk buwa no dakoo
to napudut dì napasaylu din dà." Kagi ni Jesus to "Hustu to
tabak nu."
44 Dayun niglingì si Jesus sikan buyag diyà to talikudan
din no tinakin pig-ikagihan din si Simon to "Lagi, ahà kad
man so-idi buyag no nigluhud dini to talikudan ku. Ikow,
pigpaponhik a nu to baoy nu dì wadà a nu hugasi to kobong
ku agad-agad to katahanan ta ko moydu-on pigpaponhik ta
no bisita, oghugasan to kobong. Dì kandin, pighugasan a

din to luhà din aw pahidi din dà to bubuu to kobong ku no
pigpatagdu-an to luhà.
45 Ikow, wadà a nu pangamustaha to hadok. Dì kandin,
likat on to pagdatong ku, pighinadokan din to kobong ku.
46 Ikow, wadà nu hinakihi to uu ku. Dì kandin, pigpuug
din to kobong ku to pahomut.
47 Kaling man, ognangonan ku ikow to agaw dakoo to
paglogon din kanak su napasaylu dà to saà din, agad mahan-
ing. Dì to otow no ma-intok dà to napasaylu, ma-intok dà
gayod to paglogon din kanak."
48 Na pig-ikagihan ni Jesus to buyag to "Na, napongahan
on to pagpasaylu to saà nu."
49 Na to mgo dongan din no nigko-on, namaka-inusipay
to "Intawa man buwa so-idi no otow no oglangub man
ogpasaylu to saà to otow."
50 Dì pig-ikagihan ni Jesus to buyag to "Nalipwasan kad on
to saà nu su nigtu-u ka man lagboy kanak. Na, madumahan
kad to kalinaw no og-ulì diyà ikow."

8

1 Pagkaugoy-lugoy, si Jesus aw sikan sampuù tag duwa no
pangabaga din, namanlibod-libod kandan to kalunsudan to
Galiliya aw mgo kasityuhan no namanoysoy kandan to ka-
otawan to Madoyow no Tutuwanon bahin to pagsakup to
Diyus.
2 Nadumahan kandin to mgo buyag no pigpanggawangan
din to busow aw sakit. Kandan si Maria no taga-Magdala
no pigpanggawangan din on to pitu no busow,
3 aw si Juana no asawa ni Kusa no pighimu ni Harì Hirudis
no magbobo-ot to mgo sood to baoy din, aw si Susana, aw
mahan-ing pad no duma no mgo buyag no nig-alagà ki Jesus
aw mgo pangabaga din to tu-un dan no sapì.
4 Na nahimunan kandin to mgo otow no namanlikat to
mgo kalunsudan. Pagkahimun dan, nigpang-anad si Jesus
no impabayà to pananglitan.
5 Nig-iling kandin to "Na, ogtutuwanan kow to otow
no nig-odok to humoy. Pagsawod din, moydu-on binhì
no nigdo-og diyà to daan no nagi-okan to mgo otow.
Nigpatipadpad to manuk-manuk aw pantubug-tubuga.
6 Moydu-on binhì gayod no nigdo-og diyà to pasak no
batuhon. Nigtulin dà kan niggitì diyà to batuhon dì oglanos
dà man su wadà ogkaduhugan to dalid.
7 Moydu-on binhi no nigdo-og diyà to pasak no dalidon no
kan dalid, dugihon. Nigkadodongan kan dugi aw kan tanom
no hantod to piglinop on to tanom aw lahag su nasakbut
man.

8 Moydu-on binhi no nigdo-og diyà to madoyow no pasak
aw sikan no binhì, nig-abut to madoyow no niggatus.”
No nigpang-anad si Jesus nig-iling to “Na, agad intawa no
nakadinog, pangindaagan to kalitukan to mgo pananglitan
ku.”
9 Na to mgo sakup ni Jesus, nig-usip kandan dow nokoy
to kalitukan to pig-ikagi din no pananglitan.
10 Nig-ikagi kandin to “Ogpapanaysayan kow to Diyus
kanak bahin to pagsakup din. Dì duma no mgo otow
no wadà labot to pagsakup to Diyus no nabigtoan on,
igpananglitan ku awos kandan, agad mang-ahà-ahà, dì
wadà ogkakita-an dan. Agad duminog kandan, dì konà
ogpakadaag.
11 “Na so-idi to kalitukan to pananglitan ku. Tugdow, to
binhì no in-odok, iyan ogka-angodan to kagi to Diyus.
12 To daan no nado-ogan to binhì, iyan ogka-angodan to
mgo otow no ogdinog to kagi to Diyus. Dì ogdatong si
Satanas aw sakmita din dà to kagi to Diyus du-on to gin-
hawahan dan awos konà ogpakatu-u aw konà ogkalipwasan
kandan.
13 To batuhon no pasak no nado-ogan to binhì, iyan ogka-
angodan to otow no ogkaliyag to ogpaminog to kagi to Diyus
aw dawata. Dì wadà lagboy makaduhug to dalid su wadà
man lagboy pasooda to ginhawahan dan to kagi to Diyus.
Ko og-abut on to kalisod, og-oyowan dan on to pagtu-u.
14 Na to pasak no moy mgo dalid no dugihon no nado-ogan
to binhì, iyan na-angodan to otow no ogpaminog to kagi to
Diyus. Dì no og-ugpà kandan no oglinopon to kalisod aw
pagkaliyag to kadatù aw ogminaliyag puli, konà ogkaduyhat
to bogas.
15 Dì to pasak no madoyow no nado-ogan to binhì,
iyan na-angodan to mgo otow no ogpaminog to kagi to
Diyus aw tagoni lagboy no matino-od kandan no wadà
ogkasukinoban dan no saà no konà dan ogbungku-an to
pagtu-u di og-abut nasì to dakoo no bogas.”
16 Na impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling to “Ko
ogpadokotan ta to ilawan, dow ogsangkuban ta to lata, dow
konà. Dow igbotang ta du-on to saom to ingkudanan, dow
konà. Diyà ta iyan igbotang to kabakna-an su awos matang-
awan to nasood du-on.
17 Tibò to mahobong kunto-on, ogka-ukasan to mahudi
no adow, aw to innangon to pagtongopan, ogkatagahan, su
ogkapayagan dà su tibò man, ogkatang-awan.
18 Na ogpaminog kow lagboy su to otow no moydu-on
pagtu-u, ogdugangan nasì to nama-anan din. Dì to otow

no wadà pagtu-u dì nigsa-om to pig-moydu-on din on,
ogpudutan pad nasì kandin.”
19 Na ta-un nigpang-anad si Jesus to ka-otawan, nigdatong
to inoy din aw mgo su-un din. Dì wadà dan katutuwi si Jesus
su mahan-ing no mgo otow no nadasok.
20 Moydu-on nignangon ki Jesus no nig-iling to “Inoy nu
aw su-un nu, namandatong dì diyà pad kandan to labas.
Ogpagkita kandan podon ikow.”
21 Dì naka-ikagi si Jesus to “To otow no ogpaminog to kagi
to Diyus aw tumana din, sikan on to angay inoy ku aw su-un
ku.”
22 Na songo adow mandà namanluwan kandan si Jesus to
bautu aw ikagi kandin to “Ogtalipag kid to dagat.” Dayun
namanlikat kandan.
23 No paglayag dan, nalipodong si Jesus. Na pig-abut
to sakayan to kamag no mabogbog no nigkumus du-on to
sakayan. Magabubungan to baod no ogkalukut-lukut aw
katinagu-i to sakayan no kandan, kamuwahanan dan on
podon sikan.
24 Pigpukow si Jesus to mgo sakup din aw ikagihi to
“Sir, kamuwahanan tad on so-idi no nig-abut ita.” Du-on
nakagimata si Jesus aw sapadi din to kamag aw baod no
ogkalukut-lukut no magabubungan. Dayun nighagtong to
kamag aw ampan pad pangidù-kidù to dagat.
25 Na du-on naka-ikagi si Jesus to “Wadà kow na-an salig
to Diyus no nigbantoy iyu.” Naboong-boong kandan aw
kahadok aw ka-inusipay kandan to “Intawa buwa so-idi no
otow su ko ogsugu-an din to kamag aw dagat, ogpakatuman
dà.”
26 Na dayun nigdatong kandan si Jesus diyà dihipag to
dagat no banwa no pighingadanan to Gidasa no diyà longod
to Galiliya.
27 Kandan si Jesus no paghaw-as dan to pigsakayan dan
no bautu, pigsungun kandan to songo taga-lunsud dà no
pigsoodan to mahan-ing no mgo busow. No naugoy on to
pagwawadà to kabò aw wadà baoy no pigtingonan din to
pag-ugpà. Dì diyà dà kanunoy og-ugpà to lobonganan.
28 Pagkita din ki Jesus, nigpangiyak aw tinakin to
nakaluhud diyà to atubangan ni Jesus aw sa-og to “Wadà
labot nu kanak, Jesus no Anak to Diyus no Kinalabawan
no Katuusan. Ogpangamuyù a ikow to konà a nu ogpaha-
datan.”
29 Su pigsugù on ni Jesus to busow to ogpagawangon du-
on sikan otow. Na ko ogsoodan kandin to busow, kanunoy
ogbantayan kandin to duma aw hikoti kandin to sangkalì

aw bakusa. Dì kanunoy dà ogkangkabingà to sangkalì aw
papa-andiya-a kandin to busow to kahanongan no banwa.
30 Na nig-usip si Jesus to “Intawa to ngadan nu.” Nigtabak
kandin to “Si Minaan to kanak ngadan,” su mahan-ing no
busow no nigsood sikan no otow.
31 Nigpangamuyù kan mgo busow to konà ogpagawangon
kandan du-on to kandan banwa aw konà ogpa-andiya-on
ni Jesus to banwa no kastiguhanan to saà no kadaoman no
wadà kinotoban.
32 Na moydu-on panon to babuy no namandungaa diyà to
augan aw pangamuyù to mgo busow to ogpasoodon podon
kandan nasì du-on to ginhawahan to mgo babuy. Dayun
pigtugutan ni Jesus.
33 Dayun nakagawang to mgo busow aw pamansood
diyà to ginhawahan to babuy. Namanlaguy tibò to mgo
babuy diyà to augan aw pamanpatidaplus diyà to dagat aw
kangkaonod tibò to mgo babuy.
34 Pagkita to nigbantoy to babuy to nadoogan kan otow,
namanlaguy kandan gayod aw inawnangonon dan diyà to
lunsud dan aw mgo kahilitan.
35 Dayun naman-andu-on to mgo ka-otawan no awos
ogpangintaga dow nokoy lagboy iyan to napugutan du-on.
Pagdatong dan du-on ki Jesus, nakita-an dan kan otow
no pigpanggawangan ni Jesus to busow no puli on nig-
ingkud du-on to longod to kobong ni Jesus aw nangabò
on kandin aw nabatuk on to domdom din. Nangkaboong-
boong kandan tibò.
36 To mgo otow no namakakita to napugutan, impannaw-
nangonon dan to ka-otawan bahin kan otow no pigpan-
soodan to busow dì pigpanggawangan on aw ka-uli-i.
37 Dì to mgo taga-Gidasa, nangamuyù kandan diyà ki Jesus
to ogpagawangon kandin du-on to banwa dan su inabut on
tibò kandan to mgo hadok. Kaling man kandan si Jesus,
namanluwan diyà to bautu awos og-ulì diyà to kandan no
banwa.
38 Na to otow no nagawangan to busow, nigduma podon
ki Jesus, dì wadà katuguti ni Jesus. Pig-ikagihan kandin ni
Jesus to
39 “Ulì kad nasì diyà to banwa nu aw tutuwani to
mgo kadumahan nu to pigbuligan kad on to Diyus.” Na
nighipanow on sikan otow aw pannangoni din to mgo otow
no taga-lunsud to pigbuligan kandin ni Jesus.
40 Na nig-ulì on kandan si Jesus no nigtalipag to dagat.
Pagdatong dan, madoyow to pagdawat mandà kandan to
ka-otawan su pigtagadan dan kandan.

41 Na nigduguk to otow no punu-an to simbahan no iyan
ngadan din si Hairu. Nigluhud kandin diyà to atubangan ni
Jesus aw pangamuyu-a din to ogpadumahon din
42 su ogpatambaan din to batà din no buyag no songobu-
ukon no mgo sampuù pad tag duwa to idad su ogpaka-
matayon on kandin.

Na nigduma si Jesus no pigdumahan gayod to kahan-
ingan no nadasok si Jesus.
43 Nasunduwan kandin to buyag no moydu-on sakit no
kanunoy piglabasan to langosa to sampuù on tag duwa no
tu-ig to pagkadawdaa din. Agad piggastu din on to mgo
igkabuhì din to pagpa-aput to magtatambaay, dì konà ogka-
uli-an.
44 Nigtudì kandin to sagyad to kabò ni Jesus. No makatudì
kandin to kabò ni Jesus, dayun nigtigpok on to paglangosa.
45 Naka-ikagi si Jesus to "Eè, intawa to nigtudì to kabò
ku." Dì wadà naka-abin. Naka-ikagi si Pedro to "Sir, mano
natalibongbongan ka man to kahan-ingan aw hidasok-
dasok kid, nokoy man no og-usip ka pad to intawa to nigtudì
ikow."
46 Dì nakatabak si Jesus to "Konà, dì moydu-on nigtudì
iyan su nigbatì a to piglogwa-an a to kabogbogan."
47 Pagsabut to buyag to konà kandin ogpakalidung,
nigduguk no pinidpid aw makaluhud diyà to atubangan ni
Jesus aw maka-abin diyà to atubangan to kahan-ingan dow
nokoy to ingkatudì din ki Jesus aw pagka-uli-i din.
48 Nig-ikagi si Jesus to "Laginà, na-uli-an kad on su nigsalig
ka man kanak. Konà ka ogkapook-pook. Ulì kad diyà to
ikow no madumahan ka to ka-at no og-ulì."

49 Na og-uli-on tad to tutuwanon to otow no nigdaa to
kahimunan to simbahan no si Hairu. No ta-un pad nig-i-
ikagi si Jesus diyà kan no buyag no na-uli-an on, nigdatong
to otow no niglikat to baoy ni Hairu no nignangon to
"Nabigtawan on to batà. Nokoy man no ogpadumahon pad
si Sir."
50 Dì nakadinog dà si Jesus to nawnangonon aw ikagi to
"Konà ka ogkapook-pook. Dì isalig nasì to ogkabuligan ka,
su ogka-uli-an dà man kandin."
51 Pagkasood dan on to baoy ni Hairu, iyan dà pigtugutan
ni Jesus to ogpasoodon diyà to sinabong no pigkotangan to
batà si Pedro aw si Juan aw si Santiago aw sikan ginikanan
to batà.
52 Namansinogow tibò to kahan-ingan su nig-oog man. Dì
nig-ikagi si Jesus to "Konà kow ogsinogow su wadà man
kamatoy. Puli nalipodong."

53 Dì pigngisihan kandin to kahan-ingan su nama-anan
dan man no kan batà, tùtu-u on iyan no namatoy.
54 Dayun pigdawat ni Jesus to boad to batà aw ikagi to
“Igì, bangun kad.”
55 Nakapa-ulì dà to umagad din aw makabangun dayun.
Pigpabogayan ni Jesus to batà to ko-onon.
56 Nangkaboong-boong on to amoy aw inoy to batà. Dì
binahog din to konà igpanawnangonon to napugut-pugutan.

9

1 Na pigpaduguk ni Jesus to mgo pangabaga din no
sampuù tag duwa aw himuha din kandan no tumutubus
din aw pamalogobi din to pagbogoy to kabogbogan to
ogpakagawang to mgo sakit aw busow.
2 Pigpamalibod-libod din kandan to mgo kalunsudan no
awos ogpamakapasabut to ka-otawan bahin to pagsakup to
Diyus aw ogpamaka-ulì kandan to nangkasakit.
3 Nig-ikagi si Jesus to “Ko oghipanow kow on, wadà
ogdaahon now agad agos, dow balutan, ko-onon, sapì aw
ilisan now.
4 Agad ando-i no baoy no og-agpotan now, pakamonang
kow dà du-on hantod to oghipanow kow du-on kan no
lunsud. Konà kow oghinalin to agpotan now.
5 Ko konà ogdawat iyu, labayi now on sikan no lunsud
aw padpada now to abug no ogdokot to kobong now no
pagpakilaa now to kandan, wadà labot now.”
6 Na namanlikat on to mgo pangabaga ni Jesus aw
pamanlibod-libod to kalunsudan, aw agad ando-i nig-
pasabut to ka-otawan to Madoyow no Tutuwanon aw
mamakadoyow kandan to mgo nangkasakit.
7 Na si Harì Hirudis, no pagkadinog din to nawnangonon
bahin to napugut-pugutan, napook-pook to kandin domdom
aw kobaha su moydu-on mgo otow no nakanangon to si
Juan no Magbobonyagay no pigpahimatayan din natodu-on,
pigbuhoy on.
8 Moydu-on gayod nakanangon to si Elias no maglilikwa-
day natodu-on to Diyus, pigbuhoy on aw logwà on. Moydu-
on gayod nakanangon no kandin to duma no maglilikwaday
to Diyus natodu-on no pigbuhoy on.
9 Dì si Harì Hirudis, naka-ikagi to “Si Juan, pigpatampodan
kud on to li-og natodu-on. Dì intawa buwa sikan no nadino-
gan ku no otow no nigpanghimu to mgo kaboonganan.”
Ogpagkita-an din podon si Jesus.
10 Na og-uli-on tad to tutuwanon bahin to mgo tumutubus
ni Jesus. Namang-ulì on kandan aw ipanutuwanon dan
diyà ki Jesus tibò to pigpanghimu dan. Dayun nigpaduma

si Jesus to mgo pangabaga din aw pagsuwoy on kandan to
ka-otawan aw diyad on padoog to Bitsayda.
11 Pagkama-an to ka-otawan to si Jesus, diyad on to
kahanongan no banwa, piglupug dan dà. Pag-abut dan,
pigdawat ni Jesus kandan to madoyow aw usaba din pang-
anada kandan bahin to pagsakup to Diyus aw kangkadoyow
to tibò no nangkasakit.
12 Na pagkahapun, namanduguk kan sampuù tag duwa no
pangabaga din aw ikagi to "Sir, su kahanongan man kani no
banwa, pahipanawad so-idi mgo otow diyà to kalunsudan
aw diyà to kasityuhan awos ogpudut to ogkako-on dan aw
awos makapanganap to ogkangkahibatan dan."
13 Dì nig-ikagi si Jesus to "Iyu on to ogbogoy to ogkako-on
dan." Naka-ikagi kandan to "Ko konà koy nu ogpabolihon
to igkalitos no igkapako-on so-idi no ka-otawan tibò, konà
noy no ogkapako-on kandan, su lima dà no bu-uk to paan
aw daduwa dà no bu-uk to isdà to moydu-on. Dì konà no
litos to igkapako-on so-idi no kahan-ingan."
14 Su to pagbilang to lukos, moydu-on mgo lima no
maan no wadà bilanga to kabuyagan aw kabata-an. Dì
du-on naka-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din to
"Ogpama-ingkudon ta to ka-otawan no ogpabahin-bahinon
to tagkalim-an kada songo bahin."
15 Dayun namang-ingkud tibò.
16 Pigdawat ni Jesus to lima no bu-uk no paan aw daduwa
no bu-uk no isdà aw tinakin langhag diyà to langit aw
pasalamat kandin. Pigpikas-pikas din aw ipamaduhuu din
to mgo pangabaga diyà to ka-otawan.
17 Namango-on tibò kandan aw kangkahantoy aw puli dan
binungku-an to pagko-on. Na to nangkasamà, intagù dan
diyà to sampuù tag duwa no ka-bangkow.
18 Na kandan aw si Jesus, nigpawpa-awoy no kandin, nig-
ampù to Diyus. Dayun nig-usip si Jesus to mgo pangabaga
din to "Agad-agad to atoman to mgo ka-otawan, intawa a."
19 Nakatabak kandan to "Moydu-on naka-ikagi to si Juan
ka no Magbobonyagay. Moydu-on gayod naka-ikagi to si
Elias ka. Moydu-on naka-ikagi to ikow, lagsoban ka to Diyus
natodu-on no pigbuhoy on."
20 Kagi ni Jesus to "Na iyu gayod, agad-agad to atoman
now, intawa a man." Nakatabak si Pedro to "Ikow, Kristu
ka no imbotang ka to Diyus no Imananan to Ka-otawan."
21 Dì pigbahog ni Jesus to wadà ognangonan to kandin
iyan to Imananan to Ka-otawan,
22 su kagi din to "Kanak no Tumutubus to Ka-otawan,
monang ad ogkamatu-ud no Imananan to Ka-otawan ko

mahan-ing pad no kalisodan no ogkabaya-an ku aw supaka
a to mgo punu-an tibò to tinu-uhan ta aw makabayà a to
kamatayon aw ogbuhayon a dà to tatou no adow.”

23 Na piglapuwaas ni Jesus no pag-ikagi kandan no nig-
iling to “Na to agad intawa no ogpasakup dini kanak, ogka-
oyowan din to kandin katahani aw adow-adow ogti-ang to
kinurus din no litukan to iglingow din to kandin no natagon
no maogon lagboy.
24 Agad intawa no ogkawada-an to kandin kinabuhì dini
to babow ugpat kanak, ogkamoydu-onan dà nasì kandin to
mahudi no adow. Dì agad intawa, ko ogpakatagonan din to
kinabuhì din dini to kalibutan, ogkawada-an dà nasì kandin
to mahudi no adow.
25 Agad kunto-on madatù ki tibò dini to kalibutan, dì wadà
puus ta ko ita, konà ogbuhayon to mahudi no adow aw
tuusa.
26 To otow no konà ogmatu-ud to pagpasakup din dini
kanak aw uyuni to kagi ku, kandin, konà ku ogkamatu-ud
gayod no sakup ku ko dumatong a no Tumutubus to Ka-
otawan no ogkadumahan to mgo katuusan noy aw Amoy
ku aw mgo diwata din.
27 Dì ognangonan ku iyu to kunto-on moydu-on mgo otow
kani no monang on ogkamatoy ko ogkasakpanan pad to
pagsakup to Diyus.”

28 Na pagka-abuti to wau no adow, niggomow si Jesus
to untud su og-ampù to Diyus aw putlunga din padumaha
kandan si Pedro aw si Juan aw si Santiago.
29 No pag-ampù ni Jesus, na-usab on to lawlanguhan din
aw putì lagboy to kabò din aw silawa to mgo pangabaga din
to pag-ahà dan.
30 Aw nakalogwà du-on kandan to daduwa no katuusan
on no maglilikwaday to Diyus natodu-on no si Moises aw si
Elias aw pagbaaw kandan du-on ki Jesus
31 bahin to pagkali-us din dini to pasak no pagkamatoy
din no igpatuman to Diyus kandin diyà to Hirusalim.
32 Agad lagboy kandan si Pedro ogkalipodong podon, dì
wadà dan tuguti to paglipodong aw iyan on nakita-an dan
to kaboonganan ni Jesus aw sikan daduwa no ka-otow no
nigsakindog du-on to dani din.
33 No imomo-ot oghipanow kan daduwa no katuusan,
naka-iling si Pedro diyà ki Jesus to “Sir, madoyow su kani
koy man. Dow pahimuhon koy nu to tatou no pinayag no
oglogoban kow aw si Moises aw si Elias aw ikow.” Sikan,
puli na-ikagi ni Pedro su kinoba man kandin aw konà no
matuwadong to nalitukan.

34 No malituk to kagi din, nasaungan kandan tibò to
gabun. Nangkahadok kandan no tatou no pagkalatok dan
to gabun.
35 Nakadinog kandan to kagi no nakapu-un du-on to
gabun no na-iling to “So-idi to Anak ku no pigpilì kud
no ogpatumanon ku to pagbo-ot ku. Ogpaminogan now
kandin.”
36 Pagkatapus to pag-ikagi to Diyus, pigboong dan kan
daduwa no ka-otow no katuusan. Iyan nandà nabitas
no nakita-an dan si Jesus. Kan tatou no pangabaga din,
namanpahonok kandan kandà no timpu su wadà otow no
pignangonan dan to nakita-an dan du-on.

37 Na to sunù no adow nigpamatugpù on kandan aw si
Jesus aw kasungun kandan to kahan-ingan to mgo otow.
38 Moydu-on songo otow no nasakitan to batà din, aw
tinawag din si Jesus to ma-agbot no pagtawag. Nig-ikagi
kandin to “Sir, ogpangamuyù a ikow no awos nu og-aha-on
to batà ku no sobu-ukon ubag
39 su lagboy pigsoodan kandin to busow aw tinakin
ogpakangangang aw ogpakapangagkag aw ogbubukà to
bàbà. Pigpasakitan kandin to busow aw malisod no og-
alison.
40 Na pigpangamuyu-an ku to mgo pangabaga nu ganina
to ogpagawangan ku podon, dì konà dan ogka-amuhan.”
41 Nig-ikagi si Jesus to “Iyu no kadongan ku no bugtì to
ginhawahan, naugoy on to pagpang-anad ku iyu dì wadà
kow tu-u lagboy. Amonuhon ku buwa iyu no wadà tu-u.
Daaha dini kanak to batà nu.”
42 No pagdaa to batà diyà ki Jesus, pigsigi inlinapdos to
busow no ogpakapangagkag. Dì pigsapadan dayun ni Jesus
to busow aw makagawang du-on to busow aw ka-uli-id to
batà. In-ulì ni Jesus to batà diyà to amoy din no na-uli-an
on to sakit no abuy.
43 To kahan-ingan, nangkaboong-boongan dan tibò to
kabogbogan to Diyus.

Dì no naboong-boongan pad to ka-otawan to nahimu ni
Jesus, nig-ikagi kandin diyà to mgo pangabaga din to
44 “Iyu, konà now oglingawan to nanangon kud on iyu.
Kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogdaahon a pad diyà
to mgo otow no mgo bugtì.”
45 Dì wadà man makasabut kandan to innangon ni
Jesus su mahobong man to kalitukan no awos konà dan
masabutan. Wadà gayod langub to mgo pangabaga to og-
usip ki Jesus bahin to kalitukan to innangon din kandan no
wadà dan kasabuti.

46 Na to mgo pangabaga ni Jesus, nig-a-asuy-asuy kandan
dow intawa dapit to oglabow kandan.
47 Dì pagkama-an ni Jesus dow nokoy to pigdomdom
dan, pigdawat din to batà no ogpagoadan din kandan aw
padaniha din kan batà.
48 Nig-ikagi kandin to “Na ko ogdawaton now so-idi no
batà su nasakup kud, iyan ogka-angodan to ogdawat kanak.
To ogdawat kanak, angod dà ogkadawat now gayod to
nigpa-andini kanak. To kinasagkopan dini iyu, sikan iyan
nasì to oglabow.”

49 Dì naka-ikagi si Juan to “Ho-o Sir, dì moydu-on nakita-
an noy no otow no niggawang to busow diyà to otow no
iyan piggamit din to ikow no ngadan. Dì pigsapadan noy su
wadà man makalabot to ita no sinakupan.”
50 Nig-iling si Jesus to “Konà now ogsapadan kandin, su
ko konà ogbalatak kandin ita, ogduma sikan ita.”

51 Na no madaas on to adow no pagbayow to Diyus ki Jesus
diyà to langit, pigpa-awosan din no ogka-andiya-an din pad
to Hirusalim no ogkamuwahan din on no banwa.
52 To domdom din, oghapitan din pad podon diyà to
lunsud no nasakup to Samariya. Kaling man pigpa-una din
to pigpalikwad din awos ogpahina-aton kandan.
53 Dì wadà dan kaliyagi no mgo taga-Samariya to ogka-
hapitan pad kandan ni Jesus su diyà man to Hirusalim to
ogtu-udan dan no kamatu-udan no lunsud to mgo Hudiyu.
Aw to mgo Hudiyu no mgo otow, pigsawoy dan to mgo taga-
Samariya. Kaling man nigbaos kandan to konà ogpahapiton
kandan aw si Jesus du-on.
54 Dì pagkama-an ni Santiago aw ni Juan to konà ogpa-
hapiton kandan to mgo taga-Samariya, namaka-ikagi on to
“Sir, dow ogsugu-on koy nu to ogka-ubus kandan to logdog
no oglikat to langit?”
55 Dì nalingì ni Jesus aw sapadi din kandan.
56 Kaling man namakalaboy kandan aw si Jesus aw andiyà
to bùgtì no lunsud.

57 Na no diyà pad kandan to pangindanan tigpoak
moydu-on naka-ikagi no puli kandin nakaduma sikan no
paghipanow ni Jesus no nig-iling to “Agad ando-i ka
dumoog, ogsigi ad ogduma ikow.”
58 Naka-iling si Jesus to “Agad manuk-manuk, moydu-on
dà bullug dan ugpa-anan no ogkahapunan aw to katuyù,
moydu-on dà bullug dan ugpa-anan no ogkalukuhan. Dì
kanak no Tumutubus to Ka-otawan, agad ando-i a to
makasigkon.”

59 Na pig-ikagihan ni Jesus diyà to sobu-uk to “Duma kad
kanak.” Dì nigtabak kandin to “Sir, tuguti a nu na-ay to
monang ad ogduma ikow ko mamatoy on to amoy ku. Ko
mamatoy on to amoy ku, kayan pana ogduma ad ikow.”
60 Dì nig-iling si Jesus to “To mgo duma nu no wadà tu-
u no puli on bunwanon, oghimuhon nu nasi kandan no
bunwanon nu to patoy now. Dì ikow, libod-libod ka to
kalunsudan aw pasabuta to ka-otawan bahin to pagsakup
to Diyus.”
61 Na kagi to duma to “Ogduma a ikow Sir. Dì monang ad
oglikat ko ogba-id a pad to kadumahan ku.”
62 Naka-ikagi si Jesus to “To otow no ogdadadu dì oglingì-
lingì on, konad no sakuponon to Diyus.”

10

1 Na pigpilì ni Jesus to duma no mgo otow no kapitu-
an aw tinagdaduwaha to pigpinpin su ogpa-unahon din su
igpahina-at din kandan to mgo lunsud aw mgo banwa no
imomo-ot din ogdatongan.
2 Na impananglitan din kandan no nig-iling to “Dakoo on
to anihonon no nig-abut, dì to mgo otow no ogpaka-ani, ma-
intok dà. Ogpangamuyù kow to tagtu-un to humayan to
ogpadugangan pad to mag-a-ani no ogpatabangon iyu diyà
to anihonon.
3 Ogpatubuson ku iyu to mgo otow no bugtì to mgo
ginhawa su iyan ogka-angodan now to buhì no nalibongan
to mamang.
4 Wadà ogdaahon now no kamuyut aw balutan aw
sapatus. Konà kow ogsigkon to ogpagbaaw to agad intawa
diyà to pangindanan su magagà to himuhonon now.
5 Agad ando-i no baoy no og-agpotan now, og-ikagihan
now pad to tagbaoy to ‘Mapanalanginan so-idi no baoy.’
6 Ko pagduma iyu to tagbaoy, ogdugangan now to
panalangin diyà kandin. Dì ko konà kandin, ogpapa-uli-on
now to panalangin now.
7 Konà kow oghinalin, bullug sobu-ukon dà to og-agpotan
now. Ogko-onon now aw inoma to agad nokoy no ighonat
su to mgo ogtalabahu, bayadanan kandan.
8 Agad ando-i to og-abutan now no banwa, ogko-onon now
to igkahonat iyu aw inoma now su iyu, ogbogayan kow man
podon to igkabuhì now.
9 Ogkangkadoyow now to nangkasakit du-on aw nangoni
now kandan to ‘Madani on kani iyu to pagsakup to Diyus.’
10 Dì ko umabut kow on to lunsud no konà kow dawaton,
diyà kow to hibaakan aw ipasabut to ka-otawan no og-
ilingon now to

11 ‘Agad abug no nigdokot to kobong noy, ogpadpadon noy
on no pagpakilaa to wadà koy now dawata aw to kanami no
impang-anad. Dì ogtagahon noy iyu to madani on podon
kani iyu to pagsakup to Diyus.’
12 Na ognangonan ku iyu to sikan nadoogan to Suduma no
lunsud natodu-on no na-ubus to logdog, kakampà dà. Dì to
ogkadoogan to tibò no taga-lunsud no og-oyow iyu, malisod
pad kandan iyan to mahudi on no adow.
13 “Na iyu no taga-Kurasin, aboy kow. Aw iyu gayod no
taga-Bitsayda, aboy kow, su mabogbog to kaboonganan no
pighimu ku diyà iyu dì wadà now tu-uhi aw wadà now
oyowi to paghimu now no mado-ot aw sosoo. Dì to mgo
taga-Tiru aw mgo taga-Sidun natodu-on no dakoo to saà,
nasosoan dan podon aw oyowi dan podon ko nakita-an dan
podon to kaboonganan angod to nakita-an now kunto-on
aw ogpangabò dà kandan podon to hanuut no ta-indanan
to pagkasosoo dan to saà aw budbudi dan to abu to uu dan.
14 Kaling man to mahudi no adow no pagbo-ot on to Diyus
to mgo otow, malisod kow pad iyan aw konà now iyan
ogkatuwa-ay to igbaos iyu to saà now su dakoo to impatu-u
no nakita-an now, dì matuu wadà kow sosoo.
15 Iyu gayod no taga-Kapirna-um, agad nakalabow kow
diyà to langit, dì ogpaka-andiyà kow to hinibatan to pasak.”
16 Na natapusan ni Jesus to pagtugun din diyà kan kapitu-
an no ogpalibod-libodon no nig-ikagi kandin to “Na, to
ogpaminog iyu, sikan angay ogpaminog kanak, aw to og-
oyow iyu, og-oyow kanak aw og-oyow gayod to nigpa-andini
kanak.”
17 Na kan kapitu-an, pagkatuman dan to insugù ni Jesus
no pigpalibod-libod to mgo banwa, namang-ulì on kandan
diyà ki Jesus aw nignawnangonon kandan no namantu-
tukhaway aw ikagi to “Sir, agad mgo busow, ogpakatuman
man ko ogsugu-on noy ko oggamiton noy to ngadan nu, su
kanami, nahinang koy nu man no tumutubus diyà to ka-
otawan.”
18 Dì naka-ikagi si Jesus to “Ho-o iyan, aw nakita-an kud
on si Satanas no tagbayà ingkadogpak on no naka-angod to
kilat no nigkiblat aw kagawang on kandin diyà to langit.
19 Na og-indanan now so-idi no kagi ku iyu. Pigbogayan ku
iyu to kabogbogan to agad magi-okan now to ogpakalogot
dì konà kow oglogoton, aw ogpakababow kow to kablang
now, dì wadà oghalinan now.
20 Mangkuwan konà podon no sikan on to igkaliyag now
su ogpakada-og kow to mgo busow. So-idi dà to angayan
no tukhawanan now su nasulat on to ngadan now diyà to
listahanan diyà to langit.”

21 Na kandà no timpu si Jesus, pigpadaoyag kandin to
Ispiritu Santu aw iling kandin to “Amoy no Magbobo-ot to
langit aw pasak, ogpasalamat a ikow su pighobongan nu to
otow no madoyow to uu aw to nangkama-an no otow to
impasabut nu bahin to pagsakup nu. Dì pigpakita nu nasì
to mgo otow dà puli no wadà makatunga to ka-awangan su
sikan to ikow pagbo-ot, Amoy.
22-23 “Kanak, timbang a to Amoy ku, aw imbogoy din on
kanak tibò. Wadà duma no nigkilaa to Anak lagboy ko konà
no Amoy dà. Wadà duma no nigkilaa to Amoy lagboy ko
konà no Anak dà gayod aw to pigpilì din no ogpakilahon
din to Diyus no Amoy.”
24 Na nig-atubang si Jesus diyà kan mgo pangabaga din
aw pantongopi to kagi no pig-iling to “Ogkaliyag kow su iyu,
nakita-an now on to wadà kakita-i to mgo lagsoban to Diyus
aw mgo harì agad pigpakagutgut dan podon no awos og-
aha-on dì wadà dan sakpana. Nakadinog kow on gayod to
dinogonon no wadà dan kadinog, agad pigpakagutgut dan
podon no awos ogdinogon dì wadà dan gayod sakpana.”
25 Na moydu-on songo mag-a-anad to tinu-uhan to mgo
Hudiyu no nigpangukdayogan su og-antihan din podon
si Jesus. Nig-usip kandin to “Sir, amonu a buwa awos
madawat kud to kinabuhì no konad ogkawadà.”
26 Nakatabak si Jesus to “Nokoy to pagpanginsabut nu to
kasulatan bahin sikan no impangusip nu.”
27 Nigtabak to mag-a-anad to kasugu-an to “Ogkalogonan
now to Diyus no Magbobo-ot now to tibò no tu-un now no
domdom aw tibò no pikii now, ginhawa now, aw mgo doson
now tibò, aw oglogonan now to kapadihu now angod to
paglogon to lawa now.”
28 Nig-iling si Jesus to “Hustu iyan to pig-ikagi nu,
ogtumanon nu sikan no na-ikagi nu awos ogkabogayan ka
to kinabuhì no konad ogkawadà.”
29 Dì sikan mag-a-anad, wadà kaliyag ko mahimu to ka-
otawan to ing-usip din no wadà maka-igù. Kaling man
naka-ikagi kandin to “Tùtu-u to pig-ikagi nu, dì intawa
buwa lagboy to kapadihu ku.”
30 Na impananglitan ni Jesus to intabak din no iniling
din to “Songo otow no Hudiyu, niglikat to Hirusalim su
oghipanow diyà to Hidiku no lunsud. No diyà pad to
tongà-tongà to pangindanan, pigtulis kandin. Piglobasan
kandin to tulisan aw bunai. Dayun pig-oyowan kandin no
pakamatayon on podon.
31 Wadà dà kaugoy to pagkali-us to mgo tulisan, nakabayà
on to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Dì pagkita

din, nigpatitalipag to daan aw labayi din nasì kan otow no
nakahibat.
32 Pagkaugoy-lugoy nakasudsud mandà to nabaya-an to
songo pangabaga to mgo punu-an to tinu-uhan. No
padatong din diyà topad kan otow, nigpatitalipag kandin
aw labayi din mandà puli.
33 Pagkaugoy-lugoy nakasunù mandà nakabayà to songo
otow no nigsakoy to kabayù no taga-Samariya no puli
ogsawayon to mgo Hudiyu. Dì kandin, pagkita din du-on
to otow no Hudiyu no nakahibat du-on to daan, pigka-atan
din
34 aw andu-oni din. Pigtambaan din no piglamas to
mapodos du-on to mgo palì din aw pigpatagdu-an din to
lana aw bodboda din Davun pigpaluwan to taga-Samariya
kan otow no Hudiyu diyà to kabayù din aw daaha din diyà
to songo pa-abutanan aw alaga-i.

35 “Na to sunù no adow imbogoy din to sampuù tag lima
no sapì diyà kan tagtu-un to pa-abutanan aw ikagihi to
‘Ogpabantayan ku ikow to otow no napali-an. Ko sumubla
to ogkagastu din, ogbayadan ku dà ikow ko umulì a dini.’
36 Na sikan tatou no ka-otow no nakabayà du-on kan
nalisodan no otow no napali-an, intawa lagboy to tùtu-u
no kapadihu din.”
37 Nakatabak to mag-a-anad to “Sikan nigka-at kandin to
tùtu-u no kapadihu din.” Naka-ikagi si Jesus to “Na, sunuda
nu kandin.”

38 Na nigto-od si Jesus to panow din aw mgo sakup din
padoog diyà to Hirusalim. Dì nighapit pad kandin diyà to
Bitaniya no lunsud aw to nigpaponhik kandin to baoy, si
Marta.
39 Moydu-on hadi din no iyan ngadan si Maria aw iyan dà
talabahu din to ogpaminog to impang-anad ni Jesus.
40 Dì si Marta, nigsabaag pagpaminog din su mahan-ing
to dawatonon din. Naduguk din si Jesus aw ka-ikagihi
to “Wadà a nu buwa Sir ka-aha-i to sobu-ukon a no og-
alagà to bisita no puli a pigpabay-anan to hadi ku to kanak
dawatonon dini to baoy. Igaya kun kandin dini awos
matabangan a.”
41 Dì nigtabak si Jesus to “Marta, Marta, nokoy man
no napook-pook ka to mahan-ing to dawatonon nu aw
kasabaagan to pagpandagimon aw pagpang-alagà to mgo
bisita.
42 Dì sikan labow pad tibò, napilì on ni Maria no sikan,
ogpaminog kandin lagboy to impang-anad ku aw konà ku
ogsapadan kandin.”

11

1 Na songo adow nig-ampù si Jesus to Diyus. Pagkatapus
din pag-ampù, nig-ikagi to sobu-uk no sakup din to "Sir,
anada koy to pag-ampù to Diyus awos ma-amu koy, su si
Juan, pigpang-anad din man to kandin mgo sakup to pag-
ampù to Diyus."
2 Nig-ikagi si Jesus to "Ko og-ampù kow, og-angodon now
so-idi no paglituk no,

"Amoy, matahudan podon to ngadan nu su matuwadong
ka. Kunto-on umabut podon to pagsakup nu dini to
kalibutan.
3 " 'Bogayi koy nu podon kunto-on no adow to
kapookanan noy no ogkako-on noy.

4 " 'Ogpasayluhon koy nu to mgo saà noy su pigpasaylu
noy on to nakasaà dini kanami. Og-aha-on koy nu dow wadà
buwa dini kanami no igkahimu ni Satanas no pa-antihan.' "

5 Pagkatapus ni Jesus to pag-anad to mgo pangabaga din
to pag-ampù to Diyus, impananglitan din no pag-aboy din
to pagpang-anad. Kagi din to "Na ko pananglitan, oglatun
kid diyà to songo baoy ta to madaom on no kadukiloman
su moydu-on bisita ta no nakadatong no nighapit ita no
madiyù to pighipanawan din, aw wadà igkahonat ta kandin.
Ko umabut ki du-on
6 og-ikagi kid to 'Lagi, bayà datong to bisita noy no
nighapit diyà kanami no madiyù to pighipanawan din no
nasaklopan on kandin. Wadà Lagì igkahonat ku kandin.
Ogpangamuyù a dini ikow to igkahonat ku podon ko
mahimù.'
7 Sikan tagbaoy no diyà dà to sood to baoy din, ogtabak
to 'Aya kad ogsamuk kanak su natakopan on Lagi. Pigpa-
malipodong kud on to mgo batà ku. Konà a ogpakabangun
aw ogpakabogoy kunto-on no mataod on no kadukiloman.'
8 Na ognangonan ku iyu, agad konà ogbangun podon aw
bogayi ki din su sumbaoy ki din man, ogpakabangun dà aw
makabogoy ita to pigpangamuyù ta ko konà ta ogbungku-an
to ogbuyù.
9 Ognangonan ku iyu to ko ogpangamuyù kow on to Diyus,
ogbogayan kow man. Ko pumanganap kow, ogpakita-on
kow man. Ko ogsabi kow, ogpaponhikon kow.
10 Su to tibò ogpangamuyù, ogpakadawat. To ogpan-
ganap, ogpakakita. To ogsabi, ogkapaponhik.
11 Wadà amoy ko ogpangamuyu-an to isdà no iyan on
igbogoy to uwod diyà to batà din.
12 Ko ogpangamuyù to otoug, konà no iyan on igbogoy to
salipit-sipit.

13 Iyu, agad wadà pad ka-usab to ginhawa dì ogka-amu
kow on to pagbogoy to kadoyawan diyà to mgo batà now,
woynu pad man to Diyus no Amoy diyà to langit igbogoy din
iyu to Ispiritu Santu ko ogpangamuyù kow diyà kandin.”

14 Na songo adow niggawang si Jesus to busow no
makapapohà diyà to songo otow. Paggawang to busow,
ogpaka-ikagi on to matuwadong. Na nangkaboong-boong
to ka-otawan.
15 Dì moydu-on naka-ikagi to “Si Satanas no pighin-
gadanan gayod ki Bilsibul no tagtu-un to mgo busow, nabo-
gayan din sikan no otow to kabogbogan to ogpakagawang
to busow ko ogsood to otow.”
16 Na moydu-on gayod nigbogoy ki Jesus to pa-antihan
su ogpahimuhon podon kandin to kaboonganan no likat to
kabogbogan to Diyus no ogkita-on dan podon diyà to langit.
17 Dì tahan dà nama-anan ni Jesus to mgo domdom dan
aw ikagi kandin to “Na to sinakupan, ko ogkinablangay,
madaas dà to katapusan. To songo manwa, ko ogkinablan-
gay, madaas dà to katapusan.
18 Kandan aw si Satanas, ko ogkinablangay, madaas to
katapusan to kandin sinakupan. Na sikan pagpandomdom
now, konà no hustu su nig-ikagi kow to oggawang a to
busow likat to kabogbogan ni Satanas no pighingadanan
gayod ki Bilsibul.
19 Na, ko nadomdoman now to oggawang a to busow no
impabayà to kabogbogan no imbogoy to tagtu-un kandan no
si Bilsibul, intawa buwa to nigbogoy to kabogbogan to iyu no
mgo sakup no ogpakagawang to busow. Usipa now kandan
su mgo sakup now no ogpakagawang to busow, kandan to
igmatu-ud to nakasaà kow su pighimu a now no nigdawat
to kabogbogan likat ki Satanas no pighingadanan gayod ki
Bilsibul.
20 Dì ko Diyus to piglikatan to kanak kabogbogan to
ogpakagawang to mgo busow, sikan to igkapatu-u iyu to na-
abutan kow on to pagsakup din.

21 “Na ko pananglitan, mabuut to tagbaoy no natinguban
to panganiban aw bantayi to kandin ugpa-anan, wadà
ogkasalin no katinguban din.
22 Dì ko moydu-on duma no mabobogbog pad du-on kan
tagbaoy no ogpagbuwow aw kada-og kan tagbaoy, ogka-
pudutan dà iyan kandin to katinguban din no pigsaligan
din aw hinanduga to otow no nakapudut du-on kandin.

23 “Na to konà ogduma kanak, iyan ogkablang kanak nasì.
To otow no konà ogbulig kanak no ogpanghimun to nig-
abut, iyan nasì ogpangkanat to nahimun on no nig-abut.”

24 Na nig-aboy pad si Jesus to pagpasabut no nig-iling to
“Na ko pananglitan, ko ogpakagawang on to busow diyà
to pigsoodan din no otow, ogpakalahok on puli to busow
diyà to katahayan no banwa su ogpanganap to ogka-ugpa-
an din dì wadà ogka-abutan din. To tu-un din no domdom,
og-ilingon din to ‘Ah, ogpati-ulì a dà diyà to tahan ku no
ugpa-anan.’
25 Dì pagdatong din, napunasan on aw katapid on.
26 Na du-on ogbaligà kandin to pitu pad no busow no
mado-ot pad du-on kandin. Namansood kandan du-on ton
otow no piggawangan on aw pakamonang kandan du-on
pamang-ugpà. Na to katapusan kan no otow, malisod pad
nasì du-on to tugdow no kabotang din.”
27 Na no pagpasabut ni Jesus to ka-otawan, moydu-on
songo buyag no naka-ikagi to ma-agbot to “Ogkaliyag to
buyag no nig-anak ikow aw padudù kandin ikow.”
28 Naka-ikagi si Jesus to “Ogkaliyag nasì to ogpaminog to
kagi to Diyus aw tumana.”
29 Na no pagdugang-dugang to ka-otawan no ogpaminog
ki Jesus, impasabut din no pig-iling to “Mado-ot to mgo otow
no ogkaliyag puli og-ahà to kaboonganan no ta-indanan to
pagmatu-ud to na-uyunan a to Diyus. Iyan dà igkabogoy
diyà sikan ka-otawan no kaboonganan to angod to ingmatu-
ud to pagka-uyuni ni Jonas no maglilikwaday to Diyus
natodu-on no nakalibwas dà kandin to kamatayon su agad
pigpugutan on to tatou no adow to pagka-ugpà din diyà to
sood to gotok to ma-aslag no isdà, dì nakalibwas dà kandin.
30 Sikan no nadoogan ni Jonas, ta-indanan to pagmatu-
ud to na-uyunan kandin to Diyus diyà to taga-Niniba
natodu-on. Kanak gayod no Tumutubus to Ka-otawan, to
ogkadoogan ku, ta-indanan gayod diyà to kadongan-dongan
ku to pagmatu-ud to Diyus to kanak, na-uyunan to Diyus no
ogpakalibwas a dà gayod to kamatayon.
31 Ko magotò to adow to pagbo-ot to Diyus to mgo otow,
ogpangukdayogan to buyag no nigsakup to Siba no banwa
natodu-on aw kabogayi din to saà to kadumahan ta kunto-
on no ogkahibatan dan su madoyow to pighimu din, su
agad madiyù no banwa to piglikatan din, dì nighipanow
on kandin diyà to pigsakupan ni Solomon awos ogpaminog
podon to nama-anan ni Solomon no imbogoy to Diyus. Di
og-indanan now to kunto-on nig-andini on no labow pad ki
Solomon. Dì kandan, wadà dan i-angod.
32 Ko ogbo-ot to Diyus to mahudi no adow, ogka-usip kow
to saà now to mgo taga-Niniba no ognangon to pigpang-
oyowan dan nasì to kandan katahani no pag-udlin ni Jonas

kandan natodu-on. Dì iyu, wadà now oyowi to katahani
now no pag-udlin ku iyu dì nig-andini on to labow pad ki
Jonas dì wadà now i-angod.”

33 Na impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Ko og-
padokotan ta to ilawan, konà ta ogsangkuban to lata dow
igbotang ta dà du-on to saad to baoy. Igbotang ta nasì diyà
to kabakna-an awos matang-awan to nasood du-on.
34 Na to mata ta, iyan na-angodan to ilawan to lawa ta. Ko
wadà ogpakasalibon to mata, ogkatang-awan tibò to lawa
ta. Dì ko moydu-on ogpakasalibon no mado-ot to domdom
now, ogkadigloman man gayod to lawa now tibò.
35 Kaling man ogdowdoyawon now to ginhawa now su to
ka-awangan now, iyan ogkabauyan to kadigloman.
36 Ko matang-awan tibò to lawa now, moydu-on on igtang-
ow now iyan aw angod to natang-awan kow to ilawan.”

37 Na pagkatapus to pag-ikagi ni Jesus, pigpaponhik
kandin to songo Parisiyu diyà to baoy din aw du-on kandin
pako-ona. Pagkasood dan, nig-ingkud si Jesus
38 no wadà panghugas to boad din agad-agad to tu-
lumanon dan no mgo Hudiyu. Naboong-boong to Parisiyu
su wadà tumana ni Jesus to kandan tulumanon.
39 Dì impananglitan ni Jesus no nig-iling to “Iyu no mgo
Parisiyu, angod kow dà to otow no oghugas to mgo bukug
dì iyan dà oghugasan dan to babow. Matuu to sood to
bukug aw platu, konà dan oghugasan. To nakasood iyu to
pagpanda-og-da-og aw kado-otan, wadà now hugasi to sood
now.
40 Wadà nama-anan now. Su sobu-ukon dà to niggihit to
sood aw babow to lawa ta no otow. Ogkalinisan now dà
gayod tibò to mgo domdom now.
41 To pigsakupan now no kadatù, ko ogbogayan now to
nawada-an to kapookanan dan, kayan sikan diyà to sood
now, ogkadoyow gayod.

42 “Iyu no mgo Parisiyu no punu-an to tinu-uhan, aboy
kow su lagboy kow no matagon-tagonon to tulumanon
now, su agad kama-intokanan ubag no angod to a-anag dì
ogbinogoy kow to Diyus to sinampuù. Dì to kamatu-udan
no angod to pagtahud aw paglogon now to Diyus, pigpabay-
anan now dà. Ogtumanon now podon sikan nasì tibò.

43 “Aboy iyu no Parisiyu, su iyan dà oghimuhon now
to ogpatahud-tahud diyà to simbahan aw diyà to mgo
kahimunanan.
44 Aboy iyu no mgo Parisiyu aw mgo mag-a-anad to tinu-
uhan, humina-at kow no iyan ogka-angodan now to lobong
no wadà indan aw kagi-ok-gi-okid puli to ka-otawan, su iyu

to piglikatan to kado-otan to ka-otawan dì wadà dan kama-
ani.”
45 Na, songo mag-a-anad to tinu-uhan, nig-ikagi to “Sir, ton
na-ikagi nu diyà to mgo Parisiyu, kanami gayod to napa-
atubangan nu aw kasikawi koy.”
46 Naka-ikagi si Jesus to “Aboy gayod iyu no mag-a-anad
to tinu-uhan. Humina-at kow no ogpabogatan now on to ka-
otawan to tagudaa dan aw iyu, konà now ogbuligan kandan
agad ma-intok.
47 Aboy iyu su puli now on pigpadayan-dayanan to
piglobongan no indananan ta to mgo maglilikwaday to
Diyus aw sikan mgo tumutubus din no pigpanghimatayan
natodu-on to ka-aw-apu-an now.
48 Kaling man iyu no mag-a-anad, nakamatu-ud kow to
pig-uyunan now to pighimu to mgo ka-aw-apu-an now no
paghimatoy dan kan mgo maglilikwaday to Diyus natodu-
on su kandan to nanghimatoy to mgo maglilikwaday, aw
iyu no mag-a-anad to nigdayan-dayan to mgo lobong dan
su nigka-u-uyun kow man to domdom.
49 Kaling to Diyus no dakoo to nama-anan, nig-ikagi
kandin to ‘ogpa-andiya-on ku to maglilikwaday ku aw mgo
tumutubus ku, dì kandan, moydu-on ogka-uwang-uwangan
aw moydu-on ogkahimatayan gayod.’
50 Kaling man mgo otow kunto-on, ogkastiguhon to Diyus
su ogkahimu kandan no nigpanghimatoy to tibò no mgo
maglilikwaday din likat to paggihit so-idi kalibutan
51 aw likat to paghimatoy ki Abil hantod to paghimatoy
ki Zacarias diyà to pag-ootan to sangabanan to buhì no
igsundù diyà to Diyus aw abutanan din diyà to solib to
labow no simbahan. Ogkastiguhon kow tibò.
52 “Aboy humina-at kow no mag-a-anad to tinu-uhan, no
wadà now ibogoy to susi no igka-abli to nabotangan to
nama-anan no lagboy katùtu-uhanan. Aw iyu, wadà kow
sood kan nabotangan aw hognà pad konà now ogtugutan
kan ogkaliyag ogsood podon du-on.”
53 Na nighipanow kandan si Jesus, dì agad ando-i dumoog
kandan, sikan mgo mag-a-anad to tinu-uhan aw mgo
Parisiyu, kanunoy dan pigpangusip-usip si Jesus to agad
nokoy no ig-usip dan
54 su awos makadakop podon kandan to kagi-kagi din no
ogkapatikinan no igkadiklamu dan kandin.

12

1 Na pagkahimun to ka-otawan no minaan, nadasok-dasok
on lagboy hantod to nigkagini-okay on kandan. Tugdow
nigpagbaaw si Jesus to mgo pangabaga din. Nig-ikagi

kandin to “Dowdoyow kow to pagpatulin to paan to mgo
Parisiyu no iyan kalitukan sikan to pagpakunon-kunon dan.
2 Wadà nakahobong no konà ogkapayagan dà su wadà
inghobong no konà ogkatagahan.
3 Agad nokoy no og-ikagihon now no wadà nataga, ko
kaugayan, ogkama-anan dà. To ighagas now puli diyà to
iyu no baoy, ogkatagahan dà to ka-otawan.”

4 Na nig-aboy si Jesus nigpangudlin no pag-ikagi din to
“Ogkanangon ku iyu no mgo kasu-unan ku, konà kow
ogminahadok to otow su iyan dà ogkahimatayan din to lawa
ta aw tinakin wadà duma no kado-otan ta no likat kandin.
5 Dì ogbahogon ku iyu to iyan lagboy kahadokanan
now to Diyus. Ogkahadokan now kandin su ko Diyus
to oghimatoy to otow, ogpakapadoog kan otow diyà to
banwa no kastiguhanan to saà. Kandin iyan to lagboy
kahadokanan now.
6 “Na agad lima no bu-uk no manuk-manuk, konà ta
oghinangon no igkasodà ta to so pagko-on dà. Dì konà
ogkalingawan to Diyus. Agad sobu-uk dà no manuk-manuk,
ogkama-anan to Diyus to ogkadoogan din. Woynu pad man
to otow.
7 Agad bubuu ta, na-indanan to Diyus. Kaling man konà
kow ogminapook-pook su iyu, pighimu to Diyus no oglabow
kow pad diyà to mgo manuk-manuk tibò.

8 “Na, ognangonan ku iyu to sikan otow no ogmatu-
ud diyà to atubangan to ka-otawan to kanak to tagsakup
kandin, kanak gayod no tumutubus to Ka-otawan, og-
abinon ku iyan kandin diyà to atubangan to Diyus aw mgo
diwata din.
9 Dì ko ogtuy-awon a din, konà ku gayod og-abinon kandin
diyà to atubangan to mgo diwata to Diyus.

10 “To otow no og-ina-ina kanak no Tumutubus to Ka-
otawan, ogkapasaylu dà. Dì to otow no oglangub og-ina-ina
to Ispiritu Santu, konad on iyan ogkapasaylu kandin to saà.

11 “Ko ogpa-atubangon kow aw pangusip-usipa kow
to agad intawa no moydu-on kabogbogan, konà kow
ogkapook-pook to igkatabak now aw iyu no ogka-ikagi,
12 su sikan no timpu, ogbogayan kow to kagi no tigka-un
puli now ogkalituk to igpa-ikagi iyu to Ispiritu Santu no litos
no igkatabak now.”

13 Na, moydu-on otow no nakaba-ot diyà to kahan-
ingan no naka-ikagi to “Sir, og-ikagihan nu to su-un ku to
oghandugan a din dà to mgo kabilin to ma-as noy.”
14 Dì naka-ikagi si Jesus to “Konà a, su wadà a ikabotang
no maghuhusoy.”

15 Pig-ikagihan ni Jesus to ka-otawan to “Ogdilinan now
ko iyu, ma-inga-on. To kamatu-udan to pag-ugpà ta, konà
no katu-unan ta sikan.”
16 Na, impananglitan ni Jesus to impang-anad din no nig-
ikagi kandin to “Songo datù no otow, dakoo on to nig-abut
to tanom din.
17 Nadomdoman din to kandin tu-un no domdom to
‘Amonuhon ku buwa so-idi, su wadà ogkabotangan ku to
nig-abut su madakoo on man lagboy.
18 Na,’ kagi din, ‘ogwagkason ku dà aw basbasa ton
tahan no kubkub ku su og-ilisan ku to bayà aw ma-a-aslag
pad no ogkalitos to nig-abut kanak, aw tibò no tingub ku,
igkabotang ku du-on.
19 Og-iling kanak to domdom ku to, Pigkulisan a su
madoyow to nig-abut su igkabotang kud on to litos-litos
no igkabuhì ku to kahaba-an ku no og-ugpà. Konà a
ogpakatalabahu kunto-on to mabogat. Ogko-on a aw og-
inom a aw liliyag a.’
20 Dì Diyus, og-ikagi kandin to ‘Oy, ampan napikiyan nu
no madoyow. Na, ogkanangon ku ikow to kunto-on no
kadukiloman katapusan nud on, aw sikan nadap-ug nud no
intagama nu to kaugayan nu, intawa on man to ogpakatu-
un sikan.’
21 Na, tahan iyan to otow no angod kan no puli dà na-
aun to kadatù dini to babow to pasak dì ko diyad kandin
to atubangan to Diyus, puli on ogkomoo-komoo, wadad
ogkadawat din.”
22 Na nig-iling si Jesus diyà to mgo pangabaga din to
“Kaling man konà now ogkapook-pookan to kabotang now
dow nokoy to ogkako-on now aw ogkapangabò now,
23 su to kinabuhì ta, labow pad du-on to ogkako-on ta. Aw
lawa ta gayod, labow pad du-on to ogkapangabò ta. Mano
pigbogayan ki to Diyus to kinabuhì ta aw lawa ta gayod,
angod dà ogbogayan kid gayod to kapookanan ta tibò.
24 Ko pananglitan to mgo manuk-manuk, konà og-odok
aw konà gayod og-ani. Wadà oghimuhon dan no kubkub
no ogbotangan dan to tipaoy. Diyus dà man to ogpako-on
kandan. Dì labow kow pad lagboy du-on to manuk-manuk.
25 Agad kanunoy now mapook-pookan, dì konà no sikan
to ogpakapagsugpat to kinabuhì now, agad songo lumpù dà.
26 Ko konà kow ogpakatuman to mgo kama-intokanan,
amonuhon now to pagtuman to kina-aslagan.
27 Ogdomdoman now to pagtulin to mgo bulak-bulak no
puli oggitì. Ogkabuhì dà man kandan. Konà kandan ogka-
amu to ogtalabahu agad ogtingkaa. Dì ogkanangon ku iyu
to agad si Harì Solomon no dadatu-on, dì wadà kabò din

no ogpaka-angod kan bulak-bulak bahin to kinalabawan no
og-aha-on.
28 Diyus to nigdaa to puli ogpanggitì no mgo bulak-bulak
no ogtuga dì to sunù no adow, sangabonon on. Woynu pad
ogdaahon kow din aw kabogayi kow din to ogkapangabò
now. Tùtu-u to ma-intok to pagtu-u now to Diyus.
29 Konà now ogkapook-pookan to pagpanganap to ogkako-
on now aw sikan ogka-inom now,
30 su angod sikan to pagkangkapook-pook to mgo otow no
bugtì to pigsaligan no konà no Diyus. Dì Diyus no Amoy ta,
nama-anan din dow nokoy to iyu no nawadà.
31 Ko ogpa-aag-aagon now nasì to kandin no pagsakup,
ogbogayan kow din gayod to mgo kapookanan now.
32 “Na, iyu no sinakupan ku kunto-on, agad ma-intok kow
dà, dì wadà ogkapook-pookan now su ogkaliyag to Diyus no
Amoy ta to ogbogayan kow to katondanan to pigsakupan
din.
33 Ogpabayluhan now on to katu-unan now to sapì aw
igpambogoy now diyà to nawada-an su sikan iyan to igka-
pudut now botanganan diyà to langit no konà ogkadunut aw
itagù now no konà ogkilos. Konà gayod ogkapudut. Konà
ogkakotkot to kaling no ogpakado-ot.
34 Agad ando-i ta ibotang to linogonan ta, du-on dà gayod
to domdom ta.
35-36 “Na, oghina-atan now on to pagdatong to tagsakup
iyu no og-ulì no nigba-ot to pagsauhan. Agad mataod
to kadukiloman, oghina-at kow no ogpanda-on-da-on aw
padokot kow to ilawan now angod to sugu-onon no nig-
tagad to pag-ulì to tagsakup kandin, awos kow madaas
ogpakasalubung ko ogsabi kandin.
37 Na dayun ogkaliyag kow no mgo sakup ko konà pad
ogkalipodong dì ogtagad kow pad ko umabut to tagsakup
iyu. Ognangonan ku iyu to kandin no tagsakup, ogsukoli dà
to katondanan to sakup din dà, su ogpangabò ubag kandin
nasì to hanuut no kabò to sakup aw pa-ingkuda din to sakup
aw diyaga gayod kandin.
38 Agad masaklop on dow kabakna-an to kadukiloman to
pagdatong din, ogkaliyag to mgo sakup ko ogpamanggimata
pad.
39 Ko pananglitan, tagbaoy, ko mama-anan din lagboy
dow nokoy to uras to ig-abut to kawatan, ogpakabantoy man
kandin su gimata pad man kandin aw konà ogpakasood to
baoy din to kawatan.
40 Kaling iyu, oghina-at kow gayod su awos konà kow
ogkatokawan to pagdatong ku dini no Tumutubus to Ka-
otawan.”

41 Na, nig-usip si Pedro to “Sir, dow kanami dà iyan dow
tibò to napa-atubangan nud to impananglitan nu.”
42 Naka-iling si Jesus to “Nig-ikagi a diyà to sakup no mat-
inumanon aw ka-amu no ogkasaligan to tagsakup kandin
no oghandug to kapookanan diyà to duma no kasakupan
din.
43 Ogkaliyag lagboy to sakup ko dumatong to tagsakup
kandin no ogpangintaga dow natuman on to mgo sugù din.
44 Tùtu-u to ogbaosan din no igbotang din on kan no
sakup din no magbobo-ot to katu-unan din tibò.
45 Dì to tu-un din no domdom, ko og-iling pa to ‘Ogkaugoy
buwa to pag-ulì to mata-as ta,’ aw sikan no sakup, nigpam-
bunaa nasì kandin to pigpabantayan podon kandin, agad
lukos aw buyag, aw pinuna-us din to pagko-on aw pag-inom
aw minahingow,
46 dì tinakin ogkatokawan kadin su ogpakatokow og-
pakalogwà to mata-as din diyà to wadà din imani to
ogkalogwa-an. Oggawangan on kandin to insalig kandin no
imbotang diyà kandin aw kastiguha kandin aw hinangad
no konad no tumutu-u kandin.
47 “To sakup no nama-an to igpahimu to tagsakup kandin
dì wadà hina-ata aw wadà tumana to igpahimu to tagsakup
aw wadà agdam to a-abutay to tagsakup, ogkabunaan
lagboy.
48 Dì to sakup no wadà din katagahi to insugù to tagsakup
kandin, dì nahimu din no igkahimu kandin no ogkabunaan,
mahinoy dà to pagkastigu kandin. To otow no ogbogayan
to dakoo, dakoo gayod to ogkasukut du-on kandin. To otow
no ogbogayan to dakoo pad, dakoo pad gayod to ogkasukut
du-on kandin.
49 “Na, iyan ingka-andini ku to pasak su so-idi pasak,
ogpadokotan ku to kayu. Ogpadokotan on podon kunto-on,
dì konà-konà pad.
50 Ogkalisodan a dì ogkatuwa-ay ku dà. Ogkapookan ku
hantod to matuman on.
51 Dow intobo-ot now dow so-idi pag-andini ku to kalibu-
tan no puli a nigpahagtong to mgo samuk to ka-otawan
aw pamatibo-a ku kandan agad wadà ka-usab kandan
to ginhawahan dan? Konà, su iyan ingka-andini ku su
ogpagsuwoy-suwayon kud nasì tibò.
52 Ko pananglìtan, likat kunto-on to songo minyò no lima
kandan, ogkasususwoy dà to daduwa aw kabugtì to tatou aw
ogkakablang kandan.
53 Ogkinalituhay ogkakablang to amoy aw anak, anak aw
inoy. Pata-ugang, ogkakablang, gayod.”

54 Na, nig-aboy si Jesus nigsoysoy to kahan-ingan. Kagi din
to “Ko ogpakakita kow to makiboo diyà to saopan, ogpaka-
iling kow to ‘Dagow dow tumo-od umudan gagaya,’ aw du-
on ogkatùtu-u man.
55 Ko ogkamag on no oglikat to habagatan, ogpaka-ikagi
kow to ‘Habagat on no timpu kunto-on,’ aw ogkatùtu-u man
gayod.
56 Iyu no mapakunon-kunonon no mgo otow, ogka-amu
kow dà ogtahom to timpu to banwa. Dì to timpu on
to paglogwà to Imananan to Ka-otawan, konà now on
ogkakilahan.

57 “Nokoy man no konà kow ogpikii to matuwadong.
58 Na ko pananglitan, moydu-on ogdiklamu iyu diyà to
ogdaa to bala-od. Ko konà kow din pad madawat, tu-uni
now na-ay to paghusoy, su ko konà, bali no huwis on to
ogsangko-an aw ogsugu-on din to pulis din aw ipapirisu kow
din.
59 Konà kow pad ogpakalabas ko konà now pad
mabayadan tibò to ogpabayadan iyu.”

13

1 Na du-on to mgo otow no nignawnangonon ki Jesus
bahin to pagpahimatoy ni Gubirnadur Pilato to mgo taga-
Galiliya no namanghinang kandan diyà to simbahan no
labow.
2 Kagi ni Jesus to “Dow intobo-ot now buwa dow saà sikan
mgo taga-Galiliya no pigpanghimatayan, madakoo pad diyà
to kadumahan dan su pigpahimatayan man kandan?
3 Dì konà man. Aw ognangonan ku iyu, ko konà kow
makasosoo aw oyowi now to paghimu now no mado-ot,
padihu dà iyan to ogkadoogan now.
4 Sikan gayod sampuù tag wau no nangkamatoy no pigdo-
ogan to pinatudoy no batu no matikang no bantayanan no
napood diyà to longod to Siluwi no linow, dow intobo-ot
now buwa dow madakoo pad to saà dan diyà to duma no
taga-Hirusalim?
5 Dì konà. Aw ognangonan ku iyu to ko konà now on ma-
oyowan to paghimu now no mado-ot, ogka-ubus kow man
no ogpaka-angod kow kandan.”

6 Na, impananglitan ni Jesus to pagpang-anad din no pig-
iling din to “Songo otow, nigtanom to kayu no ogbogas to
ogkako-on no oghingadanan to igira. Pagkaugoy nig-ahà
kandin to bogas, dì wadà nakita-an din.

7 Kagi din diyà to otow no pigpabantoy din to tanomanan
din to 'Lagi, natatou no tu-ig to sigi a og-inahà dow moydu-
on on bogas sikan no kayu, dì wadà man nakita-an ku.
Ogpoodon nud on su ogpakaguk-aa on puli to pasak.'
8 Kagi to otow no pigpabantoy to tanomanan to 'Konà Sir.
Ogpabay-anan ta dà sood to songo tu-ig pad su ogsubungon
ku pad aw ogpandansuhan ku.
9 Ko bumogas to sunù no tu-ig, ogtukhow ki. Dì ko matag
on konad abutan to tu-ig mandà, kayan poodon on.' "

10 Na, nigpang-anad si Jesus diyà to songo simbahan to
adow no konà no tigtatalabahu.
11 Nakaba-ot to buyag no nasakit su nakapagugukù
to bagakwang su konà din man ogkatul-id lagboy.
Pigpanampuu-an on tag wau no tu-ig to pagdawdaa to sakit
din. Busow to piglikatan to sakit din.
12 Pagkakita ni Jesus kandin, pigtawag din aw ikagi to
"Laginà, ka-uli-i kad on to sakit nu."
13 Dayun pigdampon din aw ka-uli-i aw katul-id on to
bagakwang din aw sayà-sayà kandin to Diyus.
14 Dì to otow no nigdaa to simbahan, konad no langot su
nakatambaa si Jesus to adow no konà no tigtatalabahu. To
gumuguuy to kahimunan, naka-ikagi diyà to ka-otawan to
"Natahinan to onom no adow kada simana no tigtatalabahu.
Sikan to a-andinihay now no adow ko maliyag kow no
ogka-uli-an. Konà kow ogpaka-andini to adow no konà no
tigtatalabahu no awos ogpatambaa."
15 Dì naka-ikagi si Jesus to "Iyu no mapakunon-kunonon
no mgo otow, agad adow on no konà no tigtatalabahu,
ogpambadbadan now dà to mgo buhì now awos maka-
andiyà to wohig aw maka-inom.
16 Sikan no buyag no sugpù gayod to apù ta no si Abraham,
ogkabuligan podon to kandin no kalisodan likat ki Satanas
no sampuù on tag wau no tu-ig, agad adow on no konà no
tigtatalabahu."
17 Nahogna-an din nasikawan to mgo punu-an no kablang
din to ingka-ikagi din. Dì sikan ka-otawan no puli dà
no otow, namantukhow on to tibò no kaboonganan no
pigpanghimu din.

18 Na, impananglitan ni Jesus to pagpang-anad din no
nig-iling to "Nokoy to madoyow no pananglitan no ogka-
angodan to pagdakoo to sinakupan to Diyus.
19 Sikan pagdakoo to sinakupan to Diyus, iyan na-angodan
to pagtanom ta to binhì no longa no agad magabudbud
dà ubag, dì paggitì, ogkahimu on no kayu aw ogkangka-

hapunan to manuk-manuk to sanga agad niglikat to binhì
no magabudbud dà ubag.”
20 Kagi ni Jesus to “Nokoy pad no pananglitan no ogka-
angodan to pagdakoo to sinakupan to Diyus.
21 Iyan na-angodan to ogpatulin to buyag to malagkit.
Agad ma-intok dà to igpatulin no imba-ot din, dì ogkaponù
to pigbotangan din.”
22 Na, nighipanow on kandan si Jesus padoog diyà to
Hirusalim aw panghapit-hapit pad to kalulunsudan aw mgo
kasityuhan no ogpang-anad.
23 Na moydu-on nig-usip ki Jesus to “Sir, dow ma-intok dà
buwa to ogkabuligan to Diyus no ogpadilinon to banwa no
kastiguhanan to makasasaà?” Nakatabak si Jesus to
24 “Pamakut kow to ogsood to habangan no malig-ot, aw
ognangonan ku iyu to kahan-ingi to ogkaliyag to ogsood
podon, dì konà man ogpakasood.
25 “Na, ko pananglitan og-andiyà kow to songo baoy dì
ogtakopan on. To diyà kow pad to labas, ogtawag kow
to tagbaoy to ‘Sir, ogpaponhikon koy nu,’ dì ogpaka-ikagi
kandin to ‘Wadà ku katagahi dow ando-i to piglikatan now.’
26 Ogpaka-iling kow to ‘Natodu-on nigpagsau koy ikow
aw pag-inom. Nigpang-anad ka gayod to kahimunan diyà
kanami no lunsud natodu-on.’
27 Dì ogtabakon din to ‘Ognangonan ku iyu to wadà ku
katagahi dow ando-i to piglikatan now. Gawang kow on no
mado-ot to iyu no hinang.’
28 Ko matuman kan no timpu, lagboy no ogpamakasino-
gow kow aw pagpangagot to bag-ang su ogpakasosoo kow
ko makita-an now si Abraham aw si Isaac aw si Jacob aw
mgo maglilikwaday to Diyus no nalabot tibò to sinakupan
to Diyus. Dì iyu, ogkabugow kow pad du-on.
29 Dì to duma no mgo otow, ogmutmutan dan to binog-
dokan to langit aw ogba-ot aw tatagbuhi dan to pagko-onan
to sinakupan to Diyus.
30 Moydu-on nakasagkop bahin to tinu-uhan kunto-on dì
to mahudi no adow, ogpakababow on diyà to pigsakupan to
Diyus. Moydu-on gayod nakababow kunto-on bahin to tinu-
uhan, dì to mahudi no adow ogsagkop on diyà to pigsakupan
to Diyus.”
31 Na, moydu-on mgo Parisiyu no nigdatong aw nangoni
si Jesus to “Hipanow kad on su ogpahimatayan kad podon
ni Harì Hirudis.”
32 Naka-ikagi si Jesus to “Andiya-i now kan nigpa-angod-
angod to katuyù no matigpos dì matuu ogkahadok dà man.
Nangoni kandin to monang ad ogkamatoy ko maponga on
to igpahimu kanak. Ogpanggawang a pad to busow aw

pandoyow to nangkasakit to sood pad to daduwa no adow
likat kunto-on. Dì tatou kunto-on no adow, og-abut to
kabahinan ku ko umabut a diyà to Hirusalim.
33 Kunto-on pad iyan to ogpuguton aw kun-isa to pag-abut
to kanak pabilu, su tahan to maglilikwaday to Diyus, wadà
kamuwahanan ko konà diyà to Hirusalim to og-abut.

34 “Dì iyu no taga-Hirusalim, nokoy man no nigpanghi-
matoy kow to mgo lagsoban to Diyus aw pandogpaka now
to batu to mgo maglilikwaday to Diyus. Dì ogsakupon ku
podon iyu su kapila on to paghinimun-himun ku podon iyu
aw pasaunga kow no iyan ogka-angodan to mangunsuy no
manuk no oglangkob to unsuy din no ogpasaungon din to
kamuwahanan dì nigsupak kow.
35 Kaling man pig-oyowan kow to Diyus no nigbantoy
iyu. Ognangonan ku iyu to monang a now pad mandà
oggoyahon ko igkalangkoà now no ogpaka-iling kow to
‘Mabuhì to pigpatubus to Diyus no pigpa-andini din ita.’ ”

14

1 Na, songo adow no konà no tigtatalabahu, diyà pa-
paningugtuha si Jesus to baoy to songo punu-an to Parisiyu
no songo panon to tinu-uhan. Pigbantayan kandin lagboy
to ka-otawan.
2 Nakaba-ot du-on gayod to nasakit no otow no
nigpanggub-ak to lawa din.
3 Nig-usip si Jesus to mgo Parisiyu aw duma no mgo mag-
a-anad to tinu-uhan to “Dow tugutan kid to kasugu-an to
tinu-uhan ta to pagdoyow to nasakit to adow no timpu no
wadà talabahu?”
4 Dì wadà nakatabak. Dayun pigdawat ni Jesus kan otow
no nanggub-ak to lawa. Dayun na-uli-an aw pigpapa-ulì ni
Jesus.
5 Na nig-ikagi si Jesus diyà to ka-otawan no nangkahimun
du-on to “Ko ma-uugan kow to buhì now diyà to linow,
ogkabutwà now dà dayun, agad adow on no konà no
tigtatalabahu.”
6 Wadà ingkatabak dan.

7 Na, na-indanan ni Jesus to pigpilì dà to mgo bisita to
ogpa-ingkudan to talahudon. Dayun impananglitan din
kandan no nig-iling to
8 “Ko ogpaba-oton ka to pagsauhan, konà nu ogtuwanon
to ogpa-ingkudan to talahudon, su dagow makaba-ot to
labow pad ikow

9 aw sikan nigpa-andu-on iyu, ogdugukon ka aw ikagihi
ka din to ‘Halin ka kani su moydu-on pad labow no ogpa-
ingkudon ku kani,’ aw du-on ogkapa-inahan ka aw maka-
ingkud diyà to masagkop.
10 Ko ogpaba-oton kad on to pagsauhan, iyan ingkudi nu
to masagkop no ingkudanan awos ko dumuguk to mgo tag-
anak, og-ikagi diyà ikow to ‘Lagi, halin ka kani aw du-on
ka to ingkudanan to mata-as.’ Kayan ogtahudon ka diyà to
atubangan to kahan-ingan no diyà to pagsauhan.
11 To otow no ogpalabow, ogsagkop nasì aw to ogpasagkop,
ogpakalabow nasì.”
12 Na, nig-ikagi gayod si Jesus diyà to nigpaba-ot kandin
to pagko-onan to “Ko oghimuhon now to pagko-onan dow
pagbana-an, konà now ogpaba-oton to kadumahan now aw
kasu-unan aw songo baoy now no datù su ko angod sikan,
kandan, ogbaos iyu su ogkabayadan kow dan man.
13 Dì ko oghimuhon now to pagko-onan, ogpaba-oton now
nasì to nangkawada-an to kandan kapookanan, aw mgo
pawing, aw mgo pungkù aw mgo podpod aw mgo pisok
14 aw kadoyawi kow to Diyus, su kandan, konà ogpak-
abaos. Dì ogkabaosan kow iyan ko ogpambuhayon to
madoyow no mgo otow no nangkamatoy to mahudi no
adow.”
15 Na songo otow no nakaba-ot kan no pagko-onan,
nadinog din to inikagi ni Jesus aw ikagihi din to “Ah,
ogkaliyag koy podon ko ogpakaba-ot koy to pagko-onan diyà
to pigsakupan to Diyus.”
16 Dì impananglitan ni Jesus no pig-iling to “Moydu-on
songo otow no nighimu to pagko-onan no dakoo aw mahan-
ing to pigpamatawagan din podon.
17 No pagkagotò to adow to pagko-onan, impamadokat
din podon to sugu-onon din kan pigpamatawagan aw iyan
impa-iling din diyà kandan to ‘Na, impadokat kow din
kanak. Magagà kinow on su natibò on nahonat.’
18 Dì namanbalibad tibò. To tugdow, nig-iling to ‘Pigboli
kud to pasak, konà a ogpaka-andiyà. Og-aha-on ku pad to
pasak. Puli on udasi to nigpatawag.’
19 Nig-ikagi to duma to ‘Pigboli kud to sampuù no baka
aw ka-antihi ku dà sikan. Puli on udasi to nigpatawag.’
20 Nig-iling to duma pad to ‘Bayà koy pad hitu-un. Kaling
man konà a ogpakatuman to ogba-ot.’
21 Dayun nigpa-ulì to sugu-onon aw inangon din to
mata-as din. Konad no langot to tagtu-un to pagko-onan.
Pigsugù din mandà to sugu-onon din to ‘Madaas ka dà
aw pangandiya-i nu to agad ando-i no pighisubaa-subaan

to kalasada to lunsud aw mgo daan aw pandokata to
nangkawada-an to kandan kapookanan, aw mgo pawing no
otow, aw mgo pungkù, aw mgo pisok.'
22 Natabak to sugu-onon din to 'Natuman on Sir to insugù
nu. Dì maluyow pad agad mahan-ing pad.'
23 Nig-ikagi to tagtu-un to pagko-onan to 'Na andiya-i pad
mandà to kahilit-hilitan agad diyà to daan dow kalasada ko
moy igpagkita nu, hinggata to ka-otawan awos maponù to
baoy ku aw paba-ota to pagko-onan ku
24 su sikan mgo otow no pigpatawagan kud ikow, wadà
ogpaka-anti to pagko-onan ku.' "
25 Na no nang-anad si Jesus, nadumdumahan kandin to
kahan-ingan. No nang-anad kandin, nig-iling kandin to
26 "Ko ogpasakup kow kanak dì konà a now ogpa-aagon
diyà to amoy now aw inoy now aw asawa now aw batà
now aw mgo kasu-unan now, agad iyu no kinabuhì, konà
ku gayod ogkasakup iyu.
27 To otow no ogpasakup kanak, ogpakasunud ogpakati-
ang to kandin kinurus no litukan to iglingow to kandin dà
no natagonan no maogon su nasakup ku man kandin. Ko
konà kow makasunud, konà ku iyu ogkasakup.
28 Ko pananglitan, otow no oghimu to baoy, ogtugdow
ogbilang pad to gastuhonon din
29 su dagow iyan dà mapongahan to pa-ukdangan,
ogkasikawan kandin su puli on nakapahimu to baoy to
wadà din ka-atom-atom to gastuhonon din no igù no
igkaponga to baoy, aw ogkasawoy kandin to ka-otawan no
ogpakakita aw kadugadi.
30 Ogpamang-iling kandan to 'Pigpunu-an kan no otow to
paghimu to baoy din, dì wadà kandin makaponga su buguk
kandin to oghimu to baoy.'
31 Na, ko pananglitan mandà moydu-on songo harì no
ogpikii to pagpanuyù to duma no harì. Dì ogtugdow pad
ogpagsukun to katu-unan din aw iling to 'Dow makada-og ki
buwa kandan no moy kawa-an no maan no sundau, matuu
ita, sampuù ki dà no maan tibò.'
32 Ko domdom din no konà kandin ogpakada-og, ko
madiyù pad to kablang dan, ogpa-andiya-on to harì to
pigpatubus din aw pahusaya no awos malinawon.
33 Kaling man ko ogpasakup kow kanak, ogka-oyowan
now tibò to katu-unan. Ko konà, konà ku iyu ogkasakup."
34 Na, impananglitan mandà ni Jesus no nig-iling kandin
to "Na to asin, ogpakadoyow to sodà. Dì ko ogkawadà to
katam-isan to asin, amonuhon tad to pagpapa-ulì to katam-
isan to asin.

35 Wadad puus, agad abunu to pasak. Wadà ogpakasokod
to asin ko iyan ogkawadà to nanam to asin. Ogka-oyowan
tad puli. Na, indanan now to kalitukan to pig-ikagi ku.”

15

1 Na to magsusukut to buhis aw duma pad no mgo wadà
tu-u to katahanan to mgo Hudiyu, ogpamanduguk du-on ki
Jesus su awos ogpaminog to impang-anad din.
2 Dì to mgo Parisiyu aw duma no mag-a-anad to tinu-uhan
to mgo Hudiyu, naman-ina-ina no namang-iling to “Sikan
no otow, ogdawaton din to agad mgo otow no wadà tu-u to
katahanan ta aw ogpagsau kandan gayod.”
3 Dì nama-anan ni Jesus to pig-ina-ina dan aw ikagi kandin
to
4 “Na, ko pananglitan iyu, moydu-on songo gatus no buhì
no namamàpà. Pagpamàpà dan, natanak to sobu-uk aw
oyowi now dà kan kasi-aman aw si-am diyà to pamàpa-
anan aw panganapa to sobu-uk no natanak hantod to
nakita-an now.
5 Pagkakita now, pigbakus now aw babaha no nigtukhow
kow lagboy su nakita-an dà man.
6 Pag-ulì now, pigpanghimun now to kadumahan now aw
iling kow to ‘Ogtukhow kinow dà su nakita-an ku dà to buhì
ku no natanak.’
7 Na ko otow no agad wadà din tu-u to katahanan now dì
to paghimu din no mado-ot, ko ogkasosoan din aw oyowi,
ogsubla on to pagtukhow to mgo uminugpà diyà to langit.
Dì wadà ogtukhow diyà bahin to otow no konà ogpagawang
to saà din.
8 “Na, ko pananglitan gayod no moydu-on songo buyag
no sampuù to sapì no buwawan. Dì natanakan to songo
bu-uk. Agad madukilom on, ogpadokotan to ilawan din aw
sin-igi to saad to baoy aw panganapa din lagboy hantod to
ogkita-on din.
9 Pagkakita din, ogtawagon to kadumahan din aw ikagi
to ‘Ogtukhow kinow dà su nakita-an ku dà to sapì ku no
buwawan no natanak.’
10 Angod dà man to innangon ku iyu to ogpamantukhow
to Diyus aw mgo diwata din, agad sobu-uk no makasasaà,
ko makasosoo kandin to pighimu din no mado-ot aw oyowi.
11 “Na, ko pananglitan mandà to otow no moydu-on
daduwa no batà no lukos.
12 Nig-iling to hadi diyà to amoy din, ‘Amoy, to kanak
handug no igkapangumbilin nu kanak, bogayi a nud nasì
kunto-on.’ Dayun pigpanghandug to amoy to kadatù din.
13 “Na, pagkapilahi no adow sikan nadawat to hadi,
pigpabayluhan din on to sapì aw hipanow on kandin

padoog diyà to banwa no madiyù aw du-on din tanama
gastuha to sapì din no puli inminaliyag din.
14 Pagka-ubus to sapi din du-on sikan no banwa, pigkogsa-
an to bontas aw kandin, niglotoy.
15 Nakapikii on kandin to ogsood to talabahu no magtu-
tubung to babuy.
16 Tantu no paglotoy din, ogko-on podon kandin to mgo
ukap no tutubungay to babuy. Dì wadà nigka-at kandin su
wadà nigbogoy diyà kandin.
17 Dì pagdoyow to domdom din, na-iling to pikii din to
'To mgo inadlaw ni Amoy, ko ogpamango-on, dakoo pad
to ogkasubla agad mahan-ing kandan. Dì aboy kanak no
nakadayò no ogkamatoy-matoy ad to bontas.
18 Og-anti ad ogpa-ulì ki Amoy aw og-ikagi a diyà kandin
to, Amoy, nakasaà ad ikow aw diyà to atubangan to Diyus.
19 Konà a nud oghimuhon no anak a nu. Puli a nud
himuha no inadlaw nu.'
20 Na nig-ulì kandin diyà to amoy din.

"Dì no madiyù pad, nakita-an on kandin to amoy din aw
ka-ati dà ubag kandin. Nakadagap to amoy to batà aw gogoa
aw kapanghadoki din.
21 Naka-ikagi kan anak to 'Amoy, nakasaà a ikow aw diyà
to atubangan to Diyus. Konà a nud oghimuhon no anak nu.'
22 Dì nigsugù to amoy to sugu-onon din to 'Madaas ka dà
aw daaha to kabò no kinalabawan no igpapangabò ku to
batà ku aw isu-uu to singsing aw ogsapatusan ku.
23 Iyan puduton nu kan nati to baka no matabà aw
himatayi nu su oghimuhon ta no pasalamat aw ogliliyag
kinow tibò.
24 So-idi batà ku, iyan on na-angodan to namatoy on,
dì pigbuhoy dà. Iyan napadihuhan gayod to natanak, dì
nakita-an dà.' Na du-on namanliliyag kandan tibò.

25 "Dì to kakoy no nali-us on pag-ulì to hadi din, nig-ulì on
no diyà pu-un to uma. No pagkadani din to baoy, iyan on
nadinog din to mgo patanugonon aw katad-katad to sayow.
26 Dayun pigtawag din to songo sugu-onon aw usipa dow
nokoy to napugutan dan.
27 Na-iling to 'Nig-ulì on to hadi nu. Nighimatoy to amoy
nu to nati to baka no matabà su impagala su nigpasalamat
su naka-ulì dà to batà din no ampan pad halinan.'
28 Dì nasawà to kakoy hantod to konà ogsood kandin to
baoy. Impadokat podon to amoy din aw pangamuyù to
ogpaba-oton to pagliliyag dan.
29 Dì naka-ikagi to kakoy to 'Amoy, napugutan on iyan to
mahan-ing no tu-ig to pagbulig ku ikow aw tumana to sugù

nu tibò. Dì ampan a nu bogayi to buhì, agad ma-intok no
igkaliyag ku to mgo kapadihu ku.
30 Dì sikan pinadaoyag nu no batà no nig-uwak puli to
ingkabuhì nu aw nigpanghilabot to buyag no mado-ot, no
pag-ulì din, pigpagalahan nu nasì aw pahimatayi nu pad to
buhì nu no matabà.'
31 Dì naka-ikagi to amoy to 'Dì Utù, ikow, timbang ku man
no nigdumduma ka kanak aw kalabot kad to tibò no katu-
unan ku.
32 Dì hustu dà man to ogliliyag kinow on aw paman-
tukhow su hadi nu, iyan on na-angodan to namatoy no
tagbayà pigbuhoy dà. Iyan na-angodan din gayod to
natanak dì nakita-an dà.' "

16

1 Na impananglitan ni Jesus to mgo sakup din no nig-
iling to "Songo datù, moydu-on pigpabantoy to sapì din. Dì
moydu-on nignangon to datù to pigsalinan to sapì to otow
no pinabantoy din.
2 Pigpaduguk kandin to datù aw ikagihi to 'Dow tùtu-u to
nadinog ku bahin to pagpansalin nu? Ahà ki to mgo listahan
to pagbayad aw kan ogkadawat su oggawangan ku ikow to
katondanan no pinabantoy to sapì ku.'
3 Dì to nigbantoy to sapì, na-iling du-on to ginhawa
din to 'Amonu a buwa so-idi su oggawangan ad to datù
to katondanan ku. Maotoy to lawa ku. Konà a gayod
ogpakatalabahu to mabogat aw ogkasikow ad to ogpalimus.
4 Na moydu-on nadomdom ku no ogkahimu ku awos ad
madawat diyà to duma no mgo baoy ko magawangan ad to
katondanan ku.'
5 Dayun pigpantawag din to moydu-on mgo utang diyà to
mata-as din. Nig-iling kandin diyà kan tugdow to 'Man-u
buwa to utang nu diyà to datù.'
6 Nigtabak kandin to 'Daduwa no gatus no ka-lata to lana.'
Nig-iling to nigbantoy to sapì to 'So-idid to kamatu-udan to
pagsasabut. Na, madaas nud ilisi to kamatu-udan aw isulat
nu du-on to songo gatus dà to utang nu.'
7 Na pig-usip mandà to duma to 'Man-u buwa to utang nu
diyà to datù.' Nigtabak kandin to 'Lima no gatus no ka-saku
to bogas.' Nig-iling mandà to nigbantoy to sapì to 'So-idid
to kamatu-udan to pagsasabut. Ilisi nud to kamatu-udan aw
isulat du-on to upat dà no gatus no saku to utang nu.'
8 Na to datù, nakasayà dà to pinabantoy din to sapì
agad maluku-lukuhon dì mapandoy dà to ogpadaan-daan to
kandin kadoyawan su iyan tùtu-u to kunto-on no timpu, to
mgo otow dini to babow no wadà tahud to Diyus, mapandoy

pad kandan diyà to mgo mangkatahud-tahudon no otow
diyà to Diyus to ogpadaan-daan to kandan kadoyawan.
9 Kaling man indanan now to pig-ikagi ku iyu, to kadatù
now no kalibutanon, oggastu kow no igbulig now to kasing-
otow now su ogka-uyunan kow to Diyus ko maka-atan now
kandan aw ogkadawat kow din diyà to langit to mahudi no
adow ko wadà ogkaboli to sapì.

10 “Na to otow no ogkasaligan to ma-intok, ogkasaligan
gayod to ma-aslag. Dì to otow nò konà ogkasaligan to agad
ma-intok, wadà igkasalig ta no ma-aslag.
11 Ko wadà kow kasaligi to kadatù dini to babow, konà
kow gayod ogkasaligan to kadatù no tùtu-u diyà to langit.
12 Ko konà kow ogkasaligan to ogbantoy to kadatù to duma
dini to babow, amonuhon man to pagkasalig to Diyus ìyu to
iyu no kadatù diyà to langit.

13 “To otow, konà ogkahimu no daduwa to pigtagonan din
su ogkablangon din iyan to sobu-uk aw sobu-uk, ogpa-aag-
aagon din on. Matinumanon gayod diyà to sobu-uk, matuu
kan sobu-uk, og-oyowan din on. Konà ta ogpagtokapon to
pagtagon ta, Diyus aw kadatù.”

14 Na to mgo Parisiyu no ogkaliyag to kadatù, nigpaminog
to intutuu ni Jesus, tibò namandugadi kandin.
15 Dì nig-ikagi si Jesus diyà kandan to “Iyu no mapakunon-
kunonon no mgo otow, ogpatahud kow dà podon to ka-
otawan. Dì diyà to atubangan to Diyus, konà kow ogka-
uyunan su nama-anan din man dow nokoy diyà to sood to
ginhawahan now su to ogpa-aag-aagon to otow, ogsawayon
iyan to Diyus.

16 “Na impatuman to Diyus to ka-otawan to kasugu-an
ni Moises aw kasulatan to duma no mgo maglilikwaday
to Diyus hantod to si Juan on to pigpalikwad. Likat to
paglikwad ni Juan no Magbobonyagay sikan Madoyow no
Tutuwanon bahin to madaas og-abut to pagsakup to Diyus,
mgo otow nigpogos podon to ogdangon to pagsakup to Diyus
agad-agad to kandan dà no napikiyan.
17 Dì bahin to ogkawadà to kasugu-an ni Moises aw duma
no kasulatan, konà ogkahimù to ogkawadà ko konà pad
matuman tibò. Kalangitan aw kapasakan, ogkangkawadà.
Dì kasulatan to Diyus, agad songo kudlis dà, konà ogkawadà
ko konà pad ma-una matuman.

18 “Na, to otow ko og-oyowan din to kandin asawa no una
aw pangasawa to bugtì, ogpakasaà su ogkalap-angan din
to pag-a-asawa dan. To og-asawa gayod to buyag no na-
oyowan to una no bana din, ogpakasaà gayod su ogkalap-

angan din gayod to kandan pag-a-asawa no wadà kalabotan
din.”
19 Na, impananglitan ni Jesus to impang-anad din no pig-
iling to “Na moydu-on datù no ogpangabò to mahal aw
kanunoy dakoo to pagko-on du-on to baoy din.
20 Moydu-on gayod otow no nawada-an to kapookanan
din. Iyan ngadan din si Lazaro. Nakahibat-hibat diyà to
li-otanan to ugpa-anan to datù. Pig-ugudan
21 aw dila-i to mgo idù to mgo laù din. Ogko-on podon
si Lazaro to puyapud no nangka-uug diyà to ko-onanan to
datù.
22 “Na pagkaugoy-lugoy namatoy on si Lazaro aw kadaa
to umagad din to mgo diwata to Diyus diyà ki Abraham no
apù ta lagboy no diyà to botanganan to mangkadoyow no
mgo otow. Na namatoy on gayod to datù aw ilobong.
23 Dì umagad din, imbotang diyà to kastiguhanan to saà.
No kanunoy no ogkasakitan kandin, niglanghag diyà to
langit aw kakita-i si Abraham diyà to madiyù aw si Lazaro
no nigsoso-ing.
24 Tinawag to datù to ‘Apù Abraham, ogka-atan a nu.
Ogpa-andinihan a nu ki Lazaro. Igatang ogpabìbi-an nu
kandin to kanak dilà no pigtahayan on su lagboy on to
paglanggahi ku su nadangka a so-idi logdog.’
25 Dì nigtabak si Abraham to ‘Wadà nu buwa kalingawi
ton buhì ka pad Apù no madoyow man to kabotang nu. Dì
si Lazaro, nalisodan. Dì madoyow on to kabotang din kunto-
on. Dì ikow, napasu-an kad on to logdog to kayu kunto-on.
26 Hognà pad moydu-on dama diyà to pag-ootan ta no
konà ta ogkalawangan su sikan on to igkahibugtì ta.’
27 “Naka-ikagi to datù to ‘Igatang ogpangamuyù a ikow
Apù to ogpa-andiya-on nu si Lazaro diyà kandan aw ki
Amoy.
28 Moydu-on lima no su-un ku no igpabahog kud ko maka-
andini kandan so-idi ogpanakitan to kayu no logdog.’
29 Dì nakatabak si Abraham to ‘Ogpaka-anad kandan to
kasulatan ni Moises aw duma no maglilikwaday.’
30 Naka-ikagi to datù to ‘Konà man Apù Abraham. Dì
ko ma-andiya-an kandan podon to otow no pigbuhoy on,
ogpakapaminog aw oyowi to kandan paghimu no mado-ot.’
31 Nakatabak si Abraham to ‘No wadà dan paminog to
kasulatan ni Moises aw duma no maglilikwaday to Diyus,
konà dà gayod ogpaminog agad moydu-on oglogwà no
pigbuhoy on.’ ”

17

1 Na impang-anad mandà ni Jesus to mgo sakup din no

pig-iling din to “Tahan to otow no ogbogayan to pa-antihan
dow ogpakasaà. Dì aboy to otow ko ogpasaa-on din to duma.
2 To ogpasuwoy to agad ma-intok no otow, mahawoy dà
ko pa-usbugon kandin diyà to dagat no oglawigan to batu
to li-og. Dì malisod lagboy ko kastiguhon kandin to Diyus to
mahudi no adow.
3 Na, doydoyow kow. Ko ogpakasaà to su-un now, udlinan
now. Ko makasosoo kandin to paghimu din no mado-ot aw
oyowi, ogpasayluhon now dà.
4 Agad makasaà diyà iyu to kapitu to songo adow, dì
pasayluhon now dà ko og-inandu-on iyu aw pangamuyù
kandin no nig-iling to ‘Nakasosoo a, pasayluhon a nu dà
iyan,’ na iyu, pasayluha now dà man gayod.”
5 Na to mgo pangabaga ni Jesus no tumutubus din,
namang-ikagi diyà kandin to “Ogdugangan nu to pagtu-u
noy.”
6 Naka-ikagi si Jesus to “Ko moydu-on pagtu-u now no
agad magabudbud dà, ogkasugù now so-idi madigon no
sikumuru no kayu to ‘Mabukad kad aw kahalin kad diyà to
dagat aw diyà ka katanom,’ aw ko og-aha-on ta, ogkatuman
iyan.
7 “Na ko pananglitan, moydu-on sugu-onon now no
pigpagaas now dow pigpabantoy now to mgo buhì now. Ko
mahapun on, og-ulì diyà to baoy. Ko dumatong on to sugu-
onon now, dow konà kow buwa og-iling to ‘Na Sir, ingkud
ka su oghonatan ku ikow.’
8 Konà man buwa, su og-iling kow on buwa nasì to ‘Na,
lutu-i a nu aw honati a. Ko makatapus ad to pagko-on aw
pag-inom, ikow on ogpakasukoli kad ogpakako-on aw maka-
inom.’
9 Dow wadad buwa pasalamat kandin to sugu-onon din
su natuman din to insugù din.
10 Iyu, angod dà iyan su ko matuman now on to insugù ku
iyu, ogka-iling now to ‘Konà koy no saya-onon su natongop
dà to natuman noy no insugù nu kanami.’ ”
11 Na no nigpadayong kandan si Jesus padoog diyà to
Hirusalim no lunsud, nakadatong kandan diyà to pag-ootan
to Galiliya aw Samariya.
12 No pagkasood dan to songo lunsud, pigsungun kandan
to sampuù no ka-otow no pigpan-ibung dì nigpamatiwoy
kandan ki Jesus
13 aw puli tawag kandan to ma-agbot to “Jesus, Magbobo-
ot, ogka-atan koy nu.”
14 Pagkasunglà din, nig-ikagi kandin to “Andiya-i now to
punu-an to tinu-uhan no nigtubus iyu diyà to atubangan

to Diyus awos ma-ahà to sakit now dow magawang.” No
paghipanow dan on, nangka-uli-an on man tibò kandan.

15 Na pagkita to sobu-uk to na-uli-an on kandin, nigpatipa-
ulì kandin diyà ki Jesus aw sayà-sayà to Diyus to ma-agbot.
16 Nakaluhud kandin diyà to atubangan ni Jesus no
nigpasalamat. Songobu-ukon dà kandin no nig-ulì aw
pasalamat aw kandin iyan to taga-Samariya.
17 Naka-iling si Jesus to “Dow konà buwa no sampuù kow
no na-uli-an? Ando-id pamandoog ton si-am no ka-otow.
18 Dì so-idi, taga-Samariya man, aw kandin dà to nigpa-ulì
aw saya-sayà to Diyus.”
19 Pig-ikagihan ni Jesus kan taga-Samariya no na-uli-an on
to “Na, sakindog kad on aw ulì kad on su na-uli-an kad man
su nigtu-u ka man kanak.”

20 Na kandan no mgo Parisiyu, naman-usip kandan
ki Jesus dow kagan-u to og-abut to pagsakup to Diyus.
Nigtabak si Jesus to “To ogpunu-an to pagsakup to Diyus,
konà ogkakita-an to mata to gi-otawan puli.
21 Konà ogka-iling to ‘Ahà ka su so-idid.’ Konà gayod ogka-
iling to ‘Ahà ka, suyad on,’ su pagpunù to pagsakup to Diyus,
nig-abut on dini iyu su diyad on to sood to otow agad wadà
now kama-ani lagboy to nakasood on.”

22 Na pagkaugoy-lugoy nigpanoysoy mandà si Jesus to mgo
sinakupan din bahin to pag-abut to pagsakup to Diyus to
ogkamotow-motawan on lagboy ogkakita-an. Kagi din to
“To mahudi no adow, ogkaliyagan now on podon to ogpunù
on to pagsakup to Tumutubus to Ka-otawan dì konà now
pad ogkakita-an dì ogkatagadan now dà kanunoy.
23 Moydu-on og-iling iyu to ‘Ahà ka, suyad on to pigsaku-
pan to Diyus.’ Dì konà kow ogtuman og-andiyà aw konà
kow ogpasakup
24 su ko kanak on to umulì, konà now oglamanon su
mapayag dà su angod to ogkiblat no kilat no ogpakatang-
ow to binogdokan tibò to langit. Angod dà man to adow to
pag-ulì ku no Tumutubus to Ka-otawan.
25 Dì ogkalisodan a pad aw oyowi a to mgo kadongan ku.
26 Ton kadodoog to ka-otawan natodu-on no timpu pad
ni Noe no mangudlinay to Diyus, ogka-angod dà man to
kadodoog to ka-otawan to umulì a dini no Tumutubus to
Ka-otawan
27 su to ka-otawan natodu-on no wadà pad ugubi to
kalibutan, iyan dà pighimu dan to kandan natungahan
no ogko-on aw og-inom aw inasawahay agad hantod to

namansood on kandan aw si Noe diyà to arka din. Pag-
ugub to dagat, nangkaponas tibò to ka-otawan ton wadà
mamakasood to arka.
28 To mahudi no adow no ogsakup to Tumutubus to Ka-
otawan, angod dà gayod to mgo timpu no katu-igan ni
Lut su mgo ka-otawan, tinuman dan to katahanan to otow
no pagko-on, pag-inom, pagboli, pagbaligyà, pagtanom, aw
paghimu to baoy.
29 Dì adow to pagkali-us ni Lut to lunsud to Suduma,
pig-abutan sikan no lunsud to logdog aw maliyab-liyab no
asupri no niglikat to langit aw kangka-ubus to tibò no otow
du-on.
30 Angod dà to adow to Tumutubus to Ka-otawan to
lumogwà no ogpakatokow puli no ogpakado-ot to mgo otow
no mangkado-ot.

31 "Na kandà no timpu to otow no diyà to labas to
baoy, konà din on ogka-ulì to katinguban din dì puli on
ogpakalaguy kandin. Ko diyà kow to uma, konà kow
on gayod ogpakapa-ulì diyà to baoy. Dì puli kow on
ogpakalaguy nasì.
32 Konà now ogkalingawan to nadoog-doogan to asawa
ni Lut no pagkalingì din to nali-usan din, dayun nigbauy
kandin no tibu-uk no asin.
33 To otow no ogpa-aagon din to kandin kinabuhì,
ogkawada-an man nasì. Dì to otow no konà din ogpa-aagon
to kinabuhì din, wadà ka-usabanan to mahudi no adow.
34 Ognangonan ku iyu to matuman kan no kadukiloman
no pag-abut to Tumutubus to Ka-otawan, ogkahuhulid pad
to daduwa no ka-otow. Dì puli on ogboongon to sobu-uk no
ogbayawon ku aw kabitas kan sobu-uk.
35 To ogbayu no og-a-asod, ogboongon to sobu-uk no
ogbayawon ku aw kabitas kan sobu-uk.
36 To daduwa diyà to uma, ogboongon to sobu-uk no
ogbayawon ku aw kabitas kan sobu-uk."
37 Na to mgo pangabaga ni Jesus, namaka-ikagi kandan
to "Ando-i Sir dapit to ogdo-og no banwa to innangon
nu." Impananglitan ni Jesus to intabak din no pig-iling
to "Agad ando-i to nahaù, og-agad dà ogdagsà to kuligi su
agad ando-i no otow no mado-ot to ginhawahan, og-agad dà
ogpakadawat to impang-anad no kagau-an."

18

1 Na, impananglitan mandà ni Jesus to impang-anad din
to mgo sakup din bahin to og-ampù kandan aw wadà
pagbungkù.

2 Kagi din to “Moydu-on punu-an to lunsud no wadà tahud
to Diyus aw otow.
3 Moydu-on bau no buyag diyà kan no lunsud no nig-
inandiyà kan punu-an aw pinangamuyù no nig-iling to
‘Igpakastigu ku ikow to kablang ku.’
4 Nig-oyow to punu-an to pagbulig. Dì to kaugayan na-
iling to tu-un din no domdom to ‘Agad wadà pagtahud ku
to Diyus aw diyà to otow,
5 dì ogpatumanan ku nasì to pigpangamuyù din bahin to
kablang din su nabuung ad to pagpangamuyù din.’
6 Na, ko bumulig dà kan punu-an, agad wadà pagtahud
din on to Diyus aw otow,
7 woynu pad to kasakupan to Diyus, ogbuligan dà man
su pigpilì din on aw ogpangamuyu-an dan adow aw
madukilom to pagpakastigu.
8 Madaas din iyan ogkastiguhon. Dì ogpaka-usip a iyu to
man-u pad buwa to mgo otow dini to babow to kalibutan
no ogtu-u pad dini kanak aw ampù to Diyus to umulì ad no
Tumutubus to Ka-otawan to mahudi no adow.”
9 Na, impananglitan mandà ni Jesus bahin to mgo otow
no nigsalig dà to kandan tu-un no pighimu no madoyow, dì
to duma no otow, pigsawoy dan.
10 Kagi din to “Moydu-on daduwa no ka-otow no nig-
andiyà to simbahan su og-ampù to Diyus. Sobu-uk, Parisiyu
no matagon-tagonon to kandan katahanan agad kama-
intokanan. Kan sobu-uk, magsusukut to buhis no wadà tu-u
to katahanan dan.
11 To Parisiyu no nigpasowsobu-uk, nigsakindog aw lang-
hag no nigpanawag-tawag to Diyus aw langub kandin iling
to ‘Diyus ku, nigpasalamat a ikow su kanak, wadà a maka-
angod kandan no duma no angod to mgo otow no logodon,
aw mgo magluluku, aw ogpanghilabot to duma, agad suyà
gayod no magsusukut to buhis, wadà a makapadihu to
kandin igbayà.
12 Pigtagonan ku gayod to pu-asa to kadaduwa kada
simana aw bogoy a diyà to Diyus to ogsinampuu-an ku to
tibò to ogkadawat ku.’
13 Dì to magsusukut to buhis no agad wadà tu-u to
katahanan, dì nigpadiyù-diyù diyà to mgo magsisimbahay
aw wadà langhag diyà to langit aw iyan dà nahimu din to
nakadadabu to kandin dagaha to pagkapook-pook din to
kandin saà aw maka-iling to ‘Diyus ku, ka-ati a nu dà podon
su makasasaà a man tahan.’
14 Na, ognangonan ku iyu to tawoy kan magsusukut to
buhis no wadà tu-u to katahanan, na-uyunan nasì to Diyus.
Dì to Parisiyu, wadà man ka-uyuni kandin. To otow no

ogpalabow, ogsagkop nasì. Dì to ogpasagkop, ogpakalabow nasì.”

15 Na, moydu-on namandaa diyà ki Jesus to mgo batà dan no awos igpadampon dan ki Jesus. Dì pagkakita to mgo pangabaga din, pigsasapadan dan podon.

16 Dì pighimun ni Jesus to mgo pangabaga din aw ikagi to “Ogpadugukon kud to mgo batà. Konà now ogbalatakon kandan su to sinakupan to Diyus iyan ogka-angodan sikan mgo batà no mgo hanuut.

17 Ognangonan ku iyu gayod ko konà kow ogpa-angod to batà no hanuut, konà kow ogpakasood to pigsakupan to Diyus.”

18 Na, moydu-on punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no nig-iling diyà ki Jesus to “Sir, su matuwadong ka, moydu-on ig-usip ku ikow. Nokoy to matuwadong no ogkahimu ku awos mabogayan a to kinabuhì no konad ogkawadà.”

19 Nakatabak si Jesus to “Nokoy man no pighingadanan a nu to matuwadong, su Diyus dà man to matuwadong lagboy tibò. Wadà duma.

20 Nama-anan nu to kasugu-an to Diyus no pig-iling to ‘Konà ka ogpanghilabot to duma, konà ka ogpanghimatoy, konà ka ogpangawat, konà ka ogbotang-botang. Igtahud nu to amoy aw inoy nu.’ ”

21 Naka-ikagi to punu-an to tinu-uhan to “Sir, sikan no kasugu-an to Diyus, sikan on iyan to tahan kanak nagimatahan. Likat to pagkabatà ku, natagonan kud iyan lagboy sikan.”

22 Nig-iling si Jesus to “Moydu-on pad sobu-uk no wadà nu pad katuman. Ipambaylu nud to sapì to tibò to mgo katu-unan nu no tingub aw ipamogoy diyà to mgo nangkawada-an su agun mahina-atan ka to Diyus to ayama-an nu diyà to langit. Pagkapamogoy nu ulì kad dini aw pasakup kad bali kanak.”

23 Pagkadinog to punu-an to pig-ikagi ni Jesus, naduyong-ot on to ginhawa din su datù man kandin.

24 Na no pag-ahà ni Jesus diyà to punu-an, nig-ikagi kandin to “Kalisod iyan to mgo datù no konad podon ogpasakup to Diyus.

25 Malisod iyan to otow no ogpasakup to Diyus ko ogsalig to kadatù din. Dì to kamilyu no kina-aslagan no buhì, mahawoy dà nasì ko ogpalusuton du-on to lugì to dagom. Dì to ma-aslag no otow no datù, malisod ko ogpasakup podon diyà to Diyus.”

26 Namaka-iling kan nakadinog kandin to “Ko tùtu-u sikan, intawa man dapit to ogbay-awon to Diyus.”

27 Nakatabak si Jesus to “Ko otow dà, konà ogka-amu, dì
to Diyus, ogka-amuhan din tibò, agad ma-aslag no datù dì
ogkabay-ow dà gayod.”
28 Naka-ikagi si Pedro to “Sir, pig-oyowan noy on man to
katu-unan noy tibò aw duma koy on ikow.”
29 Si Jesus, nig-ikagi to “Ko ma-oyowan now on to baoy
dow asawa dow kasu-unan dow ginikanan dow mgo batà
ugpat kanak aw ugpat gayod to pigsakupan to Diyus,
30 ogkadawat now agad man-u kunto-on aw to mahudi
no adow, ogkadawat now to kinabuhì now no konad
ogkawadà.”
31 Na, no namanghipanow kandan si Jesus padoog diyà
to Hirusalim, pigpaduguk din to mgo pangabaga din no
sampuù tag duwa aw tongopi din to pag-ikagi no nig-iling to
“Moydu-on ignangon ku iyu tibò. Ogpaka-andiyà kid mandà
to Hirusalim aw tibò to nasulat to mgo maglilikwaday
to Diyus natodu-on bahin to Tumutubus to Ka-otawan,
ogkatuman on,
32 aw ogdaahon kandin diyà to taga-Ruma no nakasakup
ita. Og-ina-inahon aw pasikawi aw ilobi.
33 Ogbunaan aw himatayi. Dì pagkatatouhi no adow,
ogbuhayon dà kandin.”
34 Dì wadà nadaagan dan no pig-ikagi ni Jesus. Nadaoman
kandan to litukan aw wadà dan kadaagi.
35 Na, no madani on kandan si Jesus to Hidiku no lunsud,
moydu-on pisok no otow no puli nig-i-ingkuday diyà to tibi
to daan no baya-anan ni Jesus. Nigpalimus kandin to sapì.
36 No pagkadinog to pisok to namanbayà to kahan-ingan,
naka-iling kandin to “Dow nokoy buwa so-i.”
37 Pignanangonan dan kandin to “Si Jesus no taga-Nasarit
to ogbayà kani.”
38 Pagkasabut to pisok to si Jesus on iyan to ogbayà, nig-
ikagi kandin to ma-agbot to “Jesus no sugpù todu-on harì
no si David, ka-ati a nu podon.”
39 Moydu-on mgo otow no diyà to unahan ni Jesus no
namansapad podon to pisok no ogpapahonokon dan podon.
Dì wadà paminog kandin. Nasì on ogpadugangon din to
pagtawag su awos madinog ni Jesus aw inulit-ulita din to
“Sugpù ni David, ka-ati a nu podon.”
40 Pagkadinog ni Jesus, nigsigkon kandin aw paduguka din
to pisok. No pagkaduguk din, inusip ni Jesus to
41 “Nokoy ngadana to ogpabuligan nu kanak.” Nigtabak
to pisok to “Sir, ma-uli-an a nu podon to mata ku.”
42 Nig-ikagi si Jesus to “Ogka-uli-an kad on su nigtu-u ka
kanak.”

43 Na na-uli-an on dayun to pisok aw dumduma on kandin
no nigsayà-sayà kanunoy kandin to Diyus aw mgo ka-
otawan no namakakita, namansayà-sayà gayod to Diyus.

19

1 Na, namansood kandan si Jesus to Hidiku no lunsud. No
namanbayà kandan du-on,
2 moydu-on punu-an to magsusukut to buhis no datù no
otow no iyan ngadan din si Sakiyu.
3 Ogkaliyag kandin podon to igatang ogkita kandin to tùtu-
u no goya ni Jesus dow ma-amonu. Dì ogpag-ali kandin
awos ogkita ki Jesus su kandin, masagkop man aw gayod
mahan-ing no otow no nahimun.
4 Kaling man pig-oyowan ni Sakiyu to kahan-ingan aw
laguy diyà to unahan. Namonhik to kayu no matikang
no pighingadanan to sikumuru no ogtagadan din su awos
ogdomoan din si Jesus no oglaboy du-on.
5 No diyad on saom si Jesus to kayu no pigpamonhikan
ni Sakiyu no ogtagadan din, niglanghag si Jesus aw ikagi
to “Sakiyu, madaas ka ludus su ogpaka-agpot a diyà ikow
kunto-on no adow.”
6 Nakapatiludus dayun si Sakiyu aw dawata si Jesus no
lagboy on pagtukhow din.
7 Dì pagkakita to kahan-ingan, nabaaw-baawan dan si
Jesus aw ikagi to “Nokoy man buwa no nigduguk si Jesus
to otow no wadà tu-u to katahanan ta.”
8 Na nigduguk si Sakiyu aw ikagi kandin diyà ki Jesus
to “Sir, igbogoy kud on to tongà to katu-unan ku diyà to
nawada-an. Ko moydu-on pigluku ku, ig-ulì ku to ka-upat.”
9 Nig-iling si Jesus to “Kunto-on no adow ogkalipwasan on
tibò to mgo sood so-idi baoy nu su iyu gayod to kasinugpu-
an ni Abraham, agad nahimu no wadà tu-u to katahanan,
10 su kanak no Tumutubus to Ka-otawan, iyan ing-andini
ku su ogpanganap a to natanak-tanak aw lipwasi ku.”
11 Na no pagpaminog to kahan-ingan, impananglitan ni
Jesus bahin to pagpapunù to pagsakup to Diyus dini to
kalibutan to mahudi no adow su madani on kandan to
Hirusalim, su intobo-ot to ka-otawan dow imomo-ot on to
ogpunu-an.
12 Nig-iling si Jesus to “Na, moydu-on otow no ma-aslag no
nig-andiyà to mata-as-ta-as pad diyà to madiyù no banwa su
awos makadawat to katondanan din no ogkahimu kandin
no magbobo-ot ko maka-ulì du-on to kandin tahan no
banwa.

13 To wadà pad kandin hipanow, pigpamatawagan din pad
to sampuù no sugu-onon din. Impamogoy din to kada sobu-
uk tag songo maan aw sugu-a din to ‘Na, impama-utang now
so-idi tibò to duma now no mgo sakup dini agun tumulin
hantod to pag-uli ku.’
14 Dayun nighipanow on kandin no ma-aslag no otow
padoog diyà to mata-as-ta-as pad. Dì to duma din no
mgo sakup diyà to nali-usan din, pigkablang dan aw oyow
kandin no iyan ogkahimu no magbobo-ot diyà kandan.
Kaling man nigpilì kandan to mgo otow no ogpatubuson
dan aw sugu-a dan diyà to hangadonon dan pad. Sikan
impadaa dan no kagi kan pinatubus dan to ‘Oyow koy ko
iyan ogpakasakup kanami sikan no otow.’
15 Dì wadà tu-u kan mata-as, nasì din on pigbogayan to
katondanan aw du-on din ibotang kan no banwa.
“Na, pagdatong din, pigpamatawagan din kan sampuù no
pigpamogayan din to sapì agun din matagahan dow nigtulin
on likat to pagpa-utang dan.
16 Na, nigdatong to tutugdawon no pigbogayan aw nangon
to ‘Sir, sikan sobu-uk no imbogoy nu kanak, nadugangan. To
kasampuù tulin.’
17 Na-ikagi to magbobo-ot din to ‘Ah, madoyow su
matinumanon ka no sakup. Su matinumanon ka to ma-
intok, ogpasakupon ku ikow to ma-aslag no sampuù no ka-
lunsud.’
18 Nignangon to ikaduwa. ‘Sir, sikan sobu-uk no imbogoy
nu kanak, kalima tulin.’
19 Naka-ikagi to magbobo-ot to ‘Ogpasakupon ku mandà
ikow to lima no kalunsud.’
20 Dayun nigdatong mandà to ikatou aw nangon to ‘Sir,
igka-ulì ku dà ikow so-idi no ingkabogoy nu kanak su likat
to pagkali-us nu puli ku imbotang no natongos
21 su ogkahadok a ikow no ma-unug-unugon ka lagboy no
otowsu ogpuduton nu dà kan konà no ikow aw aniha nu dà
to wadà nu kapagudi to pag-odok.’
22 Naka-ikagi to magbobo-ot to ‘Sikan no na-ikagi nu,
igkabalitu ikow. Nama-anan nu man to ma-unug-unugon
a no otow. Ogpuduton ku kan konà no kanak aw aniha to
wadà ku kapagudi to pag-odok.
23 Nokoy man no wadà nu ipa-utang to sapì ku awos
ogtulin aw ogkasukut ku to pag-ulì ku.’
24 Na nig-iling to magbobo-ot to duma no sakup din to
‘Puduta kan sobu-uk no imbogoy ku kandin aw ibogoy diyà
kan moydu-on kasampuù tulin.’
25 Dì nakatabak kandin to ‘Sir, kandin, moydu-on on
sampuù no nigsubla on.’

26 Dì na-ikagi to magbobo-ot to ‘Ognangonan ku to
kan dakoo on, ogkadugangan pad. Dì to ma-intok dà,
ogkapudutan pad nasì.
27 Dì sikan kablang ku no wadà pasakup kanak, daaha aw
himatayi dini to atubangan ku.’ ”
28 Na pagkatapus to pagpananglitan ni Jesus, nigpadayong
on kandan padoog diyà to Hirusalim.
29 No madani on kandan diyà to mgo lunsud to Bitpagi
aw Bitaniya no diyà to augan to untud no pighingadanan to
Ulibu-an, nigsugù kandin to daduwa no pangabaga din no
nig-iling to
30 “Andiya-i now to kaylu now pad no lunsud. Ko
dumatong kow on, ogkakita-an now to nati to kabayù no
nahikotan on tahan no wadà pad kasakayi aw hubada now
to hikot aw daaha now dini kanak.
31 Ko moydu-on ogsagman iyu, iling kow to ‘Moydu-on
ogkadomdoman to Magbobo-ot ta to kabayù.’ ”
32 Dayun nighipanow on kan daduwa aw katuman dan to
innangon kandan ni Jesus.
33 Pag-abut dan, pighubadan dan on dayun kan inhikot to
nati, aw to tagtu-un, nakasagman aw maka-usip to “Nokoy
man no pighubadan now sikan nati.”
34 Nigtabak kandan no daduwa to “Moydu-on ogkadom-
doman to Magbobo-ot ta sikan.”
35 Dayun pigdaa dan diyà ki Jesus. Pigsablayan dan to
bagakwang to nati to kabò dan su awos ihanig aw pasakayi
dan ki Jesus.
36 To mgo ka-otawan, pigladladan dan to kabò dan diyà
to igbayà din no nigsakoy to kabayù aw kan ogkagi-okan no
katawilan to pagtahud-tahud dan to harì.
37 Na no pagkabaak dan tibò to daan no igkapatugpù
on to Ulibu-an no untud, sikan kahan-ingan no kasakupan
ni Jesus, namanpunù kandan to pagtukhow aw sayà-sayà
to Diyus to ma-agbot su mabogbog no kaboonganan no
pigpanghimu ni Jesus no nakita-an dan.
38 Inlangkoà dan no nig-iling to “Mabuhì, mapanalang-
inan to Harì no pigpatubus to Diyus no Magbobo-ot dini
to ka-otawan. Malinawon diyà to langit aw matahudan to
Diyus no kinatikangan.”
39 Dì moydu-on Parisiyu no nakaba-ot gayod du-on to
kahan-ingan no nig-ikagi diyà ki Jesus to “Sir, sapadi nu
to mgo sakup nu no naman-iling to angod kan.”
40 Nig-ikagi si Jesus to “Ognangonan ku iyu ko mapahonok
ku sikan, agad mgo batu, ogpakalangkoà no igmatu-ud to
pagkaharì to Magbobo-ot.”

41 Na no madani on kandan to Hirusalim, pigsinogawan
ni Jesus kan no lunsud
42 aw ikagi to “Ko mama-anan now on podon kunto-on
no mgo taga-Hirusalim dow amonuhon now to pagpadoog
now awos malinawon kow. Dì konà now pad ogkakita-an.
43 Moydu-on adow no konà kow on ogpakalot-ang to
lunsud su ogkalipusan kow on to mgo kablang now.
Ogkalilibong-libongan kow on iyan. Agad ando-i nandà to
ogmutmutan dan no ogdodoo iyu takas ko mahimun kow.
44 Iyu no taga-Hirusalim, aw mgo agpot now to lunsud,
ogkatimodmod dà. Ogkalompag dà tibò. Wadà batu no
pigpagdokot-dokot no ogkabilin su wadà now man kilaha
to adow to pag-abut iyu to Diyus no bumubulig podon iyu.”

45 Na, nigsood si Jesus to labow no simbahan aw pam-
bohusa din tibò kan pigsakpan din du-on to sood no
mamaligya-ay.
46 Nig-iling si Jesus to “Nasulat on diyà to kasulatan to
Diyus no pig-iling to ‘Abutanan ku, oghingadanan to ampu-
anan to Diyus.’ Dì pighimu now on nasì no hobonganan to
mgo tulisan.”

47 Na, adow-adow nigpang-anad si Jesus diyà kan no
simbahan no labow. Dì to mgo punu-an to tinu-uhan aw
mgo duma no mangka-aslag no mgo Hudiyu, nigdomdom
kandan dow amonuhon dan to pagpadoog to paghimatoy ki
Jesus.
48 Dì wadà dan pad man katuman su to ka-otawan,
namanpaminog man lagboy to kagi-kagi din.

20

1 Na, songo adow nigpang-anad si Jesus to kahan-ingan
diyà to labow no simbahan aw ipasabut to Madoyow no
Tutuwanon. Tinakin pigduguk kandin to mgo punu-an to
tinu-uhan to mgo Hudiyu.
2 Nig-iling kandan diyà ki Jesus to “Nangoni koy dow
ando-i makalikat to kabogbogan nu. Intawa to nigpahimu
ikow to hininang nu.”
3 Nig-iling si Jesus to “Moydu-on pad ig-usip ku iyu.
4 Nokoy to domdom now bahin to kabogbogan ni Juan no
Magbobonyagay, dow ando-i makalikat, Diyus dow otow to
nalikatan.”
5 Nigkasusukun-sukun kandan dow nokoy to igtabak dan
ki Jesus. Kandan naman-iling to “Ko iyan itabak ta to ‘Likat
to Diyus kan no kabogbogan,’ og-ikagihon din to ‘Nokoy
man no konà kow ogtu-u.’

6 Dì ko iyan itabak ta to ‘Likat dà puli to otow,’ ogdodog-
pakon ki man to ka-otawan to batu su namantu-u man
kandan to si Juan, tùtu-u no maglilikwaday to Diyus.”
7 Kaling man to intabak dan to wadà dan kama-ani dow
ando-i makalikat to kabogbogan ni Juan.
8 “Na,” kagi ni Jesus, “konà ku gayod iyu ognangonan dow
ando-i makalikat to kanak kabogbogan to hininang ku.”
9 Na, impananglitan ni Jesus to pagpang-anad din to ka-
otawan no nig-iling to “Moydu-on otow no nigtanom to
paras. To pigpa-uyamu din to tanom to mgo otow no puli
huwag-on to pag-ugpà. Dayun nighipanow on kandin diyà
to songo banwa no og-ugpa-an din to maugoy.
10 Pag-abut on to tanom din no kaparasan, sinugu-an
din to sobu-uk no sugu-onon din diyà kan pigpa-uyamu no
mgo otow su pigpasukut din podon to kandin bahin. Dì
pigbunaan nasì kan sugu-onon aw papa-uli-a kandin diyà
to mata-as no wadà napudut.
11 Pigsugu-an mandà to tagtu-un to kaparasan to duma
no sugu-onon. Pagdatong din, pigbunaan dan gayod aw pa-
inahi dan pad aw papa-uli-a no ampan pad gayod napudut.
12 Wadà inonoka to tagtu-un to kaparasan aw pigpa-
usaban din to ikatou no sugu-onon din dì nigsubla on nasì
su pigpampalì-pali-an dan on aw tinakin papa-uli-a dan
mandà.
13 “Na to tagtu-un to kaparasan, sobu-uk pad no ogkapa-
andu-on din no iyan anak din no lagboy din nalogonan.
Bali man pigpa-andu-on din kandin no nig-iling kandin to
‘Ogtahomon ku to ogtahudon dan iyan to anak ku.’
14 Dì pag-abut din to namang-uyamu no mgo otow,
naman-ikagi to ‘Na, so-idid on iyan to anak to mata-as ta
no ogkahimu no tagtu-un to kaparasan ko mahudi no adow.
Nokoy pad to ogtagadan ta. Oghimatayan tad awos ita on
to tagtu-un to kaparasan.’
15 Dayun pigdaa dan kandin diyà to labas aw himatayi.
“Na to tagtu-un to kaparasan, amonuhon din buwa
kandan no iyan man pigpa-uyamu din.
16 Ogpati-ulì dà kandin aw andiya-i aw ponasa din
himatayi kan no pigpa-uyamu din aw ipa-uyamu din on
to duma no mgo otow to tanom din.” Pagkadinog to ka-
otawan, namaka-ikagi to “Mababagan podon to Diyus bahin
to pig-ikagi nu,” su nama-anan dan to kandan to napa-
atubangan to impananglitan ni Jesus.
17 Dì nig-ahà si Jesus to ka-otawan aw iling to “Ko konà
pa no tùtu-u to pig-ikagi ku, nokoy to litukan to nasulat on
no pig-iling to,

“ ‘To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad intimbag
on puli to maghihimu to baoy, dì iyan on pighimu nasì to
Diyus no sinaligan no pa-ukdangan.’
18 To otow no ogdo-og du-on kan no batu, ogpanlagsik. Ko
ogdo-ogan kandin kan no batu, ogkadupuk-dupuk.”
19 Na kandà no timpu, pigpangindakopan podon si Jesus
to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, su nasabutan
dan to kandan to napa-atubangan to impananglitan ni Jesus.
Dì nahadokan dan dà to mgo ka-otawan.
20 Kaling man, pigpakabantayan dan lagboy aw ka-
pangindakopi dan podon to kagi-kagi din aw pa-andu-oni
dan to mgo otow no mapakunon-kunonon awos moydu-
on igkanangon dan diyà to gubirnu to taga-Ruma no
nakasakup kandan.
21 Pig-usip-usip dan si Jesus no nig-iling to “Sir, pigkilaa
noy to matuwadong to impang-anad nu aw kagi-kagi nu.
Matul-id to pagpang-anad nu bahin to kasugu-an to Diyus.
To pagpang-anad nu, wadà ogpili-on nu no otow agad ma-
aslag dow ma-intok.
22 Na, moydu-on ig-usip noy ikow. Nokoy to domdom nu
bahin to pagpabayad ita to mgo buhis diyà ki Harì Cesar no
mata-as to taga-Ruma no nakasakup ita. Dow tugutan ki to
kasugu-an dini ita dow wadà to ogpakabayad ki.”
23 Dì nama-anan ni Jesus to mangkapakunon-kunonon
kandan no mgo otow aw ikagi kandin to
24 “Ipa-ahà kanak to songo sapì.” Nigpudut kandan aw
ipa-ahà dan kandin. Nig-iling si Jesus to “Intawa inotow-
otawa kani so-idi. Intawa tagngadan so-idi.” Nakatabak
kandan to “Ki Harì Cesar.”
25 Nig-ikagi si Jesus to “Na, i-untuu now diyà ki Harì Cesar
to kandin bahin. Dì i-untuu now gayod diyà to Diyus to
kandin bahin.”
26 Wadà dan kadakopi kandin to kagi-kagi din diyà to
atubangan to ka-otawan. Na-ompongan du-on kandan.
27 Na pigduguk si Jesus to mgo Sadusiyu no wadà tu-u to
ogbuhayon to nangkamatoy to mahudi no adow aw tuusa.
28 Naman-usip kandan to “Sir, nasulatan kinow ni Moises
to ko mamatoy to su-un ta no lukos no wadà pad maka-
panganak, iyan ogpakapangimau ki aw ko ogpanganak ki,
ogkahimu dà no sugpù din, kan su-un ta no namatoy on.
29 Na ko pananglitan, moydu-on pitu no nigsusu-un. Nig-
asawa to kakoy. No pagkaugoy to kandan no pag-a-asawa,
namatoy on kandin dì wadà pad makapanganak kandan.
30 Dayun pigpangimau kan buyag to hadi no nigsunù
kandin. Dì pagkaugoy mandà, namatoy gayod kan hadi no
wadà pad makapanganak kandan gayod.

31 To su-un din no ikatou, nigpangimau mandà kan no
buyag. Dì kandà to nadoogan to pitu no nigsusu-un. Tibò
nangkamatoy, dì wadà kandan tibò makapanganak.
32 Na kayan pana namatoy to buyag.
33 Na agad-agad to ikow no impang-anad, to mahudi no
adow no pagbuhoy to otow no nangkamatoy, intawa buwa
dapit to ogpakatu-un kan no buyag su sikan pitu no nigsusu-
un, kandà man no asawa dan."
34 Nigtabak si Jesus to "Mgo otow kunto-on, og-asawa pad
aw igpa-asawa pad.
35 Dì to tuusonon to mahudi no adow no ogka-uliman tibò,
wadad og-asawa pad aw igpa-asawa pad
36 su wadad kamatayon to otow, iyan on ogka-angodan
dan to mgo diwata no konà ogpanganak su anak man gayod
to Diyus, su ogpambuhayon dà man to Diyus to mgo otow
aw tuusa.
37 "Nokoy man no wadà kow tu-u to ogbuhayon dà to
nangkamatoy, su agad si Moises no lagsoban to Diyus
no maglilikwaday din, pigmatu-ud din gayod to ogpam-
buhayon dà to nangkamatoy aw tuusa, su ogkabasa ta kan
nasulat din bahin to pagliyab-liyab to bawbagon no dugihon
dì wadà pighalinan to bawbagon, aw du-on pighingadanan
ni Moises to Magbobo-ot ta to Ampu-onon ni Abraham
aw Ampu-onon ni Isaac aw Ampu-onon ni Jacob, agad
nangkamatoy on kandan.
38 Su pighimu kandan to Diyus angay buhì dà su og-
buhayon din kandan to mahudi no adow."
39 Naka-ikagi to songo mag-a-anad to tinu-uhan to "Tùtu-u
iyan Sir to pig-ikagi nu."
40 Katapusan, wadad ingka-usip dan su wadà oglangub to
pag-usip kandin bahin to impang-anad din.
41 Na, nig-ikagi si Jesus to "To otow no ogkahimu no
Imananan to Ka-otawan, sugpù kun ni David, dì ogka-
amonu man buwa
42 su si David, nasulat din diyà to diblu no pighingadanan
to Mgo Salmu no pig-iling to,
" 'Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din kan otow no
Magbobo-ot ku gayod no na-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow
kani to kalintu-u ku
43 hantod to ogpababawon ku ikow du-on to mgo kablang
nu aw igpada-og ku ikow tibò kandan.'
44 Mano pighingadanan ni David kandin to Magbobo-ot
din, dì og-amonuhon man su sugpù dà man gayod kandin
ni David."
45 Na no nadinogan to ka-otawan, nig-ikagi si Jesus diyà
to mgo pangabaga din to

46 “Bantoy kow, konà kow ogsunud to mgo mag-a-anad to
mgo tinu-uhan su ogpangabò to mahal aw patahud-tahud
diyà to kahimunanan aw simbahan aw pagko-onan.
47 Dì sikan to ogpambugow to baoy to bau no buyag dì puli
mahabà to ogpanawag-tawag to Diyus. Dakoo to kastigu
kandan.”

21

1 Na nakalinggokà si Jesus aw kakita-i to mgo datù no mgo
otow no naman-uug to sapì diyà to botanganan to sapì to
simbahan.
2 Nakita-an din gayod to bau no buyag no nig-uug to
daduwa dà no ka-dakò ubag.
3 Kagi ni Jesus to “Ognangonan ku iyu to tùtu-u iyan to
agad pad pagtibo-on to sapì no imbogoy kan mgo datù, dì
ogsubla on to kandin imbogoy
4 su kandan, namambogoy to samà, dì sikan no buyag,
intibò din imbogoy agad pangabuhì din.”
5 Na to mgo sakup ni Jesus, nigkababaaw kandan bahin
to labow no simbahan aw to madoyow no mgo batu
no ingkahimu kan, aw sikan mgo impandayan-dayan no
impang-amut to mgo ka-otawan.
6 Nig-ikagi si Jesus to “To nakita-an now no mangka-
aslag no mgo baoy no simbahan, to mahudi no adow,
ogkangkalompag dà tibò. Wadà ogkasamà no batu no
pigpagdokot-dokot.”
7 Namang-ikagi kandan to “Sir, dow kagan-u ogkagotò to
pagkalompag to labow no simbahan. Nokoy to indananan
noy to imomo-ot on ogkagotò.”
8 Nig-iling si Jesus to “Bantoy kow su dagow matanak-
tanak kow su mahan-ing to oglogwà no ogpa-angod-angod
puli kanak no og-ikagi to ‘Kanak to Imananan to Ka-otawan
dini to babow to kalibutan. Nagotò on to adow.’ Dì konà
kow ogpasakup.
9 Ko madinog now to moydu-on gira aw samuk-samuk,
konà kow ogkahadok su maogot ogkatuman pad sikan to
konà pad no kaliswahanan.”
10 Na nig-iling si Jesus diyà kandan to “Ogkasamuk-
samuk pad to mgo kanasudan aw ogkagubut pad to mgo
kalunsudan.
11 Ogtiyogon no mabogbog to nigsingkabugtì no banwa
aw ogkogsa-an to bontas aw oglogpadan to mgo sakit. To
mahudi no adow no ogakita-an to kaboonganan diyà to
langit no kahadokanan no ta-indanan to kaliswahanan on
to kalibutan.

12 Dì ogkadakop kow pad aw ka-uwang-uwangi aw pa-
atubanga kow diyà to ogdaa to tinu-uhan aw kapirisu kow
aw pa-atubanga kow pad diyà to mgo ukum aw harì ugpat
kanak.
13 Kayan pana ogmatu-udon now to pagpasakup now
kanak.
14 To konà kow pad ogpa-atubangon aw pang-usip-usipa
kow, konà kow ogpanghina-at to igkatabak now
15 su kanak, ogbogayan ku iyu to ka-ugsoban aw mgo kagi
no litos no igkatabak now no konà kow no ogkakambawan
to kagi to kablang now aw konà ogka-asuy to kagi now.
16 Agad ginikanan now, ighatod kow dan diyà to ukum.
Agad kasu-unan now aw kadumahan now, ighatod kow dan
gayod. Moydu-on iyu gayod ogkahimatayan.
17 Ogkablangon kow to tibò ugpat to kanak ngadan.
18 Dì wadà agad so soag to bubuu now no ogkawadà.
19 Oghogoton now to pagtu-u now su awos mabogayan
kow to kinabuhì no konad ogkawadà.

20 “Dì ko makita-an now to piglibong-libongan on to
Hirusalim to kasundauhan, ogka-indanan now to madaas
on to kado-otanan kan no lunsud.
21 To mgo taga-Hudiya, ogpamakalaguy diyà to mgo ka-
untudan. To taga-lunsud, ogpamakalabas. Dì to otow no
diyà to kahilitan, konad ogpakasood to lunsud,
22 su adow on to pagkastigu su ogkatuman on to kasula-
tan.
23 Aboy to mgo magkabodos aw mgo manggi-anak to
ogkalisodan. Og-abut to kaboù to Diyus du-on to mgo ka-
otawan
24 no ogpanghimatayan to palì to otak dow ogkadakop
no oghimuhon no bihag diyà to nigsingkabugtì no banwa.
Hirusalim no lunsud, ogkagi-okan to bugtì no mgo otow
hantod to matumanan on to adow no ogkapanggadan no
ogtugutan to Diyus.

25 “Na to mahudi no adow, ogkangkakita-an to kaboon-
ganan diyà to soga aw buwan aw mgo bitu-on no ta-
indanan to katapusan on sikan. Ogpangkobahon to mgo
kasinakupan likat to pagkangkaboong-boong dan to mgo
dadagu-uk to dagat aw pamawbakuud no baod.
26 Ogpanggobloy to mgo otow likat to hadok dan dà puli
no ogtagad to ogkatuman dini to babow to kalibutan, su to
mgo ogpansilat diyà to langit, ogpamakasuwoy to tahan dan
no baya-anan.
27 Kayan pana ogkakita-an to Tumutubus to Ka-otawan
no ogliwaw-ang to gabun no oglugsad dini to kalibutan no
ogdumahan to kabogbogan ku aw katuusan ku.

28 Na ko ogpunu-an on to pagtuman sikan, ogpakasakin-
dog kow aw langhag diyà to langit su madani-dani on to
pagbay-ow iyu.”

29-30 Na, impananglitan ni Jesus no nig-iling kandin to “Ko
pananglitan, dini to babow to kalibutan kunto-on, moydu-
on indananan ta to tinu-ig. Ko ogbogas to mgo kayu, ogka-
indanan tad to tigaas on iyan.

31 To mahudi no adow, moydu-on gayod indananan now
su ko ogkakita-an now on to natuman on kan no kalisodan
no innangon ku iyu, katagahanan now man gayod to
madaas on to ogsakupan to Diyus dini to pasak.

32 “Dì nangonan ku iyan iyu to ko ogpunu-an sikan
monang ogkangkamatoy to sinakupan ku ko masakpanan
pad to pig-ikagi ku iyu.

33 Moydu-on dà katapusan to langit aw kalibutan, dì to
kagi ku, wadà katapusan.

34 “Na, dowdoyow kow ko mangkatiko-on kow on aw
mangkati-inom aw makabogat iyu no igkapook-pook now
bahin to kadodoog now dini to babow to kalibutan, su
ogkatokawan kow dà to pag-abut kan no adow no angod
to batik no ogkabokas,

35 su lagboy iyan og-abut ogkatokawan to tibò no nig-ugpà
no mgo otow dini to babow to pasak.

36 Kadoog kow ogbantoy. Ogpangamuyù kow to Diyus to
kabogbogan ko mahimù to ogpakalawang kow kan no mgo
kalisodan no imomo-ot on ogkatuman aw makatutuu kow
kanak no Tumutubus to Ka-otawan no wadà halinan.”

37 Adow-adow nigpang-anad si Jesus diyà to labow no
simbahan diyà to Hirusalim. Dì diyà to og-ugpà to Ulibu-
an no untud to madukilom.

38 To mgo ka-otawan, no masoom-soom pad, kanunoy
ogkangkahimun du-on to simbahan no ogpamaminog to
impang-anad ni Jesus.

22

1 Na, madaas on ogkagotò to hihinangay to Hinang to
Paan no Wadà Igpatulin no ogpakadaa gayod to Hinang to
Pagpalipas to Kado-otan no iyan ogpakapunù.

2 Na pagkahimun on to mgo punu-an to tinu-uhan to
mgo Hudiyu, nigsusukun-sukun kandan dow og-amonuhon
dan to pagkumit no ogkahimatayan si Jesus su ogkahadok
kandan ko ogkasamuk to ka-otawan no ogkangkahimun.

3 Na, nakasood si Satanas diyà ki Judas Iskariyuti no sakup
dà gayod kan sampuù tag duwa no pangabaga ni Jesus.

4 Dayun nakahipanow on si Judas no ogpadoog diyà to
mgo punu-an to tinu-uhan no awos ogpagsukun to pagkumit
din to ogkadaa din si Jesus diyà to mgo kablang din.
5 Nangkaliyag kandan no mgo punu-an aw dayun bogayi
dan to sapi si Judas.
6 Nig-uyun si Judas aw kanunoy nakadomdom kandin
dow og-amonuhon din to pagkumit to ogkadaa din si Jesus
du-on to mgo kablang din ko mali-usan to ka-otawan.
7 Na, nig-abut on to adow to Hinang to Paan no Wadà
Igpatulin aw sikan no adow igsundù dan gayod to buhì no
igdodomdomay dan to Pagpalipas to Kado-otan.
8 Kaling man pigsugù ni Jesus si Pedro aw si Juan to "Na
oghina-aton now on to pagko-onan ta no igdodomdomay ta
to Pagpalipas to Kado-otan."
9 Nig-usip kandan to "Ando-i koy nu to ogpahina-aton."
10 Nigtabak si Jesus to "Na ko dumatong kow on to
lunsud ogsungunon kow to otow no ogdaa to bobotangan
no pigtagu-an to wohig, patiduma kow kandin hantod diyà
to ogsoodan din no baoy.
11 Ikagihi now to tagbaoy to 'Igpa-usip ka kanami ni
Sir dow ando-i koy nu to ogpa-abuton no ogko-on koy to
igdodomdomay noy to Pagpalipas to Kado-otan.'
12 Na oghindu-an kow diyà di-atas no maow-ag no tahan
on natingub. Du-on on tibò to ogkahina-at to pagko-onan
ta."
13 Dayun namang-andiyà on kandan aw kita-a dan agad-
agad to innangon kandan ni Jesus aw pighina-at dan tibò to
pagko-onan no igdodomdomay dan to Pagpalipas to Kado-
otan.
14 Na no pagkahina-at on, namang-ingkud kandan si Jesus
no namango-on.
15 Nig-ikagi si Jesus diyà to mgo pangabaga din to
"Madaas-daas on to pagmuwa kanak. Kaling man ogkaliya-
gan ku podon to ogpamango-on kinow so-idi katapusanan
no igdodomdomay ta to Pagpalipas to Kado-otan
16 su monang kid ogkakoko-on mandà ko matuman on to
litukan so-idi pagko-onan to mahudi no adow to pigsakupan
to Diyus dini to babow to kalibutan."
17 Na pigdawat din on to kabù aw pasalamati din to Diyus.
Nig-ikagi kandin to "Dawat kow on aw pamang-inom kow
18 su ognangonan ku iyu to likat kunto-on monang ad
ogpag-inom iyu to inomon mandà ko matuman on to
pagsakup to Diyus dini to babow to kalibutan."
19 Du-on dinawat din to paan aw pasalamati din to
Diyus. Pigpamikas-pikas din aw ipamogoy no pigdonganan
din to kagi no pig-iling to "So-idi no paan, lawa ku no

ogpakatubus iyu no ogpakamatoy. Ogko-onon now so-idi
no igdodomdomay now kanak.”
20 Pagkatapus to pagko-on, pigdawat din to duma no kabù
aw pama-inoma din no pigdonganan to kagi no pig-iling to
“So-idi inomon, langosa ku no ogpataugon ku no ogmatu-ud
to bayà no insahad to Diyus iyu su ogpakimatoy a iyu.
21 Dì to nigpagsau dini kanak kunto-on, sikan iyan to
ogbaligyà kanak.
22 Ogmuwahon a no Tumutubus to Ka-otawan agad-agad
to pigbo-otan to Diyus, dì aboy kan otow no ogbaligyà
kanak.”
23 Dayun nigka-inusipay kandan dow intawa dapit kan-
dan to oghimu kan pig-ikagi ni Jesus no ogbaligyà kandin,
dì wadà dan katagahi.

24 Na, sikan mgo pangabaga ni Jesus no du-on to kata-
pusanan dan no pagko-onan, nighi-asuy-asuy kandan dow
intawa dapit to ogkahimu no labow-labow kandan.
25 Dì naka-ikagi si Jesus to “To mgo harì dini to
babow to kalibutan, ogpanda-og-da-og to sinakupan dan,
dì mangkuwan mgo sumasakup, ogpahingadan podon to
Bumubulig to Ka-otawan.
26 Dì konà no sikan to kadodoog ta su to labow ita,
ogpabatà-batà nasì aw mangkanigo-on, ogpahimu no batà.
27 Intawa dapit to labow, sikan ogpa-ingkudon no
ogpakako-on, dow sikan maghohonat. Agad-agad to
kadodoog to mgo otow dini to babow to pasak, sikan ogpa-
ingkudon to labow. Dì to itanow, kanak no tagsakup iyu
iyan ogka-angodan ku to batà-batà.

28 “Na, iyu, namakadumduma kow kanak to pagkalisodi
ku.
29 Moydu-on ogpasakupan kanak to Amoy ku. Iyu gayod,
moydu-on ogpasakupan ku iyu
30 awos ogpamango-on kinow aw pamang-inom diyà to
ogsakupan ku, aw iyu, ogpasakupan ku iyu to sampuù tag
duwa no mgo panon to mgo Isrili.”

31 Na, nig-ikagi si Jesus diyà ki Pedro to “Simon, Simon,
pigtugutan si Satanas to og-anti iyu dow tùtu-u to pagtu-u
now.
32 Dì nigpangamuyù ad on to Diyus to konà ogpatugutan
to paglingow nu to pagtu-u. Agad dow makasuwoy ka dà, dì
ogpakapa-ulì ka dà gayod. Ko maka-ulì kad on, ogkabuligan
nu gayod to kasing-sakup nu.”
33 Naka-ikagi si Simon to “Sir, ko mapirisu ka, ogpapirisu
a gayod. Kamatayon nu, kamatayon ku da gayod.”

34 Nig-ikagi si Jesus to “So-idi iyan Lagi, no konà pad no
kabukas-bukas no tataga-ukay to manuk, katatou nu ilidung
to nakilahan a nu.”
35 Na, pig-usip ni Jesus to mgo pangabaga din to “Todu-
on pagpalibod-libod ku iyu to pagpasabut no wadà ku iyu
pamadaaha to balutan aw sapì aw sapatus, dow wadà buwa
pigboong now?” Namakatabak kandan to “Wadà dà man
pigboong noy usab.”
36 Nig-ikagi si Jesus to “Dì kunto-on, bugtì to ginhawa
to ka-otawan dini ita. Kaling man ko moydu-on sapì,
ogdawdaa kow dà. Ko moydu-on balutan, daaha. Ko wadà
otak now, igbaligyà to ilisan now aw iboli to otak
37 su ogkatuman dà to kasulatan bahin kanak no pig-
iling to ‘Nahimu kandin no makasasaà,’ su sikan nasulat
on bahin kanak, ogkatuman on.”
38 Namaka-ikagi kandan to “Ahà ka Sir, so-idid to daduwa
no otak.” Nig-ikagi si Jesus to “Hustu dà kan.”

39 Na, namanpono-ug kandan si Jesus aw pamang-andiyà
to Ulibu-an no untud su tahan man kandan, og-inandiyà.
40 Pagdatong dan, nig-ikagi si Jesus to “Ogpangamuyù kow
to Diyus to konà kow din matugutan to ogkabogayan kow
to pa-antihan.”
41 Nigpagsuwoy si Jesus kandan aw u-ugsud aw tinakin
patilangkob kandin aw ampù to Diyus. Nig-iling kandin to
42 “Amoy, ko pagbo-ot nu, oglipwasan a nu padon so-idi no
mgo kalisodan. Mangkuwan konà no kanak to ogpakabo-ot.
Dì ikow dà to ogpakabo-ot to kanak ogkadoogan.”
43 Dayun piglogwà kandin to diwata likat to Diyus aw
kadugangi to doson din.
44 Na naduyong-ot to ginhawa din. Lagboy to pag-ampù
din hantod to pig-uwasan kandin no iyan on ogka-angodan
to langosa no nigpanagdù du-on to pasak.

45 Na pagkatapus din to pag-ampù, du-on nigsakindog
kandin aw andiya-i din to mgo pangabaga din. Dì
nangkalipodong on kandan tibò to pagkangkagobloy dan.
46 Pig-ikagihan ni Jesus to “Nokoy man to
ingkangkalipodong now on puli. Bangun kow aw ampù
kow to Diyus su dagow mabogayan kow to pa-antihan.”

47 Na to ta-un to pag-ikagi ni Jesus, namandatong on to
kahan-ingan no pig-alladan ni Judas no sood dà gayod kan
sampuù tag duwa no pangabaga ni Jesus. Pigduguk ni Judas
su oghadokan din si Jesus.
48 Dì na-ikagi ni Jesus to “Dow igbaligyà a nu buwa no
Tumutubus to Ka-otawan so-i no paghadok nu kanak?”

49 Pagsabut to duma no mgo pangabaga ni Jesus to
ogkadoogan, namaka-usip kandan to “Na Sir, dow igpa-
matigbas nud kanami kandan?”
50 Aw to songo sakup din nakalapnut on aw itigbas din to
sugu-onon to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Dì iyan
dà na-igù to kalintu-u no talinga din aw kasangguwi.
51 Dì naka-ikagi si Jesus to “Aya kad.” Dayun pigtudì ni
Jesus to talinga no nasangguu aw ka-ulì dà.

52 Na nig-ikagi si Jesus diyà to mgo punu-an to tinu-
uhan aw mgo guwardya to simbahan no labow no ogdakop
kandin to “Dow oghimuhon a now no tulisan, su nigdaa kow
to otak aw popokpokay.
53 No pagkadani-dani ku iyu adow-adow diyà to labow no
simbahan, wadà a now dakopa. Dì kunto-on, adow now on
aw ni Satanas gayod no tagtu-un to kadigloman aw gayod
kunto-on, ogkabo-otan a now on.”

54 Na, pigdakop dan si Jesus aw daaha diyà to ugpa-anan
to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan. Nigpawpatilupug
dà si Pedro.
55 Na nigtomog kandan to kayu diyà to solib no piglibong
to aad. Namang-ingkud tibò kandan aw duguk si Pedro
aw ingkud gayod kandin du-on no nigpalamutoy to mgo
guwardya no namanghinadang du-on to kayu.
56 No pagbandogi ni Pedro to kayu, nakita-an kandin to
songo sugu-onon no daga aw maka-ikagi kandin to “Kandin,
duma gayod sikan no otow.”
57 Dì niglidung si Pedro aw iling to “Igi, wadà ku kakilahi
sikan no otow.”
58 Wadà dà kaugoy moydu-on songo otow no nakakita
kandin aw iling to “Duma ka din iyan gayod.” Dì naka-ikagi
si Pedro to “Konà Lagi.”
59 Puli dà na so lingonngon mandà songo bugtì no otow
to naka-ikagi lagboy to “Agaw man taga-Galiliya sikan no
otow su duma din.”
60 Naka-ikagi si Pedro to “Lagi, wadà a makadaag to
litukan to kagi nu.” No malituk to kagi ni Pedro, nigtaga-uk
wo manuk.
61 Na nakalingì si Jesus aw makasunglà diyà ki Pedro aw
kadomdomi din to innangon kandin to Magbobo-ot din no
pig-iling to “Monang ogtaga-uk to manuk to kabukas-bukas
ko katatow nu ilidung to nakilahan a nu.”
62 Dayun nakalogwà si Pedro aw makasinogow ugpat to
pagkasosoo din.

63 Na to mgo guwardya no nigbantoy ki Jesus, nigdugadi
aw bunai gayod kandin.

64 Pigsalibonan dan gayod to mata din aw ikagihi to “Ko
lagsoban ka to Diyus, tag-anan nu kun dow intawa ton
nigsumbag ikow.”
65 Mahan-ing pad to mgo ing-ina-ina da ki Jesus.
66 Na pagkabukas, nahimun on tibò to mgo punu-an to
tinu-uhan to mgo Hudiyu aw pa-atubanga si Jesus. Nig-ikagi
kandan diyà ki Jesus to
67 “Ko Kristu ka no otow no Imananan to Ka-otawan, tug-
ani koy.” Nakatabak si Jesus to “Ko tumug-an a, konà kow
man ogtu-u.
68 Ko moydu-on ig-usip ku iyu, konà kow man gayod
ogtabak kanak.
69 Mano oghimatayan a now on, likat kunto-on, kanak no
Tumutubus to Ka-otawan, igkabotang a diyà a kalintu-u to
Diyus no Kinabogbogan.”
70 Naka-usip kandan to “Dow to nalitukan buwa to na-
ikagi nu to ikow, Anak ka iyan to Diyus?” Nakatabak si
Jesus to “Sikan ing-usip now bahin kanak, tùt-u iyan.”
71 Nigka-inusipay tibò kandan to “Nokoy pad man to
ogkatagadan ta no duma no igdiklamu kandin. Itanow,
namakadinog kinow on man tibò to gaù din no ingkapa-ina
din to Diyus.”

23

1 Na to tibò no mgo punu-an to tinu-uhan, pigdaa dan si
Jesus diyà ki Pilato no gubirnadur no imbotang du-on to
taga-Ruma no nakasakup to mgo ka-Hudiyuhan.
2 Indiklamu dan si Jesus diyà ki Pilato. Nig-ikagi kandan
to “Nasakpanan noy pad so-idi no otow no nigpasuwoy
kanami no mgo Hudiyu to bala-od to gubirnu now no konà
now ogka-uyunan podon no taga-Ruma su ogbalatakon koy
on podon to pagbayad to buhis diyà to gubirnu now no taga-
Ruma su kandin kun songo harì no Imananan noy kun no
mgo Hudiyu.”
3 Dayun pig-usip kandin ni Pilato to “Ikow, dow harì ka
to mgo Hudiyu?” Natabak ni Jesus to “Sikan ing-usip nu,
tùtu-u iyan.”
4 Nig-ikagi si Pilato diyà to mgo punu-an to tinu-uhan aw
sikan kahan-ingan to “Wadà saà sikan no otow no nakita-an
ku no igù ogkahibatan din.”
5 Dì to lagboy indiklamu dan no iyan on na-ikagi dan to
“Puli din dà pigsinamuk to ka-otawan no paglibod-libod to
ka-Hudiyuhan aw ka-Galiliyahan to pagpangudlin din agad
hantod on kani to Hirusalim.”
6 Na pagkadinog ni Pilato kan mgo indiklamu dan, ing-
usip din dow kandin, taga-Galiliya.

7 Pagkama-an ni Pilato to si Jesus, taga-Galiliya iyan no
pigsakupan ni Harì Hirudis, pigpa-andiya-an din si Hirudis
su kandà no timpu, du-on dà gayod si Hirudis kan no lunsud
no Hirusalim.
8 Na pagkakita kandin ni Hirudis, naliyag kandin lagboy
su naugoy on to ogkaliyag ogpagkita podon kandin ki Jesus
su nakadinog on tahan si Hirudis to mgo kaboonganan no
pigpanghimu ni Jesus. Ogkaliyagan din podon to ogkita.
9 Kaling man nigpang-usip-usip ki Jesus kandin dì puli
nigpapahonok si Jesus.
10 Na nigsakindog to mgo punu-an to tinu-uhan aw i-aboy
dan ipandiklamu si Jesus.
11 Si Hirudis aw mgo sundau din, pigpa-inahan dan si
Jesus aw dudugadiha dan pad. Dayun pigpapangabò dan
si Jesus to kabò to harì aw pigpapa-ulì kandin diyà ki Pilato.
12 Kandà no timpu nigkalalagi si Hirudis aw si Pilato no
tahan kandan, nigkakablang no wadà pad pa-atubanga si
Jesus.

13 Na pigpatawagan ni Pilato to mgo punu-an to tinu-uhan
aw mgo kahan-ingan no mgo Hudiyu.
14 Pagkahimun dan tibò, nig-ikagi si Pilato to “Indiklamu
now on sikan no otow dini kanak to nigpasuwoy kun to ka-
otawan no konà ogka-uyunan podon to gubirnu. Dì dini
to atubangan now pagpangumo-id ku to mgo indiklamu
now kandin, wadà man saà din no litos ogkahibatan din
no lagboy no indiklamu now.
15 Wadà saà din no litos gayod no nakita-an ni Harì
Hirudis su agaw man ing-ulì din dà dini kanami. Wadà
pighimu din no litos to igkamatoy on to kandin tu-un no
lawa.
16 Kaling man, ogpabunaan ku dà puli aw pasabuki.”
17 Na kanunoy to tighihinang to Hinang to Pagpalipas
to Kado-otan ogsabuk si Pilato to songo bu-uk no tahan
napirisu aw pikii-pikiya din to si Jesus to ogpasabukan din
podon.

18 Dì namakasa-og to kahan-ingan to “Himatayi. Pasabuki
si Barabas.”
19 Na si Barabas, pigpirisu kandin su nigsamuk to ka-
otawan no pigpa-atu din to gubirnu diyà to Hirusalim aw
nighimatoy kandin gayod to otow.
20 Nig-ikagi mandà podon si Pilato diyà to kahan-ingan su
ogpakasabukan din podon si Jesus.
21 Dì namansa-og mandà to kahan-ingan to “Himatayi.
Tutuki diyà to kinurus.”

22 Ikatou no pag-ikagi ni Pilato to “Nokoy man. Nokoy to
saà din. Wadà nakita-an ku no saà din no litos igkamatoy
din. Kaling man puli ku ogpabunaan aw pasabuki ku dà.”
23 Dì lagboy on liyag to ogpahimatayan dan aw pamansa-
og kandan aw makada-og to pagbo-ot dan aw mgo punu-an
dan.
24 Na pigbo-otan ni Pilato to ogkatugutan to pigpanga-
muyù to kahan-ingan.
25 Pigsabukan din nasì kan napirisu on no nigsamuk to ka-
otawan aw nigpanghimatoy to otow. Dì si Jesus, impabu-ud
din to kahan-ingan no ogpabo-otan.

26 Na no pigdaa si Jesus to mgo sundau, impagkita dan
to songo otow no si Simon no taga-Sirini no niglikat to hilit
aw pigpogos dan pigpati-ang to kinurus aw palupug-lupuga
dan ki Jesus.

27 Na piglupug gayod to kahan-ingan no otow aw mgo
buyag no namansinogow aw pamandaugmatoy kandan no
buyag.
28 Dì niglingì si Jesus aw ikagi to “Iyu no mgo buyag
no taga-Hirusalim, konà a now ogsinogawan. Iyan ogsino-
gawan now nasì to iyu no kabotang aw mgo kabata-an now.
29 Su to mahudi no adow, oghimuhon no ogkaliyag kan
konà ogpamanganak aw kan konà ogkadudu-an, su tibò
ogkalisodan lagboy.
30 Kayan pana du-on ogpamaka-iling to ka-otawan to ‘Iyu
no mgo ka-untudan, kangkatunai koy on sanga. Aw iyu
gayod no mgo kabundu-an, ogpamakalibun kow podon
kanami su manginun pad ogkamuwa koy to angod kan,
ayaw sikan no ogkatuman dà to mahudi no adow.’
31 Ko konà mapalipasan to kado-otan to otow, agad wadà
saà, woynu pad man to otow no dakoo to saà no konà man
ogkapalipasan, su angod kanak nowadà saà, ogpaka-angod
a dà to kayu no lindog pad. Dì ogmuwahon a dà gayod.
Dì woynu pad to pagka-ubus to mgo otow no dakoo to saà
su ogpaka-angod dà man kandan to nagangu no kayu no
madaas ogdokotan.”

32 Na, pigdaa to sundau to daduwa pad no ka-otow dì
dakoo on to saà dan aw nahimu on gayod no himatayanan
on. Ogpanghimatayan to sundau kan tatou no igpantutuk
diyà to kinurus.
33 Pagdatong dan diyà to untud no pighingadanan to
Bobo-ungon to Otow, impantutuk kan tatou no otow no
pinagdibauy ki Jesus kan daduwa no ka-otow no dakoo to
mgo saà.

34 Na, nig-iling si Jesus diyà to Diyus to “Amoy, pasayluhon
nu to kablang ku su wadà dan kama-ani to litukan to
nahimu dan dini kanak.” Dayun pighahandug to mgo
sundau to kabò ni Jesus no impabayà dan to tinag-anay dow
intawa dapit kandan to makatu-un.
35 Natalidokan to kahan-ingan no nig-ahà kandin. Dì
to mgo punu-an, naman-ina-ina ki Jesus no namang-iling
to “Nigbulig kandin to duma. Kokoy man no konà din
ogkabuligan to tu-un din no lawa ko tùt-u man no pigpilì on
kandin to Diyus aw nahimu no Imananan to Ka-otawan.”
36 To mgo sundau, namandugadi gayod no nigtadwoy to
sukà no igpa-inom dan ki Jesus.
37 Nig-ikagi kandan to “Ko tùtu-u ka no harì to mgo ka-
Hudiyuhan, anti ka kun bulig to ikow lawa.”
38 Insulat dan diyà to babow to uu ni Jesus no pig-iling to
“Harì to mgo ka-Hudiyuhan.”
39 Songo dakoo to saà no intutuk no induug diyà to
takidingan ni Jesus, nig-ina-ina dà gayod no nig-iling to “Na,
ko tùt-u ka no Imananan to Ka-otawan, buligi kinow kun
tibò.”
40 Dì kan sobu-uk, nigsapad no nig-ikagi to “Wadà
pagkahadok nu to Diyus? Su mano nigtotopong dà to pagbo-
ot ita to ukum.
41 Dì ita, kastiguhonon kid to saà. Dì sikan no otow, wadà
saà din.”
42 Pig-ikagihan din nasì si Jesus to “Jesus, ogdomdomon a
nu to umulì ka no mahimu kad on no harì no mabogbog.”
43 Nigtabak si Jesus to “Kunto-on no adow iyan og-
agpot ka kanak diyà to botanganan to mangkadoyow no
nangkamatoy on.”
44 Na pag-ugtu to soga, nigdiglom on to banwa hantod to
mgo alas tris on to uras.
45 No mawadà to bandog to soga, napongkas kan ingkayad
no natongà du-on to habangan to abutanan to Diyus no
sinabong diyà sood to labow no simbahan.
46 Dayun nig-ikagi si Jesus to ma-agbot to “Amoy, ogpa-
andiya-on ku ikow to umagad ku,” aw tu-una din ligtasa to
ginhawa din.
47 Pagkakita to kapitan to sundau to kaboonganan no
intapik to pagkamatoy ni Jesus, nakasayà kandin to Diyus
no pinakalabow din aw maka-ikagi to “Agaw man iyan
kaboonganan no intapik to pagkamatoy sikan no otow su
wadà iyan saà din. Dì nahimatayan man nasì.”
48 To kapungan no nahimun no puli nig-ahà to pagkama-
toy ni Jesus, namanboas-boas on kandan no nigsingkadabu
to dagaha to pagsingkapook-pook dan.

49 To mgo pigpantagaman ni Jesus aw mgo kabuyagan no
taga-Galiliya no kanunoy namandumduma kandin, naman-
bantow puli to pag-ahà dow nokoy to nadoogan ni Jesus.
50 Na, moydu-on nigdaa to mgo Hudiyu no to ngadan si
Jose no taga-Arimatiya. Matuwadong kandin aw bo-otan.
51 Wadà kandin uyun to paghimatoy ki Jesus aw kandin,
nig-iman to pagsakup to Diyus.
52 Pig-andiya-an din si Pilato aw ba-id to kandin to
oglobong ki Jesus.
53 Na, pigtugutan ni Pilato. Dayun piglingat ni Jose to
patoy du-on to kinurus aw lukuti din to hinaboan no linu
aw ibotang din to patoy no lawa ni Jesus diyà to oglobongan
no pigbangbangan no batu no wadà pad kabotangi aligbat.
54 Na, imomo-ot on og-abut to tigsisigkonay agad-agad to
kasugu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu.
55 Si Maria no taga-Magdala aw si Juana aw si Maria
no inoy ni Santiago aw duma pad no mgo buyag no taga-
Galiliya no namanduma ki Jesus, nigduma kandan ki Jose
diyà to lobong aw namang-ahà to piglobongan aw kan
pagbotang to patoy.
56 No mahapun on, naman-ulì on kandan si Maria diyà to
lunsud aw hina-ata dan to pahomut aw mgo hihinaki.

Pagkahina-at dan on, tigsisigkonay on to mgo Hudiyu no
mgo otow. Kaling man namansigkon kandan tibò su sikan
man to katahanan no kasugu-an to mgo tinu-uhan dan.

24

1 Dì to pagkasunù no adow no kabukas-bukas pad lagboy,
naman-andiyà kandan si Maria su oglo-uy to lobong ni Jesus
no namandawdaa on to pahomut no nahina-at dan on.
2 No pagdatong dan, naligad on tahan to batu no insom-
ban to lingangahan to piglobongan.
3 Pagkasood dan, wadà dan on kakita-i to patoy.
4 Du-on naboong-boong on kandan aw tinakin moydu-on
niglogwà kandan no daduwa no ka-otow no ogkasilawan ko
aha-on to mgo kabò dan.
5 Nangkahadok kandan aw namakadudumuk kan mgo
buyag to pag-ahà dan. Nig-ikagi on kan daduwa no ka-otow
to “Nokoy man to igpanganap now pad todu-on no pigbuhoy
on man dini to botanganan to patoy to nangkamatoy.
6 Domdoma now on man puli to innangon din iyu no ton
diyà pad kandin to Galiliya
7 no Tumutubus to Ka-otawan, ogdaahon diyà to mgo
otow no dakoo to saà aw itutuk aw buhaya dà sood to tatou
on no adow.”

8 Na du-on nadomdoman dan to pig-ikagi din.
9-10 Na namang-ulì on kandan si Maria aw nangoni dan
kan sampuù tag isa no tumutubus ni Jesus aw duma no
mgo kasakupan din.
11 Dì wadà dan tu-uhi su iyan na-angodan to sugilon puli
no konà no tùt-u.
12 Dì si Pedro, pagkadinog din, wadà inonoka no nig-
andiyà to piglobongan dow tùtu-u iyan to nanangon bahin
ki Jesus no impanlaguy din. Pag-abut din nigpagugukù-
gukù no nigpang-ahà-ahà. No iyan dà nakita-an din to
nabilin no impambodbod to patoy no nagawang on. Dayun
kandin nigpati-ulì no nigdodomdom to napugut.

13 Na, sikan dà no adow, nighipanow on to daduwa no
mgo tumutu-u ki Jesus padoog diyà to Imaus no lunsud no
mgo sampuù tag duwa no ka-kilumitru no ingkahipanow
dan likat diyà to Hirusalim.
14 No namangindaan kandan kadoog namanbaaw-baaw
kandan to bayà no napugut-pugutan.
15 No namanbaaw-baaw kandan bahin ki Jesus, nigduguk
kandin aw pagba-ot kandin du-on kandan.
16 Dì wadà din pakilaha kandan.
17 Kagi din to "Nokoy to nabaaw-baawan now no
paghipanow now." Nakasigkon kandan no nangkapanodò.
18 Kagi to sobu-uk no si Cleopas to "Dow naka-agpot ka
dà buwa diyà to Hirusalim dì wadà ka kataga dow nokoy to
bayà no napugut?"
19 Kagi ni Jesus to "Nokoy to napugut buwa." Na-
makatabak kandan to "Dow wadà nu kadìnogi dow ma-
amonu si Jesus no taga-Nasarit no maglilikwaday to Diyus
no mabogbog aw pigpanghimu din no mabogbog aw mgo
pangudlin din diyà to atubangan to Diyus aw ka-otawan.
20 Dì ton ita no mgo punu-an pigdaa dan diyà to gubirnu
to taga-Ruma aw puli dan pighimu si Jesus no himatayanan
aw padodopaha dan diyà to kinurus.
21 Na-iman noy dà podon to kandin to ogpatubuk ita to
bandila no mgo Isrili. Asta pad natatouhan on no adow.
22 Hognà pad no moydu-on igkadugang awos matùtu-
u sikan no nawnangonon no naboong-boongan noy su
moydu-on mgo kabuyagan no kasing-tumutu-u noy no
namanlo-uy to piglobongan ki Jesus ganina no kabukas-
bukas pad
23 aw wadà dan on kun kakita-i to patoy no lawa ni Jesus.
Nigpati-ulì dayun kandan aw nawnangonon on kanami to
moydu-on kun kinita dan no mgo diwata no nignangon
kandan to si Jesus, pigbuhoy on kun.

24 Moydu-on niglikat du-on kanami no nig-andiyà aw kita-
a to natuman dà kun iyan to ingkanangon kandan. Aw to
patoy kun, wadà dan on gayod kita-a."

25 Na nig-ikagi si Jesus to "Maotoy dà to pagpangindaag
now to nasulat on to mgo maglilikwaday to Diyus
26 no konà ogkahimù to Imananan to Ka-otawan no
konà tugdow ogkalisodan aw kayan pana igkatinahud aw
makasood to ogkadoogan no kinabuhì no wadà kinotoban."
27 Dayun pigpambadbadan din to mgo kalitukan to tibò
no kasulatan bahin to kandin lawa, likat to nasulat on
ni Moises aw pagpambatuk-batuk to mgo nasulat to mgo
maglilikwaday to Diyus bahin to kandin lawa.

28 Na no madani-dani on kandan to lunsud no ogdoogan
dan, kunon kun oglaboy on podon ogpadayong si Jesus no
konad oghapit.
29 Dì pighnggat dan to ogpahapiton diyà kandan aw
ikagihi dan to "Mahapun on man. Ogpahapiton noy pad
ikow dini kanami." Dayun nigpagduma si Jesus kandan.
30 To pagpamango-on to iyapun, pigdawat ni Jesus to
paan aw pasalamati din du-on aw pamikas-pikasa din aw
ipamogoy din.
31 Bali din on impakilaa kandan aw tinakin pigboong dan.
32 Na nigka-inikagihay kandan to "Nigdoyow iyan to
ginhawa ta no nigbaaw-baaw kinow no ton diyà ki pad to
pangindanan no pigbadbadan kinow din to kasulatan."

33 Na kandan, namampa-ulì diyà to Hirusalim. Pagdatong
dan on, tahan nahimun kan sampuù tag isa no pangabaga
ni Jesus aw mgo duma dan
34 aw sikan, nignangon kandan to "Pigbuhoy on iyan to
Magbobo-ot aw logwa-a gayod si Pedro."
35 Dayun pignangonan dan to napugut-pugutan diyà ton
pagpangindanan dan aw bali ipakilaa kandan no ta-un diyà
to pagko-onan dan.

36 No ta-un to pagnangon dan, niglogwà si Jesus.
37 Dì natokawan aw kangkahadok su na-intobo-ot dan
dow kandin, busow.
38 Nig-ikagi si Jesus to "Madumahan kow to kalinaw.
Nokoy man no ogkapook-pook kow on aw kaduwa-duwa to
ginhawa now.
39 Iyan aha-on now to kobong ku aw boad ku. Kanak si
Jesus. Antiha a now dà dawata dow kanak iyan. To busow,
wadà man mgo unud aw bokog, dì kanak, moydu-on man."
40 Na impakita din kandan to boad din aw kobong din no
nigbutiyow.

41 Konad no pagpamantukhow dan aw gayod
pagkaboong-boong dan. Dì wadà-wadà pad kandan lagboy
makatu-u. Nig-ikagi si Jesus to “Moydu-on dà buwa ogkako-
on ku?”
42 Dayun pigbogayan dan kandin to isdà no nahaub on
tahan.
43 Dinawat din aw ko-ona din diyà to atubangan to mgo
pangabaga tibò.
44 Na nig-ikagi si Jesus diyà kan mgo pangabaga din to
“Pignangonan ku iyu ton wadà a pad kamatoy to ogkatuman
dà bahin kanak no nasulat on ni Moises aw duma no mgo
maglilikwaday to Diyus aw sikan nasulat on ni David diyà
to mgo Salmu.”
45 Du-on pigbuligan din aw ukasi din to pagpadaag to mgo
ginhawa to pagsabut to mgo kasulatan.
46 Nig-ikagi kandin to “Nasulat on bahin to Imananan to
Ka-otawan to ogkalisodan pad kandin aw pagkatatouhi no
adow ogbuhayon
47 aw mgo tumutubus din, ogpalapuwaason to pagpan-
gudlin to ka-otwan no nigsingkabugtì dini to babow to
kalibutan to ogsosoo kandan to paghimu dan no mado-
ot aw oyowi aw du-on kandan ogpasayluhon to saà dan
ko pumasakup to ngadan to nahimu no Imananan to Ka-
otawan. Kani now to ogpalikatanan to pagpangudlin now
to Hirusalim.
48 Og-apidan now tibò sikan su nakita now on su natuman
on.
49 Sikan insahad iyu to Diyus no Amoy, ogpa-abuton ku
dini iyu. Dì monang kow ogpakalogwà kani no lunsud no
Hirusalim ko ogkangkatogob kow pad tibò to kabogbogan
no oglikat diyà to langit.”
50 Na pinaduma ni Jesus tibò kandan hantod to Bi-
taniya no lunsud. Pinantodungan din to boad din aw
papanalangini din kandan to Diyus.
51 No ta-un pagpapalangin din, nabayow kandin diyà to
langit.
52 Na nig-ampù kandan ki Jesus aw pamang-ulì kandan
tibò diyà to Hirusalim no konad no pagpamantukhow dan.
53 Kanunoy dan pigsinayà-sayà to Diyus diyà to labow no
simbahan.

Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu agad-agad ki Juan

1-2 Na, to kalinikatan no wadà pad kabotad so-idi
kalibutan, naka-ugpà on tahan diyà to langit to otow no
nahingadanan to Kagi to Diyus. Kandin, Diyus dà man
gayod aw timbang dà kandin to Diyus no na-uyunan. No
pagkatimbang din to Diyus, likat to kapinunu-an no na-
uyunan kandin,
3 nigpagtibò kandin to Diyus to pagpangbotad tibò. Wadà
nabotad ko konà no kandin to pinabaya-an no nahin-
gadanan to Kagi to Diyus.
4 Na sikan nahingadanan to Kagi to Diyus, umu-ukas to
kandan no pagkadiyus su kandan no katahani. Kandin iyan
to piglikatan to kinabuhì ta no konad ogkawadà no natibo-
an to kandin kinabuhì. Na sikan kinabuhì din, tumatang-
away to mgo otow su igka-ukas to domdom dan
5 aw sikan no tumatang-away, oglanyag dini to kadiglo-
man, aw sikan gayod no kadigloman to domdom to otow,
konà ogpakada-og sikan no lanyag.
6-7 Na, to wadà pad ipakilaa si Jesu-Kristu no tumatang-
away to mgo otow, moydu-on pigpa-una kandin to Diyus su
awos kandin to ogtaga to mgo otow awos ogkapatu-u to tibò
to mgo otow du-on kan tumatang-away. Iyan ngadan din si
Juan.
8 Konà no kandin to tumatang-away to mgo otow. Dì
si Juan to pigpa-andini to Diyus su pigbogayan kandin
to katondanan to pagmatu-ud dow intawa iyan lagboy to
tumatang-away aw patu-uhon din to ka-otawan diyà ki
Jesus.
9 No madaas on to pagkaponga ni Juan to kandin katon-
danan, imomo-ot on oglogwà kan tùtu-u no tumatang-away
to tibò to mgo otow dini to babow to kalibutan.
10 Na kunto-on si Jesus, nakalogwà on iyan dini to babow
agad kandin dà to niggihit so-idi no kapasakan. Dì to mgo
otow, wadà dan kandin tahoma to iyan niggihit.
11 Kandin, nakasood on iyan to kandin banwa, dì wadad
on uyuni kandin to kadumahan din no kahan-ingan.
12 Dì moydu-on dà namantu-u aw pasakup du-on kandin,
aw kandan no namantu-u, pigpamogayan din to kabogbo-
gan no ogkahimu kandan no mgo anak to Diyus no agad

intawa no ogtu-u to kandin ngadan su ogkalabot dà man
kandan gayod ogkadawat to kandin katu-unan tibò.
13 Aw to kinabuhì ta no konad ogkawadà, wadà makalikat
to langosa to otow dow ibog to otow aw to pagbo-ot to otow.
Dì sikan konad ogkawadà no kinabuhì ta, Diyus iyan to
nalikatan.
14 Na sikan nahingadanan to Kagi to Diyus, nigpaka-otow
on kandin aw agpot dini ita no mgo otow no natogob kandin
to katuwadongan aw katùtu-uhanan. Inukasan din on dini
kanami to kaboonganan din no kandin dà iyan to moydu-on
angod sikan no kaboonganan no kandin dà gayod to sobu-
ukon no Anak to Diyus.
15 Kandin no si Jesus, pigmatu-ud ni Juan to kandin iyan
to tùtu-u no Imananan to Ka-otawan, aw ipamasabut din
kandan no nig-iling to "Sikan no otow to innangon ku iyu
no moydu-on ogpakasukoli pad hognà kanak no oglabow
pad lagboy dini kanak to kabogbogan, su to wadà a pad ka-
otow, naka-ugpà on kandin tahan."
16 Aw pigpamogayan kinow din to panalangin no niglikat
to kandin pagkadakoo.
17 Su agad si Moises to pinabaya-an to pagbogoy ita to
kasugu-an to Diyus no impatuman ita, dì si Jesu-Kristu no
Imananan to Ka-otawan to pinabaya-an to pagbogoy ita to
panalangin aw katùtu-uhanan tibò.
18 Wadà otow no nakakita to Diyus. Dì Anak to Diyus no
timbang din, kandin to nig-ukas dini ita awos makita-an to
Amoy.
19 Na, to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no
taga-Parisiyu gayod no matagon-tagonon lagboy to kandan
katahanan, pigpapangintaga dan to mgo pangabaga dan aw
duma no mgo kasakupan dan no sugpù gayod ni Lebi dow
intawa kun lagboy si Juan no namonyag aw ando-i kun
makalikat to kabogbogan din.
20 Dì pagtabak ni Juan sikan nigpang-usip-usip bahin to
katondanan din, nignangon kandin to tùtu-u no nig-iling to
"Konà no kanak to Imananan to Ka-otawan." Wadà kandin
ginaù bahin to katondanan din.
21 Pig-usip kan mgo sakup to punu-an to "Nokoy man
no namonyag ka to mgo ka-otawan. Intawa ka buwa
lagboy, dow si Elias ka?" Nakatabak si Juan to "Konà."
Inusip dan mandà to "Dow lagsoban ka to Diyus no sikan
no maglilikwaday din no og-imanon noy to oglogwà to
kinahudihan?" Nakatabak si Juan to "Konà."
22 Pig-usab dan pig-usip to "Intawa ka man iyan lagboy.
Nangoni koy su awos moydu-on igkanangon noy to nigsugù
kanami. Nokoy no iyan lagboy to ikow katondanan."

23 Nakatabak si Juan to “Puli a napa-atubangan to kagi no na-iling to
‘Diyà to kahanongan no banwa moydu-on nigpangudlin to
ma-agbot lagboy no nig-iling to, Oghina-aton now to
daan to Magbobo-ot ta. Ogtul-idon now to igbayà
din,’ su sikan to intag-an natodu-on ni Isaias no
maglilikwaday no lagsoban to Diyus.”
24 Na sikan mgo otow no pigpa-andiyà to mgo Parisiyu no
pigpapangusip-usip dan ki Juan,
25 naman-iling kandan to “Ko konà ka no Imananan
to Ka-otawan aw ko konà ka no si Elias aw ko konà ka
gayod no maglilikwaday no og-imanon noy to oglogwà to
kinahudihan, nokoy man no pigpambonyagan nu kan no
mgo ka-otawan.”
26 Nakatabak si Juan to “Ogmatu-udon ku to pagpasakup
dan to impang-anad ku to pagbonyag ku kandan to wohig.
Dì moydu-on on dini iyu no otow no wadà now kilaha.
27 Kandin to ogsukoli kanak. Kanak igatang podon
ogpabatà-batà a du-on kandin. Dì konà a su labow pad man
lagboy kandin dini kanak to kabogbogan.”
28-29 Na to sunù no adow no diyà pad si Juan to pigbonya-
gan din no Bitaniya no diyà dihipag to Hurdan no wohig,
nakita-an din si Jesus no ogduguk kandin. Nig-ikagi si Juan
diyà to ka-otawan to “Na, og-indanan now, suyad on iyan
to angod to buhì no igsundù to Diyus no ogpakagawang to
saà ta no mgo otow tibò su ogpakimatoy ita.
30 Sikan on iyan to innangon ku iyu no na-ikagi ku to
‘Imomo-ot on oglogwà to otow no ogpakasukoli kanak dì
oglabow pad man lagboy dini kanak to kabogbogan su to
wadà a pad ka-otow, naka-ugpà on kandin tahan.’
31 Kanak natodu-on, wadà ku pad kama-ani dow intawa to
ogkahimu no Imananan to Ka-otawan. Dì iyan inlogwà ku
dini su ogpanma-an a to mgo Isrili dow intawa to Imananan
ko lumogwà. Pigmatu-ud ku to pagpasakup to mgo ka-
otawan to kanak impang-anad to pagsosoo to katahani dan
no bugtì aw oyowi no impabayà to pigbonyagan ku kandan
awos makahina-at kandan ko lumogwà kan Imananan to
Ka-otawan.”
32 Na, innangon gayod ni Juan no nig-iling to “Nakita-an
ku to pigbunsudan si Jesus to Ispiritu Santu no iyan na-
angodan to salapati aw pakamonang du-on kandin.
33 Kanak, wadà ku kilaha to Imananan natodu-on dì sikan
nigpa-andini kanak to pagbonyag to wohig, nig-iling dini
kanak to ‘To otow no ogbunsudan to Ispiritu Santu aw
pakamonang du-on, kandin to ogmatu-ud to pagpasakup
to mgo ka-otawan to kandin impang-anad no igpabayà to

ogbonyagan kow to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow
din lagboy.'
34 Na nakita-an kud on to na-ikagi kanak no pigbunsudan
kandin, aw ogmatu-udon kud kunto-on to kandin, Anak to
Diyus iyan."
35 Na, to sunù no adow no nigtagad kandan si Juan aw si
Andres aw duma no sakup din, nabaya-an kandan ni Jesus.
36 Pig-ahà kandin ni Juan aw ikagi to "Og-indanan now su
suyad on iyan to otow no angod to buhì no igsundù to Diyus
no ogpakatubus to saà to mgo otow."
37 Kandan si Andres aw duma din, namakadinog to
napa-atubangan to pig-ikagi ni Juan aw dayun kandan
namanlupug tibò ki Jesus.
38 Nakalingì si Jesus aw kita-a din to daduwa no ka-otow
no niglupug kandin aw maka-iling to "Nokoy to tu-ud now."
Nakatabak kandan to "Sir, ando-i to ikow no ugpa-anan."
39-40 Nigtabak si Jesus to "Duma kow kanak awos makakita
kow to ugpa-anan ku." Dayun namanduma aw makakita to
kandin pig-ugpa-an aw du-on pakamonang su mahapun on.
41 Na no pagkama-an ni Andres to pigtudli-an ni Juan
to Imananan to Ka-otawan no si Jesus, pigpangahà din to
kakoy din no si Simon Pedro awos mataga kandin gayod. No
mabaya-an din on, naka-ikagi to "Nakita-an noy to Misiyas,"
no iyan nalitukan to Imananan to Ka-otawan.
42 Dayun pig-alladan din si Pedro diyà ki Jesus. Na nig-
ahà si Jesus diyà ki Pedro aw ikagi to "Aw ikow man na-an
si Simon no anak ni Juan. Na, oghingadanan ku ikow ki
Sipas," (ko ita pa, si Pedro, no iyan nalitukan to batu).
43 Na, to sunù no adow mandà nakapikii si Jesus to og-
andiyà to Galiliya. Du-on impagkita din si Felipe. Pagkakita
din, pig-ikagihan ni Jesus to "Pasakup ka kanak Lagi, aw
duma ka kanak."
44 Na si Felipe, taga-Bitsayda no kasing-taga-lunsud dà ni
Andres aw ni Pedro.
45 Dayun pigpangahà ni Felipe si Natanael. Pagkabayà
din, pig-ikagihan to "Nakita-an noy on to otow no pighimu
no Imananan to Ka-otawan no nasulatan ni Moises natodu-
on aw duma pad no lagsoban to Diyus du-on to mgo
kasulatan. Kandin, si Jesus no taga-Nasarit no anak ni Jose."
46 Naka-ikagi si Natanael to "Na-amonu man buwa, su
wadà kun madoyow no otow no taga-Nasarit." Nakatabak
si Felipe to "Duma ka awos makakita ka." Dayun namang-
andiyà.
47 Na, pagkita ni Jesus ki Natanael no ogduguk, nig-ikagi
kandin to "Indanan now so-idi sugpù ni Israel no tùtu-u no
matino-od."

48 No madinog ni Natanael, naka-ikagi to “Na-amonu man
no pigkilaa a nu man.” Nigtabak kandin to “To wadà ka pad
tawaga ni Felipe no diyà ka pad to saom to igira no kayu,
nakita-an kud tahan ikow.”
49 Naka-ikagi kandin to “Sir, nama-anan kud on to Anak
ka na-an to Diyus no Harì to ka-Isrilihan su nakilaa a nud
on.”
50 Nig-ikagi si Jesus to “Nakatu-u ka buwa su pignangonan
ku ikow to nakita-an ku ikow diyà to saom to igira no kayu?
Oglabow pad to ogkakita-an nu to mahudi no adow.
51 So-idi iyan, ogkakita-an nu to langit no ogkatau-angan
aw logwà to mgo diwata no likat to Diyus. Ogpamanbunsud
kandan du-on to Tumutubus to Ka-otawan aw pamakawoy
dà kandan.”

2

1-2 Na kandan si Jesus no pagkatatouhi no adow no
pagpaman-ulì dan on diyà to Galiliya no prubinsiya, nakata-
un kandan to moydu-on pagsauhan diyà to lunsud to Kana,
aw paba-ota kandan tibò aw inoy ni Jesus.
3 Pagkaugoy-lugoy du-on pigkabusan kandan to inomon
no tagtu-un to pagsauhan. Dayun pignangonan si Jesus to
inoy din to “Utù, amonuhon on buwa kandan to ogka-inom
dan su pigkabusan on kandan.”
4 Nakatabak si Jesus to “Konà-konà pad Inoy no ogkagotò
to kanak adow no Imananan to Ka-otawan.”
5 Dì to inoy din, pignangonan din to mgo sugu-onon
to tagtu-un to pagsauhan to “Ogkatuman now dà to agad
nokoy no igsugù din.”
6 Na moydu-on onom no bobotangan du-on kan no baoy
no hinimu no likat to batu no katinguban to tulumanon
to mgo Hudiyu no pighingadanan to paglinis. Kada
bobotangan, ogkatagu-an to mgo onom dow upat no lata.
7 Na, insugù ni Jesus to “Na, ponu-a now tibò to bobotan-
gan to wohig.” Dayun pinamonù dan lagboy tibò.
8 “Na,” kagi ni Jesus, “sauk kow aw daaha now diyà to
nigdaa to pagsauhan.” Pigdaa dan aw pa-antihi.
9 No pagka-anti din, iyan on nabauyan kan wohig to
inomon. Dì wadà din katagahi dow nokoy to piglikatan to
inomon, dì natagahan kan mgo sugu-onon no namansauk to
wohig to piglikatan. Dayun pig-andu-onan din to tagtu-un
to pagsauhan
10 aw ikagihi din to “Nokoy man no monang nu
pigpantada-an to napingaa on no inomon no nangkahin-
gow on tibò to bumaba-ot aw kayan nu ogpantada-an to
wadà pad lagboy kapingaa su konà dan ogkatagahan dow

madoyow dow mado-ot. To mgo tagtu-un to pagsauhan,
kadoog ogtugdawon ogtada-on to napingaa. Dì ikow, bali
ka kunto-on ogtadà to napingaa on lagboy."
11 Na sikan no kaboonganan ni Jesus to tugdow din
pighimu diyà to Kana, Galiliya, aw bali din ipakita to
kabogbogan din. Kaling man nadugangan to pagtu-u to mgo
sakup din du-on kandin.
12 Na dayun naman-andiyà kandan si Jesus to Kapirna-um
no lunsud no iyan nadumahan to inoy din, mgo su-un din,
aw duma pad no mgo sakup din aw pamang-ugpà kandan
du-on to wadà dà pilahi no adow.
13 Na namanpadayong kandan si Jesus diyà to Hirusalim
no lunsud su madaas on to adow to hinang to mgo Hudiyu
no pighingadanan to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.
14 Pagdatong dan aw ni Jesus aw mgo sakup din, naman-
sood diyà to labow no simbahan to Diyus. Nakita-an ni Jesus
to mgo mamaligya-ay to baka, karniru, aw salapati aw sikan
mgo magkakambiyu to sapì no naman-ingkud no nighangad
diyà to lamisa dan su sikan to kandan no pagpanapì.
15 Na, niglubid si Jesus to iglatus aw pigpambohus kandan
tibò aw mgo buhì diyà to simbahan. Pigkanat din to sapì aw
pambaliskada din to lamisa.
16 Pig-ikagihan din to mamaligya-ay to salapati to "Pang-
gawanga now sikan kani. Konà now oghimuhon no
bolihanan so-idi abutanan to Amoy ku."
17 Pagkadinog to mgo sakup din no namanduma, nadom-
doman dan to nasulat on bahin to Imananan to Ka-otawan
du-on to kasulatan to Diyus no pig-iling to "Pagkatibuus kud
to pagbantoy kud to ikow abutanan, igkado-ot ku dà man."
18 Dì to mgo punu-an to tinu-uhan to Hudiyu, namaka-usip
to "Nokoy to kaboonganan no ogkahimu nu no igkamatu-ud
nu to Diyus to piglikatan to ikow kabogbogan to pagbo-ot
bahin to simbahan ta."
19 Nakatabak si Jesus to "Ko ogdodo-oton now so-idi
abutanan to Diyus, ogka-uliman ku dà to sood to tatou no
adow."
20 Namaka-ikagi to mgo Hudiyu, "Konà nu buwa ogkatu-
man sikan pig-ikagi nu su so-idi no simbahan no labow no
abutanan to Diyus, pigpangkap-atanan no tu-ig aw onom to
paghimu so-i. Dì ikow, niglangub ka to nig-ikagi to ogka-
uliman nu dà to sood to tatou no adow."
21 Dì si Jesus, wadà din kapa-atubangi to kagi to simbahan
to Diyus. Iyan nasì napa-atubangan din to tu-un din no lawa
no abutanan to Diyus.
22 Aw to timpu to pagbuhoy ki Jesus, nadomdoman to
mgo sakup din to na-ikagi din du-on aw namantu-u lagboy

kandan to kasulatan to Diyus aw sikan kalitukan to na-ikagi
ni Jesus.
23 Na no pagba-ot ni Jesus to Hinang no pighingadanan
to Pagpalipas to Kado-otan diyà to Hirusalim, mahan-ing to
nigtu-u su nakita-an dan to kaboonganan no pighimu din.
24 Dì si Jesus, wadà nasaligan din su du-on dan podon
ogpadangonon to pagkaharì ni Jesus agad dow konà pad
magotò.
25 Dì nama-anan din iyan dow nokoy diyà to sood to gin-
hawahan to mgo otow tibò su kandin, konà ogkanangonan.

3

1 Na moydu-on punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu no
nasakup to panon no pighingadanan to Parisiyu. Iyan
ngadan din si Nikudimu.
2 To madukilom nig-andiyà kandin ki Jesus su awos
pumangindaag kandin to impang-anad ni Jesus. Pagdatong
din nig-ikagi kandin du-on ki Jesus to “Sir, nama-anan noy
to ikow, pigpa-andini ka to Diyus awos ka makapang-anad
kanami su wadà otow no ogka-amu oghimu to kaboonganan
no angod to nahimu nu ko konà no Diyus to nigbulig sikan.”
3 Nig-ikagi si Jesus to “So-idi iyan, monang ogkalabot to
otow to pagsakup to Diyus ko ogka-usab pad ogka-otow no
kayan kandin ogkasakup to Diyus.”
4 Naka-ikagi si Nikudimu to “Aw na-an. Og-amonuhon
man to pagka-otow mandà ko manigo-on on. Dow ogpaka-
sood ki pad buwa mandà to gotok to inoy ta aw ig-usab ki
dà ig-anak?”
5 Nakatabak si Jesus to “So-idi iyan, monang ogkalabot
to otow to pagsakup to Diyus ko wohig to igmatu-ud din
to pagpasakup din aw ogka-usab pad ogka-otow likat to
Ispiritu Santu.
6 To oglikat to otow, bullug man otow dà iyan. To oglikat
to Ispiritu Santu no iyan Diyus no Katuusan, bullug man
katuusan iyan.
7 Konà nu ogkaboong-boongan to inikagi ku ikow no ogka-
usab kow pad ogka-otow.
8 Na ko ogsabod to kamag, agad ando-i to ogkabutuk,
ogkadinog ta to kagaskas, dì wadà ta katagahi dow ando-
i makalikat aw ando-i to ogkabutuk Angod dà man ko
ma-usab kow ma-otow to kabogbogan to Ispiritu Santu,
ogkatuman dì wadà now katagahi dow ma-amonu.”
9 Naka-ikagi si Nikudimu to “Ogka-amonu buwa to pagka-
tuman to pig-ikagi nu.”

10 Nigtabak si Jesus to “No mag-a-anad ka man no
nadinog-dinog on dini to ka-Isrilihan, nokoy man no wadà
nu pad kadaagi to pig-ikagi ku ikow.
11 Na kanami, ogkanangon noy iyu no namantagon lagboy
to tinu-uhan to mgo Hudiyu to nama-anan noy aw nakita-an
noy. Dì iyu, wadà now tu-uhi to innangon noy.
12 Nignangon a iyu bahin to kadodoog to kalibutan, dì
wadà kow makadaag. Woynu pad buwa ko kadodoog on
to langit to inangon kud iyu, konà now on ogkadaagan.
13 Wadà nigkawoy diyà to langit ko konà no nigbunsud
likat to langit no Tumutubus to Ka-otawan.
14 “Na ko pananglitan, to inuwod-uwod no pigpahungu-
nan ki Moises to Diyus no bulunsi diyà to kahanongan no
banwa, intukoy din du-on to kayu awos makita-an to mgo
otow no nangkakagat to mgo uwod aw ogkangkagawangan
dà kandan to laas su nigtu-u kandan to impa-ikagi ki Moises
to Diyus. Na kanak no Tumutubus to Ka-otawan, ogpaka-
angod a dà su igkatutuk a diyà to kinurus aw lindoga
15 su awos to ogtu-u kanak, ogkabogayan to kinabuhì no
konad ogkawadà.
16 “Nalogonan to Diyus to mgo otow dini to babow to
kalibutan hantod to Anak din no sobu-ukon, pigpatubus
din no iyan ogpakimatayan din to mgo saà dan. Agad
intawa no ogsalig kandin, konad ogkagawang kandin to
atubangan to Diyus, dì ogkabogayan nasì to kinabuhì no
konad ogkawadà.
17 Pagpa-andini to Diyus to Anak din dini to kalibutan,
konà no iyan tu-ud din to ogkastiguhon to mgo otow to saà
dan dì oglipwasan din kandan to saà dan.
18 To nigsalig kandin, konà din on ogkahibatan to saà din,
dì to wadà salig, ogkahibatan din dà to saà din su wadà salig
kandin to ngadan to sobu-ukon no Anak to Diyus.
19 “So-idi iyan to saà no ogkahibatan to mgo otow su
niglogwà on to Tumatang-away aw pandalipaak dini to
kalibutan, dì to mgo otow, pigpa-aag-aag dan nasì to
kadigloman. Wadà dan nasì pa-aag-aaga to ka-awangan su
ogkahadok ko ma-ukasan to kandan hininang no mado-ot.
20 Tibò no mado-ot to hininang, ogkablangon dan to
lanyag aw konà ogduguk su dagow matagahan to hininang
dan no mado-ot.
21 Dì to madoyow to hininang, ogduguk to lanyag awos
igkapapayag to kandan hininang no madoyow, ogka-
uyunan to Diyus.”
22 Na pagkatapus to Hinang to Pagpalipas to Kado-
otan, namanggawang on kandan si Jesus to Hirusalim aw

pamang-andiyà to kahilitan to prubinsiya to Hudiya aw
pambonyagi dan to mgo ka-otawan no nigpamanpasakup
to impang-anad din.
23 Angod dà gayod diyà to Inun Salim su si Juan, pigpam-
bonyagan din gayod to mgo ka-otawan no nigpasakup to
impang-anad din su moydu-on man wohig du-on no litos to
ogkabonyagan.
24 Sikan no pagpamonyag ni Juan ton wadà pad kandin
kapirisu.
25 Na moydu-on songo otow no nigtagon to tinu-uhan to
mgo Hudiyu no nigpag-asuy to mgo sakup ni Juan bahin to
pagbonyag ni Jesus aw pagbonyag ni Juan gayod.
26 Dayun pig-andiya-an si Juan to mgo sakup din aw ikag-
ihi kandin to "Sir, si Jesus no pigmatu-ud nu natodu-on to
kandin katondanan diyà dihipag to Hurdan, nigpambonyag
on kandin to mgo otow no namanpasaup kandin aw tibò
namanduguk diyà kandin."
27 Naka-ikagi si Juan to "Wadà kabogbogan no ogka-abin
to otow, agad intawa, ko konà no Diyus diyà to langit to
ogbogoy.
28 Dì iyu, ogmatu-udon now to kanak, na-ikagi kud on iyu
to konà a no Imananan to Ka-otawan. Dì napa-una a kandin
awos mahina-at ku to pagdatong din.
29 Na ko pananglitan to ogpakatu-un to asawahon din,
kandin to tumatawas. Dì to mgo kadumahan to tumatawas,
ogkangkaliyag gayod su ogkangkalabot to pagtukhow to
tumatawas. Kaling man nigtukhow a lagboy su kanak, na-
angodan ku to duma to tumatawas.
30 Kunto-on kandin, ogpakalabow, dì kanak, ogpasagkop
a."
31 Na to niglikat diyà to langit, ogpalabawon kandin tibò.
Dì to niglikat puli dini to babow to pasak, iyan dà nama-
anan din to kadodoog to pasak aw kandin igpang-anad
bahin to kadodoog to pasak. Dì to niglikat diyà to langit,
kinalabawan kandin.
32 Kandin, ognangon to nakita-an din aw kadinog din ton
diyà pad kandin to langit. Dì wadà nigtu-u.
33 Dì moydu-on dà nigtu-u to kagi din aw matu-uda dan
to ogtumanon to Diyus to na-ikagi din
34 su kandin no pina-andini to Diyus, iyan oglituk to kagi
to Diyus no pinabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu no
imbogoy kandin no wadà kapanggadanan.
35 To Diyus, nalogonan din to Anak aw patubusa din aw
iyan papanguuha to kandin pigsakupan tibò.
36 To nigtu-u to Anak to Diyus, moydu-on on kinabuhì din
no konad ogkawadà aw kandin, ogtuuson on. Dì to konà

ogtuman to Anak to Diyus, konà man ogtuuson dì nataunan
on kandin nasì to kaboù to Diyus.

4

1-3 Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Juan aw ki Jesus
no nigsimbonyag to mgo ka-otawan no namanpasakup to
kandan mgo impang-anad. Dì si Jesus, konà no kandin
to nambonyag. Dì sikan mgo pangabaga din dà to na-
manbonyag. Na to mgo Parisiyu no matagon-tagonon to
kandan katahanan, nadinogan dan to "Nakada-og si Jesus
to pagpansakup to mgo ka-otawan." No pagkama-an ni
Jesus to nadinogan to mgo Parisiyu kandin, insigkon din
to pambonyag aw hipanow on kandin likat to Hudiya aw
pa-ulì diyà to Galiliya.
4 Dì nakabayà kandan si Jesus to Samariya no prubinsiya.

5 Na, no ma-ugtu to soga nakadatong kandan diyà to
tawoy to Sikar no songo lunsud du-on to Samariya no
madani-dani dà to pasak no imbogoy ni Jacob diyà to anak
din no si Jose.
6-8 Na sikan no pasak, du-on dà makabotang no saukanan
no pighingadanan to Balu ni Jacob.

Na si Jesus, kan no pagtidow dan du-on sikan no saukan,
puli on naka-ingkud kandin du-on to dani lagboy to balun
su napagud man to paghipanow. Dì to mgo pangabaga din,
namanpadayong diyà to lunsud su ogboli to ogkako-on dan.
Dì si Jesus, nigtagad du-on to saukan. Puli dà nali-us to
mgo pangabaga din, naka-abut to buyag no taga-Samariya
no ogsauk. Dì sikan no uras konà podon no litos no sasaukay
su ma-ugtu man. Na si Jesus, nig-ikagi to "Og-inom a to
wohig."
9 Nig-ikagi to buyag to "Nokoy man. Naboong-boongan ku
ikow su ikow, Hudiyu ka man no otow, dì ogpamuyù ka to
wohig kanak, no kanak, taga-Samariya a man." Na to mgo
Hudiyu aw mgo taga-Samariya, konà tahan ogkasosood.

10 Kagi ni Jesus to "Agad nabuyù kud on to wohig no
ogkaliyagan ku no og-inomon, dì ko nama-anan nud on pa
podon dow nokoy to igkabogoy to Diyus aw dow intawa
a no nigpagbaaw ikow, ogpabogoy ka podon nasì kanak to
ogtubud no wohig no makagbuhoy no igka-usab to ginhawa
nu aw igtuusa nud to mahudi no adow."
11 Naka-ikagi to buyag to "Dì wadà igsauk nu Sir, aw
madaom. Ando-i nu sauka no wohig no ogtubud no
makagbuhoy.

12 Konà ka buwa no labow pad to apù ta no si Jacob no
nigbogoy kanami so-idi no saukan no litos kandan aw apù
ta no si Jacob natodu-on aw mgo kabuhi-an din.”
13 Nakatabak si Jesus to “To otow no og-inom so-idi no
wohig, oglanggahan nasì.
14 Dì to og-inom to wohig no igbogoy ku no makagbuhoy,
konad oglanggahan. To wohig no igbogoy ku, ogkahimu no
tubud no og-ugwak no iyan ogkapanggadan to banwa no
wadà kamatayon.”
15 Naka-ikagi to buyag to “Sir, bogayi a nu sikan no
wohig awos konà ad oglanggahan aw konà ad maka-aboy
makasauk kani.”
16 Na nig-iling si Jesus to “Na, pa-andiniha to bana nu.”
17 Naka-ikagi to buyag to “Wadà bana ku.” Nig-ikagi si
Jesus to “Tùtu-u iyan no wadà bana nu.
18 Dì ikow, na-inagpotan kad on to lima no lukos. To nig-
agpot gayod ikow kunto-on, puli nu dà binana-bana sikan.
Tùtu-u iyan to na-ikagi nu.”
19 Naka-ikagi to buyag to “Aw, lagsoban ka na-an Sir.
20 Na, to kanami ka-aw-apu-an, kani so-idi untud ampu-
anan dan, dì iyu no Hudiyu, ogmatu-udon now to Hirusalim
podon to ampu-anan to mgo otow.”
21 Naka-ikagi si Jesus to “Ognangonan ku ikow to moydu-
on adow no ogkagotò to konà ogka-ampu-an to Diyus diyà
to Hirusalim aw so-idi no untud gayod.
22 Na to pag-ampù now to Diyus likat pad to ka-aw-apu-an
now, konà no litos, su wadà dan tibo-i uyuni to kasulatan
to Diyus. Dì to pag-ampù noy no mgo Hudiyu, litos su tibò
on na-uyunan noy aw kanami no Hudiyu to piglikatan to
Imananan to Ka-otawan.
23 Dì imomo-ot on ampu-anan to Diyus no Amoy to
ginhawahan to mgo sakup din su ko umampù kandan, to
kagi dan ogkadumahan to ginhawa dan su sikan iyan to
tùtu-u no pag-ampù. Ogpanganap to Diyus to otow no
angod kan no pag-ampù kandin.
24 Diyus, katuusan man kandin. Kaling man og-ampù
ki to Diyus no ogkadumahan pad to ginhawa no wadà
paghisabaag su sikan to tùtu-u no pag-ampù to Diyus.”
25 Naka-ikagi to buyag to “Nama-anan ku to og-andini to
Imananan to Ka-otawan no pighingadanan gayod to Kristu.
Pagdatong din, ogpasabuton kinow din tibò.”
26 Nig-ikagi si Jesus to “Kanak no nigpagbaaw ikow,
Imananan a to Ka-otawan.”
27 Na namang-ulì on to mgo sakup ni Jesus no nata-
unan to pagbabaaw dan pad aw kaboong-boong kandan su
nigpagbaaw si Jesus to buyag. Dì wadà naka-usip to buyag

to “Dow nokoy to tu-ud nu.” Wadà gayod naka-usip ki Jesus
to “Nokoy man no nigpa gbaaw ka to buyag dà.”
28 Dayun na-oyowan to buyag to pigsung-oy din no wohig
aw makapa-ulì diyà to lunsud. Pignangonan din to mgo
taga-lunsud to
29 “Duma kow kanak. Og-alladan ku iyu diyà to otow no
nignangon kanak to nahimu ku tibò. Dow konà buwa no
Imananan to Ka-otawan sikan?”
30 Dayun namanlikat on kandan aw padoog diyà ki Jesus.
31 Na og-uli-on tad to tutuwanon kandan aw ki Jesus.
Pighinggat podon si Jesus to mgo sakup din to ogko-on su
nakaboli on kandan to ogkako-on diyà to lunsud. Kagi dan
to “Ogko-on kid Sir.”
32 Dì naka-iling si Jesus to “Moydu-on ingkabuhì ku no
wadà now kama-ani.”
33 Nigka-inusipay to mgo sakup to “Ando-i buwa makako-
on kandin.”
34 Nig-ikagi si Jesus to “Ogpa-aag-aagon ku to pagtuman
to pagbo-ot to Diyus. Konà ku ogpa-aag-aagon to igkabuhì
to lawa ku puli. To pagtuman ku to pagbo-ot to Diyus, aw
kaponga to igpahinang din kanak, sikan to angay sodà ku no
tùtu-u no igkabuhì ku su sikan to ingka-andini ku to pasak.
35 “Na, ko og-usipon ku iyu to ‘Pila pad no buwan to pag-
abut to tanom kani,’ iyan igtabak now to ‘Upat pad buwa
no buwan kayan og-abut to tanom.’ Dì iyan ogkanangon ku
iyu to nig-abut on iyan su nangkatonggò on, anihonon on
man. Ahà kow dà.
36 To mgo og-ani, moydu-on ogkadawat dan no bayad no
konà ogkawadà aw to mahudi no adow, ogkalabot kandan
to nig-odok aw ogpamantukhow tibò kandan, sikan og-odok
aw sikan og-ani
37 awos matuman to ikagihonon no pig-iling to ‘Moydu-on
og-odok, moydu-on gayod og-ani.’
38 Igpa-ani ku iyu sikan wadà now ka-uyamu. Bugtì to nig-
uyamu. Ogkalabot kow to nig-odok su mahan-ing natodu-on
to nigpang-anad to kagi to Diyus no intag-an no natuman on
kunto-on no tig-a-anihay on.”
39 Na, og-uli-on tad to mgo taga-Samariya no namang-
andiyà ki Jesus. Mahan-ing kandan no namantu-u ki Jesus
su ingkanangon kandan to buyag no natag-anan ni Jesus to
tibò no nabayà-baya-an to buyag, su na-ikagi to buyag to
“Natag-anan din to nahimu ku tibò no mado-ot natodu-on.”
40 Na pagdatong kan mgo taga-Samariya diyà ki Jesus
pigpangamuyù dan to ogpa-agpoton dan si Jesus du-on to
kandan no banwa. Nig-uyun on si Jesus aw agpot du-on to
daduwa dà no adow.

41 Na pagdinog to taga-lunsud to innangon ni Jesus,
nigdugang pad to kahan-ing to nigtu-u aw pasakup.
42 Pignangonan dan kan buyag no nig-allad kandan diyà
ki Jesus to “Nigtu-u koy su pignangonan koy nu. Dì
nighognà koy pad nigtu-u su kanami, nakadinog koy kandin
to atubang. Nama-anan noy on no maogot to Maglilipwasay
iyan kandin to tibò no mgo otow dini to kalibutan.”

43 Na pagkadaduwahi no adow, nighipanow on kandan si
Jesus padoog diyà to Galiliya no kandin banwa
44 agad kandin, pigmatu-ud din on to lagsoban to Diyus
no maglilikwaday, wadà itahud du-on to kandin banwa.
45 Dì sikan no paglo-uy din du-on to Galiliya, madoyow to
pagdawat kandin to pagdatong din su bantugan on man aw
nakita-an dan gayod to kaboonganan no nahimu din diyà to
Hirusalim no pagpamanba-ot dan to Hinang to Pagpalipas
to Kado-otan.

46 Na nigpadayong kandan si Jesus diyà to Kana no lunsud
no pigbisitahan din ton pigbauyan din to inomon no wohig.
Na diyà to Kapirna-um no lunsud no moydu-on nigdaa to
bala-od du-on no batà din, nasakit.
47 Pagdinog din to nigdatong on si Jesus du-on to Kana,
Galiliya, no pu-un diyà to Hudiya, nig-andiyà kandin to
Kana no ogdokat podon ki Jesus awos din ipagawang to sakit
su matigdà on to batà din no lukos.
48 Pagpangamuyù din, iyan in-ikagi ni Jesus to “Konà ka
buwa ogtu-u kanak ko konà ka ogpakakita to kaboonganan
aw mabogbog no ta-indanan no igkatu-u nu to kanak
katondanan.”
49 Naka-ikagi to nigdaa to bala-od to “Sir, madaas ki dà su
pakamatayon on to batà ku.”
50 Kagi ni Jesus, “Ulì kad puli su ogkabuhì dà man to batà
nu.” Nakatu-u kan otow to innangon ni Jesus aw hipanow
on no nig-ulì.
51 No diyà pad to pangindanan, namansungun to mgo
sugu-onon din aw nangoni kandin to “Na-uli-an on to batà
nu.”
52 Dayun ing-usip din to “Dow nokoy urasa to pagka-uli-
i din.” “Gabi-i pad,” kagi dan, “no bawbangkolid to soga
nabahaw on to lawa din.”
53 Na-indanan to amoy to sukuu ma-ikagi ni Jesus to “Ogk-
abuhì dà to batà nu,” dayun na-uli-an iyan. Nadugangan to
pagtu-u din aw mgo sood to baoy din.
54 No paglikat ni Jesus to Hudiya aw datong diyà to
Galiliya, pagka-ulì din sikan batà, ikaduwa on no kaboon-
ganan no nahimu din.

5

1 Na, naman-andiyà kandan si Jesus to Hirusalim su
ogpamanba-ot to hinang to mgo Hudiyu.
2 Na du-on to dani to li-otanan to mgo buhì no karniru,
makabotang to padigusanan no pighingadanan to Bitsata
to Hinibriyu pa no inikagihan. Moydu-on lima no baoy no
saunganan no namakalibong du-on to padigusanan.
3 Ogkahibat-hibatan to kahan-ingan no nangkasakit no
mgo pisok, mgo pungkù, aw mgo pawing aw mgo pulid,
su ogpamantagad-tagad kandan
4 to diwata to Diyus no ogbunsud aw pa-alimbuwaanga
din to wohig. Ko og-alimbuwaang on to wohig, to otow no
ogpaka-una ogtogkad du-on kan no wohig, sikan to ogka-
uli-an to sakit no agad nokoy.
5 Na du-on moydu-on kanunoy on nakahibat-hibat no
nasakit to sood to katlu-an on aw wau no tu-ig.
6 Na si Jesus, nakita-an din sikan otow aw kama-ani din
to naugoy on to pagkasakit din. Nig-ikagi si Jesus to "Dow
ogkaliyag ka ko ma-uli-an ka?"
7 Nigtabak kandin to "Ho-o podon Sir. Dì wadà otow no
ogpakagaboy kanak awos a makatogkad du-on to wohig. Ko
ogduguk a podon du-on to wohig ogka-unahan ad to duma
aw katogkad on."
8 Kagi ni Jesus to "Agad on man, dì bangun kad on aw
daaha to hikam nu aw hipanow kad on."
9 Na na-uli-an on kandin aw hipanow on no pigdaa din to
hikam din.
Dì sikan no pagka-uli-i din, adow man no konà no
tigtatalabahu,
10 aw to punu-an to Hudiyu no matagon-tagonon to
kandan katahanan, namakakita kandan to pigdaa din on to
hikam din. Naka-usip kandan to "Nokoy man to indaa nu
to hikam nu to adow no konà no tigtatalabahu, su ing-okod
ita to tinu-uhan ta."
11 Dì to otow no na-uli-an on to sakit, naka-iling kandin to
"Sikan otow no nakadoyow kanak, iyan ing-ikagi din puli
kanak to 'Daaha to hikam nu aw hipanow kad on.' "
12 Naka-ikagi kandan to "Intawa buwa sikan no otawa no
niglangub nigsugù ikow to igpadaa to hikam nu aw sugu-a
ka to hipanow kad on."
13 Sikan otow no na-uli-an on, wadà din kama-ani dow
intawa to ngadan to nakadoyow kandin su wadad maka-
usip kandin su mahan-ing no otow no nadasok aw puli on
pigboong si Jesus du-on to kahan-ingan.
14 Na pigpanganap ni Jesus to otow no piggawangan din
to sakit aw diyà din on kakita-i to simbahan. Pagkakita

din, nig-ikagi kandin to “Na kunto-on no na-uli-an kad on,
konà nud og-uli-on to mado-ot su dagow ko sumubla pad to
kalisodan nu.”
15 Dayun nighipanow on to otow no pigtambaan ni Jesus
aw nangoni din to punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu to
si Jesus to nakadoyow kandin.
16 Iyan impahadat dan ki Jesus su nakalapas kandin to
kandan dà no tinu-uhan su nakadoyow kandin to masakiton
to adow no konà no tigtatalabahu.
17 Pig-usip dan si Jesus dow nokoy to inlangub din
to pagpanambaa to adow no konà no tigtatalabahu, aw
makatabak kandin to “Na to Diyus no Amoy ku, ogtuman
kanunoy to kandin ogbo-otan no agad nokoy no adow.
Ogpakasunud a dà kandin su ogpakatuman a gayod to
pagbo-ot din to agad nokoy no adow.”
18 Na pigpakapa-omotan to mgo punu-an to mgo Hudiyu
to pagpanganap to igkagawang dan kandin su wadà kandin
makaduma to kandan tinu-uhan bahin to adow no konà no
tigtatalabahu. Intobo-ot dan on dow napa-inahan din to
Diyus no Amoy su nigpagsokod kandin to Diyus su pighimu
ni Jesus to Diyus no Amoy din dì wadà dan sikan tu-uhi.
19 Kaling man nig-ikagi si Jesus diyà kandan to “So-idi
iyan, to Anak, wadà ogkahinang din ko ogtubuk-tubuk
kandin. Agad nokoy to ogkakita-an to Anak no pighimu to
Amoy diyà to langit, iyan gayod ogkahimu to Anak dini to
pasak,
20 su tukhawanan to Diyus to Anak din aw igpa-ahà din to
Anak to pighimu din tibò. Na mabogbog pad to igpakita din
kandin no igpahimu din su awos maboong-boongan now.
21 Ogbuhayon to Diyus no Amoy to nangkamatoy aw
bayawa aw pa-ugpa-a din kandan diyà to banwa no wadà
kamatayon. Angod dà gayod to oghimuhon to Anak, su
ogpa-ugpa-on din to ogpili-on din diyà to banwa no wadà
kamatayon.
22 Diyus no Amoy, wadà ogbo-otan din to mahudi on
no adow ko konà no Anak din to ogpabaya-an din. Iyan
ogpabo-oton din to Anak din
23 su awos masosokod to pagtahud to mgo otow to Diyus
no Amoy aw Diyus gayod no Anak. To otow no konà ogtahud
to Anak to Diyus, konà dan gayod ogkatahudan to Amoy no
nigpa-andini to Anak din.
24 “So-idi iyan, to otow no ogpaminog to kagi ku aw tu-
u to Diyus no nigpa-andini kanak, moydu-on on kinabuhì
din no konad ogkawadà. Konà ogpagawangon kandin du-
on to atubangan to Diyus su nakalibwas on to pagsakup to
kamatayon, dì ogpaka-ugpà nasì kanunoy diyà to atubangan

to Diyus su nabogayan on to kinabuhì no konad ogkawadà,
su agad kandin natodu-on angod to namatoy dì pigbuhoy
on man kandin.
25 “So-idi iyan gayod, iyu no angod to mgo otow no
nangkamatoy, ogkagotò to adow no ogpakadinog to igsugù
to Anak to Diyus. To ogpaminog to sugù din, ogbuhayon aw
moydu-on kinabuhì no konad ogkawadà.
26 Diyus to piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà.
Pighimu gayod to Diyus to Anak din no oglikatan to
kinabuhì to mgo otow no konad ogkawadà.
27 Pigbogayan to Diyus gayod kan Anak din to kabogbogan
to ogpakabo-ot to mgo otow su nahimu man gayod no
Tumutubus to Ka-otawan.
28 Konà kow ogkaboong-boong to ignangon ku iyu su
moydu-on adow no ogkagotò no ogkadinog to sugù ku no
ogmadmadon ku diyà to mgo nangkamatoy no otow aw
ogpakalogwà kandan du-on to pigpanlobongan.
29 To madoyow to hinang, ogpambuhayon aw pantuusa
aw ogpaka-ugpà diyà to atubangan to Diyus. Dì to mado-ot
to hinang, ogpambuhayon dà gayod dì konà ogtuuson, dì
ogpakagawang dà diyà to atubangan to Diyus, aw kanunoy
dan ogkahibatan to saà dan.
30 “Na kanak, konà a oglangub ogtuman to pagbo-ot
to Diyus no ogtubukan ku to kanak dà no kabogbogan.
Ogpagdumahan ku dà to pagbo-ot din no Amoy ku aw to
impadinog din kanak. Madoyow to pagbo-ot ku su konà a
puli no ogpalabow-labow, su tu-ud ku to ogtumanon ku to
pagbo-ot to Diyus no Amoy ku no nigpa-andini kanak.
31 “Na ko kanak to ogmatu-ud to pigpa-andini a to Diyus,
konà no ogkatu-uhan to Diyus to iyan nigpa-andini kanak.
32 Dì moydu-on ogmatu-ud, aw nama-anan ku dà man
iyan to lagboy tùtu-u to ingkanangon din su Diyus man
kandin.
33 “Moydu-on gayod pigpapangintaga now diyà ki Juan
bahin kanak aw kamatu-ud din mandà to tùtu-u iyan no
pigpa-andini a to Diyus.
34 Konà ku dà ogkasaligan to pagmatu-ud to otow. Dì
mano otow to ogsaligan now to pagmatu-ud, igpadomdom
ku iyu to ingkanangon ni Juan awos ogkatu-uhan now aw
katabangi kow to Diyus aw konà kow ogpagawangon du-on
to atubangan din.
35 Si Juan, iyan ogka-angodan din to ilawan no og-
andidiyow su pigpapayagan kow din to pagsabut din bahin
to impang-anad din. To so lingonngon naliyagan now aw
tukhawi to kandin pagbandog.

36 Dì kanak, mabogbog pad to pagmatu-ud ku diyà sikan
pagmatu-ud ni Juan bahin to kanak katondanan su sikan
impahinang to Diyus kanak, iyan man nahimu kud on. To
nahimu kud on, naka-apid gayod to nigpa-andini kanak no
Diyus no Amoy.
37 Diyus no Amoy no nigpa-andini kanak, iyan nigmatu-
ud lagboy to kanak katondanan. Konà now ogkadinog ko
og-ikagi kandin. Konà now gayod ogkakita-an to lawa din.
38 Na agaw man wadà kow tu-u kanak no otow no pina-
andini to Diyus su wadà now pasooda lagboy to kagi din
diyà to ginhawahan now.
39-40 "Intobo-ot now dow moydu-on on kinabuhì now no
konad ogkawadà su puli now ogpa-omotan to pag-anad to
kasulatan to Diyus. Dì iyu, wadà kow makadawat su wadà
kow pasakup kanak no ogpakabogoy to kinabuhì no konad
ogkawadà. To kasulatan no ogpaka-abayon now og-anadan,
sikan gayod to songo nakamatu-ud to kanak katondanan.
41 "Kanak, konà a dà ogpakapa-uyun to otow.
42 Dì iyu, ogpakapa-uyun kow nasì to otow su wadà kow
ka-uyuni to Diyus su wadà now kalogoni kandin su nama-
anan ku dà dow nokoy to nakasood to ginhawahan now.
43 Iyan ing-andini ku su ogtubus a to Amoy ku su
pigbogayan a to kabogbogan din. Dì wadà kow pasakup
kanak. Dì ko ogpaka-andini to duma no ogdangon to kandin
dà no ogsakupan, ogpasakup kow dà kandin nasì.
44 Amonuhon man to pagpasakup now to Diyus su ogpa-
u-uyunay kow dà man no tumaag otow. Dì matuu konà kow
on ogmina-uyun to Diyus.
45 "Konà now ogkadomdoman to kanak to ogdikalamu iyu
diyà to atubangan to Diyus no Amoy ku to mahudi no adow,
su ki Moises dà no kasugu-an no kunon kun pigpakasaligan
now, dì sikan on nasì to ogpakabogoy iyu to saà diyà to
atubangan to Diyus.
46 Ko tumu-u kow to ki Moises no kasulatan, ogtu-u kow
podon gayod kanak su kandin man to nigsulat bahin kanak.
47 Dì mano wadà now tu-uhi to kasulatan ni Moises, og-
amonuhon now man gayod to pagtu-u now to kagi ku iyu."

6

1 Na kandan si Jesus, namantalipag to Galiliya no dagat
no pighingadanan gayod to Tibiriyas no dagat.
2-4 No madaas on to tighihinang to Hinang to Pagpalipas
to Kado-otan, mahan-ing no ka-otawan to ogpamanhipanow
no ogpadoog diyà to Hirusalim su ogpamanba-ot to hinang.
Dì mahan-ing no otow no namansuuk no namanlupug ki

Jesus diyà dihipag su nakita-an dan natodu-on to kaboon-
ganan no nahimu din no angod to pagkangkadoyow to
nangkasakit. Na kandan si Jesus, no pagdu-ung dan to
boyboy, namanggomow kandan to untud. Pagkaluwan dan
to untud, namang-ingkud du-on.
5 Puli dà nahinhinà nakita-an ni Jesus kan kahan-ingan no
otow no nakadatong gayod du-on su namanlupug kandan.
Pagkita ni Jesus, nig-ikagi kandin diyà ki Felipe to "Ando-i
kid buwa to ogboli to igpako-on ta kandan."
6 Na iyan ing-usip din ki Felipe sikan su awos mabogayan
din to pa-antihan dow masaligan kandin ni Felipe to pag-
aun agad si Jesus, tahan din on nama-anan dow nokoy to
oghimuhon din.
7 Nakatabak si Felipe to "Konà buwa no litos to agad
songo maan ko igboli ta to agad pannawà-nawa-on to
paghandug."

8 Na si Andres no su-un ni Simon Pedro no sakup gayod
ni Jesus, naka-ikagi to
9 "Moydu-on batà no moy lima no bu-uk no paan no
sibada to pighimuhan aw daduwa no bu-uk no isdà no
pigdaa din no ba-aw. Dì konà no litos su lagboy on to kahan-
ing to otow."
10 Dì nig-ikagi si Jesus, "Na, pama-ingkuda now on
kan mgo otow." Dayun namang-ingkud kandan du-on
su litos no ogka-ingkudan su masagkop no bagnot du-
on. To kalukosan, mgo lima no maan. Wadad bilanga to
kabuyagan aw kabata-an.

11 Na pigdawat ni Jesus to paan aw pasalamat kandin.
Pigpamaduhuu din kan mgo sakup din diyà to kahan-ingan
no namang-ingkud. Insunù din to pagpahandug to isdà.
Dayun namango-on to ka-otawan no puli dan binungku-an
to pagko-on.
12 No nangkahantoy on kandan, nig-ikagi si Jesus to "Na,
oghimunon now to nasamà awos wadà ogka-uwakan."
13 Dayun pighimun dan to nasamà aw sampuù tag duwa
no ka-bangkow to natagu-an pad to paan no sibada.

14 Na pagkita to mgo otow sikan no kaboonganan no
pighimu ni Jesus, nigka-inikagihay to "Maglilikwaday na-
an kandin to Diyus no og-imanon na to og-andini ita no
Imananan to Ka-otawan."
15 Dì si Jesus, nama-anan din dà to imomo-ot dan on
ogpakalayason ogpakahimuhon podon kandin no harì dan
du-on. Dì puli on niglunus kandin du-on to nahimun no
mgo otow aw hipanow no oggomow to untud.

16 Na pagkahapun no nali-usan ni Jesus to mgo pangabaga
din, diyà padoog kandan to boyboy to dagat
17 aw pamanluwan kandan to sakayan aw ituud dan to
sakayan su ogtalipag kandan to dagat su diyà podon to
Kapirna-um no lunsud to ogdoogan dan. Pigsakap kandan
to kasaklopan no pagsakoy dan aw wadà dan pad katuuy si
Jesus su wadà pad si Jesus makapagtagbu kandan.
18 Na du-on nigpamawbakuud to dagat su nigsabod to
kamag no mabogbog.
19 No onom on dow lima no kilumitru to nabogsayan dan,
tinakin nakita-an dan du-on si Jesus no nighipanow du-on
du-on to babow to dagat no ogduguk du-on to sakayan dan.
Lagboy nangkahadok kandan,
20 dì nig-ikagi kandin to "Si Jesus a. Konà kow ogka-
hadok."
21 Du-on nangkaliyag kandan aw paluwana dan si Jesus.
Pagkaluwan ni Jesus puli on nahigpat kandan to nigdatong
diyà to ogdoogan dan.
22-24 Na og-uli-on tad to kahan-ingan no nabitas diyà to
dihipag no nali-usan ni Jesus. No diyà pad kandan to pigko-
onan dan tibò to paan no pigpasalamatan ni Jesus, nakita-an
dan to mgo sakup ni Jesus no nigsakoy padoog diyà dihipag
to dagat aw katagahi dan gayod to si Jesus, wadà makaduma
kandan. Dì matuu sikan dà man no sakayan to niglikat no
niglayag kan no kahapunan. Kaling man intobo-ot dan dow
mamonang pad si Jesus du-on to pasak. Dì pagkabukas,
wadà dan on kakita-i si Jesus. Kaling man to pagdomdom
dan to si Jesus, diyad on to dihipag to dagat. Na, moydu-
on duma pad no mgo sakayan no nigdu-ung on du-on no
niglikat to Tibiriyas. To kahan-ingan no mgo otow no wadà
dan kakita-i si Jesus, dayun namanluwan kandan du-on kan
no mgo sakayan no nigdu-ung aw layag kandan padoog diyà
to Kapirna-um no lunsud awos diyà dan panganapa si Jesus.
25 Na pagdatong to kahan-ingan no otow diyà dihipag,
nakita-an dan si Jesus du-on. Pig-usip dan si Jesus to "Sir,
na-amonu man to pagka-andini nu."
26 Nakatabak si Jesus to "So-idi iyan, nama-anan kud
tahan dow nokoy to pagpanganap now kanak. Iyan
impanganap now kanak su nakakita kow to ogka-amu a to
ogpako-on iyu aw kangkaliyag kow to kaboonganan bahin
to pagpako-on kud iyu su puli now man pigbungku-an
to pagko-on. Dì wadà a now panganapa no awos iyan
madaagan now to kalitukan to kaboonganan no pighimu
ku.
27 Dì konà kow lagboy ogpa-awos to pagpangahà to
igkabuhì now dini to babow su ogkadunut dà. Dì ogpa-

aag-aagon now podon nasì to igkabuhì to kinabuhì now
no konad ogkawadà, no igbogoy ku no Tumutubus to
Ka-otawan, su pigmatu-ud to Diyus no Amoy to kanak
katondanan no ogpakabogoy sikan."
28 Namaka-usip kandan to "Nokoy to oghimuhon noy no
awos ogka-uyunan koy to Diyus."
29 Nig-ikagi si Jesus to "So-idi to ogkahimu now no ogka-
uyunan to Diyus ko ogtu-u kow kanak no pigpa-andini din.
Sikan to lagboy ogka-uyunan din."

30 Nigsingka-ikagi kandan to "Ko ikow tùtu-u ka no
Imananan to Ka-otawan, nokoy to kaboonganan no
oghimuhon nu pad no igpakita nu to ka-otawan awos matu-
uhan noy to kagi nu.
31 Na si Moises, wadà makapadakoo to ogkako-on diyà to
kahanongan no banwa, dì pigpako-on din diyà to ka-aw-
apu-an ta to mana no maga-agloy dà to kanawà no niglikat
diyà to langit, su nasulat on no pig-iling to 'Kandin, impako-
on din to mgo otow to ko-onon no likat diyà to langit.' "
32 Nig-iling si Jesus to "Dì so-idi iyan. Konà no si Moises
to nigbogoy to ingkabuhì diyà to ka-aw-apu-an ta natodu-on
su Diyus man iyan. Aw Diyus dà to ogbogoy iyu to tùtu-u
no igkabuhì no niglikat diyà to langit.
33 Su igkabuhì no niglikat diyà to Diyus, diyà to langit to
ogpu-un aw sikan to igkabuhì to mgo otow dini to babow to
pasak aw to tawoy sikan, kinabuhì no konad ogkawadà."
34 Nigsingka-ikagi kandan to "Sir, bogayi koy nu podon
sikan kanunoy."

35 Naka-ikagi si Jesus to "Kanak to igkabuhì to mgo
otow no konad ogkawadà. To ogpasakup kanak, konà
ogbontason. To ogsalig kanak, konà oglanggahan.
36 Dì iyu, angod dà to pignangonan ku iyu, su nakita-an
now on to ingkamatu-ud to kanak katondanan, dì wadà now
tu-uhi.
37 Tibò no otow no imbogoy kanak to Diyus, ogpakapa-
agad ogpakapasakup kanak. To ogpasakup kanak, konà ku
oggawangon to atubangan ku
38 su iyan ing-andini ku su ogtumanon ku to pagbo-ot to
Diyus no nigpa-andini kanak no niglikat diyà to langit. Konà
a puli ogtubuk-tubuk ogtuman to kanak dà no pagbo-ot.
39 Pigbo-otan kan nigpa-andini kanak to wadà ogboongon
ku no sakup no ingkabogoy din on kanak. Dì ogpam-
buhayon ku dà kandan nasì to mahudi no adow aw tuusa.
40 Sikan to pagbo-ot to Amoy ku. To ogkilaa to Anak
to Diyus aw pasakup kandin, ogkabogayan to kinabuhì

no konad ogkawadà aw ogbuhayon ku dà to lawa din to
mahudi no adow aw tuusa.”
41 Na sikan mgo Hudiyu no mangkatagon-tagonon to
kandan katahanan, nigka-inusipay kandan bahin ki Jesus
no nigminus su nig-ikagi kandin to “Kanak no niglikat to
langit to igkabuhì to mgo otow dini.”
42 Nigka-inusipay kandan no nigminus to “Dow konà
buwa no anak ni Jose sikan no otow? Ah, nama-anan ta
dà man iyan dow ando-i makalikat to kandin ginikanan.
Nokoy man buwa no pig-ikagi din to ‘Langit to piglikatan
ku.’ ”
43 Na nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man no nig-inusipay kow
angod sikan no pagminus now.
44 Agad intawa no otow, monang ogpaka-andini kanak
aw pasakup kanak ko ogpa-andinihon kandin to Amoy ku
no nigpa-andini kanak, aw kan no otow, ogbuhayon ku to
mahudi no adow.
45 Na, nasulat on du-on to kasulatan to mgo lagsoban to
Diyus no maglilikwaday din natodu-on no pig-iling to ‘Tibò
to ogpasakup to Diyus, og-anadon din.’ Na to otow no
nakadinog to kagi to Diyus aw anada to Amoy ku, ogpakapa-
agad no ogpakapasakup kanak.
46 Konà no kalitukan to kagi ku to moydu-on nakakita
to Diyus, su iyan dà nakakita to Diyus no otow to niglikat
kandin.
47 “So-idi iyan, to otow no nigtu-u kanak aw pasakup,
nadawat din on to kinabuhì no konad ogkawadà.
48 Kanak to igkabuhì to kinabuhì to otow no konad
ogkawadà.
49 Mgo ka-aw-apu-an ta, agad nakako-on on kan maga-
agloy dà no mana no niglikat diyà to langit natodu-on, dì
kandan, wadà pantuusa. Dì nasì on nangkamatoy kandan
tibò.
50 Dì ingkanangon kud on iyu bahin to tùtu-u no igkabuhì
no niglikat diyà to langit. Ko ko-onon now sikan, konà
ogkawadà to tùtu-u no kinabuhì now
51 su kanak man sikan igkabuhì no niglikat diyà to langit.
Ko ogpasoodon to otow sikan no igkabuhì, konad ogkawadà
to kinabuhì din. Sikan gayod igkabuhì no igbogoy ku diyà
to mgo otow dini to kalibutan, kanak lawa awos ogkabuhì
dà kandan.”
52 Na to tawoy on kan no pig-ikagi ni Jesus to mabogbog no
pag-a-asuy-asuy to mgo Hudiyu aw nigka-inusipay kandan
to “Amonuhon man to pagpako-on ita sikan otow to lawa
din dà man buwa.”
53 Pig-ikagi ni Jesus to “Indanan now lagboy so-idi. Konà
kow ogkabogayan to kinabuhi no konad ogkawadà ko konà

kow pad makako-on to lawa ku aw maka-inom kow to
langosa ku no Tumutubus to Ka-otawan.”
54 Napa-atubangan ni Jesus to pagpakimatoy din ita no
nig-iling kandin to “Na to otow no ogko-on to lawa ku
aw inom to langosa ku no iyan nalitukan to og-uyun to
kanak to ogpakatubus no ogpakamatoy to kandin mgo saà,
ogka-otow on kandin ogka-usab no konad ogkawadà aw to
mahudi no adow ogbuhayon ku to lawa din
55 su lawa ku, tùtu-u no igkabuhì to otow, aw langosa ku,
tùtu-u no inomon.
56 Aw to otow no ogko-on to lawa ku aw inom to langosa
ku, ogkahimu no ogkasobu-uk koy dà. Kandà no kinabuhì
noy.
57 Amoy ku no nigpa-andini kanak to piglikatan to
kinabuhì ku no konad ogkawadà. Aw to ogko-on to lawa
ku, angod dà su ogbuhayon ku su natitibò koy on man.
58 Sikan no lawa ku to tùtu-u no ko-onon no niglikat diyà
to langit. Dì konà no angod to nako-on to ka-aw-apu-an ta
natodu-on su nangkamatoy dà man kandan tibò. Dì to ogko-
on sikan no ko-onon no ingkanangon ku iyu, ogbuhayon
kandin aw tuusa to konad ogkawadà.”
59 Sikan to impang-anad ni Jesus diyà to simbahan no diyà
to Kapirna-um no lunsud.
60 Dì mahan-ing no sakup din no namakadinog sikan
no impang-anad din diyà to simbahan bahin to tùtu-u no
igkabuhì to otow, naboong-boongan dan aw nigsingka-ikagi
to “Malisod iyan sikan no impang-anad. Konà ki ogpaminog
sikan.”
61 Dì si Jesus, nama-anan din on to pagminus dan aw
ikagi kandin to “Nokoy man no naboong-boongan now kan
no impang-anad ku aw igkabungkù now on buwa sikan to
pagtu-u now.
62 Nokoy buwa to ogka-ikagi now ko makita-an now on to
Tumutubus to Ka-otawan no ogkabayow diyà to langit no
piglikatan din.
63 Ispiritu Santu dà to piglikatan to kinabuhì no konad
ogkawadà. Dì no na-otow ki, ko lawa ta dà puli podon to
nahimu, wadà puus su kaung dà puli to lawa. To kagi ku
iyu, sikan to oglikatan to kinabuhì now no konad ogkawadà
no igkabogoy to Ispiritu Santu.
64 Dì moydu-on kani iyu no konà no tùtu-u to pagpasakup
dan kanak.” Iyan ingka-ikagi ni Jesus sikan su nama-anan
din tahan dow intawa to wadà tu-u no otow diyà kandin aw
intawa to ogbaligyà no otow kandin,
65 aw ikagi kandin to “Kaling man nignangon a iyu to
wadà otow no ogpakapasakup dini kanak ko konà no Diyus

no Amoy to og-allad kandin dini kanak.”

66 Na kandà no adow no ingkaboong-boong on to mgo
ka-otawan sikan no impang-anad ni Jesus, mahan-ing to
nakabungkù to pagtu-u dan aw oyow kandan to ogpagduma
kandin.
67 Kaling pig-usip ni Jesus tibò kan sampuù tag duwa no
pangabaga din to “Na iyu, dow lumuwat kow gayod kanak?”
68 Nakatabak si Simon Pedro to “Ando-i koy man to
ogdoog Sir, su ikow dà man to piglikatan to kagi no
ogpakabogoy to kinabuhì no konad ogkawadà.
69 Nigtu-u koy ikow aw kama-ani noy to ikow to otow no
wadà saà no pighimu to Diyus no Imananan to Ka-otawan.”
70 Nig-ikagi si Jesus to “Pinilì kud on iyu tibò, dì sobu-uk
iyu no nasakup ni Satanas.”
71 Si Judas iyan no anak ni Simon Iskariyuti to napa-
atubangan ni Jesus to kagi din, su si Judas to ogbaligyà
kandin.

7

1 Na, no naboong-boongan to mgo Hudiyu to kalitukan
to mgo impang-anad ni Jesus, niggawang du-on si Jesus aw
mgo sakup din aw pamanlibod-libod kandan diyà to Galiliya
no prubinsiya su kaliyag kandin to ogdilinan to oglibod-
libod diyà to Hudiya su pigmunu-munuhan to mgo punu-an
to mgo Hudiyu to oghimatayan dan podon kandin.

2 Na madaas on to adow no tighihinang to mgo Hudiyu
no pighingadanan to Hinang to Dinudungdung su sikan
to igdodomdomay dan to pagbulig to mgo ka-aw-apu-an
dan natodu-on no timpu pad no pagkalibod-libod dan to
katahayan no banwa.
3 Kaling kan mgo su-un ni Jesus, pig-ikagihan dan kandin
to “Nokoy man no wadà ka andiyà to Hudiya no prubinsiya
awos buma-ot to hinang diyà to Hirusalim su awos makita-
an to mgo hininang nu to mgo kasakupan nu diyà.
4 Ko ogpabantug ka, konà nu ighobong to mgo oghinangon
nu. Ko tùtu-u to oghimuhon nu to kaboonganan, igpa-ahà
nu to ka-otawan.”
5 Su agad kan mgo su-un din, wadà makatu-u to kandin
iyan to Imananan to Ka-otawan.

6 Nig-ikagi si Jesus to “Wadà pad kagoto-i to adow to kanak
kabahinan. Dì iyu no puli no otow, agad nokoy no adow,
tibò now timpu.
7 Iyu, konà kow ogkablangon to mgo otow dini to babow
to kalibutan. Dì kanak, pigkablang a dan su to mado-ot no
hinang dan, og-ukasan ku man.

8 Na, andiyà kow on to Hinang, dì kanak, konà a
ogpakaduma iyu su wadà-wadà pad kagoto-i to adow ku.”
9 Na nigpakamonang kandin diyà to Galiliya.
10 Dì no pagkali-us to mgo su-un din, nighipanow on si
Jesus padoog mandà diyà to Hirusalim dì wadà pagba-ot
to kahan-ingan no otow no ogtu-ud diyà to Hirusalim. Dì
nigpa-awoy kandin no nighipanow.
11 Na bahin to Hinang diyà to Hirusalim, to mgo punu-an
to tinu-uhan to mgo Hudiyu, namanganap kandan ki Jesus
aw ka-inusipay to “Dow ando-i buwa si Jesus.”
12 To mgo ka-otawan, puli on kandan nighi-asuy-asuy
bahin ki Jesus no moydu-on nig-iling to “Madoyow kan no
otow.” Moydu-on gayod nig-iling to “Konà no madoyow no
otow su iyan nigpasuwoy to ka-otawan to tinu-uhan.”
13 Dì wadà dan lagboy kapalabas to pagdomdom dan
bahin ki Jesus su ogkahadok kandan ko mapagawang
kandan to kahimunan to tinu-uhan.
14 Dì to pagpanongà-tongà to hinang, bali niglogwà si
Jesus diyà to simbahan no labow aw pang-anad kandin to
ka-otawan.
15 Na naboong-boongan to mgo punu-an to tinu-uhan to
mgo Hudiyu to impang-anad din aw ka-inusipay to “Nokoy
sikan no impang-anad aw ando-i ka-anadi din sikan su
wadà gradu kan no otow.”
16 Nig-ikagi si Jesus to “Konà no kanak to piglikatan to
impang-anad ku. Dì sikan nigpa-andini kanak, kandin to
piglikatan.
17 To otow no ogbo-ot to ogtuman to pagbo-ot to Diyus, du-
on din on to ogkatagahan dow ando-i makalikat to impang-
anad ku, dow Diyus dow makatubuk ad puli to pagpang-
anad.
18 To ogtubuk-tubuk dà to kandin pagpang-anad, puli
ogpalabow-labow kandin. Dì to otow no ogpalabawon din
to nigsugù kandin, matuwadong kandin aw wadà kagau-an.
19 Moydu-on kasugu-an to Diyus no imbogoy iyu ni Moises.
Dì agad sobu-uk iyu, wadà nakatuman sikan no kasugu-an.
Nokoy man no ogpakahimatayan a now podon.”
20 Nigsingka-ikagi to ka-otawan to “Langog ka su pig-
soodan ka to busow su wadà oglangub oghimatoy ikow.”
21 Naka-iling si Jesus to “Sobu-uk nandà to pighimu ku no
wadà now uyuni su pighimu a now no nakalapas to ig-okod
bahin to adow no konà no tigtatalabahu su nakadoyow a to
masakiton.
22 Na si Moises, nigbogoy to kasugu-an bahin to pag-indan
to batà, agad konà lagboy no si Moises to nalikatan sikan dì
ka-aw-apu-an din pad to lagboy piglikatan, aw ogkatuman

now kan agad adow on no konà no tigtatalabahu. Dì si
Moises, nigbogoy gayod to kasugu-an bahin to pagpasigkon
to adow no konà no tigtatalabahu.
23 Ko og-indanan now to batà agad adow on no konà no
tigtatalabahu awos matuman to kasugu-an ni Moises, nokoy
man no nabou-an a now man su nakadoyow a to otow no
masakiton agad adow on no konà no tigtatalabahu.
24 Ogpakabo-ot kow podon gayod agad-agad to katùtu-
uhanan aw konà no agad-agad to ogkadagbow ta puli."

25 Na moydu-on mgo taga-lunsud no taga-Hirusalim no
nigka-inusipay to "Dow konà buwa no sikan ton otow no
ogpakahimatayan podon to punu-an ta?
26 Dì kandin, nakasood on nasì to labow no simbahan
no nigpang-anad dì wadà sapadi to mgo punu-an. Dow
ogkahimù buwa to nama-anan dan to sikan no otow,
Imananan na-an to Ka-otawan?
27 Dì konad buwa ogkahimù su nama-anan ta to piglikatan
sikan no otow no ginikanan aw banwa gayod. Dì tigka-un
puli ogpakalogwà to Imananan ta, su wadà ogkama-an dow
ando-i makalikat."
28 Na, no nama-anan dà ni Jesus to napakunan to pag-a-
asuy dan, pigpabogbogan din to pagpang-anad to ka-otawan
du-on to simbahan no nig-iling kandin to "Tùtu-u iyan to
pigkilaa a now aw nama-anan now iyan to nalikatan ku no
ginikanan aw banwa ku. Dì wadà now kama-ani to lagboy
ku piglikatan. Wadà a puli tubuk-tubuk to pag-andini ku to
kalibutan. Sikan nigpa-andini kanak, tùtu-u, dì wadà now
lagboy kama-ani.
29 Dì pigtagaman kud man su kandin to piglikatan ku aw
kandin nigpa-andini kanak."

30 Na sikan nangkama-an no mgo otow to tinu-uhan, wadà
dan kaliyagi to na-ikagi ni Jesus. Kaling man pigpakadakop
dan podon si Jesus, dì wadà nakatudì su wadà pad kagotò
to adow din.
31 Agad ogpakadakopon podon to mgo punu-an to tinu-
uhan, sikan puli no mgo ka-otawan, namantu-u on kandan
ki Jesus aw ikagi kandan to "Ko lumogwà to Imananan
to Ka-otawan, wadad buwa kaboonganan no oghimuhon
din pad no ogpakalabow pad to pighimu sikan no otow no
igkamatu-ud to pagbotang kandin."

32 Na to mgo Parisiyu no mangkatagon-tagonon to kandan
katahanan, namakadinog kandan to pag-a-asuy-asuy to mgo
ka-otawan bahin ki Jesus. Kaling man kandan aw mgo
punu-an to tinu-uhan, pigpa-andiya-an dan si Jesus to mgo
guwardya to simbahan su igpadakop dan kandin podon.

33 Pagdatong to mgo guwardya, nigpang-anad si Jesus
to ka-otawan no nangkahimun. Nig-ikagi kandin to
“Ogpaugoy-lugoy a pad dini iyu, dì madaas ad oghipanow
su og-ulì ad diyà to nigpa-andini kanak.
34 Ogpanganapon a now, dì konà a now ogkakita-an su to
og-ugpa-an ku, konà kow ogpakatutuu.”
35 Dì to mgo Hudiyu, nigka-inusipay to “Dow ando-i buwa
to ogdoogan din no banwa no konà ta ogkapanganap. Dow
ogpagtibò kandin buwa to kadumahan ta no nangkaba-otan
to mgo Giriyigu awos mangka-anad din to mgo Giriyigu?
36 Nokoy buwa to kalitukan to pig-ikagi din no ‘Ogpan-
ganapon a now, dì konà a now ogkakita-an su to og-ugpa-an
ku, konà kow ogpakatutuu.’ ”

37 Na to katapusan no adow aw kamatu-udan no adow to
hinang to mgo Hudiyu no igdodomdomay dan to pagbulig
to Diyus to ka-aw-apu-an dan to paglibod-libod dan diyà to
katahayan no banwa natodu-on, nigsakindog si Jesus aw
ikagi to ma-agbot to “Ko moydu-on piglanggahan, umandini
kanak aw inom.
38 To ogtu-u kanak, ogkatuman to kasulatan no pig-iling to
‘To otow no og-inom, bahin to ginhawahan din, iyan ogka-
angodan to tubud no og-ugwak aw pandahugi to kawohigan
no makagbuhoy.’ ”
39 Na, to pag-ikagi ni Jesus iyan napa-atubangan to
Ispiritu Santu no igbogoy diyà to mgo tumutu-u kandin,
su kan no timpu wadà pad abut to Ispiritu Santu su wadà
pad kabayow si Jesus diyà to langit no ogsood to kandin
katondanan du-on.

40 Na pagkadinog to ka-otawan to impang-anad ni Jesus,
moydu-on naka-ikagi to “Lagsoban na-an sikan to Diyus
no sikan dà na-an iyan og-imanon ta no oglogwà to
kinahudihan.”
41 Moydu-on gayod naka-iling to “Imananan man iyan
kandin to Ka-otawan.” Dì moydu-on gayod naka-iling to
“Konà no diyà to Galiliya to oglikatan to Imananan to Ka-
otawan
42 su agad-agad to kasulatan, sugpù ni David to Imananan
aw Bitlihim to oglikatan din.”
43 Kaling man wadà hidaag to pagdomdom dan bahin ki
Jesus.
44 Moydu-on ogdomdom to ogdakop podon kandin dì
wadà pad niglangub to nigdakop kandin.

45 Na to mgo guwardya no pigpadakop podon ki Jesus to
mgo punu-an, puli namakapa-ulì diyà to nigsugù kandan
no mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo Parisiyu no wadà

makadaa ki Jesus. Na pig-usip dan to mgo guwardya to
“Nokoy man no wadà now kadaa si Jesus.”
46 Namakatabak to mgo guwardya to “Wadà man aligbat
nadinog noy no kagi no angod sikan to nalitukan to kagi
din.”
47 Naka-ikagi to Parisiyu to “Dow napasuwoy kow din
buwa gayod?
48 Wadà ogka-indanan ta no Parisiyu aw punu-an to tinu-
uhan no nigtu-u kandin.
49 Dì sikan dà no mgo ka-otawan no wadà kataga lagboy
to kasugu-an ni Moises, do-otonon kandan to Diyus.”
50 Dì si Nikudimu no songo punu-an gayod to tinu-
uhan no nig-andiyà ki Jesus natodu-on no madukilom no
ogpangintaga to impang-anad din, nigbulig podon kandin
ki Jesus. Nig-ikagi kandin diyà to duma no punu-an to
51 “Konà ki ogkatugutan to kasugu-an ta no nasulat on
no ogpakabo-ot ki to otow to konà ta pad ogkadinogan to
ignangon din aw wadà ta pad kapangintagahi to hinang
din.”
52 Namaka-iling kandan to “Ikow Nikudimu, taga-Galiliya
ka gayod buwa. Panganapa nu du-on to kasulatan aw
pangintagahi to wadà otow no lagsoban to Diyus no
maglilikwaday din no ogpakalikat du-on to Galiliya, agad
sobu-uk.”
53 Na du-on namakasusuwoy-suwoy to mgo punu-an no
nangkahimun aw masigka-ulì kandan su wadà hi-uyun-
uyun kandan.

8

1 Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Nig-andiyà
kandin to untud no pighingadanan to Ulibu-an no og-
pakadukilom kandin du-on.
2 Na pagkabukas nig-ulì si Jesus diyà to simbahan no
labow. Nahimunan kandin to ka-otawan no ogpama-anad
kandin. Kaling nig-ingkud si Jesus no ogpang-anad su tahan
to mgo Hudiyu no mgo otow, ko ogpang-anad, og-ingkud.
3 No nang-anad si Jesus nigdatong to mgo punu-an to tinu-
uhan no Parisiyu aw mag-a-anad no nigdaa to buyag no
nasakpanan dan no nigpalibug kandin. Pigpapatongà dan
to buyag
4 aw ikagi kandan diyà ki Jesus to “Na Sir, so-idi no buyag,
nasakpanan noy to nigpalibug kandin.
5 Na si Moises, insugù din du-on to kasulatan to igpa-
madogpak to batu to ogpakasaà no angod sikan. Dì ikow,
nokoy to pagdomdom nu.”

6 Iyan ing-iling dan sikan su ogpangindakopan dan podon
si Jesus to kagi-kagi din su pigpanganap dan to ogkapatiki-
nan to igkadiklamu dan kandin. Dayun nig-ingkud si Jesus
no nigpagutung-gutung aw isulat to tudlù din diyà to paok.
7 Na ing-aboy dan ing-usip-usip su ogpalabason dan podon
to pagdomdom ni Jesus. Dì nigsakindog si Jesus aw ikagi to
“Ko moydu-on iyu no wadà saà agad sobu-uk, ogkahimu
kandin no tugdow no ogdogpak to batu.”
8 Nig-usab nig-ingkud aw isulat to tudlù din mandà diyà
to paok.
9 Pagkadinog dan to kandà to na-ikagi ni Jesus, puli on
namanlunus kandan no nigdiklamu likat to mangkanigo-on
aw hantod to batà su nangkasikow. Si Jesus nandà to nabilin
aw to buyag no nigsakindog diyà to atubangan din.
10 Na niglinggokà si Jesus aw ikagi to “Na ando-id kandan
no namandiklamu ikow. Dow wadad agad so otow no
oghimu pad ikow no himatayanan?”
11 Nakatabak to buyag to “Wadad on Sir.” Nig-iling si Jesus
to “Konà ku gayod ikow ogbotangan to saà. Ogpakahipanow
kad on dì konà nu og-uli-on oghinangon to mado-ot.”
12 Na nigpangudlin mandà si Jesus to mgo nigdaa to tinu-
uhan to mgo Hudiyu no diyà to Botanganan to Sapì to
simbahan. Nig-iling kandin to “Kanak, tumatang-away a
to otow no dini to kalibutan. To ogduma kanak, konà
ogpakadoom dì ogkatang-awan to igbayà din padoog diyà
to banwa no wadà kamatayon.”
13 Dì nig-iling to mgo Parisiyu to “Konà ogkatu-uhan to
innangon nu su puli nu ogtubuk-tubukan to pagmatu-ud nu
to ikow no katondanan.”
14 Nig-ikagi si Jesus to “Agad tu-unan ku to ogmatu-ud to
kanak katondanan, dì tùtu-u iyan su kanak, nama-anan ku
to piglikatan ku aw kama-ani ku gayod to ogdoogan ku. Dì
iyu, wadà now kama-ani to piglikatan ku aw to ogdoogan
ku
15 su ogbobo-ot kow agad-agad to ogkadomdoman to otow
puli. Dì kanak, konà no tu-ud ku to ogpambobo-ot a to mgo
otow no madoyow aw mado-ot.
16 Dì ko ogbobo-otan kud to mgo otow, tùtu-u to kanak
no pagbo-ot su wadà a puli tubuk-tubuk to pagpambo-ot su
nigka-u-uyun koy si Amoy no nigpa-andini kanak.
17 Dì konà dà no kanak to ogmatu-ud to kanak ka-
tondanan, su nasulat on to kasugu-an ta no pig-iling
to ‘Ogkasaligan now to agad nokoy, ko ogkamatu-ud to
daduwa no ka-otow no oghiduma dà lagboy to pagnangon
dan.’

18 Na kanak, ogmatu-udon ku to kanak katondanan.
Dì Amoy ku no nigpa-andini kanak, kandin gayod to
ogpakamatu-ud to kanak katondanan.”
19 Naman-usip kandan to “Ando-i to Amoy nu.”
Nakatabak kandin to “Wadà kow makakilaa kanak aw
Amoy ku. Ko makilaa a now, ogpakakilaa kow gayod to
Amoy ku.”
20 Kanunoy nigpapayag si Jesus to pagpang-anad aw
kandà no adow du-on to Botanganan to Sapì to simbahan no
labow pang-anad. Dì wadà nakalangub to pagdakop kandin
su wadà pad kagotò to adow din.

21 Na nigpang-anad mandà si Jesus to mgo Hudiyu, aw
iling kandin to “Madaas ad oghipanow aw ogpanganapon
a now dì konà kow ogpakakita kanak su ogkamatoy kow
on puli no konà pad ogkapasaylu to saà now. Konà kow
ogpakatutuu diyà to ogdoogan ku.”
22 Nigka-inusipay to mgo Hudiyu to “Dow og-ogot buwa
kandin, su na-ikagi din to ‘Konà kow ogpakatutuu diyà to
ogdoogan ku.’ ”
23 Nig-ikagi si Jesus to “Pasak dà to nalikatan now. Dì
kanak, langit to nalikatan ku.
24 Pig-ikagihan kud on iyu to ogkamatoy kow no konà pad
ogkapasaylu to saà now ko konà kow ogtu-u to kanak to og-
imanon to mgo otow.”

25 Namaka-ikagi to mgo Hudiyu, “Intawa ka man lagboy
no otawa no ikow, ogpalabow-labow on.” Nakatabak si
Jesus to “Pig-ikagihan kud on iyu tahan likat to kapinunu-an
to impang-anad ku iyu bahin to kanak no katondanan.
26 Bahin iyu, mahan-ing podon to ignangon ku aw mahan-
ing podon to igkabo-ot ku iyu. Dì iyan dà iglikwad ku to
nadinog kud on likat diyà kandin no nigpa-andini kanak no
kandin, katùtu-uhi iyan.”

27 Dì sikan mgo Hudiyu, wadà dan tu-uhi to Diyus no
Amoy to piglikatan ni Jesus.
28 Nig-iling si Jesus to “Sikan Tumutubus to Ka-otawan
no pig-iman now no insahad iyu to Diyus, ogpadodopahon
now nasì du-on to kinurus. Kayan pana ogkama-anan now
to kanak iyan sikan Tumutubus to Ka-otawan aw wadà a
tubuk-tubuk to pagpanghinang likat to kanak dà tu-un no
kabogbogan dì iyan dà pig-ikagi ku to impang-anad kanak
to Amoy ku.
29 To nigpa-andini kanak, konà a din og-oyowan su
kanunoy a din nasì ogdumdumahan su kanunoy ku man
ogpanghimuhon to ogkaliyagan din.”

30 No pagpang-anad ni Jesus angod kan, mahan-ing to
namakatu-u kandin.
31 Na nig-ikagi si Jesus diyà to sikan namakatu-u on
kandin no Hudiyu gayod to “Iyu, ko oghogoton now to
pagtagon to kanak kagi, sakup ku iyu iyan lagboy,
32 aw ogkama-anan now to katùtu-uhanan no tinu-
uhan likat to Diyus aw ogpakaluwas iyu sikan no katùtu-
uhanan.”
33 Na to mgo ka-otawan, namaka-ikagi to “Kasinugpu-an
koy ni Abraham. Wadà pad aligbat nakasakup kanami.
Nokoy man no nig-ikagi ka to ‘Moydu-on ogpakaluwas
iyu.’ ”

34 Nigtabak si Jesus to “So-idi iyan, to otow no mado-ot to
hinang, sakup ni Satanas no piglikatan to mado-ot no mgo
hinang tibò aw kahimu din kandin no udipon.
35 Na ko pananglitan, to mgo udipon, agad intawa to
tag-udipon, wadà ogtingonan su ogkagawang kandan su
kadoog ogkabinabakliday. Dì to anak to tag-inugpà, kandin
to moydu-on ogtingonan su nigpata-anak man kandan.
36 Ko sikan anak to tag-inugpà to ogtobus iyu no udipon
aw maluwasan kow to pagka-udipon now, ogkahimu kow
on no konà puli no baklidonon.
37 Nama-anan ku man to mgo sugpù kow tibò ni Abraham
dì nokoy man no oghimatayan a now man podon nasì. Iyan
igkahimatoy now podon kanak su konà now ogpasoodon
lagboy to kagi ku du-on to ginhawahan now.
38 Impannangon ku iyu to tibò to nakita-an ku diyà to
atubangan to Diyus no Amoy ku. Dì iyu, iyan ogtumanon
now to insugù ni Satanas no amoy now su pigtu-uhan now.”

39 Namaka-iling kandan to “Si Abraham to kanami amoy.”
Dì nig-ikagi si Jesus to “Ko tùtu-u kow no sugpù ni Abraham,
ogtumanon now on to igpahinang din podon.
40 Na kanak, inlikwad ku iyu to katùtu-uhanan no likat
to Diyus. Dì iyu, oghimatayan a now on podon nasì. To
pighinang ni Abraham, konà no angod kan.
41 Iyu, iyan nasì oghinangon now to angod to hinang to iyu
no amoy no si Satanas no pigtu-uhan now.” Namaka-iling
kandan to “Kanami iyan konà no piglikatan noy to paglingì-
lingì to duma. Diyus dà man no sobu-ukon no Amoy to
piglikatan noy.”
42 Nig-ikagi kandin to “Ko tùtu-u, Diyus to piglikatan now
podon no Amoy, igtahud a now podon su Diyus man to
piglikatan ku. Wadà a puli tubuk-tubuk to pag-andini su
Diyus man to nigbo-ot kanak no pigpa-andini a.

43 Nokoy man no wadà now kadaagi to na-ikagi ku. Konà
kow ogpakadaag su konà kow ogpaminog.
44 Si Santanas to piglikatan now no amoy now. Ogpakatu-
manon now to naliyagan din. Likat to kapinunu-an kandin
to piglikatan to kamatayon to mgo otow aw kandin, wadà
kalabot to katùtu-uhanan su otow no lagboy gau-on iyan
sikan. Ko ogginaù kandin, kandin katahani to pigsaligan
din su gau-on no otow kandin aw piglikatan gayod kandin
to gaù, agad intawa no ogpakalituk aw tu-uhi now sikan.
45 Dì kanak, nignangon a iyu to katùtu-uhanan. Dì wadà
a now tù-uhi su naliyag kow to ogtu-u to gaù.
46 Wadà iyu tibò no ogpakamatu-ud to moy saà ku. Su
tùtu-u man to innangon ku iyu, nokoy man no wadà now
katu-uhi.
47 To otow no oglikat to Diyus, iyan ogpakapaminog to
kagi to Diyus. Konà kow ogpakapaminog to kagi to Diyus su
wadà kow man makalikat kandin."

48 Namaka-iling kan mgo Hudiyu no mgo otow to "Bahin
to na-ikagi nud on to angod kan kunto-on, sikan to igkaptu-u
ton na-ikagi noy natodu-on no pig-iling noy to 'Ikow, taga-
Samariya ka no pigsoodan ka to busow.' "
49 Naka-ikagi si Jesus to "Wadà likat to busow to pag-ikagi
ku. Dì pagtahud ku nasì to Diyus no Amoy ku to piglikatan
to pag-ikagi ku. Dì wadà now matu-uda to kagi ku su wadà
a now tahuda.
50 Dì wadà a patahud-tahud to duma. Dì soobù to Amoy ku
no Diyus to nig-ikagi diyà to mgo otow to igpatahud-tahud a
din. Dì ogpakabo-ot gayod to Diyus to otow no wadà tahud
kanak.
51 So-idi iyan, to otow no ogtuman to kanak kagi, konà
ogkagawang kandin diyà to atubangan to Diyus su konà
ogkamatoy kandin."

52 Namaka-iling sikan mgo Hudiyu to "Nama-anan noy on
iyan to pigsoodan ka to busow su iniling nu to 'To otow no
ogtuman to kagi ku, konà ogkamatoy,' dì si Abraham aw
mgo lagsoban to Diyus natodu-on, nangkamatoy on tibò.
53 Dow konà ka no labow pad ki Abraham aw mgo
lagsoban to Diyus no puli on kandan nangkamatoy tibò?
Nokoy to paghingadan nu to katondanan nu."
54 Nakatabak si Jesus to "Ko puli a nigpatahud-tahud
podon to kanak lawa, wadà puus. Dì to Amoy ku no Diyus
no kunon kun pigpilì now on tahan no ampu-onon now,
pigtahudan a din iyan.
55 Dì iyu, wadà now kandin katagahi. Dì kanak, nata-
gahan ku. Ko ilidung ku podon kandin no mangkuwan

natagahan ku, ogpaka-angod ad iyu no mgo gau-on. Dì
matuu ogtumanon ku to kagi din su tahan ku natagahan.
56 Si Abraham no apù now, pigpangumanoy din ko
lumogwà a. Aw kunto-on, nama-anan din on to natuman
on to pig-imanan din bahin kanak aw tukhow kandin."

57 Namaka-iling sikan mgo Hudiyu to "Wadà ka makakita
ki Abraham no minuna ta su wadà ka pad abut to kalim-an
no tu-ig."
58 Nig-ikagi si Jesus to "Ogkamatu-ud ku to wadà pad ka-
otow si Abraham, kanak, tahan on iyan naka-ugpà."
59 No lagboy on to piglangotan to mgo Hudiyu to nadino-
gan dan, nigsingkadawat kandan to batu su ogdogpakon
dan podon si Jesus. Dì kandin, nakahobong dà aw logwà
du-on to simbahan no labow.

9

1 Na kandan si Jesus, no namanlikat kandan du-on to
simbahan no labow du-on kan no lunsud no Hirusalim,
nigpadayong on kandan aw nakita-an dan to otow no pisok
likat to pagka-otow din.
2 To mgo sakup ni Jesus, namaka-usip kandin to "Sir,
nokoy to piglikatan to pagkapisok no ingkadongan to pagka-
otow din. Intawa dapit to nakasaà, kandin dow ginikanan
din."
3 Nakatabak si Jesus to "Konà man no saà din aw konà
gayod to saà to ginikanan to nalikatan to pagkapisok din.
Dì iyan ingkapisok din su awos du-on to makita-an to mgo
otow to kabogbogan to Diyus no ogpakadoyow to pisok.
4 Ogtuman ki to igpahinang ita to Diyus no nigpa-andini
kanak su oghutoy ki pad su ma-awang pad. Dì madaas kid
ogkasaklopan no wadad ogpakatalabahu.
5 No dini a pad to kalibutan, kanak to ilawan."
6 No ta-un to pag-ikagi ni Jesus, pig-iloban din to pasak
aw gawgawa din hantod to nigsapuut to pasak. Dayun to
intaplak din du-on to mata to pisok
7 aw ikagihi din to "Diyà kad on aw pamuwam-us ka to
tubudan no padigusanan no pighingadanan to Siluwi." Ko
ita pa kalitukan sikan no ngadan to Impadaa. Na dayun
nigtuman kandin to insugù ni Jesus aw pamuwam-us. To
pagpati-ulì din, ogpakakita on.

8 Na to sumbaoy din aw duma no nama-an kandin no
nigpalimus to sapì, namaka-ikagi to "Dow sikan iyan buwa
to kanunoy nig-ingkud natodu-on no nigpalimus to sapì."

9 Moydu-on naka-iling to “Kandin iyan buwa.” Moydu-on
gayod naka-iling to “Konà, dì to pag-ahà ta, ogpaka-angod-
angod puli iyan.” Dì to pisok no na-uli-an on naka-iling to
“Kanak iyan to pisok natodu-on.”
10 To mgo otow, naman-ikagi diyà to pisok to “Na-amonu
no iyan to pagkapabayà to pagka-uli-i nu to pagkapisok nu.”
11 Nakatabak kandin to “Ton otow no pighingadanan ki
Jesus, nig-ilob du-on to pasak aw gawgawa din hantod to
nigsapuut aw itaplak to mata ku aw sugu-a a din no nig-
iling to ‘Diyà kad on to Siluwi no tubud aw pamuwam-us
ka.’ Dayun nigtuman a to sugù aw du-on dayun a na-uli-an.”
12 Namaka-usip to mgo otow to “Ando-id kunto-on ton no
otow.” Nakatabak to otow no na-uli-an to pagkapisok din to
“Indoy dow ando-id buwa.”

13 Dì kan otow no bayà pad natambaan ni Jesus to
mata, pigdaa to mgo ka-otawan diyà to mgo Parisiyu no
mangkatagon-tagonon to kandan katahanan
14 su natambaan man to mata din to adow to tigsisigkonay
no pinabayà to intaplak ni Jesus to masapuut no pasak du-
on to mata to otow no pisok.
15 To mgo Parisiyu, pig-usab dan pig-usip to otow dow na-
amonu to kandin pagka-uli-i. Sinudsud din to pag-ikagi to
“Puli din man intaplak to masapuut no pasak kani to mata
ku aw papamuwam-usa a aw dayun to na-uli-an a.”
16 Moydu-on Parisiyu no naka-iling to “Sikan no otow,
wadà likat to Diyus su wadà din tagoni to ig-okod ta bahin
to adow no tigsisigkonay.” Dì moydu-on gayod nig-ikagi to
“Dì ko sala-an sikan no otow, og-amonuhon man oghinang
sikan no kaboonganan.” Kaling man to pagdomdom dan
bahin ki Jesus, wadà katibuus.
17 Dì to mgo Parisiyu, inusip mandà sikan otow no
natambaan to “Na, no kandin to nakadoyow ikow, nokoy to
pagdomdom nu bahin to kandin katondanan.” Nakatabak
kandin to “Kandin, maglilikwaday to Diyus no lagsoban.”

18 Dì sikan mgo Parisiyu, monang namantu-u to tùtu-u
napisok iyan sikan no otow aw na-uli-an on no pigtawag
dan pad to ginikanan din. Kayan pana kandan nigtu-u.
19 Pagkatawag to mgo Parisiyu to ginikanan din nig-ikagi
kandan to “Dow anak now so-i? Dow ogkamatu-ud now to
napisok kandin likat to pagka-otow din? Na-amonu man to
pagkadoyow to mata din.”
20 Namakatabak to ginikanan to “Ogkamatu-ud noy to
anak noy sikan no otow aw to pagkapisok din, likat pad
to pagka-otow din.

21 Dì bahin to pagka-uli-i din, wadà koy kataga sikan.
To nakadoyow to mata din, wadà koy gayod tibò kataga.
Usipa now kandin kunto-on aw du-on kow on pudut to
katagahanan now su kandin, moydu-on on pikii.”
22 Na-iling to ginikanan to pagtabak su nahadok man
ko magawang kandan to mgo Hudiyu to kahimunan to
tinu-uhan dan su to mgo punu-an dan, nasusukunan dan
on tahan to oggawangon dan to agad intawa no otow no
ogmatu-ud to si Jesus, Imananan to Ka-otawan.
23 Kaling man na-iling to ginikanan to “Usipa now kandin
aw du-on kow on pudut to katagahanan now su kandin,
moydu-on on pikii.”
24 Na to ikaduwa no pagpang-usip to mgo Parisiyu kan
otow no pisok, namang-iling kandan to “Nangon ka to
atubangan to Diyus dow na-amonu to pagka-uli-i nu. Dì
nama-anan noy to sala-an sikan no otow.”
25 Natabak to otow to “Ko sala-an pa dow konà, wadà ku
man kama-ani. Dì moydu-on sobu-uk no kanak nama-anan
su agad pisok a dì kunto-on no na-uli-an ad, ogpakakita ad
man.”
26 Nigsingka-ikagi kandan to “Pig-amonu to pagtambaa
din to ingka-uli-i nu.”
27 Nakatabak to pisok, “Pignangonan kud on iyu, dì wadà
kow tu-u. Nokoy man no og-usip kow pad mandà. Dow
ogpasakup kow buwa gayod ki Jesus?”
28 Dì pig-ina-ina dan kandin aw ikagi gayod to “Na ikow
to sakup din. Dì kanami, sakup koy ni Moises
29 su nama-anan noy lagboy to Diyus, nigpag-atubang ki
Moises to pag-ikagi. Dì sikan no otow, wadà noy kama-ani
dow ando-i to piglikatan din.”
30 To otow no na-uli-an on to pagkapisok din, naka-ikagi
kandin to “Naboong-boongan kud iyu su wadà now kandin
kama-ani dow ando-i to piglikatan din dì matuu nama-anan
now to kandin to nakadoyow to mata ku.
31 Nama-anan ta man iyan tibò to konà ogpaminogon to
Diyus to igpanawag-tawag to otow no sala-an. Dì to ogtahud
to Diyus aw ogtuman to pagbo-ot din, ogpaminogon din to
ogpamuyu-on dan.
32 Likat to pagbotad so-idi kalibutan ko moydu-on
nakadoyow to mata to pisok likat to pagka-otow din, wadà
ta aligbat kadinog.
33 Ko wadà makalikat to Diyus sikan no otow, wadà
kaboonganan no ogkahimu din podon.”
34 Namaka-ikagi to mgo Parisiyu to “Saà to otow to
piglikatan to pagkapisok nu no ingkadongan nu. Na nokoy

to iglangub nu to og-anad kanami." Dayun du-on pigpa-
gawang kan pisok no na-uli-an on du-on to kahimunanan
to tinu-uhan.
35 Na pagkadinog ni Jesus to nagawang to kahimunanan
to pisok no na-uli-an din, pigpanganap din aw pagkita din
pig-usip din to "Ikow, ogpasakup ka to Tumutubus to Ka-
otawan?"
36 Naka-ikagi kandin to "Nangoni a Sir dow intawa otawa
sikan pig-ikagi nu su awos ogpakapasakup a kandin."
37 Kagi ni Jesus to "Nakita-an nud on man kandin su to
nigpagbaaw ikow kunto-on, sikan iyan."
38 Kagi to otow no na-uli-an on to pagkapisok to "Sir, nigtu-
u a aw ogpasakup a ikow." Dayun nig-ampù kandin ki Jesus.
39 Nig-ikagi si Jesus to "Iyan ing-andini ku to kalibutan
su awos mahimu a no oglikatan to paghibugtì to mgo otow,
awos sikan nahimu no konà ogpakakita, ogkahimu dà no
ogpakakita, aw sikan no intobo-ot dan dow ogpakakita on
kandan, ogkahimu no ogkapisok."
40 Moydu-on Parisiyu no namakadani ki Jesus, na-
makadinog to pig-ikagi din aw du-on namaka-ikagi kandan,
"Dow pighinang koy nu gayod no pisok?"
41 Natabak ni Jesus, "Ko nasì tahan kow podon pisok,
wadà podon saà now. Dì mano pig-ikagi now to 'Ogpakakita
koy dà,' pigdokotan kow nasì to saà."

10

1 Na impananglitan ni Jesus to mgo Hudiyu bahin to
sinakupan din no iyan ogka-angodan to pigpang-aad no mgo
buhì no karniru. Kagi din to "So-idi iyan. To ogsood to
aad to mgo buhì no oglipas to li-otanan aw puli ponhik aw
patilopow to in-aad, kandin ogpaka-angod to kawatan aw
tulisan.
2 Dì to otow no ogbayà to li-otanan to in-aad, kandin to
tagbuhì,
3 aw kandin to ogpasoodon to ogbantoy to li-otanan. Kan
mgo buhì, ogkilahon dan to kagi to tagbuhì. Ogtawagon
din to kada ngadan dan aw pamalogwa-a no oghindu-an
din kandan to ogkapamàpa-an dan.
4 Ko oglogwà on tibò to mgo buhì, og-unahan din
aw pamasunduwa din su ogpakakilaa kandan to kagi to
tagbuhì.
5 To otow no wadà dan kilaha to iyan tagbuhì, ogmina-
idlahan dan nasì su wadà dan man kakilahi to kagi."
6 Sikan no impananglitan ni Jesus, wadà kadaagi to
kalitukan kan mgo Hudiyu no mgo otow.

7 Na kaling man pigpanaysayan ni Jesus to impananglitan
din su wadà dan kadaagi. Nig-ikagi kandin to “Tùtu-u to
kanak, iyan ogka-angodan ku to li-otanan to in-aad to mgo
buhì no karniru.
8 Likat natodu-on hantod kunto-on tibò no namanlogwà
no namanpakunon-kunon to kandan, Imananan to Ka-
otawan, dì kandan, kawatan nasì aw ogpantulis to mgo
buhi-onon ku. Dì to mgo buhì no sinakupan ku, konà dan
ogpaminogan to konà no tùtu-u.
9 Kanak, iyan ogka-angodan ku gayod to li-otanan to in-
aad to kabuhi-an. To ogsood sikan no li-otanan, konà ogka-
amonu. Ogpamakalinogwà kandan aw ogpamakasinood aw
ogpamakatutuu kandan diyà to kabagnotan no maunhow
no igkabuhì dan.
10 Dì to kawatan, iyan igsood din su ogpudut aw ogpanghi-
matoy aw ogpandodo-ot kandin puli. Dì kanak, iyan ing-
andini ku su ogbuhì a to mgo buhì ku no karniru no wadà
ogboongon dan.
11 “Na kanak no tagbuhì, madoyow to pagdaa to buhì
no sakup ku su ogpakimatoy a to sakup ku su awos
mangkabuhì kandan.
12 Dì to nigbantoy dà puli to buhì no konà no tagtu-un no
puli nigpabayad dì matuu konà ogkasaligan tibò to pagdaa,
no ko moydu-on ogduguk no mamang du-on to buhì, puli
din on ogka-oyowan to pigbantayan din aw laguy su ogsagà
man kandin su konà man no tagtu-un kandin. Na du-on
oghutayon to ogpamu-od on to mgo buhì aw to tipanonan
to buhì puli on ogkawagà-wagà kan nandà nadoogan.
13 Nigsagà man kandin su kan no pagbantoy din puli man
nigkalun to bayad aw wadà logon din to panon to buhì.
14 Dì kanak iyan to tagbuhì aw kanak aw binuhi-an ku,
nighitatagam koy man
15 angod to paghitagam noy aw ni Amoy no Diyus su
ogpakimatoy a to sinakupan ku no iyan ogka-angodan dan
to mgo buhì ku no karniru.
16 Moydu-on sakuponon ku pad no wadà pad kalabot
so-idi no panon. Dì kandan, ogkasakup ku dà gayod.
Ogpaminog kandan gayod to kagi ku hantod to ogkasobu-
uk dà to panon aw songo bu-uk dà to tagbuhì.
17 “Kaling man nalogonan a to Amoy ku su ogpakatubus
a ogpakimatoy to mgo sakup ku awos ogpaka-agad no
ogpakabuhoy a dà to kanak tu-un no lawa.
18 Wadà otow no ogpakapagawang to kinabuhì ku, su
kanak to ogpakabo-ot to ogpakamatoy. Ogpakabuhoy a dà
gayod su pigbo-otan a to Amoy ku.”

19 Na to tawoy sikan no na-ikagi ni Jesus to nighibugtì
kandan no mgo Hudiyu aw nigka-a-asuy-asuy kandan.
20 Mahan-ing to naka-iling to “Langog iyan kandin su
pigsoodan buwa to busow. Nokoy man to igkapaminog ta
kandin.”
21 Moydu-on gayod nig-iling to “Sikan, wadà makalikat
to busow to na-ikagi din. Ko busow pa, konà man
ogpakadoyow kandin to mata to pisok.”
22-23 Na, ton diyà pad si Jesus to Hirusalim no timpu
to amihan, nigba-ot kandin to hinang diyà to labow no
simbahan no pighingadanan to Hinang to Paglimpas to
Simbahan to Diyus, su sikan to pagpadomdom to ka-otawan
to paglimpas to minuna dan natodu-on to simbahan no
labow. Na nigpawpadiboy si Jesus diyà to himunanan no
pighingadanan to balkun ni Solomon no nasakup gayod kan
simbahan. Pagpawpadiboy din du-on,
24 madag-an to nahimun du-on kandin no mgo Hudiyu su
ogpamang-usip-usip kandan ki Jesus. Nig-usip kandan to
“Nokoy no kanunoy koy nu ogpatagadon no awos ogkataga
koy lagboy to ikow no katondanan dow Imananan ka to Ka-
otawan dow konà. Nangoni koy nud on. Ogpapayagan koy
nu tibò to pagnangon.”
25 Nakatabak si Jesus to “Pignangonan kud on iyu, dì wadà
now tu-uhi. To impahimu kanak no nigtubus a to ngadan
to Amoy ku, sikan to igkamatu-ud to kanak katondanan,
26 dì wadà now tu-uhi su wadà kow man makalabot to
kanak sinakupan no angod to mgo buhì ku.
27 Dì to kanak no mgo karniru, ogpamakadinog kandan to
kagi ku, aw nighitagam koy on, aw duma kanak,
28 aw ogbogayan ku kandan to kinabuhì no konad
ogkawadà. Wadà ogpaka-agow kandan dini to boad ku.
29 Kinalabawan no katuusan no Amoy ku no nigbogoy
kanak to mgo sakup ku aw wadà ogpaka-agow kandan du-
on to kandin boad.
30 Nasobu-uk koy si Amoy no Diyus.”
31 Dì kandan no mgo Hudiyu, namaka-usab nigs-
ingkadawat to batu su ogdogpakon dan podon si Jesus.
32 Dì nig-ikagi si Jesus to “Impakita ku iyu to mahan-ing
no madoyow no hininang no likat to Diyus no Amoy. Ando-i
dapit no pighimu ku no igkadogpak now kanak.”
33 Namakatabak to mgo Hudiyu to “Hinang nu no
madoyow, konà no sikan to igkadogpak noy ikow. Dì iyan
igkadogpak noy ikow su to Diyus, napa-inahan nu su ikow,
otow ka dà man puli, dì nigpapagsokod kad podon to Diyus.”
34 Naka-ikagi si Jesus to “Nasulat on du-on to kasulatan
ta no pig-iling to ‘Na-ikagi to Diyus to iyu no imbotang ku

no ogpakabobo-ot to ka-otawan, oghingadanan ku iyu to
pinakadiyus kow to mgo ka-otawan, su ogpatubuson ku iyu
to ogpakabobo-ot kow kandan.’
35 No nasulat on to angod kan aw konà ogkawadà to
kasulatan to Diyus no pighimu din no pinakadiyus to otow
no pigpa-abutan to tugun din,
36 nokoy man no pighimu a now no nakapa-ina a to Diyus
su na-ikagi ku to Anak a to Diyus, su Diyus no Amoy ku,
imbotang a din to katondanan ku dini so-idi kalibutan.
37 Ko wadà ku podon tumana to impahimu kanak to Amoy
ku, konà kow ogtu-u to na-ikagi ku.
38 Dì ko matuman ku, agad wadà kow tu-u to na-
ikagi ku, ogpakatu-u kow to Diyus to nigpahimu kanak to
nangkahimu kud on su awos makasabut kow on to nigka-
u-uyun koy si Amoy no Diyus.”
39 Dayun pigdakop dan podon mandà si Jesus, dì naka-
likoy dà kandin.
40 Na nigtalipag mandà kandan si Jesus to Hurdan no
wohig no pigpambonyagan ni Juan no Magbobonyagay
to kapinunu-an to kandin katondanan. Nigpakamonang
kandan si Jesus du-on
41 aw kahimuni kandin to mahan-ing no ka-otawan no
tahan on nakadinog natodu-on to impang-anad ni Juan.
Nigka-inusipay kandan to “Si Juan no Magbobonyagay,
wadà kaboonganan no pighimu din no igkamatu-ud to
kandin katondanan. Dì tibò to intag-an din bahin ki Jesus,
natumanan on iyan.”
42 Kaling man mahan-ing to nakatu-u du-on to si Jesus,
Imananan to Ka-otawan.

11

1 Na moydu-on nasakit no impaghitagam ni Jesus no si
Lazaro to ngadan. Si Maria aw si Marta to mgo atoboy din.
Taga-Bitaniya kandan tibò.
2 Si Maria to nadinog ta no nigpatagdù to kobong ni Jesus
natodu-on to pahomut aw pahidi din dà to bubuu din.
3 Ton pagkasakit ni Lazaro, to mgo atoboy din, moydu-
on pinalikwad dan diyà ki Jesus no impa-iling to “Sir, to
pigtagaman nu no lagi nu, nasakit.”
4 Dì no pagkadinog din to nasakit to lagi din, wadà
paningoo-tingoo kandin su nasì on pig-ikagi din kandan
to “Konà no igkamatoy din sikan dì to tawoy sikan no
pagkasakit din, ogkasayà to Diyus to mgo ka-otawan aw
ogkasayà gayod to Anak to Diyus.”
5 Na si Jesus, agad pigtagaman din lagboy kan tatou no
nigsusu-un no si Lazaro, si Maria, aw si Marta,

6 dì pagkadinog din to nasakit si Lazaro, nigpakamonang
nasì kandin to sood to daduwa no adow.
7 No pagkadaduwahid no adow nig-iling si Jesus diyà to
mgo sakup din to “Kuwà kinow on. Ulì kinow on diyà to
Hudiya.”
8 Namaka-ikagi to mgo sakup din to “Sir, bayà-bayà ka
pad pigdodogpak to batu podon to mgo Hudiyu diyà. Konà
kid ogpa-ulì diyà.”
9 Na impananglitan ni Jesus to pag-ikagi din no pig-
iling to “Ogpakahipanow kid likat to pagkabukas kotob
to ogkahapun to adow, su ogkatang-awan to soga so-idi
kalibutan aw konà ki man ogpakadinugsù.
10 Dì ko oghipanow ki to madiglom, ogpakadinugsù ki su
wadà man ogpakatang-ow ita.”

11 Na pag-ikagi ni Jesus sikan no pananglitan din, nig-ikagi
kandin diyà to mgo sakup din to “Nalipodong on to lagi ta
no si Lazaro. Dì og-andiya-an ku su awos mapukow ku.”
12 Namaka-ikagi kandan to “Sir, ko puli nalipodong si
Lazaro, madoyow no ta-indanan su ogpakagimata dà.”
13 Na-iling to bo-ot to mgo sakup din dow to kalitukan to
pananglitan din to puli iyan nalipodong si Lazaro. Dì to
kalitukan to pig-ikagi ni Jesus to si Lazaro, tùtu-u on iyan
no namatoy.
14 Dayun pigpapayagan din to kalitukan aw kagi din no
pig-iling to “Si Lazaro, namatoy on.
15 Dì madoyow su wadà a du-on su dagow mababagan ku
podon ko du-on a. Dì kunto-on madoyow, su ogkadugangan
nasì to pagtu-u now to ogkadoogan din. Na, og-andiyan-an
tad on kunto-on si Lazaro.”
16 Na si Tomas no piggoan ki Iping, naka-ikagi to “Na
kuwà kinow on, ogduma kid ki Jesus su kamatayon din,
kamatayon tanow gayod.”
17-18 Na, namanghipanow on kandan si Jesus padoog diyà
to Hudiya no prubinsiya. Kan no pagdatong dan diyà to
lunsud to Bitaniya no namatayan ni Lazaro no mgo upat
dow tatou no kilumitru to pag-ootan diyà to Hirusalim,
pignangonan kandan to na-upatan on si Lazaro diyà to
lobong.
19 Mahan-ing to taga-Hirusalim no nig-andu-on no awos
ogpadaoyagon kandan no namatayan no si Marta aw si
Maria no atoboy ni Lazaro.
20 No pagkadinog dan to madani on si Jesus du-on to
Bitaniya si Marta, pigsungun-sungun din kandin. Dì si
Maria, nigpakamonang dà diyà to baoy.

21 Na si Marta, pagkakita din ki Jesus, naka-ikagi kandin

to “Sir, ko kani ka pa podon, konà podon ogkamatoy to ma-
ama ku.
22 Agad kunto-on no namatoy on dì nama-anan ku dà to
agad nokoy no ogpangamuyu-on nu to Diyus, igbogoy din
diyà ikow.”
23 Nig-ikagi si Jesus to “Moydu-on dà ogbuhoy to ma-ama
nu.”
24 Si Marta nakatabak to “Ho-o man iyan su to mahudi
no adow no igpambuhoy to mgo otow, nama-anan ku to
moydu-on dà ogbuhoy kandin.”
25 Nig-ikagi si Jesus to “Kanak to ogpambuhoy to mgo
otow no nangkamatoy aw piglikatan a to kinabuhì no konad
ogkawadà. To ogtu-u kanak, agad mamatoy dì ogbuhayon
ku dà.
26 To otow no moydu-on tùtu-u no kinabuhì aw salig
kanak, agad mamatoy to lawa din dì kandin, konà
ogkawadà. Dow ogtu-u ka Marta sikan?”
27 Nakatabak si Marta to “Ho-o Sir, nigtu-u a to ikow to
Anak to Diyus aw Imananan ka to Ka-otawan no og-imanon
noy to og-andini to kalibutan.”
28 Dayun nig-ulì on si Marta diyà to baoy din aw hagasi din
puli to hadi din no si Maria to pagnangon to “Nakadatong
on si Sir no dutun on to tawoy kunto-on. Ogpa-andiya-on
ka din.”
29-30 Dayun nigsakindog si Maria aw andiyà to tawoy to
lunsud no pigsungunan ni Marta ki Jesus su du-on pad
kandin.
31 Na to mgo Hudiyu no nigpadaoyag to namatayan,
namanlupug ki Maria su nakita-an dan to pagkalogwà din
aw intobo-ot dan dow nig-andiyà si Maria to linobongan su
og-oog kandin.
32 Na pagkakita ni Maria ki Jesus, nigluhud kandin diyà to
atubangan din aw maka-ikagi to “Sir, ko kani ka pa podon,
konà podon ogkamatoy to ma-ama ku.”
33 Pagkakita ni Jesus to naman-oog kandan si Maria,
naduyong-ot to ginhawa din aw pig-abut on kandin to ka-at.
34 Nig-usip si Jesus to “Ando-i now ilobong.” Nigtabak
kandan to “Kuwà kid Sir, su oghindu-an ka to piglobongan
ki Lazaro.”
35 Na du-on nigluhà si Jesus.
36 Namaka-i-ikagi kandan to “Eh-ay, lagboy din iyan
inghitagam.”
37 Dì moydu-on gayod naka-ikagi to “To mgo pisok no
otow, nakadoyow man kandin. Nokoy man buwa no wadà
din ka-uli-i si Lazaro no podon naka-ulì man kandin to otow
no pisok.”

38 Na tantu to pagkaduyong-ot ni Jesus, nig-andiyà kandin
to linobongan ki Lazaro no imbangbang no pigsombanan to
batu to lingangahan.
39 Nig-ikagi si Jesus to “Ligada to batu.” Dì si Marta no
atoboy kan namatoy, naka-iling to “Nahaù on Sir, su na-
upatan on man to pagkamatoy din.”
40 Dì nig-ikagi si Jesus to “Dow konà no na-ikagi kud on
man to ko tumu-u ka kanak ogkakita-an nu to kaboonganan
to Diyus?”
41 Na du-on piggawang dan to batu. Pagkagawang on,
niglanghag si Jesus diyà to langit aw ikagi to “Amoy, salamat
su naminog ka kanak.
42 Nama-anan ku to kanunoy a nu ogpaminogan dì
nakalituk a sikan su awos mama-anan to tibò to ka-otawan
no nangkahimun kani to ikow to nigpa-andini kanak.”
43 No pagkalituk sikan, pig-ikagihan din to ma-agbot to
“Lazaro, logwà kad on.”
44 Na du-on dayun nakalogwà kan pigbuhoy on no patoy
no nabodbodan dà to lawa aw kapukut to kobong aw boad
su sikan to batasan dan ko oglobong kandan to patoy.
Nabodbodan dà gayod to uu to panyù. Insugù ni Jesus to
“Hubadi aw pa-uli-a now kandin.”

45 Na du-on bali namantu-u to mahan-ing no mgo Hudiyu
to si Jesus iyan to tùtu-u Imananan to Ka-otawan su
namanduma kandan to mgo atoboy ni Lazaro diyà to
linobongan aw kakita-i dan to pagbuhoy ni Jesus ki Lazaro.
46 Dì moydu-on mgo otow gayod nignangon to mgo
kablang ni Jesus no mgo Parisiyu to nahimu ni Jesus sikan
no kaboonganan.
47 Kaling kan mgo Parisiyu aw mgo mata-as to tinu-uhan
to mgo Hudiyu, pigpahimun dan to tibò to mgo punu-
an to tinu-uhan aw susukun-sukun kandan no nig-iling
to “Amonuhon ta man bahin to kandin impang-anad su
mahan-ing to kaboonganan no nahimu din
48 aw ogpamanpasakup to kahan-ingan. Ko konà ta
mababagan kandin dagow puli makastigu kandan si Jesus
to gubirnu to taga-Ruma aw ogkangkadamoy kid ko dodo-
oton dan to simbahan ta aw banwa ta.”
49 Dì si Kaipas no mata-as lagboy to mgo punu-an to tinu-
uhan kandà no tu-ig, naka-ikagi to “Wadà gindawanan now
so-idi.
50 Ita no mgo Hudiyu, dow wadà now kadaagi to tapat on
nasì ayaw ogkahimatayan kid to songobu-uk no ogpatubu-
son ta no ogpakimatoy to ka-otawan. Ayaw kid tibò ogka-
ubus.”

51 Na to mata-as lagboy to mgo punu-an to tinu-uhan,
nakatag-an puli kandin sikan no na-ikagi din su wadà man
likat to kandin tu-un puli no domdom. Dì puli impalituk
kandin to Ispiritu Santu kan no kagi no napa-atubangan to
si Jesus, ogpakimatoy to ka-otawan su si Kaipas to mata-as
to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu kan no tu-ig.
52 Dì konà no mgo Hudiyu dà to ogkatubusan su tibò
to mgo ka-otawan no nahilatag-latag dini to babow to
kalibutan no ogpasakup to Diyus no agad otow no konà
no Hudiyu no wadà makalabot kandan to Diyus natodu-on,
dì ogkahimun aw ogkasobu-uk dà kandan. Sikan to napa-
atubangan to ingkapalituk ki Kaipas no kagi.

53 Na likat kandà no adow, nigkamumunu-munu kandan
dow amonuhon to pagpadoog to paghimatoy dan ki Jesus.
54 Kaling man likat kandà no timpu, wadà ba-ot si Jesus
to kahan-ingan no Hudiyu dì nig-andiyà kandin to lunsud
no Ipraim no nakabotang diyà to pag-ootan to katahayan
no banwa no kahanongan. Namanpakamonang kandan si
Jesus du-on aw mgo sakup din.

55 Na madaas on to tighihinang to Hinang to Pagpalipas
to Kado-otan. Mahan-ing to ka-otawan no naman-andiyà
to Hirusalim no niglikat to kahilitan no banwa. Dì og-
anti kandan to ogpadatong diyà to Hirusalim to konà pad
ogkagotò to adow to hinang su moydu-on pad tulumanon
no ogkatuman dan no pighingadanan to paglinis.
56 Na to mgo namba-ot, namanpanganap kandan ki Jesus
diyà to simbahan aw ka-inusipay kandan to “Nokoy to
domdom now bahin ki Jesus. Dow konà buwa ogba-ot
kandin to hinang?”
57 To mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo Parisiyu, insugù
dan on tahan ko moydu-on mataga dow ando-id maka-ugpà
sikan no otow no si Jesus, ignangon dan to mgo punu-an su
awos madakop.

12

1 Na no ogka-onoman pad to adow to tighihinang to
Pagpalipas to Kado-otan, nigdatong kandan si Jesus diyà to
Bitaniya no lunsud ni Lazaro no pigbuhayan din.
2 Na, du-on pigbana-an si Jesus. No pighonatan kandan
si Jesus aw si Lazaro to ko-ononon du-on to ko-onanan, si
Marta no atoboy din to nanghonat.
3 Si Maria no atoboy din gayod no nadinog tad on tahan
to hinimu din, kandà no uras pigpudut din to songo lamita
no tumaag nardu no mahal no pahomut aw patagdu-i din to

kobong ni Jesus aw pahidi to kandin dà bubuu, no nangho-
ot-ho-ot to ngadog du-on to baoy.
4 Dì si Judas Iskariyuti, no songo sakup ni Jesus no tibò
kandan sampuù tag duwa, no kandin iyan to ogbaligyà ki
Jesus, naka-ikagi kandin to
5 “Nokoy man no wadà nu pabayluhi to sapì sikan no
pahomut su pila buwa pad no gatus to kantidad ko sapì
sikan podon. Madoyow pad podon ko diyà nu to mgo publi
ibogoy.”
6 Iyan ing-iling din sikan su wadà ka-at nasì ni Judas to
mgo publi dì kawatan no otow si Judas. Nahimu on si Judas
no ogtagon to sapì dan tibò, dì ogpinudut-pudutan din dà.
7 Dì naka-ikagi si Jesus to “Pabay-ani now on si Maria su
in-indan din on sikan no pahomut no igtagama din kanak
ko adow on to paglobong kanak.
8 Agad nokoy no adow igkabulig now to mgo publi su
kanunoy dà man natuonan kow dan dini to babow to pasak.
Dì konà no maugoy to pagka-ugpà ku dini iyu.”
9 Na pagkama-an to kahan-ingan to ka-otawan no mgo
Hudiyu to si Jesus, nakadatong on du-on to baoy ni Lazaro,
naman-andu-on kandan. Konà no puli oglambag ki Jesus dì
ogkaliyag kandan gayod to ogkita ki Lazaro no binuhoy on
ni Jesus.
10 Kaling man to mgo mata-as to mgo punu-an to tinu-
uhan, namangpikii kandan gayod to oghimatoy ki Lazaro
11 su kandin iyan to ingkapatu-u on to kahan-ingan to
si Jesus, tùtu-u no Imananan to Ka-otawan su pigbuhoy
din si Lazaro aw to tawoy, mahan-ing to nig-oyow on
to pagpasakup dan to impang-anad to mgo punu-an to
tinu-uhan aw kabayà dan on to kandan pagpasakup, su
namantu-u kandan ki Jesus.
12 Na to sunù no adow, sikan mgo ka-otawan no
nangkahimun diyà to Hirusalim no namanba-ot to hinang,
namakadinog to madani on si Jesus diyà to lunsud.
13 Dayun namanpudut kandan to lumboy aw pamansun-
gun diyà kandin. Ma-agbot to paglangkoà dan no nig-iling
to “Mabuhì. Mapanalanginan kandin no pinatubus ita to
Diyus no Magbobo-ot no Harì to mgo ka-Isrilihan.”
14 Na, impapudut ni Jesus to nati to kabayù aw sakayi
din. Napugut on sikan awos matuman to nasulat on diyà to
kasulatan no pig-iling to
15 “Mgo taga-Siyun, konà kow ogkatahà to ogsungun to
harì now su agaw man ogdatong on iyu no nati dà to
kabayù to ogsakoy-sakayan din su konà no mada-og-da-ogon
to kandin pagsakup.”

16 Kandà no timpu, wadà makadaag to mgo sakup ni Jesus
to kalitukan kan no kasulatan no natuman on. Dì pagbuhoy
ki Jesus aw bayawa diyà to langit, nadomdoman dan kan no
kasulatan no intag-an natodu-on bahin ki Jesus aw natuman
on.
17 Na to mgo kahan-ingan no namakakita to timpu to
pagbuhoy ki Lazaro no nakalogwà to linobongan kandin,
nigpatangkap kandan to nawnangonon bahin to nakita-an
dan.
18 To mgo kahan-ingan gayod no puli nangkanangonan,
iyan ingkasungun dan ki Jesus su nadinogan dan sikan no
kaboonganan no hinimu ni Jesus.
19 Dì to mgo Parisiyu, nigka-inikagihay to “Ahà kow, konad
on ogkababagan sikan su tibò to mgo otow dini to babow to
kalibutan, namanpasakup on du-on kandin.”
20 Na to mgo ka-otawan no namanba-ot to hinang diyà to
Hirusalim, moydu-on gayod mgo Giriyigu no mgo otow no
namanba-ot du-on.
21 Ogkaliyag gayod podon kandan to ogpagbaaw ki Jesus
no ogpag-atubang. Namanduguk kandan ki Felipe no
taga-Bitsayda no songo lunsud no nasakup to Galiliya
no prubinsiya. Nigsingka-ikagi kandan diyà ki Felipe to
“Sir, ogkaliyag koy podon ogpagbaaw ki Jesus no ogpag-
atubang.”
22 Pignangonan ni Felipe si Andres aw dayun andiya-i dan
si Jesus aw nangoni dan kandin to mgo Giriyigu no mgo
otow, ogpagbaaw podon kandin no ogpag-atubang.
23 No pagkadinog ni Jesus sikan no nawnangonon nig-iling
kandin to “Na, nagotò on to adow ku to igkapapayag kud on
diyà to tibò to mgo otow to katondanan ku no Tumutubus
to Ka-otawan su ogpalabawon ad.
24 So-idi iyan. To binhì, monang ogpamogas aw bullug
dà gayod iyan sobu-ukon ko igtanom pad diyà to pasak
aw kawadà to kandin tahan no lawa aw bugtì on to
ogkabauyan. Dì ko ogkawadà on to kandin tahan no lawa
aw iyan ogkabauyan to bugtì, ogpamogas on to dakoo.
25 To otow no iyan ogpa-aag-aagon to kandin kinabuhì,
ogkawada-an dà nasì kandin to kinabuhì din. Dì to otow
no oglingawan din nasì to kandin kinabuhì dini to babow
to pasak, ogkamoydu-onan kandin to mahudi no adow aw
konà ogkawada-an.
26 To otow no ogpasakup kanak, ogpakaduma kanak aw
agad ando-i a makadoog oghiduma koy dà kadoog aw to
otow no og-ampù kanak, igkatahud kandin to Amoy ku.”
27 Na nig-aboy si Jesus nig-ikagi bahin to ogkadoogan
din. Kagi din to “Na, nigwagwaag on to ginhawahan ku.

Og-amonuhon kud buwa. Na Diyus no Amoy ku, dow
ogpalipwasan ku ikow to kanak kamuwahanan, dow konà.
Eh konà, su iyan ing-andini ku su ogtumanon ku to kanak
katondanan.
28 Amoy, matahud to ikow no ngadan." Dayun nadinog
to kagi no ma-agbot likat diyà to langit no na-iling to
"Impatahud kud on dì igpa-usab ku dà igpatahud."
29 To mgo ka-otawan no namakatuon no namakadinog,
na-intobo-ot dan dow lugung to pagdinog dan. Dì moydu-
on gayod naka-ikagi to "Iyan nig-ikagi buwa to diwata."
30 Naka-iling si Jesus to "Todu-on no kagi no nadinog now
to igkatu-u now to kanak katondanan awos mataga kow,
konà no kanak to pigpatu-u todu-on no kagi su iyu to ogpatu-
uhon.
31 Kunto-on nagotò to adow to mgo otow dini to babow
to pasak su ogkabo-otan kandan tibò aw si Satanas no
nakasakup to mgo otow dini to babow to kalibutan, ogk-
agawang kandin.
32 Aw kanak, ko lindogon a no diyà to kinurus no
ogtutukon aw pagbuhoy kanak aw tuusa, ogpamadugukon
ku to tibò no mgo otow."
33 Nig-ikagi si Jesus sikan awos matagahan dow nokoy to
igkahimatoy kandin no ogtutukon diyà to kinurus.
34 Namaka-ikagi to ka-otawan to "Og-amonu man to
paghimatoy to Tumutubus to Ka-otawan su agad-agad to
kasulatan ta, konà man ogkamatoy kandin su Imananan
to Ka-otawan. Intawa man sikan no Tumutubus to Ka-
otawan."
35 Na impananglitan ni Jesus to pagtabak din no nig-
iling to "Kanak no tumatang-away no dini a pad iyu,
moydu-on ilawan now, dì konad no maugoy su madaas
ad oghipanow su madani on ogkagotò to adow ku. No
tantu moy pad ilawan now, ogpakahipanow kow pad dini
su dagow masakpanan kow to kasaklopan, su ko oghipanow
kow to madiglom, ogpakasuwoy kow.
36 Ko moydu-on iyan ilawan now, ogpakasalig kow on to
intang-ow din awos ogkalabot kow to ka-awangan."

Na pag-ikagi ni Jesus sikan, nighipanow on kandin no puli
on niglunus.
37 Agad mahan-ing to kaboonganan no impakita ni Jesus
to ka-otawan, dì wadà kadaa kandan to pagtu-u to kandin,
Imananan to Ka-otawan
38 awos matuman to intag-an ni Isaias natodu-on no
lagsoban to Diyus no maglilikwaday no pig-iling to "Diyus
no Magbobo-ot noy, ma-intok dà to nigtu-u to impanangon

nu kanami agad nakita-an noy on to ingkamatu-ud no
kaboonganan no impahimu nu, dì ma-intok dà to nigtu-u.”
39 Kaling man bullug dà konà ogkabuligan to Diyus
kandan su konà ogpakatu-u kandan su intag-an mandà ni
Isaias no pig-iling to
40 “Pigpisok to Diyus kandan aw bigtoi. Su ko wadà
podon angod sikan, ogpasakup kandan podon kanak aw
ogkabuligan podon kandan.”
41 Iyan ingkatag-an sikan ni Isaias no lagsoban to Diyus
su nakita-an din natodu-on to kaboonganan to pagkadiyus
ni Jesus to wadà pad goman to pagka-otow din.
42 Dì moydu-on gayod nigtu-u, su agad mgo punu-an to
tinu-uhan to mgo Hudiyu, puli naogos nadaa to si Jesus to
Imananan to Ka-otawan. Dì wadà angkon su ogkahadok ko
magawang kandan to mgo Parisiyu to kahimunan to tinu-
uhan dan
43 su sikan mgo punu-an, pigpa-aag-aag dan to pagtahud
to otow du-on to pag-uyun to Diyus.
44 Na, si Jesus nig-ikagi to ma-agbot to “To ogtu-u kanak,
konà no kanak dà to ogtu-uhan din, su ogtu-uhan din gayod
to nigpa-andini kanak.
45 To ogpakakita kanak, ogpakakita gayod to nigpa-andini
kanak.
46 Kanak, nig-andini no awos mahimu a no igkatang-ow
to kalibutan. Agad intawa no ogtu-u kanak, konà kandin
ogpaka-ugpà du-on to kadigloman.
47 To ogpakadinog to kagi ku dì puli din ogpaliwlingawan,
konà no kanak to ogbo-ot kandin su iyan ing-andini ku to
kalibutan su ogtabangan ku to mgo otow. Konà a ogbo-ot
kandan.
48 To og-oyow kanak aw og-oyow to kagi ku, to kandin
pag-oyow to kagi ku, sikan to igkabo-ot kandin to mahudi
no adow.
49 Wadà ku itubuk i-ikagi su Amoy ku no nigpa-andini
kanak, insugù din inhognà kanak to iyan igpalituk din aw
ipa-ikagi.
50 Nama-anan ku to tawoy to pagsugù din to kinabuhì no
konad ogkawadà. Na agad nokoy no og-ikagihon ku, Amoy
ku dà iyan to oglikatan.”

13

1 Na madaas on og-abut to tighininang no pighingadanan
to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan aw kama-ani ni Jesus
to ogkagotò on to adow din no ighipanow din kani so-idi
no kalibutan aw ulì diyà to Amoy din. Nalogonan din

kanunoy to tu-un din no mgo sakup dini to kalibutan, dì
du-on igpakita din to ka-aslagan to paglogon din kandan.

2 Na, namango-on kandan si Jesus to kandan katapusan
no pagko-on. No pigpamab-otan on ni Satanas si Judas no
anak ni Simon Iskariyuti to igbaligyà din si Jesus,
3-4 na si Jesus no ta-un to pagpamango-on dan, pigsakindo-
gan din to ko-onanan su ogpasagkop kandin no oghugasan
din to kobong to mgo sakup din no ta-indanan to nasobu-
uk on kandan. Nama-anan ni Jesus to tahan on nabogayan
kandin to Diyus to kabogbogan no wadà ogboongon. Nama-
anan din gayod to Diyus to piglikatan din aw ogdoogan din
gayod. Na, piglobas din to nakababow no kabò din aw
pamagkosa din to tuwayla du-on to hawak.
5 Imbus-ug din to wohig du-on to palanggana aw
panghugasi din to kobong to mgo sakup din. Dayun
pigpahidan din to tuwayla no imbagkos din to hawak.

6 Na nigduguk si Jesus ki Simon Pedro su oghugasan din
to kobong din. Dì naka-ikagi si Pedro to “Nokoy man Sir to
ighugas nu to kobong ku.”
7 Naka-ikagi si Jesus to “Kunto-on wadà ka makadaag to
ogkalitukan to oghimuhon ku. Dì to mahudi no adow, kayan
nu ogkadaagan.”
8 Naka-ikagi si Pedro to “Ikow, ayaw nud oghugasi to
kobong ku.” Nig-ikagi si Jesus, “Ko konà a pumasagkop aw
ko konà a humugas to kobong nu, wadà labot nu kanak.”
9 Naka-ikagi si Simon Pedro to “Konà no kobong ku dà, dì
tibò ogkahugasan nu to boad ku aw uu ku.”
10 Kagi ni Jesus to “To sakup ku no nakapadigus on, iyan
dà kanunoy ku ogkahugasan to kobong su tibò, tahan on
malinis gawas to kobong. Iyu, malinis kow on, dì konà no
tibò kow.”
11 Tahan on nama-anan ni Jesus dow intawa to ogbaligyà
kandin. Kaling man na-ikagi din to “Konà no tibò kow no
nalinisan.”
12 Na si Jesus, no pagkatapus to pagpanghugas din to
kobong dan aw pangabò, nigpati-ulì kandin diyà to ko-
onanan aw ingkud. Dayun nigpanugun-tugun kandin to
mgo sakup din no nig-iling to “Konà kow buwa ogpakadaag
to nalitukan to hinimu ku?
13 Pighingadanan a now to Mag-a-anad aw Magbobo-ot
now aw tùtu-u iyan su sikan to katondanan ku.
14 Mano Magbobo-ot a now aw Mag-a-anad, dì nig-
pasagkop a no pigpanghugasan ku iyu to kobong now,
ogpagoadon ku iyu aw ogpasagkop kow aw pahuhugasay
kow to kobong now.

15 Oggoadon now to insanglitanan ku iyu no pag-
panghugas ku to kobong now.
16 So-idi iyan, to sugu-onon, konà ogpakalabow du-on to
amu din. Na to otow no pigpa-andu-on to songo banwa to
mata-as din no pigpatubus din, konà kandin ogpakalabow
du-on to nigsugù kandin.
17 Ko madaagan now sikan no impang-anad ku, ogkaliyag
kow ko matuman now.
18 “Konà no tibò iyu to napa-atubangan to inikagi ku.
Natagahan kud dow nokoy to namakasood to otow tibò,
agad sikan mgo pigpilì kud on no pangabaga. Dì moydu-on
nasulat on diyà to kasulatan no ogkatuman on no pig-iling
to ‘To su-un ku no nigpagsau kanak, nahimu no kablang ku
nasì.’
19 Ignangon kud on iyu kunto-on awos to matuman on,
ogkatu-uhan now to kanak, Imananan to Ka-otawan.
20 So-idi iyan, to otow no ogdawat to madoyow to pigpa-
andini ku dini iyu, iyan ogka-angodan to pagdawat din
kanak. To otow no ogdawat kanak to madoyow, kandin
ogdawat gayod to nigpa-andini kanak.”
21 Na pagka-ikagi ni Jesus sikan, nigwagwaag to sood
to ginhawahan din aw inangon din to ogkadoogan din.
Nig-iling kandin to “So-idi iyan, moydu-on kani iyu songo
pangabaga ku dà no oglangub ogbaligyà kanak diyà to
kablang ku.”
22 Na to mgo sakup din, nigkasinungla-ay kandan dow
intawa dapit kandan to napa-atubangan to pig-ikagi ni
Jesus.
23 Na kanak no nigsulat so-idi no sulat no lagboy tinaga-
man ni Jesus, nigsoso-ing koy on.
24 Kaling man pigpayango-an a ni Pedro aw ikagihi a to
“Ipanangon dow intawa.”
25 Dayun piglingì ku aw usipa ku to mahinoy dà to “Dow
intawa dapit kanami Sir.”
26 Tinabak ni Jesus to “To ogbogayan ku so-idi no paan no
pigbasà kud to sabow, sikan iyan.” No tapus no pagbasà,
iyan pigbogayan din si Judas no anak ni Simon Iskariyuti.
27 Pagdawat ni Judas to paan, pigsoodan kandin ni
Satanas. Pig-ikagihan kandin ni Jesus to mahinoy to “Ton
ogkaliyagan nu no oghimuhon, madaas nu oghimuhon.”
28 Dì to duma no namango-on du-on, wadà nama-an dow
nokoy to napa-atubangan ni Jesus to pig-ikagi din.
29 Moydu-on nakadomdom dow pigsugù ni Jesus to
ogpabolihon to kapookanan to hinang dow pabogayan din
to publi to sapì su si Judas to nigtagon to sapì noy tibò.

30 Dì si Judas, no pagdawat din to paan, nighipanow
on kandin no awos ogtuman to kandin nadomdoman no
madukilom on.
31 Na pagkali-us ni Judas, pig-aboy ni Jesus to
pagpanugun-tugun no nig-iling to “Kunto-on, to Tumutubus
to Ka-otawan no pighingadanan to Anak to Otow, bali
on ogkatagahan to kandin, nighi-uyun lagboy to Diyus.
Aw Diyus gayod, ogkasayà kandin no ogpabaya-on to
ogkadoogan to Tumutubus to Ka-otawan.
32 Ko ogkasayà to Diyus, ogpatahudan din gayod to
Tumutubus to Ka-otawan aw madaas on ogkatuman.
33 Na, mgo sakup ku no pigpang-anad ku angod to mgo
batà ku, konà no maugoy to pagka-ugpà ku iyu. Ogpangaha-
on a now dì igkanangon ku iyu angod to ingkanangon kud
on tahan to mgo punu-an to Hudiyu no ‘To ogdoogan ku,
wadà ogpakatutuu iyu.’
34 Na moydu-on bayà no sugù ku iyu no oglinogonay kow
angod to paglogon ku iyu.
35 Ko oglinogonay kow, ogkatagahan to iyu, sakup ku iyu
lagboy su oglinogonay kow man.”
36 Na si Simon Pedro nig-iling to “Pignangonan koy nu
to ikow, oghipanow kad on. Ando-i Sir to ogdoogan
nu.” Nakatabak si Jesus to “Konà kow ogpakaduma kanak
kunto-on diyà to ogdoogan ku. Dì to mahudi no adow,
ogpakalupug kow dà kanak.”
37 Naka-ikagi si Pedro to “Nokoy man Sir no konà a
ogpakaduma ikow kunto-on, su kamatayon nu, kamatayon
ku dà gayod.”
38 Nakatabak si Jesus to “Dow tùtu-u sikan no pig-ikagi
nu? Dì so-idi iyan, to konà pad no kabukas-bukas no igtaga-
uk to manuk, katatou nud on to ilidung to nakilahan a nu.”

14

1 Na pigdugangan ni Jesus to pagpanugun-tugun du-on to
mgo pangabaga din no nig-iling to “Konà kow ogkapook-
pook du-on to ginhawahan now. Iyu, salig kow nasì kanami
si Amoy no Diyus. Su kanami no daduwa, nigka-u-uyun koy
man.
2 Na to Amoy ku, mahan-ing to ogka-ugpa-an diyà kandin.
Ko konà pa podon no tùtu-u, tahan kud podon pignangonan
iyu. Og-andiyà a su oghina-atan ku iyu to ogka-ugpa-an now.
3 Ko umandiyà a aw hina-ata to ogkangka-ugpa-an now,
og-ulì a dini su ogdokat a iyu awos ogkatitibò kid on to pag-
ugpà.
4 Nama-anan now on man to daan no igkabayà now
padoog diyà to ogdoogan ku.”

5 Na si Tomas naka-ikagi to “Amonu koy man to paglupug
ikow su to ogbaya-an nu, wadà noy man kama-ani to
ogdoogan nu.”
6 Nakatabak si Jesus to “Kanak dà to igkabayà now diyà to
Diyus no Amoy su kanak to ogtubus iyu diyà to atubangan
din. Su kanak to piglikatan to katùtu-uhanan aw kinabuhì
now no konad ogkawadà.
7 Ko natagahan a now pa podon lagboy, natagahan now
gayod podon to Amoy ku, su nigka-u-uyun koy man. Likat
kunto-on ogkatagahan now on to Diyus su nakita-an now
on man kandin su nigka-u-uyun koy dà man.”
8 Na si Felipe nig-iling to “Sir, pakita-a koy on to Diyus no
Amoy awos podon malitosan koy on.”
9 Nig-ikagi si Jesus to “Nokoy man Lagi no wadà a now
kama-ani dow intawa a lagboy su nakita-an a now on man,
aw angay nakita-an now on gayod to Diyus no Amoy. Nokoy
man no naka-iling ka pad to ‘Pakita-a koy to Diyus no Amoy.’
10 Dow wadà now buwa tu-uhi to nasobu-uk koy si Amoy?
Konà no kanak dà to nalikatan to kagi no impalituk kanak.
Wadà ku tubuki to pag-ikagi su Amoy ku to nigbogoy to
kabogbogan su nasobu-uk koy dà man to ginhawa, aw
kandin to nigpahimu kanak to agad nokoy.
11 To kanak no pig-ikagi no nighiduma koy si Amoy, ko
konà now tu-uhan sikan, ogtu-uhan now podon nasì su
namatu-ud on to kagi to mgo kaboonganan no nangkahimu
kud.
12 “Na so-idi iyan, to otow no ogtu-u kanak, ogpakahimu
kandin to angod dà to pigpanghimu ku. Agad oglabow pad
no hinang, ogkahimu din gayod su og-andiya-an ku to Amoy
ku.
13 Ko ogpangamuyu-on now to agad nokoy su nakatagon
kow on to ngadan ku, ogkatuman ku su ogsaya-on to Diyus
no Amoy to oghimuhon to Anak din su nasobu-uk koy dà
man.
14 Agad nokoy no ogpangamuyu-on now su iyu, nigtagon
kow on to ngadan ku, ogkatuman ku man.”
15 Na nig-aboy si Jesus to pagpanugun-tugun no nig-iling
to “Ko tùtu-u man no kanak, oglogonon a now, ogtuman
kow to kanak sugù. Ko ogtumanon now to kanak sugù,
16 ogpangamuyu-an ku to Diyus no Amoy to ogpabogayan
kow to duma no Bumubulig no ig-ilis kanak aw tubus kanak
dini iyu aw kanunoy kow ogdumahan su sikan to Katuusan
no og-anad iyu to katùtu-uhanan su kandin
17 pighingadanan to Katuusan no Piglikatan to Katùtu-
uhanan. Kandin, konà ogkàdawat to mgo otow no wadà
makatu-u kanak su kandin, konà dan ogkakita-an aw konà

ogkatagahan gayod. Dì iyu, ogtandu-an kow din aw ogsood
to ginhawahan now.
18 “Na, konà ku iyu og-oyowan puli no wadà ogpakatandù
iyu agad umandiyà ad to Amoy ku. Og-andinihan ku dà
iyu gayod su nasobu-uk koy dà man no Ispiritu Santu no
ogsukoli kanak.
19 Ko maugoy-lugoy pad, konà ad ogkakita-an to mgo otow
no wadà tu-u kanak. Dì iyu, ogkakita-an a now dà. Mano
ogkabuhì a dà, iyu, ogkabuhì kow dà gayod.
20 Ko umabut to Ispiritu Santu, ogkama-anan now lagboy
to nasobu-uk koy dà lagboy si Amoy aw kasobu-uk kinow
dà gayod.
21 To nataga to kanak kasugu-an aw tumana din, kandin to
niglogon kanak. To oglogon kanak, kandin to ogkalogonan
to Amoy ku. Ogkalogonan ku gayod kandin aw ogpakita-on
ku kandin kanak.”
22 Na si Judas no sangay ni Judas Iskariyuti, naka-iling
kandin to “Sir, dow ogka-amonu no kanami dà to ogpakita-
on nu to ikow tu-un no lawa. Dì konà nu nasì ogpakita-on
to mgo otow no wadà tu-u ikow.”
23 Nigtabak si Jesus to “Ko oglogon kanak to otow,
ogtumanon din to kanak kasugu-an aw kalogoni kandin
to Amoy ku aw andu-oni noy kandin aw ugpà koy du-on
kandin.
24 To konà oglogon kanak, kandin iyan to konà ogtuman
to kasugu-an ku su sikan no kasugu-an no impadinog ku
iyu, konà no kanak pigtubukan no kasugu-an, dì kasugu-an
to Amoy ku no nigpa-andini kanak.
25 “Na no nig-ugpà a kani iyu, innangon kud iyu to mgo
impang-anad ku.
26 Dì to Bumubulig no Ispiritu Santu no ogtubus kanak,
ogpa-andinihon to Diyus no Amoy awos tagahon kow din
bahin to katu-unan ku tibò. Dumatong kandin og-anad iyu
to bayà no igpang-anad aw ipabatuk-batuk din iyu to tibò
no tahan ku no impang-anad on iyu.
27 “Na kunto-on igbogoy ku iyu to mahoung no gin-
hawahan su sikan to igbilin ku iyu tibò. Sikan mahoung
no ginhawahan no igbogoy ku iyu, wadà likat so-idi no
kalibutan. To ginhawahan now, konà kow ogkapook-pook
aw kahadok.
28 Na-ikagihan kud on iyu to ‘Oghipanow ad, dì og-ulì a
dà dini.’ Ko ogpa-aag-aagon now podon to kanak ogkadom-
doman, ogtukhawan now nasì podon su ogpagtagbu ad to
Amoy ku no labow pad dini kanak.
29 Ingkanangon kud on man iyu to ogkatuman awos matu-
uhan a now lagboy ko matuman.

30 “Konà kud on oghaba-on to ogpagbaaw iyu su to
ogpakasakup on so-idi kalibutan, og-andinid on. Konà a din
ogkada-og.
31 Dì kunto-on ogtumanon ku pad to insugù kanak to
Diyus no Amoy awos mataga to mgo otow to nalogonan ku
lagboy to Amoy ku. Na, kuwà kinow on tibò.”

15

1 Na no paghina-at dan to oghipanow, nig-aboy pad si
Jesus to pagpanugun-tugun din no nig-iling to “Na, kanak
iyan ogka-angodan ku to tùtu-u no lawa to tanom aw iyu to
mgo sanga. Diyus no Amoy ku to tagtu-un to tanomanan no
ogkaliyag to ogpadugangan din pad to bogas.
2 Kaling man, oggawangon to ugbusan to sanga to tanom
no awos sumalingsing aw bogas mandà. Agad ando-i no
sanga ku no konà ogbogas, oggawangon. Dì to sanga no
ogbogas, oggawangan ku to mado-ot awos sumalingsing aw
dugang pad to pagbogas.
3 Iyu, malinis kow on su to kagi ku iyu sikan to ingkalinis
now.
4 Kanunoy kinow ogkaduduma su iyu no sanga, ko
ogpagpigtas kow puli, konà kow ogbogas.
5 Dì ko moydu-on lawa, ogbogas su oghi-uyun man.

“Iyu no sanga, ko ogpagduma kow kanak no lawa aw pag-
uyun kow, ogbogas kow lagboy su ko pumapigtas kow, wadà
ogkahimu now.
6 Iyu no mgo sanga, ko konà kow ogpag-uyun kanak,
oggawangon kow no ogkagangu aw ogpandap-ugon aw
ipanimbag diyà to oglogdog no kayu aw ogkasangab.
7 Ko kanunoy kow ogpag-uyun kanak aw ogtagonan now
lagboy to kagi ku, to agad nokoy no ogkaliyagan now, agad
puli now dà ogpangamuyu-on dini kanak, ogkadawat now.

8 “Na-so-idi iyan, to ogkasayà diyà to Diyus no Amoy ku
ko bogasan now lagboy to madoyow du-on to ginhawahan
now aw sikan to igpatu-u to iyu, sakup ku.
9 Nalogonan a to Diyus no Amoy. Angod dà kanak gayod,
nalogonan ku iyu. Kanunoy kow ogpa-uyun kanak.
10 Na ko ogtumanon now to insugù ku iyu, ogpakaduma
kow to naliyagan ku, su ogtumanon ku to insugù kanak to
Amoy aw ogpakaduma a to kandin naliyagan.
11 Na sikan to impanugun-tugun ku iyu su awos og-
patukhawon ku lagboy iyu no wadà ogboongon.

12 “Dì so-idi to igsugù ku iyu no kamatu-udan no oglinog-
onay kow no angod dà to paglogon ku iyu.

13 Na to otow, wadà ogpakalabow pad no paglogon du-
on to paglogon to otow no ogpakatubus ogpakimatoy to
kapadihu din.
14 Ko ogtumanon now to kasugu-an ku, ogkalinogonay
kinow.
15 Konà kud iyu og-usaban oghingadanan to sugu-onon
ku pad, dì oghingadanan kud iyu to nigkatinagamay kid
su to sugu-onon, konà man ogkataga to domdom to amu
din. Dì oghingadanan kud on iyu to nigkatinagamay kid su
pigpantaga kud on iyu tibò to nadinog kud on no innangon
kanak to Amoy ku.
16 “Dì iyu, wadà a now na-an pili-a no amu now, dì kanak,
pinilì kud on iyu nasì no sakup ku aw ibotang ku iyu no
ogbogas to madakoo no konà ogkagawang, awos agad nokoy
no ogpangamuyu-on now to Amoy ku, su sakup ku iyu,
ogkabogayan kow din.
17 Kaling man so-idi to sugù ku iyu no iyu, oglinogonay
kow tibò.
18 “Dì to mgo otow dini to babow to kalibutan, pigkablang
kow dan, dì konà now ogkalingawan to monang kow
pigkablang no pigtugdow a pad pigkablang dan.
19 Ko nakalabot kow podon kandan no wadà tu-u kanak
dini to babow to kalibutan, oglogonan kow dan podon nasì
su nasobu-uk kow podon tibò no otow. Dì wadà kow man
makalabot to mgo otow no konà no sakup ku. Kaling man
ogkablangon kow dan su sakup ku iyu no pinilì kud on no
ogpasuwayon ku iyu to mgo otow no konà ku no sakup, su
konà kow oghidaag.
20 Kadomdomi now to pig-ikagi kud iyu no pig-iling to ‘To
sugu-onon, konà ogpakapalabow du-on to amu din.’ No
napahadatan ad to mgo otow, ogkapahadatan kow gayod
su mgo sakup ku man iyu. Ko tumanon dan to kanak kagi,
ogkatuman dan gayod to iyu no kagi.
21 Dì ogtumanan kow man to tibò sikan ingka-ikagi kud
iyu su sakup kud iyu aw wadà dan gayod katagahi to nigpa-
andini kanak.
22 “Ko wadà a podon maka-andini aw wadà ku podon
ikapang-anad kandan, konà dà podon lagboy ogdokotan
kandan to saà. Dì kunto-on no ingkapang-anad kud on
kandan, aw puli dan paliwlingawi, wadà man igkabalibad
dan to pagkakastigu kandan to saà.
23 No nasobu-uk koy dà si Amoy, ko ogkablangon a to mgo
otow, ogpaka-agad gayod no ogkablangon dan to Diyus no
Amoy ku.
24 To mgo otow dini to babow to kalibutan, dakoo on to
saà su puli dan man pigpaliwlingawan to nakita-an dan no

nahimu kud on no wadà pad aligbat nakakita no mgo otow.
Ko wadà dan podon kakita-i sikan, ma-intok dà podon to saà
dan. Dì kunto-on no bali dan nakita-an aw paliwlingawi,
kanunoy on kandan pigdokotan to saà no dakoo su kanami
si Amoy, lagboy dan ogkablangon.
25 Dì ogkatuman on man sikan su awos matuman on to
nasulat du-on to kasulatan ta no pig-iling to 'Na pigkablang
a dan agad wadà igkakablang dan dini kanak.'
26 "Dì ko dumatong to Bumubulig no Katuusan no oglikat
to Amoy ku no ogpatubuson ku dini iyu, no pighingadanan
to Piglikatan to Katùtu-uhanan, ogmatu-udon din gayod to
katùtu-uhanan bahin kanak.
27 Iyu gayod, ogpakamatu-ud kow to katùtu-uhanan su
namakaduma kow man kanak likat to kapinunu-an to
pagpang-anad ku."

16

1 Na nig-aboy si Jesus to pagpanugun-tugun no nig-iling to
"Innangon kud iyu sikan tibò awos konà now matawadan
to pagsalig now dini kanak ko abuton kow to kalisodan to
mahudi no adow.
2 Ogpanggawangon kow on to kahimunan to tinu-uhan.
To oghimatoy iyu to mahudi on no adow, ogka-intobo-ot din
dow natuman on to pagbo-ot on kandin to Diyus. Dì konà
pad su puli kandin ogtu-u to sikan to pagbo-ot on to Diyus.
3 Ogtumanon dan sikan diyà iyu su sakup noy on man iyu,
aw kanami si Amoy no tagsakup iyu, wadà dan kakilani.
4 Dì nanangon kud on iyu sikan to wadà pad katuman su
awos ko magotò on to adow, konà kow ogkaboong-boong.
Dì ogkadomdoman now to na-ikagi kud on iyu tahan aw
kahogot nasì to pagtu-u now.
"Wadà ku ikanangon iyu sikan natodu-on likat to
kapinunu-an su nigkaduduma kinow pad.
5 Dì kunto-on, no og-andiya-an ku to nigpa-andini kanak,
wadad naka-usip kanak to 'Ando-i to dooganan nu.'
6 Dì naduyong-ot kow on su ingkanangon kud on iyu to
ogkatuman.
7 Dì tùtu-u to ingkanangon ku iyu no igkadoyow now dà
ko makahipanow ad on su ko konà a pa podon oghipanow,
to Bumubulig no ogtubus kanak, konà man ogpaka-andini
kandin. Dì ko makahipanow ad on, ogpasubaon kud
kandin.
8-11 Ko dumatong on to Bumubulig no Ispiritu Santu,
ogpasabuton din to mgo otow dini to kalibutan to mado-
ot to paglapas to kasugu-an to Diyus su ingkasugù din

to mgo otow to ogpatu-uhon din kandan du-on to tùtu-
u no Anak. Dì kandan, wadà man tu-u. To Bumubulig,
ogpasabuton din gayod to mgo otow to ogkabogayan kandan
to katuwadongan su ogmatu-udon din to naluwasan kandan
to saà su ogmatu-udon to na-uyunan to Diyus to kanak
katondanan su ogtuuson a diyà to atubangan to Diyus agad
boongon a now. Dì ogtubus a iyu diyà to atubangan din.
Ogpasabuton to Bumubulig to mgo otow to maogot ogbobo-
otan to Diyus to mgo otow su si Satanas no nakasakup to
mgo otow dini so-idi kalibutan, pigbo-otan on to Diyus aw
bullug on iyan ogkabo-otan to mgo kasakupan din tibò."

12 Na nig-ikagi mandà si Jesus to "Na, moydu-on pad
igkanangon ku iyu podon dì konà kow pad ogpakatuwa-ay
kunto-on.
13 Ko umandini to Ispiritu Santu no piglikatan to katùtu-
uhanan tibò, kandin to ogpang-anad iyu to katùtu-uhanan
su konà man ogtubuk-tubuk ogpang-anad su to nadinog
din, sikan dà to igkanangon din iyu aw tagaha kow din to
ogkatuman to mahudi no adow.
14 Igtahud a to Ispiritu Santu du-on iyu su ogpanoysoy iyu
to impang-anad bahin kanak su ogtubus kanak.
15 To katu-unan to Diyus no Amoy, katu-unan ku dà gayod
sikan. Kaling man ingka-ikagi ku iyu to Ispiritu Santu,
ogtagahon kow din bahin kanak tibò.

16 "Na ko maugoy-lugoy on, konà a now on ogkakita-an.
Dì madaas a now dà ogkakita-an mandà."
17 To mgo sakup din, nigka-inusipay to "Nokoy buwa to
kalitukan to pig-ikagi din no 'Ko maugoy-lugoy on' kun,
'konà a now on ogkakita-an. Dì madaas a now dà ogkakita-
an mandà.' Nokoy buwa to kalitukan to pig-ikagi din no
'Og-andiyà ad to Amoy ku.'
18 Nokoy buwa to kalitukan to pig-ikagi din no 'Ko
maugoy-lugoy.' Indoy ta man dow nokoy to kalitukan to
pig-ikagi din."

19 Dì si Jesus, natagahan din to og-usipan dan podon dow
nokoy to kalitukan to pig-ikagi din. Kaling man nig-ikagi
kandin to "Dow og-usipon now podon buwa dow nokoy
to kalitukan to pig-ikagi ku no 'Ko maugoy-lugoy on konà
a now on ogkakita-an. Dì madaas a now dà ogkakita-an
mandà.'
20 Na so-idi iyan, ogpamakadaugmatoy kow aw ma-
makasinogow kow su konà a now on ogkakita-an. Dì
to mgo otow no konà ku no sakup dini to kalibutan,
ogpamantukhow nasì. Iyu, ogkaduyong-ot kow, dì sikan
pagkaduyong-ot now, iyan ogkabauyan to ogtukhow kow.

21 Na ko pananglitan, buyag no mgo magkabodos,
ogkapook-pook ko magotò to adow no a-anakay dan. Dì
pagka-anak on, ogkalingawan dan on to kalisodan dan su
ogtukhow on nasì su ogkita on to batà.
22 Na iyu, nangkaduyong-ot kow on kunto-on, dì ogpag-
tagbu kow on kanak to mahudi no adow aw ogtukhow kow,
aw konà kow ogkawada-an to pagtukhow now.
23 “Du-on dà no timpu, wadà ogkapangamuyù now kanak
su so-idi iyan, to agad nokoy no ogpangamuyu-on now diyà
to Amoy ku, ogkabogayan kow din su sakup ku iyu.
24 Na iyu no sakup ku, hantod kunto-on wadà pigpanga-
muyù now diyà to Amoy ku. Dì kunto-on, ogpangamuyù
kow aw ogpakadawat kow su sakup ku iyu aw ogtukhow
kow lagboy.”
25 Na nig-aboy si Jesus to pagpanugun-tugun no nig-iling
to “Ingkapananglitan ku to impang-anad ku iyu hantod
kunto-on. Dì to mahudi no adow, konà kud on igpanan-
glitan. Dì to kalitukan to igpang-anad ku iyu bahin to Amoy
ku no Diyus, ogpotosan kud on iyu.
26 Agad kunto-on, kanak to ogtubus iyu ko moydu-on
ogpangamuyu-on now diyà to Diyus no Amoy, dì to mahudi
no adow ogpakapangamuyù kow on no ogpakapag-atubang
to Diyus su nakasood kow to ngadan ku,
27 su kandin no Amoy ku, nalogonan kow din, su
nalogonan a now man aw tu-uhi now to Diyus no Amoy
to nalikatan ku.
28 Pag-andini ku to kalibutan, Diyus no Amoy to nalikatan
ku. Dì ogkali-usan kud on gayod so-idi kalibutan su ogpati-
ulì a diyà to Amoy ku.”
29 Namaka-i-ikagi to mgo sakup din to “Bali on iyan no
pigpotosan koy nud to kalitukan to pig-ikagi nu. Wadà nud
ipananglitan kunto-on to mahobong no kalitukan bahin to
Diyus no Amoy.
30 Bali noy on nadaagan to nama-anan nud on to katùtu-
uhanan tibò agad pad mahobong. Ogtagahon koy nu to
domdom noy agad pad wadà ig-usip noy ikow. Sikan to
ingkatu-u noy to Diyus to nalikatan nu.”
31 Nig-ikagi si Jesus to “Dow bali kow on iyan nakatu-u?
32 Ogkagotò on iyan to adow no igsingkapa-ulì now diyà to
iyu no banwa. Agad kunto-on nagotò on iyan. Og-oyowan
a now tibò, dì konà iyan no sobu-ukon ku dà su kanunoy a
man pigtandu-an to Diyus no Amoy.
33 Iyan impanugun-tugun ku sikan tibò su awos mahoung
to iyu no ginhawahan. No dini kow pad to kalibutan,
ogkalisodan kow on dì agad nokoy no og-abut iyu no

samuk-samuk, ogliliyag kow nasì su nakada-og ad man to
nakasakup so-idi no kalibutan no si Satanas.”

17

1 Na pagkatapus ni Jesus to pagpanugun-tugun to mgo
sakup din, niglanghag diyà to langit aw ampù to Diyus no
nig-iling kandin to “Na Amoy, nagotò on to igmatu-ud nu
to kanak katondanan no ogpalabawon a nu. Aw kanak no
Anak nu, ogpatahudan ku gayod ikow no ogpalabawon ku
ikow gayod.
2 Su pigpasakup a nu to tibò no ka-otawan dini to
kalibutan awos mabogayan kandan no sakup to imbogoy
nu dini kanak no kinabuhì no konad ogkawadà.
3 Ogkabogayan to mgo otow to kinabuhì no konad
ogkawadà ko ogkatagahan ki dan no ikow no Diyus no sobu-
uk dà no tùtu-u no ampu-onon aw kanak no si Jesus no
Imananan to Ka-otawan no pigpa-andini nu.
4 Dini to kalibutan pigpalabow ku ikow Amoy su natuman
kud on to impahimu nu tibò kanak.
5 Na kunto-on Amoy, ogpalabawon a nu diyà to ikow
atubangan no angod dà natodu-on no wadà pad kabotad so-
idi kalibutan no nigsoso-ing ki no nakalabot a to panalangin
nu.
6 “Na pig-ukasan kud to ikòw no ngadan Amoy, du-on to
mgo otow no imbogoy nu kanak no wadad kalabotan dan
dini to babow to kalibutan. Ikow on no sakup kandan, aw
ibogoy nu dà dini kanak. Natuman dan on to ikow no kagi.
7 Nama-anan dan on to kanak katu-unan to tibò no
impamogoy nu kanak su diyà makalikat ikow.
8 Impang-anad kud on kandan to kagi nu no imbogoy nu
dini kanak. Pigtagonan dan iyan aw kama-ani dan lagboy
to ikow to nalikatan ku aw kama-ani dan to pigpa-andini a
nu to kalibutan.
9 “Na kandan no sakup to og-ampu-an ku kunto-on diyà
ikow. Konà no mgo otow no konà ku no sakup to og-ampu-
an ku. Dì kandan no imbogoy nu kanak, ogtubusan ku
ogpangamuyu-an, su sakup nud on gayod kandan.
10 Su katu-unan ku tibò no mgo sakup, katu-unan nu
gayod, aw natahud a su nalabot kud on kandan.
11 Na, madaas kud on ogkali-usan so-idi kalibutan su
oghipanow ad su og-andiya-an ku ikow Amoy. Dì kandan no
sakup ku, ogkabitas dà. Amoy no matuwadong, ogpatandu-
an ku ikow to mgo sakup ku no imbogoy nud on no
igpatagon kandan to pagtu-u to ikow ngadan awos wadà
ogboongon ku no sakup aw makatibò kandan angod to
pagkatibò ta.

12 Pagka-ugpà ku dini kandan, pigbantayan kud kandan
no impatagon kud to pagtu-u dan to ikow ngadan no imbo-
goy nu kanak awos wadà ogkado-ot kandan. Pigbantayan
ku man aw wadà pigboong ku gawas kan no nahimu to
Diyus no do-otonon tahan awos ogkatuman to kasulatan
bahin kandin.
13 Dì kunto-on og-andiya-an kud on ikow Amoy. No
dini a pad to kalibutan, nalituk kud sikan no pigpanga-
muyù ku ikow awos kandan, mamakadinog aw kanunoy
mamakatukhow.
14 “Impang-anad kud on kandan no sakup ku to tibò to
kagi nu. Dì kandan no nasakup ku, ogkablangon to mgo
otow no konà no sakup ku su kandan, naka-angod on man
kanak su wadà kalabotan dan to mgo otow dini to babow
to kalibutan.
15 Konà ku ogpangamuyu-on diyà ikow to igpabayow
ku ikow kandan dini so-idi kalibutan kunto-on, dì igatang
ogpangamuyu-on ku to ogpabantayan ku ikow kandan awos
konà ubuson ni Satanas no kinado-otan.
16 Kandan, angod dà kanak su wadà labot dan to mgo
otow no konà no sakup ku dini to babow to kalibutan.
17 Ikow no Amoy ku, ogpakatuwadongon nu to mgo sakup
ku to ikow no katùtu-uhanan. To kagi nu, sikan iyan to
katùtu-uhanan.
18 “Na, pigpa-andini a nu to kalibutan awos matumanan
to pagbo-ot nu. Ogka-angod dà man su ogpasinghipanawon
ku gayod kandan no sakup ku awos matuman to ikow
pagbo-ot dini to babow to kalibutan.
19 Na, oghina-at a pad awos mabuligan ku kandan aw
pakatuwadongon kandan to katùtu-uhanan no ingkalikwad
kud.
20 “Na Diyus no Amoy ku, konà no kandan dà to og-ampu-
an ku diyà ikow. Dì to ogtu-u pad gayod dini kanak no
ogkanangonan kandan to mgo sakup ku no tahan on nigtu-
u, og-ampu-an ku gayod diyà ikow kandan tibò.
21 Ogpapanalanginan ku pad tibò su awos mahimu no
sobu-uk dà tibò, ogka-angod dà ita no nigka-u-uyun aw
ogkahimu kinow on no sobu-uk dà tibò. Kaling man ogtu-u
to mgo otow dini to kalibutan to ikow Amoy to nigpa-andini
kanak su nigka-u-uyun kinow man tibò.
22 Nalabotan kud to ikow pagkatahud su na-uyunan a
nu. To mgo sakup ku gayod, ogkalabotan to pagkatahud
ku su na-uyunan ku kandan awos ogkasobu-uk kandan tibò
Amoy, angod dà to pagkasobu-uk ta.
23 Kanak aw mgo sakup ku, sobu-uk dà. Ita gayod Amoy,
sobu-uk dà aw tawoy sobu-uk dà kandan no mgo sakup ku.

Kaling man ogkama-anan to mgo otow dini to babow to
kalibutan to ikow to nakapa-andini kanak aw sosokod dà
to paglogon nu kanak aw paglogon nu gayod kandan no
mgo sakup ku.
24 “Na Amoy, ogkaliyagan ku to ogpakatampu kandan
kanak no imbogoy nu kanak awos makita-an dan to kanak
no kaboonganan to pagkadiyus ku no imbogoy nu kanak
su kanunoy a nu nalogonan likat to wadà pad kabotad to
kalibutan.
25 Amoy no matuwadong, wadà ka katagahi to mgo otow
dini to kalibutan. Dì kanak, natagahan ku ikow no Diyus aw
katagahi to mgo sakup ku to ikow to nigpa-andini kanak.
26 Impang-anad ku to mgo sakup ku bahin ikow aw
kalitukan to ngadan nu aw ipang-anad ku pad awos ogka-
u-uyun koy aw oglinogonay kandan angod dà to paglogon
nu gayod kanak.”

18

1 Na, pagkatapus ni Jesus to pagpanugun-tugun to mgo
pangabaga din, namanghipanow on kandan. Namanlapas
kandan to sapà no pighingadanan to Kidrun aw pamansod-
lop kandan diyà to tanomanan to kayu no sigkonanan no
piglibong to aad no batu.
2 Na si Judas no sakup din dà podon no nigbaligyà kandin,
nama-anan din gayod dow ando-i to ogtatagbuhan dan su
tahan si Jesus ogpinagtagbu to mgo sakup din du-on.
3 Si Judas, pigpaduma din to mgo sundau aw mgo
guwardya to simbahan no pigpatubus to mgo Parisiyu aw
duma no mgo punu-an to tinu-uhan. Nigdaa kandan to
ilawan no nighibubugtì aw mgo panganiban.
4 Agad nama-anan ni Jesus dow nokoy to maduwayan
din sikan no timpu dì nigpakaduguk kandin diyà to kahan-
ingan aw ki Judas no nakaba-ot du-on. Nig-usip nasì si Jesus
du-on kandan to “Intawa to ogpanganapon now.”
5 Nigsingka-ikagi kandan to “Si Jesus no taga-Nasarit to
ogpanganapon noy.” Na-ikagi ni Jesus to “So-i a man.” Si
Judas no nigbaligyà ki Jesus iyan nakatuon du-on kandan.
6 No malituk ni Jesus sikan, namaka-us-us kandan tibò aw
kangkapood kandan su nangkatokawan.
7 Na nig-usip mandà si Jesus to “Intawa lagboy to
ogpanganapon now.” Namaka-ikagi mandà to “Si Jesus man
no taga-Nasarit.”
8 Nig-iling si Jesus to “Pig-ikagihan kud on iyu to so-i
a man iyan. Su kanak to ogpanganapon now, konà kow
ogpandamoy to kanak mgo sakup.”

9 Iyan ingka-ikagi din sikan su awos ogkatuman to ingka-
ikagi din on diyà to Diyus no “Wadà ogboongon kandan no
imbogoy nu kanak.”
10 Na si Simon Pedro no moydu-on pigdaa no otak,
nakalapnut kandin aw itigbas din to sugu-onon to mata-as
to mgo punu-an to tinu-uhan. Dì iyan dà na-igù to kalintu-u
no talinga din aw kasangguwi. Si Malku to ngadan.
11 Nig-iling si Jesus diyà ki Pedro to “Isug-ub to otak nu
Lagi, su ogtumanon ku nasì to pagbo-ot to Amoy ku no
ogkalisodan a kunto-on.”
12 Na dayun pigdakop si Jesus aw bakusa to mgo sundau
aw mata-as dan aw guwardya to simbahan.
13 Tugdow pigdaa dan si Jesus diyà ki Anas no ugangan
ni Kaipas no mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan kan no
tu-ig, dì to tu-ud kan daduwa no mata-as, na-u-uyun.
14 Si Kaipas iyan to nangudlin to mgo Hudiyu to madoyow
ko songo otow to ogpatubuson to kamatayon to ka-otawan
tibò no mgo Hudiyu.
15 Na kanami no daduwa, si Simon Pedro aw kanak no si
Juan, nig-aw-agad koy. Kanak no tahan iyan kinilaa to mata-
as, madaas a nakasood to pig-aad no solib din no nakatapik
a ki Jesus.
16 Dì si Pedro, nabilin ku diyà to labas no madani dà to li-
otanan. Dayun pigtugutan a to igpadokat si Pedro su kinilaa
a man tahan to mata-as. To daga no nigbantoy to li-otanan,
bina-id ku aw daaha ku si Pedro du-on to sood to solib no
piglibong to aad.
17 Dì inusip to daga si Pedro to “Ikow, dow konà ka gayod
no sakup buwa todu-on no otow?” Nakatabak si Pedro aw
lidung to “Konà.”
18 Na nigpagba-ot si Pedro to mgo sugu-onon aw
guwardya to pagpanhinadang du-on to kayu no pigtomog
dan su pigpanghagsii kandan su nangkabukas-bukasan
kandan du-on to solib.
19 Na, si Jesus no diyad on to sood to baoy ni Anas no
mata-as gayod to tinu-uhan, pig-usip-usip ni Anas bahin to
sinakupan din aw to impang-anad din.
20 Dì nig-ikagi si Jesus to “Wadà inhobong ku no impang-
anad ku to ka-otawan. Kanunoy a nigpang-anad du-on to
labow no simbahan aw diyà to duma no simbahan aw agad
ando-i no ogpagtagbu to mgo Hudiyu diyà a gayod pang-
anad. Wadà impang-anad ku no mahobong.
21 Nokoy man no kanak to og-usipon now dow nokoy
to impang-anad ku. Iyan og-usipon now podon nasì to
nakadinog on to impang-anad ku su nama-anan dan on dow
nokoy to na-ikagi ku.”

22 No malituk ni Jesus sikan, pigsampalu to guwardya aw
iling to “Nokoy man no pig-iling nu to pagtabak nu to mata-
as.”
23 Nigtabak si Jesus to “Ko konà no tùtu-u to ingkatabak
ku, igkadiklamu a now agad-agad to kasulatan ta. Dì ko
tùtu-u to ingkatabak ku, nokoy man no pigsampalu a nu.”
24 Dayun du-on impabakus ni Anas si Jesus aw ipadaa
kandin mandà diyà ki Kaipas no mata-as lagboy kan no tu-
ig.
25 Na, og-uli-on tad to tutuwanon ki Pedro to kandin no
nadoog-doogan. No pagpanghinadang din pad, pig-usip
kandin to mgo naba-otan din to “Ikow iyan buwa sakup
ka gayod ton otow?” Dì niglidung si Pedro no nig-iling to
“Konà.”
26 Na to songo sugu-onon to mata-as no su-un ni Malku
no sugu-onon no nasangguwan ni Pedro to talinga, nig-usip
kandin gayod to “Dow konà no nakita-an ku man ikow diyà
ganina to sigkonanan no nigduma ka man kandin?”
27 Lagboy niglidung mandà si Pedro aw sakadyap
nakadongan to taga-uk to manuk.
28 Na og-uli-on tad to tutuwanon ki Jesus. Pagkabukas no
pagkatapus dan to pagpang-usip-usip kandin, niglogwà on
si Jesus to baoy ni Kaipas no kahimunanan to mgo punu-
an to tinu-uhan to mgo Hudiyu, su ighalin dan si Jesus diyà
to kahimunanan to gubirnadur no taga-Ruma. Dì kandan
no mgo punu-an to mgo Hudiyu, wadà dan kasoodi to
kahimunanan to taga-Ruma su ig-okod man to tinu-uhan
dan. Nigpakamonang dà kandan diyà to solib su awos
ogpakaba-ot podon kandan to hinang no pighingadanan to
Hinang to Pagpalipas to Kado-otan.
29 Kaling man nakalogwà si Gubirnadur Pilato diyà to
balkun to kahimunanan no nigpag-atubang kandan aw iling
kandin to “Na, ikagiha now kun dow nokoy to igkadiklamu
now so-idi no otow.”
30 Namang-ikagi kandan to “Ko wadà podon saà so-idi no
otow, wadà noy man podon daaha dini ikow.”
31 Naka-ikagi si Pilato to “Iyu on to ogbobo-ot kandin
agad-agad to iyu no kasugu-an no kasulatan.” Namaka-
iling kandan to “Kanami no Hudiyu, konà koy ogkatugutan
to bala-od now no taga-Ruma to paghimatoy to otow no
ogpadodopahon du-on to kinur us.”
32 Nabuyù dan sikan no igkamatoy ni Jesus su tahan din
on natag-an sikan bahin to kamatayon din.
33 Na nigsood mandà si Pilato to baoy aw sabiha din si
Jesus aw usipa din to “Dow tùtu-u no Harì ka to mgo ka-
Hudiyuhan?”

34 Nig-ikagi si Jesus to “Dow harì agad-agad to ikow no
pagsabut, dow harì agad-agad to pagsabut noy no mgo
Hudiyu.”
35 Naka-ikagi si Pilato, “Tabaka a nu agad-agad to kanak
pagsabut to kagi no harì su kanak, konà a man no Hudiyu.
Dì to tu-un nu no mgo otow no mgo Hudiyu aw mgo punu-
an to iyu no tinu-uhan, nigdaa ikow dini kanak. Nokoy man
to lagboy pighimu nu.”
36 Nakatabak si Jesus to “To pagkaharì ku, wadà labot so-
idi kalibutan. Ko nakalikat podon to kalibutan, og-atuhan
kow podon to mgo sakup ku no wadà a podon daaha dini to
punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Dì kanak pagkaharì,
wadà labot so-idi kalibutan.”
37 Na-ikagi ni Pilato to “Dì naka-angkon kad on man buwa
to harì ka iyan.” Nigtabak si Jesus to “Ko oghingadanan a
nu man to harì, na, sigi. Iyan ing-andini ku to kalibutan su
ogpang-anad a to katùtu-uhanan su sikan gayod to impaka-
otow ku dini to kalibutan. To mgo otow no ogpa-aag-aagon
dan to katùtu-uhanan, ogpakapaminog kandan to impang-
anad ku aw tuman.”
38 Si Pilato, naka-iling to “Ah, nokoy lagboy to katùtu-
uhanan. Konà ta buwa no puli ogka-otawan no ogkada-
tongan to katùtu-uhanan.”

Na pagkatapus to pagpang-usip-usip ni Pilato niglogwà
mandà no nigpag-atubang to kahan-ingan no mgo Hudiyu
no nangkahimun du-on to solib aw inikagi din to “Wadà saà
din no nakita-an ku.
39 Dì moydu-on songo kadodoog now no ogpasabukan
now kanak to songo pinirisu no ogpili-on now to tighihinang
to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan. Nokoy to igpabo-ot
now kanak kunto-on, ogpasabukan now buwa to Harì to
mgo ka-Hudiyuhan?”
40 Dì namansa-og nasì kandan to ma-agbot to “Konà no
sikan no otow, dì si Barabas nasì to ogpasabukan noy.” Dì
si Barabas, tulisan iyan kandin no otow.

19

1 Na dayun impabu-ud ni Gubirnadur Pilato to pagbo-
ot to mgo Hudiyu aw patisood mandà kandin to baoy.
Pigpabunaan din si Jesus
2 aw to mgo sundau, pigdugadi dan kandin aw piglubid
dan to bawbagon no dugihon no impa-angod-angod dan to
sinuwang-suwang to harì aw su-uwi dan to uu ni Jesus.
Pigkabo-an dan gayod kandin to maogdog no kabò no
ogpaka-angod-angod to kabò to harì.

3 Kunon kun sikan mgo sundau nigkamusta ki Jesus no
namang-ikagi to “Mabuhì, Harì to mgo ka-Hudiyuhan,” aw
sasampaluha dan pad kandin.

4 Na si Pilato, niglogwà mandà to balkun aw ikagihi din
to kahan-ingan to “No ogpag-atubangon ku kandin iyu,
indananan now to kandin, wadà saà din no nakita-an ku.”
5 Dayun niglogwà mandà si Jesus no nangabò on to
maogdog no kabò aw kasu-uwi to sinuwang-suwang no
dugihon to uu din. Nig-iling mandà si Pilato diyà to mgo
kahan-ingan to “Na, so-idid iyan to otow ubag no nig-atu
kun to gubirnu.”
6 Pagkakita to mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo sugu-
onon dan no guwardya, namansa-og to “Himatayi. Tutuki.”
Naka-iling si Pilato to “Na, iyu on puli to oghimatoy kandin
su kanak, wadà man saà din no nakita-an ku agad-agad to
bala-od noy no taga-Ruma.”
7 Namaka-iling to mgo Hudiyu to “Agad-agad to kanami
kasugu-an, himatayanan iyan kandin su nigpakunon-kunon
to kandin, Anak kun to Diyus.”

8 Na pagkadinog ni Pilato kan no diklamu ki Jesus, lagboy
nigwagwaag to ginhawa din.
9 Nakapati-ulì mandà kandin to kahimunanan aw ka-usip
din mandà si Jesus to “Intawa lagboy to piglikatan nu.” Dì
du-on nigpapahonok puli si Jesus.
10 Naka-iling si Pilato to “Nokoy man no konà a nu
ogtabakon. Dow wadà nu buwa kama-ani to kanak to
ogpakabobo-ot dow nokoy to ogkadoogan nu, kamatayon
dow konà.”
11 Bali naka-ikagi si Jesus to “Iyan dà igkahimatoy nu
kanak ko mabogayan ka to Diyus to kabogbogan. Kaling
man dakoo pad to saà to otow no nigdaa kanak dini ikow,
su pigdamoy dan gayod to gubirnu.”

12 Na pagkalituk ni Jesus sikan, pig-antihan pad podon
ni Pilato pigsabukan kandin. Dì no pagkadinog to kahan-
ingan no mgo Hudiyu to ogpasabukan din podon kandin,
pigdugangan dan to pagsa-og no pig-iling to “Ko masabukan
nu kandin, konà ka no sakup ni Harì Cesar no mata-as
nu pad, su agad intawa no ogpaharì-harì, ogkahimu pad
kandin no og-atu pad kandin ki Harì Cesar.”
13 Pagkadinog ni Pilato sikan, pigpalogwà din mandà
si Jesus diyà to atubangan to mgo kahan-ingan. Na si
Pilato, nig-ingkud du-on to ingkudanan to mata-as du-on to
kahimunanan no pighingadanan to Palatapurma no Batu
no ko Hinibriyu pa no inikagihan to Gabata.

14 Na, to adow no tighihina-at to tighihinang to Pagpalipas
to Kado-otan no ma-ugtu on to soga, nig-ikagi si Pilato diyà
to kahan-ingan to “Iyu no mgo Hudiyu, no agad-agad to
nama-anan now, so-idid on to harì now buwa ubag.”
15 Dì namansa-og kandan to “Gawanga, gawanga, hi-
matayi, tutuki.” Dì naka-iling si Pilato to “Dow ogpahi-
matayan now buwa kanak to iyu no harì?” Naka-iling to
mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan to “Wadà harì noy ko
konà no harì now no si Cesar.”
16 Na ingkapabu-ud on ni Pilato aw katugutid on to pagbo-
ot to mgo Hudiyu no oghimatayan si Jesus aw to pagpatutuk
du-on to kinurus.
17 Na dayun pigdaa si Jesus to sundau diyà to labas
to lunsud. Pigpati-ang-ti-ang dan si Jesus to kinurus no
ogtututukan kandin. Namanghipanow on kandan padoog
diyà to banwa no pighingadanan to Gulguta no ko Hinibriyu
pa no inikagihan, no kalitukan to bobo-ungon to otow.
18 Du-on itututuk si Jesus aw daduwa pad no ka-otow no
kandan, tulisan no pinagdibauy du-on ki Jesus.
19 Moydu-on insulat ni Pilato no intutuk din gayod du-on
to kinurus no ogkabasa no pig-iling to “Si Jesus no taga-
Nasarit no Harì to mgo Ka-Hudiyuhan.”
20 Mahan-ing to mgo Hudiyu no nigbasa kan no nasulat su
to banwa no pighimatayan, mandani dà man to Hirusalim
no lunsud. Tatou no ka-inikagihan to nasulat to ingkadik-
lamu kandin, no Hinibriyu, Linatin, aw Giniriyigu.
21 Dì to mgo punu-an to mgo Hudiyu, namaka-ikagi
kandan diyà ki Pilato to “Madoyow podon ko wadà nu isulat
podon to ‘Harì to mgo Ka-Hudiyuhan,’ dì iyan insulat nu
podon nasì to ‘Kandin, nig-ikagi to Kanak to Harì to mgo
Ka-Hudiyuhan.’ ”
22 Dì naka-ikagi si Pilato to “Konad on ogka-usab to
nasulat kud on.”
23 Na pagkatapus to pagtutuk to mgo sundau ki Jesus aw
kalindog dan to kinurus no natutukan kandin, pigbahin-
bahin dan to kabò din no upat no ka-bahin aw kada songo
sundau, songo bahin. Dì wadà labot to tahan din no kabò
no wadà hinugma-an no tumaag hinaboo.
24 Kaling nigka-inikagihay to mgo sundau to “Konà ta
ogpambahin-bahinon sikan no kabò no tumaag hinaboo. Dì
igpabayà ta to tinag-anay nasì dow intawa dapit itanow to
makatu-un kan kabò no tumaag hinaboo.” Iyan ingkapugut
sikan su awos ogkatuman to nasulat diyà to kasulatan no
na-iling to “Pigbahin-bahin dan to kabò ku no impabayà to
tinag-anay.”
25 Kaling man natuman on to mgo sundau.

Na to inoy ni Jesus aw laginà din no si Maria no su-un to
inoy din no asawa ni Cleopas, aw si Maria no taga-Magdala,
nahimunan dan kandin.
26 Na kanak no si Juan no sakup no nalogonan ni Jesus
no tinagaman din lagboy, du-on a man gayod. Pagkakita ni
Jesus to inoy din aw kanak, intugun din to inoy din to “Inoy,
so-idid on to anak nu no si Juan.”
27 Intugun din gayod kanak to “Lagi, so-idid on to inoy
nu.” Likat du-on kan no uras, pigpa-ugpà kud to inoy ni
Jesus du-on to kanak no baoy.
28 Na, su nama-anan ni Jesus to napongahan on tibò to
kabahinan din no awos matuman to kasulatan, na-iling din
to “Piglanggahan ad.”
29 Na moydu-on tagu-anan no moy sukà no inomon.
Dayun pig-ood dan to papasopsopay awos pasopsopon to
sukà. Insaligpit dan to papasopsopay du-on to tawoy to
katinoptopan aw itukoy dan diyà kandin awos makasupsup
kandin.
30 Pag-anti ni Jesus, naka-iling to “Na, naponga on bali
tibò,” aw dumuk kandin aw tu-una din ligtasa to ginhawa
din.
31 Na sikan no adow no paghimatoy ki Jesus, adow
on no tahan pighingadanan to adow to tighihina-at to
tigsisigkonay aw to sunù no adow, tigsisigkonay on no
kamatu-udan lagboy. Wadà tuguti to kasugu-an to mgo
Hudiyu to ogkabilinan to patoy du-on to kinurus sikan
no adawa. To mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu,
nangkapook-pook ko mabilinan dà to patoy sikan no adow.
Kaling nangamuyù kandan du-on ki Gubirnadur Pilato
to ogpapantigan to kobong to mgo pirisu awos madaas
ogkamatoy su awos malingat aw ikalobong.
32 Dayun pigtugutan ni Pilato aw to mgo sundau, pigpa-
mantigan dan to kobong to daduwa no tulisan no pigtutuk
no pinagdibauy ki Jesus.
33 Pigpantigan dan podon gayod to kobong ni Jesus, dì
namatoy on man tahan. Kaling wadà dan on pantigi.
34 Dì piglugsak to sundau to kilid ni Jesus to palidok.
Dayun nakalogwà to langosa aw wohig du-on to kilid ni
Jesus.
35 Na kanak no si Juan no nigsulat so-idi, ogkamatu-ud
kud sikan no tùtu-u iyan lagboy su nakita-an kud on man,
su nakapag-atubang a man kandin. Tùtu-u aw ogkasaligan.
36 Iyan napugut sikan su awos ogkatuman to nasulat on
tahan no pig-iling to “Wadad ogpantigan no bokog din.”
37 Natuman gayod to duma no nasulat on tahan no pig-
iling to “Oglanghagon dan kan otow no piglugsak dan on.”

38 Na si Jose no taga-Arimatiya, tahan nigpasakup ki Jesus,
dì wadà padinog to mgo otow to kandin, sakup ni Jesus su
nahadok ko magawang kandin du-on to kahimunan to tinu-
uhan to mgo Hudiyu. Dì nigpanginbubuut nasì kandin aw
ba-id du-on ki Pilato aw pigtugutan kandin to iyan ogdaa
to patoy no lawa ni Jesus. Dayun pig-andu-onan ni Jose aw
daaha.
39 Na si Nikudimu no niglo-uy natodu-on ki Jesus no
masaklop no ogpangintaga to impang-anad ni Jesus, nig-
andu-on gayod kandin to pigbotangan ki Jesus no nigdaw-
daa to pahomut no pighingadanan to mira aw aluwi no
subla to katlu-an no kilu to kabogatan.
40 Kandan no daduwa, piglingat dan to patoy no lawa
ni Jesus aw lukuti dan to hinaboan no linu no inlukip to
pahomut su sikan to kandan no batasan no mgo Hudiyu no
mgo otow ko moydu-on iglobong no patoy.
41 Na moydu-on tinanoman to kayu no madani du-on to
pighimatayan ki Jesus aw moydu-on bayà no oglobongan no
wadà pad kabotangi aligbat du-on.
42 Mano madani dà, inlobong dan du-on si Jesus su
mahapun on aw madaas on ogkapunu-an to tigsisigkonay
to talabahu agad-agad to tinu-uhan to mgo Hudiyu.

20

1 Na pagkatatouhid no adow no iyan kapinunu-an no
adow to simana, to kabukas-bukas pad, nig-andiyà si Maria
no taga-Magdala to lobong ni Jesus. Nakita-an din to
naligad on tahan to batu no insomban to lingangahan to
piglobongan ki Jesus.
2 Dì si Pedro aw kanak no si Juan no natagaman ni Jesus,
mamonang koy dà du-on to baoy. Dì si Maria, pagkita din to
naligad on to batu, nigpa-ulì no nanlaguy dini kanami aw
nangoni koy din no nig-iling to “Nadaa on to Magbobo-ot ta.
Wadà noy kama-ani dow ando-i kadaa kandin.”
3 Na si Pedro no wadà inonoka, nigpono-ug aw hipanow
padoog diyà to lobong ni Jesus.
4 Namanlaguy koy dì nakayluhan kud on si Pedro.
Nakatugdow a nakadatong.
5 Nigpa-o-op-op a du-on aw linghaga ku du-on to lingan-
gahan to piglobongan. Iyan nandà nakita-an ku du-on to
linu no impukut to lawa ni Jesus no nabilin, dì wadà a pad
sood.
6 Na nakadatong mandà si Simon Pedro aw patisood
kandin dayun du-on to piglobongan. Nakita-an din gayod
to linu no impukut no nabilin

7 aw to panyù no imbodbod to uu, nabugtì on to
nabotangan no nalupì dà.
8 Agad kanak to naka-una to pag-abut diyà to lobong, dì si
Pedro to naka-una to pagsood, dì nigsood ad gayod mandà.
Nakita-an kud on gayod to imbodbod to patoy no nabilin aw
du-on makatu-u a to tùtu-u on iyan no pigbuhoy si Jesus,
9 dì wadà noy pad kadagi to kasulatan no intag-an bahin
to ogbuhayon kandin.
10 Na kanami no pangabaga ni Jesus, nigsing-ulì koy on.
11 Dì si Maria no wadà inonoka, nig-usab mandà kandin
nigpa-ulì diyà to lobong. No diyad on kandin to labas to
piglobongan no nigsinogow no niglinghag no nakapa-op-op
du-on to lingangahan to piglobongan,
12 iyan nakita-an din to diwata no daduwa likat to Diyus
no namangabò to maputì no kabò no nig-ingkud du-on to
piglobongan ki Jesus, to sobu-uk diyà to uu-an topad aw
sobu-uk diyà topad to sikadan.
13 Pig-usip dan si Maria to “Nokoy man no nigsinogow ka.”
Nakatabak kandin, “Su pigdadaa dan on man to Magbobo-ot
ku. Wadà ku kama-ani dow ando-i makadoog.”
14 Na no malituk sikan, nakalingì si Maria aw si Jesus to
nakita-an din dì wadà din kilaha.
15 Kagi ni Jesus to “Nokoy to ingkasinogow nu. Intawa to
pigpanganap nu.” Nakatabak si Maria to “Sir, ko pigdaa nud
on, nangoni a nu dow ando-i nu daaha su ogpuduton kud
on podon.” Naka-iling si Maria sikan su na-intobo-ot din si
Jesus, dow maglilinis puli to tinanoman.
16 Nig-ikagi si Jesus to “Maria.” Nakalinggokà si Maria aw
maka-ikagi to Hinibriyu no inikagihan to “Rabuni.” Ko ita
pa, no kalitukan to “Mag-a-anad.”
17 Naka-iling si Jesus to “Ayaw a nu ogdawata su wadà
a pad kawoy diyà to langit no pig-ugpa-an to Amoy ku no
Diyus. Dì ikow kunto-on, pang-andiya-i nud nasì to mgo
pangabaga ku no su-un ku aw inangon to ogkawoy ad aw
andiyà ad to Amoy ku aw Amoy now gayod. Kandin to Diyus
ku aw Diyus now gayod.”
18 Dayun pigpang-andiya-an ni Maria to mgo pangabaga
ni Jesus aw nangoni din to “Nakita-an kud on to Magbobo-ot
tanow tibò.” Inlikwad din to impanangon ni Jesus.
19 Na no masaklop on kan no Dumingu, nangkahimun
to mgo pangabaga ni Jesus no pigtakopan to nahimunan
dan no baoy su nahadok kandan to mgo punu-an to mgo
Hudiyu, ko puli makabotang-botang du-on to gubirnu bahin
to nadoogan to pagkamatoy ni Jesus. Na sikan no timpu
no ta-un to nighihimun to mgo pangabaga din, tinakin to

niglogwà si Jesus du-on to mgo pangabaga din aw pagba-
ot kandin du-on kandan. Nig-ikagi kandin to “Madumahan
kow to kalinaw kanunoy.”
20 Na impakita din kandan to butiyow to boad din aw kilid
to lawa no nigbutiyow. Dayun namantukhow kandan su du-
on dan on bali kama-ani to kandin, Magbobo-ot iyan.
21 Nig-iling mandà si Jesus to “Madumahan kow to
kalinaw kanunoy. To Amoy ku, pigpa-andini a din to
kalibutan no pigpatubus a din aw iyu, ogpalapuwaasan
ku iyu to mgo otow kotob to binogdokan to langit no
ogpatubuson ku iyu.”
22 No malituk sikan, pigginhawahan ni Jesus to mgo sakup
din aw iling to “Na ogdawaton now on to Ispiritu Santu.
23 To otow no moydu-on saà dì ogkabo-otan now dà to
ogpasayluhon, ogkapasaylu dà iyan. Dì ko ogkabo-otan
now on to ogpadokotan to saà din, ogkadokotan on iyan
kanunoy.”
24 Na si Tomas no piggoan ki Iping no songo pangabaga
ni Jesus no sakup kan sampuù tag duwa, wadà du-on to
tugdow no paglogwà ni Jesus.
25 Dì pignangonan on kandin to mgo duma din to “Nakita-
an noy on to Magbobo-ot tanow.” Dì naka-iling si Tomas to
“Konà a og-inonoka ko konà ku makita-an to butiyow no
nalagbasan to tutuk to paad din aw butiyow gayod to kilid
to lawa din, aw kadamdami ku tibò.”
26 Na pagkawauhi no adow, nangkahimun mandà to
mgo pangabaga ni Jesus du-on to baoy aw bali makaba-
ot si Tomas. Natakopan to baoy dì nakalogwà on si
Jesus no nigpagba-ot du-on kandan. Nig-iling kandin to
“Madumahan kow to kalinaw kanunoy.”
27 Nig-iling si Jesus diyà ki Tomas to “Lagi, dini ka aw
damdama nu to butiyow ku dini to kilid to lawa ku. Aha-a
to paad ku no nigbutiyow on to nabaya-an to tutuk. Konà
ka ogkaduwa-duwa dì nasì tibuuson to domdom nu aw tu-u
ka to pigbuhoy ad on.”
28 Naka-ikagi si Tomas to “Nigtu-u ad on ikow no
Magbobo-ot ku aw Diyus ku.”
29 Naka-iling si Jesus to “Dow nakatu-u kad on buwa su
nakita-an a nud on no pigbuhoy on? Dì to otow no ogtu-u
kanak agad wadà a din pad kakita-i, ogkaliyag kandin.”
30 Na, mahan-ing pad to kaboonganan no nahimu ni Jesus
diyà to atubangan to mgo sakup din no wadà ikasulat kani
to diblu.
31 Dì iyan ingkasulat so-idi su awos makatu-u kow to si
Jesus to Imananan to Ka-otawan no Anak to Diyus, aw

kabogayi kow to kinabuhì now no konad ogkawadà su
ogpakatu-u kow to ngadan din no kalitukan to kandin
katahani tibò.

21

1 Na piglogwà mandà ni Jesus to mgo sakup din diyà
to boyboy to dagat no pighingadanan to Tibiriyas aw
pighingadanan gayod to dagat to Galiliya. Na so-idi to
impabayà to paglogwà din.
2 Du-on to boyboy nangkahimun koy on, si Pedro aw si
Tomas no piggoan ki Iping, aw si Natanael no taga-Kana
no nasakup to Galiliya, aw kanami no daduwa no anak ni
Sibidiyu, aw daduwa pad no sakup din.
3 Na tigpoak naka-iling si Simon Pedro to "Na kanak,
ogpangisdà a." Naka-iling koy tibò to "Na, su agun ogduma
koy ikow." Dayun namanhipanow koy on aw pamanluwan
koy to bautu. Dì puli koy on nabukasan, wadà napudut noy
no isdà.
4 Na pagkabukas, nakita-an noy to otow no nigsakindog
du-on to boyboy dì wadà noy kilaha kandin. Dì si Jesus
man na-an.
5 Dayun to nigtawag kandin to "Lagi, dow moydu-on
napudut now on no isdà?" Namakatabak koy to "Ampan."
6 Kagi ni Jesus, "Itaktak now on diyà dapit to kalintu-u to
bautu to pukut now su moydu-on on bali ogkapudut now."
Dayun intaktak noy. Na, konad podon ogkabatun to kabogat
su mahan-ing on to isdà bali no nakasood.
7 Na kanak no si Juan no nigsulat so-idi no sulat, no sakup
a gayod no tinagaman lagboy ni Jesus, naka-iling a gayod
to "Magbobo-ot tanow iyan sikan." No malituk ku sikan,
si Pedro, nigpangabò su niglobas man tahan su nangisdà
man. Na dayun nigkawas kandin du-on to dagat aw languy
padoog diyà ki Jesus.
8 Dì kanami no duma no sakup din, namanakoy koy dà
padoog diyà to bagibitan no puli nigguyud koy on to pukut
no naponù on to isdà, su madani on to bagibitan no mgo
kalim-an dà no dopa to kadiyu-an.
9 Na pagkadapat noy on, nakita-an noy to moydu-on on
nahaub no isdà tahan du-on to pigbuhì no buling. Natingub
gayod to paan.
10 Nig-ikagi si Jesus to "To sodà du-on, salin kow aw daaha
now dini."
11 Dayun nigluwan si Pedro to bautu aw dawata din to
pukut aw guyuda din diyà to bagibitan no sikan pukut,
naponù on to isdà no songo gatus aw kalim-an aw tatou no

bu-uk. Agad mahan-ing no mangka-aslag no isdà, dì wadà
kahigbit to pukut.
12 Nig-ikagi si Jesus to “Na, ogko-on kid.” Wadà sakup din
no nakalangub to pag-usip dow intawa kandin su nama-
anan noy to Magbobo-ot noy kandin iyan.
13 Na pigtadwayan koy din to paan aw isdà.
14 Sikan to ikatou no paglogwà ni Jesus du-on to mgo
sakup din no pigbuhoy on kandin.
15 Na pagkatapus noy to pagko-on, nig-ikagi si Jesus diyà
ki Simon Pedro, “Simon no anak ni Juan, to logon nu
dini kanak, dow labow pad diyà to kandan no paglogon?”
Nakatabak si Pedro to “Ho-o Sir, nama-anan nu man to
niglogon a ikow.” Nig-iling si Jesus, “Na, ogtubungan nu
to ugà to buhì ku no karniru.”
16 Nig-usip mandà si Jesus to “Simon no anak ni Juan, dow
oglogonan a nu?” Nakatabak mandà si Pedro to “Ho-o iyan.
Nama-anan nu to niglogon a ikow.” Nig-ikagi si Jesus to “Na,
og-alaga-an nu to buhì ku no karniru.”
17 Na, nig-iling mandà si Jesus to “Simon no anak ni Juan,
dow oglogonan a nu iyan?” Iyan ingkasawà ni Pedro su nig-
usip si Jesus kandin to katatou dow oglogonan din kandin
aw maka-ikagi kandin to “Sir, nama-anan nud tibò. Nama-
anan nu to niglogon a ikow lagboy.” Nig-ikagi si Jesus to
“Ogtubungan nu to mgo buhì ku no karniru.
18 Na so-idi iyan, ton batà ka pad, iyan oghinangon nu
to ogpanghimos ka aw agad ando-i ka to makadoog. Dì ko
mabuyag kad on, oghonat ka puli to boad aw ogkabo-an ka
to duma aw bagkosi ka to duma no konà nu no duma aw
kadaa ka diyà to konà nu podon ogkaliyagan no banwa.”
19 To pag-ikagi ni Jesus sikan, napa-atubangan din to
ogkabaya-an to igkamatoy ni Pedro no igpa-ahà to pag-
pasakup din to pagbo-ot to Diyus su ogpadodopahon gayod
kandin du-on to kinurus. Na nig-ikagi mandà si Jesus to “Na
Lagi, ogdumahan a nu diyà to kanak no ogdoogan.” Dayun
nighipanow koy on.
20 Na, nakalingì si Pedro aw makakita kanak no niglupug
ki Jesus no kanak iyan natagaman ni Jesus no nigpagso-
ing kandin todu-on pagpanugun-tugun din kanami du-on
kan no pagko-on noy aw usipa ku to “Dow intawa Sir
toogbaligyà ikow.”
21 Na pagkakita ni Pedro kanak, naka-usip kandin ki Jesus
to “Sir, nokoy to ogkadoogan so-i no otow,” su to kagi ni
Pedro, kanak to napa-atubangan.
22 Nakatabak si Jesus to “Wadà labot nu sikan. Kanak
dà to ogbobo-ot to ogkadoogan din. Agad pahaba-on ku to

umuu din dow konà kotob to pag-ulì kud dini, dì wadà labot
nu sikan. Dì to ikow, to oghimuhon nu, ogdumahan a nu.”
23 Dayun natangkapan to nawnangonon to kanak, konà a
ogkamatoy. Dì wadà din inangon to kanak no si Juan, konà a
ogkamatoy. Dì puli din nasì innangon no nig-iling to “Agad
pahaba-on ku to umuu din dow konà kotob to pag-ulì ku
dini, dì wadà labot nu sikan.”
24 Na kanak no si Juan to nabawbaawan dan bahin to
ogkadoogan ku, aw kanak to nignangon aw nigsulat sikan
no napugut. Nama-anan ku to tùtu-u to ingkanangon ku
tibò no nasulat on kani.
25 Mahan-ing pad man to nahimu ni Jesus no wadà ku
kasulat. Ko isulat ku pa tibò, domdom ku to so-idi kalibutan
konà no ogka-oog to ogkabotangan to mgo diblu su mahan-
ing pad iyan to susulatay podon.

Mgo Hininang
to mgo Tumutubus ni Jesu-Kristu

1 Kamusta ka Sir Teofilo: Sikan tugdow ku no sulat ikow
natodu-on, impannangon ku ikow tibò bahin to pighimu ni
Jesus aw sikan tibò no impang-anad din likat to kapinunu-
an
2 hantod to nabayow kandin diyà to langit. Dì monang
pigbayow kandin no nanugun-tugun pad no pinabayà to
kabogbogan to Ispiritu Santu diyà to mgo pigpilì din no
oghimuhon din no tumutubus din diyà to mgo ka-otawan.
3 Mahan-ing to inmatu-ud din to pigbuhoy dà kandin iyan
no namatoy su niglinogwà dà kandin du-on to sood to kap-
atan no adow su nang-anad kandin kandan to pagsakup to
Diyus.
4 No du-on pad si Jesus to mgo tumutubus din, insugù
din kandan no nig-iling to "Pakamonang kow kani so-idi no
lunsud to Hirusalim aw tagad kow to insahad iyu to Diyus
no Amoy no innangon kud on iyu natodu-on,
5 su si Juan, pigmatu-ud din natodu-on to pagpasakup now
to kandin impang-anad no impabayà to pigbonyagan kow
din to wohig. Dì kanak, madaas on to ogmatu-udon kud to
pagpasakup now to kanak impang-anad no ogbonyagan ku
iyu to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy."

6 Na no pagkahimun dan aw ni Jesus diyà to untud no
pighingadanan to Ulibu-an, naman-usip to mgo tumutubus
din to "Magbobo-ot, kunto-on dow ogpatubukon nu buwa
to bandila ta no mgo Hudiyu no ita, nasakup kid on man to
mgo taga-Ruma, aw pa-untuwa nu dà buwa ita to pagsakup
to ita no banwa?"
7 Nakatabak si Jesus to "Diyus dà to ogpakagotò to adow
aw ogpakabobo-ot to kabotang ta to pagka-untuu dini ita
to pagsakup, dì konà kow ogkataga su tibò, kandin dà to
ogpakabobo-ot. Wadà labot now sikan.
8 Dì kunto-on, bugtì to katondanan now su ko mamatu-
ud on to Ispiritu Santu to nasoodan kow din on lagboy,
iyan on ogkadawat now to kabogbogan aw agad ando-i
ogkamatu-ud now to kanak, pigbuhoy ad on, aw iyu no
ogmatu-ud, ogpalapuwaason ku iyu tibò no oglikat kow diyà
to Hirusalim aw kotob to mgo timamanwa tibò no nasakup
to mgo prubinsiya no Hudiya aw Samariya aw hantod to
binogdokan to langit."

9 Pagkatapus ni Jesus to pag-ikagi sikan, pigbayow on
kandin diyà to langit no puli namakalanghag to mgo
tumutubus din tibò. Pag-aboy dan paglanghag, pigboong
dan on si Jesus su nakakaylu on man to gabun.
10 To namanlanghag pad kandan, tinakin nig-abut du-on
kandan to daduwa no ka-otow no mangkaputì to kabò aw
sakindog du-on kandan.
11 Nig-ikagi kan daduwa no ka-otow diyà kan mgo
tumutubus ni Jesus no pig-iling to "Iyu no taga-Galiliya,
nokoy man no namansakindog kow kani aw aboy kow
langhag diyà to langit. Si Jesus no pigbuhoy on aw tuusa,
to mahudi no adow oglugsad dà dini to babow to pasak no
angod dà to pagkabayow din su ogkakita-an dà kandin to
mgo otow."
12 Na nigsudsud to mgo tumutubus ni Jesus to imbayà no
songo kilumitru dà to kadiyu-an likat to Ulibu-an no untud
hantod to Hirusalim.
13 Pagdatong dan diyà to Hirusalim, namanponhik diyà
to di-atas no ikaduwa no konhà no pig-ugpa-an dan. Na
sikan tibò nangkahimun du-on no mgo tumutubus ni Jesus,
si Pedro, si Juan, si Santiago, si Andres, si Felipe, si Tomas, si
Bartolome, si Mateo, si Santiago no anak ni Alpiyu, si Judas
no anak ni Santiago, aw si Simon no iyan goa din si Silutis
no kalitukan to mapatubuk-tubukon no otow to bandila.
14 Nakatampu gayod to inoy ni Jesus aw mgo kasu-unan
din, aw duma pad no mgo buyag. Masabid to paghihimun-
himun dan aw ogpamangpuna-us kandan to og-ampù to
Diyus no pigsobu-uk to ginhawa dan.
15 Na no nangkahimun to mgo sakup ni Jesus no songo
gatus aw kawa-an tibò kandan, nangukdayogan si Pedro su
igpapilì din to otow no ogkabogayan to katondanan ni Judas.
16 Nig-ikagi si Pedro to "Mgo kasu-unan ku, natuman on
to nasulat no impatag-an ki David to Ispiritu Santu bahin to
ogkadoogan ni Judas Iskariyuti no nig-allad to mgo otow no
ogdakop ki Jesus.
17 Aag gayod si Judas nakaba-ot to ita no sinaku-
pan natodu-on. Si Judas, nakaduma gayod kanami no
pangabaga ni Jesus su pighimu koy tibò ni Jesus no sampuù
tag duwa no tumutubus din diyà to ka-otawan.
18 "Dì imbaylu ni Judas si Jesus to sapì, dì ing-ulì din dà
podon. Dayun nig-ogot kandin no nigbibitoy to tu-un din
no lawa aw makadusmuu kandin diyà to pasak aw botu
to gotok aw kangkabutbut to tino-i. To sapì no imbayad
diyà kandin to hinang din no mado-ot, iyan nadoogan to
ingkabayad gayod to pasak no namatayan din.

19 Niglogob to nawnangonon to mgo taga-Hirusalim bahin
ki Judas aw hingadani dan sikan no pasak to Akildama no
kalitukan to Pasak no Langosahon, su to sapì no imbayad
sikan no pasak, nakapood man to otow.
20 Natuman on to nasulat diyà to kasulatan no pighin-
gadanan to Mgo Salmu no pig-iling to ‘Maboboas-boasan
podon to pig-ugpa-an din.’ Natuman on gayod to nasulat no
pig-iling no ‘Masukolihan podon kandin to katondanan.’ ”
21-22 Na nig-aboy si Pedro nig-ikagi no nig-iling to “Na,
ogpili-on tad to otow aw patampuha tad su ogpasabut kid
to mgo ka-otawan to pigbuhoy on si Jesus. Iyan ogpili-on
ta to otow no nakadumduma on kanami aw ki Jesus likat
to pagpangudlin ni Juan no Magbobonyagay aw hantod to
pagbuhoy on ki Jesus aw kabayow diyà to langit. Kandin
iyan to ogpili-on ta no ogpaka-ilis ki Judas.”
23 Na pigtubuy dan to daduwa no ka-otow. To mgo
ngadan dan si Matias aw si Jose no pighingadanan gayod
ki Barsabas dì pig-apiliduhan, ki Justo.
24 Dayun naman-ampù kandan to Diyus no iniling dan
to “Diyus no Magbobo-ot, tahan nu man nama-anan dow
nokoy to nakasood to ginhawahan to otow. Og-aha-on nu
dow intawa dapit so-idi daduwa no ka-otow to pigpilì nu
25 no tumutubus ni Jesus no ogpakasukoli to katondanan
ni Judas, su nig-oyow on man kandin aw nig-andiyad on to
kandin no ogdoogan.”
26 Pagkatapus dan to pag-ampù to Diyus, pighimu dan
no tinag-anay dow ando-i dapit kan daduwa no ka-otow
to napilì to Diyus no ogkahimu no tumutubus ni Jesus.
Iyan nakalabas si Matias. Dayun pighimu dan si Matias no
ikasampuù tag duwa no tumutubus ni Jesus.

2

1 Na pag-abut to pitu no simana likat to pagkamatoy ni
Jesus, adow on mandà to tighihinang no pighingadanan
to Pintikustis. Namanhihimun on diyà to songo baoy to
sinakupan ni Jesus no mgo tumaag Hudiyu kandan dì tibò
taga-Galiliya.
2 Tagbayà nadinog dan to angod to kamag no nangambo-
hong likat diyà to langit no nanikung-sikung du-on to sood
to baoy.
3 Dayun nakita-an dan to angod to logdog no ogpaka-imo-
ot to dilà no ogdilam, aw dayun nighan-ing to logdog hantod
to piglogoban to tagsobu-uk kandan tibò no nahimun.
Dayun namanpabunsud kan angod to dilà no logdog du-on
to uu to tagsobu-uk no otow.

4 Tinakin nasoodan kandan to Ispiritu Santu aw tigka-un
naman-ikagi kandan to impalituk kandan no likat to Ispiritu
Santu no mgo inikagihan no nigsingkabugtì no wadà dan
aligbat anadi.

5 Na no sikan pagkasoodi dan to Ispiritu Santu, moydu-
on gayod namang-agpot du-on to Hirusalim no mgo otow
no nigsingkabugtì to banwa no pigmutmutan dan dini to
babow to kalibutan. Dì namantagon to tinu-uhan to mgo
Hudiyu dì nigsingkabugtì to inikagihan dan. Namantampu
kandan du-on to Hirusalim awos makaba-ot kandan to
hinang.

6 Natokawan kandan no namanmutmut aw kahihimun
kandan su nakadinog kandan to pangambohong to kamag
aw makasindinog kandan to kandin tu-un no inikagihan
no nigsingkabugtì no iyan tigka-un nangkalituk to mgo
sinakupan ni Jesus.

7-8 Lagboy naboong-boong kandan aw maka-ikagi to "Og-
amonuhon dan man buwa to paglituk to nigsingkabugtì
no inikagihan tanow no namanmutmut to kadiyu-an no
mangkuwan podon kandan taga-Galiliya man.

9 Na, so-idi kinow on no taga-Partiya, taga-Midiya, taga-
Ilam, taga-Misuputamiya, taga-Hudiya, taga-Kapadusiya,
taga-Puntu, taga-Asiya,

10-11 taga-Pirigiya, taga-Pampiliya, taga-Ihiptu, taga-Krita,
taga-Arabiya, aw taga-Libya no nasakup to Sirini, aw taga-
Ruma, agad Hudiyu aw duma no mgo otow no nigpasakup
to ita no tinu-uhan, itanow tibò, nangkadinog tad bahin
to mabogbog no kaboonganan to Diyus to pagpannangon
dan no mgo sakup ni Jesus to itanow no inikagihan no
nigsingkabugtì."

12 Lagboy naboong-boongan dan to tigka-un no angod
sikan aw ka-inusipay kandan to "Nokoy on man buwa to
ogkadoogan sikan."

13 Dì moydu-on duma no nigdugadi no nig-iling to "Na-
mangminahingow buwa puli sikan no mgo otow."

14 Dì si Pedro aw duma pad no tumutubus ni Jesus no
iyan sampuù tag isa, namansakindog du-on. Si Pedro to
nangudlin to kahan-ingan to ma-agbot no nig-iling to "Na
mgo kasing-Hudiyu ku, aw duma no namang-agpot dini to
Hirusalim, og-indanan now to ig-udlin ku iyu.

15 Intobo-ot now buwa to namangminahingow koy. Dì
wadà koy man su masoom pad aw konà pad no litos no
igkaminahingow to otow.

16 Natuman on iyan to impatag-an ki Joel no maglilikwa-
day gayod to Diyus natodu-on no lagsoban no pig-iling to,

17 “ ‘To mahudi no adow, kagi to Diyus, igpamogoy ku
to Ispiritu Santu diyà to ka-otawan tibò no nigsingkabugtì
to banwa. To mgo kasinugpu-an now, agad lukos aw
buyag, ogpakalikwad kandan to kanak kagi no igpalituk ku
kandan. To mgo lukos no batan-on pad, moydu-on igpakita
ku kandan aw to mgo manigo-on, moydu-on igpataga-inop
ku kandan.
18 Ogpasoodan ku gayod to Ispiritu Santu to mgo sugu-
onon ku, agad lukos aw buyag. Igpalikwad kud kandan to
kagi ku.
19 Oghinang a to kaboonganan diyà to langit. Oghinang
a to ta-indanan dini to kalibutan no ogkakita-an to langosa
aw logdog aw oboo,
20 aw ogkawadà to bandog to soga. Ko aha-on now
to buwan, maogdog no iyan ogka-angodan to langosa.
Ko ogkakita-an now on sikan no mgo kaboonganan, na
ogkatuman on iyan to tùtu-u no adow to pagkastigu to Diyus
no konà ogkalingawan.
21 Dì agad intawa no otow no og-ampù to ngadan to Diyus
no Magbobo-ot, ogkaluwasan dà.’ Sikan to impatag-an ki
Joel to Diyus.”

22 Na nig-aboy si Pedro to pag-udlin no nig-iling to “Na
mgo kasu-unan ku no kasinugpu-an ni Israel, paminog kow
to ignangon ku iyu. Sikan no otow no si Jesus no taga-
Nasarit, pigmatu-ud to Diyus to kandin iyan to Imananan
to Ka-otawan no pinabayà to kaboonganan no pighimu din
kani to ita no banwa aw kama-ani now on gayod.
23 Tahan pigbo-otan to Diyus no Amoy to igkahatod now
si Jesus diyà to mgo otow no wadà tahud to kasugu-an to
Diyus aw pahimatayi now pad du-on to kinurus.
24 Dì wadà tuguti to Diyus to ogkatuyunan si Jesus no
namatoy su pigbuhoy dà si Jesus to Diyus su katahani ni
Jesus konà no ogkatuyunan to kamatayon.
25 Nasulat on ni David natodu-on no wadà pad goman to
ogka-otow si Jesus bahin to og-ikagihon ni Jesus no pig-iling
to,

“ ‘Nama-anan ku to kanunoy a ogtandu-an to Magbobo-
ot ku. Nigso-ing dini dapit to kalintu-u ku awos konà a
ogkapook-pook.
26 Kaling man ogtukhow a nasì aw makasayà a ikow. Agad
mamatoy ad, dì og-imanon ku to ogbuhayon a dà man.
27 Nama-anan ku to konà nu og-oyowan to umagad
ku diyà to ugpa-anan to nangkamatoy. Konà nu gayod
ogtugutan to ogkadunut to lawa ku no sugu-onon nu no
matinumanon, su ogbuhayon a nu dà man.

28 Pighindu-an a nu to babayà no igkatutuu to banwa no
wadà kamatayon. Ogpatukhow ka kanak nasì su konà kid
man oghibugtì.' Sikan to impa-ikagi ki David to Ispiritu
Santu natodu-on bahin to Imananan to Ka-otawan."
29 Na nig-aboy si Pedro to pagpangudlin no nig-iling to
"Na mgo kasu-unan ku, ogpanoysoy a iyu bahin ton kagi ku
iyu bahin ki David no puna ta. Kandin, nasulat din bahin to
kamatayon aw pagbuhaya ni Jesus. Wadà nasulat din bahin
to kandin tu-un no kamatayon aw pagbuhaya din. Namatoy
on si David dì wadà pad buhaya. Hantod kunto-on ogkakita-
an ta pad to piglobongan kandin no natakopan pad.
30 Si David no lagsoban to Diyus no maglilikwaday no
buhì pad dini to pasak, nadaagan din to insahad kandin
to Diyus no pinabayà to madigon no kagi no innangon
din no ogpasakupan to Diyus to sugpù ni David to kandin
pigsakupan.
31 Pig-iman ni David to ogkatuman to kagi to Diyus no
impatag-an din bahin to ogbuhayon to Imananan to Ka-
otawan su intag-an ni David to 'Wadà oyowi to Diyus to
Imananan du-on to ugpa-anan to nangkamatoy. Wadà
tuguti to Diyus to ogkadunut to lawa to Imananan.'
32-33 "Na, todu-on no otow no si Jesus no pigbuhoy on
to Diyus no Amoy aw tuusa aw kandin no nigdumduma
kandin, ogpakamatu-ud sikan. Pigbayow on si Jesus diyà
to langit aw pa-ingkuda kandin diyà dapit to kalintu-u to
Diyus. Dinawat ni Jesus to Ispiritu Santu no imbogoy to
Diyus no Amoy no natuman to impanahad din natodu-on.
Na si Jesus, pigpama-abutan din to Ispiritu Santu diyà to
sinakupan din no nasakpanan ta pad lagboy ganina.
34 Si David, wadà nasulat din bahin to kandin pagkabayow
diyà to langit dì bahin nasì to duma. Nasulat din no pig-iling
to 'Diyus no Magbobo-ot ku, pig-ikagihan din kan otow no
Magbobo-ot ku gayod no pig-iling to, Ogpaso-ingon ku ikow
kani to kalintu-u ku
35 hantod to ogpakababawon ku ikow du-on to mgo
kablang nu aw igpada-og ku ikow tibò kandan.' "
36 Na nig-aboy si Pedro nig-ikagi to "Na mgo kasu-unan ku
no kasinugpu-an ni Israel, ogtagahon ku iyu to pighinang
na-an si Jesus to Diyus no Magbobo-ot aw Imananan to Ka-
otawan. Dì iyu, pigpadodopa now on nasì kandin diyà to
kinurus."
37 Na pagkadinog dan to pig-ikagi ni Pedro, lagboy on to
pagkapook-pook dan. Namaka-ikagi to kahan-ingan diyà ki
Pedro to "Amonu koy on man buwa su-un kunto-on."
38 Nig-ikagi si Pedro, "Na, to madoyow no oghimuhon now
to ogsosoo kow tibò to hinang now no mado-ot aw oyowi

now aw pabonyag kow on to wohig no igmatu-ud now to
pagpasakup now to ngadan ni Jesus no Imananan to Ka-
otawan awos mapasaylu dà to saà now aw soodi kow pad
to Ispiritu Santu.
39 Iyu man to pigsahadan to Diyus to ogsoodan kow to
Ispiritu Santu aw mgo kasinugpu-an now no mgo tipahudi,
aw mgo otow diyà to kadiyu-an asta kan tibò no ogpatu-
uhon to Diyus no Magbobo-ot ta.”
40 Na nig-aboy si Pedro to pagpangudlin din aw iling
kandin to “Na mgo kasu-unan ku, ogdilinan now to kastigu
no og-abut du-on to mgo kadongan ta no mado-ot to
hinang.”
41 Na sikan mgo otow no nigtu-u to udlin ni Pedro,
nigpabonyag to wohig. To nigtampu to sinakupan ni Jesus
kandà no adow, mgo tatou no maan no ka-otow.
42 Kanunoy kandan ogtatampu aw pama-anad kandan to
mgo tumutubus ni Jesus, aw ampù kandan to Diyus, aw
ogsasau-sau kandan no indodomdomay dan to pagpakima-
toy ni Jesus kandan.
43 Na pigpang-abut to ka-otawan to mgo kaboong-boong
aw mahan-ing no kaboonganan to impahimu to mgo
tumutubus ni Jesus.
44 Sikan mgo sakup ni Jesus, kanunoy nig-a-agpot aw
kandà gayod no tingub dan.
45 Ko moydu-on ogkangkawada-an to kapookanan, igpam-
abaligyà dan to pasak aw tingub dan aw ipamogoy diyà to
kadumahan dan no nawada-an.
46 Kada adow oghihimun kandan diyà to simbahan no
labow aw sasau-sau kandan diyà to mgo kabaoy-baayan.
Namantukhow aw pasalamat kandan.
47 Pigsayà-sayà dan kanunoy to Diyus aw kangkatahud
to mgo ka-otawan diyà kandan no mgo kasakupan ni Jesus
aw adow-adow pigdugangan to Diyus to sinakupan din to
mgo otow no nigtu-u aw ogpadilinan din to kado-otan no
kastiguhanan to otow no makasasaà.

3

1 Na songo adow namang-andiyà si Pedro aw si Juan to
simbahan no labow to mgo alas tris no a-ampu-ay to Diyus.
2 Pagdatong dan diyà to soodanan no pighingadanan to
Dayan-dayan no Soodanan, iyan nakita-an dan to otow no
pungkù no likat to pagkabatà din. Adow-adow, oglinahun-
gon kan pungkù aw ibotang du-on to dani to soodanan awos
ogtagad to mgo magsisimbahay aw palimus du-on.
3 To pagkakita din ki Pedro aw ki Juan no ogsood on, pig-
ikagihan din kandan no ogpalimus.

4 Nignongnong kandan aw ikagi si Pedro to “Lagi, ahà ka
dini kanami.”
5 Dayun nig-ahà kan pungkù no nig-iman to ogbogayan
kandin to limus.

6 Dì nig-ikagi si Pedro to “Wadà sapì ku. Dì moydu-
on igbogoy ku ikow no subla pad. Ogsugu-an ku ikow
to kabogbogan to ngadan ni Jesu-Kristu no taga-Nasarit to
hipanow kad on.”
7 Pigtagon ni Pedro to boad to pungkù aw tanaya din
awos makasakindog to pungkù. Dayun na-uli-an to pungkù
aw makasakindog kandin no madoson on to kobong aw
makahihipanow.
8 Niglangkotow kandin no ogpakasakindog dà aw
makahipanow aw pagluyud on kandin kandan aw ki Pedro
no namansood to simbahan no nakahipanow on to pungkù
no niglinangkotow on no nigsayà-sayà to Diyus
9 no to ka-otawan, nakakita on kandin no nighihipanow
no nigsayà-sayà to Diyus.
10 Pagkakilaa to ka-otawan to sikan na-an to nigpalimus
no og-iningkud diyà to Dayan-dayan no Soodanan to labow
no simbahan, naboong-boong lagboy kandan sikan tigka-un
napugut.

11 Na no nanggawid kandin ki Pedro aw ki Juan, na-
makadagap on to kahan-ingan diyà to Kahimunanan ni
Solomon.
12 Pagkita ni Pedro to kahan-ingan no lagboy on to
pagkaboong-boong, nig-ikagi kandin to “Na mgo kasu-unan
ku no kasinugpu-an ni Israel, nokoy man to ingkaboong-
boong now aw nongnongi koy now. Dow pagdomdom now
buwa dow kanami no kabogbogan aw katuwadongan to
naka-ulì to pagkapungkù din?
13 Dì to nakadoyow, kabogbogan to ngadan ni Jesus su
insalig noy man kandin no Anak to Diyus ta no ampu-onon
gayod to ka-aw-apu-an ta no si Abraham, aw si Isaac, aw
si Jacob. Kandin no si Jesus, pigpakalabow to Diyus. Dì
iyu, inhatod now diyà to taga-Ruma natodu-on. Wadà now
uyuni kandin. Agad ogsabukan on podon ni Pilato,
14 dì wadà now uyuni kandin no matuwadong no otow no
ampan saà. Pigsupak now kandin aw pasabuki now nasì ki
Pilato kan maghihimatoy no otow.
15 Si Jesus man to piglikatan to kinabuhì. Dì pighimatayan
now on man nasì. Dì pigbuhoy dà kandin to Diyus no
kanami, ogpakamatu-ud koy iyan.
16 Aw to kabogbogan to ngadan ni Jesus no pigsaligan noy,
sikan iyan to nakadoyow so-idi no otow no nakita-an now

aw kilaha now. To pagsalig to kandin ngadan, sikan to naka-
ulì to pungkù agad-agad to nakita-an now.”
17 Na nig-ikagi mandà si Pedro to “Na mgo kasu-unan
ku, nama-anan ku to iyu aw mgo punu-an now, pigpahi-
matayan now si Jesus su wadà now kama-ani dow intawa
lagboy kandin.
18 Dì natuman on iyan to impatag-an to Diyus to mgo
lagsoban din no maglilikwaday natodu-on no ogmuwahon
dà to otow no pighimu din no Imananan to Ka-otawan.
19 Na mgo kasu-unan ku, ogsosoo kow on to hinang now
no mado-ot aw oyowi aw pasakup kow to Diyus awos
pasayluhon to saà now aw abuton kow to adow no igtukhow
no likat to Diyus.
20 Ogpa-andinihon din gayod to Imananan to Ka-otawan
no si Jesus no tahan din on pigbo-otan no iyan no innangon
on iyu natodu-on.
21 Ogpaka-ugpà pad kandin diyà to langit hantod to
og-uliman to Diyus to pasak no impannangon to mgo
maglilikwaday to Diyus natodu-on.
22 Nig-ikagi si Moises no maglilikwaday no pig-iling to ‘To
mahudi no adow, Diyus no Magbobo-ot, ogpalogwa-on din
dini iyu to otow no maglilikwaday gayod to kagi din no
angod dà kanak no su-un now no sugpù gayod ni Israel.
Agad nokoy no ignangon din iyu, paminogi now.
23 Agad intawa no konà ogpaminog, oggawangon du-on to
mgo sinakupan to Diyus.’
24 Sikan paglogwà on kunto-on to Imananan to Ka-otawan,
iyan impatag-an natodu-on to tibò no mgo lagsoban no
maglilikwaday, likat ki Samuel aw duma no maglilikwaday
no nigsunù kandin.
25 “Na itanow, kasinugpu-an kinow man tibò sikan mgo
maglilikwaday aw ogkadawat tanow to kabilin no imbogoy
to Diyus no mgo ingkasahad din diyà to ka-aw-apu-an ta.
Nig-ikagi to Diyus diyà ki Abraham to ‘Oghinangon ku no
mgo sugpù nu no oglikatan to panalangin diyà to mgo
timamanwa tibò dini to babow to kalibutan.’
26 Natuman on man su pigbuhoy on to Diyus to Anak
din. Tugdow pigpa-andinihan kid awos makadawat ki
to panalangin su pigpa-oyowan on ita to mangkado-ot no
hinang.”

4

1 Na, ta-un to nigpag-atubang pad kandan aw si Pedro
to ka-otawan, pigduguk kandan to mata-as to guwardya to
simbahan no labow aw mgo punu-an to tinu-uhan aw mgo

Sadusiyu no konà ogtu-u to ogbuhayon to Diyus to mgo
nangkamatoy.
2 Wadà dan kaliyagi to si Pedro aw si Juan ogpang-anad
to ka-otawan to si Jesus, pigbuhoy on to Diyus.
3 Dayun impadakop dan kan daduwa no tumutubus
ni Jesus aw ipapirisu dan to wadà pad ka-usip-usip su
mahapun on. Kaling man pigbuguk dan du-on to pirisuhan
hantod to sunù no adow.
4 Mangkuwan mahan-ing to nigtu-u no pagkadinog dan
to impang-anad ni Pedro aw ni Juan aw pasakup kandan ki
Jesus. Aw to kahan-ing to mgo sakup ni Jesus, nigsapat to
mgo lima no maan no lukos puli, aw moy pad wadà ka-aput
kabilang.

5 Na to sunù no adow nighihimun diyà to Hirusalim kan
punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw mgo mangkanigo-
on aw mgo mag-a-anad to tinu-uhan.
6 Nighihimun gayod si Anas no mata-as to punu-an to tinu-
uhan aw si Kaipas, si Juan, aw si Alejandro aw mgo su-un
to mata-as.
7 Pagkahimun dan, pigpa-atubang dan si Pedro aw si Juan.
Nigsigi nig-usip to punu-an to “Intawa lagboy no ngadan to
piggamit now to pagka-uli-i to pungkù. Ando-i makalikat to
kabogbogan now.”

8 Du-on kan no uras, natogob si Pedro to Ispiritu Santu no
pagtabak din. To kagi-kagi din na-alladan to Ispiritu Santu.
Kagi ni Pedro to “Na talahudon no mgo punu-an aw mgo
manigo-on,
9 ko ogpangintagahan now lagboy bahin to pagka-uli-i to
pungkù aw bahin to pagka-amonu to ingka-uli-i din,
10 ogkamatu-ud ku diyà iyu aw duma no kasinugpu-an
ni Israel dow ando-i to piglikatan sikan no kabogbogan.
To naka-ulì kandin, kabogbogan to ngadan ni Jesu-Kristu
no taga-Nasarit no otow todu-on pigpadodopa now diyà to
kinurus dì pigbuhoy dà to Diyus.
11 Na kandin to napa-atubangan to kagi no nasulat no
pig-iling to ‘To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad
intimbag on to maghihimu to baoy, dì iyan on pighimu nasì
to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan.’
12 Si Jesus dà to ogpakalipwas ita to kastigu to saà su
wadà duma no ngadan no na-uyunan to Diyus dini to babow
to kalibutan no ogpa-ampu-an tibò itanow to Diyus awos
kinow malipwasan.”

13 Na, pig-indanan to mgo punu-an to wadà kahadok si
Pedro aw si Juan to pagtabak dan agad ampan gradu aw
puli iyan otow kandan. Naboong-boong to mgo punu-an

aw kakilahi dan to diyà ki Jesus maka-anad kan daduwa su
nakadumduma man kandan.
14 Na-ompongan to mgo punu-an su kapayagid on sikan
no kaboonganan su sikan pungku, na-uli-an on no nigsakin-
dog on du-on kandan.
15 Pigpalabas dan kan tatou no ka-otow awos sumusukun
kandan dow amonuhon dan to pagpadoog to napikiyan dan.
Pagkalabas dan,
16 nigka-inusipay to mgo punu-an to “Amonuhon ta man
buwa so-idi su natagahan dà man to mgo taga-lunsud kani
to Hirusalim to impahinang kandan to Diyus sikan no
kaboonganan no mabogbog aw konà ta gayod igkalidung.
17 Oghinadokon tad nasì kandan to kona no og-
pakatangkapon dan sikan no tinu-uhan ki Jesus.”
18 Dayun pigpapa-ulì to mgo tumutubus ni Jesus aw
sagwaa awos mahadok to ogpang-anad to tinu-uhan bahin
to ngadan ni Jesus.
19 Dì iyan dà pig-ikagi kan daduwa to “Nokoy to iyu no
domdom. Dow igpatuman kanami to Diyus to kasugu-an
din dow kasugu-an now no otow puli.
20 Konà noy ogkatigkoan to og-ikagi to nakita-an noy on
aw nadinogan noy.”
21 Lagboy pigpakasapadan dan to mgo punu-an aw kayan
sabuki kandan su wadà man saà no ogkahibatan dan su
ogkahadok to punu-an ko masamuk to kahan-ingan su
pigsayà-sayà dan to Diyus no nakadoyow to pungkù.
22 To dugang no nakabantug lagboy sikan no kaboon-
ganan su likat to pagkabatà din no subla on to kap-atan
no tu-ig to pagkapungkù din.
23 Na no masabukan on kandan aw si Pedro aw si Juan,
namang-ulì kandan diyà to duma dan aw nangoni dan to
tibò no ing-ikagi to mgo punu-an to tahan dan no tinu-uhan.
24 Pagkadinog dan to insapad lagboy to mgo punu-an, nig-
u-uyun kandan to pag-ampù to Diyus no nig-iling kandan
to “Magbobo-ot noy no Tagginihit to pasak, to langit, aw to
dagat, aw agad nokoy pad no naluwan du-on,
25 impabayà to Ispiritu Santu, tahan impa-ikagi nu ki
David no sugu-onon nu no puna noy bahin ki Jesus no
Imananan to Ka-otawan no pig-iling to ‘Nokoy man no
ingkalangoti to mgo otow dini to babow to kalibutan no
wadà tahud to Diyus. Nokoy man no pigpakapikiyan gayod
to mgo Isrili no wadà puus
26 aw nokoy man no nakapandigon-digon podon to mgo
harì aw mgo panguu dini to babow to kalibutan aw pag-
atu diyà to Diyus no Magbo-ot aw otow no pighimu din no

Imananan to Ka-otawan.’
27 Dì natuman on iyan kunto-on kani to Hirusalim su
si Jesus no Anak nu no pighimu nu no Imananan to
Ka-otawan, napikiyan dan on to mado-ot aw nahihimun-
himunan on su si Harì Hirudis aw kandan si Gubirnadur
Poncio Pilato asta pad mgo punu-an noy no mgo Hudiyu,
nahihimunan on no ogkablangon dan
28 awos matuman dan dà to ikow no pagbo-ot no impatag-
an nu natodu-on.
29 Na Magbobo-ot, indani nu man kunto-on to paghinadok
dan kanami. Bogayi koy nu no sakup nu to kabogbogan su
awos konà koy mahadok to ogpanlituk-lituk to ikow no kagi.
30 Pangbuungi nu to mgo mangkasakiton aw pahinanga
koy to kaboonganan no iyan oggamiton noy to ngadan ni
Jesus no Anak nu no matuwadong.”
31 Pagkatapus to pag-ampù dan to Diyus, nigday-og to bao
y. Natogob lagboy kandan to kabogbogan to Ispiritu Santu
aw ampan gayod mgo hadok to paglikwad to kagi to Diyus.
32 Na, sobu-ukon dà to pikii to sinakupan ni Jesus aw to
ginhawa dan. Wadà agad sobu-uk kandan no ogpaka-abin
no ogpaka-iling to “Kanak so-idi.” Dì kandà no tingub dan
tibò.
33 To mgo tumutubus ni Jesus, kanunoy dan impasabut
bahin to pagbuhoy to Magbobo-ot dan no si Jesus su
pigbogayan kandan to kabogbogan no likat to Ispiritu Santu.
Pigpanalanginan kandan tibò to Diyus.
34 Wadà mgo sakup ni Jesus no nawada-an to kapookanan
su to moydu-on pasak aw baoy, igpambaligyà aw ihatod to
sapì
35 diyà to tumutubus ni Jesus, aw bogayi dan to
nangkawada-an to kapookanan agad-agad to man-u to
nawadà du-on kandan.
36 Ko pananglitan, moydu-on sakup ni Jesus no taga-Sipri
no sugpù ni Lebi no iyan ngadan din si Jose. Pighingadanan
gayod kandin to mgo tumutubus ki Bernabe no iyan
nalitukan to Magpapadaoyag.
37 Nigbaligyà si Bernabe to pasak din aw kan sapì, ihatod
din diyà to mgo tumutubus ni Jesus.

5

1 Na si Ananias, nakaba-ot to mgo sinakupan ni Jesus no
to asawa din, si Sapira. Moydu-on pasak din no imbaligyà
din gayod.
2 Inghatod din gayod to sapì diyà to tumutubus ni Jesus dì
monang inghatod no pigsalinan dan pad agad-agad to na-
uyunan dan no mag-asawa.

3 Dì pig-ikagihan ni Pedro to “Nokoy man no nigpasakup
ka ki Satanas awos ka makaginaù diyà to Ispiritu Santu. Su
pigsalinan nu dà man to sapì.
4 Ikow man no pasak. Ikow man kan no sapì. Wadà
nigpogos ikow to ogpahatodon ka to sapì. Ikow man to
nigbobo-ot. Dì kunon kun man imbogoy nu kanami intibò
to sapì no nadawat nud. Nokoy man no pig-angod nu man
sikan no mado-ot man sikan. Kanami dà podon to pigginau-
an nu. Dì labow pad nakaginaù kad diyà to atubangan to
Diyus.”
5 No malituk on to pig-ikagi ni Pedro aw kadinog on
ni Ananias, dayun napood kandin aw kamatoy. Tibò no
nakadinog, pig-abut to kahadok.
6 Dayun pig-andu-onan to mgo batan-on pad aw tapida
aw lukuti dan to hikam aw dadaaha dan awos ikalobong.
7 Na wadà dà kaugoy nigdatong si Sapira no asawa din.
Dì wadà pad kataga dow nokoy to nadoogan to bana din.
8 Pig-ikagihan ni Pedro to “Sapira, moydu-on ig-usip ku
ikow. Ton no sapì now tibò no boli to pasak now, dow
imbogoy now intibò dini kanami?” Nigtabak si Sapira to
“Ho-o, intibò noy man.”
9 Nig-ikagi si Pedro to “Nokoy man no nigsasabut kow to
ogpanogkadan now to Ispiritu Santu. Todu-on mgo otow no
ogpamanponhik kunto-on no nadinog nu, naman-ulì on dini
no likat on no niglobong to bana nu, aw ikow on mandà to
igsunù dan igkalobong mandà.”
10 Dayun napood si Sapira du-on to atubangan ni Pedro
aw kamatoy. Dayun namansood kan mgo batan-on pad
no namanlobong to bana din aw kita-a dan to namatoy on
si Sapira gayod. Pigdaa dan pig-usab awos ikalobong no
indani dan dà du-on to piglobongan to bana din.
11 Lagboy to pagkangkahadok to mgo sinakupan ni Jesus
aw duma no mgo otow no kan nakadinog to nadoog-doogan
kan no mag-asawa.
12 Na pighimu to mgo tumutubus ni Jesus no kaboonganan
lagboy. Tahan dan no mgo sinakupan ni Jesus oghihimun
diyà to Kahimunanan ni Solomon no nasakup gayod to
simbahan no labow.
13 Dì duma no mgo otow no konà no sakup ni Jesus, wadà
oglangub to puli ogpagtampu, agad tibò dan igtahud to mgo
sakup ni Jesus.
14 Kanunoy moydu-on nigpasakup to Diyus no lukos aw
buyag hantod to nighan-ing to mgo sinakupan ni Jesus.
15 Mabantug to nangkahinang to mgo tumutubus ni Jesus.
Kaling pigpandaa to mgo masakiton du-on aw pamahibata

kandan du-on to kilid to igbayà ni Pedro su awos ubag
malambungan kandan ni Pedro ko bumayà.
16 Pagka-agpot to mgo tumutubus diyà to Hirusalim,
agad ando-i nandà no pigmutmutan no mgo kalunsudan
to mgo otow no namansindaa to mgo nangkasakit aw to
pigpansoodan to busow. Tibò to nangkadaa, nangka-uli-an.
17 Dì kandan si Anas no mata-as lagboy to mgo punu-
an to tinu-uhan aw duma no sakup to panon to Sadusiyu,
pigsombang dan kan mgo tumutubus ni Jesus
18 aw impadakop dan kandan aw pirisuha.
19 Dì pagkasaklop, piglogwà kan tumutubus ni Jesus to
diwata likat to Diyus aw ablihi din to takop to pirisuhan aw
palabasa din kandan aw ikagihi din to
20 “Andiyà kow on to labow no simbahan aw ilikwad
now to ka-otawan to tibò to bayà no tinu-uhan bahin to
pagpambuhoy to nangkamatoy.”
21 Pagkabukas, nigtuman on kandan aw andiya-i to labow
no simbahan aw pang-anad to ka-otawan.
Na kandan aw si Anas no mata-as to mgo punu-an to tinu-
uhan to mgo Hudiyu, nighihimun aw patawagi to duma no
mgo punu-an tibò aw kahimun kandan. Pagkahimun dan
on tibò, impapudut dan podon kan mgo tumutubus ni Jesus
to mgo guwardya dan awos pa-atubangon dan on podon
kandan.
22 Dì pagdatong to mgo guwardya diyà to pirisuhan,
wadad on to mgo tumutubus ni Jesus. Dayun nigpa-ulì to
mgo guwardya aw nangoni dan to mgo punu-an to
23 “Pag-abut noy Sir diyà to pirisuhan, wadad on man.
Matuu natakopan dà man aw madigon. Pigbantayan dà
man to guwardya gayod. Dì to pag-abli noy, wadad on man
kan no mgo otow.”
24 Pagkadinog dan to nawnangonon to guwardya, napook-
pook lagboy to mgo punu-an to tinu-uhan aw kan mata-as to
guwardya to simbahan no labow su naboong-boongan dan
aw kahadoki dow nokoy to ogkadoogan buwa sikan bayà
no tinu-uhan.
25 Na songo otow nigsood no nignawnangonon to “Sir,
ahà kow, sikan mgo otow no impapirisu now, du-on on
kunto-on nigpang-anad on kandan to mgo ka-otawan du-on
to simbahan.”
26 Dayun pigpudut to mgo guwardya dì wadà bidla-a
kandan su makadilin to guwardya ko dogpakon kandan to
batu to mgo ka-otawan.
27 Pagpudut to mgo guwardya to mgo tumutubus ni
Jesus, pigpa-atubang dan diyà to mgo punu-an to tinu-uhan.
Dayun pigpangusip-usip kandan to mata-as

28 no nig-iling to “Pigsapadan noy man iyu to konà kow on
ogpang-anad no iyu ogtubusan now to ngadan kan no otow.
Dì wadà kow man kasapadi su kanunoy now on igpang-
anad diyà to tibò no taga-Hirusalim. Igpa-abin now podon
nasì kanami to kanami to nalikatan to pagkamatoy sikan no
otow.”
29 Dì si Pedro aw duma no tumutubus, namakatabak to
“Ogtumanon noy to sugù to Diyus, konà no otow.
30 Diyus no ampu-onon to ka-aw-apu-an ta, pigbuhoy din
dà si Jesus no pighimatayan now aw pigpadodopa now diyà
to kinurus. Pigbuhoy si Jesus to Diyus
31 aw pakalabawa din aw paso-inga din diyà dapit to
kalintu-u din no diyad on to langit. Pighimu din si Jesus
no Magbobo-ot aw Maglilipwasay su agun ogpa-oyowan din
ita no kasinugpu-an ni Israel to hinang no mangkado-ot aw
kapasaylu ki din dà to saà ta.
32 Sikan tibò bahin to katondanan ni Jesus, pigmatu-ud
noy tibò aw Ispiritu Santu no imbogoy to Diyus diyà to mgo
otow tibò no ogtuman to sugù din.”

33 Pagkadinog to mgo punu-an sikan panabakan ni Pedro,
lagboy on to pagkalangot dan podon. Kaliyagan dan on
podon to oghimatayan dan kandan.
34 Dì nigsakindog to songo dumala no mag-a-anad to tinu-
uhan dan no sakup to Parisiyu no panon. Iyan ngadan
din si Gamaliel no tinahud to tibò to mgo ka-otawan.
Pigpamalabas din kandan aw si Pedro.
35 Pagkalabas dan, nig-ikagi si Gamaliel to “Mgo kasing-
Isrili ku, moydu-on ig-udlin ku iyu. Ogkadowdoyow tato
pikii ta to paghimatoy bahin sikan daduwa no ka-otow.
36 Ko pananglitan ogdomdomon ta to nadoogan ni Tiyudas
no bayà-bayà pad nigpalabow-labow on to kandin kabog-
bogan. Nakasakup on kandin to pag-atom-atom ku to
upat no gatus no ka-otow. Dì mangkuwan namuwa dà
man kandin aw puli on mamakasusuwoy-suwoy to kandin
sakup. Wadad nadoogan to sinakupan din.
37 Pagsunù si Judas no taga-Galiliya, natodu-on no pag-
punù to pagsakup to taga-Ruma no impanlista to mgo ka-
otawan, nig-atu kandin aw makasakup to mahan-ing. Dì
namuwa dà gayod si Judas aw mamakasusuwoy-suwoy dà
gayod to sinakupan din.
38 Bali no niglogwà on si Jesus no mahan-ing to kandin
sakup. Namuwa dà gayod si Jesus. Na mgo kasing-dumala
ku, konà ki oghilabot to kandan hinang-hinang aw kandan
ogkadomdoman. Ko wadà likat to Diyus to kandan pikii
aw sikan mgo hinang dan, wadà man ogkadoogan dan aw

ogpamakasusuwoy-suwoy dà man kandan.
39 Dì ko likat to Diyus, konà man ogkada-og. Kaling man
konà ki oghilabot su dagow ogpakabalatak ki puli to pagbo-
ot to Diyus.”
40 Pagdinog dan to kagi ni Gamaliel, pig-uyunan dan.
Pina-ulì dan kan daduwa no ka-otow aw bunai dan. Dayun
pigbahog dan to “Konà kow on og-usab ogpang-anad no
tumutubus to ngadan ni Jesus.” Na niglogwà on kandan.
41 Nigtukhow on kandan su napilì kandan to Diyus no
nalisodan kandan su nigtubus man kandan ki Jesus.
42 Adow-adow diyà kandan to simbahan aw mgo kabaoy-
baayan no ogpang-anad aw pasabut to si Jesus to Imananan
to Ka-otawan.

6

1 Na nighan-ing on to mgo sinakupan ni Jesus no natibò no
kandà no tinu-uhan dì nigsingkabugtì to kandan inikagihan
aw kandan mgo katahanan. Sikan mgo sakup no Giniriyigu
to inikagihan, ogdiyampa-on dan kan mgo sakup no Hinib-
riyu to inikagihan su ogbugti-on dan kun to kandan mgo
bau aw ko oghandug to kapookanan, og-ipihan dan kun to
kandan mgo bau to pagbogoy.
2 Dayun sikan sampuù tag duwa no tumutubus ni Jesus,
tibò dan pigpatawagan to sinakupan no tibu-uk agun
ikanangon dan to mgo ogkapikiyan dan. Pagkahimun dan,
nig-ikagi to mgo tumutubus to “Konà koy no litos ogpakadaa
to pagpanghandug to kapookanan. Dì iyan litos noy nasì to
ogpanoysoy koy to kagi to Diyus.
3 Kaling man ogpilì kow to pitu no ka-otow no litos to
ogkatahud on to ka-otawan aw dakoo on to nama-anan dan
aw gayod nasoodan on to Ispiritu Santu aw kandan on to
ogpadaahon now to paghandug to mgo kapookanan.
4 Dì kanami no sampuù tag duwa, ogpuna-us koy to
ogpanoysoy to kagi to Diyus aw pag-ampù.”
5 Naliyagan lagboy to tibò no nahimun to kalitukan to pig-
ikagi to mgo tumutubus ni Jesus. Na pigpilì dan to pitu no
ka-otow no si Esteban no nigtu-u lagboy ki Jesus aw kasoodi
lagboy to Ispiritu Santu, aw si Felipe, si Prukuru, si Nicanor,
si Timun, si Parminas aw si Nikulas no taga-Antiyukiya no
kandin dà iyan to konà no Hudiyu dì nigpasakup on tahan
kandin to tinu-uhan to mgo Hudiyu.
6 Pagkapilì dan on, sikan mgo tumutubus pigpangamuyù
dan to Diyus to ogpabogayan to panalangin. Pigpandampon
dan kan pitu no ka-otow no pigbogayan to kabogbogan to
igkatuman to kandan no katondanan.

7 Na to kagi to Diyus, nigtangkap hantod to nighan-ing on
gayod to sinakupan ni Jesus diyà to Hirusalim. Agad mgo
mangka-aslag no mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu,
mahan-ing gayod to nigpasakup ki Jesus.

8 Na si Esteban no natogob gayod to kabogbogan aw
panalangin to Diyus, oghinang to kaboonganan no mabog-
bog diyà to atubangan to ka-otawan.
9 Na moydu-on panon no pighingadanan to Sinabukan
no Udipon no nigsingkabugtì to piglikatan dan no taga-
Sirini aw taga-Alejandria aw taga-Silisiya aw taga-Asiya.
Pagkadinog dan to nigpangudlin si Esteban, namanpag-asuy
kandan ki Esteban.
10 Dì konà ogkakambawan si Esteban su pigbogayan to
Ispiritu Santu to ka-ugsoban aw bogayi to kagi-kagi no
igkatabak ni Esteban.
11 Kaling man nigkumit kandan nigpudut to otow no gau-
on no ogpadiklamuhon dan to nadinogan dan to pigpa-
inahan ni Esteban. Impa-iling dan to “Nadinog noy to pigpa-
inahan ni Esteban to Diyus aw si Moises.”

12 Na pigsinamuk dan to mgo ka-otawan aw mgo punu-
an tibò to tinu-uhan. Pagkadinog to mgo punu-an aw mgo
ka-otawan to nig-ina-ina kun si Esteban, pigdasdasan dan
aw dakopa aw papa-atubanga kandin to mgo punu-an to
tinu-uhan.
13 Namanpaduma gayod to mgo otow no gau-on no
ogpamatu-udon dan bahin to innangon ni Esteban. Nig-iling
to gau-on no otow to “Kanunoy ogpa-inahan ni Esteban so-
idi simbahan ta no labow aw kasugu-an gayod no likat ki
Moises.
14 Nadinog noy gayod to pig-ikagi ni Esteban to oglom-
pagon kun ni Jesus so-idi no simbahan aw ogpang-ilisan kan
mgo tinu-uhan no imbogoy ni Moises.”
15 Pagkatapus to pagnangon to gau-on no otow,
nignongnong to mgo punu-an ki Esteban su na-usab to
lawlanguhan din no angod to katuusan on.

7

1 Na nig-usip ki Esteban kan mata-as to punu-an to tinu-
uhan to “Dow og-angkonan nu sikan no indiklamu ikow?”
2 Nigtabak si Esteban no inho-un din to lawa din no nig-
iling to “Na mgo talahudon no punu-an aw mgo kasu-unan
ku, paminog kow to kagi ku. Ton apù ta no si Abraham, nig-
ugpà diyà to Misuputamiya natodu-on. To wadà pad halin
kandin diyà to Haran no banwa, piglogwà kandin to Diyus
no Labow no Katuusan.

3 Pig-ikagihan kandin to Diyus no nig-iling to ‘Og-
patubukon ku ikow to pag-ugpà. Ogpa-oyowan ku ikow to
Kaldiya no banwa nu aw mgo kadumahan nu. Ogpahalinon
ka diyà to banwa no ighindù ku ikow.’
4 “Na nighipanow on kandan si Abraham no pigdumahan
to amoy din, aw halin diyà to Haran no banwa no pig-
ugpa-an din hantod to du-on on kamatoy to amoy din. No
pagkamatoy on to amoy din, pigpagawang kandin to Diyus
du-on sikan no banwa aw pahalina dini so-idi no banwa no
pig-ugpa-an tad on kunto-on.
5 Dì wadà imbogoy to Diyus no pasak no ogka-abin ni
Abraham agad magapaad dà ubag no igkabilin din diyà
to mgo kasinugpu-an din. Dì pigsahadan dà to Diyus to
ogbogayan iyan to kasinugpu-an din to mahudi no adow. Dì
pagsahad to Diyus ki Abraham, wadà pad batà dan hantod
to nabuyag on kandin.
6 Dì maogot ogkatuman to kagi to Diyus su pignangonan
din si Abraham no pig-iling to ‘To kasinugpu-an nu, diyà
to madiyù no banwa ogkahuwag-onan to pag-ugpà dan.
Ko umugpà du-on ogkahimu kandan no udipon aw pang-
uwang-uwangi to upat no gatus no tu-ig.
7 Dì kanak no Diyus to ogkastigu kan mgo og-udipon. Ko
matapus on to pagkastigu ku kandan, ogpaman-ulì on to
kasinugpu-an nu aw mangkamonang on no pag-ugpà aw
og-ampù on kanak.’
8 “Na pigbogayan gayod si Abraham to Diyus to tu-
lumanon no pag-indan to lawa no pagpakilaa to sakup din
kandan. Kaling man pagpanganak ni Abraham ki Isaac,
pigtuman ni Abraham kan no tulumanon no sikan pag-
indan to lawa to pag-abut to wau no adow likat to pagka-
otow. Nanganak si Isaac ki Jacob, angod dà to pigtuman din
no tulumanon no sikan pag-indan to lawa. Nanganak gayod
si Jacob, pigtumanan din kan no tulumanon to sampuù tag
duwa no batà din no kandan on to piglikatan to sampuù tag
duwa no mgo panon ta no mgo Isrili.
9 “Mahan-ing iyan to mgo batà ni Jacob, dì iyan lagboy
maogon din si Jose. Dì to mgo kakoy din, pigsombang dan
si Jose. Imbaligyà dan si Jose aw kahinang no udipon diyà
to banwa to Ihiptu. Dì kanunoy pigtandu-an si Jose to Diyus.
10 Agad nokoy to kalisod ni Jose, ogbuligan kandin to
Diyus. Pagka-atubang din to harì to Ihiptu no si Paraun,
pigbogayan si Jose to Diyus to ka-ugsoban aw buligi pad
kandin. Kaling pighimu si Jose to harì no nigsunù kandin
no panguu to pigsakupan din aw panguu gayod to mgo sood
din to baoy.

11 “Na pagkaugoy pigkogsa-an to bontas to Ihiptu no
banwa aw so-idi no banwa ta no pighingadanan to Kanan
natodu-on. Ampan ogkakita-an no ogkako-on to ka-aw-apu-
an ta.
12 Dì si Jacob no apù ta, nakadinog to moydu-on dà
ogkako-on ubag diyà to Ihiptu. Pigpapana-ulì din to anak
din no sikan, mgo kakoy ni Jose no ka-aw-apu-an ta aw sikan
to tugdow dan no pig-andiya-an no Ihiptu no banwa.
13 Kayan nigpakilaa si Jose diyà to mgo kakoy din no
ikaduwa on no pagpana-ulì dan. Sikan no uras on to
pagkama-an ni Harì Paraun dow intawa to piglikatan ni Jose
no ginikanan.
14 Dayun impadokat ni Jose kandan si Jacob no amoy din.
Kapitu-an aw lima no ka-otow no nighalin diyà to Ihiptu.
15 Nig-ugpà kandan si Jacob du-on to Ihiptu hantod to du-
on on tibò kangkamatoy.
16 Dì imbatuk dan dà to paglobong diyà to kandan banwa
no pasak no pigboli ni Abraham no apù ta diyà to mgo anak
ni Hamur no taga-Sikim.

17 “Dì no madaas on ogkagotò to pagtuman to Diyus to in-
sahad din ki Abraham no ogpapa-uli-on to mgo kasinugpu-
an din dini to kandan no banwa, kanunoy nighan-ing lagboy
kandan no kasinugpu-an ni Jacob
18 aw bugtì on to nigharì no wadà din katagami si Jose.
19 Nigpanluku kandin to mgo ka-aw-apu-an ta aw panda-
og-da-og to ka-aw-apu-an ta su pigpogos din to pagpalabas
to baoy to mgo apù ta to batà dan aw palungata aw itimbag
diyà to wohig su awos ogkamatoy aw konà oghan-ing to ka-
aw-apu-an ta.

20 “Na ton harì pad sikan no otow, na-otow on si Moises no
ogka-ayamà nu to kadoyow. Pigtamongan lagboy kandin to
inoy din aw ihobong du-on to sood to baoy to sood to tatou
no buwan.
21 Kayan pinalabas din si Moises dì inhobong din dà si
Moises diyà to wohig. Dì nakita-an dà si Moises to buyag no
anak to harì. Dì pigka-atan nasì to buyag aw angaya din no
anak-anak si Moises. Anak to harì to nigbuhì on ki Moises.
22 Kaling dì pig-anad si Moises to mgo taga-Ihiptu to
kandan nama-anan su na-apù on si Moises to harì. Labow
man to mgo hinang ni Moises aw ko ogpang-i-ikagi.

23 “Na pag-abut to kap-atan no tu-ig to idad ni Moises,
nadomdoman din on to oglo-uy bali to kadumahan din
no kasinugpu-an ni Israel awos makabulig kandin diyà
kandan.

24 Na nakita-an din to songo duma din no pig-uwang-
uwangan to taga-Ihiptu aw pigbuligan din no pinabayà to
paghimatoy din to taga-Ihiptu.
25 Intobo-ot ni Moises dow dawaton dà kandin to kaduma-
han din no mgo Isrili aw pasakup su ogpabuligan kandan
to Diyus. Dì wadad on man dawata.
26 Pagkasunù no adow nakita-an ni Moises to daduwa no
ka-otow no kadumahan din dà no nigbubuwow. Pighusoy
din podon no nig-iling kandin to 'Mgo su-un ku, paminog
kow. Konà kow man ogkinalituhay su nigsusu-un kow dà
man aw ando-i kow man to ogsindoog.'
27 Dì sikan mado-ot to paghimu du-on to su-un din, intuud
din on nasì si Moises aw ikagi to 'Intawa to nigsugù ikow to
kanami, oghusayon koy nu aw ikow to ogbo-ot.
28 Nama-anan kud on to ikow to nighimatoy ton taga-
Ihiptu gabi-i. Og-angodon a nu buwa gayod.'
29 Pagkadinog ni Moises to nama-anan dà to kandin to
nighimatoy to taga-Ihiptu, niglaguy aw hobong diyà to
Midiyan no huwag-on din puli to pag-ugpà din du-on. Du-
on on kandin maka-asawa aw makapanganak to daduwa
no tumaag lukos.
30 "Na diyà to Midiyan no banwa no kahanongan no
katahayan, nigbantoy si Moises to buhì to ugangan din.
Pag-abuti to kap-atan on no tu-ig no kandin nigbantoy no
madani to Sinai no untud, piglogwà kandin to diwata to
Diyus. Nakita-an din to logdog no nigliyab-liyab no nigkup-
kup du-on to bawbagon no dugihon dì wadà pighalinan.
31 Naboong-boongan din su wadà man pighalinan to
bawbagon. Dayun pigduguk ni Moises su ogpangilahan din
dow nokoy sikan. Pagduguk din nadinog din to kagi to Diyus
no Magbobo-ot no pig-iling to
32 'Kanak no Diyus to ampu-onon ni Abraham aw ampu-
onon ni Isaac aw ampu-onon ni Jacob.' Pigpidpid si Moises
aw kahadok aw wadà maka-ahà kandin.
33 Pig-ikagihan kandin to Diyus to 'Gawanga to sapatus
nu no intahud nu kanak su talahudan no pasak so-idi su
piglogwa-an ikow to Diyus.
34 Pig-indanan kud on to pagkangkasinogow to mgo
sinakupan ku no pigpahadatan diyà to Ihiptu. Nig-andini a
su ogbuligan ku. Na ikow Moises, ogpa-andiya-on ku ikow
to Ihiptu su ogtubus ka kanak diyà.'
35 "Natodu-on to mgo kadumahan ni Moises, nigsupak
kandan kandin su intobo-ot dan dow nigpalabow-labow si
Moises. Namang-ikagi kandan to 'Intawa to nigsugù ikow
to kanami, ogsakupon koy nu aw ikow to ogbo-ot.' Dì no
pagkaugoy, kandà no otow no si Moises, pigpatubus kandin

to Diyus diyà to mgo Isrili diyà to Ihiptu no pig-udiponan
dan su pighimu to Diyus si Moises no ogsakup to mgo Isrili.
Pigpabuligan din gayod ki Moises kandan no impabayà to
diwata to Diyus no niglogwà ki Moises diyà ton bawbagon
no dugihon.
36 Bali man pighinang ni Moises to kaboonganan no nig-
allad kandin to mgo kasinugpu-an ni Israel likat to Ihiptu
aw pagtalipag dan to Dagat no Maogdog aw pagkaligot-ligot
dan diyà to kahanongan no banwa no katahayan to sood to
kap-atan no tu-ig.

37 "Si Moises iyan to nig-ikagi no pig-iling to 'To mahudi
no adow, Diyus, ogpalogwa-on din dini iyu to otow no
maglilikwaday gayod to kagi din no angod dà kanak no su-
un now no sugpù gayod ni Israel.'
38 Natùtu-u on iyan, su si Moises on to nakalikwad to kagi
to diwata diyà to sinakupan to Diyus no mgo kasinugpu-
an ni Israel no diyà pad kandan natodu-on to kahanongan
no banwa no katahayan. Pigdaa to diwata to kasugu-an to
Diyus diyà ki Moises no diyà to Sinai no untud. Si Moises,
pigdaa din hognà kan kagi to Diyus diyà to ka-aw-apu-an ta
no ogpakadoyow to ka-ugpà ta.

39 "Dì namansupak kandan ki Moises aw pangumanoy
kandan nasì to ogpakabatuk dà podon to pag-ugpà dan diyà
to Ihiptu no banwa no piggawangan kandan ni Moises no
diyad on kandin kalaud diyà to untud no pigdawat din to
kasugu-an to Diyus.
40 Nig-ikagi kandan diyà ki Arun no hadi ni Moises no
pagkali-us din on no nig-iling to 'Indoy ta dow nokoy on
buwa to nadoogan ni Moises no nigpagawang ita diyà to
Ihiptu no banwa aw ibu-us ki dini to kahanongan no banwa
aw katahayan. Na, oghimuhan koy nu to ampu-onon no og-
allad ita.'
41 Dayun nighungun kandan to kandan ampu-onon no
ogpaka-imo-ot to nati to baka. Pighinangan dan kan angod
to nati aw hinanga no kalipay no katahudan dan to ampu-
onon no pighungunan dan no ing-ilis dan to ampu-onon dan
natodu-on.
42 Dayun pigtalikudan on kandan to Diyus aw wadà
babagi kandan to Diyus to pag-ampù to bugtì no ampu-onon
no mgo ogpamansilat diyà to langit. Natuman on to nasulat
diyà to kasulatan to mgo maglilikwaday to Diyus no pig-iling
to,

" 'Iyu no kasinugpu-an ni Israel, konà no kanak to pig-
ampu-an now sood to kap-atan no tu-ig diyà to katahayan
no banwa no pagkalibod-libod now.

43 Pigdadaa now dà gayod to abutanan to bugtì no
ampu-onon now no si Muluk. Pigdadaa now dà gayod to
ogpaka-imo-ot to duma no ampu-onon now no si Ripan
no puli pighungunan to otow no tagtu-un kun to bitu-
on. Pighungunan now puli to iyu no ampu-onon. Kaling
oggawangon ku iyu du-on to iyu no banwa aw pahalina
kow diyà to kaylu pad to Babiluniya.' Sikan to impabahog
to Diyus to maglilikwaday din.

44 "Na to ka-aw-apu-an tanow, no namakalibod-libod diyà
to kahanongan no katahayan no banwa, namandawdaa
kandan to abutanan to Diyus no igkamatu-ud dan to Diyus,
nigduma-duma sanglitanan to Diyus no pigpa-aha-an din.
45 Kandan si Jusue no tipahudi on no pagpanutuu dan
to banwa dan, nigdawdaa gayod kandan to abutanan to
Diyus no kabilin to ka-aw-apu-an dan du-on kandan. Inogà
on kandan to pag-ugsud-ugsud kandan pag-ugpà no inabut
dan on to banwa no insahad to Diyus to ogpa-ugpa-an
kandan aw inut-inuta gayod to impapigis to Diyus kan tahan
naka-ugpà du-on kan no pasak no insahad to Diyus tahan
to igbogoy du-on to kandan ka-aw-apu-an. Indangon du-
on to abutanan to Diyus. Mamonang on du-on hantod to
pagkaharì ni David.

46 "Na nalogonan si David to Diyus, aw si David, pigba-
id din dow matugutan kandin to ogpadangonon to Diyus to
abutanan din no simbahan no labow su ampu-onon man to
kasinugpu-an ni Jacob no pighingadanan gayod ki Israel.
47 Dì wadà tuguti to Diyus dì si Solomon no anak ni David
to pigtugutan to ogpadangonon to abutanan to Diyus no
labow no simbahan.

48 "Dì to oghimuhon puli to otow, konà ogkalitos to
Diyus no Labow no Katuusan. Tùtu-u to impa-ikagi to
maglilikwaday to Diyus no pig-iling to
49 'Langit to ingkudanan ku aw pasak to gi-okanan ku.
Nig-ikagi gayod to Magbobo-ot no pig-iling to, Amonuhon
now buwa to paghimu to baoy no ogkalitos a
50 su kanak man to nighimu to langit aw pasak tibò.'
Sikan to pig-ikagi to Diyus no inhognà din pad impa-ikagi
to maglilikwaday din no lagsoban natodu-on.

51 "Na iyu no mgo otow, tu-un now iyan kan no domdom
aw ginhawa no wadà ogka-usaban. Nigsupu kow man to ka-
aw-apu-an ta su kanunoy kow nigsupak to Ispiritu Santu.
52 Tibò to maglilikwaday to Diyus, pigpalisodan to ka-aw-
apu-an ta. Pigpanghimatayan dan to mgo maglilikwaday no
nigtag-an to oglogwà to matuwadong no otow no Imananan

to Ka-otawan. Dì imbaligyà now kan no otow no si Jesus aw
pahimatayi,
53 agad iyu to nigdawat to kasugu-an to Diyus no pigdaa
to diwata din dì wadà now tumana."
54 Na pagdinog to mgo punu-an to kagi ni Esteban, konad
no langot dan aw puli nangagotkot to mgo bag-ang no ta-
indanan to langot dan ki Esteban.
55 Dì songo nasoodan lagboy si Esteban to Ispiritu Santu
aw langhag diyà to langit. Paglanghag ni Esteban diyà
to langit, nignongnong kandin to bandog to Diyus no nig-
andidiyow aw kakita-i din si Jesus no nig-ilug diyà dapit to
kalintu-u to Diyus.
56 Kagi ni Esteban, "Ahà kow on man. Natau-angan on
to langit. Suyà dà si Jesus no Imananan to Ka-otawan no
nig-ilug diyà dapit to kalintu-u to Diyus no Amoy."
57 Dayun to nigsingka-iyak kan mgo punu-an aw
asigkasampong to talinga. Pigbokasan dan si Esteban
58 aw guyuda dan kandin diyà to labas to lunsud dan aw
dodogpaka dan to batu. Sikan mgo namandogpak, imbilin
dan to kabò dan diyà ki Saulo no batan-on pad no duma
dan.
59 Dì no pigdogpak dan si Esteban to batu, nig-ampù nasì
kandin no nig-iling to "Jesus no Magbobo-ot, dawata nu to
umagad ku."
60 Dayun nakaluhud kandin aw maka-ikagi to ma-agbot,
"Magbobo-ot, konà nu oghimuhon no saà dan no ogkahi-
batan dan." Dayun namatoy on si Esteban.

Na si Saulo, naka-uyun dà to kamatayon ni Esteban no
nigbantoy su pigkablang din to bayà no tinu-uhan bahin ki
Jesus.

8

1-2 Dì inlobong si Esteban to mgo otow no matino-
od. Pig-oog dan lagboy si Esteban. Sikan no adow to
piglikatan to pagkangkalisodi to mgo sakup ni Jesus su
lagboy on pigpahadatan kandan to mgo kablang dan. To
mgo tumutubus ni Jesus, namanpakamonang dà diyà to
Hirusalim. Dì to duma no mgo sinakupan, nahilatagplatag
diyà to prubinsiya to Hudiya aw prubinsiya to Samariya.
3 Na si Saulo, ogdodo-oton din podon to sinakupan ni Jesus
aw pang-andiya-i din to kabaoy-baayan aw pangguyuda
to mgo sinakupan ni Jesus, lukos dow buyag. Dayun
impantagù to pirisuhan.
4 Na to mgo sinakupan ni Jesus no pagkahilatag-latag dan,
namanlogob-logob kandan to nigsingkabugtì no banwa no
nigpang-anad to kagi to Diyus.

5 Si Felipe no sakup ni Jesus, nig-andiyà to kamatu-udan
no lunsud diyà to prubinsiya to Samariya aw panoysoy to
si Jesus to Imananan to Ka-otawan.
6 To mgo taga-Samariya, nigtibò kandan to pagpaminog to
impang-anad ni Felipe su nakita-an dan to kaboonganan no
pighimu din.
7 Mahan-ing to pigsoodan to busow no nagawangan ni
Felipe aw makapanagoa. Mgo pungkù, mgo pawing, mgo
pulid, tibò din na-uli-an to sakit du-on to mgo otow no taga-
Samariya.
8 Nigtukhow tibò kandan.

9 Dì moydu-on otow no nig-ugpà du-on to Samariya
no kunon kun nigpatutuus. Iyan ngadan din si Simon.
Naugoy on to pagkaboong-boong to mgo taga-Samariya to
kabogbogan din. Nigpalabow kandin aw kunon kun Diyus
to piglikatan to kabogbogan din.
10-11 Nigpaminog kan mgo taga-Samariya agad mangk-
abaklà aw mangka-intok su naboong-boongan dan man.
Kaling man pighingadanan dan kandin to Kinabogbogan
no likat to Diyus, su intobo-ot dan on dow likat to Diyus
to kabogbogan ni Simon.
12 Dì pagkadinog dan to ki Felipe no pagpasabut bahin to
pagsakup to Diyus aw ogkahimu ogkasakup ki to Diyus no
Amoy ko pumasakup ki to Anak din no si Jesu-Kristu, nigtu-
u kandan no lukos aw buyag aw tuman aw pabonyag to
wohig no igmatu-ud to pagpasakup dan to ngadan ni Jesus.
13 Agad si Simon, nigtu-u man aw pabonyag kandin
gayod su nigdumduma kandin ki Felipe aw maka-ahà to
kaboonganan no pighimu ni Felipe, aw kaboong-boong.

14 Na, diyà ta pad to bugtì no tutuwanon no diyà to
Hirusalim. Nakadinog to mgo tumutubus ni Jesus to sikan
mgo taga-Samariya, nigpasakup on kandan to kagi to Diyus.
Pagkadinog dan, pigpatubus dan pigpa-andiyà si Pedro aw
si Juan
15 awos ogpangamuyu-an kandan diyà to Diyus awos
soodan kandan no mgo taga-Samariya to Ispiritu Santu
16 su wadà pad lagboy kasoodi kandan. Puli pad
namanpabonyag to wohig no inmatu-ud to pagpasakup dan
to ngadan ni Jesus.
17 Pagdatong ni Pedro aw ni Juan, pigpandampon dan
kandan no mgo taga-Samariya aw pangamuyu-i dan kandan
to Diyus to ogpasoodan lagboy kandan to Ispiritu Santu.
Dayun pigmatu-udan on to nasoodan kandan lagboy to
Ispiritu Santu.

18 Na si Simon no nigpatutuus, pagkakita din to kandan,
nasoodan to Ispiritu Santu no pagdampon to tumutubus ni
Jesus, naliyagan din podon. Naka-ikagi kandin to “Nawà
dow ogpabayluhan now kanak to sapì
19 to kabogbogan now su awos ogkangkasoodan to mgo
otow to Ispiritu Santu ko madampon ku.”
20 Nakatabak si Pedro, “Dowdo-otan ka kay na-an aw
sikan ubag sapì nu ko konà nu og-oyowan kan mado-ot no
domdom nu su intobo-ot nu dow ogkaboli nu puli to sapì
kan igbogoy likat to Diyus.
21 Konà ka ogpakapanginlabot to igbogoy to Ispiritu Santu
to pagdampon. Mado-ot to ikow nadomdoman diyà to
atubangan to Diyus.
22 Na, ogsosoo ka pad na-ay aw oyowid to mado-ot
no napikiyan nu aw pangamuyù ka to Diyus ko dagow
pasayluhon ka dà to napikiyan nu no mado-ot.
23 Agaw man ogbayluhon nud podon to sapì to kabogbo-
gan to Ispiritu Santu su mado-ot on to ginhawa nu diyà to
Diyus. Nakasood ikow, kado-otan su nig-ingà ka man.”
24 Si Simon no nigpatutuus, naka-ikagi to “Pangamuyu-i a
nu podon diyà to Diyus to konà ogkatuman to pig-ikagi nu
bahin kanak.”
25 Na pagkatapus to pagpang-anad dan du-on aw paglik-
wad to kagi to Diyus no Magbobo-ot, namanpa-ulì on
kandan no si Pedro aw si Juan diyà to Hirusalim. Dì
pigpanghapit-hapitan dan pad to mgo kalunsudan to
Samariya su igpasabut dan man to Madoyow no Tutuwanon
bahin ki Jesus.
26 Na, og-uli-on ta pad si Felipe no tutugdawon no
nangudlin to mgo taga-Samariya. Pig-ikagihan kandin to
diwata likat to Diyus to “Na, kuwà kad on diyà to kalasada
no ogpadoog diyà to babagan. Sikan no kalasada, likat diyà
to Hirusalim no oglohus diyà to Gasa gayod no lunsud.”
Naugoy on no kalasada sikan, dì maakwat on to ogbayà du-
on su wadad lagboy uminugpà.
27 Dayun nighipanow on si Felipe padoog diyà to kalasada.

Na, diyà ta pad mandà to bugtì no tutuwanon. Moydu-
on otow no madiyù to piglikatan din no banwa no taga-
Itiyupya. Sikan no otow, trisuriru ni Kandasi no buyag
no nigsakup du-on to Itiyupya no banwa. Nig-andiyà to
trisuriru to Hirusalim su og-ampù du-on.
28 Pagkatapus to nig-ampù, nig-ulì on kandin diyà to
piglikatan din no nigsakoy to sakayan din. No pag-ingkud
din du-on to sakayan, nigbasa-basa kandin to nasulat ni
Isaias no maglilikwaday to Diyus no lagsoban natodu-on.

29 Na, og-uli-on tad mandà si Felipe no naka-abut on diyà
to kalasada no igbayà to trisuriru. Du-on impaghibakos din
to trisuriru. Dayun pigsugù Felipe to Ispiritu Santu no pig-
iling to “Na, duguk ka kan no sakayan.”
30 Dayun nigduguk kandin to sakayan. Nadinog din to
pigbasa to trisuriru to nasulat ni Isaias no maglilikwaday to
Diyus. In-usip ni Felipe no nig-iling to “Kan no pigbasa nu,
dow nasabutan nu?”
31 Nakatabak to trisuriru to “Amonuhon man to
pagkasabut ku su wadà man ogpanoysoy kanak.” Dayun
pigpaluwan din si Felipe to sakayan din.
32 So-idi to nadinog ni Felipe no pigbasa to trisuriru no
wadà din kasabuti no pig-iling to
“Sikan otow, konà og-atu su kandin iyan ogka-angodan
din to buhì no igsundù aw konà ogkahimu-himu to
ginhawa to og-atu. Iyan ogka-angodan din gayod to
nati to karniru ko oggupitan to bubuu no ogpatuyun
kandin.
33 Ko oglisod kandin, wadad ogpiyansa kandin. Amonuhon
tad buwa to pagnangon to tùtu-u no kadakoan to saà to
kadongan din su pigpakapusan dan man to kinabuhì din
dini to babow to kalibutan.”
34 “Na,” pig-usip to trisuriru, “to napa-atubangan to kagi
ton lagsoban to Diyus, kandin tu-un no lawa dow duma.”
35 Dayun nigpasabut si Felipe to Madoyow no Tutuwanon
bahin ki Jesus likat to sikan dà no nasulat ni Isaias.
36 Na nakabayà kandan to wohig. Kagi to trisuriru to
“Ahà ka suyà wohig. Nokoy pad man to ogtagadan ta to
pagpabonyag ku ikow.”
37 Nigtabak si Felipe to “Ogkahimù man ko tibuuson nu to
ikow ginhawa.” Nakatabak to trisuriru to “Nokoy pad man
su nigtu-u ad lagboy to si Jesus, Anak to Diyus.”
38 Dayun pigpasigkon din to sakayan aw haw-as kandan
no ogduguk du-on to wohig aw apot kandan no daduwa aw
bonyagi kandin ni Felipe.
39 Paggamat dan, pigsakgow si Felipe to Ispiritu Santu.
Pigboong on kandin to trisuriru. Kandà to pagkikita
dan. Dayun nigpadayong to trisuriru to panawan din no
nigtutukhaway.
40 Dì si Felipe, monang on nataga no diyad on kandin to
Asutu no banwa. Dayun niglogob-logob kandin mandà to
mgo banwa to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon. Bali
no nigdatong si Felipe diyà to Sisariya no lunsud.

9

1 Na og-uli-on tad si Saulo no kanunoy niglina-um to

pagpanghimatoy to mgo sakup ni Jesus. Nig-andiyà si Saulo
to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan.
2 Pagdatong din nigpangamuyù kandin to kalig-onan no
ogpilimahan to mata-as su awos makilahan si Saulo to mgo
otow no ogdaa to mgo simbahan to Hudiyu diyà to Damasku
no lunsud. Ko panganapon din to mgo otow du-on no sakup
ni Jesus, lukos dow buyag, igpadakop aw ogdaahon din diyà
to Hirusalim. Dayun imbogoy to mata-as to kalig-onan no
napilimahan din on. Pagkadawat ni Saulo, nighipanow on
kandin padoog diyà to Damasku.

3 Na no madani on to ogdoogan din, tinakin pigbandogan
lagboy si Saulo to bandog likat to langit.
4 Napood dayun si Saulo aw makadinog to kagi no iyan
nalitukan to “Saulo. Saulo. Nokoy man to impahadat nu
kanak.”
5 Nakatabak si Saulo to “Intawa ka Sir.” Nadinog ni
Saulo to kagi no intabak no na-iling to “Kanak si Jesus no
pigpahadatan nu.
6 Na, kuwà kad on aw padayong kad diyà to lunsud aw
tagadi nu to sugù ku no ogkatuman nu.”
7 Sikan mgo duma ni Saulo, namakasigkon no wadà
mamaka-ikagi. Namakadinog to kagi likat diyà to langit,
dì wadà nakita-an dan.
8 Dayun nigbangun si Saulo aw gimata dì konad man
ogpakakita. Kaling man pigtuyuk kandin to mgo duma din
padoog diyà to lunsud
9 aw napisok si Saulo to sood to tatou no adow aw wadà
makako-on aw maka-inom.

10 Na diyà ta pad to bugtì no tutuwanon. Moydu-on songo
sakup ni Jesus du-on to Damasku no iyan ngadan si Ananias.
Pigpakita kandin to Diyus to ogkatuman. Kagi to Diyus no
Magbobo-ot to “Ananias.” Naka-ikagi si Ananias to “So-idi
ad Magbobo-ot ku.”
11 Kagi to Magbobo-ot, “Bangun kad aw andiyà kad on to
bàya-anan no pighingadanan to Katul-idan no Baya-anan.
Panganapa si Saulo no taga-Tarsu su mamonang dà kandin
diyà to baoy ni Judas su nig-ampù kanak kunto-on.
12 Natagahan gayod ni Saulo to ogkatuman gagaya su
pigpakita kud on man kandin. Nataga kandin gayod to
ogdatong ka du-on to pig-ugpa-an din. Nama-anan din man
to ngadan nu Ananias, aw ogdamponon nu kandin awos
ma-uli-an to mata din.”
13 Dì naka-ikagi si Ananias to “Diyus kù, mahan-ing to
nignangon kanak bahin sikan no otow su nigpang-uwang-
uwang kun kandin to mgo sakup nu diyà to Hirusalim.

14 Su tu-ud din kun to ogdakop kanami no sakup nu su
nig-andini to Damasku su nigsalig kun kandin to kalig-onan
no pigpilimahan to mata-as to mgo punu-an to tinu-uhan.”
15 Kagi to Magbobo-ot, “Agad on man. Andiya-id, su pigpilì
kud on si Saulo to ogpanoysoy bahin to kanak ngadan diyà
to mgo harì aw mgo ka-Isrilihan aw duma no mgo ka-
otawan no nigsingkabugtì no banwa dan.
16 Dì kanak no si Jesus, ogma-anon ku kandin dow nokoy
to ogtuwa-ayon din su kandin ogtubus to kanak ngadan.”

17 Na nig-andiyà si Ananias to baoy ni Judas. Pagdatong
din, pigdampon din si Saulo aw ikagi to “Saulo, su-un ku,
kanak, pigpa-andini a ni Jesus no nakita-an nu diyà to
pangindanan. Ogpadamponon a ikow awos ka ma-uli-an
aw kasoodi ka to Ispiritu Santu.”
18 Tinakin moydu-on nangkapadpad likat du-on to mata
din no angod to papalison aw dayun nakagimata aw
makakita kandin. Dayun nakasakindog si Saulo aw
pabonyag to wohig.
19 Pagbonyag kandin, nakako-on on. Pagkatapus to pagko-
on, nigdoson on kandin.

Na pag-agpot ni Saulo to pila no adow du-on to mgo sakup
ni Jesus no taga-Damasku,
20 pigpunu-an din to pagpinang-andiyà to mgo simbahan
aw pasabut to si Jesus iyan Anak to Diyus.
21 Naboong-boong tibò to nahimun no ka-otawan. Nigka-
inusipay kandan to “Sikan buwa to otow no nighimatoy
to mgo sakup no nig-ampù to ngadan ni Jesus diyà to
Hirusalim aw andini mandà kandin su awos dakopon
mandà to nasamà aw daaha diyà to punu-an to tinu-uhan
diyà to Hirusalim.”
22 Dì nigdugang to kabogbogan ni Saulo to pagpang-anad.
Nakambawan ni Saulo to mgo Hudiyu no taga-Damasku aw
kangkadaa din to si Jesus to Imananan to Ka-otawan.

23 Dì pagkaugoy nighihimun to mgo Hudiyu su ogsusuku-
nan dan dow og-amonuhon to pagpadoog to paghimatoy
dan podon ki Saulo.
24 Dì moydu-on nigtaga ki Saulo to pikii dan to og-
pakahimatayan dan podon kandin. Adow aw madukilom
pigbantayan dan to lili-ot to matikang no aad no batu no
inlibong to lunsud.
25 Dì songo kadukiloman nigtagù si Saulo to bangkow
aw patuntun to mgo sakup din diyà dibauy to in-aad aw
makalikoy on kandin aw hipanow on kandin padoog diyà
to Hirusalim.

26 Na pagdatong ni Saulo to Hirusalim, ogpagba-ot podon
kandin to duma no mgo sakup ni Jesus. Dì wadà tu-u
kandan to si Saulo, sakup iyan ni Jesus. Nahadokan dan tibò
su intobo-ot dan dow nigpakunon-kunon si Saulo to sakup
kandin ni Jesus.
27 Dì si Bernabe no sakup ni Jesus, pigbuligan din si Saulo.
Pigdaa din diyà to mgo tumutubus ni Jesus. Pignangonan
din kan mgo tumutubus to “Piglogwà si Saulo ni Jesus
diyà to pangindanan padoog diyà to Damasku aw sugu-ad
kandin ni Jesus. Diyà to simbahan to taga-Damasku, wadà
hadok-hadok ni Saulo to ogpanoysoy bahin to ngadan ni
Jesus.”
28 Kaling man nigpag-agpot si Saulo du-on to sinakupan
ni Jesus aw libod-libod to mgo simbahan diyà to Hirusalim
29 no ampan kahadok no nigpang-anad kandin no nig-
tubus to ngadan ni Jesus no Magbobo-ot. Nigpanoysoy si
Saulo aw pag-asuy kandin to sinakupan to Giniriyigu no
inikagihan no oghimatoy podon kandin.
30 Pagkama-an to dumà no sakup ni Jesus to ogmuwahon
podon si Saulo, pigdaa dan diyà to Sisariya no lunsud aw
pa-uli-a diyà to kandin banwa no Tarsu no lunsud.
31 Bali man nigsigkon to pag-uwang-uwang to sinakupan
ni Jesus diyà to Hudiya aw Galiliya aw Samariya no likat
pad to paghimatoy ki Esteban. Nighan-ing on kandan aw
pigtahud dan to Diyus aw pinatibuus tibò kandan to Ispiritu
Santu to ginhawa dan.
32 Na, og-uli-on tad to tutuwanon bahin ki Pedro.
Niglogob-logob kandin to kalunsudan no nangudlin no bali
nakatutuu to mgo sakup ni Jesus diyà to lunsud no Lida.
33 Nabaya-an din to otow no napulid no iyan ngadan si
Iniyas. Wau on no tu-ig to pagkapulid din no konad on
ogpakabangun.
34 Dì si Pedro, nig-ikagi kandin to “Iniyas, bangun kad on
aw lukutad to hikam nu su na-uli-an kad on ni Jesu-Kristu.”
Dayun nakabangun si Iniyas
35 aw kakita kandin to tibò no mgo taga-Lida aw taga-
Sarun. Pagkakita dan, nigtu-u kandan aw pamanpasakup
to Diyus su nakita-an dan kan pulid no ogpakahipanow on.
36 Na, diyà ta pad to bugti no tutuwanon no diyà dapit
to Hupi no lunsud no madani dà to lunsud to Lida no
pigbisitahan ni Pedro. Moydu-on buyag du-on no sakup ni
Jesus. Iyan ngadan si Tabita. To Giniriyigu pa no inikagihan
si Durkas to ngadan din no kalitukan to usa. Ma-auy-auyon
si Tabita aw mabo-ot kandin ko moydu-on ogkawada-an to
kapookanan.

37 Dì nasakit si Tabita to ingkamatoy din on. Pagkamatoy
din on, pighugasan to patoy to kadumahan din aw ta din si
Tabita no pigo konhà.
38 Mano madani dà to lunsud no Lida no pigbisitahan ni
Pedro, impadokat to mgo kadumahan ni Tabita su nadinog
dan to du-on dà si Pedro. Daduwa no ka-otow to nigdokat.
Pagdatong dan, naman-ikagi kandan to "Ogpadumahon noy
ikow iyan aw magagà ki lagboy."
39 Dayun nigduma si Pedro. Pagdatong dan, pigpaduma
dan si Pedro diyà to songo konhà no pigkotangan to
patoy. Dayun nahimunan kandin to mgo bau no buyag
no namansinogow. Impakita dan ki Pedro to mgo kabò no
tinabing ni Durkas kandan no buhì pad.
40 Na pigpalogwà ni Pedro kan mgo buyag. Paglogwà to
mgo buyag, nigduguk aw luhud si Pedro aw ampù kandin to
Diyus. Dayun pig-atubang ni Pedro to patoy aw ikagihi din
to "Tabita, bangun kad on." Nakagimata dayun si Tabita.
Pagkita din ki Pedro, nigbangun lagboy kandin.
41 Pigdawat ni Pedro to boad din aw pasakindoga. Pigsabi
ni Pedro to mgo buyag no bau aw duma no mgo sakup ni
Jesus. Impakita din si Tabita no pigbuhoy on.
42 Dayun nigtangkap to nawnangonon to mgo taga-Hupi
to pigbuhoy dà si Tabita. Pagdinog dan, mahan-ing to
nigpasakup on ki Jesus.
43 Nigpakamonang si Simon Pedro du-on to sinakupan ni
Jesus no mgo taga-Hupi to pila no adow. Nig-agpot du-on to
baoy ni Simon no sangay din no maghihimu to kubaa.

10

1 Na, diyà ta pad to bugtì no tutuwanon diyà to Sisariya no
lunsud no pigbotangan to panon to sundau no taga-Ruma
no songo gatus no pighingadanan to Italiyanon no panon.
Iyan kapitan sikan no panon si Cornelio.
2 Si Cornelio aw mgo sood din to baoy, matinahudon no
mgo otow diyà to Diyus no natibuus to ginhawa dan aw
kanunoy kandan og-ampù to Diyus. Mabo-ot no otow si
Cornelio to mgo otow no nawada-an to kapookanan.
3 Songo adow no mgo alas tris to uras, linogwà si Cornelio
to diwata likat to Diyus. Tinakin nigduguk to diwata aw
ikagi to "Cornelio."
4 Nig-ahà kandin to diwata dì lagboy to pagkahadok aw
maka-ikagi si Cornelio to "Nokoy Sir." Nig-ikagi to diwata to
"Sikan pagbulig nu to ka-otawan aw pag-ampù nu to Diyus,
sikan, na-indanan on to Diyus.

5 Na, ipadokat nu to songo otow no diyà to Hupi no lunsud.
Iyan ngadan din si Simon Pedro
6 no nig-agpot madani to dagat diyà to baoy ni Simon no
sangay din no maghihimu to kubaa.”
7 Na puli din on pigboong to diwata. Pigsabi ni Cornelio
to daduwa no sugu-onon din aw sobu-uk no sundau no
pangabaga din no nigtagon gayod to tinu-uhan to Diyus.
8 Pignangonan din to tibò no napugut-pugutan din aw
ipadokat din kandan si Pedro no diyà to Hupi.
9 Na og-uli-on tad mandà si Pedro. To ma-ugtu to soga
nigponhik si Pedro du-on to balkun no diyà pad hognà to
di-atas su og-ampù to Diyus.
10 Niglotoy si Pedro. No pighina-atan dan pad kandin no
nigtaga-od kandin diyà di-atas. Dì puli on nagawangan si
Pedro to panimo-ot
11 aw tigma-un makakita to lambung angod to buwahan
no pighikotan to lubid to upat no kasuukan no natuntun
diyà to pasak no niglikat diyà to langit.
12 Naluwan du-on to buwahan to nigsingkabugtì no buhì
aw kadlaganon aw mgo manuk-manuk, mgo uwod-uwod no
sodà no ing-okod to mgo Hudiyu.
13 Nadinog ni Pedro to kagi no na-iling to “Bangun kad on
Pedro, aw himatayi aw ko-ona.”
14 Naka-ikagi si Pedro to “Konà a sikan, Diyus ku. Konà a
ogko-on su ing-okod to kanami tinu-uhan.”
15 Nadinog din na-usab to kagi no na-iling to “Ayaw nu
oghinanga no ing-okod kan nahinang kud on no ogkako-on
su kanak man to nighimu.”
16 Pig-inulit maatag katatou aw kabatun on dayun diyà to
langit.
17 Napook-pook si Pedro aw dodomdoma din dow nokoy
to nalitukan to nadoogan.

Na og-uli-on tad kan tatou no ka-otow no nigdokat ki
Pedro. Pagdatong dan diyà to Hupi, namang-usip kandan
dow ando-i longod to baoy ni Simon no pig-ugpa-an ni
Pedro. Pagdatong dan du-on to li-otanan
18 nig-usip kandan to tagbaoy to “Moydu-on bisita nu no
si Simon Pedro to ngadan no nakadatong?”
19 Na si Pedro no diyà pad kandin di-atas, wadà pad
makadaag kandin dow nokoy to nalitukan to impakita
kandin, dì kanunoy din ogdomdomon, aw nangoni kandin
to Ispiritu Santu to “Ahà ka. Nigdatong on to tatou no ka-
otow no ogdokat ikow.
20 Pono-ug kad on aw dumahi kandan. Konà ka ogkopò
su kanak to nigpa-andini kandan.”

21 Dayun nigpono-ug si Pedro aw ikagi diyà kandan to
“Kanak to ogpanganapon now. Nokoy to tu-ud now.”
22 Namantabak kan tatou to “Impadokat ka kanami ni
Kapitan Cornelio, su insugù ki Cornelio to diwata no likat to
Diyus to igpadokat ka. Si Kapitan Cornelio, matuwadong no
otow aw kasayà kandin to tibò no mgo Hudiyu. Og-ampù
kandin to ampu-onon now no Diyus. Kaliyag ogpaminog
kandin to pangudlin nu.”
23 Dayun pigpasood kandan ni Pedro. Nasaboka-an
kandan diyà to baoy ni Simon no maghihimu to kubaa.

Na to sunù no adow nig-ulì kandan diyà to Sisariya no
nadumahan on ni Pedro aw duma no mgo sakup ni Jesus
no taga-Hupi no Hudiyu gayod.
24 Pagkasunù mandà no adow nigdatong on kandan si
Pedro diyà to Sisariya no pigtagad-tagadan ni Cornelio aw
mgo sood din to baoy aw mgo duma din no pighimun din.
25 Pagdatong ni Pedro, pigsungun ni Cornelio no nigtagad-
tagad kandan. Nigluhud si Cornelio diyà ki Pedro su pigpa-
andiyà si Pedro to Diyus aw ikatahud din.
26 Dì pigpasakindog ni Pedro aw ikagi to “Konà nu og-
ilingon su kanak, otow a dà man.”

27 Na nigsood kandan to baoy aw babaaw-baaw kandan.
Pagkasood ni Pedro nakita-an din to mahan-ing on no mgo
otow no nahimun
28 aw tinakin to nig-ikagi kandin to “Na iyu no nahimun,
nama-anan now to ing-okod to tinu-uhan noy no mgo
Hudiyu to ogpanduguk-duguk aw ba-ot to mgo otow no
konà no Hudiyu. Dì pigpasabut ad man to Diyus to konà
ku oghinangon to duma no mgo otow no konà no Hudiyu
no wadà makatopong kanami no mgo Hudiyu.
29 Kaling man pagpadokat nu kanak, wadà a kaduwa-
duwa su pigpa-andini a man to Diyus. Na nokoy buwa to
impadokat nu kanak.”

30 Nigtabak si Cornelio to “Tatou on no adow to mgo alas
tris to soga nig-ampù a to Diyus hantod to piglogwà ad to
otow no nangabò no ogsilawon a to pag-ahà ku.
31 Nig-ikagi kandin to ‘Cornelio, pig-indanan to Diyus to
pag-ampù nu aw pagbulig nu to mgo otow no nawada-an to
kandan mgo kapookanan.
32 Ipadokat nu si Simon Pedro diyà to Hupi. Nig-
agpot kandin no madani to dagat diyà to baoy ni Simon
nomaghihimu to kubaa.’ Angod sikan to ing-ikagi kanak.
33 Kaling man impadokat ku ikow Sir. Wadà ka man usab
balibad, dì nigtuman ka man. Na, nahimun koy on tibò dini

to atubangan to Diyus su ogpaminog koy to ikow no mgo
panoysoy no insugù ikow to Diyus.”

34 Na kagi ni Pedro to “Bali man natagahan kud on to
wadà ogpili-on to Diyus no otow.
35 To otow no madoyow to hinang aw ogtahud to Diyus,
ogkaliyagan to Diyus agad bugtì to piglikatan din.
36 Nama-anan now to impadaa to Diyus ki Jesu-Kristu to
kagi din no Madoyow no Tutuwanon bahin to kalinaw dini
kanami no kasinugpu-an ni Israel. Magbobo-ot kandin to
tibò no mgo ka-otawan.
37 Nama-anan now gayod to nigtangkap to tinu-uhan
bahin ki Jesus diyà to Galiliya likat to pagpambonyag ni Juan
aw tangkap diyà to Hudiya.
38 Nama-anan now gayod bahin ki Jesus no taga-Nasarit
to katondanan din no pigmatu-ud to Diyus to kabogbogan
to Ispiritu Santu. Niglogob-logob kandin to mgo banwa
no nigpanghimu to madoyow aw kabuligi to tibò no
napahadatan ni Satanas no magbabalatak su pigtandu-an
man kanunoy to Diyus si Jesus.

39 “Tibò iyan no nadoogan diyà to Hirusalim aw ka-
Hudiyuhan, ogkamatu-ud noy su nakabantoy koy man
aag. Pighimatayan si Jesus no pigpadodopa kandin diyà to
kinurus aw tutuki.
40 Dì pagkatatouhi no adow, pigbuhoy dà kandin to Diyus
aw logwa-a koy din.
41 Dì konà no tibò to ka-otawan to piglogwà din. Dì
kanami dà no tahan on pigpilì to Diyus to ogpakamatu-ud
to kandin, pigbuhoy on, su nakapagsau koy man kandin.
42 Pigsugù koy ni Jesus to ogpapangudlinon koy to ka-
otawan aw matu-uda to si Jesus, pighinang to Diyus no
ogpakabo-ot to mgo otow agad buhì aw patoy.
43 Tibò no mgo maglilikwaday to Diyus natodu-on,
namakamatu-ud kandan to si Jesus, ogpakapasaylu to saà
ko ita, ogtu-u ki to kabogbogan to kandin ngadan.”

44 Na no ta-un pag-ikagi ni Pedro, kan mgo otow no
namanpaminog, pigsoodan kandan to Ispiritu Santu.
45 Sikan mgo Hudiyu no namanduma ki Pedro,
nangkaboong-boong su sikan mgo otow no konà no Hudiyu,
nangkasoodan on man gayod to Ispiritu Santu
46 su nadinog to mgo Hudiyu diyà to duma no mgo otow
no tigka-un naman-ikagi on to nigsingkabugtì no inikagihan
no wadà dan aligbat tahan ka-anadi aw pigsayà dan lagboy
to Diyus.

Na kagi ni Pedro to

47 “So-idi no mgo otow, nangkasoodan to Ispiritu Santu
no ogka-angod dà to nasoodan kinow gayod. Nokoy pad to
ogtagadan ta ogbonyagan tad on kandan.”
48 Dayun nigsugù si Pedro to ogpamabonyag kandan no
pagmatu-ud to nigpasakup kandan to ngadan ni Jesus.
Pigpangamuyu-an dan kandan aw si Pedro to igpahabà-
habà to pagbisita dan to pila no adow du-on.

11

1 Na to duma no mgo tumutubus ni Jesus aw duma pad
no kasinakupan din no mgo Hudiyu diyà to prubinsiya to
Hudiya, nadinog dan to mgo otow no konà no Hudiyu,
namantu-u on to kagi to Diyus.
2 Na nig-ulì on si Pedro diyà to Hirusalim aw inangon to
kasing-tumutu-u din. Dì moydu-on nigtagon to tahan dan no
ing-okod likat to ka-aw-apu-an dan no mgo Hudiyu. Nigpag-
asuy kandan ki Pedro
3 no nig-iling to “Nokoy man no in-andiyà nu man kandan
aw pagsau ka to konà no mgo Hudiyu, su wadà pamantagon
to ita no tinu-uhan.”
4 Dì pigpantutuwanan ni Pedro to napugutan likat to
kapinunu-an.
5 Kagi din to “No pag-ampù ku to Diyus no diyà a pad to
Hupi no lunsud to tigkoko-on, nagawangan a to panimo-ot
aw tigma-un makakita a to lambung angod to buwahan no
ogpakalongod kanak likat to langit no ogkatuntun.
6 No pag-ahà ku iyan nakita-an ku du-on to sood to
buwahan to mgo kadlaganon, mgo buhì, aw mgo uwod-
uwod aw manuk-manuk no nigsingkabugtì no ing-okod to
ita no tinu-uhan.
7 Dayun nadinog ku to kagi no na-iling to ‘Pedro, bangun
kad on. Himatayi aw ko-ona.’
8 Dì natabak ku to ‘Konà a sikan, Diyus ku. Konà a ogko-on
su ing-okod to kanami tinu-uhan.’
9 Nadinog ku to kagi no niglikat to langit no intabak no na-
iling to ‘Konà nud oghimuhon no igka-okod su napongahan
kud on no ogkako-on.’
10 Katatou inulit-ulita sikan napugut. Dayun nabatun on
diyà to langit.
11 “Na puli dà nabatun, nakadatong on to tatou no ka-otow
no pigpa-andu-on kanak likat diyà to Sisariya no lunsud.
12 Pigsugù ad to Ispiritu Santu to ogpadumahon ad kandan
aw wadà otow no ogpagbugti-on ku dì ogpag-unawa-on ku
lagboy tibò. So-idi gayod onom no ka-otow no su-un ta,
namakaduma kanak pag-andiyà noy to Sisariya. Pagdatong
noy, iyan pigpaponhikan kanami to baoy ni Cornelio.

13 Na du-on pigtutuwanan koy din to napugutan no si
Cornelio, piglogwà to diwata likat to Diyus du-on to baoy
din. Nig-ikagi kun kan diwata to 'Ipadokat nu si Simon
Pedro diyà to Hupi
14 su kandin to ognawnangonon iyu to og-amonuhon to
paglipwas to saà nu aw mgo sood nu to baoy.'

15 "Na no puli a pad nigpunù to nig-ikagi, pigsoodan on to
Ispiritu Santu kandan no nahimun tibò angod dà ton ita no
kapinunu-an.
16 Dayun nadomdoman kud to kagi ni Jesus no pig-iling
to 'Pigmatu-ud ni Juan natodu-on to pagpasakup now to
kandin impang-anad no impabayà to pigbonyagan kow din
to wohig. Dì madaas on to ogmatu-udon ku to pagpasakup
now to kanak impang-anad no igpabayà to ogbonyagan ku
iyu to Ispiritu Santu no iyan ogsoodan kow din lagboy.'
17 No tùtu-u on to pigbogayan kandan dayun to Ispiritu
Santu angod ita no Hudiyu to pagtu-u ki Jesu-Kristu, kanak
no otow, konà a ogbalatak to ogkapikiyan to Diyus."
18 Pagdinog to duma no sakup to kagi ni Pedro, na-
ompongan kandan. Dì nigpasalamat on nasì kandan to
Diyus aw ikagi kandan to "Bali man imbogoy on to Diyus
to kinabuhì no konad ogkawadà du-on to otow no oglingow
on to hinang no mado-ot, agad konà no ita no Hudiyu dì
bugtì no piglikatan din."

19 Na, og-uli-on tad to tutuwanon to timpu to paghimatoy
ki Esteban. Nahilatag-latag to mgo sakup ni Jesus su
pigpahadatan kandan to mgo kablang dan. Moydu-on nig-
andiyà to Pinisiya no banwa, aw Sipri, aw Antiyukiya aw
panoysoy to kagi to Diyus. Dì mgo Hudiyu dà to nanangonan
dan.
20 Dì moydu-on gayod mgo sakup ni Jesus no taga-Sipri aw
taga-Sirini no nig-andiyà to Antiyukiya aw nangoni to mgo
otow no konà no Hudiyu to Madoyow no Tutuwanon bahin
ki Jesus no Magbobo-ot ta.
21 Imbogoy kandan to Diyus to kabogbogan to pag-
panoysoy aw mahan-ing to nigtu-u aw nigpasakup on
kandan ki Jesus no Magbobo-ot.

22 Na nadinog to mgo sakup ni Jesus diyà to Hirusalim
to mahan-ing to mgo otow no nigpasakup kandin no konà
no Hudiyu. Dayun pigpa-andu-on dan si Bernabe no
pigpatubus dan awos mabuligan kan mgo taga-Antiyukiya
23-24 su matuwadong si Bernabe aw natogob to Ispiritu
Santu aw nigtu-u lagboy to Diyus. Pagdatong din diyà
to Antiyukiya aw kakita-i to pagbulig kandan to Diyus,

nigtukhow kandin aw pangudlin to ogpakatagonan to tinu-
uhan ki Jesus agad ma-amonu. No pagka-ugpà ni Bernabe
du-on, mahan-ing to nigpasakup ki Jesus.
25 Na nig-andiyà si Bernabe to Tarsu no lunsud su
ogpanutuwon din si Saulo.
26 Pagkakita din on, nigpaduma kandin diyà to An-
tiyukiya. Pagdatong dan on, masabid oghihimun-himun
kan mgo sinakupan ni Jesus to sood to songo tu-ig aw pang-
anada kandan ni Bernabe aw ni Saulo no kahan-ingan.
Tugdow diyà to Antiyukiya pighingadanan kan mgo sakup
ni Jesus to mgo Kristiyanu.
27-28 Na pagkaugoy-lugoy nigdatong on du-on to An-
tiyukiya kandan si Agabu no mgo taga-Hirusalim no
maglilikwaday to Diyus no lagsoban. Si Agabu, nangukdayo-
gan diyà to kahimunan aw panangoni to Ispiritu Santu to
ogkabontasan to timamanwa dini to babow to kalibutan.
Natuman iyan to timpu to pagkaharì ni Claudio.
29 Na-uyunan to mgo sakup ni Jesus to igpadaa dan diyà
to Hirusalim to sapì dan no igbulig dan to kasing-tumutu-u
dan no taga-Hudiya agad-agad to ogkahimù dan.
30 No pagka-aun dan to sapì, impadaa dan ki Bernabe aw
ki Saulo diyà to mgo punu-an to kasinakupan ni Jesus.

12

1 Na pagkaugoy-lugoy, pigpunu-an ni Harì Hirudis to
pagpahadat to mgo sinakupan ni Jesus.
2 Pighimatayan din si Santiago no kakoy ni Juan no
impabayà to tigbas.
3 Pagkama-an to harì to nangkaliyag on to mgo Hudiyu
sikan, impadakop din mandà si Pedro to timpu no hihinan-
gay no pighingadanan to Hinang to Paan no Wadà Igpatulin
no nakadaa gayod to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan no
iyan nakapunù.
4 Pagpadakop din, impapirisu si Pedro aw kanunoy
pabantayi to upat no panon to sundau no ogsusukoli. Kada
panon, tag-upat no ka-otow no sundau. Pigpikii ni Harì
Hirudis to ogpalogwa-on si Pedro aw pa-atubanga to ka-
otawan ko maliwas to Hinang to Pagpalipas to Kado-otan
awos himatayan diyà to atubangan dan.
5 Kaling pigbantayan si Pedro diyà to pirisuhan. Dì lagboy
nigpangamuyù to Diyus kan duma no sakup ni Jesus to
ogkasabukan dà si Pedro.
6 Na kan no kadukiloman no wadà pad palogwa-a si
Pedro, niglipodong kandin dì moydu-on daduwa no sundau
no nigdidibauy no nigbantoy kandin aw pigpambakus si

Pedro to daduwa no sangkalì. Moydu-on gayod mgo
guwardya no nigbantoy to li-otanan.
7 Tigka-un piglogwà si Pedro to diwata likat to Diyus aw
pamandog du-on to sinabong. Pigkuyung-kuyung si Pedro
to diwata to abaga din aw pagimataha. Kagi din, “Bangun
kad. Padagas kad.” Dayun nahuklus on puli kan sangkalì
du-on to boad din.
8 Kagi to diwata, “Pangabò kad aw panapatus kad.”
Dayun natuman on ni Pedro. Kagi mandà to diwata, “Na,
lukut kad to hinaboan nu aw duma kad kanak.”
9 Dayun nigduma si Pedro diyà to labas to pirisuhan. Dì
wadà din katagahi dow tùtu-u to pighimu du-on kandin to
diwata. Intobo-ot din dow taga-inop din puli.
10 Nakabayà kandan no daduwa to una no bantayanan.
Dayun naka-usab to ikaduwa no bantayanan. Bali nigda-
tong on kandan to li-otanan no natakopan to takop-takop
no puthow. Diyà dibauy to li-otanan, lunsud on iyan to
Hirusalim. Tigka-un natau-angan to li-otanan no natakopan
to takop-takop no puthow aw makali-ot kandan no daduwa
aw pamanginkalasada kandan to tinakin pigboong on ni
Pedro kan diwata.
11 Bali din on nama-anan to tùtu-u iyan to nadoogan
din. Naka-ikagi kandin to “Tùtu-u na-an pigpasabukan a
to Diyus to diwata din. Nabalatak to pikii ni Harì Hirudis
aw tibò no kablang ku no mgo Hudiyu no wadà tu-u su
intobo-ot dan dow ogpakada-og kandan kanak.”
12 Na pagkama-an on ni Pedro to nadoogan, pigpanutuu
din to baoy ni Maria no inoy ni Juan Marcos. Pagdatong
din, mahan-ing no mgo otow no nahimun aw naman-ampù
kandan to Diyus.
13 Nigsabi si Pedro to mgo otow du-on to sood to baoy.
Iyan nigduguk to habangan to dawdaga no sugu-onon no
iyan ngadan si Ruda.
14 Pigkilaa din to kagi ni Pedro agad wadà din ablihi.
Lagboy naliyag si Ruda aw puli on makalinaguy no nigpa-
ulì kandin diyà to sood no wadad ka-abli-i to takop ugpat to
pagtukhow din. Naka-ikagi si Ruda to “Du-on on si Pedro.”
15 Namaka-iling kandan no nangkahimun to “Pongog-
pongog ka man buwa.” Kagi ni Ruda, “Eh, konà. Tùtu-u
iyan no si Pedro.” Naka-ikagi to sobu-uk, “Diwata buwa no
pina-andini to Diyus no pigpabantoy ki Pedro.”
16 Dì nigsabi on kanunoy si Pedro no diyà pad to labas.
Bali no na-ablihan dan to takop. Pag-ahà dan to si Pedro
man iyan, nangkaboong-boong kandan no nahimun.
17 Nigpoypoy si Pedro awos pumahonok kandan.
Paghonok dan, nignawnangonon si Pedro to pigbuligan

kandin to Diyus su awos makasabuk kandin diyà to
pirisuhan. Pagkatapus ni Pedro pagnawnangonon, nig-
iling kandin to “Nangoni now hogna-i si Santiago aw duma
no sakup ni Jesus.” Dayun nighipanow on si Pedro.
18 Na pagkabukas, sikan mgo guwardya diyà to pirisuhan,
nangkapook-pook to domdom dan su wadà katagahi dow
ando-id makadoog si Pedro.
19 Na impapanganap ni Harì Hirudis kan mgo guwardya
si Pedro. Dì wadà kakita-i. Pigpang-usip-usip ni Hirudis kan
mgo guwardya aw pakapahimatayi kandan.
Na pagkatapus to tu-ud ni Hirudis diyà to Hirusalim,
nighipanow on padoog diyà to Sisariya. Pagdatong
din nig-ugpà to mgo pila no adow.
20 Na pagkaugoy on pig-abut si Hirudis to kaboù du-on
kan mgo taga-Tiru aw taga-Sidun no nasakup din. Kaling
dì nasukunan dan no tibu-uk to ogpag-unoy ki Hirudis su
nakasalig kandan to harì to ogkako-on dan. Piglagi-lagi dan
nasì to pangabaga ni Harì Hirudis no si Blastu no magboboot to sood to baoy to harì. Si Blastu to pigpatubus dan
diyà to harì no pigpapangamuyù dan ko mahimù ogpag-
unoy podon kandan ki Hirudis su konà kandan ogkaliyag to
ogkabou-an pad kandan ni Hirudis su ogpakasalig kandan
diyà to harì to pagko-on dan. Na-uyunan to harì to ogpag-
unoy kandan tibò.
21 Na pagkagotò on to adow to pag-unoy dan, nigpangabò
si Hirudis to kabò to harì aw ingkud du-on to pangkà. Nig-
ikagi kandin no ingkalapuwaas diyà to kahan-ingan.
22 Nigsing-ikagi to kahan-ingan tibò to ma-agbot to “Konà
no hanuut no otow sikan no nig-ikagi. Diyus tad man
kandin.”
23 Tinakin to pinood si Harì Hirudis to diwata to Diyus
su nigpa-angod-angod kandin to Diyus no wadà din tahuda.
Pig-iyasan kandin aw kamatoy.
24 Dì to kagi to Diyus, kanunoy nigtangkap-tangkap dini
to kalibutan.
25 Na og-uli-on tad si Bernabe aw si Saulo. Pagkatapus to
tu-ud dan diyà to Hirusalim, nigpa-ulì on kandan diyà to
Antiyukiya no lunsud no nadumahan ni Juan Marcos.

13

1 Na to sinakupan ni Jesus diyà to Antiyukiya moydu-
on mag-a-anad aw maglilikwaday to kagi to Diyus. Iyan
ngadan dan si Bernabe, aw si Simeon no piggoan ki Nigru,
aw si Lucio no taga-Sirini aw si Saulo aw si Mana-in no
nasu-un-su-un ni Gubirnadur Hirudis.

2 Nighihimun kandan no panguu to sinakupan ni Jesus
aw ampù to Diyus aw pu-asa kandan. Kan no pag-ampù
dan pigsugù kandan to Ispiritu Santu no pig-iling to "Na
patubukon now si Bernabe aw si Saulo to katondanan dan
su og-ilisan ku to kandan katondanan."
3 Dayun naman-ampù kandan aw pu-asa kandan aw
dampona dan si Bernabe aw si Saulo no na-uyunan dan aw
patubuka to kandan katondanan no tumutubus ni Jesus no
ogpamalapuwaason to mgo banwa to pagpasabut to kagi to
Diyus. Dayun pigpahipanow kandan.

4 Na pagpatubuk kandan to Ispiritu Santu, nighipanow
on kandan padoog diyà to Silusiya no lunsud no madani to
dagat. Pagdatong dan, niglayag kandan padoog diyà to puù
to dagat no pighingadanan to Sipri
5 no pigdumahan ni Juan Marcos no pangabaga dan.
Pagdatong dan diyà to Sipri no puù, du-on dan idu-ung
to sakayan to lunsud to Salamina. Dayun nigpamasabut
kandan to kagi to Diyus diyà to mgo simbahan to mgo
Hudiyu.

6 Na no pigpanlabayan dan to puù, nigdatong on kandan
diyà to Papus no lunsud. Pagdatong dan du-on iyan
nakita-an dan to Hudiyu no iyan ngadan si Bar-Jesus no
nigpatutuus no konà no tùtu-u. To ngadan din ko Giniriyigu
pa no inikagihan si Ilimas. Kunon kun maglilikwaday
kandin to Diyus.
7 Impagtagam din si Gubirnadur Sergio Paulo no pikiyan
no ukum. Impatawag to gubirnadur si Bernabe aw si Saulo
su ogkaliyag ogpaminog podon to kagi to Diyus.
8 Dì pigbalatak podon ni Ilimas to pagpasabut dan.
Pigkumbinyu din podon to gubirnadur to konà ogpasakup
on ki Jesus.

9 Dì si Saulo no pighingadanan gayod ki Pablo, no natogob
to Ispiritu Santu, pigpasosollongan din to pagsunglà din ki
Ilimas
10 aw ikagihi to "Sugpù ka ni Satanas. Ogbalatakon nu
podon to tibò no katuwadongan. Naponù ka to kagau-an aw
malukuhon ka, aw to katùtu-uhanan to Diyus, ogpasiyak-
siyakon nu podon.
11 Ogpisokon ka to Diyus. Konà ka ogkita to pila no
adow." Tinakin napisok si Ilimas. Puli on ogpandamdam
aw makapatinuyuk kandin.
12 Pagkita to gubirnadur to kandin nadoogan, pigtu-uhan
din dayun to pagpasabut dan. Naboong-boongan din to
impang-anad bahin to Magbobo-ot ta.

13 Na, niglayag on kandan si Pablo likat to Papus aw
padoog diyà to prubinsiya to Pampiliya. Pagdatong dan,
nigdu-ung kandan diyà to lunsud to Pirga. Du-on pagsuwoy
si Juan Marcos to Pirga aw patipa-ulì kandin diyà to
Hirusalim.
14 Dì nighipanow on kandan si Pablo padoog diyà to
Antiyukiya diyà to prubinsiya to Pisidiya. To adow no
sisimbahay on nig-andiyà kandan to simbahan. Pagdatong
dan du-on, namang-ingkud kandan.
15 Moydu-on nigbasa to diblu no nasulat ni Moises aw
duma no maglilikwaday to Diyus. Pagkatapus to pagbasa,
sikan nigdaa to kahimunan to simbahan, impa-usip din si
Pablo aw si Bernabe dow moydu-on udlin dan diyà to mgo
ka-otawan.
16 Dayun nangukdayogan si Pablo aw poypoy awos puma-
honok to mgo ka-otawan aw tinakin nig-ikagi to “Na mgo
kadumahan ku no mgo Hudiyu aw duma no mgo otow no
nigsingkabugtì to piglikatan no banwa no og-ampù gayod to
Diyus, ogpaminogan now to udlin ku iyu.
17 Diyus no ampu-onon to mgo Hudiyu, pigpilì din to ka-
aw-apu-an to mgo Hudiyu aw himuha no kasakupan din
no pigpahan-ing on diyà to Ihiptu no pig-udiponan dan.
Pigpalogwà kandan to Diyus diyà to Ihiptu no banwa su
pigpamabo-otan kandan to Diyus.
18 No pagpaliguy-liguy kandan diyà to katahayan no
banwa sood to kap-atan no tu-ig, pigdaa din kandan agad
oglingow-lingow kandan diyà kandin. Dì pigbantayan dà
kandan to Diyus,
19 aw kada-og din to mgo kablang dan no pitu no ka-
panon no nigsingkabugtì on no mgo otow du-on to Kanan
no banwa. Dayun impamogoy to Diyus to pasak dan no
imbilin kandan aw pa-ugpa-i to Diyus to kasinugpu-an dan.

20 “No mamonang to kasinugpu-an ni Israel diyà kan no
banwa iyan in-una impambotang to Diyus to mgo mag-u-
ukum no ogsakup to mgo ka-otawan sood to upat no gatus
no tu-ig aw kalim-an. Si Samuel no maglilikwaday to Diyus
to nigsunù nigsakup.
21 Dayun nigpangamuyù kan mgo Isrili to Diyus to
ogpabogayan to harì. Dayun imbotang to Diyus si Harì
Saulo no anak ni Kis likat to Benjamin no panon. Nigharì si
Saulo to kap-atan no tu-ig.
22 Dayun pig-ilisan to Diyus to duma no harì. Iyan ngadan
din si David. Nig-ikagi to Diyus bahin ki David no pig-iling
to ‘Nalogonan ku si David no anak ni Jesse no ogsobu-ukon
to domdom noy aw ogtuman kandin to tibò to pagbo-ot ku.’

23 Si Jesus no sugpù ni David, pighinang to Diyus no
Maglilipwasay to mgo Isrili su sikan to insabut din ki David.

24 “Dì natodu-on no wadà pad logwà si Jesus, nigpan-
gudlin si Juan no Magbobonyagay diyà to mgo Isrili to
ogpasosoon din to mado-ot no hinang dan aw oyowi aw
pabonyag to wohig.
25 No madaas on to pagkatapus to katondanan ni Juan,
nig-ikagi kandin diyà to mgo ka-otawan to ‘Konà no kanak
to Imananan now. Dì moydu-on otow no ogpakasukoli pad
hognà kanak no oglabow pad lagboy kandin dini kanak
to kabogbogan. Kanak, igatang podon ogpabatà-batà a
kandin. Dì konà a su oglabow pad lagboy kandin dini
kanak.’
26 “Na, mgo kadumahan ku no kasinugpu-an ni Abraham
aw iyu no duma no mgo otow no ogtahud to Diyus, itanow to
mgo napa-atubangan din sikan no kagi din su awos mama-
anan tanow tibò to moydu-on kalipwasanan to saà tanow.
27 Sikan mgo taga-Hirusalim aw punu-an dan, wadà dan
kama-ani dow si Jesus to Maglilipwasay to saà tanow.
Wadà dan gayod kama-ani to kalitukan to nasulat to mgo
maglilikwaday to Diyus agad kanunoy dan nabasahan kada
adow no sisimbahay, aw agad natuman dan on kan no
pighimu dan si Jesus no himatayanan dà.
28 Agad wadà saà din no ingkahimatayi din, dì pigpahi-
matayan dan dà kandin ki Pilato.
29 Pagkatuman dan to tibò no nasulat bahin kandin,
impalingat dan si Jesus du-on to kinurus aw ipalobong dan.
30 Dì pigbuhoy dà kandin to Diyus.
31 Pagbuhoy ki Jesus, sood to pila no adow piglinogwà din
kan mgo taga-Galiliya no nigduma kandin diyà to Hirusalim.
Kandan kunto-on to nigmatu-ud diyà to mgo ka-otawan to
pigbuhoy on kandin.

32 “Na kanami kunto-on, ognangonan noy iyu to Madoyow
no Tutuwanon no insahad on to Diyus diyà to ka-aw-apu-an
to mgo Hudiyu
33 su pigbuhoy on si Jesus no pigmatu-ud gayod to nasulat
on du-on to ikaduwa no Salmu no pig-iling to ‘Kunto-on no
adow pigmatu-ud ku ikow no Anak ku.’
34 Pigmatu-ud to Diyus to pigbuhoy din on si Jesus no
konad on ogka-usab ogkamatoy su nasulat on no pig-iling to
‘Ogkatuman ku dà ikow to insahad kud kandin no si David
no songo panalangin no maogot.’
35 Pigmatu-ud gayod to duma no nasulat no mgo Salmu
no na-iling to ‘Konà nu ogtugutan to ogkadunut to lawa ku

no sugu-onon nu no matinumanon, su ogbuhayon a nu dà
man.’
36 Pagkatapus to katondanan ni David no pigbo-otan to
Diyus, namatoy on kandin aw ilobong angod dà to ka-aw-
apu-an din no nadunut dà to lawa dan.
37 Dì si Jesus no sugpù din, wadà kadunut su pigbuhoy
man kandin.
38 “Na mgo su-un ku, ognangonan ku iyu to lagboy iyan
tùtu-u to si Jesus to ogpakapasaylu to saà ta.
39 Maogot ogkagawang to saà ta ko ogpasakup ki kandin
no impasabut noy iyu. Konà man ogpakagawang to saà to
puli pagtuwa-ay to pagtagon to ki Moises no kasugu-an.
40 Ogdowdoyawon tad kunto-on ko matuman tad to na-
ikagi to maglilikwaday to Diyus no pig-iling to
41 ‘Iyu no masawoy-sawayon no mgo otow, og-abuton kow
to kalisod to mahudi no adow su agad nakita-an now to
kaboonganan on no bayà pighinang, dì konà now man ogtu-
uhan. Agad moydu-on nigpanoysoy iyu to pighimu ku no
Diyus, dì konà now man ogtu-uhan.’ ”
42 Na pagkatapus to pag-ikagi ni Pablo, nigpa-ulì kandan
diyà to pig-ugpa-an dan. Dì nigpangamuyù kan mgo otow
dow ko ogkahimù ko ogpanoysoy si Pablo diyà kandan
to kadodoog ni Jesus to sunù no simana to adow no
sisimbahay.
43 Dayun nigsingkasusuwoy-suwoy kan mgo ka-otawan.
Moydu-on nigduma ki Pablo aw ki Bernabe su ogpaminog
to pangudlin dan. Nigpangudlin si Pablo aw si Bernabe
kandan to oghogoton to pagtu-u dan to pagbulig to Diyus.
Sikan bayà no nigtu-u, Hudiyu no mgo otow aw duma no
mgo otow no nigsingkabugtì, dì nigpasakup to tahan no
tinu-uhan to mgo Hudiyu.
44 Na pagkasimanahi, to adow no sisimbahay on nighi-
himun to kahan-ingan no taga-lunsud diyà to simbahan su
ogpaminog to kagi to Diyus.
45 Dì moydu-on mgo Hudiyu no nado-otan du-on ki Pablo
aw ki Bernabe su mahan-ing to nigpaminog to kandan
impang-anad. Pigsupak dan to innangon ni Pablo aw ina-
inaha dan kandin.
46 Dì si Pablo aw si Bernabe, wadà hadok-hadok dan,
dì nasì pigdugangan to pagpanoysoy dan aw ikagi to
“Na mgo kasu-unan no mgo Hudiyu, iyu to tugdow no
nangkanangonan to kagi to Diyus. Dì nigsupak kow man.
Og-oyow kow to kinabuhì no konad ogkawadà. Kaling dì
ogpasabut koy on nasì to nigsingkabugtì no mgo otow no
konà no Hudiyu su iyu, wadà kow tu-u to kagi to Diyus,

47 su moydu-on katondanan noy no pigbo-otan to Diyus
su pignangonan koy no na-iling to ‘Ogpakita-on now to
ka-awangan to mgo otow tibò no nigsingkabugtì aw pa-
panaysayi iyu to kalipwasanan to Diyus to tibò to mgo otow
hantod to binogdokan to langit.’ ”
48 Na kan mgo otow no konà no Hudiyu, pagdinog dan to
kagi ni Pablo, namantukhow su ogkadawat dan to kinabuhì
no konad ogkawadà. Pigsayà-sayà dan to kagi to Diyus aw
nigpasakup lagboy kandan su na-indanan on man kandan
to Diyus no ogbogayan din to kinabuhì no konad ogkawadà.
49 Na nigtangkap to kagi to Diyus diyà sikan no banwa.
50 Dì sinombang kandan si Pablo to mgo otow no nigtagon
lagboy to tinu-uhan to mgo Hudiyu. Pigsinamuk dan to taga-
lunsud aw kabuyagan no mangka-aslag aw mgo punu-an to
lunsud. Kaling man pigpahadatan kandan aw si Pablo aw
pagawangon du-on sikan no banwa.
51 Pig-oyowan dan sikan no banwa aw padpada dan to
abug no nigdokot du-on to sapatus dan no niglikat du-
on kan no banwa awos ogkakilaa to wadà labot dan kan
mgo otow aw kandan on to ogbobo-ot to mahudi on no
adow. Dayun nighipanow kandan padoog diyà to Ikuniyu
no lunsud.
52 Dì to mgo sakup dan no nali-usan dan, namantukhow
on su nasoodan on kandan lagboy to Ispiritu Santu.

14

1 Na pagdatong ni Pablo aw ni Bernabe diyà to Ikuniyu,
angod dà to nadoogan su nig-andiyà kandan to simbahan
to mgo Hudiyu aw pamasabuta dan to kadodoog to Diyus to
mgo ka-otawan. Mahan-ing to nigpasakup ki Jesus no mgo
Hudiyu aw nigsingkabugtì no mgo otow.
2 Dì to mgo Hudiyu no wadà tu-u, pigbogayan dan to ka-
otawan to pamab-ot awos makasuwoy to domdom dan no
awos konà makatu-u.
3 Kaling man naugoy to pagpaka-ugpà dan aw ni Pablo aw
ni Bernabe du-on kan no lunsud no wadà nasì pagkahadok
dan to pagpasabut to ka-at to Diyus. Pigbogayan kandan
to Diyus to kabogbogan su awos ogkahimu to tumutubus ni
Jesus no kaboonganan no igkamatu-ud to impang-anad dan.
4 Moydu-on ogtu-u to panalangin to Diyus aw pasakup
kandan aw ba-ot du-on kandan no tumutubus. Moydu-on
gayod konà ogtu-u aw ba-ot kandan du-on to mgo Hudiyu.
5 Na to mgo wadà pagtu-u no mgo Hudiyu aw konà no
Hudiyu aw panguu dan, pigdomdom dan to ogpamab-otan
to ka-otawan to ogpalisodan podon kandan si Pablo su
ogdodogpakon dan podon si Pablo aw si Bernabe to batu.

6-7 Dì pagkama-an dan, namanlaguy kandan padoog diyà
to prubinsiya to Likauniya. Pagdatong dan diyà, nigpasabut
to ka-otawan to Madoyow no Tutuwanon diyà to lunsud to
Listra aw Dirbi aw kan namakadani du-on.
8 Na du-on to Listra no lunsud, nakita-an dan to otow no
pungkù no likat to pagka-otow din no konad igkahipanow
no nig-ingkud du-on no
9 nigpaminog to impang-anad ni Pablo. Nama-anan ni
Pablo to nigtu-u kan pungkù to ogka-uli-an kandin. Pig-ahà
ni Pablo kan pungkù
10 aw tinakin ikagihi to ma-agbot to "Sakindog kad du-on."
Dayun nakasakindog aw makahipanow.
11 Na pagkakita to kahan-ingan to na-uli-an on kan
pungkù, naman-ikagi to ma-agbot to kandan inikagihan,
"Mgo katuusan sikan no nigpa-angod-angod puli to otow no
nig-abut dini ita."
12 Pighingadanan dan si Bernabe ki Siyus no songo ampu-
onon dan gayod no moy simbahan madani-dani to li-otanan
to lunsud. Pighingadanan dan si Pablo ki Hirmis no songo
ampu-onon dan gayod su si Pablo, mapandoy to ogpang-i-
ikagi.
13 To otow no panguu to tinu-uhan ni Siyus, nigpandaa
kandin to mgo baka aw mgo bulak-bulak diyà to li-otanan
to lunsud no madani to simbahan din su oghinangan din
podon kan tumutubus ni Jesus su intobo-ot din dow mgo
katuusan on kandan si Pablo.
14 Dì pagkadinog ni Bernabe aw ni Pablo to tu-ud dan,
pigpongkas dan to kabò dan no ta-indanan to pagkapook-
pook dan su na-iling to bo-ot kan mgo otow dow katuusan
on kandan. Alikmat nakaba-ot diyà to kahan-ingan aw
maka-ikagi to ma-agbot to
15 "Konà koy now oghinangan to buhì su otow koy dà man
aw a-angod dà man to ginhawa ta. Iyan ing-andini noy iyu
su ogpasabut koy iyu to Madoyow no Tutuwanon aw pa-
oyowi noy iyu kan ampu-onon now no wadà puus. Ogpatu-
uhon noy iyu to Diyus. Iyan lagboy niggihit to langit aw
pasak aw dagat aw agad nokoy pad.
16 Natodu-on konà ogbabagan to Diyus to mgo otow to
kandan ogkaliyagan, agad nokoy to kandan katahanan.
17 Dì moydu-on man ingkatu-u to otow to moydu-on Diyus
su kanunoy ki man ogbogayan to kadoyawan. Ogbogayan
ki to udan aw nigsingkabugtì no banwa awos tumulin to
tanom ta awos abutan ki kanunoy to tu-ig. Pigpatukhow ki
gayod to Diyus."
18 Pagkadinog to kahan-ingan to kagi ni Pablo, agad
pigsapadan din podon to kahan-ingan no otow to konà

oghinangan kandan, dì oghinangan dan iyan podon no mgo
taga-Listra su na-iling man to bo-ot dan dow mgo katuusan
on kan daduwa no tumutubus ni Jesus. Na bali man no
wadà dan kato-odi kahinangi.

19 Na pagkaugoy-lugoy nigdatong on to mgo Hudiyu no
diyà pu-un to nali-usan to tumutubus ni Jesus no lunsud
to Ikuniyu aw lunsud gayod to Antiyukiya. Napaduma dan
to kahan-ingan no mgo otow aw ipadogpak dan si Pablo to
batu aw guguyuda dan diyà to labas to lunsud su intobo-ot
dan dow namatoy on si Pablo.

20 Dì nahimunan si Pablo to mgo sakup ni Jesus.
Pagkahimun to duma din, nigbangun si Pablo aw pa-ulì
kandin diyà to lunsud. To sunù no adow nighipanow on
kandan si Pablo no og-andiyad to lunsud to Dirbi.

21 Na pagdatong dan diyà to Dirbi, nigpasabut mandà kan-
dan to Madoyow no Tutuwanon. Mahan-ing to napasakup
dan du-on ki Jesus. Dayun nigsudsud dà to tahan dan
imbayà no Listra no lunsud aw Ikuniyu, aw Antiyukiya no
diyà to prubinsiya to Pisidiya.
22 Nigpangudlin kandan kan mgo bayà no sakup ni Jesus
to konà ogminahadok dì nasì oghogoton to pagtu-u to Diyus.
Kagi dan, “Monang kid ogdatong diyà to ugpa-anan to Diyus
to mahudi no adow ko oglogoban ki pad ogkabaya-an to
nigsingkabugtì no kalisod.”
23 Na kada sinakupan to Diyus no inabut kan tumutubus
ni Jesus, imbotang dan to mgo panguu. Naman-ampù
kandan to Diyus aw pu-asa aw pangamuyù kandan to Diyus
to kanunoy ogbantayan kan mgo bayà no kasakupan din.

24-25 Na paglogob-logob dan to kalunsudan diyà to pru-
binsiya to Pisidiya, nighipanow kandan si Pablo padoog
diyà to Pampiliya no prubinsiya. Pagdatong dan nigpasabut
mandà kandan to kagi to Diyus diyà to Pirga no lunsud.
Pagkatapus to pagpasabut dan du-on, nighipanow mandà
kandan padoog diyà to Ataliya no lunsud no madani to
dagat.
26 Pagdatong dan du-on, nigluwan to sakayan aw layag
kandan to dagat no ogpadoog diyà to kandan piglikatan no
sikan mgo taga-Antiyukiya no tumutu-u to nigsugù kandan
to ogpalogob-logobon to mgo banwa to pagpasabut to ka-
otawan to kagi to Diyus, aw katuman dan.

27 Na pagdatong dan, pighimun dan to kahimunan to
sinakupan ni Jesus. Innawnangonon to mgo tumutubus
to pagbulig to Diyus kandan to agad nokoy no nadoog-
doogan dan du-on to paghipanow dan, aw inawnangonon to

ogkadawat to Diyus to duma no mgo otow no nigsingkabugtì
ko ogpasakup kandan ki Jesus.
28 Namanpakamonang kandan du-on to sinakupan ni
Jesus to pila no adow.

15

1 Na pagkaugoy-lugoy on, nigdatong to mgo otow no taga-
Hudiya no hogot pad lagboy to pagtagon dan to kandan
tahan tinu-uhan no mgo Hudiyu. Nigpangudlin kandan to
mgo sakup ni Jesus to "Monang ki ogkalipwasan to saà ta
ko matuman ta to tulumanon ni Moises bahin to pag-indan
to lawa."
2 Dì kandan si Pablo, nigpag-asuy to mgo Hudiyu no
otow aw lalalis kandan. Pagkatapus to pag-a-asuy dan
bali na-uyunan to sinakupan ni Jesus diyà to Antiyukiya
to ogpa-andiya-on kandan si Pablo aw duma no tumutu-u
to Hirusalim awos mapangintagahan dan dow likat to mgo
punu-an to tugun bahin to pagpa-indan to lawa.
3 Na no pigpatubus si Pablo aw si Bernabe to sinakupan
to Diyus, nighipanow on kandan padoog diyà to Hirusalim
no pigdumahan to mgo sakup ni Jesus no taga-Antiyukiya.
Nanghapit-hapit kandan diyà to kalunsudan no diyà to
prubinsiya to Pinisiya aw Samariya. Nignawnangonon
kandan to mgo kasinakupan ni Jesus to nasakup on to Diyus
to mahan-ing no mgo otow no nigsingkabugtì. Pagkadinog
dan, namantukhow kandan tibò.
4 Na pagdatong on ni Pablo aw ni Bernabe diyà to
Hirusalim, pigdawat kandan to madoyow to kasinakupan ni
Jesus aw mgo punu-an. Pagkadawat dan, nignawnangonon
on si Pablo aw si Bernabe to nadoog-doogan dan aw kabuligi
kandan to Diyus.
5 Dì moydu-on mgo tumutu-u no nasakup pad gayod to
panon to Parisiyu no nigpaglalis. Kagi dan, "Ogpakatuman
kan nigsingkabugtì no mgo otow to tulumanon ta no pag-
indan to lawa aw duma no tulumanon no impatuman ni
Moises."
6 Na bali no nighimun-himun to mgo tumutubus ni Jesus
aw duma no punu-an to sinakupan din su ogsusukun-sukun
kandan dow ogpatumanon dan kan mgo nigsingkabugtì no
mgo otow no nigpasakup ki Jesus to tulumanon to mgo
Hudiyu.
7 Pagkaugoy to pag-a-asuy dan, nangukdayogan si Pedro
aw ikagi to "Na mgo kasu-unan ku, nama-anan now iyan to
naugoy ad on pigpilì to Diyus to ogpapanaysayon a to mgo
otow no konà no Hudiyu bahin to Madoyow no Tutuwanon
bahin ki Jesus su awos masakup dà kandan to Diyus.

8 Dì nama-anan dà to Diyus dow nokoy ngadana to
nakasood to ginhawahan ta. Kaling man pigmatu-ud din to
kandan, sakup din no pigpamogayan din kandan to Ispiritu
Santu su nama-anan din man dow madoyow to ginhawahan
kan mgo otow no nigsingkabugtì to piglikatan dan. A-angod
dà to pagkadawat tanow tibò.
9 Padihu dà to pagdaa to Diyus ita tibò no mgo otow, agad
Hudiyu aw konà. Piggawangan kinow din to saà tanow tibò
su namantu-u kinow tibò.
10 “Na mgo kasu-unan ku, konà ta ogpanogkadan to Diyus
aw pabogati kan mgo otow su agad tibò ki no mgo Hudiyu
dì konà ki ogpakatuman to tulumanon no impatuman ni
Moises. Padihu dà to ka-aw-apu-an ta su konà gayod kandan
ogpakatuman.
11 Ogtu-u koy to itanow no mgo Hudiyu, ogkabuligan ki
dà tibò ni Jesus no Magbobo-ot no nigpanghungyam ita.
Sikan gayod to katùtu-uhanan bahin kandan agad konà no
Hudiyu.”
12 Na bali nighonok to kahimunan aw paminog to naw-
nangonon ni Bernabe aw ni Pablo bahin to kaboonganan
no nahimu dan diyà to kadiyu-an su imbogoy kandan to
Diyus to kabogbogan.
13 Na pagkatapus to pagnawnangonon dan, si Santiago to
nig-ikagi no nig-iling to “Na mgo kasu-unan ku, paminog
kow to kagi ku iyu.
14 Nignawnangonon on si Simon Pedro ganina to pighi-
nang to Diyus to kapinunu-an su nalogonan din to nigsingk-
abugtì no mgo otow agad konà no Hudiyu. To mgo otow dini
to babow to pasak, pig-abin to Diyus no mgo sakup din no
ogpagtampu ita.
15 To impanutuwanon ni Pedro, lagboy naka-igù to nasulat
natodu-on to mgo maglilikwaday to Diyus no pig-iling to
16 ‘Pagkaugoy-lugoy og-ulì ad diyà to pasak aw ogdow-
doyawon ku to pigsakupan ni Harì David no nawagkas.
Ogdangonon ku og-usabon to pigsakupan din no nawagkas.
17 Pagkadangon kud on, ogpasakup kanak to tibò no na-
abin kud no mgo ka-otawan no nigsingkabugtì.
18 Sikan to kagi to Diyus no nighimu kan no inma-an din
natodu-on.’ ”
19 Na nig-aboy nig-ikagi si Santiago to “Na mgo kasu-unan
ku, to pag-atom-atom ku to konà ta ogbogatan kan mgo otow
no wadà tulumanon to pagpa-indan to lawa dì nigpasakup
gayod to Diyus.
20 Dì nasì man no ogsulatan tad to igpatuman ta kandan.
Igatang igpatuman ta kandan so-idi no kasugu-an ni Moises.
Tugdow, konà ta ogtugutan to ogko-onon to intaphag to

bugtì no ampu-onon. Konà ta gayod ogtugutan to ogko-
onon to langosa aw buhì no puli ogpinggoon. Konà gayod
ogtugutan to ogpanghilabot to duma,
21 su sikan tibò, ing-okod tahan ni Moises lagboy diyà to
kasulatan din no kadoog dan ogkadinog to pagbasa diyà to
mgo simbahan kada simana agad ando-i no lunsud.”
22 Na to mgo tumutubus ni Jesus aw duma no mgo punu-
an aw tibò no sinakupan ni Jesus diyà to Hirusalim, na-
uyunan dan no madoyow ko ogsulatan dan to sinakupan
tibò diyà to Antiyukiya. Pigpilì dan to mgo otow no ogdaa
to sulat no ogduma ki Pablo aw ki Bernabe. Si Judas no
pighingadanan gayod ki Barsabas to pigpilì dan aw si Silas
no mgo panguu kandan gayod to sinakupan.
23 So-idi to kalitukan to sulat dan:
“Kamusta kow man no mgo kasu-unan noy no nigsingk-
abugtì to piglikatan no banwa no Antiyukiya, aw Siriya,
aw Silisiya. Kanami no mgo tumutubus ni Jesus aw mgo
panguu aw duma no mgo sinakupan,
24 nakadinog koy to moydu-on kadumahan noy no nig-
andiyà iyu aw kapook-pook kow. Dì sikan kagi dan iyu,
wadà likat dini kanami.
25 Na nakasusukun-sukun koy aw iyan ka-uyuni noy to
ogpadaahon noy to sulat kan mgo otow no pigpilì noy on aw
padumaha kandan ki Bernabe aw ki Pablo no piglogonan
noy. Iyan ngadan dan si Judas aw si Silas.
26 Nigpag-unung podon kandan to kamuwahanan to
pagpasabut dan to si Jesu-Kristu to Magbobo-ot.
27 Ogpadumahan noy kandan ki Pablo aw ki Bernabe no
su-un noy lagboy. Ko umabut kandan iyan on kamatu-
udanan to nalitukan to sulat noy iyu no igpadaa noy.
28 Kanami aw Ispiritu Santu, konà noy dà iyu ogbogatan
to tibò no tulumanon noy no mgo Hudiyu. Igatang
igkapatuman noy iyu so-idi no kasugu-an likat ki Moises.
29 Tugdow, konà noy ogtugutan to ogko-onon to intaphag
to bugtì no ampu-onon. Konà noy gayod ogtugutan to
ogko-onon to langosa aw buhì no ogpinggoon. Konà
gayod ogtugutan to ogpanghilabot to duma. Madoyow ko
ogdilinan now sikan. Na, sikan dà to kagi noy iyu.”
30 Na nighipanow on kandan no upat no ka-otow padoog
diyà to Antiyukiya. Pagdatong dan, nigpatawag kandan
to kahimunan to sinakupan ni Jesus. Pagkahimun dan,
imbogoy to sulat aw basaha dan.
31 Pagkabasa dan, namantukhow tibò kandan to impan-
gudlin kandan.
32 Na si Judas aw si Silas no mangudlinay, nigpangudlin to
sinakupan to mahabà aw pahogota to pagtu-u dan to Diyus.

33 Namang-ugpà kandan du-on to pila no adow. Dayun
nigpa-ulì on si Judas diyà to taga-Hirusalim no nigsugù
kandan.
34 Dì si Silas, nigbo-ot to ogpakamonang du-on.
35 Dì nig-ugpà si Pablo aw si Bernabe to pila no adow
du-on to Antiyukiya. Kandan aw duma no mgo otow,
nigpasabut kandan to sinakupan ni Jesus to kagi to Diyus.
36 Na pagkapilahi no adow, nig-ikagi si Pablo diyà ki
Bernabe to “Ogsudsud ki to imbayà ta no kalunsudan no
pigpangudlinan ta to kagi to Diyus natodu-on su awos
mama-anan ta dow mangkadoyow dà to mgo sakup du-on.”
37 Si Bernabe, ogpaduma podon ki Juan Marcos.
38 Dì wadà uyuni ni Pablo su pig-oyowan kandan ni
Marcos ton paghipanow dan diyà to Pampiliya aw pa-ulì
diyà to kandin banwa.
39 Si Pablo aw si Bernabe, nig-a-asuy lagboy aw iyan on
nadoogan dan to puli on nigsingkasusuwoy kandan. Si
Bernabe, niglayag on to dagat padoog to Sipri aw padumaha
din on si Marcos,
40 aw si Pablo, pigpilì din si Silas no ogpadumahon din.
Dayun nahimun to sinakupan ni Jesus aw pangamuyù
kandan to Diyus to ogpapanalanginan si Pablo aw si Silas
aw kabantayi.
41 Dayun nighipanow on kandan si Pablo padoog diyà to
prubinsiya to Siriya aw Silisiya su ogpangudlin on mandà
to mgo kasinakupan ni Jesus to ogpahogoton to pagtu-u dan
to Diyus.

16

1 Na nigdatong on kandan si Pablo diyà to lunsud to Dirbi
aw Listra. Impagkita dan du-on to sakup ni Jesus no iyan
ngadan si Timoteo. Hudiyu to inoy din no sakup gayod ni
Jesus. To amoy din, taga-Girisiya.
2 Intahud si Timoteo to tibò to sinakupan ni Jesus diyà to
Listra aw Ikuniyu.
3 Ogpadumahon ni Pablo si Timoteo. Dì si Timoteo, agad
Hudiyu to inoy din dì wadà pad ka-indani to lawa no
tulumanon to mgo Hudiyu su Giriyigu man to amoy din no
bugtì to kandin tulumanon. Kaling dì pigtumanan kandin
ni Pablo kan no tulumanon su nama-anan to mgo Hudiyu
to amoy ni Timoteo to Giriyigu.
4 Na niglogob-logob kandan to kalunsudan no niglikwad
kandan to igpatuman no mgo insugù no na-uyunan on to
tumutubus ni Jesus aw duma no panguu to sinakupan diyà
to Hirusalim bahin to mgo tumutu-u no konà no Hudiyu.

5 Sikan to ingkahogot to pagtu-u to kasinakupan aw adow-
adow nadugangan on kandan.
6 Na kandan si Pablo, piglabayan dan to mgo prubinsiya
to Pirigiya aw Galasiya, su oglipasan man to Asiya su wadà
tuguti kandan to Ispiritu Santu to ogpakapangudlin diyà
sikan no mgo kalunsudan sikan no timpu.
7 Pagdatong dan diyà to topad to Misiya no banwa,
nigpadayong diyà to pag-ootan to prubinsiya to Bitiniya.
Dayun ogpadayong podon kandan si Pablo diyà to Bitiniya
dì wadà tuguti to Ispiritu Santu no nigtubus ki Jesus.
8 Kaling man niglaboy on kandan du-on to Misiya. Kayan
nigdatong kandan diyà to Truwas.
9 Na songo kadukiloman no pagkagawangi ni Pablo to
panimo-ot, piglogwà kandin to otow no taga-Masiduniya no
kunon kun nigsakindog to dani din. Nigpangamuyù kandin
ki Pablo to “Buligi koy no mgo taga-Masiduniya.”
10 Kaling dì tinahom noy aw ni Pablo to ogpapasabuton
koy to Diyus to mgo taga-Masiduniya to Madoyow no
Tutuwanon bahin ki Jesus.
11 Na niglayag koy on to dagat likat to Truwas padoog diyà
to Masiduniya. Nigpotos koy nigtalipag to dagat padoog diyà
to Samutrasiya no puù. To sunù no adow nigpadayong koy
mandà diyà to Niyapulis.
12 Pagdu-ung noy, nighaw-as koy aw hipanow padoog diyà
to Pilipus no kamatu-udan no lunsud diyà to prubinsiya to
Masiduniya no nasakup to Ruma. Pagdatong noy, nig-ugpà
koy du-on to pila no adow.
13 Na to adow no sisimbahay, niglogwà koy to lunsud aw
palohus koy diyà to wohig su dagow moydu-on ogsimba du-
on no mgo Hudiyu. Pagdatong noy du-on to wohig moydu-
on on iyan mgo kabuyagan no nahimun no ogpamansimba.
Namang-ingkud koy on aw pagbaaw-baawi noy kan mgo
kabuyagan no nahimun.
14 Nigpaminog lagboy to pagpanoysoy noy to songo buyag
no magbabaligya-ay to mgo kabo-on no mangkadoyow. Iyan
ngadan kan no buyag si Lydia no taga-Tiyatira. Og-ampù
kandin to Diyus aw dugangi to Diyus to kandin nama-anan
to pagpaminog din to kagi ni Pablo. Dayun nigtu-u si Lydia
ki Jesus aw mgo sood din
15 aw pabonyag kandan. Dayun pighinggat koy ni Lydia
to “Ko nadomdoman now to lagboy ad nigtu-u ki Jesus,
umagpot kow diyà kanak baoy.” Dayun nigduma koy ki
Lydia.
16 Na songo adow namang-andiyà koy to kahimunanan
su awos maka-ampù koy to Diyus. Ton diyà koy pad to

pangindanan, impagkita noy to daga no udipon no moydu-
on bantoy din no manag-anay. Ogkasapi-an kandin to tag-
udipon su ogpannangon kandin to og-abut odomà.
17 Oglupug-lupug kanami aw ki Pablo aw kanunoy og-
inikagi to ma-agbot no na-iling to “So-idi no mgo otow, sugu-
onon to Diyus no Kinalabawan no Katuusan. Ogpasabut iyu
to Madoyow no Tutuwanon no igkatutuu ta diyà to Diyus.”
18 Pig-inulit-ulit din to pag-ikagi to pila no adow hantod
to naboù on si Pablo. Nakalingì kandin aw maka-ikagi
to “Ikow no busow, ogsugu-on ku ikow to kabogbogan to
ngadan ni Jesus, gawang kad on du-on kan no buyag.”
Sukuu malituk to kagi ni Pablo, dayun nakagawang to
busow.
19 Dì pagkama-an to tag-udipon to natampodan to panapì
dan, pigdakop dayun si Pablo aw si Silas. Dayun pigguyud
dan diyà to kahimunanan aw pa-atubanga dan to mgo
ukum.
20 Pagkahi-atubang dan, nig-ikagi to mgo tag-udipon, “So-
idi no mgo otow no Hudiyu iyan, ogpamansamuk kani to
lunsud ta.
21 Kan impang-anad dan, konà oghidaag to ita no bala-
od no taga-Ruma. Konà ki ogpakadawat aw makatuman to
kandan kasugu-an no igpatuman dan podon.”
22 A-angod dà to indiklamu to kahan-ingan. Pigpongkasan
kandan to kabò to ukum aw bunai.
23 Pagkatapus to pagbunaa kandan, inlodlod kandan no
pagpirisu. Pigsugù to ukum kan panguu to guwardya to
igpabuguk igpalodlod to pagpirisu kandan.
24 No du-on to sood on lagboy kandan pigbakus kandan
to guwardya to kobong aw liligpita pad.
25 Na no madaom on to kadukiloman, nig-ampù to Diyus
si Pablo aw si Silas aw kanta. Nigpaminog to duma no
pinirisu.
26 Tinakin mabogbog to tiyog to banwa aw kadiyong
gayod to pirisuhan aw sikan pig-ukdangan to pirisuhan.
Tinakin natau-angan to mgo takop aw kangkahuklus to tibò
no sangkalì to tibò no mgo pinirisu.
27 Na nakagimata to panguu to guwardya. Pagkakita din
to takop no natau-angan on, nakalapnut kandin to otak din
aw ogot kandin podon su intobo-ot din dow namakasabuk
on to mgo pinirisu.
28 Dì naka-ikagi si Pablo to ma-agbot to “Konà ka og-unoy
og-ogot. Kani koy dà man tibò to sood.”
29 Nigpabogoy to panguu to guwardya to ilawan aw
makapanlangkotow du-on to sinabong. Pinidpid kandin aw
makaluhud kandin diyà to atubangan ni Pablo aw ni Silas.

30 Dayun pigpalogwà din si Pablo aw si Silas aw ikagi
kandin, “Nokoy on buwa to oghinangon ku no awos a
ogkalipwasan to mgo saà ku tibò.”
31 Nigtabak kandan, “Ikow aw mgo sood nu, ogkalipwasan
to saà now tibò ko ogtu-u kow ki Jesus no Magbobo-ot.”
32 Dayun nigpanoysoy kandan to kagi to Diyus du-on to
mgo kasood-soodan to baoy to panguu to mgo guwardya.
33 Kandà no kadukiloman pighugasan din to mgo palì dan
tibò. Dayun du-on pigbonyagan to panguu to guwardya aw
mgo sood din.
34 Dayun pinasood din si Pablo aw si Silas to kandin baoy
aw pako-ona din kandan. Namantukhow to guwardya aw
mgo sood din su nasakup on man to Diyus kandan.
35 Na pagkabukas, impadaa to mgo ukum no taga-Ruma to
sugù no iyan kalitukan to “Sabukan now kan mgo pinirisu
now no si Pablo aw si Silas.”
36 Piglikwadan si Pablo to panguu to guwardya to “Og-
pasabukan kow to ukum. Ogpakalogwà kow on no wadad
samuk.”
37 Naka-ikagi si Pablo to “Konà man ogkahimù su wadà
saà noy no pigpabunaan koy to ukum diyà to atubangan
to kahan-ingan. Moydu-on ka-at noy no imbogoy to taga-
Ruma. Dì impapirisu koy dan man nasì diyà to atubangan
to kahan-ingan. Dì iglunus-lunus koy dan puli podon to pag-
pasabuk kunto-on. Konà koy ogkaliyag. Pa-andiniha now
ton ukum no nigpapirisu kanami su kandin to ogpasabukon
noy kanami.”
38 Na nigpati-ulì to sundau diyà to ukum aw nangoni to
nadoogan. Pagkama-an to ukum to kandan si Pablo aw
si Silas, moy ka-at no imbogoy to taga-Ruma, nahadok to
ukum.
39 Kaling man nig-andu-on to ukum to pirisuhan aw
pasabuki din kandan. Nigpakawka-at on to ukum du-on
kandan aw ibu-us din kandan diyà to labas to pirisuhan.
Nigpangamuyù kandin ki Pablo aw ki Silas to oggawang on
to wadad on samuk.
40 Paglogwà ni Pablo aw ni Silas to pirisuhan, nig-andiyà
kandan to baoy ni Lydia. Pagpangudlin dan to sinakupan
ni Jesus to oghogot to pagtu-u dan, nighipanow on kandan
padoog diyà to Tisalunika no lunsud.

17

1 Na nigbayà kandan aw si Pablo aw si Silas diyà to
Ampipulis no lunsud aw Apuluniya gayod no lunsud. Kayan
to nigdatong kandan diyà to Tisalunika no lunsud no
moydu-on simbahan to mgo Hudiyu.

2 Nig-andiyà kandan to simbahan su sikan man to tahan
dan. Tatou no simana to pagpasabut ni Pablo aw pagpatu-
u to ka-otawan to si Jesus, Imananan to Ka-otawan no
impabayà to kasulatan to Diyus.
3 Aw pigpasabut din kandan to pigbo-otan to Diyus to si
Jesus, ogkamatoy aw buhaya dà aw iling si Pablo to “Sikan
no otow no impasabut ku iyu, kandin iyan to Imananan to
Ka-otawan.”
4 Na, mahan-ing to mgo otow no nigtu-u to impang-anad
din aw pagtampu kandan ki Pablo aw ki Silas no mgo
Hudiyu, mgo Giriyigu no tahan mag-a-ampù to Diyus aw
mgo natahud no buyag.

5 Dì to duma no mgo Hudiyu no otow, pigsombang dan
kandan si Pablo. Pighimun dan to kahan-ingan no mgo
otow no mado-ot aw sinamuka dan to tibò to taga-lunsud.
Pigsuung dan to baoy ni Hasun no pig-ugpa-an dan aw ni
Pablo.
6 Dì wadà dan kakita-i si Pablo. Dì iyan on pigpangi-
mumungutan dan si Hasun no tagbaoy aw mgo duma din
no sakup ni Jesus aw guyuda aw pa-atubanga to ukum.
Namang-ikagi to ka-otawan to “Agad ando-i to makasuksuk
kandan si Pablo, ogsinamukon dan iyan to ka-otawan. Bali
no nakadatong kandan kani to ita no lunsud.
7 Nigpahobong kandan sikan no otow no si Hasun du-on
to kandin baoy. Kandan si Pablo, konad kandan ogtuman
to bala-od to ita no harì no si Cesar. Kunon kun kandan to
si Jesus to tùtu-u no harì tibò.”
8 Dayun napook-pook to pikii to kahan-ingan aw gayod to
ukum.
9 Pigpabogoy to ukum kandan aw si Hasun to piyansa aw
kayan sabuki.

10 Na pagkasaklop, pigpahipanow kandan si Pablo to
duma no sinakupan ni Jesus padoog diyà to Biriya. Pagda-
tong dan, nig-andiyà to simbahan to Hudiyu.
11 Sikan mgo taga-Biriya konà no angod to mgo taga-
Tisalunika no masupak-supakon to impang-anad ni Pablo.
Dì sikan mgo taga-Biriya, nangkaliyag nasì kandan to og-
paminog to impang-anad ni Pablo aw adow-adow pigbuklad
dan to kasulatan to Diyus dow humidaag to impang-anad ni
Pablo.
12 Kaling man mahan-ing to nigtu-u to impang-anad
ni Pablo agad Hudiyu aw konà, aw mgo natahud no
kabuyagan aw lukos.
13 Dì no pagdinog to mgo Hudiyu no taga-Tisalunika to
nigpasabut si Pablo to kagi to Diyus diyà to Biriya, pig-andu-
onan dan aw sinamuka to kahan-ingan.

14 Pina-andiyà si Pablo dayun to mgo sinakupan ni Jesus
diyà to boyboy to dagat. Dì mamonang dà si Silas aw si
Timoteo diyà to Biriya.
15 Si Pablo, pigdaa to mgo sakup ni Jesus diyà to Atinas.
Pagdatong dan diyà to Atinas, namang-ulì on kan nigdaa ki
Pablo aw ogpalikwadan ni Pablo si Silas aw si Timoteo to
ogpalupugon din to magagà lagboy.
16 Na no pagtagad ni Pablo diyà to Atinas, naboong-boong
kandin su puli on mahan-ing no ampu-onon to mgo taga-
Atinas no dibultu.
17 Nigpag-asuy si Pablo to mgo otow no og-ampù to Diyus
diyà to simbahan agad Hudiyu aw konà. Adow-adow agad
ando-i kumikita, og-a-asuy-asuy du-on no lunsud.
18 Nigpag-asuy kandin gayod to mgo sakup to Ipikuriyu no
panon aw Istuiku gayod no panon. Naka-ikagi to sobu-uk,
“Nokoy buwa to nalitukan podon to pig-ikagi sikan otow no
puli oglayas ogpang-anad.” Namang-iling to duma, “Angod
to impang-anad to bugtì no ampu-onon dan su kunon kun
pigbuhoy on kun to ampu-onon dan no si Jesus no namatoy
on kun.”
19-20 Dayun nigpaduma kandan ki Pablo diyà to kahimu-
nan diyà to himunanan to mgo punu-an to lunsud. Nig-
ikagi kandan to “Bali koy man nakadinog to impang-anad
nu. Kaling man panaysayi koy nu to litukan dow nokoy
lagboy sikan.”
21 Kanunoy ogpaminog aw nawnangonon kan mgo taga-
Atinas aw mgo bisita dan to mgo bayà no impang-anad.
22 Na, nangukdayogan si Pablo diyà to kahimunan aw ik-
agi to “Na mgo taga-Atinas, pigkilaa ku to iyu, matinahudon
kow to mgo katuusan agad nokoy ngadana
23 su pagpadiboy ku kani no lunsud now aw ahà-ahà
a to mgo simbahan now, nakita-an kud sikan pighimu
now no dodomoan now no pigsulatan no na-iling to
‘Kadomdomanan noy to ampu-onon no wadà noy kama-ani
to ngadan.’ Ognangonan ku iyu to ngadan sikan no ampu-
onon no puli now piglayasan pig-ampu-an no wadà now
kakilahi.
24 Iyan ngadan din to Diyus no Tagginihit to kalibutan aw
agad nokoy. Diyus no Magbobo-ot to pasak aw langit, konà
og-ugpà to mgo simbahan no pighimu to otow.
25 Wadad otow no ogsaligan to Diyus to kapookanan su
wadad pigboong din. Kandin to nigbogoy to kinabuhì ta aw
ginhawa ta asta agad nokoy no katu-unan ta tibò.
26 Kapinunu-an piggihit to Diyus kan otow no piglikatan
tanow aw kunto-on, to mgo otow, nigsingkabugtì on no
uminugpà su pigbo-otan man to Diyus. Pigpatangkapan din

tibò to mgo otow kotob to binogdokan to langit. Diyus man,
tahan din on pigbobo-otan to kagoto-an to pagka-otow ta
aw mgo pag-ootan to banwa to kada panon no ita, wadà
pad kangka-otow
27 awos ko dagow madomdoman tanow dow og-
amonuhon ta to ogpagkita to Diyus. Mangkuwan madani
dà man itanow to Diyus
28 su 'Kandin to nigbogoy ita to kinabuhì ta aw ginhawa ta
asta agad nokoy no katu-unan ta.' Tùtu-u to nasulat to iyu
no magsusulat no pig-iling to 'Itanow iyan gayod to anak to
Tagginihit.'

29 "Kaling dì konà ta ogdomdomon to Diyus, ogpaka-
angod-angod to pighimuhan to buwawan aw sapì aw batu
no pinabayà to atoman aw kapandoy to otow, su itanow no
otow, anak ki man gayod to Diyus.
30 Pigpabay-anan to Diyus to mado-ot no hinang ta natodu-
on su wadà ki pad kama-an to sugù din. Dì kunto-on ogsugu-
on kid tibò no mgo otow to ogsosoo ki aw oyowi to mado-ot
no hinang ta.
31 Su moydu-on adow to Diyus to ogpabo-otan din to Anak
din no si Jesus to mgo otow dini to babow to pasak. Si Jesus
to pigpilì din no ogbo-ot no ogkatu-uhan to mgo otow su
binuhoy man kandin to Diyus."

32 Pagpasabut ni Pablo to ogbuhayon to nangkamatoy,
moydu-on konà ogtu-u aw dugadiha dan nasì si Pablo. Dì
moydu-on gayod ogpaminog pad podon.
33 Dayun niglogwà si Pablo
34 no pigdumahan to mgo otow no nigtu-u. Iyan nigtu-
u si Dionisio no nasakup to panon to mgo otow no
ogpamanghimun-himun diyà to kahimunanan aw aag si
Damaris no buyag aw duma pad no mgo otow.

18

1 Na nighipanow on si Pablo likat to Atinas aw padoog
diyà to Kurintu no lunsud no nasakup to Akaya no prubin-
siya no du-on din to ogtagad-tagadan kandan si Silas.
2 Pagka-ugpà ni Pablo du-on impagkita din to mag-asawa
no Hudiyu no mgo otow. To ngadan kan bana si Akila no
taga-Puntu. To ngadan to asawa, si Priscila. Bayà-bayà
pad datong kandan du-on to Kurintu. Niglikat kandan to
Ruma no lunsud no nasakup to Italiya su impabugow ni
Harì Claudio to tibò no mgo Hudiyu no mgo otow du-on to
Ruma. Na si Pablo no pagbisita din kandan pag-usab

3 nigbo-ot kandin to ogpag-agpot du-on kandan no mag-
asawa. Nigpagtibò kandin to pagtalabahu su nig-a-angod dà
man to panapì dan tibò no maghihimu kandan to tulda.
4 Dì kada adow no sisimbahay, ogpag-asuy si Pablo diyà
to simbahan to mgo Hudiyu: Ogpasabut si Pablo to mgo
Hudiyu aw duma no mgo otow no konà no Hudiyu.

5 Bali no nigdatong gayod si Silas aw si Timoteo du-on
to Kurintu no niglikat diyà to Masiduniya. Pagdatong dan,
insigkon ni Pablo to pagpanghimu to tulda aw bali hutoy
kandin to ogpasabut to mgo Hudiyu to si Jesus iyan to
Imananan to Ka-otawan.
6 Dì wadà tu-u kandan ki Pablo. Dì nasì on pigkablang
dan si Pablo aw ina-inaha kandin. Dì nig-ikagi si Pablo
to "Iyu on to ogbobo-ot ko pa-andiya-on kow on to banwa
no kastiguhanan to saà. Wadad labot ku. Likat kunto-
on, iyan on ogpasabuton ku to duma no otow." Tinakin
nigpanghiyab-hiyab si Pablo to kabò din awos mamalid to
abug no niglikat du-on to kandan banwa no ta-indanan to
wadà labot din kandan no mgo Hudiyu no mgo otow.
7 Dayun nighalin si Pablo diyà to songo baoy. Sikan baoy
nakalongod to simbahan to mgo Hudiyu. Iyan ngadan to
tagbaoy si Tito Justo. Konà no Hudiyu no otow dì nig-ampù
gayod kandin to Diyus.
8 Moydu-on nigpanguu to simbahan no si Crispo. Nigtu-
u man kandin to impang-anad ni Pablo bahin ki Jesus aw
tibò to sood to baoy din. Nigtu-u gayod to mgo duma no
taga-Kurintu aw pamabonyag kandan to wohig.

9 Na songo kadukiloman no nagawangan si Pablo to
panimo-ot, piglogwà kandin ni Jesus no Magbobo-ot aw
ikagi no pig-iling to "Pablo, konà ka ogkahadok, Kanunoy
ka pasabut nasì, konà ka puli ogpapahonok,
10 su kanak to ogduma ikow, aw wadà oglangub to og-
amonu ikow su kani so-idi no lunsud mahan-ing pad to
mgo otow no pigpilì kud on no ogpasakup pad kanak ko
makadinog kandan to pagpanoysoy nu."
11 Na songo tu-ig aw tongà to pagpang-anad ni Pablo to
kagi to Diyus du-on sikan no banwa.

12 Na, ton pagkagubirnadur ni Galiyu du-on sikan no
prubinsiya no Akaya, nighihimun to mgo Hudiyu no na-
mankablang ki Pablo aw du-on dakopa kandin aw dadaaha
kandin aw pa-atubanga dan diyà ki Galiyu su awos ogdik-
lamu kandin
13 no namang-ikagi to "So-idi no otow, nigpang-anad
kandin to mgo ka-otawan to ogpa-ampu-on din podon to
Diyus dì konà man no oghidaag to ita no bala-od."

14 Tatabakay on podon ni Pablo dì na-unahan dà ni Galiyu
no nig-iling to “Iyu no mgo Hudiyu, ko nakalapas kan no
otow to bala-od to gubirnu, ogkabo-otan ku kandin.
15 Dì no iyan indaa now kandin kani su iyan pighilalisan
now kandin bahin to mgo impang-anad din aw mgo iyu no
tulumanon aw kasugu-an to iyu no tinu-uhan. Dì konà a
ogpanginlabot sikan. Iyu on to ogbobo-ot.”
16 Dayun pigpamagawang din kandan tibò.
17 Na to kahan-ingan no otow no konà no Hudiyu,
nigdakop to panguu to simbahan no si Sustinis no Hudiyu.
Pigbunaan dan kandin diyà to atubangan to ukumanan, dì
wadà sagmana ni Galiyu.
18 Na pag-ugpà ni Pablo du-on to Kurintu to pila no
adow, nighipanow on kandin. Pigpaduma din si Akila aw
si Priscila aw hapit kandan du-on to Sinkriya no lunsud.
Paghapit dan du-on, nigpatabuug si Pablo no ta-indanan
to pagsahad din to Diyus. Dayun niglayag kandan likat to
Sinkriya padoog on diyà to Siriya no banwa.
19 Nighapit kandan gayod du-on to Ipisu no lunsud.
Pagdatong dan du-on, nigpagsuwoy on si Pablo kan mag-
asawa. Si Pablo, diyad kandin padoog to simbahan aw pag-
asuy to mgo otow no Hudiyu.
20 Ogpa-ugpa-on dan podon si Pablo diyà to Ipisu dì wadà
uyun.
21 Kagi din, “Ko tugutan ad to Diyus, ogpaka-ulì a man
dini. Dì kunto-on, oghipanow ad.” Niglayag si Pablo likat
to Ipisu padoog diyà to Sisariya no lunsud no nasakup to
Siriya no banwa.
22 Na pagdu-ung ni Pablo diyà to Sisariya, nighaw-as
kandin aw panginkalasada padoog diyà to Hirusalim aw
Antiyukiya no lunsud. Pighapitan din to sinakupan ni Jesus
du-on to Hirusalim aw bogayi din to pangamusta kandan
tibò. Dayun nigpadayong kandin diyà to Antiyukiya
23 aw ugpà du-on to pila no adow. Paglikat din to An-
tiyukiya, pigpang-andiya-an din to kalunsudan no nasakup
to prubinsiya to Galasiya aw Pirigiya su ogpangudlin kandin
to mgo kasinakupan ni Jesus to oghogoton dan lagboy to
pagtu-u to Diyus.
24 Na, og-uli-on tad to tutuwanon to nali-usan ni Pablo to
Ipisu no lunsud. Nigdatong on to Hudiyu no otow no iyan
ngadan si Apulus. Taga-Alejandria kandin. Mapandoy si
Apulus ko ogbotang-botang to kagi aw dakoo gayod to nama-
anan din bahin to kagi to Diyus no kasulatan no tahan.
25 Pig-anad on tahan si Apulus to mgo sakup ni Juan
no Magbobonyagay bahin to kadodoog to Diyus. Ma-omot

kandin to ogpanoysoy aw mataoytoy to impang-anad din
bahin ki Jesus agad puli din nadinog to impang-anad ni Juan
aw angod dà to kandin kadodoog to pagbonyag.
26 Nakasood si Apulus to pagpanoysoy din diyà to simba-
han to mgo Hudiyu no ampan hadok. Pagkadinog ni Akila
aw ni Priscila to impang-anad din, pigpaduma dan si Apulus
diyà to baoy dan su agad matul-id on to impang-anad ni
Apulus bahin to kadodoog to Diyus, dì wadà-wadà din pad
katibo-i kama-ani. Pigtongopan dan pigsaysayan si Apulus
to ki Jesus kadodoog to pag-ampù to Diyus no sikan, wadà
din pad katibo-i kama-ani.
27 Na, nigdomdom si Apulus to og-andiyà to Akaya. Dakoo
to pagbulig to mgo sakup ni Jesus ki Apulus aw sulati dan
to mgo duma dan diyà to Akaya to ogdawaton kandin ko
dumatong. Pagdatong din diyà to Akaya, nakabulig kandin
to nigpanoysoy du-on to mgo nigpasakup on ki Jesus no
natapikan to ka-at to Diyus.
28 Matul-id to pagpasabut din kan mgo Hudiyu aw
makakambow kandin diyà to kahan-ingan no pigmatu-ud
din diyà to mgo Hudiyu to si Jesus iyan to Imananan to Ka-
otawan no impabayà din to mgo kasulatan to Diyus.

19

1 Na si Apulus, mamonang pad du-on to Kurintu no
lunsud. Dì si Pablo, nigpanlalakdoy to mgo ka-untudan
no nakabayà to banwa no nigpadoog kandin diyà to Ipisu.
No diyad on kandin impaghibaak din to pila no sakup to
Imananan to Ka-otawan.
2 Pig-usip din to “Dow nadawat now on lagboy to Ispiritu
Santu likat ton pagpasakup now to Imananan to Ka-
otawan?” Namakatabak kandan to “Wadà koy nangoni to
moydu-on na-an Ispiritu Santu.”
3 Kagi ni Pablo, “Nokoy to pigtu-uhan now to pagbonyag
iyu.” Namantabak kandan to “Iyan pigtu-uhan noy to
impang-anad ni Juan no Magbobonyagay.”
4 Kagi ni Pablo, “Nigpambonyag si Juan to mgo otow
no nigsosoo to mado-ot no hinang dan aw oyowi. Pig-
ikagihan gayod ni Juan to ogpatu-uhon kandan to Imananan
no oglogwà no ogsunù kandin. Sikan to impang-anad ni
Juan. Dì sikan no otow no si Jesus iyan no niglogwà on
natodu-on.”
5 Na pagkadinog kan mgo taga-Ipisu to si Jesus to
Imananan to Ka-otawan no niglogwà on no innangon ni
Juan, namangpabonyag kandan no pagmatu-ud to nig-
pasakup kandan to impang-anad bahin to ngadan ni Jesus
no Magbobo-ot.

6 Dayun pigdampon ni Pablo to mgo tumutu-u ki Jesus aw
kasoodid on kandan to Ispiritu Santu aw tigka-un naman-
ikagi kandan to mgo inikagihan no imbogoy to Ispiritu
Santu no kandan tahan no tu-un no kagi aw bugtì pad no
inikagihan no pig-ikagi dan gayod no wadà dan aligbat ka-
anadi.
7 Kan nigtu-u lagboy ki Jesus, sampuù dà tag duwa no ka-
otow.
8 Na, sood to tatou no buwan nigsood si Pablo diyà to
simbahan aw ipang-anad to mgo Hudiyu diyà to Ipisu aw
ikagi no wadà kahadok kandin. Nigpang-anad lagboy si
Pablo to mgo otow no mgo Hudiyu aw impatu-u din lagboy
to katùtu-uhanan bahin to pagsakup to Diyus.
9 Dì moydu-on Hudiyu no nabigtoan aw supak to impang-
anad ni Pablo. Naman-ina-ina on nasì kandan bahin kan
Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus diyà to kahimunan.
Kaling man pigtalikudan ni Pablo to mgo otow no wadà tu-
u aw pinpina din kan mgo namantu-u lagboy ki Jesus aw
oyowi dan kandan no wadà tu-u. Adow-adow nigpag-asuy
kandin diyà to anadanan ni Tiranu.
10 Hantod to daduwa no tu-ig na-aboy to pagpang-anad
din, aw hantod to tibò nakadinog no uminugpà diyà to Asiya
to kagi to Diyus, agad mgo Hudiyu aw duma no otow no
konà no Hudiyu.
11 Na pigpamahimu si Pablo to Diyus to mabogbog no
kaboonganan.
12 Agad kabò dà puli no ogpakadodot to lawa ni Pablo, ko
ogdaahon diyà to nangkasakit aw to otow no pigsoodan to
busow, ko madodotan to kabò ni Pablo, ogpakagawang to
busow aw sakit gayod.
13 Na moydu-on Hudiyu no otow no niglogob-logob to mgo
kalunsudan no og-anti to ogpanggawang to mgo busow no
nigsood to otow no pinabayà to paglituk to ngadan ni Jesus
no Magbobo-ot. Nig-iling kandan to “Ogsugu-an ku iyu to
ngadan ni Jesus no angod dà to impang-anad ni Pablo.”
14 Pig-angod sikan pitu no anak to punu-an to tinu-uhan to
mgo Hudiyu. Iyan ngadan to amoy dan si Iskiba. No umanti
kandan pigsugù dan to songo busow
15 aw dayun naka-ikagi to busow to “Nakakilaa a ki Jesus
aw kataga a gayod ki Pablo, dì iyu, dow intawa kow man.”
16 Tinakin kan pigsoodan to busow no otow, piglapugad
nasì kan mgo anak ni Iskiba aw kangkada-og din. Aw
mamakalaguy kandan no nangkalobasan tibò kandan aw
kangkapali-i pad kandan.
17 Tibò to mgo otow du-on to Ipisu no Hudiyu aw duma
pad no otow no konà no Hudiyu, nadinog dan to nabayà-

baya-an to mgo anak ni Iskiba aw pig-abut kandan to hadok
aw du-on on lagboy dan pigbantug to ma-aslag no ngadan
ni Jesus no Magbobo-ot.
18 Kaling man mahan-ing gayod no sakup ni Jesus no
naka-angkon to moydu-on hinang dan no mado-ot bahin to
kaboonganan no niglikat to bantoy
19 aw pigpanghimun dan tibò to basahon no nasulatan
bahin to igpabayà kan no kaboonganan, aw sangaba dan
diyà to atubangan to kahan-ingan no ka-otawan. Pag-atom-
atom dan to nigkantidad kan no mgo basahon no pigsangab
dan nigsapat to kalim-an no maan ko kandan pa no sapì.
20 Nigtangkap on to impang-anad bahin to Diyus no
Magbobo-ot aw dugang gayod to kabogbog.
21 Na pagkatapus ni Pablo to pagpang-anad du-on to Ipisu,
nigbo-ot kandin to og-andiyà to Hirusalim no ogpanghapit-
hapitan din to kalunsudan to prubinsiya to Akaya aw
Masiduniya. Nig-ikagi si Pablo to “Ko dumatong ad diyà to
Hirusalim, ogpalohusan ku pad diyà to Ruma no lunsud.”
22 Pigpa-andiya-an din to Masiduniya to daduwa no
timbang din no si Timoteo aw si Irastu. Dì nigpakamonang
si Pablo du-on to prubinsiya to Asiya.
23 Pag-ugpà ni Pablo du-on to lunsud to Ipisu no nasakup
to prubinsiya to Asiya, moydu-on nasamuk-samuk bahin to
Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus.
24 Moydu-on nig-ugpà du-on no iyan ngadan si Dimitriyu.
To panapì din, ogpanghungun to sapì no pagkaponga,
binaoy-baoy on no angod-angod to simbahan ni Artimis no
ampu-onon to mgo taga-Ipisu. Ogpakasapì kandin aw mgo
sakup din.
25 Su nigpasabut man kandan si Pablo to ka-otawan to
tinu-uhan no tùtu-u, pighimun ni Dimitriyu to mgo sakup
din aw duma no mgo otow no a-angod to panapì dan.
Pagkahimun dan, kagi ni Dimitriyu to “Na mgo lagi ku,
nama-anan ta dà to ka-uswagan ta likat dà ita.
26 Mapayag dà to ogkadoogan to pagpangudlin so-idi no
otow no si Pablo. Konà kun no tùtu-u no ampu-onon ko
pighinang to otow. Nadaa din to mahan-ing no taga-Ipisu
aw diyà to duma pad no lunsud to prubinsiya ta no Asiya.
27 Ogkahimù buwa oggawangon to panapì ta aw sikan
bantugan gayod to ampu-onon ta aw kalabow din aw
simbahan din su og-ampù kinow tibò no taga-Asiya aw
duma no mgo otow dini to babow to kalibutan.”
28 Pagkadinog to kahan-ingan to pig-ikagi ni Dimitriyu,
lagboy to pagkalangot dan aw mamansa-og to “Kinal-
abawan si Artimis no ampu-onon to mgo taga-Ipisu.”

29 Nasamuk to tibò no taga-lunsud. Impadakop dan si
Gayu aw si Aristarku no taga-Masiduniya no duma ni Pablo.
Pigbokasan dan aw guyuda dan aw daaha dan diyà to
kahimunanan.
30 Ogpag-unung dà podon si Pablo. Dì wadà tuguti to
duma no tumutu-u.
31 Moydu-on gayod mgo punu-an to prubinsiya to Asiya no
nakakilaa ki Pablo no nig-udlin kandin to konà ogpasoodon
diyà to kahimunanan su nangkasamuk lagboy to kahan-
ingan.
32 Nigsigi to kikiyaw-kiyaw to kahan-ingan. Nigsingka-
bansagon kandan to bugtì. Kulang dà to nama-an dow
nokoy to ingkahimun dan.
33 Moydu-on naka-intobo-ot to si Alejandro no songo
Hudiyu to piglikatan to pagkasamuk su intuud kandin
to mgo Hudiyu diyà to atubangan to kahan-ingan. Si
Alejandro, nigpoypoy awos podon ogpahonokon din to
kahan-ingan su og-ikagi to konà no kandin to piglikatan.
34 Dì pigkilaa to kahan-ingan to Hudiyu kandin. Namansa-
og kandan to daduwa no uras no iyan nalitukan to “Labow
si Artimis no ampu-onon to mgo taga-Ipisu.”

35 Bali no pigsapadan on to kahan-ingan to punu-an
to lunsud no nig-ling to “Na mgo kasing-taga-lunsud ku,
nama-anan to tibò to mgo otow to itanow to nigbantoy
to simbahan ni Artimis no kinadakoan no ampu-onon aw
bantoy ki to batu no igkatahud tanow no niglikat to langit
aw do-og dini to ita no banwa.
36 Wadà ogpakalidung sikan. Kaling man ogpapahonok
kow on puli. Konà kow ogminabuwanù. Dì pahonok kow
puli.
37 Inhatod now so-idi mgo otow dini dì wadà pangawat
du-on to simbahan. Wadà dan gayod pa-inahi si Artimis no
ampu-onon ta.
38 Na kandan si Dimitriyu, ko moydu-on igkadiklamu dan,
moydu-on ukumanan. Moydu-on gayod ukum no ogkapa-
atubangan.
39 Ko moydu-on pad duma no igkadiklamu now, iyan
ogbobo-ot to kahan-ingan.
40 Ogkahapoan ki to saà su pigsamuk man to kahan-ingan
no otow kunto-on no adow dini to kahimunan. Wadà buwa
igkapiyansa to saà su wadà igkatabak diyà to lagboy mata-
as ko pangusipon ki.”
41 Pagka-udlin to ukum, pigpamasusuwoy-suwoy din to
kahan-ingan.

20

1 Na paghagtong to kasamuk to kahan-ingan no otow,
pigpahimun ni Pablo to mgo tumutu-u aw pangudlini din.
Nigba-id kandin aw hipanow on padoog diyà to Masiduniya.
2 Nigpang-andiyà si Pablo to kalunsudan to Masiduniya.
Pagbayà din to Masiduniya no nigpangudlin kandin to
mgo sakup ni Jesus to igpahogot to pagtu-u dan ki Jesus,
nigdatong kandin diyà to Girisiya
3 aw maka-ugpà kandin du-on to tatou no buwan. Og-ulì
podon si Pablo diyà to Siriya no prubinsiya no piglikatan
din aw padoog diyà to Hirusalim. Dì moydu-on nigtaga
kandin to pigsusukunan on kandin to mgo Hudiyu to mado-
ot. Kaling man nigpikii kandin to konà ogpotos ogtalipag to
dagat. Dì ogbatuk to imbayà din to tugdow no oglibod to
Masiduniya.
4-5 Moydu-on pitu no ka-otow no ogduma ki Pablo diyà
to Siriya dì namanguna kandin aw tagadi koy dan diyà to
Truwas no ogtatagbuhan noy. Sikan pitu no ka-otow, si
Timoteo, aw si Supatir no anak ni Piro no taga-Biriya, aw
mgo taga-Tisalunika no si Aristarku aw si Segundo, aw to
taga-Dirbi no si Gayu, aw mgo taga-Asiya no si Tikiku aw si
Trupimu.
6 Na pagkatapus on to hinang no pighingadanan to Hinang
to Paan no Wadà Igpatulin, oglayag koy likat diyà to Pilipus.
Pagkalimahi noy on no adow, pigtagbu noy on kan pitu no
ka-otow diyà to Truwas aw naka-ugpà koy du-on to songo
simana.
7 Na to una no adow to simana, nighihimun koy no
sinakupan ni Jesus diyà to kahimunanan no baoy no diyà to
ikatou no konhà. Nigpagsau koy no indodomdomay noy to
pagpakimatoy ni Jesus ita. Na si Pablo, nigpangudlin tibò.
Su nigpikii kandin to oghipanow to sunù no adow, pighabà
din to kagi din kotob to kabakna-an to kadukiloman.
8 Mahan-ing to ilawan aw maging-ot to kadukiloman to
kahimunanan.
9 Na moydu-on bawbatà no nig-ingkud du-on to tan-
dawanan no naminog to kagi ni Pablo no iyan ngadan si
Iyutiku. Su mahabà man to pag-ikagi ni Pablo, nalipodong
si Iyutiku aw ka-uug diyà to pasak no diyà makalikat to
ikatou no konhà. Namakapono-ug koy aw kadagap noy dì
pag-ahà noy, namatoy on.
10 Dì nakapono-ug si Pablo aw kadawat din si Iyutiku aw
tinakin maka-ikagi si Pablo to “Konà kow ogkahadok. Wadà
kamatoy.”
11 Na nigpati-ulì on si Pablo diyà to di-atas. Nigpikas-pikas
kandin to paan no indodomdomay noy to pagpakimatoy

ni Jesus ita. Nig-aboy nig-ikagi si Pablo kandan hantod to
nabukas aw hipanow kandin.
12 Dì si Iyutiku, nabuhi-an dà. Pigdaa kandin to sinakupan
diyà to baoy din no nangkaliyag dà tibò kandan.
13-14 Na kanami, niglayag koy on padoog diyà to Asun no
ogtagbuhan noy ki Pablo su intugun din kanami to ogpatag-
buhon koy du-on to banwa no Asun. Pag-abut noy du-on to
Asun nakita-an noy on si Pablo no nanginkalasada on aw
paluwana noy kandin to pigsakayan noy aw padayong diyà
to Mitilini.
15 To sunù no adow niglikat koy du-on aw layag koy
hantod to nakatopad koy du-on to Kiyu no puù to dagat.
To ikatou no adow niglayag koy kotob to Samus no puù to
dagat gayod. To ika-upat no adow nigdu-ung koy on diyà to
Militu.
16 Nigpikii si Pablo to oglipasan din to Ipisu su iyan
ogpadagasan din diyà to Hirusalim su ko mahimù ogpapan-
ginsakup to hinang no pighingadanan to Pintikustis.
17 Pagdu-ung noy diyà to Militu, impatugun ni Pablo to
mgo taga-Ipisu no mgo panguu to sinakupan ni Jesus to
ogpatagbuhon kandin du-on to Militu madani to boyboy to
dagat.
18 Pagdatong dan, nigpanugun-tugun kandin su sikan to
katapusanan to pagkikita-kita dan. Kagi din to,
“Pagka-ugpà ku dini iyu natodu-on, likat to pagdatong ku
dini to prubinsiya to Asiya hantod kunto-on, nakita-an a
now to kanak kadodoog.
19 Nakita-an now to kanak hinang no pagtuman ku to
igpatuman to Diyus kanak no wadà napanda-og-da-og ku
iyu aw no pagsinogow ku natuwa-ay kud to kalisodan su
pigsusukunan a to mgo Hudiyu to mado-ot.
20 Nama-anan now to wadà a balibad to pagpang-anad ku
iyu su awos mabuligan kow tibò. Nigpang-anad a iyu agad
diyà to kahimunan aw andiyà a to mgo pig-ugpa-an now.
21 Papadihu dà to impangudlin ku to mgo Hudiyu aw
duma no mgo otow no konà no Hudiyu. Nigtugun a tibò to
ogsosoo to mado-ot no hinang dan aw oyowi aw pasakupa
to Diyus, aw padawata gayod ki Jesus no Magbobo-ot ta no
Imananan to Ka-otawan.
22 Na, ogpakapa-andiya-on a to Hirusalim to Ispiritu Santu
agad wadà ku kama-ani dow nokoy to ogkadoogan ku diyà.
23 Dì nama-anan ku dà to agad ando-i a dumoog, oglisod
a aw ogpirisuhon a su innangon kanak to Ispiritu Santu.
24 Konà ku oghimuhon to kinabuhì ku no mahal basta
makatapus a dà to impahinang kanak ni Jesus no Magbobo-
ot aw to katondanan no impahinang to Magbobo-ot kanak

to ogpapangudlinon a to Madoyow no Tutuwanon bahin to
ka-at to Diyus diyà to mgo otow.

25 “Pig-andiya-an kud on to kalunsudan now no nigpan-
gudlin a bahin to pagsakup to Diyus aw kunto-on nama-
anan kud no konà kinow on ogkikita.
26 Na ko konà kow maka-andiyà to langit, konà no kanak
saà,
27 su to tibò to pagbo-ot to Diyus, innangon kud on iyu.
28 Dowdoyow kow aw pagdaa now to sinakupan to Diyus
su to Ispiritu Santu to nigbotang iyu to katondanan. Ogbu-
ligan now to sinakupan to Diyus su ita tibò, pigbayadan ni
Jesus to pagpakimatoy din ita.
29 Nama-anan kud no sukuu mali-usan kud on dini iyu,
og-andinihan kow to mgo gau-on no mag-a-anad angod to
mamang aw puli kow ogdodo-oton to pagtu-u now.
30 Moydu-on mgo otow du-on to iyu no panon no puli
ogpaglomutoy iyu aw ogpang-anad to gaù no ogpasiyak-
siyakon dan to katùtu-uhanan awos masakup to mgo
tumutu-u aw mapasuwoy.
31 Kaling ogdowdoyow kow aw konà now ogkalingawan
no pigtambagan ku iyu no insinogow ku to tagsobu-uk iyu
adow aw madukilom to sood to tatou no tu-ig.

32 “Na mgo kasu-unan, ogsaligan ku to Diyus asta kagi din
no ogpakatabang iyu no oghungyaman din aw kalabot kow
din to mgo kabilin din no iyu, ogkasakup kow to pinilì din
no sinakupan no nalimwasan to mado-ot.
33 Wadà ku man inga-a to sapì to otow aw buwawan aw
kabò dan.
34 Nama-anan now dà man to kanak dà to nigbuhì to
kanak tu-un no lawa. Wadà a salig to duma, dì nigdaa a
gayod to mgo timbang ku no nigduma kanak.
35 Kaling man mgo kasu-unan ku, oggoadan a now to
agad nokoy. Ko ogpa-omot ki ogtalabahu, ogpakabulig
ki to oglisod no otow no konà ta ogkalingawan to kagi
to Magbobo-ot ta no si Jesus no pig-iling to ‘Ogtukhow
ki lagboy no ogbogoy diyà to niglisod. Konà ki lagboy
ogtukhow no ogdawat.’ ”

36 Pagpanugun-tugun ni Pablo, namanluhud aw ampù to
Diyus.
37 Pag-ampù dan, piggogoo dan si Pablo aw mamakasino-
gow aw hadoki dan
38 su naduyong-ot man kandan to na-ikagi ni Pablo no na-
iling to konad on kandan ogkikita mandà. Na namanduma
kandan ki Pablo diyà to sakayan.

21

1 Na pagsuwoy noy kandan no iyan panguu to sinakupan
ni Jesus diyà to Ipisu, namanhipanow koy on aw layag to
dagat. Nigpotos koy diyà to puù to dagat no pighingadanan
to Kus. To sunù no adow diyà koy mandà datong to puù to
Rudas gayod aw padayong koy mandà diyà to Patara.
2 Pagdatong noy du-on to Patara, nakita-an noy to sakayan
no ogpadoog diyà to Pinisiya. Dayun namansakoy koy on
aw layag.
3 Nigpadayong koy hantod to nakita-an noy to Sipri no
puù aw labayi noy no sikan puù diyà dapit to kawaa noy.
Nigpadayong koy diyà to prubinsiya to Siriya. Nigdu-ung
koy diyà to Tiru no lunsud su oghaw-ason to daa.
4 Dayun namanggamat koy on aw panganap koy to mgo
sakup ni Jesus. Naka-ugpà koy du-on to songo simana. In-
nangon kandan to Ispiritu Santu dow nokoy to ogkadoogan
ni Pablo diyà to Hirusalim. Kaling dì pigsapadan dan podon
si Pablo to konà ogpapadayongon diyà to Hirusalim. Dì
pigtuman ni Pablo to pikii din.
5 Pagkahaw-as to daa, tibò kanami, namanpati-ulì koy
on du-on to pigsakayan noy aw duma to tibò no tumutu-
u no mgo mag-asawa aw mgo batà dan. Aw diyà to boyboy
to dagat namanluhud koy no nig-ampù to Diyus. Tapus
nigbina-iday koy tibò.
6 Dayun namansakoy koy dì kandan, namanpa-ulì on.

7 Paglikat noy to Tiru, niglayag koy on padoog diyà to
Tulimayda no lunsud. Pagdatong noy du-on, nigbogoy koy
to mgo katahudan diyà to sinakupan ni Jesus.
8 Pagkasaboka-i noy, nighipanow koy on padoog diyà to
Sisariya. Pagdatong noy du-on, nig-ugpà koy diyà to baoy
ni Felipe no mahipanow no mag-u-udlinay to Madoyow no
Tutuwanon bahin ki Jesus. Si Felipe, nasood kandin kan
pitu no pangabaga to mgo panguu to sinakupan to Diyus no
pigpilì diyà to Hirusalim natodu-on.
9 Moydu-on upat no anak din no buyag no daga no
oglinikwad to kagi no nakapotos no likat to Ispiritu Santu.
10 Pagkapilahi no adow to pag-ugpà noy du-on, nigdatong
to songo maglilikwaday to kagi to Diyus no lagsoban no
niglikat to Hudiya no prubinsiya. Iyan ngadan si Agabu.
11 Nigduguk si Agabu kanami aw dawata din to bagkos
ni Pablo aw ibakus ni Agabu to tu-un din no kobong aw
boad no impa-inu-inu din to og-ikagihon din no ogkatuman
odomà no pig-iling to “So-idi to nangon to Ispiritu Santu no
to tagtu-un so-idi bagkos, ogkabakus angod to impakita ku
iyu kunto-on. Ogkatuman diyà to Hirusalim aw ogkadaa

kandin diyà to mgo otow no bugtì no nakasakup ita no mgo
Hudiyu.”
12 Pagkadinog noy to nangon ni Agabu, tibò koy nigsapad
koy podon ki Pablo to konad ogpadayong diyà to Hirusalim.
13 Dì naka-ikagi si Pablo to “Nokoy man no nigsinogow
kow aw ogpakado-ot kow to ginhawa ku. Agad on mapirisu
a diyà to Hirusalim aw ikamatoy kud basta matuman ku to
sugù ni Jesus no Magbobo-ot.”
14 No wadà kasapadi si Pablo, pigbungku-an noy to
pagsapad kandin aw iyan on na-ikagi noy to “Agad man
basta matuman on to sugù to Diyus.”
15 Pagkapilahi no adow, nigpanghimos koy aw hipanow
koy on padoog diyà to Hirusalim.
16 Nigduma kanami to mgo tumutu-u no taga-Sisariya aw
ibu-us koy diyà to og-ugpa-an noy no baoy ni Manasun no
taga-Sipri, no du-on maka-ugpà kandin to Hirusalim no si
Manasun, tahan kandin no sakup ni Jesus.
17 Pagdatong noy diyà to Hirusalim, madoyow to pag-
dawat kanami to mgo sakup ni Jesus.
18 To sunù no adow, kanami si Pablo, nigpagkita koy ki
Santiago aw duma no panguu to sinakupan ni Jesus no
nangkahimun on.
19 Pagbogoy ni Pablo to katahudan din, nignangon kandin
to tibò to impahinang kandin to Diyus diyà to mgo otow no
nigsingkabugtì no konà no Hudiyu.
20 Pagdinog dan, nigpasalamat kandan to Diyus aw ikagi
to “Na mgo su-un noy, ahà ka iyan namanpasakup on
ki Jesus to mgo Hudiyu no mgo otow no lapungon on dì
mangkuwan kandan man to nigtagon to tahan ta no tinu-
uhan no kasugu-an ni Moises.
21 Na bahin to mgo Hudiyu no nakaba-ot to nigsingkabugtì
no mgo otow, nadinog on to su-un ta to pigpa-oyowan nud
on kun to kasugu-an ni Moises bahin to pag-indan to lawa
aw duma no tinu-uhan to mgo Hudiyu.
22 Na ogkadinog dan dà to nakadatong kad on. Amonuhon
ta man su napook-pook kandan to bugtì on kun to impang-
anad nu.
23 Na moydu-on pikii noy no igpatuman noy ikow. Moydu-
on upat no ka-otow kani no nigsahad to Diyus.
24 Na Pablo, duma kad kandan aw pagtibò ka kandan
to pagtuman to tulumanon to paghugas, aw bayadi nu to
gastuhon dan, awos makapatabuug kandan no ta-indanan
to natuman on to ingkasahad dan. Ko matuman nu to
tugun noy ikow, sikan tumutu-u no Hudiyu no napook-
pook, ogkama-anan dan to konà no tùtu-u to nadinog dan

to pighinang nu kun. Dì matinumanon ka nasì to ki Moises
to kasugu-an.
25 Dì sikan mgo otow no konà no Hudiyu no nigpasakup ki
Jesus, pigsulatan noy on man to igpatuman noy kandan su
ogkabo-otan noy. Tugdow no udlin to konà noy ogtugutan
kandan to ogko-onon to intaphag to ampu-onon no bugtì.
Konà gayod ogtugutan to ogko-onon to langosa aw buhì no
ogpinggoon. Konà noy gayod ogtugutan to ogpanghilabot to
duma."
26 To sunud no adow nigpagtibò si Pablo kan upat no ka-
otow to pagtuman to tulumanon no paghugas diyà to labow
no simbahan aw inangon to pitu pad no adow to kagoto-an
to pagkatuman to paghugas. Ko magotò to adow, ogtubusan
din kan upat no ka-otow to pagbogoy to igpabogoy to
kasugu-an to Diyus.
27 Na no madaas on to ogkagotò to adow, moydu-on duma
no Hudiyu no konà no tumutu-u ki Jesus no nigdatong on no
niglikat to prubinsiya to Asiya. Nakita-an dan si Pablo diyà
to labow no simbahan. Pigdakop dan kandin aw samuka
dan to kahan-ingan.
28 Nigsa-og kandan to "Na mgo kasing-Hudiyu noy, bulig
kow, su so-idi to nighihipanow agad ando-i awos ogpang-
anad no ogkablang to mgo Hudiyu aw kasugu-an gayod ni
Moises aw so-idi no simbahan gayod. Hognà pad piglapasan
din so-idi no simbahan su nigpamaduma kandin to konà
no Hudiyu no pigpasood din no ing-okod man podon to
ogpasoodan."
29 Nig-iling kandan su nakita-an dan to nigdumduma
si Pablo aw si Trupimu no taga-Ipisu diyà to labas to
simbahan. Intobo-ot dan dow pigpasood ni Pablo si
Trupimu diyà to konà ogpasoodan no simbahan no labow.
30 Nasamuk-samuk to mgo taga-lunsud no nangkahimun-
himun. Pigbokasan dan si Pablo aw kan no pagkadakop,
pigguyud diyà to labas to simbahan. Pigtakopan dayun to
simbahan.
31 Ogpakahimatayan podon si Pablo to kahan-ingan. Dì
ingkanangon dayun diyà to mata-as to mgo kapitan to mgo
sundau to nangkasamuk on to mgo taga-lunsud.
32 Pigdagap dayun to mata-as kan kahan-ingan no otow
aw padumaha to sakup din no mgo sundau. Pagkita to
kahan-ingan to ogduguk to sundau, nigbungkù to pagsum-
bag ki Pablo.
33 Dayun nigduguk to mata-as to sundau aw ipadakop si
Pablo aw ipabakus din to daduwa no sangkalì. Nigpang-
usip-usip to mata-as to sundau kandan dow nokoy to pagka-
otow ni Pablo.

34 Nigsingkabugtì on puli no mgo tabak to kahan-ingan
no nigbinansagon on. Ogpangintagahan podon to mata-as
dow nokoy lagboy to napugut, dì wadad man su lagboy to
pagkikiyaw-kiyaw to kahan-ingan. Dayun impadaa din si
Pablo diyà to ugpa-anan to sundau.
35 Pagdatong dan diyà to hagdan, pighonat to sundau si
Pablo aw ikatukoy su ogbobokasan on to kahan-ingan
36 no namansunduu kandan no kanunoy namansa-og to
“Himatayi. Himatayi.”
37 Na no imomo-ot on podon igsood si Pablo, nigpanga-
muyù kandin to mata-as no nig-iling to “Moydu-on ig-ikagi
ku podon ikow ko mahimù.” Naka-ikagi to mata-as to
“Ogka-amu ka na-an to Giniriyigu no inikagihan?
38 Intobo-ot ku to ikow to taga-Ihiptu no nig-atu to gubirnu
natodu-on aw pagnuu to upat no maan no tulisan no
natingub on tibò to panganiban no namanghobong du-on
to kahanongan no banwa.”
39 Nakatabak si Pablo to “Kanak, Hudiyu a no taga-Silisiya.
Ing-anak a man diyà to Tarsu no lagboy kamatu-udan no
lunsud. Tuguti a nu to og-ikagi a to ka-otawan.”
40 Dayun pigtugutan to mata-as to sundau. Nigsakindog si
Pablo diyà to hagdan aw pampoypoya aw pumahonok on to
kahan-ingan to kikiyaw-kiyaw. Pagkahonok dan, nig-ikagi
si Pablo to Hinibriyu no inikagihan dan no Hudiyu.

22

1 Na kagi ni Pablo to “Na mgo talahudon no punu-an aw
mgo kasing-Hudiyu ku, paminog kow to og-ikagihon ku iyu
no pagho-un ku to kanak lawa.”
2 Pagkadinog to kahan-ingan to ogka-amu si Pablo to
Hinibriyu no kandan inikagihan, lagboy namanpahonok
kandan. Kagi ni Pablo,
3 “Kanak, Hudiyu a man. Dì ing-anak a diyà to Tarsu no
nasakup to Silisiya. Nigtulin a kani to Hirusalim no pig-
anad to bantugan no si Gamaliel. Pigpa-unug a lagboy to
kasugu-an likat to ka-aw-apu-an ta. Kanak gayod, angod a
man iyu kunto-on, nigtagon a lagboy to tinu-uhan ta bahin
to Diyus.
4 Pigpamahimatayan kud man lagboy natodu-on to mgo
otow no nigtagon to tinu-uhan bahin ki Jesus. Pigpandakop
kud kandan gayod, lukos aw buyag, pigbakus ku aw
impantagù ku diyà to pirisuhan.
5 Sikan mgo punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw
mata-as dan, ogkamatu-ud dan tibò to lagboy tùtu-u to
innangon ku iyu. Impadaa dan kanak to kalig-onan ku

no sulat diyà to mgo Hudiyu no kadumahan ta diyà to
Damasku. Kaling man naka-andiyà a to Damasku su awos
dakopon ku to mgo sakup ni Jesus aw i-ulì dini to Hirusalim
no ogbakuson to sangkalì awos kastiguhon.

6 “Dayun nighipanow ad. Pag-ugtu to soga no madani koy
on to Damasku no lunsud, nigkiblat to nigbandog diyà to
pigsakindogan ku.
7 Napood a dayun aw kadinog ku to kagi no nalituk to
ngadan ku natodu-on no ‘Saulo, Saulo, nokoy to impahadat
nu kanak.’
8 Nakatabak a to ‘Intawa ka Sir.’ Nakatabak kandin to
‘Kanak si Jesus no taga-Nasarit no pigpahadatan nu.’
9 To mgo duma ku, puli nakakita kandan kan bandog no
ogpakasilow, dì wadà nasabutan dan no nalitukan to ing-
ikagi kanak.
10 Nig-ikagi a to ‘Sir, nokoy to igpahimu nu kanak.’
Nigtabak kandin to ‘Sakindog ka aw andiyà ka to Damasku
no lunsud. Diyà nud to ogkatagahan to igpahimu ikow to
Diyus.’
11 Pigtutuyuk ad on to mgo duma ku to pagpadoog noy
diyà to Damasku su napisok ad to pagkasilawi ku.

12 “Na, si Ananias no nig-ugpà du-on to Damasku, nig-
tagon lagboy kandin to tinu-uhan aw matinumanon to
kasugu-an to Diyus. Madoyow to ingkanangon to mgo
Hudiyu no mgo otow no taga-Damasku bahin sikan no otow.
13 Pagdatong ku diyà to Damasku, niglambag kanak si
Ananias aw dani-dani kanak aw ikagi to ‘Saulo, su-un ku,
ma-uli-an ka to mata nu.’ Pagkalituk to kagi ni Ananias,
nakahamaag ad on su na-uli-an ad on man.
14 Kagi ni Ananias to ‘Diyus no ampu-onon to ka-aw-apu-
an ta, pigpilì ka su ogkama-an ka to kandin pagbo-ot aw
oglogwa-on ka to Imananan to Ka-otawan aw maka-ikagi
du-on ikow to atubang.
15 Ikow to ogpapannangonon to Diyus to nigsingkabugtì
no mgo otow to nakita-an nu aw nadinog nu.
16 Na, nokoy pad to ogkatagadan ta. Kuwà kid on.
Pabonyag kad aw pahugas to ikow saà aw ampù ka to
ngadan ni Jesus no Magbobo-ot ta.’ Na pigtuman kud man
tibò.
17 “Na pagkaugoy-lugoy nig-ulì ad diyà to Hirusalim. Nig-
andiyà ad to labow no simbahan su og-ampù a to Diyus. No
nig-ampù a, nagawangan ad to panimo-ot aw
18 logwa-a a ni Jesus aw i-ikagi din kanak to ‘Padagas kad
on. Gawang kad on kani to Hirusalim su ogsupak to mgo
taga-lunsud to ikow no pagnangon bahin kanak.’

19 Dì nigtabak a to ‘Sir, nokoy man no konà no ogtu-uhan
dan to pagnangon ku. Su nama-anan dan to papadihu koy
dà natodu-on dì bali nigtu-u a su natodu-on nigpagtibò a
kandan to pagkablang to mgo otow no nigtu-u ikow. Su
pigpang-andiya-an ku to tibò no simbahan aw pandakopa
ku ton nigtu-u ikow aw ipapirisu aw pambunai ku.
20 Agad to paghimatoy gayod ki Esteban no sakup nu no
pigdodogpak to batu, kanak, du-on a to dani din aw uyun a
kandan aw bantayi ku pad to mgo kabò kan namandogpak
ki Esteban.’
21 Dì nig-ikagi kanak si Jesus to ‘Agad on. Hipanow kad on
su ogpa-andiya-an kud ikow to kadiyu-an awos ogpasabut
ka to ka-otawan no konà no mgo Hudiyu.’ ”

22 Na nigpaminog lagboy kan mgo Hudiyu kotob to
pagkalituk to kagi ni Pablo no kan mgo otow no konà no
Hudiyu to ogpapangudlinan ki Pablo to Diyus. Konad to
langot to kahan-ingan no otow aw asigsa-og to “Himatayi.
Himatayi.”
23 Namanbinansagon to kahan-ingan aw makapanguyab-
kuyab to kabò dan to pagkalangot dan aw asigsabud to
paok.
24 Dayun pigpasood si Pablo to mata-as diyà to ugpa-anan
to sundau. Pigbunaan podon si Pablo to mata-as to sundau
awos makanangon dow nokoy to igkahimatoy kandin podon
to kahan-ingan.
25 Dayun inlagkot dan si Pablo diyà to tugdok agun ma-
ayunan to pagbunaa. Dì nig-ikagi si Pablo diyà to kapitan
to sundau to “Konà kow ogtugutan to bala-od to mgo taga-
Ruma to puli kow on ogbunaa to otow no wadà pad kapa-
atubang aw agad intawa no otow ko moydu-on on ka-at no
ingkamatu-ud kandin no likat to gubirnu to taga-Ruma.”
26 Pagdinog to kapitan to sundau to pigmatu-ud to ka-
at ki Pablo, pigma-an din dayun kan mata-as din no nig-
iling to “Wadà nu buwa kama-ani to moydu-on ka-at din no
pigmatu-ud to gubirnu to taga-Ruma.”
27 Dayun nig-andiyà to mata-as ki Pablo aw usipa, “Dow
moydu-on ka-at nu no pigmatu-ud to gubirnu to taga-
Ruma?” Nigtabak si Pablo, “Ho-o.”
28 Kagi to mata-as to sundau, “Moydu-on gayod ka-at ku
no pigmatu-ud to gubirnu to taga-Ruma. Dì dakoo to sapì
no ingkabayad ku.” Nig-ikagi si Pablo, “Dì kanak ka-at no
imbogoy kanak, ingkadongan ku.”
29 Na sikan mgo sundau no imomo-ot ogpang-usip-usip
podon ki Pablo, pagkadinog dan to angod sikan na-an,
puli on pigboong kandan. Napook-pook to mata-as dan su

pigpahikotan din awos mabunaan to otow no konà podon
ogkabunaan su moydu-on ka-at din man no pigmatu-ud to
gubirnu to taga-Ruma.
30 Na to sunù no adow, ogpakapanginma-anan to mata-
as to sundau dow nokoy iyan to ingkadiklamu ki Pablo to
mgo Hudiyu no otow. Dayun pigpamahimun din to mgo
punu-an to tinu-uhan to mgo Hudiyu aw mgo mata-as dan.
Pagkahimun dan, pigpahubadan din to imbakus ki Pablo
aw pa-atubanga din si Pablo to mgo punu-an to tinu-uhan
to mgo Hudiyu.

23

1 Na to mgo punu-an to tinu-uhan no nangkahimun,
pignangonan ni Pablo no nig-iling to “Na mgo kasing-
Hudiyu ku, to mgo hininang ku hantod kunto-on, wadà
ogkasukoniban ku diyà to atubangan to Diyus.”
2 Sikan mata-as to tinu-uhan to mgo Hudiyu no si Ananias,
impasampak din si Pablo to songo punu-an no nakadani.
3 Naka-ikagi si Pablo to “Ikow no mapakunon-kunonon no
otow, Diyus to ogkastigu ikow. Puli a nu ogbo-otan to agad-
agad kun to kasugu-an ni Moises. Dì nakasaà kad on man
nasì kan no kasugu-an su impasampak a nu dà.”
4 Naka-ikagi to songo punu-an no nakadani ki Pablo to
“Nokoy man no pig-ina-ina nu kan mata-as to punu-an to
tinu-uhan su nigtubus kandin to Diyus.”
5 Nakatabak si Pablo to “Konà ku ogkilahon to kandin to
mata-as to tinu-uhan. Dì nama-anan ku dà to nasulat no
kagi to Diyus no na-iling to ‘Konà kow og-ina-ina to punu-
an now.’ ”
6 Na pagkama-an ni Pablo to natongà on kan mgo punu-an
to daduwa no ka-panon no Parisiyu aw Sadusiyu, naka-ikagi
to ma-agbot to “Kasing-Hudiyu ku, kanak, Parisiyu a gayod.
Parisiyu gayod to amoy ku. Iyan ingkadiklamu kanak su
og-imanon ku to ogbuhayon to nangkamatoy to mahudi no
adow.”
7 Pagkalituk to kagi ni Pablo, nigkabubuwow-buwow on
to nangkahimun no mgo punu-an.
8 Konà ogka-uyunan su sikan mgo Sadusiyu, wadà tu-u
to ogbuhayon to mgo nangkamatoy aw tuusa to mahudi
no adow. Wadà gayod tu-u to moydu-on katuusan aw mgo
umagad, dì sikan mgo Parisiyu, ogpamantu-u dà tibò.
9 Namangkikiyaw-kiyaw to nangkahimun no mgo punu-
an. Moydu-on mgo Parisiyu no mag-a-anad to tinu-uhan
no namansakindog aw ikagi to in-apid dan no pig-iling to
“Wadà saà so-idi no otow no natagahan noy. Ko moydu-on
diwata dow katuusan no nigpagbaaw kandin, agad man.”

10 Nigsilalis-lalis to mgo punu-an to tinu-uhan kotob no si
Pablo, impadokat to mata-as to sundau aw pasooda diyà to
ugpa-anan dan aw kapook-pook to mata-as ko wawagsakon
si Pablo.
11 Na no pagkadukilom on, nigpakita si Jesus ki Pablo aw
ikagi to “Ililiyag nu nasì Pablo. Nang-anad kad on kani to
Hirusalim bahin kanak. Ogpapang-anadon ku ikow gayod
diyà to Ruma no lunsud.”
12 Na pagkabukas nighihimun to mgo Hudiyu su og-
susukunan dan si Pablo. Nig-amaa kandan to monang ogko-
on kandan aw inom ko matugdow dan pad mahimatayan si
Pablo.
13 Subla to kap-atan no ka-otow to nigsusukun-sukun to
ogmuwahon dan si Pablo.
14 Dayun nig-andiyà kandan to mgo punu-an to tinu-
uhan aw mgo mata-as dan. Kagi dan to “Naman-amaa
koy on to monang koy on ogko-on ko matugdow noy pad
mahimatayan si Pablo.
15 Na iyu no mata-as aw duma no punu-an to tinu-uhan,
ogpangamuyù kow on to mata-as to sundau to igpapudut si
Pablo. Ogpakunon-kunon kow on to og-usip-usip lagboy ki
Pablo awos matagahan now dow nokoy to nadoog-doogan
lagboy. Dì kanami, ogbanganan noy diyà to pangindanan
ko makabayà on kandin aw oghimatayan noy on.”
16 Dì nakadinog dà to anakon ni Pablo no anak to atoboy
din to nasusukunan dan to ogbanganan dan si Pablo. Dayun
nig-andiyà kandin to ugpa-anan to sundau aw nangoni din
si Pablo.
17 Pagkadinog ni Pablo to nasusukunan on kandin, pig-
nangonan din to kapitan to sundau no nig-iling to “Daaha
nu so-idi bawbatà diyà to mata-as nu pad. Moydu-on
ignangon din.”
18 Dayun imbu-us to sundau diyà to mata-as din aw ikagi
to “Si Pablo no napirisu, impabu-us din so-idi bawbatà dini
ikow su moydu-on kun ignangon so-idi bawbatà ikow.”
19 Dayun pigtuyuk to mata-as to anakon ni Pablo diyà to
wadà ogdinog aw pa-ikagiha din to natagahan din. Kagi to
mata-as to sundau, “Nokoy buwa to ignangon nu kanak.”
20 Nigtabak to anakon ni Pablo to “Sir, nigkasasabut to
mgo Hudiyu to igpadaa ikow si Pablo diyà to mgo punu-an
to tinu-uhan no ogkahimun aw pa-atubanga. Ogpakunon-
kunon kandan to ogpang-usip-usip ki Pablo awos mataga-
han dan dow tùtu-u lagboy to indiklamu kandin.
21 Dì konà nu ogtugutan su ogbanganan dan no subla to
kap-atan no ka-otow su ing-amaa dan to monang ogko-on

aw inom kandan ko matugdow pad mahimatayan dan si
Pablo. Octagadan dan pad dow tugutan nu.”
22 Nig-ikagi to mata-as to sundau to “Konà nu igtutuwanon
to innangon nu kanak.” Dayun pigpa-ulì din on to anakon
ni Pablo.
23 Na, dayun pigtawag to mata-as to daduwa no
pangabaga din aw ikagihi to “Pahina-ata to daduwa no
gatus no sundau no oghipanow dà puli su ogpaka-andiyà
to Sisariya. Pahina-ata gayod to kapitu-an no ka-otow no
ogsakoy to kabayù aw daduwa no gatus no ogsungkud to
mgo palidok. Oglikat kow gagaya to mataod to kadukilo-
man.
24 Pasakaya now gayod si Pablo to kabayù aw daaha now
diyà ki Gubirnadur Felix no konà no ogka-amonu si Pablo
diyà to pangindanan.”
25 Insulat din diyà ki Felix no kalitukan to,
26 “Diyà ki Felix no talahudon no Gubirnadur, likat ki
Claudio Lisiyas no mata-as to kapitan to sundau.
27 So-idi no otow no si Pablo, pigdakop to mgo Hudiyu
aw oghimatayan podon. Pagkama-an ku to moydu-on ka-
at din no pigmatu-ud to gubirnu to taga-Ruma, pigdagap
kud kandin aw mgo sundau ku aw ka-agawi ku dà kan mgo
Hudiyu.
28 Pigdaa ku diyà to kahimunan to punu-an to tinu-uhan
dan aw pa-atubanga awos mama-anan ku dow nokoy lagboy
to ingkadiklamu dan.
29 No pagkama-an ku, konà man no himatayanan aw
pirisuhonon agad-agad to ita bala-od. Dì sikan ingkadik-
lamu dan, bahin dà man to tinu-uhan dan.
30 Mangkuwan pagkama-an ku to nasusukunan dan
to ogbanganan dan si Pablo, impadaa ku diyà ikow awos
kan mgo nigdiklamu kandin, ogpag-atubangon diyà ikow.”
Sikan to insulat ni Lisiyas diyà ki Felix.
31 Na natuman on to mgo sundau to insugù kandan.
Indoom dan si Pablo diyà to Antipatris no lunsud.
32 Pagkabukas, sikan mgo guwardya no sundau no puli
namanhipanow, namang-ulì on diyà to ugpa-anan dan. Dì
sikan mgo sundau no namansakoy to kabayù, pigdaa dan si
Pablo diyà to Sisariya.
33 Pagdatong dan diyà to Sisariya, imbogoy dan to sulat
diyà to gubirnadur. Pigdaa dan gayod si Pablo diyà kandin
aw pa-atubanga si Pablo to gubirnadur.
34 Pagkadomoo din to sulat, nig-ikagi to gubirnadur to
“Nokoy no prubinsiya to piglikatan nu.” Nigtabak si Pablo
to “Taga-Silisiya a Sir.”

35 Kagi to gubirnadur to “Ko dumatong on to nigdiklamu
ikow, kayan ogpag-atubangon kud iyu.” Dayun pigpaban-
tayan din si Pablo diyà to baoy to mangkata-as no hinimu
ni Harì Hirudis natodu-on.

24

1 Na pagkalimahi no adow, nigdatong on du-on to Sisariya
kandan si Ananias no mata-as to punu-an to tinu-uhan
to mgo Hudiyu. Iyan nigtinagabaow to songo otow no si
Tirtulu. Dayun pigpanangon ni Felix si Tirtulu to igdiklamu
dan diyà ki Pablo.
2 Pigtawag si Tirtulu no nigtinagabaow. Nig-ikagi si
Tirtulu to,
“Na talahudon no Gubirnadur, naugoy on niglinaw so-idi
no banwa likat to pagkagubirnadur nu. Nakadoyow ka to
banwa noy.
3 Nigdawat koy tibò to madoyow no pamala-od nu aw
pasalamat koy to ikow no pagdaa.
4 Dì konà ku pad oghaba-on to kagi ku ikow. Paminog ka
na-ay to ignangon noy ikow su konà ku oghaba-on to kagi
ku.
5 Na so-idi no otow no si Pablo, ogsamuk to mgo Hudiyu
agad ando-i. Si Pablo, songo nigdaa to sinakupan ni Jesus
no taga-Nasarit.
6 Piggi-okan din podon to simbahan noy no labow dì
impadakop noy kandin. Ogkastiguhon noy podon kandin
agad-agad to kanami no kasugu-an
7 dì na-agawan koy dà kandin ni Lisiyas no mata-as to
sundau
8 aw pa-a-atubanga koy tibò dini ikow. Ko lagboy ma-ukit-
ukit nu to pag-usip, ogkatagahan nu man to ingkadiklamu
noy tibò kandin.”
9 Na na-uyunan to mgo Hudiyu tibò aw matu-uda dan to
indiklamu ni Tirtulu ki Pablo.
10 Na dayun nigpayangò to gubirnadur no pigtugutan din
si Pablo to pagtabak. Nig-ikagi si Pablo to,
“Na talahudon no Gubirnadur, naliyag a su ikow to napa-
atubangan kanak, su naugoy on to pagsakup nu dini to
kanami banwa.
11 Nama-anan nu to sampuù dà tag duwa no adow to pag-
andiyà ku to Hirusalim awos to pagsimba ku to Diyus.
12 Sikan nigdiklamu kanak, nama-anan dan man to
wadà otow no impagbuwow ku. Wadà gayod pigsinamuk
ku no kahan-ingan diyà to mgo simbahan aw duma no
kahimunanan du-on sikan no lunsud.
13 Wadà man gayod katùtu-uhanan to ingkadiklamu dan
kanak dini ikow.

14 Dì so-idi to ogkanangon ku. Bahin to Diyus no ampu-
onon to ka-aw-apu-an noy no ingkasulat on ni Moises aw
duma no maglilikwaday, nigtu-u a, aw og-ampu-on kud
kandin gayod agad-agad to ki Jesus no kadodoog no nahimu
no konà no tùtu-u to mgo nigdiklamu kanak.
15 Dì ogka-angod dà man to pagtu-u noy no ogbuhayon dà
to nangkamatoy, agad madoyow no otow aw mado-ot.
16 Kaling man kanunoy a ogpamakut no oghimu to
madoyow agun wadà ogkasukoniban ku no saà to ginhawa
ku diyà to atubangan to Diyus aw otow.

17 “Na pagkapilahid no tu-ig, nig-ulì ad diyà to Hirusalim
agun madaa ku to sapì aw ipamogoy diyà to mgo kaduma-
han ku no Hudiyu, aw ibogoy ku to igpabogoy to kasugu-an
kanami no Hudiyu.
18 No diyà a pad to labow no simbahan, nigdatong on
to mgo Hudiyu no taga-Asiya. Nama-anan dan to kanak,
pigtuman ku to tulumanon noy to paghugas. Wadà a
pagdinuguk to kahan-ingan. Wadà gayod pigsamuk ku.
19 Podon ko dini dà kan mgo Hudiyu no taga-Asiya aw
pa-atubanga nu ko moydu-on igkadiklamu dan kanak. Dì
wadà kani kandan.
20 Na so-idi mgo otow dini no ogpakamatu-ud to nabayà-
baya-an ton pagpa-atubang kanak to mgo punu-an, pa-
antiha now kandan panangona dow moydu-on saà ku no
nakita-an dan,
21 gawas to og-abinon ku no songo bu-uk no na-ikagi ku
du-on ton kahimunan no pig-iling ku to ‘Nokoy man no
nigdiklamu kow kanak kunto-on no adow su nigtagon a to
impang-anad to ogbuhayon dà to nangkamatoy.’ ”

22 Dì piglugoy dà ni Gubirnadur Felix su moydu-on nama-
anan din ubag no matul-id bahin to tinu-uhan ni Jesus no
nig-iling to “Na si Lisiyas no mata-as to sundau no nigpa-
andini ikow, ko dumatong kandin, kayan on ogbo-otan kud
to pagpa-atubang now.”
23 Dayun pigpabantayan ni Felix si. Pablo to sundau, dì
wadà din dà lagboy pabantayi aw pa-alaga-i din si Pablo to
mgo kadumahan din.

24 Na pagkapilahi no adow, nig-ulì on si Gubirnadur Felix
no pigdumahan on to asawa din no si Drusila no Hudiyu.
Pagdatong dan, pigsabi din si Pablo awos makapanoysoy to
pagtu-u din ki Jesus no Imananan to Ka-otawan.
25 Insoysoy din gayod to pagpogong to hinang ta aw mgo
domdom ta aw moydu-on iyan adow no igkastigu to saà
to mgo otow. Lagboy to pagkapook-pook to gubirnadur

no si Felix. Kagi din, “Ulì kad kunto-on. Ko maliwak ad
ogpatawagan kud ikow.”
26 Pig-iman gayod podon to gubirnadur to lokat. Kaling
man masabid to pagsabi din ki Pablo aw pagbaaw kandin.
27 Na pagkadaduwahi no tu-ig pig-ilisan si Felix ni Pursiyu
Festo no gubirnadur. Dì wadà pasabuki ni Felix si Pablo
agun mangkaliyag to mgo Hudiyu.

25

1 Na nigdatong on si Gubirnadur Festo du-on to kandin
no pigsakupan no Hudiya no prubinsiya. Pagkatatouhi
no adow nig-andiyà to Hirusalim no lunsud no niglikat to
Sisariya.
2 Pagdatong din, indiklamu si Pablo to mgo punu-an to
tinu-uhan to mgo Hudiyu. Pigpangamuyù dan ki Festo to
3 igpadaa si Pablo diyà to Hirusalim su pigsusukunan
dan to ogbanganan si Pablo diyà to pangindanan aw
oghimatayan.
4 Nigi-kagi si Festo to “Impabuguk kud si Pablo diyà to
pirisuhan diyà to Sisariya aw kanak, madaas ad og-ulì diyà.
5 Na, ko moydu-on saà ni Pablo, ogpa-andiya-on now to
punu-an to tinu-uhan now aw padiklamuha now diyà to
Sisariya.”
6 Na pagkasimanahi aw tongà nig-ulì si Festo diyà to
Sisariya. Pagkasaboka-i, nig-andiyà to himunanan aw pa-
atubanga. Dayun impatawag din si Pablo
7 aw pa-atubanga to mgo Hudiyu no taga-Hirusalim no
inlodlod dan podon to pagdiklamu dì konà man no tutu-u.
8 Dayun nig-ikagi si Pablo no inho-un din to kandin lawa
no nig-iling to “Wadà a makalapas to labow no simbahan to
mgo Hudiyu dow kasugu-an dan dow mgo bala-od to taga-
Ruma.”
9 Dì awos paliyagon ni Festo to mgo Hudiyu, piglugoy din
to pagbo-ot din ki Pablo aw usipa din si Pablo to “Dow
ogkaliyag ka og-andiyà to Hirusalim aw pa-atubanga ka
diyà? Og-uyun ka?”
10 Nakatabak si Pablo to “Ikow Gubirnadur Festo, nama-
anan nu dà man no wadà saà ku to mgo Hudiyu. Ogpabo-
ot a dà ikow no ogtubus ki Harì Cesar no taga-Ruma su
ogpakabo-ot ka kanak no nigtubus to gubirnu to taga-Ruma.
11 Ko moydu-on saà ku aw himatayanan a, konà ad ogho-
un to kanak lawa. Dì ko wadà nama-anan dan no saà ku no
indiklamu dan kanak, wadà otow no ogpakadaa kanak diyà
kandan no mgo Hudiyu. Na, igdodoo ku diyà ki Harì Cesar
diyà to Ruma.”

12 Dayun nigpagsukun-sukun si Gubirnadur Festo to mgo
pangabaga din. Pagsusukun dan, nig-ikagi si Festo diyà ki
Pablo to “Na, su indodoo nud on diyà ki Harì Cesar kunto-
on, si Harì Cesar on iyan to ogpabo-oton ku ikow.”
13 Na pagkapilahi no adow si Agripa no harì to mgo
Hudiyu, nig-andiyà to Sisariya no pigdumahan to atoboy din
no si Birinisi. Pagdatong dan, nigbogoy to katahudan dan
diyà ki Festo no bayà pad nakasood to pagkagubirnadur din.
14 Pagkaugoy-lugoy on nigpanoysoy si Festo to kabotang ni
Pablo. Kagi din to “Pag-ilis ku ki Felix to pagkagubirnadur,
moydu-on otow no nabilin din diyà to pirisuhan no iyan
ngadan si Pablo.
15 Pag-andiyà ku to Hirusalim indiklamu dini kanak
to mgo punu-an to tinu-uhan dan aw mata-as dan agun
igpakastigu dan kanak podon si Pablo.
16 Pignangonan ku to wadà tuguti to bala-od to taga-Ruma
to puli on ogbobo-otan to ukum to otow to wadà pad kapa-
atubang kandin aw to mgo nigdiklamu kandin, aw hutoy
kandin to og-ikagi to ogho-un to kandin no lawa.
17 Dayun nig-andini to mgo punu-an to tinu-uhan to mgo
Hudiyu. To sunù no adow pighimun ku aw pa-a-atubanga
ku kandan aw si Pablo.
18 Intobo-ot ku dow mabogat to saà din. Dì pagkasoysoy
to saà din, ma-agkap dà.
19 Du-on nigpag-asuy kandan ki Pablo bahin to tulumanon
dan aw labi pad bahin to songo otow no si Jesus no namatoy
on kun dì matuu pigmatu-ud dà ni Pablo to pigbuhoy dà.
20 Amonuhon ku man su naduwa-duwa a to pagbo-ot
bahin to tinu-uhan dan su bala-od dà to pigdaa ku. Kaling
man nig-usip a ki Pablo dow maliyag kandin to ogpadaa
diyà to Hirusalim aw pa-atubanga.
21 Dì indodoo nasì ni Pablo to katikangan no awos iyan
ogbo-ot to harì. Kaling man pigbuguk ku pad si Pablo
hantod to ogkadaa on kandin diyà ki Cesar no kinalabawan
no harì diyà to Ruma.”
22 Kagi ni Agripa, “Kanak, ko mahimù, ogpaminog a
podon to ignangon ni Pablo.” Nakatabak si Festo to “Ogka
himù man. Ogpapaminogon ka kasoom.”
23 Na to sunù no adow, si Harì Agripa aw atoboy din no
si Birinisi, nigdatong on no pigpagalahan lagboy. Nigsood
to kahimunanan no pigdumahan to mgo punu-an to lunsud
aw mgo mata-as to sundau. Dayun impapudut ni Festo si
Pablo.
24 Pagdatong ni Pablo, nig-ikagi si Gubirnadur Festo
to “Na, Harì Agripa, aw talahudon no mgo punu-an to
lunsud aw mgo mata-as gayod to sundau, so-idi no otow

no indiklamu dini kanak to mgo Hudiyu kani aw diyà to
Hirusalim, namanbansagon kandan no nighimu podon ki
Pablo no litos himatayanan.
25 Dì no pig-ukit-ukit ku si Pablo dow himatayanan,
konà man no ogkahimatayan. Mano indodoo din on to
katikangan no harì no taga-Ruma, pinagbo-ot kud to ogpa-
andiya-on kandin.
26 Dì amonuhon ku man to pagsulat diyà to harì no taga-
Ruma. Su wadà indiklamu to mgo Hudiyu no naka-igù no
igkapood ni Pablo. Kaling man ikow to ogpa-atubangan ku
pad kandin Harì Agripa, su awos mapangintagahan ta dow
nokoy to igkasulat ku diyà to harì,
27 su amonuhon kud man to pagpa-andiyà to napirisu no
otow diyà to harì, su wadà man igkasulat ku no indiklamu
dan no ogpaka-igù.”

26

1 Na pagdinog ni Agripa to innangon ni Festo, nig-ikagi
kandin diyà ki Pablo to “Na, ogtugutan kad man to pag-
ikagi awos maho-un nu to ikow no lawa.” Dayun intukoy
ni Pablo to boad din no katahudan din ki Harì Agripa no
nig-iling to,
2 “Harì Agripa, atuk nud on pa-atubanga kanak bahin to
indiklamu dan kanak no mgo Hudiyu
3 aw woynu pad su ikow, nama-anan nu iyan to tinu-uhan
to mgo Hudiyu aw kan mgo ka asuy-asuyanan dan. Kaling
man ogpapaminogon ku ikow to igtabak ku to kandan
indiklamu.
4 “To batasan ku diyà to taga-Hirusalim aw duma no mgo
Hudiyu, nama-anan dan likat to pagkabawbatà ku pad.
5 Ko bo-ot dan, ogkamatu-ud dan to matagon-tagonon a
to tinu-uhan ta no Hudiyu su sakup a man to panon to
Parisiyu.
6 Na na-usip-usip ad kunto-on su pig-imanan kud to
ogtumanon to Diyus to kagi din diyà to ka-aw-apu-an ta.
7 Tibò to kadumahan ta no sampuù tag duwa no panon
no mangkatagon-tagonon to tinu-uhan to Diyus, pig-imanan
dan usab to ogtuman to Diyus to kagi din diyà to ka-aw-apu-
an ta. Na Sir, indiklamu kanak to mgo Hudiyu kunto-on
bahin sikan pag-iman ku.
8 Nokoy man no konà kow ogpakatu-u to ogpambuhayon
to Diyus to nangkamatoy.
9 “Na kanak, dinomdom ku natodu-on to ogkablangon ku
to ngadan ni Jesus no taga-Nasarit

10 aw katuman kud kan no domdom diyà to Hirusalim.
Pigtugutan a to mata-as to punu-an to tinu-uhan to igpan-
tagù ku diyà to pirisuhan kan mgo otow no nigpasakup ki
Jesus. Na-uyunan kud kan mgo punu-an no pighimu dan no
himatayanan to mgo sakup ni Jesus.
11 Kanunoy kud pigpamahadatan kandan diyà to mgo
simbahan aw impatuy-ow kud podon kandan si Jesus no
nigkaboù a kandan aw pahadati ku kandan no mgo sakup
ni Jesus hantod diyà to kadiyu-an no kalunsudan.

12 “Mano nabogayan ad to kalig-onan to mangkata-as
to tinu-uhan to ogpakapahadat a to mgo sakup ni Jesus,
nighipanow ad no ogpadoog diyà to Damasku.
13 Na Sir, pag-ugtu to soga no diyà a pad to pangindanan,
nakita-an kud to bandog likat to langit no ogpakasilow no
nigbandog kanak aw mgo duma ku gayod no masilow pad
du-on to soga.
14 Nangkapood koy tibò diyà to pasak. Tinakin nadinog
kud to paglituk to tahan ku no ngadan to Hinibriyu no na-
iling to ‘Saulo, Saulo, nokoy man no pigpahadatan a nu, su
ikow dà to ogkangiluhan so-idi no pighimu nu.’
15 Nakatabak a to ‘Intawa ka Sir.’ Nigtabak kandin to
‘Kanak si Jesus no pigpahadatan nu.
16 Na, sakindog kad on. To inlogwà ku ikow su oghimuhon
kud ikow no sugu-onon ku aw ogpatutuwanon ku ikow to
napugutan no nakita-an nu kanak kunto-on no adow aw to
ogkapugutan to mahudi no adow no ogkakita-an nu kanak
mandà.
17 Ogpa-andiya-on ku ikow aw ikow to ogpatubuson ku to
mgo otow no konà no Hudiyu. Konà ku ogtugutan to og-
amonuhon ka to Hudiyu aw agad intawa pad no mgo otow
su kanunoy ku dà ikow ogbantayan.
18 Ogpagimatahon nu kandan aw pa-oyowi nu kandan to
kadigloman aw pasooda to ka-awangan. Ogpahalinon nu
kandan to pigsakupan ni Satanas aw kabogbogan din aw
pasooda to pigsakupan to Diyus awos mapasaylu ku to saà
dan ko tumu-u kanak aw ogpakalabot kandan to sinakupan
to Diyus no nigpilì kandan.’

19 “Kaling man, Harì Agripa, wadà ku kopohi to insugù
kanak no piglogwà a ni Jesus no likat to langit.
20 Dì nangudlin a dà nasì diyà to Damasku, aw Hirusalim,
aw kalunsudan to prubinsiya to Hudiya, aw kadiyu-an
to konà no Hudiyu. Pignangonan kud on to mgo otow
to ogpatumanon ku to kasugu-an to Diyus aw pasosoon
aw oyowi to mado-ot no mgo hinang, aw ipahimu ku to

madoyow su awos ogka-a-angod to kagi dan aw himu dan
no awos igkapatu-u to otow to pagsosoo dan.
21 Sikan no likat to kanak impang-anad to ingkadakop dan
kanak diyà to simbahan no labow aw ogpakahimatayan a
dan podon.
22 Dì kanunoy a pigbuligan to Diyus hantod kunto-on.
Kaling man tigbat a pad buhì kunto-on aw makanangon to
nakita-an kud to nigsingkabugtì no mgo otow agad mangka-
aslag dow mangka-intok. Wadà ku pasublaha to kanak
impang-anad du-on to intag-an ni Moises aw duma no
maglilikwaday to Diyus to ogkatuman bahin to Imananan
to Ka-otawan
23 su intag-an to ogpakahimatayan kandin aw ogbuhayon
dà no natuman on iyan. Mano si Jesus to tugdow to otow no
pigbuhoy no konà ogkamatoy on ogka-usab, kandin gayod
to kapinunu-an to pag-allad to ka-awangan to banwa to
nigsingkabugtì no mgo otow, agad mgo Hudiyu aw konà
no Hudiyu."
24 No ta-un pad to pag-ikagi ni Pablo, naka-ikagi si Festo
to "Ikow Pablo, langog ka na-an likat to ikow nama-anan no
nigsubla on."
25 Nakatabak si Pablo to "Na talahudon no Gubirnadur,
konà a no langog aw tùtu-u to pig-ikagi ku.
26 Nama-anan ni Harì Agripa to kadodoog to mgo sakup
to Diyus. Wadà kaduwa-duwahanan ku to innangon ku
tibò, su tinahom ku to nadinog on tibò to napugut no wadà
nakahobong.
27 Na, Harì Agripa, ogtu-u ka buwa to ogkatuman to
nasulat to mgo maglilikwaday to Diyus no lagsoban bahin to
Imananan to Ka-otawan? Tinahom ku to nigtu-u ka iyan."
28 Nakatabak si Agripa to "Madaas a nu podon ogpa-
alladon to pagpasakup ki Jesus."
29 Kagi ni Pablo to "Na, Harì Agripa, aw tibò no nahimun
kani, ogpangamuyù a podon to Diyus to ogpasakup kow
podon ki Jesus, agad madaas dow maugoy. Ogpa-angodon
ku podon iyu tibò kunto-on gawas to pagkapirisu ku."
30 Na namansakindog kandan si Agripa aw si Birinisi aw
to gubirnadur aw kabugtì kandan.
31 Nigsusukun-sukun kandan no nig-iling to "Konà man
na-an no pirisuhonon si Pablo aw himatayanan."
32 Nig-ikagi si Agripa diyà ki Festo to "Ogkasabukan podon
si Pablo ko wadà din pa podon idodoo to Harì Cesar diyà to
Ruma."

27

1-2 Na pigbo-otan to ukum to ogpa-andiya-on koy si Pablo

to Italiya no banwa no oglayag koy to dagat. Dayun impadaa si Pablo aw duma no mgo pinirisu diyà ki Julio no kapitan to songo panon no sundau no pighingadanan to Kasundauhan to Harì. Nigduma kanami gayod si Aristarku no taga-Tisalunika no nasakup to prubinsiya to Masiduniya. Moydu-on sakayan likat to Adramitiyu no ililikaton on no oglayag no ogpanungkilid to mgo du-unganan no kalunsudan diyà to Asiya. Dayun nigluwan koy on aw layag padoog diyà to Asiya.

3 Pagkasaboka-i noy, nigdu-ung koy on diyà to Sidun no lunsud. Pigka-atan si Pablo to kapitan to sundau aw tuguti to pagpa-alaga to kasing-tumutu-u noy.

4 Dayun niglayag koy on no nigliput to Sipri no puù to dagat no ogpakasalibon kanami to pagsabod to kamag.

5 Nigtalipag koy on diyà to topad to Silisiya no banwa aw Pampiliya. Dayun nigdatong koy diyà to Mira no nasakup to Lisiya no prubinsiya.

6 Nakita-an on to kapitan to sundau to sakayan no niglikat to Alejandria no ogpadoog diyà to Italiya. Pigpaluwan koy to sundau aw dumahi koy dan.

7 Na niglayag koy tibò no nigpapahinoy to pigsakayan noy to pila no adow. Kaling nauglugoy koy. Bali nakadatong diyà topad to Nidu. Dì puli nandà iyan na-ahotan. Wadà koy makapotos paglayag su na-atubangan koy to kamag no mabogbog. Kaling man nigliput koy dà to Krita no puù no nakasalibon kanami no nabaya-an noy to Salmun no banwa.

8 Nigliput koy podon to boyboy to Krita no puù dì nalisodan koy dà. Dayun nigdatong koy on mandà diyà to songo du-unganan no pighingadanan to Madoyow no Du-unganan, madani to Lasiya no lunsud.

9 Na naugoy koy du-on hantod to ogkangkamuwa koy on podon to paglayag su timpu on man to amihan. Pig-ikagihan ni Pablo to

10 “Mgo duma ku, kamuwahanan tad buwa so-idi aw ko tumo-od kid to panawan ta ogkangka-uwakan ki tibò aw to sakayan ta, aw gayod mgo tagudaa ta.”

11 Dì wadà paminoga to kapitan to sundau. Napaduma din nasì to nigdaa to sakayan aw to tagtu-un to sakayan to ogpato-odon din to panawan noy

12 padoog diyà to Pinisi no du-unganan to Krita no puù su konà kun no litos kan no du-unganan no sikan pighingadanan to Madoyow no Du-unganan to timpu to amihan. Mahan-ing to nig-uyun to ogpadayong koy dow madu-ungan noy diyà to Pinisi su naka-atubang man to

saopan aw og-ugpà koy podon du-on hantod to pagtikdow
to amihan.
13 Na no ma-agkap on no kamag likat to habagatan,
intobo-ot dan to ogkatuman dà to domdom dan. Kaling man
nigbagtun kandan to pundu no taubogat aw layag koy on no
nig-aguboy to boyboy to Krita no puù.
14 Wadà dà kaugoy, pig-abut koy on mandà to kamag no
mabogbog su timpu to amihan.
15 Wadà koy makasaungsung to pigsakayan noy to kamag
no nigsabod no ma-agbot. Nasì kamag on to nakadaa
kanami.
16 Pagdatong noy to puù to Kauda, nigpa-aguboy koy to
boyboy no nakasalibon kanami to kamag, dì puli koy nandà
iyan na-ahotan. Inluwan noy on to bautu no nalawigan to
sakayan no nigguyud.
17 Pagkaluwan to bautu, piglikusan dan to sakayan to
pisì awos madigon no mawagkas ko makasadaa to sakayan
su mababow to dagat diyà to boyboy to Libya. Dayun
pinasagkop noy to layag aw iyan on makadaa to kamag to
sakayan.
18 Pigkosong-kosong pig-aboy to baod to sakayan aw ka-
apyow-apyow to sakayan to baod. To sunù no adow
pigpunu-an dan to pagpantimbag to tagudaa.
19 To ikatou no adow tibò on ingkatimbag dan to mgo
kasangkapan dan du-on to sakayan, aw kotob to madawat
dan.
20 Napilahan to wadà koy kita to bandog to soga aw
bandog to bitu-on. Pigbaod koy lagboy no bali man nigsing-
awà koy on to konà koy on ogkabuhì.
21 Naugoy on to wadà nako-on to mgo namanlayag to
sakayan. Pighimun ni Pablo to mgo duma din aw ikagi to
“Mgo duma ku, pig-ikagihan kud iyu to ogpakamonang ki
pad podon diyà to Madoyow no Du-unganan. Nokoy man no
wadà kow paminog kanak to ogpakamonang ki pad du-on.
Ko wadà ki podon padayong, wadà gayod podon kado-otan
aw wadà ogkangka-uwakan.
22 Dì kunto-on, konà kow dà ogka-awà. Daoyag kow nasì
su wadà man ogkamuwa. So-idi dà no sakayan to ogka-
uwakan.
23 Diyus no nigsakup kanak no ampu-onon ku, pigpa-
andini din kanak to diwata din gabi-i no madukilom no
pigpalogwà din dini kanak.
24 Nig-ikagi kanak no nig-iling to ‘Konà ka Pablo ogka-
hadok. Ogpaka-atubang ka diyà to kinatikangan no ukum
diyà to Ruma su Diyus to nigbobo-ot. Hognà pigbuligan
gayod to Diyus kan nigduma ikow awos wadà ogkamuwa.’

25 Kaling man daoyag kow on, su tinahom ku to ogkatu-
man iyan to ing-ikagi kanak to Diyus.
26 Dì iyan dà ogkabaya-an ta to ogpakabunduu ki puli diyà
to songo puù.”

27 Na pagkadaduwahid no simana, diyà koy pad itingon
to pigsakayan noy no nadaa to kamag du-on to Miditiraniyu
no dagat. To kabakna-an to kadukiloman pigtahom to mgo
maglalayag to madani koy on to boyboy.
28 Dayun pigtogkad dan to pisì no pigtapikan to batu diyà
to tawoy awos mama-anan dan dow man-u to kadaoman to
dagat. Kawa-an dà no dopa to kadaoman. Pagka-u-ugsud
noy on, pigtogkad mandà to sampuù tag lima no dopa to
kadaoman.
29 Dayun pigtuntunan dan kan uling to sakayan to upat
no pundu awos konà makadaa to sakayan su dagow
makasadaa. Nigtagad kandan podon to ogkabukas on no
nigsingkapanabi-sabi to kandan ampu-onon no nigsingk-
abugtì.

30 Na sikan maglalayag, su moydu-on on pikii dan no og-
oyowan dan on puli to sakayan, pigtuntun dan iyan to bautu
du-on to dagat no kunon kun kan mgo pundu diyà to duung,
ogdaahon dan diyà to madiyù-diyù pad.
31 No imomo-ot on podon to og-oyowan dan on to sakayan,
nakita-an ni Pablo aw nig-ikagi kandin diyà to kapitan to
sundau to “Ko konà ogpakamonang to mgo maglalayag kani
so-idi sakayan, ogkamuwa kow tibò iyan.”
32 Dayun piglogtas to sundau to pisì no inhikot to bautu
aw ka-uug diyà to dagat aw pigpabay-anan dan on puli.

33 Na pagkabukas-bukas, pighinggat ni Pablo to
ogpamako-onon kandan. Kagi din to “Daduwa on
no simana to wadà kow makako-on aw tagad kow to
ogkatuman.
34 Na, pamango-on kow on awos ogdoson kow. Wadà
ogka-amonu iyu.”
35 Paglituk din sikan, nigdawat si Pablo to paan diyà to
atubangan to kadongan din no nighipanow aw panghigbit-
higbita din aw pasalamat to Diyus aw ko-on no ogpagoad
kandan.
36 Namandaoyag tibò kandan no namango-on.
37 Tibò koy no nigsakoy, daduwa no gatus aw kapitu-an
aw onom.
38 Pagkatapus to pagpamango-on, pigpanggawang dan to
bogas aw pan-uuga dan to dagat awos umagkap to sakayan.

39 Na pagkabukas, nakita-an to maglalayag to pasak dì
wadà dan kilaha. Nakita-an dan to pigsabangan to wohig

no moydu-on boyboy. Pigpikii dan to igsapat to sakayan
diyà to boyboy ko mahimù.
40 Pigtampod dan to pisì no inhikot to pundu no piglaw-
igan aw ka-uug. Pighubad dan to inhikot to bogsay aw
ka-ood on diyà to dagat awos makatimun to sakayan.
Pigbuklad dan to layag diyà dapit to duung to sakayan awos
madaa kandan to kamag diyà to boyboy.
41 Dì wadà pad makadu-ung su nigsadaa to sakayan.
Naka-igù to duung aw utong du-on to nigtabundù no
paok aw wadad kapispis. Dì sikan uling, naguyud-guyud
kanunoy to baod hantod to nagobà.
42 Na nasusukun-sukunan on podon to mgo sundau to
oghimatayan to mgo pinirisu su dagow ko mamakasabuk
on, ogpamakalanguy diyà to pangpang aw makasinlaguy on
kandan.
43 Dì pigbabagan to kapitan to sundau su pigpakabuligan
din si Pablo. Pigsugù to kapitan kan mapandoy to oglanguy
to ogpalangkotawon diyà to dagat aw languy diyà to
pangpang.
44 Sikan nabilin no konà ogka-amu oglanguy, nigtagon
to baahan no niglotow aw katinguban likat to sakayan no
nagobà. Dayun nakadapat on tibò no wadà kandan usab
namuwa.

28

1 Na pagkadapat noy on du-on nama-anan noy to Malta to
ngadan to puù no nadapatan noy.
2 Madoyow man to pagdawat kanami kan mgo taga-Malta.
Pigpadokotan dan to pugaà awos ogpakahinadang koy du-
on no pinanghagsii su nig-udan man.
3 Nighakut gayod si Pablo to mgo anud no gapù no
totomog. Dì pagdakit du-on to pugaà niglogwà to uwod no
ogpakalogot su nabugow man to kapasù. Nigkagat ki Pablo
to uwod du-on to boad din no puli nigbitoy-bitoy.
4 Pagkakita to mgo taga-Malta to uwod no du-on on to
boad ni Pablo no puli nigbitoy-bitoy, namaka-ikagi kandan
to “Mamumunù buwa sikan no otow. Agad nakalibwas
kandin to dagat, dì konad bali ogtugutan kandin to ogkabuhì
pad su umuu din on bali.”
5 Dayun ingkawatilok ni Pablo to uwod diyà to kayu no
niglogdog to ampan ka amonu si Pablo.
6 Dì pigtagadan dan si Pablo dow oglobag dow puli
ogkapood no ogkamatoy. Pag-ahà dan to wadà man
oghalinan ni Pablo, na-usab to pikii kan mgo taga-Malta aw
pamang ikagi kandan to “Lagboy katuusan on buwa nasì
sikan.”

7 Na to panguu du-on kan no puù, si Publiyu. To pasak
din madani dà to boyboy to dagat. Pigdawat koy din to
madoyow aw alaga-i koy to madoyow to sood to tatou no
adow.
8 Nasakit to amoy ni Publiyu to ogpaka-inindos aw
hinglow aw nakahibat-hibat. Dayun pig-andu-onan ni Pablo
aw ampù kandin to Diyus aw tinakin pigdampon ni Pablo
aw ka-uli-i kandin.
9 Pagkadinog to ka-otawan no taga-Malta no mgo masaki-
ton, naman-andu-on kandan ki Pablo aw ka-uli-i tibò.
10-11 Pagkatatouhi noy no buwan du-on nigpadayong koy
on to paghipanow. Nigbogoy kanami to pasalamat dan no
na-uli-an kandan to sakit dan. Inluwan dan to sakayan noy
to mgo gastuhon noy to panawan noy.

Na, niglikat on to pigsakayan noy no tu-un to taga-
Alejandria. Sikan no sakayan, pighingadanan to Iping. Kan
no sakayan, mamonang du-on to Malta to timpu amihan.
12 Nigdatong koy diyà to Sirakusa no lunsud diyà to Sisili
no puù aw du-ung koy aw ugpà koy du-on to sood to tatou
no adow.
13 Dayun nigpadayong koy on no nigpa-aguboy koy to
boyboy to puù takas-takas no nigdatong koy diyà to Rigiyu
no lunsud diyà to Italiya no banwa. Puli koy dà nasaboka-
an, nigtangin on. Ikaduwa no adow nigdatong koy diyà to
Putiyuli no du-on koy on haw-as.
14 Paghaw-as noy, nanganap koy to mgo tumutu-u. Pigpa-
ugpà koy dan du-on to songo simana mandà. Na nigbo-
ot koy to ogpatidawan noy diyà to Ruma to puli koy on
nangimpasak.
15 Nakadinog to mgo sakup ni Jesus diyà to Ruma to ogda-
tong koy du-on. Dayun namantagbu kanami diyà to lunsud
no pighingadanan to Apiyu no bolihanan, aw abutanan
no pighingadanan to Tatou no Abutanan. Pagkikita noy,
nigdaoyag si Pablo aw pasalamat to Diyus.
16 Na pagdatong noy diyà to Ruma, pigdaa si Pablo to
kapitan to sundau diyà to mata-as to mgo guwardya. Agad
kandin pinirisu, dì konà kandin no igtagù su pigtugutan
kandin to mata-as to guwardya to ogpakabugtì to kandin
to ogka-ugpa-an no puli pigpabantayan kandin to sundau.
17 Na pagkatatouhi no adow, pigpa-andu-on ni Pablo to
mangka-aslag no mgo Hudiyu no otow. Pagkahimun dan
nig-ikagi si Pablo to “Na mgo su-un ku, kanak, agad wadà
saà ku diyà to kadumahan ta no Hudiyu aw agad wadà saà
ku to kandan tulumanon likat to ka-aw-apu-an ta, dì puli a
pigpirisu diyà to Hirusalim aw daaha a diyà to mata-as to
gubirnu to mgo taga-Ruma.

18 Pig-ukit-ukit a to mata-as, dì wadà saà ku no ogka-
pahibatan din kanak. Wadà a kahimu no himatayanan.
Ogpasabukan ad podon
19 dì naman-oyow to kadumahan ta no Hudiyu. Kaling
man nakadodoo a to katikangan agad wadà indiklamu ku
diyà to kadumahan ta no mgo Hudiyu.
20 Iyan impatawag ku iyu su ogpanaysayan ku iyu to
ingkapirisu ku. Iyan on ingkapirisu ku aw kabakus a so-idi
no sangkalì su nigtu-u a to otow no Imananan to Ka-otawan
no kasinugpu-an ni Israel."
21 Nig-iling kan mgo Hudiyu to "Wadà koy makadawat to
sulat likat to Hudiya no banwa bahin ikow no hinang no
mado-ot. Wadà kasing-tumutu-u ta no nignangon to mado-
ot bahin ikow.
22 Dì ogpaminog koy podon ikow no ogpanoysoy to ikow
impang-anad su to panon no nakasakup ikow, agad ando-i
ogdidiyampa-on man to mgo otow."

23 Kaling man piggotò dan to adow no pagpapanoysoy to
pagdomdom din to tinu-uhan. Pagkagotò to adow nahimun
to mgo kahan-ingan no mgo Hudiyu diyà to na-ugpa-an ni
Pablo. Likat to masoom hantod to mahapun to pagpanoysoy
ni Pablo aw itutuu to nabaya-an din to pagsakup to Diyus
aw pakapasabuta din to si Jesus iyan to Imananan to Ka-
otawan. Pigmatu-ud din no impabayà to nasulat ni Moises
aw duma pad no maglilikwaday to Diyus.
24 Moydu-on na-alladan din, moydu-on gayod wadà tu-u
to impang-anad ni Pablo.
25 Nigka-a-asuy-asuy kandan bahin to impang-anad ni
Pablo, aw nigsusuwoy-suwoy on puli to mgo otow, dì
monang namanlikat no nig-ikagi pad si Pablo to "Tùtu-u
to impanangon ki Isaias to Ispiritu Santu natodu-on bahin
to ka-aw-apu-an now su nig-ikagi si Isaias no maglilikwaday
to Diyus no pig-iling to,

26-27 " 'Og-andiya-an nu to mgo otow no kunon kun
sinakupan ku aw nangoni kandan no og-ilingon nu to, Iyu
no mgo otow, kanunoy kow ogpaminog, dì konà kow man
ogpamakadaag. Su nabigtoan kandan su agad mang-ahà-
ahà kandan, dì wadà ogkakita-an dan. Agad makadinog
kandan, dì ampan ogkadaagan dan. Su iyu no mgo otow,
to ginhawahan now, masupak-supakon on. To talinga now,
ogpabongoo-bongoo kow puli. To mata now, pigpiyong now,
su puli tawtaga-odan to pag-ahà now. Dì to domdom now,
wadà du-on. Ko wadà kow podon angod sikan, ogpasakup
kow podon kanak, aw ogkabuligan ku podon iyu.' "

28 Na pig-aboy ni Pablo to pagpangudlin din no nig-iling
to “Na, ogtagahon ku iyu no mgo Hudiyu, nig-oyow kow
on to pagbulig to Diyus no ogbulig podon iyu. Ogkabuligan
on nasì to Diyus to mgo otow no konà no mgo Hudiyu su
ogpapang-anadon a din. Ogpaminogon dan dà.”
29 Pagkatapus to pag-ikagi ni Pablo, namanghipanow on
kandan no mgo Hudiyu no nigka-a-asuy-asuy bahin to
impang-anad din.
30 No pigtugutan si Pablo to pagpabugtì to pag-ugpà, no
agad piniri su kandin dì naka-ugpà kandin du-on kan no
baoy to daduwa no tu-ig no puli pigpabantayan to sundau.
Dì konà dà lagboy su natugutan si Pablo to ogdawaton to
ogbisita du-on kandin
31 aw tuguti kandin gayod to ogpang-anad bahin to
pagsakup to Diyus aw bahin ki Jesus no Magbobo-ot no
Imananan tibò to Ka-otawan. Wadà hadok-hadok ni Pablo
to pagpang-anad din aw wadà nigbalatak kandin.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Ruma

1 Sulat so-idi no likat kanak no si Pablo no sugu-onon ni
Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Imbotang a ni Jesus
no tumutubus din su pig-abin a to Diyus to pagpasabut to
Madoyow no Tutuwanon to Diyus.

2 Na sikan no Madoyow no Tutuwanon, tahan on insahad
to Diyus no impabayà to impasulat din to mgo lagsoban din
no mgo maglilikwaday din gayod.
3 Aw to Madoyow no Tutuwanon dan, si Jesu-Kristu dà
to natibuusan no Magbobo-ot tanow no Anak to Diyus. To
pagkagi-otawan din, sugpù kandin ni Harì David.
4 Kandin no kinatuwadongan, namatu-ud iyan no Anak
to Diyus no impabayà to kaboonganan no pagbuhoy kandin
likat du-on to nangkamatoy aw tuusa.

5 Na to pagdawat ku to imbogoy to Diyus no intabang aw
katondanan ku, si Jesus dà gayod to pinabaya-an. Imbogoy
dini kanak sikan to Diyus awos to tibò no katimamanwahan,
mapatu-u ku kandan ki Jesus aw kamanguni dan to Diyus
awos masayà iyan lagboy to ngadan ni Jesu-Kristu.
6 Iyu angod dà su pig-abin kow no ogkatu-un ni Jesu-
Kristu.
7 Kaling man igsulat ku iyu no taga-Ruma no nalogonan
to Diyus no pig-abin din no ogkahimu no sakup din.

Madumahan kow to ka-at aw kalinaw no niglikat to kabo-
ot to Diyus no Amoy aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.

8 Tugdow, ognangonan kow to ogpasalamatan ku to Diyus
no pinabayà ki Jesu-Kristu su nabantug on to pagtu-u now
hantod to binogdokan to langit
9 su to Diyus no og-ampu-an ku no natibuusan to ginhawa
ku no ogpasabut a to Madoyow no Tutuwanon bahin to
Anak din, ogkamatu-ud din to wadà ku kalingawi iyu ko
umampù a
10 aw pangamuyù a kandin to ogtugutan a din bali podon
no ogpalo-uyon diyà iyu
11 su naugoy on to pagpangumanoy ku podon iyu awos
mahungyaman kow sikan niglikat to Ispiritu Santu no
kanak to ogpabaya-an pad awos mahogot to pagtu-u now
to Diyus,
12 awos gayod itanow tibò no tumutu-u, oghinogotay
lagboy to pagtu-u ta to Diyus.

13 Dì igkanangon ku iyu mgo kasu-unan to masabid
ad nahimos to og-andiyà iyu podon, dì hantod kunto-on
nababagan a pad. Nigpang-anad a podon iyu awos to kagi
to Diyus tumuga du-on iyu angod dà to pagtuga diyà to mgo
duma no katimamanwahan agad konà no Hudiyu kandan.
14 To kanak no katondanan, wadà pigkobosan ku ko konà
no tibò no mgo otow to impasabut to Diyus kanak no
konà ku ogbalibadan, agad ma-aslag dow ma-intok, aag
ku ogpasabuton agad mgo otow no dakoo to gradu aw
tagaw gayod su iyan na-angodan to naka-utang a kandan
no ogpabayadan podon iyan kanak.
15 Kaling man kanak, lagboy a naliyag to ogpasabut iyu
gayod no taga-Ruma to Madoyow no Tutuwanon no kagi to
Diyus.

16 Wadà kasikawanan ku to pagpasabut to Madoyow no
Tutuwanon ki Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan su du-
on dà to ogkakita to kabogbogan to Diyus to oglipwas to mgo
otow, agad intawa no ogtu-u, mgo Hudiyu iyan to naka-una,
dì mgo otow no konà no Hudiyu, namansunù gayod.
17 Su du-on dà gayod ogkakita to impabayà to Diyus
no oghimuhon din no mgo otow no matuwadong no
ogpasayluhon to saà dan ko tumu-u kandan ki Jesus. Angod
dà to nasulat on no pig-iling to “To paghimu to Diyus to
otow no matuwadong, pagtu-u din dà to ogpakapabayà. To
pagtu-un to otow to kinabuhì no konad ogkawadà, pagtu-u
din dà gayod to ogpakapabayà.”

18 Agaw man ko otow dà puli, ogpaka-agad ogpakadoog
diyà to kado-otan su iyan dà ogpakapabayà to otow no
ogkahimu kandin no matuwadong to pagtu-u din dà iyan
to Madoyow no Tutuwanon to Diyus su kunto-on to otow,
nasoko-an kandin to Diyus diyà to langit. Iyan ingkasokò to
Diyus du-on to mgo otow su wadà tahud dan to Diyus aw
mado-ot to pagpanghimu dan no ogpakalopon to katùtu-
uhanan no nama-anan to Diyus no nakapabayà on to
kandan pagkamado-ot.
19 Su to katùtu-uhanan no ogkama-anan dan bahin to
Diyus, pigpapayagan kandan to Diyus
20 su likat to paggihit so-idi kalibutan, to katahanan to
Diyus no pagkadiyus din tahan aw kabogbogan din no wadà
katapusan, agad konà makita-an to tu-un ta no mata dì
ogkadaagan ta dà podon no mgo otow no ogpakapabayà to
pagkakita ta to nangkabotad iyan to Diyus. Kaling man to
mgo otow, wadad on kandan igkabalibad ko kastiguhon to
Diyus,

21 su kandan, agad namakakilaa kandan to Diyus no
kandin, saya-onon podon, dì wadà dan saya-a kandin. Wadà
gayod kandan pasalamat to Diyus. Dì nigsupak kandan nasì
aw iyan dà nadomdoman dan to wadà kapuusanan hantod
to domdom dan, lagboy on nadigloman.
22 Dì nigpakunon-kunon to nangkama-an kun kandan. Dì
nahimu nasì kandan no wadà bo-ot.
23 Aw to pag-ampù to Diyus no wadà kamatayon, pigti-
nambalingu dan nasì su pig-ilisan dan to pag-ampù dan
to kado-otan no angod to imo-ot puli to otow no konà
ogpakapitwà no ogkangkamatoy dà. Pig-ampù dan gayod
to minanuk-manuk aw minamang aw mgo inuwod.
24 Kaling dì pigpatudyanan nasì kandan to Diyus to
paghimu to mado-ot, angod to ibog dan aw maw-oy no
kandan wadà kinilahay.
25 Su to katùtu-uhanan to Diyus, pigtambalingu dan
nasì aw iyan daaha dan to kagau-an aw ampu-i dan to
nagihit puli aw sikan, angga-a dan. Dì wadà dan ampu-
i sikan niggihit tibò no saya-onon podon hantod to wadà
katapusan, no sikan iyan podon. Amin.
26 Kaling man mano niglangub to mgo otow to pigpalabow
dan nasì kan nangkagihit du-on to Diyus no iyan niggihit,
pigpatudyan din on nasì. To tawoy to kandan na-ibogan
no makasisikow, wadà din babagi. Dì nasì pigpatudyan
din on. To mgo kabuyagan, to katahani dan podon no
pagkahimu dan no buyag, piglingawan dan on nasì. Pig-
usab dan pigtambalingu su nigtututumaag on kandan.
27 Mgo kalukosan gayod, angod dà su piglingawan dan
nasì to katahani dan no pagkahimu no lukos no moydu-on
tahan kalabotan dan podon diyà to bohi aw wadà pagtigkoo
to kandan ibog no nakatututumaag gayod kandan no mgo
lukos aw pigsupakan kandan du-on to tu-un dan no lawa
agad-agad to hinimu dan no mado-ot, su pigtambalingu dan
on to Diyus.
28 Mano namangsupak kandan to pagkilaa kandin no
Diyus, pigpatudyanan nasì to Diyus kandan to mado-ot no
domdom dan aw tawoy sikan, agad nokoy no maw-oy.
29 Kandan domdom, nangkatogob to agad nokoy no kado-
otan angod to pag-uwang-uwang, pagka-akom, pagsom-
bang, pag-ingà, pamunù. Nangkatogob gayod kandan to
pag-asuy, paglibù-libù, pagluku, aw paghimanu,
30 ogpaman-ina-ina, ogpangablang kandan to Diyus,
masagsagà kandan, ogpalabow-labow, mapasibantugon,
matukud-tukudon to mado-ot no hinang no konà ogkaliya-
gan to Diyus, masupladuhon du-on to ma-as dan,

31 tambalingu no mgo otow, mabalibadon. Agad du-on to
kandan katu-unan, wadà oog-oog, mabaoson, wadà bo-ot.
32 Agad nama-anan dan to sikan mgo otow no oghimu
angod sikan, tahan on pigbo-otan to Diyus no himatayanan
kandan, dì oghimuhon dan nasì aw konà ogpaningoo-tingoo
aw ighognà dan pad igpahimu diyà to duma angod to
pighimu dan no kadodo-oti.

2

1-2 Kaling man nama-anan tanow to ogkastiguhon to Diyus
to mgo otow no oghimu to mado-ot no innangon kud iyu,
aw kastigu to Diyus no iyan wadà kabalibadanan to otow
agad-agad kanunoy to pighimu to otow. Kaling man wadà
podon otow no ogbo-ot to kasing-otow din no ogkakastigu
to Diyus su to impa-abin din podon no saà to duma, du-on
dà gayod kapa-abin kandin to saà su igbalitù dà su tibò dà
man sala-an. Kaling man iyu no agad intawa, ko pa-abinon
now to duma to saà, du-on dà gayod ogkapa-abin kow to
saà.
3 Wadà now buwa kama-ani ko kastiguhon kan no mgo
otow no indiklamu now, iyu gayod, ogkalabot kow dà
ogpaka-unung kow dà gayod su papadihu dà to paghimu
now.
4 Agad mabo-ot to Diyus dì na-intobo-ot now buwa dow
napatudyan kow on lagboy to Diyus to saà now aw mahabà
to pagka-at din iyu awos mabalibadan now to ogpagawang
to mado-ot no paghimu now. Dì wadà kow pad kastiguha to
Diyus to saà now su awos podon mamakasosoo kow to saà
now aw oyowi now.
5 Dì likat to iyu no nabigtoan aw pag-oyow now to
pagsosoo to pagkamado-ot now, pighimu kow on to Diyus
no kastiguhonon to mahudi no adow to pagbo-ot din no
matuwadong.
6 Su to pagbaos to Diyus tagsobu-uk to kandin hinimuhan,
agad madoyow dow mado-ot.
7 Su moydu-on dà otow no konà dan ogbungku-an to
paghimu dan to nama-anan dan no matuwadong su pigpa-
aag-aag dan to panalangin no ogkadawat dan diyà to banwa
to Diyus. Ogpasayà kandan to Diyus aw panganapa dan to
banwa no wadà kamatayon aw pagtuusa dan aw kabogayi
kandan to Diyus to kinabuhì no konad ogkawadà.
8 Dì moydu-on gayod bagling no mgo otow no ogtambalin-
guhon dan to katùtu-uhanan awos malumbayagan dan to
pag-unug to mado-ot. Dì kandan iyan to ogkataunan to
kasokò to Diyus aw pa-ahà-aha-a kandan to kabuut to
langot to Diyus.

9 To tibò no mgo otow no mado-ot to paghimu aw supak to
katùtu-uhanan, og-abutan kandan to kalisodan aw kapook-
pookanan aw labi pad to mgo Hudiyu su podon dakoo pad
to nama-anan dan to Diyus. Dì agad duma no mgo otow,
og-abutan dà gayod kandan to kalisod.
10 Dì to mgo otow no og-unugon dan to madoyow,
madoyow gayod to igbaos kandan to Diyus. Ogpakalangit
kandan aw kasayà kandan to Diyus aw to kabotang dan,
madoyow, aw labi pad to mgo Hudiyu, aw duma gayod no
mgo otow
11 su wadà ogpili-on to Diyus.

12 Dì og-abut to adow to mgo otow no ogpabo-otan to Diyus
ki Jesu-Kristu no Imananan dan podon nasì su wadà ogpili-
on din. Dì to mgo otow no makasasaà no wadà dan kama-
ani to kasugu-an ni Moises, maogot iyan no ogkastiguhon
kandan to Diyus dì konà ogpabaya-an to kasugu-an ni
Moises. Dì to mgo otow no nama-anan dan to ki Moises
no kasugu-an, dì matuu wadà dan tumana, maogot no
ogkastiguhon kandan to Diyus no iyan ogpabaya-an to ki
Moises no kasugu-an.
13 Su to otow no ogtuman to kasugu-an ni Moises, kandin
to ogkakita-an to Diyus no matuwadong, konà no otow no
puli ogpaminog.
14 To mgo otow no konà no Hudiyu, wadà dan kama-ani
to kasugu-an ni Moises. Dì agad wadà dan kama-ani, dì
moydu-on dà na-unugan su bo-ot no du-on to ginhawahan
dan to ingkakilaa dan dow nokoy to madoyow no og-
unugon. Sikan kakandanan to nigsugù kandan.
15 Likat to paghimu dan, ogkakilahan tad on to tahan on
pigbotangan to Diyus du-on to kandan ginhawahan to oghi-
igù no ogpaka-angod sikan kasugu-an no impasulat din ki
Moises natodu-on no igkama-an dan to paghimu to otow
agad wadà dan pad kadinogi sikan kasugu-an. Dì pigmatu-
ud iyan to tinahom dan to du-on on kan kasugu-an aw
to mgo domdom dà no ogpakatinabakay su ogpakanangon
iyan kan to sikan saà dan dow pakamatu-ud dà to wadà saà
dan agad-agad to paghimu dan, agad madoyow dow mado-
ot.
16 Su ogpapalumbayagon dà to adow to pagbo-ot to
Diyus no ogpabaya-an si Jesu-Kristu agad-agad to kanak
pagpasabut.

17 Na iyu no mgo otow no kunon kun mgo Hudiyu kow no
moydu-on kun tinu-uhan now su nabogayan kow to kasugu-
an ni Moises, aw palabow-labow kow su iyu dà kun to
nakatampu du-on to Diyus.

18 Nama-anan now dow nokoy to ogka-uyunan to Diyus
aw ka-amu kow to ogpilì to labow pad su pig-anad kow to
kasugu-an to Diyus.
19 Iyu, dow domdom now to ogpaka-allad kow to mgo
pisok dow igkatang-ow kow buwa du-on to kadigloman.
20 Domdom now buwa to ogkatul-id now to pagdomdom
to otow no wadà kataga to matuwadong. Angod kow podon
buwa to ogmaistru aw kandan, mgo iskwila no og-anadon
now podon. Domdom now buwa to litos to nama-anan now
to kasugu-an to Diyus aw katùtu-uhanan din.
21 Otow kow on podon buwa su ogpang-anad kow to duma
to kasugu-an to Diyus dì wadà now ka-anadi. Agad dow
kadoog kow og-iling to "Konà kow ogpangawat," dì dow
ogpangawat kow nasì buwa.
22 Agad dow ogsugu-on now to duma to "Konà kow
ogpanghilabot to duma," dì labi-labi kow no ogpanghilabot
to duma. Agad dow iyu, ogkado-otan to inotow-otow, dì
oglangub kow og-andiyà to ampu-anan no nabotangan kan-
dan no inotow-otow su iyan og-apason now to ogkawatan
now du-on.
23 Agad dow ogpasibantug kow su moydu-on on tinu-uhan
now su nabogayan kow to kasugu-an to Diyus, dì iyu, nasì
now on napa-inahan to Diyus no pinabayà to paglapas now
to kasugu-an din.
24 Iyu to napa-atubangan to impasulat to Diyus no "To
mgo konà no Hudiyu no mgo otow, ogpa-inahan dan to
Diyus no ampu-onon podon to mgo Hudiyu su nakita-an
dan to mado-ot no paghimu to mgo Hudiyu no nigtagon kun
man to tinu-uhan to Diyus."

25 Na to udyu-on ta no mgo Hudiyu no indan to lawa no
igkakilaa to ita, sakup to Diyus, hustu iyan ko mamangun ki
du-on to Diyus. Dì ko malapasan ta to kasugu-an to Diyus,
wadà kapuusan sikan pagpa-indan.
26 Kaling man otow no agad wadà indan no igkakilaa to
kandin, sakup to Diyus, dì ko matuman-tumanon kandin to
kasugu-an to Diyus, ogkahimu kandin to Diyus no tùtu-u
din no sakup.
27 Su to duma no mgo otow no agad konà no mgo
Hudiyu, dì nigtuman kandan nasì to kasugu-an to Diyus,
agad wadà kabogayi kandan tahan to kasugu-an, dì niglikat
to kakandanan, angod to ogpakabotang kandan iyu to saà
no tùtu-u agad iyu, moydu-on kasulatan aw mgo udyu-on
to Diyus. Dì puli now nalapasan to kasugu-an to Diyus.
28 Su ognangonan ku iyu to tùtu-u no sakup to Diyus, konà
no otow no puli nigtuman to udyu-on aw to tùtu-u no ta-

indanan to sakup to Diyus, konà no indan to lawa.
29 Dì to tùtu-u no pagpasakup to Diyus, nalabotan tibò dini
to sood to ginhawahan ta, konà no puli dà nakababow aw
naka-utap puli dini to lawa ta. Kandin gayod, ogpasayà to
Diyus, konà no otow.

3

1 Na dow nokoy iyan to pagka-uktun to mgo Hudiyu aw
nokoy to ingka-uktun to mgo udyu-on dan.
2 Moydu-on dà iyan ingka-uktun dan su tugdow, kandan to
pigsaligan to Diyus to kagi din no pigpatagonan din kandan
podon.
3 Agad moydu-on nigbalibad to insalig on podon kandan
to Diyus, dì konà ogbalibad to Diyus to insahad din to
igbaos din du-on kandan no madoyow diyà to mamangun
aw mado-ot diyà to konà.
4 Ogkamatu-ud bahin to Diyus, ogkasaligan kandin agad
ko tagsobu-uk no otow, gau-on su angod dà to nasulat on no
pig-iling to "Agad intawa, agad ko ogpang-usip-usip ikow, dì
ogkamatu-ud iyan to og-ikagihon nu."
5 Na dow og-iling kow buwa to "Nokoy man no ogkas-
tiguhon ki to Diyus to pagkamado-ot ta, su ko wadà
podon pagkamado-ot ta konà ta ogkabatangan to pagka-
matuwadong to Diyus." Na og-usipon ku iyu dow konà no
litos to pagbo-ot to Diyus, agad otow puli to piglikatan kan
no in-usip.
6 To Diyus, litos dà iyan to pagbo-ot din, su ko konà,
amonuhon to ogbo-otan din so-idi kalibutan.
7 Dì moydu-on buwa nig-atom to kanami, nig-iling koy kun
to "Mano pinabayà to kanami kagau-an, ko ogpapayagan
pad lagboy nasì to katùtu-uhanan to Diyus aw kasayà
kandin lagboy, nokoy man no ogbo-otan koy din no sala-an.
8 Nokoy man iyan no konà no iyan oghimuhon to mado-ot
awos iyan dampotan to madoyow." Sikan no mgo atoman,
kanami kun to piglikatan. Dì konà man, su wadà noy pang-
anada to duma to ogpatudyanon to kandan pagkamado-ot
awos podon masayà to Diyus. Dì kandan no namang-atom,
kandan on nasì to kastiguhonon to Diyus.
9 Na nokoy to ogkasabutan ta. Ognangonan ku iyu ko kas-
tiguhon to Diyus to mgo otow bahin to mgo pagkangkasaà
dan, wadà ogpili-on din agad Hudiyu aw konà. Dì
pignangonan kud iyu to tibò to mgo otow, nasakupan to
saà dan agad Hudiyu aw konà
10 su tùtu-u to impasulat to Diyus natodu-on no nig-iling
to,
"Wadà matuwadong, agad sobu-uk.

11 Wadà otow no nakadaag to Diyus. Wadà otow no
ogpangintaga to Diyus.
12 Tibò namakasuwoy. Tibò namakasaà. Wadà oghimu to
madoyow, agad sobu-uk.
13 To mgo ikagihonon dan, angod to ngadog no nahaù du-
on to lobong. To dilà dan, impanluku to duma dan. Bàbà
dan, angod to laas to uwod.
14 To ogpakalogwà to bàbà dan, pagtungayow dà to duma
aw mapo-it no kagi.
15 Kandan to mag-u-uwak to duma.
16 To imbayà dan, ogkakilaa dà su dakoo to nabilin dan
no nangkado-ot aw mgo nangkahadatan no duma.
17 To babayà no malinaw, wadà labot dan.
18 Wadà tahud-tahud dan to Diyus.”

19 Na ita, nama-anan ta to iyan ingkabogoy to Diyus to
kasugu-an su awos ma-unug to mgo otow no pigbogayan
din. Kaling man ko sukutan ki to Diyus to paglapas ta
to kasugu-an din, wadad igkatabak ta no ogho-un pad to
ita no lawa. Dini to nalangkoban to langit, wadà otow
no ogpakabalibad to pagkastigu kandin ko pa-atubangon
kandin diyà to Diyus.
20 Su tibò no nasakup to kasugu-an to Diyus, nakalapas
dà man nasì kandan. Kaling man to otow no puli ogtuwa-
ay to pagtagon to kasugu-an, wadà ogkakita-an to Diyus
no matuwadong su to kasugu-an to Diyus, sikan iyan to
ogpakakaskas to saà to otow du-on to Diyus su to otow,
ogpaka-agad kandin ogpakalapas to kasugu-an to Diyus.

21 Dì kunto-on impakita to Diyus to impabayà to pag-
pasaylu din to saà to otow awos makita-an din to otow no
matuwadong. Aw sikan, wadà pabaya-a to puli pagtuwa-ay
to pagtagon to kasugu-an. Dì to nasulat no kasugu-an ni
Moises, napa-atubangan to imbayà to pagpasaylu to Diyus
to saà aw to nasulat to mgo maglilikwaday to Diyus, napa-
atubangan dan gayod sikan.
22 Sikan to intapid to Diyus awos mapasaylu din to saà to
agad intawa awos makita-an din kan otow no matuwadong
no pinabayà to pagtu-u din ki Jesu-Kristu. Agad intawa no
ogtu-u kandin, ogpasayluhon to Diyus to kandin saà su wadà
ogpili-on to Diyus.
23 Su tibò to mgo otow, namakasaà du-on to Diyus. Wadà
ogkasayà to Diyus no matuwadong to paghimu din.
24 Dì to pagpasaylu to saà, sikan to pagka-at ita to Diyus
awos makita-an kinow din no matuwadong su to paglogon
din ita to piglikatan sikan. Pigtobus kinow to Diyus awos

konà ta ogkasaduwan to ogpakaluwat ita to Diyus no wadà
bungku-anan, aw si Jesu-Kristu to impabayà to pagtobus ita.
25 Su imbogoy si Jesus to Diyus no ogpakimatoy kandin
to mgo otow su niglogwà to langosa din awos magawang to
langot to Diyus du-on to mgo otow no nakasaà du-on kandin
ko tumu-u kandan. Natodu-on, angod to konà no hustu
ko wadà mabaosan dayun to Diyus to otow ko makasaà.
Su agad dakoo to saà dan, dì angod to pigpabay-anan to
Diyus. Dì to pagpakimatoy ni Jesus, du-on to ogkakita-an to
paghimu to Diyus no matuwadong su si Jesus to nigdaa to
kandan podon no pagkakastigu.
26 Iyan ingkamatoy ni Jesus su awos ita no mgo tipahudi,
pakita-on ki to matuwadong no paghimu to Diyus su moydu-
on ingkabayad to mgo saà to otow su wadà puli pabay-ani
to Diyus. Hognà pad pigpasaylu din to otow to saà din no
impabayà to pagtu-u din ki Jesu-Kristu. Iyan ingkahimu din
sikan su awos makita-an din to otow no matuwadong.
27 Kaling man wadad pagpasimantug to otow bahin to
pagkagawang to saà din su konà no madoyow no paghimu
din to piglikatan. Dì pagtu-u din ki Jesus to piglikatan.
28 Pighimu noy to sobu-uk dà no igpabayà to ogkakita-an
to Diyus to otow no matuwadong aw sikan to pagtu-u din ki
Jesus. Wadà likat to puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-
an.
29 Su ko kasugu-an podon to impabayà to Diyus to
pagpasaylu to saà to otow, mgo Hudiyu dà buwa to
ogkalipwasan to kamatayon no wadà katapusan su kandan
to pigbogayan to kasugu-an. Dì konà no sikan to igpabayà
awos ogkalabot on to mgo otow no nigsingkabugtì to
kalipwasanan.
30 Sobu-uk dà no Diyus no tùtu-u no ampu-onon to mgo
otow tibò aw kandin to ogpasaylu to saà to otow awos
makita-an kandan no matuwadong su nigtu-u kandan ki
Jesus. Papadihu dà kandan agad Hudiyu aw konà.
31 Moydu-on buwa no og-iling to “Ko pagtu-u ki Jesus no
impabayà to Diyus to pagpasaylu to saà to otow, wadad on
puus to kasugu-an.” Dì ogkanangon ku iyu to lagboy pad
nasì to pag-unug ta to kasugu-an su nigtu-u ki iyan ki Jesus.

4

1 Na diyà ta pad to tùtu-u no tutuwanon bahin to minuna
ta no si Abraham. Dow ando-i buwa kakita-i kandin to
Diyus no matuwadong no otow, dow sikan paghimu din no
madoyow dow konà.
2 Konà iyan su ko paghimu din podon no madoyow
to piglikatan, ogka-iling din podon buwa to “Na kanak,

matuwadong a no otow.” Dì agad ko moydu-on in-
gkatuwadong din podon, dì konà din ogkasayà to kandin
tu-un no lawa du-on to atubangan to Dìyus.
3 Su tùtu-u to nanangon du-on to kasulatan bahin ki
Abraham. Innangon to si Abraham, nigtu-u to innangon
kandin to Diyus. Kaling man pigpasaylu to Diyus to saà ni
Abraham aw nakita-an kandin to Diyus no matuwadong.

4 Na ko pananglitan, otow no nigtalabahu, ogbayadan
kandin dì konà no ogkatawag no puli hungyam ko konà no
bayad sikan pagtalabahu din.
5 Dì to otow no wadà saligi to kandin paghimu no
madoyow to iyan oglipwas kandin to saà, dì Diyus to
ogsaligan din nasì su nigtu-u kandin to ogpasayluhon to
Diyus to saà din, ogkapasaylu dà su inghungyam du-on
sikan no otow to Diyus su nigtu-u kandin. Kaling man
ogkakita-an kandin to Diyus no matuwadong.

6 Na si Harì David gayod natodu-on, na-inampotan din
bahin to pagkaliyag no napasaylu dà to Diyus to saà din no
pinabayà to pagtu-u din, konà no paghimu din no madoyow
dà puli
7-8 su nig-ikagi kandin to “Kaliyag to otow no napasaylu
to Diyus to saà din. Kaliyag to otow no wadad on saà ko
og-usipon to Diyus.”

9-10 Na og-usipon ku iyu bahin to pagpasaylu to Diyus to
saà to otow, intawa to napa-atubangan ni David to kagi
din, mgo Hudiyu dà dow tibò to mgo otow. Tibò iyan no
mgo otow to napa-atubangan su nakita-an si Abraham to
Diyus no matuwadong to wadà pad pa-indan to lawa din
no igmatu-ud to mgo Hudiyu to kandan, sakup to Diyus.
Nama-anan ta to napasaylu si Abraham to Diyus to saà din
aw kakita-i kandin no matuwadong su nigtu-u si Abraham
to pig-ikagi to Diyus.
11 Nigtu-u si Abraham to Diyus. Kayan nigpa-indan
kandin to lawa. Pigpahimu si Abraham to Diyus sikan
no igkanangon to napasaylu kandin to saà din aw kakita-
i kandin to Diyus no matuwadong. Aw iyan ingkapasaylu
to Diyus to saà din su nigtu-u kandin to Diyus. Kaling man
si Abraham, nahimu no amoy to tibò no nigtu-u to Diyus
agad wadà udyu-on dan no pagpa-indan to lawa. Kandan,
papadihu dà su nakita-an kandan to Diyus no matuwadong
gayod su niglikat to pagtu-u dan.
12 To mgo Hudiyu gayod no ogsalig to Diyus, si Abraham to
amoy dan. Dì wadà makalikat to pagsunud dan ki Abraham
to pagpa-indan to lawa. Dì pagsunud dan ki Abraham to

pagtu-u, sikan to piglikatan su nigtu-u si Abraham to wadà
pad pa-indan to lawa.

13 Na ogkasabutan ta to si Abraham aw mgo sugpù din
no tipahudi, pigsahadan to Diyus to ogpasakupon kandan
so-idi nalangkoban to langit. Dì to paghimu ni Abraham
no matuwadong, konà no sikan to piglikatan to insahad to
Diyus. Dì iyan ingkasahad to Diyus su nigtu-u si Abraham to
Diyus. Iyan ingkakita to Diyus ki Abraham no matuwadong
su nigtu-u man lagboy si Abraham to Diyus.

14 Ko sikan dà podon no nigtagon to tahan no kasugu-an
to ogpakadawat to insahad to Diyus, wadad on podon puus
to pagtu-u ta. Aw to insahad to Diyus, wadà dampotanan
podon iyan.

15 Su to kasugu-an, nahimu no piglikatan nasì to
pagkatauni ta to langot to Diyus su pa-ando-i man podon
to ogtumanon ta tibò. Iyan dà podon ogpakalipwas ita ko
wadà podon ibogoy to Diyus to kasugu-an awos wadà podon
ogpakakaskas to saà ta.

16 Kaling man iyan dà pigpabaya-an to Diyus to insahad
din to pagtu-u kandin awos maogot no madawat to otow aw
makita-an dan to ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din.
Konà dà no pinpin Hudiyu dà to ogpakadawat to insahad
to Diyus, dì to mgo otow no ogtu-u angod ki Abraham, tibò
kandan nalabot to insahad to Diyus. Su si Abraham, amoy
kandin to tibò no nigtu-u to Diyus, agad Hudiyu aw konà.

17 Su insahad to Diyus sikan no nasulat no pig-iling
to “Oghimuhon ku ikow no amoy to nigsingkabugti no
mgo otow.” Kaling man tibò no mgo otow no nigtu-u to
Diyus, nakita-an din kandan no sugpù ni Abraham. To
Diyus no pigtu-uhan ni Abraham, ogbuhayon din to mgo
nangkamatoy aw wadà nangkabotad ko konà no kandin to
nigbotad.

18 Bahin to insahad ki Abraham to Diyus, agad malisod
ogkatu-uhan, dì pigkahogot din nasì to pagtu-u din aw
tagadi to adow no moydu-on batà din awos matùtu-uhan
kandin to insahad kandin no na-iling to “To kasinugpu-
an nu no tipahudi, iyan ogka-angodan to kabitu-onan to
kalangitan su konà ogkabilang.” Sikan to kagi to Diyus diyà
ki Abraham.

19 Agad nama-anan ni Abraham to kandin, lagboy on
nabuyag no mgo songo gatus on to panu-igon din, aw sakot
pad to asawa din, bukak no buyag, nasì din on pigpadugang
to pagtu-u din.

20 Wadà pagtawad ni Abraham to pig-ikagi du-on kandin
to Diyus. Wadà kandin gayod ablaya to pagtagon din. Dì

nig-aboy nigtulin lagboy to pagtu-u din no nig-aboy gayod
nigsayà kandin to Diyus,
21 su tinahom din lagboy to insahad to Diyus, ogkatuman
din dà.
22 Kaling man nakita-an kandin to Diyus no matuwadong
su nigtu-u kandin to Diyus.

23-24 Iyan impasulat on to Diyus bahin to pagpasaylu din
ki Abraham no nigtu-u su awos ma-anadan tanow tibò.
Angod dà itanow su iyan ingkakita to Diyus itanow no
matuwadong su nigtu-u kinow kandin no nigbuhoy ki Jesus
no Magbobo-ot ta no pigtagonan ta.
25 Pigbo-otan to Diyus si Jesus no ogpakimatoy itanow tibò
to saà ta. Dì pigbuhoy dà man kandin to Diyus aw tuusa diyà
to langit no sikan to lagboy on ingkamatu-ud to kabogbogan
to Diyus to ogpakapasaylu iyan to saà ta no mgo otow aw
paghimu ita no matuwadong.

5

1 Kaling man Diyus aw otow wadad on pagkahikablang
dan su si Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow, pighusoy din
pinabayà to pagkakita din ita no matuwadong su nigtu-u ki
kandin.
2 Moydu-on impadaan ni Jesus awos matabangan ki no
impabayà to pagtu-u ta to ka-at to Diyus no pigsakindogan
ta. Nigtukhow ki to ogka-iman ta no ogkalabotan ta lagboy
no katuwadongan to Diyus aw katuusan din ko makalangit
ki.
3 Konà no ogkadawat ta dà to ogtukhawan ta su ogtukhow
ki gayod ko malisodan ki su nama-anan ta to sikan to
ogpakatibuus to ginhawa ta.
4 Aw ginhawa ta no natibuus to piglikatan to litos no
pagdomdom no igmatu-ud to na-uyunan ki to Diyus. To
namatu-ud no pagka-uyun to Diyus, sikan to piglikatan to
ogka-iman ta gayod.
5 Aw to ogka-iman ta, nama-anan ta to konà ki ogka-ang-
aangan su pinabayà to logon to Diyus no impatahom ita to
Ispiritu Santu no pigpasood ita.

6 Na nokoy to igkapatu-u to dakoo to logon ita to Diyus.
Ogdomdoman ta pad to pagpakimatoy ni Jesus ita no
nasakupan ki pad to saà ta, wadà kabogbogan ta no
igkalipwas ta to ita no lawa. Dì pagkagotò to adow, si Jesu-
Kristu to nigpakimatoy ita no makasasaà.
7 Sa-ot dà iyan to moydu-on ogpag-unung to duma agad
matuwadong lagboy sikan duma din. Indoy dow moydu-on
buwa oglangub ogpag-unung to otow no danu-an.

8 Dì ita, agad sala-an ki no mgo otow, dì pigka-atan kid to
Diyus nasì su nigpakimatoy ita si Jesu-Kristu.
9 Agad sala-an kinow lagboy, dì nigpakimatoy ita si Jesus
awos makita-an kinow to Diyus no matuwadong. Mano
pighimu din sikan, labi pad ogkalipwasan ki din to langot
to Diyus su nakita-an ki din no matuwadong.
10 Su agad nigpagkablang ki pad to Diyus, dì pigpapa-
ulì ki du-on to Diyus no pinabayà to pagpakimatoy ita to
Anak din. No nakapa-ulì kid, ogkalipwasan ki to kalangot
to Diyus ita, labi pad su pigbuhoy din to Anak din aw tuusa
no pigtagonan ta.
11 Konà no sikan dà no paglipwas ita to impabayà ki
Jesus, dì pigtabangan ki gayod ni Jesu-Kristu no Magbobo-
ot ta no nigtukhow kid lagboy su pigtagaman ta to Diyus no
pinabayà ki Jesu-Kristu no nigpapa-ulì ita diyà to Diyus.

12 Na og-indanan now so-idi no mgo kalinikatan. Pagka-
sood to saà so-idi kalibutan, songo otow dà to pinabayà.
Naka-agad gayod nakasood to kamatayon no pinabayà sikan
no saà. Kaling man so-idi nalangkoban to langit, nasakupan
to kamatayon su tibò to mgo otow, nakasaà.
13 Su to wadà pad ibogoy to Diyus to kasugu-an, nakasood
on to mado-ot dini to kalibutan agad wadà pad kahimu no
saà sikan mado-ot su wadà pad sugù no nalapasan.
14 Dì nasakupan dà nasì to kamatayon to tibò no naka-
sumpow no mgo otow likat ki Adan no tugdow no otow
hantod ki Moises no nigbogoy to kasugu-an, agad to mgo
otow, konà masokodan to tibò no saà to kadakoo to saà ni
Adan no nakalapas to sugù no impotos kandin to Diyus. Aw
si Adan, mahan-ing to nadamoy din to kandin paghimu no
mado-ot. Sikan to lambung no napa-atubangan to duma no
otow no tipahudi din no mahan-ing gayod to pigpalabot din
to kandin paghimu, dì madoyow man sikan su inghungyam
to Diyus.

15 No nadawat to otow no niglikat kandan no daduwa,
konà no a-angod. Su to inghungyam ita ni Jesu-Kristu,
konà no angod to kamatayon no nadawat ta likat ki
Adan su nakasaà kandin. Tùtu-u iyan to ogkamatoy tibò
likat to saà to songo otow dà. Dì labi pad to katùtu-
uhanan to pagpasaylu to Diyus to saà to tibò no otow no
pinabayà gayod to songo otow dà aw kandin si Jesu-Kristu
su inghungyam din no nadaa to logon din itanow.
16 Asta gayod to inghungyam to Diyus, to tawoy sikan,
konà no angod to tawoy to pagsupladu kan sobu-uk. To
tawoy to saà ni Adan, pagkataunid on no kamatayon. Dì to
tawoy to inghungyam to Diyus to pagpasaylu to saà awos

makita-an to otow no matuwadong agad dakoo to saà to
mgo otow.
17 Tùtu-u iyan to saà to songo otow dà to piglikatan to
pagkasakupi to kamatayon so-idi nalangkoban to langit. To
otow, wadà konà ogkamatoy. Labi pad to songo otow dà
to pigdawatan ta to panalangin no iyan kinabuhì no konad
ogkawadà aw kandin si Jesu-Kristu, aw ogpagtibò ki kandin
to pagsakup so-idi kalibutan. Dì maogot si Jesu-Kristu to
pigdawatan ta to panalangin no pinabayà to dakoo no ka-
at to Diyus ita no niglikat to kabo-ot din aw pinabayà to
ogkatuwadong no inghungyam to Diyus diyà to otow.

18 Kaling man mano saà to songo otow dà to piglikatan
to pagkakastigu to tibò no otow, angod dà gayod to
matuwadong no paghimu, to songo otow dà to piglikatan
gayod to pagkalipwasi to mgo otow to pagkastigu to saà aw
kabogayi kandan to kinabuhì no konad ogkawadà su nigtu-
u kandan ki Jesus.
19 No pinabayà to pagkasupladu to songo otow dà, to tibò
no mgo otow, nahimu no makasasaà. No pinabayà gayod
to pagtuman to songo otow dà to pagbo-ot to Diyus, tibò no
mgo otow no nigsalig ki Jesus, nakita-an kandan to Diyus
no matuwadong.

20 Iyan imbogoy to Diyus to kasugu-an din no pinabayà
ki Moises su awos mataga bali to otow to nakasaà na-an
kandan du-on to Diyus. Agad nadugang-dugangan to saà to
otow, dì labow pad nasì to pagdugang-dugang to pagka-at
to Diyus dini to otow.
21 Su agad nasakupan iyan to saà to mgo otow no
kamatayon on to nadoogan, dì pagka-at to Diyus no niglikat
to kabo-ot din, ogkasakupan to mgo otow no tawoy,
ogkatuwadong kandan aw kabogayid on kandan bali to
kinabuhì no konad ogkawadà no niglikat ki Jesu-Kristu no
Magbobo-ot tanow.

6

1 Na nokoy to domdom now to pig-ikagi ku iyu bahin
to pagka-at iyu to Diyus, no subla pad du-on to saà to
otow. Dow patudyan kid puli to oghimu to igkasaà awos
dumugang pad lagboy to ka-at to Diyus?
2 Konà kid iyan su bahin to saà, angod on podon to
inlobong tad on to tu-un ta no lawa no kalitukan to konà
tad on og-uli-on aw usaba ta himuha to igkasaà, su wadad
on man labot ta to saà. Nokoy man no tigbat ki pad man
nigpalagod to paghimu to igkasaà.

3 Dow nalingawan now to pagpabonyag now no inmatu-
ud to pagtampu now ki Jesu-Kristu, natampuhan now gayod
kandin to pagkamatoy din.
4 To pagpabonyag ta, iyan na-angodan to nigpag-unung
kid ki Jesu-Kristu to paglobong kandin awos makatampu kid
gayod kandin to pagbuhoy kandin no niglikat to kabogbo-
gan to Amoy din no nigbuhoy kandin. Iyan impagtampu ta
kandin to pagbuhoy kandin su awos mahimu ta to madoyow
no angayan to bayà no kinabuhì ta.
5 Mano angod to nigpag-unung ki kandin to pagkamatoy
din, tùtu-u gayod to nakapagtampu kid kandin to pagbuhoy
kandin awos mabogayan ki to bayà no kinabuhì.
6 Nama-anan ta to kinabuhì ta no wadà ki pad tu-
u, sikan to pighimatayan no nigpag-unung ki kandin du-
on to kinurus. Iyan impa-unung din ita du-on kandin
to pagkamatoy din su awos kinabuhì ta natodu-on no
kanunoy ogkaliyag to oghimu to mado-ot, ogkawada-an to
kabogbogan awos kid konà masakupan to saà.
7 Su to saà, wadad labot to otow no namatoy on.
8 Mano angod to nigpag-unung kid ki Jesu-Kristu to
pagkamatoy din to pagpabonyag ta, nigtu-u kid gayod to
pigbogayan kid to bayà no kinabuhì no angod to kandin
kinabuhì.
9 Su nama-anan ta to no pigbuhoy on si Jesu-Kristu aw
tuusa, konad on ogkamatoy ogka-usab. Konad on og-
utongan kandin to kamatayon.
10 Pagkamatoy din nagawang din to saà to otow no wadad
on ogkadaa din no saà aw to pagtuusa din, kadoog din
oghimuhon to ogkahimu no oglikatan to pagsayà du-on to
Diyus.
11 Kaling man iyu gayod no nakapagtampu on ki Jesu-
Kristu no iyan on podon oghimuhon now to iyu, inlobong
now on iyan to tu-un now no lawa bahin to saà su wadad
on labot now aw iyan on saligi now to Diyus no nigbogoy
iyu to bayà no kinabuhì.
12 Kaling man konà kow on ogpamasakup to saà to
pag-ugpà now dini so-idi no lawa no ogkamatoy dà no
ogkatumanan now to ibog din.
13 To mgo kasuukan gayod to lawa now, konà now
igpasakup to mado-ot. Dì igpasakup now nasì to Diyus to
lawa now awos mahimu now to matuwadong. Ogpa-angod
kow to otow no piglipwasan to Diyus to kamatayon no wadà
katapusan aw bogayi to kinabuhì no konad ogkawadà.
14 Su wadad on pagkasakupi now to saà su pig-abut kow
on to pagka-at to Diyus likat to kabo-ot din no impahimu iyu

to matuwadong. Konad on no igpabayà to pagkatuwadong
ta no pagtuman to kasugu-an.

15 Moydu-on buwa og-iling to “Na madoyow sikan su
wadà kid kasakup to kasugu-an. Wadad on ogkaskas to saà
ta. Kaling man ogkahimu to pagpatudyan to paghimu ta to
igkasaà su kadoog ki ogkaka-atan to Diyus.” Dì konà iyan.
16 Ko pananglitan, ko moydu-on ogpasakupon now,
ogkahimu kow no udipon sikan, aw sikan, ogkahimu no tag-
udipon iyu. Ko pananglitan, ko saà dà to ogtumanon now,
saà iyan to tag-udipon iyu. Ko saà dà to ogtumanon now,
nahimu now sikan no tag-udipon iyu no ogkamangunan
now aw kadaa kow diyà to kamatayon. Dì ko to pagtuman
now to Diyus to ogpa-aag-aagon now, sikan, angod to amu
now aw kadaa kow diyà to pagpasaylu to Diyus to saà now
aw kakita-i kow din no matuwadong.
17 Natodu-on, udipon kow to saà. Dì konad kunto-on.
Kaling man ogpasalamat a to Diyus su likat to pagkatibuus
to ginhawa now, ogtumanon now to tùtu-u no impang-anad
iyu no niglikat to Diyus.
18 Su nalimwasan kow to pagka-udipon now to saà,
nasakup kow on to katuwadongan.
19 Impananglitan ku sikan to udipon su ogpaka-igù lagboy
sikan to domdom now. Natodu-on nigpa-udipon kow to
kado-otan tibò aw kanunoy kadugangi to kado-ot. Dì kunto-
on ogpasakup kow to katuwadongan tibò awos mahimu
kow no ogkatibuus to ginhawa no wadà saà.

20 Natodu-on no pagka-udipon now to saà, wadà kow
kasakup to matuwadong.
21 Nangoni a now kun dow moydu-on nadawat now no
imbaos no madoyow likat to pighimu now? Wadà iyan su
dampotanan nasì sikan no paghimu now to kamatayon no
wadà katapusan. Kunto-on nasikow kow on to paghimu
now no mado-ot natodu-on no wadà kow pad tu-u.
22 Dì kunto-on nalimwasan kow on to Diyus to pagka-
udipon now to saà aw kandin on to ogtumanon now. To
igbaos no madoyow iyu no nigpasakup to Diyus, ogbogayan
kow to Diyus to ginhawa no natibuus on no wadà saà aw
to tawoy sikan, kinabuhì no konad ogkawadà aw pagtuusa
now no wadà katapusan diyà to banwa to Diyus.
23 Su sikan pig-ikagi ku, tùtu-u iyan su to bayad to saà,
kamatayon no iyan pagluwat to Diyus to mgo otow no wadà
katapusan. Dì to inghungyam to Diyus, kinabuhì no konad
ogkawadà no pinabayà dà ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

7

1 Na mgo kasu-unan ku, nama-anan now to kasugu-an
to Diyus aw kama-ani now gayod to otow dà no buhì pad,
kandin to nasakupan pad to kasugu-an.
2 Kaling man to igpang-anad ku iyu, igpananglitan ku likat
kan no kasugu-an. Insugù to Diyus to buyag, konà ogka-
usab ogkaminyò ko buhì pad to bana din su ogpakalapas
kandin to kasugu-an bahin to bana din. Dì litos dà ko
mamatoy on to tugdow din no bana su nakalabas on kandin
to kasugu-an bahin to bana din.
3 Ko maminyò kandin to duma dì buhì pad to tugdow no
bana din, nalap-angan din on to bana din. Dì ko namatoy
on to bana din, konà ogkahimu kandin no nakalap-ang to
bana din aw konà ogkahimu no nakalapas to kasugu-an to
Diyus.
4 Mgo kasu-unan ku, angod dà ita su to wadà pad paki-
matoy ita si Jesu-Kristu, iyan na-angodan ta to buyag, aw to
bana no nigsakup ita, sikan kasugu-an iyan. Dì pagkamatoy
on ni Jesu-Kristu du-on to kinurus, nakapag-unung kid
kandin aw angod to inlobong kid on aw nabayadan tad
on to kasugu-an aw kalipwasi ki to tahan nakasakup ita.
Kaling man wadad on pagkagawidi ta to kasugu-an kunto-
on. Kaling man bayà on to nakasakup ita kunto-on aw
kandin iyan no si Jesu-Kristu no pigbuhoy aw tuusa no iyan
ingkamatu-ud to pagkapansakup din ita to wadà katapusan
awos matuman ta to pagbo-ot to Diyus.
5 Natodu-on no pagkama-an ta dow nokoy to kasugu-an to
Diyus dì wadà ki pad pasakup, nigdugang to pagkamado-ot
to katahani ta nasì no ibog. Iyan ingkamado-ot ta su agad
nama-anan ta dow nokoy to kasugu-an to Diyus dì malapas-
lapason ki nasì. To tawoy to paghimu ta, kamatayon no
wadà katapusan.
6 Dì no pagtu-u ta, tinakin piglipwasan ki to kasugu-an no
nakasakup ita natodu-on. To ingkalipwasi ta, pinabayà to
pagtu-u ta ki Jesus, su angod to nigpag-unung kid kandin to
pagkamatoy no isun to pagkamatoy. Kaling man wadad on
pagkatauni ta to tahan no kasugu-an awos ki mamangun
du-on to Diyus. Pagkamangun ta to Diyus, wadà ipabayà
to pag-unug ta to tahan no kasugu-an no nasulat on. Dì
pinabayà nasì to bayà no kinabuhì likat to Ispiritu Santu.
7 Kaling man dow nokoy to pagdomdom now bahin to
kasugu-an no nasulat on. To paghimu now no mado-ot, dow
kan kasugu-an to Diyus to nalikatan? Su pagkama-an now
dow nokoy to kasugu-an to Diyus, nasì on nigdugang to saà
now. Konà man iyan no sikan kasugu-an to nalikatan to

paghimu now no mado-ot. Dì ko wadà padon kasugu-an
to Diyus, wadà podon ogpakakaskas to saà ta. To pag-ingà
ta, wadà ta podon kakilahi no saà iyan diyà to atubangan
to Diyus ko wadà podon kasugu-an din no nignangon ita
to pag-ingà ta, saà iyan sikan su pig-iling to “Konà kow og-
ingà.”
8 Dì to pag-ingà ta, nasì on nigdugang no pagkama-an ta
to kasugu-an no pinabayà to pagtambalingu ta. Ko wadà
podon kasugu-an, amonuhon ta man to pagkama-an to
nakasaà ki na-an.
9 To wadà ku pad kadaagi to kasugu-an to Diyus, angod
to wadà saà ku podon. Dì pagkadaag kud on to kasugu-an
to Diyus, du-on kud bali kakilahi to moydu-on saà ku na-
an aw nasabutan kud on bali to kanak, do-otonon a na-an
to Diyus no pinabayà to kamatayon no wadà katapusan su
nakalapas a man to kasugu-an.
10 Kaling man to kasugu-an no imbogoy to Diyus no
igkabuhì podon to otow ko matuman din, nahimu nasì no
ingkamatoy ku no wadà katapusan.
11 Su likat to pagpa-awos ku to pag-unug ku to kasugu-
an, nakamu-awod ad nasì du-on to kamatayon no wadà
katapusan su to katahani ku no ginhawa no piglikatan to
ibog no mado-ot, kadoog pamab-ot kanak to ogpalapasan to
kasugu-an to Diyus aw du-on a kabotangi to saà aw nakamu-
awod ad on to kamatayon no wadà katapusan. Dì pinabayà
to kasugu-an iyan.
12 Dì to igpa-unug podon to Diyus no kasugu-an, wadà
man kaliwogan du-on dì tibò nasì matuwadong aw
madoyow.

13 Na nokoy to domdom now so-idi, dow kasugu-an to
Diyus to ingkamu-awod ku du-on to kamatayon no wadà
katapusan, agad madoyow to kasugu-an? Konà dà iyan, su
saà ku nasì no nakapamu-awod kanak diyà to kamatayon
no wadà katapusan, mangkuwan pinabayà man to paglapas
ku to kasugu-an to Diyus. Ogkakita-an ta to kado-ot to saà
su kablang du-on sikan madoyow, su sikan kan kasugu-an
to Diyus. Saà to kablang ta su kadoog ogpamab-ot ita to
ogpalapason ki to kasugu-an to Diyus.
14 To kasugu-an to Diyus, nama-anan ta to wadà du-on no
mado-ot su tibò, niglikat to Diyus. Dì to mado-ot, nakasakup
kanak nasì su makasasaà a man. Nataunan a to mado-ot
angod to imbusuu a diyà to mado-ot.
15 To kadoog ku oghimuhon, wadà ku nasì kaliyagi. Dì
sikan nakilahan ku no madoyow, konà ku na-an ogkahimu.
Dì kadoog kud ogkahimu na-an to wadà ku kaliyagi.

16 Nigtu-u a to madoyow to kasugu-an su sikan pighimu ku
no mado-ot, wadà hidaag to kasugu-an. Sikan pagkamado-
ot ku, wadà ku gayod kaliyagi.
17 Ogkakita-an now to konà no kanak to ogkaliyag to
paghimu to mado-ot su wadà ku iyan kaliyagi. Dì pigpa-
sogsog a nasì to paghimu sikan to katahani ku.
18 Nakilahan kud on lagboy to kanak katahani, wadà
madoyow du-on. Agad maliyag a to ogpagduma to
madoyow, dì konà a ogka-amu to ogtuman.
19 Konà a ogka-amu to oghimu to ogkaliyagan kud podon
no madoyow. Dì iyan nasì ogkahimu ku to mado-ot no wadà
ku kaliyagi no oghimuhon.
20 Na ko mahimu kud to wadà ku kaliyagi, konà iyan no
kanak to nalikatan dì katahani ku to nigpamab-ot sikan.
21 To kado-otan, angod to nataunan a to kadodoog no
mado-ot su ko mahimu ku podon to madoyow, mado-ot nasì
to nakada-og kadoog.
22 To bayà no ginhawa dini to sood lagboy to ginhawahan
ku no imbogoy to Diyus, sikan lagboy to ogkaliyag to igpa-
unug to Diyus.
23-25 Dì moydu-on pad dini to ginhawahan ku no nakataun
kanak. Kablang kadoog to madoyow dini to kanak domdom.
To kadodoog no mado-ot, kanunoy dini kanak hantod to
sikan on to naka-udipon kanak.

Kaling man ko kanak dà, ogdomdoman ku to igpa-unung
kanak to Diyus. Dì ko oghimuhon ku sikan podon, iyan on
na-an ogkahimu ku to mado-ot. Amonuhon kud man sikan
no og-awanan kud man podon. Amonuhon kud man to
pagpalipwas ku to kanak no pagkamado-ot su madaas kud
podon ogkamu-awodan to kamatayon no wadà katapusan.
Dì nigpasalamat a to Diyus su moydu-on iyan oglipwas
kanak no si Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.

8

1 Kaling man ita no mgo sakup ni Jesu-Kristu, wadad on
ogkasukoniban ta no ogsukmaton to Diyus su moydu-on
igkalipwas to kamatayon no wadà katapusan
2 su likat to kabogbogan to Ispiritu Santu, nalipwasan
kinow to saà aw kamatayon no wadà katapusan su pigbo-
gayan ki din to kinabuhì no pinabayà to pagtu-u ta ki Jesu-
Kristu no Magbobo-ot ta.
3 To kasugu-an, konà no sikan to nakalipwas ita su
wadà nakatuman iyan no otow. Agad wadà kabogbogan
to kasugu-an, dì pigka-atan ki to Diyus no pigbogayan ki
to ingkalipwas. Su pigpa-andini to Diyus to Anak din no

si Jesu-Kristu awos kandin, pumaka-otow dini to babow
to kalibutan. Dì kandin, wadà makasaà su kandin, konà
no angod to duma no mgo otow. Nigpaka-otow awos
pakimatoy kandin to mgo otow to mgo saà dan su si Jesus
to nakadawat to pagkastigu podon ita.
4 Sikan to pighimu to Diyus awos ma-unug ta to
matuwadong no impa-unug to Diyus to otow. Iyan ingka-
unug ta to matuwadong su konà kid on og-alladan to ibog
ta dì og-alladan kid on to Ispiritu Santu.
5-6 Na to mgo otow dini to babow to kalibutan no na-
alladan to kandan ibog, iyan dà ogkadomdoman dan to
pag-unug to mado-ot no hinang. Dì sikan, wadà duma
no ogkapadoogan ko konà no igkaluwat dan to Diyus no
wadà katapusan. Dì to otow no ogpa-allad to Ispiritu Santu,
kadoog din ogdomdomon to pag-unug to pagbo-ot to Diyus
aw tawoy sikan, wadà samuk du-on to ginhawahan din su
wadad on paghikablang to Diyus aw kandin, aw ogkadawat
din to kinabuhì no konad ogkawadà.
7 To otow no iyan dà nadomdoman din to kandin ibog,
kandin iyan to nakapagkablang to Diyus. Konà din ogka-
unug to igpa-unug podon to Diyus
8 aw sikan no otow, konà ogpakaliyag kandin to Diyus.
9 Dì ko dini ita to Ispiritu Santu, ogka-alladan ki din su
wadà kid on pasogsoga to ibog ta. Ko wadà dini podon ita to
Ispiritu Santu, wadà ki gayod podon katu-un ni Jesu-Kristu.
10 No dini ita si Jesu-Kristu, moydu-on on kinabuhì ta no
konad ogkawadà agad mamatoy to lawa ta su nalabotan ta
to saà, dì konà ogkawadà to bayà ta no kinabuhì su du-on
ki kakita-i to Diyus no matuwadong kid su ogbuhayon ki dà
aw tuusa.
11 Mano Diyus to nigbuhoy ki Jesu-Kristu no nigpasood
gayod dini ita to Ispiritu Santu, kandin iyan to ogpakabuhoy
gayod ita no igpabayà to Ispiritu Santu no mamonang dini
ita.
12 Kaling man mgo kasu-unan ku, moydu-on podon og-
unugon ta no konà no litos ita ko konà ta unugon. Dì konà
podon no ibog ta to og-unugon ta su nalimwasan kid sikan.
Og-unugon tad nasì to igpa-unug ita to Diyus.
13 Su ko ibog ta dà to og-unugon ta, kamatayon no wadà
katapusan to ogkadoogan. Dì ko pumatabang ki to Ispiritu
Santu awos konà ta ma-unug to ibog ta, kinabuhì ta no
konad ogkawadà to moydu-on.
14 To otow no kadoog ogka-alladan to Ispiritu Santu,
kandin iyan to batà to Diyus.
15 To pagdomdom no imbogoy ita to Diyus no nigtu-u
ki, konà no angod to pagdomdom to udipon no kadoog

ogkahadok to tag-udipon kandin. Dì ita, pigbogayan to
Diyus to pagdomdom angod to batà diyà to amoy din awos
mahingadanan ta to Diyus to “Amoy ku.”
16 Ispiritu Santu to nigmatu-ud to domdom ta no nahimu
kid on no batà to Diyus.
17 Mano batà kinow on to Diyus, ogkadawat ta to
panalangin no pighina-at on to Diyus no igbogoy du-on to
mgo sakup din. Ko malisodan ki likat to pagpasakup ta
ki Jesu-Kristu, angod to nigpagtampu kid kandin to kandin
kalisodan. Ogpaka-agad kid gayod ogpakapagtampu kandin
to pagtuusa din aw kalabot ki to imbogoy kandin to Amoy
din.
18 To domdom ku, to kahadat ta dini to babow to kalibutan
kunto-on, ma-intok dà ubag ko domdomon ta du-on to
panalangin no ogkakita-an ta ko tuuson ki to mahudi no
adow.
19 Agad nokoy no nangkabotad on to Diyus, ogkatagadan
dan tibò podon to adow to pagtuusa to mgo batà to Diyus.
20 Su tibò no nangkabotad on, nasakupan tibò to kababa-
gan. Dì konà no kandan no pagbo-ot no mado-ot to
piglikatan sikan kababagan. Dì nakasaà nasì to otow aw
bogayi to Diyus to kababagan to kadodoog to otow puli awos
gayod mabogayan din to ogka-iman to tibò no nangkabotad
no kalipwasanan sikan kababagan su ogka-uliman dà tibò
to mahudi no adow.
21 To nabotad to Diyus, mamatayon pad kunto-on, aw to
kamatayon, angod pad to tag-udipon kandan. Dì moydu-on
adow dan no ogbogayan kandan to Diyus to kandan no konà
ogkadunut. To mgo nangkabotad tibò, ogkalabotan dan to
mgo batà to Diyus no konad ogkamatoy aw sikan ogkadawat
dan no ogtuuson kandan.
22 To nangkabotad to Diyus tibò, likat to kapinunu-an
hantod kunto-on, namandagong kandan to pagtagad dan
pad no padatongon du-on kandan to Diyus.
23 Konà gayod no kandan dà to ogtagad su itanow no
nakadawat to Ispiritu Santu no angod to dumaa to pag-
ani no inghungyam ita to Diyus no Amoy, padihu dà su
namandagong ki to pagtagad ta to na-iman ta. Masakit
to ginhawa ta kunto-on su ogpadagason tad podon to
ogkakilaa ki no batà to Diyus no ogtuuson kid aw ogkabayà
on to lawa ta.
24 Na ogtagadan ta pad to adow no ogka-oyowan ta so-idi
tahan ta no lawa. Sikan iyan to kanunoy ta og-imanon. Dì
ko nakita-an tad to na-iman ta, wadad on og-imanon ta nasì.
25 Dì ko wadà ta pad kakita-i to na-iman ta, kadoog ta pad
ogkatagadan no ogtibuuson to ginhawa ta.

26 Konà no pinabayà dà to pagpatibuus to ginhawa ta
to ogtabang ita no ogtagad, dì to Ispiritu Santu gayod
to ogpabaya-on su ogtabangan ki din du-on ko konà ma-
amuhan ta. To pag-ampù ta gayod to Diyus, ogtabangan
ki to Ispiritu Santu su ita no otow, wadà ta kama-ani dow
nokoy lagboy podon to ogpangamuyu-on ta du-on to Diyus
aw dow nokoy gayod podon to igpabayà. Dì to Ispiritu
Santu, kanunoy ki din og-ampu-an diyà to Diyus bahin to
agad nokoy dini to sood to ginhawahan ta no konà ta podon
ogka-otawan to paglituk.
27 Tibò du-on to ginhawahan to otow, ogpangintagahan
to Diyus aw kadaagi din to kalitukan to pagpangamuyù to
Ispiritu Santu no pagtabang din ita to pag-ampù dini to sood
ta su to domdom to Diyus aw domdom to Ispiritu Santu,
oghiduma aw pagtubus din ita, kanunoy din igpabayà to
pagbo-ot to Diyus.
28 Na tahan tad on so-idi natad-oman. Agad nokoy
no ogpaka-abut ita no niglogon to Diyus, kadoog din
ogpadampotan to ogkahimu no panalangin ta. To mgo otow
no niglogon to Diyus no pigtawag din, kandan to pigpasakup
din du-on kandin aw tumana dan kandin. Iyan intawag to
Diyus kandan su moydu-on tu-ud to Diyus du-on kandan.
29 Tibò to pig-abin to Diyus, tibò on moydu-on tahan no
tu-ud to Diyus du-on kandan. Tahan din no tu-ud kandan to
ogpa-angodon din kandan ki Jesu-Kristu no Anak din awos
mahan-ing to hadi to panganoy din.
30 Agad intawa no mgo otow no tahan pigbo-otan to
Diyus to ogpasakupon din du-on to Anak din aw ogka-
angod kandin, kandan iyan to pigtawag to Diyus aw tumana
dan kandin. Pigpasaylu kandan to Diyus to saà dan awos
makita-an din kandan no matuwadong aw hognà pad
maogot ogtuuson kandan to Diyus.
31 Na nokoy to ogka-anadan ta ton na-ikagi kud. Igkanan-
gon ita to mano kanunoy kid natabangan to Diyus, wadà
ogpaka-amonu on ita.
32 Wadad iyan ilogod to Diyus ita to kandin Anak ko konà
no imbusuu din on ita. Kaling man nama-anan ta iyan to
igbogoy din ita to kapookanan ta aw sikan, wadà bayad.
33 To mgo sakup to Diyus no pig-abin din, intawa to
ogpakabogoy to saà du-on kandan. Konà no Diyus su Diyus
iyan to nigpasaylu kandan to saà dan.
34 Intawa to ogpakalituk to pagpahibat kandan to saà
su konà iyan no si Jesus su si Jesus no Imananan to Ka-
otawan to nigpakimatoy kandan aw kandin, pigbuhoy on
aw bayawa aw paso-inga du-on to Diyus to kalintu-u no

nig-uyun kandin, aw du-on ki iyan tubusi ni Jesu-Kristu to
atubangan to Diyus.
35 Wadà iyan ogpakapagluwat ita du-on ki Jesu-Kristu no
niglogon itanow su wadà kahadokanan ta agad mado-ogan
ki to kalisodan, dow kahadatan, dow pag-uwang-uwang,
dow bontas, dow lobas, dow kamuwahanan, dow agad
mahimatayan kid, dì wadà iyan ogpakapagluwat ita du-on
ki Jesus kunto-on aw kaugayan.
36 Angod dà to impasulat to Diyus natodu-on no pig-
iling to "No nigpasakup koy ikow Diyus, kadoog koy ogpa-
atubangon to kamatayon su nahimu koy on nasì no buhì no
pilakonon aw gupaonon."
37 Dì wadad ogpakapagluwat ita du-on ki Jesus no niglo-
gon ita. Dì tibò no ogpaka-abut ita, ogpada-ogon ki tibò aw
labow on to kabogbogan ta to pagda-og ta no impabayà ki
Jesus no niglogon ita.
38-39 Su tinad-oman kud lagboy to wadad ogpakapagluwat
ita du-on to Diyus no niglogon ita no ingkapatu-u to pag-
pakimatoy ita ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. Wadad iyan
ogpakapagluwat ita du-on to Diyus su wadad kahadokanan
ta agad kamatayon, dow kalisodan to buhì ki pad, dow
diwata, dow busow, dow kabotang ta kunto-on no timpu
dow kaugayan, dow agad nokoy no kabogbogan, dow agad
nokoy pad diyà to ka-awanan dow diyà to kadaoman to
pasak, dow agad nokoy pad no nangkabotad tibò. Wadad
iyan ogpakapagluwat ita du-on to Diyus no niglogon ita.

9

1-2 Na moydu-on ogkanangon ku iyu bahin to mgo Isrili.
Konà a ogginaù su pigtu-un ad on ni Jesu-Kristu. Nalimu-
utan kud on to mgo kasing-Isrili ku aw kamatu-ud ku aw
gayod to Ispiritu Santu to tùtu-u iyan nalimu-utan ku aw
wadad gayod sigkonanan to pagkaduyong-ot ku kandan.
3 Su agad ogkado-ot podon to tu-un ku no lawa aw
maluwat ad podon ni Jesu-Kristu, dì naliyag a nasì ko
mahimu podon sikan no igkalipwas to mgo kasu-unan ku
no mgo tahan ku no kadumahan no mgo Isrili no kandan
podon to nigduguk du-on to Diyus.
4 Su kandan, kasinugpu-an ni Israel no pig-abin to Diyus
no ogtu-unon din. Pigpa-ahà-ahà gayod kandan to ka-
awangan to Diyus awos matagahan dan to kadoog din
pigtandu-an kandan. Moydu-on gayod mgo insahad din
du-on kandan no mgo Isrili no impa-iman din kandan.
Pigbogayan gayod kandan to Diyus to kasugu-an din no
impabayà ki Moises. Pigbogayan gayod kandan to Diyus to

impa-iman din kandan aw pigbogayan gayod to madoyow
no kadodoog to pag-ampù to Diyus.
5 Kandan, kasinugpu-an ni Abraham aw ni Isaac aw ni
Jacob no ka-aw-apu-an gayod sikan pighimu no Imananan
to Ka-otawan no bali nigpaka-otow on kandin. Duma dà
man gayod kandan ni Kristu. To Diyus no kinalabawan,
masayà to wadà katapusan.

6 Dì konà ogkahimù to kagi to Diyus no ogkahimu no gaù.
Su konà no tibò sikan kasinugpu-an ni Israel to pig-abin to
Diyus.
7 Konà gayod no tibò no kasinugpu-an ni Abraham to batà
to Diyus su ing-ikagi to Diyus diyà ki Abraham natodu-on to
“Iyan dà pig-abin ku no oghingadanan ku to mgo sugpù nu
to mgo sugpù gayod no ogpanganakon ni Isaac no batà nu.”

8 Nokoy buwa to kalitukan kan pig-ikagi to Diyus. Iyan
kalitukan bahin to mgo otow no ogkahimu no tùtu-u no
batà to Diyus, konà igpabayà to kandan, sugpù ni Abraham.
Dì kadoog igpabayà to kandan, ogtu-u to ing-ikagi to Diyus
angod to pagtu-u ni Abraham to insahad kandin to Diyus.
9 No pagsahad to Diyus ki Abraham, nig-ikagi kandin to
“Sunù no tu-ig ogkakita-an to batà ni Sara no asawa nu no
igpabayà to kabogbogan no igbogoy ku kandin.” Sikan to
insahad to Diyus diyà ki Abraham aw tu-uhi din.

10-12 To pagka-abin to mgo batà ni Abraham, konà no sikan
dà to igpatu-u to Diyus to ogbobo-ot to oghimuhon din su
si Rebeca no asawa to puna ta no si Isaac no ingkabodos
din to iping, pignangonan kandin to Diyus to “Na to kakoy,
ogkasakup dà kandin to hadi din.” Sikan to pig-ikagi to
Diyus to wadà pad ka-otow kandan no iping, agad wadà pad
nahimu dan, agad madoyow aw mado-ot. Iyan ingka-angod
sikan su awos matuman to pikii to Diyus. To pag-abin ita
to Diyus, konà no madoyow no hinang ta to piglikatan su to
pagbo-ot to Diyus, sikan to piglikatan.
13 Tùtu-u to kasulatan to Diyus no na-iling to “Nalogon an
ku si Jacob, dì si Isau, pigwadà ku to logon ku kandin.”

14 Na nokoy to ogkanangon ta bahin sikan pighimu to
Diyus. Dow ogdomdomon ta to konà podon no matuwadong
to paghimu to Diyus? Konà iyan.
15 Konà ta ogkalingawan to pig-ikagi to Diyus natodu-on
diyà ki Moises no “Kanak dà no pagbo-ot to piglikatan to
pagpilì ku no ogka-atan ku agad intawa.”
16 Kaling man to pagbo-ot to otow, konà no sikan to
piglikatan to pagka-at to Diyus. Agad nigpa-omot lagboy
to otow, dì konà no sikan to igpabayà to pagdawat din to

pagka-at to Diyus. Dì pagbo-ot to Diyus no ogka-at kandin
to otow, sikan iyan to piglikatan.
17 Angod dà man to pagbo-ot to Diyus to piglikatan gayod
to pagpilì din to otow no ogbigtoan din angod ki Paraun
no harì to mgo taga-Ihiptu natodu-on. Nasulat on du-on to
kasulatan to pig-ikagi to Diyus du-on ki Paraun no pig-iling
to “Pagkaharì nu, niglikat kanak su to kabogbogan ku ko
kastiguhon ku ikow, du-on dà to ogkakita-an to kabantug to
ngadan ku du-on to ikow no banwa no pigsakupan nu aw
tibò gayod to kapasakan.”
18 Kaling man ogka-atan to Diyus to otow no ogkaliyagan
din no ogka-atan. Ogbigtoan din gayod to otow no
ogkaliyagan din no ogbigtoan din.
19 Na ko moydu-on ogpili-on to Diyus no ogbigtoan, dow
umiling kow buwa to “Nokoy man no kadoog og-indanan
to Diyus to saà to otow su kandan, konad ogpakabalibad to
pagbo-ot din.”
20 Dì so-di nasì to igkatabak ku sikan. To otow puli, konà
ogpakapang-usip kandin to Diyus. To kudon puli, konà
ogpakapang-usip du-on to niggihit kandin to “Nokoy man
no pighimu a nu no angod so-idi.”
21 To maggigihit to kudon, oghimuhon din to agad
nokoy no ogkaliyagan din agad madoyow to og-aha-on dow
gamitonon puli.
22 Angod dà man iyan to Diyus su bahin to otow,
ogkahimuhan din to agad nokoy no ogkaliyagan din. Agad
ingkapa-ahà-ahà podon to Diyus to langot din aw kabog-
bogan din to mgo otow no nahimu no kastiguhonon, dì
pigpaugoy din nasì to pagkastigu din. Hognà pad wadà din
dayuni to pagbo-ot din to mgo otow
23 su tu-ud to Diyus gayod to igpa-ahà din to kadakoan to
katuusan din to mgo otow no pigka-atan din. Konà no mgo
Hudiyu dà to piglikatan to Diyus. Dì nigsingkabugtì no mgo
otow to piglikatan to pig-abin din no ogbayawon to mahudi
no adow su tahan din pigbo-otan.
24 Aw itanow no pig-abin din, konà no Hudiyu dà no mgo
sugpù iyan ni Israel dì duma gayod no mgo otow no konà
no Hudiyu.
25 Sikan iyan to impasulat to Diyus ki Oseas no lagsoban
din natodu-on no kagi to Diyus no pig-iling to “To mgo otow
no konà no sakup ku natodu-on, pighingadanan kud on
to ‘mgo sakup ku’ kunto-on. Aw sikan wadà ku kalogoni
natodu-on, nalogonan kud on kunto-on iyan.
26 Aw du-on to banwa natodu-on no na-ikagihan to kan
mgo otow no naka-ugpà du-on, konà kun no sakup to Diyus,

dì oghingadanan no batà to Diyus no soobù no piglikatan to
kinabuhì." Sikan to nasulat ni Oseas natodu-on.
27 Moydu-on gayod impasulat ki Isaias natodu-on no
lagsoban gayod to Diyus no iyan napa-atubangan din to mgo
Isrili no pig-iling to "Agad mahan-ing on to kasinugpu-an ni
Israel no iyan na-angodan to bunbun to kahan-ing du-on to
boyboy to dagat, dì ma-intok dà to ogkaluwasan
28 su ogbo-otan lagboy to Diyus so-idi kalibutan aw
madaas dà pakatumana din to kagi din bahin to pagkastigu
to mgo otow." Sikan to pig-ikagi ni Isaias.

29 Intag-an mandà ni Isaias to ogkatùtu-u bahin to mgo
Isrili to mahudi no adow. Nig-ikagi kandin to "To Diyus
no Magbobo-ot tibò, ko kastiguhon din to mgo otow, ko
wadà podon ogkasamà, ogka-angod kid podon to mgo taga-
Suduma aw mgo taga-Gumuda no naponas tibò."

30 Na so-idi to kalitukan to pig-ikagi kud bahin to mgo
Hudiyu aw mgo konà no Hudiyu. To mgo konà no
Hudiyu, wadà pahimu kandan to Diyus no matuwadong.
Dì matuwadong on kandan no impabayà to pagtu-u dan ki
Jesu-Kristu.
31 Dì to mgo Hudiyu no iyan mgo Isrili no nigpa-omot no
nigpahimu podon to Diyus no kandan, matuwadong no puli
dan impabayà podon to puli pagtuwa-ay to pagtuman to
kasugu-an, wadà makapudut su intawa man to ogpakatu-
man tibò to kasugu-an.
32-33 Wadà makapudut su to pagpahimu kandan to Diyus
no matuwadong, wadà dan ipabayà to pagtu-u du-on to
Diyus. Dì pagtuman dan to kasugu-an to impabayà dan
podon. Namakasi-ud kandan du-on to kasi-udanan su
intobo-ot dan dow si Jesus, konà no Imananan to Ka-otawan.
Angod dà to pananglitan no nasulat du-on to kasulatan no
na-iling to "Indanan now su igbotang kud to batu diyà to
daan du-on to Siyun no ogkahimu no kasi-udanan to mgo
Hudiyu aw ka-osmadanan gayod. Dì sikan no batu, tibò to
ogsalig kandin, konà ogka-ang-aangan," aw sikan no batu si
Jesu-Kristu iyan.

10

1 Na mgo kasu-unan ku, to kanak pina-awosan lagboy to
mgo Isrili, ogkalipwasan podon aw ampu-i kud kandan diyà
to Diyus.
2 Nama-anan kud to tahan dan pigtagonan lagboy to mgo
udyu-on to Diyus dì wadà dan pad kadaagi lagboy to tu-ud
to Diyus bahin to kandan pagpasakup kandin.

3 Likat to kandan pagsagà to pagkatuwadong podon wadà
dan kakilahi to impabayà podon to Diyus to pagkatuwadong
aw wadà pasakup kandan to kadodoog to Diyus.
4 Su to pagtuwa-ay to pagtagon to mgo kasugu-an no
igkapabayà podon to ogkakita-an to otow no matuwadong,
pigwadà ni Jesu-Kristu sikan no igpabayà awos tibò no ogtu-
u ki Jesu-Kristu, ogkakita-an to Diyus no matuwadong.
5 So-idi to nasulat ni Moises natodu-on bahin to otow no
ogpakatuwadong no igpabayà din podon to puli pagtuwa-ay
din to pagtuman to kasugu-an no pig-iling to “Ko matuman
now to kasugu-an tibò to Diyus aw wadà ogkalipasan
now agad sobu-uk, ogkadawat now to kinabuhì no konad
ogkawadà.” Dì wadà otow no ogpakatuman tibò.
6 Sobu-uk dà to igpabayà to ita, ogkakita-an to Diyus no
matuwadong. Aw sikan iyan to pagtu-u ta dà du-on ki Jesu-
Kristu. Aw pagtu-u ta du-on, konà ki ogpakatuman to konà
ta ogkatuman su wadà dà ilinga dini ita to “Madoyow podon
ko moydu-on ogkawoy diyà to langit awos dokaton podon
si Jesu-Kristu.”
7 Wadà dà gayod ilinga dini ita to “Madoyow podon ko
moydu-on og-andiyà to banwa to mgo nangkamatoy no
kadaoman no banwa awos madokat to umagad ni Jesus
awos buhayon kandin.” Dow sikan to igpatuman ita? Konà
man iyan
8 su kalipwasanan no impasabut noy no impabayà to
pagtu-u ki Jesus, ogkapudut dà su konà dà no madiyù su
angod dà to ginhawahan to aw bàbà ta to kadani.
9 Su to tu-un ta no bàbà, ko pakanangon ki to si Jesus,
Magbobo-ot ta, aw ko matibuus to ginhawa ta to pagtu-u ta
ki Jesus no pigbuhoy to Diyus aw tuusa, ogkalipwasan ki
iyan.
10 Su to pagtu-u ta ki Jesus, ko lagboy oglikat dini to
ginhawahan ta, sikan iyan igkapasaylu ita to saà ta aw
kakita-i ki to Diyus no matuwadong. To pagnangon ta to
si Jesus, Magbobo-ot ta aw pigbuhoy aw tuusa, sikan iyan
to igkalipwasi ta,
11 su agad-agad to tahan no kasulatan to Diyus, “Agad
intawa no ogtu-u kandin, konà ogka-ang-aangan.”
12 Na kan kagi no “agad intawa,” tibò no mgo otow to
napa-atubangan sikan agad Hudiyu no iyan mgo Isrili aw
konà gayod no Hudiyu. Su Diyus dà to ampu-onon to tibò
no tùtu-u aw kandin, ogpanalanginan din tibò no og-ampù
du-on kandin
13 su ogkabasa ta du-on to kasulatan no pig-iling to
“Agad intawa no otow no og-ampù to ngadan to Diyus no
Magbobo-ot ta, ogkaluwasan dà.”

14 Dì amonuhon man to mgo otow to pag-ampù dan to
Diyus ko wadà pad makatu-u kandan. Amonuhon dan man
to pagtu-u ko wadà pad gayod makadinog to ngadan to
Magbobo-ot ta. Aw amonuhon dan man to pagkadinog ko
wadà nigpasabut kandan.
15 Amonuhon man to mgo otow to pagpasabut dan to
duma ko wadà nigsugù kandan to ogpa-andu-onon kandan.
Dì to pigsugù on to Diyus, moydu-on dà su tùtu-u man to
nasulat on no pig-iling to "To kadoyow to ogpaminogan to
otow no ogpakadatong no ognangon to madoyow."

16 Dì ogkanangon kud iyu to tibò no kasing-Hudiyu ku
no nakadinog to Madoyow no Tutuwanon, ma-intok dà to
nigtu-u su angod dà to pig-ikagi ni Isaias diyà to Diyus
no pig-iling to "O Diyus ku, ma-intok dà to nigtu-u to
impanangon nu kanami."
17 Na og-uli-on tad to innangon kud iyu. To pagtu-u ta
no otow, nadinogan ta to piglikatan no tutuwanon bahin to
Imananan to Ka-otawan.

18 Dì to mgo Hudiyu no iyan mgo Isrili, dow nakadinog
on kandan to tutuwanon bahin to Imananan to Ka-otawan?
Nakadinog dà iyan kandan su napilahan on kandan no tu-ig
to nakadinog on su angod dà to du-on to tahan no kasulatan
no pig-iling to "To kagi to Diyus, binogdokan to langit to
pigtangkapan. Aw kalitukan to kagi din, nalinginan so-i
kapasakan to piglawosan."

19 Nokoy man no wadà makasabut to mgo Hudiyu no
iyan mgo Isrili to ogkalabot gayod to mgo konà no Hudiyu
to kalipwasanan to Diyus su moydu-on na-ikagi ni Moises
natodu-on no iyan pigpa-atubang din sikan no pig-ikagi din
to "Diyus, nig-ikagi kandin to 'Iyu no kunon kun sakup
ku, ogpa-inga-on ku iyu no igpabayà to ogpanalanginan
ku to mgo otow no konà pad no mgo sakup ku kunto-on.
Ogpakabou-on ku iyu no igpabayà to mgo otow no pighimu
now no wadà nama-anan dan du-on to Diyus.' "
20 Piglangub gayod ni Isaias no iniling din to "Nig-ikagi
to Diyus to 'Mgo otow no wadà pad makapangintaga
bahin kanak natodu-on, nakadaag dà man kunto-on. Aw
nigpakilaa ad to mgo otow no wadà pangintaga kanak
natodu-on.' "

21 Dì bugtì to kagi no pigpa-atubang to Diyus diyà to mgo
Isrili no impabayà to pananglitan no pig-iling to "Pinugut
kud to adow to pigkahinggat ku podon kan mgo otow
no masupladuhon su ogpadugukon kud podon kandan, dì
masigbalibad kandan."

11

1 Na likat ton pig-ikagi kud, dow intobo-ot now buwa dow
domdom kud to pig-oyowan to Diyus to mgo Isrili hantod to
wadà katapusan? Dì konà man su kanak to og-aha-on now,
su Isrili a gayod aw sugpù a ni Abraham aw sakup a gayod
to panon ni Benjamin no anak ni Israel.
2 Wadà oyowi to Diyus kan na-abin din on bullug. Wadà
now buwa kalingawi to du-on to kasulatan no indiklamu
ni Elias natodu-on diyà to Diyus bahin to mgo kasing-Isrili
din no agad moydu-on tùtu-u no napa-atubangan din. Dì
moydu-on dà gayod no nahogot to pagtu-u dan to Diyus.
3 So-idi to kagi ni Elias du-on to Diyus, “O Diyus ku, mgo
kasing-Isrili ku, tibò nakasuwoy. Pigpanghimatayan dan to
tibò no maglilikwaday nu. Pigpanlugnas dan gayod to ikow
no ampu-anan. Kanak nandà to nabilin no maglilikwaday
nu aw papanganapa a dan dà.”
4 Dì so-idi to intabak kandin to Diyus, “Moydu-on dà duma
su pitu no maan to wadà luhud du-on ki Baal no bugtì
no ampu-onon su impatibuus ku to kandan ginhawa dini
kanak.”
5 Ogkanangon ku gayod to kunto-on moydu-on likat to
mgo Isrili no pig-abin on to Diyus likat to kabo-ot din no
ogpatu-uhon din ki Jesus.
6 Mano likat to kabo-ot to Diyus to pag-abin din kandan,
konà ogkahimù to madoyow no paghimu dan to piglikatan
su ko angod pad podon sikan, wadà podon puus to pagka-at
to Diyus no niglikat to kabo-ot din.

7 Kaling man to pagkita to Diyus to mgo Isrili no
matuwadong, wadà makakita to kandan pigpanganap
podon su wadà tu-u kandan to ing-ikagi to Diyus. Dì kan pig-
abin to Diyus, namakadawat iyan. Dì to duma, nabigtoan
nasì to pagdawat to katuwadongan.
8 Su moydu-on du-on to kasulatan to Diyus no pigpa-
atubang din kan mgo masupak-supakon no mgo otow no
ogkabasa ta no pig-iling to “Pigbogayan kandan to Diyus
to panlingow awos konà makakilaa kandan to niglikat to
Diyus. Pigbogayan din kandan to mata no konà ogpakakita
to katùtu-uhanan. Pigbogayan din kandan to talinga no
konà ogpakadinog aw hantod kunto-on wadà pighalinan.”
9 Angod dà gayod to kalitukan to kagi ni David no pina-
atubang din du-on gayod kandan no pig-iling to “Sikan
pigpa-aag-aag dan, sikan iyan to ogkahimu no ikog aw lit-ag
aw tuklibong no baos du-on kandan.
10 To mata dan, ogpakapisokon. To bagakwang dan,
ogpakagukuton likat to tahan dan no pighimu no mado-ot.”

11 Dow intobo-ot now buwa dow wadà igkabuung to mgo
Isrili no namakasi-ud kandan? Dì moydu-on dà nasì ogka-
iman dan no madoyow. Og-ulì dà man. Likat to pagkasaà
to mgo Isrili no mgo otow moydu-on panalanginan to mgo
otow no nigsingkabugtì, su ogkalipwasan gayod kandan
awos ipa-ingà to Diyus to mgo Isrili aw kandan gayod, kaka-
ulì dà du-on to Diyus.
12 No wadà makatu-u to mgo Isrili aw kunto-on no
timpu piggawang on kandan du-on to atubangan to Diyus,
sikan to ingkapudut to mgo nigsingkabugtì no mgo otow to
panalangin likat to Diyus no wadà katapusan. To tawoy to
pagkasi-ud to mgo Isrili, mgo nigsingkabugtì no mgo otow,
napudut dan to panalangin. Labi pad to panalangin to
nigsingkabugtì no mgo otow no ogkadawat dan ko ogpa-ulì
to mgo Isrili du-on to Diyus.
13 Na iyu no konà no Isrili, so-idi to kagi ku iyu su
imbotang a ni Jesus no tumutubus din diyà to nigsingk-
abugtì no mgo otow aw pa-aag-aaga ku to katondanan ku,
aw ogpa-awosan ku gayod to igpahimu to Diyus du-on to
nigsingkabugtì no mgo otow
14 su awos gayod maka-ingà podon to mgo kasing-Isrili ku
su dagow lumikat to pag-ingà dan, moydu-on ogtu-u du-on
ki Jesus aw kalipwasi kandan.
15 Na su pagtuud to mgo Isrili to Diyus no mayopot dà,
nahimu dà sikan nasì no igpaduguk to nigsingkabugtì no
mgo otow du-on to Diyus, labi pad to kadakoo to panalangin
to mgo otow tibò no igkatapik no oglikat du-on to usabon
dawaton to Diyus to mgo tahan din no sakup no ogpa-uli-
on din no mgo Isrili su wadà ogka-angodan ko konà no
ogpambuhayon to mgo otow aw pantuusa.
16 Ko panaglitan, to mgo Isrili iyan ogka-angodan to
humayan. To dumaa, no Diyus to tagtu-un, kandin gayod
iyan to tagtu-un ko umabut tibò. Asta gayod mano Diyus to
tagtu-un to punu-an to kayu, tagtu-un gayod iyan kandin to
mgo sanga. Angod dà to pagtu-un to Diyus to mgo Isrili su
pigtu-un din si Abraham no angod iyan to pigpunu-an dan
no piglikatan.
17 Tùtu-u iyan to moydu-on pigpanampod no sanga no
tunoy aw iyu no konà no Isrili no angod to sanga to bugtì
no kayu no puli niggitì dì impadokot kow du-on kan songo
kayu awos malabotan now to kadoyawan no niglikat du-on
kan no kayu.
18 Dì konà now ogsawayon to mgo tunoy no sanga. Ko
ogpalabow-labow kow du-on, konà now ogkalingawan to
iyu, puli kow no sanga dì nakalikat kow to bugtì no kayu

aw impadokot kow puli du-on. Iyu no mgo sanga, konà no
iyu to ingkabuhì to punu-an to kayu. Dì sikan punu-an nasì
to ingkabuhì now no sanga.
19 Dow intobo-ot now to iyu buwa, labow pad du-on to
mgo Isrili su pigpanampod kandan no tunoy no sanga awos
igkasukoli kow igkapadokot du-on?
20 Dì wadà man su iyan intampod kandan to Diyus du-on
to lawa su wadà tu-u kandan aw iyan ingkasukoli now su
namantu-u kow to na-ikagi to Diyus. Kaling man konà now
ogsawayon to mgo Isrili. Dì dowdoyow kow ko makasaà
kow gayod.
21 To tunoy no sanga, mgo Isrili iyan dì piggawang dà to
Diyus su wadà tu-u. Oggawangon din dà gayod to sanga no
puli din impadokot du-on to lawa ko konà ogtu-u kandan.
22 Konà now ogkalingawan to igbaos to Diyus. Makawka-
aton kandin du-on iyu no nigtu-u aw wadà ka-at din diyà
kan wadà tu-u. Ogpadayongon now to pagtu-u now su ko
konà, oggawangon kow gayod.
23 Aw to mgo Isrili, ko konà ogpalagod to kandan pag-
supak, igpapagdokot mandà kandan du-on to kayu. Su to
Diyus, ogka-amu kandin to ogpapagdokot mandà.
24 Iyu no konà no Isrili, konà kow no tunoy no sanga sikan
no kayu su bugtì no kayu to piglikatan now. To Diyus, puli
kow din impadokot du-on sikan no kayu no intanom din
no iyan sinakupan din. Dì to mgo Isrili, kandan to tunoy
no sanga. Kaling man mahawoy dà ko usabon pagdokoton
kandan du-on to lawa su tahan kandan du-on makalikat.
25-26 Mgo kasing-tumutu-u ku, ogpanaysayan ku iyu sikan
tu-ud to Diyus no tahan on inghobong awos konà kow
pumalabow-labow aw sawaya now to mgo Isrili. Ogkanan-
gon ku iyu to moydu-on Isrili no nabigtoan to mgo tu-ud
to Diyus dì to pagsupak dan, konà dà ogpalagodon hantod
to wadà katapusan. Su to mgo otow no konà no Isrili dì
tahan pig-abin to Diyus no ogpatu-uhon din, ko pumasakup
tibò, kayan sikan mgo Isrili, ogpaman-ulì dà du-on to Diyus
aw tu-u awos maluwasan kandan to mado-ot aw matuman
to kasulatan to Diyus bahin to mgo Isrili no pig-iling to
“Iyu diyà to Siyun, oglikatan kow to otow no oglipwas iyu.
Oggawangon din to kado-otan du-on to mgo kasinugpu-an
ni Jacob no iyan si Israel.
27 Sikan to igsahad ku kandan to oggawangon ku to saà
dan.”
28 Kunto-on no timpu, nigpagkablang to Diyus to mgo Isrili
su nig-oyow kandan to Madoyow no Tutuwanon no kagi to
Diyus. Dì nahimu sikan no piglikatan to iyu no panalangin
su likat to pagsupak dan to Madoyow no Tutuwanon, pigdaa

on nasì diyà iyu. Dì bahin to pag-abin to Diyus to mgo Isrili,
nalogonan din pad su moydu-on insahad din du-on to mgo
ka-aw-apu-an dan
29 su to Diyus, ko isahad din on, konà kandin ogginaù su
bullug ogtumanon din iyan.
30 Natodu-on wadà kow tuman to Diyus. Dì kunto-
on, napasaylu kow dà to Diyus su namantu-u kow to
Madoyow no Tutuwanon no kagi to Diyus. Dì wadà podon
ingkapabayà to pagpaminog now ko wadà podon supladu
kandan.
31 Angod to pagsupladu now natodu-on, angod dà gayod to
pagsupladu to mgo Isrili kunto-on. Angod gayod to pagka-at
to Diyus iyu kunto-on, sikan iyan gayod to igka-at to Diyus
kandan to mahudi no adow.
32 Su itanow no nigsingkabugtì no otow, nabo-otan
tibò to Diyus no makasasaà aw igpakilaa ita sikan awos
ogpakakilaa ki gayod tibò to pagka-at din ita ko mapasaylu
to saà ta.
33 To kalabow to paghimu to Diyus diyà to mgo otow aw
to kadaom to nama-anan to Diyus aw ka-ugsoban. Konà
iyan ogkatogkad to pagbo-ot din aw konà ogka-unugan to
imbayà din.
34 Moydu-on du-on to kasulatan to Diyus no pig-iling to
“Wadà nataga dow nokoy to nadomdoman to Diyus awos
ma-anad kandin.”
35 Na-iling gayod to kasulatan to “Wadà ogboongon to
Diyus awos makapabulig kandin to otow awos moydu-on
utang to Diyus du-on to otow no ogkakubla podon to otow.”
36 Su Diyus dà to piglikatan tibò aw kandin to ogbaya-
an tibò aw kandin to ogkadoogan tibò. Masayà kandin
kanunoy no wadà katapusan no sikan iyan podon. Amin.

12

1 Mahan-ing to panalangin no imbogoy ita to Diyus aw
to ka-at din ita, mahan-ing gayod. Kaling man ogkanangon
ku iyu mgo kasu-unan ku to igkabogoy ta du-on to Diyus to
kinabuhì ta. To lawa ta, oghimuhon tad podon no konad
no ita to tagtu-un. Wadad on podon mado-ot no igba-ot to
paghimu ta. Oghimuhon ta nasì to ogkaliyagan to Diyus.
Madoyow ko ma-angod sikan to pagduma ta to Diyus aw ko
makalikat podon gayod dini to ginhawahan ta iyan lagboy.
2 Konà ki ogpa-angod to mgo otow no wadà tu-u no iyan
dà naliyagan dan to dini so-idi kalibutan. Dì igpa-usab ta
to Diyus to batasan ta no igpabayà to pag-usab to Diyus to
domdom ta awos madaagan ta lagboy to pagbo-ot to Diyus.

Su to naliyagan to Diyus to matuwadong to paghimu ta aw
pigminanigo-on no pikii no wadà ogboongon.

3 Mano pigbogayan a to Diyus to katondanan no tumu-
tubus ni Jesus, ogtambagan ku iyu tibò to pagdomdom now
bahin to pigpambotangan iyu du-on to sinakupan ni Jesus,
konà now ogpasublahon to domdom now. Dì litos dà podon
to ogdomdomon now no agad-agad to kadakoo to pagtu-u no
inhandug iyu to Diyus.

4 Ko pananglitan, to lawa ta, to puli mahan-ing to
pigdaa no kasakupan, dì sobu-uk dà no lawa. Dì to mgo
katondanan dan tibò, nigsingkabugtì dà.
5 Angod dà itanow no sinakupan ni Jesus, agad mahan-
ing ki dì kandà no sinakupan no iyan na-angodan to lawa
ni Jesu-Kristu aw tibò kinow on, nigkasinooday.

6 Mano pigpa-abin ki to nigsingkabugtì no kabogbogan no
inghungyam ita to Diyus no igkatuman ta to katondanan ta
no pigbotangan ita, ogpa-awosan ta iyan. Ko maglilikwaday
ki to kagi to Diyus, oglikwadon ta kotob to ogkapanggadan
to ogtu-uhan ta no igpalikwad ita to Diyus.
7 Ko bumubuligay ki to duma, ogpa-awosan to gayod
sikan. Ko mag-a-anad ki, ogpa-awosan ta sikan.
8 Ko mangudlinay ki no ogpahogot to pagtu-u to duma,
ogpasalig ki aw pa-awosi. Ko binogayan ki to Diyus to
kabogbogan to malundang ki no ogbogoy, na ogbuligan
ta to mgo nangkawada-an, dì konà ta puli igpa-ahà-ahà.
Ko dumaa ki to sinakupan, ogpa-omot ki gayod. Ko
pigbotangan ki no ogpabogayon to ka-at diyà to duma, ogpa-
awosan ta, dì konà no igpabu-ud dì ogliliyag ki nasì.

9 To paglogon ta to duma, konà dà podon du-on to babow,
dì tùtu-u podon no niglikat to ginhawahan ta. Oglingawan
ta to tibò no mado-ot. Ogpam-odan ta to madoyow.
10 Oglinogonay ki podon gayod no angod to nigsusu-un.
Ogpa-aag-aagon ta podon to duma, labow pad du-on to
pagdomdom ta to ita no lawa.
11 Agad nokoy no oghimuhon ta, konà ki ogminabuung.
Dì ogliliyag ki lagboy nasì no igpabayà to Ispiritu Santu no
ogtuman ki to igpahimu ita ni Jesus no Magbobo-ot ta.

12 Kadoog ki ogtukhow su moydu-on ogka-iman ta no
ogtuuson ki ko tumuwa-ay ki to kalisodan. Konà ta
ogbungku-an to pag-ampù.
13 Kadoog ki ogtabang to kasing-tumutu-u ta ko mawada-
an kandan. Ko moydu-on og-abut ita, ogdawaton ta dì konà
ki ogmina-adas.

14 Ko moydu-on og-uwang-uwang ita, konà ta ogbaosan to
mabogat no kagi. Dì ogpapanalanginan ta nasì kandan to
Diyus.
15 To otow no moydu-on ogtukhawan din, ogpagduma ki
kandin to pagkaliyag din. To otow no moydu-on ogsino-
gawan din, ogpaglunud ki gayod kandin to pagkaduyong-ot
din.
16 Ita no mgo tumutu-u on, konà kinow on ogpipigtas
dì kadoog kinow nasì ogduduma-duma. Konà kinow
ogpinalabaway. Dì ogpagduma ki nasì to masagkop no
mgo otow. Konà ta ogpa-aag-aagon to puli ita no tu-un no
kakanitahan.
17 Konà ta ogbaosan to mado-ot agad mado-ot to nahimu
dini ita. Ogdowdoyawon ta to kadodoog ta awos wadà
ogpakadiyampà ita.
18 Kadoog ta ogpa-awosan to matuwadong no paghimu
awos wadà mabubuwawan to duma dini ita.
19 Mgo kasu-unan ku, konà ta ogbaosan to mado-ot ko
moydu-on oghimu to mado-ot dini ita. Dì ogsaligan ta dà
to Diyus to kandin to ogkastigu. Su du-on to kasulatan to
Diyus ogkabasa ta no pig-iling to “Kanak to magkakastigu.
Kanak to ogbaos.” Sikan to kagi to Magbobo-ot ta.
20 Dì so-idi nasì to oghimuhon ta no impasulat to Diyus
no nig-iling to “To kablang now, ko bontason, ogpako-onon
now nasì kandin. Ko langgahan kandin, ogpa-inomon now
kandin su sikan nasì to igkapasikow kandin no angod to
ogkatunow kandin.”
21 Ko moydu-on oghimu to mado-ot dini ita, konà ta
ogbaosan to mado-ot su dagow makalabow to kado-otan
aw makasaad nasì to katuwadongan. Dì so-idi podon to
oghimuhon ta nasì. Ogbaosan ta nasì to madoyow awos
makalabow to katuwadongan. Dì to kado-otan, ogkada-og
iyan.

13

1 Na moydu-on duma no ignangon ku iyu. To mgo otow no
namandaa to bala-od, ogmangunan now su wadà otow no
moydu-on kabogbogan ko konà no Diyus to igpabayà pad.
Asta mgo nigdaa to bala-od, imbotang kandan to Diyus.
2 Kaling man to otow no og-atu to mgo nigdaa no nigsakup
no imbotang to Diyus, Diyus on iyan nasì to ogka-atuhan
din. Aw sikan nig-atu, kastiguhonon iyan.
3 To mgo nigdaa to bala-od, konà no kahadokanan to mgo
otow no madoyow to hinang. Dì to mgo otow no mado-ot
to hinang, kahadokanan dan iyan to mgo nigdaa to bala-od.
Ogkaliyag kid to konà ta ogkahadokan to nigdaa to bala-od.

Kaling man oghimu kid to madoyow awos ma-uyunan ki
dan no namandaa to bala-od.
4 Su sikan no nigdaa to bala-od, sugu-onon man to Diyus
aw kandin, ogpadoyawon to Diyus dini ita. Dì ko mado-
ot to hinang ta, kahadokanan ta iyan nasì su moydu-on
kabogbogan din no ogkastigu ita. Sugu-onon kandin to
Diyus aw ko mado-ot to hinang ta, ogtumanan ki din to
igkalangot to Diyus ita.
5 Kaling man ogtuman kid to mgo nigdaa to bala-od
awos ta madilinan to igkalangot to Diyus aw awos wadà
ogkasukoniban ta no pagkasupladu du-on to Diyus.
6 Ogbayadan ta gayod to buhis su to mgo nigdaa to bala-
od, sugu-onon man kandan to Diyus aw sikan to mgo
katondanan dan.
7 Agad intawa no ogpabogayan ita, ogbogayan ta agad
nokoy no mihudas, dow agad nokoy no mgo buhis, aw mgo
pagtahud gayod, aw pagasayà, ogkangkabogayan ta iyan
sikan tibò.
8 Ko moydu-on utang now, konà now gayod ogpaliwlin-
gawan, dì madaas now ogbayadan. Agad wadà utang ta,
dì, moydu-on dà iyan utang ta diyà to kasing-tumutu-u ta
su to paglinogonay ta angod to utang sikan. To oglogon to
kasing-otow din, kandin iyan to nakatuman on to kasugu-an
to Diyus.
9 Sikan mgo kasugu-an angod to “Konà kow oghilabot to
duma, konà kow oghimatoy to otow, konà kow ogpangawat,
konà kow og-ingà,” aw duma no kasugu-an, oghitibo-an dini
so-idi no sugù no pig-iling to “Oglogonan now to kapadihu
now angod to paglogon to lawa now.”
10 Ko oglogon kid to kasing-otow ta, wadà ighimu ta du-on
kandin no mado-ot. Kaling man ko nigkalinogonay kow on,
nakatuman kow on to kasugu-an to Diyus.
11 Labi pad ogkalinogonay kinow podon aw
ogpakatuwadong ki su madaas on ogkagotò to adow to
pagdatong to oglipwas ita to kadigloman tibò.
12 Kaling man gawanga to mgo hinang no oghimuhon
to kadigloman su imomo-ot on ogkabukas-bukas. Himuha
now to oghimuhon to mgo otow no du-on on to ka-awangan
no wadà kasikawanan.
13 Himuha now to madoyow su sikan to oghimuhon to
mgo otow no du-on on to ka-awangan. To mgo otow no du-
on on to ka-awangan, konà ogpagtampu to mgo pag-inoman.
Konà dan gayod ogkadomdoman to maw-oy dow kadoog a-
asuy-asuy dow pag-ingà.
14 Dì iyan oghimuhon ta podon nasì to ogsunud ki ki Jesu-
Kristu no kandin iyan to ogtagonan ta. Bullug konà kid

ogkikinopit. Konà ta podon ogtumanon to ka-iboganan to lawa no igkado-ot ta.

14

1 Na bahin to otow no ogpagtampu podon to iyu no sinakupan to Diyus, agad wadà din pad lagboy kadaagi to pagkalipwasi ta to mgo ing-okod, dì ogdawaton now kandin to madoyow. Dì konà kow ogpag-asuy kandin bahin to natahom din no ing-okod kandin to Diyus.

2 Moydu-on nigtahom to moydu-on ing-okod kandin to Diyus bahin to ko-ononon. Moydu-on gayod nigtahom to wadà ing-okod kandin to Diyus.

3 Sikan wadà ing-okod, konà man podon ogsawoy sikan konà ogko-on. Sikan konà ogko-on, konà din gayod oghimuhon kan ogko-on no wadà tagon lagboy to kasugu-an to Diyus su nadawat on man kandin to Diyus su nigtu-u man kandin.

4 Konà kow ogbobo-ot to sugu-onon to duma su to tagtu-un kandin to ogbobo-ot to kandin ogkadoogan, su og-uyunan dà kandin to tagtu-un kandin no si Jesu-Kristu.

5 Na moydu-on ogpilì to songo adow no kinalabawan. Dì moydu-on gayod oghimu tibò no nig-u-unawà dà. Dì tibò, ogbobo-ot agad-agad to natahom din to igpahimu kandin to Diyus.

6 To ogkilaa no mahal to songo adow, sikan to kandin pagtahud du-on to Diyus no Magbobo-ot. To ogko-on to agad nokoy, sikan gayod to kandin pagtahud du-on to Magbobo-ot su ogpasalamat man kandin to Diyus. Dì to konà ogko-on, sikan gayod to kandin no pagtahud du-on to Diyus aw pasalamat kandin gayod to Diyus.

7 Tibò no paghimu now, iyan oghimuhon now podon no pagtahud now du-on to Diyus su konà no tu-un now to kinabuhì now. Angod dà gayod to kamatayon now su konà gayod no iyu to tagtu-un sikan.

8 Iyan igkabuhì ta pad su awos matuman to pagbo-ot to Diyus. Ko mamatoy ki, Diyus to ogbobo-ot gayod sikan. Agad buhì ki dow mamatoy, sakup ki dà man gayod to Diyus.

9 Iyan impakimatoy ita ni Jesu-Kristu aw buhaya aw tuusa su awos mahimu kandin no Magbobo-ot to kasinakupan din tibò agad mamatoy aw buhì pad.

10 Kaling man nokoy man no moydu-on iyu no oghimu to su-un now no wadà tagon lagboy to kasugu-an to Diyus aw nokoy man no moydu-on gayod ogsawoy to su-un now, su tibò kid, ogpama-atubangon kinow diyà to Diyus to mahudi no adow,

11 agad-agad to nasulat on no pig-iling to “Kagi to
Magbobo-ot, Maogot ogpamakaluhud dini kanak to tibò no
mgo otow aw makanangon to kanak to Diyus.”
12 Kaling man tibò kinow ogpakanangon diyà to Diyus to
ita dà no paghinang no pagdodot ta pad dini to babow to
pasak.
13 Kaling man konà ta oghimuhon to kasing-tumutu-u
ta no wadà tagon lagboy to kasugu-an to Diyus su wadà
ing-okod kandin. Dì so-idi to ogpakadilinan ta podon
lagboy iyan, konà ta oghimuhon to ita tu-un no lawa no
kabalatakanan to kasing-tumutu-u ta.
14 Kanak no sakup ni Jesus no Magbobo-ot ta, nigtu-u a to
diyà to atubangan to Diyus wadà sodà no konà ta ogkako-
on. Dì ko oghimuhon to otow no konà ogkako-on, konà din
man iyan ogkako-on.
15 Dì ko wadad on ing-okod iyu, dowdoyow kow su dagow
makapadodo-ot kow to ginhawa to su-un now su ogko-
on kow kan pighimu din nasì no konad podon ogkako-
on, su wadà tahud now kandin. Konà now oghimuhon to
ko-onon no igkapasabuk to su-un now to pagtu-u din su
nigpakimatoy gayod kandin si Jesu-Kristu.
16 Agad konà no mado-ot diyà iyu, dì ko mado-ot diyà to
kasing-tumutu-u now, konà now oghimuhon sikan su dagow
diyampa-on kow.
17 Konà no ko-onon aw inomon to kamatu-udan bahin
to pagsakup ita to Diyus. Dì to kamatu-udan dini ita to
matuwadong no ginhawa aw kalinaw aw gayod pagtukhow
no igbogoy ita to Ispiritu Santu.
18 To pagtuman ta ki Jesu-Kristu, ko angod sikan, ogka-
uyunan ki to Diyus aw otow gayod.
19 Kaling man ko og-unugon ta sikan, og-allad ita diyà to
kalinaw aw paghinogotay ta to pagtu-u ta.
20 Konà kid ogdodo-ot to sinakupan to Diyus no igpabayà
to ogko-onon ta no ing-okod nasì to duma ta. Tùtu-u iyan to
wadà ko-onon no ing-okod to Diyus. Dì so-idi to igkado-ot,
ko moydu-on kasing-otow ta no nabalatak to pagtu-u din su
nakalapas kandin to natahom din no ing-okod du-on kandin
su nakakita kandin ita no nigko-on to ing-okod kandin.
21 So-idi to madoyow podon. To ogko-onon ta aw og-
inomon ta dow agad nokoy pad, ko mahimu sikan no
igkalapas din to kandin tinahoman no igpahimu kandin to
Diyus, ogdilinan ta.
22 Og-unugon now to katùtu-uhanan agad-agad to iyu no
nama-anan bahin to wadad ing-okod iyu no ko-onon. Konà
kow ogpag-asuy to duma su iyu, masigtu-un sikan aw Diyus.

To otow no wadà igkasukonib bahin to nasabutan din no
hustu to ogkako-on, naliyag lagboy kandin.
23 To otow no moydu-on pad ogkahimu no ogkasukoniban
din bahin to na-uyunan din no ogkako-on, dì ko puli din
ogko-onon, ogpakasaà kandin du-on to Diyus su nalapasan
din to nahimu din no ing-okod kandin. Agad nokoy no
oghimuhon ta, ko puli ta oghimuhon sikan, ogpakasaà ki
du-on to Diyus.

15

1 Na itanow no nigtahom to wadà ing-okod ita to Diyus
bahin to ogkako-on ta, konà ki ogpag-asuy du-on kan duma
no nigtahom to ing-okod du-on kandin. Konà no katu-unan
ta dà to ogkadomdoman ta.
2 Dì panalangin nasì to duma ta to ogdomdoman ta podon
awos maliyag kandin awos mahogot to kandin pagtu-u.
3 Su si Jesu-Kristu, wadà tuman to kandin dà no naliyagan
su moydu-on nasulat on no napa-atubangan kandin no nig-
iling to “Ikow Amoy, pag-ina-ina podon ikow to mgo otow,
kanak to pigsabogan su nigtuman a ikow.”
4 Sikan mgo kasulatan no tahan, nasulat on no mgo ogka-
anadan ta su awos mama-anan ta to moydu-on ogka-iman
ta aw kahogot to pagtu-u ta aw daoyag kid.
5 Diyus no piglikatan to pagkatibuus no ginhawa ta aw
pagdaoyag ta, mabogayan kow din to ogpakahiduma kow
to pag-ugpà now agad-agad to pagbo-ot ni Jesu-Kristu
6 awos ogkasaboka kinow to pagtahud ta to Diyus no
Amoy to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu aw kandin no
Diyus, ampu-onon din gayod.
7 Kaling man ogdinawatay kow to madoyow angod to
pagdawat ita ni Jesu-Kristu awos matahudan to Diyus no
ogtagonan ta.
8 Ogkanangon ku iyu to si Jesus no Imananan to Ka-
otawan, nahimu no Bumubulig to mgo Isrili awos madaa-
gan dan to katùtu-uhanan awos matuman to insahad to
Diyus du-on to ka-aw-apu-an dan
9 aw kasayà gayod to duma no mgo otow du-on to Diyus su
pigka-atan kandan to Diyus. Natuman on to nasulat no pig-
iling to “Kaling man ko du-on a to nigsingkabugtì no mgo
otow, ogsayà a ikow aw kanta to igtahud du-on to ngadan
nu.”
10 Moydu-on duma no nasulat no pig-iling to “Iyu no mgo
nigsingkabugtì no mgo otow dini to babow to kalibutan,
ogpakapagtampu kow du-on to mgo Isrili no sinakupan to
Diyus no ogtukhow.”

11 Nasulat on gayod no pig-iling to “Iyu no mgo nigs-
ingkabugtì no mgo otow, ogpamansayà kow du-on to Diyus
no Magbobo-ot tanow. Tibò kow no mgo ka-otawan,
ogpamansayà kow kandin.”

12 Na-ikagi gayod ni Isaias no lagsoban to Diyus no pig-
iling to “Moydu-on sugpù ni Jesse no ogpalogwa-on awos
masakupan din to mgo otow no nigsingkabugtì no kandin
to Imananan dan.”

13 Na Diyus no piglikatan to pag-iman ta, mapatogob kow
din to pagtukhow aw kalinaw su nigtu-u kow kandin aw
natogob kow to pag-iman no pinabayà to kabogbogan to
Ispiritu Santu kotob to oglabow on to pag-iman now.

14 Mgo kasu-unan ku, kanak, wadad nalimu-utan ku du-
on iyu su natagahan ku to natogob kow on to katuwadongan
aw nama-anan no litos on iyu no ogpaka-inudlinay.

15-16 Dì niglangub a dà nigtugun iyu no pagsulat ku iyu
natodu-on no ogpadomdoman ku iyu su pighimu a man
to Diyus no tumutubus ni Jesus diyà to mgo otow no
nigsingkabugtì su impapasakup gayod kanak kandan diyà
to Diyus awos kandan ma-uyunan din su pighina-at man
kandan to Ispiritu Santu.

17 Mano na-uyunan a ni Jesus, moydu-on igkapasimantug
ku bahin to pagkakatondani ku no imbogoy kanak to Diyus.

18 Dì iyan dà oglangubon ku to pagnangon du-on iyu to
impahimu kanak ni Jesu-Kristu awos sakupon ni Jesus to
mgo otow no nigsingkabugtì no pinabayà to pagpasabut ku
kandan. Na to mgo ingka-allad kandan to ogpasakup to
Diyus no impabayà kanak, mgo pag-ilagi ku, mgo paghimu
ku,

19 aw mgo kaboonganan no nahimu kud aw kabogbogan
to Ispiritu Santu. Kaling man wadà nalipasan ku to
pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon ki Jesus no
Imananan to Ka-otawan likat to Hirusalim kotob to Iliriku.

20 Su pigpa-awosan kud to ogpasabuton to mgo otow no
nigsingkabugtì no wadà pad makadinog to si Jesu-Kristu to
Imananan to Ka-otawan su konà ad ogdangon to sinakupan
to Diyus du-on to pa-ukdangan no imbotang to duma su
katondanan ku gayod to ogbotang to pa-ukdangan.

21 Dì ogtuman a podon nasì to nasulat on no pig-iling
to “Sikan wadà pad katidawi to nawnangon bahin to
Magbobo-ot ta, ogpakadaag dà to mahudi no adow. Sikan
wadà pad makadinog, ogpakasabut dà.”

22 Sikan man to ingkaugoy ku no wadà a maka-andiyà
iyu su pigbinabagan ad su nakapasabut a to Madoyow no
Tutuwanon du-on to nigsingkabugtì no banwa.

23 Dì naponga on to pagpasabut kud dini. Pinugut kud to
pila no tu-ig no wadà a pad makapagkita iyu dì madaas ad
og-andiyà iyu.
24 Na-iman kud on to madaas kid on ogkikita. Og-andiyà
ad to Ispanya dì oghapit a pad diyà iyu su ogkaliyag ad iyan
oglo-uy iyu aw pabulig ad iyu to panow ku.
25 Dì kakunto-oni og-andiyà a pad to Hirusalim su ogdaa-
hon kud to igbulig diyà to mgo sinakupan to Diyus.
26 Su kasinakupan no taga-Masiduniya aw taga-Girisiya,
nigbo-ot kandan to og-amut to igbulig dan du-on to
sinakupan to Diyus diyà to Hirusalim no nawada-an to
kapookanan.
27 Wadà nigpogos kandan. Dì puli on kandan naliyag
to ogbuligan dan sikan nangkawada-an to kapookanan su
to mgo Isrili, pigpalabot dan to mgo konà no Isrili to
panalangin dan likat to Diyus. Kaling man kandan no konà
no Isrili, ogpalaboton dan podon to mgo Isrili to kadoyawan
dan to ka-ugpà su angod to dakoo to utang dan du-on to mgo
Isrili no panalangin likat to Diyus.
28 Na ko maponga sikan no paghimu aw ikahatod on,
oglikat ad mandà padoog diyà to Ispanya dì oghapitan ku
pad iyu no taga-Ruma.
29 Ko dumatong ad du-on iyu, nama-anan ku to ogkaliyag
kinow tibò su ogdaahon ku to panalangin likat ki Jesu-
Kristu.
30 Na iyu mgo kasu-unan ku, su nigpa-aag-aag kow ki
Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta aw bogayi ki to Ispiritu
Santu to pagkina-atay tanow, ogpapagtibo-on ku iyu to
pagpangamuyù diyà to Diyus
31 to ogkabuligan ad to wadà kado-otan no oghimuhon
dini kanak no oglikat to mgo wadà tahud to Diyus diyà to
Hudiya no prubinsiya ko dumatong ad diyà aw ka-uyuni ad
to mgo sinakupan to Diyus to kanak tu-ud diyà to Hirusalim
32 awos mapa-andiyà ad iyu to Diyus no ogtukhow ad aw
ogminaliyag to ginhawa ku ko makapagduma-duma ad du-
on iyu.
33 Na, Diyus no piglikatan to kalinaw, matandu-an kow
din. Amin.

16

1 Na si Pibi no ogdaa so-idi sulat no kasing-tumutu-u ta dà
no bumubulig to katondanan din to sinakupan ni Jesus dini
to Sinkriya, ogpakilahan kud man du-on iyu.
2 Ogdawaton now kandin to madoyow no na-uyunan
to Magbobo-ot ta su angayan ita no mgo sinakupan din.
Ogbuligan now kandin to agad nokoy no kapookanan din su

nabuligan a din aw mahan-ing pad iyan to duma no tumutu-
u no nabuligan din.
3 Igpangamusta a now kan mag-asawa no si Priscila aw si
Akila no timbang ku no na-uyunan ni Jesu-Kristu.
4 Nigpag-unung kandan to kanak podon no kamuwa-
hanan awos mabuhì ad. Nigpasalamat ad kandan aw
kasinakupan ni Jesus no nigsingkabugtì to piglikatan dan
su nabuligan koy dan.
5 Igpangamusta a now gayod diyà to sinakupan no kadoog
oghihimun diyà to baoy kan mag-asawa aw si Ipinitu no
piglogonan ku no tugdow no nigpasakup ki Jesu-Kristu diyà
to Asiya no prubinsiya.
6 Igpangamusta a now gayod ki Maria no nigpa-omot to
pagbulig iyu.
7 Igpangamusta a now ki Andronico aw si Huniyas no
su-un ku aw kasing-pirisu ku natodu-on no bantugan no
tumutubus ni Jesus no nig-una iyan kanak nigpasakup ki
Jesus.
8 Igpangamusta a now ki Ampilatu no hitagam ku no a-
angod to pagtu-u noy to Magbobo-ot ta
9 aw si Urbano no timbang noy no sakup ni Jesus aw si
Istakis no hitagam ku gayod.
10 Igpangamusta a now ki Apeles no na-uyunan ni Jesu-
Kristu aw kandan si Aristubulu.
11 Igpangamusta a now to su-un ku no si Hirudiyun aw
kandan si Narciso no sakup gayod to Magbobo-ot ta.
12 Igpangamusta a now gayod kan moydu-on katondanan
no imbogoy to Magbobo-ot ta no si Tripina aw si Tripusa.
Igpangamusta a now ki Pirsida no hitagam ta gayod no
nigpa-omot to impahimu to Magbobo-ot ta.
13 Igpangamusta a now gayod ki Rufo no bantugan no
sakup to Magbobo-ot ta aw inoy din no angay gayod no inoy
ku.
14 Igpangamusta a now ki Asinkritu, si Pligunti, si Hirmis,
si Patrubas, si Hirmas, aw mgo duma dan pad no sakup to
kandan kahimunan.
15 Igpangamusta a now ki Pilulugu aw si Julia, si Niriyu
aw atoboy din aw si Ulimpas, aw sinakupan no sakup to
kandan kahimunan.
16 Ko humihimun kow ogdinawatay kow to madoyow no
ta-indanan to pagkatatampu now. Tibò to kasinakupan ni
Jesu-Kristu dini, igpangamusta dan diyà iyu gayod.
17 Na ogtambag a iyu mandà mgo kasu-unan ku to og-
indanan now kandan no nigpang-anad to bugtì su oglikatan
sikan to samuk aw pagbalatak su wadà makapagduma to
impang-anad on iyu. Ogdilinan now dà kandan.

18 Su sikan no mgo otow, konà ogtuman to Magbobo-ot ta
no Imananan to Ka-otawan. Dì ogtumanon dan dà nasì to
kandan no ka-iboganan. Ogpasuwayon dan to mgo otow no
ma-intok dà to nama-anan to katùtu-uhanan no igpabayà
to kandan no pag-ikagi no angod to matam-is dì iglib-ung
man iyu.
19 Bantugan kow man su matinumanon kow to katùtu-
uhanan aw nigtukhow a sikan, dì ogkaliyag a ko pig-anad
kow to tibò no madoyow, dì wadà kow podon anada to tibò
no mado-ot.
20 Aw Diyus no piglikatan to kalinaw, konà no maugoy
igpada-og din iyu si Satanas. Madumahan kow to ka-at ni
Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no niglikat to kabo-ot din.
21 Igpangamusta gayod iyu ni Timoteo no timbang ku aw
ni Lucio aw ni Hasun aw ni Susipatru no kauntawoy ku dà.
22 Na kanak no si Tiriku no pigpasulat ni Pablo, igpanga-
musta ku gayod iyu no kasing-tumutu-u ku ki Jesus no
Magbobo-ot ta.
23 Si Gayu no tagbaoy to kahimunanan to sinakupan aw
ugpa-anan ku gayod, igpangamusta kow gayod aw ni Irastu
no trisuriru aw sikan su-un ta no si Kuwartu.
24 Mgo kasu-unan ku, madumahan kow tibò to ka-at ni
Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no niglikat to kabo-ot din no
sikan iyan podon. Amin.
25-26 Na masayà to Diyus no moydu-on kabogbogan no
igpahogot to iyu no pagtu-u agad-agad to Madoyow no Tu-
tuwanon no impasabut ku iyu bahin ki Jesu-Kristu no tahan
ingkahobong dì bali on natag-an no pinabayà to kasulatan
to mgo lagsoban to Diyus no wadà katapusan. Pinabayà
gayod to angod kanami no nigdaa to kagi din no pigsugù
to Diyus to ogpatagahon to tibò no katimamanwahan su to
Diyus, pigbo-otan din to tibò to mgo otow no ogpasakup du-
on kandin.
27 Na masayà ta to Diyus to wadà katapusan no igpabayà
ki Jesu-Kristu, sobu-ukon dà no Diyus aw sobu-ukon kandin
no moydu-on nama-anan no madaom.

Tugdow no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Kurintu

1 So-idi no sulat, likat kanak no si Pablo aw su-un ta to
pagtu-u no si Sustinis no kanak, pigbo-otan a to Diyus no
imbotang din no tumutubus ni Jesu-Kristu diyà to mgo ka-
otawan.
2 So-idi sulat ku, diyà iyu no mgo sinakupan to Diyus no
taga-Kurintu no pigtu-un din no nalimwasan to katahani
now no si Jesus to impabayà no Imananan to Ka-otawan.
Dì konà no iyu dà dì tibò to mgo otow agad intawa aw
agad ando-i to piglikatan, ko og-ampù kandan to ngadan to
Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow tibò.
3 Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no
Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.
4 Kanunoy a ogpasalamat to Diyus bahin iyu aw sikan
imbogoy din iyu no panalangin no likat to pagpagtampu
now on ki Jesus no Imananan to Ka-otawan tibò.
5 Aw nigpasalamat a gayod su iyu no mgo sakup din,
pigdugang-dugangan pad to Diyus to nama-anan now aw
na-amuhan to pag-ikagi now.
6 Su namatu-ud on man lagboy diyà iyu to kanami
impang-anad bahin ki Jesu-Kristu
7 hantod to wadad on kakulangi kan nadawat now no
panalangin no taga-od ogtagad kow pad ko magotò on to
adow no ig-ulì dini ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow
8 no igpahogot din iyu to pagtu-u no wadà saà now hantod
to katapusan no adow no igbo-ot ni Jesu-Kristu no Magbobo-
ot ta.
9 Su to Diyus no nigbotang du-on to ginhawahan now to
ogpatu-uhan iyu to Anak din no si Jesu-Kristu no Magbobo-
ot ta no awos makapakigduma kow kandin, ogkasaligan
kandin no Diyus to ogtumanon to kagi din.
10 Na mgo kasu-unan ku, no niglikat to pag-a-angod ta
no nigpasakup ki to ngadan ni Jesu-Kristu no Magbobo-
ot tanow, ogtambag a no podon iyu tibò, maka-ikagi kow
to a-angod dà aw ogka-u-uyun kow tibò du-on. Wadà
podon pagkabobolag-bolag now. Dì nasì oghidaag kow aw
oghiduma dà kanunoy no domdom now aw ogkasobu-uk dà
gayod no katawilanan now.
11 Su to mgo otow no niglikat diyà ki Kluwi, nanangon
dan kanak to moydu-on kun iyu no su-un ku gayod no
nigbubuwow-buwow su moydu-on kun pigsimpilì now.

12 Ko pananglitan moydu-on kun iyu og-iling to “Kanak
tubuy si Pablo.” Moydu-on gayod og-iling to “Kanak tubuy
si Apulus.” Moydu-on gayod og-iling to “Kanak tubuy si
Sipas.” Moydu-on gayod og-iling to “Kanak tubuy si Kristu.”
13 Konà now ogwawagsakon to lawa ni Kristu no
Imananan tanow no iyan sinakupan din. Dow kanak iyan to
nigpakimatoy iyu du-on to kinurus? Dow pumasakup kow
to kanak ngadan pagpabonyag now?

14 Dì kunto-on, naliyag a su konà no kanak to nigbonyag
iyu, gawas ki Crispo aw ki Gayu
15 su dagow kunon kun pumasakup kow to kanak ngadan.
16 Nalipasan kud na-an to pagsulat gayod to kandan si
Istipanas no nabonyagan kud gayod. Na, ko moydu-on pad
duma, nalingawan kud iyan.
17 Ma-intok dà to nabonyagan kud on su konà no sikan
to katondanan no imbogoy kanak ni Jesu-Kristu. Dì to
pagpasabut nasì to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus
to kanak katondanan. Dì konà no ka-ugsoban puli to otow
to intapik to kanak ubag no kagi to ogpakabulig to otow su
dagow mabawasan to kabogbogan to pagpakimatoy ita ni
Jesu-Kristu du-on to kinurus.

18 Nama-anan kud iyan sikan no impang-anad bahin to
kabogbogan to paglipwas ita to pagpakimatoy ita ni Jesus
du-on to kinurus, iyan nahimu no wadà puus to mgo otow
no kastiguhonon on to saà. Dì ita no nalipwasan on to
saà, nama-anan ta to sikan no impang-anad to impabayà
to kabogbogan to kalipwasanan ta likat to Diyus.
19 Su to nama-anan to otow, konà no iyan piglikatan to
kalipwasanan ta su nasulat on to kagi to Diyus no pig-iling
to “Nama-anan puli to otow no mgo kadodoog to kalibutan,
ogkawadà ku, aw pagpadaan-daan to otow, ogtapugakon
ku.”
20 Kaling man nokoy to puus to nama-anan no puli
dà niglikat to otow dini to babow to kalibutan agad
mapangintaga-tagahon kandin dow mag-a-anad to mgo
nama-anan puli to mgo kadodoog to kalibutan. Su to Diyus,
nawadà din to nama-anan no puli niglikat to otow.

21 Nawadà din iyan su pigbo-otan to Diyus to ko kilahon
to otow to Diyus konà ogkahimu to pinabayà to nama-anan
no puli niglikat to otow. Kaling man pigbo-otan to Diyus to
oglipwasan to otow no ogtu-u no ogpabaya-on to impasabut
noy, agad otow no wadà tu-u, nahimu dan no wadà puus to
impasabut noy.
22 To mgo kaboonganan no ogpa-aag-aagon to mgo Hudiyu
no mgo otow no ogkakita-an dan podon awos podon ipatu-u

kandan, aw sikan mgo nigsingkabugtì no nama-anan gayod
no niglikat puli to otow no ogpa-aag-aagon to mgo Giriyigu
no mgo otow, konà ogkahimu no sikan to igkapabayà to
otow to igkakilaa din to Diyus.
23 Dì bahin to kanami no pagpasabut iyu, iyan ogpa-aag-
aagon noy to kabogbogan no niglikat to pagpakimatoy ni
Jesu-Kristu du-on to kinurus agad sikan, nado-otan to mgo
Hudiyu aw sikan gayod to nahimu no wadà puus to mgo
otow no konà no Hudiyu.
24 Dì itanow, agad Hudiyu aw konà, no pigbotangan
to Diyus to ginhawahan ta to ogpatu-uhan din si Jesus,
oghimuhon ta to pagpakimatoy din no kalipwasanan ta su
du-on ta to ogkakita-an to kabogbogan to Diyus aw ka-
ugsoban din
25 su to ka-ugsoban to Diyus no pighimu to otow no wadà
puus, labow pad du-on to ka-ugsoban to otow. Aw to
kabogbogan to Diyus, agad nahimu to otow no ma-intok dà,
dì dakoo pad du-on to kabogbogan to otow.

26 Na agad iyu, mgo kasu-unan, konà now ogkalingawan
to kabotang now pagsakup iyu to Diyus su konà no
pagkatikang now to ingkapilì iyu to Diyus. Agad-agad to
domdom to otow dini to babow to kalibutan, konà no
mahan-ing iyu to dakoo to nama-anan aw konà gayod
no mahan-ing to moydu-on kabogbogan. Konà gayod no
mahan-ing to matikang no mgo otow.
27 Dì mgo otow nasì no nahimu no tagaw, pigpilì to Diyus
no ogpada-ogon to mgo nangkama-an no mgo otow awos
mangkasikow kandan. Pigpilì din gayod to mgo otow no
nahimu no mangka-intok no ogpada-ogon din to mangka-
aslag no mgo otow awos mangkasikow kandan.
28 To mgo mangkasagkop no mgo otow no nangkasawoy
pad, agad nahimu no wadà katahud, dì pigpilì nasì to Diyus
no ogkahimu kandan to mahudi no adow no ogpakawadà
to kabogbogan to mgo otow no moydu-on
29 awos wadà otow no ogpakapasayà to kandin tu-un no
lawa diyà to atubangan to Diyus.
30 Dì agad iyu no otow, Diyus to piglikatan to kinabuhì
now no konad ogkawadà no natampuhan now si Jesus
no Imananan to Ka-otawan. To tawoy sikan, si Jesu-
Kristu, nahimu to Diyus no piglikatan to nama-anan ta aw
pagmatu-ud to katuwadongan ta to kalinikatan aw hantod
to kaugayan aw kalipwasanan ta tibò,
31 awos matùtu-u to nasulat no pig-iling to “Ko maliyag
ki to ogsayà, konà no ita tu-un no lawa to ogsaya-on ta. Dì
Diyus no Magbobo-ot ta to ogsaya-on ta.”

2

1 Na bahin to pagpa-aag-aag to kabogbogan to pagpaki-
matoy ita ni Jesus, kanak gayod ton pagdatong kud diyà
iyu no nigpasabut a iyu to kagi to Diyus no katùtu-uhanan,
wadà ku ipabayà to madaom no mgo kagi dow nama-anan
no pigpa-aag-aag puli to atow dà
2 su nigpakabo-ot ad to wadà oglingi-on ku ko konà no
pagnangon iyu to pagpakimatoy ita ni Jesu-Kristu du-on to
kinurus.
3 Agad bahin to kanak tu-un no lawa ton diyà a pad iyu,
angod to napook-pook ad su ko kanak dà, konà a ogka-amu
to pagdaa to impahimu kanak to Diyus.
4 To kanak no kagi aw kanak puli no pagpasabut, konà no
sikan to nakadaa iyu su konà iyan no madaom no kagi no
puli niglikat to nama-anan to otow. Dì nadaa kow nasì to
impatu-u to kabogbogan to Ispiritu Santu no nakaduma to
kagi ku
5 awos masakindogan to pagtu-u now du-on to kabog-
bogan to Diyus, konà no nama-anan puli to otow to
pigsakindogan to pagtu-u now.

6 Dì mangkuwan moydu-on nama-anan no madaom no
niglikat to Diyus no impasabut noy du-on to otow no
ogpakakilaa to katùtu-uhanan su mahogot to pagtu-u dan
lagboy. Dì sikan no nama-anan, wadà likat to otow no
nasakup so-idi kalibutan dow tagsakup dan su kandan,
ogkawadà man.
7 Dì kan no nama-anan no igpasabut noy kunto-on bahin
to kalipwasanan to otow, niglikat to Diyus no naugoy on
nahobongan to mgo otow. Dì agad wadà pad kabotad
so-idi kalibutan dì tahan on pigbo-otan to Diyus to bali
ogkatagahan to otow kan nama-anan awos malipwasan
kinow on aw tuusa to mahudi no adow.
8 To mgo tagsakup dini to babow to kalibutan, wadà dan
kadaagi kan no nama-anan. Su ko nadaagan dan pa podon,
konà dan man podon oghihimatayan to Magbobo-ot ta no
kinalabawan.
9 Su to nama-anan no impasabut noy, wadà likat to otow
su nasulat on no pig-iling to “To panalangin no pighina-at to
Diyus to mgo sakup din no niglogon kandin, wadà nakakita
sikan pighina-at din, wadà nakadinog, wadà nakadomdom
no otow,”
10 su konà no otow to piglikatan sikan. Dì Diyus inman-an
din kanami no pinabayà din to Diyus no Katuusan no sikan
iyan Ispiritu Santu, su Diyus no Katuusan ogpangintaga tibò
agad kadoaman no domdom to Diyus.

11 Su agad intawa no otow, tibò, moydu-on kandin tinagu-
an no domdom no wadà din palabasa. Tu-un din dà no
ginhawa to nataga. Angod dà to Diyus su Ispiritu Santu dà
to nataga dow nokoy to domdom to Diyus.
12 Na konà no so-idi kalibutan to piglikatan to nadawat
ta. Dì inghungyam ita to Ispiritu Santu awos mabuligan
kid no mgo tumutu-u to ogkadaagan ta to nigsingkabugtì
no inghungyam ita to Diyus.
13 Aw sikan tibò no nigsingkabugtì no inghungyam ita to
Diyus, impasabut noy iyu no pinabayà to kagi no impabun-
sud to Ispiritu Santu, konà no otow, su ogkalikwadan noy to
otow no nasakupan lagboy to Ispiritu Santu sikan katùtu-
uhanan no niglikat to Ispiritu Santu.
14 Dì ko puli ki no otow no wadà pad ka-usab to ginhawa
ta, konà ki ogpakadawat to niglikat to Ispiritu Santu su puli
ta oghimuhon sikan no wadà puus su konà ta ogkadaagan
sikan ko konà no iyan ogtabang ita to pagkadaag to Ispiritu
Santu.
15 Dì to otow no nasakup lagboy to Ispiritu Santu,
ogpakakilaa kandin to tibò no niglikat to Ispiritu Santu dow
agad ando-i to piglikatan. Dì kandin, konà ogkabotangan to
saà to otow no wadà kasakup to Ispiritu Santu
16 su nasulat on no pig-iling to “Wadà puli no otow no
ogpakakilaa to domdom to Diyus.” Na-iling gayod to “Wadà
puli no otow no ogpaka-anad to Diyus.” To domdom ni Jesu-
Kristu, intagù din dini ita no sakup to Diyus. Kaling man to
domdom ta, konà ogkasabutan to puli no otow.

3

1 Dì agad ton pagpang-anad ku diyà iyu, wadà ku kahimu
iyu no nasakup lagboy to Ispiritu Santu su katahani now no
otow, wadà kow pad kalimwasi. Dì angod kow nasì to wadà
pad lagboy kahogot to pagtu-u now ki Jesu-Kristu no konà
no pigminanigo-on to pikii now to pagtu-u.
2 Ton pagpang-anad ku diyà iyu, iyan na-angodan to ko-
onon no konà no makogaa. Wadà ku pako-ona iyu to
ko-onon no makogaa. Dì gatas nasì no iyan kalitukan to
mababow no impang-anad ku, sikan dà to konà no ig-okod
iyu su bayà kow pad namantu-u. Dì agad hantod kunto-on,
no nigtulin kow on podon dì kkonà ku pad igpako-on iyu
to makogaa su iyu, iyan na-angodan now pad to batà no
maumbù pad
3 su angod kow pad to nasakup to katahani now no
ginhawa no niglikat to puli no otow su og-ininga-ay kow
aw og-a-asuy-asuy kow gayod, dow konà no katahani now
no ginhawa no puli no otow to piglikatan sikan

4 su ita, puli ki pad no otow, ko og-iling ki to “Kanak tubuy
si Pablo,” aw moydu-on gayod og-iling to “Kanak tubuy si
Apulus.”
5 Na bahin kanak aw si Apulus, puli koy iyan sugu-onon
to Diyus no pagpabulig iyu no ogtu-u to Diyus, su tibò koy
imbotang no sugu-onon to Diyus.
6 Ko pananglitan, kanak to nigtanom. Si Apulus to
nigsubung su nig-alagà iyu. Dì Diyus on to nigpatulin.
7 Kaling man konà no kamatu-udan to otow no ogtanom.
Konà gayod no kamatu-udan to otow no og-alagà. Dì Diyus
to kamatu-udan no ogpatulin.
8 To otow no nigtanom aw otow no nig-alagà, nig-u-
unawa dà aw kandan no daduwa, ogkasimbaosan kandan
to Diyus agad-agad to pagsintuman dan to igpahimu kandan
to Diyus.
9 Su ko pananglitan, kanami si Apulus, puli koy pig-
palusung to Diyus aw iyu to og-umahan din.

Iyu, nahimu kow gayod no ugpa-anan to Diyus.

10 Mano iyu to nahimu no ugpa-anan din, nahimu ad
gayod no natagibanwahan kud to paghimu to ugpa-anan
to Diyus likat to pagtubuy to Diyus kanak no tumutubus
ni Jesu-Kristu aw nadangonan kud on to ukdanganan. Dì
duma to ogpasalig no oglindog du-on to baoy. Dì agad
intawa no ogpasalig no oglindog du-on, dowdoyow kandin
dow og-amonuhon to pagpadoog din du-on
11 su to pigpa-ukdangan on, konad on ogka-ilis-ilisan aw
sikan si Jesu-Kristu no nigpakimatoy ita tibò.
12 Na agad sobu-uk dà to pigpa-ukdangan, dì mahan-ing
to mgo ogkahimu ta no iglindog du-on no iyan kalitukan
to mahan-ing to ogkadoogan to pang-anad. Kaling man
dowdoyow ki to pagpilì to iglindog ta su ogkahimu no
igkalindog ta to buwawan dow sapì dow batu no mahal dow
kayu dow sani dow kugun.
13 Dì to mahudi no adow, sikan pighimu ta no baoy,
ogkama-anan dà tibò dow nokoy to nahimuhan su og-
antihan to pighimu ta tibò no igpabayà to logdog to kayu.
14 Ko konà masangab to pighimu ta du-on, moydu-on
ogkadawat ta no igbaos to Diyus to sakup din.
15 Dì ko masangab dà du-on to pighimu ta, ogka-ang-
aangan ki dà nasì. Dì mangkuwan, ita no sakup to Diyus,
agad ma-ang-aangan ki bahin to pighimu ta, dì ogpakalikoy
ki dà iyan to logdog no ogliyab-liyab, dì puli nandà ogka-
ahotan.
16 Dow wadà now buwa katagahi to ita no kasinakupan
to Diyus no tibu-uk to abutanan din iyan aw Ispiritu Santu

no iyan nig-ugpà kanunoy dini to sood tanow tibò.
17 Na agad intawa no ogdodo-ot to abutanan to Diyus,
kandin do-otonon gayod to Diyus su to abutanan to Diyus,
kanunoy du-on kandin tandù no piglimwasan din, no sikan,
iyu no sinakupan din.

18 Konà now ogdomdomon to gaù to innangon ku bahin
to nama-anan no puli niglikat to otow dini to babow to
kalibutan. Ko moydu-on iyu no nakadomdom to dakoo to
nama-anan din no kalibutanon, ma-oyowan din podon to
tahan din no nama-anan awos mabogayan kandin to nama-
anan no niglikat to Diyus.
19 Su nama-anan no puli niglikat to otow, nahimu on to
Diyus no wadà puus. Su nasulat on no pig-iling to “Diyus,
ogdakopon din to nangkama-an no mgo otow no ma-iyan-
iyanon.”
20 Aw gayod nasulat on no pig-iling to “Nama-anan to
Diyus dow nokoy to domdom to nangkama-an no mgo otow
aw sikan nahimu din no wadà puus.”
21 Kaling man to nama-anan no puli niglikat to otow,
konà now ogkasaligan su iyu no sinakupan to Diyus, wadà
pigboong now no pigpahogot to pagtu-u now su natu-un
now on tibò,
22 agad kanak aw si Apulus aw si Sipas, agad so-idi
kalibutan, dow kinabuhì, dow kamatayon, agad kunto-on
no timpu dow kaugayan, tibò sikan, natu-un now on ko
sikan, igkapahogot to pagtu-u now.
23 Aw iyu, natu-un ni Jesu-Kristu. Aw si Jesus, natu-un to
Diyus.

4

1 Kaling man wadà ogpili-on now aw kanami aw si
Apulus, madoyow podon ko oghimuhon koy now nasì
no sugu-onon puli ni Jesu-Kristu aw puli koy no kapatas
to Diyus aw bali din impalikwad to kandin domdom no
kanami to impabayà.
2 Na ko pananglitan ko ogpanganapon ta to kapatas, otow
no tahan ta nama-anan to lagboy ogkasaligan ta to ogtuman
to insugù ta kandin, sikan iyan to ogpili-on ta.
3 Dì intawa to ogkilaa aw bo-ot dow masaligan kandin
to ogtuman to igsugù ta kandin. Konà no mgo kasing-
sakup din to ogbobo-ot dow masaligan kandin. Agad
kandin tu-un no lawa, konà kandin ogpakabobo-ot dow
masaligan kandin. Angod dà man kanak. Konà no iyu to
ogpakabobo-ot dow duma pad no otow, aw agad kanak,

konà a ogpakabobo-ot dow masaligan a no ogkahimu no
kapatas to Diyus.
4 Na ko moydu-on saà ku no litos igka-oyow kanak no
ogkasaligan to pagkakapatas ku to Diyus, wadà ku tahoma.
Dì to tinahom ku, konà no sikan to igkamatu-ud to kanak,
ogkasaligan to Diyus, su Magbobo-ot ta dà to ogpakabobo-ot
kanak.
5 Kaling man ita no otow, konà ta puli ogsaga-an to
pagpambo-ot-bo-ot dow nokoy iyan to ginhawahan to otow
su wadà pad kagotò to adow no ig-ulì dini ni Jesu-Kristu no
Magbobo-ot ta. Kayan pana ogpapayagon din dow nokoy
dini to ginhawahan ta aw ukasi din to agad nokoy no
domdom ta tibò. Kayan pana ogka-uyunan kinow on to
Diyus.
6 Na mgo su-un ku, kanami si Apulus to napa-atubangan
kud sikan no kagi ku awos anadan now to konà now
oglapasan to kasulatan su konà now podon ogsimpili-on
no ogpa-anadon iyu aw himuha now no igkapalabow-labow
now.
7 Ando-i buwa to piglikatan to pagkahibolag-bolag now
su iyu, konà kow no labow du-on to duma. Ko konà pa no
Diyus to nigbogoy iyu, wadà ogkatu-un now. Na ko tùtu-u
to ingkabogoy iyu tibò to Diyus, nokoy man no ogpalabow-
labow kow angod on man to iyu on iyan to piglikatan sikan.
8 Na iyu, domdom now buwa to nalitosan kow on aw
natingub kow on no wadà pigboong likat to iyu dà no na-
unahan koy now agad kanami to nigpang-anad iyu. Nahimu
kow on buwa no harì diyà to pigsakupan to Diyus. Na
lamanon ko nahimu kow on podon no harì su ogkalabotan
noy podon to pagkaharì now.
9 Dì konà, su kanami no tumutubus ni Jesus, domdom ku
nasì to angod to pighimu koy to Diyus no kinasagkopan dini
to babow to kalibutan no nigpagtopong koy to mgo napirisu
no himatayanan. Angod to tibò to mgo otow aw mgo diwata
gayod, pigpa-ahà to Diyus kanami no naboong-boongan dan
tibò.
10 Na so-idi koy no nahimu no pigwadà kun to nama-
anan noy likat to kanami no pagpasakup ki Jesu-Kristu. Dì
iyu, nahimu kow kun no dakoo to nama-anan now likat
to iyu no pagpasakup ki Jesu-Kristu. Kanami, nahimu koy
no wadà kabogbogan. Dì iyu, nahimu kow on kun nasì no
moydu-on kabogbogan. Ingkatahud kow gayod. Dì kanami,
nangkasawoy koy man nasì.
11 Agad hantod kunto-on ogtuwa-ayon noy to bontas,
paglanggahi, pagkabun-ug, aw wadà kabò noy gayod aw
wadà tu-un noy no ogka-ugpa-an,

12 aw kanami dà to napagud to pagpanganap to igkabuhì
to kanami tu-un no lawa. Dì agad ko ma-ina-ina koy, dì
igbaos noy nasì to madoyow. Agad mahadatan koy, dì
ogtuwa-ayon noy.
13 Agad ina-inahon koy, dì mahinoy dà nasì to pagtabak
noy. Kanami, nahimu koy no lagboy nakasaad du-on tibò
aw nahimu koy no bagnot puli hantod kunto-on.
14 Konà now iyan no igkasikow to kagi ku. Dì ing-udlin ku
iyu no angod to batà ku no maogon
15 su agad minaan to ogpang-anad podon iyu, dì ma-intok
dà to ogkahimu no amoy now. Dì kanak, nahimu a no amoy
now to pagtu-u now ki Jesu-Kristu su pigdaahan kud iyu to
Madoyow no Tutuwanon.
16 Mano nahimu ad no amoy now, oggoadon a now.
17 Kaling man pigpa-andiyà ku si Timoteo iyu no ogkasali-
gan no maogon ku gayod no batà to pagtu-u ki Jesus.
Igpadomdom din iyu to kanak batasan no sakup ni Jesu-
Kristu no agad ando-i a pang-anad to sinakupan ni Jesus.
18 Dì moydu-on diyà iyu no nigpalabow-labow su intobo-
ot dan on dow kanak, konà ad og-andu-on.
19 Dì ko bo-otan ad to Diyus, madaas ad og-andu-on iyu
aw kanak, ogpangintaga a dow intawa kan nigpalabow-
labow no nigpang-anad du-on dow moydu-on kabogbogan
no intapik dow puli dà du-on to bàbà din to impang-anad
din.
20 Su to pigsakupan to Diyus, konà no puli dà no
kabaowan to nalabotan, dì matuwadong no kabogbogan to
nalabotan.
21 Dowdoyow kow to mgo hinang now su ko umandiyà a
iyu, dow ogkaliyagan now to ogpaka-ikagi a iyu to mabogat?
Dì iyan pili-a now to ogpaka-ikagi a to ma-agkap to pagdinog
now.

5

1 Na iyu du-on, iyan natibuus now to iyu dà no ogkadom-
doman kotob to agad moydu-on kinado-otan, dì puli now
ogpabay-anan nasì su sikan to iyu no na-anadan tahan su
moydu-on kun puli nig-inaw-asawa to inoy-inoy din dà.
Agad du-on to mgo otow no wadà tahud to Diyus, wadà
kandan angod sikan.
2 Dì iyu, wadà now nasì indani su puli now natibuus to iyu
dà no ogkadomdoman su wadà kow kaduyong-ot, wadà kow
kasikow. Dì gawanga now kandin awos podon makasosoo
kandin to pighimu din no mado-ot.
3-4 Na kanak, agad wadà a du-on iyu, dì to ginhawa ku
angod dà to du-on dà aw no kanak, nigtubus ad ki Jesus no

Magbobo-ot ta, pigbo-otan kud on kan otow no nighimu to
mado-ot. Na iyu no mgo tumutu-u, ko mangkahimun kow
du-on, ginhawa ku gayod, ogtampu du-on iyu aw kanunoy
konà ogkapigtas to kabogbogan gayod ni Jesus no Magbobo-
ot ta,
5 iyu, igbusuu now diyà ki Satanas kan otow no nighimu to
mado-ot awos masakitan to lawa din aw kan otow kaogda
aw konà din on og-usabon oghimuhon kan mado-ot awos
umagad din, bayawon dà to mahudi no adow ko bumo-ot si
Jesus no Magbobo-ot ta.
6 Iyu, konà kow man podon ogkaliyag su intobo-ot
now dow wadà pigboong to pagtu-u now aw wadà now
pagawanga to mado-ot no otow. Dow wadà now kama-ani
to agad ma-intok dà to nakaba-ot, dì mado-ot to ogkabauyan
tibò?
7 Kaling man gawanga now sikan mado-ot awos kow
podon mahimu no madoyow, su sikan iyan to tahan on
pighimuhan iyu su si Jesu-Kristu, nigpakimatoy ita.
8 Kaling man to pag-ugpà tad tibò dini to babow to
kalibutan, ogkatahud ta to Diyus no wadà iba-ot no tahan ta
no mado-ot to paghimu aw pagdomdom. Dì to pagtahud ta
to Diyus, ogpaduma kid nasì to katuwadongan aw matino-
od.
9 Na ton sulat ku iyu, intugun ku iyu to wadà labot now
to mgo otow no ogpanghilabot to duma.
10 Dì to ogpanghilabot no mgo otow no puli niglikat so-
idi kalibutan, konà no sikan to napa-atubangan sikan kagi
ku. Konà gayod no mgo otow no ma-akom dow mgo tulisan,
dow mgo otow no konà no Diyus to ampu-onon dan, su ko
angod pa podon sikan, ogpaka-agad ki ogpakagawang so-idi
kalibutan.
11 Dì to mgo otow no kunon kun kasing-tumutu-u ta dì
wadà dan pad oyowi to paghimu dan no mado-ot, sikan nasì
to napa-atubangan ku to kagi ku su mado-ot to paghimu
dan angod to ogpanghilabot to duma aw ma-akom, dow
konà no Diyus to ampu-onon dan, dow ma-ina-inahon dow
minahingow dow tulisan. Agad ogpagsau du-on kandan,
konà kow.
12 Dì to mgo otow no wadà pad tu-u, konà no kanak to
ogbobo-ot kandan. Dì iyu, ko mado-ot to paghimu to kasing-
tumutu-u now, kandan to ogkabo-otan now.
13 Dì to mgo otow no wadà tu-u, Diyus dà to ogbobo-ot
kandan. Kaling man to su-un now to pagtu-u dì mado-
ot lagboy nasì to paghimu, ogtumanan now to kasulatan
to Diyus no pig-iling to “To mado-ot no otow du-on iyu,
gawanga.”

6

1 Na ko moydu-on kasing-tumutu-u now no nakasaà diyà
iyu, dow langubon now kandin to ogpa-atubangon to nigdaa
to bala-od no wadà tu-u, aw sinakupan ta, ogkapasikawan.
To mgo nigdaa to sinakupan to Diyus podon nasì to ogpa-
atubangon now kandin.
2 Nama-anan tanow to itanow no mgo sinakupan to
Diyus, ogpagtibò kid kandin to pagsakup so-idi kalibutan to
mahudi no adow. Na, ko masakupan now so-idi kalibutan,
nokoy man no konà kow ogpakahusoy to kina-intokan dà
no husayon.
3 Dow wadà now kama-ani to ita no sinakupan to
Diyus, ogkabo-otan ta iyan to agad mgo diwata. Labi pad
ogpakabo-ot ki podon bahin to pag-ugpà ta puli dini to
babow to kalibutan su to mahudi no adow, kalibutan to
ogkabo-otan ta.
4 Na ko moydu-on husayon bahin to pag-ugpà now no
sinakupan to Diyus, nokoy man no ogpa-atubangon now to
su-un now diyà to mgo otow no wadà labot to Diyus.
5 Na-ikagi ku sikan awos kow masikawan to pighimu now.
Dow wadà iyu ogka-amu to oghusoy to mgo kasing-tumutu-
u now
6 su iyu no nahimu on no nigsusu-un-su-un to pagtu-u,
oglangub kow to ogdiniklamuhay nasì diyà to nigdaa to
bala-od no kandin, wadà tu-u.

7 Na ko iyan dà podon nahimu now to pag-a-asuy, litos on
podon to kado-otan. Dì nigsubla kow on nasì su otow no
wadà tu-u to ogpahusayon now. Madoyow pad podon nasì
ko pumasaà-saà kow to kasing-tumutu-u now diyà to iyu no
lawa aw pumaluku kow nasì kandan.
8 Dì iyu nasì to nakasaà to su-un now aw luku kow to
su-un now.

9 Dow wadà now buwa kama-ani to otow no mado-ot to
paghimu, wadà labot to pigsakupan to Diyus? Indanan now
to kagi ku su to pigsakupan to Diyus, wadà labot to otow ko
panlibug, dow palibug, dow bantut, dow linukos, dow konà
no Diyus to ampu-onon dan,
10 dow kawatan, dow tulisan, dow ma-akom, dow mi-
nahingow, dow ma-ina-inahon, su to otow no mado-ot to
paghimu, wadà labot to pigsakupan to Diyus.
11 Moydu-on iyu no angod sikan natodu-on. Dì kunto-on
nigpahugas kow on aw kalimwasi kow to katahani now. Iyu,
pig-abin kow on to Diyus aw pigmatu-ud kow no sakup to
Diyus no wadà saà no pinabayà to ngadan ni Jesu-Kristu no
Magbobo-ot ta aw to Ispiritu Santu.

12 Na moydu-on buwa tumutu-u no og-iling to “Ogkahimù
to oghimuhon ku to agad nokoy. Wadà ing-okod kanak.”
Tùtu-u iyan, dì konà no tibò to igkadoyow to mgo otow.
Agad kanak, ko og-iling a to “Ogkahimù to oghimuhon ku
to agad nokoy,” tùtu-u iyan. Dì mangkuwan kanak, konà
ku su dagow ma-anadan kud ko maugoy.
13 Na nadinog tad gayod no na-iling to “To sodà, sikan to
natahinan to gotok ta, aw gotok ta, sikan to natahinan to
sodà.” Tùtu-u iyan, dì to umulì dini si Jesus aw tuusa ki,
konad on no natahinan ita to sodà aw gotok ta gayod, su
kan daduwa, ogkawadà to Diyus su wadad on puus. Ita no
sakup ni Jesus, konad no natahinan to lawa ta to maw-oy.
Dì lawa ta, tahin nasì no abutanan to Diyus. Aw Diyus to
ogdaa to lawa ta.
14 Si Jesus, pigbuhoy to Diyus aw tuusa kandin. Ita gayod,
ogbuhayon din aw tuusa no igpabayà kandà no kabogbogan
din su nasobu-uk kinow man.
15 Dow wadà now kama-ani to lawa ta no kada sobu-uk
iyan na-angodan to mgo kasuukan to lawa ni Jesu-Kristu?
Konà ogkahimu to ogpagtibo-on ku to mgo sakup to lawa ni
Jesus du-on to lawa to mado-ot no buyag,
16 su agad intawa no ogpagtibò to mado-ot, ogkasobu-uk
no aag on mado-ot, su angod to kasulatan to Diyus bahin to
mag-asawa no pig-iling to “To daduwa, ogkasobu-uk kandan
no lawa.”
17 Dì to otow no ogpagtibò to Magbobo-ot, ogkasobu-uk to
ginhawa.
18 Kaling man to saà to lawa no maw-oy, ogdilinan now
lagboy su to duma no ogkasala-an, wadà labot to lawa. Dì
sikan, ogpakasaà ki to ita tu-un no lawa.
19 Dow wadà now katagahi to lawa ta, abutanan to Ispiritu
Santu no nig-ugpà kanunoy du-on iyu no imbogoy iyu to
Diyus? To mgo lawa ta, konà no ita to tagtu-un.
20 Diyus to tagtu-un to lawa ta su nabayadan ki no
pinabayà to nigpakimatoy ita si Jesus. Kaling man ogdow-
doyow kow to batasan now aw paghimu no iyu no pigtu-un
to Diyus awos to tawoy tibò, matahudan to Diyus no nigtu-
un iyu.

7

1 Na bahin to ing-usip now kanak no impabayà to sulat.
So-idi to kanak no domdom. To otow no wadà asawa,
madoyow, su madoyow ko konà now malumingan to buyag.
2 Dì su awos madilinan now to panghilabot to duma,
madoyow ko kada lukos, moydu-on tu-un no asawa aw kada
buyag, moydu-on tu-un no bana.

3 To lukos no minyò, ogdaa kandin to tumanonon to
pagkabana no ogka-iman podon to asawa din. To buyag
no minyò, ogdaa kandin to tumanonon to pagka-asawa no
ogka-iman podon to bana din.
4 Su to asawa, konà puli kandin ogpakabobo-ot bahin
to tu-un din no lawa. Dì iyan on ogpakabobo-ot to bana
din. Angod dà to kadodoog to bana. Konà puli kandin
ogpakabobo-ot to tu-un din no lawa su asawa din on to
ogpakobobo-ot.
5 Konà kow ogbinalibaday to na-iman podon to duma now
tahan ko konà kow pad ogkasusugut to ogdilinan su awos
umampù kow to Diyus. Dì matapus kow on to og-ampù,
ogkahimù oghidani su dagow pamab-otan kow ni Satanas
to mado-ot no igpabayà to manawà dà to pagpogong now to
tu-un now no lawa.
6 Dì konà no sugù ku sikan bahin to mag-asawa, dì puli
ku dà pigtugutan iyu.
7 Madoyow pad podon ko angod kow dà kanak no
pasowsobu-ukon. Dì nigsingkabugtì to imbogoy to Diyus ita
no na-amuhan.
8 Dì iyu no wadà pad kaminyò aw mgo bau, madoyow pad
podon ko angod kow kanak no pasowsobu-ukon.
9 Dì kandan, ko konà makatuwa-ay to og-ugpà no
ogpasowsobu-ukon, na, pama-asawahad on nasì kandan su
kampà pad to ogkaminyò du-on to kanunoy ogkalisodan to
ibog.
10 Na to mgo naminyò, moydu-on sugù ku iyu. Dì konà no
tu-un ku no sugù dì sugù likat to Diyus no Magbobo-ot ta.
To asawa, konà din og-oyowan to bana din.
11 Dì ko oyowan din nasì, konà din og-usabon ogbanahon
ko konà kandin ogpagbatuk dà to tahan din no bana awos
oghidaag dà to bana din. Na gayod to bana, konà din gayod
og-oyowan to asawa din.
12 Na to duma, moydu-on udlin ku iyu, konà no sugù to
Diyus, dì domdom ku to su-un ta no tumutu-u ko moydu-on
asawa din no wadà pad tu-u, dì wadà din oyowi to bana din,
na to bana gayod, konà din podon ogka-oyowan to asawa
din agad wadà pad tu-u kandin.
13 Ko moydu-on gayod buyag no tumutu-u dì wadà pad tu-
u to bana din, dì wadà din oyowi to asawa din, na to asawa
gayod, konà din podon ogka-oyowan to bana din agad wadà
pad tu-u kandin.
14 Su to bana, agad wadà pad tu-u, dì na-abin on kandin to
Diyus no pinabayà to pagtu-u to asawa din. To asawa gayod
no wadà pad tu-u, na-abin on kandin to Diyus no pinabayà

to pagtu-u to bana din. Ko konà pa, mgo batà dan, wadà
podon labot to Diyus. Dì nalabotan dan iyan nasì to Diyus.

15 Dì to duma now no wadà tu-u, ko kandin to ogbo-
ot to og-oyowan kow, konà kow ogpakahawid kandin su
pigbo-otan kid to Diyus to pag-ugpà ta konà no masamuk,
dì malinaw podon nasì.
16 Su iyu no tumutu-u no naminyò, ogkahimù buwa to
ogkaluwasan now to duma now no wadà pad tu-u no og-
oyow podon iyu.

17 To kadodoog no imbogoy ku to tibò no kasinakupan to
Diyus, to nabotangan iyu to Diyus, agad nokoy, konà now
ogkopitan.
18 Ko pananglitan moydu-on iyu to pagsakup ikow to
Diyus, Hudiyu ka no tahan on nakapa-indan to lawa no
ta-indanan to sakup ka to Diyus. Agad kunto-on konà
no ta-indanan sikan to sinakupan to Diyus, dì konà ka
ogpagawang sikan ta-indanan. Dì ko konà ka no Hudiyu,
agad on gayod to pagpa-indan su konà no sikan to igkamatu-
ud ita no sakup to Diyus kunto-on.
19 Su diyà to atubangan to Diyus, a-angod dà to otow no
wadà indan dow moydu-on. Dì to pagtuman to kasugu-an
to Diyus, sikan to og-indanan to Diyus.
20 To kabotang ta pagsakup ita to Diyus, sikan dà,
mamonang ki.
21 Dow udipon ka to kabotang nu to pagpasakup nu
to Diyus? Agad on. Dì ko mahutoy ka masabukan, na,
ogdawaton nud on.
22 Agad udipon ki, dì ko tumutu-u ki, nalipwasan kid to
Diyus to pagka-udipon ta no iyan nagawangan ki to saà.
Agad konà ki no udipon, dì ko pumasakup ki ki Jesus, sug-
onon ki din.
23 Ita, nabayadan on to pagpakimatoy ita ni Jesus. Kaling
konà ki ogpasakup to kadodoog to otow puli.
24 Kaling man, ita no tumutu-u, agad nokoy no kabotang
ta dini to babow to kalibutan, konà ki ogkinopit-kopit dì
mamonang ki dà su pigtandu-an ki to Diyus.

25 Na iyu no wadà pad kaminyò, wadà sugù to Diyus
no igpalikwad kanak. Dì kanak no nahimu to Diyus no
ogkasaligan no pinabayà to imbogoy din kanak likat to
kabo-ot din, so-idi to udlin ku iyu.

26 Domdom ku to iyu no wadà pad kaminyò, madoyow
podon ko ogpasowsobu-ukon kow su nalisodan kid no otow
no nigdodot pad so-idi kalibutan, dì namanpasakup kid on
nasì to Diyus diyà to langit.

27 Dì ko maminyò kow on, konà now on og-oyowan
to duma now. Ko wadà kow pad kaminyò konà kow
ogpangasawa.
28 Dì ko pananglitan, pumangasawa kow dà man, konà
now no igkasaà. Aw ko pananglitan, iyu no daga, dì bum-
abana kow, konà now gayod no igkasaà diyà to atubangan
to Diyus. Dì ogpadilinan ku podon iyu to pagsood to mgo
kalibad to uu.
29 Na og-indanan now to kagi ku, madaas dà ogkagotò to
adow to Diyus no igkalisodi to mgo otow. Kaling man konà
ki ogpasakup lagboy to mgo kadodoog no nalabot puli so-idi
kalibutan, agad pagpangasawa, konà ta ogpa-aag-aagon,
30 dow mgo tukhawanan, dow katinguban, agad mgo
sinogawanan, konà ta lagboy oglingì-lingi-on.
31 Agad nokoy pad no kadodoog no igkagamit to nalabot
puli so-idi kalibutan, konà ki lagboy ogpasakup su madaas
ogkawadà.
32 Na iyu, ogkaliyag a ko wadà podon ogkalibadan to uu
now. To lukos no wadà pad kaminyò, ogpa-aag-aagon din
to igpatuman to Diyus no ogkaliyagan din.
33 Dì to otow no naminyò on, ogkalibad to uu din to
kadodoog no kalibutanon dow ma-amonu to pagpadoog
awos maliyag to asawa din.
34 Nabogà-bogà to domdom din. Asta buyag gayod no
wadà kaminyò, natibuus to pagdaa din tibò, ginhawa
din aw lawa din, awos maliyag to Diyus. Dì to buyag
no naminyò on, ogkalibad to uu din to kadodoog no
kalibutanon dow ma-amonu to pagpadoog awos maliyag to
bana din.
35 Sikan to kagi ku iyu su ogtabangan kud podon iyu. Konà
no tu-ud ku to ogbalatakon kow, dì igkadoyow now podon
nasì aw mapatibuus podon to ginhawa now du-on to Diyus.
36 Na ko moydu-on tag-anak no domdom din to dagow
masikawan to batà din no daga ko konà din igpa-asawa
kandin, aw litos on to idad din aw ogkaminyò podon kandin,
ko ogbo-otan to amoy to igpa-asawa kandin nasì, litos dà
sikan su konà no igkasaà din.
37 Dì mangkuwan, to tag-anak no natibuus on to pagbo-
ot din aw ko kandin dà to ogbobo-ot aw ko wadà ingkapa-
asawa din to batà din, aw ko bumobo-ot to amoy to konà
din igpa-asawa, madoyow man iyan gayod.
38 Kaling man otow no igpa-asawa din to batà din,
madoyow. Dì otow no konà din igpa-asawa to batà din, mas
madoyow pad.
39 Na to mgo asawa, konà dan og-oyowan to bana hantod
to kamatayon. Dì ko mamatoy to bana din, ogluyow to

ogbabana to agad intawa no naliyagan din ko sakup kandin
ni Jesus.
40 Dì agad-agad to kanak no ingkabo-ot, ko konà ogba-
bana, lagboy pad to pagkaliyag kan bau, aw nigtu-u a to
pigdumahan ad gayod to Ispiritu Santu no nigbogoy kanak
to na-amuhan to ogpakabobo-ot.

8

1 Na bahin to ogko-onon now no intaphag to mgo duma
now du-on to ampu-onon no konà no Diyus. Tùtu-u iyan to
ita tibò no nahogot to pagtu-u, nama-anan ta to kan ampu-
onon no konà no Diyus, wadà ogkahadokan ta su konà no
tùtu-u. Dì konà ta oghimuhon no nama-anan ta no puli dà
ita no igkapalabow-labow. Dì ko logonan ta kandan no mgo
duma ta, sikan to igkatabang ta to pagtu-u dan.
2 To otow no domdom din to dakoo on to kandin nama-
anan, agad tùtu-u dì moydu-on dà pigboong din no nama-
anan no tùtu-u.
3 Dì to otow no oglogon to Diyus, ogkakilaa kandin gayod
to Diyus no pig-abin din no ogpatu-uhon din du-on kandin.
4 Na og-uli-on tad mandà to pagnangon ku bahin to ogko-
onon now to intaphag du-on to ampu-onon no konà no
Diyus. Nalipasan kud iyan. To ampu-onon no konà no
Diyus, nama-anan tad to wadà ogkahadokan ta su konà no
tùtu-u no ampu-onon sikan, aw sobu-uk dà to tùtu-u no
ampu-onon, aw sikan, Diyus iyan.
5 To otow no konà ogkakita, agad mahan-ing diyà to
langit aw dini to pasak, aw tùtu-u iyan to mahan-ing to
nahingadanan no ampu-onon aw magbobo-ot kun.
6 Dì bahin ita, sobu-uk dà to pighimu ta no tùtu-u no
ampu-onon no iyan Diyus no Amoy no piglikatan tibò, aw
ita to mgo sakup din no igkasayà din, aw sobu-uk dà gayod
to pighimu ta no Magbobo-ot, aw sikan, si Jesu-Kristu no
Imananan to Ka-otawan no nigbotad tibò aw ita, nabogayan
din to kinabuhì no konad ogkawadà.
7 Dì mangkuwan moydu-on dà wadà pad kataga to kan
mgo ampu-onon, wadà ogkahadokan tanow no sakup ni
Jesus. Dì moydu-on tahan na-anad to pag-ampù to konà no
Diyus aw hantod pad kunto-on, agad sakup on kandan to
Diyus dì nahimu dan to ogko-onon dà to niglikat to intaphag
no igtahud du-on kan no ampu-onon no konà no Diyus, aw
pighim dan sikan no ig-okod su wadà dan katagahi dow
sikan ampu-onon, wadà ogkahadokan ta. No wadà dan
pad kama-ani to sikan mgo ampu-onon, wadà ogkahadokan
ta, ko makako-on kandan to intaphag du-on to ampu-onon

no konà no Diyus, nakasaà kandan to kandan tu-un no
tinahom.
8 Dì to pagko-on ta dà puli, konà no igkaduguk ta diyà to
atubangan to Diyus aw konà gayod no igkagawang ta du-on
to atubangan din.

9 Dì ita, ogdowdoyow ki ko puli ta saga-on to kadodoog
to sinakupan to Diyus bahin to nahimu on to duma ta no
ig-okod podon su dagow ita, mahimu ki gayod no oglikatan
to igkasaà to duma ta to kandin tu-un no tinahom.
10 Su ko pananglitan, kasing-tumutu-u ta no wadà din pad
katagahi to kan ampu-onon, wadà ogkahadokan ta, dì iyan
dà nama-anan din to ogpadilinan ita to igtahud sikan, ko
makita-an kow din to nako-on now to intaphag agad puli
now nako-on du-on to simbahan to ampu-onon no konà no
Diyus, dì ogsunudon kow din buwa aw makasaà kandin du-
on to kandin tu-un no tinahom su nahimu din pad sikan no
igtahud du-on to mgo ampu-onon.
11 Kaling man sikan iyu dà no nama-anan no nasunud
puli to su-un now, nahimu no ingkado-ot to su-un now agad
nigpakimatoy gayod kandin si Jesu-Kristu no Imananan to
Ka-otawan.
12 Likat sikan no puli now pagsagà to kadodoog to
sinakupan ni Jesu-Kristu no iyu, nakapasunud kow to duma,
nahimu kow no nakasaà du-on to su-un now. Ko nakasaà
kow du-on to kasing-tumutu-u now ki Jesu-Kristu, angod dà
iyu, nakasaà kow gayod du-on ki Jesus.
13 Kaling man to pagkaluyow ku to ogko-on to intaphag to
mgo ampu-onon, ko ogkahimu no igkasaà to su-un ku du-on
to kandin tu-un no tinahom, ogdilinan ku to pagko-on sikan
su dagow mahimu no igkasaà on to su-un ku.

9

1 Na agad moydu-on podon puus no ogka-iman ta likat
to mgo duma ta, dì konà ta ogto-odon ogdawaton sikan ko
pakadoyow sikan to duma ta. Na ogpagoad a iyu su kanak,
konà ku ogkalingawan to kadumahan ku. Agad ogpakabo-
ot a podon to kanak tu-un no lawa, dì nigbo-ot ad to konà
ku ogto-odon to kanak dà pagbo-ot. Ogpakabo-ot a dà su
tumutubus a ni Jesu-Kristu aw kanak, nakita-an ku gayod si
Jesus no Magbobo-ot ta agad nabayow on kandin.
2 To pagpasakup now ki Jesus, sikan to nakamatu-ud to
kanak katondanan no tumutubus ni Jesus no Magbobo-ot ta.
Aw agad to duma, ko konà a dan oghimuhon no tumutubus
ni Jesus, dì iyu, pighimu a now no tumutubus ni Jesus su
pagpasakup now kandin to nakamatu-ud to katondanan ku.

3 Na to og-ukit-ukit podon kanak dow tùtu-u to katon-
danan ku su wadà ku dawata to kanak dà no puus no
niglikat podon to kanak katondanan, so-idi to igho-un ku
to kanak lawa.
4 Ogpakadawat a dà podon to igkabuhì ku no igbaos
podon to pagkapagud ku. Dì nigbo-ot ad nasì to konà a
ogpabayad.
5 Ogpaka-asawa a dà podon to buyag no tumutu-u no
ogpadumdumahon ku ko oghipanow a su to duma no
tumutubus ni Jesus aw mgo hadi din, aw si Sipas, moydu-on
kandan asawa. Dì nigbo-ot ad nasì to konà a ogto-od.
6 Intobo-ot now buwa dow kanami aw si Bernabe to og-
pakapangabuhì to kanami lawa, dì to duma no tumutubus,
konà. Dì kanami to nigbobo-ot nasì to kanami dà to ogbuhì
to kanami lawa.
7 Na ko pananglitan wadà sundau no ogdaa to paggastu
din no ingkabuhì din. Dì gubirnu to ogdaa aw sikan to
puus no nalabotan to pagkasundau din. Wadà otow gayod
no ogpatanomon ko konà ogkalabot to puus to bogas ko
umabut on su ogpaka-anti man kandin. Wadà gayod otow
no ogpa-alaga-on to mgo buhì ko konà ogkalabot to puus no
niglikat du-on to mgo buhì. Dì kanami, sikan tibò, wadà noy
dawata no kanami dà no puus no nalabot podon to kanami
no pagkahimu no tumutubus ni Jesus.
8-9 Na no na-ikagi ku sikan, wadà ku puli tubuki. Dì
padihu dà to kalitukan to niglikat to kasugu-an ni Moises
no na-iling to “Buhì no ogguyud to dadu, konà ogpungoton
to bàbà awos makapanabtab dà ubag agad mgo tanom.” Na
og-usipon ku iyu dow buhì ta dà to napa-atubangan sikan
impasulat to Diyus?
10 Itanow no otow to lagboy napa-atubangan sikan, su to
otow no ogdadu aw otow no og-ani, tibò, ogka-iman dan to
ogkalogoban ogkalabotan to kapuusan ko umabut to tanom.
11 Na kanami, nigtanom koy diyà iyu to tinu-uhan. Nokoy
man no konà noy podon ogka-anihan ubag iyu no podon
iyu man to litos no igkabuhì noy.
12 Ko litos to ogka-anihan kow sikan to duma no nigpang-
anad iyu, labi on podon kanami su kanami to nigdaa iyu to
kagi to Diyus.

Dì sikan no ogka-iman noy podon no kapuusan, wadà
noy iyan nasì pa-abuta su dagow mahimu no igkabalatak
to pagtu-u now to Madoyow no Tutuwanon ki Jesu-Kristu.
13 Dì konà now ogkalingawan to mgo Hudiyu no otow no
nigdaa to kinada-an no pagsimba aw paghinang to Diyus,
sikan gayod to piglikatan to ingkabuhì dan.

14 Angod dà man to mgo otow no ogpasabut to Madoyow
no Tutuwanon, sikan podon to oglikatan to kandan igkabuhì
agad-agad to sugù to Diyus.
15 Dì kanak, nigbo-ot ad to konà ku ogpa-abuton angod
sikan, agad kasobu-uk. Agad kunto-on, wadà ku sulati iyu
awos mabogayan a now sikan mgo puus su manginun pad
ogkamatoy ad, ayaw a kawada-i to ingkamatu-ud to wadà
tu-ud ku no mado-ot to pagpasabut ku to Madoyow no
Tutuwanon, su ko madawat ku podon to bayad, wadà podon
igkamatu-ud ku to wadà tu-ud ku.
16 Na to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon, konà
no kanak to nigbo-ot sikan su Diyus iyan. Kaling man
natuman kud su aboy a ko konà a ogtuman to pagpasabut
to Madoyow no Tutuwanon.
17 Ko kanak podon to ogpakabo-ot to ogpasabut to
Madoyow no Tutuwanon, ogka-iman ku podon to igkasayà
kanak. Dì ko konà no kanak to ogpakabo-ot, wadà igkasayà
kanak su konà no kanak to piglikatan to pagpasabut to
Madoyow no Tutuwanon. Dì nabogayan a kan katondanan
no pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon.
18 Kaling man nokoy to igkasayà kanak. Konà no kanak to
nigbo-ot bahin to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon.
Dì mangkuwan to pag-oyow ku to ogdawat to bayad, agad
ma-intok, sikan to kanak dà no pagbo-ot aw sikan to
igkasayà kanak, su agad ogpakadawat a dà podon, dì konà
ku ogdawaton agad ma-intok.
19 Agad wadà otow no nakasakup kanak, dì ogpasakup a
tibò awos mapaduguk podon kandan ki Jesus.
20 No pagpasabut ku to mgo Hudiyu no mgo otow,
nigpasakup a to kandan batasan ko wadà nalapasan ku to
tutuwanon bahin ki Jesus. Pagpasabut ku to agad intawa no
mgo otow no nigtagon pad to tahan no kasugu-an ni Moises,
agad wadà a sakupa, dì nigpasakup ad nasì to kandan
batasan awos podon masakup kandan ni Jesu-Kristu ko
wadà nalapasan ku to tutuwanon bahin ki Jesus.
21 No pagpasabut ku to mgo otow no wadà ka-anad to
tulumanon to mgo Hudiyu aw mgo ig-okod, intahud kud
gayod sikan ko wadà nalapasan ku to tutuwanon bahin ki
Jesus. Dì nasakup ad to kasugu-an to Diyus su nasakup ad
iyan to kadodoog ni Jesu-Kristu. Pighimu kud sikan awos
podon masakup gayod kandan ni Jesus no wadà ka-anad to
tulumanon to mgo Hudiyu.
22 No pagpasabut ku to mgo naduwa-duwa pad, wadà ku
bidla-i dì mahinoy dà awos mahogot pad lagboy to kandan
pagtu-u ki Jesus. To nigsingkabugtì no mgo otow tibò,

impagduma ku to kakanakan du-on to kakandanan awos
moydu-on kandan mabay-ow.
23 Asta pad tibò no kadodoog ku, ogpa-awosan ku ogpa-
atubangan to ogpasabuton tibò to Madoyow no Tutuwanon
awos malabot a to panalangin likat sikan.
24 Na to ogtibuuson ta to ginhawa ta, ogpa-omot ki no iyan
og-angodan ta to inagapay no ogpakada-og no ogpaka-una
no nama-anan ta no kadodoog no ogkabaosan to madoyow.
Na ita, ogpa-awosan ta angod sikan no pag-ugpà ta no sakup
to Diyus.
25 Na kada otow no ogsood to inagapay, ogpakapogong
kandan to tu-un dan no lawa bahin to tibò awos mabaosan
kandan, dì to kandan igkabaos, madaas dà ogkadunut. Dì
ita, ogpogong ki to tibò awos ki mabaosan to kinabuhì no
konad ogkawadà.
26 Kaling man oglaguy a to makotong awos madaas ku
tidawon to da-oganan. To pagpa-awos ku, iyan ogpa-
angodan kud gayod to otow no mapandoy ogpanuntuk no
kada suntuk din igù.
27 Dì ogpalisodan ku to kanak lawa aw anada ku lagboy su
dagow ko matapus to pagpasabut ku to duma, kanak tu-un
no lawa, konà ad nasì ogkadawat.

10

1-2 Na ita no otow, agad tumutu-u ki, dì to ita no ogka-
ibogan no mado-ot, og-oyowan tad su ko konà, ogpaka-
agad ki ogpakasuwoy su konà ta ogkalingawan to ka-aw-
apu-an ta natodu-on no mgo Isrili no pig-alladan ni Moises.
Namakasuwoy kandan agad namatu-udan no sakup ni
Moises no pinabayà to kaboonganan no niglikat to Diyus. To
dagat, pigtongà din aw makatalipag to mgo Isrili to matahay
on no pasak no imbayà dan aw alladi din kandan no
pinabayà to ogpa-unahan din kan mgo otow to panganud.
3 Hognà pad, to paglibod-libod dan diyà to katahayan no
banwa no kahanongan, to Ispiritu Santu to piglikatan to
nako-on dan no pighingadanan to mana.
4 Aw na-inoman dan to wohig no pigpalogwà du-on to
batu no nagipak, no sikan no batu, nigtubus ki Jesu-Kristu
no Imananan to Ka-otawan no nigtandù kandan.
5 Dì agad nadawat dan to kapila no kadoyawan to Diyus,
dì mahan-ing kandan no wadà ka-uyuni to Diyus su mahan-
ing to na-ibogan dan no mado-ot no wadà kaliyagi to Diyus.
Kaling man natangkap dà to patoy dan du-on to katahayan
no banwa. Kaling man ita, og-oyowan tad to ibog ta no
mado-ot.

6 Na sikan no nasulat on, moydu-on ogka-anadan ta awos
konà ta oggoadon kandan no nig-ibog to mado-ot.
7 Konà ki gayod ogpaka-angod kandan no niglingì-lingì to
duma no ampu-onon su nasulat on no pig-iling to “Ogpagba-
otan dan to Diyus to bugtì no ampu-onon no pagtahud dan
to Diyus to pagko-onan aw pag-inoman aw pagsayawan.”
8 Na to pag-ugpà ta gayod, konà ki oglingì-lingì to d uma
angod kandan no nigpanghilabot to duma aw to tawoy,
nangka-ubus to kawa-an aw tatou no maan kandà no adow.
9 Konà ki gayod ogpakastigu ki Jesu-Kristu angod kandan
no mgo Isrili su pigpanlogot kandan to laas to mgo uwod.
10 Konà ki gayod ogpagumud-gumud no awos ogsupak
ki to nigsakup ita angod kandan no mgo. Isrili natodu-on
aw sikan to piglikatan to impama-ubus kandan to Diyus to
diwata din.
11 Sikan tibò no napugutan natodu-on aw kangkasulat on,
ogka-anadan ta iyan du-on awos kinow no tipahudi, konà
tanow mahimu to mado-ot su madaas on to katapusan to
inggotò no adow.
12 Kaling man ko domdom ta to nahogot on lagboy to
pagtu-u ta, dowdoyow su dagow makasuwoy ki.
13 Ko nabogayan ki to pa-antihan, tahan ta dà iyan no
otow tibò. Dì ogkasaligan ta to Diyus to konà ogtugutan
to ogpabogayan ki to pa-antihan no konà ta ogkatuwa-ay
su ma-ongod-ongodon kandin. Dì ko mabogayan ki to pa-
antihan, ogkabogayan ki gayod to Diyus to igkalipwas ta
hantod to matuwa-ay ta.
14 Kaling man mgo su-un ku, ogdilinan now to pag-ampù
to konà no Diyus su dagow makastigu kow to Diyus.
15 Iyu, moydu-on on domdom now. Kaling man ogkabo-
otan now dow hustu to kagi ku.
16 Na to kabù no ogpasalamatan ta no ogpapanalanginan
ta to Diyus no igdodomdomay ta ki Jesu-Kristu, sikan man
to igkapatu-u to nangkalabot kinow to langosa ni Jesu-
Kristu no pigpataug to pagpakimatoy din ita. To paan
no ogpamikason ta, sikan man gayod to igkapatu-u to
nangkalabot kinow to lawa ni Jesu-Kristu ko kumo-on ki
sikan no paan.
17 Kan sobu-ukon dà no paan, napa-atubangan kinow
no sinakupan ni Jesu-Kristu no iyan lawa din no agad
mahan-ing ki, dì nasobu-uk kinow on su kandà no paan to
nalabotan tanow tibò.
18 Ko pananglitan to mgo Isrili no mgo otow, ko ogko-onon
dan to intaphag to Diyus, nalabot iyan kandan to ampu-
anan to Diyus.

19 Na so-idi to kalitukan to na-ikagi ku. To pagtaphag
diyà to bugtì no ampu-onon, sikan igtaphag asta ampu-onon
gayod, konà no tùtu-u.
20 Dì mgo otow no konà no sakup to Diyus, ko umampù
kandan, bugtì nasì to ogka-ampu-an dan no konà no Diyus,
agad busow dow konà. Konà ku man podon ogpalaboton
iyu to mgo busow aw duma no ampu-onon no konà no
Diyus.
21 Konà now podon igpagba-ot to pag-ampù to Diyus aw
duma no ampu-onon. Dì ogtibuuson ta to pag-ampù to
Diyus.
22 Dow ogpalangoton now buwa to Diyus? Dow intobo-ot
ta dow ita, mabogbog ki pad du-on kandin?

23 Na pigtugutan kid kun to oghimuhon to agad nokoy.
Tùtu-u iyan. Dì konà no tibò to ogkalikatan to igkadoyow
ta. Konà no tibò to igkahogot to pagtu-u ta.
24 Konà no ita dà no lawa to ogkadomdoman ta. Dì to
igkadoyow nasì to duma to ogkadomdoman ta.

25 Ko pananglitan, agad nokoy no igkabaligyà diyà to
bolihanan, ogkaboli now dà. Dì konà now igpang-usip-usip
dow paghinang to bugtì no ampu-onon to piglikatan awos
konà lapasan now to tinahom now bahin to ogko-onon now
sikan
26 su “so-idi kalibutan aw tibò dini to babow, Diyus man
to tagtu-un,” aw konà igkado-ot to lawa ta ko ko-onon ta.

27 Ko pananglitan mandà, ogpa-andiya-on kow to pagko-
onan to otow no wadà pad pasakup to Diyus. Ogtugutan
kow to ogba-ot du-on. Agad mgo ighonat du-on, ogkako-on
now. Dì konà now igpang-usip-usip dow ando-i likat, angod
to hinang to bugtì. Konà kow ogpakapangintaga dow ando-i
to piglikatan to ogko-onon now du-on.
28 Dì mangkuwan ko moydu-on ognangon iyu no og-iling
to “So-idi, intaphag on du-on to ampu-onon no konà no
Diyus,” na, konà now ogko-onon sikan likat to pagtahud
now kandin aw tinahom din.
29 Konà no iyu no tinahom to ogpaka-okod sikan, dì
kandin no tinahom. Dì hustu sikan ko konà malapasan to
kasugu-an to Diyus to ig-okod to duma ita.

Moydu-on buwa og-usip no og-iling to “Nokoy man no
tinahom to duma to ogpaka-okod to ogkaliyagan ku.
30 Ko pasalamatan kud on to Diyus to ogko-onon ku,
maniyà man no pagko-on ku, ogkabo-otan agad-agad to
tinahom to duma.” Sikan to ing-usip din.

31 Dì ko kanak to ogtabak kandin, so-idi to og-ikagihon ku.
Ko kumo-on ki dow uminom ki, dow agad nokoy pad no
oghimuhon ta, igpabayà ta awos to tawoy, masayà to Diyus.
32 Na to pag-ugpà ta, konà ki oghimu to ogpakabalatak to
pagtu-u to agad intawa no otow, agad Hudiyu aw konà, dow
sinakupan on to Diyus.
33 Oggoadon a now su tibò, ogpaliyagon kud podon to
agad nokoy. Konà no kadoyawan ku dà to ogdomdomon ku.
Dì panalangin to tibò to ogdomdomon ku awos malipwasan
kandan.

11

1 Ogpagoadon ku iyu no angod dà to paggoad ku ki Jesu-
Kristu.
2 Ogsaya-on kud iyan iyu su wadà a now kalingawi aw
mgo intugun no inlikwad kud iyu. Dì natuman now nasì.
3 Dì moydu-on ingkabugtì no tul-idonon bahin to ingkab-
otang ki su kada otow no lukos, si Jesu-Kristu to panguu din.
Kada buyag, bana din to panguu din. Si Jesu-Kristu, Diyus
to panguu din.
4 To lukos no og-ampù diyà to kahimunan dow oglikwad
to kagi no impa-abut to Diyus dì ogpupukut to uu din,
ogkapasikawan si Jesu-Kristu no panguu din.
5 Dì to buyag no og-ampù diyà to kahimunan dow
oglikwad to kagi no impa-abut to Diyus, dì wadà pupukut to
uu din, napasikawan to panguu din. Angod dà to tinabuug
kandin.
6 To buyag, ko konà ogpukuton to uu din, ogpatabuug
iyan kandin. Dì ko oghimuhon now no kasikawanan ko
pumatabuug to buyag, ogpukuton din podon to uu din no
igpatu-u to nigpasakup kandin to bana din.
7 Dì to lukos, konà ogpukuton to uu din su kandin,
nigtubus to kabogbogan to Diyus. Dì to buyag, igkatahud
kandin to bana din.
8 To kapinunu-an, konà no buyag to piglikatan to lukos.
Dì lukos nasì to piglikatan to buyag.
9 To lukos gayod, wadà gihita no iyan natahinan to buyag.
Dì to buyag, iyan piggihit awos tahina to lukos.
10 Kaling man, ogpupukut podon to buyag to uu din su
sikan to ta-indanan to pagpasakup din to bana din awos
matagahan tibò asta pad mgo diwata to pagkasinumpow
to pagsakup no pigbotad to Diyus, ko sangkalì pa, wadad
kabinga-anan.
11 Dì ita tibò no tumutu-u, amonuhon ta ko aag ki podon
buyag, amonuhon ta gayod ko aag ki podon lukos,

12 su to kapinunu-an lukos to piglikatan to buyag. Dì
kunto-on, buyag to piglikatan to lukos, aw tibò, Diyus to
piglikatan tanow.
13 Na iyu, ogbo-otan now dow angayan to buyag ko
og-ampù diyà to kahimunan ko wadà igkapatu-u to pag-
pasakup din to bana din.
14 Agad-agad to kakanitahan ta tibò, domdom ta ko
pahaba-on to lukos to bubuu, kasikawanan sikan.
15 Dì ko mahabà to bubuu to buyag, kasaya-anan din su
to bubuu din, imbogoy iyan kandin to angay to igkapukut
to uu din.
16 Agad moydu-on konà ogsugut kan intugun ku iyu, dì
sikan dà to batasan noy aw duma gayod no kasinakupan to
Diyus.
17 Na, igtugun ku iyu so-idi su moydu-on kun igkabugtì
now no konà ku no igkasayà iyu su ko kangkahimun kow
kun to pagko-onan aw igdodomdomay to pagpakimatoy ita
ni Jesus, wadà kun igkadoyow no ogkadoogan. Nasì iyan
ogkadoogan kun to kado-otan.
18 Tugdow ko mangkahimun kow on no tumutu-u, moydu-
on kun pagkahibolag-bolag to sinakupan to Diyus, aw
ogkatu-uhan kud podon
19 su ogpaka-agad ogpakahibolag-bolag awos makilaa to
tùtu-u no mgo sakup to Diyus.
20 Iyu no mgo sakup ni Jesus, ko moydu-on pagko-onan no
oghimuhon now, si Jesus no Magbobo-ot ta, konà now nasì
no iyan ogpa-atubangan.
21 Dì ko ogko-on kow, moydu-on kun ogpang-agow, dì
to duma, nawada-an on kun. Aw moydu-on duma kun,
ogminahingow.
22 Dow wadà iyu tu-un no mgo baoy no ogkako-onan
now aw ogka-inoman? Dow ogpa-inahan now buwa to
sinakupan to Diyus aw pasikawi to mgo nawada-an. Nokoy
to igka-ikagi ku iyu. Dow moydu-on igkasayà ku iyu bahin
sikan? Wadà iyan.
23 Su so-idi nasì to nadawat kud no impalikwad kanak
no ogka-unug now bahin to kadodoog to pagdodomdomay
ta to pagpakimatoy ita ni Jesus no Magbobo-ot ta. Si Jesus
no Magbobo-ot ta, kandà no kadukiloman no impadakop
kandin, namango-on kandan to katapusan no pagko-onan
dan. Nigdawat kandin to paan.
24 No mapasalamatan din on to paan, pigpamikas-pikas
din aw ikagi to “So-idi paan, lawa ku no ogpakimatoy iyu.
So-idi to kanunoy now igkadodomdomay kanak no ogko-
onon now.”

25 Pigdawat din mandà to kabù no matapus to pagko-
onan aw ikagi to “So-idi to langosa ku no igmatu-ud to
bayà no pagsahad to Diyus iyu to ogbogayan to igkalipwas
lagboy to saà. Ko og-inomon now so-idi, kanunoy a now
ogkadomdoman.”
26 Su ko kumo-on kow sikan paan aw inomi sikan no kabù,
igkanangon to nigpakimatoy ita si Jesus no Magbobo-ot ta
hantod to umulì kandin dini.
27 Kaling man agad intawa no ogko-on sikan no paan aw
inomi du-on sikan no kabù no konà no angod to pagtahud
to Magbobo-ot ta, ogpahimu kandin no ogkabotangan to saà
bahin to pagpakimatoy ita ni Jesus no Magbobo-ot ta.
28 Kada songo otow, og-aha-on din pad to kandin ginhawa-
han, kayan pana ogko-on kandin aw inom to igdodomdo-
may din to Magbobo-ot ta.
29 Su to otow no puli on ogko-on aw puli inom du-on
no konà ogdowdoyawon to domdom no napa-atubangan
to lawa ni Jesus kan igdodomdomay, sikan naka-ang-aang
kandin nasì no nahimuhan kandin to saà.
30 Kaling man mahan-ing kow on no maotoy aw
mangkasakiton aw moydu-on pad namatoy.
31 Dì ko og-aha-on ta pad lagboy, kayan pana konà ki
ogkabo-otan to Diyus.
32 Dì ko mabo-otan ki to Diyus, kunto-on abut-abuton ki
iyan to kalisod awos konà ki makastigu angod to mgo otow
no kalibutanon to mahudi no adow.
33 Kaling man ko oghihimun kid aw pamango-on ki to
igdodomdomay to pagpakimatoy ita ni Jesus, ogtinahuday
kinow on.
34 Ko lumotoy kow, tugdow kow pad ko-on du-on to tu-un
now no baoy su dagow mabotangan kow to saà ko puli kow
on makapang-agow.

Na ton duma no ing-usip bahin sikan no mgo kadodoog,
ig-anad ku pad iyu ko dumatong a du-on.

12

1 Na mgo kasu-unan ku, bahin to mgo nigsingkabugtì
no kabogbogan no ingkangkahungyam ita likat to Ispiritu
Santu, igpanoysoy ku iyu su mahan-ing no kunon kun pig-
abut kandan to kagi, no Diyus kun to piglikatan.
2 Na wadà now kalingawi to natodu-on no wadà pad
nama-anan now to Diyus, nangkadaa-daa kow puli to bugtì
no mgo ampu-onon no konà no Diyus agad ko kandan dà,
konà ogpaka-ikagi.
3 Kaling man ogtagahon ku iyu to otow no oglituk no
og-iling to “Matungayawan si Jesus,” konà no impahayà to

kabogbogan to Ispiritu Santu. Wadà otow no ogpaka-ikagi
lagboy to “Si Jesus, Magbobo-ot ku,” ko konà no Ispiritu
Santu to igpabayà.

4 Na mahan-ing to ingkahungyam ita no nigsingkabugtì no
kabogbogan, dì sobu-uk dà to piglikatan no Ispiritu Santu.
5 Mahan-ing gayod to katondanan no ingkabogoy ita. Dì
sobu-uk dà to Magbobo-ot ta no nigbogoy no kandin, si Jesu-
Kristu.
6 Mahan-ing gayod to kabogbogan no hinimu, dì sobu-uk
dà to Diyus no Amoy no nighimu tibò du-on to tibò no nigtu-
u kandin.
7 Dì to Ispiritu Santu, inghungyam din no pigpalogoban ki
to kabogbogan no nigsingkabugtì no awos mamatu-ud ita
to pigdumahan ki din aw ita, makabulig ki to sinakupan to
Diyus tibò.
8 Su awos mabuligan to sinakupan to Diyus tibò, moydu-
on sobu-uk no og-abuton to kagi bahin to ka-ugsoban likat
to Ispiritu Santu. Moydu-on gayod sobu-uk no ogtag-an to
nama-anan likat to Ispiritu Santu.
9 Sobu-uk, ogbogayan to Ispiritu Santu to pagtu-u lag-
boy. Moydu-on gayod ogbogayan to kabogbogan no og-
pakadoyow to mgo sakit.
10 Sobu-uk, ogbogayan to kabogbogan to oghimu to
kaboonganan. Moydu-on ogbogayan to kabogbogan to
oglikwad to kagi to Diyus no impa-abut du-on kandin.
Ko maka-abut to kagi, moydu-on ogpakakilaa dow ando-
i makalikat, dow Ispiritu Santu iyan dow konà. Moydu-
on tigka-un og-ikagi to nigsingkabugtì no inikagihan no
wadà din pad ka-anadi. Moydu-on gayod ogbogayan
to kabogbogan to oghubadon sikan mgo inikagihan no
nigsingkabugtì.
11 Sikan mgo kabogbogan tibò, to Ispiritu Santu to
piglikatan no nigpambogoy agad-agad to kandin pagbo-ot.
12 Na sinakupan ni Jesu-Kristu tibò, angod to lawa din,
sobu-uk dà dì mahan-ing to mgo kasuukan. Agad dow
mahan-ing to kasuukan, dì kandà no lawa din. Angod dà
ki Jesu-Kristu no lawa.
13 Su to sobu-uk no Ispiritu Santu, pigmatu-ud ki din no
sobu-uk no lawa, agad dow Hudiyu ki dow konà, agad
udipon ki dow konà, aw tibò ki, napasoodan to sobu-uk no
Ispiritu Santu.
14 Su to lawa ta, konà no sobu-uk dà no kasuukan ko konà
no mahan-ing no kasuukan.
15 Na ko pananglitan, kobong ta, og-iling to “Kanak, ka-
atanan a su konà a man no boad, puli a man no kobong.

Kaling man wadà buwa labot ku to lawa.” Dì konà man
ogkahimù no wadà labot din to lawa.
16 Na to talinga ta gayod, og-iling to “Wadà buwa labot ku
to lawa su konà a man no mata.” Dì konà man ogkahimù
no wadà kalabotan din to lawa.
17 Na ko tumaag on puli mata to tibò no lawa, ando-i man
to igdinog. Na gayod ko tumaag on talinga, ando-i man to
igkangadog.
18 Dì to mgo kasuukan to lawa, kada sobu-uk ita, imbotang
nasì to Diyus to matapid agad-agad to kandin pagbo-ot.
19 Ko tumaag dà no kasuukan puli, ando-i man to lawa.
20 Na angod kunto-on moydu-on on mahan-ing no mgo
kasuukan to lawa, matuu sobu-uk dà no lawa.
21 To mata, konà ogpaka-ikagi du-on to boad to “Ko wadà
ka podon, wadà napookan ku.” Angod dà to uu, konà
ogpaka-ikagi du-on to kobong to “Ko wadà ka podon, wadà
napookan ku.” Konà ta og-ilingon sikan.
22 Nasì no sikan mgo kasuukan no nadomdoman ta no
konà no mgo kamatu-udan to lawa ta, sikan nasì to nahimu
no lagboy kamatu-udan to lawa ta.
23 Sikan mgo bahin to lawa no pighimu ta no konà dà
lagboy no maogon, sikan nasì to ogdowdoyawon ta pad
lagboy. Dì sikan mgo kasuukan no konà ta igpa-ahà,
ogdowdoyawon ta nasì lagboy.
24 Dì agad on to pagdoyow lagboy to mgo kasuukan no
tahan madoyow to og-aha-on. Diyus man to nigbotang
to mgo kasuukan to lawa aw tapida awos labow pad to
pagdoyow to mgo kasuukan no wadà tahan kakita
25 no awos wadà oglonodon dì a-angod dà nasì to pagdaa
ta to lawa ta aw duma ta.
26 Agad ko songo kasuukan dà, ko malisodan on, dì tibò to
lawa iyan ogkalisodan dà man. Songo kasuukan, ko saya-
on, ogkalabotan dà to tibò to lawa to pagkasayà din.
27 Na tibò ki no sinakupan ni Jesu-Kristu, lawa ki din aw
kada sobu-uk, songo kasuukan ki.
28 Kada songo kasuukan, imbotang to Diyus du-on to
sinakupan ni Jesus. Tugdow mgo tumutubus ni Jesus.
Ikaduwa, mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday din,
mgo mag-a-anad, mgo oghimu to kaboonganan, mgo mag-
dodoyow to sakit, mgo magbubulig, mgo panguu, mgo
otow no pigbogayan to kabogbogan to tigka-un og-ikagi to
nigsingkabugtì no inikagihan no wadà dan aligbat ka-anadi
aw mgo maghuhubad kan no inikagihan no nigsingkabugtì.
29 Na og-usipon ku iyu dow tibò, tumutubus ni Jesus? Dow
tibò, lagsoban to Diyus no maglilikwaday din? Dow tibò,
mag-a-anad? Dow tibò, oghimu to kaboonganan?

30 Dow tibò, moydu-on kabogbogan to ogpakadoyow to
sakit? Dow tibò, tigka-un og-ikagi to nigsingkabugtì no inik-
agihan no wadà dan aligbat ka-anadi? Dow tibò, oghubad
kan no inikagihan no nigsingkabugtì? Konà ogkahimù
to kada otow, ogtu-unon din to tibò no kabogbogan no
ighungyam to Ispiritu Santu.
31 Di ogpa-awosan now to pagpabogoy now to Ispiritu
Santu to labow pad no igkatabang now lagboy to duma.

Asta kanak, igpa-ahà ku iyu to madoyow lagboy no
igpabayà now to pagpa-awos now sikan. Ogpabaya-on now
to paglinogonay.

13

1 Su ko pananglitan madawat kud to inghungyam to
Ispiritu Santu no kabogbogan to tigka-un og-ikagi a to
nigsingkabugtì no inikagihan to otow dow diwata no wadà
ku aligbat ka-anadi. Dì ko wadà paglogon ku to duma ku
no otow ko og-ikagi a, iyan na-angodan kud puli to agung
no nabugwak no ogsagasaa to tanug dow tanug to lata no
wadà tagù no masagangsang lagboy.
2 Agad mabogayan ad to kabogbogan to ogpakatag-an to
tibò no madaom no nahobong aw kadaagi, aw ko madaagan
ku tibò no nama-anan, agad mabogayan ad to dakoo no
pagtu-u kotob to magawang ku to untud, dì ko wadà
paglogon to duma ku no otow, konà a ogkapuusan.
3 Agad itibò ku pad ipambogoy to katu-unan ku awos ku
ikapamako-on to mgo nangkawada-an, agad pumasangab a
to tu-un ku no lawa awos ku matabangan to duma, dì ko
wadà paglogon ku kandin, konà a ogkapuusan.
4 Ko moydu-on paglogon ta to duma ta no otow, map-
inasayluhon ki du-on kandin, makawka-aton ki, konà ki og-
ingà to duma. Ko moydu-on paglogon ta to duma ta no otow,
konà ki ogpasayà, konà ki ogpadakoo-dakoo du-on to duma
ta no otow ko moydu-on paglogon ta kandin.
5 Ko moydu-on paglogon ta to duma ta no otow, konà no
mado-ot to batasan ta du-on kandin. Konà ki no ma-akom.
Konà ki no mabuwanù. Ko moydu-on paglogon ta to duma
ta no otow, konà ta og-indanan to saà din.
6 Ko moydu-on pigdo-ogan to kalisod, konà ta ogtukhawan
ko moydu-on paglogon ta kandin. Dì kadoyawan din nasì
to ogkatukhawan ta.
7 Ko moydu-on paglogon ta to duma ta no otow, ogpal-
abayon to saà din, aw tu-uhi ta to kanunoy madoyow to
tu-ud din, og-imanon ta to madoyow to oghimuhon din, aw
tibò, ogtuwa-ayon ta.

8 To paglinogonay tanow, wadad katapusan agad ko
mahudi no adow. Ita no otow no nigdodot pad dini to
babow to kalibutan, konà ogkahimù to ogkawada-an ki to
mgo nigsingkabugtì no kabogbogan no niglikat to Ispiritu
Santu no igkatuman ta to pagtabang to sinakupan ni Jesus.
Dì moydu-on dà adow no ogboongon ta sikan su ogtuuson
kid. Agad nabogayan ki to kabogbogan to paglikwad to kagi
to Diyus no og-abut ita, dì ogkawadà pad su tibò to kagi din,
ogkangkama-anan. To kabogbogan to tigka-un og-ikagi to
nigsingkabugtì no inikagihan no wadà ta aligbat ka-anadi,
ogboongon pad, su tibò ogpamakadaag. To kabogbogan to
ogpakatag-an to nama-anan to Diyus, ogkawadà.
9 Su no otow ki pad no nigdodot pad dini to babow to
kalibutan, konà ta pad ogkama-anan tibò. Konà ta pad
gayod ogkatag-anan tibò.
10 Dì ko matuman to kalitosan no wadà ogboongon ko
tuuson ki, sikan kakulangan pad, ogkawadà su og-ilisan to
wadad pigboong.
11 To kabotang ta kunto-on, madoyow. Dì ko masokodan
ta sikan to kabotang ta to mahudì no adow, angod to batà
ki pad kunto-on su ko pananglitan, no batà a pad, nigdaa
a to binatà no pagpabayà, agad pag-ikagi, aw pagkadaag,
aw pagdomdom. Dì kunto-on no manigo-on ad, pig-oyowan
kud on to pagbinatà. Dì impa-agad kud to pigminanigo-on
kud no pagpabayà no pikii.
12 Su kunto-on no nigdodot ki pad dini, to pagkadaag ta
to katùtu-uhanan tibò, angod to pig-aung ta dà to ogkakita-
an ta. Dì to mahudi no adow to kapayaganan on bali to
pagkadaag ta, angod to ogkamotow-motawan tad to pagkita
su ogkakita-an tad to paghi-atubang. Kunto-on, ma-intok
dà to nama-anan ku to Diyus. Dì to mahudi no adow, to
ogkama-anan ku, imomo-ot on to nama-anan kanak to Diyus
kunto-on.
13 Na agad mahudi no adow, wadà katapusan to igpabayà
ta so-idi no tatou, pagtu-u ta to Diyus, pag-iman ta to
panalangin to Diyus, aw paglinogonay ta. Dì paglinogonay
ta to kinalabawan.

14

1 Kaling man to paglinogonay now to ogpa-awosan now
lagboy, dì ogpa-awosan now gayod to ogpabogoy to kabog-
bogan likat to Ispiritu Santu aw labi pad to kabogbogan no
ogpakalikwad to kagi no igpa-abut to Ispiritu Santu no tahan
now no inikagihan to igpabayà.
2 Su to otow no og-ikagi no ogpabaya-on to bugtì no
inikagihan no kagi no igpa-abut to Ispiritu Santu, Diyus

dà to og-ikagihan din, konà no otow su wadà otow no
ogpakasabut. Dì oglitukon din to madaom no nama-anan
likat to Ispiritu Santu.
3 Dì mangkuwan to otow no oglikwad to kagi no impa-
abut to Ispiritu Santu no pinabayà to tahan din no inikagi-
han, igkapahogot din to pagtu-u to kasing-tumutu-u din aw
katibuus to ginhawa dan, aw ogpadaoyagon kandan.
4 To otow no oglikwad to kagi no impa-abut to Ispiritu
Santu dì impabayà din to bugtì no inikagihan no wadà din
ka-anadi, tu-un din dà no pagtu-u to napahogot. Dì ko
oglikwad kandin to impa-abut to Ispiritu Santu no kagi to
tahan din no inikagihan, tibò no nangkahimun, igkapahogot
to pagtu-u dan.

5 Na kaliyag a podon ko maka-ikagi kow to inikagihan no
bugtì no wadà now ka-anadi, dì labi pad to pagkaliyag ku
ko tahan now no inikagihan to igpabayà now to paglikwad
to kagi no impa-abut to Ispiritu Santu. To otow no og-
ikagi du-on to kahimunan no igpabayà to Diyus to kandan
tahan no inikagihan, niglabow pad kandin du-on to otow
no igpabayà to inikagihan no bugtì no wadà din ka-anadi
ko konà ogkabadbadan awos madaagan to kahimunan no
mgo otow.

6 Na mgo kasu-unan ku, ko pananglitan dumatong a
diyà iyu dì iyan dà ogpabaya-on ku to pag-ikagi ku iyu to
inikagihan no bugtì no wadà ta ka-anadi, nokoy to puus
ko wadà ogtag-an to katùtu-uhanan dow bogayan to nama-
anan, dow wadà ogpalikwadon to Diyus, dow wadà ogpang-
anad to kagi to Diyus.
7 Su ko pananglitan, agad pad man patanugonon angod to
paondag dow kudlung, ko konà no mapayag to kalitukan,
konà ogkakilahan. Angod dà to otow no og-ikagi to
inikagihan no bugtì ko wadà oghubad.
8 Su ko pananglitan mandà, ogpatanugon to sundau to
budyung, dì ko konà no mapayag, intawa to oghina-at to
paggirahan.
9 Angod dà man iyu ko puli kow og-ikagi no igpabayà to
inikagihan no bugtì, amonuhon man to pagkadaag to duma.
Su mgo kagi now, wadà ogkadoogan.
10 Mahan-ing to mgo inikagihan no nigsingkabugtì dini to
babow to kalibutan, aw wadà sobu-uk no wadà kalitukan,
11 dì ko wadà ku ka-anadi to songo inikagihan, to otow no
og-ikagi sikan angod to nigsingkabugtì to piglikatan noy.
12 Angod dà man diyà iyu. Kaling man mano ogpa-
awosan now no ogpabogoy to mgo kabogbogan no niglikat

to Ispiritu Santu, ogpa-aag-aagon now sikan no igkapahogot
to pagtu-u to sinakupan to Diyus.
13 Kaling man to otow no ogpaka-ikagi no ogpabaya-on to
inikagihan no bugtì no wadà din ka-anadi, madoyow podon
ko pangamuyu-on din to Diyus to ogpabogayan kandin to
kabogbogan to ogpakahubad to kahan-ingan.
14 Su ko kanak, ko pananglitan og-ampù a to Diyus, dì
puli ku igpabayà to imbogoy kanak to Ispiritu Santu no
inikagihan no bugtì, ginhawa ku dà to ogpakaduma. Dì
pagkadaag ku, konà ogpakaduma.
15 Na nokoy buwa to madoyow to igpabayà ku to pag-
ampù ku to Diyus. To daduwa, madoyow. Og-ampu-an ku to
Diyus no igpabayà ku to inikagihan no imbogoy to Ispiritu
Santu no bugtì agad ginhawa ku dà no ogpakaduma-duma.
Dì og-ampu-an kud gayod to Diyus no igpabayà to tahan ku
no inikagihan no ogpadumahan gayod to pagkadaag ku. Ko
kumanta ad gayod, singaman igpabayà kud to pagpaduma
puli to ginhawa ku no impanugu-tugu ku to bugtì no
inikagihan. Dì singaman igpabayà kud gayod to pagpaduma
to pagkadaag ku no impanugu-tugu no impabayà to tahan
no inikagihan.
16 Su ko konà pa, dì diyà to kahimunan, iyan dà igpabayà
nud nasì to inikagihan no bugtì, amonuhon man to ogkad-
umahan to mgo otow to pagpasalamat nu ko wadà ma-anad
kandan sikan no pag-ampù su dagow matokawan kandan
su konà dan ogkadaagan to nalituk nu.
17 Madoyow dà buwa to pagpasalamat nu, dì to duma,
wadà katabangi kandan.
18 Na kanak no si Pablo, ogpasalamatan ku to Diyus su
imbogoy din kanak to kabogbogan to og-ampù no igpabayà
to inikagihan no bugtì aw wadà iyan nakasokod kanak sikan
no igpabayà to pag-ampù.
19 Dì mangkuwan, ko du-on a to kahimunan, madoyow
pad ko inikagihan no ogkadaagan tibò su to pag-ampù,
igpabayà to agad lima dà no ka-kagi no ogkadaagan su awos
igkatugun to ka-otawan, ayaw oglituka to sampuù no maan
no ka-kagi ko wadà du-on ogpakadaag to inikagihan.
20 Na mgo kasu-unan ku, to mgo domdom ta iyan
podon og-anadan ta to madoyow no mgo domdom no
pagminanigo-on. Dì ogbinatà ki to mado-ot no domdom.
21 Du-on to kasulatan ogkabasa ta to kagi to Diyus no pig-
iling to “Otow no wadà tu-u to kanak kagi, iyan ogpa-oman-
omanan ku to ogpa-andu-onan ku kandan to mgo otow no
bugtì to inikagihan no wadà dan kadaagi. Kandan no wadà
tu-u, agad piglogda kud on podon no pinabayà to wadà dan

kadaagi no inikagihan, dì sinuhoy dan pad nasì to kagi ku.
Diyus to nig-ikagi kan.”

22 Na du-on, to pagikagi to bugtì no inkagihan ko ta-
indanan pa dow nokoy du-on to sood ta, mgo otow no
nigsuhoy to napa-atubangan, aw konà no ta-indanan dow
nokoy to nakasood to mgo tumutu-u. Dì to pag-ikagi no
igpalikwad to Ispiritu Santu to tahan no inikagihan, sikan,
igkapahogot to pagtu-u to mgo tumutu-u.

23 Kaling man iyu no sinakupan to Diyus, ko
mangkahimun kow to og-ampù to Diyus, dì ko pananglitan
tibò ogsingka-ikagi to inikagihan no bugtì, ko mgo otow
du-on no wadà tu-u dow wadà ka-anadi sikan, agad
kabogbogan, niglikat to Ispiritu Santu, dì ko wadà oghubad
du-on, dagow intobo-ot dan dow mgo langog kow.

24 Dì ko tibò now ipabayà to pag-ikagi now to tahan now
no inikagihan dì to kagi, naka-abut no igpalikwad iyu to
Ispiritu Santu, agad du-on dà to otow no wadà tu-u, dow
otow no wadà ka-anadi to iyu no pag-ampù, iyu, ogkadaa
now kandin to kandin, makasasaà, aw wadà pighimu din
no mado-ot no ogkalingawan din,

25 su to impalikwad iyu no kagi to Diyus, ingkatag-an dow
nokoy to nakasood du-on to ginhawahan din aw makaluhud
kandin du-on to atubangan to Diyus aw makatahud to Diyus
aw makamatu-ud to du-on iyan iyu to Diyus.

26 Na so-idi podon to igpadoog to pag-ampù ko
mangkahimun kow. Moydu-on ogpakantahon to Diyus.
Moydu-on ogbogoy to igpang-anad no ogpabaya-on to
Ispiritu Santu. Moydu-on ogpakatag-an no igpabayà to
igpalikwad no kagi to Ispiritu Santu. Moydu-on ogpa-
ikagihon to Ispiritu Santu no igpabayà to inikagihan no
bugtì. Moydu-on gayod oghubad sikan no inikagihan no
igpabayà to Ispiritu Santu. Dì tibò igpabayà podon to
madoyow awos matabangan to sinakupan to Diyus tibò no
ogkangkahimun du-on.

27 Ko og-ikagi kow no igpabayà to inikagihan no bugtì,
daduwa dà podon no otow dow tatou, aw susukoli aw songo
otow gayod, oghubad.

28 Ko wadà ogpakahubad du-on, konà no kahimunan to
og-ikagihan now no igpabayà to inikagihan no bugtì. Dì
Diyus dà aw tu-un now no ginhawahan to og-ikagihan now.

29 Na to otow gayod no maglilikwaday no og-abuton to
kagi to Diyus, ogtugutan now to daduwa dow tatou to ogpa-
ikagihon, aw to duma, og-antihan dan dow hustu to igtag-an
du-on.

30 Dì kan mgo ogpaminog, ko moydu-on og-abuton to kagi
to Diyus, sikan una no nig-ikagi, ogpasigkonon pad,
31 su awos tibò, mahimù ogpa-ikagihon no ogpalikwadon
to kagi no igpa-abut to Ispiritu Santu. Dì ogsusukoli awos
tibò maka-anad aw tibò mahogot to pagtu-u.
32 To kabogbogan to oglikwad to kagi no igpa-abut to
Diyus, impasakup on to Diyus to maglilikwaday
33 su to Diyus, konà no piglikatan to konà no matapid.
Kalinaw dà kanunoy no paghiduma to niglikat kandin.

34 To mgo buyag du-on to kahimunan to sinakupan to
Diyus, ogpahonok puli su tahan to kasinakupan to Diyus
Konà ogtugutan kandan to ogpa-ikagihon. Ogkadumahan
ta to kasugu-an no imbogoy diyà to mgo Hudiyu no konà
iyan ogdaa to buyag to kahimunan.
35 Ko moydu-on ogpangintagahan dan podon, ogpata-
gadan kandan ko umulì kandan diyà to kandan baoy aw
pa-usipa to kandan bana su to og-ikagi to buyag du-on to
kahimunan to sinakupan to Diyus, kasikawanan man.

36 Dow konà now buwa ma-uyunan to pig-ikagi kud dì
konà no iyu to piglikatan to kagi to Diyus. Konà gayod no
iyu dà to na-abutan to kagi to Diyus
37 su to otow no tùtu-u no maglilikwaday no lagsoban to
Diyus, dow duma no nakadawat to kabogbogan no niglikat
to Diyus, ogkakilaa din to insulat kud iyu, kasugu-an iyan
to Diyus.
38 To otow no kunon kun kandin, maglilikwaday to Diyus,
dì ko konà ogpaminog to intugun ku, konà now ogtumanon
kandin.
39 Kaling man mgo kasu-unan ku, ogpa-awosan now to
ogpabogoy kow to kabogbogan to oglikwad to kagi no igpa-
abut iyu to Diyus aw konà now ogsapadan to otow no tigka-
un og-ikagi no igpabayà to inikagihan no bugtì.
40 Dì tibò, igpabayà now to hustu aw matapid.

15

1 Na mgo kasu-unan ku, ogpadomdoman ku iyu to
impang-anad ku no Madoyow no Tutuwanon no nadawat
now on no iyan pigsakindogan now on kunto-on
2 no igkaluwas now ko tagonan now ko konà iyan no puli
kow nigtu-u.

3 Na sikan Madoyow no Tutuwanon, inlikwad kud on iyu
no kamatu-udan no impang-anad bahin ki Jesu-Kristu no
nigpakimatoy ita to saà agad-agad to ingkatag-an du-on to
tahan no kasulatan.

4 Inlobong si Jesu-Kristu dì pagkatatouhi no adow pig-
buhoy dà kandin agad-agad to ingkatag-an du-on to tahan
no kasulatan.
5 Piglogwà din si Sipas no pighingadanan gayod ki Pedro.
Dayun piglogwà din ton sampuù tag duwa no pangabaga
din
6 aw logwa-a din to subla to lima no gatus no sakup din
no nangkahimun no sikan, mahan-ing to buhì pad agad
moydu-on dà namatoy.
7 Pagsunù, piglogwà din si Santiago aw pamalogwa-a din
to duma gayod no tumutubus din.
8 To kinahudihan, kanak to piglogwà din agad mayopot dà
to pagkatumutubus ku ki Jesu-Kristu no iyan na-angodan ku
kun to ahat a no batà agad kandan no duma, tahan kun no
tumutubus ni Jesus.
9 Kanak, kinasagkopan a no tumutubus ni Jesus no konà
a podon no litos to ogkahingadanan to tumutubus ni Jesus
su pig-uwang-uwangan ku pad to sinakupan to Diyus.
10 Dì pighimu a nasì to Diyus no tumutubus likat to kabo-
ot din. Aw kan imbogoy kanak, wadà ku balibada. Dì
kanak, nigsubla ad nasì du-on kandan tibò to pagkapagud.
Dì konà no kanak to piglikatan to kabogbogan to pagtuman
to katondanan ku. Dì kabo-ot to Diyus nasì to piglikatan aw
ka-at din, nakaduma kanak.
11 Agad kanak dow duma no tumutubus ni Jesus to
niglikwad to kagi din iyu, a-angod dà to impang-anad iyu
aw namantu-u kow on sikan.
12 Dì ko papadihu dà to impang-anad noy tibò iyu no
Madoyow no Tutuwanon aw katu-uhi now on no nalabotan
sikan to pagbuhoy ki Jesu-Kristu, na-amonu man no moydu-
on dà man iyu no konà ogtu-u to ogpambuhayon to
nangkamatoy.
13 Ko tùtu-u podon to konà ogpambuhayon to nangkama-
toy, wadad gayod podon buhaya si Jesu-Kristu.
14 Ko wadà podon buhaya si Jesu-Kristu, wadad on podon
nadoogan to pagnangon noy iyu. Wadad gayod podon
nadoogan to pagtu-u now.
15 Asta kanami gayod, nahimu koy podon no gau-on no
mgo otow to pagnangon noy bahin to Diyus. Su innangon
noy on to pigbuhoy si Jesu-Kristu to Diyus. Dì wadà podon
buhaya si Jesu-Kristu ko konà podon ogbuhayon to mgo
nangkamatoy.
16 Su ko konà podon pambuhayon to mgo nangkamatoy,
wadad gayod podon buhaya si Jesu-Kristu.
17 Asta ko wadà podon buhaya si Jesu-Kristu, wadad on
podon nadoogan to pagtu-u now aw nalinop ki pad podon

to mgo saà ta.
18 Ko wadà podon buhaya si Jesu-Kristu, to mgo sakup din
no nangkamatoy on, nangkawadad on podon kandan.
19 Pag-ugpà ta dini to kalibutan no pigtabangan ki ni Jesu-
Kristu, ko sikan dà podon to ogkapudut ta no madoyow, to
mgo ka-otawan tibò, ita to ka-atanan lagboy su ogka-ang-
aangan ki podon lagboy su moydu-on pad hognà madoyow
no na-iman ta to mahudi no adow.
20 Dì mangkuwan tùtu-u iyan pigbuhoy on si Jesu-Kristu
aw to nangkamatoy tibò, si Jesus to tugdow no pigbuhoy aw
tuusa.
21 Su to tugdow no otow no mamatayon, mamatayon
dà gayod to oglikat kandin. To otow gayod no pigbuhoy,
ogbuhayon dà gayod to oglikat kandin aw tuusa.
22 Su mano si Adan to piglikatan to kamatayon tanow tibò,
ogpaka-agad si Jesu-Kristu to oglikatan to ogbuhayon kinow
tibò aw tuusa.
23 Dì moydu-on nigsingkabugtì no timpu no pagbuhoy to
mgo otow su si Jesu-Kristu, naka-una. Itanow no sakup din,
ogsunù kinow to umulì kandin dini.
24 Dayun ogkatuman to katapusan. Ko mada-og ni Jesus
to tibò no pagsakup aw kabogbogan no nigkablang kandin,
igpambogoy din diyà to Diyus no Amoy din.
25 Su ogpakasakup kandin kotob to tibò no nigkablang
kandin su ogpada-ogon kandin to Diyus.
26 To katapusan no ogkado-ot, kamatayon to otow
27 su tibò, igpada-og to Diyus ki Jesu-Kristu. Dì no na-ikagi
no pig-iling to “Tibò, igpada-og kandin,” ogkasabutan tad to
tibò, gawas kandin no nigpada-og.
28 To Anak to Diyus, ko mangkada-og din on tibò,
ogpasakup gayod kandin du-on to nigpada-og kandin awos
mapa-aag-aag to Diyus tibò.

29 Na iyu no tumutu-u no namatayan to kasing-tumutu-u
now, dì wadà pad makapabonyag kandan, agaw nigtubus
kow nigpabonyag kandan su natu-uhan now to ogpam-
buhayon to mgo nangkamatoy. Maniyà man no nigtubus
kow on nigpabonyag kandan ko wadà now podon katu-uhi
to ogpambuhayon to mgo nangkamatoy.
30 Asta pad kanami no tumutubus ni Jesus, ko konà
ogpambuhayon aw pantuusa to mgo tumutu-u no nangkam-
atoy, nokoy man to puus to kadoog koy dà podon nangka-
muwa awos maluwasan to ka-otawan no igpabayà to
pagpang-anad noy.
31 Mgo kasu-unan ku, lagboy tùtu-u to ogtukhow a to
pagtu-u now to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu. Angod

dà gayod to lagboy tùtu-u to kadoog ku nabayà-baya-an to
kalisodan.
32 Ko konà podon no tùtu-u to ogpambuhayon to
nangkamatoy, nokoy to puus ku to pigtuwa-ay kud to pag-
uwang-uwang to mgo otow dini to Ipisu no mamang no
kablang ni Jesu-Kristu. Ko wadà podon ogpambuhayon,
ogsunudon ta podon nasì to mgo otow no wadà tu-u to
Diyus no og-iling to “Ogkino-on-ko-on ki aw ininom-inom,
su kasoom, ogkamatoy ki dà.”
33 Konà kow ogpaluku su “Ko ogtampu kid to mado-ot,
ogbauy ki no mado-ot to batasan.”
34 Tul-ida to domdom now aw konà now oghimuhon to
mado-ot su moydu-on iyu no wadà nama-anan lagboy to
kadodoog to Diyus aw sikan, pig-ikagi kud awos masosoan
now podon to mado-ot no konà now og-uli-on.
35 Na, moydu-on buwa iyu no og-iling to “Ko pambuhayon
to nangkamatoy, nokoy buwa to igpabayà. Nokoy buwa to
ogka-angodan to lawa ta ko buhayon ki aw tuusa.”
36 Dì iyu, nokoy man no naka-iling kow sikan su
amonuhon ta man to ogkama-anan ta sikan lagboy. Dì
nama-anan ta dà iyan ko buhayon ki aw tuusa, bugtì to
lawa ta, su ko pananglitan, og-odok ki. Dì konà man oggitì
ko konà mawada-an kan binhì to tahan din no lawa.
37 Dì to igtanom ta, konà no sikan dà no lawa to ogtulinan,
dì binhì puli to igtanom ta agad humoy dow duma no binhì.
38 Dì Diyus to nigpilì dow nokoy no lawa no ogtulinan
kada songo binhì.
39 To lawa to mgo oggiginhawa, nigsingkabugtì. To otow,
songo lawa. Uwod-uwod, songo lawa. Manuk-manuk, songo
lawa. Isdà, songo lawa.
40 Mgo lawa no langitanon, bugtì. Mgo lawa no kalibu-
tanon, bugtì. Moydu-on kadoyow no nalabot to langitanon.
Moydu-on nalabot to kalibutanon.
41 Na to soga, moydu-on kandin kadoyow. To buwan,
moydu-on. To bitu-on, moydu-on. Agad mahan-ing no bitu-
on, dì nigsingkabugtì dà to kandan kadoyow.
42 Angod dà to lawa ta, tahan aw bayà, nigsingkabugtì
dà su ko ilobong ki, ogkasabutan ta to namatoy kid on. Ko
buhayon kid aw tuusa, konà kid on ogkamatoy.
43 Ko ilobong ki, wadà doson ta aw konà no madoyow to
og-aha-on. Dì ko buhayon on to lawa ta aw tuusa, madoyow
aw madoson.
44 Ko ilobong, tahan ta no lawa no unud aw langosa. Ko
buhayon aw tuusa kinatuusan on no lawa. Ko moydu-on
tahan ta no lawa, to mahudi no adow moydu-on gayod
katuusanon no lawa.

45 Su angod dà to ogkabasa du-on to kasulatan no pig-iling
to “Si Adan no tugdow no otow, nabotad no oggiginhawa
no otow to lawa.” Dì to katapusan no Adan no iyan napa-
atubangan si Jesus, katuusanon no piglikatan to kinabuhì
no katuusanon.
46 Agad labow pad to katuusanon ta no lawa, dì konà no
sikan to tugdow ta no lawa. Dì tahan ta nasì no lawa to
tugdow. To katuusanon ta no lawa, ikaduwa.
47 To tugdow no Adan, abug to pasak to piglikatan din. To
ikaduwa no Adan no si Jesu-Kristu, langit to piglikatan din.
48 To otow no nalabot to pasak kunto-on, angod dà kan
otow no tugdow no niglikat to pasak. To otow no nalabot
to langit kunto-on, angod dà kan otow no niglikat du-on to
langit.
49 No nigsupu kinow to otow no pasak to piglikatan
din, ogpaka-agad ogpakasupu kinow to otow no langit to
piglikatan din to mahudi no adow.
50 Na so-idi to kalitukan to pig-ikagi ku, mgo kasu-unan
ku. To tahan no otow no unud aw langosa, wadà labot to
pagsakup to Diyus. To mamatayon, konà ogpakatu-un to
katuusanon.
51 Na indanan now su ignangon ku iyu no wadà now
kama-ani, to konà no tibò to mgo tumutu-u, ogkamatoy. Dì
tibò ogkangkabalig
52 no tagbayà no so pagpilok dà to katapusan no pag-
patanug to budyung to Diyus. Asta mgo nangkama-
toy, ogpambuhayon aw tibò kinow no tumutu-u, konà
ogkangkamatoy ogkangka-usab su ogpantuuson kinow on.
53 Su to otow dà no mamatayon no mangkawadad to lawa,
ogpantuuson on nasì no konà ogkangkawadà.
54 Ko mgo mangkawadà, ogkabauyan to konà
ogkangkawadà aw mgo mamatayon, oghimuhan to konà
ogkangkamatoy, ogkatùtu-u to nasulat on no pig-iling to
“Nada-og to kamatayon.”
55 “Na ikow kamatayon, dow ando-id to pagsakaup nu.
Ikow kamatayon, dow ando-id to laas nu.”
56 Mgo saà iyan laas no igkamatoy to otow. Asta nalikatan
to kabogbogan to saà no igkamatoy to otow, kasugu-an to
Diyus su paglapas to kasugu-an to Diyus, sikan iyan to saà.
57 Dì mapasalamatan to Diyus no nigpada-og ita to ka-
matayon no pinabayà ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow.
58 Kaling man mgo kasu-unan ku lagboy, konà kow
ogkaduwa-duwa to pagtu-u now dì tibuuson now to gin-
hawa now. Konà ta dà ogbungku-an dì kanunoy ki
ogpatuga to igpahimu to Diyus su nama-anan now to konà

ki ogkawada-an to madoyow no igbaos ita to pagtuman ta
to igpahimu ita to Diyus no Magbobo-ot ta.

16

1 Na to pag-amut no oghimunon now no igtabang now to
mgo kasing-tumutu-u now no taga-Hudiya no nalisodan on,
og-unogon now to intugun ku to mgo kasinakupan to Diyus
diyà to Galasiya.
2 Na tagsobu-uk iyu, kada Dumingu igbugtì now to songo
bahin agad-agad to iyu na-aun aw ibotang now on awos
konà mahimun-himun to ig-amut now ko dumatong a du-
on.
3 Ko umabut a du-on, ogpadaahon ku to mgo otow no
ogka-uyunan now diyà to Hirusalim no igpadaa gayod to
sulat ku no pagpakilaa kandan.
4 Dì ko awoson nasì to kanak to ogpapa-andiyà, igatang,
ogpaduma a kandan.
5 Na ko lumikat ad to Masiduniya no banwa, oglo-uyon ku
iyu, dì domdom ku to oghapit-hapit a pad to Masiduniya
6 aw ko umabut a du-on iyu dagow og-ugpà a du-on to
mahabà-habà pad no timpu, agad hantod to sumigkon to
amihan awos a now matabangan to pagto-od to panow ku
agad ando-i a dumoog.
7 Su oyow ad to oglo-uy iyu no igpabayà to paghapit
ku puli su pakamonang a podon du-on iyu ko itugut to
Magbobo-ot ta.
8 Dì kunto-on ogpakamonang ad dini to Ipisu hantod to
tighinang to Pintikustis
9 su mahutoy ad to ogtuman to igpahimu to Diyus dini no
ogkatugahan dì mahan-ing man to ogbalatak podon.
10 Dì ko mabaya-an kow ni Timoteo, ogdawaton now to
madoyow kandin su papadihu dà to impahimu kanami to
Diyus.
11 Wadà iyu podon ogsawoy kandin. Dì ogtabangan
now kandin to panow din awos wadà kalisodan din awos
madaas maka-ulì dini kanak su og-imanon ku to ogduma-
han din to duma no mgo su-un ta ko umulì kandan dini.
12 Na si Apulus, pinalo-uy kud podon iyu no pigpaduma-
han ku to duma no su-un ta. Di wadà kadaa lagboy kandin
to litos kunto-on no timpu. Dì ko mahutoy ogto-od kandin
diyà iyu.
13 Na dowdoyow kow. Konà kow ogkaduwa-duwa to
pagtu-u now. Ogtibuuson now to ginhawa now. Oghogoton
now to pagtu-u now.
14 Agad nokoy no oghimuhon now, igpabayà now kanunoy
to linogonay.

15 Wadà now kalingawi kandan si Istipanas no tugdow
no namanpasakup to Diyus diyà to Akaya aw tabangi dan
lagboy to sinakupan to Diyus. Ogpangamuyù a iyu mgo
kasu-unan ku,
16 to ogpasakup kow angod kandan aw duma dan.
17 Naliyag a su nakadatong on si Istipanas aw si Fortunato
aw si Akayku. Kandan nigtubus iyu no niglo-uy dini
18 su pigpadaoyag a dan angod to pagpadaoyag dan iyu.
Na, otow angod sikan, ogtahudon now on.
19 To mgo kasinakupan to Diyus dini to Asiya, igpadaa
dan to kamusta dan iyu. Si Akila aw si Priscila aw mgo
sinakupan to Diyus no ogkangkahimun du-on to kandan
baoy no mag-asawa no ugpa-anan, igpadaa dan to kamusta
dan iyu no kasing-tumutu-u dan to Diyus.
20 Tibò dini no kasing-tumutu-u now, igpadaa dan to
kamusta dan iyu.
Ogkinamustahay kow no mgo sakup to Diyus.
21 Na kanak no si Pablo no ogsulat so-idi, pangamusta a
iyu.
22 Na to konà oglogon to Magbobo-ot ta, dowdo-otan.
“Maranata,” no iyan nalitukan to, Magbobo-ot noy, andini
kad.
23 Na madumahan kow on to ka-at ni Jesus no Magbobo-ot
ta
24 aw kanak no paglogon iyu no kasing-tumutu-u ku ki
Jesu s no Imananan to Ka-otawan. Amin.

Ikaduwa no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Kurintu

1 So-idi no sulat, likat kanak no si Pablo aw ki Timoteo no
su-un ta to pagtu-u no kanak, tumutubus a ni Jesu-Kristu
no Imananan to Ka-otawan su imbotang a no tumutubus su
pigbo-otan a to Diyus. So-idi no sulat, iyu to pigpadaahan no
mgo sinakupan to Diyus no taga-Kurintu no kasing-tumutu-
u to tibò no nigtu-u to Diyus diyà to prubinsiya to Akaya.
2 Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no
Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.
3 Masayà to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot
tanow. Diyus no Amoy tanow, piglikatan iyan to pagka-at
tibò aw pagpadaoyag.
4 Su kanami, agad nokoy no kalisodan noy, Diyus to
nigpadaoyag awos kanami, ogpakapadaoyag koy to agad
intawa no otow no ogkalisodan angod to pagpadaoyag
kanami to Diyus
5 su mano nalabot koy lagboy to kalisodan ni Jesu-Kristu,
ogpaka-agad koy lagboy ogpakalabot to pagpadaoyag no
pinabayà ki Jesu-Kristu, su pigtu-un koy din man.
6 Agad nokoy no kalisodan noy, iyan dà ogkaduwayan to
iyu no panalangin su to pagbulig kanami to Diyus, sikan
to piglikatan to kanami na-amuhan to pagbulig noy iyu
awos matuwa-ay now ko malisodan kow angod to kanami
pagkalisodi.
7 Ko malisodan kow angod to kanami no kalisodan, nama-
anan noy lagboy to igpatibuus to Diyus to ginhawa now
awos matuwa-ay now to kalisodan angod to pagbulig din
kanami to pagkalisodi noy. Kaling man nigtu-u koy to konà
kow ogpakasuwoy to pagtu-u now to Diyus agad abuton kow
to kalisodan.
8-9 Iyan lagboy ingkanangon noy iyu to ogka-amu iyan
to Diyus to pagpatibuus to ginhawa now agad malisodan
kow su pinatibuus din to kanami ginhawa agad lagboy koy
nalisodan. Madoyow podon ko matagahan now to kalisodan
no nabayà-baya-an noy diyà to Asiya. Ogkamatoy koy on
podon hantod to wadà koy iman no kanami, ogkabuhì koy
pad. Intobo-ot noy dow sikan on to pagkagotò to kamatayon
noy. Dì wadà man su na-iling na-an sikan awos konà noy
masaligan to tu-un noy no lawa dì masaligan noy nasì to
Diyus no kandin iyan to ogpakabuhoy to namatoy on aw
tuusa din.

10 Sikan kamuwahanan noy podon, piglipwasan koy to
Diyus aw kanunoy koy din oglipwasan su ogsaligan noy
kandin.
11 Iyu gayod, ogkatabangan koy now no igpabayà to pag-
ampù now to Diyus su ko mahan-ing to ogpangamuyù
to Diyus, mahan-ing gayod to ogpasalamat to Diyus ko
matuman to ogpangamuyu-on now no panalangin.
12 Iyan ingkasalig noy to iyu no pag-ampù su nighiduma
ki su wadà nasukoniban noy no saà to pag-ugpà noy aw
labi pad to pagkalabot noy du-on iyu. Kabo-ot dà to Diyus to
piglikatan to paghimu noy iyu tibò, su matinahudon koy aw
matino-od aw matuwadong koy diyà iyu. Wadà makalikat
sikan to otow dini to babow to kalibutan.
13 Du-on to mgo sulat noy, wadà mahobong no kalitukan
su ogkadaagan now tibò no ogkabasa now du-on su
matuwadong. Madaagan now on podon lagboy.
14 Agad ma-intok dà to nama-anan now bahin kanami
kunto-on, dì to mahudi no adow to pag-ulì dini ni Jesus
no Magbobo-ot tanow, og-imanon ku to ogkama-anan now
lagboy aw igkaliyag now bahin kanami, ogpakasokod to
igkaliyag noy iyu.
15 Su tinahom kud lagboy to ogkasaligan a now, napikiyan
kud on to oghapitan ku pad podon tugdow iyu awos
himidugang to panalangin now likat to paglo-uy ku iyu.
16 Tu-ud kud podon to oghapitan ku iyu to pag-andiyà ku
to Masiduniya aw gayod pag-ulì ku aw ogkatabangan a now
to paghipanow no pag-uli ku diyà to Hudiya.
17 Mano sikan podon to tu-ud ku, dow intobo-ot now
buwa to maduwa-duwahon a no otow dow angod a to otow
no taga-pasak puli ko ogpikii? Dow intobo-ot now buwa
to kanak, puli a mahugun-hugunon no otow dì konà a
ogtuman, dow puli a gayod ogkonà dì matuu ogtuman a
dà man?
18 Dì konà man su ogkamatu-ud ku diyà to atubangan to
Diyus to kagi noy, tùtu-u. Konà koy puli ogho-o to songo
adow aw sunù no adow, puli ogkonà,
19 su wadà now kalingawi ton diyà koy pad iyu no
pagpasabut ku aw ni Silas aw ni Timoteo bahin to Anak
to Diyus no si Jesu-Kristu, wadà kaduwa-duwahanan su si
Jesus, ogkasaligan iyan.
20 Agad nokoy no insahad to Diyus, ogkatuman no si Jesus
to igpabayà. Kaling man ogkamatu-ud noy to insahad to
Diyus su pagtu-u noy ki Jesus to igpabayà, no tawoy sikan,
ogkatahudan to Diyus.
21 Dì Diyus to nigmatu-ud ita no sakup din aw imbotang
koy no tumutubus ni Jesu-Kristu diyà iyu.

22 Pigmatu-ud ki to Diyus no sakup din aw pigpasoodan
kinow din to Ispiritu Santu no intangod din to insahad din
no ita tibò, ogkatumanan to mahudi no adow.
23 Dì ogkamatu-ud to Diyus to tùtu-u iyan to wadà ku
hapiti iyu no taga-Kurintu awos madilinan to igkasakiti now
to ginhawa ko makalo-uy a iyu podon.
24 Konà noy no nada-og-da-og iyu to pagtu-u now. Dì
ogtabangan noy podon iyu nasì awos tumukhow kow su
namantagon kow on lagboy to pagtu-u now.

2

1 Kaling man nigpakabo-ot ad iyan to konà a og-usab oglo-
uy iyu ko iyan ikapaduyong-ot now sikan to ginhawa now.
2 Su ko nakapaduyong-ot ad iyu to ginhawa, intawa man
to tukhawanan ku ko konà no iyu dà no napaduyong-ot ku.
3 Iyan insulat ku iyu to mabogat on no kagi su awos
makahina-at kow awos ko dumatong a du-on, konà a
ogkapaduyong-ot to otow no tukhawanan kud podon nasì
su tinahom kud to kanak pagtukhow, ogpakalabot kow tibò.
4 Su paghimu ku to sulat diyà iyu, puli kud piglogos to
ginhawa ku aw kaduyong-ot a aw makasinogow a bahin to
iyu no kabugti-anan. Dì to pagkaduyong-ot to ginhawa now,
konà no iyan nalikatan to pagsulat ku, su pagkalogon ku
lagboy iyu nasì to nalikatan su to ingkabugtì now, tinul-id
kud.
5 To otow no nakahimu to nakaduyong-ot, konà no kanak
dà to naduyong-ot su konà no subla on to kagi ku ko og-iling
a to wadà iyu buwa no wadà kaduyong-ot su tibò kinow
iyan, nangkaduyong-ot.
6 Dì no pigkastigu kandin no sala-an to tibò kow no
nigmata, hustu on, su nakasosoo on kandin du-on to
atubangan now.
7 Kaling man kunto-on ogpasayluhon now dà kandin
aw padaoyaga now kandin su dagow malinop kandin to
kaduyong-ot.
8 Kaling man ogpangamuyù a iyu to ogpamatu-udon ku
iyu kandin to madoyow to ginhawa now du-on kandin
9 su ingkasulat ku iyu natodu-on su awos mataga a dow
mangkatinumanon kow to tibò.
10 Agad intawa no pinasaylu now, ogpasayluhon ku dà
kandin gayod. Bahin to pagpasaylu, kotob to moydu-on
iyan litos no ogpasayluhan ku no tumutubus ni Jesu-Kristu,
pinasaylu kud on awos mapanalanginan kow no sinakupan
to Diyus
11 awos konà ki malit-agan ni Satanas su nama-anan ta to
ka-iyan-iyan din.

12 Na og-uli-on tad to tutuwanon to paghipanow ku diyà
to Masiduniya no tu-ud ku pagpasabut to Madoyow no
Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu. No pagdatong ku du-on
to Truwas, tahan on nahina-atan to igpahimu kanak to
Magbobo-ot ta.
13 Agad du-on ad kahutayi dì wadà-wadà pad lagboy
hunangag to ginhawa ku su si Tito no su-un ta, wadà ku
kakita-i no ogtagbu podon tahan kanak du-on to maogot.
Kaling man nigba-id a to mgo otow du-on aw laboy a du-on
awos ogpadayong a diyà to Masiduniya.
14 Dì mapasalamatan to Diyus su no sakup koy ni Jesus
no naka-allad kanami no nigpatangkap to Madoyow no
Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu. Kaling man kanami, iyan
na-angodan noy to ngadog no mahomut no nalinggumun.
15 Kanami to palina no igpasungkù ni Jesu-Kristu diyà
to Diyus no ogkalinggumun no ngadog no ogpunong
agad ando-i dow diyà to lipwasanan dow do-otonon, su
ogpanduung-duung koy to kasuukan no ogdaa to kagi to
Diyus.
16 Du-on to mgo otow no lipwasanan, kanami, iyan na-
angodan noy to ngadog no makagbuhoy. Dì bahin du-on to
mgo otow no do-otonon, iyan na-angodan noy to ngadog no
ogpakamatoy. Intawa to ogpakapasalig sikan
17 ko konà no otow dà no angod kanami no ogpasabut to
kagi to Diyus no konà no sapì to pigpa-aag-aag noy, su wadà
tu-ud noy no inhobong. Dì kanami no sakup ni Jesu-Kristu,
matino-od koy diyà to atubangan to Diyus, no inlikwad noy
to kagi din diyà to duma.

3

1 Na intobo-ot now buwa to kanami, na-angodan noy to
gau-on no mag-a-anad no ogsayà-sayà to kandan tu-un no
lawa no ogmatu-ud podon to katondanan dan aw daaha
to sulat no igmatu-ud no kalig-onan. Dì to kanami no
pagpangatondanan, konà no kalig-onan to igkamatu-ud noy
agad nakalikat du-on iyu dow duma no mgo otow
2 su iyu dà no na-usab on to ginhawahan now to igkamatu-
ud noy to katondanan noy. Su ginhawahan now no na-usab
on, sikan iyan to pigsulatan no ogkabasa to agad intawa no
otow no igkamatu-ud to kanami no katondanan.
3 Iyu, mapayag dà no angod kow to sulat ni Jesu-Kristu no
impadaa kanami no wadà ipabayà to lapis, dì Ispiritu Santu
no wadà kamatayon no ogpaka-usab to iyu no ginhawahan
no nasulatan on to panalangin no ogkabasa, kandin to
ingkasulat no konà no lapis. Konà gayod no batu no angod

to papag to pigsulatan angod to kasugu-an no impalikwad to
Diyus ki Moises ko konà no angod to ti-oadan to ginhawahan
to otow to pigsulatan.
4 Iyan ingka-ikagi ku sikan bahin to impasalig noy sikan
no katondanan su Diyus dà to pighogna-an noy pigsaligan
to ogtabangan koy no si Jesu-Kristu to impabayà.
5 Ko kanami dà no kabogbogan, konad ogkatuman to
kanami no katondanan. Dì pigbogayan koy to Diyus to
kabogbogan
6 su kandin iyan to nigbogoy kanami to kabogbogan to
ogpang-anad bahin to bayà no impanahad din no konà no
angod to nasulat on no kasugu-an no si Moises to impabayà.
Su to ogkadoogan to kasugu-an, kamatayon iyan su konà
ta man ogkatuman tibò. Dì to bayà no impanahad to
Diyus, nabogayan kid to Ispiritu Santu to kinabuhì no konad
ogkawadà.
7 Na sikan kasugu-an no impadaa to Diyus ki Moises no
insulat du-on to batu, agad kamatayon iyan to ogkaduwayan
sikan, aw huwag-on puli sikan dini to otow, dì no pag-
abut sikan no kadodoog, nadumahan to bandog no lagboy
nig-andidiyow. Agad bali nig-inut-inut nighaop to bandog,
dì nig-andidiyow dà to bandog hantod to mgo Isrili, konà
kandan ogpakasungangoo to og-ahà du-on to lawlanguhan
ni Moises su ogsilawon dà man kandan to pag-ahà. Su to
lawlanguhan din, nigbandog no nig-andidiyow su to bandog
to Diyus, nakataun dà du-on ki Moises. Na ko lagboy on to
kaboonganan no nakaduma to pagbogoy to kasugu-an no
kamatayon dà to ogkaduwayan,
8 labow-labow pad to kabogbogan no nakaduma to pag-
ugpà on dini ita to Ispiritu Santu.
9 Su ko lagboy on to kaboonganan no nakaduma to
kadodoog no iyan ingkamatoy to otow, labow-labow pad
iyan to kabogbogan to kadodoog no nakaduma to igkalip-
wasi to mgo otow.
10 To pagbandog natodu-on, angod dà to madiglom kunto-
on ko pag-angodon ta su na-agow to bayà no pagbandog no
iyan bayà no kadodoog no kalipwasanan on iyan to mgo
otow sikan.
11 Su ko lagboy on man to kaboonganan no nakaduma
to pag-abut sikan nighaop dà, labi pad iyan to kalabow to
kabogbogan no nakaduma du-on sikan ogpapadayongon to
wadà katapusan.
12 Mano nama-anan noy to sikan, konà iyan no ogkawadà
sikan no kabogbogan, wadà koy abuta to kahadok to
pagpasabut noy.

13 Konà koy no angod ki Moises su pagkama-an din to
nighahaop-haop to kakillow to lawlanguhan din pigsalibo-
nan din to lawlanguhan din awos konà makita-an to mgo
Isrili to nighaop dà to kakillow aw boonga.
14 Dì konà no lawlanguhan dà ni Moises to moydu-
on insalibon. Dì mgo Isrili iyan moydu-on nakababag
to domdom dan du-on to Diyus su wadà dan kadaagi to
impang-anad ni Moises. To mgo Isrili no iyan mgo Hudiyu,
agad kunto-on ko basahon dan to kasugu-an ni Moises,
angod dà su nasalibonan pad to domdom dan du-on to Diyus
su wadà dan tu-uhi si Jesu-Kristu. Iyan dà igkagawang to
igkasalibon to domdom dan ko ogpagtampu kandan du-on
ki Jesu-Kristu.
15 Tùtu-u iyan to pig-ikagi ku su agad kunto-on ko
basahon to mgo Hudiyu to kasugu-an ni Moises du-on to
kandan simbahan, nasalibonan pad iyan to domdom dan
to kalitukan.
16 Dì ko tumu-u kandan no mgo Hudiyu to Magbobo-ot ta,
ogkagawang sikan nakasalibon.
17 Magbobo-ot tanow aw Ispiritu Santu, sobu-ukon iyan
aw agad ando-i to Ispiritu Santu no Magbobo-ot ta, du-on ki
dà kalimwasi.
18 Kaling man itanow no nigtu-u ki Jesus, iyan na-angodan
to pagaungan no nigkillow to katuusan to Diyus no wadà
nakasalibon aw dini to ita no lawlanguhan ogkakita-an to
lambung ni Jesus su ogkakita-an to panalangin no sikan
no kadoyow to katahani ni Jesus no nasobu-uk to Ispiritu
Santu. Aw ita no ingkatahani no batasan, ogka-inut-inut on
ogka-usab to Ispiritu Santu hantod to konad on ogkakita-an
to ita nagimatahan no ingkatahani su nagimatahan dà nasì
ni Jesus no ingkatahani din to ogkakita-an dini ita.

4

1 Kaling man su Diyus to nigpanalangin kanami no
pinabayà to pagbogoy kanami to katondanan noy, konà noy
ogtawadan agad amonuhon pad.
2 Hognà pad wadà labot noy to mahobong no mado-ot aw
kasikawanan aw ka-iyan-iyan aw pagpasiyak-siyak to kagi
to Diyus, su sikan, wadà kalabotan noy tibò. Dì nasì ogpa-
o mot koy og-aboy to pagpasabut to katùtu-uhanan diyà to
atubangan to Diyus awos mgo otow tibò no ogdinog kanami,
ogkatahom to impang-anad noy no niglikat iyan to Diyus.
3 Dì ko moydu-on nahobongan to Madoyow no Tu-
tuwanon no impasabut noy no wadà kasabuti, kandan dà
no mgo ogwada-on on to nahobongan.

4 Wadà makatu-u kandan su domdom dan, pigsalibonan
ni Satanas no nakasakup so-idi kalibutan. Si Satanas iyan
ogpadiyus-diyus podon kandin awos mahimu no ampu-
onon kandin to mgto otow. Iyan insalibon din awos
kandan, konà matang-awan to bandog to ka-awangan to
Madoyow no Tutuwanon ni Jesu-Kristu no ampan ligban
to pagkadiyus du-on to Amoy.
5 Su konà no bahin kanami to impang-anad noy iyu. Dì to
impang-anad noy iyu ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow,
aw kanami iyan to iyu no bumubuligay su to paghimu noy
bahin ki Jesus, ogsunudon noy kandin to paghimu din.
6 Su Diyus no nigsugù no nig-iling to "Du-on to kadiglo-
man, bumandog to ka-awangan," kandin iyan to nan-
dalipaak no nig-andidiyow dini to ginhawahan ta awos
madaagan ta to bandog to ka-awangan no sikan iyan nama-
anan likat to Diyus no ogkakita-an du-on to lawlanguhan
ni Jesu-Kristu no nigkillow to andidiyow no bandog to
katuusan to Diyus su nigpaka-otow kandin dini ita no mgo
gi-otawan.
7 Dì kanami ubag no otow puli no nigdaa sikan no mahal
no ka-awangan, iyan na-angodan noy to kudon puli no
pighimu likat to pasak dì pigtagu-an to ayama-an awos
makita-an to Diyus iyan to piglikatan to kinalabawan no
kabogbogan, konà no kanami to piglikatan.
8 To mgo kalisodan no nabayà-baya-an noy, angod to
nalimutan koy to kablang dì bali koy on nakalawang.
Singaman to nabinogà to ginhawa noy dow ando-i koy
lagboy to ogpakapadoog, dì wadà noy bungku-i.
9 Pig-uwang-uwangan koy, dì wadà koy oyowi to Diyus.
Natu-ad koy, dì wadà koy ka-amonu.
10 To ki Jesus no kamatayon natodu-on, angod sikan to
kanunoy noy na-atubangan no kamatayon su awos makita-
an gayod to kadakoo to pagbulig kanami ni Jesus no buhì
koy dà. Sikan to duma no igkapatu-u to nadumahan koy to
kabogbogan ni Jesu-Kristu no pigbuhoy on aw tuusa.
11 Su kanami no sakup ni Jesus no nigdodot koy pad dini
to babow to pasak, kadoog koy nalimutan to kamuwahanan
awos dini to lawa noy, agad mamatoy koy, dì ogkakita-an to
kabogbogan ni Jesus no pigbuhoy on aw tuusa su kanunoy
koy din man pigtandu-an.
12 Kaling man kanami, kadoog koy nalimutan to kamuwa-
hanan awos iyu, mabogayan kow iyan to kinabuhì no konad
ogkawadà.
13 Na moydu-on nasulat on du-on to kasulatan to Diyus no
pig-iling to "Nigtu-u a to pig-ikagi to Diyus. Mano pigtu-uhan

kud on sikan kagi to Diyus, ogpaka-agad a ogpakanangon
to kagi din.” Na angod dà to kanami no pagsalig to Diyus
su ognangon koy to kagi to Diyus su pigtu-uhan noy man
lagboy sikan
14 su nama-anan noy iyan to mano pigbuhoy to Diyus
si Jesus no Magbobo-ot ta, ogbuhayon koy man gayod
no nakatampu koy ki Jesus, aw angod dà iyu gayod,
ogpambuhayon no ogpamadugukon kinow on tibò diyà to
atubangan to Diyus.
15 Mano nigpag-unung koy to mgo kalisodan, no tawoy
sikan, iyu iyan podon no panalangin awos no dumakoo
to mgo otow no ogkalabot to panalangin to Diyus, ogpaka-
agad gayod ogdakoo to pagpasalamat dan diyà to Diyus no
ogsaya-on dan iyan.
16 Kaling man konà koy no og-ablayon agad amonuhon.
Agad mangkawadà to lawa noy dì to ginhawa noy, adow-
adow ogdoyow lagboy.
17 Su so-idi no ma-agkap dà no kalisodan kunto-on, iyan
ogduwayan to panalangin ta no wadà ogpakasokod no konà
ogkawadà.
18 Su konà no du-on kan ogkakita-an noy to ogtibuuson
noy to domdom noy, dì ogtibuuson noy to domdom noy
du-on kan konà noy ogkakita-an su to mgo ogkakita-an ta,
ogkawadà dà man sikan dì to konà ta ogkakita-an, sikan
nasì to wadà pagkawadà.

5

1 Agad malisodan koy su nigtuman koy man to impahimu
to Diyus, dì konà noy ogbungku-an su nama-anan ta to
lawa ta dini kunto-on no nahuwag-onan ta no angod to
banwahan ta puli. Ko mamatoy ki, og-ilisan dà ko buhayon
ki to Diyus aw tuusa ki din. Sikan no lawa ta, wadà
katapusan su konà no angod pad to tugdow ta no lawa
kunto-on no ogkadunut dà su dini ki pad to babow to pasak.
2 Mano buhì ki pad, malisod to ogkabayà-baya-an ta to
pag-ugpà ta pad. Kanunoy ki og-ugsud to gininhawa ta no
igdagong no ogpangumanoy to ita no pig-imanan no sikan
podon ogtuuson kinow no ogka-usab to lawa ta, aw ogpaka-
angod kinow kandin no konà ogkamatoy.
3 Ogpakagaga-an tad podon to ogpakasangkub to bayà no
lawa ta awos madaa podon to umagad ta.
4 Malisod iyan lagboy to ogkabayà-baya-an ta to pag-ugpà
ta. Konà no ogkaliyagan ta to puli ki ogkamatoy aw kawada-
i ki to lawa ta. Dì ogkaliyag ki to madaas og-ulì dini si Jesus
aw ogtuuson kinow podon aw so-idi lawa ta, ogkawadà dà

su ogka-ilisan dà to bayà no lawa no konad ogkawadà awos
kinabuhì og-agow dà to kamatayon.
5 Diyus to nigpikii to ogbogayan ki to bayà no lawa aw
pigbogayan ki din to Ispiritu Santu no angod to intangod ita
to ogkadawat ta no ogka-iman ta to mahudi no adow.

6 Kaling man kadoog natibuus to ginhawa ta no impabayà
to pagduma ita to Ispiritu Santu. Mano nigdumduma on
kandin ita, nama-anan tad du-on to ogkabogayan ki to bayà
iyan no lawa no ogtuuson ki. Nama-anan tad gayod to mano
dini ki pad so-idi tahan ta no lawa, konà ta ogkakita-an si
Jesus no Magbobo-ot ta to puli mahilow ta no mata
7 su ogka-anadan ta to oghihipanow no igpabayà ta dà to
pagsalig ta to Diyus, konà no igpabayà ta to puli ta ogkakita-
an su konà ki pad ogpakakita kandin to pag-atubangan.
8 Konà ta ogduwa-duwahon to ginhawa ta agad mamatoy
ki. Dì madoyow dà ko mamatoy ki aw maka-aot ki diyà ki
Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.
9 Kaling man agad iyan mamatoy ki dà dow buhì ki pad,
dì ogpa-aag-aagon ta to ogka-uyunan ki iyan lagboy to Diyus
10 su tibò kinow, ogpamaka-atubang diyà ki Jesu-Kristu
awos ki din mangkabo-otan aw mabaosan ki gayod agad-
agad iyan to nahimu ta agad madoyow dow mado-ot no pag-
ugpà ta pad dini to babow to kalibutan.

11 Mano nama-anan noy iyan to Diyus to kahadokanan,
lagboy noy podon ogkahinggaton iyan to mgo otow to
ogpasakup kandan to Magbobo-ot ta. To ginhawahan noy,
ogkamatu-ud lagboy to Diyus to du-on wadà ka-iyan-iyan.
Ogka-iman ku to iyu gayod, ogkakilaa now sikan.
12 Konà koy on ogpa-awos no kanami, ogpasayà-sayà
koy mandà ko konà no iyan ogpa-awosan noy to ogka-
alladan kow aw kabogayi kow to madigon no pag-iman
awos moydu-on igka-ikagi now diyà to mgo otow no
nigpasimantug bahin to ogkakita-an dan du-on to labas to
otow, dì konà dan oglingi-on to madoyow no ginhawahan.
13 Ko pananglitan moydu-on og-iling to “Kandan si Pablo,
nangkalangog no pinabayà to subla on to pagtagon dan
lagboy to pagtu-u dan.” Moydu-on gayod og-iling to
“Kandan si Pablo, matuwadong to domdom dan.” Dì
agad nokoy to domdom dan bahin kanami, agad on su
ogtumanon noy to igpahimu kanami awos masayà to Diyus
aw iyu gayod, matabangan.
14 Oghimuhon noy sikan su ko madomdoman ku to
kadakoan to paglogon ni Jesu-Kristu ita, nokoy man no konà
ku ogtumanon to kandin ogkaliyagan. Su nama-anan noy to

pagkamatoy ni Jesus, angod to tibò no mgo otow, natibo-an
dan kandin su nigpakimatoy si Jesus itanow tibò.
15 Iyan ingkamatoy ni Jesus ita no otow su ogkaliyag
kandin to konà tad ma-aboy matuman to ka-iboganan ta no
otow. Ogtumanon ta to igpahimu ni Jesus su nigpakimatoy
kandin ita. Dì wadà katauni to pagkamatoy ni Jesus su
pigbuhoy man kandin to Diyus.
16 Kaling man likat kunto-on wadà otow no ogkadomdo-
man noy no agad-agad to ogkakita-an puli. Agad natodu-
on nadomdoman ku si Jesu-Kristu agad-agad to ogkakita-an
puli dì kunto-on, konad on.
17 Kaling man to otow no nakapagtampu on ki Jesu-Kristu,
nabinayà on su to pagkatahani, wadad, nabayà on tibò.
18 Sikan tibò, niglikat to Diyus no kandin iyan to nigpapa-
ulì ita diyà kandin no si Jesu-Kristu to impabayà. Aw
kanami, nabogayan koy to Diyus to katondanan no ogpapa-
ulì to mgo otow du-on to Diyus.
19 Sikan no pagpapang-anad kanami to Diyus, sikan to
paghinggat no ogpapa-uli-on din iyan to mgo otow tibò no
pinabayà to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu aw kapasaylu to
Diyus to saà to mgo otow aw insalig to Diyus dini kanami to
pagpasabut no awos ogpapa-uli-on din iyan podon to mgo
otow.
20 Kaling man pighimu koy ni Jesu-Kristu no tumutubus
din no dini kanami pabaya-a to Diyus to pagpapa-ulì din to
mgo otow. Kaling man kanami no tumutubus ni Jesu-Kristu,
malakas koy no ogpapa-ulì iyu diyà to Diyus.
21 Wadà saà ni Jesus, agad sobu-uk. Dì impatagudaa
kandin to Diyus to saà to mgo otow tibò. To likatan
to pagpatagudaa kandin to saà to otow su awos kinow
malipwasan aw su natibo-an ki din, ogkalabotan ta gayod
to katuwadongan to Diyus.

6

1 Kaling man no pigpatubus koy to Diyus to pagtuman to
igpahimu din, og-udlin koy iyu gayod to konà now puli og-
uwakan to ka-at to Diyus no nadawat now
2 su pig-iling to Diyus to “Moydu-on adow no ogkagotò to
pagka-at ku iyu no pagpaminog ku iyu. Moydu-on adow no
ogkagotò to paglipwas ku iyu no pagbulig ku iyu.” Sikan
to kagi to Diyus ita. Nagotò on kunto-on to pagdawat ta to
ka-at to Diyus. Nagotò on kunto-on to pagbulig to Diyus ita.
3 Og-oyow koy to tibò mado-ot su awos wadà otow podon
no ogkababagan noy to pagtu-u dan awos wadà saà no
ogkahimu no litos igka-oyow dan to kanami impasabut.

4 Agad nokoy no oghimuhon noy, igpabayà noy to katul-
idan awos mamatu-ud lagboy to kanami katondanan no
imbogoy kanami to Diyus su to tumutubus to Diyus, litos
ko matuwadong to pagdaa din tibò. Ogkakita-an to Diyus
no nigbogoy kanami to katondanan su natibuus to ginhawa
noy agad pagtuwa-ay noy to pag-abut to pag-uwang-uwang
aw kalisodan aw kababaganan
5 aw pagbunaa, aw pagkapirisu, kasamukan, pagkabun-
ug to talabahu, kapuwawan, aw bontas. Dì tibò noy,
pigtuwa-ay sikan.
6 Moydu-on pad igkapatu-u to Diyus no piglikatan to
katondanan noy su to tibò no pagdomdom noy aw paghimu
noy, wadà imba-ot no mado-ot. Asta gayod nasabutan
noy on to kanami no pagpasabut asta kanami, wadà
noy baosi kan nig-uwang-uwang kanami. Moydu-on pad
duma no igkapatu-u to katondanan noy no niglikat to
Diyus su niglogon koy to kasing-otow noy aw madoyow
to paghimu noy kandan su konà puli no bàbà noy to
piglikatan, dì ginhawahan noy to piglikatan. Igkapatu-u
gayod to katondanan noy, niglikat to Diyus su mamonang
dini kanami to Ispiritu Santu.
7 Igkapatu-u gayod to tùtu-u to katondanan noy su kadoog
noy og-ikagihon to katùtu-uhanan aw nadumahan koy to
kabogbogan to Diyus to pagkasundau noy no ogdawdaahon
noy to katuwadongan no ogbakyawon noy no kasag to lawa
noy aw angay ogtakawon noy to panganiban.

8 Kanami, konà ogkaduwa-duwa to ginhawa noy dì
natibuus iyan lagboy agad matahudan koy dow masawoy,
agad madiyampà koy dow masayà. Agad pighimu koy to
mgo otow no kanami, gau-on kun no otow, dì wadà saà noy.
9 Natibuus to ginhawa noy agad mahimu koy no tipig no
otow dow bantugan. Kadoog koy nalimutan to kamuwa-
hanan dì buhì koy dà man. Agad mabun-ug koy to kalisod,
dì wadà koy man kamatoy.
10 Agad naduyong-ot koy, dì ogpatukhawon koy dà man
nasì to Diyus. Ko kanami dà, wadà natu-un noy buwa, dì
pighimu koy to Diyus no palikatan to panalangin to kahan-
ingan. Agad wadà natu-un noy, dì pighimu koy to Diyus no
ogpakatu-un tibò to panalangin.

11 Na mgo kasu-unan ku no taga-Kurintu, pignangonan
kud on iyu to tibò no domdom ku su ma-aslag to pagkalogon
ku iyu.
12 Ko moydu-on na-usaban to ginhawa, konà no kanami
to tagtu-un, dì iyu sikan to tagtu-un.

13 Og-ikagi a iyu no angod to mgo batà ku to konà kow
ogkalingow kanami.
14 Na moydu-on pad ig-ikagi ku iyu no mgo tumutu-u.
Konà kow ogpagtampu du-on to mgo otow no wadà tu-u
su nokoy man no oghitampu to mgo matuwadong aw kan
konà no mgo matuwadong. To ka-awangan, wadà labot to
kadigloman.
15 Amonuhon to paghidaag ni Jesu-Kristu aw ni Bilyal no
si Satanas. Nokoy man no ita no tumutu-u, ogpagtampu ki
man du-on to mgo otow no wadà tu-u.
16 To abutanan to Diyus, wadà labot to ampu-onon no
konà no Diyus. Su itanow, angod ki to abutanan to Diyus no
wadà kamatayon. Su Diyus to nig-iling to “Mamonang a dà
du-on kandan aw ogtandu-an ku kandan. Kanak no Diyus,
ogkahimu a no ampu-onon dan, aw kandan, ogkahimu no
sakup ku.”
17 Kaling man nig-iling to Diyus to “Og-oyowan now on to
mado-ot no mgo otow. Likat du-on kandan ogpadiyù kow.
Konà now oghimuhon to mado-ot, awos madawat ku iyu,
18 aw kanak, ogkahimu a no Amoy now, aw iyu, ogkahimu
kow no mgo anak ku no lukos aw buyag. Sikan to inikagi
ku no Magbobo-ot no kinalabawan.”

7

1 Kaling man mgo kasu-unan ku, su pigsahadan kinow
to Diyus to oghimuhon ki no batà din ko oyowan ta to
mado-ot, ogpadiyù ki to tibò no igkado-ot to ginhawa ta dow
lawa ta aw ogpakatuwadong ki podon no iyan dà kanunoy
oghimuhon ta to Diyus dini to domdom ta no kahadokanan
ta to pag-ugpà ta dini to babow to kalibutan.
2 Nokoy to ingkahalin to ginhawa now kanami no wadà
man saà noy iyu. Palungtada-a koy du-on to iyu no
ginhawahan. Wadà noy man iyu pasuwaya. Wadà noy man
iyu lukuha.
3 Konà no iyan tu-ud ku to ogbotangan ku iyu to saà
su ogsudsudon ku to kagi ku iyu no dakoo iyan lagboy to
paglogon noy iyu su agad mamatoy koy dow buhì koy pad,
konà iyan ogpatunuson to ginhawa noy bahin iyu.
4 Ogsaligan ku iyu lagboy aw sayà-saya-a ku iyu diyà to
duma kotob to nalingawan kud to kalisodan ku no nadinog
kud to nawnangonon likat iyu no pigdaa ni Tito. Angod to
nalipwasan ad to kabogatan.
5 Angod to pagdatong noy natodu-on diyà to Masiduniya
no wadà noy kakita-i si Tito, wadà hunangag lagboy to

ginhawa noy su nalimutan koy kanunoy to kalisodan, to
labas, kasamukan, to sood to lawa noy, hadok.
6 Dì to Diyus no ogka-amu to ogpadaoyag to otow no
naduyong-ot, pigpadaoyag koy din no pinabayà to pagpa-
andu-on din ki Tito.
7 Dì konà no sikan pag-abut din dà to nakapadaoyag
kanami su nigtukhow koy gayod su pignangonan koy gayod
to iyu, nakapadaoyag kow kandin su nakita-an din to
paghimu now no madoyow. Pignangonan koy gayod to
ogpagkita kow podon kanak aw kaduyong-ot kow pagdinog
now to wadà ku kaliyagi to paghimu now no mado-ot diyà
to atubangan to Diyus. Pignangonan ad gayod to moydu-on
nighimu to kanak impang-anad no gaù, dì namatu-ud now
nasì to kanak impang-anad, tùtu-u man. Nigdaoyag pad to
kanak ginhawa.
8 Na no impadaa ku iyu ton tugdow no sulat, naduwa-
duwa to ginhawa ku su nadinog kud to naduyong-ot kow
su ingkapanagda kud iyu. Dì madoyow su mayopot dà to
pagkaduyong-ot now no wadà kow layuni to pagkaduyong-
ot. Dì kunto-on natibuus on to ginhawa ku bahin to pagsulat
ku iyu aw wadà nasosoan ku.
9 Dì naliyag a nasì. To pagkaduyong-ot now to tawoy, konà
no sikan to nalikatan to pagkaliyag ku. Dì to pag-usab now
to batasan now, sikan to nalikatan to pagkaliyag ku. To
ingka-usab to batasan now su nakasosoo kow to saà now.
Sikan no pagkaduyong-ot, moydu-on tu-ud no madoyow su
niglikat to Diyus awos ma-usab now to batasan now. Kaling
man ogpaka-iling a to ton sulat ku iyu, wadà igkado-ot now
du-on.
10 To pagkaduyong-ot ta no niglikat to pagkilaa ta to saà
ta diyà to Diyus, madoyow su piglikatan to pag-usab ta to
batasan ta aw wadà du-on nasosoan su ogpakadaa ita diyà
to kinabuhì no konad ogkawadà. Dì to pagkaduyong-ot ta,
ko dini dà to kalibutan makalikat, wadà ogkapuusan sikan
su wadà ogkadoogan no madoyow.
11 Dì nakita-an now to panalangin no niglikat to
pagkaduyong-ot now su tùtu-u to pagkasosoo now to saà
now diyà to Diyus su wadà now puli palabayi, dì nigpaka-
palipwas kow lagboy to saà now no nasulat kud on diyà
iyu. Bahin ton sala-an natodu-on, konad no pagkalangot
now kandin. Nahadok kow gayod ko ikapanagda ku iyu. Aw
kanak, nasampotan a now gayod. Nigpunù kow on dayun
to ogkastigu kandin no mado-ot to paghimu. Natuman now
on tibò awos mahugasan to saà.
12 Agad mabogat to sulat ku iyu no ogpakatul-id to saà
now, dì to sala-an aw nasala-an, konà no sikan to lagboy

kud no tu-ud su tu-ud ku iyan lagboy to igpakita now to tu-
un now no lawa to tùtu-u iyan intahud koy now lagboy diyà
to atubangan to Diyus.
13 Kaling man nigdaoyag koy lagboy.

Nigdaoyag koy lagboy aw hognà pad nigtukhow koy gayod
lagboy su naliyag si Tito su madoyow to pagdawat now
kandin aw hungow to ginhawa din.
14 Nakita-an din on to tùtu-u to pagsayà-sayà noy iyu
natodu-on. Wadà makabullug su tùtu-u to tibò no nanangon
noy iyu. Angod dà to insayà-sayà noy iyu su natùtu-u iyan.
15 Kaling man ogdakoo to kandin pagkaliyag iyu su
matinumanon kow aw matinahudon kow du-on kandin
kotob to pigdowdoyawan now awos wadà kasikawanan
now du-on kandin.
16 Naliyag a su ogkasaligan ku lagboy iyu.

8

1 Ogtagahon ku iyu mgo kasu-unan, to pagbulig to Diyus
to mgo tumutu-u no taga-Masiduniya ogbogoy to ka-at diyà
to mgo kasing-tumutu-u dan no nalisodan.
2 Su agad kandan lagboy iyan nalisodan to nadawat dan
no in-anti du-on kandan, dì nigtukhow on nasì kandan
kotob to agad nalisodan kandan, dì nighungyam dà kandan
to kandan katu-unan diyà to nalisodan pad.
3 Aw sikan kotob to moydu-on kandan aw pigpasublahan
dan pad gayod dì kanami, wadà koy sugù kandan.
4 Dì nigpangamuyù kandan kanami to kandan gayod to
ogbulig to kasing-tumutu-u dan no nalisodan.
5 To na-iman noy, pigpasublahan dan pad su tugdow
nigpasakup kandan to Diyus aw ikaduwa, nigpasakup
kanami no pinabayà to pagbo-ot to Diyus.
6 Sikan taga-Masiduniya no nigbogoy to ka-at, ogsunudon
now gayod podon kandan. Kaling man iyan pighinggat
noy si Tito to ogpabuligan noy iyu to ogsunud kow kandan
su kandin to nigpunù to ogpabogoy iyu aw kandin dà to
ogbulig iyu kunto-on to igponga podon to ka-at now to mgo
nangkawada-an.
7 Bantugan kow man aw mahan-ing to piglikatan no
nigsingkabugtì no bantug now su nahogot to pagtu-u now,
mahan-ing to mapandoy to oglikwad to kagi to Diyus, dakoo
to nama-anan now. Nigpa-omot kow gayod to pagbulig
kanami. Dakoo to logon now kanami. Sikan to nakabantug
iyu. Na kunto-on madoyow podon ko ka-at now gayod to
ogkalikatan to pagkabantug now.

8 Dì konà ku ogsugu-on iyu to ogpabogayon. Puli ku
ignangon dow nokoy to paghimu to duma dow masunud
now kandan no iyan igkapatu-u to logon now.
9 Su nama-anan now to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot
ta, agad kandin, wadà pigboong din, dì nigpawadà kandin
awos iyu, mamoydu-onan no impabayà to pagkawada-i din.
10 Na tambag ku iyu no madoyow podon ko pongahon
now to napunu-an now on songo tu-ig on, su iyu man to
tugdow nakadomdom to pagbogoy aw iyu to tugdow no
nigpunù.
11 Mano nigpamakut kow to pagpunù, ka-ilangan ogpon-
gahon now gayod lagboy no ogpadumahan to pagtukhow
now no ogbogoy kow agad-agad to iyu no ogkahimuhan.
12 Su ko ogbo-ot kow to ogbogoy, ogkadawat man to Diyus
su na-uyunan din agad-agad to kadakoo to pigtu-un ta, konà
no agad-agad to ita no kawadà.
13 Dì konà no tu-ud ku to puli ogkahawayan to duma to
pagdawat to imbulig now, aw iyu, ogkalisodan iyan nasì.
14 Dì ogbinuligay kow podon nasì. Iyu no namoydu-onan
on kunto-on, ogbuligan now kan nawada-an pad. Wadà ta
katagahi dow kagan-u ki to mawada-an. Ogkabuligan ki dan
dà man buwa. Kaling man og-anadan ta to pagbinuligay
tanow.
15 Konà now oglipadan to nasulat on no ogkabasa no
pig-iling to “To otow no dakoo to ogka-aun din, wadà nasì
ogkasamà. Dì to otow no ma-intok dà to na-aun din, litos
dà nasì.”
16 Na nigpasalamat koy to Diyus su to pagpamakut noy to
pagbulig iyu, kanami aw si Tito, a-angod dà
17 su naliyag kandin no nigtuman to kanak sugù. Dì
to wadà ku pad usipa kandin, tahan din on napikiyan to
kandin, og-andiyà iyu.
18 Ogpadumahan noy kandin to songo tumutu-u no
bantugan to mgo kasinakupan to Diyus su impatangkap, din
to Madoyow no Tutuwanon.
19 Hognà pad kandin, imbotang no nigdaa to sinakupan
to Diyus no duma noy gayod to pagdaa to pagbulig diyà to
mgo nawada-an no intahud noy ki Jesus no Magbobo-ot ta
aw igpatu-u gayod to nigbo-ot koy to ogbulig.
20 Ogdilinan noy podon to pagpabotang dini kanami to
saà bahin to pagdaa noy to igbogoy now aw duma gayod.
Kaling man ogpadumahon noy to otow no ogpa-aha-on dow
moydu-on ogsalinon noy
21 awos koy ma-uyunan to Diyus aw otow gayod.
22 Moydu-on pad duma no ogpadumahon noy ki Tito.
Na-inahà-aha-an ku pad kandin natodu-on. Nigpamakut

kandin to ogbulig aw dakoo iyan kunto-on to pagpamakut
din su nigsalig man kandin to ma-aslag du-on iyu.
23 Ko moydu-on og-usip bahin ki Tito, timbang ku kandin
to pagbulig iyu. Aw mgo duma din gayod, pigpatubus to
mgo kasinakupan ni Jesu-Kristu no igkatahud gayod diyà ki
Jesus.
24 Kaling man igpa-ahà now kandan to paglogon now
kanami aw ogmatu-udon now diyà kandan to insayà-sayà
ku iyu aw igpalikwad now kandan diyà to mgo kasinakupan
to Diyus.

9

1 Na nama-anan kud to agad konà ku iyu igayon to
ogpabuligon kow diyà to mgo kasing-tumutu-u now
2 dì ogpadomdomon ku iyu to nig-uyun kow on aw insayà-
sayà kud on diyà to mgo taga-Masiduniya bahin iyu no mgo
taga-Akaya, tahan on nahina-at no bobogoy ton nigbayà
no mgo aw mahan-ing to nadada no nakapamakut on su
nadinog dan on man bahin iyu.
3 Dì kandan si Tito no ogdaa so-idi no sulat ku, ogpa-
andiya-on ku iyu su awos sikan no impasimantug noy bahin
iyu, konà no puli-puli dà iyan. Dì igkamatu-ud lagboy sikan
to nahina-at now on podon su nanangonan kud to nahina-at
now on iyan.
4 Su ko pumaduma a to taga-Masiduniya aw katagahi dan
to wadà now pad kahina-at, kanami, ogkasikawan koy aw
iyu gayod su pigsaligan noy on man podon iyu.
5 Kaling man nadomdoman ku to ogpa-unahon ku kandan
aw si Tito diyà iyu no taga-Kurintu awos to konà a pad
ogdatong du-on, matu-udon podon lagboy to tùtu-u on iyan
no nahina-at on to insahad now on natodu-on no konà
podon no pinogos kow dì nakalikat iyan to pagkabo-otan
now.
6 Konà now ogkalingawan to ko ig-odok ta to ma-intok dà,
ma-intok dà gayod to ogka-ani ta. Dì ko madakoo to ig-odok
ta, dakoo man gayod to ogka-ani ta.
7 Tagsobu-uk iyu, ogbogoy agad-agad to nabo-otan to iyu
no ginhawa, konà no pabu-ud to pagbogoy dow angod to
napogos su to Diyus, ogkaliyag to maliyagon no pagbogoy.
8 Aw to Diyus, ogpakabogoy iyu to agad nokoy no
kadoyawan awos iyu, konà mawada-an to kapookanan,
aw likat to nasamà, agad intawa no tùtu-u no nalisodan,
ogkabuligan now iyan.
9 Du-on to ogkabasa no nasulat on bahin sikan no otow
no pig-iling to “Bo-otan kandin diyà to nawada-an. Pagkabo-
otan din, konà ogkagawang.”

10 Su Diyus to ogbogoy to binhì diyà to otow no og-odok.
Diyus gayod to ogbogoy iyu to tatanom now aw kandin
to ogbogoy iyu to ogka-ani no lagboy igkabuhì now aw
padakoa din to og-abut to impatanom din iyu likat to iyu no
pagkabo-otan awos matabangan now to mgo nawada-an.
11 Ogdugangan din iyan awos moydu-on ikabogoy now
diyà to nawada-an aw tawoy sikan, oglabow to pagpasala-
mat diyà to Diyus.
12 Su daduwa to tawoy no madoyow to pagbogoy now
su to mgo nangkawada-an, ogkabuligan now, aw Diyus,
ogkapasalamatan gayod.
13 Sikan ogbuligan now, ogkaliyag su bo-otan kow diyà
kandan aw angod dà diyà to duma gayod. Ogsaya-on dan
gayod to Diyus su sikan igbogoy now, igkapatu-u to paghimu
now aw pagtu-u now ki Jesu-Kristu, nighiduma.
14 Aw ko ampu-an kow dan diyà to Diyus, lagboy ogdoyow
to ginhawahan dan no ogdomdoman dan to impabogoy
kandan to Diyus iyu no ka-at din iyan sikan lagboy.
15 To labow no imbogoy itanow tibò, mapasalamatan to
Diyus, su pigpa-andini si Jesu-Kristu no nigpaka-otow dini
ita no mgo gi-otawan.

10

1 Na kanak no si Pablo, ogtambag ad iyu dì konà ku puli
ogbidla-on, dì igpabayà ku to mananoy no igpalituk no kagi
no oglikat ki Jesu-Kristu. Nadinog kud to moydu-on og-iling
to “Na to kagi ni Pablo, mahinoy dà ko diyà to atubang. Dì
ko madiyù on kandin aw puli din dà ogsulaton, ogbuutan
lagboy nasì.”
2 Dì malipwasan a now podon to kabuut ku ko umandu-on
a iyu no igpabayà to pagdilin now podon to ogpakapa-ahà
a iyu to langot ku su moydu-on nigbotang-botang kanami
no nig-iling to “Paghimu ni Pablo, wadà makalabow to
paghimu to mgo otow no kalibutanon dà puli.”
3 Tùtu-u iyan no nigdodot koy pad so-idi no kalibutan. Dì
konà ku ogsaligan to kabogbogan to otow no igkumbati.
4 Su to kanami no panganiban no igkumbati, konà no
panganiban to otow no niglikat so-idi kalibutan ko konà no
imbogoy kanami to Diyus no mabogbog awos noy mada-og
to kado-otan agad angod to madigon no kutà, dì ogkalompag
dà.
5 Ogpanggoba-on noy to ogkapikiyan to otow puli aw
agad nokoy pad no ogpalabow-labow no ogbalatak podon
to nama-anan to Diyus. Agad nokoy pad no ogkapikiyan to
otow puli, ogbaoda-on noy awos tibò, mamangunan si Jesu-
Kristu.

6 Ogtagadan noy pad iyu kotob matuman now to sugù ku,
kayan pana ogkastigu koy to duma no mgo masupladuhon.
7 Pigdagbow now puli iyan to pagdomdom now. Ogk-
ilahon now to katùtu-uhanan. Moydu-on kun og-iling
to "Kanak, ogtagonan ku si Jesu-Kristu." Na kandin no
nigtagon, konà din podon ogkalingawan to kanami gayod,
songo nigtagon koy gayod ki Jesu-Kristu.
8 Su ko maliyag a to ognangon bahin to kabogbogan no
imbogoy kanak ni Jesu-Kristu no igpahogot to iyu no pagtu-
u, konà no igkado-ot, konà a no ogkasikawan su tùtu-u iyan
lagboy.
9 Konà now ogdomdomon to ighinadok ku podon iyu to
mgo sulat ku dì konà man.
10 Nama-anan ku to moydu-on nig-iling to "Kagi ni Pablo
no insulat din, mabuut aw mabogat. Dì ko atubang,
mahinoy dà man. Dì konà ta ogpaminogon to kagi din."
11 Sikan no otow no nig-iling, aboy kandin. Indanan now
su to kagi ku du-on to sulat ku, sikan to ogtumanon ku ko
kumikita kinow.
12 Dì konà koy oglangub to ogpagsokod kandan no
puli nigsayà-sayà to tu-un dan no lawa. Dì kandan no
nigtinopongay to kandan kabotang, kandan, wadà nama-
anan.
13 Dì bahin kanami, konà noy ogpasublahon to pagpasi-
mantug, ko konà no ig-agad-agad noy dà to imbogoy kanami
to Diyus no katondanan no iyu, nasakup kow du-on.
14 Su wadà koy lapas to pag-ootan to kanami pigsakupan
no imbogoy kanami to Diyus. Nokoy man no wadà now
kilaha to imbogoy kanami to Diyus no igpang-anad iyu
su kanami to tugdow no nigdaa diyà iyu to Madoyow no
Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu.
15 To hinimu to duma, konà ku og-abinon to kanak to
nakahimu. Ogpang-anad a podon iyu hantod to mahogot
to pagtu-u now.
16 Kayan pana oghinipanow ad to pagpang-anad ku diyà
to kadiyu-an no wadà kapang-anadi to duma su konà noy
og-abinon to talabahu no natuman to duma.
17 Dì angod dà to nasulat no pig-iling to "Ko maliyag ki to
ogsayà, konà no ita tu-un no lawa to ogsaya-on ta. Dì Diyus
nasì no Magbobo-ot to ogsaya-on ta."
18 Tùtu-u iyan ton nasulat on su to otow no ogsayà to
kandin tu-un no lawa, konà iyan no litos sikan. Dì ko Diyus
to ogsayà kandin, sikan to tùtu-u lagboy no pagsayà.

11

1 Na, haba-on now podon to pagpasinsiya now kanak ko

angod to ogsaya-on ku to kanak tu-un no lawa no pigpadaa iyu
2 su angod to diyà ki Jesu-Kristu, impa-asawa kud iyu no
na-angodan to bohi no wadà pad kalumingi aw bantayi ku
lagboy iyu awos wadà duma no ogpaka-agow iyu.
3 Dì kahadok a ko ma-iyan-iyanan kow angod to pag-
iyan-iyan ni Satanas ki Eba su nigpa-angod-angod kandin
to uwod su ogpasakup kow buwa to bugtì aw moydu-on
igba-ot to pagtu-u now ki Jesu-Kristu.
4 To ing-iling ku sikan su pigdawat now to otow no nigdaa
to bugtì no tinu-uhan. Bugtì no Jesus to impasabut dan iyu
du-on to kanami no pigdaa no Jesus no impasabut noy iyu.
Asta kan kunon kun Madoyow no Tutuwanon, pigdawat
now on dì bugtì man du-on kan kanami no ing-anad iyu.
Konà gayod no Ispiritu Santu to pigdawat now dì bugtì no
ispiritu sikan. Dì tibò now pigpasood.

5 Agad pigpalabow now sikan mgo tumutubus kun ni
Jesus, dì wadà man makalabow kanak no tùtu-u no tumu-
tubus ni Jesus.
6 Agad konà a no mapandoy to ogpanlituk-lituk, dì litos
to nama-anan ku bahin to Diyus no impatu-u to tibò to
paghimu ku.

7 Dow nakasaà a iyu su nigpasagkop a awos kow ogpakal-
abow su wadà impabayad ku iyu to kanak impang-anad no
iyan Madoyow no Tutuwanon to Diyus.
8 To duma no kasinakupan to Diyus, nawada-an kandan
su pigdawat kud to impadà dan kanak awos matabangan
ku iyu.
9 Dì ton diyà a pad iyu, agad nawada-an a to kapookanan
dì wadà pigpangamuyu-an ku. Kanak kapookanan, imbo-
goy nasì kanak to mgo duma ku no pag-abut dan du-on no
niglikat to Masiduniya. Tahan ku to konà ku ogpabogatan
iyu, agad kaugayan, konà.
10 Indananan now, wadà otow no ogpakasapad kanak
bahin ton kagi ku no igkapasimantug ku bahin to kanak to
ogdaa to tu-un ku no lawa. Mataga podon to tibò no taga-
Akaya. To pig-ikagi ni Jesus, tùtu-u. Angod dà to kanak kagi,
tùtu-u su si Jesu-Kristu dini kanak.
11 Intobo-ot now buwa dow wadà ku kalogoni iyu. Dì konà
su nama-anan to Diyus to lagboy ku iyu nalogonan iyan.

12 Sikan paghimu ku, ogpadayongon kud awos wadà
ogkasakindogan to otow no og-iling to “Paghimu ni Pablo
aw paghimu noy, papadihu dà su ogdawaton din gayod to
bayad.”

13 Dì sikan no mgo otow, konà no tùtu-u no tumutubus ni
Jesus. Og-iyan-iyanan kow dan puli awos mabogayan now
kandan. Ogpakunon-kunon kandan no tumutubus ni Jesus.
Dì matuu konà man no tùtu-u.
14 Su gin-anow nigpakunon-kunon kandan su agad si
Satanas no tagsakup kandan, ogpakunon-kunon to diwata
kun kandin no niglikat kun to ka-awangan to Diyus.
15 Kaling man ogka-iman ta to mgo sakup ni Satanas,
ogpakunon-kunon puli no mag-a-anad to ka-awangan. Dì
to mahudi no adow ogkastiguhon tibò kandan.
16 Na ogsudsudon ku mandà to na-ikagi kud iyu. Konà
now ogdomdomon no wadà puus to kagi ku. Dì nasì
ogpaminogan now iyan podon lagboy. Oghimuhon ku to
kagi no ogpa-atubangon ku to kanak lawa angod to mgo
otow no nigpang-anad iyu su kadoog dan pigsayà bahin to
tu-un dan no lawa. Tuguti a now to igpannangon to kanak
tu-un no lawa.
17 Wadà ku ka-ikagi to niglikat ki Jesus to pagnangon ku
to kanak tu-un no lawa su wadà puus. Dì iyan innangon
ku iyu su so-idi to igbaos ku kan mgo otow no kadoog
ogpasimantug.
18 To mgo otow du-on, kadoog dan igpa-ahà to ogkasayà-
sayà to mgo otow no konà no mgo tumutu-u. Na kunto-on
ogsunudon ku kandan to kan pagpasimantug dan.
19 Nokoy man no niglabow on to iyu nama-anan, su
ogtuwa-ayon now to otow no wadà mgo bo-ot.
20 Su ko pig-udipon kow to mag-a-anad no konà no tùtu-
u, nokoy man no pigpabay-anan now man puli. Agad
mahukhuk kow kan mag-a-anad no konà no tùtu-u aw
padakoo-dakoo kandan diyà iyu dow sawayon kow, dì
nokoy man no nigpadaa kow man kandan.
21 Dì matuu kanami, pighimu koy now no talawan su
danu-an koy man. Ko sikan to kalitukan to talawan, ogka-
abin noy sikan.
Dì ko moydu-on oghinanggat kanak bahin to igpasiman-
tug dan, og-atuhan ku su moydu-on dà gayod igkapasiman-
tug ku agad wadà puus sikan.
22 Aw dow mgo Hibriyu na-an kandan? Na kanak, songo
Hibriyu a dà man gayod. Dow sugpù ni Israel kandan? Na
kanak, songo sugpù a dà man gayod ni Israel. Dow sugpù
man kandan ni Abraham? Na kanak, songo sugpù a dà man
gayod ni Abraham.
23 Dow sugu-onon buwa gayod kandan ni Jesu-Kristu?
Labow-labow a pad no sugu-onon din gayod. Kagi ku,
angod to wadà bo-ot ku. Dakoo pad to pagpamakut ku
aw kalisodan ku. Mahahan-ing pad du-on kandan to

pagkapirisu ku no niglikat to pagpasakup ku ki Jesu-Kristu.
Lalagboy pad du-on kandan to pagkabunai ku. Subla on to
pagkalimuti ku to kamuwahanan podon kanunoy.
24 Likat to mgo Hudiyu, kalima a kabunai no sikan kada
songo pagbunaa katlu-an aw si-am to ogdo-og.
25 Katatou a posposi, kasaboka a dogpaka to batu, katatou
a kaonod, songo kadukiloman aw songo adow to paglotow-
lotow ku diyà to dagat.
26 To pinanodnod ku no panow nalimutan a kadoog to
kamuwahanan agad diyà to kawohig-wohigan, kamuwa-
hanan to mgo tulisan, kamuwahanan to mgo otow no
taga-lunsud no kadumahan ku dà, kamuwahanan to mgo
otow no nigsingkabugtì, kamuwahanan diyà to lunsud, ka-
muwahanan diyà to banwa no kahanongan, kamuwahanan
diyà to kadagatan, kamuwahanan diyà to kasu-unan no
mapakunon-kunonon.
27 To mgo ka-unagan aw mgo kalisodan, pinuna-us on
to pinanodnod no kapuwawan to kadukiloman, bontas,
langga, pigpanodnod kud puli to ginhawa ku to wadà ko-
on-ko-on, hagsii aw lobas to lawa ku.
28 Aw wadà pad labot sikan moydu-on pad su adow-
adow moydu-on ogkapookan ku to pagbulig to igpahogot to
pagtu-u to mgo kasinakupan to Diyus su dagow moydu-on
ogpakasuwoy
29 su ogkaduyong-ot a ko wadà pad kahogot to pagtu-u
to mgo sakup ku. Angod iyan to kanak nasì to wadà pad
kahogot to pagtu-u su ogpakaduma to kanak ginhawa du-on
kandan. Aw lagboy to kalangot ku ko moydu-on ogpasuwoy
to tumutu-u no wadà pad kahogot to kandin pagtu-u.
30 Ko pananglit ogkaliyag a to ogpasimantug, dì ognangon
a nasì to mgo nawada-an to kanak kabogbogan no ogkasayà
to otow su du-on dà ogkakita-an to kabogbogan to Diyus no
ogbulig kanak.
31 Masaya-an to wadà katapusan to ngadan to Diyus no
Amoy ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot tanow. Ogkamatu-ud
din to konà a no gau-on.
32 Ton diyà a pad to Damasku, sikan gubirnadur no
imbotang du-on ni Harì Aritas, pigpalibongan din to mgo
sundau to ing-aad to lunsud awos a madakop.
33 Dì pigtuntun a no insood to bangkow no diyà a pabaya-a
to paslangan to ing-aad aw makalikoy a dà makalogos.

12

1 Agad nama-anan ku no wadà puus lagboy ko pumasi-
mantug a, dì so-idi to babaosay ku kan mgo otow no kadoog

ognangon to kandan tu-un no lawa. So-idi to igdugang ku
ton nanangon kud on iyu. Ognangonan ku pad iyu to nakita-
an kud on iyan to tu-un ku no mata no si Jesus to nigpakita
kanak no sikan, wadà kakita-i to duma. Ognangonan ku iyu
gayod kan intaga din dini kanak.
2 To sampuù tag upat on no tu-ig kunto-on moydu-on
sakup ni Jesu-Kristu no nabatun diyà kaylu to ugtuhan no
banwa to Diyus. Wadà ku katagahi dow tibò to lawa ku
naka-andiyà, dow umagad ku dà buwa. Diyus dà to nataga.
3 Iyan dà natagahan ku to naka-andiyà a to banwa diyà
to langit no labow to kadoyow. Dì wadà ku iyan katagahi
dow tibò to lawa ku naka-andiyà, dow umagad ku dà buwa
su Diyus dà to nataga.
4 Diyà ku kadinogi to kagi. Dì konà ku ogkasudsud su konà
ogka-otawan to pag-ikagi.

5 Kaling man ko maliyag a to ogpasimantug no ogpalabow,
moydu-on dà igkapasimantug ku. Dì ko kanak dà no puli
no otow, wadà igkapasimantug ku. Iyan dà ignangon ku
to nawada-an to kanak kabogbogan awos makita-an to
kabogbogan to Diyus no nigbulig kanak.
6 Su ko maliyag a to ogpasimantug to nabayà-baya-an kud
on, konà now ogka-ikagi sikan no kagau-an su tùtu-u iyan
to moydu-on igkapasimantug ku. Dì og-oyow ad og-angod
sikan su dagow makapalabow ad. Dì to ogkaliyagan ku no
iyan dà piglikatan to domdom kanak to mgo otow to nakita-
an dan aw nadinog dan on no niglikat dini kanak.
7 Kaling man pigtugutan to Diyus to og-ingoo-ingoon a to
tumutubus ni Satanas no nigbogoy kanak to kalisodan no
konà ogkagawang awos konà ku podon ikapasimantug likat
to impakita kanak.
8 To katatou a pangamuyù to Diyus to ogpagawangon
sikan.
9 Dì to pagtabak din kanak to “To kagi nu, litos dà su sikan
kakulangan nu no nawada-an to ikow no kabogbogan, du-
on dà nasì ogkakita-an to kanak kabogbogan no ogbulig
ikow no wadà nakatopong.” Sikan to kagi ni Jesus dini
kanak. Kaling man naliyagan ku to nawada-an a to
kanak no kabogbogan su awos iyan makatodung kanak to
kabogbogan ni Jesu-Kristu.
10 To pagkawada-i ku to kanak no kabogbogan, sikan
to ogkabayà-baya-an ku no kabogbogan ni Jesu-Kristu.
Kaling man to mgo nawada-an to kanak kabogbogan, konà
ku sikan ogkapookan asta pad mgo pagdiyampà aw mgo
kalisodan, aw mgo pagkasakiti, aw mgo pag-uwang-uwang,
su to ingkawada-i ku to kanak no kabogbogan, du-on on

nasì ogkakita-an to kabogbogan to Diyus.

11 Angod to wadà bo-ot ku no nakapasimantug a dì iyu
to piglikatansikan su iyu podon to ogpakamatu-ud to kanak
katondanan. Agad tùtu-uiyanno wadà igkasayà kanak to
duma, dì konà no labow pad kanak sikan mgootow no
ogpalabow-labow podon.

12 Ton diyà a pad iyu, moydu-on inmatu-ud no tùtu-u to
katondanan kunotumutubus ni Jesus su agad malisodan a dì
natibuus to ginhawa ku awnadumahan ad to kaboonganan
no nakita-an to kabogbogan to Diyus nomoydu-onogka-
anadan now.

13 Iyan dà nahimu ku diyà to duma no sinakupan to Diyus
dì wadà kuhimuha diyà iyu to pagpabogat ku iyan to kanak
kapookanan, su wadà kuisalig iyu to kapookanan ku. Na
pasayluha a now sikan.

14 Na so-idi a no oghina-at to paglo-uy iyu to katatou.
Agad kunto-on, konà ku ogsaligan iyu to kapookanan ku,
su konà no sapì now toogpanganapon ku. Dì iyu dà iyan
to ogpanganapon ku awos pumasakup kowlagboy ki Jesus
su konà no mgo batà to ogtagama to kaugayan to mgoma-
asdan. Dì to ma-as nasì to ogtagama to kaugayan to mgo
batà.

15 Agad mabogayan ku iyu to tibò to katu-unan ku,
dì ogkaliyag adà. Agad mabogayan ku iyu to doson ku
no ogbulig a iyu, dì konà ogpatunusontoginhawa ku du-
on iyu. Sikan to kapanggadanan to pagkalogon ku iyu.
Towadàlogon now kanak, dow sikan to igkabaos now
kanak?

16 Moydu-on nig-iling to “Agad wadà impabayad ita ni
Pablo, dìmoydu-on dà ing-iyan-iyan din dini ita.”

17 Dow nokoy buwa to mgo pagpabayà to pagluku iyu to
otow nopigpa-andu-on ku iyu no pigpa-iyan-iyan ku kun
iyu.

18 Ton pagpa-andu-on ku ki Tito aw duma pad no
tumutu-u, dow moydu-onka-iyan-iyan ku no nakita-an now?
Kanami si Tito, dow wadà hiduma toginhawa noy aw
batasan?

19 Nokoy to pagdomdom now bahin to inikagi ku dini so-
idi sulat ku. Dowintobo-ot now dow ogho-unon ku podon
to lawa ku du-on to atubangan now? Dìkonà man su Diyus
to ogbo-ot kanami aw kanak no sakup ni Jesu-Kristu, nama-
anan to Diyus to tibò no nasulat ku to igkatabang kud podon
iyu, mgokasu-unan to pagtu-u ta aw hogota to pagtu-u now,
konà no kanak dàsikanno puus.

20 Napookan ku ko umandu-on a iyu dagow dow makita-
an ku iyu no konàkuogkaliyagan aw ko makita-an a now

no konà now ogkaliyagan gayod. Dagowpagkilaa ku iyu
to nigbubuwow kow aw mgo pag-ingà, mgo langot, mgo
inuntuway, mgo pag-ina-ina, mgo tinasobay, mgo tibuus no
otow aw mgo samukan.
21 Napookan ku ko makanunoy to batasan now no mado-
ot aw kanak no nigpang-anad iyu, masikawan to atubangan
to Diyus aw ogkaduyong-ot a su to mgo sakup ku, wadà dan
oyowi to mado-ot no domdom aw panlibug aw palibug aw
mgo mado-ot no ogka-ibogan dan.

13

1 Na ko dumatong a du-on iyu, ikatou kud on sikan no
paglo-uy du-on iyu. Ko moydu-on ogbotang to saà, konà
ogkabotangan to saà ko konà no tatou dow daduwa to
ogmatu-ud no ka-otow.
2 To mgo otow du-on no mado-ot to mgo hinang, imbahog
kud no du-on a pad ko usabon dan, og-andu-on a aw wadà
igbogoy ku no ka-at. To kagi ku, ogsudsudon kud su konà
ogpabay-anan to pighimu dan no mado-ot, wadà igbogoy ku
no ka-at.
3 Sikan to igkapatu-u ku iyu to ki Jesu-Kristu no pig-ikagi
no inlikwad ku iyu aw konà now ogkapabay-anan sikan no
kabogbogan dì ogka-indanan now lagboy,
4 su tùtu-u iyan to angod to wadà kabogbogan din
lagboy ton pagtutuk kandin du-on to kinurus. Dì kunto-
on pigbuhoy on aw tuusa no pinabayà to kabogbogan to
Diyus. Kanami gayod, ko kanami dà iyan puli, wadà iyan
kabogbogan noy. Dì buhì ki dà aw kabogbogan noy, niglikat
ki Jesus aw sikan to oglikatan to igkabo-ot noy iyu.
5 Og-aha-on now to iyu tu-un no ginhawahan dow natag-
onan now iyan to pagtu-u now ki Jesus. Wadà now buwa
katahom to si Jesu-Kristu, du-on to sood to ginhawahan now
ko konà iyan no pag-ahà now konà iyan no tùtu-u to pagtu-u
now.
6 Ko ma-antihan to katondanan noy, og-imanon noy to
ogkakita-an now iyan to tùtu-u gayod to katondanan noy.
7 Kanami, pigpangamuyu-an noy to Diyus no wadà podon
iyu ogkastiguhon su oyow ad to sikan to ogkakita-an to
kabogbogan no imbogoy kanak ni Jesu-Kristu. Agad on
ko wadà tu-u kandan to si Jesu-Kristu to piglikatan to
katondanan ku ko tùtu-u to pagpasakup now to Diyus.
8 Iyan og-oyow koy to ogkakastigu to mgo tumutu-u to
wadà oglikatan no pagkastigu, su iyan, dà ogkakastigu noy
ko moydu-on saà awos matul-id.
9 Su agad on ko mahingadanan koy to wadà kabogbogan
su wadà man kastigu noy no igbogoy noy iyu ko tagonan

now iyan lagboy to matul-id. Ogpangamuyù koy lagboy to
Diyus to igpahogot to iyu no pagtu-u.
10 Iyan insulat ku so-idi taga-od no wadà a pad du-on iyu
su awos tul-idon now lagboy to kado-otan now awos ko
makadatong a du-on iyu to kabogbogan no imbogoy ni Jesus
dini kanak, ogkahimu sikan no tukhawanan now, konà no
kaduyong-otanan, awos mahogot lagboy to pagtu-u now.
11 Na mgo kasu-unan, ogba-id ad iyu. Usaba now to
batasan now. Tumana now sikan kanak mgo tambag su
igkadoyow now. Og-u-uyun-uyun kow. Ogdinumahay kow.
Malinaw on podon kadoog to pag-ugpà now aw kadumahi
kow to Diyus no piglikatan to kalinaw aw paglogon.
12 Dinawatay kow to madoyow.
13 To tibò no sinakupan to Diyus dini, igpadaa dan iyu to
mgo pangamusta dan.
14 Madumahan kow to ka-at ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot
tanow aw pagkalogon to Diyus aw pagpakigduma to Ispiritu
Santu.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Galasiya

1-2 Sulat likat kanak no si Pablo aw mgo su-un ku dini to pagtu-u. Konà puli no otow to nigpilì kanak dì imbotang a no tumutubus ni Jesu-Kristu aw Diyus no Amoy din no nigbuhoy kandin aw tuusa.

Sulat ku diyà iyu no mgo kasinakupan to Diyus no taga-Galasiya.

3 Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no Amoy aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.
4 Si Jesus, nigpakimatoy ita to saà tanow awos mal-imwasan kinow to pagsakup ita to katahanan no mado-ot likat so-idi kalibutan su pigbo-otan ki to Diyus no Amoy ta.
5 Diyus, saya-onon to wadà bungku-anan.

6 Na mgo su-un ku, naboong-boong ad su tagbayà kow on kun nig-oyow to Diyus no podon nig-abin iyu su ogpalipwasan kow din ki Jesu-Kristu no nigka-at iyu likat to kabo-ot din, dì nigpatikopit kow to bugtì no tinu-uhan no kunon kun Madoyow no Tutuwanon.
7 Dì sobu-uk dà iyan no tùtu-u no Madoyow no Tu-tuwanon no niglikat to Diyus. Wadà duma no tinu-uhan no niglikat to Diyus. Dì moydu-on kunto-on otow no ogsamuk iyu aw ogpasiyak-siyakon dan podon to impang-anad ni Jesu-Kristu.
8 Dì agad intawa no ogpang-anad iyu to tinu-uhan no bugtì du-on to impang-anad noy no Madoyow no Tutuwanon, malangotan podon kandin to Diyus no do-otonon kandin to Diyus, agad pad kanami dow diwata no niglikat to langit.
9 Kan impannangon noy on iyu natodu-on, ogsudsudon kud mandà kunto-on iyu. Agad intawa, ko bugtì to impang-anad din, ko konà no angod to kanami no impang-anad no pigtu-uhan now, malangotan podon kandin to Diyus.

10 Na-ikagi kud sikan su konà no puli no otow to ogpasaya-on ku kanak. Konà gayod no otow puli to ogpa-uyunon ku kanak. Dì Diyus to ogpasaya-on ku kanak. Ko pumasayà a pad podon to otow, wadà ku podon sapadi to impang-anad dan no konà no tùtu-u. Dì pig-uyunan kud podon nasì. Dì wadà man su iyan insapad ku kandan su si Jesu-Kristu, impahimu din sikan aw kanak, kandin no sugu-onon no ogpasayà kandin.

11 Na mgo kasu-unan ku, to impang-anad ku iyu no
Madoyow no Tutuwanon, sobu-ukon dà no tùtu-u su wadà
man makalikat to otow
12 su wadà otow no niglikwad kanak. Wadà gayod
nigpang-anad kanak. Dì impotos ni Jesus impabunsud dini
kanak.
13 Dow wadà kow makadinog bahin to kanak pagka-otow
natodu-on bahin to pagpa-omot ku to tinu-uhan to mgo
Hudiyu no mgo otow su kanunoy ku pig-uwang-uwangan
to mgo kasinakupan ni Jesus. Wadà ka-at-ka-at ku kandan
natodu-on su tu-ud ku podon to ogdodo-oton ku kandan.
14 Aw gayod to tinu-uhan to mgo Hudiyu, niglabow a
du-on to kadumahan ku no Hudiyu no dongan ku. Wadà
ogpakada-og kanak to pag-unug to tulumanon to mgo
Hudiyu su to pag-unug to tulumanon to ka-aw-apu-an noy,
ma-unug-unugon a pad du-on kandan no ka-angod ku.
15 Dì to Diyus, bugtì to katondanan no pigbotangan din
kanak su agad wadà a pad ka-otow, dì pig-abin a din no
pigdomdom din on to ogsakupon a no likat to kabo-ot din.
16 Pigbo-otan a to Diyus to igpalogwà a din to Anak
din awos ognangonan ku to mgo timamanwa no konà no
Hudiyu to Madoyow no Tutuwanon. Dì to otow, wadad pig-
usip ku dayun.
17 Agad mgo tugdow no mgo tumutubus ni Jesus diyà
to Hirusalim, wadad gayod pig-usip ku dayun. Dì bugtì
no banwa to pigpadoogan kud dayun no Arabiya on, aw
agad pag-ulì ku diyà to Damasku, puli kud piglipasan to
Hirusalim.
18 Dì pagkatatouhi on no tu-ig, Hirusalim on to pig-
padoogan ku. Dì iyan dà pigponhik ku to baoy ni Pedro
aw daduwa dà no simana to pagka-ugpà ku du-on.
19 Dì kandà no timpu, duma no tumutubus ni Jesus, iyan
dà nakita-an ku si Santiago no su-un din.
20 Na, so-idi igsulat kud iyu, tùtu-u lagboy. Og-aha-on to
Diyus to wadà gaù du-on.
21 Na, pagkakita ku kan daduwa dà no tumutubus ni Jesus
diyà to Hirusalim, mgo kalunsudan to Siriya no banwa to
pigpang-andiya-an kud aw mgo kalunsudan to Silisiya no
pagpang-anad ku.
22 Dì to mgo kasinakupan ni Jesu-Kristu diyà to Hudiya,
wadà pad makakilaa kanak to atubang su wadà a pad
kakita-i.
23 Dì iyan dà nadinog dan bahin kanak to na-ikagi no pig-
iling to “Ton otow no puli nig-uwang-uwang ita natodu-on
no sakup to Diyus, ogpang-anad on nasì kandin kunto-on to
tinu-uhan to Diyus no piggawang din podon natodu-on.”

24 Dayun kandan no mgo taga-Hudiya, nigpasalamat on
kunto-on to Diyus bahin kanak.

2

1 Na, monang ad nig-ulì diyà to Hirusalim no niglaboy pad
to sampuù tag upat no tu-ig no iyan duma ku si Bernabe aw
padumaha ku gayod si Tito.
2 Iyan dà ing-andiyà ku su pigsugù ad to Diyus. Pagdatong
noy du-on to mgo punu-an to tinu-uhan ki Jesus, pigpag-
unayan ku su ignangon ku kandan no Hudiyu dow ma-
amonu to pagpanoysoy ku to tinu-uhan ta diyà to mgo
nigsingkabugtì no timamanwa awos dan ma-ahà dow wadà
napuusan ku to impang-anad ku no iyan dà kalipwasanan
ta ko saligan ta si Jesu-Kristu no nigpakimatoy ita.
3 Dì pig-uyunan ad nasì kan mgo punu-an su si Tito no
pigpaduma ku, agad konà no Hudiyu kandin, dì wadà dan
pogosa pasakupa to tahan no tulumanon to tinu-uhan to
mgo Hudiyu no pa-indan to lawa,
4 agad moydu-on podon duma no nigpogos. Dì kandan
no moydu-on igsugpat dan podon to impang-anad noy, puli
nigpagtibò kanami no puli nigpakunon-kunon to su-un noy
aw makasood no wadà kama-ani to duma. Puli nig-idap
kandan itanow no nalimwasan to tulumanon no tahan, su
awos ogpogos-pogoson dan podon igpatuman kanami to
piglimwas on nasì ita ni Jesus no Imananan ta.
5 Dì kandan, wadà koy pada-og agad songo lingonngon dà
agun sikan katùtu-uhanan to Madoyow no Tutuwanon no
impasabut noy iyu, konà ogkaba-otan to mado-ot.

6 Na kan mgo punu-an to sinakupan ni Jesus du-on to
Hirusalim no bantugan no ogpanginlabotan podon kan mgo
otow no moydu-on intampu dan podon no bugtì du-on
to kanak impang-anad iyu su ogmatu-udon dan podon to
intampu dan. Dì to kabantug to otow puli, wadà labot ku su
to Diyus, konà din ogkilahon to kabantug to otow puli. Na,
nalipasan kud to pig-ikagi kud podon. Na, kan mgo punu-
an to sinakupan ni Jesus du-on to Hirusalim, wadà indugang
dan to kanak impang-anad
7 su nakilaa dan nasì to pigsaligan a to Diyus to og-
palikwadon a din to Madoyow no Tutuwanon diyà to
nigsingkabugtì no mgo otow angod dà to pigsaligan din si
Pedro to ogpalikwadon diyà to mgo Hudiyu.
8 Su to paghimu to Diyus du-on to mgo Hudiyu, si Pedro to
pinabaya-an to Diyus. To paghimu gayod to Diyus du-on to
nigsingkabugtì no mgo otow, kanak to pinabaya-an to Diyus.

9 Na, kandan si Santiago aw si Pedro aw si Juan no
nakilaa no punu-an to sinakupan to Diyus diyà to Hirusalim,
pagkama-an dan to katondanan no pigbotangan kanak to
Diyus, na-uyunan koy dan aw matu-uda dan to kanami si
Bernabe, pigpatubus koy to Diyus no ogpalikwadon koy to
Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus diyà to mgo otow no
nigsingkabugtì. Dì kandan, tahan pigpatubus to Diyus diyà
to mgo Hudiyu aw tibò koy a-alamanu su nigkaduduma koy.
10 Iyan dà konà dan pigpalingawan kanami to mgo su-
un ta no nawada-an to kapookanan. Dì tahan ku gayod no
ogpa-awosan sikan.

11 Na no bali pagmatu-ud to duma no tumutubus to kanak
pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon, hognà pad si Pedro
no nakasaà kandin, agad labow no tumutubus dì na-udlinan
ku pad kandin agad-agad to kanak nama-anan to Madoyow
no Tutuwanon no impalikwad kanak. Og-uli-on tad to
timpu to pag-udlin ku kandin. Pagkatapus noy to tu-ud noy
diyà to Hirusalim, namang-ulì koy on diyà to Antiyukiya.
Pagkaugoy on niglo-uy gayod si Pedro to sinakupan ni
Jesus du-on to Antiyukiya no niglikat to Hirusalim, aw agad
Hudiyu no tumutu-u kandin, dì nigpagso-ob kandin to mgo
tumutu-u du-on no nigsingkabugtì no nigpag-agpot kandin
du-on kandan.
12 Dì pag-abut du-on to duma no mgo tumutu-u no Hudiyu
no pigpatubus ni Santiago no nigdaa to sinakupan ni Jesus
diyà to Hirusalim, nakasigkon du-on si Pedro to pag-agpot to
mgo tumutu-u no konà no Hudiyu aw pagbugtì on kandin
su kahadok ko konà ma-uyunan kandin to mgo sakup to
panon no matagon-tagonon to tahan no tulumanon likat ki
Moises. Agad si Pedro no imbotang no tumutubus ni Jesus
diyà to mgo Hudiyu, dì ingkapanagda kud on kandin du-on
to kahan-ingan su mapayag dà man to saà din
13 aw saà to duma no mgo Hudiyu no tumutu-u su to
nama-anan dan aw paghimu dan, wadà hiduma su puli
nigpakunon-kunon kandan to wadà dan kun kama-ani to
og-u-unawa to mgo sakup to Diyus diyà to atubangan din
agad Hudiyu aw konà. Agad si Bernabe no duma ku, puli
nigpagtibò to pagpakunon-kunon dan su nadaa on kandin.
14 Dì pagkita ku to nakasaà kandan si Pedro bahin to
katùtu-uhanan to Madoyow no Tutuwanon, pig-ikagihan
ku si Pedro du-on to atubangan to kahan-ingan no
nangkahimun no nig-iling a to “Ikow Pedro, agad Hudiyu
ka no ingkadongan nu, dì tugdow dini pig-unug nu nasì
to kadodoog to mgo otow no konà no Hudiyu su nig-
agpot kad du-on kandan aw lingawi nu to ing-okod to mgo

Hudiyu bahin to ogkako-on. Ma-amonu man kunto-on to
pagpogos to mgo otow no konà no Hudiyu to pagpa-unug to
tulumanon to mgo Hudiyu dà.”

15 Na, sobu-uk dà to tùtu-u no kalipwasanan ta su ita no
Hudiyu no ingkadongan ta, konà ki no tagaw to tahan no
kasugu-an to Diyus angod to duma no mgo otow.
16 Dì nama-anan ta to pagtu-u ta ki Jesu-Kristu to nakalip-
was ita, konà no puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an
din to ogpakalipwas ita. Aw sikan iyan to insalig ta ki Jesu-
Kristu su awos malipwasan ki no impabayà to pagtu-u ta to
Imananan to Ka-otawan, wadà pabaya-a to puli pagtuwa-
ay ta to pagtagon to tahan no kasugu-an, su wadà otow no
ogkalipwasan no igpabayà to puli pagtuwa-ay to pagtagon
to kasugu-an.

17 Na, sobu-uk dà iyan to tùtu-u no kalipwasanan ta su ita,
agad Hudiyu ki likat to ingkadongan ta dì ogpa-omot kid
ogpalipwas to pagtu-u ta ki Jesu-Kristu. Dì ogpakapatu-u
ki no mgo Hudiyu to tahan ki iyan makasasaà to kasugu-
an to Diyus angod dà to duma no mgo otow. Si Jesu-
Kristu to ogsaligan tanow tibò to oglipwas itanow, konà
no puli pagtuwa-ay ta to pagtuman to tahan no kasugu-
an to ogpakalipwas. Na, nokoy buwa to tawoy sikan. Dow
ogpaka-agad buwa si Jesus ogpakatugut ita to ogpalapasan
to kasugu-an to Diyus? Konà iyan.
18 Dì ko pananglitan uli-on kud to ogsaligan ku to kanak
puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an to ogpakalipwas
kanak, sikan to igkahimu ku no makasasaà to igpahimu
to Diyus. Dì konà man ogkahimù su bahin to pagsalig
ku to kanak puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an
no ogkahimu podon no kanak kalipwasanan, pigbungku-an
kud on su amonuhon ku man to pagtuman ku tibò.
19 Kaling man to pagsalig ku to kanak puli pagtuwa-ay to
pagtuman to kasugu-an no igkalipwas kud podon, angod to
namatayan kud on du-on sikan awos sumalig a to bayà no
pagbuhoy kanak su natampuhan kud on to Diyus.
20 Tùtu-u iyan to pagkamatoy ni Jesu-Kristu du-on to
kinurus, namatoy ad gayod su nigpag-unung ad kandin
aw to kinabuhì ku kunto-on dini to kanak lawa, konà no
kanak to piglikatan. Dì si Jesu-Kristu no nig-ugpà dini to
sood ku, kandin to piglikatan kunto-on. To paggiginhawa
ku pad no otow, iyan dà igpasigi no igpabayà to kanak
paghogot to pagtu-u ku to Anak to Diyus no niglogon kanak
aw nigpakimatoy kanak.
21 Wadà ku man kawadà to ka-at to Diyus kanak no
niglikat to kabo-ot din, su ko pagsalig ta to ita puli pagtuwa-

ay to pagtuman to tahan no kasugu-an to ogkahimu no kalipwasanan to otow, sikan iyan nasì to igkawadà podon to igkadoyow to pagpakatubus ni Jesu-Kristu nigpakamatoy ita no tùtu-u no kalipwasanan.

3

1 Na mgo su-un ku no taga-Galasiya, nawada-an kow on buwa to impang-anad iyu. Intawa to nakapamayà iyu, su naboong-boongan ku iyu su madaas kow nakasuwoy su impapayag ku to impang-anad iyu no kagi ku, impa-inu-inu ku to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu ita du-on to kinurus no iyan dà to ogpakalipwas ita.

2 Na ogkanangon ku iyu to pagtuwa-ay now puli to pagtuman to tahan no kasugu-an, konà no sikan to pinabaya-an to pagdawat now to Ispiritu Santu, su pagtu-u now nasì to Madoyow no Tutuwanon no pigpaminogan now bahin ki Jesus to pinabaya-an to pagdawat now to Ispiritu Santu.

3 Konà kow ogpa-angod to otow no wadà nama-anan su to kapinunu-an to pagtu-u now ki Jesus, pigsaligan now to kabogbogan to Ispiritu Santu to ogbulig iyu to ogtuman to Diyus no ogpa-uyun kow kandin. Dì kunto-on, og-uli-on now on nasì to pagsalig now to iyu puli pagtuwa-ay to pagtuman to tahan no kasugu-an bahin to mgo tulumanon no ogpa-uyun kow podon to Diyus.

4 Dow ogkawadà now buwa kunto-on to ingkadoyow now likat to Diyus? Konà podon ogkahimù.

5 Na moydu-on pad gayod ig-usip ku iyu. Diyus no nigbo-goy iyu to Ispiritu Santu aw himuha din to kaboonganan diyà iyu, dow nokoy to pinabaya-an din sikan, dow puli pagtuwa-ay now to pagtuman to mgo kasugu-an din dow pinabaya-an din to pagtu-u now du-on kandin. Pagtu-u now iyan to pinabaya-an sikan.

6 Na ko pananglitan si Abraham, angod dà su pigbuligan kandin to Diyus natodu-on su nigtu-u kandin to Diyus su nasulat on no pig-iling to “Nigtu-u kandin to Diyus, aw nakita-an kandin to Diyus no matuwadong.”

7 Kaling man ogkasabutan tad to agad intawa no ogtu-u to Diyus angod ki Abraham, agad Hudiyu aw konà, ogkahimu no sugpù ni Abraham su ogkadawat din gayod to insahad to Diyus.

8 Nignangon to Diyus natodu-on no nasulat on dow nokoy to igkalipwas din to nigsingkabugtì no mgo otow ko tumu-u kandin. Pignangonan din si Abraham to “Iyan pigpanalanginan ku ikow su nigtu-u ka kanak. Kaling man

ogkapanalanginan ku to tibò no mgo otow no nigsingk-
abugtì to banwa ko tumu-u kanak.”
9 Kaling man kunto-on, agad intawa no otow no ogtu-
u to Diyus, ogkalabot to panalangin no insahad du-on ki
Abraham no nigtu-u to Diyus.

10 Dì mangkuwan to otow no ogsalig to kandin puli
pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an tibò to oglipwas
kandin, ogpakapasalig gayod kandin to kastiguhonon
kandin ko makasaà kandin su nasulat on gayod du-on to
tahan no kasugu-an to Diyus no pig-iling to “Kastiguhonon
to otow no ogpakalapas to nasulat no sugù to Diyus, agad
sobu-uk.”
11 Na ogkasabutan ta to wadà otow no ogkalipwasan diyà
to atubangan to Diyus no igpabayà din podon to kandin
pagsalig to puli pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an su
agad-agad to kasulatan, “Iyan dà igkabogoy ita to kinabuhì
no konad ogkawadà no ogkahimu ki no matuwadong ko
ogpabaya-on to pagtu-u ta to Diyus.”
12 Dì ko ogsalig ki to puli pagtuwa-ay to pagtuman to
tahan no kasugu-an to ogpakalipwas ita, wadà labot ta to
pagtu-u su agad-agad to kasulatan, “To otow no ogsalig to
kandin puli pagtuwa-ay to pagtuman to kasugu-an to iyan
ogpakalipwas kandin, wadà sugù no ogkalapasan din, agad
sobu-uk, dì ogkatuman din lagboy tibò.” Dì intawa man no
otow to ogpakatuman tibò.

13 Kaling man agad ogkahibatan ta podon to saà ta du-
on to kasugu-an to Diyus, nalipwasan kid ni Jesu-Kristu to
ita podon no kastigu su agad wadà saà din dì nigpahimu
kandin no kastiguhonon to ita no saà du-on to kandin tu-un
no lawa no nigpa-ina kandin no nigpakimatoy ita du-on to
kinurus no intugdok no kayu, su nasulat on no pig-iling to
“To otow no ogpa-inahan no ogtutukan du-on to intugdok no
kayu, ogkama-anan ta to lagboy on kastiguhonon to Diyus.”
14 Si Jesus no Imananan to Ka-otawan, nigpakimatoy
itanow tibò awos nigsingkabugtì no mgo otow mangkalabot
to panalangin no insahad du-on ki Abraham su awos
madawat tibò to Ispiritu Santu ko tumu-u ki.

15 Na mgo su-un ku, ko pananglitan to tahan ta no otow
dini to babow to kalibutan, ko pigmatu-ud on to otow to
insahad din, sikan dà su wadà duma no ogpakadugang du-
on dow bawasan pad du-on.
16 Na to pig-ikagi kud, so-idi to napa-atubangan. To
wadà pad bogayi to Diyus to mgo kasugu-an, pigsahadan
on to Diyus si Abraham to ogbogayan din to mgo otow to
kalipwasanan no igpabayà du-on ki Abraham aw sugpù din.

Na indanan now kan kagi no sugpù. Kan no kagi ogkahimu
to ogkapa-atubangan to songo otow dà dow mahan-ing
gayod. Dì kani, iyan napa-atubangan to sobu-uk dà iyan
no si Jesu-Kristu.
17 Dì so-idi to ogkanangon ku. Tugdow, moydu-on insahad
to Diyus diyà ki Abraham no ogtabangan din to tibò no
mgo otow no igpabayà to sugpù ni Abraham. Na to Diyus,
ko isahad din, konà din oggawangon aw ilisi to duma.
Pagsahad to Diyus sikan, wadà din pad bogayi to kasugu-
an no impabayà du-on ki Moises. Domdoma now to kotob
to nabaya-an to upat no gatus no tu-ig aw katlu-an, kayan
imbogoy to Diyus to kasugu-an no si Moises to impabayà. Dì
wadà kagawang to tugdow no insahad to Diyus su pigmatu-
ud din on.
18 Dì ko pagtuman podon to kasugu-an to Diyus to
piglikatan to panalangin din, konà podon ogkahimù to
insahad to Diyus to piglikatan. Dì insahad to Diyus iyan
no niglikat to kabo-ot din to piglikatan to panalangin diyà
ki Abraham.
19 Mano sikan insahad to Diyus to piglikatan to panalan-
gin diyà ki Abraham, nokoy man buwa no moydu-on pad
imbogoy to Diyus no kasugu-an no impabayà du-on ki
Moises. Iyan indugang to Diyus to kasugu-an du-on to
imbogoy din on no insahad su awos ki makakilaa lagboy to
makasasaà ki no otow du-on to igpahimu podon to Diyus.
Dì kan kadodoog no kasugu-an to tulumanon, puli pighimu
to Diyus no huwag-on hantod ko umabut kan sugpù ni
Abraham no pigsahadan on to Diyus. Dì pigpatubus to Diyus
to mgo diwata din aw si Moises pagbogoy din to kasugu-an
diyà to mgo sakup din.
20 Dì pagbogoy to Diyus to insahad din, impotos din du-on
ki Abraham.
21 Na moydu-on ig-usip ku iyu. Dow nigkakablang buwa
kan kasugu-an to Diyus aw kan insahad din? Wadà iyan,
su nighibugtì to tu-ud to Diyus pagbogoy din kan daduwa.
Ko kasugu-an podon to piglikatan to kinabuhì ta no konad
ogkawadà, kasugu-an iyan podon to kalipwasanan ta.
22 Dì konà man ogkahimù su agad-agad to kasulatan,
itanow no mgo otow, nalimutan kinow to kabogbogan to saà
hantod to iyan dà ingkaluwas ta to pagtu-u ta ki Jesu-Kristu
aw kalogobi pad kotob to ogtu-u kandin aw ogkadawat to
insahad no kinabuhì no konad ogkawadà.

23 Na hognà pad itanow tibò angod to nalimutan kid
to kasugu-an no napirisu hantod to ma-ukasan to kalip-
wasanan ta no pinabayà to pagtu-u ta.

24 Kaling man ko pananglitan, to kasugu-an to Diyus
nahimu no nigtamong ita hantod to og-abut to Imananan
to Ka-otawan awos kinow malipwasan ko tumu-u ki.
25 Dì kunto-on no nig-andini si Jesus to kalibutan no pigtu-
uhan ta wadà kid on kasakup to nigtamong ita,
26 su ita kunto-on no nigtu-u ki Jesu-Kristu, angod kid on
to mgo anak to Diyus no nigtulin on su nigpagtampu kid on
ki Jesus.
27 Su no pagpabonyag tad no inmatu-ud to nigpagtampu
kid ki Jesu-Kristu, nigpasakup kid on kandin no oggoadon
ta to kandin katahani.
28 No nigpagtampu kid on ki Jesus, wadad on igkabugtì ta
diyà to atubangan to Diyus, agad Hudiyu aw nigsingkabugtì
no mgo otow, agad udipon aw datù, agad lukos aw buyag, su
no nigpagtampu kinow on ki Jesu-Kristu, sobu-ukon kinow
dà no otow.
29 Ko tu-unon kid on ni Jesus, og-agad kinow ogkahimu no
sugpù ni Abraham aw makadawat ki to insahad on kandin
to Diyus.

4

1-2 Na ko pananglitan, nama-anan ta to agad sugpù to datù
no ogpakatu-un on to tibò no ogkabilin to amoy din, dì
ko konà pad magotò to adow no pigbo-otan to amoy din,
wadà ogkalabawan din agad udipon no nigtamong kandin,
ko konà pad tumulin kandin. Dì nasakup pad kandin nasì to
nigtamong kandin aw duma no mgo mawmanigo-on du-on
kandin hantod ko magotò to adow no piggotò to amoy din.
3 Na itanow no mgo otow dini to babow to kalibutan,
angod dà su ogka-angod ki to batà su nasakup ki pad to
naka-una no tinu-uhan dini to babow to kalibutan.
4-5 Dì pagkagotò to adow, pigpa-andini to Diyus to Anak
din no impa-anak to buyag awos mahimu ki no mgo
anak to Diyus no pinabaya-an sikan Anak din no si Jesus.
Pigpa-andiyà gayod si Jesus to mgo Hudiyu aw matuman
din lagboy to kasugu-an no inlikwad ni Moises awos
malipwasan to mgo otow no nasakup kan mgo kasugu-an.
6 Mano anak kid on to Diyus, pigpabogoy din ita si Jesus
no Anak din to Ispiritu Santu no mamonang on dini to sood
ta su nangamuyù si Jesus sikan du-on to Amoy din. Aw
to Ispiritu Santu, ogmatu-udan kid din to anak kid to Diyus
aw og-alladan kid din to oghingadanan ta to Diyus to “Amoy
ku” ko pasalamatan ta to Diyus.
7 Kaling man konà kid on no udipon. Dì anak kid on to
Diyus. Mano anak kid on to Diyus, nahimu kid on gayod

no ogpakatu-un to panalangin no insahad to Diyus to mgo
anak din.
8 Na to udipon, sikan iyan to nahimuhan now no
impabayà to mgo ampu-onon now natodu-on no konà no
Diyus, su wadà kow pad kataga to Diyus no tùtu-u.
9 Dì kunto-on iyu, natagahan now on to Diyus no tùtu-
u, aw Diyus, natagahan kow din. Na-amonu kow on man
no og-uli-on now pad to tinu-uhan no naka-una dini to
babow to kalibutan no mgo tulumanon aw ing-okod no konà
ogpakalipwas ita. Dow ogpa-udipon kow pad buwa ogpa-
usab sikan?
10 Ogpalipwas kow podon nasì no igbayà to pag-indan
now lagboy to adow, buwan, tu-ig no tulumanon to Hudiyu.
11 Dagow ma-uwakan to pagkapagud ku no nigpang-anad
a iyu natodu-on.
12 Na mgo su-un ku, ogkaliyag a ko oggoadon a now podon
su agad Hudiyu a dì pagtu-u ku ki Jesu-Kristu, nigsigkon ad
to pagsalig ku to mgo inlikwad no tulumanon puli aw mgo
ing-okod puli, aw sunuda kud iyu no konà no Hudiyu no
wadà salig kan kasugu-an no ogtumanon to mgo Hudiyu.
No pag-ugpà ku du-on iyu, wadà saà now dini kanak. Dì
madoyow nasì to pagdawat now kanak. Agad moydu-on
sakit ku no dakoo, dì wadà a now iyan sawaya dow oyowi.
Dì madoyow nasì to pagdawat now kanak.
13 Kan pagkasakit ku du-on iyu, sikan to tugdow ku
no pagliwak to pagpang-anad ku iyu to Madoyow no
Tutuwanon.
14 Agad malisod kow ogpaminog to kanak impang-anad
su nasakit a man, dì pigtuwa-ay now dà. Pigdawat a now
angod to pagdawat to diwata likat to Diyus. Ko si Jesus
podon, papadihu dà buwa.
15 Nalingawan now on buwa to pagtukhow now to pag-
ugpà ku du-on iyu natodu-on, su domdom ku to natodu-
on agad nokoy no pagkatabang now kanak, wadà buwa
ogbalibadan now, kotob to igbogoy now on podon to mata
now.
16 Dì kunto-on nokoy man no mado-ot on to ginhawa now
kanak. To pagnangon ku iyu to katùtu-uhanan, dow sikan
to piglikatan to ingkabugtì to ginhawa now dini kanak?
17 Sikan mgo nang-anad to konà no tùtu-u, nig-augbasa
lagboy iyu dì bugtì to domdom dan. Dì pighimu dan nasì
sikan su awos og-oyowan a now on aw diyà kow on to
ogpasakup kandan.
18 Ko moydu-on ogpaglagi iyu, madoyow man ko
madoyow to tu-ud dan. Kanak gayod, kaliyag a ko mahan-
ing to amigu ku. Pag-ugpà ku du-on iyu natodu-on

madoyow to paghiduma ta. Madoyow podon ko humiduma
ki dà agad wadà a du-on.
19 Mgo kasu-unan ku, nalisodan a to pagtagad ku hantod
ko pasoodon now lagboy si Jesu-Kristu du-on iyu.
20 Naboong-boong a iyu su tugdow madoyow to pagdawat
now kanak. Dì kunto-on bugtì on buwa to ginhawa now
kanak. Madoyow podon ko makalo-uy a iyu kunto-on awos
konà a maka-iling podon so-idi no mgo mabogat no kagi.
21 Na moydu-on ig-usip ku iyu no ogpalipwas podon to
saà now no igpabayà now podon to pagtuman to tulumanon
likat ki Moises no pigpalikwad to kasugu-an to Diyus. Wadà
now buwa kama-ani dow nokoy lagboy to ignangon ita to
nasulat ni Moises?
22 Su du-on ki makabasa to daduwa to batà ni Abraham no
tumaag lukos. Kan sobu-uk, lagboy no asawa ni Abraham
no una to inoy. Kan sobu-uk, ikaduwa no asawa to inoy no
udipon kandin.
23 Na pagbo-ot puli to otow to piglikatan kan batà to inoy
no udipon. Dì kan batà to inoy no konà no udipon, pagbo-ot
to Diyus to piglikatan din su kandin to insahad to Diyus.
24 Na sikan no innangon, moydu-on napa-atubangan.
Sikan daduwa no buyag no si Hagar aw si Sara no tugdow
no asawa ni Abraham, napa-atubangan to daduwa no
kadodoog to paglabot to Diyus.
25 Kan sobu-uk no kadodoog no si Hagar, sikan bahin to
mgo tulumanon no imbogoy to Diyus ki Moises diyà to Sinai
no untud diyà to Arabiya no paghapit du-on to mgo sakup to
Diyus to paghipanow dan. Sikan no banwa, pig-ugpa-an to
mgo sugpù ni Hagar aw kan no untud pighingadanan dan to
Hagar no untud. Udipon dà to niglikat du-on. Na kunto-on
Hirusalim no lunsud dini to babow to pasak no piglikatan
to mgo tulumanon to mgo Hudiyu, iyan ogka-angodan to
Hagar no untud su pagka-udipon dà to niglikat gayod du-
on.
26 Dì si Sara no iyan na-angodan din to langitanon no
Hirusalim no iyan sinakupan ni Jesus no piglikatan tanow
tibò no namantu-u kandin, nalipwasan su wadà ki kasakup
sikan no mgo tulumanon.
27 Sikan gayod to napa-atubangan kan nasulat on no pig-
iling to “Ikow, agad bukak ka, dì bali kad ogtukhow. Wadad
ogbayan to pagkaliyag nu, su igsahad ku ikow ko mahudi
no adow mahan-ing pad to sugpù nu du-on to buyag no
ogkasodsodan.”
28 Na itanow mgo kasu-unan ku, ogpaka-angod ki ki
Isaac no batà ni Sara no kabogbogan to Ispiritu Santu to
piglikatan ta.

29 Dì kunto-on pig-uwang-uwangan ki nasì to mgo otow
no otow puli to piglikatan dan no ogpaka-angod ki Ismael
no nig-uwang-uwang to hadi din no si Isaac no insahad to
Diyus to piglikatan din.
30 Dì nokoy to oghimuhon ta kunto-on bahin to ogkahimu
ki podon no udipon no ogkasakup ki to mgo tulumanon puli.
Ogpa-angod ki to nasulat no pig-iling to “Na to udipon aw
kan niglikat du-on kandin, gawanga, su to kabilin to amoy
no ogkatu-un to batà to inoy no konà no udipon, wadà labot
to batà to inoy no udipon.”
31 Na, ogkasabutan tad on mgo su-un ku, to konà ki
ogpakapalipwas to saà ta ko pagtuman ta to tulumanon
to ogsaligan ta, agad og-unug-unugon ta lagboy angod dà
to udipon, dì ita, wadà ki kasakup to pagka-udipon. Dì
nasakup kinow on nasì to kalipwasanan su nigtu-u ki to
Diyus.

5

1 Na itanow, kalimwasanan to moydu-on su piglimwasan
ki ni Jesu-Kristu to mgo tulumanon no katahanan. Sikan
kalimwasanan, oghimuhan tad to ogsakindogan ta. Konà
tad og-uli-on to pagka-udipon.
2 Kanak no si Pablo, og-indanan now to kagi ku iyu. Ko
ogsaligan now to pagtuman now to tulumanon to oglipwas
iyu to saà now, ogkawadà to pagtabang iyu ni Jesu-Kristu.
3 Ogpakasudsud a to innangon kud on iyu, ko ogpa-uyun
kow podon to Diyus no igpabayà to pagtuman to kasugu-an
din likat ki Moises, konà ogkahimù to puli kow ogtuman kan
sobu-uk bahin to pag-indan to lawa. Dì tibò to kasugu-an to
ogkatuman now.
4 Iyu no ogpalipwas podon to saà now no igpabayà to puli
pagtuwa-ay to pagtagon to kasugu-an, wadad on labot now
ki Jesu-Kristu aw pig-oyowan now on to impabayà din no
ka-at din podon iyu no niglikat to kabo-ot din.
5 Dì ita no pigtabangan to Ispiritu Santu, ogsaligan ta
to piglipwasan ki to Diyus to saà ta aw ogtagadan ta to
ogtabangan ki mandà to kabogbogan to Ispiritu Santu to
mahudi no adow su nigtu-u kid to Diyus.
6 Su no nigtampu kinow ki Jesus no Imananan ta, agad
matuman ta to tahan no tulumanon dow konà dì papadihu
dà sikan. Dì kamatu-udan to pagtu-u ta no pigdumahan to
paglogon ta to Diyus aw otow.
7 Madoyow man to iyu pagpa-omot, di intawa man buwa
to nigbalatak iyu to pagtagon now to katùtu-uhanan no
kalipwasanan. Kan pagkadaa iyu, ando-i makalikat.

8 Konà no Diyus to piglikatan su kandin to piglikatan to
kalipwasanan now no pinabayà du-on ki Jesus.
9 Konà now ogkalingawan to tùtu-u iyan to nadinog tad
no ikagihonon no pig-iling to “Agad ma-intok dà to nakaba-
ot dì mado-ot to ogkabauyan tibò,” su agad sobu-uk dà no
otow no gaù to igpang-anad din, dì ogpakado-ot to pagtu-u
to sinakupan tibò.
10 Dì mangkuwan kanak, tinahom ku to konà kow ogpaka-
suwoy to impang-anad ku iyu su namangtampu kinow on
ki Jesus. Dì kandan no nigpasuwoy podon iyu, agad intawa
kandan, kastiguhonon to Diyus.
11 Moydu-on nignangon to kanak impang-anad kun aw
kandan impang-anad, nighiduma kun, aw kanak no si
Pablo, ogpang-anad a kun to konà ki ogkalipwasan ko konà
ki ogtuman to mgo tulumanon. Dì konà man su konà no
sikan to impang-anad ku. Na moydu-on ig-usip ku iyu.
Ko nighiduma pad podon to impang-anad noy, nokoy man
no kanunoy a dan pigpahadatan su ko nighiduma podon,
na-agad on podon nagawang to ingkaboong-boong dan to
impang-anad ku no iyan dà igkalipwas to otow ko ogtu-u
kandin to si Jesus, nigpakimatoy ita du-on to kinurus.
12 Sikan mgo otow no nigpa-awà iyu no pigpakatu-
man kow podon to tulumanon, madoyow podon nasì ko
pumahimu kandan no gawangonon to sinakupan to Diyus.
13 Dì iyu no mgo kasu-unan ku, matu-udan kow to
Diyus to ogkalimwasan kow to pagka-udipon now. Dì to
pagkalimwasi now, konà now ogpabauyon to igkahutoy
now to puli ogtumanon to ibog now. Dì nasì konà
now podon puli ogbungku-an to ogtinabangay kow su
oglinoganay kow on podon.
14 Su to tibò no kasugu-an to Diyus, sobu-uk dà to
ogkatibo-an no pig-iling to “Oglogonan now to kapadihu
now angod to paglogon to lawa now.”
15 Dì iyu no sakup ni Jesus, ko og-inina-inahay kow aw
ogsinombangay, dowdoyow kow su dagow paghiduma now
to ginhawa no ogduma kow ki Jesu-Kristu, ogkado-ot man.
16 Dì so-idi to igpatuman ku iyu. Ogpa-allad kow to Ispiritu
Santu awos konà kow makaduma to puli now no ibog.
17 Su ita no otow, to katahani ta no bo-ot aw pagbo-ot
to Ispiritu Santu, konà oghidaag su ogbinabagay nasì. Ko
malingì ta to tahan ta no bo-ot, puli ta ogsogsogon. Kaling
man konà ki ogduma to ita dà no bo-ot ko ogtumanon ta
podon to pagbo-ot to Ispiritu Santu.
18 Dì ko ma-alladan kow to Ispiritu Santu, wadà
ogkapookan now to pagtuman to kasugu-an to Diyus.

19 Na ita no otow, to katahani ta, mahawoy dà to ogkilahon
su sikan to piglikatan to paghimu ta angod to panlibug aw
palibug, paghimu to otow no wadà sikow,
20 pag-ampù to ampu-onon no konà no Diyus, sikan
otow no ogpabogoy to katigaman no ing-okod to Diyus,
pagkakablang, bubuwow-buwow, pag-ingà, kaboù, ma-
akom, paghibolag-bolag,
21 pagsombang, pagbunù, minahingow, aw panliyag lag-
boy aw duma no angod sikan. Igbahog ku iyu kunto-on
angod to pagbahog ku natodu-on. To otow no oghimu angod
sikan, wadà labot to pigsakupan to Diyus to mahudi no
adow.
22 Dì to Ispiritu Santu to piglikatan to paglinogonay, pag-
tukhow, kalinaw, ka-ungangon, mahabà to pagpasinsiya,
ka-at, bo-otan, matuman-tumanon,
23 danu-an, pagpogong. Na ko angod kan, wadà kas-
apadanan likat to kasugu-an to Diyus su wadà ogkalapasan.
24 Ita no tùtu-u no sakup ni Jesu-Kristu, angod to nakapag-
unung kid kandin pagkamatoy din du-on to kinurus su
angod to nigpatutuk ki to ita no ka-ibogan aw kaliyaganan
ta no mado-ot.
25 Na, ko Ispiritu Santu to piglikatan to kinabuhì ta
no konad ogkawadà, ogpa-allad ki gayod kandin no oghi-
hipanow ki pad dini to babow to kalibutan.
26 Ita, konà ki ogpasayà to duma. Konà ki gayod
ogsinawayay. Konà ki ogpa-i-inga-ay.

6

1 Dì mgo kasu-unan ku, ko moydu-on iyu no ogkalingow
to ogpa-allad to Ispiritu Santu aw maka-agad makasaà, iyu
no nigpa-allad to Ispiritu Santu, ogpapa-uli-on now kandin
to madoyow. Dì oghinayan now dà su ita no otow, tibò ki
makasasaà.
2 Na ita no sakup ni Jesus, ogbinuligay ki to oghogot to
pagtu-u ta no angod to ogtinagudahay ki su sikan to igtuman
ta to insugù ita ni Jesu-Kristu no oglinogonay ki.
3 Na ita no otow, ko intobo-ot ta to wadà saà ta, puli ki
nahimu no nigluku to ita tu-un no lawa.
4 Dì ita, kanunoy ki ogsin-anti to ita no hinang no kagi
to Diyus to sokodan ta. Ko tumanon ta sikan aw ko hustu,
ogkaliyag ki. To hinang to duma, agad madoyow dow mado-
ot, konà no sokodan ta no ig-anti ta to ita no hinang,
5 su ita dà no pagsinghimu sikan dà to ogka-abin ta.
6 Na, to otow no ogpang-anad to kagi to Diyus to igkabuhì
din, mgo pig-anad din podon to ogbulig.

7 Konà ogpakasaà to ogkasabutan now to og-ikagihon ku.
To igbaos to Diyus diyà to otow, wadà ogpakabalibad su
agad nokoy to ig-odok ta, sikan iyan to ogka-ani ta. Angod
dà ita no otow, su agad nokoy no oghimuhon ta, ogkita-on
to Diyus aw to mahudi no adow igbaos din ita no angay dà
to paghimu ta.
8 Ko ogduma ki to ita dà no ka-iboganan, kado-otan dà
to ogkapudut ta. Dì ko ogduma kid to pagbo-ot to Ispiritu
Santu, kinabuhì no konad ogkawadà to ogkapudut ta.
9 Konà ki ogbogat-bogat to paghimu ta to madoyow su ko
magotò moydu-on ogkapudut ta ko konà ta bungku-an.
10 Kaling man oghimuhan ta to madoyow to mgo otow
tibò ko mahutoy ki aw labi pad du-on to kasing-tumutu-u
ta.
11 Na kanak, ogtu-unon kud to ogtapuson so-idi no sulat
to kanak no boad, agad ma-aslag to kanak pagsulat no
ogkakita-an now.
12 No kandan no ogpogos podon iyu to ogpasakup kow
to mgo tulumanon, igpalabow-labow dan da sikan su
ogbilangon dan podon to mahan-ing no nigpasakup du-
on kandan. Ogpalabayan dan podon gayod to kalisod no
ogpaka-agad ogpaka-abut du-on to otow no ogtagon to si
Jesu-Kristu dà to ogpakalipwas ita su nigpakimatoy ita du-
on to kinurus.
13 Su agad kan nigpatuman podon iyu to tulumanon, konà
dan ogtumanon to tibò no kasuguan to Diyus. Puli kow
dan ogpatumanon podon nasì to tulumanon awos kandan,
makapabantug to kasing-Hudiyu dan.
14 Dì kanak, iyan dà igpabantug ku to igpasabut ku to
pagpakimatoy ita to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu du-on
to kinurus. Aw sikan no kinurus angod to aad no igkabugtì
kud on to puli niglikat so-idi kalibutan su wadeà kalabotan
ku sikan.
15 Su to pigsakupan to Diyus to otow no nigtuman to
tulumanon no pag-indan to lawa dow wadà, a-angod dà
man, wadà labow dì to kamatu-udan nasì to moydu-on on
bayà no kinabuhì ta no konad ogkawadà.
16 Na, tibò no ogpa-allad to Ispiritu Santu dini to babow
to kalibutan, madumahan to ka-at to Diyus aw kalinaw su
sikan to Isrili no tùtu-u su sakup no tùtu-u to Diyus.
17 Na likat kunto-on, wadà podon konà ogtu-u to si Jesus
to nigbotang kanak to katondanan su pigpambutiyawan to
lawa ku likat to pagka-uwang-uwangi ku td mgo kablang ni
Jesus, su sak up a din.
18 Na mgo kasu-unan ku, madumahan kow to ka-at ni
Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. Amin.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Ipisu

1 So-idi sulat likat kanak no si Pablo no pigbo-otan to Diyus
to imbotang a no tumutubus ni Jesu-Kristu. Sulat ku diyà
iyu no mgo taga-Ipisu no matinumanon no sinakupan ni
Jesu-Kristu no na-uyunan din.
2 Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no
Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.
3 Masayà to Diyus no Amoy to Magbobo-ot ta no si Jesus
no Imananan to Ka-otawan su pigbogayan kinow din on
to panalangin tibò diyà to langit no pigpatampu ki ni Jesu-
Kristu.
4 To wadà pad kabotad so-idi kalibutan, pig-abin kinow on
tahan to Diyus no pinabayà du-on ki Jesu-Kristu agad-agad
to napikiyan to Diyus no oghimuhon kinow no matuwadong
diyà to atubangan din no wadà saà.
5 Su tahan ki man nalogonan to Diyus, iyan napikiyan din
to oghimuhon kinow din no mgo anak din no si Jesu-Kristu
to igpabayà su sikan to pagbo-ot to Diyus.
6 Masayà tanow to Diyus su pighungyaman ki din likat
to kabo-ot din no na-uyunan kid to Anak din no nalogonan
din.
7 Nalipwasan kid to saà ta no pinabayà du-on ki Jesus
no nigpakimatoy ita to pagpataug din to langosa din.
Napasaylu din on to mgo saà ta su likat to kabo-ot din, pigka-
atan ki din
8 no pighungyaman ki din tibò lagboy.
9 No dakoo to nama-anan to Diyus aw ka-ugsoban din,
agad mahobong natodu-on to napikiyan din no pigbo-otan
din no si Jesu-Kristu to igpabayà, dì bali pigtaga kinow.
10 Pikii to Diyus ko magotò to adow, ogpagtibo-on din
to tibò no pigbotad din, agad diyà to langit aw pasak aw
ibotang din si Jesu-Kristu no panguu tibò.
11 Su tibò iyan natuman agad-agad to pikii to Diyus aw
pagbo-ot din, aw kanami no Hudiyu, pig-abin to Diyus no
oghimuhon din no sinakupan din no na-uyunan ni Jesu-
Kristu su sikan to pikii din no niglikat to pagbo-ot din likat
to kapinunu-an.
12 Na kanami no nig-una nig-iman to Imananan to Ka-
otawan, nahimu koy no nakapabantug gayod to Diyus du-on
to mgo otow su pighungyaman koy likat to kabo-ot to Diyus.

13 Na iyu gayod, angod dà man su nadinog now on to kagi
to Diyus no Madoyow no Tutuwanon bahin to ogkabuligan
kow, nigpasakup kow ki Jesu-Kristu aw matu-uda kow to
Diyus no sakup din su pigbogayan kow to Ispiritu Santu
agad-agad to insahad din.
14 To Ispiritu Santu no imbogoy ita to Amoy ta, tangod
din ita aw imatu-ud din to ogkadawat ta to insahad ita
no sinakupan to Diyus hantod to madawat tad tibò iyan.
Sikan gayod to nakapabantug to Diyus du-on to mgo otow
su pighungyaman kow gayod likat to kabo-ot to Diyus.
15 Kaling man kanak, likat to nadinog kud on bahin
to pagtu-u now ki Jesus no Magbobo-ot ta aw bahin to
paglogon now to tibò to sinakupan to Diyus,
16 wadà ku bungku-i to ogpasalamat to Diyus bahin iyu.
Ogdomdoman ku iyu ko og-ampù a to Diyus.
17 To Diyus ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no ogkatahu-
dan, ogpangamuyu-an ku kandin no Diyus no Amoy no
piglikatan to panalangin tibò to ogpasoodan kow din lagboy
to Ispiritu Santu no ogpakapa-ugsob iyu aw igka-abli to iyu
no domdom awos mataga kow lagboy kandin.
18 Ogpangamuyù a gayod to Diyus to ogkatang-awan to
domdom now awos mataga kow to impa-iman iyu su labow
iyan to panalangin no insahad ita to Diyus no sinakupan
din.
19 Mataga kow gayod to kapanggadanan to kabogbogan
to Diyus no imbulig din ita no nigtu-u kandin. Sikan no
kabogbogan din,
20 angod dà to imbuhoy din ki Jesu-Kristu aw tuusa aw
ibotang kandin diyà dapit to kalintu-u to Diyus no igpatahud
din ki Jesus.
21 Kinalabawan iyan si Jesus du-on tibò, agad harì, aw
punu-an, aw panguu, aw magbobo-ot, aw duma pad, agad
antaa, agad kunto-on no timpu aw mahudi no adow.
22 Impasakup to Diyus ki Jesus tibò aw ibotang kandin no
magbobo-ot aw panguu tibò to sinakupan din
23 no angod to lawa din no impaghitugu din, no kandin to
nigtangkap du-on to tibò no nangkabotad. Dì pigbo-otan to
Diyus to ita no lawa ni Jesu-Kristu, oghimuhon ki to Diyus
no ko og-ahà to mgo otow dini ita, si Jesus to ogkakita-an.

2

1 Iyu gayod, nalabot to kabogbogan din no imbuhoy to
otow su natodu-on iyan na-angodan now to nangkamatoy
kow on su nalinop kow to saà aw paglapas now to kasugu-
an to Diyus

2 su tahan now no kadodoog sikan. Kandà no timpu, to
ka-ugpà now, angod dà to tahan no kadodoog to otow dini
to babow to kalibutan no na-unug-unug dan to pagbo-ot ni
Satanas no nakasakup to aw-awanan so-idi kalibutan no
tahan mado-ot iyan no katuusan no ogkasunud kunto-on
to mgo otow no konà ogtuman to kasugu-an to Diyus.
3 Itanow no mgo otow, agad Hudiyu aw konà, angod
dà iyan natodu-on su iyan dà natuman ta to ita dà no
nadomdoman aw na-unug-unug ta to ibog to lawa aw
domdom ta no wadà pad ka-usab. Tibò kinow, pighimu no
kasoko-anan to Diyus su katahani ta angod dà to katahani
to duma no mgo otow dini to kalibutan.
4 Dì Diyus, dakoo to pagka-at din aw paglogon din lagboy
ita.
5 Su agad mangkamatoy kinow dà su nakalapas kinow
man iyan to kasugu-an to Diyus, dì angod to pigbuhoy
kinow din dà no natampuhan ta man lagboy si Jesu-Kristu.
Kalipwasanan ta, iyan niglikat to kabo-ot to Diyus.
6 Hognà pad pigpahalin ki din diyà to pigsakupan diyà to
langit no natampuhan ta si Jesu-Kristu aw paso-inga ki din
diyà ki Jesu-Kristu
7 awos to kaugayan, ogka-aha-an dini ita to kahungyaman
din ita no wadà nakasokod no niglikat to kabo-ot din
no pigka-atan kinow din no natampuhan ta si Jesus no
Imananan to Ka-otawan.
8 Iyu gayod, to kalipwasanan now, kabo-ot dà to Diyus
to piglikatan no wadà now pa-abuta dì pinabayà iyan to
pagtu-u now ki Jesus. Dì agad pagtu-u now, wadà likat iyu.
Dì kabo-ot gayod to Diyus to piglikatan to pagtu-u now.
9 Agad dow pighimu now, madoyow dì wadà gayod tuguti
to Diyus to ogkahimu sikan no piglikatan to kalipwasanan
now su dagow masayà now to iyu tu-un no lawa.
10 Diyus, pighimu ki din no sakup din no na-uyunan ni
Jesus no Imananan to Ka-otawan su tahan kid pigbo-otan to
Diyus to igpahimu din ita kanunoy to madoyow.
11 Kaling man, konà now ogkalingawan to iyu, natodu-on
pighimu kow to mgo Hudiyu no wadà labot now to Diyus su
wadà kow pa-indan to lawa no pagmatu-ud to pagpasakup
to Diyus.
12 Ogdomdoman now gayod ton wadà kow pad pasakup ki
Jesus, wadà labot now to Imananan to Ka-otawan, aw wadà
labot now gayod to sinakupan to Diyus no mgo Isrili. Wadà
kow gayod kalabot to impanahad to Diyus.

Dini to babow to kalibutan, wadà og-imanon now no
madoyow aw wadà labot now to Diyus no sobu-ukon no
tùtu-u no ampu-onon.

13 Dì kunto-on no natampuhan now on si Jesus no
Imananan to Ka-otawan, agad namakadiyù kow on natodu-
on, dì pigpadani kow on kunto-on to Diyus su nigpakimatoy
iyu si Jesu-Kristu no nigpataug to langosa din du-on to
kinurus.
14 Itanow tibò, agad Hudiyu aw konà, si Jesus to ingkahi-
daag ta no daduwa no panon aw nakapagtibò ita. Pig-
gawang din gayod to aad no naka-oot ita no ingkakablang
ta natodu-on
15 su nagawang din kan no aad no iyan tahan no kasugu-
an bahin to mgo udyu-on. To inggawang, pagpakimatoy din
ita awos itanow no daduwa no panon, Hudiyu aw konà, no
na-uyunan din, pighimu din no pigsobu-uk no otow no bayà
su nagawang din to paghikablang ta.
16 To pagkablang ta gayod du-on to Diyus, nahusoy no
nahimu ki no pigsobu-uk su sobu-uk dà to piglikatan to
kinabuhì ta. To ingkasobu-uk ta, pagpakimatoy itanow tibò
ni Jesus diyà to kinurus aw kagawang din to paghikablang
ta no Hudiyu aw konà.
17 Ita no daduwa no panon, agad madani to Diyus aw
madiyù, pig-andinihan kid on ni Jesus su pigpasabut ki to
Madoyow no Tutuwanon no piglikatan to kalinaw.
18 Mano pigpagsobu-uk kinow on ni Jesus, ogpakapadani
kid on to Diyus no Amoy su pig-alladan ki to Ispiritu Santu,
no kandin, soobù dà.
19 Kaling man iyu kunto-on, konà kow on no angod to
bugtì no mgo otow dini kanami no Hudiyu su nighiduma
kid on likat to pagpasakup ta ki Jesus su tibò kid on, mgo
anak to Diyus.
20 Ko pananglitan, ita no tumutu-u, pigpagsaboka to Diyus
aw iyu, iyan na-angodan now to mgo ga-ad no igkalindog to
ugpa-anan to Diyus no impamotang no tugdok no impang-
anad to mgo tumutubus ni Jesus aw mgo maglilikwaday
to Diyus. Aw si Jesu-Kristu to sinaligan no batu no pig-
ukdangan
21 no pigpamotangan to tibò no pighisusukmuwan to
kasuukan to baoy tibò no nangkabogkot on aw ogkahimu
kinow on no abutanan lagboy to Diyus su natampuhan ta
to Magbobo-ot ta.
22 Iyu gayod no konà no Hudiyu, nalabot kow to sinaku-
pan to Diyus no nahimu no ugpa-anan din no pinabayà to
pagsood gayod iyu to Ispiritu Santu.

3

1 Kaling man kanak no si Pablo no napirisu on su sakup a
ni Jesus no Imananan to Ka-otawan aw imbotang a din no

tumutubus din iyu, og-ampù a to Diyus iyu su nasakup kow
on to Diyus agad natodu-on wadà labot now to sinakupan
din.
2 Nadinog now on buwa to katondanan no imbotang
kanak to Diyus awos makabayà dini kanak, ogkabogayan
kow to Diyus to panalangin, agad wadà labot now to
sinakupan din natodu-on.
3 Nadinog now to impatug-an bali kanak to Diyus to pikii
din no inghobong natodu-on. Pigsulatan kud on iyu bahin
sikan natodu-on, dì mayopot dà.
4 Ko bumasa kow so-idi ogsulaton kud iyu, ogkataga kow
to pig-amonu to pagkadaag kud bali to pikii to Diyus no
inghobong natodu-on no nalabot kinow tibò ki Jesu-Kristu,
agad Isrili aw konà.
5 Natodu-on no timpu, mahobong iyan su wadà pad itaga
du-on to mgo otow. Dì kunto-on intaga on to Ispiritu Santu
diyà to mgo tumutubus to Diyus aw mgo maglilikwaday din.
6 So-idi to intaga dan no sikan mgo otow no konà no
sinakupan to Diyus no Isrili natodu-on, kunto-on nasobu-
uk on no sinakupan ni Jesu-Kristu no ogkabogayan to
panalangin to Diyus no nigbogoy du-on to mgo Isrili.
Nasaboka on tibò no sinakupan to Diyus aw kalabot to
insahad din no Madoyow no Tutuwanon to impabayà.
7 To iyan Madoyow no Tutuwanon to igpapasabut kanak
to Diyus to mgo otow no konà no mgo sinakupan din
natodu-on. Pagbogoy kanak to katondanan ku, intapik
gayod to kabogbogan to Diyus awos matuman ku kan no
katondanan.
8 Agad kanak, kina-intokan a to tibò no sinakupan din,
dì pigbotangan a nasì sikan no katondanan to pagpasabut
to mgo otow no konà no sinakupan din natodu-on sikan
panalangin no imbogoy ni Jesu-Kristu no wadà nakasokod.
9 Igpasabut din gayod kanak to tibò to mgo otow to
pig-amonu to Diyus to pagtuman to pikii din no bahin to
panalangin to Diyus to ka-otawan tibò no hantod kunto-on
pighobong to Diyus no nigbotad tibò.
10 Dì kunto-on inukasan on awos to mgo diwata no
ogsakup no moy kabogbogan diyà to langit, ogkadaagan dan
to nigsingkabugtì no ka-ugsoban to Diyus no pinabayà to
pag-ahà du-on to sinakupan to Diyus.
11 Su tahan to pikii to Diyus to ogkatuman sikan no
ogpabaya-on to Magbobo-ot ta no si Jesus no Imananan to
Ka-otawan.
12 Mano namantu-u kinow on kandin, na-uyunan kinow
din, aw konà kinow on ogkatahà to ogduguk to atubangan
to Diyus.

13 Kaling man, bahin to pagkapirisu ku likat to pagpang-
anad ku iyu to Madoyow no Tutuwanon, konà now og-
palikatan to iggobloy now to ogpatangkapon now kan
Madoyow no Tutuwanon to nigsingkabugtì no mgo otow su
nasì ogtukhawan now su to tawoy sikan, panalangin now.

14 Mano nasobu-uk kinow on to panalangin to Diyus, og-
ampu-an kud iyu to Diyus no Amoy
15 no to pagsakup din, pig-unug to kasinakupan tibò diyà
to langit aw dini to pasak, su to pagka-amoy din to pagdaa
to sinakupan din.
16 Ogpangamuyù ad to Diyus to igpabayà to katuusan din,
ogtibuuson din lagboy to ginhawa now no ogpabaya-on to
Ispiritu Santu su wadà kapanggadanan to panalangin din.
17 Madugang-dugangan kow to pagkatagam ni Jesu-Kristu
no nig-ugpà kandin du-on to ginhawahan now no namantu-
u kow kandin. Ma-angod-angodan now to kayu no madaom
to pagpandalid du-on to gipasakan no iyan paglogon now to
Diyus aw otow.
18-19 Iyu aw duma no sinakupan ni Jesus, madaagan now
podon to paglogon lagboy ita ni Jesu-Kristu no wadà naka-
sokod, agad ita no otow, konà ta pad podon ogkadaagan
kunto-on. Madaagan now podon awos matogob kow to
panalangin to Diyus.
20 Na masayà to Diyus no ogpakadugang dà to ogkapanga-
muyù ta dow ogkadomdoman ta pad su ogpabaya-on to
kandin kabogbogan dini to ginhawahan ta.
21 Masayà iyan to Diyus to wadà katapusan to sinakupan
din no impaghitugu ni Jesus no Imananan to Ka-otawan.

4

1 Na kanak no napirisu on su sakup a man ni Jesus no
Magbobo-ot ta, ogtambag a iyu to ogpakatuwadong kow to
pag-ugpà now lagboy no angayan podon to mgo sakup to
Diyus,
2 no kanunoy kow mapakobos-koboson aw danu-an aw
maungaà aw ogpabay-anan now to kasawa-anan su nigs-
ingkaogon kow man.
3 Ogpa-omot kow to konà oghisuwoy su nahimu kow to
Ispiritu Santu no sinobu-uk.

4 Ita no kasinakupan ni Jesus, nahimu kinow on no
sinobu-uk no lawa. Sobu-ukon dà gayod to Ispiritu Santu
no nigsood ita. Angod dà gayod sobu-uk dà to impa-iman
ita to Diyus to mahudi no adow.

5 Sobu-uk dà to Magbobo-ot ta, sobu-uk dà to pigtu-uhan
ta. Pagpabonyag tanow, kasobu-uk dà to pagpasakup tad
gayod.
6 Sobu-ukon to ampu-onon ta no Diyus no Amoy tanow
tibò no kinalabawan pad tibò aw dini ita kandin aw soodi
kinow tibò.
7 Na itanow no pigsobu-uk no sinakupan to Diyus,
pigbogayan kid on sikan no mgo panalangin. Dì moydu-on
gayod nigsingkabugtì no impanghungyam ita ni Jesu-Kristu
likat to kandin kadakoan agad-agad to pagbo-ot din,
8 su nasulat on no pig-iling to “No nigkawoy on kandin,
namakaduma to kahan-ingan no nangkada-og din, aw
kasinakupan din gayod, pigpamogayan din to bobogoy to
pigdapon-dapon din to pagda-og din,” su nalabot kid to
pagda-og din gayod.
9 No pig-iling ton nasulat on no “Nigkawoy on kandin,”
ogkasabutan ta to kayan pana nigkawoy no nakatugdow
pad kandin nakapatihibuu hantod to na-abut din pad diyà
to hinibatan to pasak.
10 Sikan nakapatihibuu, nigkawoy dà diyà di-atas no kaylu
pad diyà to tibò no mgo kalangitan awos ogsakupon din aw
ogpanda-op kandin to tibò to kalibutan aw kalangitan.
11 Kandin no si Jesus, moydu-on pigbogayan din to
kantondanan aw ibotang din kandan dini to sinakupan
din. Moydu-on imbotang din no tumutubus din no im-
bogoy din dini ita no sinakupan din. Moydu-on gayod
imbotang din dini to sinakupan din no maglilikwaday to
katondanan. Moydu-on gayod imbotang din no katondanan
no oghihipanow no ogpansakup to mgo otow to tinu-uhan
ki Jesus. Moydu-on gayod imbotang din no magbabantayay
to sinakupan din. Moydu-on imbogoy din no mag-a-anad
dini to sinakupan din.
12 Sikan tibò, imbogoy ni Jesus dini to sinakupan din
no iyan lawa din awos matingub to igkapatuman ita
to katondanan tanow no nigsingkabugtì aw padigona to
sinakupan ni Jesu-Kristu no iyan lawa din
13 hantod to madoson on aw minanigo-on on no pikii ta
no ogpaka-imo-ot du-on to kandin pikii aw sobu-ukon to
pagtu-u ta aw kadugangi to nama-anan ta bahin to Anak to
Diyus.
14 Na ko matuman tanow sikan, bahin to tinu-uhan ta,
ogtibuuson to ginhawa ta awos ki konà ma-angod to mgo
batà no ogkinopit-kopit su konà ki podon ogkadaa-daa to
nigsingkabugtì no impang-anad no puli niglikat to domdom
to otow no ma-iyan-iyanon aw mapakunon-kunonon no
gau-on.

15 Dì ko minanigo-onon on to pikii ta, og-inikagihay kinow
on nasì to katù-uhanan no oglinogonay kinow aw ogkatulin
kid hantod to ogpaka-angod kid ki Jesu-Kristu no angod dà
to uu
16 no nasaligan to mgo bahin to lawa no nighisusukmuu
aw kangkabogkot to tibò to lopu-an. Ogdowdoyow ki to
ogtuman to ita no tumanonon awos ogkatulin to tibò to lawa
aw madigon to paglinogonay ta.
17 Na kanak no tumutubus ni Jesus, ogpangudlin a iyu to
likat kunto-on, konà now ogsunudon to mgo otow no wadà
tahud to Diyus no wadà ogka-ugsudan to pagpandomdom
dan
18 su nahanigan to domdom dan. Wadà labot dan to
kinabuhì no niglikat to Diyus su wadà natagahan dan su
nabigtoan to ginhawa dan.
19 Mano nahanigan to ginhawa dan, iyan dà nadomdoman
dan to ibog dan aw wadà dan kapagkoi to agad nokoy no
kado-otan dan.
20 Dì konà no sikan to kadodoog ni Jesu-Kristu no impang-
anad iyu,
21 ko tùtu-u man no nigpaminog kow iyan to katùtu-
uhanan bahin kandin su kandin dà to piglikatan to katùtu-
uhanan tibò.
22 Sikan kadodoog ni Jesu-Kristu, ogkalabot on to pagpa-
gawang now to katahani now no mado-ot no nakita-an du-
on to ka-ugpà now natodu-on su niglikat to ibog no mado-ot
no ma-iyan-iyanon.
23 Og-usabon now to domdom now
24 aw iyan ig-ilis to katahani now to bayà no domdom now
no nabotad no sugpù to Diyus no lagboy matuwadong aw
wadà saà.
25 Kaling man no na-usab on to domdom now, konà kow
ogpalagod to ogginau-ay dì i-ikagihay kow to katùtu-uhanan
dà su nangkabogkot kinow aw nasakup ki to sobu-uk dà no
sinakupan.
26 Ayaw kow ogpalagod to kasokò now awos konà kow
makasaà. Konà now ogpahapunan to kasokò. Dì unaha
now na-ay limwasa.
27 Konà now ogbogayan si Satanas no magbabalatak to
kahutayan din to pagsakup din iyu.
28 Na to kawatan natodu-on, ogbungku-an din to hinang
din dì pamakut nasì kandin to pagtalabahu su awos moydu-
on igkabogoy din gayod to nawada-an to kapookanan.
29 Konà now ogkapalabas to pag-ikagi no mado-ot. Dì iyan
dà nasì og-ikagihon now to igkaliyag to duma no agad ando-
i litos no igkadoyow to ogpaminog iyu.

30 Konà now ogpadoahon to Ispiritu Santu su kandin
kabogbogan to ing-indan iyu no sakup to Diyus hantod to
magotò to adow no igka-usab to lawa now.
31 Konà now ogpalagodon to pagkado-oti aw kalangot
aw kabuut aw mado-ot no pikii diyà to duma. Konà kow
ogkiyaw-kiyaw aw konà kow ogpang-ina-ina.
32 Dì ogbinuligay kow nasì aw makina-aton kow. Og-
pinasayluhay kow angod to pagpasaylu iyu to Diyus no si
Jesu-Kristu to impabayà.

5

1 Kaling man to pagkakina-aton now aw pagkapinasay-
luhon now, ogpamanggoad kow on to Diyus no goadonon
now su maogon kow din no batà.
2 Kadoog now konà ogpigtason to oglinogonay kow no og-
goad kow ki Jesu-Kristu no niglogon ita su nigpakimatoy ita
kandin no kandin to insundù no nakadoyow to ginhawahan
to Diyus.
3 Dì paghilabot to duma aw agad nokoy pad no paghi-
nang no mado-ot angod sikan, aw ka-akom gayod, agad
mabaawan sikan, konà now su konà no litos itanow no mgo
sinakupan to Diyus.
4 Konà now gayod ogkapalabas to kagi to langog dow kagi
no maw-oy dow kasikawanan su konà no litos itanow no
sinakupan to Diyus. Dì nasì ogpasalamat kow to Diyus,
5 su tùtu-u no wadà labot to pigsakupan to Diyus aw
ni Jesu-Kristu to otow no oghilabot to duma dow mado-ot
to domdom dow ma-ingà-inga-on su sikan og-inga-on din,
oghimuhon din no pinakadiyus din.
6 Konà kow ogpaluku to gau-on no mgo otow no og-iling to
wadà kastiguhan to saà su imbahog kud on iyu to ogkastigu
to Diyus to mgo otow no oglapas to kasugu-an din.
7 Kaling man wadà labot now kandan
8 su agad natodu-on nasoodan now pad to kadigloman
dì kunto-on no natampuhan now on to Magbobo-ot ta,
natumaag on no ka-awangan to nalabotan now. Kaling
man ogpangindaan kow on no mgo otow no nalabot to ka-
awangan.
9 Su to ka-awangan tibò no niglikat to Ispiritu Santu, iyan
tawoy sikan to nigsingkabugtì no madoyow aw katuwadon-
gan aw katùtu-uhanan.
10 Na og-anad kow to ogkaliyagan to Magbobo-ot ta.
11 Konà kow ogpakatapik to hininang to kadigloman su
wadà og-abutan. Dì pamang-ugpà kow to matuwadong
awos kan iyu no paghimu to ogkatandi-an to kandan
paghimu aw ogkasabutan dan bali to mado-ot iyan to

kandan paghimu aw sikan pag-ugpà now no matuwadong
to ogpakapadomdom kandan to hininang dan agad wadà
og-ikagihon now.
12 Su agad ko iyan mabaaw-baawan ta no hininang dan
no mahobong, kasikawanan ta man.
13 Dì to agad nokoy no ogpatungahon on to ka-awangan,
to tahan din no lagboy mado-ot, ogkakita-an dì su tibò no
natang-awan, mapayag dà to tahan din, aw ogkabauyan to
ka-awangan.
14 Su tùtu-u to nadinog fad no pig-iling to “Pamanggimata
kow on no nangkalipodong, buhayon kow on no nangkam-
atoy aw katang-awi kow on to Imananan to Ka-otawan.”
15 Kaling man ogdowdoyow kow to pag-ugpà now su
ogpaka-unawa kow to nangkama-an no mgo otow, konà no
angod to pisok aw bongoo.
16 Konà now og-uwakan puli to adow su kani kunto-on
no malisod on no timpu, igkanangon ita to madaas on
ogkatimpuhan to adow to Diyus.
17 Kaling man konà kow ogpalingow-lingow. Dì pangin-
taga kow dow nokoy to pagbo-ot to Magbobo-ot ta.
18 Konà kow gayod ogminahingow su ogpakado-ot sikan.
Dì ogpatogob kow nasì to Ispiritu Santu
19 aw babaaw-baaw kow no igpabayà to kanta no im-
pabunsud to Ispiritu Santu agad igpabayà to oglikat du-
on to kasulatan to Diyus dow igpabayà to oglikat diyà to
kasing-tumutu-u now dow ipotos to iyu no ginhawahan to
Ispiritu Santu no igpapanugu-tugu iyu. Ogkantahan now to
Magbobo-ot ta to oglikat du-on to ginhawahan now.
20 Agad nokoy no og-abut on iyu, kanunoy kow on
ogpasalamat to Diyus no Amoy no ogkasaligan now to
ngadan ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.
21 Ogpinasakupay kow su igtahud now si Jesu-Kristu.
22 Iyu no mgo buyag no naminyò on, ogpasakup kow to
iyu no mgo bana angod man gayod to pagpasakup now to
Magbobo-ot ta.
23 Su to bana, panguu man to asawa angod ki Jesu-Kristu
no panguu to sinakupan din no iyan lawa din aw kandin to
Maglilipwasay to pigsakupan din.
24 Kaling man, ogpasakup kow to bana now to agad nokoy
angod to sinakupan ni Jesu-Kristu no ogpasakup du-on
kandin.
25 Iyu no mgo bana, oglogonan now to iyu mgo asawa
angod to paglogon ni Jesu-Kristu to sinakupan din no
nigpakimatoy ita

26 awos malimwasan ki to Diyus no pighugasan kid on to
wohig no pinabayà to kagi din.
27 To inhugas ita to Diyus su awos humina-at si Jesus to
sinakupan din angod to tinawasan din no ogpuduton din no
tugtuguhon aw wadà sigat dow tamak dow duma pad angod
sikan awos matuwadong to sinakupan no wadà igkasawoy.
28 Kaling man iyu no bana, ogdaahon now to asawa now
angod to pagdaa to iyu tu-un no lawa. To otow no oglogon
to asawa din, ogkalogonan to kandin tu-un no lawa su sobu-
ukon dà man kandan.
29 Su wadà otow no ogkablang to tu-un din no lawa. Dì
nasì man no ogdaahon din to madoyow aw kaogoni angod
to pagdaa ni Jesu-Kristu to sinakupan din
30 su itanow to mgo bahin to lawa ni Jesu-Kristu.
31 Kaling man nasulat on no pig-iling to "To otow,
ogpagluwatan din to amoy din aw inoy aw pagtibò to asawa
aw ogkasobu-uk kandan."
32 Sikan iyan to lagboy madaom no pananglitan. Dì kanak,
nadomdom kud to si Jesu-Kristu aw sinakupan din to mag-
asawa no napa-atubangan sikan no nasulat on.
33 Dì moydu-on pad gayod kalitukan no napa-atubangan
no iyu no bana, ogdaahon now to asawa now angod to iyu
tu-un no lawa. Iyu gayod no asawa, igtahud now to bana
now.

6

1 Na iyu no mgo batà, ogmangun kow to sugù to amoy
now aw inoy now su sakup kow man ni Jesus no Magbobo-
ot ta su ogpakatuman kow man kandan su insugù iyu to
Diyus.
2 Aw sikan no sugù to tugdow no moydu-on tahan insahad
to Diyus to igbaos no madoyow ko matuman su og-iling to
kasulatan to "Igtahud now to amoy now aw inoy
3 awos madoyow to ka-ugpà now aw mahabà to umuu
now dini to babow to kalibutan."
4 Na iyu no mgo amoy, konà now ogpalangoton to mgo
batà now. Nasì og-anadon now kandan no ogka-uyunan to
Magbobo-ot ta aw udlini now kandan to madoyow.
5 Na iyu no mgo sugu-onon, ogsintuman kow to sugù to
amu now dini to babow to kalibutan no ogtahud kow lagboy
ko masawa-an kow no matino-od kow to ginhawa angod to
paghimu now ki Jesu-Kristu,
6 agad ogkakita kow dan aw konà su konà no kandan dà
to ogpakaliyagon now su iyu no sugu-onon ni Jesu-Kristu,
ogka-uyunan gayod to Diyus no ogsintuman kow sikan no
pagbo-ot din

7 no konà no igmugus-mugus to ginhawa now su ogpadoy-
awan now to amu now, angod to Diyus, konà no otow puli
to ogtalabahuhan now.
8 Su nama-anan now to agad nokoy no oghimuhon now
no madoyow, ogka-aha-an dà to Magbobo-ot kan otow agad
sugu-onon aw konà.
9 Iyu no mgo amu, ogdowdoyawan now gayod to sugu-
onon now. Konà now on oghinadokon kandan su nama-
anan now to moydu-on ogbobo-ot iyu no Magbobo-ot tanow
tibò no diyà to langìt no wadà gayod pigpalabow din no
otow.
10 Na to katapusan, oghogoton now to pagtu-u now to
Diyus no Magbobo-ot ta no ogpabaya-on to pagbulig to
kabogbogan din.
11 Ogkatingub kow to panganiban no igkabogoy tibò to
Diyus awos makasikad kow to madigon aw mapalatut now
to pikii ni Satanas no magbabalatak no ig-iyan-iyan iyu.
12 Su konà no otow no ogkakita-an ta to igpada-og ita. Dì
mado-ot na-an no katuusan no matikang no konà ogkakita-
an dini to pasak no iyan mabogbog no sakup ni Satanas aw
sikan nigsakup so-idi kalibutan no katuusan to kadigloman
aw kahan-ingan no busow no diyà iyan na-an to aw-
awanan, sikan iyan to igpada-og ita.
13 Kaling man ogdawaton now on to panganiban no igbo-
goy to Diyus awos konà kow ogpaka-us-us dì ogpakasikad
kow to madigon ko matimpuhan on to pagdasdas iyu. Ko
matuman now on, ogkasikadan now.
14 Na so-idi to pananglitan ku. Iyu no angod to sundau
to Diyus, ogsikad kow dà no ogpamagkos kow on to katùtu-
uhanan aw pangabò to katuwadong no igkasalibon now to
dagaha.
15 Ogpanapatus kow to oghina-at on to oglibod-libod no
ogpang-anad to Madoyow no Tutuwanon no igkalinaw to
mgo otow,
16 aw labi pad ogdawdaa kow to kasag no sikan, pagtu-u
now to Diyus no ogpakaposok to tunud ni Satanas no angod
to aninipot to kayu no igpanà din diyà iyu.
17 Ogpamanggula kow to igsalibon to uu now no pag-iman
now to ogbuligan ki to Diyus, ogpanakos kow to otak no
igbogoy to Ispiritu Santu no iyan kagi to Diyus no igbogoy
to Ispiritu Santu.
18 Kanunoy kow og-ampù to Diyus to nigsingkabugtì no
pag-ampù aw ogpangamuyù kow to Diyus to ogpapanalangi-
nan to tibò no kasing-tumutu-u now no na-uyunan to Diyus
no ogbuligan kow to Ispiritu Santu no ogpa-omot kow to
pagtuman sikan no pag-ampù.

19 Ogpangamuyù kow gayod to Diyus to ogkabogayan a
gayod to kagi to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon
no pighobongan to Diyus to mgo otow natodu-on dì bali na-
ukasan.
20 Kanak no tumutubus ni Jesus no ogpasabut to Madoyow
no Tutuwanon, pigpirisu a. Dì agad pigpirisu ad, dì
pangamuyu-i a now diyà to Diyus to ogpakapanginbubuut
a to pagpasabut ku su sikan to katondanan ku.
21 Na si Tikiku no su-un ta lagboy aw timbang ku to ig-
pahimu to Magbobo-ot, ognangonan kow to nawnangonon
likat kanak
22 su sikan to igpa-andiyà ku iyu awos mataga kow gayod
to ma-amonu koy aw padaoyag iyu.
23 Madumahan to kasu-unan ku to kalinaw aw paglogon
aw pagtu-u no igbogoy to Diyus no Amoy aw Magbobo-ot ta
no si Jesus no Imananan to Ka-otawan.
24 Matabangan kow tibò no lagboy niglogon to Magbobo-
ot ta no si Jesus no Imananan to Ka-otawan no wadà
katapusan kan no paglogon.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Pilipus

1 So-idi no sulat likat kanami no si Pablo aw si Timoteo no
tumutubus ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Sulat
ku diyà iyu no mgo taga-Pilipus no sinakupan to Diyus no
namantu-u ki Jesu-Kristu aw mgo mangkanigo-on now aw
duma no nigdaa to sinakupan to Diyus.
2 Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no
Amoy ta aw to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu.
3-5 Kanak no si Pablo, ko og-ampù a to Diyus dow
madomdoman ku iyu, kanunoy a ogtukhow aw pasalamat
a to Diyus iyu tibò su nabogkot kinow to pagtu-u ta likat to
kapinunu-an to pagtu-u now hantod kunto-on.
6 To Diyus no nigpapunù on to pag-usab iyu, nama-anan
ku lagboy to ogpongahon din iyan to pag-usab iyu to umulì
dini si Jesu-Kristu.
7 Iyan ingkama-an ku to sikan, ogkatùtu-u lagboy su konà
ku ogkalingawan to impahogot to Diyus to pagtu-u now
no ogkakita-an to paghiduma to ginhawa tanow to tibò no
impahimu kanak to Diyus agad dini a to pirisuhan dow
paghihipanow ku to pagpasabut to Madoyow no Tutuwanon
dow pagpa-atubang kanak bahin to pagpasabut ku to
Madoyow no Tutuwanon.
8 To Diyus, nama-anan din to nasampotan ku iyu no
ginhawa ku iyu angod dà to pagginhawa ni Jesu-Kristu du-
on iyu.
9 Kaling man ko og-ampù a to Diyus, ogpangamuyu-
on ku no podon ogpadugangan to paglinogonay now aw
padugang-dugangi gayod to iyu no nama-anan aw ka-
ugsoban now
10 awos makilahan now to madoyow awos to mahudi no
adow no pag-ulì dini to Imananan to Ka-otawan, wadà saà
now no ogkahibatan now
11 aw katogob kow to katuwadongan likat ki Jesu-Kristu.
Aw ogkakilaa to mgo otow to Diyus su ogkakita-an kandin
du-on iyu aw kasayà kandin.
12 Na mgo kasu-unan ku, ognangonan ku iyu to agad
nokoy no kanak no naduwayan on, nabauyan nasì to
nakapatangkap to Madoyow no Tutuwanon to Diyus
13 kotob to tibò no mgo guwardya dini to pirisuhan aw
duma no mgo otow, nataga on to pagkapirisu ku niglikat to
pagpasakup ku ki Jesu-Kristu.

14 Pighogot ku nasì to pagtu-u ku agad napirisu a. Sikan
paghogot ku to pagtu-u ku to piglikatan gayod to pagkati-
buus to ginhawa to mahan-ing no su-un ta bahin to pagtu-
u dan ki Jesus no Magbobo-ot tanow, aw namanginbubuut
kandan to pagpang-anad to kagi to Diyus no wadà kandan
hadok.
15-17 Na, tùtu-u iyan to moydu-on puli nigpang-anad
to kagi to Diyus su puli a dan podon ogpa-intokon no
nigpang-anad su pigsombang a dan su ogpalabow-labow
kandan. Dì moydu-on gayod nigpang-anad no madoyow to
tu-ud dan no nighiduma to ginhawa su nama-anan dan to
napirisu ad awos igkamatu-ud to Madoyow no Tutuwanon
no impasabut ku.
18 Agad mado-ot to tu-ud to duma dow madoyow, agad
on ko tùtu-u man to pagpasabut dan aw nakapatangkap
to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu su nasì no
pigtukhawan ku sikan.
19 Aw ogdugangan to pagtukhow ku su nama-anan ku to
agad so-idi to kanak no pagkalisodi, dì ogkabauyan nasì
to kalipwasanan ku no igpabayà to Ispiritu Santu aw pag-
ampù now kanak.
20 Su nadomdoman ku no to mgo paghimu ku, podon tibò,
wadà kasikawanan ku diyà to atubangan ni Jesu-Kristu no
Magbobo-ot tanow. Dì nasì nigpakabo-ot ad no agad nokoy
to maduwayan to kanak lawa, agad dow ikamatoy kud on
man dow ikabuhì ku dà man, aag salamat ko paghimu ku,
mapatawayan ku to si Jesu-Kristu, ogkasayà.
21 Su agad to buhì a pad ogpa-aag-aagon ku si Jesu-Kristu.
Dì labow pad ko mamatoy ad su ogpagtampu ad lagboy
kandin.
22 Ko buhì a pad, ogkatuman to katondanan ku. Dì
malisod to ogkapilì iyan.
23 Nabogà-bogà to ginhawa ku to ogpilì su tibò, madoyow.
Ko kanak dà podon, naliyag a podon to oghipanow ad
su ogpangumangayon ku to ogka-agpot ad podon ki Jesu-
Kristu, su madoyow pad nasì sikan.
24 Dì to iyu no panalangin, likat to buhì a pad, sikan to
kamatu-udan kunto-on.
25 Mano nama-anan kud sikan, nigtu-u a to konà a pad
ogkamatoy dì og-agpot a pad iyu awos mahogot to iyu no
pagtu-u aw dugang to pagtukhow now.
26 Ko ma-agadan now sikan, ogdakoo to pagpasalamat
now to Diyus ko umusab a lumo-uy du-on iyu.
27 Dì agad ma-amonu, konà now maogot no ogkalingawan
to ki Jesus no kadodoog to pag-ugpà awos agad makalo-uy a
du-on iyu dow konà, dì madinog kud to natibuus to ginhawa

now aw kabogkot kow to pagtu-u aw hiduma to domdom
now aw ma-omot kow to pagpatangkap to tinu-uhan ta no
Madoyow no Tutuwanon diyà to kadiyu-an
28 no wadà hadok now to kablang now. Ko wadà hadok
now to kablang now, sikan to ta-indanan to kandan, do-
otonon, dì sikan gayod to ta-indanan to iyu, pig-indanan to
Diyus no ogkalipwasan.
29 Kaling man konà kow ogminahadok su na-uyunan kow
to Diyus to ogpatu-uhon kow aw ogpanogkadan kow gayod
to kalisodan no igmatu-ud to pagkasobu-uk now ki Jesu-
Kristu
30 su nasobu-uk kinow on to kalisodan. Nakita-an a now to
pagtuwa-ay ku natodu-on diyà iyu, aw kunto-on nadinogan
now on to kanak no kabotang sikan iyan.

2

1 Na dow moydu-on igpadaoyag ta likat to pagtu-u tanow
ki Jesu-Kristu? Dow moydu-on igkadaoyag ta likat to
paglinogonay tanow aw Diyus ta? Dow sobu-uk dà no
Ispiritu Santu no nigsood itanow tibò? Dow madoyow to
ginhawa now diyà kada sobu-uk?
2 Na, ko tùtu-u iyan kunto-on, ogpadugangan now to
pagtukhow ku no igpabayà to ogkasobu-uk to ginhawa now
aw domdom now, aw logon now no ogpatangkapon now to
Madoyow no Tutuwanon.
3 Wadà podon oghimuhon now no niglikat to pagka-akom
dow paglinogod. Dì ogpasagkop kow nasì aw patutugutay
kow to paglabow.
4 Konà podon no ita dà no tu-un no kadoyawan to ogpa-
aag-aagon ta. Dì ogbinuligay ki to awos ogdakoo podon to
kadoyawan to duma ta gayod.
5-6 Mano si Jesus, danu-an, iyan oggoadon ta su to
kabotang din, agad pagkadiyus iyan, dì wadà din i-akom.
7 Dì to kandin dà no kadoyawan no niglikat to pagkadiyus
din, pigsabukan din nasì, aw angod to nigpa-udipon nasì
kandin su nigpaka-otow kandin dini to babow to pasak.
8 No nigpaka-otow kandin, nigpasagkop mandà aw tu-
man to pagbo-ot to Diyus kotob to agad napa-inahan no
nigpakamatoy kandin du-on to kinurus.
9 Kaling man no nigpasakup kandin to pagbo-ot to Diyus,
pigpakalabow kandin to Diyus aw bogayi gayod kandin to
ngadan no kinalabawan du-on to duma
10 awos du-on dà to ngadan ni Jesus, ogkaluhudan tibò,
agad diyà to langit aw dini to pasak aw diyà to kadaoman
to pasak,

11 aw mamakalangkoà tibò to si Jesu-Kristu, Ginu-u, no
tawoy sikan, ogkatahudan to Diyus no Amoy.
12 Kaling man mgo kasu-unan ku, no matinumanon si
Jesus no goadonon tanow, aw kanunoy now pigtuman
to kagi ku iyu ton du-on a pad iyu, labi pad man iyan
podon kunto-on to pagtuman now to kagi ku no nali-us
ad du-on iyu. Ogpaka-unugon now lagboy to kadodoog no
ogpa-ugsud to panalangin to sinakupan to Diyus tibò no
ogkahadok kow ko konà kow ma-uyunan to Diyus
13 su Diyus dà to ogpabo-ot iyu to oghimu to madoyow aw
buligi kow din to pagtuman to ogkaliyagan din.
14 To tibò no paghimu now, konà now ogpabaya-on to
igpagumud-gumud now pad igsoot aw konà kow og-a-asuy-
asuy to paghimu now agad nokoy
15 awos iyu no mgo anak to Diyus, matibuus kanunoy
to ginhawa now aw wadà saà now agad sala-an to mgo
kadongan now aw tambalingu no angod to kadigloman no
nasoodan now. Dì iyu nasì, angod kow to igtang-ow du-on
16 no ogtagonan now to kagi to Diyus no piglikatan to
kinabuhì no konad ogkawadà. Oghimuhon now sikan tibò.
Wadà oglipasan now awos a maliyag to adow to pagbo-ot ni
Jesu-Kristu to tibò no mgo otow su konà iyan ogka-uwakan
to pagkapagud ku bahin iyu.
17 Agad mamatoy ad to pagpa-omot ku to ogpang-anad
iyu no talabahu ku to Diyus, dì ogkaliyag a dà nasì.
To pagtukhow now, ogpagtibò a iyu su agad lagboy to
pagkalisodi now dì nigtukhow kow dà man nasì.
18 Iyu gayod, ogkaliyag kow podon aw podon ogpagtibò
kanak gayod to pagtukhow ku su agad mamatoy ad dì
ogkaduwayan dà iyan to iyu no igkadoyow.
19 Dì ko matugutan a ni Jesus no Magbobo-ot ta, madaas
kud podon ogpa-andiya-on si Timoteo diyà iyu awos maka-
pudut to nawnangonon no ogpadaoyag kanak no oglikat
diyà iyu.
20 Na si Timoteo, wadà naka-unawa kandin no og-
pakatubus kanak no lagboy ku nasaligan no ogpa-aag-aag
to ogdaa iyu bahin to ita no tinu-uhan su lagboy kow din
ogkalimu-utan.
21 Dì to duma, iyan dà lagboy dan nasì ogtumanon to tu-un
dan no ogkadomdoman. Konà dan ogtumanon to igpahimu
ni Jesu-Kristu.
22 Nama-anan now to ogkasaligan ku si Timoteo su bahin
to pagpasabut noy to Madoyow no Tutuwanon, timbang
ku, su kanami, iyan na-angodan noy to pata-anak no
oghigabing.

23 Kaling man sukuu on no matagahan ku dow nokoy to
ogka-abutan ku bahin to pagkapirisu ku, ogpa-andiya-on ku
podon diyà iyu si Timoteo.
24 Agad kanak, ko matugutan a to Magbobo-ot ta, madaas
kud gayod og-andiya-an iyu.
25 Dì napikiyan ku gayod no ogpa-andiya-on ku iyu si
Ipapruditu no su-un ta no angod to kasing-sundau ku du-on
ki Jesu-Kristu su timbang ku kandin no pigpalikwad now
kanak aw pabuliga now kanak.
26 Su nasampotan kow din. Konà kandin ogkaliyag to
ogkalimu-utan now kandin su nadinog now on to nasakit
kandin.
27 Nasakit iyan kandin no pakamatayon on podon. Dì
kanami, pigka-atan koy nasì to Diyus su wadà koy din tuguti
to oglipu-on koy to kaduyong-ot su wadà dà man kamatoy.
28 Kaling man lagboy ku ogpa-andiya-on du-on iyu si
Ipapruditu awos ogtukhow kow on ko kita-on now kandin
aw awos kanak, konà a lagboy malimu-ut iyu.
29 Kaling man ogdawaton now kandin no kasing-tumutu-
u ta no ogpadumahon now to ogtukhow kow. Sikan no mgo
otow to ogtahudan now lagboy.
30 Su nigpag-unung podon si Ipapruditu to kamuwahanan
no nigponga to impahimu kandin to Magbobo-ot ta su agad
kinabuhì din, wadà din i-oyow awos a din mabuligan su iyu,
wadà kow hutoy to ogbulig dini kanak.

3

1 Na mgo kasu-unan ku, litos no ogtukhow kow no
nalabot kow to Magbobo-ot ta. Na bahin to insulat kud on
iyu natodu-on, konà a man ogkapagud to ogsudsudon su
panalangin now man ko madinog-dinog now sikan.
2 Dumowdoyow kow man sikan mgo otow no oghimu
to mado-ot no oghingadanan ku to mgo mamang su
ogpandodo-ot to pagtu-u now aw sikan mgo nigpang-anad
to ogpama-indanan to lawa to otow no ta-indanan kun to
ingka-uyuni dan no sakup kun to Diyus.
3 Dì itanow nasì iyan to na-uyunan on to Diyus su ig-ampù
ta to Diyus no ogbuligan ki to Ispiritu Santu. Konà ki ogsalig
to ita no katu-unan no otow ki dà puli. Dì si Jesu-Kristu dà
to ogsaligan ta.
4 Dì ko moydu-on dà podon otow no masalig-saligon to
kandin dà no katu-unan, kanak on sikan aw lagboy on to
pagsalig ku no kanak katu-unan.
5 Su pig-indanan to lawa ku no ta-indanan to kanak, sakup
a to Diyus to wau on no adow to idad ku, agad-agad to
kasugu-an to Diyus. Sugpù a gayod ni Israel no panon ni

Benjamin. Hibriyu a, aw mgo ka-aw-apu-an ku, Hibriyu
gayod. Bahin to kasugu-an to tinu-uhan, nasakup a to mgo
Parisiyu no matagon-tagonon a lagboy to mgo tinu-uhan no
tulumanon likat to ka-aw-apu-an ku no mgo Hudiyu.
6 Bahin to pagpa-omot to pagpada-og ku to tinu-uhan to
mgo Hudiyu, kanunoy ku pigpahadatan natodu-on to tibò
no sinakupan ni Jesus su intobo-ot ku to konà no hustu to
kandan tinu-uhan. Bahin to pagtuman ku to tulumanon to
mgo Hudiyu, wadà nasala-an ku.
7 Dì agad nokoy no ingkapalabow-labow ku natodu-on
likat to tinu-uhan to mgo Hudiyu, kunto-on iyan oghimuhon
kud on no wadà puus
8 su labow pad ko matagaman ku to Magbobo-ot ku no
iyan si Jesus no Imananan to Ka-otawan. No nigpasakup a
kandin, nawada-an a tibò sikan aw himuha ku no wadà
puus sikan tibò. Pighimu ku sikan no wadà puus awos
pumasakup a ki Jesu-Kristu
9 aw ma-uyunan a din no wadà saligi to kanak dà no
katuwadongan agad-agad to kasugu-an to mgo Hudiyu. Dì
pigsaligan ku dà si Jesu-Kristu no nakatuwadong kanak no
ogka-uyunan din no impabayà to pagtu-u ku to Diyus.
10 Iyan dà naliyagan ku kunto-on ko matagaman ku podon
si Jesu-Kristu aw matagahan ku to kabogbogan to Diyus no
nakabuhoy ki Jesus aw tuusa. Aw ogpag-unung a podon
to kalisodan ni Jesu-Kristu agad mamatoy a angod ki Jesu-
Kristu no nigpakamatoy dà
11 awos agad mamatoy a dì pig-iman ku dà to ogbuhayon
a dà iyan to mahudi no adow aw tuusa gayod.
12 Dì to katuwadongan ku podon, wadà ku pad iyan katibò
katu-un. Dì wadà a bungkù su natu-un ad man ni Jesu-
Kristu.
13 To pagkatagam ku gayod ki Jesus, nama-anan kud on
kasu-unan ku, to wadà-wadà ku pad iyan katibò katu-un.
Dì sikan dà to pigpa-aag-aag kud on. Oglingawan kud on to
pagda-og kud on tibò natodu-on su ogpa-omot a awos ma-
abutan ku to ogdoogan ku.
14 Ogpa-awosan kud hantod to dumatong a diyà to
ogdoogan ku awos igkabaos kanak no madoyow su sikan
to insahad kanak to Diyus no pagtawag din ita no si Jesu-
Kristu to impabayà no kandin iyan ogpag-agpotan ta.
15 Itanow no nahogot to pagtu-u, sikan to ogsabutan ta. Dì
ko moydu-on domdom no bugtì, ogtagahon kow dà to Diyus.
16 Dì kan napudut tad on, ogtagonan tad bullug.
17 Na mgo kasu-unan ku tibò, ogpagoad a pad iyu. Og-
indanan now kan oggoad kanami no goadonon now gayod

podon.
18 Su mahan-ing to nigpagkablang to impang-anad to
pagpakimatoy ni Jesu-Kristu ita du-on to kinurus. Kadoog
kud on impanutuwanon iyu bahin sikan no nakaluhà a to
pagkaduyong-ot ku aw kadoog ku iyu pigbahog.
19 Dì kandan, kado-otan dà to ogkadoogan dan su ko-
onon no ka-iboganan to pigtu-uhan dan. Kabantug dan,
kasikawanan dan podon nasì. Dì iyan dà ogkadomdoman
dan to niglikat so-idi puli kapasakan.
20 Dì itanow, langit to banwa ta no oglikatan to Maglilip-
wasay ta no si Jesus no Magbobo-ot tanow no Imananan to
Ka-otawan no ogtagadan ta.
21 To tahan ta no lawa no hanuut, ogbaligon din aw
pabauya din no angod on to lawa ni Jesus no katuusanon
no igpabayà to kabogbogan din no ingkasakup din tibò.

4

1 Na no dakoo to panalangin no ogka-iman ta mgo kasu-
unan ku no maogon ku no nangkasampotan ku no kanak
tinukhawan aw ingkaliyag ku, oghogoton now to pagtagon
to pagtu-u now to Magbobo-ot tanow, iyu no pigtagaman ku.
2 Na iyu no si Iyudiya aw si Sintiki, tambagan ku iyu to
og-inuyunay kow no sakup ni Jesus no Magbobo-ot ta.
3 Na ikow gayod no timbang ku diyà to Pilipus, ogpabuli-
gan ku ikow sikan mgo buyag no daduwa no ogpagdaagon
nu kandan su nalogob gayod kandan aw si Clemente no
katimbang ku no nigbulig kanak to pagpasabut to Madoyow
no Tutuwanon, aw nasulat on to Diyus to ngadan dan du-on
to listahan din to mgo ngadan to mgo otow no pig-indanan
to Diyus no ogbuhayon din to mahudi no adow aw tuusa.
4 Na kadoog kow ogtukhow no iyu, natu-un kow to
Magbobo-ot ta. Ogsudsudon kud, kadoog kow iyan tukhow.
5 Ogpakobos kow du-on to tibò no mgo otow su madaas
og-ulì dini to Magbobo-ot ta.
6 Wadà ogkapook-pookan now. Dì og-ampù kow nasì to
Diyus aw pangamuyu-i now kandin agad nokoy ngadana
no ogpadumahan now to pagpasalamat now to Diyus.
7 Ko sikan to tahan now, sikan kalinaw no likat to Diyus
no nakatakpow pad to ita dà ubag no nadaagan, ogtandù
iyan to ginhawahan now aw kadomdoman now no ogsalig
kow ki Jesu-Kristu.
8 Na to sangko-anan to sulat ku, moydu-on pad igpan-
gudlin ku iyu, mgo kasu-unan ku. So-idi to ogkadomdo-
man now podon no mgo madoyow, mgo tùtu-u, aw mgo
ogkatahudan, mgo matuwadong, aw wadà saà, maliyagon,

aw mgo saya-onon. Agad nokoy no labow dow saya-onon,
ogkadomdoman now sikan.
9 Ogtumanon now to pigdawat now to impang-anad ku
iyu no madoyow. Sikan nadinog now no niglikat kanak aw
kakita now, ogtumanon now awos ogtandu-an kow to Diyus
no piglikatan to kalinaw.
10 Na kanak, nigtukhow a man aw pasalamat a to Diyus su
bali kow man nighutoy to ogka-usaban a now ogkabuligan
mandà. Kadoog kow dà iyan podon nigbulig kanak, dì wadà
kow hutoy.
11 Dì wadà a kapook-pook su kanak pag-igù to kanak katu-
unan agad nokoy no kabotang ku.
12 Agad mawadà-wada-an a dow mamoydu-onan a, agad
tahan to otow no nabayà-baya-an kud on, dì kanak pag-igù
to kanak katu-unan. Agad mabontasan dow wadad maa,
agad kawadà dow subla on dì ogtuwa-ay a dà.
13 Agad nokoy no pagkabotang ku, dì ogtuwa-ay a dà su
ogbuligan a man ni Jesu-Kristu.
14 Dì makawka-aton kow man su kan no kalisodan,
nigbulig kow man kanak.
15 Iyu no taga-Pilipus, nama-anan now to kasinakupan
ni Jesus, iyu dà to nigpagtibò kanak to pagbulig likat to
pigpunu-an ku to pagpasabut ku to Madoyow no Tutuwanon
paglikat ku to iyu no prubinsiya no Masiduniya.
16 Su agad ton diyà a pad to Tisalunika, konà dà no
kasaboka to impadaa now no bulig now kanak.
17 Wadà ku domdoma to bobogoy kanak, dì nadomdo-
man ku iyan to ogkadoogan now no panalangin now no
ogkadugang-dugangan pad to iyu no puus.
18 Kanak, nalipwasan ad on to pagkalisodi ku aw subla
on su nadawat kud on to impadaa now ki Ipapruditu no
imbulig now kanak no angay to imbogoy now sikan diyà to
Diyus no na-uyunan din iyan.
19 Diyus ku, ogdaa iyu agad nokoy no napookan now agad-
agad to kadatù din diyà to langit su sakup kow ni Jesus no
Imananan to Ka-otawan.
20 Na matahudan to Diyus no Amoy ta to wadà katapusan.
Amin.
21 Ogsugpatan kud to kamusta ku to sinakupan tibò ni
Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Mgo su-un ku no
duma ku dini
22 aw duma no sinakupan dini, igpangamusta gayod iyu
aw labi pad mgo sood to baoy to harì dini.
23 Na madumahan to ginhawahan now to ka-at ni Jesu-
Kristu no Magbobo-ot tanow.

Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Kulusas

1 Sulat likat kanak no si Pablo no imbotang no tumutubus
ni Jesu-Kristu no pinabayà to pagbo-ot to Diyus aw likat ki
Timoteo no su-un ta to pagtu-u ta.
2 Sulat ku diyà iyu no mgo taga-Kulusas no mgo kasing-
tumutu-u noy ki Jesu-Kristu no natibuus to ginhawa. Mad-
umahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Amoy ta no Diyus.
3 Ko ogpang-ampù koy to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no
Magbobo-ot ta, kanunoy koy ogpamasalamat to Diyus
4 su nakadinog koy to namantagon kow on to pagtu-u now
ki Jesus no Imananan to Ka-otawan aw piglogonan now on
kun to tibò no sinakupan din,
5 su moydu-on og-imanon now no intagama iyu diyà to
langit. Sikan no og-imanon now, nadinog now natodu-
on pinabayà to kagi no katùtu-uhanan no Madoyow no
Tutuwanon no nadinog now
6 no nig-abut iyu aw tangkap gayod dini tibò to
nalangkoban to langit. Mahan-ing to namantu-u aw ka-usab
dan to batasan. Iyu, angod dà su na-usab to batasan now
likat to pagkadinog now aw kasabuti now to tùtu-u no ka-at
to Diyus no niglikat to kabo-ot din.
7 Si Ipaparas no piglogonan noy, impang-anad din iyu
sikan no nigtubus kandin kanami. Kandin no kasing-sugu-
onon noy dà ni Jesu-Kristu, ogkasaligan kandin.
8 Si Ipaparas gayod to nignangon kanami bahin to
paglogon now kanami likat to Ispiritu Santu.
9 Kaling man likat to pagkadinog noy sikan innangon
kanami, wadà bungku-anan noy to ogpangamuyù to Diyus
awos mataga kow lagboy to pagbo-ot to Diyus aw mabo-
gayan kow to pagdomdom no ogka-amu to ogkilaa to ogka-
uyunan to Diyus.
10 Maka-unug kow gayod to pagbo-ot to Diyus, aw ka-
sunud now si Jesus no Magbobo-ot ta to pag-ugpà now aw
kahimu kow no tukhawanan to Diyus. To paghimu now no
madoyow aw nama-anan now, madugangan podon.
11 Matibuus podon to ginhawa now likat to kabogbogan to
Diyus awos tuwa-ayon now to agad nokoy no pinadumahan
to pagtukhow.
12 Pumasalamat kow to Diyus no Amoy ta no nigbogoy
ita to kabogbogan to ogkalabot to oghandugon din no
panalangin du-on to pigsakupan din no ka-awangan.

13 Pigpagawang ki din du-on to pigsakupan no nadiglo-
man aw halina ki diyà to ma-awang no pigsakupan to Anak
din no nalogonan din
14 no konà no bugtì ko konà no kandin no si Jesus to
niglipwas ita aw kapasaylu din to ita no saà.
15 Na sikan niglipwas ita, lagboy ogpaka-angod to Diyus
to katahani agad Diyus, konà ogkakita-an. Kandin gayod to
dumaa to nangkabotad tibò
16 su kandin to impabayà to nabotad tibò agad diyà to
langit aw pasak, agad ogkakita-an aw konà, agad mgo
diwata aw mgo katuusan aw duma pad no nangkabotad
no konà ogkakita-an, kandin to impabayà tibò, aw kandin
pagbo-ot to ogdoogan dan.
17 To wadà pad binotad, tahan on naka-ugpà kandin.
Tibò to pigbotad din, madigon to pagkalimun no impabayà
kandin.
18 Kandin no si Jesus to panguu to sinakupan din no angod
to lawa din. Kandin iyan to dumaa to mgo ogpambuhayon
aw pantuusa awos mahimu kandin no kinalabawan tibò.
19 Iyan ingkama-an ta to si Jesus to kinalabawan tibò su
pigbo-otan to Diyus to pagkadiyus din tibò, ogkakita-an du-
on ki Jesus
20 aw kandin to ogpabaya-an to pag-inuli-ay no imbogoy
to Diyus du-on to tibò agad diyà to kalangitan aw dini to
kapasakan su impabayà to langosa ni Jesus no pigpataug
din pagpakimatoy din ita du-on to kinurus.
21 Iyu gayod natodu-on, wadà labot now to Diyus. Kablang
kow din su mado-ot to pagdomdom now aw paghimu now.
22 Dì kunto-on pigpa-ulì kow dà du-on to Diyus no
pinabayà to paghusoy iyu su si Jesus, nigpaka-otow aw
pakimatoy iyu du-on to kinurus awos padugukon kow din
to atubangan to Diyus no wadà saà now no konà kow
igkapanagda su nalimwasan kow on.
23 Ogkahimù sikan ko hogoton now to pagtu-u now
aw tibuusa to ginhawa now aw konà ogkaduwa-duwa
dow makasuwoy to og-imanon now likat to Madoyow no
Tutuwanon no nadinog now pagpasabut iyu aw tibò dini to
nalangkoban to langit aw kanak no si Pablo, katondanan ku
to ogpasabut sikan.
24 Na kunto-on bahin to lawa ku, napirisu ad, dì ogtukhow
ad nasì to pagkalisodi ku su to tawoy sikan, panalangin now
tibò no mgo otow agad konà kow no kanami no panon no
Hudiyu aw ko tuwa-ayon ku so-idi no kalisodan aw sikan
to igkaponga ku to impatuman kanak ni Jesu-Kristu awos
panalanginan kow no sinakupan din no angod to lawa din.

25 Aw kanak, nahimu a no tumatabang sikan no sinaku-
pan su imbotang a no tumutubus ni Jesus no impapanoysoy
kanak lagboy to kagi to Diyus
26 no tahan wadà lagboy kasabuti to mgo otow kan
no katùtu-uhanan. Dì kunto-on kan no kaboonganan no
inghobong, impapayag on lagboy du-on to mgo sinakupan
din
27 su to Diyus, nigbo-ot kandin to ogbogayan to sinakupan
din tibò to panalangin no kaboonganan aw sikan kaboon-
ganan no og-ugpà dini to sood ta to Imananan to Ka-otawan
no iyan igkapatu-u now to moydu-on pad ogka-iman now no
madoyow to mahudi no adow.
28 Kaling man kanunoy koy ogpanoysoy bahin ki Jesus
aw tibò, og-udlinan noy aw anada lagboy no awos mapa-
atubang ku tibò no wadà saà du-on ki Jesu-Kristu.
29 Pagdaa ku tibò no lagboy og-anadon, sikan to ogpa-
awosan ku no ogkabogayan a to Diyus to kandin kabogbo-
gan.

2

1 Na iyu gayod no taga-Kulusas aw mgo taga-Lawdisiya,
agad wadà kinow pad kikita, oghina-atan ku iyu ognang-
onan ku iyu to kadakoo to kanak pagpa-awos to iyu no
panalangin aw duma gayod no wadà ku pad kakita.
2 Matibuus podon to ginhawa now tibò du-on ki Jesu-
Kristu aw kabogkot kow no oglinogonay kow. Mama-anan
now gayod lagboy to inghobong to Diyus natodu-on aw
sikan, si Jesu-Kristu no iyan Imananan to Ka-otawan
3 su kandin to piglikatan to ka-ugsoban tibò aw nama-
anan.
4 Pignangonan ku iyu sikan awos konà kow madaa to kagi
to otow no mangka-iyan-iyanon
5 su agad wadà a du-on iyu, dì to domdom ku, du-on dà.
Nigtukhow a su sobu-ukon to domdom now aw nahogot to
pagtu-u now ki Jesu-Kristu.
6 Mano nigpasakup kow to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu
no Imananan to Ka-otawan no impabayà to pagtu-u now
kandin, goada now kandin no ogpagtampu kow kandin no
igpabayà gayod to pagtu-u now kandin ko tumanon now to
pagtu-u now
7 no to pagtu-u now, ko kayu pa, kandin to pigpadaoman
now lagboy to dalid no ogtuga hantod to ogtulin on to pagtu-
u now. Konà kow ogkaduwa-duwa. Sikan to og-unugon now
no impang-anad on iyu no mapasalamaton kow lagboy to
Diyus.

8 Bantoy kow ko ma-iyan-iyanan kow to tulumanon no
niglikat dà so-idi kalibutan, agad otow dow busow, su wadà
puus. Dì wadà labot sikan ki Jesu-Kristu
9 su kandin dà iyan no otow to pigpabunsudan aw
mamonang to tibò no pagkadiyus
10 aw ita, nabaya-an tad to kinabuhì no konad ogkawadà
su nalabot ki du-on ki Jesus no panguu to agad intawa no
moydu-on kabogbogan.

11 No natampuhan ta si Jesu-Kristu, nalimwasan ki to
ibog to lawa ta. Wadà pabaya-a to tahan no tulumanon,
dì pinabayà nasì to paghugas din to ita no saà no napa-
atubangan to pagbonyag ita
12 su to pagpabonyag ta, nig-unung ki to paglobong kandin
aw makatampu ki gayod to pagbuhoy ita aw tuusa no
pinabayà to pagtu-u ta to kabogbogan to Diyus no nigbuhoy
gayod ki Jesus.

13 Natodu-on wadà labot now to Diyus aw nahimu kow
no nangkamatoy su nalinop kow to mgo saà now aw wadà
now kama-ani to kasugu-an to Diyus su konà kow no
Hudiyu. Dì kunto-on angod to pigbuhoy kow on to Diyus
su natampuhan now si Jesus su napasaylu to Diyus to saà
ta tibò.
14 Natodu-on nahimu ki no sala-an su nalapasan ta to
kasugu-an to Diyus. Dì nalimwasan ki to listahan to saà
ta aw igkapabayad podon ita su nagawang on su intutuk on
du-on to kinurus pagpakimatoy ita ni Jesus.
15 Pagpakimatoy ni Jesu-Kristu du-on to kinurus,
nangkada-og din si Satanas aw tibò to mgo sakup ni Satanas
aw pasikawi din tibò du-on to atubangan to kahan-ingan.

16 Kaling man no nalimwasan kid to pagtuman to tahan no
tulumanon to mgo Hudiyu, konà kow ogpaminog to mag-a-
anad no gau-on bahin to tulumanon aw ig-okod to ko-onon
aw inomonon, aw buwan aw adow, aw mgo hinang,
17 su sikan tibò, lambung puli no impa-inu-inu to ogkatu-
man odomà. Nokoy man no og-unugon ta pad to lambung
no naka-abut on to tagtu-un kan no lambung, aw kandin si
Jesu-Kristu.
18 Konà kow ogpaminog to otow no ogluku iyu no og-ikagi
to “Konà no hustu to pagtu-u now to Diyus. Ogpasagkop
kow. Konà podon no Diyus to og-ampu-an now su matikang
kandin. Diwata podon nasì to angayan no ogkapanawag-
tawagan ta no ita, otow dà no hanuut.” Dì konà man su
kan mgo otow no nigpang-anad to angod sikan, gau-on. Su
to pagpaduguk ta to Diyus, konà no diwata to igkapabayà.
Sikan mgo otow, kanunoy og-ikagi to sikan impang-anad

dan iyan nakalikat kun to impataga-inop kandan to Diyus.
Dì igpalabow-labow dan sikan no wadà ogkadoogan su
sikan, niglikat puli to domdom to otow
19 aw nasabukan dan on si Jesu-Kristu no panguu ta su ita,
lawa din. No kandin to nasaligan ta no mgo bahin to lawa
din no nighisusukmuu aw kangkabogkot to tibò to lopu-an,
ogpatulinan ki to Diyus.

20 Mgo tinu-uhan no niglikat puli so-idi kalibutan, agad
otow aw busow, wadad on labot now su na-angod to
namatayan now on sikan su nakatampu kow ki Jesu-Kristu
no pagkamatoy din no pagtu-u now. Kaling man no pag-
ugpà now, konà kow oglingì aw ulì sikan no tinu-uhan
angod to nigsingkabugtì no ig-okod no
21 “Konà ka ogtagon,” aw “Konà ka og-anti,” aw “Konà ka
ogtudì.”
22 Sikan no mgo ig-okod no puli niglikat to otow, wadà
ogdampotan, su ogboongon ta no oggamiton ta no songo
impang-anad to otow dà puli aw kadodoog to otow sikan.
23 Na agad-agad to pagdomdom to otow, bahin to
otow no matagon-tagonon to kandin ig-okod no tinu-uhan,
madoyow, su ogkasayà kandin to pagtagon-tagon din to
tinu-uhan din hantod to konà din ogkadomdoman to lawa
din agad puli nigpakobos kandin. Dì to ogka-ibogan din no
og-oyowan din podon, konà ogpakatabang kandin kan mgo
ig-okod.

3

1-2 Na iyu no moydu-on on bayà no kinabuhì no angod
to pigbuhoy kow on no nakatampu ki Jesu-Kristu aw
bayawa, ogpa-atubangan now kanunoy to domdom now
aw tibuusa to ginhawa now aw pa-aag-aaga to kabotang
now diyà to langit no pigdangonan ki Jesu-Kristu no harì no
nigpagso-ing diyà to kalintu-u to Diyus. Konà now kanunoy
ogdomdoman to ogkaliyagan to otow dini so-idi kalibutan
3 su bahin sikan no ogkaliyagan to otow dini to kalibutan,
wadà labot ta su angod to tahan kid namatoy du-on sikan.
Dì to bayà no kinabuhì ta, nahobongan to kalibutanon no
mgo otow su du-on ki Jesus aw kandin du-on to Diyus.
4 Dì ko umulì si Jesus dini to pasak, ogkakita-an to bayà
no kinabuhì ta aw ita, ogduma ki kandin aw kabayow ki su
sobu-ukon to kinabuhì ta aw kalabot ki to pagtuusa din.

5 Kaling man no nalabot kow to mgo panalangin to Diyus,
og-oyowan now to tibò no mado-ot likat dini to kalibutan

angod to paghilabot to duma, aw maw-oy, aw ibog no mado-
ot, aw pagka-akom su pagka-akom to otow angod to nahimu
no pinakadiyus din.
6 Ugpat sikan no mado-ot, og-abut to langot to Diyus to
mgo masupladuhon no mgo otow su piggotò din to adow.
7 Sikan to pigtuman now natodu-on aw kaliyagi now no
wadà kow pad tu-u to Diyus.
8 Dì kunto-on no nigtu-u kow on og-oyowan now on tibò
angod to kasokò to duma aw paglangoti, pagsombang, pag-
ina-ina. To maw-oy no kagi, konà now oghimuhon dow og-
inampotan.
9 Konà kow ogpagiginau-ay, su ko kabò pa to iyu tahan no
tu-un no bo-ot, piglobas now on man to tahan aw tibò no
batasan now no mado-ot.
10 Dì kunto-on igsangkub now on to bayà no iyu no tu-
un no pamatasan no oghimuhon no bayà no pinabayà
to pag-unug now to pagdomdom likat to Diyus aw du-
on ogdugangan to Diyus to nama-anan now hantod to
ogsunudon now to Diyus.
11 No na-usab to ginhawahan ta tibò, sobu-ukon ta su
wadà igkabugtì agad Hudiyu aw konà, agad nangkama-an
no otow aw konà, agad udipon aw konà, su agad-agad to
bayà ta no pagdomdom, si Jesu-Kristu to kamatu-udan tibò
aw kandin du-on to sood ta tibò no mgo sakup din.
12 Iyu, sakup kow on to Diyus no nig-abin iyu aw logon
iyu. Kaling man anadi now to madoyow no paghimu
angod to pagka-at, pagkabo-ot, aw pagpakobos. Konà kow
ogpalabow-labow. Bahin to mgo duma now, agad mado-ot
to pighimu dan du-on iyu, konà now ogbaosan to mado-ot.
13 Konà kow no madaas ogkaboù dì mapa-anud-anudon
kow nasì to ginhawa now. Ko moydu-on otow no nakasaà
iyu, ogpasaylu kow kandin angod dà to pagpasaylu ita to
Magbobo-ot ta.
14 Labow to tibò oglinogonay kow su sikan to og-
likatan to pagduduma-duma ta lagboy no konà kow podon
ogsusuwoy-suwoy dì bogkoton now to lawa now.
15 Og-anadon now to ginhawahan now to konà ogminal-
inggut. Si Jesu-Kristu to piglikatan sikan no ginhawa aw
sikan to og-imanon to Diyus likat to ita no sobu-ukon no
ginhawa su ita no sakup din, lawa ki ni Jesu-Kristu. Hognà
pad kanunoy kow podon nasì ogpasalamat to Diyus.
16 To kagi ni Jesu-Kristu, ogpalungtada-on now du-on to
ginhawahan now no og-inanaday kow aw og-inudlinay kow
likat to nama-anan no igbogoy to Diyus no mapasalamaton
kow to Diyus. Ogkantahon now to ogpabunsudon to Ispiritu

Santu, agad igpabayà to oglikat to kasulatan to Diyus, dow
igpabayà to oglikat to kasing-tumutu-u now, dow igpotos to
iyu no ginhawahan to Ispiritu Santu no igpapanugu-tugu
din iyu.
17 Agad nokoy no oghimuhon now dow og-ikagihon now,
tugdow ogpabaya-on now iyan to ngadan ni Jesus no
Magbobo-ot no pigtagonan ta. Pagpasalamat now gayod to
Diyus no Amoy ta, ogpabaya-on now du-on kandin no si
Jesus.
18 Na iyu no mgo buyag, ogpasakup kow to bana now su
sikan to hustu to sakup to Diyus.
19 Iyu no mgo lukos, oglogonan now to iyu no asawa aw
konà kow ogbidlà du-on kandan.
20 Iyu no mgo batà, ogpakamangun kow to ma-as now su
sikan to ogkaliyagan to Diyus.
21 Iyu no mgo ma-as, konà now ogpalangoton to mgo batà
now su dagow masawà kandan.
22 Iyu no mgo sugu-onon, ogpakamangun kow to amu now
agad konà kow bantayan, su ko matino-od to ginhawa ta,
konà no otow dà to ogpa-uyunon ta dì ogtumanon ta to
nigsakup ita likat to tahud ta to Diyus.
23 Agad nokoy no oghimuhon ta, ogpa-omot ki no mati-
buus to ginhawa angod to ogtuman ki to Diyus, konà no
angod to otow no ogtumanon ta.
24 Konà now ogkalingawan to Diyus dà to ogbaos ita su
ogkadawat ta to imbotang to Diyus no igbogoy din to mgo
sakup din su to tagtu-un ita lagboy, si Jesus.
25 Agad intawa no otow no oghimu to mado-ot, mado-ot
gayod to igbaos kandin to Diyus su wadà ogpili-on to Diyus
no otow ko makasaà.

4

1 Iyu no mgo amu, bogayi now to mgo sugu-onon now
to matul-id no pag-angay-angay to pakigduma su nama-an
kow man no moydu-on dà Amu now gayod diyà to langit.
2 Na bahin to pag-ampù now, konà now ogbungku-an dì
pa-omoti now nasì aw padumahi now to pagpasalamat.
3 Konà now gayod ogkalingawan to ogpangamuyù to
Diyus awos matabangan koy no wadà podon ogpakabalatak
kanami to pagpang-anad to mgo otow to ingkahobong
natodu-on kandan no si Jesus no kunto-on, ogkakita-an no
Imananan to Ka-otawan agad to pagpang-anad ku sikan to
ingkapirisu ku.
4 Ogpangamuyù kow to Diyus awos mahustu to pang-anad
ku su sikan to katondanan ku.

5 Na to mgo otow no wadà pad tu-u to Diyus, igpa-ahà
now kandan to iyu pamatasan no madoyow agad kotob ko
makaliwak kow.
6 Aw kanunoy kow oghina-at to kagi now awos wadà
masawà su matabangan now podon to duma to og-ikagihon
now. Og-anadan now to ogka-amu to ogtabak ko moydu-on
og-usip iyu bahin to pagtu-u now.
7 Na si Tikiku no su-un ta no maogon ku aw kasing-
tumutu-u ta du-on ki Jesu-Kristu no ogkasaligan gayod no
pangabaga ku,
8 ogpadaoyagon kow din su ogpa-andiya-an ku kandin iyu
awos tagahon kow bahin kanami.
9 Ogdumahan kandin ni Unisimu no maogon ku gayod no
su-un ta. Ogkasaligan gayod kandin no duma now dà gayod
kandin. Ognangonan kow dan tibò bahin to kabotang noy
kani.
10 Si Aristarku no kasing-kapirisu ku, aw si Marcos no
su-un ni Bernabe, igpadaa dan to igpangamusta dan iyu.
Nadawat now on to intugun to igpadawat si Marcos to
madoyow ko maka-abut kandin diyà iyu.
11 Si Jesus no pighingadanan gayod ki Justo, igpadaa gayod
to kandin igpangamusta. Kandan dà no tatou to Hudiyu no
nigtabang kanak bahin to sinakupan to Diyus aw dakoo to
kandan pagtabang kanak.
12 Si Ipaparas no duma now dà gayod aw sugu-onon
gayod ni Jesu-Kristu, igpadaa din gayod to igpangamusta
din. Kanunoy kow din og-ampu-an lagboy to Diyus no
ogpangamuyù kandin to Diyus awos patibuuson to ginhawa
now aw ogminanigo-onon to domdom now no sakup to
Diyus aw ogkama-anan now dow nokoy to pagbo-ot to
Diyus.
13 Na kanak, ogkamatu-ud ku to kandin, og-ampù lagboy
iyu aw mgo taga-Lawdisiya gayod aw mgo taga-Hirapulis.
14 Si Lucas no maogon noy no duktur aw si Demas,
igpadaa dan gayod to igpangamusta dan.
15 Igpadaa noy to igpangamusta diyà to mgo kasu-unan
noy no taga-Lawdisiya aw diyà ki Nimpa aw mgo sinakupan
ni Jesus no oghihimun diyà to kandin baoy.
16 Na ko matapus to pagbasa so-idi sulat diyà iyu,
ipapalasad gayod diyà to mgo tumutu-u no taga-Lawdisiya
awos mabasa dan gayod. To sulat ku gayod kandan,
ogbasahon now.
17 Ilinga now ki Arkipu to “Maogot no ogkaponga to
impahimu to Diyus.”
18 Na kanak no si Pablo, ogsulaton kud to igtapus so-idi
sulat ku to kanak tu-un no boad.

Igpadaa ku to pangamusta. Konà now ogkalingawan to pagkapirisu ku.

Na madumahan kow to ka-at to Diyus likat to kabo-ot din.

Tugdow no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Tisalunika

1 Sulat likat kanami no si Pablo aw si Silas aw si Timoteo
no diyà iyu no taga-Tisalunika no sinakupan to Diyus no
Amoy ta aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

Madumahan kow on to kalinaw aw ka-at to Diyus no
niglikat to kabo-ot din.

2 Ko og-ampù koy to Diyus no Amoy, konà noy iyu
okgalingawan dì nasì ogpasalamat koy
3 aw wadà noy gayod kalingawi to paghogot to pagtu-
u now ki Jesu-Kristu aw dakoo to paglinogonay now aw
paglogon now du-on ki Jesus aw lagboy now pig-iman to
Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu. Su to iyu no pagtu-u
diyà kandin, ingkapatu-u on to paghimu now no madoyow.
Iyu no paglinogonay aw du-on ki Jesus, ingkapatu-u gayod
to pagpa-omot now. Iyu no pag-iman gayod kandin,
ingkapatu-u to natibuus to ginhawa now, agad nalisodan
kow.
4 Mgo su-un ku no nalogonan to Diyus, nama-anan noy to
pig-abin kow din
5 su iyan ingkapatu-u su to pagpasabut noy iyu to
Madoyow no Tutuwanon to Diyus, konà no kagi no puli
niglikat kanami to ingkadaa iyu. Dì to kagi noy no
natapikan to kabogbogan to Ispiritu Santu, sikan to lagboy
nakadaa iyu no nama-anan now dà gayod. Ton nig-ugpà
koy pad diyà iyu, matuwadong to paghimu noy awos kow
ogbuligan to Ispiritu Santu.
6 Na iyu, piggoad koy now natodu-on to pagtukhow noy
aw si Jesus no Magbobo-ot ta su to pagdawat now on to
kagi to Diyus, natuwa-ay now on to kalisodan lagboy. Dì
agad natuwa-ay now on to kalisodan, dì namantukhow kow
on nasì no natibuus to ginhawa now su pigbuligan kow to
Ispiritu Santu.
7 Kaling man iyu to nahimu on no goadonon to tibò to
mgo sakup ni Jesus no mgo taga-Masiduniya no prubinsiya
aw mgo taga-Akaya no prubinsiya su natibuus to ginhawa
now,
8 aw iyu to piglikatan to kagi to Diyus bahin to Magbobo-
ot ta. Sikan no kagi aw gayod kan nawnangonon to pagtu-u
now, nigtangkap on kunto-on dini to binogdokan to langit.
Dì konà no mgo taga-Masiduniya dà aw mgo taga-Akaya dà
no namakadinog on, su tibò, nakadinog. Kanami, konà koy

ogpakama-an to mgo otow bahin iyu no namandawat kow
on to kanami no impang-anad pagka-ugpà noy du-on iyu
9 su agad maka-ando-i koy, kanunoy koy ogkanangonan
to pig-oyowan now on to pag-ampù to tahan now no ampu-
onon no konà no Diyus. Pig-oyowan now on kun su awos
iyan on ampu-an now to Diyus no tùtu-u no ampu-onon no
kandin dà to piglikatan to kinabuhì ta.
10 Su pig-iman now on kun to Anak din no oglikat diyà to
langit no sikan pig-iman now no si Jesus no Anak to Diyus
no pigbuhoy din. Si Jesus gayod to ogpakaluwas to langot
to Diyus dini ita.

2

1 Na, bahin ton pag-andiyà noy iyu no mgo su-un ku
no pagpang-anad noy iyu, nama-anan now on to wadà
kapagudan noy no puli na-uwakan. Dì nigpuus nasì to tu-ud
noy su namangpasakup kow to Diyus.
2 Nama-anan now dà to agad pig-uwang-uwangan koy on
diyà to Pilipus no banwa aw pa-inahi koy, dì pigbuligan koy
nasì to Diyus. Kaling man nangimbubuut koy to og-andiyà
iyu awos koy ognangon iyu to Madoyow no Tutuwanon no
niglikat to Diyus agad nalisodan koy on lagboy.
3 Sikan ing-udlin noy iyu, wadà likat to gaù dow mado-ot
no tu-ud, dow ka-iyan-iyan puli.
4 Dì na-uyunan koy on to Diyus aw insalig din kanami
to pagpang-anad to Madoyow no Tutuwanon. Kaling man
ognangonon noy sikan no tutuwanon. Konà koy dà ogpa-
uyun ko puli no otow. Dì ogpa-uyun koy nasì to Diyus
su to Diyus, kandin to nama-an dow nokoy to nakasood to
ginhawahan ta
5 su pag-ikagi noy iyu, nama-anan now dà to katawilanan
no konà no puli dà pagsayà-sayà noy to otow sikan, dì
pagnangon sikan to katùtu-uhanan. Sikan no paghimu noy,
konà no ingkapudut puli to kanami dà no kadoyawan. Dì
Diyus to ogpakamatu-ud sikan.
6 Aw wadà koy gayod pasayà-sayà iyu dow duma no otow.
Kanami no tumutubus ni Jesu-Kristu, agad ogpakapabuhì
koy podon iyu,
7 dì konà man su mabinuligon koy nasì diyà iyu no angod
to manggi-anak no ogkabantayan din to batà din.
8 Dakoo to paglogon noy iyu. Kaling man konà no
Madoyow no Tutuwanon dà to Diyus to imbogoy noy iyu.
Dì imbogoy noy gayod kotob to kinabuhì noy awos masobu-
uk kid su nalogonan noy iyu lagboy.

9 Na mgo su-un ku, to pagpasabut noy iyu to Madoyow
no Tutuwanon to Diyus natodu-on, konà now iyan ogkalin-
gawan to pagkapagud noy no paghisakot to pagpangita
noy to kanami ingkabuhì su nigpa-omot koy adow aw
madukilom awos kanami, konà koy makapabuhì diyà iyu.
10 Na, to Diyus aw iyu gayod no mgo tumutu-u,
ogpakamatu-ud tibò to matuwadong to paghimu noy no nig-
ugpà koy diyà iyu aw ka-uyuni koy to Diyus aw wadà saà
noy.
11 Nama-anan now gayod to niglogon koy iyu angod dà
to paglogon to amoy diyà to mgo batà din no nigpangudlin
koy iyu aw padaoyaga noy iyu aw pang-anad koy iyu aw
imbahog noy iyu
12 awos ma-uyunan kow to Diyus to pag-ugpà now
su kandin to nigpilì iyu awos malabot kow to kandin
pigsakupan aw tuusa kow din.
13 Na kanami, kanunoy koy ogpasalamat to Diyus su to
paglikwad noy iyu to kagi to Diyus, pigdawat now no konà
no kagi to otow dì kagi to Diyus, su sikan iyan to kagi to
Diyus. Na to kagi to Diyus, moydu-on kabogbogan diyà iyu
no namantagon to pagtu-u kandin.
14 Iyu no mgo su-un ku, piggoad now on to mgo kasi-
nakupan to Diyus diyà to Hudiya no namanpasakup ki Jesu-
Kristu. Pig-uwang-uwangan kandan to kadumahan dan no
mgo Hudiyu. Angod dà pig-uwang-uwangan kow on gayod
to iyu no kadumahan no taga-Tisalunika.
15 To mgo Hudiyu, kandan to nighimatoy to mgo maglilik-
waday to Diyus natodu-on. Pighimatayan dan gayod si Jesus
no Magbobo-ot ta. Kanami, pigbugow koy dan gayod. To
pighimu dan gayod, konà ogka-uyunan to Diyus. Hognà pad
kablang kandan to tibò no kasing-otow dan,
16 su pigbalatak koy to mgo Hudiyu to pagpasabut noy
to kagi to Diyus diyà to mgo otow no konà no Hudiyu
awos maluwasan kandan. Na-abayan kan mgo Hudiyu
nadugang-dugangan to saà dan su nigbalatak man kanami
no nigpasabut to kagi to Diyus diyà to duma. Dì pighina-at
on to Diyus to igbaos din kandan.
17 Na ita no nigsusu-un-su-un, konà-konà ki pad ogkikita.
Dì kadoog noy iyu konà ogkalingawan su nasampot koy iyu.
Kaling man pigpa-awos noy podon to ogpagkita iyu.
18 Nig-ulì koy podon diyà to Tisalunika. Kanak no si Pablo,
kapila on to pag-ulì ku podon iyu, dì pigbalatak koy ni
Satanas.
19 Na mgo kasu-unan ku, ogpagkita-an ku podon iyu, su
agad mahudi no adow, intawa to og-imanon noy to ogkita-
on noy diyà to atubangan ni Jesus no Magbobo-ot ta ko

umulì kandin dini ko konà no iyu. Intawa to ogtukhawan
noy kandà no timpu ko konà no iyu. Intawa to igkasayà noy
ko konà no iyu ko maka-atubang ki to Magbobo-ot ta diyà
to langit.
20 Iyu iyan to igkasayà noy aw ogtukhawan noy su
namantu-u kow on aw kahimu kow no goadonon to duma.

3

1 Na no wadà noy katuwa-ay to wadà nawnangonon no
likat iyu, agad mabitas koy no daduwa kani to Atinas
2 dì pigpa-andiya-an noy iyu ki Timoteo no su-un ta
dà no nigbulig kanami to pagpang-anad to Madoyow no
Tutuwanon to Diyus bahin ki Jesus no Imananan to Ka-
otawan. Ogpahogoton noy kandin lagboy iyu to pagtu-u
now aw ogpapangudlinon noy kandin iyu
3 su awos ko malisodan kow, konà now ogbungku-an to
pagtu-u now su to kalisodan, nama-anan now on to sikan
iyan to kabahinan ta.
4 Ton diyà koy pad iyu, intag-an noy man iyu to og-abuton
kinow to kalisod. Nama-anan now on to natumanan on iyan
sikan.
5 Kaling man no wadà kud katuwa-ay sikan no pagkalimu-
ut ku, pigpa-andiyà kud on iyu si Timoteo awos mama-
anan ku dow ma-amonu to pagtu-u now, ko pananglit
mabogayan kow ni Satanas no magbabalatak to pa-antihan
aw pagkapagud noy diyà iyu dow ma-uwakan dà puli.
6 Dì kunto-on no naka-ulì on si Timoteo dini kanami no
niglikat du-on to Tisalunika no wadà man nawnangonon
no bugtìk, naliyag koy nasì su madoyow to nawnangonon
din bahin to pagtu-u now aw paglogon now to Diyus ta aw
otow. Innangon din gayod to madoyow to ginhawa now
dini kanami aw nasampot kow kun kanami angod dà to
pagkasampot noy iyu.
7 Kaling man mgo su-un ku, agad nalisodan koy on aw
pig-uwang-uwangan koy, dì ogdaoyag koy nasì su nigtagon
kow lagboy to pagtu-u now.
8 Nigdoyow on iyan to ginhawa noy su nadinog noy on to
nahogot lagboy to pagtu-u now to Diyus no Magbobo-ot ta.
9 Ko umampù koy to Diyus, lagboy on to pagpasalamat
noy to Diyus to tukhawanan noy likat iyu.
10 Adow aw madukilom ogpangamuyù koy lagboy to Diyus
to ogpatugutan koy din to ogpakapagkita koy iyu ogpaka-
usab awos madugangan noy iyu mandà to pagtu-u now ko
moydu-on pad pigboong.
11 Na matugutan koy to Diyus no Amoy aw ni Jesus no
Magbobo-ot ta to madaas koy ogpa-andiya-on iyu.

12 Madugangan kow to Magbobo-ot ta to paglinogonay
now aw to paglogon now diyà to duma no mgo otow angod
dà to paglogon noy iyu,
13 su sikan to igkatibuus din to ginhawa now awos
wadà saà now diyà to atubangan to Diyus no Amoy aw
matuwadong kow ko umandini si Jesus no Magbobo-ot ta
no ogdumahan to tibò no namantu-u kandin.

4

1 Na mgo su-un ku, pig-anad noy iyu bahin to kadodoog
now to pag-ugpà dini to babow to kalibutan awos ma-
uyunan kow to Diyus aw matuman now on iyan to pagpa-
uyun now to Diyus. Mano tumutubus koy to Magbobo-
ot ta no si Jesus, ogtambag koy iyu aw udlin koy iyu to
ogpadugangan to pagpa-uyun now to Diyus
2 su wadà now kalingawi to impang-anad no inlikwad noy
iyu no niglikat ki Jesus no Magbobo-ot ta,
3 su ogbo-otan ki to Diyus to wadà saà ta. Iyu, agad
songobu-uk, konà kow ogpanghilabot to duma dow ogpahi-
labot.
4 Iyu no mgo lukos, og-anad kow to ogka-amu to
matuwadong no pagtu-un to asawa no ogkatahudan
5 no konà puli to ogpakalikat to ibog to lawa angod to mgo
otow no wadà tahud aw wadà nama-anan to Diyus.
6 Na bahin sikan, wadà iyu no ogpakaluku to su-un now
no oghilabot to duma din su Diyus no Magbobo-ot ta to
ogkastigu sikan, dì ma-ungangon kow nasì. Ing-udlin noy
on iyu sikan natodu-on.
7 Pig-abin kid to Diyus awos oggoad ki kandin. Ko mado-ot
to oghimuhon ta, konà din ogkaliyagan.
8 Ko oglingawan now dà sikan, konà no sugù to otow to
oglingawan now, dì sugù on to Diyus nasì to nalingawan
now on bahin to pagtu-un to asawa. Aw Diyus to nigbogoy
ita to Ispiritu Santu no pigpa-ugpà din dini to sood to lawa
ta no konà ta podon ogkasala-an.
9 Na, bahin to paglinogonay now, konà a ogpakapang-
anad iyu su to Diyus, nigpang-anad on iyu sikan no
kadodoog
10 su kanunoy now on oglogonan to tibò no mgo tumutu-
u diyà to Masiduniya. Dì ogpangamuyù a iyu to og-
padugangan now on to paglogon now tibò. Moydu-on pad
ogpangamuyu-on ku iyu.
11 Ogpalinaw kow to ka-ugpà now du-on. Konà kow gayod
puli ogpansagsagà. Ogdaa kow gayod to iyu no gastuhon to
ingkabuhì now agad-agad to innangon noy iyu natodu-on.

12 Ko matuman now sikan, ogkatahudan kow to tibò
no mgo otow agad konà pad no tumutu-u aw iyu, wadà
ogkasaligan now to kapookanan now.
13 Na mgo su-un ku, ogkaliyag koy ko matagahan now
to katùtu-uhanan bahin to ogkadoogan to mgo kasing-
tumutu-u ta ki Jesus no nangkamatoy on awos konà kow
oglogò no og-oog angod to mgo otow no wadà ogka-iman
dan no ogbuhayon to mgo nangkamatoy aw tuusa no puli
ogminalogot to kaduyong-ot.
14 Na su nigtu-u ki man to tùtu-u no namatoy on si Jesus
dì pigbuhoy dà aw tuusa dà diyà to langit, ogtu-uhan ta
gayod no sikan nangkamatoy on no mgo tumutu-u ki Jesus,
ogbuhayon dà gayod kandan aw tuusa no ogpadumahon to
Diyus no Amoy ki Jesus ko umulì kandin dini to mahudi no
adow awos ogdokat ita no ogtuuson on.
15 Na bahin itanow no buhì pad dini to kalibutan to umulì
si Jesus no Magbobo-ot ta, so-idi to igpatugun din kanami
diyà iyu. Konà ta ogka-unahan kan nangkamatoy on no
ogpadoog ki diyà to langit.
16 Dì kandin no Magbobo-ot ta, ogbunsud dini no og-
madmad no ogsugù to mgo sakup din no ogbayawon. To
panguu to mgo diwata to Diyus, ogtawag no ogpatanugon
on to budyung to Diyus. Na, to mgo sakup ni Jesu-Kristu no
nangkamatoy on, tugdow ogbuhayon din kandan.
17 Ita no buhì pad, ogpagtibò kid kandan aw kabayow ki-
now on tibò diyà to hibandayan to gabun no ogpamantagbu
kinow to Magbobo-ot ta diyà no ogtuuson kinow on tibò.
Na du-on konà kid ogpakaluwat to Magbobo-ot ta hantod to
wadà katapusan.
18 Kaling man no ogdokaton kinow on ni Jesu-Kristu,
sikan no ing-anad to igpapadaoyagay now to duma now ko
moydu-on ogkamatayan.

5

1 Na, to ogkagotò no adow aw tu-ig sikan, ikonà a iyu
ogpakasulat
2 su nama-anan now dà lagboy to ko dumatong si Jesus
no Magbobo-ot ta, angod dà ko og-abut to kawatan to
madukilom su ogkatokawan to otow.
3 Ko umiling to ka-otawan to “Malinaw on dini ita,
wadà samuk tanow,” ogkatokawan du-on nasì kandan aw
kangkalompag tibò aw bullug on iyan kandan kagawang
du-on to atubangan to Diyus. Sikan kalisodan, angod dà to
hayod ko bullug ogpunù to kodoo, su konad ogkasapadan.
Wadà gayod sobu-uk no ogpakaligsit.

4 Dì iyu no mgo su-un ku, konà no angod kan no diyà dà
kandan to kadigloman su nasakup kid to ka-awangan. Konà
kow ogkatokawan ko umabut to adow to Diyus no pag-abut
angod dà to pag-abut to kawatan. Konà kow no angod kan.
5 Dì iyu tibò, nasakup kow on to adow aw ka-awangan.
Konà ki og-ugpà to madukilom aw kadigloman.
6 Kaling man to paghimu ta, konà podon ogpaka-angod
to paglipodong su sikan iyan to ogka-angodan to duma no
mgo otow no wadà tu-u to Diyus. Dì agdam ki aw konà ki
ogpaliba to domdom ta.
7 Madukilom to paglipodong to otow. Madukilom gayod
to pagminahingow to otow.
8 Dì ita no nasakup to ka-awangan, oghina-at ki ko
dumatong si Jesus no ogpabaya-on ta to kanunoy ki og-
agdam. Ogdawdaa kid gayod to kasag ta no kalitukan to
pagtu-u ta to Diyus aw paglinogonay ta. Ogpamanggula ki
gayod to igsalibon to uu ta to kamuwahanan no kalitukan to
pagtagon ta to pag-iman ta to pag-ulì ni Jesus dini su sikan to
ogpakaluwas to ogpakalibad to domdom ta su nasalibonan
on,
9-10 su wadà ki hinanga to Diyus no kastiguhonon. Dì
pigpilì ki din nasì no ogbogayan ki to kinabuhì no konad
ogkawadà su si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta, nigpakatubus
ita nigpakimatoy awos buhayon kid aw tuusa no ogpag-
tampu kid on kandin agad dow mgo buhì ki pad dow
namatoy on ko umabut kandin.
11 Kaling man ogbinaoyagay kow aw dinigonay kow to
pagtu-u now angod dà to hinimu now on kunto-on.
12 Na mgo su-un ku, sikan ogdaa iyu no sinakupan to
Diyus no Magbobo-ot ta no og-udlin iyu, ogtambag a iyu
to ogpatahudan kandan.
13 Oglogonan now kandan lagboy aw katahudi lagboy su
ogtabang iyu. Konà kow gayod ogbubuwow.
14 Ogpatambagan ku gayod iyu no mgo su-un ku, ton
mgo mangkahukow, ogpapa-omoton now kandan. To mgo
nangkaduyong-ot, ogpadaoyagon now. To ma-intok dà to
pagtu-u, ogpadugangan now aw to pagpasinsiya now tibò,
ogpahaba-on now.
15 Ko bogayan kow to mado-ot to duma, konà now
ogbaosan. Agad intawa, oghimuhan now on to madoyow
agad nigsusu-un aw konà.
16 Kanunoy kow ogtukhow.
17 Kanunoy kow gayod og-ampù to Diyus.
18 Agad nokoy no og-abut iyu, ogpasalamat kow to Diyus
su sikan to pagbo-ot din ita no sakup ni Jesu-Kristu.

19 Konà kow og-oyow to pagbo-ot to Ispiritu Santu.
20 Ko moydu-on kunon kun ogbunsudan kandin to kagi
to Ispiritu Santu no igpalikwad kun kandin, konà kow puli
ogsawoy dow palabayi,
21 dì og-antihan now nasì dow tùtu-u to piglikatan sikan.
Ko madoyow, ogtagonan now.
22 Dì agad nokoy no mado-ot, oglipasan now.
23 Na Diyus no piglikatan to kalinaw no pag-ugpà now,
malimwasan kow din tibò, agad ginhawahan aw domdom
aw lawa awos wadà saà now diyà to atubangan ni Jesus no
Magbobo-ot ta to umulì kandin dini.
24 Aw Diyus no nig-abin ita, ogkasaligan ta kandin to
oglimwasan kinow tibò.
25 Na mgo su-un ku, og-ampù kow gayod to Diyus bahin
kanami.
26 Iyu no sinakupan ni Jesus, ogdinawatay kow to
madoyow lagboy.
27 Na kanak no tumutubus ni Jesus no Magbobo-ot ta,
igsugù ku iyu lagboy to igpabasa so-idi no sulat to tibò no
sinakupan din diyà iyu.
28 Na, madumahan kow to ka-at to Magbobo-ot ta no si
Jesu-Kristu.

Ikaduwa no Sulat ni Pablo diyà to mgo Taga-Tisalunika

1 Sulat likat kanami no si Pablo aw si Silas aw si Timoteo
no diyà iyu no taga-Tisalunika no sinakupan to Diyus no
Amoy aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.
2 Madumahan kow to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no
Amoy aw to Magbobo-ot no si Jesu-Kristu.
3 Na mgo su-un ku, kanunoy koy ogpasalamat to Diyus
bahin iyu su nigdakoo on to pagtu-u now to Diyus aw
paglinogonay now gayod.
4 Kaling agad ando-i koy dumoog no oglo-uy to kasinaku-
pan to Diyus, ogsayà-sayà koy iyu bahin to pagtu-u now aw
pagkatibuus to ginhawa now agad nalisodan kow on aw na-
uwang-uwangan kow gayod.
5 Agaw man natibuus dà to ginhawa now to pagkalisodi
now su nahina-at on to madoyow no igbaos to Diyus iyu
no ogkahimu kow din no ogkalabot du-on to ogsakupan din
to mahudi no adow, agad kunto-on nalisodan kow on iyan
likat to pagpasakup now kandin.
6 Ogkakita-an gayod to matuwadong to igbaos to Diyus
su ogkastiguhon to Diyus kan nigsinamuk iyu su to Diyus,
ogsinamukon din gayod kandan.
7 Dì iyu aw kanami no pigsinamuk dan, ogpahungawon
ki to Diyus ko ogpa-ahà si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no
oglugsad dini no oglikat diyà to langit no ogdumahan to mgo
diwata din. Ogdaa gayod kandin to logdog no ogliyab-liyab.
8 Kayan ogbo-ot kandin kan nigsupak to Diyus aw nigsu-
pak to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus no Magbobo-
ot ta.
9 Sikan pagkastigu din kandan, wadà katapusan su
ogpagawangon kandan to atubangan to Magbobo-ot aw
kabogbogan din aw katuusan din no ogpakasilow.
10 Ogkatuman sikan to adow to pagdatong din dini.
Iyan ig-andini din su ogkasayà kandin to mgo otow no
nigpasakup kandin aw katahudi kandin to tibò no namantu-
u kandin aw iyu gayod su iyu, nigtu-u kow gayod to impang-
anad noy iyu.
11 Kaling man kanunoy koy og-ampù to Diyus tanow bahin
iyu awos matul-id to oghimuhon now bahin to pagtu-u now,
su pig-abin kow to Diyus. Agad nokoy no tu-ud now no
madoyow, ogpangamuyu-an noy to Diyus to igpatuman to
kabogbogan din.

12 Sikan to igpatahud now to duma to ngadan ni Jesus
no Magbobo-ot ta aw igtahud kow din gayod no niglikat to
kabo-ot to Diyus aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.

2

1 Na mgo su-un ku, bahin to pag-ulì dini ni Jesu-Kristu no
Magbobo-ot ta aw paghimun din ita no ogtuuson din,
2 ogtambagan ku iyu to konà now ogpasabaagon to
domdom now aw konà kow ogminahadok ko moydu-on
kunon kun nig-abut on to adow to pag-ulì to Magbobo-
ot ta dini to pasak aw kabitas ki kun su konà man no
tùtu-u. Konà kow gayod ogkapook-pook ko kunon kun
ogbunsudan to otow to kagi no niglikat kun to Ispiritu Santu
no igpalikwad kun kandan no kalitukan to nig-abut on to
adow to Diyus, su konà man no tùtu-u. Konà kow gayod
ogtu-u ko kunon kun og-abut to sulat dow kagi no niglikat
kun kanami no kalitukan to nig-abut on to adow to Diyus
su konà man no tùtu-u sikan.
3 Konà kow ogpaluku agad nokoy no igpabayà dan.
Monang og-abut to adow to Diyus ko matuman to pag-atu
lagboy to mgo otow to Diyus aw oglogwà to otow no kinado-
otan no kablang to Diyus no kastiguhonon to kabahinan din
4 su kandin, ogpalabow-labow to agad nokoy no ampu-
onon no kunon kun diyus to mgo otow. Agad diyà to labow
no simbahan to Diyus, ogsoodan kan no otow no kinado-
otan aw makapabotang kandin du-on aw pakunon-kunon
to Diyus kandin.
5 Wadà now buwa kalingawi to pignangonan kud on iyu
sikan ton du-on a pad iyu.
6 Dì nama-anan now to moydu-on pad madoyow no
oglopon kunto-on kan kinado-otan no otow awos monang
oglogwà ko magotò to adow.
7 Dì kabogbogan kan no kinado-otan, ogkahinimu-himu
on kunto-on dì angod to mahobong pad. Mahobong pad
gayod kotob to magawang kan oglopon kandin,
8 kayan ogpa-ahà kan kinado-otan. Dì si Jesus no
Magbobo-ot ta, to kagi din no puli din dà igginhawa du-
on kan kinado-otan, ogka-ubus kandin no ogsilawon to
paglogwà ni Jesus dini to kalibutan.
9 Aw to kabogbogan kan kinado-otan no otow, puli niglikat
ki Satanas su sakup man kandin ni Satanas aw kan kinado-
otan no otow, ogpa-ahà to kaboonganan no mabogbog no
igpatu-u din podon to kagau-an din.
10 Aw to mgo otow no mado-ot no tahan on kastiguhonon
to Diyus, puli ogka-iyan-iyanan kandan kan no otow no
kinado-otan no igpabayà to kado-otan din su to mgo

otow no mado-ot, ogsupak kandan to katùtu-uhanan no
ogpakabogoy to kinabuhì no konad ogkawadà.
11 Kaling man to Diyus, ogpatu-uhon din on nasì kandan
to gaù no madakoo su igpa-abut to Diyus to ka-iyan-iyan ni
Satanas diyà to mgo otow aw tu-uhi dan.
12 To tawoy sikan, ogkakastigu kandan to Diyus su
ogsupak kandan to katùtu-uhanan dì ogkangkaliyag nasì
kandan to paghimu no mado-ot.
13 Na mgo su-un ku no nalogonan ni Jesus no Magbobo-
ot ta, kanunoy koy ogsayà-sayà to Diyus bahin iyu su to
wadà pad gihita so-idi kalibutan, pig-abin kow to Diyus
no ogkabogayan kow din to kinabuhì no konad ogkawadà
no pinabayà to paglimwas iyu to Ispiritu Santu aw iyu no
pagtu-u to katùtu-uhanan.
14 Pig-abin kow din no pinabayà to pagpasabut noy iyu to
Madoyow no Tutuwanon awos masakup kow to pagtuusa
ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.
15 Kaling mgo su-un ku, konà kow ogduwa-duwa to pagtu-
u now aw konà now og-oyowan to impang-anad noy iyu
ton du-on koy pad iyu aw sulat noy gayod no impadaa noy
diyà iyu su tahan kow pig-abin to Diyus no masakup kow
to pagtuusa ni Jesus.
16 Na, si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta aw Diyus no Amoy,
no kanunoy niglogon ita no nigpadaoyag ita no wadà
katapusan aw moydu-on impa-iman dan ita no madoyow
no iyan piglikatan to kabo-ot dan,
17 mapadaoyag kow dan aw padugangi to doson now awos
madoyow to tibò no oghimuhon now aw tibò to og-ikagihon
now.

3

1 Na mgo su-un ku, og-ampù kow to Diyus bahin kanami
awos agad ando-i to makatangkap to kagi to Magbobo-ot ta
wadà igbalatak aw katahudi angod dà diyà iyu.
2 Ogpangamuyù kow gayod to Diyus to ogpalimwas koy to
paghimu to mgo otow no tambalingu aw mado-ot su moydu-
on wadà tu-u ki Jesus.
3 Dì ogkasaligan to Magbobo-ot ta aw kandin to ogbantoy
iyu aw patibuusa to ginhawa now awos konà kow mada-og
ni Satanas.
4 Tahom noy to konà now ogbungku-an to pagtuman
to sugù noy su ogkasaligan noy to Magbobo-ot ta to
ogpatabangan kow to pagtuman.
5 Matabangan kow to Magbobo-ot ta awos lagboy kow
mama-anan to paglogon to Diyus iyu, aw katibuus to
ginhawa now no ogtabangan kow ni Jesu-Kristu.

6 Na mgo su-un ku, igsugù noy iyu so-idi su pigpatubus koy
to ngadan ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta. To mgo su-un
now no nigtu-u dì mahukow aw konà ogtuman to intugun
noy, konà kow ogduguk kandan.
7 Nama-anan now on ma-amonu to igpatuman to oggoad
kanami su ton du-on koy pad iyu, konà koy no mahukow.
8 Wadà koy makapangamuyù to ogkako-on noy du-on iyu.
Tibò no kapookanan noy, nabayadan noy. Wadà koy salig
iyu. Dì adow aw madukilom nigpa-omot koy to kanami tu-
un no pangabuhì awos konà kow malisodan bahin kanami.
9 Litos no ogpangamuyù koy iyu podon, su kanami to
ogpang-anad iyu, dì wadà koy man su kaliyag koy man to
kanami nasì to oggoadon now.
10 Na, ton du-on koy pad iyu so-idi gayod to kanami insugù
iyu no na-iling to “To otow no konà ogtalabahu, konà now
ogpako-onon.”
11 Dì nadinog noy to moydu-on du-on iyu no mahukow
kun no konà ogtalabahu aw puli ogpangakakà.
12 Na kanami no tumutubus ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot
ta, ogsugu-on noy kandan to ogpatalabahuhon kandan no
wadà samuk, konà ogpakabalatak to duma, puli ogtalabahu
to pangabuhì.
13 Na mgo su-un ku, agad napagud kow, dì konà now
ogbungku-an to oghimuhon to madoyow.
14 Na, ko moydu-on oglapas to sugù no insulat dini so-idi
no sulat, og-indanan now no konà now ogdugukon awos
masikow on kandin.
15 Dì konà now oghimuhon kandin no kablang now. Dì
ig-udlin now nasì kandin no angod dà to su-un now.
16 Na, mabogayan kow to Magbobo-ot ta to kalinaw su
kandin to piglikatan to kalinaw tibò. Matandu-an kow to
Magbobo-ot ta kanunoy.
17 Na kanak no si Pablo, ogpirmahan ku so-idi no sulat su
tahan ku awos pagpakilaa ku to kanak sulat.
18 Na, madumahan kow tibò to ka-at ni Jesu-Kristu no
Magbobo-ot ta.

Tugdow no Sulat ni Pablo diyà ki Timoteo

1 Sulat likat kanak no si Pablo no tumutubus ni Jesu-
Kristu. Diyus ta no Maglilipwasay ta to nigtubuy kanak no
tumutubus aw gayod si Jesu-Kristu no Imananan ta.
2 Sulat ku diyà ikow Timoteo no naka-angod to tùtu-u ku
no anak su ikow to lagboy ku pig-anad to tinu-uhan ta ki
Jesu-Kristu.
Madumahan ka to ka-at aw kalinaw likat to kabo-ot to
Diyus no Amoy aw ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.
3 Todu-on ililikaton ad du-on to Ipisu no banwa no og-
andiyà to Masiduniya, tahan kud on ikow natugun. Konà
nu ogkalingawan sikan tugun ku ikow no ogpakamonang
ka ugpà du-on to Ipisu awos nu masapadan to mgo otow no
ogpang-anad to bugtì no impang-anad.
4 Og-udlinan nu kandan to ogpalingawan nu kandan sikan
su kanunoy dan man og-anadan to mgo listahan to ka-aw-
apu-an dan aw mgo tutuwanon no pigtukud no niglikat
to atoman to otow. Sikan na-anadan dan on tahan, puli
dan gayod insamok du-on to tùtu-u no impang-anad. Dì
sikan on no impang-anad dan to nalikatan to pagdugang
to pag-atom-atom to otow aw wadad on abutanan. Sikan
no impang-anad dan, konà no igpapang-anad ita to Diyus
bahin to pagtu-u to Diyus.
5 Dì iyan igtugun ta to mgo tumutu-u diyà to Ipisu su awos
oghogot kandan to paglinogonay dan. Konà ki pad ogkalitos
to paglinogonay ta ko moydu-on pad nakaba-ot no mado-ot
dini to ginhawa ta aw ko moydu-on ogkasukoniban ta no
saà aw ko konà no tùtu-u to pagtu-u ta.
6 Su moydu-on og-a-asuy-asuy to wadà puus su na-
suwayan dan on man sikan matul-id no impang-anad.
7 Puli dan naliyagan nasì to ogpang-anad podon kandan
to kasugu-an no imbilin ni Moises. Dì wadà dan man sikan
kadaagi to kalitukan to ing-anad dan podon lagboy to duma
no mgo otow. Agad to tu-un dan no kagi, wadà dan gayod
kasabuti to kalitukan.
8 Na to kasugu-an no imbilin ni Moises, nama-anan tad
on to madoyow sikan su imbogoy on awos ki bali mama-an
dow nokoy to madoyow aw mado-ot no pinabayà kan no
kasugu-an.
9 Konà ta gayod ogkalingawan so-idi. Kasugu-an ni
Moises, konà no igkasapad du-on to matuwadong no mgo
otow. Dì pigbogayan din to mgo otow no mado-ot awos

ogkasapadan kandan no masupladuhon, aw mgo otow no
wadà tu-u to Diyus, aw mgo dakoo to saà, mgo mangkado-
ot, aw mgo wadà tahud to Diyus, aw mgo oghimatoy to amoy
dan aw inoy, aw mamumunù no mgo otow,
10 mgo panlibug, aw mgo ogpalibug aw mgo bantut aw
mgo dumadakop to udipon, aw mgo gau-on aw mgo ogmatu-
ud to gaù, aw agad intawa pad no ogpakalapas to impang-
anad no matuwadong
11 no niglikat to Madoyow no Tutuwanon no insalig kanak
to Diyus no mabogbog no piglikatan to panalangin tibò.

12 Na, ogpasalamat a lagboy ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot
ta su kandin to piglikatan to kabogbogan ku no igkatuman
to kanak katondanan no imbotang dini kanak su pighimu a
din no ogkasaligan sikan no pagkatumutubus ku kandin.
13 Natodu-on agad kanunoy ku napa-inahan to ngadan
ni Jesus aw na-ina-ina ku aw napahadatan ku pad to mgo
kasakupan din, dì nasì pigka-atan a din dà man su puli a
nakahimu sikan no mado-ot su wadà a pad tu-u kandin su
wadà ku pad katagahi dow intawa lagboy kandin.
14 Dì pigbuligan a lagboy to Magbobo-ot ta likat to kabo-ot
din su pigbogayan a din to pagtu-u aw paglogon to duma no
pagpatampu kanak ni Jesu-Kristu.

15 Na, ogkasaligan ta so-idi no inikagi aw tùtu-u no og-
dawaton no na-iling to “To ing-andini ni Jesu-Kristu dini so-
idi kalibutan su awos dìn malipwasan to mgo makasasaà.”
Aw kanak no lagboy on natodu-on no makasasaà.
16 Kaling man agad mado-ot on to nahimu ku, dì pigka-
atan a dà nasì su awos makita-an to pagpasinsiya ni Jesu-
Kristu su ogpagoadan a to agad intawa no otow, agad dakoo
on to saà din no ogkahimù dà ogkabogayan to kinabuhì no
konad ogkawadà ko tu-uhan din kandin no si Jesus.
17 Na to Diyus ta no sobu-ukon dà no konà ogkakita-an
no wadà kamatayon no nigsakup tibò so-idi kalibutan likat
to kalinikatan hantod to katapusanan, masayà kandin aw
matahud kandin to wadà katapusanan. Amin.

18 Na ikow Timoteo, no angod to tùtu-u ku no anak su
ikow to pig-anad ku lagboy, so-idi to ig-udlin ku ikow agad-
agad to nakabunsud no kagi no inlikwad to mgo lagsoban
to Diyus no maglilikwaday no napa-atubangan to ikow no
katondanan. Ogpangimbubuut ka to pagkasundau nu to
Diyus
19 no ogkatingub on to pagtu-u nu aw wadà ogpakahanig
no saà nu. Su moydu-on dà otow no puli dan oglingawan to
madoyow no domdom

20 angod ki Himeneo aw ki Alejandro, hantod to pig-
oyowan dan on to pagtu-u dan. Dì impalogda kud kandan
ki Satanas awos ma-anadan dan to konà dan ogpa-inahan
to ngadan to Diyus.

2

1 Na Timoteo, moydu-on igtugun ku ikow. Tugdow bahin
to tibò to mgo otow, og-ampu-an nu kandan diyà to Diyus.
Ogpasalamat ka gayod to Diyus bahin to tibò to mgo otow.
2 To mgo harì aw duma no litos no ogdaa to pagsakup,
ogpangamuyu-an ta to Diyus bahin kandan to ogkabogayan
tibò to madoyow no pagsakup dan awos malinawon to ka-
ugpà ta aw konà mabalatak to pag-ampù ta to Diyus aw
pagtuman ta to madoyow.
3 Madoyow sikan no ig-ampù ta no ogka-uyunan to Diyus
no Maglilipwasay ta
4 no ogkaliyag podon kandin to ogkalipwasan to tibò to
mgo otow to saà dan aw kama-ani dan to katùtu-uhanan
no impang-anad to Diyus.
5 Su kandin, sobu-ukon dà no tùtu-u no ampu-onon tanow
tibò no mgo otow. Sobu-ukon dà gayod no ogpakapatongà
to Diyus aw ita no otow. Kandin no si Jesu-Kristu, nigpaka-
otow on gayod dini to babow to kalibutan.
6 Nigpakimatoy kandin ita awos itanow no otow no angod
to pig-udipon on, matobus kid, su pagkagotò on to adow
natuman on to kalipwasanan ta aw pigmatu-ud on.
7 Kaling man pigpatubus a to Diyus diyà to nigsingkabugtì
no banwa no ogpalikwadon to katùtu-uhanan likat kandin
no lagboy ogkatu-uhan to tibò no mgo otow. Tùtu-u to pig-
ikagi ku. Konà no ogkagaù-gaù.
8 Na, agad ando-i no banwa, ko ogkahimun to mgo
tumutu-u, ogkaliyag a to mgo lukos to igpakilaa dan to
kandan, ogguuy to pag-ampù to Diyus aw wadà saà dan aw
konà no ogpagbuwow dow madaas maboù.
9 Na to mgo buyag gayod, bahin to igpakilaa dan, konà
podon no igpanda-on-da-on dan angod to ogpasublahon
on lagboy to pagtapid to bubuu aw pagpangabò lagboy to
mahal aw buwawan dow mutyà. Dì ogpangabò kandan
podon to litos dà.
10 Dì to mgo buyag no kunon kun nigtagon on kandan
to tinu-uhan to Diyus, madoyow podon ko igpakita dan to
madoyow no hinang.
11 Ogpahonok kandan podon puli du-on to ogkahimun
aw paminog gayod lagboy kandan to igpang-anad du-on
kandan aw tumana.

12 Konà ku ogtugutan to buyag to ogpakapang-anad du-on
to kahimunan. Konà podon ogsakup to buyag to mgo lukos.
Kandan, ogpaminog puli du-on to kahimunan.
13 Su tugdow, piggihit si Adan. Ikaduwa, piggihit si Eba.
14 Konà no si Adan to pig-iyan-iyanan ni Satanas. Dì buyag
to pig-iyan-iyanan din aw kahimu kandin no tugdow no
nakasaà.
15 Dì agad nakasaà on si Eba aw kagoadi to mgo buyag
no ogpanganak aw ogkalisodan dì ogkaluwasan dà gayod
kandan ko tagonan dan to pagtu-u dan aw paglogon aw
matuwadong aw tibuus no pagkabuyag dan.

3

1 Na bahin to otow no ogkaliyag ogdaa to sinakupan to
Diyus, sikan naliyagan din, hustu on iyan.
2 Na ko oghimuhon nu to otow no ogdaa to mgo tumutu-u,
otow podon no konà oghimu to mgo igkasaà no igka-ina-
ina kandin to ogpili-on nu. Sobu-ukon dà to asawa din
aw konà din oglap-angan to asawa din. Matuwadong to
kandin hinang aw ogka-amu kandin to ogdomdom to litos.
Ogkatahud kandin to duma. Madoyow gayod to pagdawat
din to bisita aw bo-otan kandin. Ogka-amu kandin og-anad
to duma no otow.
3 Konà no ogminahingow. Konà no matibuwow dì ma-
uyun-uyunon kandin. Konà ogpansinamuk kandin aw konà
no sapì to ogpa-aag-aagon din.
4 Madoyow gayod to pagpanguu din to asawa din aw batà.
To mgo batà din, matinahudon gayod diyà to duma aw
mamangun kandan.
5 Su to otow no konà ogka-amu to pagpanguu to asawa
din to madoyow aw batà din, amonuhon to pagdaa din to
madoyow to mgo sinakupan to Diyus.
6 Konà gayod ogkahimu to otow no ogdaa to sinakupan
to Diyus ko kandin, bayà-bayà pad no nigtu-u, su dagow
pumalabow-labow aw kastiguha kandin to Diyus to mahudi
no adow angod to pagkastigu to Diyus ki Satanas.
7 Ogkatahud kandin gayod podon to mgo otow no wadà
pad tu-u to Diyus su wadà tamak din su dagow mahimu
madiyampà dan to hinang din ko moydu-on nakabugtì no
ogkahimu no iglit-ag kandin likat ki Satanas no magbabal-
atak.
8 Na to mgo pangabaga to mgo otow no ogdaa to sinaku-
pan to Diyus, angod dà su ogkatahudan podon kandan to
mgo ka-otawan. Ogkasaligan gayod podon to kandan kagi.
Konà gayod no ogminahingow kandan. Konà gayod ogpa-
aag-aagon to sapì.

9 Ogtagonan dan lagboy to katùtu-uhanan no na-ukasan
to Diyus no wadà nakahanig no saà dan du-on to ginhawa-
han dan.
10 To otow no oghimuhon no pangabaga to mgo otow no
ogdaa to sinakupan to Diyus, og-antihan pad podon kandan.
Ko wadà ma-indanan no mado-ot, ogkabotangan kandan to
katondanan no pangabaga to otow no ogdaa.
11 Na to asawa gayod to pangabaga, ogkatahudan gayod
kandan to mgo ka-otawan. Kandan, konà ogpanghimanu
aw litos podon to pagdomdom dan tibò. Matinumanon
gayod podon kandan to agad nokoy no paghinang no
madoyow.
12 Na to duma no ogka-indanan nu podon to pangabaga to
otow no ogdaa to sinakupan to Diyus, sobu-ukon dà gayod
to asawa aw konà dan oglap-angan to asawa. Ogka-amu
kandan to ogpanguu to asawa dan aw batà dan.
13 Pangabaga no madoyow to pagbulig dan to mgo
tumutu-u, to tawoy sikan, ogtahudan kandan lagboy aw
ogka-amu kandan to ogpang-anad to duma to pagtu-u diyà
ki Jesu-Kristu.
14 Na domdom ku to madaas ad ogpagkita ikow Timoteo.
Dì igsulat ku so-idi
15 su dagow malinggat a pad. Igpadaag ku ikow to
madoyow no oghimuhon du-on to sinakupan to Diyus no
piglikatan to kinabuhì ta su ita no sinakupan to Diyus,
angod ki to tugdok aw sapat no pigbotangan to Diyus to
katùtu-uhanan.
16 Konà iyan ogka-asuy to madaom lagboy to katùtu-
uhanan no tahan napikiyan to Diyus no pigpa-ukdangan
to ita no tinu-uhan no inghobong natodu-on. Dì bali on
impapayag to Diyus su tùtu-u iyan to pig-iling no,

Agad Diyus si Jesus, dì nigpaka-otow dà kandin dini
ita. Pigmatu-ud to Ispiritu Santu to kandin, Anak to
Diyus. Nakita-an kandin to mgo diwata to Diyus. To
nigsingkabugtì no mgo otow, impasabut bahin ki Jesus. Dini
so-idi kalibutan, mahan-ing to namantu-u du-on kandin no
nabayow diyà to langit.

4

1 Na bahin to mahudi no adow, Ispiritu Santu to lagboy
on nakahinogot nakataga ita to moydu-on mgo otow odomà
no og-oyow to pagtu-u dan su ogpaminog kandan to bugtì
no mgo katuusan no iyan likat ki Satanas. Ogluku kandan
to otow no duma su busow to ogkalikatan to igpang-anad
dan.

2 Ogpamakunon-kunon kandan to maglilikwaday kun
no tùtu-u. Dì kagau-an to igpang-anad dan. Bullug on
nahanigan to mado-ot to kandan ginhawahan.
3 Igpang-anad dan to mgo otow to konà ogpa-asawahon
agad pigtugutan dà to Diyus. Moydu-on ko-onon no ig-okod
kun to Diyus agad ogkahimu dà ogkako-on tibò su ko-onon
no nigsingkabugtì, pighimu tibò to Diyus no ogkako-on no
ogdawaton ta no otow ko ogpasalamatan ta no ogpamantu-
u ki aw kataga ki to katùtu-uhanan.
4 Su madoyow tibò to pighimu to Diyus. Kaling man
wadà ko-onon no ig-oyow. Dì tibò no imbogoy to Diyus ita,
ogkadawat tan asì aw ogpasalamatan ta.
5 Su agad nokoy no ko-onon, ogkako-on ta ko pasalamatan
ta to Diyus su to kagi din aw gap-ampù ta, sikan to tahan
nighimu no ogkadawat ta.
6 Na Timoteo, ko ipang-anad nu sikan no mgo tugun diyà
to mgo tumutu-u, ogkatagahan kad on to madoyow ka no
mag-a-anad ni Jesu-Kristu no lagboy kad on na-anad to tinu-
uhan ta aw to impang-anad no madoyow no pig-unug-unug
nud lagboy.
7 Dì to impang-anad no puli dà tutuwanon no pigtukud
no niglikat to atoman to otow, palabayon nu su wadà puus
sikan. Dì og-anadon nu to domdom nu to pagbo-ot to Diyus.
8 To pag-anad ta to lawa ta, ma-intok dà to puus, dì
madoyow lagboy ko og-anadan ta to ogtuman to pagbo-ot
to Diyus su sikan to igkadoyow to ka-ugpà ta kunto-on aw
to mahudi no adow gayod ko makalangit kid.
9 Na so-idi no nadinog ta no inikagi, ogkatu-uhan ta no
na-iling to
10 “Iyan igkapamakut ta lagboy su Diyus to og-imanon ta
no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà no Magbubu-
lig to mgo otow tibò.” Aw labi-labi pad Magbubulig kandin
diyà to mgo otow no nigtu-u diyà kandin.
11 Na to igsulat ku kani so-idi no sulat, igpatugun ku ikow
diyà to mgo tumutu-u aw igpapang-anad du-on kandan.
12 Agad batà ka pad, dì ogpagoad ka nasì agad pagdaa
nu to lawa aw pag-ikagi nu aw pagtu-u nu aw paglogon nu
aw pagkatuwadong nu. Ko angodon nu sikan, agad batà
ka pad, dì konà ka ogkaminaw-ayan to mangkanigo-on to
pagkabatà nu.
13 Na kotob to umandiyà a iyu, so-idi to oghimuhon nu.
Ogbasahan nu to kahimunan to kasulatan no Kagi to Diyus.
Igpasabut nu kandan sikan aw itugun kandan.
14 Na bahin to katondanan nu aw mgo kabogbogan no
imbogoy on ikow to Diyus, konà nu ogkalingawan su kagi

sikan, likat to Diyus no pinabunsud du-on ikow no nakataga
to ikow katondanan. Pagkatagahid, nakadongan to mgo
mangkanigo-on namandampon ikow no kandan, mgo lag-
soban to Diyus notibò kandan aw mgo maglilikwaday no
namaka-ikagi sikan.
15 To mgo tugun ku ikow, og-unug-unugon nu awos
mataga tibò to nigdakoo on to ikow no pagtu-u.
16 Dowdoyow ka to oghimuhon nu aw igpang-anad nu.
Ko kanunoy nu og-unug-unugon to intugun ku ikow, to mgo
tawoy sikan, ikow aw mgo pig-anad nu, ogkabogayan kow
to kinabuhì no konad ogkawadà.

5

1 Na to mangkanigo-on no tumutu-u, konà nu igpanagda.
Dì oghina-aton nu to kagi nu diyà kandan no tongod pinaka-
amoy nu kandan. Mgo batà pad no mgo tumutu-u, tongoda
pinakasu-un nu.
2 Mangkanigo-on no buyag no tumutu-u, tongoda pinaka-
inoy nu. Mgo bohi-bohi pad no tumutu-u, wadà kabugti-an
to pagdomdom nu kandan. Dì tongoda no pinaka-atoboy nu
kandan.
3 To mgo bau gayod no buyag no tumutu-u, ogtabangan
nu podon ko wadà kandan ogkasaligan to igkabuhì.
4 Ko moydu-on bau no buyag no tumutu-u no moydu-
on batà din dow apù din, og-anadon nu kandan to
ogpatahudon to ma-as dan awos ogpakabaos kandan to
pagbuhì to ma-as dan. Sikan to ogkaliyagan to Diyus.
5 Na to bau no buyag no tumutu-u no wadà ogkasaligan
din to igkabuhì din, Diyus dà to ogkasaligan din aw adow
aw madukilom kanunoy og-ampù kandin to Diyus.
6 Dì to bau no buyag no iyan dà ogkadomdoman din to
ka-iboganan no mado-ot, kandin, angay on namatoy agad
buhì pad.
7 Ig-udlin nu sikan diyà to tibò no mgo bau no buyag awos
konà kandan madiyampà.
8 Na to otow no konà ogdaa to mgo duma din no ogsalig
du-on podon kandin, agad mgo nasood to kandin baoy,
kandin, nakaginaù on to pagtu-u din diyà ki Jesu-Kristu.
Agad kandan no mgo wadà tu-u, madoyow pad nasì kandan
du-on kan konà oglingì to ma-as dan.
9 Na to mgo bau no buyag no ogbotangan nu to katon-
danan no magbubulig to sinakupan aw kabogayi kandan
to kapookanan dan, konà nu ogkalistahan ko konà pad og-
abut to kan-oman no tu-ig aw kasaboka dà to ogbayà to
pagkaminyò,

10 aw ogka-apidan to madoyow to mgo paghimu angod
to pagpang-anad to mgo batà aw madoyow to pagdawat to
mgo bisita aw pagbulig to mgo kasing-tumutu-u dan agad
inang-aang ubag aw pagpadaoyag to mgo namatayan aw
duma pad no paghimu no madoyow.

11 Na to mgo bau no buyag no batà pad, konà nu
ogkalistahan to ogbogayan to katondanan aw kapookanan
su dagow madaas pad mada-op to ka-iboganan aw kaliyag
on kandan to og-usab ogminyò aw puli dan on oglingawan
si Jesu-Kristu aw lingawi dan to insahad dan,
12 aw ogkakastigu kandan su wadà dan tumanan to tahan
dan no insahad no nigpasalig kandan to kantondanan.
13 Hognà pad og-anadan dan to pag-uwak puli to timpu
no pagkahukow su ogpanlatun-latun kandan diyà to tibay-
baayan. Hognà pad ogpantiniktik puli kandan aw ikagi to
konà podon no litos ogka-ikagi aw ogpansagsagà kandan.
14 Kaling man sabo-ot ku to madoyow nasì ko ogkaminyò
to mgo bau no buyag no batà pad aw panganak aw logoni to
batà aw bana dan awos wadà ogkakita-an no igkadiyampà
ita to mgo kablang ta.
15 Intugun ku sikan su moydu-on bau no buyag no
nakasuwoy aw makapasakup ki Satanas.
16 Ko moydu-on tumutu-u no moydu-on kadumahan dan
no bau no buyag, kandan on podon no tagduma to ogdaa
to bau aw ayaw igsalig to tibò no sinakupan to Diyus. Su
to kahan-ingan no sinakupan to Diyus, iyan dà angayan
buligan on ko wadà kadumahan din no ogkasaligan din to
kandin no igkabuhì.

17 Na to mangkanigo-on no madoyow to pagdaa dan
to sinakupan to Diyus, tahudonon podon su bogayanan
kandan bahin to kapookanan, labi pad ko ogpuna-uson dan
to pagpang-anad aw pagpanoysoy to kagi to Diyus.
18 Su angod dà to nasulat on du-on to kasulatan no na-
iling to “Buhì no ogguyud to dadu, konà ogpungoton to bàbà
awos makapanabtab dà ubag, agad mgo tanom.” Na-iling
gayod to kasulatan to “To otow no ogtalabahu, bayadanan
kandin.”
19 Ko moydu-on ogdiklamu bahin to manigo-on no ogdaa
to sinakupan to Diyus, ko konà no tatou dow mgo daduwa
to ogpakamatu-ud kan no igdiklamu, konà ta ogdawaton.
20 Dì to manigo-on no og-abayon din to hinang din no
mado-ot, diyad on to atubangan to kahimunan to og-udlinan
awos ogkasikow aw awos konà makagoad to duma to
kandin paghimu no mado-ot awos ogkahadok kandan.

21 Na Timoteo, igtugun ku ikow to atubangan to Diyus aw
ni Jesu-Kristu aw mgo diwata no pigpilì din to igpatuman
nu sikan no mgo tugun ku to sinakupan to Diyus. Wadà
ogpili-on nu no ogpabalibadon.
22 Pagdampon nu to otow no ogbotangan to katondanan
to sinakupan to Diyus, pananayan nu. Konà ka ogpa-aput
to oghimuhon to duma no kado-otan su bullug matuwadong
to oghimuhon nu.
23 Na ikow Timoteo, bahin to mgo sakit nu no nigsingk-
abugtì, konà podon no ogpinpinon nu dà no wohig dà
bullug to og-inomon nu. Dì agad ma-intok dà no inomon
to igkabuungi nu, labi pad to gotok nu no moydu-on sakit.
24 Na moydu-on otow no mado-ot to hinang dan no
madaas ogkatagahan to duma aw kama-ani ta dà to
ogkastiguhon kandan to Diyus. Dì moydu-on gayod otow
no mado-ot to hinang no maugoy ogkatagahan to duma.
25 Angod dà to paghimu to madoyow. Moydu-on madaas
ogkatagahan. Moydu-on gayod maugoy. Dì agad madaas aw
maugoy ogkatagahan dà tibò gayod to madoyow no hinang.

6

1 Na Timoteo, so-idi to igpatugun ku ikow diyà to mgo
sugu-onon no tumutu-u no og-ilingon nu to “Iyu no mgo
sugu-onon, oghimuhon now to amu now no tahudonon
awos konà ma-ina-ina to ngadan to Diyus aw kan impang-
anad bahin ki Jesu-Kristu.
2 To amu now, agad tumutu-u dì konà now ogkalingawan
to pagkilaa kandan no amu now agad nigsusu-un kow on
to pagtu-u. Dì ogpamakut kow pad nasì su to ogkapuusan
to iyu no pagpamakut, su-un now on man aw piglogonan
gayod kandan to Diyus ta.” Ilingon nu sikan Timoteo no
igpatugun ku ikow diyà to mgo sugu-onon no tumutu-u, aw
ipasabut kandan tibò sikan no kadodoog to amu aw sugu-
onon.
3 Ko moydu-on ogpang-anad to bugtì no konà ogdawat
to impang-anad ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no katùtu-
uhanan to Diyus no igkadoyow to pag-ugpà ta
4 angod to nigsonob kandin su wadà man nama-anan
din dì puli ogpasayà-sayà kandin, aw kandin, magtitipu
puli to otow awos ogka-a-asuy-asuy to kalitukan to kagi no
oglikatan to pagsombang aw pagbubuwow, pag-ina-ina aw
pagtahom no mado-ot
5 aw mgo samuk-samuk. Sikan to oghimuhon to otow
no mado-ot to mgo domdom aw oyowi nasì to impang-
anad no tùtu-u. Intobo-ot dan dow hustu on iyan ko

puli ogpasakup kandan du-on to Diyus awos makapanapì
kandan to pagpasakup dan.
6 Dì to pagpasakup ta to Diyus, moydu-on puus ta no dakoo
ko malitosan kid to agad ma-intok dà to natu-un ta.
7 Su likat to pagka-otow ta, wadà nadawdaa ta. Ko mam-
atoy kid gayod, ogka-angod dà no wadà mandà ogkadaa ta.
8 Dì ko moydu-on on ubag ogkako-on ta aw ogkapangabò
aw igkabuhì ta, litos on sikan.
9 Dì to otow no ogpadatù-datù podon, kadaasi din nasì
igka-ikogi. Su mahan-ing to ogkaliyagan din no wadà puus
dì igkado-ot din on nasì aw igkamuwa din iyan sikan.
10 Na to pagka-akom to sapì, sikan to piglikatan to
nigsingkabugtì no mado-ot. Sikan to piglikatan to ingka-
oyow to mahan-ing to pagtu-u dan. Pagka-akom dan gayod
to sapì to piglikatan to ingkangiluhi to ginhawa dan no
angod to ogpapanà kandan to tunud.
11 Dì ikow Timoteo no pigpatubus to Diyus, ogdilinan nu to
angod sikan. Tuwadongon nu nasì to oghimuhon nu. Ogpa-
uyun ka to Diyus aw matinumanon. Ogpa-awosan nu to
paglogon nu, pagkatibuus to ginhawa nu diyà to Diyus aw
danu-an ka.
12 Ogpagdilasigan nu to pagkasundau nu bahin to pagtu-
u nu to Diyus awos nu matu-un to kinabuhì no konad
ogkawadà su sikan iyan to intawag ikow to Diyus su igpatu-
un ikow sikan. Mahan-ing to nakadinog to pagmatu-ud nu
to ikow pagtu-u to pagsood nu to ita no tinu-uhan.
13-14 Na to Diyus no piglikatan to kinabuhì ta tibò aw si
Jesu-Kristu no Imananan ta no nignangon to katùtu-uhanan
no pagpa-atubang kandin diyà ki Poncio Pilato, ogkamatu-
ud dan to pigsugù ku ikow to ogpabantayan ku ikow lagboy
to kasugu-an to Diyus kotob to dumatong si Jesu-Kristu
no Magbobo-ot ta awos wadà ogpakaba-ot no igkadiyampà
sikan.
15 Ko magotò to adow, si Jesu-Kristu, ogpapa-uli-on dini to
Diyus no sobu-ukon dà no Magbobo-ot lagboy no piglikatan
to panalangin tibò. Diyus iyan to Harì to mgo harì aw
kandin, Magbobo-ot to mgo magbobo-ot.
16 Diyus dà iyan to piglikatan to kinabuhì no konad
ogkawadà. Nig-ugpà kandin to kasilawan no konà
ogkaduguk to otow dà. Wadà otow no nakakita lagboy
kandin aw wadà gayod ogpakakita. Masayà kandin ka-
nunoy. Makasakup kandin to wadà katapusanan. Amin.
17 Na to mgo datu-on no otow, igpatugun ku ikow gayod
diyà kandan to konà ogsawoy to duma aw konà ogpasaligan
to kandan no kadatù su to pagkadatù, konà ogkasaligan.
Dì Diyus dà to gitongtongan on no ogkasaligan no kandin,

kabo-otan aw agad nokoy no ingkaliyag ta, igbogoy din ita
tibò awos madoyow to kabotang ta.
18 Ognangonan nu gayod to mgo datu-on to igpahimu nu
kandan to madoyow su sikan to kadatù no tùtu-u. Mabo-ot
podon kandan aw matinabangon kandan,
19 su sikan to igkapudut dan to kadatù no tùtu-u no konà
ogkagawang du-on kandan to mahudi no adow. Ogkatu-un
dan gayod to kinabuhì no tùtu-u to mahudi no adow.
20 Na ikow Timoteo, ogbantayan nu to ingkasalig du-on
ikow. Ogpadilinon ku ikow to mgo baaw-baaw no wadà
labot to katùtu-uhanan. Ogdilinan nu gayod to mgo kunon
kun nama-anan to mgo otow no puli ogpag-asuy
21 su moydu-on namanduma sikan no kunon kun nama-
anan no tùtu-u. Dì namakasuwoy on nasì kandan to tùtu-u
no tinu-uhan ta.
Na, madumahan ka to ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot
din.

Ikaduwa no Sulat ni Pablo diyà ki Timoteo

1 Sulat likat kanak no si Pablo no tumutubus ni Jesu-Kristu
no Imananan to Ka-otawan su Diyus to nigbo-ot to kanak,
ogpang-anad to mgo otow awos ogpasakup kandan du-on ki
Jesu-Kristu awos mabogayan kandan to kinabuhì no konad
ogkawadà.
2 Sulat ku diyà ikow Timoteo no naka-angod to tùtu-
u ku no anak no maogon ku su ikow to lagboy ku pig-
anad. To Diyus no Amoy aw si Jesu-Kristu no Magbobo-ot
ta, madumahan ka to ka-at dan aw kalinaw no niglikat to
kabo-ot dan.
3 Na kanak, ko og-ampù a to Diyus, wadà ogkasukoniban
to ginhawa ku. Sobu-ukon dà gayod to pig-ampu-an to ka-
aw-apu-an ku, Diyus dà. Na ko og-ampù a to Diyus, adow
dow madukilom, konà ku ogkalingawan to pagpasalamat ku
to Diyus bahin ikow.
4 Makabibigtow on to pagkasampot ku ikow Timoteo.
Aw ton pagsusuwoy ta no nigsinogow ka kanak, wadà ku
kalingawi tibò. Aw nangumanoy a iyan to ogpagkita ikow
awos humungow to pagkasampot ku ikow Timoteo.
5 Wadà ku gayod kalingawi to tùtu-u nu no pagtu-
u to impang-anad bahin to Imananan to Ka-otawan no
nagimatahan nu no inlikwad ikow to inoy nu no si Iyunis
aw apù nu no si Luyda. Tahom ku to naka-angod ka dà
kandan to pagtu-u.
6 Kaling man sikan nakasood ikow no imbogoy to Diyus
to pagdampon ku ikow no angod to logdog, igpadomdom ku
ikow to konà nu ogkaposok. Dì nasì ogpaliyab-liyabon nu.
7 Su Ispiritu Santu no imbogoy ita to Diyus, konà no
likatanan to igkahadok ta, dì kandin to piglikatan nasì to
kabogbogan aw paglogon ta to duma aw matuwadong no
domdom.
8 Kaling man Timoteo, mano natinguban kid on to Diyus
to igpatuman to katondanan ta, konà ki ogminahadok aw
minasikow to ognangon bahin to Magbobo-ot ta no si Jesus.
To pagkapirisu ku, konà nu gayod podon no igkasikow,
su pigtuman kud on to kagi to Diyus. Ko ogkalisodan ka
gayod no angod kanami su ogpang-anad ka to Madoyow
no Tutuwanon, tuwa-aya su ogbuligan kad to Diyus to
kabogbogan din.
9 Diyus to nigbogoy ita to kinabuhì no konad ogkawadà aw
tahan ki din pig-abin no ogpadugukon ki din no oghimuhon

ki din no sakup din no nalimwasan to hinang no mado-
ot. Agad madoyow podon to pighimu ta, dì konà no sikan
to nahimu no ingka-abin din ita no sakup din. Dì iyan
ingka-abin din ita su pigka-atan ki likat to kabo-ot din, su
pigbo-otan ki din tahan. Agad wadà din pad gihita so-idi
kalibutan, dì pigbo-otan ki din on to ogbogayan ki din to
panalangin likat to kabo-ot din su ogpakapagtampu ki ki
Jesu-Kristu.
10 Na kunto-on, impapayag on to pagka-at din ita su
si Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta, nigpaka-otow on no
nakada-og to kamatayon aw bogayi kid on to kinabuhì
no konad ogkawadà aw ogka-iman ta no ogtuuson ki no
impabayà tibò to Madoyow no Tutuwanon.
11 Na, imbotang a to Diyus no tumutubus ni Jesus aw
ogpasabut aw mag-a-anad sikan Madoyow no Tutuwanon.
12 Kaling man napirisu a. Dì wadà a tawad su pigtagaman
kud on tahan to Diyus no pigsaligan ku. Tinahom gayod to
ginhawa ku to dakoo to kabogbogan din to pagbantoy to
insalig kud on du-on kandin hantod to adow to pagbo-ot
din.
13 Konà nu Timoteo, ogbungku-an to pagtu-u nu aw
paglogon nu no imbogoy ita ni Jesu-Kristu. Ogtagonan nu
to tùtu-u no impang-anad ku ikow.
14 To pagbulig to Ispiritu Santu no nig-ugpà dini to sood ta,
ogtagonan nu to impang-anad no katùtu-uhanan no insalig
gayod ikow to Diyus no impalikwad din ikow diyà to duma.
15 Na bahin to kanak kabotang kunto-on dini to pirisuhan,
nama-anan nu man to pig-oyowan a to mgo duma ku no
taga-Asiya, agad si Pigilu aw si Hirmuginis.
16 Dì si Unisipuru, madumahan podon kandin to ka-
at to Diyus aw mgo nasood to baoy din su iyan sa-up
ku oggoyahon no ogpakalogwà no oglo-uy dini kanak aw
padaoyag kanak no napirisu su kandin, wadà din kasikawi
to kanak nadoogan.
17 Dì pagdatong din on dini to Ruma no lunsud, pigpan-
ganap a din hantod to nakita-an a.
18 Maka-atan kandin to Magbobo-ot ta to mahudi no adow
no pagbo-ot din. To pagbulig ni Unisipuru gayod kanak diyà
to Ipisu, wadà nu gayod kalingawi sikan.

2

1 Na bahin ikow Timoteo no tongod ku batà, mano pigpa-
awidan ikow sikan no impang-anad, hogoton nu to pagtu-u
nu no natampuhan nud si Jesu-Kristu su ogkadawat nu to
ka-at likat to kabo-ot to Diyus.

2 Konà nu ogkalingawan to impang-anad ku diyà to
atubangan to kahan-ingan no na-apidan dan gayod sikan.
Na ikow, iglikwad nu sikan no impang-anad ku diyà to
duma no ogkasaligan nu no ogpakalikwad pad mandà
gayod hognà diyà to duma.

3 Ogpagso-ob ka to mgo ogtuwa-ay to kalisod no angod to
sundau no ogsugu-on ni Jesu-Kristu.
4 To otow no ogpasundau, konà din on ogkahimu to angod
to oghimuhon to otow dà puli su unudà ko oghitokap on to
pagkasundau. Dì ogpa-aag-aagon din nasì to sugù to mata-
as din.
5 Na ikow Timoteo, angod ka gayod to nigpag-agap su konà
iyan ogpakada-og ko konà ogtuman kandin to bala-od to
inagapay.
6 Angod ka gayod to mag-u-uma su mano kandin to ogka-
pagud to pagpa-awos din, kandin gayod to ogpakapudut to
dumaa.
7 Ogdomdomon nu to kalitukan to innangon ku ikow su
Magbobo-ot ta to og-abli to domdom nu aw tang-ow awos
madaagan nu tibò.

8 Konà nu ogkalingawan to Madoyow no Tutuwanon no
innangon kud on bahin ki Jesu-Kristu no Imananan to Ka-
otawan no sugpù ni David no pigbuhoy on aw tuusad no
diyad on to langit.
9 No sikan to impasabut ku, kanak, pig-uwang-uwangan
a to mgo kablang to Diyus hantod to napirisu ad no kadoog
ad nabakus no angod ad podon to sala-an no lupugonon no
otow to bala-od. Dì to kagi to Diyus, konà no ogkahimu no
ogkatampodan.
10 Kaling man agad nokoy no kalisodan no ogpaka-abut,
ogtuwa-ay a dà basta makapasabut a awos tumu-u to mgo
otow no pig-abin to Diyus no ogbogayan din to kinabuhì no
konad ogkawadà aw kabogayi kandan ni Jesus to pagtuus
no konad ogkagawang.

11 Tùtu-u to inikagi no na-iling to

“Ko nigpag-unung kid ki Jesus to pagkamatoy din, ogpaka-
agad kid ogpakapagtampu kandin to pagbuhaya din
aw pagtuusa din.
12 Ko ogtuwa-ay kid to kalisodan su natampuhan tad kandin,
ogpaka-agad ogpakalabot kid gayod to pagsakup din so-idi
kalibutan to mahudi on no adow. Ko tuy-awon ta kandin,
konà ki din gayod no og-abinon.
13 Dì agad konà ki no ogkasaligan to kagi ta, dì kandin,
ogkasaligan nasì to kandin kagi su to ogpakabalibad kandin
to kagi din, konà man ogkahimù.”

14 Na igpadomdom nu sikan to mgo tumutu-u diyà. Na
to atubangan to Diyus, igtugun nu kandan to ogpadilinon
to pag-a-asuy-asuy to kalitukan to mgo kagi-kagi dà puli su
wadà puus sikan aw makado-ot to pagtu-u to ogpakadinog
sikan.
15 Ogpa-omot ka to paghimu nu awos ma-uyunan ka to
Diyus aw wadà igkasikow nu bahin to ikow no hinang no
matuwadong to igpasabut nu no kagi to Diyus no tùtu-u.
16 Konà ka ogpanginlabot to mgo babaaw-baaw no
wadà labot to katùtu-uhanan su sikan to oglikatan to
ogpakadugang to konà ogkaliyagan to Diyus.
17 Sikan mgo otow no mado-ot to impang-anad dan no
igpatangkap dan, iyan na-angodan dan to sakit no ibung
no ogpanghalin to tibò no mgo otow. Angod kandan ki
Himeneo aw ki Pilitu
18 no napagsuwayan dan to katùtu-uhanan su piglubut-
lubut dan to mgo otow su impang-anad dan to tahan on
kun nagotò to pagbuhoy to Diyus to mgo otow su hanuut dà
kun puli ispirituhanon no pagbuhoy to otow. Kaling man
kandan to nalikatan to ingka-oyow to mgo otow to pagtu-u.
19 Agad moydu-on nig-oyow, dì mangkuwan to katùtu-
uhanan to Diyus, angod to gitongtongan no batu no konà
ogka-isog angod to batu no pigpalangkoban to baoy. Sikan
no batu, angod to daduwa no tahan nasulat du-on to
kasulatan to Diyus no ingkamatu-ud to katùtu-uhanan no
tugdow na-iling to
“Nama-anan to Diyus dow intawa lagboy to sakup din.” Aw
ikaduwa na-iling to
“Otow no kunon kun sakup kandin to Diyus, igkapakita din
podon to og-oyowan din to mado-ot.”
20 Na ko pananglitan, to datu-on no otow, wadad pigboong
din no katinguban din no nigsingkabugtì on no ogkakita-an
du-on to sood to baoy din. To nahimuhan sikan mgo tingub,
moydu-on buwawan, moydu-on sapì, moydu-on kayu, aw
moydu-on gayod pasak. Moydu-on oghimuhon no lagboy
oglogonan no maakwat to pagbutbut su pigbugtì ta su iyan
dà pigtagamahan ko moydu-on bisita. Moydu-on gayod
kanunoy oggamiton.
21 Na to otow no angod to tingub no ogpabugtì
kandin podon no maogon to Diyus no angod to tagbaoy,
pakatuwadong kandin aw og-oyowan din to mado-ot no hi-
nang din. Kayan ogkagamit kandin to Diyus no oghimuhon
no maogon no angod to tingub din.
22 Na Timoteo, ogpadiyù ka to ka-iboganan no mgo tu-
un to batà pad. Dì iyan ogtagonan nu lagboy nasì to
katuwadong aw pagtu-u nu to Diyus, aw tùtu-u nu no

paglogon to duma aw paghinang no wadà samuk su sikan
to paghimu to mgo otow no nig-ampù to Diyus no wadà
igkado-ot du-on to ginhawahan.
23 Konà ka ogpag-aput-aput to og-a-asuy-asuy no wadà
puus aw wadà labot to katùtu-uhanan su sikan to ogpakabo-
goy to kado-otan su tawoy sikan, oglikatan to oghibuwow-
buwow.
24 Su to sakup to Diyus, konà podon ogbubuwow-buwow.
Dì maloyang nasì to ginhawa. Ogka-amu podon kandin to
ogpang-anad. Mapakobos-koboson kandin.
25 Agad kan mgo naman-atu du-on kandin, ogkahimu
din dà ogpa-uli-on din no ogpabaya-on to mananoy dà
awos sumosoo aw du-on dagow og-usabon on to Diyus to
ginhawahan dan awos madaagan dan on bali to impang-
anad no tùtu-u.
26 Kayan pana ogpakasabuk kandan to kabogbogan ni
Satanas no magbabalatak su kandin to nakalit-ag kandan
awos igpatuman din podon kandan to kandin pagbo-ot.

3

1 Na Timoteo, so-idi iyan. To mahudi on no adow, malisod
dini to babow to kalibutan
2 su mgo otow sikan no timpu, iyan dà ogtu-uhan dan to
kandan no domdom aw sapì to ogpa-aag-aagon dan. Ma-
ambug kandan aw masagsagà no otow kandan. Kandan,
mangka-ina-inahon gayod no mgo otow. Masupladuhon
kandan to ma-as dan. Konà gayod ogpasalamat. Wadà
tahud dan to ogka-uyunan to Diyus.
3 Wadà mgo oog-oog dan. Konad on ogka-ulì to boù dan.
Mangkabotang-botangon kandan. Mapatuyangon kandan.
Mangkada-og-da-og kandan no mgo otow. Agad nokoy no
madoyow no hinang, konà dan ogkaliyagan.
4 Ogbaligyà kandan to kadumahan dan. Mangkapataka-
on kandan. Kandan dà no tu-un to ogsaligan dan. Kaliya-
ganan dan dà to ogpa-aag-aagon dan, dì to paglogon dan to
Diyus, pigmahudi dan.
5 Kandan, ogpakunon-kunon to ogtagon lagboy to tinu-
uhan bahin to Diyus. Dì to kabogbogan to Diyus, nig-oyow
kandan su to ginhawahan dan, wadà ka-usab to Diyus.
Kandan mgo hinang to igkapatu-u to wadà puus to kandan
pag-ampù. Angod sikan no mgo otow, ogdilinan nu.
6 Du-on kan no mgo otow no mangkado-ot, moydu-on
ogponhik diyà to baoy awos makapagduma-duma to mgo
buyag du-on no mangkapatuyang-tuyangon no nasoodan
to ka-ibog no nigsingkabugtì. Ogkasakup dan to kandan
impang-anad.

7 Kan mgo buyag, kanunoy kandan ogpa-anad, dì konà
dan ogkadaagan to impang-anad no tùtu-u.
8 Kan no mgo otow gayod no lukos, mado-ot to domdom
dan aw kablang to katùtu-uhanan aw pagtu-u dan, konà
no tùtu-u. Kandan angod dà ki Hanis aw ki Hambris no
kablang ni Moises natodu-on.
9 Dì ogkada-og kandan su ogkakita-an to tibò to wadà
nama-anan dan aw angod dà to pagkada-og ni Hanis aw
ni Hambris natodu-on no na-ukasan to saà dan.
10 Dì ikow Timoteo, pig-unug-unug nud on lagboy to kanak
impang-anad aw goada a nu to paghimu ku aw tu-ud ku aw
pagsalig ku to Diyus aw paglogon ku aw ginhawa ku no
natibuus, agad pigtuwa-ay ku to kalisod.
11 To pagkatuwa-ay ku to kalisod aw pag-uwang-uwangi
ku, agad diyà to Antiyukiya, aw Ikuniyu, aw Listra no mgo
lunsud, tibò a nu dà nasunud. Dì to Diyus, niglipwas tibò
sikan dini kanak.
12 Na to tibò no nigpasakup ki Jesu-Kristu no ogkaliyag to
ogtuman to Diyus, ogka-uwang-uwangan iyan gayod.
13 Dì kandan no mado-ot no mgo otow aw mangka-iyan-
iyan, ogdugangan on iyan nasì to pagkangkado-ot dan.
Ogpakapasuwoy kandan no igpabayà to ka-iyan-iyan dan
to kapadihu dan. Dì ogkabaosan dà ogka-iyan-iyanan gayod
kandan ogkahogna-an to kapadihu dan dà no otow.
14 Dì mangkuwan bahin ikow Timoteo, ogtagonan nu
lagboy to katùtu-uhanan no impang-anad on ikow no pigtu-
uhan nu lagboy su nama-anan nu dà lagboy no ogkasaligan
nu to nigpang-anad ikow.
15 Ogdomdomon nu to nama-anan nud on to kasulatan to
Diyus su sikan to nagimatahan nu no ogpakama-an ikow
bahin to pagbulig ita ni Jesu-Kristu ko tumu-u ki du-on
kandin.
16 To kagi to Diyus no impasulat din, tigka-un din impa-
abut aw sikan to igbulig to mgo tumutu-u to Diyus ko
ogpang-anad ka aw ko ogbahog ka aw ko og-udlin ka aw
ko ipatuman nu kandan to katuwadongan
17 awos mangkatingub on to tumutu-u to Diyus aw
mapandoy to madoyow no igpahimu to Diyus.

4

1 Na Timoteo, moydu-on igsugù ku ikow no ogmatu-udon
to Diyus aw ni Jesu-Kristu to ikow, ogpahina-aton ku to mgo
otow du-on su og-ulì dini si Jesus no ogbo-ot kandin tibò
agad namatoy on kunto-on dow buhì pad aw ogpunu-an
din to pagsakup din.

2 So-idi to tugun ku ikow, kadoog ka ogpasabut to kagi
to Diyus agad nokoy no adow. Ogtul-idon nu to otow no
nakasaà. Ogbahogon nu to mangkado-ot. Og-udlin ka tibò.
Konà nu ogka-awa-an to igpahimu nu to mgo tumutu-u.
Konà nu ogbungku-an to pagpang-anad bahin ki Jesus.
3 Su konà no maugoy ogsadog to mgo otow to konad
ogpamantu-u to impang-anad no madoyow. Dì bugtì on no
ig-anad to ogtagonan dan. Ogkinopit-kopit gayod kandan to
mag-a-anad no bugtì no iyan dà ig-anad dan to ogkaliyagan
to mgo otow
4 su konà ogpaminog kandan to katùtu-uhanan bahin ki
Jesus. Dì iyan nasì ogtu-uhan dan to mgo tutuwanon puli
no pigtukud no niglikat to atoman to otow.
5 Dì ikow Timoteo, agad amonuhon ka, ogtibuuson nu
to ginhawa nu. Ogtuwa-ay ka to kalisodan. Kadoog ka
ogpatangkap to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesus.
Oghimuhon nu tibò to igpahimu ikow to Diyus.
6 Dì bahin kanak, madaas on ogkagotò to paghipanow ku
su ogkamatoy ad su to impahimu kanak to Diyus, naponga
on man.
7 Aw to inagapay no pigpasoodan kanak to Diyus, aag kud
man natapus. Na-abut kud on to abutanan to og-a-agap.
Pigtagonan kud on lagboy to pagtu-u ku to Diyus.
8 Kunto-on pighina-atan ad on to Diyus to babaosay no
igbogoy din to matuwadong no mgo otow tibò. Ogbogayan
a din sikan to mahudi no adow to pagbo-ot din no
matuwadong. Dì konà no kanak dà to pighina-atan to
babaosay, dì tibò gayod no og-iman to pagdatong ni Jesus.
9 Na madaas ka dà og-andini kanak
10 su pig-oyowan ad ni Demas su pigpa-aag-aag din to
kandin ka-ugpà dini so-idi kalibutan. Nig-andiyà kandin to
Tisalunika. Si Krisinti, nig-andiyà to Galasiya. Si Tito, nig-
andiyà to Dalmasiya.
11 Si Lucas nandà to duma ku dini. Ogtuuyon nu si Marcos
awos a din mabuligan.
12 Si Tikiku, pigpa-andiyà ku to Ipisu.
13 Ogtuuyon nu gayod to kabò ku no madamoo no
ingkabilin du-on ki Carpo diyà to Truwas. Daaha nu gayod
to mgo diblu ku, labi pad to mgo kasulatan.
14 Si Alejandro no maghuhungun to bulunsi, pighimuhan
a din to mado-ot lagboy. Dì Diyus dà to ogbaos kandin agad-
agad to nahimu din.
15 Dowdoyow ka kandin su pigkablang din tibò to na-ikagi
ku.
16 Na to tugdow no pagpa-atubang kanak to ukum, wadà
man nigbulig kanak no nigbantoy su pig-oyowan ad on man

tibò. Dì ogpangamuyù ad nasì to Diyus to ogpasayluhon dà
kandan.
17 Dì Diyus dà to nigbulig kanak aw dugangi a din to doson
awos makapatangkap ad to Madoyow no Tutuwanon diyà to
mgo nigsingkabugtì no mgo otow tibò. Sikan to ingkaluwas
ku no wadà a kato-odi kahimatayi.
18 Agad nokoy no ogpakamuwa podon kanak, tigbayà man
oglipwasan a dà to Diyus aw dugangi a din nasì to doson
hantod to pagda-og to pagsakup din aw bayawa a din diyà
to langit. Masayà kandin to wadà katapusanan. Matuman
dà podon sikan. Amin.
19 Na, igpadaa ku to pangamusta diyà ki Priscila aw ki
Akila, aw kandan si Unisipuru.
20 Si Irastu, mamonang dà diyà to Kurintu. Si Trupimu,
nabitas ku diyà to Militu su nasakit kandin.
21 Makasau-ut ka dà podon dumatong dini to konà pad no
tig-a-amihan.
Igpangamusta iyu ni Iyubulu aw ni Pudinti gayod aw ni
Lino aw ni Claudia aw tibò pad no kasu-unan ta dini.
22 Mabantayan to Magbobo-ot ta to ikow no ginhawahàn.
Madumahan kow tibò to ka-at to Diyus.

Sulat ni Pablo diyà ki TITO

1 So-idi no sulat, diyà ikow Tito likat kanak no si Pablo no
sakup to Diyus aw tumutubus ni Jesu-Kristu diyà to mgo
otow no pig-abin to Diyus awos patu-uhon kandan diyà
ki Jesus aw anada kandan to katùtu-uhanan to Diyus no
pigtu-uhan ta gayod. Iyan impa-andiyà din kanak su awos
a makapasabut kandan
2 kan pig-iman ta no insahad to Diyus to igbogoy din ita
no sikan iyan kinabuhì no konad ogkawadà. Tahan din
insahad to igbogoy din to kinabuhì no konad ogkawadà. Aw
to Diyus, konà no gau-on.
3 Pagkagotò to adow, impapayag din on sikan no kinabuhì
no impabayà to kagi din no impanangon din. Aw sikan no
kagi to insalig dini kanak to Diyus no Maglilipwasay ta su
pigsugù a din impahognà pad impanangon kanak.
4 Na ikow Tito no ogsulatan ku, naka-angod ka to tùtu-u
ku no anak su ikow to pig-anad ku lagboy to tinu-uhan ta.
Madumahan ka to ka-at aw kalinaw likat to Diyus no
Amoy aw ki Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta.
5 Na to ingkabilin ku ikow Tito natodu-on diyà to Krita su
awos ikow to ogpapongahon ku lagboy to pigboong pad du-
on aw labi pad igkapahimotang to mangkanigo-on no ogdaa
to sinakupan to Diyus diyà to tibò no kalunsudan agad-
agad to intugun ku ikow. Maogot konà nu ogkalingawan
ko ogpili-on nu to manigo-on, so-idi to ogkapangintagahan
nu to katahani din.
6 Konà podon oghimu kandin to igkasaà no igka-ina-ina
kandin, aw sobu-uk dà to asawa din aw konà din oglap-
angan kandin. To mgo batà din, ka-ilangan to ogtu-u to
Diyus aw matinumanon to sugù to ma-as dan. Dì ko konà
no matinumanon to batà din aw ko konà din ogkasakup
kandan, konà ogkahimù no iyan ogkapilì to amoy dan no
ogdaa to sinakupan to Diyus.
7 To ogdaa to sinakupan to Diyus, konà podon oghimu
kandin to igkasaà no igka-ina-ina kandin. Konà no
masagsagà aw mahuwab-huwab. Konà gayod no ogmi-
nahingow aw matibuwow. Konà din gayod ogpa-aag-aagon
to sapì. Konà ogtugutan sikan.
8 Dì madoyow podon to pagdaa din to bisita din. Ogkaliya-
gan din gayod to matuwadong, ogdomdomon din gayod
to matuwadong, matinumanon kandin. Wadà saà din no

natagahan aw ka-amu kandin to ogpogong to ogkaliyagan
din.
9 Ka-ilangan gayod to ogtagonan din lagboy to kagi to
Diyus no impang-anad du-on kandin awos ogpakapang-
anad kandin hognà to mgo ogpaminog kandin to
matuwadong no impang-anad aw ogpakakambow kandin
to ogsupak sikan impang-anad.
10 Su mahan-ing to mgo tumutu-u no wadà tuman to
impang-anad kandan. Labi pad sikan mgo nigpa-aag-aag
to mgo udyu-on puli. Wadà puus to kagi dan su sikan to
igkapasuwoy dan to mgo otow to pagtu-u.
11 Ogkasapadan nu to impang-anad dan su moydu-on mgo
pamiliya no tibu-uk no napasuwoy dan to katùtu-uhanan su
pagpang-anad dan, konà no tùtu-u, su mado-ot to tu-ud dan
su puli dan no impanapì.
12 Agad songo duma dan dà no taga-Krita gayod no lag-
soban, naka-igù kandin no nakamatu-ud to gau-on kandan
su pig-iling din to “Gau-on lagboy to mgo taga-Krita no
mamang no ogpakamuwa aw poguwon kandan, dì matuu
mgo mangkako-on-ko-onon.”
13 Tùtu-u iyan to na-ikagi din. Kaling man ogkasapadan
nu lagboy kandan awos matul-id to pagtu-u dan,
14 aw konà dan podon ogtu-uhan to gaù no impanlikwad
likat to minuna to mgo Hudiyu no tutuwanon puli no
pigtukud no niglikat to atoman to otow aw sikan intugun
kandan to mgo otow no wadà dawat to tùtu-u no impang-
anad.
15 Otow no matuwadong, wadà pighimu dan no mado-ot
no nahimu to Diyus. Dì to otow no mado-ot to domdom, aw
wadà pagtu-u, wadà pighimu dan no madoyow su domdom
dan, tahan on man mado-ot aw bo-ot dan, nabugtì on su
nahanigan on to ginhawahan dan to mado-ot.
16 Moydu-on naman-abin to kunon nigtu-u kun kandan to
Diyus. Dì to hinang dan tibò, pigginaù to pagtu-u dan. Wadà
otow no naliyag kandan. Masupakon kandan. Kaling man
to agad nokoy no hinang no madoyow, konad ogkasaligan
kandan.

2

1 Dì bahin ikow Tito, to igpang-anad nu, ogpagdumahon
nu bahin to tùtu-u no impang-anad.
2 Na to manigo-on no lukos, ig-anad nu kandan to
ogdowdoyawon to paghimu dan awos matahudan kandan
to duma no mgo otow. Ogka-amu podon kandan to
pagdomdom to madoyow. Matuwadong podon to pagtu-u
dan aw paglogon dan aw ogkatibuus to ginhawa dan.

3 Na to buyag gayod no manigo-on, angod dà man su
ogtumanon dan to ogkaliyagan to Diyus. Madoyow podon
to batasan dan aw konà kandan oghimanu to duma aw konà
no ogminahingow kandan. Madoyow gayod to igpang-anad
dan
4 awos ma-anad to mgo hadi dan no buyag to oglogon dan
to bana dan aw mgo batà.
5 To mgo buyag no manigo-on, og-anadon dan to mgo hadi
dan bahin to pagkasikow, aw madoyow no paghimu, pagpa-
omot to mgo hinang dan aw makawka-aton aw matahud-
tahudon du-on to bana dan awos konà ogkadiyampà to kagi
to Diyus no kunon kun pigtagonan dan.
6 Na to mgo batà pad no lukos, igtugun nu gayod to
ogdowdoyawon to pagdomdom dan to oghimuhon dan tibò.
7 Ikow Tito, agad nokoy, ogpagoad ka kandan. Ko ogpang-
anad ka, tùtu-u no kagi to Diyus to igpang-anad nu. Matino-
od ka gayod.
8 Iyan dà oglitukon nu to matuwadong awos konà
madiyampà aw ko panganapon to kablang nu to
igkadiyampà ikow, ogkakambawan nasì kandin aw
kasikawi.
9 Na to mgo sugu-onon, ogtugunon nu kandan to ogtu-
manon to sugù to amu dan. Kanunoy dan ogtumanon to
ogkaliyagan to amu dan. Konà og-atu kandan.
10 Konà gayod ogkawat kandan. Dì ogkasaligan podon
nasì kandan to ogtuman tibò su sikan to ogpakaliyag to
duma to impang-anad bahin to Diyus no Maglilipwasay ta.
11 Su impapayag to Diyus to pagbulig din awos mabogayan
to mgo otow tibò to kinabuhì no konad ogkawadà.
12 To pagbulig to Diyus, pig-alladan ki to ogpa-oyowan to
mado-ot no hinang aw ibog no wadà likat to Diyus awos pag-
ugpà ta dini so-idi kalibutan, ogkatahudan aw matuwadong
aw ogka-uyunan to Diyus to paghimu ta tibò.
13 Sikan to oghimuhon ta no ogtagadan ta pad to adow
no og-imanon ta to tukhawanan no pagpa-ahà on ita to
kasilawan to Diyus no kinabogbogan aw gayod ni Jesu-
Kristu no Maglilipwasay ta.
14 Kandin to nigpakimatoy ita awos ki malipwasan to saà
aw ogkatuwadong ki pinabayà to pagpakimatoy ita, su tug-
dow nasakup ki to mado-ot no paghimu no nigsingkabugtì.
Dì kunto-on pig-abin ki din no oghimuhon ki no kandin
sinakupan no ma-omot to paghimu no matuwadong.
15 Sikan intugun ku ikow, igpang-anad nu to kabogbogan
nu aw og-udlin ka to mgo tumutu-u aw sapadi nu to mado-
ot. Wadà du-on ogpalingawon to ikow no udlin.

3

1 To mgo tumutu-u no taga-Krita, ogtugunan nud to
ogpatahudan kandan to mgo harì aw tibò no duma no ogdaa
to pagsakup aw ogtumanon to sugù dan aw agad nokoy pad
no igpahimu no madoyow kandan.
2 Igtugun nu to wadà og-ina-inahon dan, agad intawa.
Konà gayod ogpagbuwow kandan to duma. Dì mananoy
podon to kandan og-ikagihon aw matahud-tahudon diyà to
tibò no mgo otow.
3 Su natodu-on ita gayod, wadà nama-anan ta bahin to
Diyus aw masupladuhon ki su nakadiyù ki pad to Diyus aw
nasakup ki pad tibò to puli ibog ta no mado-ot aw naliyagan
ta to wadà likat to Diyus. Natodu-on niglabow to pag-ingà
ta aw masombangon ki. Nigkakablang kinow tibò no mgo
otow.
4 Dì to Diyus no Maglilipwasay ta, pigka-atan ki din su
piglogonan ki man nasì.
5 Piglipwasan ki din. Dì agad matuwadong dà podon to
hinang ta, dì konà no sikan nasì to ingkalipwasi ta. Dì du-
on ki kalipwasi to pagka-at din dini ita to paghugas din ita
no iyan pig-usab din to kinabuhì ta likat to Ispiritu Santu
6 no lagboy pigpasood din dini ita no pinabaya-an si Jesu-
Kristu no Maglilipwasay ta.
7 Kaling man no natuwadong kid on pinabayà to pagka-
at din dini ita, ogka-iman ta gayod to kinabuhì no konad
ogkawadà no ogkatu-un ta.
8 Ogkasaligan iyan sikan no kagi ku ikow.

Na ikow Tito, ogkaliyagan ku ko ogpang-anad ka lagboy
to intugun ku ikow su awos kanunoy ma-anadan lagboy to
mgo tumutu-u to ogpahimuhon to madoyow. Matuwadong
sikan aw igkadoyow to mgo otow no ogtuman, agad intawa.
9 Dì ogpadilinan nu to pag-a-asuy-asuy no wadà puus aw
ogpadilinan nu to pagsalig to piglikatan ta no ka-aw-apu-an
aw ogpadilinan nu to pagbubuwow to kasugu-an bahin to
udyu-on puli su konà no igkadoyow ta dì sikan, igkado-ot ta
nasì.
10 Ko moydu-on duma nu no kanunoy ogpagbuwow
to mgo tumutu-u, ogtambagan nu kandin. Ko konà
ogpaminog, og-usabon nu to pagtambag. Dì ko tambagan
nu no ogsigihon din dà, na ipabu-ud nud on nasì aw kandin,
wadad kalabotan nu.
11 Su sikan no otow, nama-anan ta to bullug sala-an aw
tambalingu su igkapatu-u to pighimu din.

12 Na, ogpa-andiya-on ku diyà ikow si Artimas aw ko
konà, si Tikiku. Ko dumatong kandin diyà ikow aw sukoli
ikow to katondanan, madaas ka ogpagtagbu kanak diyà to

Nikupulis su ogkaliyag a to og-ugpà a du-on ko umabut to
tig-a-amihan.
13 Na si Sinas no abugadu aw si Apulus, ko humipanow
kandan, ogtinguban nu kandan kotob to ikow ogkahimuhan
awos matingub to panawan dan no wadà pigboong.
14 Og-anadon nu to mgo tumutu-u to ogpahimuhon nu
lagboy kandan to madoyow awos mabuligan dan to mgo
ogkalisodan awos kandan, konà mahimu no wadà puus.
15 Na to mgo duma ku kani, igpadaa dan to pangamusta
dan iyu. Tibò no kasing-tumutu-u diyà no niglogon kanami
dini, ogpadaahan ku to kanak pangamusta.
Na madumahan kow tibò to ka-at likat to kabo-ot to Diyus.

Sulat ni Pablo diyà ki Filemon

1-2 So-idi no sulat, likat kanami no si Pablo aw si Timoteo
no su-un ta dà gayod to pagtu-u no sulat noy diyà ikow
Filemon no pigtagaman noy no kapadihu noy no mag-a-
anad gayod to kagi to Diyus aw diyà ki Apiya no atoboy
noy aw diyà ki Arkipu no kanami kapadihu no sundau ni
Jesu-Kristu aw diyà to duma no sinakupan ni Jesu-Kristu
no kanunoy oghihimun diyà to ikow no baoy Filemon. No
pagsulat ku so-idi, napirisu a su nigpasabut a to Madoyow
no Tutuwanon bahin ki Jesus.
3 Madumahan ka Filemon to ka-at aw kalinaw likat to
Diyus no Amoy ta aw to Magbobo-ot no si Jesu-Kristu.
4 Ko og-ampù a to Diyus, kanunoy a ogpasalamat to Diyus
bahin ikow
5 su nadinog kud on to nawnangonon bahin to pagtu-u nu
aw paglogon nu diyà to tibò no nigtu-u ki Jesus no Magbobo-
ot ta.
6 No nig-a-angod to pagtu-u ta, ogpangamuyù a to
Diyus to sikan impaghiduma tanow aw ni Jesu-Kristu,
ogpakapadugang to nama-anan ta to tibò no panalangin no
imbogoy ni Jesu-Kristu ita.
7 Pagkama-an kud on Filemon, to paglogon nu lagboy to
mgo tumutu-u, naliyag a Lagi su likat ikow, nadoyow to
ginhawa ku su pigpadaoyag nu to mgo tumutu-u.
8 Na, su pigbotangan a ni Jesus to katondanan, ogtugutan
a to ogpakapogos ikow to ogpakatuman ka to kanak sugù.
Dì og-oyow ad to ogpogos ikow.
9 Dì puli a ognangon ikow to ogkaliyagan ku no igpatuman
ku ikow bahin ki Unisimu no udipon nu su ikow, pigtaga-
man ku no lagi ku. Kanak no si Pablo no tumutubus ni
Jesu-Kristu, napirisu a su nigpang-anad a bahin kandin.
10 Kaling man ogpangamuyu-an ku du-on ikow bahin
ki Unisimu no angod dà to batà ku, to ka-ati nu kandin.
Nahimu a din no amoy. Agad nakatagù a dini to pirisuhan,
dì pig-alladan ku kandin to ogpasakup kandin ki Jesus.
11 Natodu-on wadà nu kapuusi kandin. Dì kunto-on
Filemon, napuusan tad on kandin lagboy nasì.
12 Na Filemon, ogpapa-uli-on kud on diyà ikow kunto-on
si Unisimu no igpadawat ku ikow si Unisimu no tongod to
kanak no pigdawat nu.
13 Ogkaliyag a podon ko ogpakamonangon ku pad si
Unisimu dini kanak awos kandin, igkabulig nu kanak no

napirisu. Su to ingkapirisu ku su nigpasabut a to Madoyow
no Tutuwanon bahin ki Jesus.
14 Dì kunto-on, konà a pad ogpakapa-ugpà ki Unisimu
kani su wadà nu pad man tuguti. Su konà ogkaliyag to
ogkapogos ka to ogpakabulig ka kanak to doson to udipon
nu. Madoyow ko oghimuhon nu sikan dì tahan on likat to
ikow no pagbo-ot.
15 Iyan buwa intugut to Diyus to pagpa-oyow ikow ki
Unisimu no udipon nu to mayopot dà su awos matu-un nu
kandin to wadà katapusanan.
16 Ogkapuusan nud kandin natodu-on, dì labow pad
kunto-on to pagkapuus nu kandin su konà no udipon nu dà,
dì nasu-un nud on kandin to pagtu-u to Diyus. Dì lalagboy
pad to kanami no pagkasusu-un. Pigmahal ku kandin. Dì
labow-labow pad to pagmahal nu kandin su udipon nu pad
aw su-un nud on gayod to pagtu-u.
17 Na, ko himuhon a nu no timbang to pagtu-u to Diyus,
ogdawaton nud on gayod si Unisimu no angod dà to kanak
to pigdawat nu.
18 Ko moydu-on saà din diyà ikow dow naka-utang, konà
nu ogsukuton kandin. Dì kanak to atubanga nu aw sukuti.
19 Su kanak no si Pablo no ogsulat so-idi no sulat to tu-un
ku no boad, to utang ni Unisimu no udipon nu, ogbayadan
ku sikan. Dì nama-anan nu dà iyan tahan to moydu-on on
baosan nu podon dini kanak su pinabayà to pagpang-anad
ku, nadawat nud on man to kinabuhì no konad ogkawadà.
20 Kaling man Lagi, ogpanagsaga-an ku ikow
ogpangamuyu-an su moydu-on hustu no baosan nu dini
kanak aw labot pad nig-a-angod dà to pigtu-uhan ta no si
Jesu-Kristu dà no Magbobo-ot ta. Kaling man ogtumanon
nu to intugun ku ikow.
21 Dakoo to pagsalig ku ikow to ogtumanon nu lagboy to
kanak intugun du-on ikow. Kaling man ogsulat a so-idi su
nama-anan ku dà to ogka-ongod-ongod nu dà si Unisimu aw
subla pad to ka-at no pigpangamuyù ku du-on ikow.
22 Na moydu-on pad ogpangamuyu-on ku ikow. Igpahina-
at ku ikow to oghibatan ku su og-imanon ku lagboy to og-
andiyà a ikow ko masabukan a kani no napirisu no igpabayà
to pagpa-omot now to pag-ampù now to Diyus.
23 Na, si Ipaparas no duma ku no napirisu gayod su
impasabut noy to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-
Kristu, igpadaa din to pangamusta din gayod.
24 Igpadaa gayod to pangamusta ni Marcos aw ni Aris-
tarku aw ni Demas aw ni Lucas no mgo timbang ku tibò
dini bahin to igpahimu to Diyus.

25 Madumahan to ginhawahan nu to ka-at ni Jesu-Kristu
no Magbobo-ot tanow tibò.

Sulat diyà to mgo Hibriyu

1 Natodu-on nig-ikagi to Diyus du-on to mgo ka-aw-apu-an
ta no mgo Isrili no iyan pigpadaa din to kagi to mgo lagsoban
din dì mahan-ing no nigsingkabugtì no mgo impabayà din.
2 Dì kunto-on no nagotò on to adow, itanow no mgo
tipahudi on, pig-ikagihan kinow on to Diyus no lagboy
din no Anak to pigpadaa to kagi. Kandin iyan gayod to
impabayà to pagbotad to Diyus so-idi kalibutan aw kandin
gayod to imbotang to Diyus no tagtu-un tibò to wadà
katapusan.
3 Du-on kandin, nakita-an to katuusan to pagkadiyus no
wadà nakasokod su kandin, soobù dà no lagboy ogpaka-
angod to Diyus to katahani. Aw gayod so-idi kalibutan,
madigon to pagkalimun no pinabayà to kabogbogan to
kagi din. Pagkapasaylu din to saà ta no pinabayà to
pagpakimatoy din ita aw buhaya kandin aw bayawa diyà to
langit, nigso-ing kandin to pag-ingkud din diyà to kalintu-u
to Diyus no kinalabawan.
4 Kaling man agad du-on to mgo diwata to Diyus, pig-
palabow kandin to Diyus su labow pad to ngadan din no
imbogoy kandin to Diyus.
5 Su nasulat on tahan bahin to pagsood din to katondanan
din no na-iling to “Kunto-on no adow, pigmatu-ud ku ikow
no Anak ku.” Dì agad intawa no mgo diwata natodu-on,
wadà pig-ikagihan to Diyus no angod sikan. Nig-ikagi gayod
to Diyus no na-iling to “Ogkahimu ad no Amoy din aw
ogkahimu kandin no Anak ku.”
6 Aw to Diyus no imomo-ot din on pigpa-andini to
panganoy din no dumaa to mgo batà din to kalibutan, nig-
iling kandin to “Iyu tibò no mgo diwata ku, ogpaluhudon
ku iyu du-on kandin.”
7 Dì bahin to mgo diwata to Diyus, wadà lagboy pigpa-
atubangan din no kagi su no moydu-on intandù din du-
on kandan, puli din pig-ikagi to “Mgo diwata ku no puli
ku sugu-onon, pighimu ku no agad nokoy no naliyagan ku,
agad kamag dow logdog to kayu.”
8 Dì bahin to Anak din nig-ikagi to Diyus no na-iling to
“Ikow no Diyus, to pigsakupan nu, wadà katapusan. To
katuwadongan no insakup nu, sikan ikow bastun.
9 Pigpa-aag-aag nu to katuwadongan. Dì to kado-otan,
pigkablang nu. Kaling man, kanak no Diyus nu, pigpilì ku

ikow no labow pad to pagtukhow nu du-on to mgo kasing-
dumaa nu, su pighimu ku ikow no kinalabawan.”
10 Moydu-on duma no tahan on nasulat bahin to Anak to
Diyus no pig-iling to “Ikow, Magbobo-ot, to tahan nigbotad
to kalibutan aw langit gayod, lagboy nu no boad to nigbotad.
11 Dì tibò dà ogkawadà. Tibò dà iyan ogkadunut angod to
kabò. Dì ikow nandà to ogtaun.
12 Dì to langit tibò ogpanlukuton nu gayod, angod to
ikam, su oggawangon nu, su og-ilisan nu. Dì ikow, wadà
kahalinanan nu. Aw wadà katapusan to ikow no katu-igan.”
13 Moydu-on pad pig-ikagi to Diyus natodu-on bahin to
Anak din no pig-iling to “Ogpaso-ingon ku ikow kani to
kalintu-u ku to pag-ingkud nu hantod to ogpababawon ku
ikow du-on to mgo kablang nu aw igpada-og ku ikow tibò
kandan.” Dì agad intawa no diwata, wadà pig-ikagihan din
angod sikan
14 su to katondanan to mgo diwata to Diyus, mgo katuusan
no puli dà pigpatandù to Diyus to mgo otow no sakuponon
din no oglipwasan.

2

1 Kan nigdaa dini itanow to kagi to Diyus, su labow-labow
pad lagboy kandin du-on to natodu-on no namandaa to
kasugu-an to Diyus du-on to ka-aw-apu-an ta no mgo Isrili,
labi pad man iyan to kadakoo to pagkastigu ita to Diyus
ko puli ta palabayon. Kaling man ogtagonan ta lagboy to
nadinog tad no kagi to Diyus dagow masabukan ta sikan
pigtagonan ta.
2 To kasugu-an no inlikwad natodu-on to diwata to
Diyus, namatu-ud lagboy hantod to wadà nakalapas dow
nigsupladu no wadà kastiguha.
3 Kunto-on si Jesus no Magbobo-ot ta, innangon din to
ka-at to Diyus ita no kalipwasanan aw matu-uda to mgo
nakadinog du-on kandin no nakapag-atubang. Na ita no
nakadinog to inlikwad dan, amonuhon ta man to paglikoy
to kastigu to Diyus ko puli ta palabayon.
4 Kan kagi to kalipwasanan to Diyus, pigmatu-ud din
gayod no impabayà to nigsingkabugtì no kaboonganan aw
nigsingkabugtì no kabogbogan no imbogoy to Ispiritu Santu
dini ita no mgo tumutu-u. Sikan imbogoy ita no igkabulig
ta to sinakupan to Diyus, iyan impanghandug-handug ita
agad-agad to kandin pagbo-ot.
5 Aw konà no mgo diwata to pigpilì to Diyus no og-
pasakupon din to ig-ilis din so-idi kalibutan to mahudi no
adow no pig-inampotan ta kunto-on.

6 Dì mgo otow nasì to ogpasakupon din su moydu-on
nabotang du-on to kasulatan no pig-iling to “Na-amonu man
no wadà nu kalingawi to otow puli. Aw na-amonu man no
pigtandu-an nu to otow dà puli.
7 Agad tugdow imbotang nu to otow no mgo diwata
dà to labow pad iyan du-on kandin dì konà dà no wadà
katapusan, su kunto-on to otow, impatahud nu lagboy
kandin
8 aw bo-oti nu kandin to ogpasakupon to tibò to pigbotad
nu.”
Nig-iling to kasulatan to tibò, pigpasakupan kandin to
Diyus, aw tibò iyan. Wadà nabaya-an din ko konà no insalig
din to pagsakup to otow. Dì wadà ta pad kakita-i to tibò,
pigsakupan to otow.
9 Dì so-idi to nama-anan ta no si Jesus, tugdow no nigpaka-
otow on kandin dini to babow to kalibutan, nigpakobos pad
kandin du-on to mgo diwata to Diyus awos ogpakamatoy
kandin. Dì kunto-on, ingkatahud on kandin aw kabantug su
nigpakamatoy kandin dì pigbuhoy dà aw tuusa dà. Sikan to
ogkama-anan ta to ka-at to Diyus no niglikat to kabo-ot din
su nigpakimatoy ita si Jesus to saà ta no mgo otow tibò.
10 Diyus no nigbotad tibò aw oghimuhon din tibò no
tukhawanan din, no tu-ud din to oglipwasan din to mgo
anak din no mahan-ing aw tuusa tibò, angayan kandin to
ogpalisodan din si Jesus no dumaa to mgo anak din awos
wadà boongon to paglipwas din kandan.
11 Su sikan niglipwas to saà aw sikan nalipwasan to saà,
sobu-uk dà to piglikatan dan no Amoy. Kaling man wadà
kasikow kandin to oghingadanan din kandan to mgo kasu-
unan din
12 su ogkabasa du-on to kasulatan no pig-iling to “Og-
nangonan ku to mgo kasu-unan ku bahin ikow Diyus ku.
Ogkanta-an ku ikow to igsayà ku ikow du-on to kahimunan.”
13 Moydu-on pad du-on to kasulatan no igkapatu-u to
wadà kasikow kandin to oghingadanan ki din to kasu-
unan din no nigtu-u to Diyus su pig-iling to “Agad kanak,
ogkasaligan ku ikow Diyus ku.” Moydu-on duma no pig-
iling to “So-idi ad aw mgo batà no imbogoy nu kanak no
nighiduma koy tibò Diyus ku.”
14 To mgo batà to Diyus, mano otow dà no mamatayon no
moydu-on unud aw langosa, kandin gayod, nigpaka-otow
no angod dà kandan no kabogtad awos mabaya-an din to
kamatayon aw kada-og din sikan tagtu-un to kamatayon no
si Satanas
15 aw kalipwasi kandan to nagimatahan dan no pagka-
hadok to kamatayon no nakasakup lagboy kandan.

16 Su nama-anan ta dà to konà no mgo diwata to
pigbuligan ni Jesus dì ita no mgo otow nasì no pighimu no
kasinugpu-an ni Abraham to pigbuligan din.
17 Kaling man nigpaka-otow kandin angod dà to kasu-
unan din awos mahimu kandin no makawka-aton no
tumutubus dan diyà to atubangan to Diyus aw ogkasaligan
awos malimwasan din kandan to saà no pinabayà to
pagpakimatoy din ita.
18 Kunto-on ogpakapahogot kandin to pagtu-u to otow no
ogpambalatakon podon ni Satanas, su kandin, nabaya-an
din to kalisodan aw kandin, pigbinalatak podon ni Satanas.

3

1 Kaling man mgo kasu-unan ku no pig-abin to Diyus no
sinakupan din, ogdomdomon ta si Jesus no tumutubus to
Diyus dini ita aw tumutubus ta gayod diyà to atubangan to
Diyus.
2 Su no nigdodot pad kandin dini to kalibutan, matinu-
manon kandin diyà sikan nigbotang kandin no nigdaa to
mgo sood to baoy din no sikan iyan sinakupan to Diyus
angod dà ki Moises no matinumanon kandin diyà kan
nigbotang kandin no nigpandaa to mgo sood to baoy din
no iyan sinakupan to Diyus.
3 Dì si Jesus, labow pad no tahudonon diyà ki Moises
angod dà to magbabaoy, labow pad no tahudonon kandin
du-on to pighimu din no baoy.
4 Su kada baoy, moydu-on nighimu. Dì Diyus to tibò
piglikatan to nigsingkabugtì aw si Jesus to Anak din.
5 Si Moises no du-on to baoy to Diyus no iyan sinakupan to
Diyus, matinumanon kandin. Dì ogkasugù-sugù dà kandin
aw to kagi to Diyus no puli impalikwad kandin, napa-
atubangan din to igkatag-an to duma no ogkatùtu-u odomà.
6 Si Jesus no Imananan ta, matinumanon gayod kandin
du-on to pigbotangan kandin to Diyus no nigpadaa ki Jesus
to mgo sood to baoy to Diyus no iyan sinakupan din. Dì
kandin, Anak to Diyus aw nahimu kandin no tagbaoy. Aw
itanow no sinakupan din, nahimu ki no mgo sood to baoy
din ko tagonan ta lagboy to pagtu-u ta aw ko konà ta
sabukan to tukhawanan ta no na-iman ta.
7 Kaling man itanow, matinumanon ki podon su konà
ta ogkalingawan to kagi to Ispiritu Santu no pig-iling to
“Kunto-on ko madinog now to kagi to Diyus,
8 konà kow ogbalibad aw minabigtoo angod to pagsupak
natodu-on diyà to kahanongan no banwa no pagpanogkad
dan to Diyus.

9 Su du-on pigpanogkadan to ka-aw-apu-an now to Diyus
agad kanunoy nakita-an dan to kaboonganan no pighimu to
Diyus to sood to kap-atan no tu-ig.
10 Kaling man nig-ikagi to Diyus to ‘Nabou-an kud on kan
mgo otow aw ka-ilingi kud to, Bugtì to domdom dan. Wadà
dan ka-anadi to kanak kadodoog.
11 Naboù ad aw impatahan ku no pig-iling to, Wadà
ogpakatutuu diyà to pahuwayanan no pighina-at kud on
podon kandan.’ ” Sikan to pig-ikagi to Diyus.
12 Na dowdoyow kow mgo kasu-unan ku ko moydu-on iyu
no mado-ot to ginhawahan no wadà tu-u no ogpakapasuwoy
iyu du-on to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad
ogkawadà.
13 Dì kunto-on no mahutoy ki pad, kadoog ki og-inudlinay
adow-adow su awos konà kinow madaa to pag-iyan-iyan aw
makasaà aw ogkabigtoan ki.
14 Su nalabotan tad si Jesu-Kristu ko mahogot ta iyan aw
konà makasaà to pagtu-u ta hantod to katapusan.
15 Ogdomdoman ta to innangon kud on no na-ikagi to
Ispiritu Santu no pig-iling to “Kunto-on ko madinog now
to kagi to Diyus, konà kow ogbalibad aw minabigtoo angod
to pagsupak natodu-on diyà to kahanongan no banwa.”
16 Intawa kandan no nakadinog dì nigbalibad nasì ko
konà no sikan mgo otow na-an no pig-alladan ni Moises no
namanggawang du-on to Ihiptu no nakalikoy to kado-otan
du-on.
17 Sikan no namakasaà du-on to kahanongan no banwa,
nabou-an to Diyus to sood to kap-atan no tu-ig aw du-on dà
hilupug-lupug to pagkangkamatoy.
18 Aw sikan mgo wadà tu-u, kandà iyan to pig-ikagihan
to Diyus no pinabayà to pagpatahan no pig-iling to “Wadà
ogpakatutuu diyà to pahuwayanan no pighina-at kud on
podon kandan.”
19 Kaling man ogkasabutan ta to wadà makatu-un kandan
to insahad to Diyus su wadà man pamantu-u.

4

1 Natodu-on moydu-on mgo otow no wadà dan dawata
to insahad to Diyus kandan su wadà man tu-u kandan.
Kaling man no mahutoy ki pad to ogdawat to insahad to
Diyus no ogpasoodon ki to pahuwayanan, ogdowdoyow kid
ko moydu-on ita, ogpaka-uwak to panalangin to Diyus su
dagow makapadihu ki to nadoogan dan.
2 Su natutuwanan kid tahan gayod to Madoyow no
Tutuwanon angod kandan no minuna ta natodu-on. Dì

pagkadinog dan kan kagi, wadà napuusan su wadà dan man
tu-uhi.
3 Dì itanow dà no nigtu-u to nakabayà sikan no panalangin
no angod to pahuwayanan. Dì to mgo otow no wadà
tu-u, wadà ogpakadawat kan panalangin no angod to
pahuwayanan, su nig-iling to Diyus to “Naboù ad aw
impatahan ku no pig-iling to, Wadà ogpakatutuu diyà to
pahuwayanan no pighina-at kud on podon kandan.” Sikan
to kagi din. Dì sikan pahuwayanan, wadà labot dan no wadà
tu-u agad pighina-atan kinow on to Diyus likat to pagbotad
din so-idi kalibutan.
4 Moydu-on du-on to kasulatan no napa-atubangan to
ikapitu no adow no pig-iling to “Pagkatapus to Diyus to
pighinang din, nigpahuway kandin to ikapitu no adow.”
5 Agad tahan pighina-at to Diyus sikan no panalangin
no pahuwayanan, dì moydu-on duma no nasulat on no
pig-iling to “Sikan mgo otow, wadà ogpakatutuu diyà to
pahuwayanan no pighina-at kud on podon kandan.”
6 Iyan tu-ud podon to Diyus to moydu-on ogbayà sikan
no panalangin no pahuwayanan. Dì kan mgo otow no
nakadinog natodu-on, wadà dan kadawat su namansupak
kandan. Dì to mgo duma pad, moydu-on pad paghutoy
ogdawaton dan kan panalangin.
7 Dì pagkaugoy piggotò mandà to Diyus to adow no
impanangon din ki David no impabayà to pagsudsud ton na-
ikagi ni Moises no innangon kud on no pig-iling to “Kunto-
on ko madinog now to kagi din, konà kow ogbalibad aw
minabigtoo.”
8 Tùtu-u iyan moydu-on ka-aw-apu-an ta no pigdaa ni
Josue du-on to banwa no pigpa-ugpa-an kandan to Diyus
no madoyow. Dì konà lagboy no sikan no banwa to
napa-atubangan to kagi to Diyus bahin to kadoyawan no
pahuwayanan. Su ko sikan dà podon, wadà mandà podon
ingka-ikagi to Diyus no napa-atubang diyà to pahuwayanan
odomà.
9 Kaling man nama-anan ta to moydu-on pad kunto-on
kadoyawan no panalangin no pahuwayanan no pighina-at
on to Diyus no ogpasoodan din podon to mgo sakup din.
10 Su to mgo otow no pigpapahuway to Diyus, nigsigkon
kandan to paghimu dan angod to Diyus no nigsigkon no
pagkatapus din to paggihit so-idi no kalibutan.
11 Kaling man ogpa-omot ki to ogsood sikan no
pahuwayanan awos wadà ogpakasuwoy aw makagoad
kandan no masupak-supakon no mgo otow.
12 Na to pig-ikagi on to Diyus ita, konà ta puli ogpalabayon
su kagi sikan to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad

ogkawadà aw moydu-on kabogbogan no igpatuman to
pagbo-ot din. To kagi to Diyus, maha-it pad du-on to ispada
aw ma-idob pad du-on to og-utong no ogpakapagbugtì to
mgo longatan to mgo lopu-an aw mgo ka-ugatan su to kagi
to Diyus, oglohus diyà to kinadaoman dini to sood ta awos
ogkahimu no sokodan to domdom ta aw pagbo-ot ta du-on
to ginhawahan ta awos ogkatagahan dow madoyow dow
mado-ot.
13 Ko mangahà-ahà to Diyus, wadà ogpakahobong. Dì to
paghimu ta tibò, na-ukasan nasì du-on to Diyus aw tibò
ogkatagahan su ogkanawnangonan ta man kandin tibò.

14 Kaling man no moydu-on on tumutubus ta diyà to
atubangan to Diyus no nakalawang diyà to kalangitan no
si Jesus no Anak to Diyus, oghogoton ta to pagpam-od ta to
tinu-uhan ta no nasoodan ta.
15 Sikan ita no tumutubus diyà to atubangan to Diyus,
makawka-aton dini ita no makasasaà no otow ko ma-
panogkadan ki, su kandin, napanogkadan ni Satanas to
agad nokoy no padaan-daan, dì kandin, wadà makasaà.
Kaling man ka-amu kandin to og-ongod-ongodon ki to sakit
no ogbati-on ta ko mapanogkadan ki.
16 Kaling man og-oyowan tad to hadok ta aw adow-adow
ogduguk-dugukon ta kandin no makawka-aton dini ita su
du-on dà kadawat ta to ka-at likat du-on to kabo-ot din agad
nokoy no kalisodan ta.

5

1 Natodu-on no timpu kada tumutubus to mgo Isrili no
mgo otow du-on to atubangan to Diyus, kahan-ingan to
pigpili-an kandin to Diyus. Kandin to nigtubus to kasing-
otow din no nigbogoy to igsundù bahin to paglipwas to saà
aw gayod duma no pagbogoy du-on to Diyus.
2 Sikan no tumutubus, ka-amu kandin to og-ongod-
ongodon to mgo makasasaà no wadà kataga su agad kandin,
mahan-ing to pigboong din pad.
3 Kaling man ko ogsundù kandin, konà no diyà dà to saà
to mgo ka-otawan, ko konà gayod no du-on to tu-un din no
lawa.
4 To tumutubus, konà no kandin to ogbobo-ot bahin to
kandin katondanan. Dì Diyus to ogbobo-ot angod natodu-
on, Diyus to nigbotang ki Arun no tugdow no tumutubus to
ka-otawan.
5 Agad si Jesu-Kristu gayod, wadà langub kandin no
ogbobo-ot puli no kandin, ogkabotangan no tumutubus diyà
to atubangan to Diyus. Dì Diyus to nigbotang kandin to

katondanan din no nig-ling kandin to “Kunto-on no adow,
pigmatu-ud ku ikow no Anak ku.” Sikan to kagi to Diyus.
6 Moydu-on pad du-on to kasulatan no pig-ikagi to Diyus
du-on ki Jesus no pig-iling to “To pagkatumutubus nud,
wadà sikan katapusan. Su ikow, angod ka ki Milkisidik no
tumutubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus.”
7 Na no nigdodot pad si Jesus dini to babow to kalibutan
no nadomdoman din to kalisod no og-abut kandin odomà,
nakasinogow aw luhà gayod no nigpangamuyù kandin to
Diyus to ogpakabutwas kandin to kamatayon, aw paminogi
to Diyus su nigpasagkop kandin nigpasakup.
8 Dì agad Anak to Diyus kandin, dì na-anadan din to
ogpasakup lagboy to Diyus no pinabayà to nigtuwa-ay to
pagkabun-ug din.
9 No du-on dà wadà pigboong din, nahimu kandin no
piglikatan to kalipwasanan to mgo nigtuman kandin no
wadà katapusan.
10 Aw pighimu kandin to Diyus no kinalabawan no
tumutubus to ka-otawan diyà to atubangan din no angod
ki Milkisidik natodu-on.
11 Na si Milkisidik, mahan-ing to ogkanangon bahin
kandin dì malisod to ogpanoysoy su oyow kow buwa to og-
anad.
12 Su naugoy on namanpasakup kow ki Jesus aw kunto-
on tambog on iyan podon no iyu, ogkangkahimu kow on
no ogpakapang-anad to duma. Nangindow kow pad man
na-an no moydu-on pad ogpasudsudon to pagpang-anad
iyu to tugdow now no na-anadan on no kagi to Diyus su
konà now ogkadaagan to malisod pad no impang-anad.
Iyan ogka-angodan now to batà, no namangindow kow pad
man to igpadudù iyu no gatas no iyan impang-anad no
kapinunu-an podon nasì to tinu-uhan ta. Konà no ko-onon
no makogaa no iyan malisod pad no impang-anad.
13 To otow no gatas dà to igkabuhì din, batà pad kandin
no konà ogpakadaa lagboy to impang-anad no malisod pad
bahin to katuwadongan.
14 Dì to makogaa no ko-onon no iyan malisod pad
no impang-anad, otow dà no minanigo-on to pikii to
ogpakadawat sikan, aw kandin, ogka-amu to ogpagbugtì to
madoyow aw mado-ot su na-anad on kandin.

6

1 Na su namantu-u kinow on tibò, bullugan tad ogpaday-
ongan du-on to katùtu-uhanan ki Jesu-Kristu no malisod
pad iyan to pagtuman. Konà ta kadoog ogsinudsudon to
kapinunu-an no impang-anad no iyan pigpa-ukdangan to

pagtu-u ta angod to pagkasosoo ta aw pag-oyow to paghimu
no wadà puus aw impang-anad to pagtu-u to Diyus,
2 aw mgo tugun bahin to mgo pagbonyag no iyan mgo
pagmatu-ud to pagpasakup ta aw mgo tugun to pagdampon
awos madawat to panalangin likat to Diyus aw impang-anad
bahin to pagbuhoy to nangkamatoy aw impang-anad bahin
to pagbo-ot ita to Diyus to mahudi no adow dow ando-i kid
to ogpakadoog, su tahan tad on na-anadan tibò sikan no
madoyow.
3 Dì kunto-on ogpadayongan tad bullug du-on podon
to impang-anad no katùtu-uhanan no malisod pad to
pagtuman aw sikan iyan to oghimuhon tad ko tugutan ki
to Diyus.
4 Ogpadayong kid iyan su ko konà, ogkahimu sikan no
oglikatan to pag-oyow to pagtu-u. To otow no nigtuy-ow
to pagtu-u din, konà ogkahimù to ogka-ulì to pagtu-u din
su konà ogpaka-usab kandin ogpakasosoo su ko nama-anan
din on to Madoyow no Tutuwanon bahin ki Jesu-Kristu aw
ko nabaya-an din to panalangin no imbogoy to Diyus du-on
to mgo sakup din aw nalabotan din to Ispiritu Santu,
5 aw ko nabaya-an din to panalangin to kagi to Diyus aw
ko nabaya-an din gayod to kabogbogan no intingub lagboy
ita to mahudi no adow,
6 dì ko tuy-awon din nasì si Jesus, konà din ogka-ulì to
pagtu-u din su konà kandin ogpakasosoo. Su angod to ing-
usab din intutuk to Anak to Diyus du-on to kinurus no napa-
inahan diyà to atubangan to ka-otawan.
7 Na ita no otow, iyan ogka-angodan ta to uma no og-
udanan. Ko madoyow to og-abut, ogkasabutan ta to sikan
no pasak, pigdoyawan to Diyus aw tagtu-un du-on gayod.
Angod mandà to mgo otow no nahogot to pagtu-u dan to
Diyus, ogpanalanginan kandan to Diyus.
8 Dì ko piggiti-an sikan no pasak to mgo bagnot no dugi-
hon, konà iyan no madoyow sikan no pasak. Oghimuhon
to Diyus no wadà puus aw sangabonon. Angod dà to
ogkadoogan to otow no ogtuy-ow to pagtu-u din ki Jesu-
Kristu.
9 Dì iyu mgo kasu-unan ku, agad pig-iling noy no pag-
pambahog iyu no angod sikan, dì tinahom noy nasì iyan
to madoyow no mgo oghimuhon now no nakapagduma to
kalipwasanan.
10 Su to Diyus, konà no mapalinglingawon su konà
din ogkalingawan to madoyow no paghimu now likat to
paglogon now kandin no nigbulig kow to kasing-tumutu-u
now agad hantod kunto-on.

11 Kaliyag koy podon ko kadoog kow ogpa-omot hantod
to wadà katapusan awos matuman lagboy to oggutguton no
na-iman now no oghimuhon iyu to Diyus
12 awos podon konà kow ablayon to pagtagad. Dì
oggoadon now to mgo tumutu-u no nahogot to pagtu-u dan
agad wadà tumana dayun to kagi to Diyus du-on kandan,
dì wadà dan ka-ablayi to insahad din tumakas no nadawat
dan dà.
13 Ko pananglitan, no pigsahadan to Diyus si Abraham, no
wadà labow pad du-on to Diyus no ogpasalig to ogtuman to
pagsahad din, kandin to nigmatu-ud pinabayà to madigon
no kagi to ogkatuman to pagsahad din.
14 So-idi to pig-ikagi to Diyus diyà ki Abraham no nig-iling
to "Kadoog ku ogpanalanginan ikow Abraham, ogpahan-
ingon ku gayod to mgo kasinugpu-an nu."
15 Kadoog pigtagadan ni Abraham ko matuman to Diyus
to insahad din du-on kandin. Wadà din ka-ablayi. Kaling
man natuman du-on kandin to insahad to Diyus.
16 Tùtu-u iyan, ko igsahad to otow, ogmatu-udon din no
igpabayà to labow pad du-on kandin aw ko namatu-ud on,
konad ogka-asuy.
17 Angod dà to Diyus no nigsahad kandin kan pigsahadan
din awos mataga kandan to konà ogka-usab to insahad din,
pigmatu-ud pinabayà to madigon no kagi to ogtumanon din
to insahad din.
18 To insahad to Diyus aw mgo pagmatu-ud din to
ogtumanon din to insahad din, konà ogka-usab awos ita no
nig-aot du-on kandin aw kadoog ta masaligan kandin aw
konà ki ogka-ang-aangan to pag-iman ta. Wadà pag-awà ta
su to Diyus, konà ogkahimù to ogginaù.
19-20 To na-iman ta no insahad ita to Diyus, du-on iyan
makalikat to pagkatibuus to ginhawa ta no angod to punduu
su konà ki ogkadaa-daa. Ogka-iman ta to insahad ita to
Diyus su si Jesus no Imananan ta, naka-una ita diyà to langit
no nigtubus ita diyà to atubangan to Diyus. Iyan ogka-
angodan din sikan kinalabawan no tumutubus to ka-otawan
no Isrili natodu-on no ogduguk diyà to atubangan to Diyus
du-on to pigsalibonan no kinasoodan du-on to abutanan
to Diyus su kunto-on, nahimu si Jesus no kinalabawan no
tumutubus no wadà katapusan angod dà ki Milkisidik.

7

1 Na og-uli-on tad to tutuwanon to kabotang sikan no otow
no si Milkisidik. Kan no otow, harì to mgo taga-Salim aw
tumutubus gayod kandin diyà to atubangan to Diyus no
kinalabawan to mgo ampu-onon. Kandin iyan to nigsungun

ki Abraham natodu-on no nig-ulì kandin no nakada-og on
to mgo harì no kablang din. Si Milkisidik to nigpanalangin
ki Abraham.
2 Si Milkisidik iyan to pigbogayan ni Abraham to sinam-
puù to napudut din tibò. Kandin ngadan no si Milkisidik, ko
ita pa, iyan nalitukan to Harì no Matuwadong. Harì gayod
to mgo taga-Salim no iyan nalitukan to Harì to Kalinaw.
3 Si Milkisidik, wadà listahan to pigpanlikatan din no ka-
aw-apu-an aw amoy aw inoy su konà no sikan to piglikatan
to katondanan din no tumutubus diyà to atubangan to
Diyus. Wadà gayod nasulat bahin to pagka-otow din aw
kamatayon. Dì kinabuhì din, ogkahimu no angod-angod to
Anak to Diyus no wadà katapusan to pagkatubus din to mgo
otow diyà to atubangan to Diyus.

4 Na domdoman ta to kalabow ni Milkisidik su pigbogayan
ni Abraham no minuna ta to sinampuù to kadoyawan no
napudut din to pagda-og din.
5 Na to mgo kasinugpu-an ni Lebi no tumutubus to ka-
otawan diyà to atubangan to Diyus, agad-agad to kasugu-
an to Diyus, ogpadawaton kandan to sinampuù du-on to
ka-otawan no kadumahan dan agad kasinugpu-an gayod
kandan ni Abraham.
6 Dì sikan no otow no si Milkisidik, agad wadà labot
ki Lebi, dì nadawatan din si Abraham to sinampuù aw
panalangini din si Abraham no pigsahadan to Diyus to
panalangin to kaugayan to kasinugpu-an din.
7 Tahan to otow no konà ogka-asuy to sikan labow,
ogbogoy to kadoyawan diyà to masagkop.

8 To mgo tumutubus kunto-on to mgo Hudiyu no mgo
otow diyà to atubangan to Diyus, agad mamatayon gayod
kandan, dì ogpakadawat kandan to sinampuù du-on to mgo
ka-otawan. Dì sikan no otow no nakadawat to sinampuù
du-on ki Abraham, wadà nasulat bahin to kamatayon din.
9 Ogkanangon dà man to si Lebi no nigdawat to sinampuù
du-on to ka-otawan kunto-on, iyan nakabayad gayod kandin
natodu-on to sinampuù du-on ki Milkisidik no tumutubus to
apù din no si Abraham
10 agad wadà pad ka-otow si Lebi, su angod to kandin du-
on pad to lawa to apù din no si Abraham pagsungun kandin
ni Milkisidik.
11 Na todu-on pagduguk to mgo otow du-on to Diyus
no nalabotan to pagkatumutubus to kasinugpu-an ni Lebi
aw ni Arun no apù din, du-on makalikat to pagbogoy to
mgo Isrili to kasugu-an to Diyus bahin to tulumanon. Ko
wadà podon nakulang sikan no kadodoog, wadà man podon

nakalogwà no duma no tumutubus no angod ki Milkisidik
no nig-ilis to mgo tahan no tumutubus.
12 No nabayà to pagkatubus to ka-otawan diyà to atuban-
gan to Diyus, nabayà dà gayod to kasugu-an.
13-14 So-idi to pinabayà to pagbayà to Diyus to pagkatubus
diyà to atubangan din. Si Jesus no Magbobo-ot ta, konà no
si Lebi to piglikatan din su si Huda to piglikatan din aw
sikan no panon no kasinugpu-an ni Huda, wadà nahimu
natodu-on no tumutubus diyà to atubangan to Diyus. Wadà
kandan no napa-atubangan to kagi ni Moises bahin to otow
no ogkahimu no tumutubus diyà to atubangan to Diyus.
15 Na bahin to na-ikagi kud no pigbayà to Diyus to
pagkatubus du-on to atubangan din aw kasugu-an din
gayod, mapayag pad kunto-on aw ogkasabutan su si Jesus
no nahimu no tumutubus ta, angod ki Milkisidik.
16 Su to mgo tumutubus to mgo Isrili no nig-unug to
kasugu-an no imbogoy ni Moises natodu-on, kasinugpu-an
kandan ni Lebi. Dì si Jesu-Kristu, nahimu kandin to Diyus
no tumutubus su moydu-on kabogbogan din no intapik to
kinabuhì no konad ogkawadà.
17 Sikan to napa-atubangan to kagi to Diyus no nasulat
on natodu-on no pig-iling to “To pagkatumutubus nud,
wadà sikan katapusan. Su ikow, angod ka ki Milkisidik no
tumutubus to ka-otawan diyà to atubangan to Diyus.”
18-19 Na sikan kasugu-an natodu-on, nagawang on man su
to otow, konà ogkatabangan no ogpa-uyun podon kandin to
Diyus. Kaling man pig-ilisan to Diyus to madoyow pad no
ogkasakindogan ta awos maduguk ta to Diyus.
20 Hognà pad, to pagkatubus ni Jesus, konà no wadà
inmatu-ud to Diyus su intapik to inmatu-ud.
21 Natodu-on no imbotang to mgo tumutubus, wadà
inmatu-ud iyan no impabayà to madigon no kagi. Dì si
Jesus no tumutubus diyà to atubangan to Diyus, imbotang
no pinabayà to madigon no kagi su nasulat on no pig-iling
to “Magbobo-ot ta, nigmatu-ud on to madigon no kagi aw
konà din ogka-usab to domdom din su nig-iling kandin to
‘To pagkatumutubus nud, wadà sikan katapusan.’ ”
22 Likat to pagmatu-ud to Diyus, nahimu si Jesus gayod
no nigpasalig to pagsahad no bayà no madoyow pad iyan
bahin to kadodoog to pagduguk diyà to Diyus.
23 Na sikan mgo tumutubus natodu-on, kadoog pig-ilis-
ilisan su mamatayon dà man.
24 Dì wadà katapusan to pagkatumutubus ni Jesus su konà
man ogkamatoy.

25 Kaling man to otow no ogduguk diyà to Diyus no
pinabayà pad du-on ki Jesus, wadà man ogboongon to
pagtabang kandin kunto-on aw kaugayan su wadà gayod
katapusan to kinabuhì din aw kanunoy ki din tubusi diyà
to atubangan to Diyus.
26 Sikan no tumutubus ta no kinalabawan, tambog iyan ita
su matuwadong, wadà baungalì, wadà saà no na-abin din,
nabugtì kandin du-on to makasasaà aw bayawa kandin diyà
kaylu to langit.
27 Kandin, konà man ogpakasundù to kandin tu-un no
saà su wadà man saà. Kandin, konà no angod ton mgo
tumutubus natodu-on no adow-adow ogsundù, tugdow
bahin to kandan tu-un no saà aw sunù bahin to saà to mgo
ka-otawan, su si Jesus, nigpakimatoy on ita aw sikan dà
iyan.
28 Sikan mgo tumutubus no impamotang on agad-agad to
kasugu-an no tahan, otow dà man no makasasaà dà gayod.
Dì Anak to Diyus no imbotang agad-agad to inmatu-ud to
Diyus no pinabayà to madigon no kagi, wadà man pigboong
no ogka-usab-usab pad.

8

1 Na so-idi to kalitukan to pig-ikagi kud on. Moydu-on
on kinalabawan ta no tumutubus no sikan iyan lagboy no
inampotan ku, aw kandin, pigpaso-ing du-on to kalintu-u to
Diyus no nig-ingkud du-on to pangkà no diyà to langit.
2 Kandin to moydu-on katondanan no tùtu-u diyà to
abutanan to Diyus no pighimu din on, konà no otow.
3 Na to kada tumutubus diyà to atubangan to Diyus, bahin
to kandan katondanan, imbotang kandan no ogpabogayon
to pagsundù aw duma pad no igbogoy diyà to Diyus no
ogtubus to ka-otawan. Kaling man so-idi no tumutubus ta,
moydu-on gayod ingkasundù din.
4 Kandin, ko dini pa podon to pasak, konà podon no
tumutubus to ka-otawan su moydu-on on man imbotang
no pigpatubus no ogpabogayon to pagsundù aw duma pad
no igbogoy diyà to Diyus agad-agad to kasugu-an din no
kasulatan.
5 To mgo tumutubus dini to pasak, to pagtuman dan to
katondanan dan du-on to abutanan to Diyus, puli angod to
lambung no impa-inu-inu puli to abutanan to Diyus no tùtu-
u diyà to langit. So-idi to intugun to Diyus ki Moises no
imomo-ot din on to igbakdang to abutanan natodu-on. Kagi
din to “Aha-on nu to paghimu tibò agad-agad to unugonon
no impakita ku ikow ton diyà ka pad to untud.”

6 Dì to katondanan ni Jesus no tumutubus ta, labow pad
man du-on to kandan su angod dà to kadodoog no pighimu
to Diyus ita, labow pad du-on to pighimu din kandan su
madoyow pad to pagsahad no intapik.
7 Ko wadà podon kagawang ton tugdow no kadodoog
natodu-on to Diyus, wadà podon ka-ilisi kan tahan to
ikaduwa.
8 Di sikan to nahimu to Diyus su pig-indanan to Diyus to
konà no litos lagboy to pagtuman dan to kadodoog no tahan.
Kaling man nig-ikagi kandin to “To mahudi no adow, kagi
to Magbobo-ot, ogdangonan ku to kanak bayà no kadodoog
du-on to mgo taga-Isrili aw mgo taga-Huda.
9 Konà man no angod to pagsahad ku ton ka-aw-apu-
an dan to pagpagawang kud kandan du-on to Ihiptu no
banwa no pig-udiponan dan. Pig-oyowan dan man to kanak
pagsahad. Kaling man pig-oyowan kud on kandan.
10 Na, so-idi to pagsahad ku kandan no mgo Isrili to
mahudi no adow bahin to bayà no kadodoog, igbotang ku
to kasugu-an ku du-on to kandan no domdom, aw igsulat
kud sikan du-on to ginhawahan dan. Kanak, oghimuhon a
no kandan ampu-onon aw kandan, sinakupan kud on.
11 Wadà ogpakapang-anad to su-un din. Wadà gayod
ogpakanangon to kasing-sakup din to ‘Pasakup ka to
Magbobo-ot ta,’ su tibò man, sakup kud on, kinalabawan
kotob to kina-intokan.
12 Ogka-atan ku kandan, agad mado-ot to mgo hinang dan
natodu-on aw to sàa dan, ogpasayluhon ku.”
13 Aw pig-ikagi din to ogbaya-on din to mgo kadodoog din
no tahan su pighimu din no konà no litos lagboy, aw tibò no
konà no litos, ogkagawang tibò.

9

1 Na sikan tahan no kadodoog to Diyus no pighimu din
no huwag-on, moydu-on dà nalabot no tulumanon to pag-
ampù. Moydu-on dà gayod nalabot no dini so-idi pasak no
abutanan to Diyus.
2 Su impahimu din to tulda no kubaa no daduwa
no ka-sinabong. Diyà dibauy to tugdow no ingkayad,
pighingadanan to abutanan to Diyus. Du-on makabotang
to pungkuyanan to ilawan no pitu to sanga aw sikan
idanganan to paan to Diyus.
3 Diyà dibauy to ikaduwa no ingkayad, pighingadanan to
abutanan lagboy to Diyus.
4 Du-on makabotang to buwawan no botanganan to palina
aw sikan kaban no linabu-an to buwawan to mgo kasuukan
no manag-dibauy. Sikan kaban no pighingadanan to arka,

pigtagu-an to dodomoan to tahan no kadodoog to pagduguk
diyà to Diyus. Insood du-on to tabud no buwawan no
pigtagu-an to ko-onon no imbogoy to Diyus natodu-on
no pighingadanan to mana, aw sikan agos ni Arun no
nanalingsing asta sikan mgo papan no pigsulatan to kasugu-
an to Diyus.
5 Diyà to babow kan kaban no pighingadanan to pasay-
luhanan to Diyus, moydu-on daduwa no pigdiniwata-diwata
no buwawan to paghimu. To pagikpik dan, natodungan
kan pasayluhanan to Diyus no ta-indanan to du-on to og-
abutan to Diyus. Dì konà ta lagboy ogka-inampotan tibò
sikan kunto-on.
6 Na to kinada-an no pag-ampù to Diyus to mgo Isrili,
adow-adow ogsoodan kan tugdow no sinabong to mgo
tumutubus awos tumanon dan to tulumanon dan.
7 Dì sikan abutanan lagboy no nakasood lagboy, sikan
dà no kinalabawan no tumutubus to ogpakasood du-on,
aw sikan, kasaboka dà to songo tu-ig aw wadà makasood
kandin ko wadà langosa no ogkadaa din no igsundù din no
limpas din to kandin tu-un no saà aw saà gayod to mgo
kasing-otow din.
8 Na sikan tahan no kadodoog to pag-ampù, impasabut
to Ispiritu Santu to wadà-wadà pad kapasoodi to mgo otow
du-on to tùtu-u no abutanan to Diyus su pigpa-aboy pad
natodu-on to kinada-an no kadodoog.
9 Sikan to impa-inu-inu puli to ogdatong odomà. Agad
kunto-on, mgo otow no og-unug to kinada-an no kadodoog
to pag-ampù to Diyus no igpabayà to igbogoy to pagsundù
to mgo buhì aw duma pad no igbogoy, konà ogpakalimwas
sikan to nasukoniban dan no saà su lambung puli sikan no
impa-inu-inu to pag-ampù odomà.
10 Su sikan no kadodoog, nalabot puli to lawa to otow
angod to mgo igko-on aw mgo ig-inom aw mgo ighugas.
Impa-unug on sikan to mgo otow to wadà pad himuha to
Diyus to bayà no kadodoog to pag-ampù.
11 Dì kunto-on sikan bayà no kadodoog, nig-abut on su
si Jesu-Kristu no nigdaa to bayà no madoyow-doyow pad
du-on to mgo tahan, niglogwà on dini. To katondanan din
kunto-on no tumutubus tanow diyà to atubangan to Diyus,
wadà tumana du-on to ampu-anan no pighinang to otow
su dini to pasak, konà no banwa din. To ampu-anan no
nasoodan din, lagboy litos, konà no angod sikan una no
huwag-on puli.
12 Pagsood ni Jesus to abutanan lagboy to Diyus no nigdaa
to langosa no iggawang to saà, katapusan on no pagsood
sikan. Konà no langosa to mgo buhì to pigdaa din, dì

kan kandin tu-un no langosa to pigdaa din. Kaling man
nalipwasan kid to saà ta to wadà pagka-inulì.
13 Na to kinada-an no kadodoog, ko moydu-on ingkado-
ot to otow bahin to tulumanon aw kandin, magawang to
kahimunan to pag-ampù, to langosa to buhì aw nahimu
no abu to pagkasangab to buhì, ko bisbisan sikan no otow,
ogkagawangan dà kandin to ingkado-ot din aw ogpakapa-
ulì kandin du-on to kahimunan to pag-ampù.
14 Dì to langosa ni Jesu-Kristu no pigpataug pagpakimatoy
din ita to tu-un din no lawa no wadà baungalì, labi pad
ogkalimwasan to ogkasukoniban ta bahin to paghimu no
wadà puus, su napasaylu on awos wadà igkababag to pag-
ampù ta to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad
ogkawadà. Pighimu din sikan no impabayà to pagtabang
to Ispiritu Santu no wadà katapusan.
15 Mano imbogoy on ita to Diyus to bayà no kadodoog to
ogduguk kandin aw kadawat tad on gayod to insahad din
itanow no konà ogkawadà, si Jesus, nahimu no impabayà su
nigpakimatoy man kandin ita awos magawangan kid din to
saà no nakalapas kid to kasugu-an to tahan no kadodoog.
16 Sikan iyan ogka-angodan to otow no nighimu to insulat
bahin to kabilin din ko mamatoy kandin. Sikan kabilin din,
monang igkahandug diyà to mgo otow no ogpamabilinan
din ko mamatu-ud to namatoy on kandin.
17 Dì to kabilin, konà ogkahimù to sikan pigsahadan,
ogdawaton dan, ko konà pad mamatoy sikan tagtu-un.
18 Kaling man wadà puus to pagsahad bahin to kadodoog
to pagkatubus ko konà mamatu-ud no pinabayà to langosa
agad sikan una no pagsahad gayod.
19 Su si Moises, no pagkatapus din to pagbasa diyà to mgo
ka-otawan sikan mgo kasugu-an, pigwitik-witikan din to
wohig aw langosa to mgo buhì aw pigpanwitik-witikan din
kan pigsulatan aw mgo ka-otawan gayod. Sikan wiwitikay
din, sanga no pighingadanan to hisup aw bubuu to karniru
no pigkubug to maogdog
20 aw ikagi si Moises to “So-idi langosa to igmatu-ud to
kasugu-an to Diyus no impa-unug din iyu.”
21 Angod dà pigpanwitik-witikan din to langosa kan
abutanan to Diyus aw mgo tingub din tibò du-on no
oggamiton ko og-ampù.
22 Tùtu-u iyan ko tahan no kasugu-an to pig-unug dan,
wadà piglimpasan ko konà no langosa to impabayà. Ko
wadà langosa no insundù, wadà saà no napasaylu.
23 To abutanan to Diyus dini to pasak aw mgo tingub din,
impa-inu-inu puli to abutanan to Diyus diyà to langit. Aw

dini to pasak, langosa to buhì to ingkagawang to saà. Dì
to langit, madoyow pad du-on. Kaling man du-on to langit
iyan ogpakagawang to saà to langosa no madoyow-doyow
pad.
24 Kaling man pigpataug to langosa ni Jesus pagsundù din
to kandin tu-un no lawa aw langosa du-on to Diyus. To
abutanan to Diyus no nasoodan din, konà no abutanan dini
to pasak no pighimu to otow no puli impa-inu-inu to tùtu-
u no abutanan diyà iyan to langit. Dì tùtu-u no abutanan
to Diyus to nasoodan din aw kunto-on du-on dà kandin to
atubangan to Diyus no nigtubus ita.
25 To kadodoog to kinalabawan no tumutubus dini to
pasak, kadoog ogsinundù-sundù su kada tu-ig ogsoodan
din to abutanan lagboy to Diyus awos sumundù kandin to
langosa to buhì. Dì konà no angod sikan to pagsundù ni
Jesu-Kristu. Dì kasaboka dà to pagpakimatoy din ita to saà
to kandin tu-un no lawa no konad ogka-usab-usab pad.
26 Su ko konà podon no angod sikan, nigsinundù-sundù
podon kandin likat to paggihit so-idi kalibutan. Dì kandin,
kunto-on no nagotò no katapusan to katimpuhan, nigpaka-
otow kandin awos mahimu din to katapusan no pagsundù
no nigpakimatoy ita no nagawang din to saà ta.
27 To tibò no mgo otow, tahan pigbo-otan on to Diyus to
ogkamatoy aw sunù kabo-oti kandan bahin to mgo saà.
28 Si Jesu-Kristu gayod, namatoy su nigpakimatoy man
kandin ita awos magawangan ki to saà. Dì og-usab kandin
oglogwà, dì wadà labot to saà, dì ogdokaton kinow din no
ogtagad kandin.

10

1 Na so-idi to igpasabut noy. To kasugu-an no impalikwad
ki Moises natodu-on, konà no angod to indatong ni Jesu-
Kristu kunto-on no lagboy madoyow-doyow pad. Su
kadodoog ni Moises no tulumanon, lambung dà no impa-
inu-inu kan tùtu-u no ogkatuman odomà. Kaling man sikan
pagsundù kada tu-ig, konà ogkalimwasan to nasukoniban
no saà sikan nig-unug sikan no sugù.
2 Ko makalimwas podon to ginhawahan to otow no nig-
unug sikan no pag-ampù, wadà podon pa-ungud-unguda.
Ko nagawang on podon lagboy to saà dan, wadà dan podon
kasukonibi no saà dan.
3 Dì sikan pagsinundù kada tu-ig, ingkapadomdom kan-
dan nasì to saà dan
4 su konà ogkahimù to langosa to mgo buhì to ogpaka-
gawang to saà.

5 Kaling man nigpaka-otow si Jesu-Kristu aw no imomo-
ot on kandin niglogwà dini to pasak, nig-ikagi kandin diyà
to Diyus no pig-iling to “Wadà nu kaliyagi to agad nokoy
no igbogoy no pagsundù to buhì dow duma no igbogoy, dì
pighina-atan a nu to lawa awos kanak, ogkahimu no songo
igkasundù gayod.
6 Mgo buhì no nasangab no insundù to saà to otow, konà
no sikan to tukhawanan nu.
7 Kaling man nig-iling a to ‘So-idi ad Diyus ku, no ogtuman
to ikow no pagbo-ot,’ agad-agad to nasulat on no igkapa-
atubang kanak.”
8 Sikan to pig-ikagi din no wadà kaliyagi to Diyus sikan
no mgo insundù agad sikan to tahan din no sugù no
impatuman din.
9 Dì moydu-on pad gayod inhognà indugang to pig-ikagi
din no pig-iling to “So-idi ad Diyus ku, no ogtuman to
ikow no pagbo-ot.” Kaling man kan tahan no pagsundù,
ginawang aw ilisi to bayà no pagtuman to pagbo-ot to Diyus.
10 Aw pinabayà sikan pagbo-ot to Diyus, nagawang to saà
ta no impabayà to insundù ni Jesu-Kristu to kandin tu-un no
lawa pagpakimatoy din ita no bullug konad ogkasinudsud.

11 Aw gayod to mgo tumutubus to mgo Isrili diyà to
atubangan to Diyus, adow-adow pigtuman dan to mgo
tulumanon no kanunoy nigsundù kandan to buhì du-on to
ampu-anan dì sikan no pagsundù, konà ogpakagawang to
saà.
12 Dì si Jesu-Kristu, nakagawang to saà no pighimu din
to katapusan no litos no pagsundù. Aw pagkatapus sikan,
pigpaso-ing si Jesu-Kristu to Diyus diyà to kalintu-u din to
pag-ingkud diyà to langit
13 no pigtagadan din hantod to ogpababawon kandin to
Diyus du-on to mgo kablang din aw igpada-og tibò kandan.
14 Kaling man no likat du-on kan kasaboka dà no
pagsundù din diyà to Diyus, lagboy nalimwasan kandan to
Diyus su napasaylu on bali to saà dan.

15 Namatu-ud sikan gayod to Ispiritu Santu no pig-iling to
16 “So-idi to pagsahad ku kandan to mahudi no adow
bahin to bayà no kadodoog, igbotang ku to kasugu-an ku du-
on to kandan ginhawahan aw igsulat ku du-on to domdom
dan.”
17 Nig-iling mandà kandin to “Aw gayod to saà dan aw
paglapas dan to sugù ku, konà kud ogpandomdomon.”
18 Kaling man no napasaylu on to Diyus to saà, konà kid
ogpa-ulì og-usab mandà ogsundù awos magawang mandà
to saà ta.

19 Kaling man mgo su-un ku, maogot no agad intawa no
sakup to Diyus, ogpaka-ampù ki to Diyus no diyà lagboy
to atubangan din su konà ki ogkatahà to ogpotosan ta
ogsoodan to abutanan lagboy to Diyus no pinabayà to
langosa ni Jesus su nigpakimatoy ita.
20 No namatoy to lawa din, angod to kan abutanan, na-
ablihan on su sikan ingkayad no insalibon, nagawang no
sikan, napa-atubang du-on to pagpakimatoy din ita. Kandin,
pigbuhoy on aw daaha ki din du-on to atubangan to Diyus
ko umampù ki kandin.
21 Mano moydu-on kinalabawan ta no tumutubus no
nigdaa ita no sinakupan to Diyus,
22 ogdugukon ta to Diyus no ogtibuuson ta to ginhawa ta
no oghogoton gayod to pagtu-u ta. Ogkahimu sikan su angod
to pigwitik-witikan ki to langosa ni Jesus no nigpakimatoy to
ita no saà aw wadad on nasukoniban ta no saà aw inmatu-
ud to pagpasakup ta to pagpabonyag ta no angod to lawa
ta, pinahugasan to mating-ow no wohig.

23 Na konà ki ogkaduwa-duwa dì ogtagonan ta to oggutgu-
ton ta no pig-iman ta su ogkasaligan to Diyus to ogtuman to
pagsahad din.
24 Og-anadan ta to og-inudlinay kinow to ogpakita ki to
oglinogonay ki aw paghimu to madoyow.
25 Ita no sinakupan to Diyus, konà ta ogbungku-an to
paghihimun angod to pighimu to duma aw labi on kunto-
on su madaas on ogkagotò to adow to pag-ulì to Magbobo-ot
dini ita.
26 Na ko nadawat tad on to katùtu-uhanan bahin to
pagpasaylu to saà ta, dì ko ogpadayongon ta dà nasi
to ogtu-udan ta to ogpakasaà, wadad on igkasundù no
ogpakagawang to saà ta.
27 Dì iyan dà ogkapadatong ta to ogkastiguhon ki no
kahadokanan aw kapasu-an to logdog no ogpakaponas to
mgo kablang to Diyus.
28 To otow no oggi-okan din to kasugu-an ni Moises,
oghimatayan dà no wadà ka-at ko mamatu-ud to tatou dow
daduwa no ka-otow no nakakita to pagkasaà din.
29 Dì labi pad to ogkadoogan to kabogat to kastigu no ogdo-
og du-on to otow no oggi-ok to Anak to Diyus aw oggi-okan
din to langosa no ingkagawang to saà din aw pa-inahi din to
Ispiritu Santu no ognangon to otow bahin to ka-at to Diyus.
30 Dakoo to kastigu to Diyus kandin su nama-anan ta dow
intawa to nig-iling to “Kanak to magkakastigu, kanak to
ogbaos.” Nig-iling gayod kandin to “Kanak no Magbobo-ot
to ogbobo-ot to mgo sakup ku.”

31 Kahadokanan iyan ko Diyus on to ogkastigu ita su
kandin to piglikatan to kinabuhì ta aw labow pad lagboy
to kabogbogan din.
32 Dì oghogoton now to pagtu-u now angod natodu-on no
bayà kow pad tu-u. Su no pagka-awangi to domdom now,
pigtuwa-ay now to kalisodan lagboy.
33 Singaman to pigpa-inahan kow du-on to kahan-ingan
aw uwang-uwangi kow. Singaman to naka-ahà kow to kad-
umahan now no pig-uwang-uwangan gayod no pigtabangan
now podon dì wadà kahimù. Nigpakilaa kow gayod no
tumutu-u angod sikan nalisodan.
34 Pigka-atan now iyan to kasing-tumutu-u now no
napirisu su piglo-uy now kandan aw buligi. Pigtuwa-ay now
gayod to pig-agawan kow to katu-unan now. Dì naliyag kow
nasì su nama-anan now to iyu to nakatu-un to labow pad
du-on to nakabotang dini to pasak. Sikan natu-un now, konà
ogboongon.
35 Kaling man konà now ogsabukan to iyu no pagsalig, su
sikan, moydu-on dà dakoo no igbaos iyu.
36 Ko malisodan kow, ogtibuuson now nasì to ginhawa
awos matuman now to pagbo-ot to Diyus aw kadawat now
to insahad din.
37 Kanunoy tad ogtagadan no konà ta ogka-ablayan su
nasulat on natodu-on no pig-iling to “Madaas og-andini kan
pigtagadan ta, aw konà no malinggat kandin.
38 Sikan mgo sakup ku no pighimu ku no matuwadong,
kandan to ogpakatuwa-ay to agad nokoy no kalisodan,
su nahogot to pagtu-u dan. Dì ko moydu-on otow no
ogkahadok aw ka-ablayi to pagtu-u dan kanak, konà ku
ogkaliyagan.” Sikan to kagi to Diyus.
39 Dì itanow, konà ki no angod kandan no ogkahadok
to ogtuman to Diyus aw kastiguha du-on to logdog. Dì
ogpadayongon ta to pagtu-u ta aw ogkadawat ta to bulig
no insahad ita no og-imanon ta no ogkagutgut ta.

11

1 Na ko moydu-on pagtu-u to Diyus, na, dow nokoy to
moydu-on. To ogka-iman ta, ogkapudut ta no igpabayà to
pagtu-u ta. To agad konà ta ogkakita-an, ogtu-uhan ta to
moydu-on dà, sikan iyan to igkamatu-ud to moydu-on dà
iyan.
2 To mgo sakup to Diyus no minuna ta, na-uyunan kandan
to Diyus su namantu-u kandan.
3 Na no impabayà to pagtu-u, du-on tad kasabuti to Diyus
to nigpambotad so-idi kalibutan aw agad nokoy pad no

impabayà to kagi din. To ogkakita-an ta, niglikat diyà to
konà ta ogkakita-an.
4 Na sikan minuna ta no na-uyunan to Diyus, pagtu-u dan
to Diyus to piglikatan to pagka-uyuni dan. Ko pananglitan
si Abil no nigsundù to Diyus to madoyow pad du-on ki
Kain, impabayà din to pagtu-u din. No pagka-uyun to Diyus
ki Abil no pinabayà to pagdawat din to insundù ni Abil,
ogkasabutan ta to pighimu si Abil to Diyus no matuwadong.
Agad namatoy si Abil, dì to pagtu-u din, ogka-anadan ta to
madoyow no oggoadon ta.
5 Na si Enoc gayod, wadà makabayà to kamatayon su
nigtu-u kandin to Diyus su pigbayow kandin to Diyus aw
boonga to mgo otow su diyad on kandin to langit su
pigmatu-ud to kasulatan to Diyus to si Enoc, na-uyunan to
Diyus to wadà pad kandin bayawa.
6 Na to pag-uyun to Diyus to otow, konà ogkahimù ko
wadà din tu-uhi. Su agad intawa no ogduguk podon to
Diyus, ogkatu-uhan din to moydu-on Diyus aw igbaos din
to madoyow du-on to otow no ogpa-uyun kandin.
7 Na si Noe gayod, nigtu-u to Diyus su pagbahog to
Diyus kandin to og-abuton to wadà din aligbat kakita-i,
nigpaminog aw himuha din to arka no ogkasakayan ko
abuton to timpu to pag-ugub, aw wadà kaonod kandan si
Noe. Sikan to pighimu din su nigtu-u kandin to Diyus aw
mamatu-ud kandin no matuwadong diyà to atubangan to
Diyus. Pagtu-u ni Noe to imbahog to Diyus, sikan, napang-
atubang gayod to pagsupak nasì to mgo kadongan din.
8 Na si Abraham gayod no lagboy ita no puna, nigtuman to
Diyus su nigtu-u kandin to Diyus su no pagtawag kandin to
Diyus no pigpa-andiyà kandin to banwa no igbogoy kandin
to Diyus, nigpanlagsob on puli si Abraham no nigtu-u to
Diyus to oghindu-an kandin.
9 Pighogot ni Abraham to pagtu-u din su no pagdatong
din du-on sikan no banwa no insahad kandin to Diyus, puli
nighinalin-halin kandin du-on no pigtagadan din to igpatu-
un kandin to Diyus su nighuwag-on kandin du-on aw sugpù
din gayod no si Isaac aw si Jacob no niggoad kandin no
nig-ugpà to pinayag no pighimuhan to kubaa. Dì kandan,
nalabot gayod to pag-iman to insahad to Diyus.
10 Su lunsud no pig-iman ni Abraham no ogpa-ugpa-an
kandin to Diyus, moydu-on bakdanganan diyà to langit no
intawa to ogdomdom aw oghimu gayod ko konà no Diyus.
11 Na si Sara gayod no asawa ni Abraham, agad manigo-
on on kandin no konad man no litos podon no ogpakapan-
ganak, dì nangidam kandin su pigdawat din to kabogbogan

no pinabayà to pagtu-u din to Diyus. Nama-anan din to
ogkasaligan to Diyus no ogtumanon din to insahad din
kandan no ogpanganak kandan.
12 Kaling man to bana din no si Abraham, agad manigo-
on gayod lagboy kandin no konad podon litos ogpanganak,
dì nahimu dà kandin no piglikatan to mahan-ing no
kasinugpu-an no angod to mgo bitu-on to kahan-ing ko
bilangon, dow angod to paok diyà to boyboy to dagat.

13 Sikan no mgo otow tibò, wadà dan ka-ablayi to pagtu-u
dan to Diyus agad hantod to pagkamatoy dan. Nangkama-
toy on kandan to wadà dan pad dawata to tibò no insahad
kandan to Diyus. Likat to pagtu-u dan, angod to nakita-an
dan to banwa no insahad kandan aw nigpasalamat kandan
to Diyus. Naliyag kandan su nigtu-u kandan to tùtu-u
to insahad kandan to Diyus. Ogkasabutan ta to nighimu
kandan to tùtu-u iyan to so-idi kalibutan, konà no kandan
lagboy no banwa su kandan, puli dà huwag-on no pag-agpot
dan dini to babow to pasak.
14 Mgo otow no konà oghimuhon dan so-idi kalibutan
no tùtu-u dan no banwa, ogkasabutan ta to namangahà
kandan to tùtu-u dan no ogka-abin no banwa.
15 Konà no angod to tahan dan no banwa no piglikatan
dan to pigpangahà dan su ko angod podon sikan, moydu-on
ogka-ugsudan dan aw ogpamang-ulì podon kandan diyà.
16 Dì madoyow pad nasì no banwa no pigpangahà dan no
diyà to langit aw kasaligi dan to Diyus to oghina-at sikan.
Agaw man wadà kasikow to Diyus no nahingadanan kandin
to ampu-onon to kasinugpu-an ni Abraham, su pighina-atan
din on kandan to lunsud diyà to langit.

17-18 Si Abraham, nigtu-u to insahad kandin to Diyus no
pig-iling to “Mahan-ing to kasinugpu-an nu no si Isaac to
ogpabaya-an,” hantod to wadà din ka-ablayi agad insugù
kandin to Diyus to igpasundù si Isaac. Puli pigpanogkadan
si Abraham to Diyus dow matuman ni Abraham to Diyus
agad si Isaac, tamisa no batà din.
19 Nig-uyun si Abraham to igsundù to batà din su nigtu-
u kandin to ogpakabuhoy to Diyus to batà din. Dì wadà
din na-an kato-odi kahimatayi su pigbabagan dà to Diyus.
Kaling man angod to pigbuhoy si Isaac.

20 Na si Isaac, angod dà su pinabayà to kandin pagtu-u to
Diyus, pigpanalanginan to batà din no si Jacob aw si Isau
bahin to kaugayan.

21 Na si Jacob gayod, agad pakamatayon on kandin, dì nig-
ampù kandin to Diyus no pig-ambo-an din to agos din aw

pinabayà to pagtu-u din to Diyus, pigpanalanginan din to
tagsobu-uk no batà ni Jose no mgo apù din.

22 Na si Jose gayod no imomo-ot on kandin ogkamatoy, no
pinabayà to pagtu-u din to Diyus, impanugun-tugun din pad
to mgo Isrili ko gumawang kandan du-on to Ihiptu aw ulì
diyà to kandan banwa, igpadaa din to kandin bokog awos
ilobong dan dà du-on to banwa no insahad kandan to Diyus.

23 Na si Moises no na-otow kandin, to mgo ma-as din,
inghobong kandin to tatou no buwan no pinabayà gayod to
pagtu-u dan to Diyus agad pigsugù to harì to ogpahimatayan
to mgo batà du-on. Iyan inghobong dan si Moises su nakita-
an dan to madoyow no batà kandin. Wadà kahadok kandan
to oglapasan to sugù to hari su nigtu-u kandan to Diyus.

24 Na to pighimu ni Moises, padihu dà su no nigtulin
on kandin no pinabayà to pagtu-u din, nig-oyow kandin to
oghimuhon din no inoy din sikan anak ni Harì Paraun no
nigbuhì kandin.

25 Agad matikang to kabotang ni Moises du-on to Ihiptu
no banwa, dì wadà din baliha nasì sikan su nigpagso-ob
nasì kandin to kabotang to kadumahan din no mgo sakup
to Diyus agad pig-uwang-uwangan kandan. Su pighimu
din sikan no madoyow pad du-on to kapuusan to mgo
taga-Ihiptu no makasasaà no mgo otow su sikan no mgo
kaliyaganan, ogkawadà.

26 Agad nasawoy si Moises su pig-iman din to Imananan
to Ka-otawan, pighimu din sikan no madoyow pad du-on to
tibò to kadatù du-on to Ihiptu su pigpa-aag-aag din to igbaos
kandin to kaugayan.

27 Wadà din kahadoki to kalangot ni Harì Paraun. Dì
niggawang si Moises du-on to Ihiptu no banwa. Agad
malisodan kandin, dì nigtuman kandin to Diyus su pinabayà
to pagtu-u ni Moises, angod to nakita-an din kandin no konà
ogkakita-an.

28 Pinabayà gayod to pagtu-u ni Moises to Diyus, pigbotad
din to hinang no pighingadanan to Paglipas to Kado-otan aw
pagwitik-witik to langosa du-on to habangan no ta-indanan
to ogpalipasan to Diwata no Magpoponas du-on to mgo
panganoy to mgo Isrili.

29 To mgo sakup ni Moises no mgo Isrili, no pinabayà
gayod to pagtu-u dan to Diyus, namantalipag kandan to
Maogdog no Dagat no impabayà to pagkatongà to wohig no
pasak dà no nigkogaa to pigbaya-an dan. Dì to mgo taga-
Ihiptu no namanlupug podon kandan, no niglangub kandan
to ogsunud, nangkaonod kandan.

30 Na no pig-alladan on ni Josue to mgo Isrili, no pinabayà
to pagtu-u dan, no ikapitu no adow no piglilibong-libongan
dan to aad no batu no inlibong to Hidiku no lunsud to
kablang dan, tibò nangkalompag dà to aad.

31 Na si Rahab, agad mado-ot no buyag natodu-on, dì
bali nigtu-u no impatu-u to pagdawat din to mgo sakup to
Diyus no Isrili no nigpani-id sikan no banwa. Kaling man
to pagkalompag sikan no lunsud, nakalikoy dà si Rahab su
nigtu-u kandin to Diyus.

32 Mahan-ing pad to minuna ta no namantu-u to Diyus.
Dì wadà ku kangkahutoy to oghingadan tibò kandan angod
ki Gidiyun aw ki Barak, ki Samson, ki Hipti, ki David, ki
Samuel aw duma no mgo lagsoban to Diyus.
33 Su moydu-on nakada-og du-on to girahanan no pin-
abayà to pagtu-u dan to Diyus. Moydu-on gayod nigsakup to
banwa dan no matuwadong no pinabayà to pagtu-u dan dà
to Diyus. Moydu-on nigdawat to insahad kandan to Diyus
no pinabayà to pagtu-u dan. Moydu-on nigmomon to bàbà
to mgo liyun no kahadokanan no mamang.
34 Moydu-on nigposok to nigliyab-liyab no logdog. Moydu-
on nakapagsood to nigkilab-kilab no ha-it to panganiban
dì nakalikoy dà. Kandan no mgo otow, agad wadà
doson, dì pigbogayan kandan to kabogbogan to ogpaka-
palatut to kasundauhan no bugtì no nakasood kandan aw
mamakasuwoy-suwoy.
35 Moydu-on mgo buyag no namatayan, dì no pinabayà to
pagtu-u dan to Diyus, nakadawat kandan to katu-unan dan
no pigbuhoy on.

Dì moydu-on gayod duma no namatoy on no pigpanakitan
su pinabayà to pagtu-u dan, agad masabukan podon kandan
to kablang dan ko tuy-awon dan to pagtu-u dan, dì wadà
man su nama-anan dan to agad mamatoy kandan, dì
ogbuhayon dà kandan aw tuusa no madoyow pad dini to
pag-ugpà ta kunto-on.
36 Moydu-on gayod nakabayà to pagdugadi aw pagbunaa
aw pagkasangkali-i aw pagkapirisu.
37 Moydu-on pigdinogpak to batu. Moydu-on pigpanam-
pod to gabas. Moydu-on namatoy to tigbas. Moydu-on naka-
pangabò puli to kubaa to karniru aw kambing. Nawada-an
kandan. Pig-uwang-uwangan aw panakiti kandan.
38 Wadà kilaha kandan no madoyow. Pigpambugow
kandan du-on to banwa dan. Puli namakahinalin-halin
kandan diyà to ka-untudan aw kahanongan no banwa.
Nakahobong kandan diyà to mgo pilang aw mgo bitu.

39 Sikan mgo sakup to Diyus natodu-on, namatu-ud on to
pagtu-u dan. Dì wadà dan pad nasì dawata to insahad to
Diyus.
40 Wadà dan pad dawata su moydu-on pikii to Diyus no
madoyow pad no nangkalogob kinow gayod su monang
ogkatuman to pikii to Diyus du-on kandan ko idugang ki
du-on kandan no sinakupan din.

12

1 Na, nalibongan kid sikan kahan-ingan no nigmatu-ud
to ogkasaligan to Diyus. Kandan, angod to ogpamab-ot ita
to ogpa-awos bahin to pagtu-u ta no nasoodan ta angod to
ogpa-awos ki ko soodan ta to inagapay. Kaling man igwakli
tad to agad nokoy no mabogat aw tahan ta no ogkasala-
an, aw oglaguyon ta to ogpapadoogan ita no wadà ka-
ablayanan.
2 Kadoog ta ogdomdomon si Jesus no piglikatan to pagtu-
u ta aw ogdugang kandin to pagtu-u ta hantod to wadà
ogboongon. Oggoadon ta kandin su natuwa-ay din to
kalisodan du-on to kinurus su pig-iman din to tukhawanan
ko matapus to kalisodan nasì. Agad pigpa-inahan kandin to
kandin kamatayon du-on to kinurus, dì puli din pinagbo-ot.
Kaling man kunto-on diyad on kandin no nigpagso-ing to
pag-ingkud du-on to kalintu-u to Diyus diyà to langit.
3 Konà ta ogkalingawan si Jesu-Kristu no oggoadon ta
su nakatuwa-ay to pagkablang kandin to mgo otow no
makasasaà awos konà ta madomdom to wadà puus to
pagtu-u ta no nalisodan ki aw konà ki ogmina-abloy.
4 Si Jesus, namatoy, dì iyu no pagpalatut now to saà, wadà
kow pad kamatoy.
5 Konà now ogkalingawan to inikagi to Diyus iyu no pig-
iling to “Ikow no batà ku, konà nu puli ogpalabayon to
pagbun-ug ikow to Magbobo-ot nu. Konà ka ogminagobloy
ko kastiguhon ka.
6 Su ko nalogonan kow to Diyus, og-anadon kow din to
kalisodan. Kada otow no ogdawaton din no oghimuhon din
no batà din, og-anadon din to kalisodan awos mapuusan
kandin.” Sikan to pig-ikagi to Diyus.
7 Kaling man pigpatuwa-ay kow to kalisodan kunto-on su
sikan to ig-anad iyu to Diyus no igkapatu-u to tùtu-u kow
no batà din su intawa man buwa to anak no wadà anada to
kalisodan to amoy din.
8 Ko pabay-anan kow din puli podon aw konà kow din
podon anadon to kalisodan no nalabotan tad tibò, na iyu
na-an konà kow podon no tùtu-u no batà to Diyus dì angod
to batà kow puli to duma.

9 Hognà pad to amoy ta dini to babow to pasak, og-
anadon ki dan to kalisodan aw katuman ta kandan. Labi
pad ogtumanon ta podon to Amoy ta diyà to langit awos
maka-ugpà ki du-on kandin.
10 To amoy ta dini to pasak, pig-anad kinow dan to
kalisodan agad-agad to pighimu dan no litos hantod to
tumulin kid. Dì to Amoy ta diyà to langit, pig-anad ki din to
kalisodan awos malabotan ta to kandin katuwadongan aw
ogkapuusan ki.
11 Ko anadon ki to Diyus to kalisodan, konà ta ogkaliyagan
podon su malisod man. Dì to tawoy sikan, kalinaw aw
ogkatuwadong ki no pig-anad sikan.

12 Kaling man oghogoton now to pagtu-u now, ogtuwa-
ayon now to agad nokoy no og-abut iyu.
13 Ogpaka-unugon now to madoyow no daan awos
magoad kow to mgo otow no wadà pad kataga lagboy aw ko
mataga on lagboy kandan, konad on ogpakasuwoy du-on to
madoyow no daan.

14 Pamakuti now to ogdilinan now to kasamukan awos
malinaw to pag-ugpà now. Ogpakatuwadong kow su ko
konà, konà kow ogpakakita to Magbobo-ot ta.
15 Dumowdoyow kow dow moydu-on ogboongon now to
pagtabang to Diyus aw dowdoyow kow ko moydu-on iyu no
mado-ot to paghimu no angod to kapo-itan no ogpakahalin
iyu aw sinamuka su ogpakapasuwoy to sinakupan tibò.
16 Dowdoyow kow dow moydu-on iyu no ogpanghilabot to
duma dow moydu-on iyu no tambalingu angod ki Isau no
bahin to kandin kabagi-an no pagkapanganoy, pigbayluhan
din puli to songo pagko-on dà.
17 Wadà now kalingawi no moydu-on adow no pighawì
din dà podon to kabogbogan to ogdawat to kandin kabagi-
an dì nabalibadan on kandin. Agad nigsinogow pad kandin
to pagkasosoo din, dì wadad kahawi-anan.

18 To iyu no pag-ampù to Diyus, konà no angod to pag-
ampù to mgo Isrili natodu-on. Kandan, madani to Sinai
no untud no ogkakita-an no nigliyab-liyab to logdog dì
madiglom aw bansì.
19 Nadinog dan to budyung aw pag-ikagi to Diyus no
kahadokanan kotob to sikan namakadinog, namangamuyù
to ogpasapadan to pag-ikagi du-on kandan su nangkahadok
kandan.
20 Su pignangonan din kandan to konà ogpadani du-on
sikan no untud. Insugù din no pig-iling to “Agad buhì ko
gi-okan din sikan no untud, himatayanan on no pinabayà
to pagdinogpak to batu.”

21 Makamodaw-modaw lagboy sikan hantod to agad si
Moises, naka-ikagi to “Kanak, pigtakigan a to pagkahadok.”
22 Dì pag-ampù ta to Diyus, wadà nabaya-an ta angod
sikan no kahadokanan. Ita, angod to nigpadani kid diyà
to Siyun no untud no iyan Hirusalim no diyà to langit
no lunsud to Diyus no piglikatan to kinabuhì no konad
ogkawadà. Ita no pag-ampù, natampuhan ta to mgo diwata
no minaan no nangkahimun no namantukhow no angod to
hinang no dakoo.
23 Piglistahan diyà to langit to mgo ngadan to tibò no
tumutu-u aw pigtampuhan ta gayod. Diyus to pig-ampu-an
ta aw kandin to ogbobo-ot to mgo otow tibò. Du-on dà gayod
to umagad sikan mgo otow no namatoy on no napasaylu to
Diyus to saà dan aw ka-uyuni din kandan lagboy.
24 Nigduguk kid ki Jesus no nighina-at to bayà ta no
kadodoog to pagduguk du-on to Diyus. Su to langosa no pig-
pataug no pagkamatoy ni Jesus du-on to kinurus, impa-inu-
inu to bayà no kadodoog su nignangon to kapasaylunanan
to saà. Labow pad diyà to langosa ni Abil no niglogwà to
paghimatoy kandin su impa-inu-inu to langosa ni Abil to
tahan no kadodoog su nignangon to kabaosanan podon.
25 Kaling man dowdoyow kow ko ogsupak kow to Diyus
no nig-ikagi ita. Kandan natodu-on no nigsupak to kagi to
Diyus dini to pasak, wadà makalikoy to pagkastigu to Diyus.
Labi pad to pagkastigu ita kunto-on ko sumupak ki to kagi
to Diyus no niglikat diyà to langit.
26 Sikan no timpu to tanug to pag-ikagi to Diyus,
nanganod-kanod to pasak. Dì labi pad kunto-on no pigmatu-
ud din to kagi din su nig-iling kandin to “Oggayungon kud
mandà, dì konà no so-idi dà no kapasakan ko konà gayod
sikan langit.”
27 Sikan pag-ikagi no “Oggayungon kud mandà,” napa-
atubangan to ogkagawang sikan nagayung dà, angod to mgo
botang no puli pigpanghimu no huwag-on, awos todu-on
konad ogkagayung, sikan to mamonang dà.
28 Kaling man lagboy ki ogpasalamat su nalabotan ta to
sinakupan no konà ogkagayung. Og-ampù ki no igpabayà
to ogkaliyagan to Diyus no pigdumahan to pagtahud ta aw
pagkahadok ta to kabogbogan din.
29 Su to Diyus ta, iyan na-angodan to logdog no ogpaka-
ubus.

13

1 Iyu no nigsusu-un-su-un to pagtu-u ta, kanunoy kow
oglinogonay.

2 Konà now ogkalingawan to ogdawat to lumalaboy su
moydu-on nakadawat to naka-abut aw diwata na-an to
nadawat dan no wadà dan katagahi kandà no timpu.
3 Konà now gayod ogkalingawan to ogbuligan to mgo su-
un now no napirisu no angod dà gayod to iyu, napirisu kow.
Konà now gayod ogkalingawan kandan no pigpanguwang-
uwangan no angod kow gayod to nigpagso-ob kow kandan.
4 Tibò now, igtahud to pagka-a-asawa now. Konà kow
oghilabot to duma su Diyus to ogkastigu to otow no
oghilabot to duma dow maw-oy.
5 Konà now ogpa-aag-aagon to sapì. Dì agad nokoy
no kabotang now, oghimuhon now no litos. Konà kow
ogkapook-pook su kagi ita to Diyus to “Konà ku iyu
ogluwatan no wadà tabang. Konà ku iyu og-oyowan no
wadà ogkasaligan now.”
6 Kaling man og-ilingon ta no wadà igka-abloy no og-
ilingon to “Magbobo-ot ku iyan to bumubulig ku. Kaling
man konà a ogminahadok dow nokoy to oghimuhon to otow
dini kanak.”
7 Konà now ogkalingawan to panguu now natodu-on no
nigpang-anad iyu to kagi to Diyus. Domdoma now to
nadoogan dan aw unuga now to pagtu-u dan ki Jesus.
8 Si Jesu-Kristu, wadà pagkahalin-halin su a-angod dà
agad natodu-on aw kunto-on aw kaugayan.
9 Konà kow oglingì-lingì to nigsingkabugtì no impang-
anad. Pagbulig ita to Diyus, sikan to igkahogot to pagtu-u ta,
konà no mgo ig-okod to ogko-onon su wadà kapuusi kandan
no nigtagon sikan.
10 Na itanow no tumutu-u, angod to ita, moydu-on
abutanan to Diyus no piglikatan to panalangin ta no dakoo
aw sikan napa-atubangan to pagpakimatoy ita ni Jesus. Dì
sikan mgo tumutubus no katondanan dan bahin to tahan
no abutanan to Diyus dini to pasak, wadà dan kalabot sikan
panalangin no nalabotan tad.
11 Wadà now kalingawi to sikan tumutubus, ogpuduton
dan to langosa to buhì no insundù du-on to Diyus bahin to
saà to otow aw daaha dan du-on to sood to abutanan lagboy
to Diyus. Dì to lawa, ogsangabon diyà to labas to lunsud.
12 Sikan no tulumanon, iyan impa-inu-inu to pagpakima-
toy ita ni Jesus no namatoy diyà to labas to lunsud awos to
langosa din, makalipwas to saà ta.
13 Kaling man konà tad on ogsaligan to kinada-an no tinu-
uhan. Dì ogsaligan ta nasì si Jesus to ogpakalipwas to saà
ta. Ogpagtampu ki kandin no pagpa-ina kandin no intutuk
kandin du-on to kinurus no diyà to labas to lunsud.

14 Su dini to babow to kalibutan, lumalaboy ki dà. Kaling
man ogdomdomon ta to banwa to Diyus no ogdoogan ta no
padatongon pad.
15 Kaling man kadoog ta ogsayà-saya-on to Diyus, aw
si Jesus to igpabayà su sikan to ogkaliyagan to Diyus no
ogpalabawon ta to ngadan din. Kanunoy ta ogpasalamatan
to Diyus su ogpakaduguk ki kandin su nigpakimatoy ita si
Jesus.
16 Konà now ogkalingawan to oglinogonay kow aw
oghimu to madoyow aw binuligay kow, no sikan namoydu-
onan, ogbogoy diyà to nawada-an. Sikan to naliyagan to
Diyus no angod to igbogoy ta diyà to Diyus no og-uyunan
din.
17 To mgo panguu now, ogtumanon now aw pasakup kow
diyà kandan su insalig kandan to Diyus to ogpabantayan to
kinabuhì now no konad ogkawadà aw to mahudi no adow
ogpakanangon kandan to Diyus bahin to insalig kandan.
Dì oghimuhon now sikan no tukhawanan dan, konà no
kaduyong-otanan su ko konà, wadà puus now sikan.
18 Domdom noy to paghimu noy tibò, na-uyunan to Diyus.
Ampu-i koy now awos padayongon sikan su tu-ud noy to
paghimu noy no oghimu podon no ogkasayà to Diyus.
19 Dugang pad ampu-i a now podon awos madaas a dà
makapa-ulì du-on iyu.
20 Na to Diyus no piglikatan to kalinaw, pigbuhoy din aw
tuusa din si Jesus no Magbobo-ot ta no labow no tagbuhì
ita no angod to karniru. No igpabayà to langosa ni Jesus no
pigpataug no nigpakimatoy ita no du-on kakita-i to insahad
itanow to madoyow no induguk ta du-on to Diyus no wadà
katapusan,
21 matingub kow din to agad nokoy no kabogbogan awos
matuman now to pagbo-ot din. Matuman to Diyus to pagbo-
ot din no ogka-usab kow no ogpabaya-on du-on ki Jesu-
Kristu no saya-onon to wadà katapusan. Amin.
22 Mgo kasu-unan ku, ogtambag a iyu no ogpaminog kow
to udlin ku dini so-idi sulat agad mayopot dà.
23 Moydu-on pad ogkanangon ku iyu. Si Timoteo,
pigsabukan on du-on to pirisuhan. Ko madaas maka-abut
dini, ogpadumahon ku kandin no ogpagkita iyu.
24 Igpangamusta a now to mgo panguu now du-on aw mgo
kasinakupan to Diyus du-on. Mgo kasu-unan ta no taga-
Italiya, igpangamusta dan gayod iyu.
25 Madumahan kow podon to ka-at to Diyus no niglikat to
kabo-ot din. Amin.

Sulat ni Santiago

1 So-idi no sulat likat kanak no si Santiago no tumutubus
to Diyus aw to Magbobo-ot tanow no si Jesu-Kristu. Kamusta
kow tibò no mgo kasu-unan ku no kasinugpu-an ni Israel no
nahilatag-latag dini to babow to kalibutan.
2 Na mgo kasu-unan ku, ko umabut iyu to mgo kalisod no
ogpakabogoy iyu to pa-antihan to pagtu-u now, oghimuhon
now on sikan nasì no tukhawanan.
3 Su nama-anan now to mgo kalisod no ig-anti to pagtu-u
now, ko tuwa-ayon now, to tawoy sikan, igkatibuus lagboy
to ginhawa now.
4 Sikan pagkatibuus to ginhawa now agad malisodan kow,
ogpatugutan su sikan, ogpakapahogot to pagtu-u now aw
kama-ani now to ogkaliyagan to Diyus no wadà ogboongon
now.
5 Na ko iyu, malisodan kow su konà kow pad ogka-amu to
ogbo-ot to matuwadong, ogpangamuyu-an now to Diyus no
ogbogoy to ka-ugsoban su ogkadawat now su mahinungya-
mon to Diyus diyà to mgo otow no ogpangamuyù du-on
kandin su mabo-ot kandin aw konà kow din ogpasikawan.
6 Dì konà kow puli ogpangamuyù no wadà now saligi
aw imani no ogbogayan kow to Diyus. Konà now ogmi-
natawadan to pigpangamuyù now su to otow no wadà
pag-iman, konà no hogot to pagtu-u din aw to otow no
ogkaduwa-duwa to domdom, iyan ogka-angodan din to
baod no agad ando-i ogkadaa-daa to kamag.
7 Sikan no otow, wadà ogka-iman din likat to Diyus
8 su maduwa-duwahon to domdom aw kandin, tahan
konà ogkasaligan agad nokoy no oghimuhon din.
9 Na to tumutu-u to Diyus no masagkop dà to kabotang din
dini to babow so-idi kalibutan, ogtukhow nasì podon kandin
su kandin, oghimuhon nasì to Diyus no ogpalabawon.
10 Na to tumutu-u gayod no datù, ogtukhow podon su to
pagsalig din to kadatù, pigwadà to Diyus su ko wadà din
ipawadà to pagsalig din du-on to kadatù din, iyan ogka-
angodan din to bulak-bulak no bagnot no niggitì puli no
madaas dà ogkawadà.
11 Su ko ogsilat to soga aw ogsigang aw kaboad, oglanos
aw tinakin to ogkangkapadpad on to bulak aw kawadà
on to kadoyow din. Angod sikan to datù no konà din
ogkatalinuhan no puli on ogkatapugak to talabahu din.

12 Na ogkasayà to otow no agad malisodan kandin dì nasì
din on pigtibuus to ginhawa aw pagkabogoy kandin to Diyus
to pa-antihan to pagtu-u din, wadà din panunuwa to pagtu-
u, nasì pighogot to pagtagon din. Ogpakadawat kandin to
kinabuhì no konad ogkawadà su ingkasahad on sikan to
Diyus diyà to tibò no niglogon kandin.
13 Dì ko pananglitan, ita, ko mabogayan ki to pa-antihan,
agad dow makasaà ki dow konà, dì konà ki ogpaka-iling to
"Diyus to nigpahimu kanak to mado-ot," su konà ogkahimu
to Diyus to mado-ot aw konà gayod igkapahimu to Diyus to
mado-ot to duma.
14 Su kada otow, ko makahimu kandin to mado-ot, ibog
din iyan nasì to piglikatan no angod to kati-an su ibog din
to nakapadupak kandin diyà to mado-ot.
15 Ko ogduma ki to ibog ta, ogpaka-agad ki ogpakatuman
sikan aw makasaà kid. To tawoy to pagka-anad ta to
mado-ot no ogpakasaà ki, mayubì to kamatayon no wadad
kalipwasanan.

16 Na mgo kasu-unan ku, konà now og-ilingon to bo-ot
now dow Diyus to ogpahimu iyu to mado-ot.
17 Su agad nokoy no kadoyawan tibò no wadà
kabawasanan no ingkabogoy diyà to otow, Diyus to
nalikatan su impabunsud din tibò dini ita. Diyus to nigbotad
to tibò no nigpansilat diyà to langit. Dì to Diyus, labow pad
kandin du-on kandan. Su to mgo nigpansilat, kanunoy
oghinalin-halin dà aw ogkasalibonan. Dì to Diyus, wadà
kahalinanan dow pagkadiglomi likat to mgo salibon.
18 Su konà ogkahimù to ogpahimuhon ki to Diyus to
mado-ot su kandin nasì to nigbo-ot to ogbotadon ki no
madoyow no ogbaya-on ki din no pinabayà to kandin kagi
no katùtu-uhanan no ka-awangan awos ki no sakup to
Diyus, lumabow to tibò no pigbotad din no ogpa-aag-aagon
din angod to dumaa to og-abut to tanom.

19 Na mgo kasu-unan ku, indanan now so-idi. To kagi to
Diyus, ogpakalibkas ki ogpaminog. Dì to ita dà no kagi, to
oglituk, konà ki ogpakalibkas. To kaboù ta gayod, konà ta
ogdumahan.
20 Su to madoyow no igpahimu podon to Diyus, konà no
kaboù to otow to igpabayà.
21 Kaling man to tibò no mado-ot no domdom aw hinang,
konà now ogpatuyangon, dì ogpasakup kow lagboy sikan
kagi to Diyus no pig-anadan now no nakasood on to
ginhawahan now su sikan to ogpakabogoy ita to kinabuhì
no konad ogkawadà.

22 Na to pagpaminog now to kagi to Diyus, konà kow puli
ogpawpaminog. Konà now og-ilingon to bo-ot now to hustu
to puli ogpawpaminog to kagi to Diyus su ogkatuman now
gayod.
23 To otow no puli ogpawpaminog to kagi to Diyus dì konà
ogtumanon, iyan ogka-angodan din to otow no puli og-ahà
to tùtu-u din no lambung du-on to pagaungan,
24 dì madaas din ogboongon to goya din no ando-i pad
man to ogkatapid din podon.
25 Dì to kagi to Diyus no wadà pigboong, ogpakalipwas
ita. Na ko ogbuklad-bukladon ta to kagi to Diyus aw wadà
ta kalingawi dì kanunoy ogtumanon tibò, agad nokoy no
oghimuhon ta, ogkapanalanginan to Diyus.

26 Na to otow no ogka-iling to bo-ot din dow nigtagon
kandin lagboy to pagtu-u din to Diyus dì konà din oghina-
aton to kagi din, wadà puus to pagtu-u din aw kandin tu-un
no lawa to puli din naluku.
27 To Diyus no Amoy ta, oghimuhon din no tùtu-u to pagtu-
u ta ko buligan ta to nalisodan no mina-ilu aw buyag no bau
aw ko dilinan ta to saà to duma, su ogka-uyunan sikan to
Diyus.

2

1 Na mgo kasu-unan ku, mano pigtagonan ta man to tinu-
uhan ta to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no kinalabawan
no Magbobo-ot, wadà podon ogpili-on ta no kasing-tumutu-
u ta agad-agad to mgo kabotang dan.
2 Ko pananglitan, moydu-on ogba-ot iyu to pagsimba
no datù no otow no moydu-on singsing no buwawan aw
madoyow to kabò din. Aw moydu-on gayod otow no
masagkop no ogba-ot iyu aw mado-ot pad to kabò din.
3 Konà podon no iyan dà ogtahudan now to datù aw iling
kow to “Na Sir, ogpalungtada-on ku ikow du-on.” Dì og-iling
kow nasì diyà to otow no masagkop to “Ikow, sakingdog ka
kun ubag du-on,” dow og-iling kow to “Ikow, ingkud ka ubag
kani to so-og.”
4 Ko ilingon now on sikan, moydu-on on iyu pigpilì aw
bo-oti now kandan agad-agad to domdom now no puli otow
no konà no hustu.
5 Na mgo kasu-unan ku, konà now ogkalingawan to
pigpilì on to Diyus to mgo nawada-an no mgo otow no
oghimuhon din no ogkamoydu-onan to dakoo no pagtu-u
aw ogpakasood to pigsakupan din su insahad din on diyà to
mgo otow no niglogon kandin.

6 Dì iyu, pigpasikawan now nasì to masagkop no otow. Dì
mabaklà no mgo otow to ogpanda-og-da-og iyu. Aw mgo
datù no mgo otow to ogpa-atubang iyu diyà to ukum.
7 Mgo datù gayod to og-ina-ina to ngadan no ingkahin-
gadani ta no saya-onon podon nasì dì iyan on to og-ina-
inahon dan on nasì.
8 Na madoyow podon ko tumanon now to sugù to Diyus
no nasulat on no kamatu-udan no pig-iling to "Oglogonan
now to kapadihu now angod to paglogon to lawa now."
9 Dì ko ogpilì ki to otow su datù kandin, ogpakasaà ki to
kasugu-an to Diyus aw sikan, oghimuhon ki no sala-an no
otow
10 su agad sobu-uk dà no sugù to nalapasan ta dì ogkahimu
on no tibò to kasugu-an, nalapasan ta.
11 Su sobu-uk dà to piglikatan to mgo kasugu-an tibò su
Diyus to nigsugù to "Konà kow oghilabot to duma." Aw
Diyus gayod to nigsugù to "Konà kow oghimatoy to otow."
Agad wadà kow hilabot to duma dì ko nighimatoy kow to
otow, nakalapas kow on to kasugu-an to Diyus.
12 Na to kasugu-an to Diyus ita bahin to pagbogoy ta to
mgo ka-at du-on to kasing-otow ta, dow matuman ta dow
konà, sikan to igkabo-ot ita to Diyus. Na ita no nalipwasan
to saà, konà ta oglapasan to kasugu-an to Diyus, agad mgo
kagi ta aw hinang gayod.
13 Su to mahudi no adow no pagbo-ot ita to Diyus, konà
din ogka-atan to otow no wadà ka-at din diyà to kasing-otow
din. Dì to otow no makawka-aton du-on to duma, wadà
pagka-amonu su ogka-atan kandin to Diyus.
14 Na mgo kasu-unan ku, ko pananglitan, moydu-on otow
no kunon kun ogtu-u kandin to Diyus di to mgo hinang din,
mado-ot. Wadà puus to pagtu-u din.
15 Ko pananglitan, moydu-on kasing-tumutu-u ta no nal-
isodan su nawada-an to kapookanan dan,
16 dì puli ta og-ilingon du-on kandan to "Madumahan kow
to ka-at to Diyus. Mahustu on podon to ogkako-on now aw to
ogkapangabò now." Dì sikan dà, wadà ta bogayi to pigboong
dan. Wadà puus to na-ikagi ta.
17 Angod dà to pagtu-u ta. Ko puli ki ogtu-u dì wadà
madoyow no oghimuhon ta, wadà puus sikan.
18 Na ko pananglitan, moydu-on otow no ogpag-asuy to
duma din aw ikagi to "Ikow, ogpa-aag-aagon nud on to
pagtu-u nu. Dì kanak, ogpa-aag-aagon ku to paghimu
ku." Dì so-idi to igkanangon ku diyà sikan daduwa no ka-
otow. Konà ta igkapakita to pagtu-u ta to Diyus ko wadà
oghimuhon ta no madoyow. Na igkapakita ta to pagtu-u

ta to Diyus ko moydu-on oghimuhon ta no madoyow no
igkapa-ahà ta.
19 Na ita, nigtu-u ki to sobu-uk dà to Diyus no tùtu-u
no ampu-onon, aw tùtu-u iyan sikan. Dì ko sikan dà to
moydu-on, moydu-on pad pigboong su agad mgo busow,
ogpakamatu-ud gayod to songobu-ukon dà to Diyus no tùtu-
u no ampu-onon aw ogkahadokan dan lagboy kandin su
nama-anan dan to ogbo-otan kandan to Diyus to mahudi no
adow.
20 Dì wadà nama-anan nu. To pagtu-u puli no wadà
padumahi to madoyow no paghimu, so-idi pad to igkapakita
to wadà puus iyan.
21 Si Abraham no puna ta, iyan ingkamatu-ud to pagtu-
u din to Diyus su madoyow to paghimu din su pagsugù
kandin to Diyus to igpasundù to anak din no si Isaac du-on
to sangabanan, pighina-at ni Abraham dayun to ogtumanon
podon sikan.
22 Na ogkasabutan ta to pagtu-u ni Abraham aw paghimu
din, nighiduma su kan pagtu-u din, namatu-ud no impabayà
to paghimu din no madoyow no paghina-at din to ogtuman
podon to insugù kandin to Diyus.
23 Sikan pighimu ni Abraham to napa-atubangan to
nasulat on no pig-iling to “Si Abraham, nigtu-u to innan-
gon kandin to Diyus aw nakita-an kandin to Diyus no
matuwadong.” Hognà pad pighingadanan si Abraham to
pigtagaman to Diyus.
24 To paghimu ita to Diyus no matuwadong, igkapakita
ko madoyow to oghimuhon ta. Konà no pagtu-u ta dà to
igkapakita, dì madoyow gayod to pighimu ta to igkapakita.
25 Angod dà ki Rahad no taga-Hidiku pagkalompag kan no
lunsud natodu-on. Agad tugdow mado-ot no buyag kandin,
dì nakalikoy kandin to kaponasanan su bali nigtu-u kandin
aw sikan pighimu din no madoyow to nigmatu-ud to pagtu-u
din su nigdawat kandin to madoyow to mgo sakup to Diyus
no pigpa-andiyà ni Josue no kapitan dan no pigpapani-idan
din sikan no lunsud. Pagdawat din kandan, pigbuligan
din no pigpahipanow kandan to bugtì no daan no konà
no igkabayà to kablang dan no sundau aw nakalikoy dà
kandan.
26 Na ita no otow, ko wadad on umagad ta, kaung ki
nandà. Angod dà man to pagtu-u ta ko wadà padumahi to
madoyow no paghimu, wadà puus. Konà ki ogkalipwasan
sikan su konà no tùtu-u to pagtu-u ta.

3

1 Na mgo kasu-unan ku, madoyow ko konà kow dà no

mahan-ing no ogkaliyag oghimuhon no mag-a-anad to mgo
tumutu-u. Su kanami no ogpang-anad, mabogat-bogat pad
to pagbo-ot kanami to Diyus ko makasaà koy to pagdaa to
sinakupan to Diyus.

2 Na itanow tibò no otow, agad intawa ita, madaas dow
maugoy ogpakasaà ki. To otow no konà ogpakasaà to og-
ikagi su kadoog igù, kandin, na-amuhan din to pagdaa to
dilà aw lawa din.
3 Ko pananglitan, ogbukadu ki to bàbà to kabayù awos
madaa ta to lawa din tibò.
4 Mgo sakayan gayod diyà to dagat, agad ma-aslag aw to
kamag no ogdaa sikan, mabogbog, dì to igbayà to sakayan,
ogbo-otan to otow no ogdaa no igpabayà to tingub no ma-
intok dà.
5 Angod dà man to dilà ta. Agad kina-intokan no bahin
dini to lawa ta, dì ma-aslag to mgo litukan to og-ikagihon.
Agad iyan na-angodan din to magatungtung dà no kayu no
ogpakapadokot, dì ogpaka-atigbung to kaguwanganan no
maow-ag.

6 To dilà ta, iyan na-angodan to logdog su ogpakaponas aw
oglikatan to mahan-ing no paghimu no mado-ot. To dilà ta,
angod to ogpakasood dini to lawa ta no mado-ot aw ponhik
to laas hantod to ogsoopan on to tibò no kasuukan to lawa
ta, domdom aw ginhawa. Ogpasakitan ki hantod to wadà
katapusan. Dilà ta, angod to logdog no ogpaka-atigbung no
niglikat to banwa ni Satanas aw ogpakahalin-halin.

7 Agad nokoy no uwod-uwod aw mgo uwod aw manuk-
manuk dow kadlaganon aw uminugpà to dagat, ogka-anad
dà to otow aw kapa-aam.
8 Dì wadà otow no ogka-amu to og-anad to kandin tu-
un no dilà su mado-ot to kandan ikagihonon tahan. Su to
dilà iyan ogka-angodan to laas to uwod no ogpakamuwa su
ogpakalituk to dilà ta to litos gayod no igkamuwa to otow.
9 Dilà ta to igkasayà ta diyà to Diyus no Amoy ta no
Magbobo-ot ta, aw dilà ta gayod to igka-ina-ina ta diyà to
kasing-otow ta no nagihit no ogpaka-imo-ot dà to Diyus.
10 Sobu-uk to piglikatan to pagsayà ta aw pag-ina-ina ta.
Dì konà podon, mgo su-un, ogkahimù sikan.
11 Ko pananglitan, konà ogkahimù no sobu-ukon dà no
simsimon no ogkadaduwa on to ogkananaman ta, matam-is
aw malad-ang.
12 Mgo kasu-unan, to duliyan gayod, konà ogpakabogas to
bugkà on. Wadà gayod likat to duliyan du-on to bawbagon.
Ko moydu-on malad-ang no wohig, wadà ogkabauyan no
madoyow.

13 Na ko moydu-on iyu no tùtu-u no dakoo to nama-anan
din no litos ogpakapang-anad to duma, igkapatu-u podon
to madoyow no paghimu to tùtu-u iyan aw kan nama-anan
din, konà podon igkapalabow-labow.
14 Dì ko agad ma-akom-akomon kow aw mapalabow-
labawon kow, dì konà now ogpa-aslagon to kagi now awos
konà kow podon ogkahimu no gau-on diyà to katùtu-
uhanan.
15 Su sikan no nama-anan now, konà no Diyus to
piglikatan. Puli niglikat dini to babow to kalibutan su busow
to piglikatan.
16 Ko moydu-on otow no ma-akom-akomon aw
mapalabow-labawon, to tawoy sikan, kasamukan aw agad
nokoy no mado-ot no ogkahimu din.
17 Dì mangkuwan Diyus to piglikatan to nama-anan no
wadà nakaba-ot no mado-ot aw sikan to ogpakabogoy to
kalinaw. To otow no nabogayan sikan no nama-anan, danu-
an kandin aw maungaà. Makawka-aton kandin, madoyow
to oghimuhon din. Wadà pagkaduwa-duwa din aw wadà
mgo ka-iyan-iyan.
18 Na to ogka-ani no katuwadongan, sikan iyan to in-
gkatanom on to mgo otow no mahusoy no insahok dan to
kalinaw.

4

1 Na to pagkasamuk now aw pagbubuwow now, nokoy to
piglikatan ko knoà no kabuutan to ibog now.
2 Moydu-on ogka-ibogan now, dì konà kow ogpakapudut.
Kaling man ogpakapikii kow to oghimatoy. Agad nokoy
no ogkaliyagan now, konà kow ogpakapudut. Kaling man
ogbubuwow kow aw sinamuk kow. Konà kow ogpaka-
pudut to agad nokoy no ogkaliyagan now su konà kow
ogpangamyuyù diyà to Diyus.
3 Aw ko ogpangamuyù kow, wadà ogkapudut now su iyan
igpangamyù now su puli now ka-ibogan sikan.
4 Na iyu, wadà katibuusanan to ginhawa now su oglingì-
lingì kow to duma. Wadà now buwa kama-ani to paglingì-
lingì now diyà to duma no konà ogkaliyagan to Diyus,
iyan ogkabauyan to ogpakapagkablang kow on man nasì
to Diyus. Kaling man agad intawa no ogbo-ot to ogpagso-ob
to puli niglikat so-idi kalibutan, ogkahimu din to tu-un din
no lawa no kablang to Diyus.
5 Intobo-ot now buwa to wadà puus to impang-anad ita
du-on to kasulatan no pig-iling to “Dakoo to paglogon ita to
Ispiritu Santu no pigpasood ita to Diyus no ogpatibuuson
din podon bullug to ginhawa ta du-on kandin.”

6 Kaling man konà no hanuut kid puli nalipwasan to
saà ta dì hognà pad nahimu ki din no tinagaman din su
nasulat on du-on to kasulatan no pig-iling to “Otow no
ogpalabow-labow, ogpagkablang to Diyus kandin. Dì to
otow no mapakobos-koboson, ogka-atan man nasì to Diyus.”

7 Kaling man ogpasakup kow du-on to Diyus, Dì si Satanas
no magbabalatak, ogpalatuton now aw ogpaka-agad kandin
ogpakalaguy du-on iyu.
8 Ogduguk kow diyà to Diyus su kandin, ogduguk gayod
Diyus su kandin, ogduguk gayod iyu. Iyu no makasasaà,
oyowi now to katahani now no mado-ot. Iyu no naduwa-
duwa to ginhawa now, ogtibuuson now.
9 Iyu no oghimu to mado-ot, ogminaduyong-ot kow aw
sinogawi now. Konà kow ogngisi. Dì ogsinogow kow nasì.
Konà kow ogtkhow. Ogkaduyong-ot kow nasì.
10 Su ko ogpasagkop ki diyà to atubangan to Diyus,
ogkapalabow ki din.

11 Na mgo kasu-unan ku, konà ki og-inina-inahay su to
tumutu-u no og-ina-ina to su-un din dow gi-okan din kandin,
kasugu-an iyan to Diyus to nagi-okan din oon. Ko oggi-okan
ta to dasugu-an to Diyus, konà ki ogpasakup to kasugupan
din.
12 Diyus to nigbogoy ita to kasugu-an. Kandin dà to
ogpakabobo-ot ita. Kandin dà gayod to ogpakabogoy to
kinabuhi no konad ogkawadà aw kandin dà gayod to
ogpakaliswa ita. Dì ita no otow, knoà ta pdon ogsaga-an
to pagbobo-ot su-un ta no oggi-okan ta kandin.

13 Dagow moydu-on iyu no kanynoy oglina-um to iyu dà
no ogkadomdoman aw iling kow to “Na kunto-on no adow
sow kasoom, og-andiyà koy to songo lunsud. Du-on koy to
ogpakamonang aw ogpanapì koy to sood to songo tu-ig asos
makasapì koy lagboy.” Dì so-idi to kagi ku iyu.
14 Agad nokoy no ogpaka-iling ita no otow to masoom,
wadà ta katagahi. Su to kinabuhì ta dini to babow to
kalibutan, mayopot dà. Iyan ogka-angodan to oboo su
tugdow ogkakita-an ta dì tinakin to ogboongon ta dà.
15 Madoyow pad podon ko og-iling ki to “Ko ogbo-otan koy
to Diyus, so-idi to oghimuhon noy ko buhì koy pad,”
16 Dì iyu no masagsagà no mgo otow, ogpa-aslagon now
to kagi now. Dì sikan to mado-ot.

17 Konà now gayod ogkalingawan to otow no nama-anan
din dow nokoy to madoyow to oghimuhon din dì konà
din ogtumanon sikan, ogkahimu kandin no ogpakalapas to
kasugu-an to Diyus.

5

1 Na iyu no mgo datù, ogpunu-an now kunto-on to
ogsinogow aw og-oog kow podon su to mahudi no adow,
ogkalisodan kow on
2 su ogkadunut to kadatù now su puli now pigdap-ug. To
mahal no kabò now, ogkakotkot to mgo uwod-uwod.
3 Buwawan aw sapì now, ogka-ubus su ogkotkoton man to
kaling su kan kadatù now, wadà now man itabang to duma
now aw kan pagkakaling, igpatu-u to pagka-akom now, aw
kan kadatù now no puli now pigdap-ug now to kaugayan,
iyan ogkabauyan nasì no ogpaka-liswa iyu no ogko-onon to
logdog to kayu.
4 To sapì no inluku now to mgo inadlaw no bayad now
podon kandan, na-indanan dà to Diyus. To mgo mag-a-ani
no wadà now bayadi to unag dan, nigsadog to diklamu dan
diyà to talinga to Diyus no labow pad no Magbobo-ot.
5 To iyu no kabotang dini to babow to kalibutan, madoyow
su wadad naboong now no ka-iboganan now. Dì iyan ogka-
angodan now to buhì no pigpataba-an puli awos madoyow
ko himatayan su wadà gindawanan now to ogkasa-aban
kow to adow to pagbo-ot to Diyus.
6 To matuwadong no mgo otow, pig-uwang-uwangan now
aw himatayi now dì wadà kandan atu iyu.
7 Na mgo kasu-unan ku, kanunoy kid ogpakatuwadong
no ogtagad ki to Magbobo-ot ta. Na to mgo matitanom
no mgo otow to ogsunudon ta su ogpakatuwadong kandan
ogpakatagad ko og-abut to tanom dan. Ogtagadan dan pad
to tugdow no udan no ogpakapagitì to tanom dan aw ogta-
gadan dan mandà to mahudi no udan no ogpakapahinug to
bogas.
8 Ita gayod, angod dà su oghogoton ta to pagtu-u ta no
pagminatuwadong ta to pagtagad ta su madaas og-andini to
Magbobo-ot ta.
9 Mgo kasu-unan ku, konà ki ogdiniyampa-ay su ogbo-otan
ki to saà ta, aw Diyus no ogbobo-ot iya, madani on, imomo-
ot on to ogsood.
10 Mgo kasu-unan ku, oggoad ki to mgo maglilikwaday to
Diyus natodu-on no nigtuwa-ay to agad nokoy no kalisod
11 su nama-anan ta to natodu-on sikan mgo otow no
nangkaliyag to mgo otow no natibuus to ginhawa agad
nalisodan kandan. Nadinog tad to tutuwanon bahin ki
Job no natibuus to ginhawa agad nalisodan kandin aw
bali pighimuhan kandin to Diyus to madoyow no impakita
kandin to ka-at likat to kabo-ot din.

12 Na mgo kasu-unan ku, so-idi to udlin ku iyu no konà
now ogkalingawan. Ko ogmatu-udon ta to pagsahad ta,
wadad ogdamayon ta no amaa no kagi agad langit, pasak,
dow agad nokoy pad. Iyan dà og-ikagihon ta puli to “Ho-o.”
Na ko sikan to oglitukon, bullug dà “Ho-o.” Aw ko “Konà,”
bullug dà “Konà,” no awos konà ki makastigu to Diyus.
13 Na ko moydu-on iyu no nalisodan, kandin podon
og-ampù to Diyus. Ko moydu-on naliyag, kandin podon
ogkanta to igsayà din to Diyus.
14 Ko moydu-on nasakit no matigdà, kandin, ogtawagon
din to mgo mangkanigo-on no nigdaa to sinakupan to Diyus
awos hidhidan kandin to lana no ogtubus kandan to ngadan
ni Jesus no Magbobo-ot ta aw ampu-i.
15 Ko masaligan dan to Diyus ko pangamuyù no pinaduma
to pagtu-u, ogka-uli-an on to nasakit su ogpakadoyow to
Magbobo-ot ta. Aw ko moydu-on saà din, ogkapasaylu
kandin.
16 Kaling man ogsing-abin kinow tibò to saà aw inampu-
ay kinow awos ki ma-uli-an. To pangamuyù to matuwadong
no otow, kadaasi ogdinogon to Diyus.
17 Si Elias no maglilikwaday to Diyus natodu-on, angod dà
ita no gi-otawan puli. Dì nigpangamuyù kandin to Diyus to
konà ogpa-udanon aw wadà udan to sood to tatou no tu-ig
aw tongà.
18 Nigpangamuyù mandà kandin to ogpa-udanon podon
aw nig-udan iyan to mabogbog aw nanggitì to tanom.
19 Na mgo kasu-unan ku, konà now ogkalingawan ko
moydu-on ogpakasuwoy to katùtu-uhanan aw moydu-on
ogbulig kandin to ogpapa-uli-on,
20 og-indanan now to sikan nigpapa-uli to su-un din no
nakasaà, kandin to nakalipwas to su-un din to logdog to
kastiguhanan to saà aw igbulig din to pagpasaylu to Diyus
to mahan-ing no saà to su-un din.

Tugdow no Sulat ni Pedro

1 So-idi no sulat likat kanak no si Pedro no tumutubus
ni Jesu-Kristu no Imananan to Ka-otawan. Sulat ku diyà
iyu no mgo sinakupan to Diyus no nagawang du-on to iyu
no banwa aw nahilatag-latag kow diyà to nigsingkabugtì no
banwa no Puntu, Galasiya, Kapadusiya, Asiya aw Bitiniya.
2 Tahan kow on pig-abin to Diyus no Amoy su pigbo-otan
kow din no ogkahimu kow no matuwadong no sinakupan
din no igpabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu. Pig-abin
kow to Diyus su awos kow masakup ni Jesu-Kristu aw
awos malimwasan kow to iyu no pagkatahani no mado-
ot no igpabayà to langosa ni Jesu-Kristu no pigpataug no
pagpakimatoy din ita.

Madumahan kow lagboy to kalinaw aw ka-at to Diyus.

3 Mapasalamatan to Diyus no Amoy ni Jesu-Kristu no
Magbobo-ot tanow su likat to ka-at din ita nigbogoy kandin
ita to bayà no kinabuhì ta no pinabayà to pagbuhoy din ki
Jesu-Kristu. Kaling man kunto-on ogka-iman ta to ogtuuson
ki to mahudi no adow no sikan, wadà katapusan.
4 Kaling man kunto-on og-imanon ta to ogkatu-un ta to
intagama ita no imbotang on to Diyus diyà to langit no
kandin on to ogbantoy sikan su sakup ki din on man. Sikan
nakabotang on du-on, wadad kahalinanan aw pagboonga.
Wadad gayod kalanosanan su diyad on to langit no Diyus
on to ogbantoy.
5 Mano pigsaligan ta to Diyus, impatibuus din to ginhawa
ta no ogtagadan ta pad to tahan pigbo-otan to Diyus no
ogtuuson ki to mahudi no adow no katapusan to banwa.
6 Kaling man ogtukhow kow no ogtagadan now pad
agad kunto-on naduyong-ot kow su nalisodan kow on su
pigpanogkadan to Diyus to pagtu-u now.
7 Su to pagtu-u now, iyan ogka-angodan to buwawan su
ogka-antihan no igpabayà to logdog to kayu dow tùtu-u on
iyan madigon. Pagtu-u ta to Diyus, og-antihan din gayod
dow tùtu-u konad magawang no igpabayà to mahan-ing
no kalisodan. To pagtu-u no konad no ogkagawang ko og-
antihan, mahal pad du-on to buwawan su to buwawan,
ogkadunut dà. To pagtu-u now, ko konad magawang
no igpabayà to pag-anti, ogdampotan to ogkasayà kow,
ogkabantug kow aw ogkatahud kow to umulì dini si Jesu-
Kristu.

8 Agad wadà now pad kakita-i si Jesus, dì niglogon kow
man kandin, aw mano pigsaligan now kandin, wadad
pigbayan to pagkaliyag now no pagtukhow now no wadad
nakasokod.
9 Iyan intukhow now su nadawat now to kinabuhì no
konad ogkawadà no pinabayà to pagtu-u now.

10 Sikan pagtabang ita to Diyus no impatag-an din to mgo
lagsoban din, pig-anadan dan dow og-amonuhon odomà
pagpabayà ko tumanon.
11 Kaliyag podon kandan to ogpangintagahan dan dow
kagan-u lagboy ogkatuman aw ma-amonu to igpabayà to
kalisodan odomà to Imananan to Ka-otawan aw pagtuusa
din gayod no ogpadatongon pad bahin sikan no napa-
atubangan to kagi no impatag-an kandan to Ispiritu Santu
no du-on kandan.
12 Impapayag du-on kan mgo lagsoban to Diyus to konà
ogkatuman to intag-an dan to kandan katu-igan. Dì ita
nasì no tipahudi dan to ogkatumanan aw natùtu-u on iyan
su natutuwanan kow on to mgo maglilikwaday to Diyus
to Madoyow no Tutuwanon no impabayà to kabogbogan
to Ispiritu Santu no langit to pigpalikatan kandin. Sikan
tutuwanon, agad mgo diwata, pigpangindaagan dan podon,
dì wadà kadaagi.

13 Kaling man ogdomdomon ta to paghimu ta tibò aw
pakatuwadong ki. Ogtibuuson ta bullug to ginhawa ta du-
on to pig-iman ta no panalangin no igbogoy ita to pag-ulì
dini ni Jesu-Kristu to mahudi no adow.
14 Mano sakup kid to Diyus, ogpakamangun kid du-
on kandin. To ka-ibogan ta no mado-ot, konà ta podon
ogtumanon angod natodu-on no wadà ta pad kadaagi to
katùtu-uhanan.
15 Dì pakatuwadong kow angod to Diyus no matuwadong
no nig-abin iyu.
16 Su to kasulatan to Diyus, nig-iling to “Ogpakatuwadong
kow su kanak, matuwadong a.”

17 Ko kadoog ta oghingadanan to Diyus no Amoy ta ko
og-ampù ki, ogtahudan ta kandin no ogkahadok ki ko konà
ki din ma-uyunan to paghimu ta no nigdodot ki pad dini to
babow to kalibutan. Su kandin dà to ogbobo-ot to mgo otow
to mahudi no adow agad-agad to paghimu dan aw wadà
ogpili-on din.
18 Nama-anan now dà to nalimwasan kow on to kata-
hanan now no nagimatahan now no niglikat to ka-aw-apu-
an now no wadà puus. Konà no angod to buwawan dow
sapì no ogkadunut no intobus iyu.

19 Dì mahal no langosa ni Jesu-Kristu to insundù iyu no
kandin, angod to buhì no wadà baungalì.
20 To wadà pad kabotad so-idi kalibutan, pigbo-otan
si Jesus to Diyus no ogkahimu kandin no ogpakatubus
ogpakimatoy ita. Dì no nagotò to adow impapayag kandin
awos malipwasan kid.
21 No pinabayà ki Jesus, nigtu-u kid to Diyus no nigbuhoy
kandin aw tuusa gayod. Kaling man pigsaligan tad to Diyus
kunto-on aw imana ta to ogtuuson ki din gayod su sakup ki
din man.
22 Na nalimwasan kid gayod to mado-ot no paghimu
no pinabayà to pagkamangun ta to katùtu-uhanan aw
pagbulig to Ispiritu Santu aw konà no gaù to paglinogonay
ta no mgo tumutu-u. Dì ogdugang-dugangan ta kanunoy to
paglinogonay ta no wadà igkaba-ot-ba-ot.
23 Su na-usab ki na-otow no konà no otow to pinabaya-
an no angod to binhì no ogkadunut dà. Dì kagi to Diyus
no konad ogkawadà to piglikatan to kinabuhì ta no konad
ogkawadà
24 su angod dà to nasulat on no pig-iling to “Otow,
mayopot dà to umuu din, angod dà to bagnot. Aw kadoyow
din, angod to bulak to bagnot. Madaas oglanos to bagnot
aw kapadpad to bulak din.
25 Dì to kagi to Diyus, konà iyan ogkawadà.” Aw sikan
kagi to Diyus to in-anad iyu.

2

1 Na ita no na-usab on na-otow su nigpasakup kid to
Diyus, ogsigkonan tad on to agad nokoy no mado-ot angod to
pagginaù, pagpang-iyan-iyan, pagpakunon-kunon aw pag-
ingà aw pag-ina-ina.
2 To batà no bayà pad ikahimus-ag, iyan dà ogpa-awosan
din to gatas no wadà imba-ot no igtulin din. Ita no tumutu-
u, ogpa-awosan ta gayod no angod to gatas no ogpa-anad
ki to kagi to Diyus awos dumakoo to pagtu-u ta hantod to
wadà ogboongon ta no kalipwasanan ta,
3 su pig-antihan now on to ka-at to Diyus no madoyow.
4 Na ogduguk kid kanunoy ki Jesu-Kristu no batu no buhì
su kandin to piglikatan to kinabuhì ta no konad ogkawadà.
To mgo magbabaoy no mgo otow, intimbag dan on sikan no
batu. Dì wadà dan kagindawani to Diyus, du-on din ibotang
to logon din kan no batu. Nalogonan din kandin aw kahimu
din sikan no batu no pinakamahal.
5 Ita no nakadawat on to kinabuhì no konad ogkawadà,
nahimu kid gayod no mgo batu no buhì no nahimuhan to
abutanan to Diyus. Du-on sikan abutanan, nahimu kid no

panon no mgo otow no ogpa-ampu-on diyà to atubangan to
Diyus. Dì pag-ampù ta du-on, to igpahimu ita to Diyus no
igpabayà to pagtabang ita ni Jesu-Kristu.
6 Su pig-iling to kasulatan to “Moydu-on otow no pigpilì
kud no iyan na-angodan to batu no mahal. Igbotang kud du-
on to Siyun no lunsud no oghimuhon kud no ogpa-ukdangan
to baoy ku. Tibò no ogsalig du-on kandin, wadà ogka-ang-
aangan.”
7 Kaling man iyu no nigtu-u, nahimu now kandin no
maogon.

Dì to wadà tu-u, natumanan kandan to nasulat on no
pig-iling to “To batu no pa-ukdangan podon to baoy, agad
intimbag on puli to maghihimu to baoy dì iyan on pighimu
nasì to Diyus no sinaligan no pa-ukdangan.”
8 Natuman gayod to duma no nasulat on no pig-iling to
“Sikan batu to kasi-udanan to mgo otow aw ka-osmadanan
gayod du-on,” su pigbo-otan to Diyus su konà ogtu-u kandan
to kagi din.

9 Dì ita, pig-abin ki to Diyus no oghimuhon din no sugpù
din. Panon ki no mgo otow no igbotang no ogpa-ampu-
on diyà to atubangan to Diyus no kinalabawan no harì.
Su nahimu ki no sinakupan to Diyus. Pig-abin ki din no
ogpapatangkapon ki to nawnangonon bahin to kabogbogan
din. Pigpagawang kinow din diyà to kadigloman aw
pahalina kinow dini to ka-awangan no ogpa-ugpa-an on
itanow kanunoy.
10 Natodu-on ita, konà kinow pad no sakup din. Dì kunto-
on, nasakup kinow din on. Natodu-on wadà labot ta to ka-at
to Diyus. Dì kunto-on nalabotan tad on to kà-at din.

11 Ita, mgo kasu-unan ku, lumalaboy ki puli dini to kalibu-
tan. Ogpakapadinog a iyu to mgo tambag no ogdilinan now
to ka-ibogan no mado-ot su ogpakakablang sikan to bayà ta
no kinabuhì.
12 Matuwadong kanunoy podon to oghimuhon ta no
pagdodot ta pad dini to kalibutan su agad ina-inahon ki
to mgo otow no wadà pad tu-u dì du-on to ogpakakilaa
kandan nasì to matuwadong to paghimu ta aw makasayà-
sayà kandan to Diyus ta to pag-ulì din dini no ogbobo-ot
so-idi kalibutan to mahudi no adow.

13 Ogtumanon ta to bala-od awos mamakasayà to mgo
otow to Diyus ta. To kinalabawan no harì, ogtumanon ta,
14 dì ogtumanon ta gayod to mgo pigpatubus din to
pagkastigu to mgo otow no mado-ot to paghimu aw ogsaya-
on to madoyow.

15 Su pigbo-otan ki to Diyus to madoyow podon to
oghimuhon ta awos mgo otow no ogdiyampà podon ita,
ogka-ompongan kandan.
16 Ita, wadà kid on kasakup to mgo saà ta su nalipwasan
kid on. Dì to pagkalipwasi ta, konà tad podon oghimuhon
no igkahutoy ta pad mandà to oghimuhon ta to mado-ot, su
sugu-onon kid on to Diyus.
17 Tibò to mgo otow, ogtahudon ta. To mgo kasing-
tumutu-u ta, oglogonan ta. Ogtahudon ta to Diyus aw mgo
namandaa gayod to bala-od.
18 Na to mgo sakup, ogpasakup kow no masugut-
suguton diyà to iyu no mgo amu aw duma to lubus no
pagkamatahud-tahudon, dì konà no sikan dà mgo amu no
makawka-aton aw madoyow to batasan ko konà agad gayod
kandan no mgo mangkada-og-da-og.
19 Su ogka-uyunan ki to Diyus ko matuwa-ay ta ko
himuhan ki to kalisod no oglikat to mgo otow su pigtuman
ta to ogkaliyagan to Diyus no igpahimu din ita no kanunoy
ta ogdomdoman to Diyus.
20 Dì konà ki ogsayà-saya-on to Diyus ko mado-ot to
oghimuhon ta aw sikan nasì to oglikatan to kalisodan ta no
ogkatuwa-ay ta. Dì ko matuwa-ay ta to kalisodan, dì wadà
nahimu ta no mado-ot, sikan, ogka-uyunan ki to Diyus ko
matibuus to ginhawa ta.
21 Su sikan iyan to igpahimu iyu to Diyus su si Jesu-
Kristu no nigpagoad iyu, natuwa-ay din to kalisodan awos
mapanalanginan kow.
22 Wadà saà ni Jesu-Kristu aw wadà gaù no nalituk din.
23 Agad pig-ina-ina kandin du-on to kinurus, dì wadà
imbaos din no mado-ot. No pig-uwang-uwangan kandin
wadà lina-um no ogbaos dì insalig din on tibò du-on to Diyus
no matuwadong to ogbo-ot bahin kandin.
24 Nigpasalig kandin nigdawat kan igkastigu podon dini
ita no pigpakimatayan din iyan to saà ta du-on to kinurus
awos malimwasan ki to mado-ot aw matuwadong ki su no
impabayà to kandin mgo pagpapalì, nagawangan kid on to
nakadokot ita no saà
25 su natodu-on iyan na-angodan ta to mgo buhì no
nalagak-lagak. Dì kunto-on nakabatuk kid on bali du-on
to Diyus no Magbabantayay ita iyan aw Magsasalibon to
umagad ta.

3

1 Iyu gayod no mgo asawa, ogpasakup kow to iyu no mgo
bana. Su agad wadà pad makatu-u kandan to kagi to Diyus,

ogtu-u pad kandan su ogkakabig kandan to matuwadong
now no pamatasan agad wadà kagi no igkapadinog now.
2 Su ogkakita-an dan to matuwadong kow aw pigtahudan
now to Diyus.
3 Ko ogpakilaa kow to duma, konà now podon igpabayà to
pagpanda-on-da-on no angod to pagpanapid-tapid to bubuu
no ogsubla on dow pagpangabò to mahal aw buwawan,
4 su pagpakilaa now podon no pagka-otow now to
madoyow no batasan no niglikat to ginhawahan now,
mahinoy dà no kagi aw ma-ungangon kow podon su sikan
to konà ogkadunut aw oghimuhon to Diyus no ayama-an
din no mahal.
5 To mgo buyag natodu-on no nigtagon lagboy to pagtu-u
dan to Diyus, sikan iyan to ingkapakilaa dan su nigpasakup
kandan to bana dan.
6 Si Sara natodu-on, sikan to pighimu din su nigpasakup
kandin ki Abraham no bana din aw himuha din si Abraham
no panguu din. Nahimu kow on no mgo batà ni Sara su
ogsupu kow kandin ko madoyow to paghimu now aw ko
wadà ogkahadokan now.
7 Mgo lukos gayod, oglogonan ta to asawa ta aw itahud
su labow pad to doson ta aw angod dà iyan ita, pigbogayan
kandan gayod to kinabuhì no konad ogkawadà. Oghimuhon
ta sikan awos wadà ogpakababag to pag-ampù ta.
8 Na to katapusan to kagi ku iyu bahin sikan, oghiduma-
duma kow to domdom now aw ginhawa now. Oglinog-
onay kow su nigsusu-un kow on. Ogkina-atay kow aw
mapakobos-koboson to domdom now.
9 Ko mabogayan kow to mado-ot, konà kow ogbaos to
mado-ot. Ko ina-inahon kow, konà kow gayod ogbaos to
mado-ot. Dì igbaos now nasì to madoyow awos madawat
now gayod to madoyow su madoyow to insahad to Diyus
iyu to pag-abin din iyu.
10 Su tùtu-u to kasulatan no pig-iling to “To ogpakadoyow
podon to pag-ugpà din dini to pasak, aw liliyag podon
kandin kanunoy, konà kandin og-ina-ina to duma dow
ogginaù.
11 Ogka-oyowan din to mado-ot aw himuha to madoyow.
Igpanganap din to malinaw no kabotang aw sikan to og-
unugon din.
12 Su ogtandu-an to Diyus to matuwadong no otow aw
paminogi din to ogpangamuyu-on din. Dì kablang to Diyus
kandin no nighimu to mado-ot.”
13 Wadà antaa no otow no oglangub ogpakapandasang-
dasang oghimu du-on iyu to mado-ot ko kita-on to lagboy
kow nigtagon to paghimu to madoyow.

14 Dì ko malisodan kow na-an su madoyow to paghimu
now, tukhawanan now nasì. Konà kow ogkahadok to otow
dà aw konà kow ogkapook-pook.
15 Dì ogkadomdoman now si Jesu-Kristu no Magbobo-ot
now. Kadoog now on oghina-aton to igkatabak ko moydu-
on og-usip iyu bahin to pagtagon now no pagtu-u to Diyus.
Dì matinahudon kow aw mahinoy dà to kagi now.
16 Iyu no sakup ni Jesu-Kristu, og-anadan now to
madoyow awos wadà ogpakahanig no saà now awos ko
moydu-on og-ina-ina to iyu no paghimu, kandin dà nasì to
ogkabalituhan su hustu man to iyu no paghimu.
17 Su ko ogpalisodan ki to duma su namangunan ta to
igpahimu ita to Diyus, madoyow pad du-on to mado-ot to
paghimu ta aw palisodi ki ogkastiguhon ki.
18 Su si Jesu-Kristu, agad wadà saà, dì nigpakimatoy ita no
himatayanan podon nasì no kalitosan lagboy no imbayad
din to saà ta awos ki din ogka-alladan du-on to Diyus. Si
Jesus no otow no mamatayon, pighimatayan kandin. Dì
pigbuhoy dà no pina-ulì to umagad din aw himuha kandin
no katuusan.
19 To umagad din, nig-andiyà to mgo umagad to mgo otow
no tahan on nangkamatoy aw abisuhi din kandan to katùtu-
uhanan.
20 Sikan to umagad to mgo otow natodu-on no wadà
pasakup to Diyus no pigpalawig din dà podon to pasinsiya
din kandan no paghimu ni Noe to arka. Dì pagkata-
pus to arka, wau dà no ka-otow to nakasood du-on aw
makalawang kandan to pag-ugub to wohig no ingkalimwasi
dan du-on to kado-otan to duma no mgo otow dini to babow
to kalibutan.
21 Angod dà kunto-on su pagpabonyag ta, konà no
igkahilog to talib to lawa ta, dì pagpabonyag ta to igkamatu-
ud ta to pagpalimwas ta to Diyus to ogkasukoniban ta no
kado-otan no impabayà to pagpakimatoy ni Jesu-Kristu ita
aw buhaya kandin
22 aw bayawa kandin diyà to langit no nigpagso-ing to
kalintu-u to Diyus aw pasakupa kandin to mgo diwata to
Diyus aw tibò du-on to langit no ogsakup aw moydu-on
kabogbogan.

4

1 Kaling man mano si Jesu-Kristu no nigpaka-otow dini
to babow to pasak no nakalawang to kalisodan no nabatì
to lawa din, ogpasalig kow sikan gayod no oglawang
kow no ogtibuuson to ginhawa now su nama-anan ta ko

malawangan ta to kalisodan no natibuus to ginhawa, konà
ki ogka-utongan to ka-iboganan no mado-ot.
2 Likat kunto-on no buhì kow pad hantod to mamatoy
kow ogpasakup kow lagboy to Diyus awos matuman now
to igpahimu iyu to Diyus. Konà kow ogpa-unguy-unguy to
ka-iboganan now no mado-ot.
3 Su tambog on ton nahimu now natodu-on no wadà
kow pad kilaa to Diyus. Iyan dà kadoog natu-ukan now
to tampasà aw mado-ot no ka-iboganan, kahingawanan,
dagà-dagà no nasublahan ngisi no padangakngak diyà to
kumbitihanan, pag-inoman aw pag-ampù to ampu-onon no
konà no Diyus. Dì pig-oyowan now on sikan kunto-on.
4 Kaling man naboong-boongan kow to mgo otow no wadà
tu-u su wadà kow on pagtampu kandan sikan no mgo
paghimu dan no mado-ot, aw himanuhi kow dan.
5 Dì to mahudi no adow, ogpaka-angkon kandan to saà
dan diyà to atubangan to Diyus no ogbobo-ot to mgo otow
agad buhì pad dow namatoy on.
6 Su to mgo tumutu-u no nangkamatoy on, napasabut on
tahan kandan natodu-on to kagi to Diyus awos ogka-iman
dan to ogkabuhì to umagad dan agad-agad to pagbo-ot to
Diyus. Agad dumodot pad kandan dini so-idi pasak, dì
pigbo-otan kandan to Diyus, angod dà to pagbo-ot din to
duma no mgo otow, su otow, pighimu din no tahan iyan
ogkamatoy.
7 Madaas on to katapusan to tibò. Kaling man, oghina-
at kow aw dowdoyow kow awos malitos on lagboy to pag-
ampù now.
8 To labow pad tibò, oglinogonay kow su to paglinogonay,
ogpakapapas to mgo nangkahimu no saà.
9 Kanunoy kow ogtagon to pag-inaugbasahay to tagsobu-
uk iyu no wadà pagmina-adas.
10 Pigpanlogoban kinow tibò to Diyus to pagpambogoy to
kabogbogan no igtuman ta to katondanan ta. Kaling man
oghimuhon ta sikan no kabogbogan no igtinabangay ta no
sikan to ingkasalig to Diyus ita.
11 Ko bogayan ki to kabogbogan to pag-ikagi, ogpa-awosan
ta to og-ikagi no angod to pig-abut ki to kagi no igpalikwad
to Diyus. Ko bogayan ki to katondanan to ogtabangan to
mgo sinakupan to Diyus, ogsaligan ta to ka-ugsoban no
imbogoy to Diyus no igtuman ta to igpahimu ita to Diyus
awos pasaya-on to Diyus no ogpabaya-on ki Jesu-Kristu no
saya-onon aw makasakup to wadà katapusan. Amin.
12 Mgo kasu-unan, konà now ogkaboong-boongan to mgo
pa-antihan no ogdo-og iyu no lagboy igkalisodi now su

tahan ta man.
13 Dì ogtukhow kow nasì su nigpag-unung kow to kaliso-
dan no natu-un ni Jesu-Kristu awos tumukhow kow lagboy
to pagpapayag on to pagkalabow din to pag-ulì din dini to
kalibutan.
14 Ogkaliyag kow nasì ko ina-inahon kow su sakup kow on
ni Jesu-Kristu, aw tukhow kow nasì su igkamatu-ud sikan to
pigtandu-an kow to Ispiritu Santu no ogtuus iyu to mahudi
no adow.
15 Dì konà kow ogkaliyag ko ina-inahon kow no makalikat
to maghihimatoy kow to otow dow kawatan dow oghimu
kow to mado-ot dow ogpangakakà su ogkabaosan kow iyan.
16 Dì ko malisodan kow su sakup kow ni Jesu-Kristu konà
kow ogminasikow. Dì ogpasalamatan now nasì to Diyus su
nalabotan now to ngadan ni Jesu-Kristu.

17 Nagotò on to adow kunto-on to pagpunù to Diyus to
paglinis lagboy to mgo otow no ogpabaya-an to kalisodan
aw mgo sakup din to ogpunu-an din. Ko ita to ogpapunu-an
to paglinis din, aboy nokoy on buwa to og-abutan to mgo
otow no masupak-supakon to Madoyow no Tutuwanon no
niglikat to Diyus.
18 Su moydu-on du-on to kasulatan no pig-iling to “To
matuwadong no otow, ko konad podon ogpakalikoy to
kalangot to Diyus, amonuhon to paglikoy to mgo makasasaà
aw masupak-supakon no mgo otow.”
19 Kaling man to ogkalisodan agad-agad to pagbo-ot
to Diyus, ogkatagonan din to madoyow no paghimu aw
isalig din to kinabuhì din du-on kan niggihit kandin no
ogkasaligan iyan.

5

1 Na iyu no mangkanigo-on no ogdaa to sinakupan
to Diyus, moydu-on ig-udlin ku iyu su konà a now on
ogkaminaw-ayan su manigo-on ad gayod. Nakita-an kud
gayod to pig-uwang-uwangan si Jesu-Kristu aw tibò kinow
ogkalabot to pagtuusa din. Kaling man ig-udlin ku iyu so-idi.
2 Dowdoyawa now to pagguuy now to mgo buhì to Diyus
no iyan sakup din no insalig du-on iyu no ogpa-alaga-an iyu.
Konà podon no sapì to tu-ud now ko konà no iyan pa-awosi
to pagdaa now kandan aw konà no angod to pigpogos kow to
igpahimu sikan. Dì oghimuhon now sikan no tukhawanan
now su sikan to naliyagan to Diyus.
3 To sinakupan to Diyus no insalig din du-on iyu to
pagguuy, konà now puli ogbidla-on. Dì ogpagoad kow
kandan nasì to paghimu now no madoyow.

4 Ko himuhon now sikan to konà pad umulì dini si Jesus no
kinalabawan no tagbuhì, ogbaosan kow din aw palabawa
kow din no ogkapalabot kow kandin no wadà katapusan.
5 Iyu gayod no mgo batan-on pad, ogpasakup kow du-
on to mgo mangkanigo-on. Tibò kow ogpasasakupay aw
ogpinakobosay kow, su moydu-on du-on to kasulatan no
pig-iling to "To otow no ogpalabow-labow, ogpagkablang to
Diyus kandin. Dì to otow no ogpakobos, ogka-atan nasì to
Diyus."
6 Kaling man ogpasakup kow du-on to Diyus no mabogbog
awos himuhon kow din no ogpalabawon ko magotò to adow.
7 Isalig now to Diyus to agad nokoy no napookan now su
kanunoy kow din ogdomdoman.
8 Agdam kow awos makahina-at kow su kablang now no si
Satanas iyan ogka-angodan din to liyun no makahawhadok
no ogpaliyù-liyù no ogpanganap to ogkatokbò din.
9 Atuhi now kandin. Ogpahogoton now lagboy to pagtu-u
now su nama-anan now to mgo kasing-tumutu-u now dini
to babow to pasak, konà kandan ogpakalikoy su sikan iyan
to ogkatuwa-ay dan gayod.
10 Dì agad malisodan kow pad dì mayopot dà, dì igpahogot
to Diyus to pagtu-u now du-on kandin aw ipatagon din
iyu lagboy aw ipa-usab to doson now no wadà kaduwa-
duwahanan. Kandin to piglikatan to panalangin tibò.
Kandin to nigpalabot iyu du-on to pagtuusa ni Jesu-Kristu
no wadà katapusan.
11 Masaya-an kandin to wadà katapusan. Matu-un din
iyan to pagsakup din. Amin.
12 Na si Silas to nigbulig kanak to pagsulat so-idi no
mayopot dà no sulat. Pighimu ku kandin no su-un ku no
ogkasaligan ku lagboy. Iyan insulat ku iyu su ig-udlin kud
iyu. Igpasabut ku iyu to tùtu-u to pagka-at to Diyus iyu no
pigsakindogan now.
13 To mgo kasing-tumutu-u now dini to Babiluniya no pig-
abin gayod to Diyus, igkamusta dan iyu aw ni Marcos gayod
no angod to batà ku.
14 Igpakita now to paglinogonay now.

Iyu no pigtu-un ni Jesu-Kristu, madumahan kow tibò
podon to kalinaw.

Ikaduwa no Sulat ni Pedro

1 So-idi no sulat likat kanak no si Simon Pedro no sugu-
onon aw tumutubus ni Jesu-Kristu. Sulat ku diyà iyu no
mgo tumutu-u ki Jesu-Kristu no Diyus ta aw Maglilipwasay
ta. Pigbogayan kow din to pagtu-u no angod dà to kanami
no pagtu-u su wadà pigpilì din su matuwadong si Jesu-Kristu
no Diyus ta no Maglilipwasay ta.
2 Madumahan kow lagboy to kalinaw aw ka-at to Diyus
no pinabayà to nama-anan now bahin to Diyus aw ki Jesus
no Magbobo-ot ta.
3 Wadà pigboong ta no kabogbogan no imbogoy on ita to
Diyus no igdoog ta to pag-ugpà ta agad-agad to pagbo-ot to
Diyus no pinabayà to natagahan ta bahin ki Jesu-Kristu no
nigpalabot ita to pagtuusa din aw kan kabogbogan din
4 no niglikat sikan insahad din ita no dakoo aw mahal
awos malimwasan ki to ka-iboganan no mado-ot dini to
babow to pasak no ogpakado-ot ita, aw ogpakasupu ki to
Diyus.
5 Kaling man ogdowdoyow ki to paghimu ta awos ma-
hogot to pagtu-u ta no ogpabaya-on to paghimu ta no
madoyow. Aw paghimu ta no madoyow, oghogoton ta no
ogpabaya-on to pagkasabut ta to katùtu-uhanan.
6 Aw pagsabut ta to katùtu-uhanan, oghogoton ta no
ogpabaya-on to pagtigkoo ta to katu-unan ta. Aw pagtigkoo
ta, oghogoton ta no ogpabaya-on to ogtibuuson to ginhawa
ta. Aw pagtibuus ta to ginhawa, oghogoton ta gayod no
ogpabaya-on to pagtuman ta to kasugu-an to Diyus.
7 Aw to pagkatinumanon ta, oghogoton ta no ogpabaya-
on to paglinogonay ta aw pagdomdom ta no nigsusu-un.
Oghogoton ta to pagdomdom ta no nigsusu-un no ogpabaya-
on to paglogon ta to tibò no mgo otow.
8 Su ko tagonan ta lagboy sikan tibò, ogkakita-an tonig-
padiyù ki to pagminahukow aw padiyù ki to wadà puus to
pagtu-u ta ki Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta.
9 Dì ko konà ta abinon sikan aw patugaha ta gayod,
ogpaka-angod ki to pisok aw bongoo su nalingawan tad on
man to napasaylu kid on to tahan ta no saà.
10 Kaling mgo kasu-unan ku, ogpakamatu-udon tad on
to pag-abin ita to Diyus no ogpabaya-on to ogtumanon to
igpahimu ita to Diyus. Ko mahimu ta sikan podon, konà kid
ogpakasuwoy.

11 Dì ko du-on sikan ogpabaya-on, wadà ogpakababag ita
no ogpasoodon to sinakupan to Magbobo-ot ta no si Jesu-
Kristu no Maglilipwasay ta no wadà katapusan.
12 Kaling man agad nama-anan now on iyan sikan tibò
aw natibuus on to ginhawa now to katùtu-uhanan, dì
kadoog ku dà ogpadomdoman iyu sikan awos konà now
malingawan sikan igkahogot to pagtu-u now.
13 No nigdodot a pad dini to pasak madoyow ko igpadinog
ku iyu sikan no udlin.
14 Su nama-anan kud to madaas ad oghipanow su innan-
gon kanak ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta dow nokoy to
ogdoogan ku.
15 Kaling man kadoog ku ogpakadomdoman iyu sikan
igkahogot now to pagtu-u su dagow malingawan now ko
mali-usan kud on iyu.
16 Na sikan impang-anad noy iyu bahin to pag-ulì dini ni
Jesu-Kristu no Magbobo-ot no ogdumahan to kaboonganan
no igpa-ahà, konà no puli no tutuwanon no pigtukud likat to
atoman to otow su to kanami tu-un iyan no mata, nakakita
koy to kabogbogan din no nakapiyong koy to pagsilawa noy.
17-18 Su aag koy nakaduma kandin du-on sikan untud no
pighimuhan to kaboonganan no konà noy ogkalingawan no
pigmatu-ud to Diyus to si Jesus no Anak din aw tahuda
din su impadinog kanami to kagi no niglikat diyà to langit
no kagi to Diyus no Amoy no kinalabawan no ampu-onon,
no pig-iling to “So-idi to nalogonan ku lagboy no Anak no
naliyagan ku lagboy.”
19 Kaling man namatu-udan koy lagboy to kagi no im-
palikwad to mgo maglilikwaday no pinabunsud to Diyus
natodu-on du-on kandan bahin to Imananan to Ka-otawan.
Madoyow ko indanan now sikan lagboy su sikan to igtang-
ow ta no ilawan no malanyag no nandalipaak dini to
nadigloman hantod to ogsilat no ogpandalipaak lagboy no
bitu-on no Salimpagung dini to ginhawahan ta.
20 Dì konà now ogkalingawan to wadà otow ko kandin dà
tu-un no pagpangindaag to intag-an to mgo maglilikwaday
no nasulat on natodu-on ko konà no Ispiritu Santu to
ogpapayag sikan.
21 Su to impalikwad to Diyus, konà no domdom to otow
to piglikatan. Dì mgo otow no impaghiduma on lagboy to
Diyus no nig-abin kandan, tigka-un dan nalituk to kagi to
Diyus no impabunsud du-on kandan to Ispiritu Santu.

2

1 Dì natodu-on moydu-on namanlogwà gayod no kunon
kun kandan, mgo maglilikwaday likat to Diyus. Dì konà

no tùtu-u kandan. Angod dà kunto-on iyan, ogpamanlogwà
to kunon kun kandan, mgo maglilikwaday to Diyus. Dì
konà man no tùtu-u aw gaù iyan to igpang-anad dan iyu no
ogpakado-ot puli to pagtu-u now hantod to kandan, ogsupak
sikan no podon niglipwas kandan. Kaling man nahimu dan
to tu-un dan no lawa no ponasonon.
2 Mahan-ing iyan to ogkapa-unug dan to kandan ka-
iboganan no mado-ot. Likat sikan, ogdiyampa-on to tùtu-u
no igbayà su ogka-intobo-ot to mgo otow to kandan to duma
ta.
3 No niglikat to pagka-akom dan, puli kow dan ogpa-
angodon to buhì no igkabaligyà aw kaluku kow. Dì pighina-
at on tahan kandan to Diyus to ogkastiguhon din kandan.
4 Su agad mgo diwata no nakasaà natodu-on, wadà
palikoya to Diyus to mgo pagkastigu. Dì piggawang din
kandan aw diyà do-ona kandan to kadigloman no hinibatan
to pasak no nabuguk no pigbakus to sangkalì hantod to
magotò to adow to pagkastigu kandan.
5 Wadà gayod palikoya to Diyus to mgo otow natodu-on
no mado-ot su pigpa-ugub din to dagat aw tibò naponas.
Iyan dà nalipwasan si Noe no nigpasabut to katuwadongan.
Nalipwasan gayod to pitu no duma din.
6 To mgo taga-Suduma aw mgo taga-Gumuda, pigkastigu
gayod to Diyus no pigwadà din kandan no pigpabayà to
kayu no nig-alindu-uk to lunsud dan awos mahimu kandan
no goadanan to mgo otow no wadà tahud to Diyus.
7 Iyan dà pigpalikoy din du-on kandan si Lut no
matuwadong no otow no nigpagtibò kandan to pag-ugpà du-
on to lunsud dan. Nado-otan lagboy si Lut to pighinang to
kasing-taga-lunsud din.
8 Su si Lut no matuwadong, napook-pook to ginhawa
din to kado-otan no nakita-an din aw nadinog din adow-
adow. No pagkastigu to Diyus to kasing-taga-lunsud ni Lut,
piglipwasan kandan si Lut.
9 Na to pagkalipwasi dan to kado-otan, ogka-anadan ta to
ka-amu iyan to Magbobo-ot ta to ogbulig to nigtu-u kandin
awos konà ogpakasaà ko ma-antihan kandan. Ka-amu iyan
gayod kandin to ogbuguk to mgo mado-ot no pigpatagad din
to adow to pagkastigu kandan
10 aw subla pad kan nigtuman to ka-ibogan dan no mado-
ot aw supaka dan pad to kabogbogan to Diyus.
Malangub-langubon kandan aw masagsagà. Wadà gayod
hadok dan to mgo taga-langit. Dì og-ina-inahon dan nasì.
11 Agad mgo diwata to Diyus no labow pad du-on kan
mgo nigpang-anad to gaù, wadà makahimù to og-ina-ina
kan mgo taga-langit diyà to atubangan to Diyus.

12 Kan mgo gau-on no mag-a-anad no nig-unug to katahani
dan angod to mamang no wadà bo-ot dì ogbo-otan kandan
no dakoponon aw himatayanan. Dì og-ina-inahon dan to
mgo katuusan no mabogbog no wadà dan kadaagi. Dì
oghimatayan dà kandan to mahudi no adow angod to
paghimatoy to mamang puli.
13 Ogkastiguhon kandan to lagboy masakit angod dà to
pagpasakit dan to duma kunto-on. Agad adow, ogtumanon
dan iyan to ibog dan no kasikawanan. Mado-ot lagboy sikan
aw ka-ina-ina kow likat dà sikan ko matugutan now kandan
to ogpatampuhon iyu to pagko-on now su tamak kandan to
sinakupan now. Pigsayà kow dan dì matuu pig-iyan-iyanan
kow dan dà man.
14 Kandan no mgo otow, wadad duma no hinang ko konà
no iyan dà ogkahunungan to ogpang-ahà to buyag no mgo
pakidaag aw wadà kabuunganan to paghimu dan to mado-
ot. Aw to otow no madaas ogkadaa, ogka-iyan-iyanan dan.
To pagka-akom, na-anadan dan. Dì nataunan on kandan
tahan to langot to Diyus.
15 Natanak kandan su nigpagsuwoy kandan du-on to
katùtu-uhanan. Iyan pigsunud dan si Balaam no batà
ni Busur no nakasuwoy su pigpa-aag-aag din to sapì no
imbayad kandin no nakakabig kandin to ogpahimuhon
kandin to mado-ot.
16 Dì to kabayù no pigsakayan din no konà podon no tahan
no ogpaka-ikagi, naka-ikagi nakalayas to inikagihan to otow
aw sapadi din si Balaam to pikii din no mado-ot.

17 Sikan mgo otow tibò, iyan na-angodan dan to sisimon
no na-oti-an on, aw gabun no nadaa puli to kamag. Pigbo-
otan kandan to ogkabuguk diyà to hinibatan to pasak no
kadidiglomi man lagboy.
18 Su kandan, to kagi dan angod to apa no puli nigtampu-
ug dì matuu wadà unud. Dì to mgo otow no bayà pad oyowi
to mado-ot no paghimu, to kadumahan dan, oglit-agon dan
no ogpabaya-on to ka-iboganan dan no mado-ot.
19 Sikan nigpang-anad to gaù, agad insahad dan to
ogbogoy to kalipwasanan, dì amonu man to pagbogoy su
kandan, na-udipon man to mado-ot su nama-anan ta to
udipon ki to agad nokoy no nakasakup ita.
20 Su to mgo otow no nalimwasan on kandan to kalibu-
tanon no kado-otan no pinabayà to pagkama-an dan bahin
to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta dì
matuu uli-on dan dà to tahan dan no paghimu aw kasakup
dà ka-usab kandan to saà. To katapusan dan, dakoo on no
kado-otan nasì du-on kan tugdow no paghimu no mado-ot.

21 Su manginun pad ko wadà dan podon kama-ani to
matuwadong no igbayà, ayaw on no nama-anan dan on dì
matuu pig-oyowan dan dà aw uli-a dan dà to mado-ot.
22 Natùtu-uhan kandan kan pananglitan no pig-iling to
“To idù, og-uli-on din dà to inggisuka din. To babuy, agad
diguson, dì ogpati-ulì dà diyà to tinuna-an din.”

3

1 Na mgo kasu-unan, so-idi to ikaduwa no sulat ku iyu.
Iyan insulat ku tibò awos madoyow to pagdomdom now no
pinabayà to pagtambag ku iyu.
2 Konà now ogkalingawan to impalikwad to mgo lagsoban
to Diyus natodu-on aw mgo insugù to Magbobo-ot ta no
Maglilipwasay no impabayà du-on to mgo tumutubus din.
3 Tugdow indanan now to mahudi no adow moydu-on
oglogwà no nasakup to ibog dan no mado-ot. Og-ina-inahon
kow dan
4 aw og-iling kandan to “Ando-i buwa to Imananan
now. Insahad din to og-ulì dini. Dow kagan-u buwa to
kabigtawanan to insahad din. Naugoy on nangkamatoy to
ka-aw-apu-an ta. Dì likat to paggihit so-idi kalibutan, wadà
pad man pighalinan.”
5 Kandan no nig-iling sikan, piglingawan dan to pighimu
to Diyus natodu-on. Su pinabayà to kagi din dà nagihit to
Diyus to langit aw pasak. Aw wohig to nagihitan din so-
idi pasak, aw wohig dà gayod to inlibong-libong din so-idi
pasak.
6 Wohig gayod to impabayà to imponas to Diyus to tibò
natodu-on dini so-idi kalibutan no pina-uguban.
7 To pagponas on tibò no padatongon pad dini so-
idi kalibutan aw langit aw pagkastigu to mgo mado-ot
no mgo otow no logdog to igpabayà, kandà no kagi to
Diyus to igpabayà gayod su kadoog kandin ogpaka-agad
ogpakatuman to kagi din.
8 Dì mgo kasu-unan, konà now ogkalingawan bahin to
Diyus, to kahabà to songo adow aw to kahabà to songo maan
no tu-ig, sikan dà.
9 Agad moydu-on naka-intobo-ot to ogkatalisan to Diyus
to in-ikagi din, dì konà iyan su inlugoy din su anambo-ot
din to makahutoy pad to mgo otow no ogsosoo aw oyowi
to batasan dan no mado-ot su wadà pigbo-otan din no konà
din oglipwasan.
10 Dì ogtumanon iyan to Diyus to pagponas so-idi kalibu-
tan su ko magotò to adow ogkatokawan to mgo otow
angod to pag-abut to kawatan aw kadinog to pangalibagtos
aw ogboongon to langit su ogkaliswahan tibò aw sikan

nagihitan so-idi kalibutan, ogtunow aw kasangab gayod aw
tibò no nakatagù.
11 Mano naogot ogtumanon sikan, ogdowdoyawon ta to
paghimu ta awos konà ki ogkalabot sikan. Ogpasakup ki to
Diyus to ginhawahan ta
12 no ogtagadan ta aw padagasa tad awos umabut to adow
to Diyus no ogduklitan to langit aw kangkatunow aw tibò
ogkatunow to kapasù to logdog.
13 Dì ita, og-imanon ta to bayà no kalibutan aw langit
su insahad man to Diyus sikan ita no ogka-ugpa-an to
matuwadong no otow to mahudi no adow.
14 Kaling man mgo kasu-unan, no ogtagadan now ko
magotò to adow, ogdowdoyawon now to paghimu now
awos makita-an to Diyus to matuwadong kow aw wadà
paghimu now no mado-ot dow tamak dow baungalì aw
ogpakapaghiduma kow to Diyus.
15-16 Konà now ogkalingawan no iyan inlugoy to Magbobo-
ot ta to pag-ulì din so-idi kalibutan su pigbogayan ki pad
to paghutoy su awos makalikoy ki to kaliswahanan to
kalibutan. Padihu dà to impasulat to Diyus diyà iyu to su-un
ta no si Pablo su sikan to napa-atubangan din to tibò no sulat
din no agad-agad to nama-anan no imbogoy kandin to Diyus
no madaom no moydu-on iyan malisod no ogkasabutan.
Aw sikan to ingkasuwoy sikan wadà makadaag aw naduwa-
duwa pad to ginhawa dan su nakasaà kandan to pagsabut
dan to insulat ni Pablo aw duma no kasulatan no kagi
to Diyus no sikan, pinasiyak-siyak dan. Kaling man
kastiguhonon kandan.
17 Dì iyu mgo kasu-unan no tahan kud imbahog iyu sikan,
bantoy kow su dagow matu-uhan now to gaù to mado-ot no
mgo otow aw malingow kow to impang-anad no pigtagonan
now on tahan.
18 Si Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta no Maglilipwasay ta,
madugangan podon to pagtu-u now du-on kandin aw nama-
anan now kandin no ogpabaya-on to ka-at din iyu no
niglikat to kabo-ot din. Masayà kandin to wadà katapusan.
Amin.

Tugdow no Sulat ni Juan

1 Na ogsulatan noy iyu bahin ton otow no nahingadanan
to Kagi to Diyus no iyan nalikatan to kinabuhì no konad
ogkawadà no ogpadomdoman noy iyu. Kandin, to wadà
pad kabotad so-idi kalibutan, naka-ugpà on tahan diyà to
langit. Dì to kanami tu-un no mata, nakabantoy koy kandin
no bali on kandin, nigpaka-otow dini to babow to kalibutan.
Nakadinog koy on to kandin kagi. To tu-un noy no boad,
nakadawat koy on kandin.
2 No ma-ukasan sikan nalikatan to kinabuhì no konad
ogkawadà, nakita-an noy aw matu-uda noy du-on iyu
aw kanunoy koy ogpatangkap to tutuwanon no kandin
to nalikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Kandin,
timbang gayod to Diyus no Amoy. Dì nigpaka-otow on
kandin dini to babow to kalibutan aw nigpakilaa on tahan
kanami.
3 Kaling man ogpadomdoman noy iyu sikan nakita-an
noy on aw kadinog noy awos makapagtibò kow kanami to
pagkaduduma to Diyus no Amoy aw Anak din no si Jesu-
Kristu.
4 Ogsulatan noy iyu gayod awos wadà ogboongon to
pagtukhow tanow tibò.
5 Na so-idi no nadinog noy to ignangon noy iyu no
igpahognà igpalikwad kanami to Anak to Diyus no pig-iling
to Diyus, kandin to piglikatan to ka-awangan aw wadà labot
din to kadigloman.
6 Kaling man ko puli ki og-iling to “Lagboy ad nigpagduma
to Diyus,” dì ko ogdoom ki puli su wadà ta tumana to sugù
din, gau-on ki iyan no otow. To kagi ta aw hinang ta, konà
no tùtu-u.
7 Dì ko ma-awang to igbayà ta angod dà to Diyus no
piglikatan to ka-awangan, nigkaduduma kid on no sakup
din aw kanunoy kid ogpasayluhon to saà ta no impabayà
to langosa ni Jesu-Kristu no Anak to Diyus su kandin to
nigpakimatoy itanow.
8 Na ko og-iling ki to wadà saà ta, gaù sikan aw puli ta
kaluku to ita tu-un no lawa aw wadà labot ta to katùtu-
uhanan.
9 Dì ko og-abinon ta to mgo saà ta diyà to Diyus,
ogkasaligan ta kandin to ogpasaylu ita to saà ta su insahad
din man ita. Angayan to Diyus to ogpasayluhon ki din su
nahugasan ki din to saà ta tibò.

10 Dì ko og-iling ki to wadà saà ta, puli tad nahimu to Diyus
no gau-on aw wadà labot ta to kagi to Diyus su nig-ikagi to
Diyus to itanow, makasasaà kinow tibò no otow.

2

1 Na mgo kasu-unan ku no pig-anad ku, iyan igsulat li
Du-on iyu su awos konà kow makasaà. Dì ko makasaà ki,
moydu-on diyà to atubangan to Diyus no Amoy no ogpa-
tongà ita, no kandin iyan si Jesu-Kristu no matuwadong.
2 Kandin to nigpakimatoy ita awos mapasaylu ki to saà ta.
Konà no ita dà to ogpasayluhon to saà, dì tibò to mgo otow,
ogpasayluhon.

3 Na so-idi to igkamatu-ud to ita, tutu-u no sakup to Diyus.
Ko ogtumanon ta to sugù din, sakup ki din iyan.
4 Ko moydu-on og-iling to "Sakup a to Diyus," dì konà din
ogtumanon to sugù to Diyus, kandin, gau-on no otow no
wadà makalabot to katùtu-uhanan,
5 Dì to otow no ogtuman to sugù to Diyus, natibuus on to
paglogon din to Diyus. To pagtuman din to Diyus, sikan to
igkapatu-u to kandin lagboy nakapagduma on to Diyus.
6 To otow no kunon kun nakapagduma on kandin to
Diyus, og-unugon din podon to imbayà ni Jesu-Kristu.

7 Na mgo kasu-unan ku, so-idi no sugù ku iyu, konà no
bayà no sugù. Dì tahan on no sugù iyu likat to pagtu-u
now natodu-on no sikan iyan no kagi no impasabut ita no
oglinogonay ki.
8 Dì kunto-on so-idi no insugù iyu, angod dà to bayà su
natapikan on to kabogbogan awos matuman now sikan no
sugù no oglinogonay ki aw igpatuman sikan no sugù ita,
angod dà to pagtuman ni Jesus su ogboongon tad on to
kadigloman su natang-awan to domdom ta to tùtu-u no
igtang-ow.

9 Ko moydu-on og-abin to kandin kun, du-on to ka-
awangan to Diyus, dì ogpagkablang dà nasì to kapadihu din,
sikan no otow, du-on pad to kadigloman maka-ugpà.
10 To otow no oglogon to kapadihu din, wadà igkadaà din
no igkasuwoy din du-on to Ka-awangan to Diyus su kanunoy
ogkatang-awan to Diyus to domdom kan no otow.
11 Dì to otow no ogpagkablang to kapadihu din, madiglom
to domdom din su konà ogtumanon to sugù to Diyus aw
wadà din katagahi dow ando-i to ogkadoogan din su iyan
ogka-angodan din to pisok su nadigloman kandin aw puli
ogdoom kandin.

12 Na iyu no mgo batà pad, ogsulatan ku iyu su ogpadom-
doman ku iyu to napasaylu on to Diyus to saà now no si
Jesu-Kristu to impabayà.
13 Kandin, naka-ugpà on tahan diyà to langit to wadà pad
kabotad so-idi kalibutan. Iyu no mangkanigo-on, ogsulatan
ku iyu su ogpadomdoman ku iyu to natagaman now on
kandin. Iyu no mgo batan-on pad, ogpadomgoman ku iyu to
nada-og now on si Satanas. Iyu no mgo batà, ogsulatan ku
iyu su ogpadomdoman iyu to natagaman now on to Diyus
no Amoy.
14 Mgo manigo-on, ogpadomdoman ku iyu gayod to
kandin no naka-ugpà on tahan diyà to langit to wadà pad
kabotad so-idi kalibutan, natagaman now on kandin. Mgo
batan-on pad, ogpadomdoman ku iyu to konà ogkagawan-
gan to domdom now to kagi to Diyus su nigtagon kow lagboy
to pagtu-u now to kagi din aw nakada-og kow ki Satanas.
15 Na mgo kasu-unan ku, konà ta no iyan ogpa-aag-aagon
to kadodoog puli to otow dini to babow to kalibutan dow
agad nokoy pad no kaliyaganan dini so-idi kalibutan. Ko
ogpa-aag-aagon ta to niglikat dini to babow to kalibutan,
wadà ta logoni to Diyus.
16 Su tibò no puli niglikat dini to babow to pasak no angod
to ka-iboganan to lawa ta, aw ka-iboganan no igpabayà to
pag-ahà ta, aw ka-iboganan to ogpabantug, konà no Diyus
to piglikatan sikan. Dì so-idi kalibutan to piglikatan.
17 Na so-idi kalibutan, ogkaliswa aw agad nokoy pad no
ka-iboganan to otow, ogkawadà gayod. Dì to otow no
ogtuman to pagbo-ot to Diyus, konà ogkawadà to kandin
kinabuhì.
18 Na mgo kasu-anan no pig-anad ku, madaas on to
katapusan to banwa. Nadinog now on to oglogwà on to
otow no kablang ni Jesu-Kristu no og-palabow-labow podon
du-on kandin. Agad kunto-on, mahan-ing on to kablang din
no namanlogwà. Kaling man nama-anan tanow to madaas
on to katapusan to banwa.
19 Sikan mgo kablang ni Jesu-Kristu, konà ta no tùtu-u
no su-un. Kaling man nananggawang kandan dini ita. Su
ko tùtu-u podon no su-un ta, wadà podon pamanggawang
kandan dini ita. Dì iyan inggawang dan dini ita su awos
ogkapayagan to kandan, konà ta no tùtu no su-un.
20 Dì ita, nabogayan ki ni Jesus to Ispiritu Santu aw kandin
to nigpadaag ita to katùtu-uhanan.
21 Kaling man ogsulatan ku iyu su ogpadomdoman ku iyu
to nadaagan now on to katùtu-uhanan. Wadà a sulat iyu
su na-iling to bo-ot ku dow wadà now pad kadaagi. Dì

nadaagan now on man to katùtu-uhanan aw nama-anan
now on to wadà kagau-an no niglikat to katùtu-uhanan.
22 Na, intawa to gau-on lagboy ko konà no otow no
ogsupak ki Jesus no Imananan to Ka-otawan. Sikan to
kablang ni Jesu-Kristu.
23 Su to otow no ogdawat podon to Diyus no Amoy,
ogpakadawat gayod kandin to Anak su ko ogsupak kandin
to Anak to Diyus, ogpakasupak kandin gayod to Diyus no
Amoy. Angod dà gayod to otow no ogdawat to Anak to
Diyus, ogpakadawat gayod to Diyus no Amoy din.
24 Na, ogtagonan tad to pagtu-u ta to kagi to Diyus no
impasabut ita likat to kapinunu-an to pagtu-u ta hantod
kunto-on. Su ko ogtagonan ta sikan lagboy, kanunoy ki
ogpakapagduma to Diyus no Amoy aw Anak din.
25 Aw si Jesu-Kristu, insahad din ita to kinabuhì no konad
ogkawadà.
26 Sikan insulat ku, iyan napa-atubangan ku to mgo
otow no ogpasuwoy podon iyu awos maka-agdam kow diyà
kandan.
27 Dì konà kow ogkapook-pook su sikan imbogoy iyu ni
Jesus no iyan Ispiritu Santu, mamonang dà du-on iyu. Aw
mano du-on iyu kandin, wadà pigboong now no ogpaka-
anad iyu. Su kandin, ogpang-anad iyu to tibò no igpapang-
anad iyu Diyus. Kandin impang-anad tùtu-u, konà no gaù.
Kaling man ogtumanon now to igpang-anad iyu to Ispiritu
Santu aw igpapaghiduma din iyu lagboy ki Jesu-Kristu.
28 Na mgo kasu-unan ku, kanunoy ta ogtagonan si Jesu-
Kristu awos wadà ogkasukoniban ta no saà aw konà ki
ogkatahà du-on to atubangan din to adow to pag-ulì din dini.
29 Nama-anan ta to matuwadong si Jesu-Kristu. To otow
gayod no matuwandong to paghimu din, nasabutan ta
gayod to sakup kandin ni Jesus.

3

1 Na to Diyus no Amoy ta, to kalabow to paglogon din ita
su pighingadanan ki din no mgo anak din aw sikan iyan.
Kaling man mgo otow dini to babow to kalibutan no wadà
labot to Diyus, pigwadà ki dan su pigwadà dan gayod to
Diyus.
2 Mgo kasu-unan ku, ita, batà kid on to Diyus. Wadà
ta pad lagboy kama-ani dow nokoy to ogka-angodan ta ko
tuuson ki ta mahudi no adow. Dì so-idi to nama-anan ta.
Ko umulì dini si Jesu-Kristu, ogpaka-angod ki kandin su
sikan no timpu, bali tad ogkamotow-motawan to pagkakita
ta kandin no natuus on.

3 To otow no og-iman ki Jesu-Kristu, kanunoy og-
pakatuwadong kandin angod to katuwadong ni Jesus.
4 Na ko moydu-on ogpakasaà, kasugu-an to Diyus to
nalapasan din su sikan iyan to pagkasaà to otow.
5 Iyan inlogwà ni Jesu-Kristu dini to babow to kalibutan
awos magawang to saà to otow dì kandin, wadà saà, agad
sobu-uk. Nama-anan now sikan tibò.
6 Kaling man ko nakapagduma kid lagboy ki Jesu-Kristu,
konà ki puli ogpatudyan to oghimu to igkasaà. To otow no
puli ogpatudyan to oghimu to igkasaà, wadà din pad lagboy
katagahi si Jesus aw wadà pad gayod makapagduma kandin
ki Jesus.
7 Na mgo su-un ku, konà kow ogtu-u to gaù su otow no
matuwadong to paghimu, matuwadong kandin angod to
katuwadong ni Jesus.
8 To otow no ogpatudyan to oghimu to igkasaà, natu-un
kandin ni Satanas, su si Satanas no magbabalatak, kanunoy
nakasaà likat pad to kapinunu-an. Dì to Anak to Diyus, iyan
inlogwà din dini to babow to kalibutan su oggawangon din
to pighimu ni Satanas.
9 To otow no batà to Diyus, konà ogpatudyan to oghimu
to igkasaà su nigsupu kandin to Amoy din no Diyus, su
intanom Du-on kandin to katahani to Diyus. Mano Amoy
din to Diyus, konà ogkahimù to kandin, ogpatudyan puli to
oghimu to igkasaà su bullug iyan kandin sugpù to Diyus.
10 Ko moydu-on otow no konà no matuwadong to pighimu
din dow wadà logon din to mgo kapadihu din, kandin, konà
ogkahimu no batà to Diyus. Sikan to kabugti-anan to sakup
to Diyus aw sakup ni Satanas no magbabalatak.
11 Kinahanglan to oblinogonay ki no sakup to Diyus. Sikan
to impang-anad iyu likat to kapinunu-an.
12 Kinahanglan to konà ta ogsunudon si Kain no panganoy
ni Adan, su kandin, sakup ni Satanas su pighimatayan din
to hadi din. Nokoy man no niglangub kandin nighimatoy ko
konà no niglikat to pagkado-oti din. To hadi din, na-uyunan
to Diyus su matuwadong to nahimu din. Dì to nahimu ni
Kain, wadà ka-uyuni to Diyus su mado-ot.
13 Kaling man mgo kasu-unan ku, konà kow ogkaboong-
boong ko ogpagkablang iyu to mgo otow dini to babow
to pasak no wadà pasakup to Diyus su wadà ki pasakup
to kandan paghimu no mado-ot. Dì ita, nigpasakup ki to
madoyow no paghimu.
14 Itanow no tumutu-u, wadà ta kalingawi to natodu-on
no wadà kinow pad tu-u, wadà ki pad linogonay no iyan
igkapatu-u sikan to wadà ki pad makatu-un to kinabuhì

ta no konad ogkawadà. Dì kunto-on, niglinogonay kid no
iyan ingkapatu-u sikan to makalibwas ki dà to pagsakup to
kamatayon su nabogayan kinow on to kinabuhì no konad
ogkawadà.
15 To otow no ogpagkablang to kapadihu din, oghimuhon
kandin to Diyus no magbubunù no otow, aw nama-anan
ta to wadà otow no magbubunù no moydu-on kinabuhì no
konad ogkawadà.
16 Kaling man, nama-anan ta to kalitukan to tùtu-u no
paglogon su si Jesu-Kristu, nigpakimatoy ita. Kaling man
kinahanglan to ita, ogpakimatoy ki to su-un ta.
17 Ko pananglitan moydo-on otow no ogpakabulig podon
to su-un din no nawada-an to igkabuhì, dì puli din pig-
oyowan no wadà ka-ati, amonuhon to paglogon sikan no
otow to Diyus.
18 Mgo kasu-unan ku no pig-anad ku, ko logon ta no dini
dà puli to bàbà ta, wadà puus sikan. Dì to paglogon ta,
igpatu-u ta podon nasì to oghimuhon ta no madoyow.
19 Ko madoyow to paghimu ta du-on to kasing-tumutu-u
ta, ogkasabutan ta to tùtu-u to paglogon ta du-on kandan.
Ko oglogonan ta to kasing-tumutu-u ta, nama-anan ta to
tùtu-u ki no sakup to Diyus aw to tawoy sikan, wadà
ogkasukoniban ta du-on to atubangan to Diyus.
20 Su agad tinahom ta, ogbotang-botang ita podon ta saà
no ogkasukoniban ta, dì to Diyus, labow pad du-on to
tinahom ta su to Diyus, nataga tibò aw napasaylu din on
to mgo saà ta not na-abin tad aw konà din ogsukmaton su
piglingawan din on.
21 Na mgo kasu-unan ku, mano wadà saà no igkabotang
ita to tinahom ta su napasaylu on, wadad on ogkasukoniban
no igkasikow ta diyà to atubangan to Diyus.
22 Ko moydu-on ogpangamuyu-on ta du-on kandin,
ogkadawat ta su kanunoy ta ogtumanon to sugù to Diyus
aw himuha ta to ogkaliyagan din.
23 Insugù to Diyus ita to ogsaligan ta to ngadan ni Jesu-
Kristu no Anak din aw ita no nigsusu-un-su-un, oglinogonay
kinow angod to insugù ita ni Jesu-Kristu.
24 Tibò kino ogtuman to sugù to Diyus, nakapagduma ki
kandin. Aw to Diyus, nigpagduma ita gayod. Nama-anan ta
to dini ita to Diyus su pigpasoodan ki din to Ispiritu Santu.

4

1 Na mgo kasu-unan ku, to mgo otow no kunon kun na-
abutan kandan to kagi kun to Ispiritu Santu, konà no tibò to
ogkatu-uhan now. Dì og-antihan now pad nasì dow Diyus

iyan to nalikatan dow konà. Su mahan-ing to namanlogwà
dini to babow to kalibutan no na-abutan to kagi to gau-on
no konà no Diyus.
2 Ko ma-antihan ta dow tùtu-u no Ispiritu Santu to
nalikatan iyan to agad nokoy no impang-anad, so-idi to
igpabayà ta. Na to nigpa-abut to kagi, og-antihan ta
agad ando-i dow matu-udon din to sikan sobu-ukon dà
no nahimu to Diyus no Imananan to Ka-otawan, bali on
nigpaka-otow dini to babow to kalibutan aw kandin iyan
si Jesus. Na to impang-anad din, ko kanunoy din napa-
atubangan sikan katùtu-uhanan bahin ki Jesus, Diyus no
Ispiritu Santu iyan to nalikatan to kagi din.
3 Dì ko konà din lagboy tagonan to sikan sobu-ukon dà
no nahimu to Diyus no Imananan to Ka-otawan no bali
nigpaka-otow on dini to babow to kalibutan aw kandin
iyan si Jesus, konà iyan no Diyus to nalikatan to kagi din.
Dì to nalikatan sikan, kablang nasì ni Jesus aw kandin,
ogpalabow-labow podon du-on ki Jesus. Nama-anan now to
oglogwà to kablang ni Jesus, aw tùtu-u iyan dinid on kandin
to babow to kalibutan.
4 Dì iyu mgo kasu-unan ku, natu-un kow on to Diyus aw
makada-og kow on sikan mgo nigpang-anad to gaù su to
Diyus no Ispiritu Santu no nakasood du-on to ginhawahan
now, labow pad kandin du-on sikan nakasood to mgo gau-
on no otow no wadà labot to Diyus.
5 Kandan, kablang to Diyus aw kandan impang-anad,
wadà likat to Diyus. Kaling man, mgo otow no wadà labot
to Diyus, ogpaminog kandan sikan nigpang-anad to gaù.
6 Dì ita, natu-un ki to Diyus. Kaling man to otow no
nigpasakup to Diyus, ogpaminog to impang-anad ta. Dì to
otow no wadà katu-un to Diyus, konà ogpaminog kandin to
impang-anad ta. Na pinabayà sikan, ogkakilaa ta to Diyus
no Ispiritu Santu no nalikatan to katùtu-uhanan aw sikan
nalikatan to gaù.
7 Na mgo kasu-unan, ita no sakup to Diyus, oglinogonay
ki su Diyus to piglikatan to paglinogonay to mgo sakup din.
To otow no oglogon to mgo duma din to pagtu-u, kandin,
sugpù to Diyus aw natagaman din on to Diyus.
8 To otow no wadà logon to mgo duma din, wadà gayod
kalabot kandin to Diyus su Diyus to piglikatan to logon ta
no tùtu-u.
9 Iyan ingkapatu-u to nalogonan ki to Diyus su Anak din
no sobu-ukon, pigpa-andini so-idi kalibutan awos mabo-
gayan ki to kinabuhì no konad ogkawadà.
10 Sikan no logon, konà no ita to piglikatan, dì Diyus to
piglikatan no iyan ingkapatu-u su pigpa-andini din to Anak

din no nigpakimatoy ita to saà.
11 Na mgo kasu-unan, mano nalogonan ki to Diyus, ita no
sakup din, oglinogonay kinow gayod to tùtu-u no logon.
12 Wadà pad otow no nakakita lagboy to Diyus to mata
puli to gi-otawan. Dì ko linogonay kinow, Diyus, dinid on
ita aw to logon ta no tùtu-u du-on kandin, natibuus on.
13 Na nama-anan tad to Diyus, nakapagduma kandin ita,
aw ita, nakapagduma ki kandin su pigbogayan ki to Diyus
to Ispiritu Santu.
14 To Diyus no Amoy, pigpa-andini din to Anak din
awos mabogayan to mgo otow tibò to kinabuhì no konad
ogkawadà. Kanak no si Juan aw mgo duma ku pad,
ogkamatu-ud noy sikan su nakita-an noy kandin to tu-un
noy no mata.
15 To otow no ogmatu-ud to si Jesus, Anak to Diyus, kandin
aw Diyus, nigkaduduma.
16 Nama-anan ta to nalogonan ki to Diyus aw sikan to
ogkasaligan ta. To logon tibò no tùtu-u, Diyus to piglikatan.
Kaling man to otow no dakoo to logon din no tùtu-u du-
on to mgo duma din, nakapagduma kandin to Diyus, aw to
Diyus, nakapagduma kandin gayod.
17 Na to pagkapagduma ta to Diyus, sikan to piglikatan
to ingkatibuus ta to logon ta awos konà ki matahà diyà to
atubangan to Diyus to mahudi no adow. Su to kinabuhì ta
dini to babow to kalibutan, kinabuhì iyan ni Jesu-Kristu dini
to sood ta.
18 Ko matibuus to logon ta to Diyus, wadà ogkahadokan
ta. Ko mahadokan ta to Diyus, ogkasabutan ta to moydu-
on pad pigboong no logon ta su konà ta ogkahadokan
sikan nalogonan ta. Dì iyan ogkahadokan ta to kastigu no
padatongon pad. Dì to logon ta no tùtu-u, naka-agow on to
pagkahadok ta to kastigu su to logon ta, nakagawang ita to
hadok.
19 Na mgo kasu-unan ku no sakup to Diyus, oglinogonay
kinow su tugdow nalogonan ki to Diyus.
20 Na ko moydu-on og-iling to “Kanak, niglogon a to
Diyus,” dì to duma din, nigpagkablang dà, gau-on kandin
no otow. Su to otow, konà ogpakalogon kandin to Diyus no
wadà din pad kakita-i ko wadà din kalogoni to duma din no
nakita-an din on to tu-un din no mata.
21 Aw so-idi to sugù din ita, to otow no oglogon to Diyus,
ogkalogonan din gayod to mgo duma din.

5

1 Na to otow no ogtu-u to si Jesus to Imananan to Ka-
otawan, sikan no otow, batà to Diyus. To otow no oglogon

to Diyus no Amoy ta, angod dà man gayod ogkalogonan din
to duma no mgo anak to Diyus.
2 Ko oglogon ki to Diyus aw tumana ta to sugù din, angod
dà man ogpakalogon ki to duma no mgo anak to Diyus.
3 Maogot iyan no ogtumanon ta podon to kasugu-an to
Diyus, su to pagtuman ta, sikan iyan to igkapatu-u to
oglogon ki kandin. Aw to sugù din ita, konà ta oghimuhon
no mabogat dì oghimuhon ta nasì no ma-agkap.
4 Agad intawa no sakup to Diyus, ogpakada-og kandin to
wadà likat to Diyus. Iyan igkada-og din to kablang to Diyus
su nigtu-u kandin ki Jesu-Kristu.
5 To otow no ogtu-u kandin to si Jesus, Anak to Diyus,
kandin to ogpakada-og to agad nokoy no niglikat so-idi
kalibutan no kablang to Diyus.
6 Na sikan no si Jesus no iyan pighimu no Imananan
to Ka-otawan, niglogwà on dini to babow to kalibutan
no likat diyà to langit. Pigmatu-ud to katondanan din to
pagbonyag kandin to wohig aw pagpataug to langosa din no
nigpakimatoy kandin to saà to mgo otow. Konà no wohig
dà to nigmatu-ud to katondanan din. Dì langosa din gayod,
nigmatu-ud to nigtubus kandin ita.
7 Aw moydu-on pad nigmatu-ud dini ita to katondanan ni
Jesus su Ispiritu Santu no piglikatan iyan to katùtu-uhanan
tibò, nigmatu-ud to katondanan ni Jesus.
8 Tatou on to nigmatu-ud to katondanan ni Jesus, Ispiritu
Santu, wohig, aw langosa, aw to inmatu-ud sikan tatou,
nighiduma on.
9 To ogmatu-udon to otow, ogkatu-uhan ta. Dì labow pad
to pagkasalig ta to ogmatu-udon to Diyus no pigmatu-ud din
to si Jesus, Anak din.
10 To otow no ogtu-u ki Jesus no Anak to Diyus, ogtahomon
din to ogkasaligan iyan to pagmatu-ud to Diyus. Dì to otow
no wadà tu-u to Diyus, nahimu din to Diyus no gau-on su
wadà salig to pagmatu-ud to Diyus bahin to Anak din.
11 Na so-idi to pigmatu-ud to Diyus. Pigbogayan ki to Diyus
to kinabuhì no konad ogkawadà, aw Anak din no si Jesus to
piglikatan sikan no kinabuhì.
12 To otow no nigdawat to Anak to Diyus, moydu-on on
kinabuhì no konad ogkawadà. To otow no wadà dawat to
Anak to Diyus, wadà kinabuhì no konad ogkawadà.
13 Na iyu no nigsalig to ngadan to Anak to Diyus,
pigsulatan ku iyu su ogpadomdoman ku iyu to namoydu-
onan kow on iyan to kinabuhì no konad ogkawadà.
14 Kaling man nama-anan ta to ko ogpangamuyù ki
to Diyus to agad nokoy, ogpaminog kandin ita ko sikan

pigpangamuyù ta, humiduma to pagbo-ot to Diyus.
15 Ko nama-anan ta to nigpaminog kandin, angod dà man
ogkama-anan ta to ogkadawat ta to pigpangamuyù ta du-on
kandin.
16 Na ko moydu-on ogpakakita to duma din no nakasaà,
dì kan saà din, konà no wadad kapasayluhanan to Diyus,
og-ampu-an din to duma din aw kabogayi din nasì to
pagpadani diyà to atubangan to Diyus. To otow no nakasaà
to konà no wadad kapasayluhanan to Diyus, ogka-ampu-an
ta. Su moydu-on saà no wadad kapasayluhanan to Diyus
no bullug on iyan to pagkatambalingu sikan no otow. Ko
sikan, konà ku ogpa-ampu-on iyu.
17 Tibò no nahimu no mado-ot, saà iyan. Dì moydu-on saà
no konà no wadad kapasayluhanan to Diyus.
18 Nama-anan ta to wadà otow no pig-usab pad to Diyus
pig-otow no puli ogpatudyan to oghimu to igkasaà su
ogbantayan kandin to Anak to Diyus aw konà kandin
ogkahilabotan ni Satanas.
19 Aw ita, nama-anan ta to natu-un ki to Diyus. Dì to mgo
otow tibò no wadà pasakup to Diyus, nasakup ni Satanas.
20 Nama-anan ta gayod to nig-andini to Anak to Diyus so-
idi kalibutan aw pakilaha ki to Diyus. Nakapagduma ki to
Diyus no tùtu-u aw nakapagduma ki to Anak din no si Jesu-
Kristu. Diyus dà to ampu-onon no tùtu-u no nalikatan to
kinabuhì ta no konad ogkawadà.
21 Na mgo kasu-unan ku no pig-anad ku, konà kow
oghilabot to ampu-onon no konà no Diyus.

Ikaduwa no Sulat ni Juan

1 So-idi no sulat, likat kanak no imbotang no manigo-on
to kasinakupan to Diyus. Sulat ku diyà iyu no sinakupan to
Diyus no tibu-uk no nalogonan din aw diyà to kada sobu-uk
no sakup din du-on. Nalogonan ku iyu tibò. Konà no kanak
dà, dì nalogonan kow to tibò no nakadaag on to tùtu-u no
impang-anad
2 su namantagon kinow on to tùtu-u no impang-anad aw
konà ki ogkagawangan sikan impang-anad hantod to wadà
katapusan.
3 Madumahan ki to ka-at aw kalinaw likat to kabo-ot
dan no Diyus no Amoy aw Anak din no si Jesu-Kristu no
Magbobo-ot ta no igpabayà to paglogon dan ita aw sikan
impang-anad no tùtu-u no impasabut ita.
4 Naliyag a su moydu-on nakanangon kanak to moydu-on
sakup now du-on no nigtagon lagboy to katùtu-uhanan su
sikan to insugù ita to Diyus no Amoy ta.
5 Na igtugun ku iyu no tibu-uk to oglinogonay kinow on.
Konà no bayà no sugù sikan su imbogoy ita to kapinunu-an
pad to pagtu-u ta.
6 Ko oglinogonay kinow, ogtumanon ta to sugù to Diyus.
Tibò ki oglinogonay. Sikan to ing-anad iyu to kapinunu-an
pad to pagtu-u now.
7 Na mahan-ing to namanlogwà no nigpang-anad to
gaù dini to babow to kalibutan no wadà tu-u to si Jesus
to Imananan to Ka-otawan no nigpaka-otow on. Gau-
on kandan no otow. Kablang kandan ni Jesu-Kristu aw
ogpalabow-labow podon du-on kandin.
8 Dowdoyow kow awos konà kow magawangan to napa-
omotan ta awos konà mabawasan to mahudi no adow to
igbaos din ita.
9 Ko moydu-on ogpasiyak-siyak to impang-anad ni Jesus
no katùtu-uhanan, wadà du-on kandin to Diyus. Dì to otow
no ogtagon lagboy to impang-anad ni Jesu-Kristu, du-on
kandin to Diyus no Amoy aw Anak din gayod.
10 Ko umabut to otow no ogpang-anad dì oghibugtì du-on
to impang-anad ni Jesus, konà now ogpaponhikon. Agad
pagkamusta, konà kow.
11 Su ko bogayan now to pagkamusta, ogpakaduma kow
to kandin paghimu no mado-ot.

12 Na mahan-ing pad no ogsulaton kud podon. Dì konà
ku pad kunto-on su madoyow pad to igpagbaaw ku iyu to
atubang nasì ko umabut ad du-on iyu su oglo-uy a podon
iyu awos wadà podon maboong to pagkaliyag ta.
13 Na to mgo kasing-tumutu-u now dini no pig-abin gayod
to Diyus, igpadaa dan du-on iyu to mgo kamusta dan.

Ikatou no Sulat ni Juan

1 So-idi no sulat, likat kanak no imbotang no manigo-
on to kasinakupan to Diyus. Sulat ku, diyà ikow Gayu no
nalogonan ku lagboy.
2 Lagi, ogpangamuyu-on ku to Diyus to madoyow podon
to kabotang nu aw madoyow gayod to lawa nu angod dà to
kadoyow to pagtu-u nu.
3 Nigtukhow a lagboy no pag-abut dini to mgo su-un ta su
pignangonan a to matinumanon ka su wadà ka kun suwoy
to impang-anad no tùtu-u.
4 Kanunoy a iyan ogtukhow ko duminog a to matinu-
manon to mgo pig-anad ku to tùtu-u no impang-anad.
5 Na Lagi, konà ka ogkawada-an to igbaos ikow to Diyus su
kanunoy nu ogtabangan to kasing-tumutu-u ta aw labi pad
to pagtabang nu du-on kan bayà pad nig-abut du-on iyu.
6 Su to pagdatong dan dini pignangonan koy no sinakupan
to Diyus no nangkahimun to labow to pagka-at nu kandan.
Na kandan, imomo-ot on oghipanow og-usab no ogpan-
gudlin. Madoyow ko usaban nu tabangan ko bumayà du-
on iyu awos tumo-od kandan to paghipanow dan su sikan,
oghiduma to pagbo-ot to Diyus.
7 Su kandan no oghipanow no ogpatangkap to ngadan
ni Jesu-Kristu, konà ogpangamuyù to ogpatabang du-on to
konà no tumutu-u.
8 Kaling man ita no tumutu-u to ogbogoy podon du-on
kandan to igkabuhì dan awos ki makatabang kandan to
pagpatangkap to impang-anad no tùtu-u.
9 Na, pigsulatan kud on to sinakupan to Diyus diyà iyu. Dì
si Diyutripis, wadà paminog to kagi ku su ogpalabow-labow
podon to kandin kabogbogan.
10 Kaling man ko umabut a du-on ognangonan ku iyu to
pighimu din su to paghimanu din kanami, konà no tùtu-
u. Hognà pad, ko umabut to su-un ta du-on, konà din
ogdawaton to madoyow. Konà din gayod ogpadawaton to
duma no sakup du-on. Aw kandan no nigdawat podon
to madoyow, oggawangon din du-on to kahimunan to
sinakupan to Diyus.
11 Na Lagi, to otow no mado-ot to paghimu, konà ta
oggoadan. Dì iyan oggoadan ta to otow no oghimu to
madoyow su to otow no oghimu to madoyow, kandin to

natu-un to Diyus. To otow no oghimu to mado-ot, agad
nigkilaa dà to moydu-on Diyus, dì wadà labot din to Diyus.
12 Dì si Dimitriyu, sunudonon kandin su kanad aw
tibò, og-apidan noy kandin su paghimu din, oghiduma to
impang-anad no tùtu-u.
13 Na moydu-on pad podon igsulat ku diyà ikow, Dì konà
pad no kunto-on.
14 Dì ogbabaaw kinow dà to atubang su domdom ku to
madaas ad oglo-uy iyu.
15 Madumahan kow podon to kalinaw. Mgo kasing-
tumutu-u now dini, igpadaa to kamusta dan diyà iyu.
Ognangonan nu to mgo kasing-tumutu-u noy du-on to
kamusta noy diyà kandan.

Sulat ni Judas

1 So-idi no sulat, likat kanak no si Judas no su-un ni
Santiago aw sakup ni Jesu-Kristu. So-idi sulat ku, diyà iyu
no nalogonan to Diyus no Amoy tanow no pig-abin din on
no kanunoy din ogtandu-an hantod to umabut dini si Jesu-
Kristu.
2 Madumahan kow lagboy to ka-at to Diyus aw kalinaw
aw logon din.

3 Na mgo kasu-unan ku no nalogonan ku, tahan kud
podon pigpansulatan iyu bahin to tinu-uhan no nasoodan
tad on. Dì moydu-on pad kunto-on igkasulat kud iyu awos
now mama-anan to moydu-on mgo gau-on no mgo otow no
ogpang-anad du-on iyu su sikan to ogpakapasabuk iyu to
impang-anad no wadà pigboong no inlikwad on dini ita no
sakup to Diyus.
4 Su moydu-on tahan puli nakaba-ot ita no sinakupan. Dì
wadà ta katagahi to kandan, wadà na-an tu-u to Diyus. Dì
kandan, tahan on pig-indanan to Diyus no kastiguhonon to
mahudi no adow. Kandan, bahin to impang-anad to pagka-
at to Diyus, ogpasiyak-siyakon dan podon. Iyan igpasiyak-
siyak dan su awos podon maka-uyun to Impang-anad to
Diyus to paghimu dan no mado-ot. Nadagbow dan no to
ka-at to Diyus, dow makaduma to otow dà no ogtuman
to kandan dà no ogka-ibogan. Kan pagpasiyak-siyak dan
podon to impang-anad bahin to ka-at to Diyus, sikan to
ingkapabayà to pagsupak dan ki Jesu-Kristu no Magbobo-
ot ta no tagtu-un itanow tibò.

5 Na sikan nanangon iyu natodu-on, sikan dà gayod to
ogpa-indanan ku iyu kunto-on aw kandà to ogpakatunga
awos konà now ogkalingawan to paghimu to Diyus no
paglipwas din to mgo Isrili no mgo otow du-on to Ihiptu
no banwa no kalisodanan dan. Agad nalipwasan kandan to
kalisodan du-on, dì wadà kaugoy sikan mgo otow no wadà
tu-u, pigponas to Diyus.

6 To mgo diwata gayod natodu-on diyà to langit, agad
tahan no diwata podon kandan, dì su wadà dan baliha
to pagkadiwata dan, piglingawan dan nasì. Nokoy to
pighinang to Diyus kandan. Piggawang du-on to banwa
dan aw diyad on ibotang kan no mgo diwata to hinibatan
to pasak no nabuguk du-on to kadigloman no pigbakus to

sangkalì aw bullug du-on maka-ugpà hantod to adow no
pagbo-ot to Diyus.
7 Ognoud-noudan now to nadoogan to Suduma no lunsud
aw Gumuda gayod no lunsud aw mgo nakalongod du-on
no mgo kalunsudan su to mgo taga-lunsud, angod dà to
paghimu dan no mado-ot no sikan, pagpanlibug aw pag-
u-unoy-unoy gayod. Dì to nasadogan dan no kastigu to
Diyus kandan no pinabayà to kayu no wadà kaposokanan
no iyan on nahimu no ogkagoadan no konà ogsunudon to
mgo tipahudi no mgo otow no mado-ot to mgo hinang no
ogka-angod gayod kandan su igsugba diyà to logdog no konà
no ogkaposok.
8 Na so-idi mgo otow no ogpang-anad to mgo gaù kunto-on
no timpu, angod dà su puli dan na-agad-agadan to bugtì su
angod to taga-inop puli to pig-unug dan. No pigpakatuman
dan to ka-iboganan dan, ogsupakon dan to imbotang no
ogsakup. Ogpa-inahan aw diyampa-a dan to mgo pigbotad
no mgo gamhanan.
9 Dì si Miguel, agad kinalabawan no diwata to Diyus
kandin, dì wadà din langubi to og-ina-inahon si Satanas no
magbabalatak ton paghi-asuy dan bahin to lawa ni Moises
dow nokoy to ogkadoogan kan pagkamatoy din. Dì iyan dà
pig-ikagi din to “Diyus on to ogkataga ikow dow amonuhon
ka.”
10 Dì kan mgo nang-anad to gaù, puli ogpamansawoy to
wadà dan kadaagi. To ibog dan, angod dà to mgo mamang
no wadà bo-ot. Aw sikan to igkaponas dan to mahudi no
adow.
11 Aboy kandan su ogsunudon dan si Kain no ma-inga-on
no otow. Iyan dà pigpa-aag-aag dan to sapì. No pigpa-aag-
aag dan to sapì pigsunud dan gayod si Balaam no sapì to
nakakabig kandin to mado-ot no paghimu. Dì ogkawadà
kandan no ogka-angod ki Kuda no nig-atu to pagsakup ni
Moises no imbotang to Diyus.
12 Na kan mgo nang-anad to gaù, ko ogba-ot to kahimunan
now to sinakupan, naka-angod to sakit no ogpakasikow iyu.
Logodon kandan aw wadà tahud. Wadà ogkadoogan dan.
Angod dà to gabun no wadà udan, dì ogkadaa to kamag.
Kandan, angod dà gayod to kayu no konà ogbogas agad
tigbobogas on podon. Dì kandan, angod to kadaduwa on
kamatoy su niglata on to dohun aw kagangu aw kabukad.
13 Kan mgo nang-anad to gaù, angod dà gayod to baod to
dagat no ogpamawbakuud no ogsobu no nalobog to kandan
tu-un no domdom no igkasikow. Iyan ogka-angodan dan
gayod to bitu-on no nakasuwoy to tahan din igbayà no konà
ogkasaligan no ta-indanan no oghindù ita. Dì to Diyus,

pighina-at din on to kanunoy no ogpa-ugpa-an kandan no
sikan, kadigloman.
14 Na si Enoc no sugpù ni Adan no ikapitu on no sumpow,
kandin iyan napa-atubangan din to kagi din no ogkadoogan
kan nang-anad to gaù no nigtag-an kandin no pig-iling to
“Ahà kow su og-andini to Magbobo-ot ta no ogdumahan to
minaan no diwata din.
15 “Su ogbo-otan din to mgo otow tibò aw ogkastiguhon
din gayod to mgo otow no mado-ot to pig-ikagi dan bahin
kandin aw agad noloy pad no pighimu dan no mado-ot no
wadà makatahud to Diyus.”
16 Sikan mgo otow no napa-atubangan ni Enoc to kagi
din, mangka-ina-inahon kandan no mgo otow aw mangkat-
ibagutbut. Iyan dà ogtumanon dan to kandan ibog. Ogsaya-
on dan to tu-un dan dà no lawa. Ogsaya-on dan gayod to
duma awos ogkalomhokan to kandan ka-uswagan.
17 Dì iyu no mgo kasu-unan ku, konà now ogkalingawan
to tinag-an to mgo tumutubus ni Jesu-Kristu no Magbobo-ot
ta
18 su pig-iling dan to “To mahudi no adow oglogwà to mgo
otow no ogpamang-ina-ina iyu no sikan no mgo otow, ibog
dan dà to ogtumanon dan.”
19 Kandan to nalikatan to pagkabahin-bahin to mgo
tumutu-u. Nasakup kandan to puli niglikat so-idi kalibutan
no wadà labot to Ispiritu Santu.
20 Dì iyu mgo kasu-unan ku, oghinogotay kow to pagtu-u
now to Diyus. Og-ampù kow no Ispiritu Santu to og-allad.
21 No pag-ugpà ta pad konà ta ogkalingawan to nalogonan
ki to Diyus no kanunoy ki ogpa-uyun to Diyus su tinahom
tad to nalogonan ki din no ogtagad ki kanunoy to ka-at ni
Jesu-Kristu no Magbobo-ot ta hantod to pagtuusa ta.
22 Na moydu-on nigtu-u dì naduwa-duwa pad to ginhawa
dan. Ogbuligan now iyan kandan.
23 Moydu-on gayod ogbuligan now su ogdungow on to
kamatayon. Dì ogdagwaton now kandan du-on to logdog.
Moydu-on ogka-atan now dì og-agdam kow su dagow
madamoy kow puli to kandan kado-otan no wadà podon
labot now.
24-25 Na to Diyus no sobu-ukon no Maglilipwasay ta, ogka-
amu to ogtabang awos konà now ogkalingawan to pagtu-
u now. Ogka-amu gayod kandin to ogpadugukon kow
to atubangan din to mahudi no adow no wadà saà now
no ogpatukhawon kow lagboy diyà to langit no igpabayà
to Magbobo-ot ta no si Jesu-Kristu no Maglilipwasay ta.
To Diyus, masayà, mapalabow, su pigtu-un din tibò no

pagsakup aw kabogbogan likat to kapinunu-an hantod kunto-on aw kaugayan no wadà katapusan. Amin.

Sikan Impa-ahà ki Juan

1-2 Na iyu no mgo sakup to Diyus, igpadaa ku iyu kunto-on
to pigsulat ku no bahin to impa-ahà kanak ni Jesu-Kristu no
pigsugù to Diyus to igpa-ahà kanak awos mama-anan now
no sakup din dow nokoy to madaas og-abut. Kanak no si
Juan no sakup ni Jesu-Kristu, pigsulat ku kotob to nakita-an
ku no pagkagawangi ku to panimo-ot no pigsaysayan ad to
kalitukan to diwata to Diyus no pigpabunsud dini kanak no
pigpalikwad dini kanak. Pigsulat kud gayod to nadinog ku
no kagi to Diyus aw kagi ni Jesu-Kristu.
3 Na to otow no ogbasa so-idi, ogkaliyag kandin. To otow
gayod no ogpaminog so-idi no impa-abut to Diyus no kagi,
ogkaliyag gayod kandin ko matuman din su madaas on
ogkagotò to intag-an dini so-idi no nasulat on.
4-5 Na kanak no si Juan, so-idi to impalikwad kanak ni
Jesu-Kristu diyà iyu no pitu no kasinakupan din diyà to
Asiya.
Madumahan kow to kalinaw aw ka-at no niglikat to Diyus
aw ki Jesu-Kristu aw to Ispiritu Santu. To wadà pad kapunù
to kapinunu-an, tahan on naka-ugpà to Diyus diyà to langit
aw hantod kunto-on aw hantod to wadà katapusan. Ispiritu
Santu no diyà to atubangan to Diyus, pitu to kabogbogan
din no nigsingkabugtì. Si Jesu-Kristu to ogkatu-uhan to
matuwadong to paglikwad to kagi to Diyus. Kandin to
tugdow no pigbuhoy to Diyus aw tuusa aw panguu gayod
kandin to tibò no ogsakup dini to babow to kalibutan.
Dakoo to logon din ita no piggawangan ki din to saà ta no
pinabayà to langosa din no pigpataug no pagpakimatoy din
ita.
6 Pighimu ki din no sinakupan din aw panon to mgo otow
no kanunoy og-ampù diyà to atubangan to Diyus no Amoy
din. Matahudan kandin aw mabogayan to kabogbogan to
pagsakup hantod to wadà katapusan, no sikan iyan podon.
Amin.
7 Indanan now kandin no padatongonon pad no ogliwaw-
ang to gabun aw tibò on to mgo otow, ogpakakita kandin
agad todu-on nigpalì kandin, aw tibò to timamanwa dini to
babow to kalibutan, ogpamakasinogow to pagkasosoo dan
ko kumita no sikan iyan matuman podon. Amin.
8 “Kanak to A aw Ya no iyan kalitukan to kapinunu-an aw
katapusan.” Sikan to kagi to Diyus no Magbobo-ot ta no to

wadà pad kapunù to kapinunu-an tahan on naka-ugpà diyà
to langit hantod kunto-on aw hantod to wadà katapusan no
kinabogbogan no ogsakup.

9 Na kanak no si Juan no su-un now to pagtu-u ta ki
Jesus no nabogkot kinow, na-a-angod kinow on su agad pig-
uwang-uwangan kinow su sakup kinow to pagkaharì din,
dì natibuus dà to ginhawa ta. Na likat to pagpasabut ku to
kagi to Diyus bahin ki Jesus, piggawang a du-on to banwa ku
aw pakamonang a diyà to puù to dagat no pighingadanan
to Patmus.
10 To adow to Dumingu diyà no pagkagawangi kud to
panimo-ot no pinabayà to Ispiritu Santu, moydu-on nadinog
ku diyà to talikudan ku no naka-uwotu no kagi dì angod to
budyung to ka-agbot no na-iling to
11 “To tibò to ogkita-an nu, ogsulaton nud aw ipadaa
diyà sikan pitu no kasinakupan ku diyà to mgo lunsud to
Ipisu aw Ismirna aw Pirgamu aw Tiyatira aw Sardis aw
Piladilpiya aw lunsud gayod no Lawdisiya.”

12 Na no pagkalingì ku dow intawa to nig-ikagi kanak aw
no pag-usab ku mandà pagnongnong, nakita-an ku to pitu
no pungkuyanan to ilawan no aag buwawan.
13 Du-on to kabakna-an to pungkuyanan to ilawan, iyan
nakita-an ku to angod to tumutubus to ka-otawan no
mahabà to kabò din aw to dagaha din, pigbagkosan to
buwawan.
14 To uu din aw bubuu din, lagboy maputì angod to kaputì
to gapas. Aw to mata din, angod gayod to logdog to kayu su
oglagbas du-on to ginhawahan.
15 To kobong din, angod to tumbaga no pigbaga du-on
to tunawanan. Aw ko og-ikagi kandin, iyan na-angodan to
sampow no maliyapa.
16 To boad din no kalintu-u, nigtagon to pitu no bitu-on.
To oglogwà du-on to bàbà din, ispada no maha-it aw ma-
idob. Aw to lawlanguhan din, iyan na-angodan to bandog
to soga ko lagboy ma-ugtu no ogpakasilow.

17 Na kan no pagkakita ku kandin, nakapatilangkob a
du-on to saom to kobong din no angod a to namatoy. Dì
pigdawat a din to kalintu-u no boad din aw ikagi to “Konà
ka ogkahadok su kanak to kapinunu-an aw katapusan to
tibò.
18 Kanak to piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà
su agad nigpakamatoy ad, dì nigpakabuhoy ad gayod no
konà ad ogka-usab ogkamatoy. Kanak on to tagtu-un to
kamatayon aw banwa to nangkamatoy su nakada-og ad to
kamatayon. Kaling man konà ka ogkahadok.

19 Dì ogsulaton nu tibò no igpa-ahà ku ikow no pagka-
pugut no so-idi iyan kunto-on aw to padatongon pad gayod.
20 “Na ognangonan ku ikow to kalitukan kan pitu no bitu-
on no nakita-an nu dini to boad ku aw kalitukan to pitu no
pungkuyanan to ilawan no buwawan. Sikan pitu no bitu-on,
iyan pitu no maglilikwaday ku no pigpalikwad ku to kagi ku
diyà to pitu no kasinakupan ku. Sikan pitu no pungkuyanan
to ilawan, iyan pitu no kasinakupan ku.”

2

1 Na ton nig-ikagi kanak, nig-iling mandà to “Na so-idi
to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà
to sinakupan ku diyà to Ipisu. Og-ilingon nu to ‘Kanak, si
Jesus no nigtagon sikan pitu no bitu-on to kalintu-u ku no
boad. Magbabantayay a gayod sikan pitu no pungkuyanan
to ilawan no buwawan no kanunoy a oglibod-libod du-on
sikan mgo ilawan.’
2 “Ilinga nu mandà to ‘Nama-anan ku to nabayà-baya-
an now aw pagkapagud now aw agad nalisodan kow dì
pighogot now to pagtu-u now aw konà kow ogpakapasinsiya
to mgo otow no mado-ot. Dì nasì pigpang-usip now to
namang-angkon no kandan kunon kun tumutubus ni Jesus.
Dì matuu konà man na-an aw nama-anan now on kandan
no gau-on iyan.
3 Nama-anan ku gayod to pigtuwa-ay now to kalisodan
likat to pagtu-u now kanak. Dì wadà kow ablaya to pagtagon
to pagtu-u now.
4 “ ‘Dì moydu-on dà kabugti-anan now no konà ku ogka-
uyunan su to bayà kow pad nigtu-u, dakoo to paglogon now
pad kanak. Dì kunto-on no naugoy on, nigkupas on man
nasì to paglogon now kanak.
5 Ogdomdoman now to nasuwayan now aw ogsosoo
kow aw ka-ulì now to tahan now no paglogon kanak aw
mgo tahan now no paghimu no madoyow. Ko konà now
ogtumanon, og-andiya-an ku iyu aw gawanga ku to ilawan
now du-on to pungkuyanan, ko konà kow ogsosoo.
6 Dì moydu-on dà gayod ingkadoyow now su pigpagk-
ablang now to mgo mado-ot no hinang to mgo Nikulaita
no pigkablang ku gayod.
7 “ ‘Iyu tibò, ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu
diyà to kasinakupan to Diyus no pig-iling to, To otow
no ogpakada-og ki Satanas, ogtugutan ku to ogpakako-on
kandin to bogas to kayu no makagbuhoy no diyà to banwa
to Diyus.’ ”
8 Na kandin no si Jesus, nig-iling mandà to “Na so-idi to
igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku diyà to

sinakupan diyà to Ismirna. Og-ilingon nu to ‘Na so-idi to
kagi ku iyu. Kanak to kapinunu-an to tibò aw katapusan
gayod to tibò. Kanak, nigpakamatoy a dì nigpakabuhoy a
dà gayod.

9 “ ‘Nama-anan ku to pagka-uwang-uwangi now aw
pagkawada-i now gayod. Dì moydu-on dà kadatù now diyà
to langit. Nama-anan ku to pig-ina-ina kow sikan mgo otow
no kandan kunon kun mgo Hudiyu no tùtu-u kun. Dì matuu
konà man na-an. Su kandan, sakup to panon ni Satanas.
10 Konà kow ogminahadok to kalisod no madaas on ogdo-
og iyu no tuwa-ayonon now. Indanan now su moydu-on iyu
no igpapirisu ni Satanas no magbabalatak no ogpanogkad
to pagtu-u now kanak. Ogkalisodan kow to sood to sampuù
no adow. Dì hogoton now nasì to pagtu-u now kanak
agad mamatoy kow aw igbaos ku iyu to kinabuhì no konad
ogkawadà.

11 “ ‘Tibò iyu, ogpaminog kow to og-ikagihon to Ispiritu
Santu diyà to kasinakupan to Diyus no pig-iling to, To otow
no ogpakada-og ki Satanas, konà din no ogkahadokan to
ikaduwa no kamatayon.’ ”

12 Na nig-iling mandà kandin dini kanak to “Na so-idi
gayod to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi
ku diyà to sinakupan ku diyà to Pirgamu. Og-ilingon nu to
‘Kanak no si Jesus no moydu-on ispada no maha-it lagboy
aw ma-idob,
13 nama-anan ku to pig-ugpa-an now, sakupanan ni
Satanas. Dì pigtagonan now lagboy nasì to pagtu-u now to
kanak ngadan aw wadà now lingawi to impang-anad ku
agad to timpu no pagkabunù ni Antipas no sakup ku gayod
natodu-on. Wadà kahadok kandin to pagpasabut to kagi ku.
Dì pighimatayan kandin diyà to lunsud no pig-ugpa-an now
no sakupanan ni Satanas.

14 “ ‘Dì moydu-on dà kabugti-anan now no konà ku ogka-
uyunan su moydu-on iyu no nigdawat to ki Balaam no
impang-anad no kandin, nig-anad ki Balak to ogpapamab-
otan to mgo Isrili natodu-on awos podon ogpamakasaà
kandan no pinabayà to pagko-on to intaphag du-on to bugtì
no ampu-onon aw pinabayà gayod to paghilabot to duma.
15 Moydu-on gayod nigtagon to impang-anad to panon to
mgo Nikulaita.
16 Sumosoo kow aw oyowi now to mado-ot. Pagawanga
now to nigpang-anad to mado-ot su ko konà now uduwon,
og-andiya-an ku aw kastiguha ku kandan no igpabayà so-idi
no ma-utong no ispada no oglogwà dini to bàbà ku.

17 “ ‘Ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to kasi-
nakupan to Diyus no pig-iling to, To otow no ogpakada-og
ki Satanas, igbogoy ku kandin to ko-onon no pighingadanan
to mana no konà igkabogoy diyà to wadà tu-u no sikan
mana no niglikat diyà to langit. Igbogoy ku gayod kandin
to maputì no batu no pigsulatan to bayà din no ngadan aw
to tagngadan, kandin dà to nama-an dow intawa sikan bayà
din no ngadan no nasulat.’ ”
18 Na nig-iling mandà kandin dini kanak to “Na so-idi
to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi ku
diyà to sinakupan ku diyà to Tiyatira. Og-ilingon nu to
‘Kanak to Anak to Diyus no mata ku iyan na-angodan to
logdog aw kobong ku, angod to tumbaga no pigbaga diyà to
tunawanan.
19 “ ‘Nama-anan ku to iyu no ingkadoyow su dakoo to
logon now kanak. Matinumanon kow to kanak sugù aw
natibuus to ginhawa now agad nalisodan kow. Likat to
pagtu-u now, kanunoy pigdugang-dugangan to paghimu
now no madoyow no labow pad iyan du-on to paghimu now
no tugdow no madoyow gayod iyan.
20 “ ‘Dì moydu-on dà kabugti-anan now no konà ku
ogka-uyunan. Su puli now pigpabay-anan to mado-ot
no hinang ni Dyisibil no buyag no nigpakunon-kunon to
maglilikwaday kun kandin to Diyus, dì matuu konà man.
Wadà now sapadi to impang-anad din no ingkapasuwoy
to mgo sakup ku. Su ing-anad din to konà no saà diyà
to atubangan to Diyus to paglingì to bugtì no pinabayà to
paglinibugay aw pagtahud diyà to ampu-onon no konà no
Diyus no tùtu-u no pinabayà to ogko-on to intaphag du-on
kandan.
21 Pigbogayan kud kandin to timpu awos makasosoo aw
oyowi to paghimu din no mado-ot. Dì nig-oyow nasì kandin
to ogsosoo to paglingì din.
22 Igpa-abut ku kandin to sakit no igkahibat din. Aw kan-
dan no mgo duma din to pagpalibug din, ogpahadaton ku
gayod kandan lagboy ko konà dan oyowan to pagpatuyun-
tuyun sikan no buyag.
23 To mgo sakup din, ogpamponason ku. Tibò kow
no mgo kasinakupan ku, ogkama-anan now to kanak to
ogpakalagbas to og-ahà dow nokoy diyà to domdom aw
ginhawahan to otow. Og-ontopan ku to pagbaos to tagsobu-
uk agad-agad dà to nahimu nu.
24 “ ‘Dì iyu du-on to Tiyatira no wadà unug to impang-
anad kan no buyag no pighingadanan to madaom no
impang-anad ni Satanas, wadà igdugang ku iyu no ig-
pahimu.

25 Iyan dà igpahimu ku iyu to igpatagon ku iyu kan nama-
anan now on hantod to umulì ad dini.
26 Iyu no ogpakada-og ki Satanas aw tumana to ogkaliya-
gan ku hantod ko mamatoy kow, sikan kabogbogan no
insalig kanak to Amoy ku, igsalig ku gayod diyà iyu.
Ogpasakupon ku iyu to mgo banwa dini to kalibutan.
27 Ogpaka-angod kow kanak su madigon to pagsakup now
aw ogpakada-og kow to mgo banwa aw wadà oglangub og-
atu iyu.
28 Igbogoy ku iyu to Salimpagung no ogpandalipaak diyà
iyu.
29 " 'Tibò kow, ogpaminog lagboy to kagi to Ispiritu Santu
diyà to kasinakupan to Diyus.' "

3

1 Na ton nig-ikagi kanak, nig-iling mandà dini kanak
to "Na so-idi pad mandà to igpasulat ku ikow diyà to
maglilikwaday to kagi ku diyà to sinakupan ku diyà to
Sardis. Og-ilingon nu to 'Kanak no si Jesus, nigpatubus a
to Ispiritu Santu diyà to kalibutan no pitu to nigsingkabugtì
no kabogbogan din. Kanak gayod to nigtagon sikan pitu no
bitu-on.
" 'Nama-anan ku to kadodoog now. Kunon kun moydu-on
kinabuhì now no konad ogkawadà. Dì matuu to paghimu
now, wadà igkamatu-ud now. Angay namatoy kow on.
2 Agdam kow aw oyowi to kado-otan. Dì sikan nandà no
madoyow no pigtagon now pad no pagtu-u now, hogota now
su imomo-ot on podon to ogkawada-an kow to pagtu-u now.
Nama-anan ku to moydu-on pad paghimu now no wadà-
wadà pad kalitos diyà to atubangan to Diyus ku.
3 Konà now ogkalingawan to impang-anad iyu natodu-on
no pigdawat now. Dì ogtagonan now lagboy to pigdawat
now aw aya kow on to mgo pagminasuhoy now. Ko konà
kow sumosoo aw oyowi to mado-ot no hinang, ogkatokawan
kow su ko dumatong a du-on iyu angod a dà to kawatan
no puli og-abut to wadà tugun aw wadà now hina-ata su
wadà now imana aw wadà now katagahi to adow to lagboy
kagoto-an to pag-ulì ku diyà iyu.
4 " 'Dì moydu-on dà iyu no wadà tamak to kabò now
no pinabayà to pagtampu to mado-ot no paghimu aw pad-
umahi ku iyu no ogpakapangabò to maputì su himuhonon
kow no ogpakaduma kanak.
5 To otow no ogpakada-og ki Satanas, ogpakapangabò to
maputì aw konà ku oggawangon to ngadan din du-on to
listahan ku to moydu-on kinabuhì no konad ogkawadà no

iyan ogpantuuson. Diyà to atubangan to Diyus no Amoy ku
aw mgo diwata din, ogka-abin ku kandin no sakup ku.
6 " 'Iyu, ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to
kasinakupan to Diyus.' "
7 Na ton nig-ikagi kanak, nig-iling mandà dini kanak to
"Na so-idi to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi
ku diyà to sinakupan ku diyà to Piladilpiya. Og-ilingon nu to
'Kanak no si Jesus to matuwadong aw tùtu-u. Pigbogayan a
to kabogbogan to pagsakup angod ki Harì David. Ko moydu-
on ogtau-angan ku, wadad on ogpakatakop. Ko moydu-on
ogtakopan ku, wadad on ogpakatau-ang.
8 " 'Nama-anan ku to iyu no nabayà-baya-an. Agad konà
kow no mahan-ing dì matinumanon kow to kagi ku. Wadà
now oyowi to pagtu-u now dini kanak. Kaling man pigtau-
angan ku iyu awos sumood kow aw wadad on ogpakalopon
iyu.
9 Sikan mgo otow no nigpakunon-kunon to mgo Hudiyu
kun kandan no tùtu-u dì matuu konà aw gau-on man nasì
kandan su sakup ni Satanas, ogpaluhudon ku kandan diyà
iyu awos mama-anan dan bali to iyu, piglogonan ku.
10 Su pigtagonan now to kagi ku agad nalisodan kow on,
ogbantayan ku dà gayod iyu su madaas ogkagotò to pag-anti
to mgo otow dini to babow to kalibutan.
11 Madaas ad og-ulì diyà iyu. Tagoni now to iyu no moydu-
on awos konà kow mawada-an to igbaos ku podon iyu no
madoyow.
12 To otow no ogpakada-og ki Satanas, oghimuhon ku
kandin no tugdok du-on to abutanan to Diyus diyà to langit
no kandin, konà ogkagawang. Igsulat ku gayod du-on
kandin to ngadan to Diyus ku aw ngadan gayod to lunsud
to Diyus no bayà no Hirusalim no ogkatuntun no likat diyà
to Diyus diyà to langit. Igsulat kud gayod du-on kandin to
kanak bayà no ngadan.
13 " 'Ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to
kasinakupan to Diyus.' "
14 Na ton nig-ikagi kanak, nig-iling mandà kanak to "Na
so-idi to igpasulat ku ikow diyà to maglilikwaday to kagi
ku diyà to sinakupan ku diyà to Lawdisiya. Og-ilingon nu
to 'Kanak no si Jesus to pigkatondananan to magmamatu-
uday su ogkatu-uhan to matuwadong to paglikwad to kagi
to Diyus no kanak no pinabaya-an to tibò no pigbotad to
Diyus.
15 " 'Nama-anan ku to paghimu now. Konà no mapasù
to ginhawa now kanak. Dì konà gayod no mahagsii. Ma-

inallow dà to kapasu-an. Madoyow ko bullug mapasù dow
bullug mahagsii.
16 Dì mano ma-inallow kow dà man to kapasu-an now,
igbuga ku dà iyu.
17 Ogbinansag kow no og-iling kow to “Datù a, madoyow
on to kabotang ku. Wadad pigboong ku.” Dì ka-atanan kow
pad nasì su wadà now katagahi to ma-intok dà to pagtu-
u now aw ma-intok gayod to domdom now. Nawada-an
kow on nasì aw napisok kow aw nalobasan kow su wadà
paghimu now no madoyow.
18 Kaling man igtugun ku iyu to ogpabogoy kow kanak to
pagtu-u no tùtu-u no angod to buwawan no pig-antihan on
to kayu awos datù kow on no tùtu-u. Ogpabogoy kow kanak
to kabò no maputì awos magawang to pagkasikow now su
nalobasan kow. Ogpasandog kow kanak to igbuung to mata
now awos ma-uli-an to pagkapisok now awos makakita kow.
19 To mgo sakup ku no piglogonan ku, igpanagda ku
aw kastiguha awos anadon ku kandan. Kaling man
ogkastiguhon ku iyu ko konà now oyowan to mado-ot no
paghimu now. Tibuuson now to ginhawa now.
20 “ ‘Na so-idi ad no nangunsolib ad awos ogsabi iyu. Ko
moydu-on nakadinog to kagi ku aw paponhika a din, konad
ogkapigtas to paghisau ta.
21 To otow no ogpakada-og ki Satanas, ogpaso-ingon
ku kandin to pagbulig to pagsakup ku angod dà kanak
no nakada-og aw pigpaso-ing a to Diyus no Amoy ku to
pagsakup din.
22 “ ‘Ogpaminog kow to kagi to Ispiritu Santu diyà to
kasinakupan to Diyus.’ ” Sikan to nadinog ku du-on.

4

1 Na pighalin mandà ni Jesus to impa-ahà kanak no iyan
mandà nakita-an ku to natau-angan to takop-takop to langit.
Ton nig-ikagi dini kanak no angod to budyung, nadinog
kud mandà to kagi din no nigpànlanab-lanab no na-iling
to “Padayong ka awos ipa-ahà ikow dow nokoy to og-abut
odomà.”
2 Aw du-on dayun no pinabayà to Ispiritu Santu wadad
on panimo-ot ku aw du-on to langit nakita-an ku to pangkà
no pig-ingkudan to Tagginihit.
3 Sikan nig-ingkud du-on, iyan na-angodan to mgo mutyà
no haspi aw kurnalina no ogpanilak-silak. Sikan pangkà,
piglikusan to bangow no angod to ismiralda no mutyà no
ogpanilak-silak.
4 To pangkà, piglibutan gayod to kawa-an aw upat no bu-
uk no pangkà aw kada pangkà, moydu-on nig-ingkud no

manigo-on no namangabò to maputì aw pamansangkub to
sinuwang-suwang no buwawan.
5 To oglikat du-on sikan no pangkà, kilat no ogkiblat
aw dauhinog aw panganod-kanod to lugung. Du-on to
atubangan to pangkà moydu-on pitu no ilawan no malanyag
lagboy no sikan iyan to Ispiritu Santu no pitu to kabogbogan
din.
6 Aw du-on gayod to atubangan to pangkà no piglikusan
moydu-on angod to dagat no angod to pagaungan to
pagbatingting to pag-ahà ta.
Piglibongan gayod to pangkà to upat no katuusan no
uminugpà no taga-langit, aw atubangan dan aw talikudan
dan, moydu-on mata.
7 Na to tugdow no uminugpà, iyan na-angodan din to
liyun no panguu to mgo uwod-uwod. Sikan ikaduwa,
iyan na-angodan to nati to baka. Aw sikan ikatou, to
lawlanguhan din, iyan na-angodan to otow. To ika-upat,
iyan na-angodan din to mana-uu no niglayang-layang diyà
to ugtuhan.
8 Kada songo bu-uk to mgo uminugpà du-on, piggiti-
an to onom no pagikpik no tumaag mata du-on to
babow aw du-on to sood. Agad adow aw madukilom
iyan dà oghimuhon dan to ogpamangkanta no og-iling to
“Matuwadong, matuwadong, matuwadong to Ginu-u no
Diyus no Kinabogbogan. Magbobo-ot kandin no to wadà
pad kapunù to kapinunu-an, tahan on naka-ugpà aw hantod
kunto-on aw hantod to wadà katapusan.”
9 Aw sikan mgo uminugpà, ko mabogayan dan to pagsayà-
sayà aw pagtahud aw pasalamat du-on sikan nig-ingkud du-
on to pangkà no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà,
10 ogtampuhan gayod kandan sikan kawa-an aw upat
no mangkanigo-on no ogpamanluhud du-on to atubangan
todu-on nig-ingkud to pangkà aw ampu-i dan kandin no
piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà aw ibotang dan
to buwawan dan no sinuwang-suwang du-on to atubangan
din no intahud dan kandin no ogdodonganan dan to
pagkanta no iglangkoà no iyan kalitukan to
11 “Nahimu ka no litos no talahudon, Ginu-u noy. Nahimu
ka no litos no saya-onon, Diyus noy. Nahimu ka no litos no
bogayanan to kabogbogan. Piggihit nud tibò. Tibò, nagihit
nu su sikan, pigbo-otan nud.” Sikan to ingkasayà du-on
sikan nig-ingkud du-on to pangkà.

5

1 Na sikan nig-ingkud du-on to pangkà, nakita-an kud du-
on to kalintu-u no boad din no nigtagon to basahon no pig-

panlukut no managdibauy nasulatan tibò no pigpambogkot
to pitu no balitos.
2 Dayun nakita-an kud to bobogbogan no diwata to Diyus.
Nig-iling kandin to ma-agbot no kagi no “Intawa buwa to
litos no ogpakabadbad to mgo imbalitos so-idi nasulatan aw
pambuklada awos mabasa.”
3 Dì wadà man sobu-uk no litos ogpakabuklad sikan
basahon agad diyà to langit dow pasak dow diyà pad to
sood to pasak.
4 Nakasinogow a lagboy su wadà sobu-uk no litos no
ogpakabuklad sikan basahon no piglukut.
5 Dayun songo manigo-on du-on, nig-ikagi kanak to “Konà
ka ogsinogow su si Jesus no nahingadanan to Liyun to
Panon ni Huda no sugpù ni David, kandin to nakada-og ki
Satanas. Kaling man kandin to litos ogpakabuklad sikan
basahon no piglukut aw ogbadbadon sikan imbalitos no
pitu.”

6 Na nakita-an ku to angod to nati to karniru no
nigsakindog du-on to dani to pangkà no nalibongan to upat
no uminugpà no katuusan aw sikan mgo mangkanigo-on.
Sikan Nati to Karniru, pitu to suwag din aw pitu to mata no
iyan pitu no kabogbogan to Ispiritu Santu no pigpatangkap
to Diyus dini to babow to kalibutan. No pag-opus-opus ku
to pag-ahà sikan Nati to Karniru no nigsakindog du-on to
dani to pangkà, iyan nakita-an ku to palì no nig-angit-angit
on no sikan no ingkamatoy din natodu-on dini to kalibutan.

7 Na sikan Nati to Karniru no kan iyan si Jesus, nigduguk
kandin du-on to pangkà aw dawata din on sikan piglukut
no basahon no du-on to boad sikan nig-ingkud du-on to
pangkà.
8 No madawat din sikan piglukut no basahon, sikan kawa-
an aw upat no mangkanigo-on aw sikan upat no uminugpà,
namanluhud du-on to atubangan kan Nati to Karniru aw
ampu-i dan kandin. Logob kandan to kablitonon aw tagu-
anan no buwawan no moydu-on palina no iyan pag-ampù
to mgo sakup to Diyus.
9 Namangkanta kandan to bayà no kantahonon no nig-
iling to “Litos ka no ogpakadawat kan piglukut no basahon
aw to pagbadbad to mgo balitos su ikow to pighimatayan
aw ikow langosa to intobus nu to mgo otow likat to tibò
no katimamanwahan aw nigsingkabugtì no inikagihan aw
kapanonan aw kasinakupan awos ipatu-un to Diyus.
10 Pighimu nu kandan no sinakupan to Diyus aw panon
to mgo otow no kanunoy og-ampù diyà to atubangan to

Diyus, aw ogpasakupon nu kandan so-idi kalibutan.” Sikan
to pigkanta dan.
11 Na nig-ahà a mandà aw iyan nakita-an ku to kahan-
ingan no mgo diwata no minaan no namanlibong du-on to
pangkà aw sikan mangkanigo-on aw kan mgo uminugpà aw
nadinog kud kan mgo diwata
12 no naman-iling to ma-agbot to “Sikan Nati to Karniru
no pighimatayan, nahimu kandin no litos no bogayanan
to kabogbogan aw kadatù aw ka-ugsoban aw doson aw
pagtahud aw pagsayà aw pag-ampù.”
13 Aw nadinog kud to tibò no uminugpà diyà to langit aw
dini to pasak aw diyà pad to sood to pasak aw du-on to
dagat aw tibò no uminugpà du-on no naman-iling to “To nig-
ingkud du-on to pangkà aw sikan Nati to Karniru, madawat
dan to pag-ampù aw pagsayà aw pagtahud aw kabogbogan,
hantod to wadà katapusan.”
14 Aw to mgo upat no uminugpa, naman-iling to “Sikan
iyan podon.” Aw to mangkanigo-on, namanluhud aw ampu-
i dan kandan.

6

1 Na nakita-an kud sikan Nati to Karniru no nigbadbad
to tugdow no balitos du-on sikan basahon no piglukut.
Kadongan mabadbad on iyan nadinog ku du-on to sobu-uk
no uminugpà no nig-ikagi no iyan na-angodan to potow to
bansì no na-iling to “Na, logwà kad on.”
2 Aw iyan nakita-an ku to kabayù no maputì no nasakayan
on tahan to nigtagon to busug aw tunud. Nabogayan
kandin to sinuwang-suwang no ta-indanan to kabogbogan
din. Dayun nighipanow on kandin awos makada-og to mgo
ka-otawan aw makadada-og iyan kandin.
3 Na nigbadbad to Nati to Karniru to ikaduwa no balitos to
basahon no piglukut. Kadongan mabadbad iyan nadinog ku
to ikaduwa no uminugpà no nig-iling mandà to “Na, logwà
kad on.”
4 Aw iyan nakita-an ku to kabayù no maogdog lagboy no
nasakayan on tahan to pigbogayan to ispada no ma-aslag
aw kandin to ogdaa to samuk dini to babow to kalibutan aw
bogoy to kado-otan diyà to mgo otow awos ogpahihimatayay
hantod to ampan kalinaw.
5 Na pigbadbad to Nati to Karniru to ikatou no balitos.
Kadongan mabadbad iyan nadinog ku to ikatou no umin-
ugpà no nig-iling to “Na, logwà kad on.” Aw iyan nakita-an
ku to kabayù no ma-itom no nasakayan on tahan to nigtagon
to timbangan.

6 Nadinog kud to angod to kagi no du-on pu-un to
kabakna-an sikan mgo upat no uminugpà no na-iling to “To
bayad to talabahu now to songo adow, iyan dà ogkaboli to
tatou no supa to bogas dow tatou no salmun to ginaling. Dì
to tabà dow inomon, konà now ogkaboli.”
7 Na nigbadbad to Nati to Karniru to ika-upat no balitos.
Kadongan mabadbad iyan mandà nadinog ku to ika-upat no
uminugpà no nig-iling to “Na, logwà kad on.”
8 Aw iyan nakita-an ku to kabayù no angod to niglunsì
no nasakayan tahan to pighingadanan ki Kamatayon. To
nigsunù kandin, pighingadanan ki Hadis no iyan nalitukan
to banwa to mgo nangkamatoy. Kandan no daduwa, nabo-
gayan to kabogbogan to ogpakasakup hantod to ika-upat
no bahin so-idi kalibutan awos makamatoy no igpabayà
to kalisod to gira aw bontas aw sakit aw mamang no
ogpakamuwa.
9 Na pigbadbad to Nati to ikalima no balitos du-on
to basahon no piglukut. Iyan nakita-an ku du-on to
saom to sundu-anan to umagad to mgo pighimatayan su
namantagon kandan to kagi to Diyus aw impasabut dan to
kagi din.
10 Pigpa-agbotan dan to kagi dan no nig-iling to “Ikow
no Magbobo-ot no tùtu-u aw matuwadong, kagan-u pad to
kapanggad to pagtagad noy ko bo-otan nu to mgo otow du-
on to kalibutan awos mabaosan to paghimatoy kanami.”
11 Na tagsobu-uk kandan, pigbogayan to maputì no kabò
aw pannangoni kandan to “Pakamonang kow pad na-ay
hantod to malitos to kahan-ing to kasu-unan now no pigbo-
otan gayod to Diyus no ogpahimatayan angod dà iyu no
nangkahimatayan.”
12 Na pigbadbad to Nati to ika-onom no balitos du-on to
basahon no piglukut. Iyan nakita-an ku to nig-abut no tiyog
no mabogbog. To soga, nawadà to bandog aw nigbauy no
ma-itom no angod to pinalangkob no kudon to ka-itom aw
to pagkayun to buwan, iyan na-angodan to langosa.
13 Aw to mgo bitu-on, nangka-uug no iyan na-angodan to
lagtu no pigsabod to kamag no mabogbog.
14 To langit, pigboong on no iyan na-angodan to hikam no
piglukut aw gawanga. Aw to mgo ka-untudan aw mgo puù
to dagat, nangka-isog.
15 To tibò to mgo otow dini to babow to kalibutan, agad to
mgo harì aw mgo bantugan no mgo otow aw mangkata-as
aw mgo kadatu-an aw mgo moydu-on kabogbogan aw mgo
sakup dan, agad udipon aw konà, namakahobong kandan
diyà to bitu aw diyà to mgo pilang no diyà to ka-untudan.

16 Namansa-og kandan diyà to mgo pangas no kabatu-
batuhan no nig-iling to “Kangkaligadi koy on sanga dini
kanami.” Aw og-iling diyà to mgo ka-untudan to “Kangkatu-
nai koy on sanga awos malibunan koy on awos konà koy on
makita-an sikan nig-ingkud du-on to pangkà. Ogsalibonan
koy now awos konà koy masa-aban to langot to Nati to
Karniru.
17 Su nagoto-an kid on to adow to pagkalangot dan aw
dow intawa buwa to ogpakatuwa-ay sikan.”

7

1 Na no mapugut on sikan, iyan nakita-an ku to upat no
diwata to Diyus no namansakindog du-on to upat no ka-
kasuukan to pasak, sobu-uk diyà dapit to silatan, sobu-uk
diyà dapit to saopan, sobu-uk diyà to amihanan, aw sobu-
uk gayod nigsakindog diyà dapit to babagan. Iyan pighimu
dan to pigbabagan to upat no kamag awos wadà masabod
no pasak aw dagat aw kayu.
2 Dayun nakita-an ku to duma no diwata no niglikat
diyà to silatan no nigdawdaa to i-indanay to Diyus no
piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà. Pig-agbotan din
to pagtawag diyà todu-on upat no diwata no nabogayan to
kabogbogan no ogpakado-ot to kalibutan aw dagat
3 no nig-iling to “Tagadi na-ay. Monang kow ogpando-ot
to pasak aw dagat aw mgo kaguwanganan ko matapus ma-
indanan noy to goya to mgo sakup to Diyus.”
4 Dayun pignangonan ad dow man-u to og-indanan.
Songo gatus aw kap-atan aw upat no maan to kahan-ing
aw sampuù tag duwa no anak ni Israel to piglikatan dan no
panon.
5 Pigpang-indanan to sampuù tag duwa no maan no sakup
to panon ni Huda. To kasinugpu-an ni Ruben, sampuù
tag duwa no maan to pig-indanan. Pig-indanan gayod to
sampuù tag duwa no maan to kasinugpu-an ni Gad.
6 To kasinugpu-an ni Asir, sampuù tag duwa no maan. To
panon ni Niptali, sampuù tag duwa no maan. Pig-indanan
gayod to sampuù tag duwa no maan to kasinugpu-an ni
Manasis.
7 To panon ni Simeon, sampuù tag duwa no maan. To
kasinugpu-an gayod ni Lebi, sampuù tag duwa no maan.
Pig-indanan gayod to sampuù tag duwa no maan to panon
ni Isakar.
8 To kasinugpu-an ni Sabulun, sampuù tag duwa no maan.
To panon ni Jose, sampuù tag duwa no maan to pig-indanan
to goya. To panon ni Benjamin gayod, sampuù tag duwa no
maan.

9 Na no pagkapugut sikan, iyan nakita-an ku to kahan-
ingan no konà ogkabilang likat to tibò no kasinakupan
aw kapanonan aw katimamanwahan aw nigsingkabugtì no
inikagihan. Namansakindog kandan diyà to atubangan
sikan Nati to Karniru aw madani sikan nig-ingkud du-on to
pangkà. Nangabò kandan to maputì aw namandaa kandan
to mgo lumboy.
10 Pig-agbotan dan to paglalangkoà no pig-iling to "Masayà
to Diyus ta no nig-ingkud diyà to pangkà aw diyà to Nati to
Karniru su kandan to piglikatan to kalipwasanan ta."
11 Sikan mgo diwata tibò to Diyus, namanlibong du-on
sikan mgo mangkanigo-on aw sikan upat no uminugpà no
taga-langit du-on to pangkà aw namanluhud kandan du-on
aw ampu-i dan tibò to Diyus
12 no namang-iling kandan no namandodongan to "So-
idi iyan to tùtu-u. Ma-ampu-an to Diyus, masayà kandin,
matahudan kandin, mapasalamatan, kina-ugsoban kandin
aw kinabogbogan aw kinadosonan hantod to wadà katapu-
san. Sikan iyan lagboy. Amin."
13 Na sobu-uk no manigo-on du-on, nig-iling kandin dini
kanak to "Sikan namangabò to maputì, dow intawa kandan
aw ando-i man mamakapu-un kandan."
14 Nakatabak a to "Sir, ikow to nataga." Nig-iling kandin
dini kanak to "So-idi no mgo otow, kandan iyan to mgo
sakup to Diyus no namakalibwas sikan kinadakoan no
kalisodan du-on to babow to kalibutan. Piggawangan
kandan to saà dan no pinabayà to langosa to Nati no
pagpakimatoy din kandan. Angod to pigdakdakan dan to
kabò dan to langosa din su sikan to nakagawang to saà dan.
15 Kaling man konad ogkatahà kandan no og-atubang du-
on kandin no nig-ingkud du-on to pangkà. Kanunoy on
kandan du-on to abutanan to Diyus, adow aw madukilom
no namang-ampù kandan to Diyus no atubangan to Diyus
to ogsalibon on kandan.
16 Konad on kandan ogbontason. Konad on oglanggahan.
Konà dan on ogbati-on to kapasù to soga dow agad pad
nokoy no kapasu-an.
17 Su sikan Nati to Karniru no du-on to pangkà, kandin
to ogtandù kandan aw oghindu-an din kandan to wohig no
og-ugwak no makagbuhoy. Konad on kandan ogsinogow su
oggawangan to Diyus to kaduyong-otanan dan tibò."

8

1 Na pigbadbad to Nati to Karniru to ikapitu no balitos no
iyan katapusan du-on to basahon no piglukut. Nakita-an ku

to pig-abut to kahonok diyà to langit aw to mgo tongà to
uras, ampan mamotik-potik.
2 Iyan on nakita-an ku to pitu no diwata no kanunoy
nigpamanagad diyà to atubangan to Diyus dow kagan-
u kandan ikagihan to Diyus. Aw kandan, mgo logob to
budyung no impambogoy du-on kandan.

3 Na moydu-on duma no diwata no nigdaa to tagu-anan
no buwawan no moydu-on palina no intagù. Nig-atubang
kandin diyà to botanganan to palina no ogsangabon. Pig-
bogayan kandin to dakoo no palina no igba-ot to pag-ampù
to mgo sinakupan to Diyus no ogpasungku-on din to oboo
du-on to botanganan no buwawan diyà to atubangan to
pangkà.
4 Nig-uylut to oboo to palina du-on to tagu-anan no
pigtagon to diwata takas-takas to nigpanduung-duung diyà
to atubangan to Diyus no natapikan to pag-ampù to mgo
sakup din.
5 Dayun pigpudut to diwata to baga du-on to botanganan
no sangabanan to palina aw itagù du-on to buwawan no
tagu-anan aw idogpak din du-on to kapasakan aw tinakin
to mgo kiblat to kilat aw potow to bansì aw mangkabogbog
no dauhinog to kalibutan aw panday-og to tiyog.

6 Na ton pitu no diwata to Diyus no logob to budyung,
imomo-oton dan on ogpatanugon to budyung.

7 Na nigpatanug to tugdow no diwata aw tinakin to
nakadongan to udan to yilu no natapikan to logdog aw
langosa aw katangkapi to ikatou no bahin so-idi kalibutan,
aw ikatou no bahin to mgo kaguwanganan, nangkasangab,
aw kangkasangab to mgo bagnot tibò.

8 Na pigpatanug to ikaduwa no diwata to budyung din aw
moydu-on angod to ma-aslag no untud no nigliyab-liyab to
kayu no indogpak du-on to dagat
9 aw ikatou no bahin to dagat, nigbauy no langosa aw to
ikatou no bahin to nig-ugpà du-on to dagat, nangkamatoy,
aw ikatou no bahin to tibò no sakayan du-on to dagat,
nangkaonod.

10 Na, pigpatanug to ikatou no diwata to budyung din
aw nigdodongan likat to langit na-uug to bitu-on no nabitii
angod to logdog to ilawan no indogpak diyà to pasak. To
ikatou no bahin to kawohigan aw kasapa-an to nado-ogan
din.
11 Iyan ngadan sikan no bitu-on, si Kapo-itan. Ikatou no
bahin to kawohigan tibò, nabauy no mapo-it aw mahan-ing
no namaka-inom, nangkamatoy su napo-itan.

12 Na pigpatanug to ika-upat no diwata to budyung din aw
ikatou no bahin to soga, pig-adoman, aw buwan gayod aw
bitu-on. To pagbandog dan to adow aw madukilom, konà
oglugayow lagboy su ikatou no bahin dan, nawadà.
13 Na nakita-an ku aw dininog ku to mana-uu no nigkul-
lang to ma-agbot no niglayang-layang diyà to ugtuhan
no iyan ogkalitukan to "Aboy, aboy, aboy to ka-otawan
no namang-ugpà to babow to kalibutan ko magotò on to
ogpatanug to tatou pad no diwata to budyung dan."

9

1 Na pigpatanug to ikalima no diwata to Diyus to budyung
din. Iyan nakita-an ku to diwata no angod to bitu-on no
na-uug tahan no nigdo-og du-on to kapasakan no niglikat
diyà to langit. Pigbogayan kandin to susi to li-otanan to
kadaoman no wadà kinotoban.
2 Sikan bitu-on, pigtau-angan din to li-otanan to kadao-
man no wadà kinotoban aw tinakin to niglogwà on to oboo
no nig-alindu-uk aw daklom to bandog to soga aw diglom
to aw-awanan su nigtangkap to oboo no nigpu-un du-on to
li-otanan ton kinadaoman no wadà kinotoban.
3 Na sikan oboo, nadaa to mgo tangas no nigkutagpà
to kapasakan. Pigbogayan kandan to kabogbogan to
ogpasakitan to mgo otow angod to laas to salipit-sipit.
4 Kandan, pig-udlinan to konà igpapandodo-ot to mgo
bagnot aw kayu aw tanom. Dì iyan intugut kandan to
pagpakulì to mgo otow no konà no sakup to Diyus no wadà
indani to goya dan to ta-indanan to Diyus.
5 Pigtugutan kandan to ogpakuli-an to mgo otow to sood to
lima no buwan. Dì wadà tuguti kandan to pagpanghimatoy.
To pagpasakit, iyan ogka-angodan to laas to salipit-sipit no
ogpakalogot.
6 To sood to lima no buwan, namakapanganap on podon
to mgo otow to padaan no kandan, ogpamanpangadà on
to kamatayon. Dì konà man og-abut to kamatayon du-on
kandan su impadiyù man to kamatayon du-on kandan.
7 Na ko og-aha-on ta sikan tangas, iyan na-angodan to
kabayù no imomo-ot on ogkugpa diyà to girahanan. To
mgo uu dan, pigsangkuban to angod to sinuwang-suwang
no buwawan. Aw to lawlanguhan dan, angod dà to
lawlanguhan to otow.
8 To bubuu dan, angod to buyag. Moydu-on tangkù dan
angod to liyun.
9 To hun-ap to kugpa dan, angod to otow no piglimbu-
tungan to dagaha to puthow aw to mgo baguus to tanug to
pagikpik dan, iyan na-angodan to tanug to mahan-ing no

sakayan no ogwawagongwong aw kabayù no oglaguy no
ogkatotokap no ogdadabuk-dabuk no ogpamangkugpa diyà
to girahanan.
10 To ikug to tangas, iyan na-angodan to salipit-sipit su
malaas to kibut aw ogpakalogot to mgo otow to sood to lima
no buwan.
11 To tagsakup kandan, todu-on mado-ot no diwata no
nigtau-ang sikan li-otanan to kadaoman no wadà kinotoban.
Iyan ngadan din si Abadun ko Hinibriyu pa no inikagihan,
aw ko Giniriyigu pa no inikagihan gayod, si Apulyun no iyan
nalitukan to Magpoponas.

12 Na napugut on sikan tugdow no kalisodan. Dì aboy
moymoydu-on pad daduwa no padatongon pad.

13 Na pigpatanug to ika-onom no diwata to budyung din
aw kadinog kud to kagi no nigpu-un du-on to upat no ka-
kasuukan to buwawan no botanganan to palina no du-on
to atubangan to Diyus.
14 Sikan kagi diyà kan ika-onom no diwata, iyan nalitukan
to “Sabuki kan upat no diwata no tahan pigpamakus diyà
to dakoo no wohig no pighingadanan to Iyuparatis.”
15 Dayun pigsabukan kan upat no diwata no inhina-at
bahin kandà no uras on aw adow on aw buwan on aw tu-
ig on to pagpamponas to ikatou no bahin to otow dini to
babow to kalibutan.
16 Pignangonan ad dow nokoy to kahan-ing to mgo sundau
no namangkabayù no iyan daduwa no gatus no maan no
ka-maan to kahan-ing.

17 Na no pagkagawangi ku to panimo-ot sikan no impa-
ahà kanak to mgo sundau aw mgo kabayù. Sikan na-
mansakoy, to dagaha dan, nangkalimbutungan to maogdog
angod to kayu. Moydu-on gayod no maunhow angod to
sapiru no mutyà. Moydu-on gayod malahag angod to
asupri. To uu to kabayù, angod to liyun, aw to niglogwà
du-on to bàbà dan, logdog to kayu aw oboo aw asupri.
18 No pinabayà sikan tatou no kalisodan no kayu, oboo,
aw asupri no niglogwà to bàbà dan, pigpamponas to ikatou
no bahin to ka-otawan dini to babow to kalibutan.
19 To kabogbogan sikan kabayù du-on ibotang to bàbà dan
aw ikug dan su sikan ikug dan iyan na-angodan to uwod no
moydu-on uu aw ngipon no ogpakalogot.

20 Dì to mgo otow no nasamà no nakalikoy sikan no mgo
kalisodan, wadà dan nasì lingawi to paghimu dan no mado-
ot angod to pagtagon dan to ampu-onon no konà no Diyus
no angod to busow aw ampu-onon no pighimu to otow puli
no buwawan aw sapì aw tumbaga aw batu aw kayu no konà

ogpakakita aw konà ogpakadinog aw konà ogpakahipanow
no mgo ampu-onon no konà no tùtu-u.
21 Wadà gayod kandan makasosoo to pagpanghimatoy
dan aw pagpa-inom dan to panlingow aw paghilabot dan
to duma aw pagpangawat dan.

10

1 Na na-usab mandà iyan nakita-an ku to nakasukoli
no songo diwata to Diyus no mabogbog no niglugsad no
niglikat diyà to langit no napukut to gabun aw to uu din,
nasangkuban to bangow. To lawlanguhan din, iyan na-
angodan to soga no nigbandog, aw to kobong din, angod
to logdog no nigtudoy diyà to aw-awanan.
2 Pigtagon din to manawà no basahon no nabuklad on.
Diyà igi-ok to kalintu-u din no kobong to dagat, aw kawaa
din no kobong, dini igi-ok to pasak.
3 Pigpa-agbotan din to pag-ikagi no iyan na-angodan to
liyun no ogpa-aguù. No nigtawag kandin, iyan on man
namakatabak to pitu no potow no bansì.
4 Pagdinog kud sikan pitu no bansì, imomo-ot ad on podon
ogsulat sikan dì nakadinog a likat diyà to langit to songo
lighot dà no kagi no iyan nalitukan to “Ton pig-ikagi to
pitu no bansì, konà nu ogpalabason. Konà nu sikan igsulat.
Ogpagoomon nu iyan.”
5 Na sikan diwata no nakita-an ku no nigsakindog no
pinagdiyù to paggi-ok du-on to dagat aw pasak, pigbayow
din to kalintu-u din no boad diyà to langit
6-7 aw nig-iling to “Wadad on ogkatagadan ta to pagtuman
to inlikwad to mgo lagsoban to Diyus no inghobong natodu-
on.” Pigmatu-ud to diwata to pig-ikagi din no pinabayà
to mabogat no paglabot to ngadan to Diyus no piglikatan
to kinabuhì no konad ogkawadà no kandin to nigbotad to
langit aw tibò no nig-ugpà du-on, aw pasak aw tibò no nig-
ugpà du-on, aw dagat aw tibò no nig-ugpà du-on gayod. To
adow no igpatanug to budyung to ikapitu no diwata, sikan
to kabigtawanan to intag-an to mgo lagsoban to Diyus.
8 Na ton nadinogan ku diyà to langit, pig-ikagihan a din
mandà no naka-uwotu no na-iling to “Andiya-i nu suyà
diwata no pinagtiwoy to paggi-ok no dagat aw pasak, aw
puduta sikan basahon no pigtagon-tagon din no nabuklad.”
9 Dayun pig-andiya-an ku sikan diwata aw iyan tondoka
ku kandin sikan basahon. Nig-iling kandin dini kanak to
“Dawata so-idi basahon aw ko-ona. So-idi no basahon,
angod to dogà su agad dow katam-isid to pagpanginnanam

nu, dì ko lam-odon nud no diyad on to gotok nu, mapodos
to pagpangumatì nu.”
10 Dayun pigdawat ku to basahon du-on to boad to diwata
aw ko-ona ku. Pagpanginnanam ku, angod to katam-isan
to dogà. Dì no lam-odon kud on no diyad on to gotok ku,
mapodos to pagpangumatì ku.
11 Pig-iling din on mandà no pag-ikagi dini kanak to “Og-
usabon nu to pagtag-an bahin to mgo kapanonan to mgo
otow aw mgo kabanwahan aw mgo otow no nigsingkabugtì
to inikagihan aw mgo harì.”

11

1 Na nabogayan ad to sosokod angod to agos aw ikagihan
a no na-iling to “Na sokoda nu to simbahan to Diyus aw
sundu-anan aw bilanga to mgo namansimba du-on.
2 Dì iyan konà nu ogsokodon to solib to simbahan. Pabay-
ani nu dà sikan. Konà nu ogsokodon su kabahinan sikan
no ingkabogoy on du-on to mgo otow no wadà labot to
Diyus. Aw to Hirusalim no lunsud no pig-abin to Diyus,
ogkatugutan to oggi-ok-gi-okan dan nasì to sood to kap-atan
aw daduwa no buwan.
3 “Moydu-on daduwa no maglilikwaday ku no ogbogayan
ku to kabogbogan to ogpalikwadon ku to kagi ku to sood
to kap-atan aw daduwa no buwan no nangabò kandan to
hanuut puli.”
4 Na sikan daduwa no maglilikwaday to Diyus to napa-
atubangan to kagi no inlikwad to lagsoban to Diyus natodu-
on no pighingadanan kandan to daduwa no ulibu no kayu
aw daduwa no ilawan diyà to atubangan to Diyus no
Magbobo-ot to kalibutan tibò.
5 Sikan daduwa no maglilikwaday to Diyus, ko moydu-
on oglangub podon no ogpasakit kandan no daduwa
no otow, iyan ogkamu-an-mu-anan to kamuwahanan to
ogkaduwayan din su to oglogwà du-on to bàbà dan, logdog
no ogpakaponas to kablang dan.
6 Moydu-on kabogbogan dan no ogtakop to udan awos
konà umudan to sood to paglikwad dan no timpu. Moydu-
on gayod kabogbogan dan no ogpabauyon to mgo kawohi-
gan no langosa. Moydu-on kabogbogan dan no ogbogoy to
agad nokoy no kalisodan dini to pasak agad nokoy no timpu
no ogkaliyagan dan.
7 Na ko matapus dan on to pagpasabut to kagi to Diyus,
moydu-on mamang no padatongon pad no ogpagimamow
no oglikat to kadaoman no wadà kinotoban aw ogpagbu-
wow kandin sikan daduwa no maglilikwaday aw kada-og
din kandan aw kahimatayi kandan no daduwa.

8 Pagkamatoy kan daduwa, kalasada puli to nakotangan
kandan du-on kan no lunsud no bantugan no sikan no lun-
sud no pinabayà to pananglitan, pighingadanan to Suduma
aw Ihiptu no pigpadodopahan natodu-on to Magbobo-ot dan
du-on to kinurus.
9 Na du-on to kalasada ogkatatouhan aw tongà kandan no
adow aw to patoy no lawa, og-ahà-aha-on to mgo ka-otawan
no nasakup to tibò no kapanonan aw mgo timamanwa aw
kasinakupan aw nigsingkabugtì no inikagihan su konà dan
ogtugutan to igpalobong to patoy.
10 To mgo uminugpà dini to babow to kalibutan, ogtukhow
on nasì su sikan daduwa, namatoy on aw oghinang kandan
to kaliyag aw pamanbinogayay kandan to tinukhaway su to
ing-iling dan sikan su namantukhow man kandan su sikan
daduwa no maglilikwaday to Diyus no iyan piglikatan to
pagkalisodi dan, nangkamatoy on.
11 Dì pagkatatouhi no adow aw tongà ogbuhayon kandan
to Diyus aw mamakabangun kandan aw ogpang-abuton to
ka-otawan to kahadok hantod to agad intawa no nakakita
kandan.
12 Dayun pigmadmadan kandan no daduwa to naka-
uwotu no kagi likat diyà to langit no na-iling to “Na,
mabayow kow on dini to langit.” Aw no nakita-an kandan
to mgo kablang dan, pigbayow kan daduwa no nakalatok to
gabun.
13 No mabayow kandan, nig-abut to kahadokanan no tiyog
aw to ikasampuù no bahin sikan no lunsud, nalompag aw
kaponas to pitu no maan no mgo otow. To nangkasamà no
mgo otow, du-on nangkahadok aw iyan to nahimu dan to
pagsayà-sayà nasì to Diyus diyà to langit.
14 Na du-on napugut on to ikaduwa no kalisodan. Dì to
ikatou no kalisodan, padatongon pad.
15 Na pigpatanug to ikapitu no diwata to budyung din aw
kadinog to ma-agbot no kagi diyà to langit no niglalangkoà
to kahan-ingan no na-iling to “Diyus ta no Magbobo-ot ta aw
to otow no pighimu din no Imananan to Ka-otawan, nahawì
dan bali to tu-un dan no kabogbogan to ogsakup dini to
babow to kalibutan. Aw to pagsakup dan, wadà katapusan.”
16 Aw sikan kawa-an aw upat no manigo-on no namang-
ingkud du-on to mgo pangkà dan no diyà to atubangan to
Diyus, namanluhud aw ampu-i dan to Diyus
17 no namang-iling to “Ginu-u no Diyus no Kinabogbogan
to tibò no to wadà pad kapunù to kapinunu-an, tahan kad
on naka-ugpà hantod kunto-on, nigpasalamat koy ikow su
nahawì nud on to ikow tu-un no kabogbogan aw kapunu-i
nu to pagsakup.

18 Dakoo to langot to kablang nu. Dì nagotò on to adow to
igkastigu nu aw pagpambo-ot nu to mgo nangkamatoy aw
adow to madoyow no igbaos nu to mgo sugu-onon nu no
mgo maglilikwaday nu aw duma no sakup nu kotob to tibò
no nigtahud ikow agad ma-aslag aw ma-intok. Aw nagotò
on to adow no igdodo-ot nu to mgo otow no nigdodo-ot to
nagihit nu." Sikan to kagi to mangkanigo-on no namang-
ingkud du-on to pangkà.
19 Na dayun pigtau-angan to abutanan to Diyus diyà to
langit aw du-on kakita-i to arka no pigtagu-an to mgo ta-
indanan to ogkasaligan to Diyus to kanunoy din ogtandu-
an to mgo sakup din. No dongan matau-angan to abutanan,
du-on potow to bansi, dadagubdub, bogkot to tiyog aw udan
to yilu.

12

1 Na dayun moydu-on mandà impa-ahà kanak diyà to
langit no impa-inu-inu to og-abut odomà. Iyan nakita-an
ku to buyag no iyan pigpangabò to soga. To buwan, du-on
to saom din. To uu din, nasangkuban to sinuwang-suwang
no nalikusan to bitu-on no sampuù tag duwa no bu-uk.
2 Sikan buyag, magkabodos aw kandin, ogpakanginangan-
gon su pighayodan to batà no oglogwà on.
3 Na moydu-on mandà impa-ahà kanak diyà to langit
no impa-inu-inu to og-abut odomà. Iyan nakita-an ku to
bansisu no maogdog no pitu to uu din aw sampuù to suwag
aw to pitu no uu din, nalogob to pagkasangkub to sinuwang-
suwang.
4 To ikug din, no iligot din, napunas to ikatou no bahin
to bitu-on diyà to langit aw kadaa dini to pasak. To
bansisu, nigpakamonang no nigtamong du-on to atubangan
sikan buyag no ogpananagad ko makalogwà to batà su
ogsakmiton din podon to batà ko lumogwà su imomo-ot on
og-anak to buyag.
5 Na ing-anak din to batà aw lukos kandin no iyan
pigbogayan to ogpansakup to tibò no timamanwa odomà
no wadà ogpaka-atu kandin. No ika-anak to batà, wadà nasì
kasakmit to bansisu. Dì Diyus nasì to nigdagwat aw daaha
din diyà to pangkà din.
6 Aw to buyag, nakalikoy aw makalaguy diyà to kahanon-
gan no banwa no tahan pighina-atan to Diyus no ogka-aotan
to buyag. Aw du-on tandu-i kandin to Diyus to kap-atan aw
daduwa no buwan.
7 Na du-on abuta to paggubat to langit su si Miguel aw
mgo diwata din, aw to bansisu gayod aw mgo sakup din no
mgo diwata no mangkado-ot iyan, nigpapanuyù kandan.

8 Dì to bansisu aw mgo sakup din no mado-ot no mgo
diwata, nangkada-og kandan aw wadad on pag-inandiyà
dan to langit.
9 Aw du-on no mada-og on to bansisu, indogpak on kandin
dini to kalibutan aw mgo diwata din no kandin iyan todu-
on no mamang no pighingadanan to magbabalatak aw ki
Satanas gayod no ma-iyan-iyan to tibò dini so-idi kalibutan.
10 Na nadinog ku to kagi no ma-agbot diyà to langit no na-
iling to "Nig-abut on to pagkalipwas to Diyus to kabogbogan
ni Satanas du-on to mgo otow. Impatu-u to Diyus to
kabogbogan to ogsakup aw sikan pigpilì din no si Jesu-
Kristu su piggawang dan aw idogpak du-on to pasak sikan
nigbotang-botang adow aw madukilom to mgo sinakupan
to Diyus diyà to atubangan din.
11 Dì kandan no mgo sakup to Diyus, nada-og dan
nasì sikan magbabalatak no pagda-og dan, pinabayà to
langosa todu-on Nati to Karniru no nigpakimatoy kandan
aw pinabayà gayod to pagmatu-ud dan to pagtu-u dan agad
dow ikamatoy dan.
12 Kaling man iyu no naka-ugpà diyà to langit, pa-
mantukhow kow on. Di aboy iyu no naka-ugpà du-on
to pasak aw dagat. Agdam kow su natuwonan kow ni
Satanas no magbabalatak no na-adas-adas on aw iyu on to
ogpanginmumungutan su tahan din on man natagahan to
mayopot on to adow din."
13 Na no pagsabut to bansisu to indogpak on kandin dini
to pasak, piglupug din sikan buyag no nanganak to batà no
lukos su nalangot kandin.
14 Dì tahan on nabogayan sikan buyag to pagikpik man-
agdibauy angod to ma-aslag no mana-uu awos makalantap
du-on to bansisu aw diyà ka-aoti to kahanongan no banwa
aw diyà kandin ogtandu-an to Diyus to sood to tatou no tu-ig
aw tongà su tahan on pighina-atan.
15 Na, imbuga to bansisu to angod to wohig no naka-angod
to songo wohig to kadakoo awos podon ma-anud to buyag
to pinasigoy din.
16 Dì so-idi pasak to nakabulig sikan buyag su to pasak,
nangginganga lagboy aw soop to wohig no imbuga to
bansisu.
17-18 Dì nigdugang to kalangot to bansisu du-on kan
buyag. Nighipanow on kandin awos ogpagbuwow to mgo
kasinugpu-an sikan no buyag no ogpanginmumungutan din
aw kotob to ogtuman to kasugu-an to Diyus aw to ogtagon
to katùtu-uhanan no pig-ukasan ni Jesus. Na to bansisu,
nigpakamonang dà kandin du-on to boyboy to dagat.

13

1 Na nakita-an ku mandà to songo mamang no nigpagi-
mamow du-on to dagat no magsisibad. Pitu gayod to uu din
aw sampuù gayod to suwag din no nalogob to sinuwang-
suwang to harì no insangkub aw du-on to uu, nasulatan
to mgo ngadan no impalabow-labow din on. Nig-abin to
kunon kun kandin on to Diyus aw kapa-inahi din to ngadan
to Diyus.
2 Na to magsisibad no nakita-an ku, iyan na-angodan
din to liyupardu to kalibkas. Dì to kobong din, iyan na-
angodan to usu no ko ogtaguy-ak, ogpakadupuk. To bàbà
din, iyan na-angodan gayod to liyun no ogtokbò. Ton
bansisu, pigbogayan din sikan magsisibad to kabogbogan
din aw pigpasakup kandin tibò dini so-idi kalibutan.
3 Na to songo uu din, moydu-on butiyow to palì no
ingkamatoy din dì na-uli-an on aw tinakin to tibò to ka-
otawan dini to babow to kalibutan, nadaa kandan aw
namakaduma kandan sikan mamang no magsisibad su litos
to pagkaboong-boong dan.
4 To bansisu, pig-ampu-an to mgo otow su pigbogayan din
sikan magsisibad to kabogbogan din aw ampu-i dan gayod
to magsisibad no iyan pig-iling dan to “Intawa man buwa
to ogpakasokod sikan mamang no magsisibad. Intawa man
buwa to oglangub og-atu kandin.”

5 Na sikan mamang no magsisibad, natugutan kandin
to ogbinantak no oglituk to mado-ot no mgo kalitukan
aw oglangub kandin no ogpalabow-labow du-on to Diyus.
Natugutan gayod kandin to ogsakup to kandin kabogbogan
hantod to kap-atan no buwan aw daduwa.
6 Niglangub kandin nig-ina-ina to ngadan to Diyus aw pig-
ugpa-an to Diyus no iyan mgo sinakupan din no du-on to
langit.
7 Kandin gayod, natugutan to ogpaggira to mgo sakup
to Diyus aw ogkada-og din kandan no sakup to Diyus.
Nabogayan kandin to kabogbogan to ogsakup to katima-
manwahan tibò aw mgo nigsingkabugtì no inikagihan aw
tibò to kapanonan aw tibò to kasinakupan.
8 Tibò to mgo otow dini to babow to kalibutan, ogpamang-
ampù kandan sikan mamang gawas to mgo sakup to Diyus
no ngadan dan to wadà pad gihita so-idi kalibutan nasulat
on du-on to listahan to Nati to Karniru no ingkasundù no
nigpakimatoy kandan no ogbogayan din to kinabuhì no
konad ogkawadà.

9 Na iyu tibò, ogpaminog kow lagboy.

10 To otow no bullug kabahinan din no dakoponon, tuwa-
aya su ogkadakop dà iyan. Di to otow no ogpanghimatoy
no igpabayà to palì, palì dà iyan to igkamatoy din gayod.
Kaling man ita no mgo sakup to Diyus, bullug agad nokoy
no kalisodan, ogtuwa-ayon ta aw nasì du-on patibuusa ta to
ginhawa ta no ogpabaya-on to pagtu-u ta lagboy to Diyus.

11 Na dayun impakita kanak to duma no mamang no
magtatakwaa no nigpagimamow no pasak to kandin natun-
gahan. Daduwa to suwag din no ogpaka-angod to suwag to
nati to karniru no malinawon podon. Dì ko ogpang-i-ikagi
kandin, bugtì su iyan na-angodan to ogpa-aguù no bansisu.
12 Pighimu kandin no pangabaga to tugdow no mamang
aw nabogayan kandin to tibò to kabogbogan din, awos
matuman to pagbo-ot to tugdow no mamang. Sikan
ikaduwa no mamang no magtatakwaa no iyan gau-on no
nigpatutuus, ogpa-ampu-on din to tibò no uminugpà dini
to babow to kalibutan du-on to tugdow no mamang no
magsisibad no na-uli-an on to ingkamatoy din no palì.
13 Mahan-ing to kaboonganan no pighimu to magtatak-
waa no impakita din to mgo otow hantod to pagpanubad-
tubad to logdog no pigpalikat diyà to langit hantod dini to
pasak.
14 To mgo kaboonganan no pighimu din no pigbo-otan ton
tugdow no mamang, sikan to ingkadaa to mgo otow dini to
babow to kalibutan no pigpanlit-ag kandan. Dayun pigsugù
din to mgo otow to ogpahimuhon to inotow-otow no imo-ot
sikan tugdow no mamang no magsisibad no na-uli-an on to
palì no ingkamatoy din.
15 To magtatakwaa, natugutan kandin to ogpabogayan to
ginhawa du-on sikan inotow-otow no imo-ot sikan tugdow
no mamang no magsisibad hantod to ogpaka-ikagi sikan
inotow-otow aw to mgo otow no konà og-ampù sikan imo-
ot sikan magsisibad no tugdow no mamang, ogpamahi-
matayan kandan ton ikaduwa no mamang no magtatakwaa.
16 Pigpa-indanan din gayod to mgo otow du-on to goya
dow boad no kalintu-u agad ma-intok aw ma-aslag aw datù
aw publi aw udipon aw konà
17 hantod to wadà ogpakaboli dow pakabaligyà ko wadà
ta-indanan du-on to lawa dan no ngadan sikan mamang no
magsisibad dow lumiru no pigpatubus to ngadan din.

18 Na du-on ta kadaagi to kalitukan sikan ko masakup
to Diyus to domdom ta. Ko mabogayan ki to Diyus to ka-
ugsoban, ogkatagahan ta to kalitukan sikan lumiru su sikan
lumiru, ta-indanan to ngadan to otow. To lumiru sikan

mamang no magsisibad, lumiru to otow no iyan onom no
gatus aw kan-oman aw onom.

14

1 Na moydu-on mandà impa-ahà kanak no iyan untud no
pighingadanan to Siyun no pigsakindogan todu-on Nati to
Karniru no pigdumahan to mgo otow no sakup din no songo
gatus aw kap-atan aw upat no maan to kahan-ing aw pig-
indanan to goya dan to ngadan to Nati aw ngadan to Amoy
din.
2 Dayun nadinog kud to kagi no niglikat diyà to langit
no iyan na-angodan to sampow no maliyapa aw angod
to pang-aog-og to lugung. Na to kagi no nadinog ku,
iyan na-angodan gayod to mahan-ing no namanpatanug to
kablitonon dan
3 aw namandodongan to pagkanta to bayà dan no kan-
tahonon diyà to atubangan to pangkà to Diyus aw diyà
gayod to atubangan todu-on upat no uminugpà no katuusan
aw diyà gayod to atubangan todu-on kawa-an aw upat no
manigo-on. Wadà duma no ogka-amu sikan no kantahonon
ko konà no todu-on songo gatus aw kap-atan aw upat no
maan no mgo sakup to Diyus dini to pasak no piglipwasan
todu-on Nati to Karniru.
4 Kandan, wadà panghilabot to konà podon ogkahilabotan
su konà kandan oglingì-lingì. Dì sikan Nati to Karniru
to kanunoy dan ogdumahan agad ando-i kandin dumoog.
Pigtobus kandan likat to mgo otow dini to babow to
kalibutan. Iyan dumaa kandan to pag-ani su Diyus aw sikan
Nati to Karniru to na-aotan dan.
5 Wadà mgo kagau-an dan aw wadà mgo sigat dan, agad
sobu-uk.
6 Na nakita-an kud to duma no diwata no niglayang-
layang diyà to aw-awanan no nigpasabut to Madoyow no
Tutuwanon no konà ogkawadà dini to mgo uminugpà to
kalibutan no tibò to mgo timamanwa aw nigsingkabugtì no
inikagihan aw tibò to kapanonan aw kasinakupan.
7 Pig-agbotan din to pag-ikagi no na-iling to “Iyan dà litos
no ogkahadokan now to Diyus. Itahud kandin su nagotò
on to adow to pagbo-ot din. Luhud kow du-on kandin no
iyan nigbotad to kalangitan aw kapasakan aw kadagatan
aw kawohigan.”
8 Na moydu-on mandà nigsunù no diwata to Diyus no
niglogwà aw ikagi no pig-iling to “Nalompag on, nalompag
on to lunsud no bantugan no Babiluniya no tahan nigpa-
inom to mgo timamanwa to tu-un din no ka-agkayan aw
languha din tibò no pinabayà to pigpalingì-lingì din to
duma.”

9 Na moydu-on mandà nigsunù no ikatou no diwata aw
pig-agbotan din to pag-ikagi no na-iling to “To otow no og-
ampù sikan mamang no magsisibad aw sikan pighimu no
imo-ot kandin no inotow-otow aw pa-indan to goya din dow
boad din,
10 wadà bawasanan to kalangot to Diyus du-on kandin
su ogpa-inomon kandin to kalangot to Diyus no tinadà no
wadà insambuu no ogpakagawang to kasinggit du-on to
basu no iyan alingotngotanan to Diyus. Kandin no ogpaka-
inom, ogpasakitan gayod to logdog aw asupri du-on to
kastiguhanan to saà no ogdomoan to mgo diwata to Diyus
aw sikan Nati to Karniru,
11 aw wadà katapusan to pag-alindu-uk to pagpasakiti
dan. Agad adow aw madukilom, wadà sigkonanan to
pagpasakiti to mgo otow no og-ampù du-on sikan mamang
aw du-on to imo-ot kandin no inotow-otow aw otow no
ogpa-indan to ta-indanan to ngadan to mamang no pig-
ampu-an din.”

12 Kaling man ita no sakup to Diyus, agad malisodan kid,
dì du-on ta katagoni lagboy nasì to pagtu-u ta ki Jesus aw
kasugu-an to Diyus awos matibuus to ginhawa ta.

13 Na nadinog ku to kagi no niglikat diyà to langit no
na-iling to “Ogsulaton nu so-idi, Likat kunto-on, ogkaliyag
to mgo otow no ogkamatoy ko tumu-u kandan to Ginu-
u.” Intabak to Ispiritu Santu to “Ogkaliyag iyan su
ogpakasigkon on kandan to pagkalisodi dan to kabogatan
su ogpaka-agad ogpakadawat kandan to igbaos to paghimu
dan no madoyow.”

14 Na impa-ahà mandà kanak to panganud no pig-
ingkudan to angod to tumutubus to ka-otawan no
nasangkuban to buwawan no sinuwang-suwang aw daw-
daaha to maha-it no gagaabay.
15 Likat du-on to abutanan to Diyus diyà to langit,
niglogwà to songo diwata aw tinakin to nig-ikagi no pigpa-
agbotan din diyà kan nigsakoy to gabun no na-iling to
“Isayug on to gagaabay nu awos ogkagaab su nagotò on to
a-anihay so-idi kalibutan su nangkatonggò on to anihonon.”
16 Na sikan nig-ingkud du-on to gabun, insayug din to
gagaabay din dini to babow to pasak no pig-anihan din.

17 Na niglogwà mandà to songo diwata diyà to abutanan
to Diyus diyà to langit. Moydu-on gayod gagaabay din no
maha-it.
18 Songo diwata mandà, niglogwà no niglikat diyà to
sundu-anan. Pigpatu-un kandin to logdog to kayu. Pig-
agbotan din to pag-ikagi diyà sikan diwata no moydu-on

gagaabay no na-iling to “Panampoda to paras to gagaabay
nu diyà to pasak su nahinug on lagboy.”
19 Dayun pigtampod din to paras to gagaabay din dini to
babow to kalibutan aw ipambotang du-on to ligisan no iyan
alingotngotanan to Diyus
20 no nadangon diyà to labas to lunsud. Pagkaligis to
paras, langosa to nig-ugwak aw talibis aw danag no mgo
songo dopa to kadaom aw mgo tatou no gatus no kilumitru
to kaow-ag to piglanaban.

15

1 Na impa-ahà mandà kanak to kaboonganan no madakoo
diyà to langit no impa-inu-inu dow nokoy to og-abut
odomà. Moydu-on pitu no diwata no namandaa to pitu no
katapusan no kalisodan no kapongahanan to pagkalangot
to Diyus du-on to mgo otow no dini pad to kalibutan.
2 Iyan nakita-an ku gayod du-on to dagat no angod to
pagaungan no naba-otan to logdog. Nakita-an ku gayod
du-on to mgo sakup to Diyus no bali on kandan, nakada-
og todu-on mamang no magsisibad su wadà dan ampu-
i kandin dow sikan imo-ot kandin no inotow-otow dow
sikan lumiru no pigpatubus to ngadan din. Namanlilibong
kandan du-on sikan dagat no nalogob kandan to kablitonon
to Diyus.
3 Namandodongan kandan to pagkanta to kantahonon ni
Moises no maglilikwaday to Diyus natodu-on aw kanta kan
Nati to Karniru no na-iling to “Mabogbog to kaboonganan
to nangkahimu nu, Ginu-u no Diyus no Kinabogbogan.
Matuwadong aw tùtu-u to ikow no kadodoog, ikow, Harì
to tibò.
4 Ogkatahudan ka to tibò to ka-otawan aw sayà-saya-a
dan to ikow ngadan, Magbobo-ot noy. Su ikow dà to wadà
saà. Tibò to mgo timamanwa, ogdugukon ka dan aw ampu-i
dan su bantugan to ikow pighimu no matuwadong.”
5 Na impa-ahà mandà kanak to abutanan to Diyus diyà to
langit no natau-angan,
6 aw namanlogwà du-on to pitu no diwata no namandaa
sikan pitu no kalisodan to mgo otow. Namangabò kandan
to lagboy maputì no linu aw to dagaha, nabagkosan to
buwawan.
7 Na to sobu-uk no uminugpà no katuusan no nigpaka-
monang kandan du-on to upat no kasuukan to pangkà to
Diyus, nambogoy kandin du-on sikan pitu no diwata to pitu
no buwawan no tagu-anan no naponù to kalangot to Diyus
no piglikatan to kinabuhì no konad ogkawadà.

8 Na to abutanan to Diyus, pigho-otan to oboo no nalinggu-
mun no niglikat du-on to katuusan to Diyus aw kabogbogan
din aw wadà ogpakapanagsagà to ogsood du-on to abutanan
to Diyus ko wadà pad matapus to pitu no kalisodan no
pigdaa sikan pitu no diwata.

16

1 Na dayun nadinog ku to ma-agbot no kagi no nigpu-un
du-on to abutanan to Diyus no iyan pigpa-atubangan todu-
on pitu no diwata no na-iling to "Na, padayong kow on
panghubù du-on to kapasakan to tagù sikan pitu no tagu-
anan no iyan kalangot to Diyus."
2 Na nighipanow on to tugdow no diwata aw hubu-a din
to kandin tagu-anan du-on to kapasakan aw to mgo otow
dini to pasak, pig-abutan to bakukang no kandan, sikan
namakapa-indan to ta-indanan ton mamang no magsisibad
aw ampù kandan to pighimu no imo-ot kandin no inotow-
otow.
3 Na to ikaduwa no diwata, nigdaa to tagu-anan, inhubù
din du-on to dagat aw nabauy sikan dagat no angod to
langosa to otow no namatoy on aw to nig-ugpà du-on to
dagat, na-ubus namatoy.
4 Na to ikatou no diwata, diyà din ihubù to kandin
tagu-anan to kawohigan aw mgo katubudan no natibò
nangkabauy no langosa.
5 Du-on nadinog kud to kagi to diwata no pigpatu-un to
kawohigan dini to babow to kalibutan no na-iling to "Ikow
no matuwadong no to wadà kapunù to kapinunu-an, tahan
kad on naka-ugpà hantod kunto-on. Matuwadong so-idi no
pagkastigu nu to mgo otow,
6 su mgo otow dini to babow to kalibutan, pigpanghi-
matayan dan to ikow no mgo maglilikwaday, Diyus, aw
duma no mgo sakup nu agad wadà saà dan. Dì matuwadong
to imbaos nu su langosa to otow to impa-inom nu kandan
su pigpalogwà dan to langosa to duma."
7 Aw kadinog ku to kagi no intabak no niglikat to sundu-
anan no na-iling to "Sikan iyan, Diyus no Magbobo-ot no
kinabogbogan, su matuwadong to ikow no pagbo-ot aw
tùtu-u."
8 Na to ika-upat no diwata, inhubù din to kandin no
tagu-anan du-on to babow to soga aw kadugangi to kapasù
no lagboy on ogbagang-bagang awos ma-utongan lagboy to
mgo otow to kapasù angod to logdog.
9 Agad ma-utongan lagboy to mgo otow to kapasù to soga
dì wadà pamansosoo kandan to paghimu dan no mado-
ot aw wadà dan itahud to Diyus. Dì pig-ina-ina dan nasì

to ngadan to tagtu-un lagboy to kabogbogan sikan mgo
kalisodan.
10 Na to ikalima no diwata, inhubù din to kandin no
tagu-anan du-on to pangkà todu-on mamang no magsisibad
aw du-on kadiglomi to pigsakupan din aw to mgo otow,
ogpamangkagot to ngipon aw namakaligtob to dilà dan to
kasakit.
11 Dì kandan, wadà pamansosoo to paghimu dan no mado-
ot. Dì pig-ina-ina dan nasì to Diyus diyà to langit su Diyus
man to piglikatan to pagkasakiti dan aw mgo pagbakukanga
dan.
12 Na to ika-onom no diwata, inhubù din to kandin
no pigdaa no tagu-anan du-on to bantugan no wohig no
pighingadanan to Iyuparatis aw na-otihan awos mahina-at
to igbayà to mgo harì no oglikat to silatan.
13 Na nakita-an ku to tatou no ogpakamodaw-modaw no
busow no angod to ambak to pagkahimu. Kan sobu-uk,
niglogwà du-on to bàbà to bansisu. Sobu-uk, du-on logwà to
bàbà to magsisibad no mamang. Aw kan sobu-uk, du-on pu-
un to bàbà to magtatakwaa no iyan gau-on no nigpatutuus.
14 Sikan tatou no angod to ambak, busow iyan no
ogpamakahimu to kaboonganan no ogpamanlibod-libod
dini to tibò no pigsood to kalibutan awos mahimun dan to
mgo harì no awos ogpakapapanuyù ko magotò to bantugan
no adow to pagbo-ot to Diyus no kinabogbogan.
15-16 Aw iyan ngadan to ogkahimunan dan to Armagidun
no ko Hinibriyu pa no inikagihan. Dì paminog kow to kagi
ni Jesus bahin sikan no adow no na-iling to “Kaliyag kow ko
og-imanon now to pag-ulì ku awos konà kow matokawan
angod to pag-abut to kawatan, su kanunoy kow gimata aw
nakapangabò on tahan awos konà kow masikawan su wadà
now katalinuhi ko makahipanow kow puli to konà now no
papanaway podon.”
17 Na to ikapitu no diwata, du-on din ihubù to kandin no
tagu-anan du-on to aw-awanan aw nadinog ku to ma-agbot
no kagi no niglikat du-on to pangkà no diyà to abutanan to
Diyus no na-iling to “Ogkaponga on tibò so-idi to kalangot
to Diyus du-on to mgo otow.”
18 Aw tinakin potow to bansì aw mgo kanod-kanod aw
kasakoti to tiyog no wadà pad nakasokod likat no moydu-
on on binotad no otow dini to kalibutan, nigsubla no tiyog
to kabogbog.
19 Ton babantugan no lunsud, natibag-tibag to tatou no
tibag kotob to kalunsudan diyà to nigsingkabugtì no banwa,
nangkalompag aw to babantugan no lunsud to Babiluniya,

wadà kalingawi to Diyus to pagpa-inom kandin to kabù to
langot din no nigsobu.
20 To mgo puù to dagat, pigboong on aw mgo ka-untudan,
pigboong on gayod.
21 Nig-udan to yilu no angod to mgo batu no tagkalim-
an no kilu to kabogat no nigdo-og du-on to mgo otow no
niglikat diyà to langit hantod to pig-ina-ina to mgo otow to
Diyus no pigpahadatan lagboy kandan to pagpa-udan to yilu
no takinan aw mabogat.

17

1 Na likat kandan no pitu no diwata no nalogob kandan to
tagu-anan no pigdaa dan, moydu-on sobu-uk no diwata no
nigduguk kanak aw ikagi to "Andini ka su ogpakita-on ka to
pagbo-ot to Diyus sikan mado-ot no buyag no babantugan
no nig-ingkud du-on to mgo kawohigan no nigpaharì-harì.
2 Aw to mgo harì dini to babow to kalibutan, natibo-an
dan kandin to mado-ot no paghimu. Aw sikan inomon to
paglingì-lingì dan, nangkalangu to tibò to mgo uminugpà
dini to babow to kalibutan no pigpa-inom dan."
3 Na pinabayà to kabogbogan to Ispiritu Santu, pigdaa
a ton diwata diyà to kahanongan no banwa aw diyà ku
kakita-i to buyag no nigsakoy to mamang no maogdog no
magsisibad. Ko og-aha-on, pigpatangkapan to nasulat no
ngadan to Diyus du-on to lawa din no puli din pigsagà pig-
abin. Sikan mamang, pitu to uu din aw sampuù to suwag
din.
4 Na sikan buyag no mado-ot, nangabò to gan-gan aw
duma no mahal no kabò. Nansangkub kandin to buwawan
aw pirlas aw duma no mutyà no manilak-silak. Pigtagon
din to inomanan no buwawan no pigtagu-an no du-on din
ibotang to kado-otan din angod to pagpalibug din.
5 Du-on to goya din nasulat on to ngadan no madaom to
kalitukan no na-iling to "Babiluniya no babantugan, inoy
to tibò no mgo buyag no ogpalibug aw duma no paglingì-
lingì."
6 Pig-indanan ku sikan no buyag no nahingow to pag-inom
din to langosa to mgo otow no puli din pigpanghimatayan
su sakup kandan ni Jesus.
Na no pag-ahà ku du-on sikan buyag, naboong-boong a
lagboy.
7 Dì to diwata to Diyus no nighindù kanak, pignang-
onan a din gayod to "Nokoy to igkaboong-boong nu su
ogpanaysayan ku ikow sikan buyag aw sikan gayod no
mamang no magsisibad no pitu to uu aw sampuù to suwag
no sikan, pigsakoy-sakayan to buyag.

8 To nakita-an nud no mamang no magsisibad, sikan
iyan to natodu-on dini to babow to kalibutan. Dì kunto-
on wadad, aw kandin iyan to padatongon pad no ogpag-
imamow likat to kadaoman no wadà kinotoban. Dì to
ogkadoogan din, logdog to impirnu. Ogkahimu kandin
no kaboonganan to mgo naman-ugpà dini to babow to
kalibutan no to kandan mgo ngadan, to wadà pad gihita
to pasak, wadà ikasulat du-on to listahan to mgo otow
no ogbogayan to Diyus to kinabuhì no konad ogkawadà
no ogpantuuson din. Iyan ingkaboong-boong dan sikan
mamang su sikan iyan dini to babow to kalibutan natodu-
on. Dì kunto-on wadad. Dì padatongon pad ko mahudi no
adow.
9 "Na sikan, konà ogkadaagan ko konà no Diyus to
ogpasabut. Na sikan pitu no uu, napa-atubangan to pitu
no untud no sikan pig-ingkudan to buyag.
10 Napa-atubangan gayod to pitu no harì. Lima kandan to
nawadad. Sobu-uk no nigsunù kandan to nigsakup kunto-
on. Aw moydu-on sobu-uk no ogsunù no padatongon pad.
Ko umabut, konà no maugoy to pagsakup din. Madaas dà
kandin ogkagawang.
11 Na sikan mamang no magsisibad to ikawau no harì no
ogsunù aw kandin to dini natodu-on, dì wadad kunto-on,
dì padatongon pad aw kandin, songo harì no likat todu-on
pitu no harì dì logdog to impirnu to ogkadoogan din.
12 "Na ton sampuù no suwag no nakita-an nud, iyan
napa-atubangan to sampuù no harì no wadà pad bogayi
to kabogbogan to pagsakup. Dì kandan aw ton mamang,
ogbogayan to kabogbogan to pagsakup. Dì konà dà no
maugoy to pagsakup dan.
13 Sobu-ukon dà to domdom sikan no sampuù aw diyà
dan ibogoy to kabogbogan dan sikan mamang aw mgo
pagpambo-ot dan.
14 Ogpamanggira kandan to Nati to Karniru. Dì kandan,
ogkada-og dà man nasì su kandin iyan to Magbobo-ot to
mgo magbobo-ot aw Harì to mgo harì, aw iyan duma din to
mgo sakup din no pig-abin din no natibuus to ginhawa dan
du-on kandin."
15 Na pig-ikagihan a mandà to diwata no nig-iling to
"Todu-on kawohigan no pig-ingkudan to buyag no mado-
ot, iyan napa-atubangan to mgo ka-otawan dini to babow
to kalibutan aw nigsingkabugtì no kapanonan aw mgo
timamanwa aw inikagihan aw kasinakupan.
16 Dì sikan mamang no magsisibad no nakita-an nu no
sampuù no suwag, to kabadbadanan, iyan sampuù no harì
aw sikan iyan ogpagkablang du-on kan buyag no mado-ot

su oggagawangan dan kan mado-ot no buyag to natu-un din
tibò aw hantod to oglolobasan pad kandin aw do-osi kandin
aw isugba
17 su pigbo-otan kandan to Diyus to pagpatibuus to
kandan domdom to ogpabogayon to kabogbogan dan diyà
to mamang hantod to matuman to kagi to Diyus su pigbo-
otan din sikan.
18 “Sikan buyag no mado-ot, iyan napa-atubangan to
babantugan no lunsud no nakasakup to mgo harì dini to
babow to kalibutan.”

18

1 Na impa-ahà mandà kanak to songo diwata to Diyus no
niglikat diyà to langit aw lugsad dini to pasak no dakoo to
kabogbogan no nalanyagan pad to kapasakan to bandog din
no og-andidiyow.
2 Pig-agbotan din to pag-ikagi no na-iling to “Nalompag,
nalompag on to Babiluniya no lunsud. Nahimu no ugpa-
anan to mgo busow aw duma no sakup ni Satanas. Nahimu
no napuunan to busow aw mado-ot no manuk-manuk no
matidagsà.
3 Su to tibò no mgo otow, napa-inom din to inomon din no
malaas no pagkamado-ot din. Aw to mgo kahari-an dini to
babow to kalibutan, nigpagtibò du-on kandin to paglingì-
lingì din aw to mgo ogpadatù gayod dini to kalibutan,
nadatù on no pinabayà kandin no mapatuyun-tuyunon no
buyag.”
4 Na nadinog ku mandà to songo kagi no niglikat diyà to
langit no na-iling to “Iyu no mgo sakup ku, ogboboas-boasan
now sikan no lunsud su unudà ko ma-aput kow to kandin
saà aw ka-aput kow to kandin igkastigu.
5 Su to kandin saà, mahan-ing on no angod to nighis-
usumpow hantod to nigsongkò on diyà to langit. Wadà
kalingawi to Diyus to hinimu din no mado-ot.
6 To pighimu din du-on iyu, sikan dà to ig-ontop now
gayod du-on kandin. Dì to igbaos now kandin, oghimuhon
now to kadaduwa. Pigpakapa-inom kow din to mapo-it no
kalisod. Dì igbaos now kandin to kalisod to kadaduwa to
ogkalupì to kapo-it.
7 No kadoog nigpadakoo-dakoo kandin aw mapatuyun-
tuyunon kandin, ontopi to kadakoo to kahadat aw mgo pag-
oog su nig-iling kandin du-on to ka-ugalingon din to ‘Konà a
no bau su so-idi ad no nahimu no nigharì aw wadà og-oogon
ku.’
8 Na no sikan to na-iling to bo-ot din, to songo adow dà
ogkamutmutan kandin to mgo kalisodan no kasakitan, aw

mgo pag-oog, aw bontas aw kandin, igsugba su kinabogbo-
gan to Diyus no Magbobo-ot ta no ogbo-ot kandin.”
9 Na to mgo harì no nigpagtibò kandin to paglingì-lingì aw
pagkapatuyun-tuyun din, ko makita-an dan to pag-alindu-
uk to kandin pagkasangab, ogpamakasinogow aw kandan
og-oogon dan to pagkawadà to kadatù dan no niglikat du-
on kandin.
10 Ogpadiyù kandan no puli ogpamanbantow su unudà
ko ma-aput kandan to pagkakastigu din aw ogpamaka-ikagi
to “Kanugun, kanugun on, ikow no bantugan no lunsud no
Babiluniya. To songo lingonngon dà, pigmutmutan ka to
pagkastigu to Diyus.”
11 Na to mgo ogpadatù dini to babow to kalibutan,
ogpamakasinogow aw ooga sikan no lunsud su wadad on
ogpamakaboli to kandan no mgo baligyà.
12 Wadad ogpamakaboli to mgo baligyà dan angod to
buwawan, sapì, pirlas aw duma no mutyà aw madoyow no
saput no linu aw gan-gan aw duma no maogdog no saput
aw sida aw nigsingkabugtì no mahomut no kayu aw mgo
pighimuhan to marpil aw mahal no kayu aw tumbaga aw
puthow aw batu no manilak-silak.
13 Wadad on ogpakaboli to kalingag dan aw mgo a-anag,
mgo palina, mgo pahomut, aw inomon, lana, arina, trigu,
mgo baka, karniru, mgo kabayù aw sakayan aw agad mgo
otow no pig-udipon no igbaligyà podon sikan mgo ogpadatù.
Dì wadà ogpakaboli.
14 Na ogkadinog to pag-oog bahin sikan lunsud no Babilu-
niya no na-iling to “Kanugun, nawada-an kad on to puus nu
podon no pigkokoan nu. Mgo kadatù nu aw tukhawanan
nu, nawadad no konad on ogpakapa-ulì ikow. Sikan on kan
pigsopotan.”
15 Na to mgo nigpadatù no iyan nangkadatù likat du-on
sikan no lunsud, ogpamakapadiyù no puli ogpakababantow
kandan su unudà man ko madamoy to pagkakastigu din
aw namakasinogow to pag-oog dan, iyan ogsongkò diyà to
langit no og-iling to
16 “Kanugun, kanugun to bantugan no lunsud to Ba-
biluniya no nangabò to mahal no maputì aw gan-gan aw
maahag aw sangkub to buwawan aw pirlas aw duma no
mutyà.
17 Dì to songo lingonngon dà puli nig-alindu-uk tibò to
kadatù.” Sikan to kagi to mgo nigpadatù du-on.

Na tibò gayod no panguu to barku aw sumasakoy aw
maglalayag aw duma pad no igpanapì dan no niglikat to
dagat, namakapadiyù

18 no namanbantow kandan to nadoogan din no pag-
alindu-uk aw mamakasa-og to “Wadà naka-unawa so-idi no
lunsud no bantugan man.”
19 No dakoo lagboy to pagkaduyong-ot dan, namaka-
hakup kandan to bunbun aw budbudi to uu dan aw
mamakasinogow aw namang-oog aw pamansa-og no na-
iling to “Kanugun, kanugun to bantugan no lunsud no
nalompag on no du-on iyan panlikat to pagkangkadatù to
mgo tagtu-un to barku, dì to songo lingonngon dà nawadad
on.” Sikan to na-ikagi dan.
20 Na iyu no mgo uminugpà diyà to langit, ogtukhawan
now to pagkastigu to Diyus sikan no lunsud no bantugan.
Iyu no mgo maglilikwaday to Diyus aw mgo tumutubus din
aw tibò no sakup din, ogtukhawan now gayod to pagkastigu
to Diyus sikan no lunsud su pig-uwang-uwangan kow din.
21 Na nakita-an ku to mabogbog no diwata to Diyus
no nakahonat to ma-aslag no batu no magagalingan aw
idogpak din diyà to dagat aw kahibuu aw ikagi to diwata no
mabogbog no pig-iling to “Sikan to na-angodan to nadoogan
to babantugan no lunsud no Babiluniya, su kandin, konad
on oggoyahon agad hantod to wadà katapusan.
22 Wadad on du-on ikow ogkadinog no kaguub agad
mamaondagay dow duma no patanugonon no uyuponon,
wadad. To mangudlungay aw manod-omay, wadad on
ogkadinog. Agad dagokdok dow tagingting, wadad. Agad
danobok, ampan ogkadinog tibò.
23 Kanunoy kad ogkadigloman su wadad on igkatang-ow
du-on ikow. To ginong-ginong to pagsauhan, ampan on. To
mgo nigpadatù du-on, nangkabantug on dini to babow to
kalibutan aw tibò to timamanwa, nangkaluku to pag-iyan-
iyan to iyu no kaboonganan no gau-on to piglikatan.
24 Pigkastigu gayod to Diyus to lunsud to Babiluniya su
du-on pigpanghimatayan to mgo maglilikwaday to Diyus no
pinabayà to palì aw duma no mgo sakup din aw duma pad
no mgo otow no pighimatayan dini to babow to kalibutan.”
Sikan to pig-ikagi to diwata.

19

1 Na du-on mandà nadinog ku to angod to kahan-ingan
diyà to langit no nigdodongan to paglalangkoà no namang-
iling to “Aliluya. Masayà to Diyus tanow su natu-un din to
kalipwasanan aw katuwadongan aw kabogbogan,
2 su to pagbo-ot din, tùtu-u aw matuwadong. Pigbo-otan
din sikan mado-ot no buyag no bantugan no nigpasuwoy so-
idi kalibutan no pinabayà to pagpalingì-lingì din. Dì Diyus

to nigkastigu kandin su pigpanghimatayan din to mgo sakup
din.”
3 Niglalangkoà mandà kandan no na-iling to “Aliluya,
masayà to Diyus su to pag-alindu-uk to pagkastigu sikan
mado-ot no buyag, wadà katapusan.”
4 Todu-on kawa-an aw upat no mangkanigo-on, aw sikan
upat no katuusan no uminugpà, namanluhud aw ampu-i to
Diyus no nig-ingkud du-on to pangkà aw lalangkoà kandan
no pig-iling to “Amin, sikan iyan. Aliluya, masayà to Diyus.”
5 Na diyà likat to pangkà to kagi no nig-iling to “To Diyus,
ogsaya-on tanow no mgo sakup din no nigtahud kandin,
agad ma-aslag aw ma-intok.”
6 Na nadinog ku mandà to kahan-ingan no pag-ikagi dan
angod to sampow no maliyapa aw angod gayod to pangaog-
og to lugung no na-iling to “Aliluya. Masayà to Diyus.
Su Diyus ta no Ginu-u no Kinabogbogan, natu-un din to
pagsakup.
7 Ogtukhow ki aw liliyag ki aw saya-on ta to Diyus ta su
nig-abut on to uras no pagsauhan to Nati to Karniru. Aw
Asawahon din, nakahina-at on.
8 To pigtawasan din no Asawahon, nabogayan to pag-
pangabò to mahal no maputì no aag linu.” Na to napa-
atubangan to linu, iyan matuwadong no paghimu to mgo
sakup to Diyus.
9 Na pig-ikagihan a mandà to diwata to “Na, ogsulaton nu
so-idi ‘Maliyagon to mgo otow kotob to nangka-abisuhan
to pagsauhan sikan Nati to Karniru.’ ” Aw pigsugpatan din
to pag-ikagi no pig-iling to “To impamalikwad ikow no
impasulat, tibò, tùtu-u no kagi to Diyus.”
10 Dayun nakaluhud ad du-on to atubangan to diwata
su na-ampu-an ku podon kandin. Dì pigsapadan a din to
“Aya kad og-ampù kanak su kasing-sakup a nu dà to Diyus
aw to mgo kadumahan nu no nigtagon to katùtu-uhanan
ki Jesus. Dì iyan og-ampu-an now to Diyus su to katùtu-
uhanan ki Jesus to natibo-an to kalitukan to kagi to tibò no
mgo lagsoban to Diyus no maglilikwaday to kagi din.”
11 Na nakita-an kud to langit no natau-angan aw du-
on to maputì no kabayù. To nigsakoy sikan no kabayù,
pighingadanan ki Kasaliganan aw ki Katùtu-uhanan.
Matuwadong to pagbo-ot din aw ko ubuson din gayod to
mado-ot no igpabayà to paggira, matuwadong gayod.
12 To mata din, angod to ogliyab-liyab no kayu aw
sangkubi to uu din to mahan-ing no sinuwang-suwang.
Moydu-on ngadan no nasulat du-on kandin no kandin dà
no tagngadan to nama-an to kalitukan.

13 To kabò din, natupis to langosa aw pighingadanan
kandin to Kagi to Diyus.
14 To mgo kasakupan din diyà to langit, namanduma kan-
dan no namansakoy gayod to kabayù no maputì. Kandan
gayod namangabò to maputì no aag linu.
15 Du-on to bàbà din, niglogwà to ispada no ma-utong no
igkada-og din to timamanwa aw to pagsakup din, angod to
puthow to kadigon. To mgo otow no konà ogtuman kandin,
ogligison din angod to pagligisi to paras aw ipa-ahà kandin
to kabuut to kalangot to Diyus no kinabogbogan.
16 Du-on to kabò din aw du-on to sau-aa, pigsulatan to
ngadan no kalitukan to Harì to mgo harì aw Magbobo-ot to
mgo magbobo-ot.
17 Na nakita-an ku to songo diwata to Diyus no nig-
ukdayog du-on to kabakna-an to soga. Pig-agbotan din to
pagtawag du-on to mgo manuk-manuk diyà to aw-awanan
no pig-iling to “Pamanduguk kow aw kahimun kow su nig-
abut on to ma-aslag no adow no pagko-on no igpako-on iyu
to Diyus.
18 Pamanduguk kow aw pamango-on kow to unud to mgo
harì aw mgo kapitan aw mgo sundau. Ogpamango-on kow
to unud to kabayù aw otow no nigsakoy du-on, aw mgo
unud to ka-otawan agad mangka-aslag aw mangka-intok,
mgo udipon aw konà no udipon.”
19 Na todu-on tugdow no mamang no magsisibad, nakita-
an ku aw mgo harì dini to babow to kalibutan no nigtitibò
aw mgo kasundauhan dan su awos ogpaggira podon kandan
sikan nigsakoy to maputì no kabayù aw mgo kasundauhan
din.
20 Dì nadakop dà sikan mamang no magsisibad aw
kadakop gayod sikan mamang no magtatakwaa no iyan
sikan nigpatutuus no gau-on no nakahimu to kaboonganan
du-on to atubangan sikan magsisibad aw sikan mgo kaboon-
ganan, nangka-iyan-iyanan ton namakapa-indan to mag-
sisibad aw to mgo namang-ampù to imo-ot kandin gayod.
Sikan daduwa no mamang, no buhì pad, impandogpak diyà
to impirnu no aag dà logdog to kayu no nigliyab-liyab to
asupri.
21 Aw kotob to mgo sakup dan no nasamà nandà ubag
pigpang-upuu-upuu dà to palì to ispada no du-on to ogpu-
un to bàbà todu-on nigsakoy to maputì no kabayù. Aw to
tibò no manuk-manuk, nangkahantoy to pagdagsà to mgo
unud dan.

20

1 Na nakita-an ku mandà to songo diwata to Diyus no

niglugsad no niglikat diyà to langit no nigdawdaa to susi
todu-on kadaoman no wadà kinotoban aw nigdaa to ma-
aslag no sangkalì no igpambakus ton bansisu.
2 Aw dakopa din to bansisu aw bakusa sikan kinada-an
no mamang no kandin iyan to magbabalatak no si Satanas.
Monang ogkasabukan kandin likat du-on kan no kadaoman
ko ma-abutan to songo maan no tu-ig.
3 Indogpak din si Satanas du-on ton kadaoman no wadà
kinotoban aw loponi kandin aw limuta to madigon aw
du-on kabuguk no awos konà kandin makaligsit aw konà
makapang-iyan-iyan to mgo timamanwa ko konà pad maka-
abut to songo maan no tu-ig. Kayan ogkasabukan kandin dì
konà dà no mahabà.
4 Na nakita-an ku to mgo pangkà no pigpang-ingkudan to
pigpamabo-ot. Nakita-an ku gayod to umagad to mgo otow
no pigtampodan to li-og su nigpamasabut kandan bahin ki
Jesus aw tagon to kagi to Diyus aw wadà kandan pamang-
ampù ton mamang no magsisibad aw sikan pighimu no imo-
ot kandin no inotow-otow aw wadà kandan maka-uyun to
ogpa-indan to goya dan dow boad no sikan indan no pigtu-
un sikan mamang. Pigpambuhoy kandan aw makapagtibò
ki Jesus no tùtu-u no Imananan to Ka-otawan aw ogsakup
to sood to songo maan no tu-ig.
5 Sikan to ogtugdawon no ogpambuhayon. Dì to duma no
nangkamatoy, kandan, monang ogpambuhayon ko maka-
abut to songo maan no tu-ig.
6 Ogkangkaliyag sikan mgo otow no ogkangkalabot to
tugdow no pagbuhoy no pig-abin iyan to Diyus. Konà gayod
ogkasa-aban kandan to angod to ikaduwa no kamatayon
no iyan impirnu no tumaag logdog to kayu no kanunoy
nigliyab-liyab. Dì kandan, ogkahimu no panon no og-
ampù diyà to atubangan to Diyus aw ni Jesu-Kristu, aw
ogpakapagtibò kandan ki Jesus aw makabubulig no ogsakup
to sood to songo maan no tu-ig dini to babow to kalibutan.

7 Na ko maka-abut on to songo maan no tu-ig,
ogkasabukan si Satanas likat to pagkabuguk din.
8 Oglogwà kandin no awos mandà ma-iyan-iyanan din to
tibò no mgo timamanwa no oglibod-libodan din likat to Gug
hantod to Magug awos himunon din tibò awos pumaggira
podon to mgo sakup to Diyus. Ogpasoodon din kotob to
ogkabaya-an din awos matibò no og-atubang kandan to
songo paggira no iyan na-angodan dan to paok to boyboy
to dagat to kahan-ing no konà ogkabilang.
9 Likat to binogdokan to langit, pigmutmutan dan padoog
diyà to pig-ugpa-an to kasinakupan to Diyus aw atuk dan

lagboy oglilibongan to lunsud no pigpa-aag-aag to Diyus
aw ogpakasoodan dan podon. Dì kadoyow nandà su pig-
udanan kandan to tumaag logdog no likat diyà to langit aw
tibò kandan, nangka-atigbung.
10 Aw si Satanas no iyan magbabalatak no nigpang-iyan-
iyan to mgo timamanwa, iyan indogpak du-on to impirnu
no tumaag logdog to kayu aw asupri no pigdogpakan gayod
ton mamang no magsisibad aw ton magtatakwaa no iyan
sikan nigpatutuus no konà no tùtu-u. Ogpasakitan kandan
no tatou adow aw madukilom hantod to wadà katapusan.
11 Na du-on nakita-an kud to pangkà no maputì. Nakita-
an kud gayod to nig-ingkud du-on. Du-on to atubangan din,
kalangitan aw kapasakan, puli on pigpamboong su og-ilisan
on.
12 Dayun nakita-an kud to nangkamatoy no pigpambuhoy,
agad mangka-intok aw mangka-aslag no namansakindog
du-on to atubangan to pangkà. Na pigbukladan to listahan
to paghimu to otow no igbo-ot-bo-ot to Diyus kandan. Dì
moydu-on gayod duma no pigbuklad no listahan to mgo
ngadan to moydu-on kinabuhì no konad ogkawadà no
ogpantuuson to Diyus.
13 Na og-uli-on tad to pagpambo-ot to Diyus to mgo otow.
Bahin to nangkamatoy, ogpa-atubangon to Diyus kandan
no pigmutmutan dan likat to nangkataunan kandan, agad
diyà to bulibuwan to dagat dow lobong dow ma-ibuwan no
banwa aw pambobo-oti to Diyus agad-agad to paghimu dan.
14 Na to lobong aw ma-ibuwan no banwa, du-on ipandog-
pak to impirnu no tumaag logdog no kanunoy nigliyab-liyab
no iyan ikaduwa no kamatayon.
15 Na sikan tibò no wadà makabotang to ngadan du-on
to listahan no moydu-on on kinabuhì no konad ogkawadà
no ogpantuuson to Diyus, du-on igkadogpak to impirnu no
iyan linow no tumaag logdog no kanunoy nigliyab-liyab.

21

1 Na nakita-an ku to bayà no kalangitan aw bayà no
kapasakan su pigpamboong on man to tahan no langit aw
tahan no pasak. Aw to dagat, nawadad on man tibò.
2 Nakita-an ku gayod to niglikat to Diyus diyà to langit
no natuntun no lunsud no tumaag tu-un to Diyus no iyan
bayà no Hirusalim no nahina-at on no angod to tinawasan
no asawahon no imomo-ot on to pagsauhan no nanda-on-
da-on bahin to tumatawas din no banahon.
3 Na nadinog ku to songo kagi no pigpa-agbotan no
niglikat du-on to pangkà no na-iling to “Bali on du-on to
otow to abutanan to Diyus. Nigpag-agpot on to Diyus du-on

to mgo otow. Kandan tibò, natu-un din on. Diyus, ogpag-
agpot kandin du-on to kasinakupan din no kanunoy din
ogtuonan aw kandin dà iyan to og-ampu-on dan.

4 “Na du-on ogsakupan din on to tibò no mgo luhà to mgo
pigsakupan din aw wadad on kamatayon aw daugmatoy aw
wadad on mgo pagsinogow aw mgo kasakit su to kada-an
no pag-ugpà, nabitas on, wadad makasakup.”

5 Na ton nig-ingkud du-on to pangkà, nig-ikagi to “Kunto-
on, to nangkabotad, tibò kud pigbinayà.” Nig-ikagi mandà
kandin to “Ogsulaton nu to kagi ku su tùtu-u aw ogkasali-
gan.”

6 Kagi din to “Natibò on naponga. Kanak to A aw kanak
to Ya no iyan kalinikatan aw kinatapusan. To otow no
piglanggahan, ogpa-inomon ku kandin no wadà bayad no
likat to ugwakanan to wohig no makagbuhoy no kinabuhì
no konad ogkawadà.

7 Su to otow no ogpakada-og to mado-ot, bogayanan iyan
sikan tibò. Aw kanak, ogkahimu a no ampu-onon din. Aw
kandin, ogkahimu no batà ku.

8 Dì to otow no ogkada-op nasì to mado-ot, iyan
ogkadoogan din to impirnu no tumaag logdog no ogliyab-
liyab to asupri no iyan ikaduwa no kamatayon. Du-on og-
abut to mgo naduwa-duwa, aw mgo wadà tu-u, mgo oglingì-
lingì, mgo ogpanghimatoy to otow, mgo oghilabot to duma,
mgo nigtagon to bantoy, mgo og-ampù to konà no Diyus,
mgo gau-on tibò, to kabahinan dan tibò, impirnu no tumaag
logdog no kanunoy ogliyab-liyab no asupri no iyan ikaduwa
no kamatayon.”

9 Na likat ton pitu no diwata no nigdaa to mgo tagu-
anan no pigsoodan to mgo katapusan no kalisodan, moydu-
on sobu-uk no nigduguk kanak aw ikagi to “Andini ka
su ogpakita-on ka to tinawasan no Asawahon ton Nati to
Karniru.”

10 Dayun pigdaa a no pinabayà to kabogbogan to Ispiritu
Santu diyà to matikang no untud. Impakita kanak to lunsud
to Diyus no Hirusalim no natuntun no niglikat diyà to Diyus
diyà to langit.

11 Moydu-on kadoyow din no niglikat to Diyus no iyan na-
angodan to mutyà no manilak-silak no haspi aw to kakillow
din gayod, angod to pagaungan.

12 Sikan lunsud to Diyus, pig-aad to lagboy matikang
aw ma-aslag no sampuù tag duwa no soodanan no kada
soodanan, nigbantoy no diwata aw nasulatan gayod du-on
to sampuù tag duwa no ngadan to mgo panon no kasinugpu-
an ni Israel.

13 Sikan aad, kada managdibauy, moydu-on tatou no
soodanan. Du-on to silatan, tatou, du-on to amihanan, tatou,
du-on to babagan, tatou, du-on to saopan, tatou.
14 Sikan aad, moydu-on sampuù tag duwa no pigpa-
ukdangan no nangkasulatan to mgo ngadan to sampuù tag
duwa no tumutubus ton Nati to Karniru.
15 Na ton diwata no nig-ikagi kanak, moydu-on sosokoday
no buwawan awos igsokod sikan lunsud aw soodanan din
aw ing-aad.
16 Sikan no lunsud, du-on iyan napasagì. To kahaba-an
aw kakbangan, papadihu dà aw katikangan din gayod. Pig-
pansokod to diwata sikan lunsud no pinabayà to sosokoday
din aw nig-abut to daduwa no maan aw upat no gatus no
kilumitru to kahaba-an aw padihu dà to kakbangan aw
katikangan.
17 Pigsokod din mandà to ing-aad no nig-abut to kan-oman
aw onom no mitru to katikangan. Agad diwata to nigsokod
du-on dì to pagsokod din, agad-agad to pagsokod to otow.
18 To ing-aad, pighimuhan to mutyà no manilak-silak
no pighingadanan to haspi. To lunsud, pighimuhan to
buwawan aw angod to pagaungan to kakillow.
19 Na to mgo pigpa-ukdangan to aad, pigpatugu to nigs-
ingkabugtì no mutyà. To tugdow, haspi no manilak-silak.
To ikaduwa, sapiru. To ikatou, agata. To ika-upat, ismiralda.
20 To ikalima, unisi. To ika-onom, kurnalina. To ikapitu,
kirisulita. To ikawau, birilu. To ikasi-am, tupasyu. To
ikasampuù, kirisuprasu. To ikasampuù tag isa, hasintu. To
ikasampuù tag duwa, amatista.
21 To sampuù tag duwa no soodanan no nahimuhan to tag
songobu-uk no mutyà. Aw to mgo kalasada du-on tumaag
buwawan no angod to pagaungan to kakillow.

22 Wadà nakita-an ku du-on no simbahan no ogkatitibo-
an no og-ampu-an su Diyus iyan no Magbobo-ot ta no
kinabogbogan aw sikan Nati to Karniru to ogkatitibo-an ta
aw kandan, du-on to og-ampu-an ta.
23 To igtang-ow du-on sikan no lunsud, wadà ka-ilangan
to soga aw buwan no ogbandog du-on su to bandog to Diyus
no og-andidiyow, sikan to igtang-ow aw to ilawan din, sikan
man Nati to Karniru.
24 Pinabayà to andidiyow no bandog no niglikat du-on
sikan no lunsud, natang-awan to igbayà to mgo timamanwa
tibò. Aw to mgo harì dini to babow to kalibutan, ogdaahon
dan du-on to kadatù dan.
25 To mgo soodanan, konad ogkatakopan su tibò ma-
awang du-on aw du-on wadad madukilom.

26 To katahudan to tibò no mgo timamanwa aw kadatù
dan, ogpandaahon du-on sikan no lunsud.
27 Dì to mado-ot, wadà ogtugutan no ogpasoodon du-on
aw mgo og-ampù to konà no Diyus aw gau-on no otow,
konad ogpasoodon du-on. Iyan dà ogpakasood du-on to
mgo otow no nasulat on to ngadan dan du-on to listahan to
moydu-on on kinabuhì no konad ogkawadà no ogpantuuson
to Nati to Karniru.

22

1 Na impakita gayod kanak to diwata du-on sikan lun-
sud to wohig no makagbuhoy no sikan kinabuhì, konad
ogkawadà aw mating-ow angod to pagaungan no du-on to
og-ugwak to pangkà no natu-un to Diyus aw sikan Nati to
Karniru.
2 Nigkaslog sikan makagbuhoy no wohig du-on to
kabakna-an to kalasada no maow-ag no oglabid. To
managdihipag sikan no wohig, du-on to tibii piggiti-an to
kayu no makagbuhoy gayod no buwan-buwan ogbogas no
kada songo tu-ig kasampuù tag duwa to ogbogas. To dohun
sikan mgo kayu, ogpakabuung to mgo timamanwa dini to
babow to kalibutan awos ma-uli-an.
3 To mgo mado-ot no konà ogka-uyunan to Diyus, wadad
du-on.
To pangkà to Diyus aw sikan Nati to Karniru, du-on
makabotang aw du-on ampu-i to mgo sakup din.
4 Ogpagkita kandan to Diyus ogpag-atubang aw og-
indanan to goya dan to ngadan din.
5 Diyà wadad on pagkadukilom aw kandan, wadad on
pagkapook to bandog to soga dow ilawan su to Diyus
no Magbobo-ot, kandin on man to ogbandog aw kandan,
ogpasakupon hantod to wadà katapusan.
6 Dayun pig-ikagihan a to diwata to “Sikan nadinog nu no
kagi, lagboy tùtu-u no ogkasaligan su to Diyus no Magbobo-
ot no ogpabunsud to kagi du-on to maglilikwaday din, pigpa-
andini din to diwata din awos mapasabut to mgo sakup din
dow nokoy to madaas og-abut.”
7 Aw si Jesus, nig-ikagi to “Madaas ad ogdatong. Og-
tukhow lagboy to otow no ogtuman to intag-an du-on sikan
no impasulat ikow.”
8 Na kanak no si Juan to nakakita sikan tibò aw
makadinog sikan no insulat kud dini. Aw no makita
kud sikan impakita kanak ton diwata aw kadinog ku iyan
lagboy dow nokoy to og-abut odomà, nakaluhud a diyà to
atubangan din su og-ampu-an kud podon kandin no sikan
iyan diwata.

9 Dì pig-ikagihan a to diwata to “Konà ka og-ampù dini
kanak su agad diwata a to Diyus dì kasing-sakup a nu dà
gayod du-on to Diyus aw to mgo su-un nu no maglilikwaday
to Diyus aw tibò no ogtagon to kagi du-on sikan impasulat
ikow. Suyà dà to ampu-i, Diyus.”

10 Na pig-ikagihan a din mandà no pig-iling to “To kagi no
intag-an du-on to impasulat ikow, konà nu ogpadaomon. Dì
butbuton nu su madaas on to kagoto-an.
11 Kandà no timpu, to otow no mado-ot pad to paghimu,
pabay-anan nasì. To taglikatan to maw-oy, pasigiha nasì.
To otow no madoyow to paghimu, ogpadayongon gayod. To
otow no ogtuman to ogkaliyagan to Diyus, pa-abaya gayod.
To bullug tahan dan on natu-un, tibò bullug sikan dà.”

12 Na nig-ikagi si Jesus to “Indanan now, madaas ad
ogdatong no ogdaa to igpambayad ku no igbaos to tagsobu-
uk no agad-agad to kandin nahimu.
13 Kanak iyan to A aw Ya no iyan tutugdawon aw kanak to
kinahudihan. Kanak to kalinikatan aw kinatapusan gayod.”

14 Nangkaliyag tibò no namanlaba to kabò dan awos
pumutì no iyan ogpagawang to saà awos mabogayan
kandan to panalangin to kayu no makagbuhoy no sikan
kinabuhì, konad ogkawadà aw kabogayi kandan to pagpa-
sood to soodanan to lunsud to Diyus.
15 Dì diyà to labas no konà ogpakasood to mado-ot aw mgo
nigtagon to bantoy aw panlibug aw palibug, magbubunù aw
mgo og-ampù to konà no Diyus aw mgo gau-on aw mgo og-
uyun to gaù.

16 “Kanak no si Jesus, pigpa-andiya-an ku ikow to diwata
ku no pigpadaa ku to kagi ku no igpalikwad ku ikow
igpahognà diyà to mgo kasinakupan ku tibò. Kanak to dalid
no pigpunu-an ni David dì bogas a gayod likat du-on kandin.
Kanak iyan to Salimpagung no malanyag no ogpandalipaak
to kabukas-bukas.” Sikan to kagi ni Jesus.

17 Na to Ispiritu Santu aw tinawasan no Asawahon ni Jesu-
Kristu, og-iling to “Dumuguk kow,” aw kotob to mgo otow
no ogpakadinog, umiling gayod kandan to “Dumuguk kow.”
To otow no piglanggahan, dumuguk aw ogka-inom din to
wohig no wadà bayad no makagbuhoy no sikan no kinabuhì
no konad ogkawadà.

18 Na kanak no si Juan, ogbahogon ku to tibò no
ogpakadinog to intag-an dini so-idi no nasulat. Ko moydu-
on ogdugang to inlikwad dini, ogdugangan to Diyus to
pagkastigu kandin to mgo kalisodan no innangon dini so-
idi no nasulat.

19 Ko moydu-on ogbawas to inlikwad dini, ogkagawan-
gan kandin to kandin bogas to kayu no makagbuhoy no
kinabuhì no konad ogkawadà no innangon dini aw kandin
no bahin du-on to lunsud to Diyus, ogpuduton.
20 Kandin no nigmatu-ud sikan tibò, og-iling to "Tùtu-u
iyan. Madaas ad ogdatong." Na Jesus no Magbobo-ot noy,
ogpangumanayon ka, andini kad iyan.
21 Na iyu no mgo tumutu-u, madumahan kow on to ka-at
ni Jesu-Kristu. Na sikan dà iyan. Amin.